Complete o. U. A.

1933 - 34

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік I, Число 1. Листопад, 1933

За дозволом духовних властий

НАРОДНИЙ
КАТИХИЗМ
КАТОЛИЦЬКОЇ РЕЛІГІЇ

Катихизм цей видали ми з препоручення і за вказівками їх Преосвященства. Гарно управлена книжка з дуже виразним друком, ціна тільки 20 центів.

Замовляйте в нас:

The Redeemer's Voice

YORKTON, :: :: :: SASK

ПОБОЖНІ КНИЖКИ
НА СКЛАДІ В НАШІЙ КНИГАРНИ

До всякого замовлення мають бути долучені належні гроші. Коли вартість книжок виносить понад $5.00 і гроші не є долучені до замовлення, тоді книжки висилатимемо С. О. Д. на кошт купця. На замовлення нищої вартости, коли гроші не є долучені, не звертатимемо жадної уваги. — Всякі замовлення зі Сполучених Держав мусять бути без винятку заплачені згори.

До замовлень просимо долучити почтову оплату.

КАТАЛЬОҐ КНИЖОК

Які можна набути в "Голосі Спасителя"

Молитва о добрий успіх місії 100 примірників ..	$2.00
Церков Українців в Канаді	1.00
Памятка св. Місії	1.00
Життя св. Йосафата в упр.	.75
Христ. Невіста	50
Життя св. Йосафата.....	40
Про Чернече Життя.....	40
Молитва могуче средство спасення.....	25
Поучення і поради	25
Читання о Преч. Діві.....	20
Чи біблія спасає.....	20
Польні Лелії	20
Картки до велик. сповіди ..	20
Народний Катехизм	20
Церковні пісні	20
Церковні коляди	20
О Вірі	15
Набож. в честь св. Йосифа.	15
Мартин Лютер	15
О Святім причастію	15
Де знайти правду	15
Червона Смерть	15
Яка повинна бути сповідь.	15
О покаянню	10
Сердешня Мати	10
Духовна Вязанка	10
Незабудька для молодих дівчат	10
Памятка для робітників ...	10
Тропарі воскресні і. т. д....	10
Ак. М. В. Н. П. в язику українськім і старославянськім .	10
Короткі Розваги над станом душі	5
Життя св. Тереси від Д.І..	10
Молебен до С. Хр.....	5
Наб. в честь св. Арх. Мих. ..	5
О любві.....	5
Діточа присяга	5
Як молитися на вервиці...	5
Потіха для терпячих	5
Десять Божих заповідей для еміґрантів	5
Від школи до касарні	5
Чи наука противиться вірі .	5
Всьо переминає	5
Розумний молодець	5
Вписовий листок Ап. Мол.	5

THE REDEEMER'S VOICE

Catherine St., Yorkton, Sask.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видаваний Місіонарами Св. Ізбавителя.

Рік 1, Число 1. Лист за Листопад 1933

Голос Спасителя

Пять літ тому були ми примушені припинити видавання "Голосу Ізбавителя." Рідко коли хто тішиться таким сердечним попертям, як тішились ми через чотири повні роки, коли наше видавництво сіяло по Українському Католицькому світі скромні зерна живої, Вічної Правди.

Сотки листів посилалось до нашої Редакції зі скаргами, з просьбами, щоби продовжати, зі сердечними чувствами болю. Та годі було.

Під цю хвилю обставини змінились до тої міри, що ми порішили своє видавництво знова отворити. Під легко зміненою назвою наш Канадійський Місіонар знова розійдеться по Українських Католицьких хатах і лиш одного ми бажаємо: Щоб він тішився тими самими симпатіями, що колись, і щоб він був для наших читачів гостем, котрий приносить зі собою Божий мир і благословення.

Редакція "Голосу Спасителя"

Голос Спасителя

о. П. Божик.

То не вітер буйний віє,
Не ненька ридає,
Ой то Голос Спасителя
Всіх людий скликає.

Закликає їх до себе:
"Ходіть сюда люди!
Я Лікар ваш одинокий
Змию гріхів бруди".

Стоїть прера необнята,
Широка Канада,
Спішать люди до Ісуса
Бо Він їх Розрада.

Спішать також Українці,
Себе з ран лічити,
Бо глибокі у них рани
А треба їм жити.

Ісус до них промовляє:
"Але ви зранені!
Беріть мене за Лікара
Будете згоєні.

Для вас небо необняте,
Муспте це знати,
Як будете все зі Мною
Всьо будете мати".

Христос Мене Кличе.

* * *

Мала Марійка нині встала зі свойого ліжка, на якому лежала через кілька місяців борючися зі смертію. Она еще хора....Лице блідоньке, вихуділе; у своїй рожевій суконці она виглядає єще більше виснажена від слабости. Видно, що не має сили; видно, що тяжко мучилася, тяжко терпіла. Однак ві очи ясніють з радости, она весело усміхається.

Лице ві, вихуділе, носить сліди недавних довгих терпінь; ві біленькі руки, висохлі, самі кости покриті ніжною скірою; їх витягає она до гори, до сонця, що своїми золотими лучами протискається крізь вікна до кімнати....Але Марійка бідна! Она не бачить сонця, не бачить ясного, веселого дня. Она хора єще! А навіть коли булаби здорова, то ві очи не побачать ніколи Божого світла, не побачать вже красоти цього світа....Она стратила зір; она ослішла!

Перед кількома місяцями стався нещасний випадок з автомобілем. Вся родина Марійчина вертала від своїх знакомих, що жили на фармах кільнайцять канадийських миль від їх місточка. Через неосторожну, а радше через скору їзду авто перевернулося. Кілька разів звертали діти "драйверови" увагу, щоби не "гнав"так скоро. Але молодий драйвер, хоч знаменито кермував машиною, серед

веселої розмови не завважив, що наїхав на навезений пісок, "граб", при лівій стороні дороги. Тоді стався нещасний випадок...Здавалося, що всі переплатять життям. Авто зістало трохи ушкоджене, але ним всі дальше поїхали домів. Мала Марійка найбільше потерпіла. Всім иншим нічого злого не сталося, тільки Марійка зістала тяжко ранена, а до того она нагло осліпла.

Родичі любили свою маленьку Марійку. Радилися всіх ліакрів, але ніхто з них не міг порадити. Она була хора, а на вилічення зі сліпоти не було жадної надії.

Нинішнього дня она перший раз після згаданого випадку встала зі свого ліжка. Здається, що забула на свою слабість, на своє нещастя, що не бачить гарного Божого сонічка; она така весела, така весела!

Ісус Христос єї скрішив, бо нині раненько она приняла св. Причастя.

Перед нещасним випадком з автомобілем, кілька днів перед ним, она перший раз причащалася. Тоді она гідно приготовилася до принятя Ісуса Христа, цього великого Гостя наших душ! Она зрозуміла, що то значить Ісус Христос в Пресв. Евхаристії. Она зрозуміла цю правду нашої віри, що Пресв. Евхаристія то Тіло і Кров Господа нашого Ісуса Христа під видами хліба і вина!

На нинішній день она просила родичів, щоби священик приніс для неї св. Причастя....Она тепер весела, бо Христос гостював в єї серцю!....І мимо своєї слабости і безсильности она піднеслася зі свого ліжка.

Але єще инша причина додала ій сили встати зі свойого ліжка. Она знала що нині коло полудня буде процесійний обхід довкола Церкви з Найсв. Тайнами. Їх дім близенько церкви; через вікна можна видіти процесію ....За яку годину Ісус буде благословити людей, буде благословити також єї терпіння....Она буде стояти при вікні, щоби Ісус видів єї!

Опираючися до стіни зближилася она до вікна. Ту застала єї старша від неї добра сестричка Гануся.

"Чи тобі ліпше, Марійко?" спитала Гануся побачивши Марійку коло вікна.

Марійка зараз пізнала цей милий голос своєї доброї

сестрички Ганусі, яка від кількох місяців не опускає Марійки: служить ій, потішає серед єї терпінь, підчас довгих безсонних ночий.

"О так, Ганусю!....І Ісус скоро прийде!"

"Скоро?....Я думаю, що нині рано Він вже прийшов до тебе...."

Марійка дивилася на Ганусю своїми гарними чорними очима, в яких однак тепер не можна було вичитати нічого; они повні смутку, без життя.

"Так, Ганусю, скоро! Зараз по Службі Божій Він буде переходити довкола Церкви. Я знаю, що нині є процесія з Найсв. Тайнами докола церкви. В процесії, серед пісень, Ісус буде благословити людей....Я знаю, що тоді Він погляне також на мене...."

"А чи ти щаслива, Марійко?"

"Дуже щаслива! Правда, я не буду видіти, як малі дівчатка убрані в білі суконочки будуть сипати цвіти перед Ісусом; не буду видіти людей, які будуть співати побожні пісні....Але я буду видіти Ісуса....Так, так! Я буду видіти Ісуса....А то буде найліпше!" сказала Марійка і задумалася.

Очи Ганусі наповнилися слезами. В своїому серцю она подивляла ту сильну віру Марійки, а особливо ту єї горячу любов до Бога утаєного в Пресв. Евхаристії; она подивляла, як семилітня єї сестричка розуміє ту велику Тайну Любови....А маленька Марійка, слабенька і сліпа відчувала близкість Ісуса, Його почитала; здається, що Його виділа.

О! Щаслива душа Марійки, яку Христос наділив тим світлом Божої ласки і огорнув своєю любовю!

Нагло збудилася зі своєї задуми Марійка і відізвалася тихим, приглушеним, до глибини душі зворушаючим голосом:

"Ганусю!"

"Що, Марійко?"

"Я буду о щось просити Ісуса...."

"Розуміється, Марійко! Навіть дуже богато! Ісус тебе так любить!"

"Ні! Я тілько одну річ буду просити Його..... щоби я могла Його видіти!"

Гануся, старша кілька років від Марійки, була зворушина тими словами своєї любої, побожної сестрички; думала про єї терпіння, а може і про безнадійність, що Ісус не вислухає єї просьби і не зробить чуда, щоби Марійка прозріла....

"Але віра переносить гори" —подумала собі Гануся.

Одначе зараз инші думки повстали в єї голові:

"Не треба спокушувати Господа Бога!....

Чиж уздоровлення Марійки не є правдивим чудом, коли всі думали, що она скоро умре?....Певно, що Його доброта і милосердя є безграничні; Його незглубима мудрість навіть зі зла випровадить якесь добро для чоловіка.... Може та сліпота Марійки буде для неї великим добром!"

Зайнята тими думками і свідома свойого обовязку, що треба успокоїти сестричку, она відозвалася:

"Слухай, Марійко! Не треба просити о неможливе.. Ти сама видиш, що Господь Бог привернув тобі здоровля, коли всі лікарі стратили були всяку надію....Подякуй за це Богови!"

Алеж Ганусю, Господь Бог ніколи не робить на половину....Зрештою ти сама побачиш!"

Якраз в тій хвили ввійшли до кімнати родичі обох сестричок. Родичі були люди добрі, услужні і милосерні для всіх, але дуже поверховні що до віри. Навіть нині, хоч еділя і богослуження в Церкві, они лишилися в дома. Їх ціхувало духовне лінивство і матеріяльне життя. Як дуже ріжнилися они у внутрішньому життю від своїх дітей, Ганусі і Марійки, а особливо від Марійки, що неначе жила небесним життям від першого свойого Причастя. Це релігійне виховання дістали сестрички в школі Сестер, куди родичі радо їх посилали, бо знали, що самі не зможуть їм дати науки катехізму ані правдивого релігійного виховання.

Марійка зараз замовкла при вході родичів, бо знала дуже добре, що родичі не розуміють єї душевних бажань.

Почалася звичайна розмова про погоду, про місцеві справи....От звичайна розмова без духа і серця. На кінець і она урвалася, бо не було про що говорити.... Тимчасом на великому годинникові, що висів при стіні, вибила дванайцята година.

Сонічко післало свої лучі крізь вікна і освітило рожеві плямки на блідому лиці Марійки.

Чи то направду так ділало сонце? Чи може в душі Марійки інший глубокий і сильний огонь виявився на верх, на єї блідонькому лиці?

"За кілька мінут буде обід"—сказала мати і вийшла з мужем з кімнати доньок.

Сестрички лишилися самі.

Марійка не говорила нічого. Совокуплена, замкнена у своїх внутрішних мріях, думала про Ісуса, Котрий незадовго мав переходити в процесійному обході довкола Церкви.... Она чекала, щоби Ісус прийшов до неї.

Крізь отворене вікно вітер приносив відгомін дзвонів і співу громади людей, що супроваджали Ісуса утаєного в Пресв. Евхаристії.... Похід вже почався.

Марійка сиділа на кріслі коло вікна.

Гануся взяла в руки вервичку і перебирлаа зернятка, молилася. Она терпіла і радувалася, коли дивилася на свою хору, бліду сестричку....Терпіла тому, що Марійка не може видіти того величавого походу;радувалася, бо виділа, що Марійка так занята Богом.

Крізь вікно вже видно громаду людий; видно як похід пересувається.

Марійка піднеслася з крісла, як той евангелський паралітик.

Вже видно священика, що ніс Пресв. Евхаристію. Марійка звернулася лицем в ту сторону, витягаючи з благанням свої маленькі руки:

"Ісусе, Сину Давидів, помилуй мене!"

Не могла встоятися на ногах; обезсилена упала на землю.

Гануся перестрашена зближилася до неї і почула, як она шептала: "Я Його виджу!.... Він мене кличе!.. Він мене кличе до себе!"

Обхід довкола Церкви скінчився. Священик увійшов у Церков і еще раз поблагословив всіх Насв. Тайнами.

Марійка спочивала на руках своєї сестрички Ганусі. Її мале тіло тепер тяжке, бо ним заволоділа смерть. Так! Смерть прийшла скоро.... Марійка мала еще час пізнати родичів і любу сестричку Ганусю; усміхнулася до них; на її лиці відбивалася радість і щастя...Дві години пізнійше она віддала свою душу Господеви.

Пішла до Ісуса, Котрий покликав її до себе.

Її отворені очи побачили то Світло, Вічне Світло, за яким она тужила!

Щаслива она, бо виділа Христа, Котрого любила цілою своєю невинною душею!

"Ісус мене кличе"—були її слова.

Марійка пішла до Ісуса!

** **
* *

Пречиста Діва Марія є взірцем любови Бога

Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всею душею твоєю, всею мислію твоєю. То є перша і найбільша заповідь.

Но хто із безталанних дітий Адама сміє похвалитися, що він в повній цілости сповняє тую першу й найбільшу заповідь?

Всі діти Адама зачаті в первороднім грісі, в слід за тим їх зіпсуті серця мислять звичайно не о тім що Боже, але о тім що земське; навіть серця найліпших людий є гейби завішені між небом а землею—є поділені між Сотворителем а сотворінням так, що й праведний в многім провиняється—як запевнює нас о тім сьвятий Дух.

На дармо отжеж трудивбиться—наколиб ти в білий день та ще з сьвічкою в руках шукав навіть між найліпшими людьми за таким, котрийби, як сказано, заховував в цілости ту першу і найбільшу заповідь. Таких правдивих любителів Бога знайдеш тільки в Небі. Бо оглядаючи Бога лицем в лице—щасливі мешканці неба не мають ока для сотворінь—але бачуть тільки свого Сотворителя—своє найвище Добро, те єство найдосконалшої краси; в Нім они затоплені—в Нім они захвачені—їх серце тільки для него бє.

На світі щось подібного не знайдеш.

Но жила колись на сьвіті одна особа, до котрої можна пристосувати слова сбручниці із "Пісні Пісень." Мій милий цілком мій а я Єго". Тою особою то Пречиста Діва Марія. "Витай, повна ласки, Господь з тобою"—сказав Архангел до Марії—а Марія відповіла: "Ото я слуга Господа, най мені станеся після твого слова".

Чи се не звучить як: "Мій милий цілком мій—я цілком Єго?

Так Марія належала тільки до свого милого—до свого любого Сотворителя—Пана і Батька. Онаж непорочно зачата—її серце не зіпсуте через первородний гріх било тільки для свого Сотворителя—так як серце Адама било тільки для свого Бога, як довго він жив у первісній ласці Божій. Но підчас коли серце Адама впало, так сказати, на землю, в болото—серце Марії через вірне співділання з ласкою Божою, так високо піднеслося в любови—а св. Альфонс твердить, що в справі любови Бога Пр. Діва перевисшала всіх людий і всіх ангелів разом.

Так отжеж як Пр. Діва одна однісенька зі всіх дітий

Адама без порока зачата—і одна однісенька з цілого роду людського витревала в первісній ласці, та еще в ній поступала —так она однісенька зі всього роду людського може сказати: я полюбила Господа мого всім серцем моїм—всею мислею своєю—всею кріпостію своєю.

Нам бідним дітям Адама, зіпсутим через первородний гріх—справді не можливо затримати рівний крок з Пр. Дівою по дорозі любови Бога, однак за Божою ласкою ми можемо, а за Божим приказом ми мусимо хоч з далека слідити за Марією—бо каже сьв. Апостол Павло: "Хто не любить Господа най буде проклятий."

Найліпшим способом, щоби осягнути любов до Господа Бога то є любити Матінку Божу сердечно і почитати ї витревалою ревностю. Свята Катерина Сієнська називала Пр. Діву "Носителькою огню божественної любови." Хто отжеж хоче горіти огнем тої святої любови нехай зближається до огнища того небесного огню.

На певнім кораблі находився якийсь молодий подорожний—що не знаходив слів похвали для одної поганої книжки, в якій він пильно розчитувався. Побожний монах який рівнож їхав тим кораблем—жалував в серцю того засліпленого молодця і старався єго поправити.

Певного разу монах зачав з розпусним молодцем бесіду про Матір Божу. "Ах—сказав молодець" я Матінку Божу колись так щиро любив; я навіть носив ї параманчик; тепер всьо минуло—я встидався бути ї дитиною; як ви думаєте отче—чи то вже неможливо відзискати ї ласку?" "Ні сину то не є неможливо—то навіть дуже легко відзискати ласку Пр. Діви; возьміть но ту книжку —котрою ви так розкошуєтеся, та з любови до Матери Божої киньте ї в море—а будьте певні—що Марія вас знова уважати ме за свою дитину." Молодець послухав ; подер книжку та кинув ї в море. Наслідок того акту любови взглядом Пр. Діви був такий —що під покровом і за молитвами Матери Божої той розпусний молодець змінив цілковито спосіб свого життя; що більше він вступив в монастир і жив та вмер там як сьвятий.

Зближаймось отжеж до огнища божественної любови—почитаймо, любім Матінку Божу, той взорець любови Бога—а вона навчить і нас хоч в части заховувати ту першу і найважнішу заповідь—заповідь любови Бога; а та сьвята любов осолодить наше життя—і справить нам таку щасливу вічність—що переходить всяке поняття.

Постав Фенци!

"Канада стоїть на дротах і на цьвяхах," кажуть наші в Канаді. І справді куди лиш поїдеш, куди тільки глянеш у цій Канаді, а всюди побачиш тоті фенци. Прера й осика, болото й каміння, всьо тото поділене на кводри, а кождий кводер землі окружений фенцом. Купить фармар у "кумпанії", чи в чоловіка кводер землі, то вперед іде оглянути його довкола, чи фенц добре стоїть чи не бракує де цьвяхів, чи не спорохнавіли де колики. Поїде "хлоп" на "гомштед" як кажуть люди, так сей час старається він свій кводер обфенцувати. Береться фармар до весняних робіт, або вже по засівах піде й перегляне, чи фенц всюди добре стоїть. На фармі обфенцує не лишень збіже, але й ярину і навіть траву на котрій пасеться худоба, щоб ця не зайшла в збіже чи в ярину і не наробила шкоди. Рівночасно бачимо однак,що нераз ті самі люди забувають на жаль про другу фарму ще важнішу, котру треба ще обфенцувати, а тою другою фармою є їхня душа.

Так! дорогий читачу, у твоїй душі є рівнож зародки гарних і хосенних ростин, котрі зачинають кільчитись, є й величаві цвіти, що вже розцвилися, а в декого є й ововчі котрі мають дозріти. Себто ти маєш добрі чувства, бажаня добра, які сам Бог в твоїм серці розбуджує, а може

ти масш вже й чесноти, що їх св. Дух в тобі розквітає, і за них збираєш заслуги, котрі виєднають тобі славу й щастя вічне в небі.

Не забувай, що головний овоч твої фарми, пшениця, не варта й тисячної части тих дорогоцінних овочів твоєї душі, а власне твої душевні вороги кружать довкола тебе, щоб зайти на це поле твоєї душі і там шкодити до схочу, та нищити її плоди. Щож робити? Дорогий читачу! не чекай весни, але вже тепер обфенцуй свою душу міцним, густим фенцом. А як цей фенц називається? Сей фенц це осторожність, це чуйність над всім. Безпереставно чувай над власними змислами, головно над своїми очима, котрими вбігає ворог до хати. Чувай над своїм серцем, щоб не впустити до нього почуття змислові і небезпечні. Відганяй і виступай рішучо проти тих, що хотять ранити твою св. віру й чистоту. Відганяй від себе сатану, котрий яким небудь тяжким гріхом хоче влізти на твою фарму і як Христос бичував Жидів у святини, так ти бичуй всяку спокусу погордою і святими гадками й молитвами, та стрілистими актами, котрих сатана страшенно боїться.

З окрема ти, дівчино, якщо хочеш зберігти свою невинність, ту найгарнійшу квітку твого городу душі, той найбільший скарб на сім світі, то обмотай себе густим колючим фенцом. Не позволь собі на ніякі фамілярности і тому будь скромною.

Якщо хтось нахабно чіпається тебе, то плюнь йому в лице і втікай. Кожда дівчина котра вміє себе шанувати, вимагає, щоб і другі її шанували і тому вона вміє болюче вколоти, коли є конечне. На одній з наших кольоній стрінув хлопець знакому дівчину, самітну на дорозі і, невмістно жартуючи, спитав її чи може її обняти. Вона згорда відповіла йому "ну ну тільки спробуй", але як він приступив ближче і простягнув руку, вона так сильно почастувала його в лице, що його аж кров залляла а вона сама втікла. За те її в кольонії всі поважали і шанували бо за чесну вважали. На жаль деякі дівчата через брак сили й відваги, а зглядно через брак скромности й страху божого стають добиччю напасників, розпусників, стають пімагами зруйнованими на ціле життя.

Фенци ставлять люди не лиш на те, щоб худоба не

грасувала збіжє, чи ярину коло хати, але також і на те, щоб худобина не вийшла з пасовиська кудись на подальші лайни і не пропала, або щоб не зайшла в чужі фарми і там не наробила шкід бо за них треба потім солено платити. Алеж ще важнішим є поставити фенц довкола своєї хати, себе самого і своїх дітий, щоб не допустити до них небезпечних і страшно шкідливих виходів зі свого дому. Насамперід постав фенц довкола твого обійстя, щоб і ти і твої діти там перебували при фамілійнім огнищу ухиляючись від зіпсутого і неморалного світа, від його пазурів, його засідок, та згіршень. Цеж обовязок родичів подбати щоб в їхні сімї всі стреміли до освячення чеснот, а це родичі осягнуть тоді, як будуть мати своїх дітий завжди перед очима, тай ними постійно займатися. Св. Іван Євангелист каже, що світ топиться в морі злоби, зіпсуття й беззаконня і тому сам Христос прокляв його. "Проклятий світ за свої згіршення." Треба отжеж від такого світа втікати можливо найдальше і найчастіше. Світ у своїй заїлости облудно оцінює річи й поведення добрих людий, а з облудних понять родяться зіпсуття обичаїв. Тому світ є повний пазурів злого духа й його засідок, деколи навіть дуже приманчивих і принадних, в котрих (злобний він світ) ловить необережні й легкодушні особи так як павук ловить у свої сіти мухи. Такі пазурі і засідки його знаходяться у всяких занадто фамілярних знакомствах, нічних сходинах, забавах, в котрих гальони подають з рук до рук, та сороміцкі жарти провадяться, на шовах і "масних" представленнях по котрих ще й слідують модерні й неморальні танці аж до сходу сонця в некатолицьких салях. Дорогий читачу, чи тобі не страшно, чи тебе не морозить не, що стільки небезпек на кождому кроці чекає тебе? Обфенцуй себе, свою хату й своїх дітий, щоб перепкодити тим небезпечним виходам із твого дому.

Може ти скажеш дорогий читачу, "якби я так поступав зі своєю родиною то люди нас усіх за якихось диваків уважалибн." Не перечу цього, але знай, що всіх тих котрі жили так, як Бог приказав і спасли свої душі безбожний і розпусний світ уважав їх всіх за диваків і з них також насмівався. Та не думай собі, що вони були такими

домашніми сидюхами, як ці наші в Канаді що ані до церкви раз на місяць на відправу не їдуть, ні до сповіди раз на рік не виберуться з хати. Ні! такими вони не були. Святі працювали й для других і ближнім своїм в потребі помагали. услугували і для спасення народу свого жертвувалися, однак вони обфенцовані колючками проти безвірности, безвстидности і обчорнень своїх ближніх.

Кромі того, дорогий читачу, треба ще обфенцувати себе самого (свою власну особу), щоб стримати свою власну людську худобину і не позволити їй нищити поле своєї душі. Бо й справді в кождім з нас є Ангел і звір, дух і тіло, розум і змисли. Наша власна худобина тілесна хотілаб скинути зі себе ярмо нашого розуму і віри, та вдоволити себе саму. Як хочеш щоб та худобина не урвалась з припони й не забігла в збіже, та не наробила великих спустошень, то привяжи її сильно ланцом своєї волі, та запряжи в ярмо до праці, а деколи треба її навіть умірковано морити. чи постом, чи иншою повздержністю.

Колиж ви, дорогі родичі, завважали, що ваші діти знаходяться в небезпечних нагодах до гріха, головно по нічних танцях, то це та їхня власна худібка туди їх вигонить. Поставте отжеж фенц довкола тої худібки додайте більше уваги, упімнень. нагани. а то й кари на яку лиш можете спромочися. Говоріть своїм дітям про страх Божий, про пекло. про кари вічні за гріхи; пригадуйте собі й дітям як найчастіще про всюдиприсутність Божу, про Його всевидюче око. котре безнастанно глядить на нас, про Його всемогучу правицю. котра тримає нас і зпід котрої ми не зможемо ніколи висмикнутись. про ті кари. якими карає грішників вже в цім житію, а особливо у вічному пеклі.

В Канаді нема двох сусідів. котріб не були відгороджені від себе принайменше двома фенцами. Однак в християнськім сполжитю між сусілами не повинно бути ніяких фенців. На жаль є їх забогато. Сусіди не повинні жити між собою так. як пси через пліт у старім краю, себто один на одного тільки відказувати або, принайменше холодні міни показувати. Сусіди знають себе взаїмно ліпше чим їх знають подальші фармарі. тому вони повинні уважати на звої язики. й бути по християнськи уступчивими, бути терпеливими, та після потреби услужними. В сусідськім спілжитю не повинно бути ніяких фенців, а ще тим більше жаден фармар не повинен ставити фенцу між собою а Христовою Католицькою Церквою. В деяких околицях канадійських прерій, таких є дуже богато, що до своєї Католицької Церкви, в котрій в Галичині хрестилися тут ніколи не заглянуть, або хиба тільки приходять щоби їм Пасху освятити чи дитину охрестити. Вони поставили фенц між собою а церквою, себто самим Богом і тому не зможуть ніколи до Бога дістатись, а що нема третього, отже дістануться до сатани, до вічної кари Божої. Тільки в сих двох місцях себто між сусідами і нами а церквою ми не сміємо ніколи ставити фенців, а позаєим обфенцуймо себе густим і колючим дротом від ворогів нашої безсмертної душі. "Сторожіть і чувайте"—каже Ісус Христос, "бо не знаєте ні дня ні години."

Коби Я Був Його Знав Скорше!

Було це вже давно. Більш чим пів століття минуло від того часу, а Отець Лякомб, місіонар поміж Індіянами в канадийських степах, любив єще в старечих своїх літах згадувати на тую так зворушаючу пригоду яка йому приключилась.

В товаристві двох Індіянів, з племени Чорноногих (Блек фіт,)які були його провідниками, їхав він конем,

ген далеко поміж озера, де це саме плем'я Чорноногих його вижидало, щоби почути від нього Боже слово, якого вони були так жадні.

Мовчаливі як усі дикуни, провідники не говорили. Від самого початку подорожі, тревала вона вже від трйох днів, жаден з них не промовив ні одного слова. Певний кроку свойого коня, Отець Лякомб користав з тої нагоди щоби відчитати свої молитви. Нараз один з його провідників звернув його увагу вказуючи на легкі, сірі хмарки що взносились в гору, ген далеко, ізза густим лісом покритих гір. Віддаль була около три милі.

Всі три їздці відразу пізнали що то був дим що мабуть походив із огнищ що то їх розложили дикуни. Нагиснули стже на своїх коній і по короткій їзді гущавиною та ярами,опинились коло розложених шатер Індіянів. Була це частина племени Чорноногих яких ні Отець Лякомб ні його провідники еще не здибали, бо прийшли вони з далеких степів та осілись тут від недавна.

На вид священика всі дикуни дуже зраділи. Хотяй то був перший раз що вони мали щастя стрінутись з християнським місіонарем то однак богацько вони вже чули о нашій святій вірі, і дуже і дуже бажали її блище пізнати. Місіонаря в своїй бесіді називали чоловіком божим та чоловіком молитви. Сей час всі обступили Отця Лякомба, оглядали його та дотикались його одіжи і рук, дотикали його одіжку свою одіж, начеб хотіли зачерпнути хоч троха для себе тої божої сили яку вірили що "чоловік молитви" посідає.

Отець Лякомб говорив їм о Бозі, о нагороді за життя добре і чесне і о карі за зле; їв разом з ними, а опісля, обіцюючи що еще в недовзі до них поверне, щоби їх еще більше поучити та охрестити, попращався з ними й відійшов. Коли вже всідав на свойого коня, приступив до нього оден молодець а вказуючи на одно шатро, сказав:

"Он там, бачиш, в тім шатрі лежить, дуже хорий, мій батько. Чи хочеш його бачити?"

Отець Лякомб пішов з ним сейчас до шатра. На земли, прикритий скірою з буйвола, лежав умираючий старець. Місто подушки під головою мав рівнож зложену скіру з буйвола. Був це вожд Чорноногих.

"О, який я вдоволений що можу тебе бачити, промовив хорий на вид священика. Вже від довшого часу я прошу Пана життя щоби позволив мені стрінути чоловіка божого, чоловіка молитви. Так, я дуже тішусь твоїм приходом." І при тих словах його чорні очи, в яких блимала еще остання іскорка життя, заясніли якимсь надземським щастям.

"Я рівнож тішуся що до тебе зайшов якраз тепер", відказав місіонар, сідаючи на земли біля хорого. "Це сам Пан життя мене сюди спровадив, бо ти Його так часто о це просив. Але то еще не вистарчить, щоби побачити чоловіка молитви; треба навчитись, як треба йти до твойого Пана життя."

"Ох, я такий хорий, відповів сумно вмираючий старець, що я вже мабуть не буду мати часу навчитись цього."

Отець Лякомб впевнив його, що то для нього не є еще запізно, випитав його о його минулім життю, о його вірі та його ділах, та сейчас взявся до діла щоби поучити вмираючого о найважніших правдах нашої святої віри які є конечні знати для кождого дорослого, щоби охреститися.

Поборюючи ослаблення і терпіння, поборюючи горячку яка його палила, хорий уважно та пильно слухав слів місіонаря. Часто переривав науку місіонаря та просив його щоби йому це або те лучше пояснив. А коли Отець Лякомб скінчив оповідати о життю та смерти Ісуса Христа, хорий закликав:

"О, коби я був Його знав скорше! Як бувби я Його любив!"

Тоді місіонар витягнув ізза пояса свій хрест, а вказуючи на Розпятого, сказав:

"Ось, бачиш, образ Бога що нас відкупив так великою ціною. Бачиш, як Він нас полюбив."

Умираючий, взорушений до глубини серця, взяв у свої тремтячі руки розпяття, впялив в него свій погасаючий зір, і довго-довго на нього глядів. В кінци сказав:

"Як ти Його називаєш? Скажи мені, будь ласкав, еще раз Його імя."

"Ісус", відповів священик.

"Ісусе! Ісусе!"говорив тихим голосом, паче сам до себе, вмираючий вождь Чорноногих. "Ісусе, Ісусе, повтаряв раз-ураз жалісно, я Тебе пізно пізнав. Не липаєсь мені лиш кілька хвилин щоби Тебе любити."

Усю ніч пересидів Отець Лякомб біля хорого. Часто намовляв його щоби цей троха відпочав, хотів йому ліпше постелити. Хорий однак відмовлявсь, кажучи:

"Липи..., липи..., хай буде так як є," а виймаючи місіонареві із за пояса хрест, просив: "Говори мені ще о Нім."

Коли вже почалс свитати, хорий вже знав усі найголовніщі правди святої віри та горячо просив святого хрещення. А як лиш сонце почало сходити, винесли його з шатра, та перед цілою зібраною громадою, місіонар охрестив його.

Тяжко описати радість яка тоді огорнула умираючого. Збирав він послідні крихти сил щоби дякувати Богові, якого в своїй бесіді називав Паном життя, за те що дав йому діждатись так великої ласки.

"Тепер, каже місіонар, небо є отворене для тебе. За кілька годин ти підеш там і будеш оглядати лицем лице того Ісуса що мене до тебе післав. Я мушу вже йти, ген там далеко, де велике число твоїх братів мене ожидають... До побачення в небі..." З тими словами Отець Лякомб обняв та поцілував щасливого старця, всів на коня та відїхав, з невимовною радістю в серці.

Еще того самого дня вождь Чорноногих умер, з іменем Ісуса на устах.

ПІД УВАГУ РОДИЧАМ КОТРІ МАЮТЬ ЄЩЕ ДІТИ

Дивна то надпись—подумає собі хтось!

Справді дивна, але на жаль правдива; бо є на світі много а много родичів, котрі не мають дітий, але не тому, що Господь Бог відмовив їм того благословеньства, але тому, що вони самі того благословеньства не бажають, хотяй вони користуються правом супружим.

Таким то родичам не виплатиться робити якісь уваги—то булоби безпредметове; зате корисне—а навіть конечне є промовляти до сердець тих родичів, що мають еще діти; звернути їх увагу на той великий обовязок, який вони мають взглядом своїх дітий.

Тим обовязком є, не тілько достарчувати дітям харчу, одежи, помешкання та средств до пізнішого самостійного життя, але їх обовязком є також і передовсім познакомити дітий своїх з Господом Богом та з Єго святими правами—а що найважніще, чувати над тим, щоби діти шанували ті найсвятіші права Божі; иньшими словами, головним обовязком родичів є давати дітям гідне, христіянське виховання. А що в такій преважній справі родичі не можуть і не сміють спускатися на власні сили, то вони повинні брати до помочи тих чинників, котрі зі своєї природи є виховавчими. Тими чинниками то церков і школа; то найліпші пріятелі родичів—найкращі їх помічники у важнім ділі доброго виховання дітий.

Розуміється, що тут є бесіда тільки про католицьку школу і католицьку церков; бо тільки католицька школа і церков яко інстітуції, котрі основуються на засадах чисто христіянських, значить чисто Божих, можуть дати дитині характер чисто христіянський, можуть виховати єї на людину Божу—значить благородну, чеснотливу, охотну до всякого добра.

На жаль родичі дуже часто в якімсь незрозумілім засліпленно недобачують тої дорогоцінної помочи, яку жертвує їм католицька церков і школа у справі виховання дітий.

Є много родичів, котрі хоч не вирекліся отверто като-

лицької церкви, всеж таки тримаються далеко від неї і розуміється не дбають о то, щоби діти учащали на проповіди і на катехіз.

Що до католицької школи, то много наших людий відноситься до неї з якоюсь, так сказати, сатанською ненавістю. Якийсь пересадний націоналізм пересяк широкі круги нашого громадянства до тої міри, що уважаючи кожду католицьку школу за польську, численні українці католики за жадну ціну не дадуть своїх дітий до католицької школи, мовляв що дитина в тій школі спольщиться.

Богу дякувати є вже тут в Канаді, хоч не численні, і греко-католицькі школи. В сих школах вже нема обави спольщення; но мимо того неодні незрящі родичі греко-католики обминають і ті свої рідні школи а то звичайно із самих найнищих мотивів; бо або неодні бояться, щоби не попасти в неласку своїх хліботодавців протестантів чи безбожників—або щоби не уходити за побожних—або по просту з чистого хамства кажучи, "так ми ся хоче, що ми зробиш!"

Треба однак признати, що численні родичі укр. катол. дбають о то, щоби їх діти учащали до церкви—посилають їх також до католицьких шкіл;—но щож, через свою необачність они самі підривають той вплив, який виконує на серце дитини церков і школа.

Коли именно родичі в присутности дітий виговорюють негідно против священства і учительства—чи в такім разі вказівки і поучення священика і учителя будуть приняті дитиною із пріалежним ушанованням? Чи слова священика й учителя не будуть радше словами вопіющаго в пустини?

Коли родичі у своїй малпячій любови зглядом дітий, часто нечемних і розпещених—стають в їх обороні, та заборонюють учителеви карати їх хочби й зі слушних причин; чи в такім разі знова школа потрафить відповісти як слід свому вихованчому завданню?

Таке засліплення родичів мститься страшно. Чому в цих часах молодіж так зухвала— така неморальна; чому у неї нема часто жадного пошанування зглядом якої небудь власти; чому так много родичів проклинають ту годину, в яку їх негідний синок чи лукава донечка побачила світ Божий? Чому, чому, питаюся. Тому бо родичі дбають звичайно тільки о хліб насущний для тіла дитини—а за хліб душевний їм байдуже. Щоби дитині оставити як найбільше маєтку-щоби ёї богато подружи-

ти щоби еї випровадити на пана, то мрія—то ідея не одних родичів—а христіянське виховання то перестаріліть та глупота —от що. Тому то сіюни вітер они збирають тепер бурю.

Бодичі затямте собі добре се слово: як собі постелиш—так ся і виспиш.

ЯК МОСКАЛІ ПЕРЕХРЕЩУВАЛИ УКРАЇНСЬКИХ ДІТИЙ.

Недавно це діялось, всього бо літ тому. Старенькі наші люди на західньо українських землях котрі до війни були під росийським царем, розказують ще й нині про то всьо, на що вони своїми власними очима гляділи колись, як були ще малими. Про те, як жостоко й кроваво Москалі переслідували й катували наш український народ за його католицьку віру, ми будемо писати ще нераз.

Тут подаємо тільки одну подію на доказ того, як дуже терпіли українські матері в обороні своеї віри та своїх діточок, котрих, вже охрещених по католицьки, Москалі вирівали від них силоміццю, та казали московським батюшкам хрестити їх на православє. Нижче описана подія відбулася в селі Горошки повіту Константинівського.

В тому селі жила одна бідна зарібниця, Маріянна Ващук, котра мала двоє дітий ще не перехрещених на православє. За це терпіла ріжні кари і воліла бути бідною й на контрибуцію працювати, чим позволити на то, щоб московський батюшка перехрещував її дітий на своє. Муж її яко розумний і поважний чоловік мав вплив на других людий в селі отже й його у вязнили враз із іншими та вивезли до Росії, а вона, будучи

сама сиротою, мусіла подвоїти й так тяжку працю, щоб себе і дітий своїх, сиріток, прокормити. Але й тоді не лишили її в спокою вороги святої віри. Стражники пильно слідили її, а коли одного разу вона вийшла зі своєю найстаршою дівчиною з дому, вони взяли зі собою віта і писаря, виломили двері і наче грабіжники впали до бідної хатинки. Єдиною опікункою двох малиньких діточок в хаті була 12-літна дівчинка. Вона й сама перелякалася їх дуже, але в туж мить зрозуміла о що їм ходить і скоро сховала перед стражниками старше трилітне дитя до курника, а менше взяла на руки, притиснула до себе і кричала попід небеса так, начеб до її хатинки вовки вдерлися, щоб їх усіх пожерти.

Наступає зворушаюча болюча сцена. Напасники видирають маленьке дитя з обіймів дівчинки. Вона боронитьсяся завзято криком і зубами, але щож то значить її оборона супроти таких жестосердих розбійників. Один стражник вкладає її шаблю в уста, другий хапає за її головку, инший вяже руки і так видирають від неї дитинку, октра кричить—реве з переляку. Зрабовану дитину стражники завинули в шинелю, щоб ніхто не побачив їх по дорозі, та не біг на ратунок. Бідну 12-літну дівчинку котра рвалася за дитинкою простягнули на землі та так страшно її побили, що вона покрита ранами і з поломаними руками через цілий рік не могла піднестися з постелі. Ще якийсь час вона мучилася калікою по землі і пішла по свою вічну нагороду.

Стражники з писарем і вітом вибігли тоді з хати, щоб занести дитину до батюшки, але стрінулися по дорозі з гуртом женщин, котрі бігли на поміч ридаючим дітям. Бачучи що бічними стежечками надбігають також і мужчини, побігли стражники чим скорше до церкви, де на них вже чекав батюшка. Якось наскоро хтось доніс бідній матері Маріянні про це нещастя, яке спало на її хатину й дітий. Вона прибігла до хати і—ох Боже; на землі лежить у крови дівчина без памяти, друге в курнику верещить з переляку, а третього бракує. Сусіди оповідають їй, що найменше дитя вирвали силоміццю стражники і побігли з ним до попа, щоб його на схизму перехрестити. В розпуці нещасна мати побігла по украдену свою дитину, щоб відібрати її від тиранів і не допустити до такої ганьби. На жаль було за пізно, бо стражники вже вертали від батюшки з перехрещеною дитиною. Нещастя й гноблення бідної родини за святу віру ще не покінчилися на тім. На цій

бідній матері залягала ще кара за неохрещення дитини в православного попа, хоч дитина вже була охрещена по католицьки, а ту кару вона немала чим заплатити.

Єдиною кормителькою чотирох сиріток і їхньої матері була корова, а пару овечок були їхнім єдиним богацтвом. На приказ начальника тирана стражники зрабували й ту коровину з вівцями і продали на ліцитації на заплачення кари. Зубожіла жінка припроваджена до крайної нужди і позбавлена останньої ложки молока для дітий, мусіла йти з дрібними дітьми на ласкавий хліб добрих сусідок, чи заможніших людий.

Борба о православне хрещення в цій родині ще не скінчилася, бо в цеї бідної матері Маріянни є ще трилітне дитя в дома ще неперехрещене в батюшки, а муж її на вигнанню в Сибірі незможе її й дитя від тої напасти оборонити. Отже в 1878 році осінньою порою, над вечером напали несподівано стражники з вітом на хатину цеї мужної матери саме тоді, як вона зі своєю найстаршою дівчиною знова була неприсутною. Вхопили дітвака так, як був в забруканій сорочині і, скривши його на возі, завезли до батюшки. Трилітне дитя аж синіло від плачу, кричало, шарпалося, драпало обличча тих, що тримали його до хресту, та кликало так, начеб сама мати його навчила. "Не хрестіть мене, я не хочу, я вже хрещений, я не потребую вашого хрещення." Нич не помогла розумна й оправдана просьба дитини. Батюшка спішився наче злодій, щоб поповнити беззаконня, бож свідомо перехрещувати дитину нікому й ніколи не вільно. Алеж яка дика й до глибини душі зворушаюча сцена відбулася тоді, коли нічною порою віт зі стражниками відвіз матері викрадену в неї дитину. Хатка її була замкнена, двері зі середини були чимсь сильно підперті, а в хаті не світилося. Крики й погрози стражників не розбудили нікого. Ковтання в двері і в вікна були даремні. Навіть на знаний плач дитинки під вікном і на його сердечні просьби "мамуню, мамунцю" ніхто не відзивався, якби з гробу, ані не рушився. На галас і крики збіглися зі села люди і здалека придивлялися тій сцені. Стражники принесли сокиру й колики і, не могучи ввійти до середини дверми, вибили вікна та впустили до хати хлипаюче дитя, дрожаче від зимна. В тій хвилі мати, що саме за вікном в хаті стояла, вхопила своє дитя і викинула його назад стражникам та з гнівом кричала до них як несамовита. "Сатани! йдіть до пекла з ним, до того діявола, що вас тут прислав нас мучити за святу нашу

іру. Я мала ангелика і за нього бим душу свою була дала, а ви сатани, ви прокляті розбійники, ви сплюгавили його. Він мені ще грім Божий на хату й на решту моїх дітий спровадить. Вон злодій, бо ножем вам і йому очі виколю, вон з ним до дябла."

Бідна мати сама не знала, що в розпуці говорила. На той прокін матери, кинений на стражників і на власне дитя, посоловіли обличча всіх там приявних, остогніли навіть такі зізвірілі людиска як російські стражники. Бідне дитя, перераженне, незнаною йому до тепер, грозою і криком рідної матери, дрожало зі страху як в пропасниці і ще раз зойкнуло тай занімідо. Женщини, що здалека стояли, шльохали з жалю, навіть тверді мужчини плакали і, зітхаючи тяжко, проклинали схизму, котра їм таку оплакану й гірку долю нещасну принесла.

Але треба бути матірю, щоб серце матери збагнути. Зпочатку вона вибухла гнівом як розярена львиця і з ножем стояла готова до пімсти на воротах, однак по хвилі задрожала і самої себе наляклася Плачі сусідок, оклики людий за вікном, зойк її власних дітий в хаті, з котрих одна лежала безнадійно хора як мученица за святу віру, всьо тото привело її до рівноваги духа і бідна мати відкинула ніж, а руки простягнула по скостеніле своє дитя. З окликом, "Ох, я нещасна," а цей оклик навіть камяне серце зворушивби, вхопила вона свою дитину, пригорнула до себе і назад до своєї любої сімі прилучила. Таких сцен примусового перехрещування українсько-католицьких дітий на українських землях, занятих Росією, було дуже богато. Це надуживання св. Тайни Хрещення московськими батюшками, зглядно урядом, лякало всіх, а особливо інтересованих в тім мамів тому, бо це означало тоді вирeченяся своєї католицької віри і перехід на православє. Не дивниця отжеж, що матері крили своїх діточок перед стражниками та батюшками так, як квочка кріє своїх курчат перед яструбом. Московські батюшки католицьке хрещення уважали за нич і зневажаючи св. Тайну й самого Бога, таки перехрещували і брутальним насильством ширили на українських землях свою схизму. "Та всяке діло не від Бога само розвалиться," каже св. Письмо, тому то й стрінула така доля російську православну церкву по війні.

* * *

Католицьким Світом

* * *

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ

За тих що вмирають без останніх святих Тайн.

Ісус Христос прийшов на цей світ, щоби спасти всіх людий без виїмку. Іза цього то й Він умер соромною смертю на хресті. Але щоб улекшити спасіння, Він полишив нам певного рода середники—святі Тайни, а між ними одну що є доказом Його превеликої любови до людий: Пресвяту Тайну Евхаристії, в якій Він нам дається в поживу під видами хліба і вина.

Кождий з нас мусить в цім життю провадити борбу проти діявола, що то тисячними засідками намагається звести нас на бездорожжа—на вічну загибіль. Кождий з нас мусить рівнож боротися проти зіпсованого світа, який ложними засадами хоче нас відвести від Бога. І кождий з нас мусить боротися проти своїх власних злих пристрастий і наклонів, що нас ведуть до гріха. В цій боротьбі з потрійним ворогом нашої душі нам потреба великої відваги та сили, а цю силу ми можемо одержати

лишень від Ісуса якщо будемо кріпити себе Його Тілом і Кровю.

Проте Ісус Христос хоче, і дуже собі цего бажає, щоби ми принимали цей корм і живились ним у всіх потребах нашого життя, у всіх борбах та трудах.

Однак, з поміж усіх хвиль нашого життя, чекає нас одна, яка для нас є найстрашнішою а яка заразом є дуже великої ваги для нашого спасіння: це хвиля нашої смерти. Ця хвиля є для кождого дуже важна, бо від неї залежить наша щаслива вічність в небі, або гірка доля в пеклі. В цій послідній хвилі многих з нас чекають тяжкі, довгі терпіння, тяжка борба з покусами. Діявол намагається, перед самою смертю, зіпхнути душу у вічну загибель, та добирає всіх способів, щоби лиш привести чоловіка до гріха, а як ні, то принаймі щоби в тій останній боротьбі не збрав много заслуг та не приніс Богові великої слави своєю терпеливістю.

Ісус Христос, в своїм милосердю й доброті, зготовив нам і на цю страшну хвилю скону свою поміч і відраду в Пресвятій Тайні Евхаристії. Охотно позволяє заносити себе й до найубожчої хатини, де лиш Його вірні слуги борються зі смертю. І хотяй вже в тій хвилі ніхто з рідні не є в силі дати нам поміч,—хотяй вже і рідний лікар не може нам помогти, хотяйби вже лікарі стратили надію і опустили нас, то лишаєсь нам еще один Приятель і Лікар, Ісус Христос, в Пресвятій Тайні Евхаристії, що охотно спішити до нас, щоби нас скріпити, не яким будь ліком, але Своїм власним Тілом і Кровю. Яка це велика потіха для нас, що на тій страшній дорозі смерти не будемо самі!

А однак много а много є таких що вмирають самі... без Ісуса, без Його помочі, без святих Тайн! Одні не мають спроможности щоби приняти Святе Напуття, Ісуса в Пресвятій Евхаристії. Смерть находить на них нагло, нечайно, тоді коли вони ей найменше сподіваються,... і вони вмирають без Ісуса! Инші, в передсмертних судорогах, горячо бажають Ісуса, Святого Причастя, але Він є далеко від них: священик не має спроможности прибути до них на час з Ісусом, або й сама їхня рідня занедбує, або й нехоче щоби Ісус загостив до конаючого, ...і вони також вмирають без Ісуса. Еще инші,— а тих є множество! наумисне і добровільно відпихають

тую поміч та розраду, що Евхаристійний Ісус так дуже бажає їм уділити. В закаменілости свойого серця вони борятся зі смертю, без помочі,...і вмирають без Ісуса!

За всіх тих вмираючих ми повинні в цім місяці молитися і благати Господа, щоби дав їм ласку, в тій страшній хвилі їхнього скону, щоби Він скріпив їх та дав їм поміч та щоб вони вмерли з Ісусом у свойому серці та з Його пресвятим іменем на устах.

• • •

Ссвятійший Отець принимає безробітних паломників.

З нагоди 1900-літнього Ювилею смерти Господа Нашого Ісуса Христа, Святіший Отець приняв на авдієнцію у Ватикані 451 безробітних путників з Англії. Щоби дати спромогу й безробітним відвідати столицю християньства, Рим, Англійський часопис "Юніверс" отворив був кампанію, щоб заможніщі складали свої лепти на це, щоби як найбільше число представників безробітних змогли відбути цю подорож. Це їм вповні вдалося. Жертви напливали, так, що з кінцем Вересня 451 безробітних мали заплачену подорож.

Святійший Отець був з цього паломництва надзвичайно вдоволений. Мав до них довшу промову і кождому з них подав руку,—чого звичайно, з огляду на велике число путників, не робить.

Справді теперішний Святійший Отець, Пій XI, є папою робучого люду, голодуючих, поневолених і терплячих. Доля робітників і безробітних йому дуже лежить на серці. Його заклик до могучих цього світа, опертий на засадах християнських, щоби полїпшити долю робучого люду є цього сильним доказом. Цей заклик є так сильний та могучий і переконуючий, що в Бозі надія, що прийде час коли годі буде опертись цьому голосові, а тоді робітникам і безробітним завитає краша доля. Але треба рівнож щоби й робучий люд піддався проводові Верховного Пастиря Церкви, а не йшов за бунтівничим голосом плачених московських наїзників.

Дальші переслідування в Мексику.—Ось вже сім років тому, як в цім нещасним краю, під проводом тодішного президента Калєса, вибухло переслідування католиків, якого не перевисшають в своїй злобі й лютости, переслідування за часів поганських володарів, перших християн. По нинішний день переслідування католиків в Мексику не устає і не видно близкого його кінця. Та хотяй нинішне переслідування не є на перший погляд так дике і насильне як таму кілька літ, то лиш тому, що воно замасковане. І так, приміром, на позір Служба Божа не є зборонена як колись, але число священиків

є так ограничене—один священик на 100,000 душ,—що вислухання Служби Божої в неділі і святя, є річчу неможливою для більшости вірних. Ба навіть і за слухання Служби Божої карають. Так, приміром, міщане з Такско пішли були до сусідного місточка щоб там вислухати Службу Божу і взяти участь в релігійнім торжестві. Та коли повернули домів то урядник їхнього міста наложив 200 пезетів кари на кожду родину, що відважилась була пійти на Службу Божу. Ось до чого то доводить комунізм. Щоби захопити владу, комуністи обурюють нарід викрикуючи, що вони стоять за народом, запролєтарем, але коли лиш цю владу захоплять раз у свої руки, тоді насильно і проти волі народу беруть під ноги і допчуть найсвятійші його права і найдороші його серцю переконання.

Премієр Нової Шкоції католик.—А. Л. Мекдоналд, премієр і провідник Лібералів в Новій Шкоції є католиком і одержав добре католицьке виховання в колєгії св. Франца Ксаверія, яку укінчив відзначаючо і з нагородою золотого медаля в 1914 році.

Найбільш учений чоловік зістав католиком.—Др. Герберт Елсворт Корій, якого уважають за найбільш ученого Вашінтонського Університету в Сіятл, зістав католиком. По Бозі, найбільш причинився до його навернення о. МикГолдрик, Єзуіт, який був колись його учеником. Цей сам о. МикГолдрик, за час свого побуту на цім Університеті був причиною навернення єще одного професора і пятьох визначних учеників.

Чудесні уздоровлення в Люрд.—**Від початку цего року** десять осіб зістали уздоровлені в чудесний спосіб при печері Божої Матери в Люрд. Пречиста Діва Марія оказує свою поміч тим безпомічним які до Неї прибігають.

Безбожницький рух в Росії.—Большевики такой на добре взялись щоби знищити віру в Бога. Коли бачать що самим тілько насильним переслідуванням не вдаться їм знищити віри, отворили осібну орґанізацію, на чолі якої стоїть Е. Ярославський, і яка має на меті ширити безбожництво в той спосіб, що висміває віру в Бога, вже-то словом, вже-то письмом чи театральними штуками. Однак сам Ярославський признаєсь, що віра в народі є так глибоко защеплена, що лиш мале число тратить її зовсім. І не диво, бо як можна вирвати людині зі серця то що сам Бог защепив.

400,000 на Конґрес в Відни.—Цего року обходив Відень 250-літний Ювилей свойого освободження від Турків. З тої нагоди улаштовано конґрес в якім брали участь представники всіх держав Европи. До Відня прибуло 400,000 паломників, а сам конґрес випав величаво.

100 безробітних Голяндців на роверах до Риму.—Голяндські безробітні взяли собі добрий примір від анґлійських та й вібралась їх ціла сотня і пустились до Риму на прощу з нагоди Ювилейного Року,—на роверах (байсиках)! По готелях не ночують. Сплять в кількох шатрах які возять зі собою. Усі невигоди довгої, утяжливої подорожі,—а дорога далека, бо через Бельґію, Францію та половину Італії,—усі прикроші та терпіння, зносять в дусі правдиво христіянськім. З ними іде один священик, який власне це паломництво з'орґанізував, а який править їм щоденно Службу Божу на якій всі путники приступають до святого Причастя.

* * *

Місія в Принц Альберт

"Чи ви чули? У нас буде свята місія!"

"Що ви кажете?"

Правду говорю! Отець духовні вже порозумілися в справі місії з церковними урядниками, і мають ві оголосити при нагоді найблищої відправи.

Богу дякувати—славаж Тобі Господи за ту св. Місію, бо вона нам потрібна як хліб насущний— ві вже давно треба було.

Ось якими чувствами вітали люди доброї волі вістку про духовну місію. І нема чого дивуватися. Сердце людське є з природи христіянське; оно з природи рветься до сьвітла віри—до тепла любови. Но хтож не знає як часто те бідне люське серце обмотане тисячними дочасними справами, опановане пристрастями, привалене грузами гріха. Відчуваючи свою недолю, сердце людське прагне св. місії в надії, що з тої місії воно зачерпне більше любови до справ надприродних — більше відваги до правдивої і витревалої поправи життя.

Із природи христіянське, людське серце—коли воно єще не зовсім зіпсуте—болючо відчуває той брак ушанованя Божого Маєстату зі сторони так много а много людий; оно терпить на вид так густої дезерції від католицької віри і церкви, оно кровавиться з причини тих безна-

станних непорозумінь і межиособиць, що так часто підкопують єдність братів по вірі і крови —затроюють співжиття по громадах і унеможливлюють який небудь поступ чи під церковним чи суспільним взглядом. Серед таких то обставин люди доброї волі уважають св. місію за послідну ратункову дошку. Они переконані, зовсім слушно, що свята місія опамятає людий—пробудить їх совість, оживить в них кращі почування, розпалить їх сердця любовію до Бога і ближнього і станеся таким способом підставою і запорукою кращої будучности. Чи отже-ж дивуватися—коли на першу вістку про місію—не одно християнське серце вибухає в радісний оклик: Слава-ж Тобі Господи!

Такою то радостію витали св. місію парафіяни в Принц Альберт.

Я мушу признатися, що моїм товаришем подорожи до Принц Альберт то був пан страх, нераз прошибнула мою голову гадка: Господи, що мене там жде? Преціиь Принц Альберт то місто, там напевно много большевиків, ріжного рода сектантів—духом тих заблудших напевно заражені й тамошні парафіяни; ой небоже—не много ти там зділаєш. Таке я собі нераз думав.

Не знаючи нікого в Принц Альберт, я не міг порозумітися з тамошним парафіянамаи коли я приїду тай звідки. Розуміється, що я й понятя немав до кого я мавби заїхати.

Тож то, не сподіючися нікого на стації тим більше, що то була вже пізна пора, я вже згори постановив собі переночувати в якімсь готели, а на другий день допитатися наших людий і нашої церкви.

Но як я тут ошукався—приемно ошукався. Висідаю на стації Пр. Аль.—дивлюся, а то люде гейби пчоли окружають мене; слава Ісусу Христу—лунає те солодке слово що хвилі—та зі всіх боків. "Люди а ви звідки знали що я тепер приїду?" питаюсь; а вони: "Отче! таж ми вже два дни виходимо до кождого потягу; ми вже думали, що ви отче не приїдете—а то нас дуже непокоїло, бо всі бажають св. місії і ждуть на неї з нетерпиливістю."

Слава Тобі Господи! Христос вже виграв. Бо люди, котрі так бажають місії і приймають її провідника —то є люди доброї волі—а добра воля то добрий ґрунт —на котрім зерно Божого слова легко приймається і красно розвивається.

І я не ошибнувся. Місія в Пр. Аль. то одна із моїх найкращих місій. Як той нарід гарно горнувся на місійні проповіди. Рано і вечером церква була повна, щоденно приїзджали люди з яких 20—30 миль довкола—а втягали в себе Боже слово—як суха губка втягає воду. В самій парафії є тілько яких 25 вірних родин—а приступило до сповіди около 200 осіб—значить сповідалося й много не парафіян. Користаючи із доброго розположення людий, я заохочував їх до побільшення церковного інвентаря; заохота увінчалася найкращим успіхом—за кілька день церков змінила свій вигляд.

Для підтримання релігійного духа в парафії заложено в Пр. Аль. товариство Апостольства молитви; записалося богато людий із кождого стану.

Великої похвали й наслідування гідне й то, що "Голос Спасителя" зискав 18 передплатників, і є надія, що число тих передплатників в коротці сильно підскочить. В такий то спосіб Голос Спасителя відгукнеся що місяця по численних родинах і я надіюся сильно що той голос не буде "гласом вопіющаго в пустини."

Короною сьв. місії був місійний похід з крестом, в тім поході брало участь поверх 500 людий під проводом чотирох священиків окрім Місионара. В найкращім порядку—серед співу і молитов вірних—похід рушав улицями міста та свідчив прилюдно про неустрашиму віру і вірність католицькій церкві нашого українського народу.

Зворушаюча була то хвиля, коли по закопанню місійного Креста весь нарід підніс руки в сторону розпятого Спасителя, та серед сліз прирік вірність Ісусові і Єго сьв. католицькій Церкві.

Ах дорогий ти мій народе в Принц Альберт! Чи останеш ти вірним свому взнеслому приреченню? Но чого я питаю? Я вірю—ні—я знаю, що ти витримаеш при Ісусі і Єго сьвятій церкві—бо сьв. Місія тебе переконала, як солодко воно жиєся з Ісусом—як мило воно бути вірною дитиною католицької церкви.

Народе любий в Принц Альберт! Витримай в добрім—а во віки не пожалуєш.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

* * *

Маруся вернула вечером зі школи, сиділа увесь час задумана насупивши очка та до нікого й словечка не промовила. Думали всі чи не хора вона.....Засіли до вечері. Наша Маруся нараз перестала їсти та голосно промовила:

"Я більше до школи не йду!"

Всі переглянулись.

"А то чому, Марусю?" запитав ся батько.

"Тому," відповіла сміло дівчинка, удаючи дуже мудру, "що наш професор дурний."

Усім зі здивування аж ложки з рук повипадали.

"Не може бути?. Ти певно знаєш?" хтось запитав.

"А якби ні! Аво вчера нам цілий день пів що два і три то пєть, а нині вже нам співав що то штири і єден то пєть."

* * *

Перший Лікар: "Ми лікарі є правдиво нещасливі люди. Кілько то ворогів маємо на цьому світі."

Другий Лікар: "Так, приятелю, але о скілько більше єще на другім."

* * *

"Подорожний: "Скажіть мені, пане, чи подорожні часто падають у цю страшену пропасть?"

Селянин: "Ой ні, пановку. Хто падає то падає лиш один раз."

* * *

Судія: "Вас оскаржують що ви на смерть зарізали свою жінку. Що ви скажете на своє оправдання?"

Оскаржений: "Прошу, ясного суду, я їй вже того більше не зроблю."

* * *

"Прошу ласкаво, кілько буде мене коштувати автомобіль щоби заїхати до стації?"

"50 центів."

"Дякю. Я лиш хотів знати, кілько заощаджу, коли піду пішки."

* * *

"Коли одного разу наш корабель розбився я дістався до одного краю де були дикі жінки. Їм втинали язики."

"Ох, як страшно. А як вони говорили?"

"Вони не могли говорити і тому були такі дикі."

* * *

"Я дуже болію над смертю твойого батька. То був чоловік, якого я дуже шанував. Які були його послідні слова?"

"Там не було питання о послідних словах батька. Мама говорила аж до послідного його віддиху."

КАЛЄНДАР НА ЛИСТОПАД

1. С.—Прор. Йоіла.
2. Ч.—ВМ. Артемія.
3. П.—Преп. Іляріона Вел.
4. С.—Преп. Аверкія.
5. Н.—Нед. 22 по С.—Ап. Якова.
6. П.—М. Арсти і прочих.
7. В.—ММ. Маркіяна і Мартирія.
8. **С.—ВМ. Димитрія.**
9. Ч.—М. Нестора.
10. П.—ВМц. Параскевії Пятниці
11. С.—Преп. Анастазії Рим.
12. Н.—Нед. 23 по С.—Зиновія і Зин.
13. П.—Апп. Стахія, Амилія і пр.
14. В.—Безср. Косми і Даміяна.
15. С.—ММ. Акинтина, Пигасія і пр.
16. Ч.—М. Акепсима і пр.
17. П.—Преп. Йоанікія і М. Нікандра.
18. С.—ММ. Галактіона і Епістимія.
19. Н.—Нед. 24 по С.—С. Павла.
20. П.—М. Єрона і Преп. Лазаря.
21. **В.—† Собор Арх. Михаїла.**
22. С.—ММ. Онисифора і Порфирія.
23. Ч.—Апп. Ераста, Олимпа і пр.
24. П.—ММ. Мини Вікт. і Вікентія.
25. С.—†СвщМ. Йосафата (на нед.)
26. Н.—Нед. 25 по С.—†С. Йоана Золот.
27. П.—†Ап. Филипа
28. В.—ММ. Гурія Симона і Авіва. (Пилипівка).
29. С.—† Ап. і Ев. Матея.
30. Ч.—С. Григорія Чудотворця.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА ЛИСТОПАД

5.—**Нед. 22, по Сош. Гл. 5**; Ев. утр. 11—На літ. Ап. зач. 215; Еванг. Луки зач. 83.

8.—**ВМ. Димитрія**,—Всеночне.—Ев. утр. Матея, зач. 36.—На літ. Ап. зач. 292, Еванг. Йоана зач. 52.

12.—**Нед. 23 по Сош.—Гл. 6**; Ев. утр. 1.—На літ. Ап. зач. 220; Еванг. Луки зач. 38.

19.—**Нед. 24 по Сош.—Гл. 7**; Ев. утр. 2.—На літ. Ап. зач. 221; Еванг. Луки зач. 39.

21.—**Собор Св. Арх. Михаїла.**—Всеночне.—На утр. Ев. Матея; зач. 52.—На літ. Ап. зач. 305., Еванг. Луки зач. 51.

26.—**Нед. 25 по Сош. і Св. Свщм. Йосафата,**—**Гл. 8**; Ев. утр. 3, —Всеночне.—Де храм Ев. утр. Йоана зач. 35.—На літ. Троп. воск., Свят., і конд. Воскр., Слава: конд. Свят., І нині: Богор.: "Йоаким і Анна." Ап. зач. 224. і 311. Ев. Луки зач. 53. і Йоана зач. 36.

Пилипівка зачинається у вівторок, 28.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи св. Спасителя в Йорктоні, Саск.

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Subscription per year: Canada and U.S.A., $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

В справах котрі ся відносять до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice

Catherine St., Yorkton, Sask., Canada.

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION

ONTARIO AVE. YORKTON, SASK.

ЗАМОВТЕ СОБІ

"ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"

БУДЬТЕ АПОСТОЛАМИ
доброї преси

ЗБИРАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 1, Число 2. Грудень, 1933.

За дозволом духовних властей

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

⁂ ⁂

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Subscription per year: Canada and U.S.A., $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

⁂ ⁂

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

⁂ ⁂

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION

ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

⁂ ⁂

Піснь Непорочному Зачаттю
Як спасти свою душу
Біла Рожа
Українські Матері-Героїні
Голос Спасителя
† Бл. Памяти Брат Мирон Дмитро Дудич
Свято "Українська Молодь Христові" в Йорктоні, Саск.
Крук Сторожем Тіла Мученика
Католицьким Світом:—Місячне намірення — Базар в Айтуна, Саск. Нагороджена отвертість — Католицькі школи в Англії — Католицька Церква в Африці — Велике число поган.
Веселий Кутик

КАЛЄНДАР на ГРУДЕНЬ

1.—П. ММ. Плятона і Романа.
2.—С. Прор. Авдія.
3.—С. Нед. 26, по С. Прп. Гр.
4.—П. **Введення в храм Пр. Д.М.**
5.—В. Ап. Филимона.
6.—С. СС. Амфілоха і Григорія.
7.—Ч. ВМц. Катерини.
8.—П. СвщМ. Климената і Петра.
9.—С. Преп. Алипія.
10.—Н. **Нед. 27, по С.** ВМ. Якова.
11.—П. ПрепМ. Стефана Нового.
12.—В. ММ. Парамона і Філумена.
13.—С. † Ап. Андрея.
14.—Ч. Прор. Наума.
15.—П. Прор. Авакума.
16.—С. Прор. Софонія.
17.—Н. **Нед. 28, по С.** ВМц. Варвари.
18.—П. † Преп. Сави.
19.—В. **Св. Отця Николая.**
20.—С. С.Амвросія.
21.—Ч. Преп. Патапія.
22.—П. **Неп. Зач. Пр. Д. М.**
23.—С. М. Мини і пр.
24.—Н. **Нед. Праотец.** Преп. Даниїла.
25.—П. Преп. Спиридіона.
26.—В. † М. Евстратія і пр.
27.—С. ММ. Тирса, Левкія і пр.
28.—Ч. СвщМ. Елевтерія.
29.—П. Прор. Аггея.
30.—С. Прор. Даниїла.
31.—Н. **Нед. Св. Отец.** М. Севастіяна.

—0—

УСТАВ НА ГРУДЕНЬ

3.—Нед. 26, по С.—Гл. 1; Ев. утр. 4; на літ. Ап. 229. Ев. Луки 66.

4.—Пон. Введення в храм Пр. Богор.—Всеночне; Ев. утр. Луки 4; на літ. Ап. 320. Ев. Луки 54.

10.—Нед. 27 по С.—Гл. 2; Ев. утр. 5; на літ. Ап. 233; Ев. Лук. 71.

17.—Нед. 28 по С.—Гл. 3; Ев. утр. 6; на літ. Ап. 208; Ев. Луки 76.

19.—Вів. Св. О. Николая Чуд.—Всеночне. Ев. утр. Йоана 36; на літ. Ап. 335; Ев. Луки 24.

22.—Пят. Непорочне Зач. Пр. Д.М.—Всеночне. Ев. утр. Луки 4; на літ. Ап. 320; Ев. Луки 3.

24.—Нед. 29 по С. і Праотец.—Гл. 4; Ев. утр. 7; на літ. Троп. воскр., Зач. і Праот., Слава: Конд. Праот., І нині: Конд. Зач. Ап. 257; Ев. Луки 85 і 76.

31.—Нед. 30 по С. і Перед Різдв.—Гл. 5; Ев. утр. 8; на літ. Ап. 258 і 328; Ев. Луки 91 і Мат. 1.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видаваний Місіонарями Св. Ізбавителя.

Рік 1, Число 2, Лист за Грудень 1933

*** ***

Пісень Непорочному Зачаттю

Готовись раю небесний,
І ти наша земле.
Зділай Боже чуд чудесний,
Всьо бо на ній темне.

Темна днина, темна нічка,
Мракою сповита.
Стану, грімко я закличу:
Чом несамовита?

Де поділась твоя воля,
Краса і безсмертність?
Щезла! щезла, мов в дно моря,
І як в безконечність.

Колись була я свобідна,
За горе не знала,
А тепер, в жалобі бідна,
Ношу гріх Адама.

Вичікую тої хвилі,
Щоб впали кайдани;
Гірко плачу в сій долині:
Боже зглянсь над нами.

Не плач! не плач з нужди й горя
Земле наша мати,
Гень далеко ранна Зоря
Починa світати.

Хтож та зоря що світає?
Щаслива година!
Непорочна це ступає:
Мати Бога Сина.

Непорочна це ступає?
Світлаж моя днина!
Радість душу пориває,
Мати Бога Сина.

ЯК СПАСТИ СВОЮ ДУШУ

Чудове це і дивне сотворіння—чоловік. Серед неустанного руху минає його життя й він сам, це немов живий ходячий фільм, що вірно віддає події світа. Так—він немов фільм—різниця лиш та, що він є немов жива, фотографічна плита, котра сама фотографує, і на кождий образ, якого вона сама є живою учасницею відзивається радістю або болем, усміхом або плачем, любовю або ненавистю.

Мудрий це чоловік, котрий це розуміє; але наймудрійший той, котрий вміє панувати над своїм життям—рухомим образом, в котрому поодинокі раптовно появляються, щоб не менше раптовно уступити й дати місце другим. Панувати над безчисленними вражіннями, що складаються на його думання, розуміння, його бажання, це річ трудна для неодного чоловіка. Немов дикий ураган порівають вони його зі собою тей перце, що летить без памяти куди вітер повіє, навіть тоді коли вони ніжні, мягкі—бо тоді роблять його своїм покірним слугою, рабом.

Твоє достоїнство, брате, лежить у тім, щоб ти розумів правдиву вартість свого життя.

Я говорю до тебе, як до чоловіка, котрий знає, що його земське життя, це лиш образ, що скоро переминає—безслідно. —Ні, я милюся, не безслідно! Марниця воно само в собі те земське життя, та велике воно безмежно тим, що його відгомін досягає вічности, котра не заоуде жадної твоєї думки, жадного слова, ні одного бажання, ні одного кроку твого; бо твоє життя проба, по який тебе жде вічність щастя або горя. Іншими словами, від твого життя на землі залежить твоє спасення.

Душа, смерть, небо, пекло, Бог—це таїнства, котрі становлять справжню вартість людського життя. Лиш безумний замикає очи, щоб їх не видіти і щасливий ти, брате, коли ти йдеш дорогою життя осіяного світлом віри; ти знаєш, що ти маєш свою душу спасти. Твоє життя може бути ріжне; переплітане радісними і сумними хвилями; ти можеш бути чинним свідком великих подій, котрі лишають за собою жах, руїни, знищення того, що віки обожали; одначе ти знаєш, що всі розкоші, що лиш чоловік всилі вимріяти, всі смутки під яких навалою життя стає незносним тягарем, всі перевороти на світі—все те є нічим в порівнаню з одинокою найважнійшою справою твоєю,—в порівнаню зі спасенням твоєї душі.

І ось, я беруся до смілого діла: Дати тобі спосіб, щоб ти спасся —напевно. Я кажу що це сміле підприняття; сміле, бо я не говорю про спосіб, якого уживати, щоб тобі було можливо спастися з більшою або меншою правдоподібністю. Мій намір іде безмірно дальше: Я хочу тобі дати спосіб такий, що ти напевно, безпечно, без тіни сумніву спасешся, якщо, будеш його уживати. Щоб лиш добре зрозуміти, уяви собі, що ти хочеш стати богатим і радишся двох людий, як робити, щоб до того дійти. Один тобі каже: Якщо будеш мене слухати, то будеш міг стати богатим; а другий: Якщо мене послухаєш ти на певно станеш богатим. Чи бачиш ріжницю?!

І от, я беруся до того, Боже мій, у Твоє Імя. Так, я в цім "Голосі Спасителя" на цих сторінках хочу сказати це: Брате, є така наука, що наколи будеш за нею йти, то твоє спасення є певне а прокляття не можливе.

Зрозумій отже, брате, я хочу дати тобі безпечне запевнення що ти спасешся. Я хочу тобі помочи, щоби внутрі твого серця зродилось розкішне почуття, котрого, на жаль, величезна скількість людий позбавлена. Наколиб ти міг читати в людських серцях відповідь на запит, що вони думають про своє спасення, ах, як сумні, як болючі булиби їх відповіди! "Що я думаю про своє спасення?"

скаже один. "Ніщо, я майже зовсім про нього не думаю; а коли прийде воно мені на гадку, я дрожу." "Що я думаю про моє спасення? Я про нього не дбаю," скаже другий. "Та всеж я надіюся, що пізніще щось зроблю; одначе покищо я мушу боятися і не маю спокою." Є на решті душі, котрі, хоч живуть у світі, є вірні Богу, відчувають тягар вічности і свою слабість, они можуть відповісти майже так само, як святий Павло: "Я є певний бо знаю, кому я повірив."

І ось: Ми хочемо зложити в душах тих, котрі схотять читати ці стрічки, солодку певність, що вони находяться на добрій дорозі; розкішний спочинок христіянина, котрий знає і відчуває, що він іде до неба. Щоби говорити ясно і коротко, ось до чого ми хочемо привести читача: щоб він міг сказати де: "Я розумію в який спосіб чоловік спасається, і в який спосіб він напевно і непомильно спасається. Я це розумію і я хочу це робити; в той спосіб моя доля є запевнена."

Але скажи, брате! Чи не видається тобі те, що ми сказали, занадто смілим? Чи не за багато ми обітцяємо? Чи це не є виключно силою самого тільки Спасителя, щоби зділати чиєсь спасення певним? Певно, та всеж таки ми можемо покірно повтаряти Його науку.

А може скажеш: Нехай! Я розумію, що можна мене вчити, що маю робити, щобися спасти. Але говорити мені про якийсь спосіб, котрого я годин уживати, і через котрий я напевно спасуся, це не для мене. Це може бути добре для тих, що лишили світ, богатося молять—одним словом це добре для святих. Але для мене і для таких як я, що мусимо жити у зіпсутому Вавилоні цього світа, що самі є більш або менш зіпсутими Вавилонцями, для нас лиш одна надія є певна: що ми може спасемось, і нерозумним булоби думати, що ми можемо дійти до переконання, що на певно ми спасемось."

Ти, брате, помиляєшся, коли ти так говориш. Бог уладив світ по батьківськи. Спастися це не є лиш для великих так, щоби малі не були в силі спастися. Так як є легко добути хліб і воду, котрі потрібні для тіла, так само є під рукою те, що доконче потрібне до спасення.

Ще один закид готов хтось поставити. Сама Католицька Церков осуджує як єрись твердження, що хтось може бути певним свого спасення; бо, по словам святого Письма, ніхто не знає, чи він гідний Божої любови, чи ненависти.—На цей закид ми відповімо

пізніще і наша відповідь буде гей бальзам для неспокійних, боязливих душ. Покищо ми поручаємо свою працю Пречистій Діві, котру саме Церков називає надією вигнанців, брамою неба і неустанною поміччу борючихся христіян. "Діво Пресвята, Престоле Премудрости, дай мені бідному, ласку, щоб я добре писав, а тим, що будуть мене читати, дай ласку, щоб вони добре зрозуміли мою науку і з неї скористали!"

—o—

*** ***

Біла Рожа

Неділя.

До шпиталю під зарядом безбожників—більшовиків, двері безперестанку отвираються і замикаються; приходять знакомі і приятелі відвідувати своїх хорих, ранених на війні воінів... То родичі, то братя, то сестри, то кревні близші і дальші, то знакомі питають в інформаційному бюрі при вході про особи, яких бажалибп видіти і входять під число,

де лежить той, за ким шукали, кого бажали видіти.

Під одним числом лежить кількох ранених воїнів. На одному ліжку лежить блідий, спалений горячкою, хорий молодий стрілець...

Він сам...

Ніхто його не відвідує...

Він далеко від своїх, далеко від рідного села.

Він сам, опущений всіми, держить тільки в руках білу рожу і здається розмовляє з нею...

Від кого і пощо дістав він ту рожу?

Вже від тижня він постоянно питає норсу кождого ранка:

"Котрог маємо сьогодня?"

Норса знехоча показувала йому дату на календарі, що висів при стіні коло ліжка хорого... Але хорий стрілець скоро забував і кождого ранку питав:

"Котрого маємо сьогодня?"

чайно. запитав норсу. Норса відповіла: "Першого Травня!"

"Першого травня? А який день?"—спитав стрілець тяжко відихаючи.

"Неділя!"—відповіла холодно норса.

"Ах! Першого травня! Неділя!"—прошепотів зі зворушенням стрілець. "Прошу вас дайте мені рожу, дуже гарну, білу рожу!"—благальним голосом просив хорий.

Норса була молода; майже так молода, як молодий хорий стрілець. Она діставала вже богато цвітів у своїому житті; она сама любила цвіти. Не відмовила просьбі молодого умираючого стрільця.... Легенько усміхнулася і скоро вернула з гарною, білою рожею в руках. Зближилася до хорого і подала йому ту гарну, білу рожу.

"Спасибіг! Дякую!"—прошептав хорий, беручи гарну, білу рожу до своєї руки....

По кількох хвилинах він прошептав з чувством сердечного благання:

"Прошу вас! Покличте до мене священика!"

Той легкий усміх щез з лиця норси: она сказала:

"Дайте мені спокій з вашим священиком! Якесь дивне ваше урожння!... Ви бажали гарної, білої рожі і ви її дістали... Але священика... Ні!"

"Чи тому, що я бажаю того?"—майже скрізь слези ска-

зав стрілець.

Але норса вже відійшла від нього.

А бідний, хорий стрілець непокоїться... Горячка у нього збільшається...

"Нема священика!"...

Він думає... Це неділя... Богато приходить нині відвідувати хорих... Будуть також коло хорих, що лежать з ним у його комнаті... Може найде яку добру невісту, подібну бодай трохи до його матери і він передасть цю рожу для... Але треба ждати аж по обіді; коло третої години починаються відвідини...

Сам, опущений всіми, держить в руках гарну, білу рожу і здається розмовляє з нею... Молодий хорий стрілець...

*** ***

Години відвідин.

По кімнатах розійшлися люди... Чути тихі розмови коло ліжок... Переходить також коло ліжка, на якому лежить хорий стрілець.

Він глядить на переходячих, на повертаючих; він вже умучений від того перегляду незнаних собі людий. До нікого з них не має довіря!

"Ах, коби хто поглянув на ту гарну білу рожу!"...

А час минав!

Нагло він почув, як молода дівчина спитала хорого, що лежав на ліжку побіч його ліжка:

"А він на що хорує?"

"Він?... Гальопуючі сухоти... він не пережиє цеї ночи"...

"Ох!"—застогнав стрілець.

Молода чівчина скоро обернулася. До тепер она була обернена плечами до нього; він видів тільки чорний волос під дуже простеньким капелюшком. Коли она звернулася в сторону хорого стільця, на ей лици видно було співчуття; молодий стрілець зрозумів, що це про нього була бесіда...

Він має скоро умерти... А йому ніхто нічого про це не говорив... І норса не хоче покликати священика... Нема священика в шпитали... Прийдеться згинути як скотині... А мама, дорога мама?... А наречена? А ця гарна, біла рожа...

Такі думки тепер мучили бідного стрільця.

Він звернувся до молодої дівчини словами:

"Будьте ласкаві!"

Молода дівчина, бідна служниця, що відвідала і розмовляла з своїм татом, скоро звернулася до стрільця з добротою і співчуттям свойого серця.

"Я чув...я скоро умру...Наколи ви можете...Я бажавби священика...найскорше...Може стрінете котрого на дорозі"...

Она розважила хвильку.

"Добре!...Але ви мусите написати своє бажання і своє імя... без того трудно. Сюди не впустять, коли не скажеться, до кого мається йти...А зрештою"...Зараз написала карточку, а він підписав себе.

Дівчина скорочує відвідини свого дорогого тата, а скоро відходить зробити велике діло для душі хорого, бідного стрільця.

Стрілець шепотів:

"Богу дякувати, що найшлася добра душа!"

⁂ ⁂

По яких 40 мінутах ввійшов до кімнати перебраний священик. Переслідування релігії з сторони безбожного—більшовицького правительства дійшло до тої степени, що священики не могли показуватися у своїм священичім убранню, бо це грозило їм арештованням, засланням і розтрілом.

Священик зараз пізнав хорого, бо той усміхом своїм неначе кликав його до себе...

"От бачиш, молодче, як Господь Бог кермує всім"—сказав священик, беручи на повитання його горячу, висохлу руку у свою руку.

"О, дякую, дуже дякую вам, отче, що схотіли потрудитися до мене"—відізвався хорий і потягнув руку священика до своїх уст.

"Яке це щастя для мене, що тут серед чужих людей я таки не умру без священика!"—продовжав хорий.

"Я бачу, що ти дуже хорий...А чи ти не знаєш напевно, що ти скоро умреш?"

"О так, отче! Вправді мені того не говорив ані лікар ані норса, але я перед годиною довідався, що я дуже хорий; я маю гальопуючі сухоти і не знаю, чи доживу завтрішнього дня"...

"Хтож говорив тобі про твою близьку смерть?"

"Це я довідався з розмови тої дівчини, що просила вас прийти сюди. Я почув ві розмову з ві татом, що ось тут лежить. З ві погляду на мене, погляду повного співчуття, я пізнав, що они про мою смерть говорили"...

"То ти хочеш гарно приготовитися на добру смерть? Чи не так, дорогий приятелю?"

"О так, дорогий отче! Ви вгадали! Я просив норсу, щоби прикликала священика, але она відмовила того...Ах, як тяжко жити серед безбожних людей!...Але я виджу, що Господь Бог не опустив мене цілком"...

"Так—так Господь Бог добрий і милосерний! Я думаю що ти бажаєш гарно висповідатися? Хочеш станути перед Божим судом з чистою душею?. А чи ти остав добрим християнином? Не зрадив своєї батьківської католицької віри?"

Румянець покрив бліде лице стрільця.

"Ви питаєте, дорогий отче, чи я остав добрим християнином?...О, отче, не дуже то добрий я християнин, бо не сповняв щиро своїх релігійних практик—Коли я сповідався, чи думаєте,що мої сповіди були правдиво щирі?...Людський взгляд, молодість, пусті слова...Не думав я про свою безмертну душу... Так—так! І в той спосіб поволи стається звірятем! Я нераз про це думав...Але тепер коли відчуваю, що скоро прийде мені конець життя то пора для мене бодай тепер подумати поважно про свою душу"...

"Я виджу твою щирість, любий приятелю. Виджу, що ти маєш еще віру у своїому серцю"—додавав заохоти священик.

"О, отче, щоби вам все оповісти, то трудно. Але нехай! Я хочу пречінь умерти так як мій тато: правдиво по християнськи, як християнин—католик"...

"Ти маєш слушність. А скажи мені, чи ти не молився деколи до Божої Матери?"

"О так! Коли я виїзджав з дому на війну, моя мама дала мені медалик Божої Матери, сама вложила мені його на шию і просила мене, щоби я кождого вечера молився три "Богородице Діво" до Божої Матери. Мене то деколи знеохочувало,

а деколи я навіть легковажив собі то, але все таки я не занедбав тої молитви ніколи, а відмовляв ей кождого вечера, бо я був мамі прирік, що буду молитися"...

"І Мати Божа тебе нагородила! Не умреш без священика...Тепер гарно висповідайся, бо й так я боюся, чи не задовго я тут у тебе; щоби мені не казали зараз забиратися звідси"...

Стрілець відбув гарну сповідь.

По сповіди відізвався: "Дорогий отче! Ви напишете до моєї мами. Ось адрес до неї"—і він написав адрес мами в нотатку священика. "Она буде тішитися, коли довідається, що єї син умирав по християнськи. Може буде сумувати над смертію мойого тіла, але буде радуватися з моєї душі"...

"А може еще маєш що переказати?"—спитав священик зворушений, видячи ніжну, правдиво синівську любов того стрільця до своєї матери.

"Я бажавби...Я бажавби, щоби ви нині поблагословили цю рожу і післали єї до моєї нареченої. Пішліть на адрес моєї мами з додатком "для Марії." Моя мама знає мою наречену Марію. А моя наречена любить свою Іменицю, любить Пр. Діву Марію більше, чим ви можете собі то представити. Она навіть називає себе дитиною Марії...Она любить цвіти, а рожа то єї улюблена цвітка...Коли я відїзджав на війну, то а обіцяв мамі молитися до Божої Матери три "Богородице Діво" кождого вечера, але я також обіцяв своїй нареченій посилати для неї кождого року рожу благословлену першого травня....Пропу вас, дорогий отче, благословіть цю рожу і пішліть єї до мами для моєї нареченої....Від мами она довідається, що це послідна рожа для неї від мене....."

"Все зроблю, молодий воїне і добрий приятелю! Видиш, як Божа Мати тебе нагородила! В цей свій місяць травень. Она показує тобі свою любов! Тільки май велике довіря до неї аж до кінця!...Тепер я буду спішитися...Нині не можливо до тебе знова навідатися, бо мене не впустять; але завтра рано я прийду з Христом у Прсв. Евхаристії...Коли тебе застану живим, тоді скріпить тебе сам Христос своїм Божим Тілом...Колиж тебе не застану, я помолюся за тебе"...

"Дякую, дорогий отче, дуже щиро дякую, що потрудилися і потішили мою бідну душу"—сказав зі слезами хорий, умираючий стрілець і притиснув руку священика до своїх блідих уст.

Священик вийшов.

На другий день раненько не застав вже живим молодого стрільця. Ангели забрали його душу.

За якої пів години відспівано в церкві панахиду за душу молодого воїна, що умер далеко від своїх рідних.

—o—

Українські Матері-Героїні

Прочитавши цей заголовок, ти, дорогий читачу, може подумав собі, що тут довідаєшся про великі подвиги українських матерей, котрі в часі ворожих наїздів на рідну землю виступили з оружем в руках в обороні загроженої вітчини і в кровавих боях положили свої "буйні" голови за справи народні. Вправді не бракувало нам і таких мужних матерей впродовж століть нашої славної історії, але не про них будемо тут писати.

В нас уже війшло в звичай називати героями тільки тих одиниць, котрі особлившим способом жертвувалися для поправи дочасної долі нашого народу,а занедбується величати тим іменем других о много славніщих наших подвижників, котрі пролляли свою кров, чи дали й своє життя за душу народу, за його святу віру. Кажу "о много славніщих," бо, як душа вартніша від тіла а вічність від дочасности, так також ще дорожчими і вартнішими для нас повинні бути ті борці, що терпіли і боролися за збереження святої католицької віри в нашім обряді; віри, котра одна лиш є основою й запорукою не лиш вічного щастя але й дочасного ладу-доброту. І власне про тих героїв святої католицької віри в українськім народі будемо часто писати в "Голосі Спасителя,"а писати

мемо тому, що про це нігде не пишеться,ані нігде не говориться так, начеото ті Українці, що тепер є православними, ніколи й не були католиками. В цій статті наведемо лиш кілька примірів з 1874, котрі показують, якто наші мужні українські матері, яко свідомі католички, боронили себе й своїх діточок від московської схизми. Ці приміри покажуть з якими зусиллями та з нараженням власного життя ховали вони своїх дітий перед тими катами—Москалями, котрі не лиш що мучили й кроваво переслідували український народ за його католицькі переконаня, але навіть і дрібних дітий видирали від материй, та насильним способом перехрещували на схизму.

Московським начальникам здавалося, що, перехрестивши дітий на православе, зможуть тим способом і старших, як казали, "впертих унітов" призвичаїти до схизми та до неї всіх перетягати. "Їх немношко принудіть нужно а будуть все павосславние," так любили вони повтаряти. В тій цілі казав один з них виписати на кождім домі, кілько є внім дітий до хресту і зачав по тих дітий висилати стражників. Ці прийшли насамперед до хати Михайла Савчука господаря в селі Сворах повіту Константинівського. Жінка його Ксеня, сподіваючись того нападу, кинула в піч ніж, сікач, поліно та поставила горнець з кипячою водою, а тоді й сама влізла до неї з дитиною. Муж еї став собі коло печі, готов до оборони своєї жени й дитини. Маючи в руках колик мужно відбив він перший напад стражників і викинувши їх за двері, замкнувся з середини.

Стражники виломили тоді двері, вибили вікна і,всунувшися до хати, кинулися всі разом на Савчука, звязали його і побили так, що він ані рушитись не міг. Потім витягли його на подвіря, а тоді взялися добувати його жінку з печі. Один зі стражників приніс горіючу головню і кинув її в піч, щоби бідну матір наче лиса з нори, викурити з печі. Ратуючись від того, Савчукова залляла головню водою і дальше, лляла горячу воду на стражника, котрий ліз у піч, щоби руками вхопити її. Вже й кілька коновок води вляли стражники в піч, але всьо на дармо, бо геройська мати ножем і сікачем мужно боронилась від напасників так, наче та львиця, що боронить леговиська своїх дітий перед облавою

стрільців. І Савчукова побідила. Стражники, не знайшовши способу, щоб добути її дитину з печі, відійшли з нічим—згляднo забрали її мужа, звязаного, до тюрми!

В такій самій цілі напали стражники між иншими й на дім Олекси Верези і в нього відбулася подібна історія з його женою, котра також влізла з дитиною в піч і там боронила її перед нахабством Москалів. Верезу Москалі побили до безтями, звязали його і викинули з хати, а потім взялися розвалювати піч. Підчас того, як стражники валили піч, щоб тим способом вирвати від Верезихи дитину, мала школярка, донечка Верезихи вхопила ніж зі стола, вибігла на двір, перетяла ним шнури, якими був звязаний її тато і увільнила його з них. Тоді Вереза і ще кількох сусідів, що прибігли йому на поміч, силоміццю дісталися до хати, викинули звідти стражників і замкнулись зі середини. Однак за хвилю надбігли инші поліцаї на поміч своїй "чесній компанії", вибили вікна й двері та побилй до крови всіх, котрі зі середини розпучливо боронилися. По сім вже без перешкоди розібрали піч, при чім ще й зломили ногу Теклі Верезисі і вже мали вирвати від неї її дитинку та понести до православного хресту, але останній крик матері був так переразливим—несамовитим, що навіть тих московських жестосердних посіпак настрашив. Вже й не сміли вони видирати їй з рук дитину, бо вона зловила дитину за горло і кричала, що радше задусить її, а не дасть перехрестити на схизму.

А ось знова як відважно і з нараженям свого життя боронили мами своїх дітий від схизми у Мшані Константинівського повіту. Діялось це також 1875 року. По страшнім і кровавім скатованню людий і по вивезеню мущин до ріжних тюрем, взявся московський начальник до перехрещування дітий. Розіслав по селі салдат з оружем, щоби видерли від мамів дітий і несли їх до батюшки до хресту, а до ґубернатора післав звіт—рапорт, що Мшана добровільно хрестить своїх дітий на православе. Пригляньмося тепер ближче як виглядало це добровілля.

На першу вістку, що "приїхав піп опаскудіть діти," як казали люди, мами позабивали зі середини всі домы, де були малі діти. Начальник переконався тоді, що це не така легка річ забрати дітий від мамів, бо їх треба було здобувати по хатах, наче по яких забарикадованих твердинях.

Салдати мусіли вперед шукати топорів. виймати коли з плотів і ними вибивати вікна та вирубувати двері і торощити вікна. За дверми завзято боронилися жінки, ставляючи барикади зі стул. лівок. дверей та накладаючи стоси дров. Вікном також тяжко було дістатись до хати бо їх боронили жінки і салдати не мали відваги лізти через вікна зі страху, щобн там, за вікном схована, баба не виколола очі, або щоб не опарила окропом.

Взялися тоді салдати на підступ і зачали кричати, що село горить. Думали хитруни, що жінки налякаються вогню і самі поотвирають хати тай повибігають з дітьми на двір. Однак і ця штука їм не вдалася. бо мами воліли разом з дітьми попасти жертвою вогню, а не дати своїх дітий в жертву для ненаситної схизми.

Вкінці по довгих зусиллях таки здобули салдати перші оборонні позиції і до хатів напхалося повно салдатства. "От чєво не несуть дітєй?" кричав нетерпеливий начальник, йому відповідають з хатів салдати, що не мають кого подати. бо мами з дітьми поховалися куди лиш могли. Одні повлазили і заперлися в "пєцу" инші на вишку (апстиз) видралися або в димник скрилися. деякі спустилися з дітьми до льоху (пивниці) на картофлі а инші знов позапирались в курник "під пєцом." Якжеп тут дістатися до їхніх дітий? А всеж таки мусять сповнити приказ начальника. І ось серед зойку і плачу дітий салдати витягають деяких мамів, котрі в розпуці кусають напасників зубами і драпають їх пазурами та бороняться чим можуть. Витягнених жінок били без милосердя аж до крови. щоб тим жостоким катуванням відстрашити инших та зломити їх релігійний упір. Так жостоко побитих женщин ще вязали та повязаних викидали на двір, як казали "на прохолоду." Давали вперед кроваве хрещення мамам. заким повитягали їхніх дітий з ріжних куточків і перехрещували їх у батюшки на свою схизму.

От яким способом Москалі, занявши Україну, знищили в українськім народі нашу прадідну католицьку віру та як довели до того, що на Волині, Холмщині, чи Підлясю, де ще недавно була тільки католицька віра, нині там наш український нарід в більшости є православним. Не вина це нашого

геройського народу а наслідок моськовського брутального насильства.

Та чи не подивлятиб вам, дорогі сестри Українки-католички в Канаді, те завзяття ваших недавних посестр на Волині, і ту геройську їхню витревалість в святій католицькій вірі, таку розпучливу оборону себе й своїх діточок від нахабного московського православя, той їхній жах перед відступством від павдивої віри—того найбільшого маєтку якого ми на землі посідаємо? чи не погано поступили деякі ваші посестри, котрі приїхали сюди з Галичини зі св. католицькою вірою, в котрій там були хрещені і виховані, а тут у цій нещасній "Фрі контрі" з глупоти пішли на блудні дороги страшного відступства. Моліться за них, щоб ласка Всемогучого Бога повернула їх назад до единоспасаючої святої католицької віри, щоб вони знова знайшлися в однім стаді і під Одним Пастирем, під котрим ще до недавна були!

—0—

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

*** ***

Возміть ярмо моє,
Навчіться від мене,
Я спокійний, милий,
Царство зробіть в себе;
Також я богатий:
Світ у руках маю,
До вічного щастя
Усіх закликаю.

Коли Я є з вами,
Будете щасливі
Злоби в вас не буде,
В дома, в полі, всюди;
Та й в родині вашій
Хоч горе панує,
І там рука Моя
Всіх вас поратує.

Зміняю монархів
Я, по Моїй волі,
А сиротам бідним
Даю кращой долі;
Приходіть до мене
І будьте зі Мною!
Побідите злидні
Легко, в кождім бою.

о. П. Божик.

Блаженної Памяти Брат Мирон Дмитро Дудич

*** ***

Нераз, читаючи життя святих, особливо пустинників, мимоволі ми подивляємо їхні подвиги, їх самовідречення й повне вмертвлення життя, та все нам здається, що ті часи вже минули, що в наших часах святих годі знайти. Нам здається—може й не без слушности—що теперішне покоління не є здібне до таких геройських подвигів як ті святі мужі яких життя читаємо. Одним словом, здається нам, що нема тепер таких святих, як були в перших часах християньства.

Що правда, менше є їх тепер число, та однак дух самопожертвования, вмертвлення й любови хреста, дух ревности о спасіння власне й усіх людий, повіває й нині еще з неодної душі, яку слушно можемо звати святою. На доказ цього хочби Бл. П. Брат Мирон.

*** ***

Дмитро Дудич родився 1895 року, в Горуцьку, Дрогобицького

повіту, в Галичині. Молоденьким еще, приїхав він до Канади, зі своїми родичами, де вони й осілись на фармі, в околиці Чатфілд, в Манітобі.

Коли Дмитрові було 18 літ, батько купив для нього фарму. Та молодець не чувся щасливим. Його серце рвалося де инде. Його одиноким бажанням було себе геть чисто посвятити Богові на службу—зістати святим.

Не були це в нього пусті лишень мрії. Що задумав того й доконав. І помимо немалих труднощів зі сторони батька, що рад бувби його мати при собі; помимо того що міг він певним оком глядіти на свою будучність як фармера, яка йому, до певної міри, була запевнена, він всього вирікаєсь, з любови до Христа, і в році 1919 вступає до монастиря Отців Редемптористів в Йорктоні, яко братчик.

*** ***

Завдання й обовязок кождого братчика є помагати отцям в їхній місіонарській праці. І щоби отці могли всеціло віддатися проповіданню Божого слова та працям, що впрост відносяться до спасення душ, то братчики сповняють усякого рода матеріяльні услуги. За це мають вони не лиш уділ у всіх монастирських добрах на рівні з отцями, але й мають тіж самі, перед Богом, заслуги.

Від перших днів свойого новіціяту молодий Брат Мирон—це імя одержав при свойому вступі в монастир—відзначався ангельською побожністю, святістю життя, працьовністю й услужністю, що є характеристичною ціхою доброго братчика.

Домашна каплиця, це місце, де він найрадше любив, у вільних від праці хвилях, перебувати. Там, мов ангел, клячав перед Найсв. Тайнами, затоплений в сердешній розмові з Богом. Вечерами, по утяжливій, цілоденній праці, він все останній виходив з каплиці щоби йти на спочинок. Навіть коли вже тяжка недуга підкосила була його здоровля, все таки він бувби радше молився усю ніч, у стіп Ісуса утаєного у Пресв. Евхаристії, чим клався на спочинок, якщоб так голос дзвона не дав йому на це приказу. А як тяжко було йому тоді покинути каплицю, розстатись з Евхаристійним Ісусом! Тоді він вставав, глядів хвилину на кивот—начеб його серце було до нього приковане—побожно хрестився й виходив з каплиці. Колиж вже замикав двері, то все таки еще задержався нераз на хвилину, і в останнє вдивлявся в кивот, де перебуває Ісус, якого він так сердечно любив.

Своїй побожности він міг дати повну волю в неділі і в свята,

коли то, вільний від ручної праці, міг цілими годинами перебувати в каплиці, на молитві. Ніхто його ніколи не бачив щоб він коли оперсь був об лавку, або щоб сидів в каплиці, чи церкві,—і це навіть коли був знеможений тяжкою, передсмертною слабістю. Клячав увесь час, і або відмовляв вервицю, або молився з молитвенника, або розважав.

"Дух добрий, та тіло немічне"—каже Христос. І тому то людина повинна ужити всього зусилля, щоб запанувати над своїм тілом. З цеї то причини Господь Бог установив, упавшому в гріх, людському родові, працю. Будеш, чоловіче, працювати, дух твій возме верх над тілом—колиж знов лінуватись меш, то стратиш і душу і тіло. Праця є, отже, чоловікові конечна. Тому то наш Брат Мирон цілою душею віддався праці.

Знаючи, що всьо що робить, робить не для людий, але для Бога, він був так охочий до праці як і до молитви. Він не оглядався на це, чи мусить це чи те робити, але вишукував всякої нагоди до праці, щоб лиш уникати бездільности. Коли укінчив часом свої заняття, або намічену йому яку працю, так сейчас спішив до настоятеля, щоб цей дав йому яку роботу, бо бездільности боявся мов найбільшого зла.

Але в самій праці він вишукував то, що було найбільше утяжливе та прикре для природи. Не оминав найменшої нагоди щоби своїому тілові допекти та доскулити. Так як світ уникає всього що є для людської природи прикре й неприємне, так знова святі душі—до яких сміло можемо зачислити Брата Мирона—усіх тих прикрощів тілесних вишукують. Бо лиш через працю та вмертвлення свойого тіла можна запанувати над своїми пристрастями та злими наклонами, що нас намагаються допровадити до гріха. Так, приміром, коли йому одного дня поручили були якусь столярську роботу, то він, місто працювати в столярні,—де було тепло—пішов це робити під стодолою, на середзимовім морозі, де від зимна йому аж руки потріскали. Робив це одиноко щоби лиш собі доскулити.

(Дальше буде)

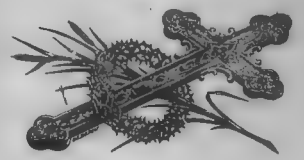

Свято "Українська Молодь Христові" в Йорктон, Саск.

⁂ ⁂

Більше як три тисячі людий, українців католиків, заповнило церков і церковну площу в Йорктоні, Саск., в пятницю 13-го жовтня по півночі, коли Вспр. о. І. Бала, ЧНІ, започаткував три-дневні торжества Ювілейного Року. Йорктонська церква, одна з найкращих католицьких церков на заході—була освітлена сотками світил і свічок, окрашена прекрасними хоругвами та сотками цвітів. По дванайцятій годині по півночі, Настоятель о. І Бала, ЧНІ, зачав читану Службу Божу. По Службі Божій була глибоко обдумана і до сліз зворушаюча проповідь про "Рацію Розпяття," котру виголосив сам Отець Настоятель. Відтак відбулася процесія зі Святими Тайнами в городі Монастиря.

Тяжко є описати гідно цю процесію. Поверх три тисячі вірних обвили стежки довкола монастирського города. Тисячі свічок у руках вірних, розігнали темноту пізної ночи й представляли чудесний підйомий вид. З даху церкви освітлювала величава електрична лямпа. Світло з тисячів свічок переконуючо символізувало Світло Віри—і заохочувало вірних тримати його всегда горіючо й ясно через бурливе—тяжке туземне життя.

Через ті освітлені стежки переходив Ісус у Святих Тайнах, несений в монстрації Отцем Настоятелем. Пісні похвали виходили з тисячів уст як вірні клякали й кланялися переходячому Ісусові. На кінець процесії відбулася Суплікація на дворі у дверах церкви—а тисячі вірних клячало на вже зівялій траві, що в нічній темряві виглядала мовби палестинські піски,—і горячо,щиро, ревно молилися й співали. Просили Бога о благодать і благословенство для заступника Христа—Святійшого Отця,—свого Князя—Кир Василія,—своїх кревних і знакомих, та весь наш по-

неволений—свободи позбавлений нарід.

Цілий вид був неописаної краси, вірности, релігійности й поваги. Це все мусіло зворушити присутних і вглибитися до найдальших закутин їх сердець і памяти, тоді як вони в пізних годинах ночі—в темряві природи, клякали й заявляли прилюдно докази своєї віри.

В суботу від 7-ої години аж до полудня вірні слухали Служб Божих, проповідей й принимали Свяге причастя. По полудні було кілька набоженств а вечером славний український хор з Реджайни —під диригентурою адвоката В. Балешти, улаштував гарний концерт в мійській гали.

⁂ ⁂

В неділю рано Їх Екселенція Кир Василій мали торжественну Службу Божу. Хор з Реджайни співав цілу Службу Божу. Так много вірних приступило до Святого Причастія, що взяло більше як годину щоби всіх запричащати. По Службі Божій Їх Екселенція мали проповідь на дворі. В своїй проповіди коротенько переповіли історію Католицької Церкви, вказуючи на многі перепони, що Католицька Церков мусіла страдати через століття, щоби розвинутися і розширитися. Теплими словами заохочували слухачів бути вірними аж до смерти науці й засадам Католицької Церкви. Захоплюючою і до глубини душі ревною бесідою представляли Їх Екселенція, що занепад кождої нації все була наслідком релігійного й морального підупадку. Перестерігали вірних перед комунізмом і всяким іншим "ізмом," бо вони нічого не дають людству—лиш горе, нещастя й голод. Як доказ цего, вказували на наших братів на Великій Україні,—землю, що є шпихліром Европи, —а люде з голоду пухнуть і вмирають. От до чого ведуть безбожники—большевики!!

По проповіди Їх Екселенції, відбувся великий похід через улиці міста Йорктону, і зложено присягу вірности Українсько Католицької Молоді—Царю Христу.

⁂ ⁂

Неділя 15-го жовтня останеться незабутним днем для всіх мешканців міста Йорктону. Йорктонці були щасливі бачити найкращий вид в історії цего міста. Більше як дві тисячі Українців Католиків взяло участь в релігійній демонстрації—в похід через найголовніші улиці міста. Цей похід в десциплініі порядку, та в глибоко побожнім поведенню закінчив три-денні торжества, що відбувалися в Йорктоні з нагоди Ювілейного Року—шануючи память девятнайцятого століття смерти нашого Спасителя Ісуса Христа.

Військові люде-жовніри всіх націй йдуть походом що року в День Перемиря з двох причин. Перше, щоби вшанувати память своїх у полю полягих друзів, котрі віддали своє життя на полю битви за свою дежаву,—а друге, щоби передавати в грядуче покоління ті засади патріотизму і вірности, за котрих їх друзі полягли—віддали усе в жертву. Похід Українців Католиків в неділю 15-го жовтня також мав на меті осягнути дві цілі. Перше, вшанувати память 1900-ліття смерти Ісуса Христа на хресті,—а друге, щоби публично задемонструвати віру і вірність засадам за які Він помер.

Похід відбувся в як найбільшім порядку і в глибоко релігійнім поведенню. Студенти несли хрест з розпяттям, терня й зелізні цвяхи—символізм Його мук і смерти. Їх Екселенція, убрані у своїх пастирських ризах і в окружені духових Отців, несли Святі Тайни—Ісуса Христа. Український хор з Реджайни прекрасно співав церковні пісні—а поверх дві тисячі людий—вірних Українців Католиків, йшли поволи—побожно з молитвою на устах, через головні улиці міста.

Українці Католики з міст і фармів в округ сто миль прибули на це величаве торжество і взяли участь в поході. Многі з них прибули переносячи великі трудности й видатки, щоби заявити прилюдним доказом свою віру в засади й науку Католицької Церкви.

Вернувши з походу, Їх Екселенція відправили Суплікацію на дворі—під голим небом—а тисячі вірних клякнуло побожно на площі й бічних улицях. Вспр. о. Г. Шишкович, ЧНІ, мав зворушаючу й захоплюючу проповідь, в котрій завзивав Українську Католицьку молодь остати вірною науці Католицької Церкви та наслідувати чесноти Христа Спасителя, і віддатися під опіку й провід Царя Христа. Відтак слідував акт посвяти всіх молодих хлопців і дівчат для Царя Христа. Чудовий вид! Серце тремтить з утіхи а слези з радости тиснуться до очий, коли сотки нашого найдорощого цвіту—молоді по лицарськи прирікають вірність Царю Христу. В тій присязі українська католицька молодь—завтрішна провідна верства нашого народа—приобіцяла вірність своєму духовному Монархови і прирікла, що буде вірна Його науці аж до смерти.

Вечером відбувся в Колєгії св. Йосифа гарний, величавий бенкет. При участи Їх Екселенції Кир Василія, Вспр. Отців, Вспр. Братів, визначних осіб і поверх сотки гостей—бенкет переведено з великим успіхом і задоволенням. Господарем вечірка був наш дорогий і заслужений піонір-місіонар Вспр. о. А. Делярій, ЧНІ. На тім закінчено три-дневне торжество в Йорктоні, Саск., з нагоди Ювілейного року.

От коби так Спаситель Христос, котрого память смерти в цім Ювілейнім Році вшановуємо і котрому—як Царю Христу—посвячуємо наш найдорощий скарб—нашу молодь, щоби і весь український нарід віддався під Його опіку, то можеби й наша державницька доля буда краща. "Якщо наш український нарід вийде з гробу гріха, то напевно вийде з гробу неволі!!"

*** ***

Крук Сторожем Тіла Мученика

Темна, понура вязниця.....

На долівці, в одній з кліток, вистелєній острими черепками, що то їх кати накидали на це щоб єще більше мучити нещасного вязня, опертий об зимну, вогку стіну, сидить молодець.

Тіло його вкрите ранами. Кров ллється обильно. Душа його, однак, спокійна, мов тиха вода, а на його лици малюється надземська радість.

Імя молодця Вінкентій, а у вязницю він вкинений на приказ мучителя Датіяна, за святу Христову віру.

*** ***

Вінкентій був родом Іспанець. Родився около 282 року, з богатої, християнської родини. Єще молоденького віддали його родичі на науку до Валєрія, єпископа Августополя, нинішньої Сарагосси. Від нього то вчився молодий Вінкентій, не лиш святости життя та християнських чеснот, якими сам старенький єпископ так дуже відзначався, але й святого Писма. В короткім часі Вінкентій знаменито запізнався зі святими Книгами, а що мав великий дар бесіди, то єпископ Валєрій висвятив його на діякона та поручив йому проповідати Боже Слово. Молоденький діякон сповняв свій

уряд так знаменито, що всі подивляли мудрість та силу його слів.

Настав 303 рік. Рік записаний кровю святих мучеників. Римські цісарі, Діоклетіян і Максиміян, видали указ, щоби безпощадно мучити християн, особливо їхніх провідників духовних. Іспанія належала тоді до римської держави, і тогочасний іспанський губернатор-мучитель, Датіян, взявся сейчас за діло, щоби виповнити цісарську волю. Казав він увязнити августопільского єпископа Валєрія і його молодого діякона Вінкентія та ставити їх обох перед собою, у Валенції, на суд.

Обох святих мужів старався Датіян, з першу, позискати лагідністю та обітницями. На усі ці намови відповів молодий діякон що суддя даремно тратить час, бо ніколи не зможе, ні просьбою ні грозьбою, намовити їх до відступства від святої віри; що ніколи вони не поклоняться поганським божкам, бо знають Одного, Правдивого Бога, Якому поклоняються, Якого почитають та люблять, і за Нього готові віддати своє життя.

Тоді то Датіян, розлючений так свобідною мовою молодця, приказав вкинути старенького єпископа до вязниці, а Вінкентія взяти на муки.

Почалися тоді страшні катування молодого діякона. Простягнули його на желізнім столі так сильно, що кости його повиходили зі своїх суставів. Тіло його рвали острими, желізними гаками. Страшні болі наскрізь пробивали його тіло. Та серед тих терпінь молодець не нарікав, але тішився, що може щось терпіти для Христа.

Коли Датіян побачив, що в ніякий спосіб не намовить його до відступства від віри, приказав вкинути його до вязниці, а щоб йому і тут завдати нових терпінь, то долівку його клітки казав вистелити острими черепками.

Так збитий, пошматований та покритий ранами, лежить Вінкентій та молиться.

*** ***

Нараз, серед темної ночі дались чути голоси сторожів. Забрязчали ключі, заскрипіли на своїх завісах двері і до клітки Вінкентія увійшло трйох сторожів, зі смолоскипами в руках.

"А як там нашому панові спиться?" запитав з них оден глумливо.

"Мабуть дуже смачно, бо ось, бачиш, його постіль вистелена дуже мягоньким пірям," додав другий і зареготався зі свойого дотепу.

"Ну, вставай, псе, і ходи з нами: ґубернатор кличе тебе," сказав на кінець третий і копнув його ногою в бік.

Виволікли святого мученика з вязниці і повели перед суддю.

Нові намови.... Нові катування.... Нові муки.... Та всьо даремне. Вінкентій непохитний у вірі....

На кінець розлючений Датіян казав положити святого на рожню, а під нею розложити вогонь і пекти тіло молодця.

Серед тих мук болючих, передав він свою душу Богові.

⁂ ⁂

Щоби не позволити на це, щоби християни чесно похоронили тіло мученика, казав Датіян викинути його на жир псам та диким звірятам.

Але ось чудо! Коли вовки та хиже птацтво почало злітатись та збігатись до тіла мученика, щоби його пожерти, надлетів крук—та птиця хижа, що живиться стервом,—усів собі на тіло святого і не допустив щоб його пожерли.... Бив своїми крилами.... Кричав своїм переразливим криком....і ані хижої птиці, ні звірюки, не допустив до тіла мученика.

Дні і ночі сторожив так крук тіла святого.

Крук сторожем тіла мученика!.....

⁂ ⁂

Прийшли вкінці християни, забрали святі мощі і чесно похоронили.

———o———

Католицьким Світом

⁂ ⁂

Місячне Намірення на Грудень

Цего місяця, святіший Отець Папа Пій XI закликає до всіх робітників, убогих та безробітних, щоби помагали Христові спасати душі.

В часах так скрутних як ці, що ми їх тепер переживаємо, повинні всі звертатись до Бога, що є одиноким прибіжищем в злиднях та горю. За гріх, за нехтування Божих заповідей, за відступства від віри, карає Господь усякого рода карами: війною, неврожаєм, саранчою, економічною крізою та иншими язвами яких ми є самі наочними свідками. Так воно було за непамятних часів, так воно є й в нинішних днях. Кождий раз, приміром, що вибраний, ізраїльський нарід відступив від Бога, так сейчас за це постигала його Божа кара. А в наших часах ми бачимо на власні очі, як богато людий не живуть по Божим заповідям; як богато людий від Бога відступає. За це навіщує Всемогучий Бог світ ріжними карами. Тому, якщо хочемо щоби Господь змилосердивсь та відвернув від нас ці злидні, то ми повинні, не лиш самі до Нього звернутись зі скрухою в серці, але зарівно старатися й инших привести до покаяння, до Бога.

З цеї то причини всі—а по думці Верховного Пастиря

Церкви передусім—робітники, безробітні та найубожчі з людий, повинні бути ревними апостолами, повинні помагати Ісусові спасати душі погибаючих грішників, що далекі від Бога; повинні помагати їм осягнути небо.

Правдивий християнин, що любить Бога,—якогоб стану він і не був—хай памятає що він колись буде мусів відповідати перед Богом за душу свойого ближнього. Ніхто не буде міг сказати щайвижчому Судді як сказав колись Каїн: "Хибаж я сторож мойого брата?" Християнин має рівнож памятати що ми є всі, по словам св. Апостола Павла, "члени одного Тіла," яким є Христос, а тим самим є обовязані дбати про добро—передусім духовне—одні других. Хто направду любить Ісуса Христа, цей старається щоби й инші Його любили; він старається, одним словом, щоби всі люди були спасенні. Хто направду любить Ісуса Христа, цей знає що не лиш Апостолам та їх наслідникам епископам і священикам дав Ісус обовязок приводити грішників до покаяння, але цей обовязок накладає на всіх без ріжниці. Він не виключає нікого. Чомуж мавби Він від цеї місії виключити убогих зарібників, що в своїх щоденних працях та трудах, є Йому так дуже подібні.

Але є еще й друга причина чому то якраз убогих, робітників і безробітних закликає святіший Отець до апостольства в цьому місяці. Це тому, що так богато людий, що зазнають убожества, в часі теперішньої фінансової кризи, неврожаю й безробіття, не радо послухають кого иншого, як того, що як вони, знаходиться в тім самім стані й положенні. Навіть і священик, який не шукає власної користи, не має нераз до них доступу. І якщоб так їх власні браття спільної недолі, що мають однак віру і Божу любов, не прийшли їм в поміч, то много з тих душ пішлоб на вічну загибель.

Проводирі безбожництва, вороги завзяті Ісуса Христа, використують теперішні скрутні часи і невідрадне положення робучого люду на це, щоби сіяти, в серцях бідних зарібників, свою ложну науку, ширити ненависть до Христової Церкви, начеб то вона була причиною всього зла на світі. Богато людий даються обдурити й заманити їхніми облесними промовами та йдуть за ними і так стають ворогами Бога й Його святої Церкви. Це якраз ті нещасні що найбільше потребують духової помочі і підйому від своїх братів-робітників.

Хтож бо поратує цих нещасних? Хто їм покаже дорогу правди? Хто їх спасе від неминучої загибелі і приведе до Бога? Хтож як не ти, убогий зарібнику, що може сам деколи не маєш куска хліба! Не кажи що ти, може, невчений. Щоби бути Христовим апостолом, не треба великої науки. Якщо багацько таких, що не уміють читати й писати, стають ревними апостолами ложних вір і наук, стають нині апостолами большевизму, то чомуж християнин-католик не мігби бути апостолом в справі своєї святої віри. в справі Христовій? Якщо ти жити меш по засадам Христової віри, якщо ти своїм життям покажеш що ти віриш в Бога і любиш Його, то певно хочби лиш цим одним ти зможеш зробити богато добра бідним душам. Бо хотяй слова научають, то примір потягає. Один робітник, що навернувся до католицької віри, сказав таке: "Моє навернення завдячую католицьким робітникам, з якими я разом працював. Я бачив в них людий, що направду вірять в Бога."

Але любитель Ісуса Христа, що бажає Йому позискати як найбільше душ, не перестане на самім лиш добрім примірі. Він і словом, хоч може й простим та невченим, буде намагатись щоби сіяти, в серці свойого ближнього, зерно Христової науки. Він не буде лякатись хвалити ти, що добре, а ганити то, що зле, що гріх. Він упімне того, що блудить, а його бесіда буде така, що провадити ме до Бога. Він не омине нагоди щоби не виступити проти блудних засад світа, проти ложних, большевицьких наук, тої правдивої зарази, що так дуже пустошить віру, обичаї і любов Божу в серцях робучого люду.

Ось кілька провідних гадок відносно так важного питання яким є спасення всіх людий. Щоби увесь робучий люд, тай всі,хочби й з найнижчого ступня суспільности, горнулися під прапор Христовий, були Його апостолами і помагали Йому спасати душі.

Тому то всі члени Апотольства Молитви, повинні в цьому місяці, не лиш молитися за цих, що не люблять Христа і не жиють по Його заповідям, але й братись до діла, щоб так добрим приміром як і добрим словом, бути апостолами і ширити Христове царство в серцях тих, з якими жиють і працюють.

———o———

Базар в Айтуні

В днях 7-8 листопада ц.р. відбувся величавий базар в українсько католицькій гали в Айтуні. Дохід призначений для айтунської церкви, передусім на покриття частини асевурації, яку треба заплатити з початком березня 1934 у висоті $150.00.

Базар удався надсподівано гарно! Чистого доходу було $200.00.

На цьому місці в імени пароха Впр.о.Бахталовського, що від двох місяців перебуває в Старім Краю, в Станиславові, і має в коротці вернути назад до Айтуни, як рівнож від айтунської парохії складаю щиру подяку всім тим, що трудилися або чим небудь причинилися до базару.

Дякую щиро Комітетови базару!

До комітету зі жіноцтва були вибрані на мітінгу жінок дня 1. жовтня слідуючі пані: Р. Яворська, Д. Валько, П. Вітерак, А. Золя, П. Лозінська і К. Кравчук.

До комітету з мущин ввійшли були панове: А. Валько, Н. Кравчук, М. Корчинський, С. Павлів, Ф. Ковалишин, і Й. Виницький.

Комітет докладав всіх старань, щоби базар був інтересний, цікавий богатий і задоволяючий всіх.

З фармів парохіяни радо помагали дробом і иншою поживою. Навіть парохіяне зі сусідних наших церков жертвували на базар дріб або мясо... Видно було у всіх заінтересовання.

Працювали в базарі не тільки означені в комітеті особи, але помагали жіноцтво, дівчата і молодці. Всі парохіянки трудилися і помагали як тільки могли. Богато жінок дарувало на вигравки або на продаж річи ручної роботи, гарні вишивки. Рівнож річи на тікети були даровані жінками, з виїмком цару річей, які куплено за готівку... Всім жертводавцям і помічницям сердечно дякую!

З двох вечер і одного обіду зібрало жіноцтво $58.80... За це їм не тільки похвала, але щира подяка!

Я дякую також всім тим дівчатам, що помагали при подаванню до столів, як рівнож тим, що робили і продавали кошички зі солодощами—кендами домашньої роботи.

Дякую рівнож молодцям, що не жалували свого часу, але запрошували до гри в бінго або до вигравок на "фиш-понд."

Дякую всім, що брали участь в базарі!

Хоч в день св. Димитрія, 8-го листопада була велика сніговиця і здавалося, що в базару не буде великої користи, одначе помимо негоди галя була наповнена гостями.

При добрій волі і при співпраці можна богато зробити!

Нехай Господь Бог надгородить всім стократно за всяку жертву і за всякі труди!

При тягненню тікетів мали щасливі числа:

1. Еміліян Яворський, Айтуна, дістав вовняну ковдру на число тікета 1142.
2. Олекса Нігач, Габерт, дістав вовняний светер на число тікета 1168.
3. Тома Федор, Айтуна, дістав гарну подушку ручної роботи на число тікета 20.
4. Дора А. Смицнюк, Бедфордвіл, дістала пару вишиваних пошівок на число тікета 1211.
5. Вікторія Шуль, Айтуна, дістала ручної роботи вовняний сут для малого хлопця на число тікета 36.
6. Катерина Русінко, Айтуна, дістала столове начиння до чаю з 23 кавалків на ч. тікета 805.
7. Іван Озімблювський, Айтуна, дістав подібне начиння з 17 кавалків на ч. тікета 332.
8. С. Геновефа, шпиталь Сивих Сестер, Ріджайна, дістала $1.50 на число тікета 183.

Всім еще раз щире "Спасибі" за добру волю і за кооперацію!

о. Николай Копаківський, Ч.Н.І.

—0—

НАГОРОДЖЕНА ОТВЕРТІСТЬ

Альфред Нобель, (1833-1896), хемік, уроджений в Штоктольмі, у Швеції, винайшов динаміт. Умираючи він оснував "нагороду Нобля" за літературні, научні і філянтропійні праці для цілого світа.

Пошукував він раз чесного, поважного чоловіка до праці.

Йому поручили одного механіка, що жив серед дуже невідрадних відносин, серед страшного убожества; він прямо боровся, щоби заробити собі на життя.

Нобель повідомив його, чи не схотівби він станути у нього до

роботи.

Молодий механік відповів, що слідуючого дня рано він заявиться до роботи.

"Завтра рано вже прийде, буде на сніданню," сказав до себе Нобель з квасною міною.

Механік був точний на свої слова.

Прийшов рано, як заповів.

Нобель запросив механіка до сніданя.

Підчас снідання починає Нобель сперечатися і накидатися сильно на релігійне життя.

Молодий механік почав бліднути.

Він був практикуючим християнином і тепер чувся ображеним у своїх релігійних переконаннях.

Нобель завважав його замішання і подвоїв свої напади.

Молодець не міг змовчати. Він стає в обороні своєї релігії і своїх релігійних переконань. Він збиває, опрокидує напади Нобля без пощади.

Розмова ставала дуже прикрою.

Здавалося, що Нобель буде ображений і не прийме молодця до роботи.

Нагло Нобель вибухає сердечним сміхом, простягає свою руку і стискає щиро руку свого противника, молодого механіка.

"Це мені подобається," сказав Нобель усміхаючися. "Ви мали просити роботу у мене, а тимчасом ви у своїй бесіді виступили проти мене і мене не щадили. Єще раз кажу вам, що це мені подобається. Ви були отверті! Ваша отвертість і щирість більше у вас значать, чим інтерес! Хоч ви в недостатку і потребуєте роботи, щоби здобути хліб до життя, однак ви шануєте свою релігію і бороните своїх релігійних переконань. За це вас дуже поважаю! Я вас приймаю не як звичайного робітника, але приймаю вас до своєї спілки".....

Принятий до спілки молодець був совісним і ревним робітником-спільником і доробився гарного маєтку.....

Не біймося в нашім житю ділати отверто і після наших переконань. Так поступаючи завсігди зискаємо перед Богом, а перед людьми нічого не стратимо!

⁂ ⁂

Католицькі Школи в Англії.— Мимо того що переважність

англійських католиків походить з убогого стану, то вони, знаючи вагу католицького виховання молоді, всіма силами стараються, щоби мати свої парохіяльні, католицькі школи. На це не щадять своїх жертв. Знають що католицька молодь може лиш в католицькій школі одержати добре виховання. Щоби знати як дуже вони дбають про католицькі школи, вистарчить намітити що на днях отворено, в самім місті Льондоні, вже сотну парохіяльну, католицьку школу! — А як воно в нас буває? Наші родичі замало дбають щоби посилати своїх дітей до католицьких шкіл; замало дбають щоби в їх школах, —принайменше там, де населення є більшістю католицьке, постаратися щоби мати католицького учителя. Тож і не диво, що наша молодь, не маючи католицького виховання, легко впадає жертвою ложних засад зіпсутого світа, сходить на бездоріжжа, тай не є вона потіхою, ні для своїх родичів, ні для церкви, ні для свойого народу.

Католицька Церква в Африці.— В своїх місіях, поміж поганськими народами, Католицька Церква поступає скорим кроком вперед, та показує животворну силу своєї діяльности. От взятиб під увагу саму лиш Африку. Сто літ тому назад, був там лиш оден епископ та кількадесять священиків. Нині в Африці—крім Єгипту —є 221 епископів, 3,480 священиків, 8,900 монахинь, що обслугують 26,678 церков! В самім Бельгійськім Конго, де тому 50 літ, не було ані одного католика, там тепер працює 715 священиків, що обслугують 939,516 вірних та приготовляють 679,783 катехуменів до св. хрещення. Сорок літ тому назад, кілька монахинь, працюючи в научуванню поган правд св. віри, в околици Дагомея зайшли, одного дня у двір тамошнього "короля". Його "палата" була прикрашена людськими кістяками та головами. Невільництво в краю панувало. Від коли однак, Дагомея приняла католицьку віру, всьо змінилося. А коли, недавно тому, дагомейський король, приїхав до Парижу, щоби там оглянути Місійну Виставу, то з усім своїм двором пішов до церкви й там уклякнув та довго молився перед Найсв. Тайнами.—Це научка для тих, що своєї католицької віри встидаються й від ньої відступають. Хай знають, однак, що Христос сказав: **"Много зі сходу і з заходу прийдуть і засядуть....у царстві небеснім; а сини царства будуть викинені у тьму кромішню."**

Велике Число Поган на Світі.—Хотай Церква зробила такі великі поступи у наверненні поган, останніми часами, то однак є

еще велике число тих, що знаходяться в темноті поганьства. Так, приміром, в Індіях, на 350 міліонів населення, є що лиш три і пів міліона християн-католиків. В Хінах, на 470 міліонів населення, всего два і пів міліона християн-католиків. Нашим обовязком є молитися за навернення всіх тих поган.

—0—

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Професор—"Ось, бачите, чашка з передпотового осла—річ дуже незвичайна. Подібних голов не знайдете нині лиш дві на цілому світі. Одна знаходиться тепер в Народнім Музею, а другу я маю."

***

"Що ви зробили що сусідські кури вже більше не йдуть у ваш город?"

"То так, бачите, було: Одного вечера я заховала шестеро яєць під плотом, в моїм городі, а другого дня я пішла їх збирати, коли сусідка дивилася. Вона думала що то її кури знесли, і від того часу маю спокій."

***

"Коли прийдеш до мене на обід?"

"Сейчас най обрахуюсь. В понеділок йду до Перевернигори, у вівторок буду слабий; в середу йду до Припитики, в четвер буду слабий. Чи в пятницю можу прийти до тебе?"

***

Агент—"Цей дім можете винаймити. Він є совершенний на помешкання."

Пан—"Ні, дякую: сходи дуже скриплять, і жінка буде кождий раз знати коли я в ночи вертатиму домів."

***

Учителька—"Хто мені скаже чому є лиш один Бог?"

Маруся—"Бо Бог є всюди і вже нема місця для другого."

***

Кондуктор потягу прийшов відібрати білєти. Мала дівчинка торкнула в руку свою матір та питає, але так що всі чули:

"Мамо, чи то в потягу чи в стріт-карі я маю казати що маю лиш чотири роки?"

Побожні Книжки

На складі в Нашій Книгарни

До всякого замовлення мають бути долучені належні гроші. Коли вартість книжок виносить понад $5.00 і гроші не є долучені до замовлення, тоді книжки висилатимемо С.О.Д., на кошт купця. На замовлення нищої вартости, коли гроші не є долучені, не звертатимемо жадної уваги.

Всякі замовлення зі Сполучених Держав мусять бути без винятку заплачені згори.

До замовлень просимо долучити почтову оплату.

НАРОДНИЙ КАТИХИЗМ

Католицької Релігії

Катихизм цей видали ми з поручення і за вказівками еп. Одинаріяту. Гарно управлена книжка з дуже **виразним друком. Ціна тілько 20 центів.**

ПОЗІР! ПОЗІР!

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ

дуже цікаві

"Канадійські Оповідання"

о. П. Божика.

Якщо хочете знати як то Большевизм привів до упадку українську родину, або знова як то хороблива амбіція розбила українську парохію; якщо хочете посміятись і поплакати, то замовте собі цю книжочку.

65 сторін друку, коштує 25 центів.

Замовлення на книжки шліть до:

The Redeemer's Voice

Catherine St. *Yorkton, Sask.*

КАТАЛЬОҐ КНИЖОК

Які можна набути в "Голосі Спасителя"

* * *

Молитва о добрий успіх місії 100 примірників .. $2.00
Церков Українців в Канаді 1.00
Памятка св. Місії 1.00
Життя св. Йосафата в упр. .75
Христ. Невіста 50
Життя св. Йосафата.....40
Про Чернече Життя.....40
Молитва могуче средство спасення..... 25
Поучення і поради 25
Читання о Преч. Діві.....20
Чи біблія спасає.....20
Польні Лелії 20
Картки до велик. сповіди .. 20
Народний Катехизм 20
Церковні пісні 20
Церковні коляди 20
О Вірі 15
Набож. в честь св. Йосифа.15
Мартин Лютер 15
О Святім причастію 15
Де знайти правду 15
Червона Смерть 15
Яка повинна бути сповідь. 15
О покаянню 10
Сердешня Мати 10
Духовна Вязанка 10
Незабудька для молодих дівчат 10
Памятка для робітників ...10
Тропарі воскресні і. т. д....10
Ак. М. Б. Н. П. в язику українськім і старославянськім . 10
Життя св. Тереси від Д.І..10
Короткі Розваги над станом душі 5
Молебен до С. Хр.....5
Наб. в честь св. Арх. Мих. ..5
О любві..... 5
Діточа присяга 5
Як молитися на вервици... 5
Потіха для терпячих 5
Десять Божих заповідей для еміґрантів 5
Від школи до касарні 5
Чи наука противиться вірі . 5
Всьо переминає 5
Розумний молодець 5
Вписовий листок Ап. Мол. 5

THE REDEEMER'S VOICE

Catherine St., Yorkton, Sask.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 1, Число 3. Січень, 1934

За дозволом духовних властий

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

* *

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Subscription per year: Canada and U.S.A., $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

*

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

* *

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION

ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

* *

Щаслива Нині
Велика Радість
Як Спасти Свою Душу
Життя св. Ґерарда
Гень Там
Ми Католики, ми радикали
Добрий Примір і Молитва
Тереса Найман
Історія Розбишаків
Біблійні Оповідання
Місячне Намірення
Веселий Кутик

КАЛЄНДАР на СІЧЕНЬ

1.—П. М. Воніфатія.
2.—В. СвщМ. Ігнатія.
3.—С. Мц. Юліянни.
4.—Ч. ВМц. Анастазії.
5.—П. 10 ММ. в Криті.
6.—С. Нав. Різ. Хр. і Мц. Евг
7.—Н **Різво Христове.**
8.—П. **Соб. Пр. Бог. і Св. Йос.**
9.—В. **Первм. Стефана.**
10.—С. 20,000 ММ. в Нікомидії.
11.—Ч. Убитих Діт. у Вефл.
12.—П. Мц. Аниз. і Пр. Зот.
13.—С. Отд. Різд. і Пр. Мел.
14.—Н. **Н. Р. 1934. Обр. Госп. і Св. Васил. Великого.**
15.—П. С. Сильвестра.
16.—В. Прор. Малахії.
17.—С. Собор. 70 Апостолів.
18.—Ч. Нав. Бог. і ММ. Теоп. і Теони.
19.—П. **Богояв. Г. Н. І. Х.**
20.—С. † Собор Предтечі.
21.—Н. **Нед. по Пр. і зг Закх.**
22.—П. М. Полієвкта.
23.—В. С. Григорія Нисс.
24.—С. † Преп. Теодозія.
25.—Ч. Мц. Татіяни.
26.—П. ММ. Єрмил. і Страт.
27.—С. Отд. Бог. і ППреп. От. в Синаї і Раїті.
28.—Н. **Н. Митар. і Фарисея,** ППреп. Павл. і Йоана
29.—П. Покл. вер. Ап. Петра, **(Загальниця)**
30.—В. Преп. Антонія Вел.
31.—С. СС. Атаназія і Кирила.

УСТАВ НА СІЧЕНЬ

7.—Нед. Рожд. ГНІХ:— Повеч. вел. і Всеночне. Літ. Вас. В: Ап: 209. Ев.:Мат. 3.

8.—П. Соб. Пресв. Богор. і св. Йосифа.—Береться також служба нед. по Рожд. Всеночне. На утр. Єв. Мат. 2. На літ.: Троп. Рожд. і Нед., Слава: Конд. Нед., І нині: Конд. Соб. Прок.: Собора і нед.; Ап. 306 і 200; Ев. Мат. 4.

9.—В. †ПервМ. Стефана.—На літ.; Троп. Рожд. і Стефана, Слава: Конд. Стеф.; І нині: Конд. Рожд.; Ап. 17; Ев. Мат. 87.

14.—Н. Обріз. ГНІХ.—С. Василія В. і Нед. пер. Просвіщ:— Гл. 7; Всеночне; На утр.; Ев. Йоана 36; На літ.; Вас. В.; Троп. воскр., Обр. і Вас., Слава; Конд. Вас., І нині; Конд. Обр.; Прок.; Нед. п. Просв. і Вас.; Ап. 254 і 298; Ев. Лук. 6 і Марк. 1; Прич. "Хвалите" і Вас.

18.—ч. Навечеріє Богоявлення. **Піст.**

19.—П. Богоявленіє ГНІХ:—Повеч. вел. і всеночне. На утр. Ев. Мар. 2; На літ. Вас. В.: Ап. 302.; Ев. Мат. 6.

21.—Н. Нед. по Просв. і зг Закхея:—Гл. 8; Ев. утр. 11; На літ; Ап. 224 і 285; Ев. Мат. 8 і Лук. 94.

28.—Н. Нед. Митаря і Фарисея:—Гл. 1; Ев. утр. 1; На літ.: Троп. воскр., Слава Конд. Митаря, І нині: Богор. 4, гл.; Ап. 296; Ев. Лук. 89.

Від Різдва Христового до Богоявлення загальниця.
Від 28-го загальниця через увесь тиждень.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видаваний Місіонарами Св. Ізбавителя.

Рік 1, Число 3, Лист за Січень 1934

Редакція і Адміністрація "Голосу Спасителя" жолає всім передплатникам читачам і приятелям свого часопису радісних Свят Різдва Христового і щасливого і веселого Нового Року. Хай Всесильний і Сво Пресвята Маши благословить усіх обильними ласками.

Христос раждається! Славіте Єго!

Щаслива Нині

Щаслива нині світу новина,
Зродила Дїва Божого Сина,
При Вефлеємі в стайні яскині
Чудне Дитятко зродилось нині.

Тьма Херувімів пісню співає,
Якой до нині ніхто не знає,
"Слава у вишних "співають солі
"Людям на землі, мир, доброй волі."

Ангели Божі вістку голосять
І до стаєнки Пастушків просять
Щоби Дитятку йшли поклонитись,
Серцем душею з Ним получитись.

Звізда зі Сходу веде не гасне,
К'Богу Дитяти, як Сонце ясне,
Царів зі Сходу, Поган з народу.
Віру дістали як нагороду.

Ми тоже з ними Братя спішімо,
В яслах Дитятку поклін зложімо.
Душі і серця наші складаймо ;
Для братей наших ласки благаймо.

Котрі зблудили, в котрих неволя,
Щоб завитала нам краща доля,
Щоб з Богом в згоді, спокійно жили,
В небі на віки Його славили...

Велика Радість

"Не бойтеся, се бо благовіствую
вам радость велію, яже будет
всім людем." (Лука 2, 10.)

На перших сторінках св. Письма старого Завіта читаємо, яка страшна доля стрінула перших наших родичів Адама і Еву та їх потомків, то є весь людський рід. За їх гріх, перший гріх в історії людства, за гріх первородний, зістав виданий на них і на ціле людство страшний вирок: "В поті чола твого будеш їсти хліб твій, аж обернешся в землю, з котрої ти був взятий; ти є земля і в землю повернеш." (Битія 3., 19.)

Хоч гордість пхнула перших родичів до непослуху проти Бога, хоч ними она була заволоділа, однак зараз по сповненню злочину найшов на них великий страх і безнадійність; они скрилися перед лицем Бога.

Той страх перед Богом перейшов від Адама на всіх людей. Всі люде аж до приходу Христа неначе крилися перед лицем Бога. Якесь непонятне чувство страху обіймало всіх. Навіть вибраний жидівський нарід мав той страх перед Богом; коли на горі Синай Господь Бог давав десять заповідей серед громів і лискавиць, та хвиля була так страшна, що нарід кликав до Мойсея: "Нехай Господь не говорить до нас так, ...бо ми помремо"...

А тимчасом Господь Бог вчинив чудо: випровадив людство з того страху; замість страху ввійшла в серце людське любов, віра і надія.

Найлюбійший ученик Христовий, св. Йоан, приложив свою голову до серця самого Божого Сина...

Маленькі діти гралися у стіп Христа серед Його вітцівських пестощів і благословенства...

Покірна грішниця Магдалина зрошувала своїми слезами святі ноги Ісуса, отирала їх своїм волоссям і піднеслася в повні щаслива, коли почула, що Христос простив єї гріхи...

Бідні, нещасливі, опущені мали в Христі найліпшого приятеля...

Яка зміна! Яка ріжниця між старим завітом страху, а новим любови!!

Страх перед Богом перемінився в любов до Бога!

Колиж то відбулася та зміна?

В ясну ніч Різдва, коли прийшло на світ мале Дитятко Ісус.

Боязливі пастушки перші віддали почитання і поклін новонародженому Дитяткови, повіривши голосови Ангела, який сказав до них: "Не бійтеся, бо отсе я вам звіщаю велику радість, яка буде всім людям: народився вам нині Спаситель, котрий є Христос Господь, в місті Давидовім; а отсе вам знак: ви найдете дитя повите, лежаче в яслах." (Лука 2. 10-12.).

Ця радісна вістка припровадила пастушків до стіп малого Ісуса, Царя і Бога. Та вістка поширилася в світі і через всі століття она дальше засіває і буде засівати до кінця світа довірє і радість в християнські серця.

Коли певність наших минувших гріхів може бути причиною сумніву, чи зможемо переблагати безконечну Божу справедливість, то згадка на Дитятко Вефлиємське нас заспокоює і нам дає надію.

"Длячого боїшся, чоловіче?"—питає св. Вернард. "Длячого так страхаєшся Божого лиця? Чи тому, що Він, Бог, приходить? Так, направду приходить, але не щоби судити, а тільки щоби спасти світ....А щоби ти не міг сказати, як колись: "Глас слишах і убояхся," то Він став дитятком і без голосу; бож голосіння дитини викликує радше співчуття чим страх..*. Він став маленьким Дитятком, а Діва Марія є Його Матірю. Його ніжні члени Она оповиває в пеленки, а ти мавби єще боятися....!"

Похилені з любовю над своїм Богом пастушки не мають страху; они заживають великої радости, яку їм обіцяли Ангели. В найвищім степені они пізнають Ісуса. Їх серце повне любови і віри. В своїй щирій пісни они величають свого Сотворителя і Спасителя!

*** ***

Наша побожність повинна наслідувати побожність щасливих пастушків.

Радуймося тою радістю, яка приходить до нас із Вефлиєму!

Але наша пісня подяки не буде повна, коли ми не подякуємо Тій, через котру прийшло до нас то щастя. Бо правдою є, що в тім таїнстві Пречиста Діва Марія є причиною нашої радости!

Наша природа бажає й стремить до щастя. В якій будь мірі його посідає, тоді радується, є вдоволена. Земська радість, земське щастя переминає і не може задоволити чоловіка. Кромі знищимого тіла чоловік має безсмертну душу; тому чоловік сотворений не до щастя часового, переминаючого, але до щастя безконечно благороднійшого, яке не минається. Тим щастям, правдивим і незнищимим, є посідання Бога, найбільшого нашого Добра в небі.

Ту невисказану радість, що захоплює святих в небесній вітчині, Бог зволив нам обявити в святій особі малого Дитятка із Вефлиєму. "Еммануїл" —з нами Бог! Для нас народився, щоби стати нашим Спасителем; вирвав нас з неволі діявола, а показав нам дорогу до неба. Яко наш Спаситель, Він став власністю кождого з нас. І ми не ошукуємо себе, коли говоримо; "Мій Ісусе!"

Все чим Він є, все що Він має: свої заслуги, свої ласки, свої тайни, навіть своє власне життя Він цілком нам віддає, щоби запевнити наше щастя і нам започаткувати вже тут на земли ту радість, яка ніколи не скінчиться.

Через кого приходить Спаситель? Хто Його нам дає?.. ..Пречиста Діва Марія Його Мати! Ми про це не можемо сумніватися! Св. Євангеліє дуже виразно говорить про це. Тому ми повинні дякувати Марії, бо Она є причиною нашої радости! Она дала чоловічество Божому Слову; через Неї Син Божий став чоловіком і нас відкупив. Єї завдячуємо нашого Спасителя!

Через Марію прийшов до нас наш Спаситель!

Марія є жерелом нашого щастя і причиною нашої радости!

Через Марію йдім до Христа, нашого Спасителя!

Серед дочасних досвідчень і хрестів наша поміч в Марії! В Марії наша надія!

Радуймося радістю, яка приходить до нас із Вефлиєму! Жиймо з Христом і для Христа, щоби колись радуватися вічною радістю в небі!

———o———

Як Спасти Свою Душу

(Продовження)

Великий учитель духовного життя, святий Альфонс, у одному прекрасному своїому творі, "Прославлення Марії," робить одну замітку, котра нам поможе вияснити те що треба уважати основним у цій нашій розвідці. Перед усім енергійно заявляє він, що це не можливо, щоби правдивий почитатель Марії був проклятий і відтак додає: "Те що я щойно сказав, на перший погляд може видається занадто смілим. Одначе я прошу читача, щоб не судив мене, доки не прочитає моїх заміток, які слідують." Так само занадто смілим може видатись те, що ми зараз скажемо: Якщо ми дійсно хочемо, ми можемо зділати наше спасення певним. На перший погляд мусить здаватись, що це противиться непомильній повазі Святого Письма, котре каже, що чоловік все мусить боятись і дрожати. "Со страхом і со терпетом працюйте над своїм спасенням." (Глава друга., стих 12; лист до Филиписян,) може воно здаватись противним духові Церкви, котра осудила надмірну певність тих, котрі запевняли, що вони певні що до свого призначення.

Пояснення, котрі ми зараз подамо, все-таки покажуть що неоспоримим є наше твердження, що ми, якщо тільки хочемо, можемо бути певними свого спасення. Ми не твердимо що чоловік має колинебудь право усунути свою боязнь, зі свого серця. Противно за Псальмопівцем і Еклезіястом ми повтаряємо, що страх є початком премудрости, і за Саломоном, що щасливий той, що все тремтить. Однакож, ми таки твердимо, опираючись на повазі Божого Слова, що християнин, помимо тої боязни, коли тільки хоче, може своє життя уложити в такий спосіб, що буде міг собі сказати: Живучи в цей спосіб, я йду дорогою, котра провадить до неба; і, якщо тільки витримаю на ній, я певний, що я спасуся.—Ще раз, ця певність не виключає боязни і ми пізніще це побачимо, помимо того одначе вона є правдива і солідна, і хто єї здобув, може бути спокійним.

Зазначім поперед усього, що це є наука Святого Письма. Сам Син Божий каже нам, що є така дорога, котра провадить до життя. Правда, заразом каже Він, що та дорога є вузка, але й заявляє без усякого сумніву, що вона провадить до неба. В слід за тим, ті що йдуть нею аж до кінця, є певними свого спасення. Святий Апостол Петро, ідучи за думкою свого Учителя, висказується ось-як: ..."брати, старайтеся щораз більше, щоби ви через добрі діла зробили певним ваше покликання і вибрання, бо це роблячи, ніколи не згрішите. Бо так, щедро отвориться вам вхід у вічне царство Господа і Спаса Ісуса Христа." З цього видно, що добрі діла, якщо вони вистарчаючі, дають щасливому християнинові, котрий їх виконує, право, надіятися без тіни сумніву на Бога і наповняють його серце розкішним довірям, про котре говорить Святий Павло, коли він каже: "...маємо надію наче якор для душі, безпечний і кріпкий, що входить аж в нутро за завісу..."

Цю науку, що як повна потіхи, так не допускає жадного сумніву що до своєї правдивости, треба виложити обширніще.

Зачнім від того, що особливо чотири річи немов роблять неможливим почуття певности відносно спасення і засуджують на неумолимі трівоги, які є неминучим наслідком непевности в цій, так важній справі. По перше що ми не є в силі з абсолютною певністю знати, чи наші гріхи нам є прощені. "Не будь без боязни відносно гріха, котрий тобі прощено"—(Еклезіяст). Як це, деж тота дорогоцінна певність, котру ти мені обіцяєш, наколи я мушу сумніватись, чи мої гріхи є мені прощені!

По друге: Воно правда, що Ісус Христос сказав, що хто йде вузкою дорогою, той є на дорозі до неба. Одначе, що до власної особи, ніхто не знає на певно, до якої міри мусить його дорога бути звужена, щоби була цілковито безпечна. Є в пеклі душі, котрі туди попались через те, що занедбали певні річи, що не обовязували їх під тяжким гріхом, але з того недбальства поволі зійшли до смертельних провин. Свята Тереса бачила в пеклі місце, приготоване для себе, якщоби-була у своїому серці не здусила недоладнану симпатію, від котрої було дуже далеко до смертельного гріха.—Наколи воно так, то хто може мене запевнити, що я йду безпечною дорогою, хоча мені здається, що жию по християнськи. Хто дасть мені певність, що недомагання, яких у мойому способі життя повно, не стануть причиною мого осудження.—Ще раз, де тота певність що до мого спасення, котру ти обіцяєш, і котрої шукає моє серце.

І це ще не все. Наколи темрявою сповита минувшість і теперішність, що думати про будучність. Письмо Святе каже, що справедливий остається в премудрості, гей сонце невзрушимий і зараз додає, що безумний міняється немов місяць.—А я, чи не мушу я боятись, що колись заслужу собі на назву безумного? Якщо я нині добрий і жахаюся гріха, чи не стану я інакшим, коли все,

що довкола мене, зміниться. Деж твоя певність, знова питаю, що до мого спасення, коли сього дня я можу бути як ангел, але коли це само не дає мені і тіни запоруки, що я завтра не буду як діявол.

Не біймось повести закиди проти нашого твердження аж до краю і поставмо собі перед очи останню трудність.—Помимо всіх попередних трудностий припустім, що особисто я маю право числити на свою непохитність в добрім, одначе наука Католицької Церкви каже мені що ціле моє святе життя не є нічим без осібного дару витревання аж до кінця, і що найгірше, цей дар залежить зовсім і виключно від Божої свобідної Волі, котра дає його кому хоче і необовязується дати його нікому. Хочби я був немов другий Іван Хреститель, це не поможе, щоби я собі на нього заслужив, і фактично, одним Бог той дар дає, другим його відмавляє. І коли я про це думаю, чи не здається мені, що моя віра малює мені вічну долю немов пропасть, без іскри світла ні надії? Бож, наколи не знаю, що думати про моє минуле, наколи можу помилитись в свойому осуді про своє теперішне,наколи моє будуче обвите хмарою темряви, як мені не боятись, і знова, останній раз питаю, де твоя обітниця що до запевнення мого спасення.

Я думаю, що по поставленні цих закидів ніхто не може нам закинути, що ми закриваємо перед читачами якіб це не були трудности. Та успокійся, дорогий брате. Закид є важкий, правда, але і відповідь на нього ясна і рішуча. Нема сумніву,що Всемогучий Бог позволив, щоби мряка непевности уносилась над нашим минулим, теперішним і будучим,одначе рівночасно дає нам способи, щоби побідно поборювати цю жахливу непевність,тай кождий хто цих способів уживає і уживає послідовно, взнесеться з країни сумніву і почуття, що він певний свого спасення.

Все, що будемо писати від тепер під заголовком "Як спасти свою душу," буде відповіддю на всі трудности. Тимчасом ось деякі пояснення.

Я сказав, що ми не в силі позбутись непевности котра тяжить на нас, але що Божа Доброта дала нам все що треба, щоб ту непевність побороти і жити спокійно.

—0—

(Дальше буде)

Життя Св. Ґерарда

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Молодий вік Ґерарда.

"А Дитя росло і кріпилося духом."—
(Лука, Гл. 1; ст. 80.)

Перелиньмо духом, любий читателю, в теплу країну Італію, в перші десятки літ вісімнайцятого віку.

* *

Ходи слідком за мною, цими вузенькими, гірськими стежечками, поміж урожайними полями та садочками солодкого винограду, гень-гень,—на полудне від Риму. Около девять-десять-пять кільометрів від міста Неаполю, окружене з трйох сторін узгірями "Кастель Ґранде," "Паскопаґано" та "Белля," розтелилося невеличке місточко Муро...Там ціль нашої подорожі.

* *

Не дивуйся, що ми прибули в цю не знану сторону. Ми зайшли сюди щоби, по нашій змозі, приглянутися з близька життю молоденького святого чудотворця. Це його родинне місце. Тут він, через Святе Хрещення, зістав дитиною Святої Церкви, та закоштував, вже від найніжнішої молодости, не одної духовної роскоші, яку дає Господь лиш тим, що Його щиро полюбили. Тут він вперве приняв до свойого серця любого Ісуса у Пресвятій Тайні Євхаристії. Тут він дізнав не одної великої ласки, яку прийдеться нам описати. Він був взором та подивом для жителів цього місточка,що було свідком перших його чуд, що мали вславити його коротке життя, більшу часть якого він перевів в Муро. З відсіля він розпочав свою коротку, але повну в заслуги, вандрівку на земли.

З початком вісінайцятого віку, Муро не було ні більше, ні славніще, чим тепер. Від тоді мабудь на стільки змінилося, що постарілося. Рівнож і назву змінило. Називається тепер Люкано, а свою назву приняло мабуть від старинної провінції Ликинії, в якій знаходиться. Числить не більше, як десять тисяч жителів. Ділиться на три парохії і,—як кожне инше того рода місточко в Італії,—має свойого епископа. Кромі того, є там кілька монастирів, так мужеських як і женських.

В тому часі, поміж мешканцями Муро, жила одна побожна родина. Батько і голова цеї сімї, Домінік Маєлля, з заводу був кравець і працював у власній робітни. Був це чоловік працьовитий, чесний та побожний, хотяй строгої вдачі,—як це й на батька пристало. Працею своїх рук удержував усю свою родину. Маєлли не були люде богаті, та хоч в достатках не роспливалися, то й бідувати не бідували. Так як батько був строгий, так знова мати, Христина, була лагідна і добротлива. З її покірливістю йшла в парі ласкавість та терпеливість. Одним словом, Христина посідала усі чесноти та прикмети доброї, християнської матери.

Ось-такі були батько й мати нашого святого молодця. Не диво отже, що вони видали на світ дитину, що сталася славою не лиш їх сімї, але й цілої святої Церкви. Добрих, побожних родичів нагороджає звичайно Господь добрими, побожними, ба навіть і святими діточками.

Колиж родичі мають це щастя, що їх діти покірливі та послушні, хай дякують за це Господеві. Діти є один з найбільших скарбів, що Господь міг їм дати. Хай стараються, щоби їм дати добре, християнське виховання, педусім добрим приміром.—Щоби Домінік і Христина Маєлля були приміром для наших батьків і матирий, а Ґерард, для нашої української молоді, це наше щире бажання.

Господь Бог поблагословив Маєллів діточками. Насамперід прийшов хлопчик якого назвали Ґерард. Цей однак жив усього тільки вісім днів. Господь покликав його до себе. По нім було три дівчинки: Анна, Бриґітта і Єлисавета. Побожна Христина молила Всевишнього, щоби дав їй маленького сина. Бог вислухав молитви матері, і дня 22 цвітня, 1726 року, народився маленький хлопчик. Йогож охрестили тогож таки самого дня в Катедральній Церкві Успення Матери Божої. Назвали його Ґерард, на память померпого свого нина.

Це-то дитя, вже від наймолодших літ, стало подивом так для своєї матері яка його над усе любила, як і для всіх дооколичних сусідів. Це-то дитя пізніще, як святий монах, ясніло чеснотою та стало приміром, не лиш для своїх шівбратів-монахів, але й для всьої святої Церкви, яка нині почитає його святі мощі. О ньому буде мова в нашому оповіданню.

* * *

Вже від перших днів життя подобалося Господеві наділити Ґерарда особлившими дарами та ласками. Всевишній хотів у цей спосіб дати пізнати, що Він собі його вибирає із тисячів инших дітий, та що хоче його допровадити до чогось великого. Він показав, що має в цьому немовлятку особливше уподобання. І так, мати не мало здивувалася, що він не плаче, як це звичайно роблять всі инші діти. Він лежав собі спокійно, хотяйби був і пару днів нічого не їв. Що більше, Христина за якийсь час зауважила, що дитя в кожду пятницю не принимає ніякої поживи, як колись святий Отець Николай. Тоді то щаслива мати дякувала Господеві, що зволив її поблагословити так чудесною дитиною, а до маленького Ґерарда промовляла: "Будь благословенне моє дитя."

Побожна Христина знала обовязки християнської матері зглядом своїх дітий. Найголовніщий із усіх цих обовязків, і до якого вона приложила найбільше старання, це защепити в душу маленького Ґерарда, від найранпої моло-

дости, любов до Бога.—Це одинокий спосіб, щоби добре виховати дитину. Від цего залежить звичайно ціле її життя. В міру того, як полюбить Бога, буде послушна, побожна, шанувати ме себе саму і своїх родичів.

Щоби дитя любило Бога, треба, щоби Його найперше пізнало. Цею наукою має занятися мати. Ту якраз вона має нагоду, щоби показати печаливість свойого материнського серця. Пригляньмося, як тут поступала побожна Христина.

Герардкові було заледви кілька років, а вже Христина було візьме його на руки, та розповідає йому о Бозі та о Його Пречистій Матері. Вона оповідала, як то Господь, з любови до люцького роду хотів, щоби чоловік відзискав вічну щасливість в небі, яку стратив через гріх. Тому післав на світ свойого Сина Ісуса Христа, щоби Він проповідував всім покаяння і навернення до Бога. Ісус хотів прийти на цей світ не лиш як Бог, але й як чоловік, і тому народився з Пречистої Діви Марії, щоби в цей спосіб бути нам більше подібним і дати нам примір усіх чеснот, передусім покори, убожества, лагідности, чистоти та послуху зглядом своїх родичів.

Маленький Герард слухав цих слів з одушевленням та з великою увагою. Заливався слезами на згадку, що люди, до яких Ісус прийшов, не хотіли Його признати за Бога та Спасителя Світа. Та не лишень, що не хотіли Його приняти і слухати Його науки, але в своїй лютости та засліпленню, засудили Його на смерть і розпняли Його на хресті.—З грудей дитини виривались зітхнення вдячнофсти, що Ісус не перестав молити Свойого Отця, щоби простив бідним грішникам цю провину і всі инші гріхи. Герард еще тоді постановив собі ніколи не образити Бога тяжким гріхом. Цю обітницю він додержав аж до смерти, бо за ціле життя він не поповнив ні одного смертельного гріха, ні одного простительного свідомо, і добровільно.

Та це ще не було всьо. Побожна мати хотіла щоби він як найживіще перенявся гадкою що Господь Бог є всюди присутний, що Він є Справедливий і Найсвятіщий. Ці правди так його переняли, що губоко в билися в його душу, і раз на все записалися в його серці, і то тим більше що походили з уст матері.

Через ціле своє життя він безвпинно памятав на всюди присутність Божу. Заледви чи коли пройшло кілька хвилин,

щоби він о Нім не думав. З Пророком Давидом повтаряв ного з гріхом.

ці слова, що так влучно описують віру християнина: Де піду Господи, щоби скритися перед твоїм лицем? Піду я до неба, Ти там є; зійду в безодню, і там Тебе знайду. Хочби я полетів на край моря, щоби там замешкати, то знова це Ти що мене там запровадиш, а Твоя правиця буде мене піддержувати. Я думав собі, що може темнота мене скрие, але сама ніч стається ясна, щоби мене відкрити перед Твоїми очима. Ніч для Тебе є така ясна, як день, а темнота на Твій погляд, це як світло дня.—Бог чує кожне моє слівце; бачить усі мої вчинки, ба навіть і найтайніщі гадки мойого серця. Неможливо скритися перед Його лицем: ми жиємо в Ньому а Він у нас.

Ця гадка не покидала його ніколи. З почести для Божої присутности він мав звичай ходити з відкритою головою. Прийшла йому коли яка трудність або прикрість, сейчас Імя Пресвятої Трійці було на його устах. Її заступництва він взивав при кождому ділі, бо знав, що Вона близько нього.

Так як Господь Бог є всюди присутний, так Він рівнож є Справедливий. Правда, що Він нас любить надмірно і надгороджає за всяке добре діло, але заразом карає за злі вчинки. Це друга правда, яку впоїла в нього його побожна мати. Кара перших наших родичів жахала його. За один гріх Господь покарав їх смертю. Тому-то й він так старанно вистерігався гріха, або хочби й найменшого несоверьенства, як чогось немилого Богові.

Ми вже згадали, що Герард за ціле життя не поповнив ні одного тяжкого гріха. Що було його найбільшою захороною перед ним, це память на Святість Божу. Ця правда, змалку защеплена в його душі, за старанням печаливої матері, ніколи його не покидала. Противно навіть, в міру того як він ріс і ставав старший, вона тим явніщою ставала перед його очима.

Бог є безконечно Святий, і мерзиться гріхом як чимсь найогидніщим і не може його не покарати. Ця чистота і святість є так велика, що коли Предвічне Слово мало статися Тілом і замешкати в дівичому лоні Марії, то Він наперід заховав цю Діву чудесним способом перед первородним гріхом, а відтак украсив Її ласками й чеснотами щоби Вона була

гідна Його приняти. Господь так мерзиться усяким гріховним пороком, що як лиш чоловік згрішить смертельно, так Він сейчас покидає таку душу.

Такими гадками був перенятий маленький Ґерард. Ці вічні правди мали допровадити його до великої святости. Щоби так молодці його наслідували!

Святий Альфонс каже, що молитва, це могучий середник до спасення. Цей що добре молиться, певно буде спасенний, бо Господь Бог не відмовляє своєї ласки тим, що з молитвою на устах до Него приходять. Хто знова не молиться, цей майже певно пропащий, бо Бог звичайно не дає ласки тому, що Його не просить, а нема иншого способу просити як лиш молитвою. Отже, щоби спастися, треба молитися.

Маєллі це добре знали, тому і самі часто молилися і своїх дітий вчили, щоби добре молитися: Добре молитися, це значить молитися з увагою і побожністю—думати лишень о Бозі. Ґерард навчився молитися побожно від своїх родичів. У них був звичай, що рано і у вечір всі разом, так батько і мати, як і діти, клякали і в голос молилися. Нічого так не потягає, як добрий примір, особливо примір родичів. Коли діти бачуть, що їх родичі самі так роблять, як їх учать, то певно, що й тоді вони з переконаням також так будуть поступати. Коли родичі хотять, щоби їх слова мали добрий успіх, найліпший на це спосіб, це робити рівнож так,як хочуть, щоби їх діти поступали. Пословиця каже: слова порушують, але примір потягає.

(Дальше буде)

ГЕНЬ ТАМ

Генъ там,
На Вефлеємських полях,
Зродилось Дитя:
Боже Дитя
Як Ангеля,
На Вефлеємських полях.

Гень там,
На Вефлеємські поля,
Де Боже Дитя,
Полину я
Немов вірля,
На Вефлеємські поля.

Гень там,
У Вефлеємських полях,
Де Боже Дитя,
Прикляку я,
Серце й душа,
У стаєнці при яслах.

Ми Католики, ми радикали!

Присвячено членам БУК-а.

Ми жиємо в часах радикалізмів. Радикалізм антирелігійний, радикалізм економічний, радикалізм соціяльний і хто зна, які ще там ріжні радикалізми, наглядно опанували людське життя у всіх його областях.

Само слово "радикалізм" ділає притяжливо і при помочі інстинкту череди, котрий проявляється у неспокійних моментах людської історії, його притяжливість немало причинилась до—зверхних принаймні—успіхів усяких його приноровлень.

Слово нікому нічого невинно і ми не боїмося застосувати його до себе, як католиків. А якжеж, ми говоримо про католивів, але не яких-будь, тільки про радикальних католиків.

Ми привикли лиш до радикальних безбожників, час нам посідати між собою радикальних католиків.

Первісне значіння слова "радикал," це значіння певної прикмети, котра схиляє чоловіка до того, щоби в думанні і діланні не оставатись на верха, але старатись іти до самих коренів.

Католик радикал, це буде чоловік,котрому за мало бути пересічним католиком, але котрий є католиком, як то кажуть, аж до шпіку кости, в думанню, говоренню і поступованню.

Лицем в лице радикалам безбожности ми ставимо радикалів віри, радикалів католицизму. Наші обставини творять ідеальну почву до їх зродження. Видіти перед собою ворогів сильних, затятих, невсипущих, непримиримих, боротись проти них на кождім кроці, боротись проти них сміло, неустанно і з розкішу, яка відома тільки їм, це є окруження, в якому вони чують себе в дома.

Вони не є фанатики. Фанатизм, це беззмістість, отупіння. Радикал католик, він повний сили духа, осіяний блеском бистрого знання, повний радости, гарячого запалу.

Радикалізмові безбожности в думанню протиставить він радикалізм віри в думанню.

Ах, коби ми українці мали таких радикалів вірй!

Як чи не булоб це дивним, щоби люди, під впливом найнижших пристрастий, безлично і без жадного доказу, могли голосити твердження безумні і неморальні, а нам, нам не вільноб мало бути говорити під впливом Духа Божого, голосити сміло і енергічно

найсвятіщі і найшляхотніщі правди?!

Якщо ми хочемо ухоронитись від несамовитого пекла побіди почварного, сатанського радикалізму; нам треба радикального католицизму в думанню.

Радикальний католицизм в думанню. Що це таке? Щоб відповісти на це питання, ми ужиємо способу дещо незвичайного. Именно, ми подамо спосіб думання радикалізму антирелігійного. Ми признаємось, що нам це невиносимо прикро передрукувати безбожні твердження, одначе для нас є ясним, що ліkарство на недугу, а особливо його потреба, стануть зрозумілими лиш тоді, коли будемо мали відвагу поставити собі недугу перед очи так, як вона є, не закриваючи нічого.

Ми могливби подати тут образ викінченої безбожности з большевицької Росії. Ми цього не зробимо з одної важної для нас причини: Щоби не скріпляти майже загального фалшивого вражіння, що большевики є рідними батьками безбожности. Ненависть до Бога, усування Його з людських сердець, зі школи, з родини, з життя публичного, це все було знане і поширюване з почварною завзятістю, ізза яких причин би це не було, вже на довгий час перед тріюмфом большевизму в Росії. Большевики перейняли у спадку безбожність від тих, котрих вони з погордою називають буржуями, а котрі все-таки є їх духовними батьками і вірними союзниками і під цей мент. Радикальна бебожність панує на примір в Америці не гірше, чим у большевії. Ріжниця лиш тота, що в Росії вона тішиться охороною уряду, в Америці має тільки свободу на рівні (або й більшу) з ріжними "релігіями." (Хотя може не дану офіціяльно, але практиковану).

Одною зі засад-стовпів, на котрих радикальна безбожність опірається, це виключення Бога зі школи. Ми без вагання називаємо це шкільним большевизмом. Дивна якась бестямність опанувала певних людий, відвічальних в державному житті, котрі публичну школу уважають одиноким ідеалом виховання, і щоби задоволити всіх, що хочуть, а ще більше мусять, посилати туди своїх дітий, виключають зі школи релігію. Ми самі ось-тут у цій країні, були свідками затятої борби проти католицьких шкіл. І у хвилі, коли край стояв на березі страшної біди і депресії, його політичні лідери не знали важнішої справи, як наложити закон; силою котрого шкільні інспектори пильнували, щоб зі шкіл викидати хрести і святі образи. Таке сталося останніми часами у нас, де ми інакше тішимося свободою, яка неможлива ніде, тільки під Британійським прапором. В такий спосіб наші діти офіціяльно можуть і мусять учитися знати життя, війни і пустоту кождого божка і богині поганських байок, а за то наука про Ісуса Христа є з кляси виключена. На стінах шкільних кімнат може висіти образ міністра шкільних справ, ріжних більш або менш великих людий, навіть ріжних звірів, але під загрозою острих кар невільно зависити там образа Спасителя людського роду або Його Матері, щоби не вразити в цім християнськім краю якоїсь "делікатної душі."

В цій борбі о усунення релігії можна стрінути всякі відтіни і закраски безбожности. Ось найяскравіші і найщиріші з них:

"Люди кажуть, що ми хочемо мати школи без Бога. Одначе неможливо обернути хочби й одну сторінку наших підручників а не знайти там імені бога,—то значить, імени якогось геніяльного мужа, доброчинця або героя людства. У цьому згляді ми є правдиві погани, бо ми маємо багато богів."

"Научання релігії кидає фатально ученика у темну ніч і у пропасть нещасних забобонів."

"Молоді горожане і горожанки! Вам тількищо сказано що ми викинули Бога зі шкіл? Це є мильне. Ніхто не може викинути того, чого нема. Бога нема. Ми усунули зі шкіл тільки знаки." (Розумій під знаками побожні образи і Розпяття).

"Я буду старатися знайти когось, що знищить християнську релігію."

Учитель до дитини: "Де ти була!" Дитина: "В церкві на катихизмі."

"Щоб ти пропала з твоїм Богом у своїй церкві!"

Учитель: "Що це за книжка!" — "Катихизм!" — "Дурний ти, що ти вчишся," — і по цих словах учитель взяв катихизм і подер на шмати.

Ось, які науки находяться в підручнику недільної школи якого уживають безбожники в Ню Йорку, і з якого вчиться яких 12 тисяч дітий:

Питання:—Що це є Бог?

Відповідь:—Бог, це є слово, котре означає уроєне єство, котре люди самі видумали.

Питання:—Відки взявся чоловік?

Відповідь:—Відти, відки другі звірята. Він розвинувся з нищих сотворінь.

Питання:—Чи чоловік має безсмертну душу, як учить християнська релігія?

Відповідь:—Чоловік не має душі, це тільки фантазія.

Питання:—Чи це є правда, що Бог ся коли обявив?

Відповідь:—Бога нема і тому не може обявлятися.

Питання:—Що це небо?

Відповідь:—Небо, це фантазія, яку видумала церков, щоби зводити своїх вірних.

Питання:—Хто є Ісус Христос?

Відповідь:—Нема Бога, тому і не може бути Божого Сина.

Питання:—Чи Християнство є пожаданим?

Відповідь:—Християнство не є пожиточне, але шкідливе. Воно є найбільшою перешкодою на дорозі поступу людства. Тому обовязком кождого громадянина є, щоби помагати знищити християнство.

Питання:—Який є наш обовязок, коли ми навчились, що нема Бога?

Відповідь:—Ми повинні ширити це знання між другими.

Питання:—Чи маєш які обовязки зглядом Бога?

Відповідь:—Нема Бога, тому і немаю жадних обовязків зглядом нього.

"Так довго, як страдаюча невіста буде клякала перед престолом і черпала відти пільгу і полекшу, доти ми не будемо в силі зділати успішну революцію. Доки діти будуть діставали виховання на колінах такий материй, вони ніяк не будуть могли вирости на людий, покликаних до витворення нового людства, а будуть ідіотами, яких тепер є повно."

Це понад сили чоловіка, зрозуміти таку почварність. На кождий случай це дає нам зрозуміти, що правдивий большевизм, це почварна бестіяльність. От чому ті хижі звірюки голодом виморюють нашого селянина,—він для них ідіот, котрого треба розбутися. А отупілий світ зі своєю продажною пресою мовчить, бо він в руках сатанської кліки, котра хоче знищити само імя Бога.

Матеріялізм, соціялізм, анархія—це степені, що ідуть послідовно один по одному. Соціялізм так званий, по найбільшій части є безбожницький і підкопує релігію і моральність. Щирі соціялістичні лідери це признають. От, чому один з них сказав: "Першим обовязком інтеліґентного і вільного чоловіка є, щоби неустанно усувати зі свого ума і зі своєї свідомости поняття Бога. Бог, якщо Він дійсно існує, мусить бути сущним ворогом нашої природи, а ми взносимось щораз вище у тій мірі, у якій скидаємо зі себе Його авторитет. Кождий наш крок, є побіда, в котрій ми валимо Божество."

* * *

Чи знаєш тепер, брате, що це є радикальна безбожність. Нам неможливо булоб писати про нього так ясно, як ми це зробили, якщоб ми не знали, що між людьми так ся говорить, що я кажу!—навіть дітям приходиться слухати!

Цим радикалам безбожности ми хочемо протиставити радикалів католицизму, бо лиш вони зможуть роздусити серце і голову жахливої почвари радикальної безбожности.

———o———

Добрий Примір і Молитва

(Проповідь, яку виголосив о. Н. Копяківський на Святі "Українська Молодь Христові" в Йорктон, Саск. дня 14-го жовтня 1933 р.)

Дорога українська Молодіже!

Молодь це цвіт народу. Добра молодіж це надія народу. Добра українська католицька молодіж це надія католицької церкви, слава українського народу, слава і радість для своїх родичів.

Наша народня пословиця говорить: "Молодіж це наша будучність!"

Дорога молодіже! Слова народньої пословиці мають бути правдиві! Українська католицька молодіж це наша будучність!

Коли очи всіх звернені на молоде покоління, коли в ньому добачується кращого релігійного, морального, національного і державницького життя, то молодіж мусить бути добра і примірна. Длятого ти, українська католицька молодіже, мусиш бути добра і примірна! Життя українських молодців католиків, життя українських католицьких дівчат має світити приміром для других!

Богато добра зробиш, коли будеш ревним працівником у своїому званню. Для себе зискаєш—заробиш той хліб насущний, а в загальному апараті суспільного життя докинеш цеголку до загального порядку і ладу. Яке не булоби твоє звання чи заняття, через ревне сповнювання своїх обовязків ти будеш поміччу для других, а не будеш тягарем для нікого.

Дорога молодіже! Ти повинна зробити більше! Передусім своїм чесним і примірним життям ти повинна других тягнути до добра!

Теперішний світ з матеріялізований. Шукає тільки вигід, змислових потіх і роскошей. Перенятий тим духом матеріялізму і легковаженням Божих заповідей забуває світ на Бога, нашого Сотворителя і Спасителя. Світ стає безбожний!

Українська католицька молодіже! Ти мусиш заховати духа побожности! Ти мусиш бути практично побожною і своїм побожним життям світити другим!

Можна говорити про чесноти, можна говорити про любов Бога, можна словом перестерегти другого і напровадити на добру дорогу, одначе добрим приміром зробиться далеко більше, чим найгарнійшими словами. Дуже слушна є латинська пословиця: "Verba docent, exempla trahunt." Приміp потягає!

Так, дорога молодіже! Ти мусиш світити своїм добрим приміром і побожним життям! "Тако да просвітится світ ваш пред человіки, яко да видят ваша добрая діла і прославлят Отца вашего, іже на небесіх" (Матей 5. 16.). Ти мусиш, дорога молодіже, всюди давати добрий примір,—примір чесного і побожного життя!

"Як тя видять, так тя пишуть," говорить наша пословиця.

Чи є добрим католиком той, що підчас Служби Божої і проповіди стоїть під церквою, а до того ще сміється, жартує?

Чи є добрим католиком той, котрий не практикує, не відбуває великодної сповіди, не молиться рано і вечером,не боронить своєї віри після своїх сил, а противно, радо слухає бесід проти віри?

Який він католик?

Правда, що він охрещений в католицькій церкві, записаний в метриці,... а більше нічого. Еще може возме шлюб в католицькій церкві... І по всім його католицизмі!!!

Треба бути примірним! Через те буде слава Богові, потіха для родини, надія на кращу будучність народу і сила для католицької церкви!

Уникати треба злого товариства і злих товаришів! "З яким пристаєш, таким ся стаєш!"... Між вовками ягнятко не буде жити.

Ніколи не давати злого приміру! Ісус Христос кидає страшні погрози на гіршителів:

"Горе человіку тому, іміже соблазнь приходит." (Матей 18. 7.).

"Іже аще соблазнить єдинаго малих сих віруючих в мя, уне лучше єсть єму, да обісится жернов осельскій на виї єго і потонет в пучині морстій." — (Матей, 18, 6.): Хто згіршит одног з тих малих, котрі мене вірують, лучше йому булоби, колиби повісити на шию його млинський камінь і втопивши його в глибині морській.

Так, дорога українська молодіже! Давай добрий примір завсігди, всюди і у всім: словами, ділами, своїм захованням і поступованням, сповнюванням релігійних практик і совісним виконуванням обовязків свого стану.

Люби молитися! Католицька молодіж повинна любити молитися! Давай добрий примір, що треба молитися!

Католик ніколи не стидається молитися! І ти, дорога молодіже, не стидайся молитися!

Помочі і ласки Божої ти потребуєш завсігди і на кождім кроці. Ти мусиш вести тяжку борбу з ворогами своєї душі. Діявол, злий світ і твоє власне тіло це вороги, з якими тобі треба боротися. З тої борби ти маєш вийти побідником! В молитві будеш мати поміч і силу в тій борбі. Тому люби молитися !

В молитві дістанеш силу до правдиво побожного життя. Твоя любов до молитви покажеться на верх, у твоїм чеснім, побожнім і примірнім життю.

Коли будеш молитися, будеш світити приміром для других і тебе будуть инші поважати.

Дорога молодіже! Не занедбуй своїх ранішних і вечірних молитов! Приходи радо на богослуження і слухай з побожністю цілої Служби Божої і проповіди! Відбудь не тільки річну великодну сповідь, але полюби частійше приступати до св. Тайн! Словом: будь ревним, практикуючим католиком, а не тільки з імени!

Молися, щоби легко боротися з духом безвірства!

Молися, щоби легко заховати себе у правдивій вірі!

Українська католицька молодіже! Коли будеш примірна все і всюди, коли будеш практикуюча, коли будеш любити молитися, будеш тоді радістю для родичів, будучністю народу, надією для церкви і славою для Бога! Для себе самої забезпечиш надію правдивої нагороди!

Українська католицька молодіже! Будь апостолом в

поширюванню Христового Царства ту на землі через свій добрий примір і молитву!

Нагорода велика і радість не до описання приготована для тих, котрі люблять Бога!

*** ***

Тереса Найман

В баварському селі Конерсрут діються від довшого часу річи, якими заінтересувався прямо ввесь світ,—а які спричинили біль голови неодному ученому.

Осередком усіх конерсрутських подій, то сільська дівчина, Тереса Найман. Ця дівчина прийшла на світ 19 квітня 1898 року, найстарша з поміж десятеро дітий. Великого світового знання вона не має, бо укінчила тілько сільську школу; але запроте вона відзначається великим знанням святих,—серденою любовю до Ісуса Христа і віддаванням Його святій волі без найменьшого застереження. "Що мій найдорощий Спаситель хоче, то й я хочу" —ось гасло, ось засада, яку Тереса намагається вірно заховувати в найтяжчих хвилях свойого многострадального життя.

Терпіння її почались єще 1918 року, коли то 10 березня вибухнув пожар в сусідстві. Тереса, яко молода, сильна дівчина, брала аж надто живу участь в гашенню того вогню та й зломила собі хребетний стовб. Зачерез це вона остала калікою.

Від тоді життя її стало безперервним мучеництвом. Кождий рух тіла завдавав її невимовні муки. Сильні корчі завдавали її такі острі болі, що вона затискала зуби, аж собі їх рощерблювала.

По році таких терпінь вона вдодатку ще й стратила зір, а в части й слух. Начеб цего єще було замало, частинний параліж обняв ціле її тіло. Мязи лівої ноги скорчилися так, що та нога зігнулася під праву, а на ній отворилася велика рана, що безнастанно ропіла і ніколи не гоїлася. Зачерез неустанне лежання поробилися на її тілі инші рани. На голові поробилися боляки, а матерія з них текла ухами та очима.

Такий стан її здоровля тревав через пять літ. Але видається що Господь Бог допустив на Тересу усі ці терпіння ізза того, щоби через її неміч прославити свою силу. Бо від того часу почали відбуватися на Тересі чуда за чудами,—а то одні дивніщі від других.

Дня 29 квітня 1928 року, французьку монахиню, Тересу від Дитятка Ісус, проголошено блаженною. Тереса Найман мала до цеї монахині велику набожність та старалася наслідувати її святе життя. Тогож самого дня, 29 квітня, Тереса нагло відзискала свій зір, а з пізнішого обявлення вона довідалася, що цю ласку завдячує Тересі від Дитятка Ісус.

Тим часом рана на лівій нозі погіршилася так, що операція здавалася необхідною—операція, що малаб була закінчитися відрізанням ноги!... Третого травня 1925 року, Тереса приложила до цеї рани три листки з рожі, що була посвячена і діткнена гробу блаженної Тереси від Дитятка Ісус. І ось чудо! за кілька хвиль многолітна рана зникла раз на все....!

Дня 17 травня, 1925 року, заступник Христа на землі, Папа Пій XI, проголосив Терёсу від Дитятка Ісус святою. Того самого дня, пополудни, Тереса Найман побачила якесь надзвичайне світло, ясніще від сонця, з якого дався чути голос: "Тересо, я хочу справити тобі одну маленьку приємність: від нині ти будеш могла сидіти і ходити." І на велике здивування присутного отця пароха Набера, як рівнож її родичів та инших, що там були, та нещасна каліка напів спараліжована і зі зломаним хребтом, встає і ходить по хаті!... Так оджеж в одну мить параліж зникає, зломаний хребет зростається, щезають з ноги рани а з голови боляки, —одним словом відживає гниючий труп....!

Від тої хвилі Тереса вже могла ходити і сидіти,—бо досі вона все лежала. Ходження, однак, справляло їй деякі трудности, то му що була дуже ослаблена через довголітною недугу, тай хребет її не був єще так сильний, щоб вона могла сама вдержатися на ногах. Тому при ходженню мусів її все хтось піддержувати.

Але здаєся що бідна Тереса не могла жити без христа. Ледбуло це так: 30 вересня, того самого року, пів до першої в ночі, Тереса молилася до св. Тереси від Дитятка Ісус. Нараз показуеться їй в друге, те саме світло, що й колись, а лагідний, милий голос каже до ньої; "Від нині будеш могла ходити без нічиєї помочі." Тереса тоді встала й почала ходити без жадньої помочі. Раненько пішла сама до церкви,— перший раз по сімох літах.

Але здається що бідна Тереса не могла жити без хреста. Ледви що позбулась вона одного, а вже й другий зявився. Цим разом запалення сліпої кишки. Третього дня приїшов її лікар, Др. Сайдл, а коли оглянув її старанно, заявив, що мусить сейчас їхати до шпиталю на операцію, бо інакше не ручить за її життя. В хаті настав переполох. Знялися плані. Батько біжить уже запрятати коні. Тереса тимчасом бере мощі св. Тереси від Дитятка Ісус, і з великим довірям прикладає їх до болючого місця. В тій самій хвилі показується її єще раз те саме світло, а знаний голос каже: "Щоби світ знав, що істнує єще позасвітова сила, ти не будеш мати операції. Встань та йди до церкви, але сейчас." Тереса встала і пішла до церкви, хоч вже була пізна пора—пішла щоби подякувати Богові за нове, велике чудо.

Подібного чуда дізнала Тереса єще два рази; два рази стояла над гробом—і два рази прийшла до повного здоровля, і то нагло, чудесно. Але всі вони були лиш приготованням до тих дальших, о много важніщих. На першім місці треба згадати на рани які вона одержала на подобу Ран Христових, і це на руаках, ногах, в боці і на голові. Слід тут згадати, що явище, що діється на Тересі, не є щось не знане. Історія церкви показує, що подібних явищ було вже 320, а Тереса Найман є 321, що носить подібні рани. Рани ці є відмінні від звичайних ран тим, що не гниють, не ятряться, а що найважніще, невилічимі. Завдають вони, однак, невиносимі болі.

Крім того, кождого тижня, від півночі, з четверга на пятницю, Тереса падає в захвит. В тих хвилях вона є свідком мук Христових, від гори Оливної аж до розпяття на Голгофті. Ці муки в так живий спосіб відбиваються на Тересі, що коли глядиться тоді на неї, мається враження, що бачиться терплячого Христа.

Десятки тисяч людий відвідали, й ще відвідують Тересу, а много з них вертають домів в сердечнім розкаянню.

Від Різдва Христового 1926 року, Тереса не принимає ніякої поживи ні напою,—навіть в найменьшій скількости. Жиє виключно св. Причастям, яке принимає кождого дня. Мимо того вона здорова, повного лиця, дещо й працює, а навіть ходить до церкви й подорожує!

Коли Тереса знаходиться в повнім захвиті, тоді вона завмірає для цілого світа і для всього, що її окружає. В тому часі її душа

затоплена в надприродних видіннях. Бувають, однак, хвилі коли то її захвит є лекший. Можна тоді з нею розмавляти. В стані лекшого видіння вона ясновидюча,цебто минувшість, теперішність та будучність перед нею є відкриті так, що вона тоді говорить про річи, про які у звичайному стані, нічого не знає.

Одного разу зголосився до ньої на відвідини незнакомий чоловік. "Пустіть його до мене, каже Тереса, я маю йому щось сказати." Коли цей приступив до її ліжка, Тереса, не отвираючи навіть очий, сказала: "Тут є один, що не любить Ісуса, але Ісус його також не любить." Відтак вона вичислила йому ріжні гріхи, які він поповнив, і заявила що він приїхав з Росії. Один з присутних пізнав тоді незнакомого і посвідчив, що Тереса говорить правду. Викрилось тоді, що цей осібняк був большевицьким висланником і шпіоном...

Грубі книги можнаби написати про Тересу, але з браку місця у цьому місячнику, нехай вистарчить нам це, що ми подали. Це одиноко дає свідоцтво двом великим правдам. По перше, що конерсрутські події є явним,—на увесь світ голосним, доказом, що поза цим видимим світом істнує єще світ невидимий, вижча сила. Нехай шаліє антихрист —большевик, нехай руйнує церкви, нехай убиває вірних і їхніх душпастирів, нехай підкопує, в серцях многих одиниць, віру в Бога, але самому Богові це не шкодить. Бога ніхто не знищить. По друге, що конерсрутські події відбуваються в рамах католицької церкви. Тереса Найман є католичкою. Св. Тереса від Дитятка Ісус, що так много ласк виєднала нашій Тересі, це католицька свята. Святе Причастя, що так чудним способом удержує Тересу при життю й здоровлю, є рівнож католицьке. Ці чуда, отжеж, діються в католицькій церкві, а це значить, що Бог, що є сама правда, не може дати таких доказів свойого кредиту, лиш такій церкві, що основана на правді. А що Бог в ніякій иншій церкві не творить таких чудес, як в Католицькій Церкві, то этого слідує, що лиш вона одна є правдива.

Тому всі добрі, вірні католики, кличмо разом, кличло голосно й з одушевленням: "С нами Бог, разумійте язици, і покаряйтеся, яко с нами Бог."

⁂ ⁂

ІСТОРІЯ РОЗБИШАКІВ.

Сонце вже клонилося до заходу, коли священик попрощався зі стареньким, хорим чоловіком, котрому уділив останні св. Тайни. Ще на порозі обернувся в сторону хорого, заохотив до терпеливости і поручив його опіці Божої Матери.

Сів на візок, взяв в руки поводи ("лайни,") і дав знак коневи, що пора спішитися.

"З Богом! Спішися!"

Дорога далека. Треба їхати яких три години, щоби дістатися на місце.

Тимчасом темніло щораз більше; небо засунолося хмарами.

Священик серед тої понурої тиші відбував своє вечірнє розважання над муками Господа нашого Ісуса Христа.

Нараз почув сильний голос: "Стій!"

З корчів ("бушів"), що росли при дорозі, вискочило кількох мущин.

"Давай гроші!"—закричали рабівники, спинивши коня і зблизившися до священика.

"Я не маю грошей".

Надармо шукали рабівники: повитрясали всі кишені у священика, перешукали віз, одначе нічого не найшли.

"Ми тебе не пустимо, хиба що даш нам щобудь!"

"Я не маю нічого крім мого часослова і вервиці"—відповів священик.

"Коли так, то скажи нам проповідь! Коли она буде добра, то пустимо тебе, а коли ні..."

Священик не міг вимовитися. Але вибрати тему було дуже трудно. Якуж проповідь дати, щоби могла їм подобатися? А розбишаки наставали: "Говори!"

В кінці священик зібрав свої думки і почав:

"Дорогі браття! Ваше життя майже подібне до життя нашого Спасителя Ісуса Христа. Як Він, ви уродилися в яскини, а може ще нище...Як Він, ви ходили і блукали по дорогах у своїй молодости... Як Він, ви у своїм мужеськім віці були пострахом для богатих... Як Він, ви умрете на шибениці і будете посміховищем людей... Як Він зійшов до аду, так ви підете до пекла... Тільки Він випровадив з аду душі, що чекали на Нього, а ви зістанете в пеклі...."

По проповіди вони зникли, а священик вернув домів.

Біблійні Оповідання

(Ці оповідання друкували ми колись в Голосі Ізбавителя. Колиж тепер, за Божою поміччу, наш місячник, по пятьлітній перерві, почав знова виходити, Біблійні оповідання будуть надальше появлятись на цих сторінках).

МОЙСЕЙ

I.

Колиска на Нилю

По смерти Йосифа діти Якова, розмножившися, проживали собі спокійно більше як дві сотки літ, під володінням фараонів. Віддаючися життю рільничому та випасові стад, побудували вони собі великі і гарні села, котрі стали осередками дванайцяти поколінь. І хто зна, чи серед всякого рода богацтва у цій країні Гессен не булиб вони забули про обітниці, зділані Богом їх предкам, наколиб люте переслідування не було пригадало їм, що Єгипет, помимо своїх богацтв і солодощів, є для них тільки долиною вигнання.

Домородні королі, позбавлені колись свого панування через фараонів, виконавши переворот, вхопили владу знова у свої руки, і—розуміється, показались ворогами Євреїв. Вони не знали Йосифа, а в його потомках бачили тільки чужинців, яких до Гессен запровадили ненависні фараони. Тому-то їх король, коли по свому повороті з побідних воєн постановив укрити свій край містами і палатами, пирамідами і обелісками, рішив, що діти Ізраїля будуть служити в тих роботах за невільників: "Ці чуженці"!, так сказав він одного разу, "заливають цілий наш край і вкоротці стануть численніщими і многутніщими від нас. Треба буде взятись уміло до того, щоби їх поневолити і їх число зменшити, інакше злучаться вони з нашими ворогами і відніспи над нами побіду готові забратись до свого краю з добичею, відобраною від нас."

Так зорґанізував він плян для повільного знищення народу ізраїльского. До Гессен прийшли надзиратели з розпорядженням, щоби накладати на всіх мущин роботи понад людські сили. Їх приневолено будувати міста Пітто і Рамессі, де отворено осередок королівських маґазинів.

Одні вираблями цегли. другі будували укріплення. Інші мусіли копати потоки. куда мала йти вода з Нилю на поля. А знова инші будували величезні піраміди. котрі мали служити як гробниці для їх ненависних гнобителів. Під огнем палючого сонця волікли вони величезні. камінні бльоки, надали з вичерпання здовж доріг, або валилися з ніг під жорстокими ударами палиць безсердечних тиранів.

Одначе. як необтешовали єгиптяни жидів побоями і хоч як не старались поработити їх. жиди множилися тим більше. чим більш невинними були утиски. Король зведений у своїй надії взявся на спосіб. котрий скорше і певніше міг послужити до винищення жидів. Він приказав, щоби витоплювати в ріці жидівських немовлят.

І от. що сталося. В часі. коли появилося варварське розпорядження. жив у поколінню Леві один муж, на імя Амрам. Оженений з Йохаведою. що також походила з покоління Леві. мав він двоє дітий. дівчинку на імя Марію. що мала тоді вісім літ і трилітного сина Арона. У хвилі. коли проголошено фатальне розпорядження. народився їм другий синок. Вони гляділи на дитину. що була засуджена на смерть ще перед своїм народженням. Так гарною вона їм видалась що вони постановили за всяку ціну її вратувати. Три довгі місяці переховувала мати дитинку вдома і укривала її перед пошукуваннями убійників. Одначе при кінці. коли втратила надію. що їй вдасться вратувати хлопя. взяла вона кошик з пруття. вимарувала його смолою і живицею. щоб вода не могла в нього ніяк дістатися. відтак положила в кошик дитя і поставила його в очереті на березі ріки на Божу ласку. Недалеко від ти мала Марія час від часу потайки дивилася в сторону колиски. щоб знати. що станеться. В тому самому часі дочка короля йшла вздовж ріки і побачивши кошик в очереті. післала одну зі своїх слуг. щоби кошик принесла до неї. Дитя зараз зачало плакати. "Це жидівська дитина." сказала княгиня. тронута співчуттям.

Коли вона показувала своїм слугам. як гарна це дитина. Марія. немов припадково стала перед нею і сказала: "Чи хочете, щоб я пішла пошукати якоїсь жидівської жінки. щоби його плекала?" "Добре. йди, дитино," сказала княгиня. Дитина побігла до своєї матери. "Возьми цю дитину," сказала княгиня до матери. коли ця надійшла. "і виходуй її. Я сама тебе винагороджу."

Йохавед взяла дитину з рук княгині і виховувала його аж до молодечих літ. Вона навчила його знати Бога своїх батьків, високі завдання свого народу, і тяжку неволю, яка його пригнітала. Опісля завела його до дочки короля і та взяла його за свого та й дала йому імя Мойсей, то значить, з води виратований.

На дворі фараона Мойсей дістав ту саму науку, котру діставали молоді князі і сини краєвих вельмożів. Там мав нагоду студіювати всі науки, високо розвинені в Єгиптян тих часів і познакомився зі штукою володіння над народами. Обдарений надзвичайним умом, котрий був відповідний до завдання, яке він мав сповнити, в короткому часі став він мужем великим у словах і ділах. Одначе душа його, замість шукати почестий при дворі королівськім, була з Богом і з братьми. Коли мав сорок літ, не був в силі більше витримати далеко від них і вернув до землі Гессен, бажаючи працювати для спасення свого люду.

Переслідування панівло там з тою самою злобою, що й попереду. Все та сама тяжка робота, та сама жорстокість, та сама неволя. Одного дня, думаючи про способи визволення своїх братів, зобачив він, як якийсь єгиптянин зловив одного з них і обсипував його немилосерно ранами. Пірваний святим гнівом, Мойсей розглянувся і побачивши, що нікого нема, кинувся на єгиптянина і убив його. Щоби усунути всякі доходження, укрив він трупа в піску.

Цей відважний поступок повинен був здобути йому прихильність народу, але Ізраїлітяни засипляли в неволі. На другий день два Ізраїлітяни взяли битись між собою і Мойсей хотів їх розлучити.

"Чомуж ти," сказав він до того, що напав на другого, "чому ти смієш так бити свого брата."

"А ти, чого ти хочеш бути тут паном і судією між нами. Чи хочеш замордувати мене, як учера того єгиптянина, що загинув під твоїми ударами?"

Мойсей не без жаху подумав собі, як міг хто знати про смерть єгиптянина. В коротці він довідався, що вість про убійство дісталася аж до уший Фараона, і що жовніри на приказ короля бігли, щоби його злапати і вбити. Не гайнуючи ні одної хвилі, він попращався зі своїми, перейшов через Ніль і втік у пустиню, в край Мадіянітів.

(Дальше буде)

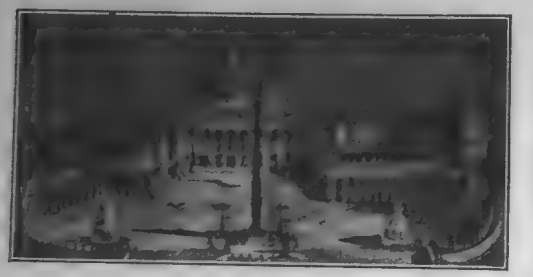

Католицьким Світом

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ

За Навернення Безбожних.

"Отче, відпусти їм, бо не знають, що роблять." Так молився Ісус, умираючи на хресті, за тую товпу засліплених, що засудили Його на смерть. Безбожні жиди знали, що вбили невинного Чоловіка, але в своїй легкодушності кричали: "Кров Його на нас і на наші діти!" Але хотяй вони знали що вони роблять зле, то не здавали собі, однак, справи, як велике це діло. І то як раз брак знання й свідомости зла було причиною, що Ісус вставлявся за ними в Свойого Вітця й просив для них прощення: "Отче, відпусти їм, бо вони не знають, що роблять."

Подібно й свята католицька Церква, молится за своїх завзятих ворогів; за тих, що в своїй заїлости проти Бога, намагаються всіми способами, щоби й инших від Бога відвести; за тих, що не вдоволяються лишень тим, щоби вбити тіло, але й душі погубити. Свята Церква, що дише тою самою любовю до людських душ, що й Божественний Спаситель, вставляється сама, та просить в цьому місяці своїх вірних дітий, щоби вставлялись до Бога за тими всіми засліпленими, що живуть без Бога.

Такими засліпленими ворогами Бога, Його святої Церкви, і всього що Боже, то передусім большевики. Живим словом, писмом і образами виступають вони проти Бога і намагаються знищити віру в серцях людий. Велике зло вони коять. Ця їхня безбожницька пропаґанда є гіршим переслідуванням віри, як були переслідування в часах перших христіян, за гонень цісаря Нерона, Деоклетіяна й инших.

Ця їхня пропаґанда має на меті передусім здеморалізування молоді. Коли читаємо або чуємо, що в Росії або в Мексику, убивають епископів, священиків або вірних христіян, або знова вивозять їх на далеку північ, де їх чекають катування, муки і смерть, то ми принаймі, відчуваємо тую радість, що-ось то мученики мужно вмирають за свою св. віру. Кров мучеників була, є і буде посівом, з якого виростають нові ряди сильних христіян. Кров мучеників усвідомлює й зміцнює віру инших. Але сум огортає душу христіянина, коли він бачить як большевикі та инші безбожники, по цілому нині світові, виривають віру з молодих сердець. Учать їх що нема Бога. Нема душі. Всьо щастя чоловіка це роскоші цього світа. Таку науку безбожники впоюють в молоді уми невинних дітий.

Та не лиш в Росії й Мексику діється щось подібного. Чиж в нашому Краю ми не бачимо на власні очі річий, що разять христіянина. Загляньмо до деяких часописий, до "магазинів," на ріжні оголошення по стінах міст, загляньмо до театру, а всюди побачимо річи о яких, як каже св. Апостол Павло, не повинно бути й бесіди між христіянами. Всюди сягає рука безбожних, щоби вирвати віру, передусім молоді.

І ось чомуто свята Церква, устами свойого Верховного Пастиря, Святіщого Вітця, кличе до всіх членів Апостольства Молитви, щоби в цьому місяці горячо молилися о це, щоби всі ці безбожники опамятались, щоби бачили яке велике зло вони коять, та щоб і самі навернулися до Бога.

———o———

"Марія зовсім слушно називається нашою Матірю, бо її любов співділає в нашім відродженню через ласку, яко членів голови, Ісуса Христа." — (Св. Вернард).

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Один жидок виробляв заячі ковбаси. Люди дуже купували, бо були дуже смачні. В короткім часі нестало в тій стороні заяців. Та наш жидок, щоби не стратити "свій добрий ґешефт", взявся на штуку: домішував иншого мяса до заячого, але ковбаси ці однак продавав, начеб там не було ніякої домішки.

По якімсь часі "костумери" догадалися що з тими ковбасами не всьо в порядку та й запізвали жидка.

Судія питає: "Чи ви виробляєте заячі ковбаси?"

"Так, проше ясний суд," жидок відповідає.

"А чи робите їх лиш зі заячого мяса, чи мішаєте иншого?"

"Домішую иншого, проше ясне суд."

"А якого?"

"Кінського."

"Богато?"

"Ох, ві, прошу ясне суд, я старатися щоби була пропорція: єден заяць і єден кінь."

Пані: "Касю, якщо купаєш дитину, то треба наперід поставити у воду термометер, щоби часом купіль не була загоряча або зазимна."

Кася: "На віщож мені вашого термометра! Я сама знаю коли вода зазимна або загоряча: як зазимна то дитина синіє, а як загоряча то червоніє."

Мамця: "Мариню, то ти зїла всі ягоди?"

Мариня: "Так мамцю."

Мамця: "А чиж твоя совість тобі не казала щото так не гарно робити?"

Мариня: "Алеж, мамцю, не можна нині вірити у всью що хто каже."

Він: "Скажи мені хоч одно слівце, а ущасливиш мене на віки."

Вона: "Дурень!"

Побожні Книжки

На складі в Нашій Книгарни

До всякого замовлення мають бути долучені належні гроші. Коли вартість книжок виносить понад $5.00 і гроші не є долучені до замовлення, тоді книжки висилатимемо С.О.Д., на кошт купця. На замовлення нищої вартости, коли гроші не є долучені, не звертатимемо жадної уваги.

Всякі замовлення зі Сполучених Держав мусять бути без винятку заплачені згори.

До замовлень просимо долучити почтову оплату.

НАРОДНИЙ КАТИХИЗМ

Католицької Релігії

Катихизм цей видали ми з поручення і за вказівками еп. Одинаріяту. Гарно управлена книжка з дуже виразним друком. **Ціна тілько 20 центів.**

ПОЗІР! ПОЗІР!

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ

дуже цікаві

"Канадійські Оповідання"

о. П. Божика.

Якщо хочете знати як то Большевизм привів до упадку українську родину, або знова як то хороблива амбіція розбила українську парохію; якщо хочете посміятись і поплакати, то замовте собі цю книжочку. Коштує 25 центів.

Замовлення на книжки шліть до:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. —+— YORKTON, SASK.

РОДИЧІ— що дбають про духовий корм для своїх дітей— повинні конечно передплатити для них старокраєвий журналик й. з.

"СВІТ ДИТИНИ"

який виходить уже 15-тий рік у Львові, під редакцією Михайла Таранька, в обємі 32 стр. книжкового формату раз у місяць.

Зміст "СВІТА ДИТИНИ" дуже ріжноманітний і призначений для дітей у віці від 5-12 літ. Велике число образків робить його дуже приманчивим для дітвори і становить для неї жерело принадної та корисної лєктури.

Тому кожда українська родина в Канаді повинна передплачувати "СВІТ ДИТИНИ" для своїх дітей, щоби в той спосіб ОБЄДНАТИ бодай духово своїх діточок з загалом української дітвори у СТАРОМУ КРАЮ.

Цілорічна передплата "СВІТА ДИТИНИ" для КАНАДИ виносить всего лиш $1.00

На такий видаток для добра і користи своєї дитини може спромогтися навіть найбідніщий зарібник. Тому не жалійте такого дрібного видатку і посилайте масово передплати на таку адресу:

"SWIT DYTYNY"
8. ZIMOROWICZA ST.
LEMBERG—POLAND

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких елєктричних приладів. Направи і проводи елєктричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

Чи Ви Любите

"Голос Спасителя"?

Певно Що Так!

Отож старайтесь приєднювати йому нових передплатників.

МИ УСИЛЬНО ПРОСИМО КОЖДОГО НАШОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА, ЩОБИ ВІН, В ЦЬОМУ МІСЯЦІ ПРИЄДНАВ ДЛЯ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ХОЧ ОДНОГО НОВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА.

Ви маєте своїх знакомих і приятелів і можете це легко зробити.

Усім тим, що ласкаво прихиляться до нашої просьби, ми вже наперід щиро дякуємо.

The Redeemer's Voice

Catherine Street Yorkton, Sask.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік І. Число 4. Лютий, 1934

За дозволом духовних властий

ВИДАВНИЦТВО "СВІТ ДИТИНИ" У ЛЬВОВІ

видає від 1 січня 1934

"ДІТОЧУ БІБЛІОТЕКУ"

(яка досі виходила 14 літ неперіодично)

щомісячними випусками в дорозі передплати

щоби в той спосіб улекшити пропаганду дитячої літератури по всіх усюдах де но живе українська дитина.

В році 1934 вийде 12 книжечок:

1. Лепкий Богдан: **"Казка про Ксеню і 12 місяців,"** з 20 образками Михайла Фартуха.
2. Середа Михайло: **"Петрусь Шкода"**—іст. оповідання з часів Дорошенка, (з 10 образками М. Фартуха).
3. Таранько Михайло: **"На Шевченкові Роковини."**—(Збірка деклямацій, дитячих рефератів та промов на Шевченківські Свята).
4. Коковський Франц: **"За Рідний Край"**—збірка оповідань про геройські діти з недавноминулих днів (з 20 образками Петра Андрусіва).
5. Вільшенко Ярослав: **"Мандрівка Мишки-Гризнижки по Львові."**—з образками Мих. Фартуха. (Це незвичайно інтересний опис усіх наших інституцій і установ.)
6. Хронович Володимир: **"Іванків День"**—цікаві оповідання з життя сільського школярика з численними образками.
7. Магир Микита: **"Казка про золоту рибку"**—віршована переробка Пушкінової поеми, з образками Романа Чорнія.
8. Чмелик Олесь: **"Богданчик-Пустинчик"**—весела казочка вірпюм про сільського пустія, з образками Антона Манастирського.
9. Таранько Михайло: **"Малий Декляматор"**—перший збірник деклямацій на всякі торжества для дітей.
10. Історія України для дітей—I. Княжі часи.
11. Історія України для дітей—II. Галицько-Володимирська держава.
12. Історія України для дітей—III. Козаччина.

Кожда книжечка матиме найменше 3-5 аркушів друку (це є: 48-80 сторінок), формату 16 і буде обильно ілюстрована.

Передплата **цілорічна** на 12 книжок для Канади—$1.50

Замовлення посилати на адресу:

Видавництво "СВІТ ДИТИНИ" Львів,, ул. Зіморовича 3.

"SWIT DYTYNY" 3. Zimarowicza St. Lemberg, Poland

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя в Йорктоні, Саск.

• •

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Subscription per year: Canada and U.S.A., $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

•

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

• •

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION

ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

• •

Стрітення — Максимова лямпа — Життя св. Ґерарда

Українці-Мученики за віру — Де вона того навчилась?

Папєр на мухи — Отче, благословіть мене!

Як спасти свою душу

Біблійні оповідання — Католицьким світом

Веселий кутик

Календар на Лютий

1.—Ч. Преп. Макарія.
2.—П. †Преп. Евтимія Великого.
3.—С. Преп. Максима.
4.—Н. Нед. Блуд. Сина. Ап. Тимотея.
5.—П. Сщм. Климента Анкирського.
6.—В. Преп. Ксені.
7.—С. †С. Григорія Богослова.
8.—Ч. Преп. Ксенофонта.
9.—П. Перен. мощ. Йоана Золотоуст.
10.—С. Суб. Задуш. і Преп. Єфрема С.
11.—Н. Нед. Мясоп. Пер. мощ. Сщм.Ігн.
12.—П. Трйох Святителів.
13.—В. ММ. Безср. Кира і Йоана.
14.—С. Лютий. Пред. Стріт. і М. Троф.
15.—Ч. Стрітення Господне.
16.—П. Правед. Симеона і Анни.
17.—С. Преп. Ізидора Пилусіотського.
18.—Н. Нед. Сиропустна. Мц. Агафії.
19.—П. Преп. Вукола. (Вел. Піст)
20.—В. ППреп. Партенія і Луки.
21.—С. Вм. Теодора Стратилата.
22.—Ч. Отд. Стріт. і М. Никифора.
23.—П. М. Харалампія.
24.—С. Сщм. Власія.
25.—Н. 1.Нед. В. Посту. С. Мелетія.
26.—П. Преп. Мартініяна.
27.—В. Преп. Авксентія.
28.—С. Ап. Онисима.

Устав на Лютий

4.—Нед. о Блудним Сині:— Гл. 2. Єв. утр. 2. На літ. Тропар воск., Слава: Кодак Блу. сина, І нині: Богород. 2. гл.; Ап. 135, Єв. Луки 79.

11.—Нед. Мясопустна:—Гл. 3. Єв. утр. 3. На літ. Троп. воск., Слава: Конд. Нед. Мясоп., І нині: Богор. 3. гласа; Ап.140. Єв. Мат.. 106.

12.—П. Трйох Святителів:—Єв. утр. Йо. 36.; на літ. всьо празника. Ап. 235, Єв. Мат. 11.

15.—Ч. Стрітення ГНІХ:—Всеночне. Єв. утр. Лук. 8.; на літ. Тропарі празника; Ап. 316; Єв. Луки 7.

18.—Нед. Сиропустна:—Гл. 4. Єв. утр. 4.; на літ. Троп. воск. Слава: І нині: Конд. Нед. Мясоп.; Ап. 112. Єв. Мат. 17.

19.—П. Початок Великого Посту.

25.—Нед. 1. Вел. Посту:—Гл. 5. Єв. утр. 5. на літ. Василія Вел. Троп. воск. і Нед. 1. Посту, Слава: І нині: Конд. Нед;1. Посту. Ап. 329. Єв. Йо. 5.

Як постити. Підчас Великого Посту можна вживати мясних страв у понеділок, второк, четвер, суботу і неділю, за відмовленням одного Отче наш і одного Богородице Діво перед обідом і вечерою. В середу і пятницю не можна їсти мясних страв, можна однак уживати набілу. Хто може, нехай старається заховати давний піст.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видаваний Місіонярями Чина Найсв. Ізбавителя.

Рік 1, Число 4. Лист за Лютий 1934

Стрітення

Всякий чоловік родиться на цій долині сліз на те, щоб плакати.

Кождий з нас мусить терпіти та переносити всі ті труднощі, які кождий день нам приносить. Але оскільки більш гірким і тяжким булоб наше життя, якщоб ми вже наперід знали, яке то лихо нас стріне в майбутньому. Це вже бувби тоді вершок найбільшого горя. "Дуже неспокійним є той —каже мудрець Сенека—хто клопочеться майбутнім і дуже нещасливим є той, що терпить заким ще лихо прийде."

І власне зі співчуття до нас Вселаскавий Господь не хоче, щоб ми знали наперід які то хрести-тягарі життя нас очікують, а поступає з нами так тому, щоб принайменше, коли вже муспмо їх нести, ми терпіли їх тільки один раз.

Однак Господь не показав такого співчутя для Пречистої Діви Марії. Він хотів, щоб Вона була Царицею болів і терпінь та у всьому подібна до свого божественного Сина і тому рішив так, щоб Вона завжди мала перед своїми очима та посійно терпіла всі ті муки які її чекали при Страстях і при смерти Її улюбленого Сина.

Ось чому то на Стрітення Господне, котрого память ми обходимо 15 лютого, стрінуло Пречисту в храмі таке гірке пророцтво богомільного Симеона. Хоч Марія того зовсім не потребувала, бо була Непорочною і Приснодівою, однак, щоб дати примір послуху для закона, пішла зі своїм Божим Дитятком Ісусом в 40 днів після Його народження до храму, кажучи по нашому "пішла до виводу." Але там на порозі храму чекав на Неї великий праведник Симеон, котрому було обіцяно, що не вмре, доки не побачить на землі живого Мессію. З як великим одушевленням співав тепер сей Пророк та вихваляв Господа, коли тримав Його на своїх руках і до груди пригортав! "Нині отпущаєши раба твоєго Владико"—сказав він—"тепер Господи позволь мені вмерти, бо я вже бачив мого Спасителя..." а далше додав він ще й ці слова "А тобі самій душу пробє меч." Він предсказав цій ніжній Матері, що її чекають в життю ріжні прикрощі й терпіння а навіть переслідування, котрі будуть для неї так дуже

болючими, як болючим є удар ножа в серце. "Ніж пробе Твоє серце."

Пречиста Діва обявила святій Мехтильді, що це пророцтво Симеона змінило всю її радість у гіренький смуток. Нема сумніву, що ця Непорочна Мати вже наперід знала, що її дорогенький Синок має жертвуватись для спасення світа: та Вона обявила святій Тересі, що в тій хвилі Стрітення Вона пізнала подрібно й точно всі Страсти і саму смерть, що Він мав перетерпіти. Вона пізнала тоді, що Йому противитисямуть і то у всьому. Противитисямуть Його божественній науці, бо не тільки, що не схочуть признати Його за Сина Божого, яким він Сам себе заявив, але щей назвуть Його богохульником. І справді пізніще безбожний Каяфа посмів закликати: "Він богохулив"; а члени Синедріону кликали: "Він заслугує на смерть." Противитисямуть і Його чести, бож Він походить зі шляхотного а навіть царського роду а вони будуть Ним погорджувати як найпростішим чоловіком. І справді Жиди казали пізніще—"Чиж Він не є сином теслі? Чиж син Марії не є звичайним робітником?"

Навіть Сам Його Отець небесний, щоб мати задосить-учинення Своєї ображеної справедливости, спротивиться Йому і не вислухає Його та відкине таку покірну просьбу Свого власного Сина: "Отче мій як можливо то най ця чаша відійде від мене." Він оставить Свого Сина в смутку і смертельнім ляку так дуже, що на це Ісус навіть жалуватись буде: "Смутна душа моя аж до смерти" і цей смуток буде так гірким, що аж витисне з нього кровавий піт, котрий стікатиме на землю. Його будуть мучити на тілі й на душі: ні його руки ні ноги, ні обличча ні голова, ні ніяка инша частина Його Пресвятого тіла не буде вільна від терпінь: Він умре ізза надміру болю вичерпаний з крови, насичений найгіршими зневагами та повішений на ганебній шибениці.

Коли Давид довідався від пророка Натана про смерть свого сина, то вже нігде не міг знайти собі спокою. Ні втіхи ні блеск його царського окруження не могли стати для нього розрівкою в його гіркім смутку. Він плакав, постив, і спав на твердій холодній землі з розпучливого болю за сином.

Пречиста Діва однак вислухала Симеонового пророцтва про смерть її Сина з повною резиґнацією і в свойому піддаюся Божій волі Вона вптревала аж до кінця. Всеж таки її безмежні болі з кождим днем ще збільшались, коли гляділа

на свого так любого Сина, коли слухала Його слів про життя вічне та подивляла Його трисвяте життя.

Як дуже терпів Авраам коли дістав приказ жертвувати свого сина Ісаака. Та в яких болях перевів він тих три дні, в котрих ще мав своє любе дитя коло себе. Алеж мій Боже: таж не три дні, але повних трийцять і три літ мала Пречиста терпіти подібну муку: що я кажу? подібну муку?—муку остільки більшу, оскільки дорогоцінніщим і ліпшим був Син Марії від Авраамового сина.

Пречиста Діва сама обявила святій Бриґітті, що тут на землі не зазнала ані одної хвильки вільної від болю та гіркого жовчу в свойому серцю. "За кождий раз—казала вона—коли я поглянула на мого найдорожчого Сина, за разом коли я Його пеленками повивала, коли я на Його маленькі ручки чи ніженьки гляділа, я все думала про Його Розпяття а моя душа ставала добиччу все нових і завжди більших терпінь.

Один письменик (Енґельґрав) так пояснює слова обявлення св. Бригітті: Почавши від цеї хвилі бідна мати знала подрібно всі терпіння, які чекали її Сина. Коли Вона кормила Його своїм молоком, тоді думала про жовч та оцет, котрим мали Його перед смертю напоїти. Завивала Його в пеленки а Сама вже думала про ті ґудзоваті шнури, котрими мали Його вязати, бити й бичувати. Коли носила Його на своїх руках, тоді представляла собі Його цвяхами до хреста прибитого, а бачучи Його сплячого вже представляла собі Його смерть. За кожнім разом, вдягаючи Його в сорочку, бачила її пізніше окровавлену, а як Його з тої сорочечки роздягала то бачила і особливо серцем відчувала як її, присохлу до ран по цілому тілі, віддирали і серед жостоких болів її з Нього стягали. Коли глянула на Його ніжні ручки чи пресвяті ноженята то вже тоді бачила ті грубі заржавлені цвяхи, котрими вони мали бути до хреста прибиті.

"А тоді, сказала Страстотерпна Мати до св. Бригітти, Мої очи наповнялися пекучими сльозами а моє серце наче було пробите острими ножами." Про Ісуса Христа кажеться в св. Євангелію, що Він зростав у літах а рівночасно зростав у Премудрости в Бога і в людий. Колиж люди з дня на день все більше цінили й любили Ісуса, то скілько більше з кожним днем любила й почитала Його Непорочна Мати. Але ох горе їй серцю! В міру того як зростала в Ній більша любов до Її Сина Ісуса, збільшались також і болі та ляк, що має потім від Неї жостока смерть Його забрати. І чимбільш збли-

жались Страсти Її Сина тим глибше вбивався в Її матірне серце кровавий ніж—пророцтва Симеона, як то обявив Ангел св. Бригитті.

Колиж Ісус наш Цар і Його Пречиста Мати, невинні, не відмовилися в цілім своїм життю терпіти для нас такі жостокі муки, то чи ми грішні сміємо ще нарікати тоді, як у нашім життю пригодиться нам щонебудь терпіти.

Розпятий Христос зявився колись одній монахині Магдалині (Орисіні) котра вже довго терпіла, тай заохочував її дальше зіставати з Ним на хресті і терпеливо відбувати свої муки. "Алеж Господи," жалувалась Йому та монахиня, "Ти терпів тільки три години а я вже цілі літа мучуся." "Ох! що ти кажеш невіжо?" відповів їй наш божественний Спаситель, "то вже від першої хвилі мого воплочення я відчував в моїм серці всі тоті муки котрі були при моїй смерти на хресті."

Представляймо собі, що Ісус Христос і Його Пречиста Мати кажуть і нам те саме тоді, коли збирає нас охота жалуватись на наші терпіння й прикрощі життя.

Оповідають, що один молодець мав гарний звичай відвідувати образ Матінки Божої котра мала в своїм серці встромлених сім ножів. Та раз мав нещастя впасти в тяжкий гріх, а коли рано по свому звичаю знова пішов відвідати той образ, завважав на Її груди вже вісім мечів. Тоді він почув внутрішний голос, що то власне його гріх встромив ще восьмий меч у серце Марії. В тій хвилі він розплакався зі жалю, пішов до св. сповіди і за поміччу могучої небесної Заступниці знова відзискав Божу благодать.

Найдорожча моя Матінко! то я окаянний встромив у твоє Непорочне серце не один ніж, але стільки мечів, скільки разів я поповняв тяжкий гріх.

Пресвята Діво! Ти є невинна а я такий грішний, я творив такі беззаконня. То мені належиться всі тоті болі й муки терпити—то не Ти, але я повинен такі муки перейти. Та коли вже Ти Вселаскава схотіла стільки витерпіти через мене, то нині я благаю Тебе ради Твоїх заслуг виєднай мені великий біль і щирий жаль за мої гріхи та терпеливість у горях і нуждах цього мізерного життя. Вони, хоч і найтяжчі, все будуть дуже легонькими в порівнанню до того вічного пекольного вогню, на який я своїми гріхами й беззаконнями стільки разів собі заслужив.

Пречиста Діво Маріє! дорогою покути провадь мене до неба.

Максимова Лямпа

Часи страшних переслідувань Христової Церкви; часи революції, большевизму і безбожництва.

В хаті бідної вдови Макрини лежить на ліжку її хорий синок Івась.

"Мамо!" добувається з грудий хорої дитини слабий голос; "мамо, мене болить!"

А мама, бідна вдова, сама у своїй убогій хатині, відчуває той біль своєї дитини цілим своїм єством.

Поглянула на бліде лице свого синка а серце її затривожилося; перенята співчуттям, здавалося, що хотіла взяти на себе той біль дитини....Радше вона все перетерпіла би, коби тільки її синок Івась не терпів!

Дитина була дуже слаба.

Повітовий лікар прийшов був раз відвідати хору дитину. Але це він був перший і останній раз! Екзамінував кілька хвиль дитину, рахував удари живчика, потряс якось значучо головою, записав якесь лікарство і зараз відїхав....І тільки всього....! Мама вже тоді зрозуміла поважний стан хороби у свого Івася. В безнадійности питала вона сама себе, чи вона сама лишиться на світі, чи Господь забере від неї її дорогого синка, її надію на будучність?

Що тут робити?

Вона пішлаби помолитися перед чудотворною іконою Божої Матери в Церкві Покрови Божої Матери. Там просилаби о поміч, там просилаби о здоровлє для свого Івася, але тепер неможливо....!

Церкву безбожники замкнули; перемінили її на склад муки, соли, цукру й инших річей, які видають кождого тижня своїм комісарам і своїм урядовцям за їх партійну роботу. А чудотворний образ кудись забрали.

Кудиж тепер удатися о поміч?

Колиб Церква не була замкнена і колиб той образ був там, тоді певно молитва перед ним булаби успішна! Кілько то вже чудес відбулося через молитви перед тим образом!

А з грудей хорої дитини добуваються від часу до часу прикрі й болісні стони, що ранять серце матери... І як помочи дитині?

Вона підійшла до вікна і побачила, як у вечірньому сумеркові зарисувалися мури Церкви Покрови Божої Матери.

Нові думки найшли на голову бідної мами: Згадала на свого мужа, якого недавно безбожники арештували і по кількох днях без суду, чекісти розстріляли. Вона лишилася зі своїм синком, котрий розхорувався зараз по арештованню тата... Він перестрашився здичілих і пяних чекістів, які в ночи серед вигуків і погроз забрали тата... Синок Івась хорий, до нього зближається смерть, а вона не може піти попросити помочі у Тої, Котра всім помагає... Безбожники! Замкнули Церкву і забрали той чудотворний образ Божої Матери... А Божа Мати, що тільки сама перетерпіла ,може зрозуміти її терпіння; Вона знає, що то значить стратити одинокого сина....Вона вислухалаби мене і привернулаби здоровлє Івасеви....Ах ті безбожники! Вони забрали кудись ту чудотворну ікону...

Коли такі думки обхоплювали голову бідної матери, вона звернена в сторону замкненої Церкви, побачила маленьку звізду серед хмар, як звисока слабеньким світлом світпла якраз над Церквою.

В чувствах свого болю і своєї віри вона уважає це слабоньке світло яко відповідь Пр. Діви і яко запоруку, що Вона найліпша Мати не опустить її хорої дитини.

Та звізда на небозводі видається для неї ще більше значучою. Бідна мати! Вона пригадує собі ту предивну історію про трьох царів зі сходу, що за світлом звізди ішли здалека, щоби найти Месію-Спасителя і віддати поклін Тому, що приніс спасіння для світа.

"О мій Боже!"—сказала вона до себе, "може ця звізда є для мене спасінням, може є спасінням для моєї дитини, як колись. О, коби я могла кинутися до стіп нашої Небесної Царици!... Але на жаль! Чудотворну ікону забрали, може спалили, як богато инших образів, забраних з инших церков, ті безбожники спалили перед кількома днями на улицях міста серед вигуків діявольского сміху... Але хто знає?! Марія є завсіди присутна в тій Церкві, хоч і забрали її образ. Чому я не малаби піти, куди мене кличе звізда?"

Не довго застановляється.

Попросила свою добру сусідку, щоби чувала над єї дитиною, хоч годинку. Сама кинула на себе свій бідний плащ, старий, витертий—і вийшла; звернула свої кроки в сторону Церкви, над якою миготіло миле світло маленької звізди.

В дорозі нові думки находять на неї:

"Як-же я дістануся до середини Церкви? Вона замкнена. А ключі мають ті, що сторожать там складу"...

Вона знає хто має ключі....То старий Максим, сторож цього складу.

До нього вона звернулася , застала його самого в хаті.

"Слухайте, Максиме, чи не позичилиби ви мені ключів від Церкви; я хотілаби ввійти туди на хвильку"...

"А на що вам, товаришко, ключів?"—відозвався якось шюрстко Максим.

Бідна мати була якийсь час в клопоті, але відтак серед сліз сказала:

"Моя дитина хора"...

Максим не був злим чоловіком, хоч його бесіда була шорстка а погляд понурий.

"Якто? Ваш Івась хорий?"—сказав він з певним співчуттям. "Але я не розумію, до чого вам придалибися ключі від мого складу?" Але зараз поправився і сказав:

"Ага! Там була чудотворна ікона Божої Матери... Зрештою, кождий має свої понятя... Слухайте, ось маєте ключі! Але уважайте, ані згадки про це перед "товаришами"... Ви знаєте... Не треба богато, а можна станути перед революційним судом... А знаєте, який там суд... Уважайте!"...

Але Макрина вже його не слухала, Діставши ключі вона бігла, а радше летіла до церкви.

Скоро відімкнула Церкву. Ледви ввійшла до середини, якась таїнственна темнота і холодний воздух цеї опущеної Церкви наповнили її страхом і смутком.

Чи то направду була та Церква, в якій почитано чудотворний образ Божої Матери?

Непевним кроком поступала вона вперед і чула довгий відгомін своїх кроків.

Слези покотилися з її очей, бо виділа, що тепер сталося з тої величної Церкви: Тепер ту темрява, а в середині церкви цілий склад ріжних річей; колись тут громади людей тиснулися, щоби почитати Божу Матір, а тепер пустка, зимно і страх. Поволи вона зближалася аж до місця, де був при стіні завішений образ Непорочної Діви... Тепер його нема Його знято і правдоподібно спалено. От варвари! Большевики! Безбожники! І тут вона пришала на свої коліна, як то давніше все у своїх потребах робила; тут виявила перед Божою Матірю весь біль своєї душі, представила весь смуток свого серця; з такою щирістю, з такою любовю то робила як дитина, що розкриває своє серце перед люблячою своєю матірю.

І Марія слухала! Бідна мама була того певна! Ніколи не мала таких чувств присутности Божої Матери, як тепер у цій опущеній церкві, де навіть знято її чудотворну ікону.

Так! Марія слухала слів бідної вдови, яка молилася за виздоровлення своєї дитини...

По довгій, ревній молитві бідна невіста піднеслася, хотіла відійти. Піднесла голову до гори неначе шукала звізди, котра її сюди запровадила. Одначе нічого не виділа тільки темне склепіння (над собою) і темну стіну перед собою. А давніше перед революцією в горі вона виділа, як та стіна була освітлена лямпочками, в яких горіло світло жертвоване в честь Марії. Якась незвичайна думка ввійшла до її голови. лови...

"А колиби я запалила лямпочку в честь Марії!"—сказала до себе.

Ця думка прийшла до неї так нагло, якби натхнінння з неба: маленьке миготяче світло в лямпочці може бути запорукою життя її дитини. Так-так! Вона постарається о оливу для лямпочки, а в нагороду Марія приверне здоровлє для її хорого сина....!

Скоро вийшла з церкви, щоби постаратися о оливу, але й скоро вернула назад, щаслива, що зможе маленьку жертву принести в честь Марії.

Почала шукати лямпочки, щоби ту оливу вляти і засвітити. Серед порозбиваних ріжних церковних річей найшла одну лямпочку цілу. Взяла її і хотіла прибити до стіни коло того місця, де давнійше горіли лямпочки перед образом Божої Матери.

Тимчасом старий Максим завважив, що бідна вдова за довго перебуває в церкві і не вертає з ключами. Він ввійшов до "складу", щоби побачити що там моглаби вона так довго робити. Прийшов якраз в хвили коли вона вже засвітила лямпочку і збиралася відходити. Він скоро зблизився до неї.

"Ах, тільки не то... Ви знаєте, які тепер часи... Позвольте, я загашу світло... Я не хочу, щоби хто доніс на мене... Ви самі знаєте, що революційний суд мало розбирає справу, а судить без переслухання дуже скоро"...

А бідна вдова неначе виновниця говорила з просьбою:

"То для мого синка, для мого хорого Іваська! Колиб ви знали, як він тяжко хорий"...

"А ви думаєте, що це світло поможе?... Зрештою я не дуже прикладаю ваги до цих річей... але що скажуть "товариші....?" Они можуть мене підозрівати, що невірно стережу "складу."

"Коли буде потрібно, то ви їм скажете, що лямпочка світиться, щоби було троха світла у цім "складі". Вони не доглупаються нічого."

Максим тільки усміхнувся поглянувши на маленьке блимаюче світло в лямпочці. Він з усміхом сказав, що світло трохи за слабе для цього "складу"; але він зворушився горем прибитої вдови і сказав:

"Ну, нехай....! Я скажу "товаришам", що це моя лямпа!"

*** ***

Мати Божа вислухала молитву бідної вдови; далася порушити її просьбам повним живої віри і привернула здоровлє Івасеви.

А лямпочка горіла дальше в замкненій церкві в подяку Марії.

Нераз серед тих тяжких часів бракувало хліба в хаті вдовиці, але ніколи не забракало оливи в маленькій лямпочці.

Нераз приходили комісарі брати або контролювати річи на "складі". Всі виділи ту лямпочку, але всі її шанували, бо то була "Максимова лямпа", а Максим вірно стеріг того "складу".

Щоби всіх товаришів утвердити, що та лямпочка призначена цілком для світського ужитку, іменно для освітлення "складу", Максим підходив деколи до лямпочки і в присутности "товаришів" запалював там свою файку.

*** ***

Так-то, навіть серед найбільше бурливих часів, коли безбожники нищили всяку релігію, висмівали побожність і святі обряди, коли зневажали священиків і святі річи, коли переслідували віруючих і мучили каторгою або розтрілювали без суду, та лямпочка світилася на честь Божої Матери.

Життя св. Ґерарда

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Молодий вік Ґерарда

(Продовження)

Коли Ґерард підріс, та почав виходити на улицю бавитися зі сусідськими дітьми, то хотяй був одним з найменших, брав верх над усіми. Діти вибирали його своїм вождом та провідником у забавах, і ніхто без його ради не посмів чого небудь зробити. Всі його слухали він був любимцем усіх. А вже від тоді, давав усім примір своєю побожністю. Улюбленою його забавою було, виробляти престолики, крестики, та улаштовувати обходи. Збере бувало на вулиці гурток дітий, зробить з дерева крест, бере його в руки та йде попереду, а всі діти зі зложеними рученятами, йдуть в слід за ним, моляться і співають побожні пісні.

Одного дня сподобалося Богові показати чудом, як Йому були милі ці забави невинних діточок. А було це ось як: Ґерард мав тоді около пять років. Зробив він був з дерева великий крест, повісив його на дереві в сусідському саді, скликав дітий, та казав їм поклонитися. Всі охотно на це пристали. Кожде з них приступало, падало лицем до землі, і цілувало землю. Колиж прийшла черга на Ґерарда і він упав на коліна, нараз ціле дерево заясніло, начеб облите сильним світлом. Діти налякалися, і почали з криком утікати. Сусіди позбігалися. Всі бачили це дивне світло, та ніхто крім Ґерарда, не знав звідкіля воно походило. Йому одному було відомо. Лиш він сам бачив в тій ясности маленьке Дитятко Ісус.

Ґерард мав одного зі свояків захристіяном в одній з парохіяльних церков в Муро. Від нього-то діставав він кусники воску. Випробляв з нього опісля маленькі свічочки, та палив їх перед образцями Божої Матері або святих. В дома устроїв був собі маленький престолик, понавішував образців, клякав перед ним на коліна і молився, бився в груди, або бив безвинно поклони. Нераз сусіди нарочно приходили до Маєллів, щоби разом із домашніми, приглядатися

з другої світлиці, через дірку в дверах, як маленький Ґерардик клячав при своїм престолику та молився, або наслідував священика в богослуженнях. Це була правдива радість, дивитися тоді на нього. Він подобав на ангела в людськім тілі. Сусідки подивляли Ґерарда, та прямо завидували щасливій матері такої надзвичайної дитини, а своїм дітям ставили його за примір до наслідування.

Коли йому було около шість років, вийшов він одного разу з дому сам один, та зайшов до одної каплички що носить назву Капотінано, а в якій є гарна статуя Божої Матери з Дитятком Ісус на руках. Ця капличка знаходиться около три кільометри від Муро і є в дуже великому почитанню серед місцевих жителів. Кождий що туди переходить не омине її, а поступить, щоби відмовити хочби одно Богородице Діво на честь Марії.

Хотяй три кільометри це неабияка дорога для шістьлітної дитини, та Ґерард, ведений своїм ангелом хоронителем, удався сам до цьої каплички. Це перший раз він туди зайшов. Лишень що ввійшов до середини, а Дитятко Ісус, всміхаючись до нього наче живе, злізло з рук Божої Матері, та почало бавитися з ним. Вкінці, коли він вже відходив домів, Дитя Ісус дало йому бохончик біленького хліба. Ґерард урадований подарунком біжить домів, та показує матері.

"Хто це тобі дав хліб, Ґерардку?" питає мати.

"Дитина одної дуже гарної пані," відповів простенький хлопець. І так що днини ходив до каплички Капотінано і кождого разу приносив бохонець білого хліба. Справа булаб може й ніколи не вийшла на верх якби так не цікавість його старшої сестрички Анни. Коли він одного дня, як звичайно, пішов до каплички, Анна пішла крадьком за ним і всьо підглядала: своїми власними очима бачила, як Дитя Ісус бавилося з ним та дало йому хліб. Але святий сам з тим пізніще не крився. І так коли раз з матірю переходив коло каплички, сказав: "Мамо, то ця пані давала мені часто хліб, а я бавився з її дитиною." Ба навіть коли двайцять літ пізніще був уже Редемтористом, не крився перед ніким з тою особлившою ласкою якої дізнав в дитинстві. А коли одного дня прийшла до монастиря його старша сестра Бриґітта та намовляла його щоб десь колись загостив домів, де знова може відвідувати любу капличку, та побачити Боже Дитятко, то наш святий відповів: "Ні моя сестро! Тепер я маю Його всюди."

Святий Апостол і Євангелист Йоан каже: "Так Бог полюбив світ, що дав свойого єдинородного Сина." Можемо сміло додати: а Син знова так полюбив людський рід, що коли надійшла хвиля з ним розстатися, Він, з любови до нас не хотів нас полишити сиротами, а остався з нами, цебто лишив нам себе самого під видом хліба і вина. Та частинка хліба, над якою священик промовив слова освячення: "Сіе єсть тіло моє," це вже не частинка хліба але правдиве Тіло Господне, сам Ісус Христос. Цей сам Христос що прийшов на світ в убогій стаєнці у Вефлеємі; що був розпятий на кресті за наші гріхи, що взнісся на небо, де тепер царює, по правици Свойого Вітця, це Христос-Судія, що прийде, як каже святе писання, на облаках окружений ангелами щоби нас судити. Чомуж Він хотів позістати з нами під видом куска хліба? Прецінь Він міг винайти инший спосіб. Так, але Божественний Спаситель хотів не лиш бути між нами, Він хотів рівнож,—о Чудо над чудами, бути нашим духовним кормом! Він знав що кожному християнинові прийдеться боротися проти диявола, проти світа та проти злих пристрастей і склонностий власного тіла. Тому-то й хотів нам дати таку поживу, котра моглаб нам дати силу, побороти цього потрійного ворога. Якаж пожива має більшу силу від Тіла і Крови Господньої. Тому-то Ісус лишив нам себе самого на поживу та напиток. А щоб ми могли лекше приняти цей корм, то Він дається нам під видами хліба і вина. Христос не вишукує якогось надзвичайного способу щоби нам Себе дати.. Щож є доступнішого для кождого чоловіка як не хліб? Це звичайна щоденна їда. Найбогатший хлібом не погорджує, і найбіднійший є в силі собі його роздобути, щоби поживитися.

Та є ще й инша причина цеї Великої Тайни. Це любов. Ісус хотів позістати з нами тут на земли, щоби ми могли тим більше Його полюбити. Він знав, що коли покине землю, та взнесеться на небо, то вже по короткім часі люди, ізза яких Він терпів страсти і смерть, пічнуть про Нього менше думати, а в кінці геть чисто забудуть на Нього. І так воно в дійсности сталобся. В доказ того най послужать нам Протестанти які відкидають Пресвяту Тайну Евхаристію. Між ними правдиве безвірство. А чому? Тому, що відкинули віру і любов в Ісуса угаєного під видами хліба і вина. Не мають тепер в що вірити, не мають вони що любити. А Ісус бажає від людий одного: любови.

Святі це дуже добре розуміли. Нема між ними ні одного, що немав тут на земли великої набожности до Пресвятої Евхаристії. Деякі з них відзначалися особлившою любовю до цеї Тайни любови. Одним з таких був святий Ґерард. Від найніжнішої молодости, так полюбив Ісуса утаєного в Пресвятій Евхаристії, що відвідував Його коли лиш міг, а й инших намовляв щоби йшли до церкви відвідати "Любого го Вязня"—якто любив називати Ісуса замкненого в кивоті наче спавді у вязници. Ісус щедро за це його винагороджував. Така щира, невинна та простенька любов хлопчини мала не аби яку силу та вплив на Божественне Серце Спасителя. Цей, котрий стократно нагороджає тих, що з любови до Нього, йдуть Його слідами, знає як віддячитись тим, що Його цілим серцем полюбили.

Нераз таке лучалося, що підчас Служби Божої, головно після освячення, Ґерард бачив на престолі Дитятко Ісус в виді малої дитини, а коли на "твоя от твоїх" священик підносив в гору освячені дари, то малий падав лицем до землі, і зі сльозами в очах щиро й горячо молився.

Щоби переконатися як дуже Ісус Христос любив маленькі діти, вистарчить на це отворити святе Євангеліє. Він мав до них особлившу любов. При кождій нагоді обнимав їх, клав на них свої святі руки та благословив їх. Божественний Спаситель, що сам прийшов на світ в виді маленької дитини, уважав собі за щастя, знаходитися поміж дітьми. Матері добре це знали, і тому приносили Йому своїх діточок, щоби Він їх діткнувся.

Одного разу ученики, що бачили Ісуса дуже змученим, зборонювали дітям до Нього приходити. А Ісус, побачивши це, не був вдоволений, скартав учеників і сказав: "Позвольте дітям щоби приходили до мене, не бороніть їм, бо таких є царство Боже. На правду кажу вам: хто не прийме царства Божого як дитя, не увійде до нього."

Яка може бути причина цеї так великої любови Ісуса до малих дітий? Це їх невинність, покора і простота, їх чистота серця і душі? Чи є на світі щось миліщого від маленького дитятка? Коли одного дня ученики запитали божественного Спасителя, хто є більший в царстві небеснім, то Він на відповідь прикликав до себе дитину, поставив її перед них, і сказав: "На правду кажу вам, коли не навернетеся, і не будете як діти, не ввійдете в царство небесне. Хто отже упокориться як ця дитина цей є більший в царстві небеснім. А хто прийме одно таке дитя в моє імя, мене прийме."

Ісус любив малих дітий і хотів щоби вони до Нього приходили. Він і тепер їх любить і хоче щоби вони принимали Його у св. Причастю. щоби в цей спосіб бути пожывою їхніх душ.

Тому-то на початку християньства, свята церква позволяла причащати маленьких дітий по раз перший сейчас по їхнім охрещенню. В деяких церквах східного обряду, цей звичай заховався ще й до нині. В західній церкві діти можуть причащатися коли мають уживання розому. Тоді вони є обовязані рівнож сповідатися. Триденський Собор потвердив цей звичай і він увійшов в ужиток в цілій Католицькій Церкві.

Отже на підставі цего Собору кожний християнин, що дійшов до уживання розому, є обвязаний, принаймні раз в рік приступити до Святої Тайни Покути; щоби через щиру сповідь поєднатися з Господом Богом, а опісля приняти Його до свойого серця у св. Причастю.

На жаль, коли ходило щоби означати час, у якім діти уважаються мати ужиток розому, не всі годилися. Деякі знова розріжняли між часом у якім вільно було дитині приступити до святої Сповіди, а часом у якім могли причащатися. І так, хотяй позволяли їм сповідатися в семім або осмім році життя, то всеж таки збороняли їм приступати до св. Причастя.

(Дальше буде)

Українці-Мученики за Віру

Парафія Корниця числила понад 1,500 душ. В 1867 році в часі "очищування обрядів" заплатила до 15,000 золотих контрибуції за непослух зглядом російського уряду. Много з парафіян покутували по московських тюрмах, многих вислано на Сибір. Такі і подібні шикани-напасти від Москалів терпіли Корницькі Українці через 7 літ. Та 1874-ий рік записався вже кровавими буквами в історії цього села як і взагалі в історії північно-західних Українських земель.

1874 року, 19 грудня ввійшли до села три сотні піхоти, з козаками і слідуючого ранку, начальник війська, штабскапітан Клименко питав людий, чи приймають православє. Всіх, котрі від того відмовлялися, казав обділити по 25 нагаїв, та повиганяти їх на дороги, де серед тріскучих морозів, мусіли сніг відкидати. "Як поздихаєте на морозі," казав Клименко до людий, "тоді ті котрі ще будуть жити лекше приймуть православє." І мужчини і женщини з відкритими на мороз головами мусіли великі засипи снігу викидати й вивозити з доріг на сусідні городи, та поля, а відтак наново той сам сніг з городів носити на дороги, та утолочувати його ногами. Під нагайками салдатні мусіли люди жваво працювати, аж піли і волося до голов всім примерзало. В селі Шпаках, дочернім до Корницької парафії, на сам Святий Вечір казав Клименко окружити людий при праці військом і стражниками і так тримав їх з відкритими головами на морозі через цілу ніч за то, що люди згортаючи сніг на дорозі не скинули шапок на 400 кроків перед тим тираном (Клименком). По відїзді Клименка козаки змилосердились, тай позволили людям накрити голови, але тому спротивились стражники і повстала з того сварка, та взаїмні проклони стражників з козаками. З того галасу скористали вимучені люди і посідали, чи полягали на сніг. Козаки самі розлючені на начальника розійшлись по хатах, а люди під вартою стражників гідно й свято обходили ту святу ніч Народження Божого Дитяти. Ночуючи на снігу з цілими родинами, витали велику річницю Вифлеємської Правди, за котру тепер поносять тяжкі кари.

На Різдво начальник скликав людий з цілої Корницької парафії, то є з Корниць, Шпаків, Волими й Кобилян і сказав до них: "Колиж вам так дуже хочеся бути католиками, то дістанете по сто (100) нагаїв, а молодіж і діти по 50 різок. То буде для вас подарунок від мене на свята і щедра коляда." Жостокий той розказ виконували салдати через цілий день святого Різдва, а безборонні люди зойкали-стогнали, терпіли.

Другого дня Різдвяних Свят знова та сама промова Клименка і та сама кара по сто нагаїв. Третього дня свят повторилися ті самі катования вірних Українців-католиків, тільки для деяких поважніших і більш впливових господарів казав Клименко ті дикі варварства побільшити і число нагаїв подвоїти. На четвертий день салдати приготовили стоси буків та різок і на сильнім морозі обнажали людий, та били їх на приказ Клименка по 50 і по 200 ударів. По тих чотирох днях варварської коляди і кровавлення людий, Клименко дав вправді бідним людям на кілька днів відпочинок, але карав їх ліцитацією, а властиво рабунком худоби для війська. Робучі воли, молочні корови, та инші домашні звірята, збіже, всьо то йшло для війська, а на опал брали людські загороди, плоти й паркани. Мужчин гонили день в день на безцільні фірманки від села

до села, тримаючи в голоді, холоді і худобі, а рівночасно по хатах били-бичували жінок і дітей, щоби ці своїм плачем та розпучливими зойками розбивали своїх татів і мужів в їх сталости в вірі, як би повернути на ніч домів.

Дня 21 січня начальник Клименко пітнав всіх людей з села Шпаків, в оруженню козаків і салдатів до Корницької канцелярії і ту зачалося відновлення ран, які ще не загоїлися по недавних нагайках. Кождому числили від 150 до 300 ударів, а хто умлівав того видали в сніг поливали водою або горівкою і дальше били. Москалі сподівалися тим способом вимусити на них остаточне відступство від св. віри, або вбити—як казали—"впертого католика."

Так тревало щоденно аж до 27 січня. Нарід збичований-поранений і з відбитими від костей тілом лиш чудом Божим зістав ще при житю. Того дня прибув до Корниці, начальник повітової земської сторожи, штабскапітан Головінський, улюбленець губернатора Громеки, чоловік молодий, пристойний, але духом страшна звірина.

Громека прислав його до Корниці щоби виручив Клименка в навертанню людий на православе, бо казав що Клименко замягкий і не досить енергічно діяє тому й дав йому за то "виговор" (заяву своєї неласки). Головінський зібрав наперід всіх з Корниці і старих і малих від 16 до 18 літ і питався кождого, чи приймає охотно православе, чи не бунтуватись проти царя. Кождий так запитаний відповідав, що ніколи не бунтувався і не буде бунтуватись проти царя. Та ця відповідь не вдоволяла начальника, бо після нього кождий повинен був відгадати його гадку та ціль його прибуття і відразу заявити, що приймає православе. Це і тілько це булоб для Головінського запорукою, що запитаний не не бунтуватись проти царя, тому кождого за таку невставаючу відповідь засуджував на 200, 300 і 400 нагаїв.

Лячно подумати, як тяжкою була та проба для мучеників корницької парафії, котрої половина лежала облята власною кровю і без чуття, а друга заводила розпучливі жалі й зойки. Головінський ще жалувався, що салдати не биля з такою силою як він приказував, тому безнастанно зміняв салдатів і сам своєю дикою костистою рукою учив їх як треба бити. Слідуючого дня 28 січня скликав він другу половину парафії зі сіл Шпаків, Волими і Кобилян до Корниці і повторив ту саму страшну історію попереднього дня. Наперед казав зібрани відвідати своїх сусідів-мучеників з Корниці, отлянути їхні рани, прислухатись їхнім зойкам, а потім казав їх бити.

Поміж мешканцями зі села Шпаків закликаних до начальника знаходився також і один латинник, що належав до костела і парафії в Гірках. Дано знати польському ксьондзови Раймундови Камінському, що будуть катувати і його парафіяна за віру, а тоді сей священик сейчас поїхав до Головінського й запротестував проти того. Але до 24-ох годин вже не було того ксьондза в парафії, бо прийшов приказ-телеґрам від Громеки, щоби ксьондза того скувати і вигнати до Люблина, звідки він втік десь за Вислу.

Під буками салдат згинули слідуючі особи про котрих певно знається: Іван Кіміцький, Катерина Пялуцька, Йосиф Мороз. Кождий дім стався наче шпиталем для ранених. Головінський докладав всіх зусиль а таких диких і страшних, що здавалось начеб сам діявол дав йому свою голову і міць до борби на знищення католицької віри. Хотів прислужитись своєму панови Громеці, але з розпукою переконався, що свого діла—змушення людий до православя—не зможе перепровадити.

Щоденно читали кождого господаря зі спису і припроваджували, а радше приносили до Головінського а цей тиран ще раз питав його, чи приймає православе. А що всі, один по одному, перечили, то він наново їх бичував по плечах, по животі, по грудях так, що католики були на цілім тілі, як і сам Спаситель світа, покриті ранами.

Тих, котрі на приказ начальника вже не могли ставитися, ані навіть рушитися з ліжка болів, тих відвідував сам Головінський з козаками по хатах і також питав кождого з осібна, чи переходить на православе, то розбішений кликав: "У смерть побю вас всіх думають, аби по католицьки сконати і з чистою совістю на суд Божий стати. За таку відповідь в їхній присутности, казав їхніх дітий простягати на землю і бити нагайками. Зноваж перед збитими дітьми бив ранених уже їхніх родичів, а що ці таки не приставали на православе, то розбішений кликав: "У смерть побю вас всіх католиків як не приймаєте православя." "Тиж сам пане видиш що лекше є тобі нас всіх вимордувати як нам приняти православя." Зімлілих відливали салдати водою або носили до хати сніг і засипали ним свою жертву серед зойку та розпуки малих діточок. А кілько то дітий померло зі страху, чи померзло в сховку по стріхах домів, куди втікали перед Москалями, та їх побоями, або тому, що не могли глядіти на власного татка чи мамцю збитих та покровавлених в хаті. Дуже богато дітий поконало з голоду й морозу, не було кому їх лічити, ні навіть теплої страви зварити, ні лікарства купити. Богато було таких малих наших мучеників гідних імені і крови своїх татів і материй-героїнь.

Умирав мученичий наш український нарід за віру католицьку, конали його діти, гинула й худоба, котрій не було кому жменю со-

ломи подати. І це тревало вже 10 жостоких тижнів, з котрих кожда мінута була віком, а кров мученича лялась-проливалась.

В дальшім тягу поконали за св. віру католицьку мученичею смертю слідуючі записані Українці з парафії Корниці: Іван Пялуха, Антоній Карпинський, Давид Шиш, Прокіп Сушко, Феликс Печинський, Андрій Яворський і много иншых. По кількох літах катования за віру вислано на Сибір много господарів, котрі полишали дома жінок, дітий, та господарства, записані є отсі: Іван Петровський, Осип Верешко, Іван Тимішький, Павло Шиш, Стефан Петровський, Михайло Варецький, Григорій Пялуха, Кароль Пялуха, Михайло Яхимюк, Григорій Горбовський, Семеон Янчук і Леонтій Пуневський. Всі ці на Сибірі й погинули. Кромі цих, ще кільканайцятьох вислано в глиб Росії та імен їхніх не записано.

Ось так то нечуваними варварствами, убійствами, мордерствами, каліцтвами мучили спокійних і побожних, але сильно вірючих Українців корницької парафії, щей припровадили їх до цілковитої матеріяльної руїни, бо стягнено з них дорогою ліцитації всього дорібку около 80,000 золотих контрибуції, за "упір" неприняття православя!!

Де Вона Того Навчилась?

Гануся сиділа собі в кутику кімнати і бавилась своєю лялькою. Стіл був накритий до кави і мама щойно вийшла з кімнати. Відходячи дала своїй Ганусі кавалочок цукру.

Вийшла мама, а нашу Ганусю солоденький цукор скусив—вона забажала бачити, чи нема його на столі більше. Побачила, що є і притягнула обрус до себе стільки, що змогла забрати одну кістку цукру з цукорнички.

Мати за хвилю вернулась і зараз побачила сліди Ганусиної роботи. "Ганю, ти щось узяла!"—Дитина мовчить.—"Ганю," продовжала мати з повагою, "ти знаєш, що Господь Бог усе видить. Він любить добрих дітий і бере їх до себе до неба, а злі дти, що неправду говорять, йдуть до пекла. Чи скажеш правду?"

Дитина совгала лялькою сюди туди і обдумувала діло. Нараз лялька випала їй з рук, дитина опустила руки і сказала: "Так."

"Добре, дитинко, памятай, що все треба правду казати. Цей раз я тобі подарую, але ти приобіцяєш, що більше того не зробиш."

"Не зроблю, мамусю!"

Гануся бавилася далі і розповідала своїй ляльці, що ніколи неможна говорити неправди, бо Господь Бог на то гнівається.

До кімнати ввійшла служниця і оголосила, що пані Мельник прийшла в гості зі своєю дочкою. "Ах, знова ті погані пльоткарки," з невдоволенням пробурмотіла Ганусина мати.

"Погані пльоткарки," сказала й собі Гануся тихенько.

Коли обі пані увійшли, господиня дому зустріла їх солодким усміхом. "Ах, як приємно, дорога пані. Як добре пані виглядають, а панночка що раз, то гарніща. Прошу роздягнутися і сідати, таж ви знаєте, як я люблю з вами поговорити."

Гануся поставила свою ляльочку на бік і з широко отворенимі очима видивилась на маму, котра так натло полюбила тих "поганих пльоткарок." І коли пані, залляті струями компліментів і солодких слів, забрались, мати зітхнула, "Слава Тобі, Господи."

"Мамо," сказала несміливо Гануся.

"Що хочеш?"

"Чи ти любиш пльоткарок?"

"Тихо будь, або підеш спати."

Прийшов до дому батько. За хвилю служниця принесла якийсь рахунок і сказала: "Кравець чекає на гроші."

"В мене гроший нема," сказав батько і мати вміла помочи: "Скажи йому, що ми вже давно булиби вислали гроші, але що мужа нема вдома." Служниця пішла і мала Гануся заглянула, як лукаво вона усміхнулась.

"Тату," закликала Гануся, "чи ти не є вдома?" Мати розгнівалась, і забрала дитину до спальні, там могла Гануся доволі шукати відповіди на своє питання.

На другий день побачила мати в кухні на підлозі на черепки побите горня зі сирупом розіллятим на землі. Хто інший міг його збити, як не збиточна Гануся. Мама стала дитину випитувати, просила, грозила, пригадувала, що Бог ся гніває,—все надармо. Гануся затялась і ані пари в уст.

• •

Минуло тринайцять літ. Було це у пізний вечер. На небі миготіли зорі. На сходах, що провадили до дому Ганених родичів, стояла Ганя—тепер вже велика, гарна панночка. Коло неї молодець. Його гарні, сині очи гляділи на Ганю і дрожачим голосом він говорив: "Чи на правду мене любиш, чи хочеш бути моєю до смерти."

Ганя легко здригнулась, піднесла очи, встидливо поглянула на нього і опустила голову.

"Я не є гарний з лиця," поволі продовжав молодець, "я не є блескучий, дотепний бувалець, як багато тих, що за тобою бігають. Добре роздумай, що ти говориш, і що робиш. Я подаю тобі вірне, любляче серце та бажаю і твого цілого серця. Ми стоїмо тут під Божим небом, Всевидючий Бог дивиться на нас. Я присягаю тобі, що тільки тебе люблю, чи можеш присягнути те саме мені?"

Вона присягнула це свому "найдорощому, одинокому Петрови"—опісля пішла до своєї кімнати і стала писати: "Найдорощий Місю! Інакше неможливо. Мені серце пукало, але я була відважна. Я віддала Петрови Медведеви свою руку,—але своє серце, моє серце—о, ти знаєш, що воно лиш для тебе."

** **

Минуло кілька літ в розкошах, радостях, блеску і славі. Одного дня прийшов Петро Медвідь до Ганиних родичів, зажурений, зі скаргами: "Все, все пішло. Мій маєток зруйнований, моє серце зломане, вона здурила мене і ошукала. Її перша присята любови була низькою кривоприсягою і від того часу вона мене дурила, доки не вірвалося."

"Стидайтеся так говорити," закликала обурена мати, "про мою доньку. Ми строго її виховували на совісну, христіянську дівчину і особливо у правдомовности. Від маленької дитини вона вчилася, що Бог неправду ненавидить і карає. Вже давно вона розказувала мені, чому її супруже життя є нещасливе. Так, то ви винні самі через своє скупарство, через те, що не вміете провадити свого господарства і через свою заздрість."

** **

Знова минуло кілька літ. На сходи перед домом Ганиних родичів, по котрих колись бігала маленька невинна Ганя, приволіклася якась бідна жінка. Лице було сухе, груде роздирав сухий кашель. Тільки задзвонити встигла вона і звалилася з ніг.

Заки вмерла, визнала свої тяжкі проступки перед своїми родичами. Перераженні стояли вони перед почварним образом зруйнованого людського життя, з котрого хора поволі, уриваними реченнями, усувала заслону тайни.

"Як могла ти допускатися таких проступків проти правди," зітхала мати. "Де ти навчилась такої підлости?"

"Від вас," відповіла вмираюча.

"Від нас, нещасна, чи ти не боїшся Бога? Чи не вчила я тебе від колиски, що Бог карає кожду неправду?"

"Я навчилась вашими примірами. Хай Бог простить мені і—вам!"

** **

Часто родичі своїм злим приміром нищать добру науку, котру дають своїм дітям, немов би думали, що діти мають тільки слухати, що вони їм говорять, і що це ніщо не значить для дітий, що родичі на їх очах роблять.

Родичі, згадуйте Ганиних родичів і Ганину смерть.

—0—

Папєр на Мухи.

"Папєр на мухи, на мухи, на мухи,....на мухи-хи-хи-хи...."

Оттак виспівував собі хромий жидок, переходячи, зглядно перескакуючи з ноги на ногу вулицями міста Станиславова. Вже півтора року буде тому як я на приказ "свише" переїхав з Галичини на сі осикові прерії холодного Саскачевану, а ще й нині збирається мені на сміх, як пригадаю собі вигляд і поставу того жидка.

Убраний був він як звичайно бідний в подерте лахміття, на плечах носив грубий папір на котрім була на чорно розмальована великанська муха завбільшки ярда, з поганими пазурами, а перед собою на грудях мав баксу зі шпульками липкого паперу на мухи. Перескакуючи з ноги на ногу, бо був калікою, виспівував собі тужною мельодією свою пісоньку, мабудь власного укладу "папєр на мухи." Його поява на вулиці була веселою розривкою для переходячих. Якщо перейшов вулицею а лучилось так, що ніхто не купив у нього того паперу на мухи, тоді вертав ще раз тою вулицею і вже сердито кричав "папєр на мухи."

Цей жидок пригадувавсь мені часто цього літа підчас місійних праць в Саскачеванї, а найбільше в Альвені, де по денній праці в церкві я хотів трохи перейтись на свіжім воздусі, та відпочати на лоні природи, серед зелені осик і це було неможливо. Саскачеванські комарі такі докучливі і влізливі, що треба було від них втікати і замикатися в хаті. Нераз я жалував там, що не набув собі того паперу на мухи.

Тепер вже минуло то літо зі своїми комарями і поганими мухами—мороз завдав смерть їм усім. На жаль є ще й тепер серед

острої зими такі мухи, котрі не вимерзли і котрих ми не позбудемося хиба по нашій смерти. А ці мухи є невидимі і більш докучливі чим ті видимі, котрі літають понад нами. Власне то тих невидимих мух ми повинні якнайскорше позбутися і відганяти їх від себе, бо вони ще більше небезпечними чим ті, що тільки в літі нам докучають. Дорогий читачу!! Ти вже певно цікавий знати, що то за мухи такі, що їх і найсильнійший мороз не може знищити, що, хоч вони невидимі, ми їх чуємо і нераз дуже болюче відчуваємо це, що вони нас кусають. Отже тепер позволь мені про ті невидимі мухи дещо сказати.

Чиж неправда це, дорогий читачу,що дуже докучливими мухами є різні недобрі гадки чи вибражения? Засядеш собі спокійно до праці або клякнеш до щоденної молитви,(до милої розмови з Богом) чи до розважання про надземські справи а тут лізе до голови всяка погань земська. За хвильку ти й не счуєшся, як у твоїй голові повстане справдішний ярмарок, наче на ринку в місті. Така то вже слабонька в людий любов до Господа Бога, а такий великий наклін до землі і до земських річий. Бога ми не бачимо, а зовнішні, хоч й скоро минаючі, річи притягають до себе нашу увагу. Наше виображення-фантазія це неначе якийсь "вічний" волоцюга по світі. Мусимо отжеж безупинно відхиляти від себе такі розсіяння, відганяти всякі гадки та уяви, котрі противляться Божому законови та постійно спрямовувати всю нашу увагу до нашої ціли—до Бога. Вправді недобровільні розсіяння не є провиною, але якщо ми не докладемо зусиль, щоб їх скоро позбутися, тоді вони стають добровільними і налоговими, а через се душа наша не може злучитися з Богом хиба рідко і на дуже коротенький час а через се Бог, хоч бажає, не може уділяти для неї ласк, котрих вона потребує до життя.

Одного разу священик звертав увагу свому паламареви, що зле молиться в церкві, бо свою молитву переривае і до других говорить, або що небудь в церкві підчас молитви робить. Сей вже нераз обіцяв поправитись, однак слова ніколи не дотримував. Щоб його доконче навернути, священик вже обіцяв подарувати йому корову, коли він змовить хоч одно "Отченаш" без розсіяння і перерви. Бідняга паламар дуже тим втішився, що одним "Отченаш" зможе заробити собі корову і буде мати ложку молока для своїх діточок. Зачав отже дуже побожно й щиро відмовляти "Отченаш", але вже по кількох словах тої Господньої молитви влізла йому до голови инша земська гадка. Йдучи за своїм попереднім налогом, він перервав "Отченаш" і запитав: "Отче парох! а чи до корови дасте щей мотузок—бо чимже я її до дому заведу?

Ось через пустий мотузок стратив бідняга корову, бо ані одного "Отченашу" не змовив по Божому. Його розсіяння стали налоговими тому, що колись були через якийсь час добровільними, а тепер через них поніс страту. Але оскільки більші страти має той, що місто Богом, займається пустими земськими гадками. Такий часто поносить страти вічні, бо коли в уяві має щось нескромного що схлібляє зіпсутій природі, що є проти шестої заповіди, то така добровільна нечиста гадка не буде звичайною провиною, але тяжкою образою Трисвятого Бога, що потягає за собою вічну пекольну кару.

—o—

"ОТЧЕ, БЛАГОСЛОВІТЬ МЕНЕ!"

Один чоловік на високому становищі дуже зле обходився зі своєю женою, котра правдиво по християньски переносила всяку кривду і несправедливість з його сторони.

Раз зайшла прикра подія в хаті між ними, де бідна невіста мусіла перенести богато кривди.

Під вечір задзвонив муж до дверей кімнати священика.

"Прошу! відізвався священик відчиняючи двері. "О, рідкий гість! Прошу до середини!"

"Я з дуже важною справою до вас зайшов, дорогий отче!"

"Радо послухаю!" сказав священик подаючи йому крісло. "Прошу, сідайте!"

"Прошу отця,"—перебив чоловік, "я маю богато говорити, але я коротко скажу все! Я не можу так дальше жити як жию досі....! Вчера я сильно посварився зі своєю женою....Я, можна сказати, по звірськи обійшовся з нею. А вона, то не жена, але правдивий ангел, тільки витерпіла від мене!

"Вона мені нічого не відповіла, але по всім відійшла спокійно до другої кімнати. За хвильку я туди зайшов і побачив, як вона молилася на колінах перед Розпятим. Вона певно молилася за мене!

"Цей вид мене опамятав і привів до переконання, як несправедливим я був у супружому житю супроти неї, моєї доброї і побожної жени. Вона така лагідна, а я такий напрасний; вона така правдолюбна, а я такий фальшивий; вона чиста, а я такий облудник!

"Дорогий отче! Я не хочу дальше грати комедію! Моя гідність і моя совість на це не позволяють: не хочу, щоби в нашому супружому житю я був катом, а моя жена жертвою....! Тому я прийшов до вас, дорогий отче, і прошу додати мені сили проти себе самого....! Отче, благословіть мене, бо я согрішив!"

Священик спитав його лагідно:

Дорогий пане! Чи не хотілиби ви щиро висповідатися?"

"Дуже радо піду за вашими вказівками....Хоч дуже трудна буде моя сповідь, бо від 25 літ я не практикую....Еще при вінчанню, як я сповідався!"

Оба пішли до церкви.

Почалася тиха розмова у сповідальници.

Господь Бог благословив каянника рукою священика.

На відхідному сказав чоловік, прикладаючи руку священика до своїх уст:

"Я цілую руку, котра мене благословила!"

———o———

Як Спасти Свою Душу

(Продовження)

———

Чоловік може бути певним свого спасення,—це є твердження, котре ми поставили, і котре ми приобіцяли доказати помимо різних закидів. Ми просимо своїх читачів, щоби вони взяли в руки "Голос Спасителя", число за січень, і щоби уважно прочитали собі всі закиди, які оспорюють це наше твердження. Ми приобіцяли відповісти на ті закиди.

Ми на вступі цього завдання даємо деякі конечні пояснення.

Передусім ми признаємо, що нема на світі чоловіка, котрий би знав, чи він гідний Божої любови, чи ненависти, бо хто згрішив, не має знання, чи його гріх є цілковито прощений. Так; одначе побіч цеї непевности стає ось-яка певна, неоспорима правда: Я є абсолютно, без найменшого сумніву певний, що мої гріхи не наведуть на мене прокляття, якщо я щиро і вірно буду молитися до Пречистої Діви; і що, якщо мої гріхи є ще непрощені, Матінка Божа без тіни сумніву постарається для мене о прощення. Я непевний, який є стан моєї совісти, але я певний, що Вона, моя Мати, мене не заведе. З одного боку муки непевности, але з другої сторони певність і я можу закликати за великим учителем Вселенської Церкви, святим Альфонсом: "О, Діво Пресвята, якщо Ти хорониш мене, я не маю страху ізза своїх гріхів, бо я певний, що Ти одержиш мені прощення."

Так я є запевнений що до свого минулого. Що одначе думати про своє теперішнє? Та і тут сумніву негоден устеречись. Я не знаю, чи моя вірність є така, щоби я не потребував в цій хвилі лякатись, і я непевний тим більше, бо дрібниця може часом допровадити мене до тяжкого гріха і відтак до прокляття. Це є правда. Але є і друга правда не менш безсумнівна: Що чоловік послушний не стане жертвою самообману. Якщо отже я маю настільки здорового розсудку, щоби заховувати правило спасення, котре мені приказує, щоб я все сповідався з досконалою отвертістю, і щоб я немов дитина слухав порад сповідника, я є певний, що я не остануся на дорозі небезпечній, хоч би я несвідомо на ній і находився в цій хвилі. В той спосіб у щирій сповіди я находжу певне прибіжище перед темрявою свого теперішнього стану.

А будучність? Чи є що такого, що зможе осіяти світлом певности темряву будучности? Так! Є способи, щоби запевнити будучність, і ті способи є численні і учинні. Щоб згадати лиш про один—чи не сказав Дух Святий: "Памятай на послідні річи, і во віки не згрішиш!" Я з радістю хапаюсь того способу і серед радости можу сказати: Хай счезає непевність і свідомість моєї неустанної уломности; Бог сам дає мені спосіб, щоб їх побороти. Кождого дня буду я думати про свою вічність, і це кождоденне думання, після обітниці Духа святого, ухоронить мене від моєї власної непостоянности! О, я зачинаю розуміти, як можна зділати певним то, що є непевне, зділати певним спасення, котре, само в собі, є непевним.

Ще остання хмара: Чи я витреваю до кінця? Ось питання, на котре, кажуть, ніхто не є в силі відповісти. Витревати аж до смерти, це є привилей, на котрий ніхто негоден собі заслужити, і котрий походить з чистого Божого милосердя. Є люди прокляті; з того видно, що Бог не всім дає той привилей.

Чи не належу я до числа тих, котрим Бог той привилей відмовив? Ніщо не дає мені певности, що я не належу до їх числа! Так я знова у темряві, а непохитна, тверда надія є для мене знова неможлива!

Ні, брате, ти ся помиляєш! Правда, хоч би ти жив немов ангел неба, ти не в силі вислужити собі той дар витревалости, але за то ти можеш з непомильною певністю здобути Його якщо все будеш о Нього просити. Так сам Бог заявляє тобі через свої уста—через Католицьку Церков. В той спосіб і

тут маєш певність проти непевности. Проси, і дістанеш; проси о витревалість і одержиш її; проси о Неї кождого дня, щоби дістати її на кождий день, і так, одержуючи її аж до кінця, ти спасешся!

Як благословенна це наука! Я розумію тепер на чім полягає мистецтво. котре запевнить мені спасення. Я ясно, без сумніву, бачу, що таке мистецтво існує; що Бог сам дає правила тої штуки, щоби уживати певного числа учинних способів, щоби поборювати непевности життя! О, Єрею Божий! Скоро, скоро научи мене того мистецтва; відслони переді мною тайни тої штуки! Не скривай передо мною нічого з них! Я хочу уживати всіх тих способів, бо я хочу спастися, я хочу запевнити своє спасення!

З Божою ласкою, любий читачу, ми задоволимо твоє горяче і оправдане бажання.

(Дальше буде)

—0—

Біблійні Оповідання

(Продовження)

Мадіянитський Пастир.

Забравшися з Єгипта, Мойсей увійшов в одну околицю, сумну і опущену, що ярко ріжнилася від розкішного низу, котрий стелився здовж Нілю. Перед його очима далеко-широко простерлася пустиня зі своїми пісками, рідко розкиненими оазами, гранітними горами тай величною тишиною. Він ішов на полудне і в кінці зайшов у край Мадіянський. Сонце хилилось до заходу. Струджений довгою подорожжу що вела його камінястими дорогами, усів він коло одної керниці, щоби згасити спрагу і спочати.

За хвилю опісля прийшло до того самого місця сім молодих дочок Єтра, мадіямського священика, щоби напоїти свої стада. Якраз тоді, коли начерпали вони води в корита, щоби напоїти вівці, надійшли якісь пастухи і хотіли всіх повиганяти; та Мойсей обурений, устав, оборонив дочок Єтра і навіть сам поміг напоїти стадо так, що вони вернулись до дому скорше, чим звичайно.

"Чому ви," запитав Єтро, "вернули скорше, чим звичайно?"

Дочки розповіли, як то якийсь Єгиптянин, що сидів коло жерела, оборонив їх від нападу пастухів, і навіть їм поміг напоїти вівці.

"Деж той чужинець?" закликав старий священик, "чому позволили ви йому відійти, не запросивши його до дому? Ідіть, закличте його, щоби їв хліб з нами."

Будучи потомком Авраама, через свого предка Мадіяна, Єтро був рівночасно священиком і начальником покоління. Мойсея прийняв у свою хату як свого добродія тай ускорі як свого брата. Оба вони були потомками великого патріярха; оба почитали правдивого Бога. котрий сотворив небо і землю; оба погорджували фалшивими божками Єгиптян. Щоби привязати до себе втікача Єтро дав йому за жену свою дочку Сепфору. Мала вона опісля двох синів: перший звався Гирсам—то значить подорожний, на памятку вигнання на чужій землі, другий Еліезер, то значить. "Бог помічник мій", на памятку того, що Бог визволив Мойсея з рук Фараона. В той спосіб Мойсей став членом цеї Мадіянської родини і на рівні з другими пас стада свого тестя.

І от: Вже сорок літ блукав Мойсей у цих пущах, коли єгипецький фараон помер. Потомки Якова не могли надіятися нічого кращого від його наслідника і засилали до неба скарги і нарікання, що зійшли зі землі неволі аж перед трон Всевишнього. Бог поглянув на слези пригнітених в єгипецькій землі і згадав, що вони є потомками Авраама, Ісака і Якова.

Одного дня. коли Мойсей загнав стада свої у глиб пустині аж до стін гори Хорив, несподівано заглянув він полумя, що виходило з корча, котрий горів, але не згаряв. Довго дивився він на то дивне явище, і в кінци хотів приступити блище. Вже хотів поступитися блище, щоби лучше приглянутися. коли зі середини корча дався почути голос: "Мойсею, Мойсею!"

"Ось я," сказав Мойсей. дрожачи на цілому тілі.

"Щоб ти ні кроком не поступився далі, тільки скинь обувя, бо земля, що під твоїми ногами, це земля свята. Я є Бог твого батька. Бог Авраама, Ісаака і Якова."

Мойсей став. розвязав ремінці свого обувя, і закрив лице плащем, бо не мав смілости глядіти лицем на Господа. котрий до нього говорив.

"Я видів пригноблення мого люду" продовжав Господь; "крики болю, що вириваються з їх грудий під гнетом єгипецьких тиранів, вдарили в мої уха і порушили моє серце.

"Я визволю їх з неволі і переведу їх зі землі вигнання до широкої і урожайної країни, що пливе молоком і медом. А тебе, Мойсею, вишлю я до фараона, щоб ти вивободив дітий Ізраїля з неволі єгипецької."

Мойсей пригадав собі невірство свого народу. Чотири сотки літ минули від нещасливих часів Авраама. Святі передання стратили свою повагу в цім єгипті, в котрому роїлось від божків: чи не будуть сумніватися діти Ізраїля про власть того, що хотів їх вивести з під ярма гнобителів?

"А коли я буду їм говорити про Бога їх батьків, і про вість, яку Він передав мені для них, якщо запитають мене вони, яке є імя того Бога —то я відповім?"

Торжественним і величавим голосом Предвічний вимовив це Імя, що є понад всяке імя: "Я є Єгова", то значить, я є Той, що є.

(Дальше буде)

Католицьким Світом

Місячне Наміреннн

Любов Бога і Ближнього.

Коли одного разу, як оповідає нам св. Евангеліє, приступив до Ісуса якийсь фарисейський законоучитель і зашпонав Його, котра заповідь в законі є найбільша, то Ісус відповів: "Любитимеш Господа Бога твойого всім серцем твоїм і всею душею твоєю і всею думкою твоєю. Це найбільша і перша заповідь. Друга подібна до неї: Любитимеш ближнього твойого, як себе самого. На цих двох заповідях увесь закон і пророки стоять."

І справді, любий читачу, нема иншої заповіди, яку так усильне Ісус нам поручавби, нема иншої чесноти, яка бу-лаби миліщою Його Божому Серцю, як любов, любов до Бога і любов до ближнього. Ціле життя Христа Спасителя на зем-

лі, Його наука і Евангеліє, нам цю правду аж надто ясно представляє. Ціле Його життя бє яскравим світлом любови, любови Бога, Свойого Вітця, і любови людий, для спасіння яких Він віддав останню краплину Своєї Крови.

Тому то й св. Церква, в цьому місяці, установила осібне наміреннн, для членів Апостольства Молитви, щоби вони молилися о поширення, по цілому світові і між усіми людьми, духа любови Бога і любови ближнього. Одним словом, "щоби всі признавали і любили Бога, як Свойого Вітця а ближнього мали за брата", як це виражається сам Намісник Христа, святіший Отець Папа Пій XI.

"Якщоб любов огрівала серця людий, любов до Бога, якого ми всі є дітьми і любов до ближнього, бо в Христі, в Бозі, ми всі є братьми, певно тоді по цілому світові бувби мир-згода. Кілько то на світі є нині тих, що Бога не знають а кілько знова тих, що є отвертими ворогами Його! Вони то, не люблячи Бога, не маючи Його за свойого Вітця, не люблять свойого ближнього, не мають його за свойого брата. Доказом цего безбожницька заїлість многих осібняків ріжних верств і станів суспільности; доказом цего переслідування, безсовісні визискування, ненависти, колотнечі, війни. Доказом цего є рівнож теперішна економічна кріза. І доти не наспіють кращі часи, доти не буде добробуту і мира, доки всі не признають Бога за свойого Вітця а ближнього за свойого брата.

Проте молімось в цьому місяці, щоби всі—навіть і ті що до тепер є ворогами Бога—полюбили Його цілим серцем, Йому служити і Його славили. Молімось рівнож щоби в наших родинах, в суспільности і по цілому світові, запанувала взаїмна, братерська любов. А молитва наша хай буде на взір молитви Христа Спасителя: "Щоби всі були одно, як ти, Отче, в мені, а я в Тобі, щоби й вони одно були в нас."

Ватикан не хоче признати СССР. У Ватикані були деякі спроби останніми часами щоби навязати взаємини з Росією. Це однак не вдалося з тої причини, що СССР. є наскрізь безбожницькою державою, якої головна поплітика це борба проти Бога і всього що Боже. Хоч як лежить на серці Апостольській Столиці увійти у взаємні зносини з кождою світовою державою для духовного добра народу, то однак, з огляду на цю безбожницьку політику Совітів, Апостольська Столиця не може признати СССР.

На Україні дальше голод. Хотай до передновку ще далеко,

то на Великій Україні терплять люди страшний голод. Винують за це "колективізацію," бо уряд загарбує від бідного хлібороба останню жменю збіжжа, на це щоб годувати своїх "товаришів" та засипати світові ринки продуктами по як найдешевшій ціні.— Що їм до того що наш нарід пухне з голоду! Їхній клич це "Хай живе революція!" але що увесь нарід гине, це їм байдуже!— А мимо того у нас в Канаді—і то поміж тими, що звуть себе українцями, братами голодуючого народу—є такі, що так дуже захвалюють рай большевицький! Гарно! нема що казати.

Волинь поволі навертається. На Волині, де в другій половині минулого століття, змушувано наш нарід до переходу на православя, тепер є богато навернень до гр.-кат. Церкви. Деякі села переходять масово на католицизм. Якщоб так до того ще польський уряд не робив трудностий, то певно що в короткім часі усі наші волинські браття повернулиби на лоно католицької Церкви.

Некатолики жадають Сестер як учительок. В Кіссуму, в Африці, хотяй переважне число европейців, що там працюють, не є католиками, вони удались до Сестер Урсулінок з проханням, щоби ці обняли учительську посаду в їхній школі, а католицькому священикові помагають побудувати церкву.—Вони добре розуміють, виховання своїх діточок. Знають що того виховання ніхто недасть так, як Сестри-монахині. На жаль у нас дуже часто родичі не могуть цего зрозуміти як слід. Навіть там, де є школи наших сестер, неодні посилають своїх дітий до шкіл дуже часто нам ворожих.

Зрікся посади судді—зі згляду на совість. Останніми часами помер в Парижі славний історик Пер де Ля Горс, член Французької Академії. Був він колись суддею, але коли правительство ухвалило деякі закони, ворожі католицькій Церкві, то він, щоби не мусів іти проти власної совісти, приміняючись, в судових розправах до таких несправедливих законів, зрікся посади судді. Від тоді увесь свій час посвятив наукам історичним. Його уважали за найзнаменитшого історика у Франції.

Різдвяні бажання—Миколі II. Сибірське племя Самоїдів вислало різдвяні бажання Миколі II., бувшому російському цареві. Видно, що ті Самоїди ще не знають про "райську" владу товаришів. (Нова Зоря, ч. 2. 1934)

Приємно нам перепечатати слідуючий гарний лист, який ми одержали від Редакції "Світа Дитини."

Видавництво
"СВІТ ДИТИНИ"—Львів, ул. Зіморовича, 3.

Львів, 1-го Грудня, 1933

Хвальне Видавництво!

Щиро вітаємо появу "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" як відрадний прояв духової потреби для широких мас нашого народа на землях прибраної вітчини—Канади, та як новий та доцільний засіб релігійно-морального виховання для підростаючого покоління, якому грозить повна денаціоналізація та рівнодушність релігійна в чужій школі. Радіємо тим новим органом саме тому, що й наше видавництво займається тою самою працею—тільки з іншим підходом до неї та іншими засобами старається з'єднити під прапором маленького "СВІТА ДИТИНИ", зєднити всю українську дітвору —розсіяну по цілім світі, для національного обєднання.

Витаємо на сторінках "Г.С." такі статейки як ті дві ("Під увагу Родичам", і Як Москалі Перехрещували Дітей"); бо вони отверезять індиферентних родичів на справу виховання дітей. Таких статей требаб містити Вам як найбільше—бо від виховання теперішнього молодого покоління залежить наше—БУТИ або НЕБУТИ.

Дуже радо будемо обмінюватись з Вами. Посилаємо Вам два числа послідні "Світа Дитини." При тій нагоді звертаємося до Хв. Редакції з проханням, щоби зволила ласкаво припоручати нашу газетку всім укр. родинам, які мають діти. Так само просимо о ласкаве надрукованя на окладинці "Г.С." оповістки про "ДІТОЧУ БІБЛІОТЕКУ", яка виходитиме від 1-го січня, 1934, місячними книжечками і буде для дітвори середником виховання, науки і розради. Видавництво наше стоїть на ґрунті релігійного і національного виховання молодого покоління і удостоїлося навіть, в дні розпочину своєї 15-літньої діяльности на полі виховання—високого признання від Всесв. МИТРОПОЛИЧОГО ОРДИНАРІЯТУ у Львові, що є доказом прихильности Найвищої нашої ДУХОВНОЇ ВМАДИ до діяльности видавництва "Світ Дитини." Тому сподіємося, що Хвальна Редакція не відкаже нам СВОГО цінного попертя в справі розведення пропаганди серед читачів СВОГО органу на землях Канади за "Світом Дитини" та "Дитячою Бібліо-

тенню"—бо ці два видавництва будуть теж ПОСЕРЕДНО доповнювати ту виховну працю, яку поставило собі за ціль Ваше цінне видавництво.

Залучаємо тексти таких оповісток до ласкавого використання, і поручаючись Вашій ласкавій увазі, бажаємо Вашій праці як найкращого розвитку і остаємо,

з глибоким поважанням

видавництво

"СВІТ ДИТИНИ"

Львів, Ул. Зіморовича 3

Мих. Таранько, редактор.

———o———

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Учителька: (остро) "Марусяю, чи ти знаєш хто тут в клясі є найбільшим лінюхом?"

Маруся: "Я не знаю."

Учителька: "Якто не знаєш? Ти повинна знати. Коли всі є чимсь заняті, пишуть, читають і вчаться, то є хтось, що ввесь час лінюхує, розглядається, водить очима по клясі і заглядає через вікно. Ану скажи, хто це?"

Маруся: (несмілю) "Ви, прошу пані учительки."

Учителька: Яка є ріжниця між гордістю а пустохвальством?"

Маруся: "Гордість значить: Я не думаю високо про вас, а пустохвальство значить: Що ви думаєте про мене?"

Учителька: "Діти, треба старатися щоби все добре говорити українською мовою. Марусю, ану поправ слідуюче речення і уложи його добре по українськи: я розлєла атрамент."

Маруся: "Прошу пані учительки я не розлєла атрамент."

Двох сусідів, що вічно зі собою правувалися, повмірали і разом опинилися перед брамами неба. Оба були одіті в нужденне лахміття. Дуже здивувався св. Петро, коли побачив цих двох нуждарів і запитав першого:

"А чого це ти такий обдертий?"

"То так, святий Петре, відповів цей; ціле життя я правувався з отсим моїм сусідом і все програванєм усі процеси."

"Ну, а ти чого такий нужденний?" запитав св. Петро другого.

"Бо я хоч процеси вигравав, але адвокати всю забрали."

Побожні Книжки

На складі в Нашій Книгарни

До всякого замовлення мають бути долучені належні гроші. Коли вартість книжок виносить понад $5.00 і гроші не є долучені до замовлення, тоді книжки висилатимемо С.О.Д., на кошт купця. На замовлення нищої вартости, коли гроші не є долучені, не звертатимемо жадної уваги.

Всякі замовлення зі Сполучених Держав мусять бути без винятку заплачені згори.

До замовлень просимо долучити почтову оплату.

НАРОДНИЙ КАТИХИЗМ

Католицької Релігії

Катихизм цей видали ми з поручення і за вказівками еп. Одинаріяту. Гарно управлена книжка з дуже виразним друком. **Ціна тілько 20 центів.**

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

КАТАЛЬОҐ КНИЖОК

Які можна набути в "Голосі Спасителя"

• • •

Молитва о добрий успіх місії	100 примірників .. $2.00
Церковъ Українців в Канаді	..... 1.00
Памятка св. Місії	..... 1.00
Життя св. Йосафата	40
Христ. Невіста	 50
Життя св. Йосафата в упр.	.75
Про Чернече Життя	40
Молитва могуче средство спасення	 25
Поучення і поради	 25
Читання о Преч. Діві	20
Чи біблія спасає	20
Польні Лелії	20
Картки до велик. сповіди	.. 20
Народний Катехизм	 20
Церковні пісні	 20
Церковні коляди	 20
О Вірі	 15
Набож. в честь св. Йосифа	.15
Мартин Лютер	 15
О Святім причастію	 15
Де знайти правду	 15
Червона Смерть	15
Яка повинна бути сповідь	. 15
О покаянню	 10
Сердешня Мати	 10
Духовна Вязанка	10
Незабудька для молодих дівчат	 10
Памятка для робітників	...10
Тропарі воскресні і. т. д.	10
Ак. М. Б. Н. П. в язику українськім і старославянськім	.. 10.
Життя св. Тереси від Д.І.	..10
Короткі Розваги над станом душі	 5
Молебен до С. Хр.	5
Наб. в честь св. Арх. Мих.	..5
О любві	 5
Діточа присяга	 5
Як молитися на вервиці	... 5
Потіха для терпячих	 5
Десять Божих заповідей для еміґрантів	 5
Від школи до касарні	 5
Чи наука противиться вірі	. 5
Всьо переминає	 5
Розумний молодець	 5
Вписовий листок Ап. Мол.	5

THE REDEEMER'S VOICE

Catherine St., Yorkton, Sask.

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою ріжницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голгофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождийраз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на це, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приносить Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надолужити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніща молитва.

▪ ▪

Тому, якщо ви потребуєте якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим померши, які може мучаться в чистилищи і чекають на ваші молитви,—то наймість Службу Божу, або у вашого отця пароха, або пришліть до нас, на адресу:

Українці Католики Канади єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Sémchuk, Alvena, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневник виходить в Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 1, Число 5. Березень, 1934

За дозволом духовних властий

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою ріжницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голгофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождийраз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на це, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приносить Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надолужити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніща молитва.

* *

Тому, якщо ви потеребуєте якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим померши, які може мучаться в чистилищи і чекають на ваші молитви,—то наймiть Службу Божу, або у вашого отця пароха, або пришліть до нас, на адресу:

THE UKRAINIAN CATHOLIC MISSION
Ontario Ave. —:— Yorkton, Sask.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя в Йорктоні, Саск.

* *

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.

Subscription per year: Canada and U.S.A., $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

* *

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є ось-ся:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

* *

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION
ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

* *

Де мене кличе Господь? — "Під Крестом" — Навернувся через Терпіння — Життя св. Ґерарда — Українські Матері-Мученици Як спасти свою душу — Біблійні Оповідання — Пещена Дитина — Католицьким Світом — Місія в Боффало Веселий Кутик — Наша Переписка.

Календар на Березень

1.—Ч. ММ. Памфілія, Валента і пр.
2.—П. ВМ. Теодора Тирона.
3.—С. С. Лъва, Папа.
4.—Н. 2 Нед. В. Посту. Ап. Архіппа.
5.—П. Преп. Лъва Катанського.
6.—В. Преп. Тимотея.
7.—С. Обр. Мощ. ММ. в Евгенії.
8.—Ч. Сщм. Полікарпа.
9.—П. †1 і 2 Обр. Гол. Йоана Кресг.
10.—С. С. Тарасія.
11.—Н. 3 Нед. В. Посту. С. Порфірія.
12.—П. Преп. Прокопія.
13.—В. Преп. Василія.
14.—С. Березень. ПМц. Евдокії.
15.—Ч. Сщм. Теодота.
16.—П. М. Евтропа і дружини його.
17.—С. Преп. Герасима
18.—Н. 4 Нед. В. Посту. М. Конона.
19.—П. 42 ММ. в Амморії.
20.—В. Сщм. Василія і пр. в Херсоні.
21.—С. (Поклони) Преп. Теофілякта.
22.—Ч. †40 Мучеників
23.—П. М. Кодрата і дружини його.
24.—С. Суб. Акаф., С. Софронія.
25.—Н. 5 Нед. В. Посту. Пр. Теофана
26.—П. Перен. мощ. Прп.Никифора.
27.—В. Прп. Венедикта.
28.—С. М. Агапії і прочих
29.—Ч. М. Савина.
30.—П. Преп. Алексія, Чоловіка Божого
31.—С. Суб. Лазар., С. Кирила.

Устав на Березень

4.—Нед. 2 В. Посту:—Гл. 6; Ев. утр. 6; на літ. Василія Вел: Тропар Воскр., Слава: Конд. Нед. 2 Посту, І нині: Богор.; Ап. зач 304, Ев. Марка зач. 7.

11.—Нед. 3 В. Посду:—Крестопоклонна:—Гл. 7; Ев. утр. 7; На літ. Вас. Вел.: Троп. Воскр. і Кресту, Слава: І нині: Кондак Кресту; Ап. зач. 311, Ев. Марка 37. Вміcто "Трисвятого" співається "Кресту Твоєму."

18.—Нед. 4 В. Посту:— Гл. 8, Ев. утр. 8; на літ. Вас. Вел.: Троп. Воскр., Слава: Конд. Неділі 4 Посту, І нині: Богородичен; Ап. зач 314, Ев. Марка зач. 40.

21.—Середа—Вечером Поклони.

25.—Нед. 5 В. Посту:—Гл. 1; Ев. утр. 9; на літургії Василія Вел.: Троп., Воскр., Слава:

Кондак Нед. 5 Посту. І нині: Богородичен; Ап. зач. 321, Ев. Марка 47.

Як постити. Підчас Великого Посту можна уживати мясних страв у понеділок, второк, четвер, суботу і неділю, за відмовленням одного Отче наш і одного Богородице Діво перед обідом і вечерою. В середу і пятницю не можна їсти мясних страв, можна однак уживати набілу, крім Великої Пятниці. Хтоможе нехай старається заховати давний піст.

Цей піст обовязує лиш у Канаді.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видаваний Місіонарями Чина Найсв. Ізбавителя.

Рік 1, Число 5. Лист за Березень 1934

Де мене Господь кличе?

"Нині як почуєте Його голос, щоби ви, не стали тверді серцем."—(Пс. 94. ст. 7-8).

• •

Є це надзвичайно важна річ, для кождого чоловіка, щоби він сповнив своє завдання тут на земли, завдання, яке йому Господь призначив. Це є так важне, що спасіння кождого з нас залежить від того. Якщо ми підемо тою дорогою, яку нам Бог призначив, ми можемо бути певні, що йдемо доброю дорогою і осягнемо вкінці вічну нагороду.

Хотяй Господь Бог хоче, щоби всі люди спаслись, то однак не всі в однаковий спосіб і не всі, що живуть на земли, мусять йти тою самою дорогою. І ось, ізза цього то Всевишний так зарядив, що є на світі ріжні стани та ріжні заняття. відповідно до потреб людий та здібностий і замилування кождого. Одні є хліборобами та обробляють землю. Инші є ремісниками,—і знова не кождий занимаєсь тим самим ремеслом: є ковалі, столярі, малярі та инші, а кождий після свойого хисту та здібностий, які йому дав Господь. Є адвокати, щоби боронили наших справ; є лікарі, щоби лічили наші недуги.

З цего виходить, що вже для добра, не лиш загалу але й кождої людини з осібна, кождий з нас мусить вибрати собі

якийсь стан чи заняття, і то не яке будь, але це, до якого призначив його Господь. І коли хочемо знати, чому на світі є так богато а богато людий нещасливих, то якраз тому, що вони не вибрали собі того стану, того звання, до якого їх Господь призначив.

Ось тому то кождий молодець повинен, і мусить, себе запитати: "Чим я маю бути?" Він повинен, і мусить, вибрати собі відповідний стан, відповідне звання, ремесло чи заняття, згідно з волею Божою.

Молодче,—що тепер читаєш ці стрічки, чим ти хочеш бути?

Якщо ти наміряєш бути хліборобом і обробляти землю —і думаєш, що Господь від Тебе цего жадає—будь хліборобом.

Якщо ти чуєш замилування і маєш здібности до якогось ремесла і думаєш, що в цей спосіб сповниш волю Божу та будеш щасливий, вибирай собі те ремесло, після твоєї вподоби.

Якщо ти постановив бути лікарем, або адвокатом—будь ним.

Але чиж то всьо?

Ні! Я певний що на сто, що читають ці слова, знайдесь принаймні один, і то може якраз ти—і чомужби ні?—що не буде ані хліборобом, ані ремісником-зарібником, ані лікарем чи адвокатом.

І чимжеж цей сотний мавби бути? До чого його кличе Господь? Яке завдання має він сповнити на земли?

Господь Бог кличе його до чогось вижчого, до чогось взнесліпого, чим не знать яке ремесло, чим не знать яке заняття. Він кличе його до стану духовного, до стану священичого—одним словом—Господь хоче, щоби він був місіонарем.

Ісус Христос хоче, щоби він поміг Йому спасати душі.

* * *

Одного дня переходив Ісус, окружений своїми учениками, через поле. Збіжжа дозрівало. Вітрець повівав і легко колисав золотистими колосками, які гойдались і хвилювались

наче море. Ісус на хвилину пристанув, звернувся до своїх учеників, і сказав: "Жниво велике, та робітників мало."

Дорогий Молодче! І нині рівнож говорить Ісус ті самі слова. Богато є душ, що мало знають Ісуса. Богато є таких, що Його зовсім не знають, що не люблять Його. Богато є тих душ, що наче то жниво велике, чекають на робітників. Тими робітниками це місіонарі, це священики—а їх так мало є . . . . "Робітників мало." Чи не промавляє тобі до серця та просьба Ісуса, то Його благання, щоб і ти був одним з робітників—священиком, місіонарем? Чи не хочеш ти помагати Ісусові спасти погибаючі душі? Певно, що ти маєш благородне серце. Певно, що ти не відмовиш помочі Ісусові—Ісус чекає на тебе.

А ви, Дорогі Родичі, якщо маєте молодця, що має охоту і здібности, щоби бути священиком-місіонарем, не зобороняйте йому йти за голосом Божим. Помагайте йому. Заохотіть його, щоби витревав у тім покликанню.

Місіонарі в Йорктоні отворили новіціят і приймають молодців, що хотять стати священиками-місіонарями. Пишіть по всякі інформації на адресу:

UKRAINIAN REDEMPTORIST FATHERS

Ontario Avenue, *Yorkton, Sask.*

"Під Крестом"

"Під крестом Ісуса стояла його Матя"—Св. Іван, у своїм св. Евангелію, наче каже до нас отсими словами, що злишнім є більше говорити про мучеництво Пр. Діви Марії!

Він наче промовляє до нас: глядіть на Неї, ось там під крестом, на горі Голгофті, де Вона стоїть перед своїм Сином умираючим і розважте, чи є десь біль подібний (так великий) до її болю. Аджеш се Мати, котра мусить глядіти на смерть свого невинного Сина:—смерть з рук катів серед найбільш жостоких страждань—смерть Сина, котрого Вона любить з усієї своєї душі.

І ми також перенесімся уявою на гору Голгофту та розважмо про смерть Ісуса Христа—пятий меч болю, що пробив серце Марії.

Як лиш наш найдорощий Відкупитель, вичерпаний з усіх сил, вийшов на гору, кати здерли з Нього одіж і розтягнувши на кресті, пробили Його руки й ноги пресвяті цвяхами а потім розтягали Йому рамена, щоб прийшли на означене місце і прибили Його до креста. Так розпявши Його, піднесли хрест, закопали в землю і відійшли, оставивши Його на страшне передсмертне конання.

Кати відійшли, та Марія не опустила Його. Вона ще приблизилась, щоб бачити Його смерть. "Але чому моя Царице"—питає св. Бонавентура—"чому Ти вийшла на гору, бачити смерть Твого божественного Сина? Чи не стримує тебе стид, що ти Мати засудженого на смерть? Чи не стримують тебе страхіття такої лячної події? Бога розіпняли Його власні сотворіння."—Ах Пречиста Діво Ти не думала тоді про свої терпіння, але про болі та про смерть свого найдорожчого Сина; ось чому Ти хотіла бути коло Нього, щоб принайменше Йому свої співчуття, в Його жостоких терпіннях, заявити. О правдива Мати—Мати повна любови, коли навіть жах смерти не міг відлучити Її від її улюбленого Сина.

Небеса! зглянься на так болючу сцену: цеж конаючий Син на кресті, а коло креста Його Мати, конаюча з болю, бо терпить всі тоті муки, що терпить Її Син. Ось якими словами змалювала Пречиста св. Бригітті своє гірке положення в котрім вона бачила вмираючого Сина на кресті: "Мій дорогий Син Ісус був весь пригноблений і конаючий: очі Йому запалися і були на половину замкнені та впалі, губи повисли а уста відчинились, лице зобезображене та присохле до кости-щоки, а все обличча бліде і сумне: Його голова опала на груди, волося забагрене кровю, живіт втягнений а Його руки й ноги задеревіли: вся решта Його Пресвятого Тіла виглядала наче одна кровава рана.

Марія відчувала всі терпіння Ісуса Христа. Кожде мучення Тіла Ісусового завдавало рану Пресвятому Серцю Пречистої Діви. Слушно завважує один писатель, що тоді можна було бачити на Голгофті два престоли на котрих довершувались дві великі жертви: одна в серці Ісуса друга в серці Марії. Ще точніще мож сказати, що там був один жертівник, на котрім із цим божественним Агнцем була рівночасно жертвована Його Пресвята Мати. Справді ми можемо до неї так говорити. Маріє, де ти є тепер?—чи під крестом?—О ні: радше треба сказати, що Ти є на самім кресті, розпята враз із Твоїм божественним Сином. І св. Августин так само твердить, що крест і цвяхи були спільними для Сина і для Матери: розпинаючи Ісуса прибили тим самим і Його Матір. І це є правда—пояснює св. Вернард—бо то, що заподіяли цвяхи в тілі Ісуса, те саме вчинила любов в серці Марії. Одним словом, тоді, коли Син жертвував Своє Тіло, тоді Мати жертвувала Свою душу.

Мами звичайно оминають ті нагоди бачити смерть своїх дітий якщо лучиться так, що мати мусить бути коло своєї дитини в останній хвилі її життя, то старається ту смерть своїй дитині можливо найбільш злекшити. Вона змягчує їй ліжко та добирає-вишукує їй як найвигідніше положення: вона подає їй якогось відсвіжуючого напитку і так бідна мати потішає себе у своїх болях. Але Ти, Маріє, Ти Мати найбільш терпляча з усіх мамів, Ти мусиш бути при

смерти Твого найдорощого Ісуса і для Тебе нема ні найменшої полекші. Пречиста чує слова свого Сина! "Жажду" і Вона не може ані каплинки води Йому подати, щоб загасити Його палючу спрагу. Вона змушена свому Синови відповісти: "Сину мій я не маю води тільки мої гіркі сльози"

Вона бачила свого Сина прибитого залізними гаками до сего ложа смертоносних болів, де він не мав найменшої полекші. Вона хотіла зближитися до Нього, щоб Йому щось помогти або хоч потримати Його на своїх раменах і чути Його останній віддих, однак і се не могла осягнути. Простягала до Нього свої руки, та не могла Його досягнути. Вона бачила свого Сина, як Він занурений в морі терпінь і передсмертних судорогів шукав когось, хтоб Його потішив, як це Він предсказав вже устами пророка Ісаї: "Я топтав виноград сам . . . . я дивився й не було помічника. дивувався, що не було кому піддержати мене."—І якуж то потіху може Він мати від людий, коли всі є Його ворогами? Таж вони навіть на кресті Його кляли та висмівали ріжно. Були й такі, що в очі Йому кричали; "Як ти є Сином Божим то зійди з креста." Інші говорили: "Він других спасав а себе не може спасти?"—треті ще додавали "Якщо Він є царем Ізраїля, то най зійде тепер з креста." Оттакі зневаги Ісуса наводить св. Евангелист Матей. А Пречиста Діва обявила св. Бригітті що чула, як Її Сина одні називали злодієм а інші обманцем. Вони і доказували, що ніхто так не заслугує на смерть, як власне Її Син. "А всі сі напасти—сказала Марія—були для мене новими ножами, що пробивали моє серце."

Біль Марії і Її співчуття для Сина збільшили щей ці слова, котрі Вона вчула з уст Ісуса конаючого на кресті: "Боже мій, Боже мій, чому Ти мене опустив?" Ісус жалівся на кресті, що навіть Його небесний Отець опустив Його в тій хвилі. Пречиста впевняла, що ці слова вже ніколи, аж до кінця Її життя, не вийшли з Її памяти. Страстотерпна Мати бачила, що Її Син терпів з усіх сторін і Вона бажала Йому їх злекшити та не могла.

На довершення Її смутку завважала, що Її присутність і Її болі ще більш додавали терпінь Її Синові. "Та гіркість, що наповняла серце Марії доходила до серця Ісуса" Що більше —каже сей письменик—Ісус менше відчував свої власні болі чим болі своєї Матери. Ось, що Вона говорила про Нього: "Стоячи під крестом, я споглядала на Нього: а Він бачучи мене терпів більше мої муки чим свої." Овже під крестом сво-

го вмираючого Сина Марія страстотерпна жила вмираючи і не могла вмерти.

Навіть Сам Ісус Христос обявив раз одній блаженній душі, що Йому конаючому на кресті, так гірко було глядіти на свою засмучену Матір, стоячу коло його стіп, що ізза великого співчуття для Неї, Він помер без найменшої потіхи. І ця побожна слуга Господня, зрозумівши при помочі надприродного світла, сей великий біль Ісуса, закликала: "Господи перестань говорити про се бо я конаю."

Дивно це всякому, що ся бідна Мати терпіла такі болі мовчки і ані одного словечка нарікання не промовила. Але коли уста Марії були замкнені то серце Її не мовчало. За весь той час Вона не переставала жертвувати свого Сина Божій справедливости за наше спасення. Ми знаємо, що заслугами своїх мук Вона співділала, щоб зродити нас до життя ласки. Отже ми є дітьми болів. Ісус Христос хотів, щоб ця велика Співвідкупителька людий була при Його смерти: коли Христос хотів нам дати Її яко Матір то випадало, щоб Вона породила нас у тіни креста. Якщо в океан гіркости, себто в серце Марії, впала якась каплинка потіхи то власне це було єдиною потіхою в тій хвилі для Марії, що своїми терпіннями Вона приготовляла нам вічне спасіння.

Зрештою це й сам Господь обявив св. Бригітті: "Своєю участю в моїх страстях та любовю, Марія моя Мати, стала матірю всіх людий." І дійсно, останні слова Ісуса до Неї перед смертю були отсі: "Жено, се Син твій." Отже в особі Івана Він передав нас усіх яко дітий для Марії.

І вже на Голгофті зачала Марія сповняти свій обовязок матери, бо—каже св. Дамян—Її молитвами правий розбійник завдячує своє навернення і спасення. Се він дістав в нагороду за свої услуги для Дитяти Ісуса втікаючого до Єгипту—як це твердить один писменник. І з того часу Пречиста Діва завжди і всюди вірно сповняла свій милий обовязок люблячої Матери.

Один молодець задумав поповнити якесь лихе діло і просив сатану о поміч, при чім навіть обіцяв записати сатані свою душу, якщо цей нечистий поможе йому в його злім намірі. Це зобовязання молодець підписав власною кровю. По сповненню злочину сатана забажав від молодця душі: він закликав його до одної керниці в котру молодець мав кинутись а потім з тілом і душею пішовби до пекла. Бідний

грішник не міг вирватись від нечистої сили, але й не мав відваги кинутись в керницю і поповнити самогубство. Тому сказав до сатани: "Якщо ти хочеш моєї душі то сам тручай мене в пропасть." "Я не можу тебе діткнутись"—відповів сатана—"бо ти маєш на грудях параманчик Марії Непорочної Діви: скинь його а тоді я тебе кину у воду." Молодець зрозумів, що завдяки тому параманчикові на грудях, котрий представляв образ Непорочної Діви, сатана не мав сили над ним і ніколи не може йому щось злого заподіяти. Він втішився цим дуже і прогнав від себе нечистого а сам впав на коліна і в щирих молитвах дякував Пречистій Діві, що вратувала його від смерти і пекольного вогню. За свої злочини він остро покутував у своїм житю і змалював цю пригоду з дияволом на пострах усім, що оглядатимуть цей образ в церкві, в Перузії.

Пречиста Діво: Ти власними очима гляділа, як твій Син конав серед безмежних терпінь та упокорень на твердім ложу креста і Ти не могла нічо помочи ні злекшити Йому. Сегож не відмовляється навіть і найбільшим розбійникам. Ти плачеш і хтож коли зможе Тебе потішити? Одна-одинока гадка може зменшити твою муку: Своєю смертю на кресті Ісус побідив пекло а отворив небо: з престола креста Він має панувати над многими серцями і здобути їх любовю, щоб і вони Йому служили з любови до Нього. Дозволь мені моя Матінко плакати враз з тобою, бож це я, що стільки разів тяжкими гріхами ображав Твого Сина, є причиною Твого плачу.

О Мати милосердя, задля смерти Твого Сина і задля заслуг Твоїх болів, надіюся прощення моїх гріхів і вічного спасення. Амінь.

Навернувся через терпіння.

Він називався Павло. Мешкав в малому місточку, в гарному домі зі своєю женою і осмилітною донечкою. Всі в місті знали його дуже добре. Знали, що він добрий механік, передусім у провадженню машини пасажирського поїзду ніхто йому не міг дорівнати. Це заняття він дуже любив. Машина-локомотива була його приятелькою. Що другий день ставав до роботи, з вдоволенням пускав машину в рух і переїзджав широкі степи зі сходу на захід і з поворотом.

На тій железнодоріжній службі працював він вже кількайнадцять літ. Кожде місце йому на дорозі знане. Колиби в ночи його хто запитав, де находиться зі своїм поїздом, він відгадавби: над якою долиною, коло якого скруту, близько якого мосту.... Многі літа переїзджав сюди пару разів кождого тижня, у всякій порі дня, міг проте всему добре приглянутися.

Його помічник запевнював нераз, що Павло зі замкненими очима мігби провадити локомотиву десятки миль.

Такий то був механік і машиніст Павло!

Не таким показувався він в дома, в родинному житю. В дома був злим і жорстоким. У вільних від служби днях більшу частину часу переводив в корчмі (в лікерні і пулрумі), а в останніх роках заходив часто до большевицького дому, де прислухувався безбожним і анархістичним розмовам червоних демагогів. Дуже пізно в ночи вертав до дому.

Галас, шум, крик були його живлом.

Звик до шуму, свисту, тарахкотіння машини і таким способом поводився в дома: кричав, сварив, проклинав.... Був похмурий і дикий.

Через ціле життя був завзятим ворогом церкви. Видумував на священиків, висмівав церковні богослуження, насмівався з побожних людий, а хвалив всіх, що виступали проти віри і проти церкви. Коли видів священика, то попадав у лють і тряся як в пропасниці.

Його жена Марта і донечка Тереня зі страхом переживали хвилі, коли він був в дома. В дуже великій тайні заховували перед ним свої релігійні практики....Він навіть заборонив своїй донечці приготовлятися до першого св. Причастя, а своїй жені заборонив вступ до церкви!

Одного дня, одначе, в найбільшій тайні, Тереня приступила до першого св. Причастя. Якаж то була жертва для малої дитини, що мусіла зречися в той день дозволених потіх зі своїми малими товаришками! По св. Причастю всі мали спільне снідання, а відтак забавлялися на площі коло церкви. А вона? Вона зараз по Службі Божій скоро вернула до дому і мусіла бути в хаті, щоби не розбудити підозріння тата....Бідна дитина!....За то Господь Бог нагородив

її, бо влив багато Божої потіхи в її затрівожене серце.... В той день відізвалася вона до мами ніжним, любляним голосом невинної дитини:

"Мамусю! То тато не вірить в Ісуса упалого в Пресв. Евхаристії? Чи вони ніколи не причащалися?"

Дві сльози заблистіли в очах матері. Вони були відповідю для дитини....Тереня зрозуміла і попанувала мовчанку мамусі.

Так! Павло не причащався, хіба як був ще малим хлопчиною. А потім? Від 15-го року життя він стратив віру і став завзятим ворогом церкви....

В день вінчання він був в церкві, щоби не ранити релігійних переконань Марти, котру дуже любив. Правда тоді сповідався він і причащався, але чи то не було по святотацьки? Хоч якийсь час не був ворожий церкві, то все таки був байдужий і сміявся з християнської побожности... А в часах науки соціялізму і вільнодумства робили своє....

Тереня разом з мамою ревно молилися до Господа Бога, щоби замякшив затверділе і бунтівниче серце тата і надіялися, що колись таки тато зміниться і стане іншим. Вони любили його мимо його строгости і безвірства. В молитві покладали вони надію на його навернення.

На жаль! Його поступування погіршалося з дня на день....

Через свої революційні й большевицькі ідеї він стягнув на себе підозріння директорів залізнодорожної компанії, у якій працював....Йому навіть загрозили, що стратить роботу....Правда він дуже добре сповняв свою службу, і директори компанії мусіли з великим жалем з конечности діяти проти нього. Йому загрозили....

** **

Зима.

Поспішний поїзд їхав на захід.

Павло провадив його останній раз.

"Той сміється найлішне, хто сміється на останку!"—сказав він з кпинами до помічника, вступаючи на машину.

Помічник його, на хвильку, здавалося перерахався тими дивними словами Павла. Він завважав, що Павло знаходиться в стані якогось поденервування і тому боявся, щоби не сталася якась катастрофа. І уява його почала працювати: йому здавалося що лежить розторощений, пригнічений на снігу, окровавлений, без життя, як бездушна

маса....З того перераження йому волося підноситься на голові....

"Ні! То неможливе!"—сказав до себе. "Павло не є таким злим чоловіком. Він знає свій обовязок....А колиби він думав спричинити яке нещастє, то він виставивби себе самого на нехибну смерть, бо у випадках того рода льокомотива дістає завсігди перший удар...."

Павло покрутив корбою і тяжка машина рушила з місця; з початку поволи, сапаючи тяжко і випускаючи густі клуби диму, а відтак скорим рухом гнала через поля, що спали під білим покривалом снігу.

В тому часі виїхав зі стації, віддаленої сто канадійських миль, другий поїзд в противному напрямі, то значить в напрямі на схід.

Місяць, в повні, кидав на землю лучі свойого сріблистого світла.

В далі, дерева з покрученими галузями видавалися як великі привиди, що скоро зникали.

А Павло думав про пімсту....

"Так! То остання їзда!"—сказав нагло.

Поїзд гнав як несамовитий....

"Там панове гарно собі сплять у задних ваґонах, але вони дорого заплатять цю їзду!....Буржуї!....Треба посвятитися для ідеї і позбутися на завсігди тих зненавиджених капіталістів!....А може в тих ваґонах сплять деякі товариші-робітники....Товаришів трохи жалко....Але хай буде, що буде! Я згину також. Я буду першою жертвою й умру як мученик соціялізму...."

Поїзд мчав скоро освічуючи маленькі стації і їх минаючи без затримуванняся.

Нагло дійшов до уший Павла переразливий свист льокомотиви. Вихилився і при світлі місяця він завважив виразно поїзд в недалекій віддалі. Поспішний поїзд Павла може зударитися з ним і буде страшна катастрофа!....

"Яка різня!"—подумав Павло. Але він мав ще спосіб перешкодити тому страшному зударенню. Ще був час. Треба тільки замкнути пару і спустити гальму..

І так цей припадок сприяв пімсті....Він мігби його використати....

Лискавка злощасної радости показалася в його очах. Так! Життя цих подорожних, що спокійно сплять, несвідомі грозячої небезпеки, є в його руках!....

Нагло новий образ пересунувся через його мозок: побачив в дома свою жену і донечку Тереню....Мимо своєї сновидної дикости він їх обоїх дуже любив, особливо тепер, в цій трагічній хвилі свого життя. А чиж то не його вина, що він тепер не має тої радости в родині, яку то радість він волівби над всяку иншу приємність, якої досі уживав.... Він знає, що жена і донечка люблять його мимо його злого поступування....Але злі товариші....Вони причиною його нещастя....Через них йому відбирають хліб по так довгих літах служби!....Але хай буде!....В одній хвили все скінчиться!....

Але видячи при певній смерти сотки осіб, він поповнивби страшний злочин. Він знав то добре. Його совість мучена викидами не переставала кликати до нього: "Убійник! Убійник!"..

Коби тільки замкнув пару і спустив гальму, а зударення можна уникнути....

Такі думки перейшли через голову Павла.

Всі ті думки однак перейшли як лискавка, в коротшому часі, чим того треба, щоби то написати. Неначе буря шуміли в його голові....

Хвиля пімсти надійшла....Чи виконає її?

. . . . . .

Рано на похилистій желізничій дорозі найдено непритомного Павла. Одна його нога була розторощена. З неї стікала кров, що забагрила сніг довкола і зціпеніла.

Він сам один, був жертвою обовязку в тому нещасному зударенню, що могло спричинити велику катастрофу, коли на час не бувби спустив гальми і не замкнув пари в локомотиві. З подорожуючих ніхто не дізнав жадного ушкодження, бо зударення поїздів було слабе. Тільки Павло при зударенню вилетів з машини і розторощив собі ногу....А одначе він уратував сотки подорожних перед загибіллю.

. . . . . .

Пізнійше Павло цілком змінився. Терпіння впровадили його на нову дорогу життя, навчили його любити Бога, без допусту Котрого нічо не діється на світі....Він навернувся завдяки своїх терпінь....

Хоч він хорий ще і каліка, але він щасливий у своїм домі коло жени і донечки....думки їх всіх тепер однакові. Щодня пригадує собі ту трагічну ніч, а коли розказує це, то звичайно кінчить зі зворушенням:

"Бог дав мені кару, але й дав мені ласку навернення! Дякую Богови за всьо, бо для мене оказався дуже добрим і милосерним!"

Життя св. Ґерарда

Розділ перший.

Молодий вік Ґерарда.

(Продовження)

В часі коли жив наш молоденький святий, дітям вільно було приступати до Першого Святого Причастя доперва в одинайцятім або дванайцятім році життя. Ґерард дуже з цего терпів. Нічого він так собі не бажав, як щоби приняти до свого серця любого Ісуса, і з Ним на віки злучитися. Йому було прикро що йому не дозволяли приняти тої ангелської Поживи. Чейже Ісус позістав між нами на це щоби Його споживали так великі як і малі. Чейже Ісус сказав до всіх: "Прийдіть до мене всі....хто їсть Моє Тіло і пє Мою Кров, житиме по віки."

Він відчував в собі голод і невгасиму жажду приняти до свого серця Ісуса під видами хліба і вина. Одного дня —а минув йому був тоді шестий рік,—він такой не втерпів, а коли приступали вірні, підчас Служби Божої, до Святого Причастя, то він, ведений любовю до Ісуса в Пресвятій Евхаристії, приступив рівнож разом з иншими. Однак священик, що бачив його так ще молоденького, оминув його і не подав йому святого Причастя. Тоді Ґерард засоромлений відступив, кляк собі в куточку, щоби його ніхто не бачив, та з жалю, що не міг приняти Ісуса, залився ревними сльозами.

Слідуючого дня рано сказав своїй матері:

"Вчера священик не дав мені Святого Причастя, та в ночи зявився мені Архангел Михаїл і запричащав мене." Хтож мігби сумніватися о правдивости його слів? Що правда, велике це чудо, але чиж Ісус, що є всемогучий, не бувби всилі його здіяти? "В Бога всьо є можливе," каже святе Писання. Прецінь це чудо не є більше від того що Ісус, ізза нашої любови, зволив між нами замешкати в Пресвятій Тайні Евхаристії, щоб дати нам їсти Своє Божественне Тіло і Кров Свою пити під видами хліба і вина.

Здивується може хто, що Ґерард приняв Святе Причастя без сповіди. На це легко відповісти. Свята сповідь є установлена для тих, що по святому хрещенню поповнили принаймні оден смертельний гріх, а не для тих що на совісти не мають не лиш тяжкого але навіть і повседневного гріха. Коли свята церков приписує дітям сповідатися перед першим Святим Причастям, то це тому, що припускає, що вони є в стані гріха, як що не тяжкого, то принаймні простительного. Якщо дитина є в стані тяжкого гріха, то конечно мусить сповідатися, а як лиш має на совісти простительний, то він принаймні вистарчає щоби одержати розрішення, тимбільше що добра св. Сповідь дає чоловікові многі ласки, яких потребує, щоби остеречися перед гріхом, і тому свята церква не хоче позбавляти цих ласк навіть і тих, що не мають смертельного гріха. Хто однак не мавби,не то що смертельного, але навіть і повседневного гріха, не мігби на сповіди одержати розрішення. Розрішення дається лишень з гріхів, а цей що гріха не має не може його одержати. Така є наука святої церкви.

Ґерард отже, міг приняти Пресвяту Евхаристію, чито з рук Архангела Михаїла, чито навіть і з рук священика, без св. Сповіди, він, що в тім часі свойого життя не поповнив ніодного гріха, свідомо і добровільно. Чиж не о таких то сказав Ісус Христос: "Позвольте дітям приходити до мене, бо таких є царство небесне."

Від цего часу його набожність до Архангела Михаїла збільшалася чим день то більше. Вже й перед цим чудом мав він велике довіря та почесть до цего святого Вожда небесних воїнів. Та від тепер, поміж образцями на його маленькім престолику, мав він все перше місце. Ніколи не переставав молитися до свойого небесного заступника. Від Нього дізнав ще не одної ласки в своїм короткім життю на земли.

Так як в перших днях свойого життя, так і на дальше, вмертвлявся в їді. Принимав так мало поживи, що дивно як він міг вижити,—тим більше, що звичайно діти, в цім віці, потребують багато поживи. Один день в тижни постив на честь Пресвятої Богородиці. Його мати побоювалася про його здоровля. Не один раз, зі сльозами в очах говорила сусідкам:

"Мій Ґерардик так мало їсть, що нераз увесь день, або й більше, він ані крішечки до уст не візьме."

І так, коли нераз виходила з дому в поле на увесь день, то лишала йому щось до їди. З поворотом домів завсіди заставала полишену страву ненарушеною. Однак кождий раз що йому приказували їсти, то він слухав і їв.

Так то збігав день за днем, минав місяць за місяцем. Невинна забава і молитва, як рівнож і праця коло хати, яку йому поручали, забирала увесь його час. Мимо всього, все знаходив час, щоби віддвідати всойого "Любого Вязня" Ісуса, утаєного в Пресвятій Тайні Евхаристії. Була це його найбільша розрывка, коли міг, цілими годинами, клячати й молитись перед кивотом. Нераз був так глубоко затоплений в молитві, так занятий гадками про Бога, що не знав, що наоколо нього діється. Приходить, було, вечером захристіян, щоби замкнути церкву, то мусить торгати Ґерарда за одіж, щоби цей прийшов до себе та йшов домів. Колиж він часом прийшов до церкви, а застав двері замкнені, клякав на дворі, під дверима—чи зимно чи непогода—і з розложеними навкрест руками, молився, доки не прийшов захристіян, щоби відомкнути двері.

Що найбільше подиву гідне в молоденького, бо ледви пістьлітного, Ґерарда, це його зовнішне уложення тіла і його поведення. Так при забаві як і при молитві, в дома чи в церкві він був взором скромности і поваги. Звичайно, діти, в тім віку, є найбільше пустотливі, розтрепані і непоспідющі. Ґерард був зовсім противної вдачі. Мешканці Муро подивляли його за його повагу і побожність. Не одна мати гляділа на нього, як то він заховувався в церкві, щоби бачити, як добра дитина повинна заховуватись домі Божім і так ставити його за примір до наслідування своїм діточкам.

На місци буде тут навести свідоцтво, яке зложила про нього Катерина Люпо, що була чотирнайцятим свідком у процесі відносно проголошення Ґерарда блаженним. Подаємо його ту, бо воно є найкоротше з усіх, а в тих кількох словах маємо образ зверхного уложення його тіла. Розалія, запитана під присягою, що знає з його молодечого віку—а було це в кількадесять літ по його смерти—відповіла:

"Улицею Ґерард завсігди ходив скромно, у церкві заховувався побожно, особливо підчас Служби Божої."

Хотяй він любив і вмів гратися, бо був веселої й живої вдачі, то його забава, однак, не була пуста. Для нього було це щось негідне і зовсім неприличне, щоби бігати вулицею, викрикувати та тручатися. Навіть в забаві умів бути поважним

та заховуватись прилично.

Його наймилішою забавою—як ми це вірочім згадували —було наслідувати священика при богослуженнях. Збере, бувало, гурток дітий і проповідає їм, або робить обходи. В церкві слухав з увагою проповіди, а відтак проповідав иншим дітям, що лиш собі з ньої пригадував.

Підчас Служби Божої з церкви ніколи не виходив, не оглядався, не говорив до нікого, але побожно й з увагою слідував Божественну Літургію і, або відмовляв вервичку, або які инші молитви. Зпчайно клячав, або стояв. Сідати ніколи не сідав.

Це все вказує чим він був перенятий і яке було успосіблення його душі. Тому й не диво, що в так короткому життю —бо жив двайцять девять років—став так великим святим. Не диво й рівнож, що Бог наділив його даром творити чуда. А мало є святих чудотворців, щоб йому дорівнали, як ми це й покажемо в дальшому тягу цего оповідання.

(Дальше буде)

—0—

Українські Матері-Мученици

Парафія Мшана;

В 1871 році в місяці червні російський уряд видалив з Мшани гр. Кат. душпастиря отця Телякевича, а на його місце прислав українцям схизматицького батюшку. На це зібралися наші люди всі навіть з дооколичних сіл і не пустили його до церкви. Батюшка хотів силою вдертися до середини, але вони заступили йому дорогу кажучи: "Іди собі геть від нас напасте—ми тебе не знаємо і не хочемо знати, а як увійдеш, то виженемо тебе з церкви, бо ти є схизматиком, а ми є і надалі хочемо бути греко-католиками.

Стражники і салдати вже були з припоручення начальника на це приготовані і почали на цвинтари кидати женщин на землю, та бити їх нагайками і то бити по звірськи аж до скону. Так зістали тоді забитими українські матері: Марія Чайковська, Марія Стефанюкова, Ксеня Рижковська і инші. Наче на посміх ще поливали їх водою навіть тоді, коли ці вже конали. На самий вид такого катування люди плакали, та мліли і це ще велика ласка Божа, що люди в розпуці не кинулися на катів, та не зачали формальної війни з тими варварами. Остались бідні сирітки-діти святих материй мученицъ.

Дня 13 червня примаперувало до села численне військо із благочинним Калиновським, котрий привів їм зі собою того самого батюшку. Сейчас наказав через війта щоби всі люди зібралися коло церкви і приглянулися добре як новий батюшка буде після нових, російських рубрик правити їм богослуженя. Та женщини, на того попа зачали кричати: "А це, той сам вовк, що недавно калічив нас і мордував а ви його провадите до церкви? Дайте нам пастиря, а не вовка, бо ми його геть проженемо" і, це кажучи, женщини з воєнною міною приступили до батюшки. Цей побачив, що з бабами нема жарту і православя людям накинути не зможе, удирав що сили, загубивши навіть свій капелюх і палицю, котру жінки наче ознаку схизми поломили й за ним кинули.

Однак цей відважний виступ свій мусіли жінки дорого заплатити, бо своєю власною кровю. Салдати та стражники з писарями вбігли тоді на цвинтар і почали катувати їх нагайками, потім ще зосібна кожду простягли на землі, та так без милосердя сікли їх жостоко. Благочинний Калиновський добіг до своєї брички і піґнав у свояси, а батюшка замкнувся на плебанії. Скатовані жертви зойкаючи розпучливо не могли й рушитися з місця так, що віт мусів розвозити їх фірами по хатах. Тим часом на підлих обличчах московських начальників видно було вдоволення й звірячу гордість з того що можуть проливати кров невинну безборонних і слабосильних женщин. Ті звірі-наначальники нераз і прилюдно хвалилися своїми смертоносними подвигами. Пр. Губанєв оповідав як то він вправно вибивав людям зубп і скільки їх вибив в часі свого апостолования що ті вибиті зуби поставлені на вагу напевно переважилиб його. "І за то я тільки 99 рублів получив," жалувався розчарований апостол схизми. Другий з них (Котов) оповідав якто він міг сильно копнути уніята ногою що сей на кілька кроків відпадав від нього. Головінський хвалився якто він зручно ударяв в лице уніята так що тому в одній хвилі виприскувала кров з носа і з уст а ціла морда—як казав—відразу пухла наче хліб на дріжджах так що немож було розпізнати чи то карк чи що. Котов показував якто він підносив женщини за вуха чи за

волося в гору та вимахував ними як фірман батогом. Про инших вжей не згадаю бо аж морозить від того страхіття.

Всеж таки найбільш жостокі звірства не захитали в вірі нашого геройського українсько-католицького народу і не склонили до відступства навіть слабосильних женщин чи дітий. На доказ сего най послужить отся одна з многих подія що відбулася в селі Дятківське 12 січня, 1875 року.

На приказ начальника везуть козаки з дооколичних осіл сеї парафії або несуть на конях кільканайцятеро дітий в салдатських шинелях щоб їх тут перехрестити на православє. За ними біжать мами з криком і плачем та взивають Божої пімсти на тиранів, котрі їм їхніх дітий пірвали. Козаки на конях, чи на возах, обганяються від них на всі сторони нагайками, та бороняться так, начеб їх розлючені львиці напали. Від козацьких ударів падуть жінки по дорозі, але скоро знов зриваються і дальше останками сил здоганяють катів, щоби від того косматого чорта вирвати рідну дитинку, аби батюцька московським хрещеням,як казали жінки, не "опаскудив дитину на віки."

Та начальник уставив військо на дорозі і як тільки козаки перебігли, це військо заступило женщинам дорогу, та відтягло нещасних материй від дітий. Вони в розпуці кидалися на жовнірів, кричали ридаючи попід небеса, рвали на них шинелі, гризли їм руки, инші знов клякали і цілували ноги жовнірам та благали: "Соколінку мій, пане мій, крале мій, пусти мене до моей дитини небогої, до моей вічной сирітки, до мого анъолка, щоби той "косматий чорт" не переробив єго душі." Ще инші жінки відважніші хапали за каміння, чи замерзле болото, або кусні дерева та кидали у вікна дому, де був начальник з батюшком і кричали: "Ліпше забийте нас і наші діти як маємо жити під такими відступниками."

Начальник бачив що не зможе спокійно доповнити православного перехрещення тому казав усіх женщин повязати та до хлівів позамикати.

Тепер вже могли приступити до хрещення дітий, та знова инша непривиджена трудність станула їм на перешкоді, трудність про яку ані начальник, ані навіть батюшка не подумав. Є піп є і діти до хресту а нема кумів, хрестних родичів, і то кумів з доброю волею, бож чейж і варвар це розуміє, що не випадає людий до того змушувати. Зрештою кум знайдеся легко, бо й сам начальник може ним бути, або який небудь козак, але де взяти куми, хочби тільки одної до всіх дітий,

хочби прийнялось їй солено заплатити за таку прислугу для схизми.

Розіслано отжеж стражників на село, а за ними потягнув і сам начальник заохочувати женщин до кумівства, але жадна з них ані чути не хотіла про такі почести, а тим менше не зробилаб це за гроші. Жінки замикалися знова по хатах і відповідали звідси, що стражники їх кусять так, як сам діявол кусив Ісуса Христа в пустині.

І справді якби його змія вкусила, так відскочив начальник від **Анастазії Стефанюкової**, котра йому так відповіла, закидаючи йому ролю кусителя та порівнуючи його з пекольним бісом. Розлючений постановив її покарати і то не гріщми але силою примусити її тримати дітий до православного хресту.

Анастазія Стефанюкова вже не перший раз дістала 100 нагайок, а коли тепер гордо і ріпучо відмовилася від кумівства при православнім хресті, начальник казав відчислити їй других сто нагайок. По другім катованню умліваючої женщини, коли ще таки дістав відмовну відповідь, казав відчислити їй ще трету сотню ударів, бо був певним, що це є найвідповіднішим середником, до примушення женщини виповняти його приказ, пімститися на ній за то, що назвала його кусителем і чортом.

Але як великим було його здивування, коли після третого жостокого скатування хоровитої женщини, коли після 350 нагайок зімліла і окровавлена, а потім відтерта снігом прийшла до притомности, і хоч тихо, поволи, але ріпучо простогнала: "Хочби ви мене щодня так мучили, доки мого віддиху сталоб, то я завжди то саме вам відповім, що я православя вашого не приймаю, до вашого попа не піду і бідних дітий вирваних від мамів до вашого хресту я тримати не буду, а тепер робіть зі мною всьо, що хочете. Амінь!"—

Начальник відступив похмурий проклинаючи свою роботу, та впертих уніятів і казився, що стільки часу стратив на безкорисну борбу зі женщиною, котра над ним віднесла побіду. Отже він таки зістав кусителем Христа і дійсним бісом. Жінка це явно і прилюдно заявила і не відкликала того, а правдивість тих слів своєю мученичою кровю ствердила. Мученица Анастазія з того побиття не могла вже прийти до себе і в короткім часі померла. Тимчасом батюшка наскоро охрестив з води кілька дітий хорих з переляку, та покаліченя від салдат у дорозі, а начальник по своему звичаю прокли-

нав цілу ту свою роботу і ордер, та нагороду сподівану від можних світа сего. Якже щасливою була та мати героїня, Анастазія, що своєю витревалістю в мучеництві аж до скону сталася причиною, що деяких дітий віддано їхнім матерям неперехрещених на православя, всі вони вже були хрещені потайки католицькими священиками. Як дуже вдячними були матері сій мученици, що стільки витерпіла не лиш за віру за Христа, але також і за святість їхніх дітий.

По відїзді начальника сусідка цеї мученици Анастазії, **Марія Чайнова,** одна з тих женщин збитих до безпамяти, прийшовши до себе і чуючи близьку смерть заволіклася до Сідлиць, щоб там ще побачити свого мужа в тюрмі. На її сердечні просьби поліція була невблагальна і до мужа таки не допустила, а тоді бідна жінка видрапалася при помочі людий на тюремний мур, щоб хоч здалека побачити свого мужа в вікні, щоб поплакати над своєю спільною недолею, та в останне попращатися й пожелати собі взаїмно щасливої дороги до вічности. Однак і цеї каплинки вдоволення на землі не зазнала, а свій хрест мучеництва мусіла нести аж на сам верпок Голгофти. В тій хвили як лиш побачив її стражник на мурі, що окружав тюремні забудования, пірвав її і стягнув на долину, та побив її до безтями, а потім обкровавлену відставив до начальника поліції.. Цей витремав її через цілу добу без жадної пільги в її передсмертних судорогах і конаючу відставив домів, де вона закінчила своє героїчне життя і пішла по золотий вінець вічної нагороди,зіставляючи на землі кілька дітий сиріткми і господарство знищене, а мужа Павла в тюрмі на муках.

І тут росийська поліція показала усю свою підлоту та жестосердя коли про смерть Чайкової донесла в тюрмі її мужеви і татови сиріток і в немилоседнний, справді діявольський спосіб спокушувала його, щоби підписався тепер на православє. Предложували йому щоби продаючи свою віру окупив тим собі волю і поворот до своїх бідних діточок та опущеного господарства. Але мужний ісповідник св. католицької віри Павло Чайка відповів кусителям так, як це пристоїть геройському мученикови. Він спокусу діявола відкинув бо, —волів—як казав зогнити в тюрмі чим покинути правду та піти на схизму. В канцелярії куди його закованого завели заявив, що він вже чув від людий як то його жену тяжко збили, що аж померла від того. "Вона є в Бога, увінчана вже як мученица, тож прошу вас, панове, позвольте і мені бути гідним моєї жени та піти її славними хоч кровавими слідами і за ту саму віру я бажаю не лиш зогнити в тюрмі, але й бути за неї замученим, як і моя жена. А дітий моїх, сиріток -сказав уже з плачем падаючи на землю—добрі сусіди навчать та розкажуть їм, що мають родичів мучеників за святу віру і дасть Бог, що й мої дітн дістануть ту ласку потерпіти за св. віру."

"Праклятая польська душа" гримнули йому поліцінти у відповідь тим загальним епітетом, яким вже звикли називати всіх українців-католиків. Тим окликом встеклости діявольских помічників Громеки. та його делеґатів, тим розпучливим ревом пекольних сатанів над свіжими гробами св. мучеників за віру,закінчив поліцман ту болючу сцену, після котрої Павла Чайку збитого впвезли в глиб Росії і там його домучили.

З цеї парафії замучили москалі в Сідлецькій тюрмі щей Климентія Миронька,і кількох инших,а кільканайцятьох вивезено на Сибір.

—o—

Як спасти свою душу.

(Продовження)

Темрява, що огортає наше спасення, це добродійство провидіння.

Хоч як нетерпеливо наші читачі бажають, щоб ми показали їм спосіб, щоб своє спасення зділати певним, ми мусимо просити, щоб вони ще троха потерпіли і разом з нами застановилися ще над деякими вступними увагами. Без того булоб неможливим, щоб ясно і повно зрозуміти, що будемо писати о спасенню пізніще.

Наперід розвяжемо одну трудність, котра мимоволі насувається на ум. Чому Боже провидіння дало нам усе, що потрібне до спасення але при тім полишило нас усіх до якоїсь міри в непевности? Чому затопити чоловіка в непевности і сумніві у справі вічного призначення і вічности? Чи не міг Бог, і чи не повинен Він був відслонити перед нами таїнства нашого будучого життя?

Ми могліб відповісти зі св. Павлом: О висото богацтва Божої мудрости і знання! Горе чоловікови цікавому, що хоче зглибити Твої тайни; його привалить слава Твоєї незглибимої мудрости.— Одначе Добрий Бог зволив дати нам інакші відповіди, котрі більше задоволяють наше серце.

Передусім, любий читателю, зрозумій, що це є добре для нас самих, щоби бути в непевности. Припустім, що ангел неба прийшовби і обявив мені мою будучність: що сталобся? І ще припустім, що той ангел звістивби мені, що я спасуся. Хоч як розкішним булоб обявлення, воно моглоб стати для мене шкідливим. Так як є моя природа тепер, я, буду певним своєї долі і не потребуючи боятися своїх невірностий, мігби безжурно жити в недбальствах, через те я мігби стратити багато заслуг і так осягнути в небі нагороду без порівнання меншу від тої нагороди, яку я здобувби, якщо яб серед непевности, з боязни і через розвагу, назбирав богато добрих діл і заслуг для неба.—Навіть у річах дочасних між людьми поширилобся лінивство, якщоб не була будучність перед ними укрита. Бідний і богатий стратилиб усяку енергію і охоту до праці, якщоб знали наперед, що ніколи не збогатіють або не збіднють. Те саме є правдиве і в справах надприродних, якщо кождий мігби сказати собі рішучо: я є спасений, я є проклятий!

Крім того кілько терпінь, жахливих страждань зробилаб така певність серед людий! Чи мігби ти жити з таким чоловіком, про котрогоб ти знав, що колись, без жадного сумніву, він буде проклятий?! Тож Бог укриває перед нами все і добре робить.

А навіть, якби і не оглядатись на нашу власну користь, Божа предмудрість противилабся сама собі, якщо усунулаб заслону, котра закриває перед нами будучність. Ця Божа Премудрість хотіла, щоб відносини між чоловіком на землі і між його Отцем, Котрий є на небі, опирались і скріплялись через чувство потреби. Наколиб Ісус Христос дав нам таку обітницю, яку дав доброму розбійникови, ми перестализби дбати за Спасителя наших душ. Будучи певними, що дістанемось до неба, ми не відчувалиб потреби молитов, святих Тайн, заступництва Марії, ми би полишили Ісуса самітного в Пресвятій Тайні Евхаристії. В той спосіб християнство не велоб до зносин між небесною родиною і людством, воно сталоби тільки невдячною релігією невірних сотворінь, що приготовлялобся до злуки з Богом через життя на землі, яке Бога не хотілоб знати.

Для того треба щоб над нашим життям уносилася непевність, яка ніколиб не зникла; та хмара непевности є Божим добродійством. Це добродійство є тим більше, що наш Небесний Батько, як ми вже згадали, осолодив горечі непевности великим числом добродійних запорук, котрі дає Він людям доброї волі. Бож на що ми маємо нарікати? Наш Бог, для нашого добра і для своєї слави ховає свої секрети для себе; та всеж, хоч і мовчить, говорить Він до нас і каже: Діти, ви нічого не будете знали впрост про таїнство

своєї будучности; одначе я заявляю вам: Хто молиться, спасеся; Слуга Марії не може бути проклятим; Пригадування собі вічних річий є запорукою проти гріха; тайни є ліком життя; святий Йосиф є покровителем доброї смерти; і хто є вірним у дрібних річах, буде вірним і у великих. Ще раз, я не скажу вам, яка є ваша доля, одначе я показую вам дорогу і подаю вам свою ласку; тож зрозумійте і благословіть мою мудрість!"

Я розумію, Боже мій, і не всилі Тобі нічого закинути. Все, що Ти зділав, є добре. Коби я робив усе добре, тоді буду у згоді з Твоїм Провидінням.

З цеї науки, і правдивої і солодкої, ми видимо, як у нашій святій вірі боязнь і довіря не тільки не противляться одно одному, але противно, є звязані таїнственною і тісною злукою.

Зрозуміймо отже наперід, що для таких, що не бояться, нема і надії. Справді, наколи християнин забуває про все, що в людськім житті є непевним і перестане боятися свого минулого, наколи він не має жадного сумніву про свій теперішний стан, наколи він не дбає про свою будучність, то він знехтує, ногами подопче всі средства спасення: молитву, тайни, розважання, почитання Марії. І так, саме тому, що він не боїться, він мусить боятися всього.—Противно, чоловік, котрий за порадою пророка, удержує у своїй душі святу боязнь, котрий плаче над своїми минулими гріхами, котрий боїться, що його чеснота не досить сильна, котрий думає про те, що буде у вічности, такий чоловік стане розважним, свято осторожним, пильним, уважним, і працьовитим. Він молиться, де треба, втікає, розважає, сповідається, причащається, питає, радиться, є послушний; і думаючи заздалегіть, про свою вічну долю, неустанно просить Бога о витревалість. Такий християнин і боїться і не боїться. Він не боїться, бо є осторожним; але осторожним, бо боїться. У нього свята боязнь стала матірю спокою. Він спокійний, бо боїться; і дивний оборот річий: його осторожність, хотя успокоює його, відживляє святу трівогу. Він думає про суди Божі, бо боїться, а боїться, бо думає про суди Божі; таким ділом у цій щасливій душі Господній страх родить чесноти, котрі, немов вдячні діти, кормлять свою святу матір.

Таким, а не інакшим, є дух Евангелія. Так також Дух Святий дає нам ради, що собі ніби противорічать, але в дійсности тримаються разом: Со страхом і тремтінням,—так кличе Апостол,—маєте працювати над своїм спасенням. Але рівночасно і каже: Тіштеся, я повторяю, тіштеся у Господі. Жийте у радости і надії!

Наколи хто будує діло свого спасення на іншім фундаменті, а не на цій повній спокою боязні, не на цім повнім боязні спокою,

на своє нещастя він будує на рухомім піску. На жаль, в наших часах є багато таких, що хочуть в той спосіб будувати. Хочуть спастися без тремтіння. Не боязнь з осторожністю хочуть вони злучити, вони хочуть злучити надію з нерозважністю. Це є уроєння, уроєння сатанське, котре діявол винайшов і для котрого, на жаль, знаходить усе досить апостолів.

Не станьмо жертвою цього уроєння. Студіюймо штуку, котра запевнює спасення. Цю штуку можна определити слідуючими словами: Система осторожностий повзятих через Божу боязнь. Чи багато тих осторожностий? Чи утяжливі вони? Про те поговоримо на другий раз.

(Дальше буде)

—0—

Біблійні Оповідання

(Продовження)

Єгипетські Кари

Мойсей зрозумів, що має перед собою Того, котрий є Всемогучість і Доброта сама, Єство безконечно вище понад усі істнуючі єства, і перед Котрим королі і їх боги є нічим.

"Так," поновно заговорив голос, "ти скажеш дітям Ізраїля: Той, що є, посилає мене до вас. Це Бог отців ваших, Авраама, Ісаака і Якова ,де імя Єгови, котре Він посідає у вічности, назначеновує Його від покоління до покоління. Тож збери старшин, щоби їм звістити висвободження народу і недалекий його вхід у землю обіцяну Ханаан. Разом з тобою підуть вони до короля Єгипту і ти скажеш до нього: "Бог Євреїв приказав нам вибратись у пустиню три дні дороги звідси, щоби принести Йому жертву. "Фараон, я знаю, вам не позволить, тільки якщо приневолений вищою силою; але тоді я простру над Єгиптом своє могуче рамя і ударю так дивними ранами, що ваші вороги вам позволять піти і охотно оставлять вам свої посудини і дорогоцінні одежі, щоби улекшити вам подорож. Свобідно заберете ви здобичу з Єгипту."

"А наколи скажуть вони," закинув Мойсей, "що вони не мусять вірити в те, що я кажу, і що я ніколи не мав Божого видіння?"

Замість відповіди голос коротко сказав: "Що ти маєш в руках?"

"Пастирську палицю."

"Кинь нею до землі."

Палиця, кинена до землі, змінилась нагло у вужа. На той вид переляканий Мойсей утік.

"Простри свою руку," знова заговорив голос, "і вхвати хвіст вужа."

Впинившися в руках, вуж змінився знова в палицю.

"По цім знаку," додав Господь, "діти Ізраїля може признають, що Бог Авраама, Ісаака і Якова дійсно тобі показався. Наколи, щоби повірити тобі, потребують іншого дива, ось друге: Вложи свою руку за пазуху."

Мойсей послухав і в тій хвилі його рука укрилася проказою білою як сніг.

"Вложи свою руку знова за пазуху."

В тій хвилі очищена рука була так здорова, як і решта тіла.

"Якщо ті два чуда не вистарчать, щоб люд тобі повірив, ти ли берешь води з ріки і розіллєш по землі, вода тота стане кровю."

Одначе Мойсей з жаху перед тягарем, котрий Бог клав на його плечі, вишукував щораз більше трудностий.

"Пригадай собі, Господи," продовжав він, "що я тільки з трудом можу говорити, і відколи ти говориш зі своїм слугою, мені здається, що мій язик стає щораз неповоротніщим."

"Алеж хто утворив уста чоловіка?" відповів йому Господь. "Зрештою твій брат Аарон буде з тобою, і ти будеш переказувати йому мої розпорядження. Я буду класти слова на твої уста і буду провадити всі твої поступки. Він буде твоїм товмачем перед народом, а ти будеш товмачем Бога. Тримай в своїх руках цю палицю, з нею ти будеш творити чудеса, і йди без боязни у Єгипет, бо ті, що шукали твого життя, є вже самі у гробі."

По цім видінню Мойсей пішов з поворотом до свого тестя Єтра.

"Треба," сказав він до нього, "щоби я вернув у Єгипет щоби побачити, чи мої браття ще живуть."

"Сину мій, хай мир Божий іде з тобою," відповів старий священик.

Тож Мойсей покинув край Мадіянський, де він незнаний і в укритту жив через сорок літ. На пущі стрінув він свого брата Аарона, як йому був звістив Бог. Обнявши його ніжно, розказав йому про своє видіння на горі Хорев, поручення Єгови і чуда, котрі мав здіяти. Прийшовши до Єгипта оба вони зібрали старших зпоміж дітий Ізраїля, і коли Аарон розказав їм про волю Божу, Мойсей перед цілим народом виконав чудеса, котрі мали потвердити його післанництво. Нарід повірив освободителеві: Простершися перед Єговою, подякував Йому, що нарешті зглянувся на

гнет своїх дітий і що повстав, щоби зломати їх кайдани.

Одного дня гордий володітель, що панував над Єгиптом, побачив, як до його палати зближалися два висланники бідних невільників, котрих він катував у Гессен. Це були Мойсей і Аарон, що прийшли просити за ціций нарід, щоби позволив йому піти на пустиню принести Богу жертву.

"Бог Євреїв!" закричав фараон люто, "і хтож це є цей Бог, щоби давати мені прикази? Я Його не знаю і не позволю вам піти в пустиню."

Надармо висланники толкували, що це тридневе паломництво має на ціли, щоби принести жертви Господеви і в той спосіб запобігти грозячим нещастям, як зараза і війна, король нічого не хотів слухати.

"Перестаньте," сказав він до Мойсея і Арона, "перестаньте відтягати нарід від його робіт і нехай кождий іде до своєї праці."

Оставшися сам з управителями і надзирателями публичних робіт, дав їм багато остріщі розпорядження.

"Ті люди," так сказав він до них, "множаться понад міру, і якщо ми їм попустимо, то буде ще гірше. До тепер ви достарчали їм соломи до вироблювання цегли, від тепер нехай самі о неї стараються, а при тім мають виробити те саме число цегол. Коли не будуть мали ні хвилі вільного часу, не будуть приходили нам докучати зі своїм паломництвом на пустиню і перестануть слухати ложних промов Мойсея і Аарона." Управителі постаралися, щоби виконано розпорядження короля і через те багато робітників мусіло піти шукати соломи по цілім Єгипті. А надзирателі тимчасом вимагали від оставшихся робітників тільки само цегли, що перед тим. Це було неможливо і так посіпаки, нападали немилосерно на дітий Ізраіля, що провадили роботою, і безсердечно били їх нагаями. Ці, намовлені Мойсеєм, віднеслися до фараона:

"Чому ти," сказали вони, "в цей спосіб поступаєш зі своїми слугами? Нас щойно били прутами, нас твоїх слуг, тому що ми не зділали того, що було неможливе: Це ненависна кривда для твого люду."

"Ви маєте за багато часу до марнування," заревів король, "бо хочеться вам прогульок на пустиню в честь вашого Бога. Ідіть до своєї роботи, в своїому рішенні я нічого не зміню."

Мойсей скаржився перед Господом, цей приказав йому піти до фараона, щоби повторити йому Його прикази. Та тільки що вияснив він за чим прийшов, а король візвав його, щоби чудом доказав своє Боже післанництво. На розказ Мойсея Аарон простягнув руку на Нілю і другі ріки, і втій хвилі вся вода перемінилась

у кров, в котрій погинули всі риби Нілю. Та фараон закаменіло опірався, для того Аарон знова простягнув свою руку на ріку, тай з Нілю вийшла така сила жаб, що вони всюда наповнили доми, ліжка, меблі і навіть помешкання фараона.

"Помоліться свому Богу, щоб він відогнав від нас це нещастя," закликав гордий володітель, "і пущу вас на пустиню."

"Я помолюся свому Богу," відповів Мойсей, "а ти зобачиш, що боги землі не є нічим перед Ним."

Кара уступила, а фараон сміявся зі своїх обіцянок.

І вдарив Мойсей палицею у порох землі, тай хмари комарів кинулись на людий і звірят; на вид того дива самі єгипецькі чарівники, що до цеї хвилі вміли наслідувати чуда. Мойсея, сказали: "Це Божий палець тут." Вскорі по комарях появилась ціла армія мух, нечистих і зарази повних, а це приневолило знова фараона, щоби благати помилування.

"Жертвуйте свому Богу," сказав він, "але в країні Гессен."

"Ні," відповів Мойсей, "ми підемо в пустиню три дні дороги, а лиш тоді принесемо жертву Єгові."

"Хай буде," відповів король, "тільки просіть Бога за мене."

Раз небезпека минула, закаменілий король поновно викликав гнів Божий, зломавши своє приречення. Вкоротці потім страшна зараза понищила єгипецькі стада. Опісля і тіла людий укрилися чираками і струпами, потім стало греміти, блискавиці пронизали хмари, і страшний град, що падав немов камінний дощ, лишив по собі всюда знищення і смерть.

"Я згрішив," кликав фараон у жахливій тривозі," Бог є справедливий, моліть, щоби перестав карати, а я дам вам свободу."

Це знова була ложна обітниця, але хто зуміє вичерпати Божу терпеливість? На другий день страшний ураган наніс з пустині хмари саранчі, яка кинулась на цілий Єгипет, пожираючи все, що пощадив, до останнього овочу, до найменшої билинки. Завзятий фараон ще не уступав. Тоді густа темрява обгорнула долину Нілю так жахливо, що через три дні кождий мусів остатись на тім самім місці, де темнота його захопила, не сміючи зробити ні кроку. А всеж, помимо тих кар, що йшли одна за другою, а було їх девять, помимо розпуки цілого свого народу, фараон уперся проти свого Божого соперника. Страшна катастрофа мала його зломати.

(Дальше буде)

Читайте нашу переписку на стороні 164.

Пещена Дитина

Мама була собі невибаглива і скромненька, але за то дочка, нівроку, мала свої притенсії. Їй справедливо закидали, що вона грає велику паню, тай не один поглянувшись на неї, похитав головою і подумав, що з тої дитини буде, якщо вона і на далі останеться такою.

Кождий міг видіти, що мамі залежало на щастю дитини. Її мучив вічний неспокій, котрий вона відчувала на згадку того, що її Зося така марнолюбива. Та всеж не крилась вона тим, що й вона сама тому винна. Колись, бувало, вона любила, щоби позбутись клопоту, зіставляти свою дочку коло матері свого мужа. "Зосі є там богато ліпше, чим в дома. Крім того ми в себе мусимо ще нагодувати чотирох хлощів і зрештою мама Зосю страшно любить."

Бабця була собі здорова і помимо своїх пятьдесять літ.— ще повна життя, пані і справді гей сама доброта. Зося від першої хвилі цілим серцем полюбила свою бабцю і її дім. А бабця знова собі внучку так сподобала, що не знала як коло неї ходити, і хоч як много коло неї робила, все те їй видавалось нічим. Вже вісім літ мала вона, а бабуня не позволила, щоби Софійка хочби гудзичок або стяжочку припнула. Навіть, коли взувалась, то служниця мусіла клякати перед нею, а Зосуня, немов графиня, лінниво і розмазано собі сиділа і пальцем не рушила. З дня на день мусіла служниця убирати її від голови до пят.

Зосі таке життя чудово сподобалось. Так в домі багатої бабуні все тільки коло неї оберталось. Коли одяглась, бувало в нове убрання, розрадована бабця з великої радости кликала її до величезного зеркала, що висіло в богато умебльованій кімнаті, щоби Софійка доволі надивилась на свою красоту. На всі боки мусіла обертатися перед люстром, а бабця безнастанно говорила і повтаряла: "Яка гарна суконка, і як чудово на тобі стоїть!" Софійка тим часом, заллята щастям, оглядала себе сіяючими очима.

А служниця, що лиш на підлозі клячала і поправляла суконку, щоби як найкраще стояла, була вірним відгомоном своєї пані тай цілий час тільки кликала: "Софійко, яка ти гарна в тій суконці!"

І ще довго потім гомоніло в ушах малої: "Яка ти гарна!" Воно правда, що то служниця так говорила. Одначе

бабуня в своїм серцю з нею годилась, як можна було пізнати з її щасливого усміху. А наша Зося була собі хитра дівчина: Хоч як була вона молоденька, всеж добре відчувала, що бабуня її подивляє.

Для Зосі було це велике нещастя, що бабця діставала добру вдовичу пенсію, тай до того мала свій капітал, і все те їй вистарчало, щоб могла собі жити безжурно і то навіть виставно, як на свої обставини, але найгірше для її внучки було те, що бабця дуже зважала на випукані суконки тай на чепурковатість. В той спосіб Зося від маленьких літ навчилась звертати увагу—занадто велику увагу на такі і тим подібні марниці. При тім не дуже пильнувала школи і так під "щасливою" рукою бабусі її душа зовсім убожіла. Все її духове життя збіралося довкола того, чи її волося обтяте після останньої моди, чи нігті на руках гарні і чисті, чи її крок був досить елеґанцький, чи головка добре стояла на карку, чи ся або та барва краще пасувала до ясного волосся, а бабця, нема де правди діти щиро їй в тім помагала.

Недивно отже, що у нашої дівчинки марнолюбивість і самолюбство розрослися до жахливих розмірів, гей бурян на полю, що не вступить місця цілхотному зіллю. Наша Зося, чим більше росла, тим більше передусім і майже виключно думала про себе. Цілою душею була занята тим, в який спосіб запанувати над другими і як з них скористати.

Тай чомуб ні. Таж бабуся сама, коли їй тільки закладала капелюшок на голову—очевидно завше перед величизним люстром—говорила їй, як гарно в нім виглядає, як гарні очи має по своему татови—при тім тато був бабиним одинаком—як профіл лиця подібний до лиця тата, і що, як виросте, то певно буде висока і гарна, як тато. З лиця доброї бабуні було видно, що вона говорила щиро, зі серця. Вона свою Зосю немов за божище мала. Нічого для неї не щадила. Зося вже школу скінчила, але не позваляла їй замочити палці в зимній воді, їй було позволено хіба ляно грати, випивати або на прохід іти. Крім того бабуня торжественно прирекла, що весь свій маєток запише на внучку.

Та не записала. Вмерла несподівано, без запису. Маєток дістав Зосин тато і з ним Зося прийшла назад до дому своїх родичів. Що з неї було? Марнолюбна, розпущена, самолюбна дочка, невиносимий тягар, замість опори, якою вона повинна була бути для своїх родичів. Але чи є в тім

що дивного? Чи могло з неї бути що іншого, коли пречінь бабуся вже давно спить. Треба шанувати память померших: няся в користь другого, самопожертвования? Старенька бабуся вже давно спить. Треба шанувати память померших: І бабуню нераз згадували благословенням. А все таки кождий мусів собі сказати, що своїм вихованням принесла вона Зосі більше горя, чим добра.

Католицьким Світом

Місячне Намірення

За Безробітних

Мабуть нема так важного, під цю пору, питання, як питання безробітних. Часописи, усіх відтінків і переконань, пишуть про нього чи мало. Говориться про нього в парляменті, на вулиці і в найбідніщій хаті. Всі дають ради й поради, всі намагаються це питання по свому розвязати, всі хотілиб, щоб безробіття на світі не було, щоб кождий міг заробити собі на кусень хліба й ложку страви.

А однак, бачимо, як далеко ще до розвязки того трудного питання, як далеко ще до вдоволяючого рішення справи безробітних. Одні винують в цім капіталізм, инші високі тарифи, ще инші брак збуту торговельних товарів. Винують одні других, кричать одні на других, а з того всього безробітним нема ніякої користи.

Коли святіщий Отець поручає нам, в цьому місяці, молитися за безробітних, то він має тут на гадці подвійну ціль: насамперід, розуміється, щоби ті, що є безробітними могли, за Божою поміччу, знайти працю, що далаб їм змогу заробити собі на щоденний кусок хліба; але також—і це є великої ваги—щоби вони, посеред тих трунощів, посеред того досвіду, не тратили рівноваги духа і впования на Божу поміч. Чому? Тому, бо якщо вони стратять надію на Бога то певно тоді перестануть Його любити, а як перестануть Його любити то вкоротці не будуть вірити в Нього. Вони втратять ті три богословські чесноти, віру, надію і любов, що є підвалиною і підставою релігії. Коли одну з них втратять, занидіють і

инші—пропаде їхня релігія. І тому бачимо, якою великою небезпекою є, для релігії, безробіття.

Кажуть звичайно, що безробіття є наслідком світової депресії. Добре, але яка є причина цеї депресії? Святіщий Отець, Папа Пій XI, у своїй енцикліці п. з. "Сорокового року," подає подвійну причину: самолюбство і жадоба зиску. Ниніпні винаходи, машини, фабрики, банки й скарби землі—місто служити, до певної міри і впевній, хоч і не однаковій, мірі всім,—опинились в руках немногих самолюбних і жадних зиску, одиниць, що хотілиб всьо мати для себе, не дбаючи при тім за других. І хотяй ті всі річи не були їх власностю і не призначені для них, вони з ними обходились, начеб вони до них вповні належали. В сотках ріжних корпорацій ледви чи один відсоток уділів належав до їхніх директорів і управителів, прочі належали до публики, до "шеровців," а мимо того ті директори і управителі поводились з тими підприемствами начеб це була їхня власність. Іхнім обовязком було управляти цим повіреним собі добром для загалу а не для своєї власної користи й нахабности, як вони це робили. Не капітал став причиною депресії, але ті що його зле вживали. Капітал, сам в собі, є добрий, але лиш через зловживання він став причиною зла.

І коли ми, в цьому місяці, молимося о полішшення долі робітників і безробітних, то це має розумітись в той спосіб, щоби Господь просвіти уми й серця всіх, щоби полюбили справедливість. Щоби всі з ньої жили: могучі світа цего, щоби не збогачувались кровю і потом своїх братів убогих,—убогі знова, щоби справедливо домагались того, що їх, бо не комунізм, не большевизм дасть їм то, що до них правно належить, але справедливість, тоді, коли всі будуть памятати, що вони є дітьми Божими, що вони є братами.

Іспанські католики, що були оспалі за часів монархії, починають будитися. Доказом цего поширення католицької преси. Перед революцією, приміром, один католицький дневник, "El Debate", мав 80,000 передплатників. Тепер має 200,000. Це доказом що хотяй революція сама в собі є зла, то однак, принесла на стілько добра, що розбудила релігійні почування й освідомила католиків.

Шовеністичний націоналізм в Німечині прямо осліплює Гітлерівців, щоби не виділи правди там де вона є. От, приміром,—недавно заарештувала поліція монахійского архипресвитера, о.

Міґлєра, за це що мав у себе книжки соціялістичного змісту. Це правда, але о. Міґлєр уживав тих книжок лиш на це, щоби пізнати соціялістичну науку і її, у своїх викладах, збивати. Знайшли в нього рівнож членську картку комуністичної партії—яка не належала до нього, але до одного бувшого комуніста, якого о. Міґлєр навернув до католицької церкви. Ось як засліплює повістичний націоналізм.

Хінські погани ще мають той звичай, який є можливий лиш у поганських народів, що викидають геть новонароджених немовлят, коли мають за богато дітий. Католицькі священики і сестри забирають такі діти, удержують їх і виховують. За минулий рік, в самім лиш Гонґконгу, Сестри Пресвятої Крови подбали про матерільне і духовне добро 875-ох таких дітий у своїому великайському заведенню, що є заразом і сиротинцем і шпиталем.

Католицька Церква в числах. Найновіщі обчислення подають у цілости ось яку скількість католицького духовенства в цілім світі. Всіх священиків католиків є 321 тисяч, а з того 64 тисяч монахів. З того числа припадає на цілу Европу 221 тисяч, на Америку 4,800, на Азію 10,500, на Австралію 2,200. На місіях працює понад 15 тисяч, крім того 5,300 законних братів і блізько 13 тис. зак. сестер, що опікуються дітьми та хорими не вчисляючи 43 тисячі учителів і 62 тисячі катехитів.

Католицька Церква удержує 24,779 шкіл катехитичних, 26,937 народніх, 827 заводових, 1,172 середніх, 486 вищих і 17 університетів. Крім того в місійних округах удержує 1,609 захистів, 677 шпиталів, 2,222 аптик. Також провадить 10 наукових домів обсерваційних і друкує 165 різних науковіх писм і часописів у своїх 146 друкарнях.—("Праця"—Пруденополіс).

—0—

МІСІЯ в БОФФАЛО, Н.Й.

"Дана мені власть на небі і на земли. Як послав мене Отець, так і я посилаю вас....ідіть, отже, у світ і научайте всі народи всьо, що я вам наказував. Хто увірить, буде спасенний."

Хто це сказав?

Христос Спаситель.

До кого Він це сказав?

Безпосередно до своїх апостолів, а посередно до їх наслідників, цебто до священиків, а особливо до місіонарів. Тимто вище наведені слова Ісуса Христа оказують взнесліть місіонарського звання. Бо в чиїм імени виступає місіонар? Чи може в своїм, або в імени инших приватних осіб? Хто його післав? Чи може ті, що мають у світі власть, хочби й найвищу?

Місіонар виступає в імени Ісуса Христа, Того, Якому дана всяка власть, на ~~неби~~ і на земли. Місіонар є, такби сказати, одягнений властю самого Христа.

Яка велика твоя власть, місіонарю!

Якеж, знова є завдання й діло місіонаря? Чиж діло це є його особисте? Чи може діло якогось підприємця, партії або стовариш-шення? Ні! Діло місіонаря, це діло Ісуса Христа. Його посланництво, це посланництво Христове. Місіонар має продовжати апостольську працю Христа-Спасителя, і не може проповідати, ані навчати щось иншого, як лиш то, що сам Христос проповідав і научав.

Яке славне твоє діло, місіонарю!

А якаж ціль усіх його трудів? Чи може слава, богацтво, честь, або яке инше дочасне добро? Ні!

Ціллю всіх його трудів і мозольних праць, це спасення людських душ—"Хто увірить, спасеться,"—сказав Христос.

Який благородний твій труд, місіонарю!

До якогож, знова місця є привязана діяльність місіонаря? До якого місця? Тут нема бесіди про якесь привязання або отраничення; поле ділання місіонаря то увесь світ: "ідіть у світ і научайте всі народи," сказав Христос,—значить, що поле місіонаря є ограничене хиба лиш границями світа.

Місіонарю, яке широке поле твоєї праці!

Молодці-студенти! Чи нема між вами одиниць амбітних, благородних, розмашистих? Чи нема між вами сердець ідеальних, що схотілиби посвятитися для справ найвижчих, найсвятіщих—для слави Божої, для спасіння душ?

Я чую—чую як ви хором відповідаєте: Є, отче, є богато таких!

Якщо так, то ставаймо, неотягаючись, в один могутній, духовний фронт і здобуваймо душі наших ближніх для Бога, для правдивого щастя! Всі як один! Не отягаймось! Вступайте, студенти, в ряди місіонарів Чина Найсвятіщого Ізбавителя! На вас ми чекаємо, щоб ви йшли у світ, спасти душі!

Однак, я кажу вам наперід, готовтесь на терпіння! Місіонар це борець Христовий. Місія, це борба, а борба, це не роскіш! А на якіж то терпіння ви маєте приготовитись? Слухайте, я представлю вам ці терпіння пластично.

Даю я місію, в Боффало, Н.Й., в церкві св. о. Николая. Все-

чесний Отець парох приготовив місію як мож найліпше, ізза духовного добра своїх вірних. Проповідаю я, заохочую, улаштовою усі ті прекрасні церемонії, що є в уживанні в нашому чині,—а успіх? —слабонький, дуже незначний! Присутних мало. Впаде який маленький дощик, або морозець, а лавки вже порожні. Заповідаю св. сповідь—каянників мало, лиш, як то кажуть, "капають."

Ах! як це все болить!

Місіонареві серце мліє, сон і їда йому не мила, брак успіху відбирає йому ударність у проповідях,—йому стидно заглянути в смутні очі розчарованого отця пароха.

Так, так! Місіонар терпить немало з неудачі. Але всі ці терпіння-хрести є конечні, бо без терпіння, без хреста, нема спасення, ні для нього самого, ні для тих, котрим проповідає. Без терпіння нема ласки.

* *

Змилосердивсь вкінці Ісус і поблагословив цю місію. Всьо нараз змінилось. За порушенням Божої ласки відживають зледенілі серця. Нарід горнеться до церкви, слухає наук, кається, щиро сповідається. Місіонар щасливий, веселий....і так вже аж до кінця місії.

В суботу вечером має відбутеся прекрасне торжество в честь Божої Матери. Але якраз тоді страшна непогода. На дворі така лють, що й з хати не мож вийти. Махнув я рукою й кажу: "Пропав цей вечір." Але якраз того вечера церква повна по береги.

В неділлю, в 8-ій годині рано, заповіджена була тиха Служба Божа. Проповідь не була в пляні, але прийшло так много людий, що отець парох були тої гадки, щоби проповідати, кажучи, що коли так богато людий є на тихій Службі Божій то на співану ніхто не прийде. Нема ради, треба проповідати. Думаю собі, якщо так, то я трохи спічну підчас співаної Служби Божої: сповідий не буде. Та коли я припадково заглянув до церкви, я побачив, що там народу, як ніколи. До сповіди було так богато, що не було й часу пообідати.

В неділлю вечером кінець місії, а тут дощ ллє як з ведра—Сумне то буде закінчення, сказав я собі....Та числилось надто по людському, а не по Божому. На закінчення було так много народу що отець парох, зі сяючими з радости очима, говорив: "Але то було нині гарно!"

Так то відбулася місія в Боффало. Зачалась вона незначно, просто сумно, але скінчилась тріюмфом для Христа. Це, звичайно, історія кождої місії.

Ще одно, що зазначити то це, що многі вірні з Боффало зістали передплатниками "Голосу Спасителя". А що важніше, то це що парохія св. Николая в Боффало, дала перше покликання, з усіх наших українських парохій в Злучених Державах, для Згромадження Місіонарів Найсв. Ізбавителя, в особі молодого студента, п. Петра Лапути.

Дорогий Петрусю, щасть Боже!
А вам, дорогі вірні з Боффало, честь!

—0—

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

⁂

Учителька географії: "Івасю, якщо просто тебе є полудне, по лівій руці схід а по правій захід, то що позаду тебе?

Івась мовчить.

Учителька: "Ну, кажи, чого мовчиш? Що ти маєш зі заду?"

Івась, червоніючи: "Прошу пані учительки латку на сподніх."

Синок: "Тату, ви є лев."
Батько: "Лев? А де ти коли льва видів?"
Синок: "Видів, видів. Наш мельник має."
Батько: "То не лев, а осел."
Синок: "Так, так, осел але я боявся сказати."

Він: "Мій скарбе!"
Вона; "Мій скарбнику!"

"Господарю, як я вам вам вдячний, що ви виратували мене з води! Давбим вам за це 5 долярів, але не маю лиш цілу десятку."

"То нічо. Скочте ще раз у воду."

"То кажеш, що судія вчера просив вашу донечку о руку?"

"Так, але суддя все суддею. Коли вона сказала щоб дав їй часу до надуми, то він дав їй 30 днів."

Стара панна: "А знаєте, він мені дає лиш 25 літ."
Сусідка: "То гарно! А тих 40 що вже маєте, то разом 65."

Наша Переписка

Вже від самого початку, коли лиш появилось перше число Голосу Спасителя, почали напливати до нашої редакції листи—одні, щоби поспішитись з передплатою, другі—і тих рівнож богато було— щоби висказати своє вдоволення, що вкінці такой дочекались того місячника, якого потреба так дуже давала відчуватися. На усі ці листи годі було сейчас кождому зосібна відповісти ізза навалу праці, яку завсігди потягає за собою початок видавання місячника. Ми щиро дякуємо усім тим вірним і щирим приятелям Голосу, що то поспішилися, щоби листовно оказати йому свою прихильність та побажання йому успіху. Щиро дякуємо тим, що не отягаючись, прислали нам свою передплату. А передовсім і над усе дякуємо тим, що не вдоволяючись лиш тим, щоб самі той Голос передплачували й читали, але не жаліють ні праці ні труду, щоби його як найбільше поширити. Видно що вони розуміють вартість доброї преси. Хай Господь їх стократно за це нагородить. Дай Боже, щоби таких приятелів Голосу—приятелів Христових, бож справа Голосу це справа самого Христа, а праця Голосу це рівнож праця Христа—дай Боже, кажемо, щоб таких приятелів ми мали як найбільше.

Одно маємо до Вас, Любі Читателі, прохання це, щоб не лиш Ви самі читали цей Голос, але щоб старалися його як найбільше поширити. Ми певні, що ви всі бажаєте йому як набільшого успіху, як найдовшого життя та щоб він приніс духовного добра як найбільшому числові душ. Це, однак, може статись лишень тоді, коли і Ви самі будете його читати і передплачувати і будете старатись, щоби й другі його читали та передплачували.

Щоби це поширення Голосу як найбільше успішним зділати, ми рішили видрукувати так звані "бльочки" або книжочки для збирання передплатників. Бльочки ці будуть готові перед кінцем цего місяця. Кожда така книжочка матиме 10 карток, цебто на 10 передплатників. Їх будемо висилати тим нашим передплатникам, котрі будуть доброї волі і бажатимуть занятися збіркою передплат. За свій труд зможуть собі задержувати 25%, цебто четверту часть із зібраних грошей. Бльочки ці вже можна від тепер замовляти. Хто схоче, тому, місто грошей будемо могли вислати книжки, які маємо на складі а які є оголошені у нашому католоґу книжок, що міститься на окладинці Голосу. Це рівнож відноситься й до тих, що хотять розпродувати поодинокі числа Голосу.

М. З. Кліфленд, Огайо: Дякуємо за передплату і за замовлення на книжки, які сейчас вислали.

М. В. Крідер, Саск: Спасибіг за мрений лист і передплату. Вислатимемо одно число, як жадаєте.

Н. Анд. Чіпман, Альта: Сердечне спасибіг за гарні бажання і передплату. Щоб ці бажання сповнилися, чи не думаєте, що требаб, щоби у Вашій околиці було більше передплатників і чи не булиб Ви так ласкаві тим занятись?

К. Лоп. Філядільфія Френкфорд, Па. Щиро дякуємо за лист, передплату і дарунок. Хай Вас Господь надгородить за вашу прихильність. Ми певні, що Ви не відкажетеся, щоби, по Вашим силам, поширяти Голос.

Т. Б. Айтуна, Саск. Дякуємо за лист і новість, яку уміститмо в числі за Квітень.

Т. Ч. ..Елмайра Гайтс,Н.Й.: Хай Вас Господь благословить за Ваші труди для Голосу. Гроші одержали. Коби ми мали багацько таких, як Ви! Якщо бажаєте то на будуче можете задержувати собі 25%. як це вже вижче сказано.

Т. Поплар Філд, Ман.: Сердечне спасибіг за передплати, Дай Боже ще більше таких!—а оказові числа вишлемо,так, як Ви цего бажаєте.

М. Б. Гернзей, Саск.: Спасибіг Вам, що так зволили трудитися для Голосу. Маємо вповні надію, що й на далі зволите розпродувати поодинокі числа. Ми Вам щиро дякуємо і дуже цего бажаємо, щоб Ви й на далі цим занималисъ. Хай Вас Господь нагородить стократно.

Колиб часом хто знав, що котрийсь із наших передплатників не дістававби Голосу Спасителя ізза якоїсь, нам не відомої, причини, щоб нас о цім сейчас повідомив. Дуже легко може це случитись, тому не треба нам цего брати за зле, але дати нам знати, щоби ми помилку справили.

Рівнож дякуємо на цьому місці тим кільком ревним і прихильним паням з Торонто, що то підчас місії зволяли так ревно занятися збіркою передплатників. Імен їх навіть не знаємо—Та Господь, котрий видить в тайні" хай їм за це стократно відплатить. Ми відзиваємось ось цим до них, щоб вони були так добрі й надали нам свої імена і—якщо можливо—свою фотографію, щоб ми могли її умістити в Голосі в найближчому часі, хай всі знають, хто є наші приятелі і добродії.

Маємо ще одно прохання до наших Приятелів-Передплатників. Ось воно: Всі ми переживаємо тепер скрутні часи. Депресія дається кождому взнаки. Але це особливо правда там, де видатки великі, як це має місце у друкарні—хотяй ми латаємо,як лиш можемо. Тому, якщо можете і Ваша ласка, нам де чим помогти, ми Вам вже наперід складаємо щиру подяку.

КАТАЛЬОҐ КНИЖОК

Які можна набути в "Голосі Спасителя"

• • •

Молитва о добрий успіх місії 100 примірників ..	$2.00
Церков Українців в Канаді	1.00
Памятка св. Місії	1.00
Життя св. Йосафата.....	40
Христ. Невіста	50
Життя св. Йосафата в упр.	.75
Про Чернече Життя.....	40
Молитва могуче средство спасення.....	25
Поучення і поради	25
Читання о Преч. Діві.....	20
Чи біблія спасає.....	20
Польні Лекії	20
Картки до велик. сповіди ..	20
Народний Катехизм	20
Церковні пісні	20
Церковні коляди	20
О Вірі	15
Набож. в честь св. Йосифа.	15
Мартин Лютер	15
О Святім причастію	15
Де знайти правду	15
Червона Смерть	15
Яка повинна бути сповідь.	15
О покаянню	10
Сердешня Мати	10
Духовна Вязанка	10
Незабудька для молодих дівчат	10
Памятка для робітників ...	10
Тропарі воскресні і. т. д....	10
Ак. М. Б. Н. П. в язику українськім і старославянськім .	10
Життя св. Тереси від Д.І..	10
Короткі Розваги над станом душі	5
Молебен до С. Хр.....	5
Наб. в честь св. Арх. Мих. ..	5
О любві.....	5
Діточа присяга	5
Як молитися на вервиці...	5
Потіха для терпячих	5
Десять Божих заповідей для еміґрантів	5
Від школи до касарні	5
Чи наука противиться вірі .	5
Всьо переминає	5
Розумний молодець	5
Вписовий листок Ап. Мол.	5

THE REDEEMER'S VOICE

Catherine St., Yorkton, Sask.

Побожні Книжки

На складі в Нашій Книгарни

До всякого замовлення мають бути долучені належні гроші. Коли вартість книжок виносить понад $5.00 і гроші не є долучені до замовлення, тоді книжки висилатимемо С.О.Д., на кошт купця. На замовлення нищої вартости, коли гроші не є долучені, не звертатимемо жадної уваги.

Всякі замовлення зі Сполучених Держав мусять бути без винятку заплачені згори.

До замовлень просимо долучити почтову оплату.

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.

Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.

1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

Що всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Alvena, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневник виходить в Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 1, Число 6. Квітень, 1934

За дозволом духовних властий

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

• •

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.

Subscription per year: Canada and U.S.A., $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

•

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

• •

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION

ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

• •

Благовіщення — Великий Дар Ісуса Христа — Вислухана Молитва — Як Українці Терпіли за Віру — Покаране Святотатство Як Виховувати Свої Діти? — Подяка св. Тересі — Життя св. Герарда — Біблійні Оповідання — Місячне Намірення — В Альбом "Патріотів" — Новий Журнал — Веселий Кутик.

КАЛЄНДАР НА КВІТЕНЬ

1.—Н. Нед. Цьвітна. ММ. Хрис. і Дарії.
2.—П. ППреп. От. Обит. Св. Сави.
3.—В. Преп. Якова.
4.—С. Сщм. Василія.
5.—Ч. Страст. Четвер. М. Ніконa.
6.—П. Велика Пятниця.
7.—С. Вел. Субота. Благовіщ. Пр. Д. М.
8.—Н. Великдень.
9.—П. Світлий Понеділок.
10.—В. Світлий Вівторок.
11.—С. Сщмм. Марка Кирила.
12.—Ч. Преп. Йоана Лістичника.
13.—П. Преп. Ігнатія.
14.—С. Квітень. Преп. Марії Єгип.
15.—Н. Нед. Томина. Преп. Тита.
16.—П. Преп. Никити.
17.—В. Преп. Йосифа і Георгія.
18.—С. ММ. Теодула і Агатопода.
19.—Ч. С. Евстахія.
20.—П. Преп. Георгія.
21.—С. Апп. Іродіона, Агава, Руфа і пр.
22.—Н. Нед. Мироносиць. М. Епенхія.
23.—П. М. Терентія
24.—В. Сщм. Антипи.
25.—С. Преп. Василія.
26.—Ч. Сщм. Артемона.
27.—П. С Матина.
28.—С. Апп. Аристарха, Пуда і Трф.
29.—Н. Нед. Розслабл. Мц. Агафії.
30.—П. ППреп. Симеона і Акакія.

УСТАВ НА КВІТЕНЬ

1.—Н. Квітна Неділля:—Всеночне. Ев. утр. Мат. зач. 83. При мированню роздавання лози. На літ. Й. Зол. Ап. і Ев. нед.

5.—Ч. Великий Четвер:—Літ. Вас. В. з вечірнею. Вечером страсти. По останнім евангелію умовкають дзвони.

6.—П. Велика Пятниця:—Рано Царські Часи. Виложення Плащаниці.

7.—С. Велика Субота; Благовіщення:—Літ. Вас. В. з вечірнею. Єлици. По апостолі священик бере світлі ризи. Ев. Луки зач. 3. і Мат. зач. 115 і 116. Вмісто "Іже Херувими" співається "Да молчить"; вмісто "Достойно": "Не ридай мене мати."

8.—Н. Воскресеня Господне:— Загальниця через цілий тиждень.

15.—Н. Неділля Томина:—Гл. 1; Ев. утр. 2. Всеночне без чтеній. При мированню роздається артос. На літ. Ап. зач. 14; Ев. Йоана зач. 65.

22.—Н. Неділля Мироносиць:—Гл. 2; Ев. утр. 3. На літ. Ап. зач. 16; Ев. Марка зач. 69.

29.—Н. Неділля Розслабленого:—Гл. 3; Ев. утр. 4. На літ. Ап. зач. 23; Ев. Йоана зач. 14.

Христос Воскрес!

Воістину Воскрес!

Усім нашим Передплатникам, Читачам і Приятелям, з Днем Світлого Воскресення Господа Нашого Ісуса Христа, Желаємо щастя, весёлости і многих ласк Божих,

Редакція і Адміністрація "Голосу Спасителя".

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видаваний Місіонарями Чина Найсв. Ізбавителя.

Рік 1, Число 6. Лист за Квітень 1934

БЛАГОВІЩЕННЯ

"Радуйся, благодатна, Господь з тобою."

Шестого місяця післаний був ангел Гавриїл Богом в місто Галилейське, котрому на ім'я Назарет, до Діви обрученої мужеви, котрому ім'я Йосиф, з дому Давида; а ім'я Діви Марія. І коли увійшов до неї ангел, сказав: Радуйся, благодатна, Господь з тобою. А вона затрівожилася тим словом і подумала, що це за поздоровлення. І сказав до неї ангел: "Не бійся, Маріє, бо ти знайшла ласку у Бога. Це зачнеш в утробі і породиш сина і назвеш його на ім'я Ісус. Цей буде Великий і Сином Вишнього назветься, дасть йому Господь Бог престол Давида, його вітця; і царюватиме над домом Якова по віки. І його царству не буде кінця....." І сказала Марія: "Це я слуга Господня, нехай буде мені по твому слову.

Ось такими то простенькими, але заразом як красними та могутніми, словами, оповідає нам св. Евангелист Лука про подію, що відбулася в назаретському домі, вже звиж девятнацять століть. Нема мабуть у св. Писмі більше зворушаючого місця, місця, що замикалоби в собі більше тайн нашої святої віри, як це оповідання про Благовіщення—зачаття, в лоні Марії, Божого Слова. Ця до сліз зворушаюча подія була сповненням пророцтв. Це була подія за якою тужили патріярхи, якої вижидав вибраний Ізраїльский нарід. Це вкінці прийшла та хвиля, коли то Син Божий мав взя-

ти на себе людське тіло і людську природу, щоби відкупити людий з неволі гріха. Ця одна подія показує нам могучність, мудрість і доброту Бога взглядом нас.

Не було й ніколи не буде більшого та взнеслішого післанництва, як післанництво, яке мав сповнити Архангел Гавриїл. Тут нема нічого земського, тілесного: всьо Боже, небесне. Час назначений Богом сповнився. Всевишний, що хоче спасти світ, має післати Месію. Після Божого заряджения це сам Син Божий має зійти на землю, статися чоловіком—а це людське тіло має приняти на себе з дівочого лона Марії.

Ця Діва вже готова. Вона повна ласки. Але заразом Господь хоче її добровільного на це призволення. І тому Він посилає до Ньої свойого ангела.

Не посилає Бог свойого післанця до двору якогось могучого цього світа. Не посилає його до якогось великого міста. Він посилає його в Назарет—це місточко галилейське про яке говорили: "Чи може з Назарету бути Щось доброго?" А там, в Назареті, покірна, ніким незнана. Її уважають усі за звичайну женщину. Тимчасом Господь вибрав її за свою улюблену доньку, а Син Божий вибирає її собі на матір.

Як великою є слава Марії! Вона стає Матірю Бога, а заразом не перестає бути Дівою! Від тепер Вона може сказати до Ісуса ті самі слова, які говорить до Нього Його Небесний Отець: "Ти є Син мій улюблений...."

Як повинні ми бути вдячні взглядом Марії, що Вона дала свою згоду на це, щоби бути Матірю Божою! Колиб Вона не сказала була: **"Це я слуга Господня, нехай буде мені по слову твому,"** ми не малиб були Спасителя— не малиб Ісуса Богочоловіка!

Хай буде Тобі, Маріє, честь і слава на віки! Ти своєю згодою, бути Матірю Ісуса стала рівнож нашою матірю! Ми любимо Тебе—а Ти хорони нас, як свою річ і власність.

ВЕЛИКИЙ ДАР ІСУСА ХРИСТА

"Сіє єсть тіло моє...."
"Сія єсть кров моя...." (Мат. гл. 26.)

Святий, Великий Четвер!

В той Четвер, вечером, їв Ісус Христос останній раз вечеру зі своїми апостолами.

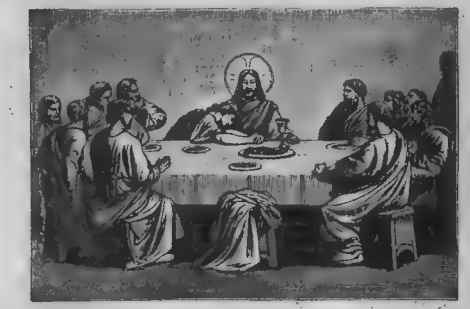

Останній раз перевів Христос цей вечір з ними перед своїми страстями і перед своєю смертю.

В той вечір Христос, Спаситель, Чудотворець довершив найбільшого чуда, про яке з подивом говорить 19 стостоліть і про яке будеться говорити до кінця світа, подивляючи мудрість і любов Ісуса до людий.

Дійсно! Найсвятійше Єство, Син Божий, правдивий Бог, Ісус Христос дав людям найбільшу і найсвятійшу річ, що має єлужити для їх освячення, усовершення і спасення.

Христос установив Пресв. Тайну Євхаристії!

Та Тайна, справедливо названа Тайною любови, стала осередком, станицею і основою нашої святої віри.

Серед яких-же то обставин, серед якіх умовин установив Ісус Христос цю Тайну і дав її людям?

Св. Евангелист Лука (гл. 22.) представляє цю подію дуже виразно: "І настав день опрісноків, в котрий належало їсти пасху. І післав Петра і Йоана та сказав: ідіть приготовіть нам пасху, щоби ми могли їсти.... они пішли.... і приготовили пасху."

Не післав Він Юди на то важне завдання приготовити пасху, бо не хотів, щоби зрадник і його товпа перешкодили Йому довершити чуда, яке мав на думці.

Щоби Його ніхто не завважив, пішов вечером до вечер-

ника—приготованої кімнати—на горі Сіон, в полуднево-західній части міста Єрусалиму. Не бажав видати себе, бо не прийшла ще Його година.

Вечера, слушно названа Остання Вечера, була приготована після Мойсеєвого закону і її споживано по правилам того закона. Тую вечеру мав Ісус Христос вже від давна у своїх думках. В дійсности Він бажав її, як сам говорить: "Желанієм возжелїх сію пасху ясти с нами прежде даже не прійму мук": я дуже бажав їсти з вами ту пасху перед моїми муками.

Бажання Ісуса Христа сповнилося!

Прийшла хвиля, коли Він мав сповнити обітницю, про яку говорив попереднього року в Капернаумі: "Я є хліб життя, котрий зійшов з неба; якщо хто їсть хліб цей, буде жити во віки; а хліб, котрий я дам, є моє тіло, котре я дам за життя світа. . . . Хто їсть моє тіло і пє мою кров, той має життя вічне і я воскрешу його в послідний день. Тіло бо моє є правдиво кормом і кров моя правдиво є напоєм." (Йоан гл. 6.)

Прийшла хвиля, найторжественнійша хвиля в історії світа!

При кінци вечері "Ісус взяв хліб і благословив, переломив, роздав ученикам і сказав: Беріть, їжте, то є моє тіло. . . І взяв чашу, віддав хвалу, дав їм і сказав: Пийте з неї всі, бо то є кров моя нового завіта, котра буде пролита за многих на відпущення гріхів."—(Мат. гл. 26). "То творіть на мою памятку."—(Лука гл. 22).

В тій хвилі Христос дав нам Себе самого, своє Тіло і свою Кров, свою Душу і своє Божество під видами хліба і вина.

Тоді дав також своїм апостолам і їх наслідникам власть творити то, що Він творив: "Сіе творите в моє воспоминаніе!"

То діло Христа повторяється від тоді кождого дня по цілому світі, бо "від сходу сонця аж до заходу бувае приношена чиста жертва," то значить, що на цілому світі кождого дня відправляється св. Літургія (Служба Божа), підчас якої віддає себе нам Ісус Христос, цілий жертвується за нас безкровним способом. . . . На слова священика, чоловіка, звичайного сотворіння, Бог неба і землі сходить зі свого небесного престолу і заменкує на престолах в малих кивотах. . . . Чому? Щоби люди могли до Нього зближатися, Його принимати і через приняття Його скріпляти себе в тяжкій борбі проти діявола, злого світа і похотей тіла.

Так! для людий дав Ісус Христос найбільший дар, бо дав себе Самого!

Той дар дав людям в навечерію свого розпяття, якраз в тій годині, коли вороги, під проводом зрадника Юди, приготовлялися Його зловити.

Той дар дав нам яко доказ своєї любови!

"Сіе творите в моє воспоминаніе!"

То була остання воля, заповіт-завіщання Ісуса Христа!

Ми цінимо останню волю-завіщання наших дорогих померших свояків.

Чи не маємо цінити більше останню волю Ісуса Христа, нашого Спасителя?

Щож маємо робити відносно Пресв. Евхаристії?

Чиж вона не є осередком нашого життя?

Чиж Ісус утаєний в Пресв. Евхаристії не є вязнем нашої любови?

Чиж проте не повинні ми принимати Його як найчастійше до наших сердець?

А передусім в Великодному часі, чи можемо відтягатися від приняття пасхального св. Причастя? Слова Ісуса Христа: "Желанієм возжелїх сію пасху ясти с вами" відносяться також до всіх нас християн-католиків. Нехай єретики і відступники говорять що хочуть: вони вже через відступство від правдивої Христової католицької церкви показали, що не признають всеї Христової науки. Чиж їм треба дивуватися? Нам треба йти за голосом Христа і треба сповнити заповідь Його св. Церкви!

В цьому Великодному часі відновімся в Христі!

Очистім наші серця в добрій, щирій великодній сповіді!

До очищених сердець приймім Ісуса в пасхальному св. Причастію!

Пресв. Евхаристія є осередком нашої релігії!

Колиби в наших церквах не було цеї Тайни, то наші церкви сталиби подібні до домів, в яких відбуваються всякі збори, мітінги-віча, концерти, представлення, забави, танці, і пр. Перестaлиби бути правдивими домами молитви!

По наших церквах мешкає Христос зі своїм Божеством і чоловічеством, утаєний під скромними видами хліба. . . .

Приступаймо радо до цеї св. Тайни Любови!

Пресв. Евхаристія то корм для нашої душі!

Цей великий дар лишив для нас Христос для нашого добра!

Любім Христа утаєного в Пресв. Евхаристії!
Нагородить нас Христос за нашу любов і вірність, що колись побачимо Його лицем в лице!

ВИСЛУХАНА МОЛИТВА

Пекольний рев гармат і невгаваюче тарахкотіння крісів звіщали, що борба кипіла єще дальше. Петрик Осип Демпсей лежав немилосерно поранений на земли. Страшне конання зближалося....а тут з нівідки помочі....за довго на неї ждатиби; злощасна розпука морозила його серце. Він бачив, його життя скоро зближалося до кінця....сили слабли поволи але певно....О! коби коби найшлася якась милосерна рука, якаби перевязала його пошарпане тіло, або принайменше подала йому хоч каплину води, щоби згасити палячу його спрагу. На силу підвівся, глянув кругом себе....та скоро опав безвладно на землю; страшний вид, наче вістря багнету, прошиб болем його серце: навкруги лежали поранені, пошматовані тіла його товаришів збруї; всі вони поснули на віки....всі з виїмком одного, та й цей блідий, без руху.... здавалося мовби його життя чекало лиш на слабе порушення його побілілих уст, щоби полишити його на все. Був це один Ірляндець. Він лежав на побоєвищу прямо напроти нього. Вдивляючися Петрик пізнав його. Був це один офіцер з його полку; страшного дня послідної борні показався він найвідважнішим зі всіх; раз у раз провадив він своїх жовнірів там, де борба була найзавзятіша, де град куль найгустіший....та мимо всего він заєдно здавався бути дивно спокійний. Вираз його лиця був зовсім відмінний від усіх тих жовнірських лиць, котрі Петрик коли небудь бачив. Ніхто з їх полку не був подібний до цего спокійного Ірляндця.—

У своїй вчасній молодости Петрик був досить дикого успособления. Він бажав дещо бачити в широкому світі, тому втік з дому. Та на жаль в недовзі він бачив в світі за много, переходив ріжні нерозважні пригоди, через що потратив свої гроші, а що гірше майже зовсім забув на свою віру. В кінци пристав до славного чужинецького легіону.... Ранений офіцер, на котрого глядів замеркаючими очима, недавно щойно вступив до його полку; тому, хоч дуже зацікавився був появою того молодого Ірляндця, майже нич про нього не знав, бо сейчас по його приїзді дано їм приказ рушити...

в поле. А підчас горячих днів шаленої борні не було нагоди познакомитися.

Якийсь час,—а здавалося то бути вічністю,—Петрик лежав серед невисказаних болів конання і на дармо вижидав полекші. відтак з найбільшим напруженням сил знова підвів свою голову, глянув на вкруги. Все було, як передше, лиш лиця мертвих товаришів стли мертвіші,—а червона краска неба звіщала захід сонця. О, сонце заходить....це йому щось пригадує!....Так, При заході сонця він мав все звичай відмовляти три Богородице Діво. Який був початок цего звичаю, він вже давно забув, однак ніколи цего не занедбував. Він заєдно відмавляв тих три Богородице Діво і то більше так з привички чим з якої небуть іншої причини. І тепер також він зачав це відмавляти. Нато немовби яке світло блискавиці освітило його минувшину....він пригадав собі, як зачалося відмовлювання. О! він став пригадувати собі много річей, про котрі він був уже давно забув. Ціле його життя, від наймолодшого дитинячого віку переходило тепер його уявою гейби яка панорама....Певно вже приходить Смерть, бо він нераз чув, що при смерти чоловік пригадує собі давні забуті вже спомини. Чувство жаху й засоромлення огортало його серце на згадку, що він занедбував релігійні практики. Віри він не стратив і зближаючийся Суд лякав його; розбуджена память відкривала йому, як часто він тяжко переступав Божий закон.

Він бажав тепер зобачити священика, і то так горячо бажав, що ніколи нічого так не багнув. Та це бажання виглядало неможливе до здійснення, зовсім безнадійне. Серед темряви цеї розпуки просвічував йому однак ясний луч світла, а це світло виходило якраз з його відмовлювання трьох Богородице Діво при заході сонця.. Правда він відмовляв це протягом многих літ більше так зі звичаю; однак то, в якім наміренню він зачав той звичай, кидало слабий луч надії в його захмарене, горем прибите серце.

Дійсно дивна річ, як живо приходило йому на память все минуле. О, як виразно пригадував він собі той день, коли то він зачав відмовляти тих три Богородице Діво при заході сонця. Він бачив себе, як то він, одинайцять літний хлопчина, в укритім кутику старого саду що окружав рідну хату. Була це неділя, місяць Май, в руках тримав він книжку до читання, памятає, жовта була окладинка тої книжки. Дав йому єї один шкільний товариш. Товариш цей зовсім не тішився доброю славою серед хлопців. Учитель мусів часто остро напоминати його за те, що він читав пусті книжки і то навіть в часі науки, а також за многі інші його проступки. Однак він мав великий вплив на Петрика, котрому дуже подо-

бався своїм зухвалим характером. І так той товариш заразив в недовзі хлопця своїм потягом до читання злих книжок. Крадькома давав йому много тих таних, а лихих оповідань, над якими він сам марнував свій час. Якраз одну з таких книжок Петрик тепер читав. Він скрився в кутку за корчами бозу, коли нараз надійшла його мати. Була це добра женщина, що все мала бачне око на своїх дітей. І тепер, підозріваючи щось злого, зближалась до свого сина. Єї око зобачило жовтаві окладинки книжки скорше, чим він мав час її сховати. Взяла цю книжку з його рук, раз два переглянула її, та ледви побіжно перекинула листки і заклікала:

—„Мій дорогий хлопче, звідки ти дістав цю погань? Ти не можеш ані одного слова з цеї книжки читати. Це вистарчає, щоби знищити і твій ум і твоє серце. Коли будеш кормити своє тіло злою стравою ти заслабнеш; так само річ маєся з твоїм умом. Ти кормиш свою душу трутиною, коли читаєш такі книжки як ця."

—"Дарма, я не буду читати "життя святих.". Я мушу мати щось займаючого," крикнув Петрик. Він сильно відчув це, що йому забрано цю книжку, бо як раз він дійшов в читанню до дуже цікавого місця, де можна було сподіватися сензаційного розвязання оповідання.

—"Мій дорогий хлопче, я не жадаю від тебе, щоби ти читав життя святих, коли ти того не хочеш; однак я мушу цего вимагати, щоби ти не читав злих книжок. Це є моїм обовязком так поступати. Таке читання вистарчає, щоби знищити тебе не лиш на ціле життя але і на цілу вічність. Є дуже много книжок займаючих і цікавих, а при тім не злих. Піду зараз пошукаю тобі одної такої, а цю мушу від тебе забрати."

По цих словах пані Демпсей вернула до хати несучи під пахою книжку зі жовтими окладинками. По кількох однак хвилях вернула назад з іншою книжкою в червонавій оправі зі золотим наголовком на верху: "Оповідання з французької революції."

—"От маєш книжку,—сказала вона даючи йому книжка ця і досить цікава і не є зла, а при тім оповідання тут подані заслугують на це, щоби їх уважати за правдиві. Крім того, це читання представить тобі в живих красках один з найбільше бурливих і займаючих періодів історії. Много осіб, про котрі тут оповідається, то історичні особи. Не можу розуміти, як може хлопець марнувати час і затроювати свій ум читанням тих поганих книжок, як та, котру я тобі забрала, коли може легко найти добрі книжки, котрі у при тім є дуже займаючі."

Петрик взяв від своєї матери книжку, но сейчас з відразою поставив її кажучи:

—"Не обіцюю, що буду це читати.' Він чувся дуже ображений, що йому відобрано тамту книжку.

—"Як тобі подобається, відповіла йому мати, але на певно ти не можеш мати того поганого сміття, котре я тобі забрала."

—"І памятай, додала вона, нехай я вже більше не побачу в твоїх руках подібної книжки, бо інакше будуть злі наслідки." Це кажучи вона подивилася на нього таким поглядом, що не мало його налякав.

II

По відході мами Петрик лежав дальше якийсь час на давнім місци; похнюпив з незадоволення голову і старався навіть не звернути уваги на книжку, котру принесла йому мати. Та з часом ця книжка стала його цікавити і гейби притягала його до себе. В кінци він не міг опертися, взяв її до рук і почав перекидати листки. З виразу його лиця мож було пізнати, що це читання дуже його займало. Чотири години сидів він так і читав з великим захопленням оповідання за оповіданнями. Передовсім одно з тих оповідань зділало на нього глубоке враження і правдоподібно вплинуло на його вічне призначіння.

Оповідалося там про одного старого чоловіка. Старець цей жив в тих страшних часах, коли то переслідувано священиків: не сміли вони ніде показатися, много з них згинуло, много впало під гільотиною(*) так, що мало, дуже мало остало душпастирів для потреб вірних христіян. Старушок той вже від многих літ мав той звичай відмавляти при заході сонця три Богородице Діво в честь св. Йосифа, покровителя щасливої смерти, просячи його, щоби тоді, коли його земське життя буде клонитися до кінця, він міг мати при собі Божого слугу, священика, котрий уділивби йому св. Тайн і поміг щасливо перейти через страшні ворота смерти до вічности. На жаль, душпастиря парохії, до котрої належав старець, застрілили безсердечні республіканські жовніри; ніякий інший священик не прийшов, щоби заняти місце вбитого, бо священиків було мало, а до того кождий з них наражався на смерть, єслі його де найшли. Мимо того старий цей селянин ніколи не занедбував відмовляти тих три Богородице Діво. Та прийшла послідна його недуга. Вже були почислені години його життя, а тут ніякої вістки про священика і ніхто зі сусідів навіть не знав, де

*Гільотина, прилад до стинання голови засудженим. Уживано її в часі французької революції від р. 1792.

міг бути який священик. Старушок не тратив однак надії. Противно, чим більше його життя хилилося до кінця, його надія ставала сильніша.

—"Яцку, котра то година?" спитав він свого сина, що його доглядав.

—"Якраз має заходити сонце," відповів син.

—"О,"—промовив старушок широко отвираючи свої очи,—"возьми мене блище дверей, щоби я міг перед смертю бачити захід сонця."

Син сповнив волю батька. Сонце клонилося до заходу. Та не багряна заграва неба зацікавлювала вмираючого старця: він впялив свій зір в стать якогось головіка, що здалека показався на овиді і сходив з горбка, за котрий ховалося сонце.

—"Яцку, чи то священик?" спитав старець вказуючи на зближаючогося подорожного.

—Ні тату, відповів син,—він виглядає на звичайного робітника."

Подорожним цим був однак священик, що перебрався за робітка. Показалося, що з причини ріжних дивних і непредвиджених перешкод він зійшов зі своєї дороги. Якась надлюдська сила вела його аж до хатини цего старенького чоловіка.

Св. Йосиф не забув на свого почитателя.—

Оповідання це так сильно подіяло на душу Петрика Осипа, що він рішив що дня при заході сонця відмавляти три Богородице Діво, як той старий селянин.

Довгий час відмовляв він це побожно. Відтак прийшло його бурливе дике життя, він занедбав релігійні практики, Правда, він все відмавляв тих три Богородице Діво, але то було тільки зі звичаю; він навіть призабув був, який був початок того звичаю.

Та тепер, о тепер він докладно собі те все пригадує! О, як живо станула йому перед очима ціла подія в його родиннім, старім саді тої памятної неділі в маю. . . . !

Він знова тепер відмовляв тих три Богородице Діво, а відмовляв на голос; думав, що ніхто його не чує, а потім зі щиро-сердечною набожністю закликав; "св. Йосифе, пішли мені священика!"

В тій хвили побачив якусь стать, що непевним кроком, хитаючися зближалася до нього. Був це той ранений жовнір, на котрого спокійне лице він перед хвилею глядів.

—"Я є священиком," промовив він, а в його голосі пробивався великий біль над котрим панувала журба однак о других.

—"Ви знаєте, що много з нас бере тепер участь в борбі, щоби боронити наш край."

Петрик зрозумів тепер, чому той жовнір був так відмінний від других. Завмираюче Петрикове серце дрожало з радости: він ясно бачив, як дуже печаливо займився св. Йосиф справою його вічного спасення. О, як благословив він свою добру неньку за те, що тої неділі в маю подбала о його читання.

—o—

ЯК УКРАЇНЦІ ТЕРПІЛИ ЗА ВІРУ

Парафія Витулин мала около 500 душ. Вже й давніше підозрівали люди свого пароха о схизму, але в 1874 році вже напевно довідалися, що їхній парох Стефан Дубковський перейшов на православе і пішли до нього, та просили його, щоби віддав їм церковні ключі. Цей потайки віддав ключі православному учителеві і старості а сам як найскорше виїхав з пробоства, щоби оминути некорисні для себе наслідки зі стрічи з парафіянами. Але й учитель злякався людий, коли вони й до нього прийшли просити о ключі церкви і вимкнувся задними дверми з помешкання та зачав втікати до корчми. Сподівався лукавий, що там знайде оборону і поміч від якого стражника або жандарма, котрі часто гостили в шинку. Жінки пустилися за ним в погоню, а той бачучи, що не втече від пімсти з бабських рук, в переляку припав до хреста стоячого стоячого при дорозі і обнявши його почав кричати о поміч. Женщини обступили його довкола; та мали веселу потіху з того, що схизматик обаруч тримався католицького хреста і просив о поміч. "Га, собачий сину," кликали сміючися з нього, "то твій московський уряд мордує нас і від віри, та правдивого хреста нас відтягає а ти шпігуне все кнуєш їх проти нас та доносиш їм, що ми бунтівники, а тепер в біді і в тревозі ти при нашім святім хресті верещиш і ще його о поміч кличеш? Га! тримайся його добре, а ми дамо тобі на памятку бичованне." То кажучи зачали на жарт відвязувати свої пояси і складати їх та намахувати ніби до биття. Якраз в тій хвилі переїжжав тудою Адам Артимович, парох з Лукова, знаний все як приятель схизми і пристанув, щоби, разом зі своїм фірманом, ратувати учителя, окруженого українськими женщинами. Та витулинські жінки добре знали відступство Артимовича і лишили учителя в спокою, котрого й так не булиби били, а звернулисся тоді до Артимовича і почали бити

його своїми поясами по плечах, по голові де лиш попали а инші хапали за пісок і в очі йому ним кидали.

Артимович ледви добився до своєї карити і якось втік перед пімстою женщин, але не втік перед встидом і ганьбою власної совісти, котра завжди йому викиди робила, що він є відступником, зрадником Христа. Він відчув, що заслужив собі на то, аби відважні українки покарали його прилюдно при святім хресті Спасителя, котрого він прилюдно вирікся. І дійсно Артимович так взяв собі до серця цей випадок, що скоро по сім відкликав у начальника свій підпис на православя і вирікся схизми, покинув пробоство і поселився в губернії сідлецькій. Час до часу писав до своїх кревних, що чується щасливим і є дуже вдячним витулинським жінкам, за котрих щоденно і встаючи і лягаючи молиться і дякує Богові що вони покаранням його та упокоренням виратували його від схизми.

Ключі вправді дісталися до рук людий, але начальник Клименко надтягнув з Янова з козаками, розігнав селян від церкви, наложив контрибуцію на парафію і на її кошт зіставив козаків на два тижні.

Дня 2 січня 1875 року знова прибув до Витулина той сам начальник з трома сотнями козаків. Скликав людий і запитав чи будуть ходити до церкви та чи перепросять попа. Всі відмовилися від того, а тоді він приказав їх бичувати. Неначе при якійсь різні худоби одні козаки сідали на голови другі на ноги розтягнених мущин, а треті били нагайками без числа разів, аж доки жертва не зімліла. Як відтерли снігом і привели до притомности тоді питали другий раз, чи приймає православє. По відмовній відповіди вже казав начальник тримати скатованих розібраними на морозі, з відкритою головою, даючи їм час до надумання. Сам тимчасом пішов до піколи загрітися коло печі, бо на дворі був такий мороз, що йому і в футрі було за зимно.

По годині вийшов до своїх жертв і питав, чи приймають православє, а—що, як звичайно, всі відмовлялися, бо воліли згинути, чим душу погубити, казав знова їх розібраних простягати на снігу чи леду і бити до загину. Він сам зайшовши до хати покурював та споглядав через вікно, чи ревно працюють його салдати, та все докидав прикази "порот—порот." Зімлілого і без памяти відкидали на бік—як казали—"на прохолоду"—а тоді помагали иншим бити. Пятьох ісповідників Христових з болю утратило зовсім змисли, а деякі під буками й померли та перенеслися до вічности по свою велику заплату. Такими були: Іван Матвіїв, Олекса Левчук, Дмитро Криптифюк, Павло Денисюк, Ігнатій Филипюк і инші. А Юстина Давидюка по скатованню перевезли до сідлецької тюрми, а звідти до Росії, де скоро закінчив своє мученичє життя зіставляючи жену і пять сиріток в дома. Ось так через цілий тиждень мучив Клименко витулинських людий і, щоби перервати все одні і ті самі зойки, покинув на якийсь час Витулин та переїхав з частиною козаків до села Осівка. Ту на самім вступі заявив зібраним парафіянам, що Витулин вже приняв православє, а щоби та його безлична брехня не викрилася, як найострійше поручив козакам і стражникам пильнувати сусідні села і нікого не пустити до Витулина. По відмовній відповіді в Осівці наступили ті самі катування людий, що і в Витулині і таке саме нищення їхньої праці-дорібку. Як на щастя тих людий начальник врешті захорував, однак, виїзджаючи з Осівки, вибрав 4-ох господарів; Гавриїла Щуцького,—Йоакима Хвесюка,—Юстина Давидюка,—Антонія Михайлюка і давши їм на дорогу кровавy православну памятку відіслав їх залятих кровю до тюрми в Сідлицях, а звідти до Росії, де скінчили мучеництвом.

*** ***

Кричів, котрий мав около 600 душ, взірцево провадив о. парох А. Василевський. Він рішучо опирався приказам православного епископа з Холму Попеля і російського уряду!

При кінці 1873 року прислали до парафії вже якогось схизматицького священика, Урбана, а А. Василевському поручено зголоситися в Холмі. Він однак предчував, що його там чекає пімста відступника Попеля, тому утік зі своєю родиною до Галичини, де дістав парафію у Львові, церкву св. Пятниці і ще перед всесвітною війною помер.

В січні 1874 року, на приказ батюшки, поусувано з церкви всьо, що нагадувало католицизм, а уставлено предмети православні. Парафіяни тоді зайшли крадькома, повикидали їх та повносили назад свої давні вівтарі. Церкву назад замкнули, а ключі сховали між собою. Третього дня приїхав до них (начальник) урядник зі Сідлиць зі стражниками і, списавши протокол, забрав зі собою до тюрми понад 40 осіб, мужчин і женщин. Через три тижні поліція змушувала людий видати церковні ключі а таки їх у свої руки не дістали. Тоді спровадили до села начальника з трома сотнями війська.

Цей розбив церковні двері і, розставивши військо по квартирах, домагався від людий, щоби видали йому своїх провідників. "Ми всі є провідниками і роби з нами, пане начальник, що тобі сподобається," відповіли люди.

Військо стояло тут аж до Зелених Свят і так обїло бідних людий, що і старі і діти мусіли збирати траву, щавник і тим без соли й хліба кормитися.

Як тілько військо забралося звідси, люди зараз вигнали батюшку з пробоства. Стражники довідавшись про ре, вдали до села і стрінувши на дорозі Евфимію Николайчукову, котра на їхні питання не хотіла їм нич відповісти, збили її так жостоко, що вже не могла піднестися і скоро потім умерла, а діти-спрітки оставила на ласці людий. Кромі того ще забрали 20 мужчин до тюрми. Після трох місяців тяжкої вязниці ґубернатор звільнив їх з неї, але стягнув з них кару по 50 рублів від дому.

Та головно 1875 рік записався глибоко в память, як усім уніятам Підляся, так зосібна й парафіянам кричівським. "До підпису," кричав начальник—"Ми писати не вміємо," вимовлялися люди. За то й гнали всіх до громадської канцелярії, де кров парафіян кричівських і підлогу й стіни скроплювала-зливала. Салдати-ґренадири враз з козаками катували невинний нарід до схочу без милосердя. На перпім екзаміні православія кричівські мужчини дістали по 250, а женщини 150 нагайок. Безнастанним катуванням тутешнього народу козаки пріли й так були змучені, що на морозі розбиралися аж до сорочки.

Деякі з людий по кілька разів переходили через таку пекольну чергу і много з них лежали по своїх домах котрі змінились на шпиталі. Теофіля Сінявського, Якова Нечипорука й инших по скатованню карали ще в тюрмі, а потім вислали в глиб росії, де вони померли далеко від родини, від своїх жінок, та дітий-спріток.

Особлившим способом мстився начальник Клименко на жені Нечипорука Анні, бо вважав що вона має вплив на людий. Її мучили по тюрмах в Янові, Білій, Сідлицях, а потім заслали її до Росії. При тім грозили й иншим відважним женщинам та казали, що то всіх чекає така доля, якщо не будуть заохочувати мужчин перейти на православє. По привезеню Нечипоруків осталося четверо їхніх сиріток, з котрих найстарше 14-літне хлопя гонили москалі до перепрошення попа, грозили йому, що возьмуть його до війська, а обійстя

знищать. Та непохитне хлопя все відповідало: "робіть зі мною, що хочете, а я православним не буду." В кінці ґубернатор хотячи перестрашити українців тої околиці, заслав до Росії Нечипорукових дітий, Стефана, Агрипіну, Пелягію й Теклю, 4-літну дитину, а всьо їхнє майно зліцитував на оплату залеглих грошевих кар. З цеї парафії є ще кілька инших засланих у глиб Росії, але імен їхніх не записано.

—o—

ПОКАРАНЕ СВЯТОТАТСТВО

В Злучених Державах, в Бостоні, збудовано монастир Сестер Урсулінок, в році 1820. При монастиреві була школа, яку вели Сестри; був також інтернат, в якому мешкало богато дітей-школярів. Монастир і місце були за малі для школи й інтернату, бо число дітей в школі зростало для Сестер з кождим роком.

Епископ віддав тоді для Сестер величаву посілість на Мавнт Бенедикт (Mount Benedict), що була віддалена мило від Чарлеставн (Charlestown), коло Бостону, що творило неначе передмістя того великого міста. Там збудовано велику школу і гарний монастир. Було вісім Сестер і здавалося, що скоро зросте їх число, бо мали гарні нові покликання до законного життя.

В ночи, 11 серпня 1834 року, товпа пуританів, підбурена своїми проповідниками, збурилася проти католиків. Всі фанатики Бостону долучилися до них і всі зі шаленим криком пішли на гору Мавнт Бенедикт. Це діялося в ночи. В монастиреві всі спали спокійно несподіваючися нічого. На крик, що доходив з надвору, монахині збудилися. Але заки мали час убратися і збудити своїх школярів, вогонь вже обхопив довкола їх монастир, а поломінь своїми язиками входила до їх келій....Вороги католицької церкви підпалили монастир і прилежну церкву. Монахині і дітвора ледви спаслися....а злочинці рабували монастир і церкву.

Один з фанатиків вийшов з товпи і підійшов до престола. Святотатською рукою отворив кивот і виняв пушку з Найсв. Тайнами; отворив її і святі частиці вложив до своєї кишені. Відтак повний діяволської гордости Кальвіна пішов до коринми в Чарлеставн. Там хвалився своїм святокрадським ділом.

Случайно був там один Ірляндець католик і зі жахом слухав про то святокрадство. . . . Фанатик-злочинець пізнаючи його, виняв з кишені пару частинок і кидаючи перед Ірляндцем сказав в зневажливий спосіб:

"Возьми то! Тут твій Бог! Від тепер не потребуєш шукати Його у своїй церкві!"

Ірляндець перенятий страхом не міг вимовити ані слова. Не сподівався ніколи такої зневаги Бога!

Богохульник вийшов відтак з кімнати.

Минуло пів години. Минула година. Він не вертав. Предчуваючи якесь нещастя, з якого не здавали собі справи, вийшли присутні шукати його і знайшли розтягненого на земли, мертвого. Згинув смертю єретика Арія.

Не можливо було описати чувства страху, що заволодів товпою протестантів.

А Ірляндець у своїому серцю подивляв діло Божої справедливости, що так нагло показалася над богохульником. Він осторожно позбирав порозкидані частиці а зближившися до злочинця відрізав кишеню, в якій містилися оставші частиці.

Присутні окружили в остовпінню нечистий труп, а Ірляндець поспішив скоро до катедри, де з пошаною віддав епископови святі частиці, які захоронив перед знеславленням.

Вістка про цей случай, як нагло Господь Бог покарав осквернителя, успокоїла розпалілих фанатиків в місті.

ЯК ВИХОВАТИ СВОЇ ДІТИ?

"Виховуйте своїх дітий у карности й напоминанню Господнім."—(Єф. 6.4).

Нераз даються чути скарги й нарікання родичів на своїх дітий. Ці нарікання приходиться нам чути мало чи не кождий раз, що мається нагоду вести розмову зі старшими людьми, що мають діти. Неодні, зі сльозами в очах а з болем в серці, кажуть: "Діти нині не ті що колись були. Колись були слухняні, уцтиві, трудящі й працьовиті. Вміли колись старшого ліпше пошанувати і себе самих ліпше шанували. А тепер . . . "—і при тих словах лиш рукою махнуть.

Гіркий це досвід для батька й матері, що то не одну ніч не доспали, працювали, гарювали, трудились—а всьо для своїх діточок—а тим часом, коли ці діточки підростуть, лиш невдякою—чорною невдякою—їм за це відплачуються. Гіркий це рівнож досвід для не одних родичів, коли їхня дитина нанесе їм сорому і себе соромом покриє.

Якаж, однак, цьому причина, що так мало мають нині родичі потіхи зі своїх діточок? А якщоб ми так відгадали причину цього лиха, як тоді йому зарадити, а передусім, як йому запобігти, щоби не мати колись причини нарікати й плакати на своїх дітий—одним словом—як виховувати своїх діточок, щоби мати колись з них потіху.

Увійдіть у город першого-ліпшого вашого сусіда. Коли там грядки виполені, як годиться, з буряну й хопти, одним словом, в городі є порядок а ярина гарна; якщо там, крім цього, є щей насаджені гарні цвіти, що видають милий запах, то ви певно скажете—або принайменше подумаєте: як тут у городі мило й любо! Що за хороші тут господарі! Колиж противно, город занедбаний, заросліий буряном, що геть чисто приглушив ярину, то певно ви собі подумаєте—а може й в голос скажете: кепський з мого сусіда огородник, кепський з нього господар! А може й скажете що це лінюх та недбайло, що він не варт того куска землі, бо не вміє з нього користати.—І ви певно не помилитесь.

Христіянська сімя це наче город. Увійдімо до нього. У цьому городі зацвили цвітки—діти. Як любо глянути на них, коли вони уцитві, слухняні, роботящі, побожні! Як мило, коли діти люблятся взаїмно і стараються по своїм силам помагати своїм родичам та злегчити їм тягарі й терпіння. Як це приємно бачити, коли вони уникають всього, що моглиби, батькові або матері, заподіяти хочби й найменшу прикрість. Одна мати, що мала лиш двох синів, не могла ними нахвалитися та з великим вдоволенням говорила: "Маю лиш цих двох, але не знаю; як маю подякувати Богові, що дав мені таких добрих дітий. Вони мені ще ніколи не заподіяли найменшої прикрости." Ці юнаки вишукували всяких способів, щоби своїм родичам справити приємність. Щаслива була ця мати! Щаслива така мати, що може так похвалитися своїми діточками! Так, це правда, ця мати щаслива, але це її власна в тім заслуга. Заслуга батька й матері, бо цеж вони так виховали обох своїх синів. Вони навчали їх, що обовязком дитини є слухати, любити та шанувати своїх родичів,—навчали їх цего замолоду, а тепер лиш збирають плоди з того, що посіяли. Ось добрі ро-

дичі! Ось добрі огородники! На жаль, так мало є нині таких родичів, тому й так мало є добрих дітий!

Нераз бачимо, як у неодній сімї, місто любови, згоди та взаїмної помочі, є лиш ненависть, так дітий одних до других як і до своїх родичів, незгоди й сварні, що з христіянського дому роблять правдиве пекло. У такій родині є лиш нелад. Тому то без найменшого ваганняся—пригадуючи собі наше порівнання родини до городу—скажемо, що якщо є в родині злі, неслухняні й безбожні діти, що не вміють ні любити ні пошанувати батька й матір, там кепські родичі. Вони й не варті тих дітий, що їм Господь дає.

Дуже часто батьки й матері, місто нарікати на своїх дітий, повинніби радше винувати себе самих. Якщоб так вони були ще змалку на них більше уважали, навчали та виховували по словам св. Апостола Павла, який сказав: "Виховуйте дітий в карности та напоминанню Господнім," якщоб так були поправляли їхні блуди, коли ще не було запізно—коли ще злі склонности й пристрасти не були глубоко вкорінені, то певно, що малиб тепер зі своїх діточок потіху вместо смутку. Наша українська пословиця каже: нагинай галузку, поки молода. Ця пословиця тим більше правдива, коли ходить про виховання дітий. Злий наліг, склонність, зла пристрасть це наче старе, криве й гудзовате дерево, яке радше зломиш, як нагнеш, спростуєш. Так то річ мається з дітьми: якщо хочеш, щоб диття було добре, учи його замалку. Колись буде запізно: чого Івась не навчився, Іван не навчиться!

Скаже може хто: які я ще маю особливші обовязки взглядом моєї дитини?—не боса, не голодна, чого їй ще більше треба? Що можу я ще її більше дати? Богато є таких родичів, що так говорять. Богато є таких родичів, що дивлються лиш на тіло дитини а не на її душу. Забувають, що диття має не лиш тіло але й душу безсмертну. А так, як душа є чимсь вищим від тіла, так і обовязки взглядом душі є більші й взнесліщі. Диття, це дорогоцінний скарб, який повірив Господь опіці родичів. Повірив його, а не дав. Це значить, що діти не належать до своїх родичів як яка власність, з якою можуть робити, що їм лиш захочеться. Диття є, передусім, власністю Божою. Диття є, в першій мірі, дитиною неба—дитиною Бога, на якого образ і подобу є сотворена. Вона мусить осягнути цю ціль,—а родичі мають обовязок її в тім помагати. Цей обовязок вони взяли на себе вступаючи у стан сопружий.

"Хто прийме одно таке диття в моє імя"—сказав раз Ісус до своїх учеників, вказуючи на малу дитинку—"цей мене прийме."

Розважте, любі родичі, над цими словами. Ісус Христос дає себе самого, у виді маленької дитинки, під вашу опіку і охорону. Від вас—і лишень від вас залежить, щоби з них зробити приятелів і любителів Ісуса. Ви—і лишень ви, любі родичі, будете причиною, якщоб часом з них мали статися приятелі діявола а вороги Ісуса Христа. Ваші діти будуть або святі, або прокляті, після того, як ви їх виховаєте. Вибирайте....!

Пощо диття прийшло на світ? Яке його завдання на цій землі? В який спосіб має воно йти до цілі; до якої сотворив його Господь? Ось стілько таких і тим подібних питань, які неодним родичам і на гадку не приходять. Тимчасом їхне диття живе, опущене, як лиш само знає! А родичі його звуть себе христіянами!

Щоби родичі, які ще мають діти, або сподіються мати, могли дати їм правдиво христіянське виховання і в той спосіб могли мати зі своїх дітий потіху, ми будемо старалися подати, на сторінках Голосу Спасителя, потрібні вказівки. Щоби цей предмет тим ясніше представити, будемо поступати постепенно: від першої хвилі, коли диття приходить на світ аж до хвилі, коли син чи донька вибирають собі стан, який робить їх незалежними від родичів.

Годиться, однак, згадати про деякі обовязки родичів взглядом себе самих, які є необхідними, коли ходить про виховання дітий. Про це буде мова у слідуючмоу числі Голосу Спасителя.

В окнім місточку, у Тиролю, кількох молодців зійшлися до корчми та почали собі кпити з Непорочного Зачаття Божої Матери. Виговорювали ріжні плюгавства. Один з тих молодців відзначався своєю ненавистю до Пречистої Діви. Та кара Божа не дала на себе довго ждати. Добре собі підпивши, наш богохульник усів на коня і поїхав домів.. Дорогою продовжав ще свої хули на Марію, коли нараз побачив, край дороги, статую Матери Божої Непорочно Зачатої——які так часто мож подибати край гостинців у тім краю. В тій самій хвилі його кінь скочив у бік та кинув ним об статую.... Доперва слідуючого дня, рано, знайшли його не притомного, у стіп Божої Матери, в калюжі власної крови, з отвореними грудьми.... Так і не відзискавши притомности, зійшов з цього світа.

Подяка св. Тересі від Дитятка Ісуса за її Чудо.

Переходячи біля римо-католицької церкви, посвяченої в честь св. Тересі від Дитятка Ісус, у Вакав, Саск., ніколи не минув я її, щоби не поступити й не помолитись до Великої Чудотворниці св. Тереси. Не раз зложив у її честь маленьку офіру і кождого разу моє серце предчувало, що я потребую її помочі.

І так сталося!

Дня 15 Падолиста, 1933 року, лікар у Саскатуні, по вислідах Екс-рей, доручив мені, щоби я сейчас піддався операції, бо стан здоровля грізний—Тому то я в тім смутку їду домів через Вакав—і, по мойому звичаю,—вступаю до Чудотворної св. Тересі і горячо прошу її, щоби вона захоронила мене від смерти. За її натхненням поїхав я сейчас до Винипегу, до нашого Преосвященного порадитись—чи їхати мені сейчас до старого Краю і там умирати, чи піддатися операції.

За щирою порадою Їх Преосвященства удався я до католицького лікаря, Доктора МкНолті, який мене відставив до католицького шпиталю у ст. Боніфас. В моїй кімнаті, в шпитали, побачив я на стіні образ св. Тереси від Дитятка Ісус. Тож я сейчас упав на коліна і молився горячо о поміч—а навіть о чудо—якщо мені грозить уже неминуча смерть.

Дня 21 Падолиста мав я операцію на жолудок. Колиж лікар побачив мій, майже цілий знищений, жолудок, перше його переконання було, що це рак....! Тому відтяв кавалок і відіслав до лябораторії на розслід.

Мене тимчасом повідомили, щоби я приготовлявся на смерть! В тій так прикрій хвилі глянув я на образ Чудтворної Тересі й духом молюся до ньої, щоби виратувала мене від неминучої смерти —хочби й чудом.

І я не завівся. Моя просьба зістала вислухана! З лябораторії прийшло повідомлення, що це не рак а боляк так дуже знищив мій жолудок.

Дня 9 Грудня прийшла страшна операція. Тревала майже три години і я прямо умирав під ножами. По операції моє тіло було геть чисто сине а всі присутні були певні моєї близкої смерти. Однак за чудом св. Тереси перебув я тую смертельну операцію—бо витято два кавалки мойого жолудка—а 7 Лютого вийшов я зі шпиталю й вернув у своє давне місце—Кадворт, Саск.

Тому я публично і як найсердечніше дякую св. Тересі за її опіку—за її чудо, яке здійснилось на моїй особі тай взиваю увесь наш українсько-католицький нарід, щоби у своїх потребах удавався до Великої Чудотворниці XX віку, св. Тереси від Дитятка Ісус. Вона може зділати чуда не лиш поодиноким особам але й цілому українському народові.

Почитатель св. Тереси від Дитятка Ісус,
о. Павло Решитило,
місіонар з Кадворт і околиці.

—0—

ЖИТТЯ СВ. ҐЕРАРДА

Розділ перший — Молодий вік Ґерарда.

(Продовження)

Коли Ґерардови минув семий рік, післали його до школи. Про його школярське життя дуже мало що знаємо, хиба то, що був бистрий і понятливий. Наука йому легко йшла, тим більше, що він часу даремно не гайнував, але вчився. В короткім часі навчився рахунків, читати, писати і плавно говорити. Листи, яких Ґерард в пізніщих літах багацько писав до ріжних осіб, а які позістали до наших часів, вказують, що він добре знав свою рідну мову, бо писав плавно, зрозуміло і без блудів.

В школі мав він не мало товаришів, бо всі його любили, а вже найбільше сам учитель. Бувало зайде яка перешкода в дома і Ґерард не піде до школи. Сейчас учитель посилає котрого з учеників, щоби пішов до Маєллів та розвідався, що зайшло, чи не захорів часом Ґерард.

Серед молитви, праці та науки минуло кілька років. Ґерард що раз то більше зростав у мудрости, в літах і в ласці у Бога і у людий.

Вкінці зближилася для нього довго очікувана хвиля. Надійшов час, у якому він міг по раз перший приступити до святої Сповіди та з рук священика прияти Тіло і Кров Господню. Хотай, що правда, він дізнав вже був тої ласки в чудесний спосіб, коли святий Архангел Михаїл подав був йому одної ночі святе Причастя, то однак до першого торжественного святого Причастя в церкві позволено йому доперва тоді коли укінчив десять років життя.

Можна собі уявити, яка велика радість мала його огорнути, і як він дякував Ісусові, що зволив йому в кінці дочекатися цеї ласки. Це було завсігди одно з найбільших його бажань.

Святий Августин оповідає, що перші християни в Африці мали звичай називати Пресвяту Евхаристію життям. І так, щоби в собі взаїмно розбудити бажання й жажду до цего небесного Корму, говорили одні до других: "Ходімо, підемо до Життя."

Мабуть нема иншого слова, що би краще і влучніще висказало тайну силу, яку має Тіло і Кров Господня. Ба, навіть сам Ісус Христос не инакше говорить. Ось, що оповідає нам Євангелист Йоан: Коли одного разу Ісус в чудесний спосіб наситив пять тисяч народа, а відтак, щоби скритися перед цею товпою, що хотіла Його зробити своїм царем, пішов у Капернаум, то люди дослідили Його там і прохали щоби їм ще дав такого хліба. А Ісус тоді сказав:

"Я хліб життя; хто до мене приходить, не буде голодувати, а хто вірить у мене не буде прагнути ніколи. . . . Я хліб життя. Ваші вітці їли в пустини манну і повмірали. Се хліб, що сходить з неба: щоб не вмер той, що його їсть. Я хліб живий, що зійшов з неба. Коли хто їсть цей хліб, житиме по віки, а хліб що я дам, це моє тіло за життя світа. . . . Хто їсть моє тіло і пє мою кров, має життя вічне, а я воскрешу його в послідний день. Як післав мене живий Отець, і я живу Вітцем, а хто їсть мене, і той житиме мною."

Ґерард приступав до святої Господної Трапези як до жерела життя. А щоби віднести тим більшу користь з першого Святого Причастя, він до нього насамперід добре приготовився молитвою і постом. Чому звичайно молодь так мало відносить хісна зі Святих Сповідий та Причастий?

Ледви що деякий висповідався, а вже знова на його совісти множество тяжких гріхів. Це тому, що не добре приготовлялися до першого Святого Причастя. Одно Святе Причастя вистарчить, щоби освятити людину, але треба до нього добре приготовитися. Треба раз на все зірвати всякі вузли гріха. В тім лежить тайна великої святости Ґерарда.

Важна це була хвиля для Ґерарда, бо міг тим пізніще злучитися з Ісусом якого любив усім серцем. Можна собі уявити з якою побожністю він вперве приступив до престола, щоби з рук священика одержати Цего, що йому так часто давав біленького хліба в каплиці Калопінано! Зі сльозами в очах згадував пізніще цей незабутний день.

Від тоді бажав причащатися що дня. Та не був це тоді звичай, щоби так часто причащатися. Його сповідник йому позволив однак два або три рази в тиждень, не частійше.

Ісус запанував від цеї хвилі раз на все в його невиннім серцю. Про Нього лишень любив наш молоденький святий розмовляти. Всяка розмова, що не вела до Бога, або не була побожна і пристойна, була для нього тягарем. З дня на день ставався побожніщий та святіщий. Вже в так молоденькім віці він "стався, як каже святе Писання, "подивом для ангелів і для людий," як це були перші християни і святі в часах апостольських.

Добрі родичі тішилися щастям яким наділив їх Господь в тій надзвичайній дитині. Не дармо то каже наша українська пословиця: "добрі діти родичам вінець." Що могло Маєллям бракувати до щастя?

А однак, як по літі наступає осінь а опісля зима, так по радости приходить смуток і журба. Чоловік не є сотворений для цього світа. Він жиє тут на земли лиш на це, щоби перебути подорож до вічности. Ця подорож трудна, а дорога, що веде до вічности, є вистелена прикрощами та терпіннями. На земли ніхто ще не зазнав правдивої щасливости. А хоч були такі, що догаджували собі і заспокоювали земськими добрами свої змисли, то прийшла година розлуки з цим світом і вони тим більше ще мусіли терпіти. Усіх своїх бажань не заспокоїли так, як булиби бажали, і на вічність не приготовилися. І так нагі, без добрих діл, стали перед строгим Суддею, щоби одержати від Нього заслужену кару.

Наша радість є все змішана з прикрощами та журбою. Цей менше, той більше, усі однак мусимо щось терпіти. Усіх

нас хоче Господь досвідчити, чи ми є гідні нагороди, яку нам приготовив. Найліпший досвід це терпіння.

Щасливий той хто в терпінню не забуває на Бога. Щасливий рівнож той—ба, й сто раз щасливіщий—хто на терпіння є приготований. Рівнож і цей, що хоче вести борбу проти усіх ворогів своєї душі, мусить добре узброїтися, щоби сам не впав жертвою в бою. Вороги нашої душі, це наші злі пристрасти і склонности, що провадять нас до гордости, до гніву, до нечистоти і инших гріхів. Проти них ми мусимо боротися, якщо хочемо заслужити собі на вічну нагороду. "Царство небесне терпить насильство," каже Святе Євангеліє, "а насильники здобувають собі його."

Приготування до терпінь та небезпек життя, це молитва, вправа в чеснотах, що противляться нашим злим склонностям і вкінці принимання Святих Тайн. На те й вони були установлені, щоби дати нам сили в борбі зі світом. Хто хоче вийти з цеї борби побідоносно, мусить їх вживати, хто їх занедбує—пропав на віки!

Ґерард це добре знав. Приготований і узброєний, він сміло став до борби з усім, що могло його відвести від Бога. Так, як колись Архангел Михаїл, з кличем на устах: "Хто яко Бог," кинувся в борбу з діяволом і побідив його, так і він з кличем: "Хай жиє Ісус і Марія," став до бою з ворогами своєї душі.

Ціхою великих угодників Божих є, не лиш радо принимати й переносити усякі прикрощі й терпіння, які на них зволить Господь зіслати, але, що більше, просити Бога, щоби їм їх як найбільше посилав. Так і Ґерард безвпинно молив Бога, щоби Він зволив посилати на нього як найбільше терпінь, щоби міг їх переносити з любови до Цего, що терпів так страшні муки на кресті ізза нашого спасення. Він знав що через терпіння Бог стається нашим довжником а цей довг мусить нам сплатити в будучім життю. Господь знова не відмовив цій щирій просьбі.

(Дальше буде)

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

(Продовження)

Визволення.

Нещастя, котрі Бог щойно допустив на Єгипет, розлютили гордого фараона. Коли темрява останніх трьох днів розійшлася, на нього напав страшний гнів. "Відійди від мене," сказав він до Мойсея, "наколи ти покажешся у моїй присутности, смертію умреш." — "Великий царю," відповів чоловік Божий, "тебе послухається, моя нога більше не вступить у твою палату." І покинув володітеля. В якийсь час опісля заки наніс останній удар на Єгипет, Бог дав освободителеві розпорядження, котрі він мав передати народові:

"У десятий день цього місяця, котрий від тепер буде для вас першим місяцем у році, постарайтеся, щоби мати в кождій родині однолітне ягня. В чотернайцятий день ви пожертвуєте його в часі сумерку.

"Кровю того ягняти помажете одвірки й пороги дверий у кождому домі; опісля, тої самої ночі, ви зїсте мясо з нього з неквашеним хлібом і диким зіллям. Будете їли поспішно, з бедрами підперезаними, з обувям на ногах, з палицею у руці ожидаючи Пасхи, то значить переходу Господа. Я, Єгова, перейду Єгиптом серед ночі, повбиваю первенців людий немов звірят, і будуть знали, кілько є варті боги Єгипту. І взнесеся тоді по країні крик, якого ухо головіка це ніколи не чуло. Попри доми Ізраїля, помазані кровю, я перейду, і жахливе нещастя не досягне їх.

Цей торжественний день буде кля вас днем вічного завіта: з покоління на покоління ви будете його святукувати з неустанним почитанням. І в кожду річницю будете жертвувати пасхальне ягня; і коли діти ваші будуть питати вас, по що той празник з ягнятем, ви відповісте: То на память жертви, котру ми жертвували тоді, коли Єгова перейшов, щоби вкарати єгиптян і визволити свій нарід."

Розкази, дані Мойсеєм, точно виконалось. І ось, чотернайцятого дня місяця, у часі таїнственної вечері, Господь убив всіх первенців, від первородного фараона у царській палаті до первородного невільника у тюрмі. В цілій країні, як і у головному місті, всі, король, князі, дворяни і піддані, переражені жахом, встали серед розпучливого ридання: у кождій хаті находився труп.

Під напором цього нещастя переляканий фараон покликав до себе Мойсея: "Вийдіть зпосеред мого люду, ти і діти Ізраіля," сказав він благальним голосом. "Жертвуйте свому Богові, так, як ви о це мене просили. Позабирайте свої вівці і свої стада, і не забудьте молитись за мене."

"Так," загомонів увесь нарід, "ідіть скоро, інакше погинемо всі." Ізраілітяни вийшли з Єгипту у числі щість сот тисяч мущин, спосібних до ношення зброї, забіраючи зі собою всі свої стада.

В той спосіб здійснилося визволення, приобіцяне Авраамові чотириста літ тому взад. Лишаючи землю вигнання, потомки патріярха не забули останніх слів умираючого Йосифа: "Коли Бог посітить вас, заберіть кости мої зі собою, щоби їх похоронити в землі, приобіцяній Авраамові, Ісаакови і Яковови." Побожно взяли вони святі останки того, котрого їх батьки кликали своїм спасителем і пустились, обтяжені дорогоцінним скарбом, на дорогу в вітчину.

Мойсей став на чолі цеї безмірної каравани, котра числила поверх трйох міліонів людий. У Сокоті, де перший раз стали табором, він зумів зорганізувати поодинокі покоління і дати різні розпорядження, потрібні до удержання порядку. Другий раз розложились табором у Оттомі, котрий лежить на самому вступі у Аравійську пустиню. Там Бог, що вивів їх з Єгипту, зволив здіятись їх провідником. Він показався їм у виді хмари, котра стала у воздусі немов стовп. Протягом ночі видавала зі себе ясність і освічувала їм дорогу; в день тратила вона свій блеск і хоронила їх від упалу сонця. Сини Ісраіля, повні радости, пустились у дальшу дорогу під управою таінственного провідника.

Але ось! У хвилі, коли вони звернулись на схід, щоби дістатись до обіцяної землі, Бог приказав їм завернутися. "Розложіться табором перед Пігахіротом, межи морем і горою, межи Магдолом і Веельсепфоном. Закаменілий фараон, коли вас побачить замкнених у цім непрохіднім місці, схоче вас переслідувати. Для мене буде це нагода, щоби показати його армії силу мого рамени, а цілому Єгиптови, що я є Господь."

Тож на приказ Мойсея Ісраілітяни розложились табором коло Пітахірот. На сході мали вони перед собою Червоне Море; на заході були гори, що замикали вхід у пустиню, а слідом за ними гнали розлючені єгиптяни, щоби їм не дати поступитись на зад. Справді! Коли перейшла перша хвиля жаху, фараон і його слуги змінили свою постанову. "Як безумно це," так казали вони, "що ми пустили так своїх невільників!" І в одному менті фараон зібрав своїх жовнірів, сів на свій віз, і на чолі шістьох соток воєнних повозок, з люттю у серці, пустився у погоню за дітьми Ісраіля. Прийшовши до Пітахірот з цілою своєю армією, побачив Ісраілітян розложених табором на березі моря, на вузенький рівнині, що мусіла неминучо стати їх гробом. Гордий фараон тішився зі своєї легкої і певної побіди. Та ще не знав він могучости Єгови.

Самі Ісраілітяни ще єї не знали, бо тільки побачили за собою безчисленну армію фараона, взялися кричати проти Бога і Мойсея: "Чи не було гробів у Єгипті," ревіли вони, "що ти нас завів у цю пустиню, щоби нас тут похоронити? Чи не мали ми рації, коли ми відповідали на твоє безумне предложення, щоби лишити Єгипет: Остав нас, щоби ми служили своїм панам? Краще нам там рабами бути, як тут на пустині вмірати!"

(Дальше буде)

Католиць̀ким Світом

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ

Про спасенні наслідки Святого Року.

Установляючи Рік 1933 Ювілейним Роком — Святим Роком, Святіщий Отець, Пій XI, поручив вірним, по цілому світові, щоби молилися та працювали в тім намірі, щоб святкування памяти Христових Страстий і смерти на Кресті принесло цілому людству мир і згоду, а святій Церкві свободу, яка її належится. Дальше, він завзивав нас до покути за гріхи, не лиш наші власні, але й тих, що Бога не знають і не люблятv. Бо є це святою правдою, що в наших часах—навіть у тих державах і краях, що звуть себе християнськими —дається відчувати великий брак мира і згоди. А причина цього є в тім, що навіть ті, що звуть себе християнами, не живуть по засадам Христовим. Ціле наше життя і буття має свій початок в одинокім жерелі—в Бозі, тому й добробут його, мир, згода, любов і щастя, може узасаднюватися лиш на любові Бога і на захованню Його заповідий і на підданнюся проводові Його Улюбленого Сина Ісус Христа. "Це є життя вічне: щоби вони знали Тебе, правдивого Бога і Того, Котрого Ти послав, Ісуса Христа."—(Йоан, xvii. 3). Якщо знова

життя людське ухилятисьме від зависимости від Бога і Його заповідий, тоді не може бути й мови о гаразді, мирі, любові та згоді. Тоді сильніщий бере верх над слабшим і допче навіть найсвятіщі права свойого ближнього.

Так то воно діесь тепер у світі.

І тому то Намісник Христовий, Папа Пій XI, проголосив був Ювілейний рік у 1900-ліття Страстий і Смерти Ісуса Христа. Пригадуючи собі, в цім році, терпіння, які Христос витерпів за нас, мимоволі ми полюбимо Його й повернемо до Нього як нашого єдиного прибіжнища, бо неможливо, щоби хто розважував Страсти Христові і не полюбив Його.

І справді, можна сміло сказати, з великими одушевленням відповів світ християнський голосові Верхного Пастиря Христового стада. З великими торжествами обходжено, по усіх усюдах, памятку Христової Смерти. Нарід горнувся до Христа. Заявляв, присягав Йому свою любов і вірність, каявся своїх гріхів, навертався.

Та на тім, однак, не має воно скінчитися. Треба, щоби ті добрі наслідки, започатковані в Ювілейнім Році перейшли ще глубше в наше життя. Треба, щоби та іскорка любови до Божественного Спасителя обняла увесь світ і розгорілась у великий вогонь. Треба, щоби всі любили Бога, жили по Його заповідям не день-два, не рік, але ціле життя. О це, якраз, всі члени, всі любителі Христового Серця, мають в цьому місяці молитися.

Хай, отжеж, на наших устах будуть безвпинно слова: "Ісусе, дай нам ласку, щоб ми любили Тебе все більше й більше!"

Навернувся перед смертю до католицької церкви найбільше учений свого часу, Павло Віяр, який помер недавно тому у Байон, у Франції. Від довгих літ вже він блукав поза св. Церквою. Але коли вже зблизилась смерть, він зажадав священика, навернувся щиро і одержав послідні св. Тайни. До послідного свойого відиху не хотів про нічо инше говорити, як лиш про Бога.—Видно, що хоцай у католицькій Церкві трудно жити, бо треба заховувати Божі і церковні заповіди, але зато легко є в ній вмирати!

Дипльоматичні зносини Сполучених Держав з Ватиканом—Ходить вудка, що Сполучені Держави задумують навязати дипльоматичні зносини з Апостольським Престолом по 67-літній перерві. Католицька Церква в Сполучених Державах є найсильнішою ор-

ганізацією, яка числить пяту часть усього населення краю. З католиками мусять числитися.

Ще 42 священики у російських тюрмах.—Хотяй большевики трублять по цілому світові, що вони не переслідують церкви та що в них є релігійна свобода, 42 католицьких священиків, які тепер знаходяться в Росії, валяються по большевицьких тюрмах! Така то в них свобода райська у всім!

Австрійські соціялісти розчаровані повертають до Католицької Церкви. Многі з них далися звести на зьу дорогу брехнями дематогічних агітаторів, а тепер бачуть, як грубо їх ошукали. Так, як в Росії й у Мексиці, обіцяли їм комуністи рай, якого дати не могуть. Правительство взялось до них в драстичний способ і систематично винищує соціялізм в усіх ділянках горожанського життя, так у школі як передусім у політиці. Многі, що через соціялістичні науки потратили були віру, повертають тепер на лоно католицької церкви.

С.С.Ф. і Католики.—Останніми часами Архепископ Монтреалу, видав пастирський лист, у якому прекрасно показує небезпеки, які криються в науці нової канадійської політичної партії С.С.Ф. У слідуючому числі Голосу Спасителя подамо, для наших читачів, дещо, що буде для них хосенне відносно С.С.Ф.

В Альбом "Патріотів" що Гидили в Канаді Укр. Катол. Священиків.

З нагоди 150-літного істнування Української Католицької Семінарії у Львові, ось, які желання надійшли, окрім многих инших.

До Високого Ректорату Греко-католицької Духовної Семінарії, у Львові:

Український Науковий Інститут в Берліні щиро витає Хвальну Семінарію з нагоди так поважного ювілею і бажає їй і надалі непохитно стояти на сторожі української культури. **Визначне місце Семінарії в нашім національнім відродженні служить найкращою** запорукою її дальшої успішної діяльности в майбутньому.

З глибокою пошаною, Мірчук,
директор Інституту.

Берлін, 3-XI, 1933.

Наукове Товариство ім. Шевченка, Львів, дня 1-го Листопада, 1933:

До всесвітлішого Ректорату Гр. Катол. Семінарії у Львові:.

Півтора століття була і є Гр. Кат. Духовна Семінарія тим огнищем, з якого ішли та йдуть на цілу Галицьку Україну та далеко поза її межі лучі духового та культурного українського життя. З її мурів вийшло відродження українського духа та української національної думки, вона була першою святинею української науки, мистецтва та пісні. І з гордістю вона нині може глядіти на свою історію, у якій записалися золотими буквами і галицька Трійця і учасники першого українського галицького з'їзду ученого і цілі ряди великих богословів, учених, політиків, економістів і мистців. Тому нині Наукове Товариство ім. Шевченка, що **веде далі ту культурно-наукову роботу, під яку клали колись перші основи питомці** славної Гр. Кат. Семінарії, витає заслужену нашу інституцію з сердечним побажанням, щоби вона і далі, серед найтяжчих хвиль нашого народного життя, сповняла свою велику місію для добра українського народу, для успішного розвитку його духа та культури.

За Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові.

др. В. Левицький, голова. — др. Р. Цегельський, секретар.

До Всесвітлішого Ректорату Гр. Кат. Духовної Семінарії у Львові:

Стопятьдесять літ істнування Гр. Кат. Духовної Семінарії, це час закріплення гр. кат. церкви та її засад серед українського народу, та одночасно **це час розцвіту й дозрівання українського народу до тієї міри, що в 1918 році він був здібний пірватись на великий чин.**

Не було ділянки в розвитку українського народу, в якій золотою ниткою не блестіливби труд і посвята гр. кат. Духовенства, вихованого і підготованого на життєву дорогу гр. кат. Духовною Семінарією у Львові. І в ділянці виховання молодих поколінь, яку **український нарід вложив на рідну школу, займають визначне і почесне місце** світлі виховники і достойні учні львівської гр. кат. Духовної Семінарії. Без **видатної помочі, без великого труду українського духовенства**—булаби "Рідна Школа" позбавлена в народі інтелігентного проводу **і напевно не дійшлиби до тих успіхів,** які вона може виявити в сьогоднішну хвилину.

Величаючи 150-ліття істнування цієї преславної установи, можемо сміло з відрадою ствердити, що **вихованки гр. кат. Духовної Семінарії, це нероздільна краща частина українського народу, це сподвижники його змагань і ідеалів.** Бажаємо щиро, щоби таке відношення тревало все, щоби ідеї, вирощувані серед мурів гр. кат.

Духовної семінарі у Львові, западали в душі не тільки безпосередних молодих слухачів, але й вростали в кість і кров українського народу на всіх просторах.

Нехай живе і кріпшає установа, що витворює природних провідників народу—нехай живуть її вихованки і захистники.

У Львові, 1-го листопада, 1933.

Головна Управа Рідної Школи.

о. Олекса Базюк, заст. голови. — др. Мирон Коновалець, секретар.

А що думають чолові громадяни?

Краків, 4-11, 1933.

Маґніфіценціє!

Щиро дякую за ласкаву память про мене. Радби я бути учасником такого радісного і світлого свята в історії нашої культури, але з Кракова до Львова не близько, а викладів також не можу опускати.

Одно мені лишається, а саме подумати над заслугами Інституції, якої провід спочиває в руках Вашої Маґніфіценції і віддати отсим безперечно **величезним заслугам** мій низький поклін, що отсим і роблю.

Не можу собі уявити, де ми нині булиби і як виглядалаби наша народна справа, колиби протягом останньої сотні літ не розвивала своєї спасенної діяльности гр. кат. Духовна Семінарія у Львові.

З неї то вийшли тисячі наших священиків, культурно-просвітних діячів і провідників народу. Згадаю тільки імена Маркіяна Шашкевича, Устіяновича, Трещаківського, Танячкевича, Стефановича і богато-богато других.

В її мурах розгоровався вогонь нашої національної свідомости, з тих мурів птахами білими вилітали ідеї нові, ті мури (честь їм за це!) не вбивали почуття і розуміння невмірущої сили життя.

Коли це пишу, хороводом довгим пересуваються перед мої очі постаті тих наших незабутніх церковних Достойників і тих Провідників Духовної Семінарії, що мов керманичі добрі провели ті щасливо по бурливих століттях постаті аж до Найдостойнішого Нашого Архипастиря Андрея і до Вашої Маґніфіценції включно. І всім їм з глибин душі кличу: честь і слава!

Та ще одно не можу я нині забути, а саме, що в мурах гр. кат. Духовної Семінарії у Львові вчився мій покійний батько Сильвестер і мій незабутний дід Михайло Глібовицький, а також батьків

брат Микола і брат моєї мами Омелян—про численних свояків і не згадуючи.

Це вже така нотка, що нинішнє наше національно-культурне свято перетворює в моїй душі у якісь поминки родинні і тим сильніше звязує мене з мурами при вул. Коперника ч. 36 і нинішними зборами в тих мурах.

Я дійсно духом з вами!

Богдан Лепкий. —"Бюлетень", БУК-а, ч. 3; 1934

НОВИЙ ЖУРНАЛ

Ліга Української Католицької Молоді Видаватиме Свій Орган.

Згідно з постановою Першого Зїзду Української Американської і Канадійської Католицької Молоді, що відбувся в Шикаго, дня 19-го серпня, 1933 р., Ліга Української Католицької Молоді, створена на цьому Зїзді, має видавати для нашої молоді в Америці і Канаді журнал.

Заряд Ліги розглянув досі способи, при помочі котрих можнаб здобути фонди на започаткування свойого видавництва і повести його так, щоб воно мало запевнену будуччину. Тепер заряд прийшов до переконання, що Ліга зможе вдержати своє видавництво при щирій допомозі нашого старшого українського покоління і при кооперації усієї нашої молоді в Америці й Канаді.

Нині ми маємо велике щастя оголосити, що **перше число нового Журналу Ліги має вийти за місяць май цього року.**

В виду цього ми щераз звертаємось до всіх Українців-Католиків Америки й Канади з горячою просьбою допомогти нам у цьому так важному підприняті як морально так і матеріяльно.

Усю українську католицьку молодь просимо:

1) Тих в вас, що маєте письменницькі здібности, що можете писати статті, короткі оповідання, чи вірші, просимо посилати свої матеріяли до друку в нашому журналі вже тепер на адресу Ліги.

2) Секретарів усіх організацій, клюбів і товариств нашої молоді просимо писати про працю у тих Ваших організаціях, клюбах і товариствах.

3) Усю нашу молодь просимо подати нам суггестію, як новий журнал повинен називатися, і якою мовою повинен бути писаний: лише українською, чи половину українською, а половину англійською, чи лише англійською.

4) Всі ті організації, товариства і клюби нашої молоді, що ще не вписалися до Ліги, просимо зголошуватись сейчас щоб не було ні одної "чорної вівці" між організаціями, товариствами і клюбами нашої молоді.

За більше інформаціями просимо писати на нашу адресу.

Всіх, що прочитали цей комунікат, просимо рознести новину про новий журнал Ліги якнайскорше і найдальше, щоб не було ні одного українського юнака, ні одної дівчини, щоб не чулиб про це і не зацікавилисяб цим.

За Екзекутивний Заряд Ліги Української Католицької Молоді:

Олена Багрій, секретарка. **Богдан Катамай,** голова.

UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH LEAGUE
2238 W. St. Chicago, Ill., U.S.A.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Мариня: "Мамцю, чому мені так мало конфітурів даєте?"
Мамця. "То не для тебе: то для Гані."
Мариня: "Та так богато?"

Адвокат до священика: "Якщоб так священик і діявол мали якийсь процес, хто з них двох думаєте, отче, виграви?"
Священик: "Без сумніву що діявол, бо він має всіх адвокатів за собою."

Він: "Що ти хочеш на свої імянини?"
Вона: "Я ще не надумалася."
Він: "Ну, то добре: дам тобі ще один рік до надуми."

Пан Кудлатий чомусь занедужав і лікар поручив йому випити перед кождою їдою шклянку вина. По кількох днях здибає його лікар та питає, чи він пє вино.

"О, так, пане доктор," відповідає пан Кудлатий, "я вже випив за три місяці наперед."

НАША ПЕРЕПИСКА

П. М. Бий, Ґерн: Сердечне спасибі за вашу ревність. Хай Спаситель відплатить Вам сторицею.

П. Кар. Тимочко, Стінен, Саск: Спасибі, одержали передплату

П. Т. Маловський: Одержали, сердечне спасибі.

П. Данило Рибак: Сердечне спасибі, одержали. Книжки висилаємо.

П. Василь Рак: Сердечне спасибі за гарні бажання і передплату! Хай Бог Вас благословить.

П. Петро Шевчук: Передплату одержали. Сердечне спасибі за вашу ревність.

П. Степан Бельський: Ваш лист одержали; просимо домагатися на почті. Жадані числа висилаємо.

П. Іван Пробіжанський, Стюартбирн, Ман.: Спасибі за ласкаву увагу.

П. Василь Чорний, Вонда, Саск: Спасибі за передплату, а ще більше за Ваші прекрасні желання.

не одержали "Голосу Спасителя," мабуть Ваше ім'я ще не було втяг-

Пані Катар. Лопацька, Філядельфія: Прикро нам що Ви ще нене. Висилаємо сейчас.

П. Іван Войтович, Вітков, Саск: Спасибі за замовлення; жадані річи ми вислали.

П. Павло Дворник, Судбури Онт: Спасибі за надісланий адрес.

П. М. Жмуд, Бруно, Саск: Замовлення одержали і жадані картки ми вислали.

5. Кіш К.С.О., Квебек: Сердечне спасибі за поміч на пресовий фонд!

Укр. Катол. Парафія, Красне, Саск.: Спасибі за збірку на добру пресу. Нехай Бог блогословить усіх людий доброї волі!

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою ріжницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голґофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождийраз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на це, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приносить Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надолужити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніща молитва.

* *

Тому, якщо ви потеребуєте якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим помершим, які може мучаться в чистилищи і чекають на ваші молитви,—то наймiть Службу Божу, або у вашого отця пароха, або приїдьте до нас, на адресу:

THE UKRAINIAN CATHOLIC MISSION
Ontario Ave. —:— **Yorkton, Sask.**

Basilian Fathers,
9648-108 Ave.
Edmonton, Alta.

Українці Католики Канади
єднайтеся !

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Alvena, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневник виходить в Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

ГОЛОС ЄПАСИТЕЛЯ

Рік 1, Число 7. Травень, 1934

За дозволом духовних властий

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою ріжницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голгофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождийраз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на це, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приносить Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надолужити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніща молитва.

• •

Тому, якщо ви потеребуете якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим померши, які може мучаться в чистилищи і чекають на ваші молитви,—то найміть Службу Божу, або у вашого отця пароха, або пришліть до нас, на адресу:

THE UKRAINIAN CATHOLIC MISSION
Ontario Ave. —:— Yorkton, Sask.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя в Йорктоні, Саск.

• •

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.

Subscription per year: Canada and U.S.A., $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

• •

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer 's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

• •

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION
ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

Цариця Мая — Піснь Пречистій Діві — Як Спасти свою душу — Українські Дівчата мученицї за віру — Життя св. Ґерарда — Як виховувати свої діти — Що таке "Moving Picture" — Біблійні оповідання — Отець Капеля — Католицьким Світом Добра Воля — Веселий кутик — Наша переписка.

КАЛЄНДАР НА ТРАВЕНЬ

1.—В. Преп. Йоана Декапол.
2.—С. Препол. Пятд. і Преп. Йоана Ветх.
3.—Ч. Преп. Теод. Тріхина.
4.—П. Сщм. Януар. і пр.з ним.
5.—С. Преп. Теодор Сїкіота.
6.—Н. **Нед. Самарянки. ВМ. Георія.**
7.—П. М. Сави.
8.—В. †Ап. і Ев. Марка.
9.—С. Сщм. Василія Амас.
10.—Ч. Сщм. Симеона.
11.—П. Апп. Ясона і Сосіпат.
12.—С. 9 ММ. в Кизиці.
13.—Н. **Нед. Сліпоу.** †Ап. Як.
14.—П. **Травень.** Прор. Єрем.
15.—В. С. Атаназія В.
16.—С. †Преп. Теод. Печер.
17.—Ч. **Вознесення Г.Н.І.Х. ..**
18.—П. ПМц. Ірини.
19.—С. Прав. Йова.
20.—Н. **Нед. Св. От.** Пам. явл. Кр. в Єрусалимі.
21.—П. †Йоана Богослова. (на неділю)
22.—В. †Перен. мощ. Св. О. Н.
23.—С. †Ап. Симеона Зилота.
24.—Ч. Сщм. Мокія.
25.—П. СС. Епіфанія і Герман.
26.—С. Мц. Гликерії.
27.—Н. **Сшестя Святого Духа..**
28.—П. **Пресвятої Тройці.**
29.—В. Преп. Теодора Освящ.
30.—С. Ап. Андроніка.
31.—Ч. М. Тоед. Анкирського.

УСТАВ НА ТРАВЕНЬ

2.—С. Переполовення Пасхи з попразденством до слідуючої середи.

6.—**Н. Неділля Самарянки і ВМч. Георгія**:—Гл. 4. Ев. утр. 7; на літургії троп Воск. 4 гласа і Георгія, Слава: Кондак Георгія, І нині: Мироносиць; Прок. 2: Мир. і Геор.; Ап.: Діян., зач. 28 і 29; Еванг.: Йоана зач. 12 і 52. Причастен: Самар. і Геор.

13.—**Н. Сліпоуродженого.** †Ап. Якова:—Гл. 5, Ев. утр 8, на літ. троп. Воск. 4 гл. і Ап. Якова, Слава: конд. Якова, І нині: "Аще во гроб;" Ап.: Діяній зач. 38 і 29; Ев. Йоана зач. 34 і Луки зач. 17. Прич. Сліпоуродженого і Ап. Якова.

17.—**Ч. Вознесення**:—Ев. утр. Марка зач. 71; на літ. антифони і всью проче празднika. Ап. Діяній зач. 1; Ев. Луки зач. 114.

20.—**Н. Отців 1. Нікей. Собора; Ап. і Ев. Йоана Богослова**:—Всеночне, гл. 6, Ев. утр. 10; на літ. Тропар Воск., Отців і Богослова, і Кондак Отців, Слава: Богослова, І нині: Вознесення; Прокім. Отців і Богосл.; Ап. Діяній зач. 44 і 68. Ев. Йоана зач 36 і 61.

26.—С. Субота задушна.

27.—**Н. Сшестя св. Духа**:—Ев. утр. 9; на літ. антифони і всью проче празника; "Єлице;" Ап. Діяній зач. 3; Ев. Йоана зач 27. По літургії молитви з коліноприклоненням.

28.—**П. Пресвятої Тройці**:—Ев. утр. Матея зач. 116; на літ. всью празника; "Трисвятоє;" Ап. зач 229 і 197; Ев Мат. зач. 75 і 116.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видаваний Місіонарями Чина Найсв. Ізбавителя.

Рік 1, Число 7. Лист за Травень. 1934.

ЦАРИЦЯ МАЯ

В ідчас цього місяця увесь католицький світ, в особливший спосіб, віддає честь Пречистій Діві Марії. Мимо того, що нема ні одного церковного богослуження, в якому не призивалобся заступництва Пречистої Діви, то однак Католицька Церква присвячує ще цілий місяць Травень на це, щоби величати Марію та оспівувати її чесноти. Вона є царицею цего місяця: **Царица Мая.**

Та й не диво. Кожда дитина щирим серцем любить свою неньку—а Марія є Ненькою нас всіх. Вмираючий на хресті Ісус віддав нас під її материньску опіку: **"Жено, се син твій."** Від тої хвилі ми є дітьми Марії а Марія є нашою Матірю,—Матірю, що любить нас, Матірю, що піклується нами, якій дуже лежить на серцю наше добро—наше вічне спасіння.

Перші дні весни—коли то вся природа будиться зі сну—ті перші дні ми присвячуємо Пречистій Діві. Перші цьвітки, якими природа вкрашує землю, ми їх збираємо, щоби ними прикрасити престіл Тої, Котру ніжно любить кожде християнське серце. З яким то поривом душі і піднесенням серця вириваєсь нам тоді з грудий та щира пісня-молитва: **О Маріє, Мати Божа, молися за нами!**

Тому то ми всі, що любимо Пречисту Діву, відсвяткуймо

цей її місяць з особлившою набожністю. Йдімо кождої днини до церкви на майське богослуження—де лиш таке богослуження відправляється. Якщо це вам не є можливе, то принаймні в дома, у своїй власній хаті, зробіть собі церкву: прикрасіть образ Божої Матери, а вечером хай ціла родина перед ним молиться або співає пісні в честь Цариці Мая.

Нам потреба помочі й заступництва Марії—і деж знайдемо скорше поміч, як не у Тої, що нас так ніжно любить! Ідімо до Марії, до Цариці Мая, а можемо бути певні, що наші молитви будуть вислухані.

*** ***

Піснь Пречистій Діві

Яку пісню Тобі зложу
Небесна Царице?
Мати-Діво, над всі діви,
Пречиста Дівице!

Там я піснь Тобі дібравби—
піснь кращу перлини;
у стіп Твоїх я співавби,
кождої хвилини.

Колиб крила—полинувбим
у зелені гори,
де мріявби свої мрії—
ті мрії любови.

Коли бистрі ріки журчать,
у низу—у долі,
я звірявбись Твому Серцю,—
сказавби всі болі.

Там в зелених горах-долах,
радоб я остався;
у стіп вічно Твоїх, Ненько,
солодко'б здрімався.

ЯК СПАСТИ СВОЮ ДУШУ

(Продовження)

Спасти свою душу, це діло, котре домагається знання і досвіду, не менше, чим котребудь инше підприняття. Треба знати, о що йде, і тоді шукати способів, при помочі яких укладати все, що ми масмо, все що ми є, і що робимо так, щоби доконати того, що називається спасення. Вистарчить тільки трошки застановитись над цими словами, щоби запримітити,що це завдання, котре зветься спасення, є дуже складне. Життя,—яке коротке це слово, але як безмірно багате змістом! Кілько порушень, від найслабшого удару найменшої жилки, аж до великих подвигів тілесної сили містить воно в собі! А ще більше, яке багате є життя духа! Хто зможе коли почислити всі ідеї, котрі гей блискавкою пересуваються в умі, хотяб і малої дитини! Кілько то думок, кілько бажань, кілько почуть, кілько слів....Немов завертається в голові, якщо тільки подумати про те все. І гляди, брате; свою душу спасти, це значить, щоб усе те уложити так, щоб ми кождої хвилі лішше пізнавали Бога, ліпше Йому служили, з любовію віддаючи Йому все те багацтво після Його Пресвятої Волі. Правда любий читачу, що то є справа надзвичайно складна? Чи годен знайти спосіб, щоби опанувати все те безчисельля і спрямувати його до Бога? І що безмірно важне, чи годен знайти такий спосіб, щоб він був простий, легкий і для кождого приступний?

Тут треба зуміти думати про все: Про своє минуле, щоб його відпокутувати, про свої пристрасти, щоб їх уладнати, про свої інтереси, щоб їх припильнувати, про інтереси свого ближнього, щоб їх не нарушити, про небо, котрого поміч конечна, про пекло, котрого хитрощі і напасти є без числа, про теперішню хвилю, що повна обовязків і трудностий, про будучність, що повна темряви. Людський ум полишений сам собі, навіть одної години без перерви не був би в силі думати про те все. Для того Дух Святий порівнює життя вірної душі з густим волоссям, бо святі думки, потрібні до спасення, повинні бути так численні, як густе волосся на голові.

Не лиш думати треба багато, треба також багато ділати. Тому то святе Евангеліє залюбки порівнує вибраних зі завше

занятими робітниками, котрі то сіють, то полють, то дорогоцінної перли шукають. Справді, Боже мій, як багато я мушу робити, щоб запевнити собі небо, котре є ще так далеко, і устеречись пекла, котре все так близько, щоби заховувати всі обовязки релігії, котра є так вимагаюча, щоб завше молитись, щоб не лиш устеречись зла, але здушувати його самі початки в самім зародку, щоби жити чисто, щоби поборювати покуси в день і в ночі, щоб шанувати чуже добро, щоб ніколи не шемрати проти Божого Провидіння, щоби нести свої хрести з підданням, щоби виречися цілої купи затроєних розкошій, котріб мене вбили, щоби покірно визнати свої гріхи, щоби приневолювати свій ум, щоб він думав по Божому і своє переворотне серце, щоб воно йшло правою дорогою: Як велика це праця, Великий Боже, який труд, яка борба, котра що дня повторяється!

А прецінь-жеш! Так само, як є способи, котрі упрощують всяку матеріяльну роботу, так само в цій роботі, котрою маєть здобутись спасення, є чудесні секрети, котрі ділають цю працю легкою і доступною для кождого.

Дві річи особливо улекшують діло спасення, якщо взятись до нього принаймні з якою такою відвагою.

Є це по перше факт, що в глибині християнської душі є укрита одна могутня сила. Ти, любий читачу, так само, як і я, певно примітив, що чим трудніщі є ріжні завдання, коли вони є насильно накинені, тим лекші є вони, коли вони походять з нас самих. Скажи мені, чи відчув хто коли яке умучення в наслідок тої величезної праці, яка неустанно відбувається в нашому тілі? Яке життя, який ріжнородний і буйний рух у цьому малому світові, який зветься людське тіло! Все є там у русі! Кров, котра кружляє в жилах, волосся, котре росте на голові, жолудок, котрий розробляє поживу, і серце, котрого удари в кождій хвилині розносять життя до всіх членів тіла. А всеж та величезна праця продовжається у кождій хвилині без труду і умучення. Чому? Бо є в нас душа, котрої таїнственна енергія вистарчає на те все.

І ось, не забуваймо про це ніколи, християнин, котрий щиро має хотіння, щоби ся спасти. дістає від Бога щось таке, що стає немов душею його душі. Це, "щось," це Божа ласка. Ласка тота, що, щоб так сказати, розливається по цілому людському єстві, є немов небесним плином, котрий дає чоловікові можність, щоби з легкістю виконувати те все, що без тої ласки

булоб йому неможливим. Так, Боже мій, воно є легко Тобі служити, коли хтось має для себе і в собі світло і силу, котрі походять з Тебе! У нутрі вірного християнина сам Дух Святий лучить своє ділання з природними силами ума і волі. Душа-же, раз збагачена цим Духом Божим, стає спосібною, щоби сповнити і найтрудніщі обовязки, і практикувати найделікатніщі чесноти. Так щоденний досвід ясно доказує, що строгому монахові в келії, умертвленому трапістови, похиленому над роботою, місіонареві, що день і ніч вичерпується для ближнього, є лекше в їх тяжких трудах, чим неробови і лінюхови в його нудьзі! До тої міри ласка улекшує всякий труд.

Є одначе ще одна причина, котра ще краще дає зрозуміти, чому діло спасеня є легке. Боже провидіння уложило всі обовязки християнські так, що коли совісно сповнити один обовязок, то тим самим сповняється всі прочі обовязки. У справах людських, природних, є інакше. Коли я буду добре пильнувати пшениці, то ще не значить, що тим самим і овес буде добре припильнований. Я можу бути добрим і совісним ремісником, але з того ще не виходить, що в моїй родині мусить панувати спокій. Я можу бути умом сильний, бистрий і здоровий, та це ще не є запорукою, що моє тіло буде здорове, противно умова тяжка праця в коротці зруйнує здоровля тіла.

В духовім життю, Богу слава за це, є інакше. Тут совісно сповнити оден обовязок значить сповнити добре всі прочі обовязки. Покажім це на подробицях. Ми сказали, на примір, що для запевненя собі спасення, християнин мусить пильно розважати вічні правди; це є закон. І ось, Боже уміння. Кождий хто заховує цей великий закон, тим самим і непомильно, буде вірним і у всіх прочих обовязках: що до молитви, що до чистоти, що до принимання Святих Тайн і в униканю зіпсутого світа.

Цей дивний і загальний учинний вплив є властивий також набожности до Пречистої Діви. Правдиві почитателі Пречистої Діви можуть бути певні свого спасення, бо вони напевно будуть робити все те, що до спасення потрібне. Коли хто часто приймає святі Тайни, хто часто і добре сповідається, той певно йде дорогою спасення, бо, хотяб він був і найбільшим грішником, сила розрішення зділає його праведником.

В той спосіб можна також зрозуміти, що Святе Письмо і Учителі Церкви не вагаються твердити, що ціле спасення залежить від заховування кождого закона з осібна. "Памятай про свої послідні річи і во віки не згрішиш."—Пречиста Діва

говорить про себе: "Хто знайде мене, знайде життя."—Свята Тереса каже: "Внутрішна молитва є запорукою спасеня," а немов відгомоном до того є слова святого Альфонса, "Хто молиться, той спасеться, хто не молиться, той буде проклятий." А святий Павло каже, що хто заховує любов Бога, той сповняє весь закон. І на решті, сам Божественний Спаситель прирікає, що любов до ближнього одержить для нас милосердя.

Тож це правда, що коли заховувати котрий небудь з основних законів спасення, то тим самим заховується, або скріпляється захованнє всіх прочих законів. В слід за тим я спасуся напевно, якщо буду мав щастя, щоби привязатись з любовію і витревало до одного з основних обовязків.

А пекло, вічне прокляття!? Воно також буде наслідком знехтованнія хотяб і одного лиш з тих законів. "Я проклятий, бо я не почитав Марії! Я не був би тепер в пеклі, наколиб я був розважав о пеклі за життя! Як би я був частіще сповідався, яб тепер не мав того гріха, котрий мене мучить! Я проклятий, бо я стратив покликання; дрібниця, одна молитовка, булаб мене спасла, наколиб я був її вірно відмавляв, а я про це не дбав!" Це наука, велика наука, яку нам засилають з глибин своєї пропасти нещасні, котрі може читали щось подібного до того, що ти, любий читачу, читаєш на цих сторінках, але не дбали, погордили тим, що читали.

Скажім ще раз: Спастися, це є штука складна, бо численні є обовязки христіянина, але є це і штука проста і легка, бо вірне сповнюванні одного з них потягає за собою вірність ві всіх прочих обовязках. По цім вступі ми на другий раз займемося самою справою спасення.

УКРАЇНСЬКІ ДІВЧАТА МУЧЕНИЦІ ЗА ВІРУ.

Парафія Лосиці, що числила около 600 душ, мала пароха відступника від вірн, Шиманського. Військо й козацтво стояло й рабувало тут через два місяці. Грошевими карами та рабованням худоби на заріз для війська і иншими шиканами приготовляли наперід дорогу до примусу на православя. В кінці, зібравши весь нарід, взялися до батоженнія (бичування) найповажнійших і впливових господарів, сподіваючися тим відстрашити решту населення від сталости в св. вірі. Віт Антоній Менькович— Никифор Калиновський—Казьо Костецький на приказ Клименка були збиті так страшно, що всі, окружаючі їх, дрожали і плакали на вид крови та краяння нагайками людського тіла за віру, котре аж кусняни від кости відпадало. Віт Антоній Менькович збитий ані рушитися з землі не міг, а ще заявив Клименкови що складає свій уряд, бо совість йому не позволяє мішатися в нечисті справи, що не буде видавати салдатам людської худоби на заріз. На це Клименко велів його дальше бити без милосердя, щей кричав "Ти повинен людий навертати мені, а не бунтувати"—"Вітн ніколи не навертають ані начальники, це робота тільки отців духовних" відповів Менькович. "Малчі—нагаї" крикнув Клименко і чотирох посіпак стало дальше мордувати віта. При тім Клименко завважав, що один козак ще не так моцно бив віта, як він приказав і сейчас і того козака простягнув на снігу та відчислив йому сотню ударів.

По скатованню уніятів казав закувати тих трьох в кайдани і відіслав їх до тюрми в Сідлицях, що ті три то найгірші бунтівники в цілій парафії. Думав звірюка що тими страхіттями вже захитав сталість людий, тож спровадив попа і оба разом намовляли нарід до відступства від католицької віри, а до приняття православної. При тім оба переконували людий, що кожда віра є добра навіть турецька. Збиті стогнали в болях і дебатувати не було їм мило, але три дівчині набрали відваги і піднесеним тоном зачали йому відповідати: "Ми памятаємо добре останню проповідь нашого отця духовного на святого Михаїла—Отець казали що він в небі все воює з ворогами св. Церкви, що він все поконує проклятого сатану, котрий безнастанно бунтуєся проти св. католицької церкви. Отець казали що сатана спокушує людий іти або до ріжних сект, або до схизми і то власне під проводом того сатани наступають тепер на нас, силою нам виривають нашу св. віру, розєднюють нас, баламутять нас і змушують нас перейти до блудних нечистих вір. І казали нам ще стояти під прапором св. Михаїла і молитися, аби ніхто з наших не відступив від св. Апостольської Столиці. А ви нам пояснюєте що православе і католицька віра то всьо єдно. А щож нині робить св. Михаїл, коли православе і ми то всьо єдно? Когож він тепер боронить?—Чиїм він патроном? Чомуж нас мордують і на смерть забивають силуючи до схизми, коли тільки одна правда може бути на світі а тою єдиною правдою є наша віра?

Батюшко! то всьо брехня є і баламуцтво, що ти нам нині кажеш. Ми не відступимо від нашої св. віри як це ти зробив, тому тебе й слухати не будемо бо ти вже не є наш пастир.

На превелике диво Клименко вислухав цілої тої репліки дівчат спокійно, не перериваючи їм аж до кінця. Може перший раз у життю так уважно вислухав мудрої науки, а може мав викиди совісти—"упімнення свише" а може сподівався, що батюшка відповість дітям якимись мудрими аргументами в обороні схизми. А що піп, спустивши носа в долину, мовчав якби воду в роті тримав, в Клименка вступив знова скажений звір і, не вміючи вже щось иншого сказати, крикнув "нагайки". Кинулися салдати точно виповняти приказ начальника і ті відважні геройські малі дівчата дістали кожда по 150 ударів. Бідні стогнали, зойкали,з болю умлівали, та салдати відтирали їх снігом і дальше били, щоб осягнути наказане число буків.

В дальшім тягу ще нераз бичували в цій парафії людий, а страт матеріяльних мали коло 40.000 золотих.

⁂ ⁂

Парафія Лисів числила заледво 200 душ, але витерпіла, які всі инші, переслідування за католицьку віру в 1867 і заплатила 2.800 контрибуції, кромі домашних страт і знищення.

В 1875 році прийшов сюди з Янова знаний вже Клименко з козаками, казав зібрати людий коло себе і прикликавши попа Шиманського, зачали оба навертати нарід та заохочувати до підпису на православє, кажучи що це є тільки старий уніятський обряд. Пояснили людям, що то пани видумали унію та їх до неї як баранів повтягали, що уніяти є бідним народом і не можуть яко-тако підтримати своїх святинь, та щось дорощого до них офірувати. "Дивіться які ваші святині! панська обора гарніще виглядає чим ваша церква"—казав їм Клименко—"А які знов латинські костели? Всі муровані, чисті, богаті, в середині золоті вівтарі, позолочені, богаті ризи і скарбниці, а ваші уніятські церкви підгнилі валяться , стіни спорохнавіли, дах на них діравий, або соломою покритий, вівтарі глінкою побілені, а ризи обдерті гірші від жебрацьких торбів. Якби Найяснійший цар Николай не змилувався над вашими церквами, то не малибисьте в них жадних окрас, а так принайменше ясніють у ваших церквах копітовні царські врата, котрі він своїми грішми, казав вам поставити, а без того ваші церкви виглядалиби в середині як хліви. Ваші ксьондзи здирали вас за річні релігійні услуги, як хрести, похорони, Служби Божі, котрі навіть щоденно відправляли незнати пощо, тай нащо. А тепер так не буде. Найяснійший Пан Александер бере вас і ваші церкви під свою опіку. Тепер уже за них не будете платити, наші попи будуть вам служити за дармо. Уряд побудує вам нові й мурованні церкви, гарні пробоства і дасть вам нових тай більше ученых і богатих попів. То вам приріkаємо разом з батюшкою Шиманським вашим адміністратором. Це ми говоримо в імени Найяснійшого Пана, а ви підпишіть тут що з великою вдячністю приймаєте його ласки і його православну віру. Бо, як не підпишетеся, будемо уважати вас за бунтівників проти волі Найяснійшого Пана, а тоді—бачите, що за мною стоять козаки, мої послушні апостоли, котрих наперед скажу розкватирувати по ваших хатах, а вас з них повиганяти. Кождий козак має зі собою книжочку евангелія, не милосердя але мести, не просьби але примусу й жостокі кари а називаєся то евангеліє—нагайка. Наперед будете мусіли порізати їм своїх волів, вепрів, та дасьте їм всяких приправ до обіду. Як вони наїдяться і моцних сил наберуть, тоді вам подякують зі своєї евангелії. Дадуть вам наперед по сто нагаїв, виженуть вас усіх і женщин і дітий до розношення снігу, коні ваші будуть як день так ніч запряжені до фірманок, та гонитимуть їх по найгірших дорогах. Як ваших коний, так вас самих катувати-бичуватимуть козаки. Це вам кажемо з попом Шиманським і даємо вам до намислу 7 годин."

"Вельможний Начальнику і ви батюшко—сказала тоді відважна дівчина Тереса Мидзіцька —нам отець парох говорив що давно тільки невірні погани проливали й розливали кров христіян." Тільки що вона вимовила ці слова, як на знак Клименка прибігли козаки, роztягнули її на снігу і відчислили її горячих 25 нагайок. Тоді закликав Клименко: "Но що добре тобі? Говори більш, коли ти така мудрая." Дівчина віддихнулася і дальше продовжала. "Давно невірні погани розливали кров, мучили і забивали христіян за віру, а тепер христіяни, як ті невірні, нападають на христіян і кров їх розливають і віру їм відбирають." "Ні не правда," верещить Клименко—"не видираємо але вам даємо віру, а як ти маєш богато крови, то я поврафлю спустити її." Тут крикнув

"Козакі порот." І в прияві цілої парафії знова роздягнули козаки смілу дівчину на снігу і з варварською встеклістю, не зважаючи на молоді літа дівчини, виповняли приказ кровожадної звірини Клименка. Всі парафіяне відверталися і плакали, не могучи знести виду тої нечуваної тиранії над дитиною, але через офіру її мученичої крови дух Божий переймав серця всіх, та скріпляв до витревалости в вірі. Зойк дитини глушив сатанічні свисти нагайок, кров лялася струмочками, а тіло куснями відпадало. З початку дівча від болю вилося страшно і кричало несамовито, потім змордоване лежало зімліле без руху, а козаки дальше пороли.

Але той хрест крови зберіг цілу парафію перед московським катованням. Клименко, бачучи неуспіх своєї промови і желізну витреваліть Українців католиків, вже не змушував їх до підпису на православе, а розказав тілько перепросити Шиманського за то, що його називали попом, а не священиком. Козаки обступили парафіян і нагайками пігнали їх до недалеко стоячого попа а це для Клеменка було вистарчаючим до урядового оголошення, що парафія Лисів добровільно перепросила попа і приняла православе.

Більше менше таким самим способом такі московські лицарі як Головінський, Кутанін, Клименко і Волянський при помочи війська та невідступних їм варварських вчинків і матеріяльного знищення людий, навертали наш нарід і в инших парафіях повіту константинівського; іменно в **Хотичах, Хлопкові, Буболю, Кльоновиці, Макарівці, Мостах, Неплях, Носові і в Рокітні.** Ці парафії купалися у власній крови через свою сталість у вірі наших батьків, заплатили около 700.000 злотих за свою витревалість та дали також жертв до ріжних арештів і на вигнання до Росії.

ЖИТТЯ СВ. ГЕРАРДА

Розділ 2.

Кравець і Слуга.

"....Сповняючи волю Божу від серця, служачи з добро́ю волею, як Господеві, а не як людям." (Єф. 6.6—7).

Апостол народів, святий Павло, у своїому посланню до Коринтян каже: "Коли я був дитина, говорив як дитина, розумів як дитина, думав як дитина. Колиж я став мужем, покинув то, що було дитинне." Ці слова можемо сміло примінити до молоденького Герарда. До тепер ми приглядались йому як малій дитині: ми бачили його перше виховання, під опікою печалівої матери; ми бачили його при невинних забавках та були свідками великих ласк і добродійств, якими Господь його наділив.—Ми й на дальше слідитимемо за ним крок в крок, з тою однак ріжницею, що тут глядітимемо на нього, не як на дитину, але як на молодця.

Йому дванайцятий минув. Хотяй вже від наймолодших літ відзначався він великою повагою, то тепер споважнів ще більше. Його одинокою розривкою була праця. Його забавою була молитва. Він покинув то, до чого тягнув його дитячий вік, а прикладався пильно до речий, які пристали молодцеві.

Треба тут згадати про одну подію, яка немало завдала терпіння, не лиш Герардові, але й цілій родині Маеллів, а це тяжка недуга і смерть батька. Було це 1738 року. Побожний Домінік захорів тяжко. Хотяй він з початку не тратив надії на виздоровлення, то однак не отягався, але як добрий християнин, приготовився в дорогу до вічности. Не довго й лишилось йому жити.

Коли бачив що йому вже не довго жити та що вже наблизився його кінець, прикликав він до себе Герарда та дав свою останню науку, свій заповіт. Малий Герардик слухав з увагою слів свойого вмираючого батька, а залившись ревними сльозами прирік йому, що не забуде на його слова і зав-

сігди добрим. Його пізніше життя показало, як дуже він взяв собі до серця тую батьківську науку.

Заосмотрений Послідними св. Тайнами, приготований як належить, щоби станути, як годиться перед Вічним Суддею, серед плачу і молитви дорогих йому осіб, зі святими іменами Ісуса і Марії на устах, віддав, побожний Домінік, Богові свою душу.

По смерти Домініка мусіла Христина взяти у свої руки управу дому. Достатків великих у Маєллів ніколи не було, а тепер, по смерти батька і голови родини, довелось усім ще більше відчути убожество. Треба було якось зарядити. Треба було постаратись про щоденний кусок хліба. Треба було й на будучність забезпечити, так себе, як і діточок.

Найперший вислід із цього був той, що Ґерард мусів покинути школу. Була це для нього немала жертва. Його бажанням було учитись, щоби колись, за Божою поміччу стати священиком, а що чув він у собі замилування до спокійного монашого життя, то думав вступити в монастир. Зі смертю батька здавалось, що всі ці його бажання і мрії мали розвіятись.

І так, рад-не-рад, мусів він вправлятися в ремеслі покійного свойого батька, в кравецтві. Цего хотіла мати. Бажання матері було для нього волею Божою і він без опору піддався.

Ізза свойого молоденького віку Ґерард не знав ще кравецтва. Треба йому було привчитися, щоби колись міг стати поміччу матері в удержуванню родини. Не було иншої ради, як йти в челядники.

В Муро був тоді ще один кравець, Мартин Понютто. Був це чоловік чесний, лагідний і богобоязливий. В його варстаті працювало кількох челядників. На прохання Христини він радо приняв до себе дванайцятьлітнього Ґерарда за челядника. Маленький кравець сейчас взявся до праці з охотою, щоби лишень задоволити й потішити свою матір. Умів він вже так догодити старому Мартинові, що цей полюбив його наче рідного сина. Був пильний і старався, щоби як найскорше привчитися кравецтва і в цей спосіб улекшити тягар бідної матері, якій приходилось нераз гірко напрацюватися, щоби сяк-так удержати родину.

Як був він примірний малим хлопчиною, так і на дальше світив усім своїм добрим приміром. Посеред праці не забував на Бога. Коли його маленькі пальчики перебирали іглою,

його невинне серце, повне щирої любови, взносилося до Бога.

Лучалось нераз, що покине на хвилину працю та побіжить до найблищої церкви відвідати свойого "Любого Вязня," Ісуса, утаєного в Пресвятій Тайні Евхаристії. Мартин не противився цій побожности свого челядника й не сердився за це на нього та не дорікав йому. Під цим зглядом він був йому дуже поблажливий. а це не лиш тому, що сам був побожний, але й тому, що знав, що коли Ґерард вернеться з церкви, то удвоє стілько зробить і надолужить за цей час.

Трудно чоловікові, хотяйби й не знать що робив, утічи від терпінь. Усім вже нам так присуджено, що мусимо терпіти. Ґерард, що більше, не то, що не втікав від терпінь, але його бажанням було як найбільше терпіти. Господь терпінь йому не щадив.

Хотяй Мартин Понютто любив його, як рідну дитину і ніколи не завдав йому ні найменшої прикрости, то однак знайшлися инші, що були причиною не одного хрестика, який Ґерард мусів нести. Одним із тих був найстарший Мартинів челядник. Був це молодець не дуже добрих обичаїв. Розуміється,що ізза того то була йому сіллю в оці щира й невинна побожність Ґерарда. Він чувся обиджений, що він, хоч о много старший від цего дванайцятьлітнього кравчика, що ледви чи вміє ще взяти як слід іглу до рук, не має такої поваги і довіря у свого пана як Ґерард.

Сам Мартин Понютто часто показував, що має для Ґерарда особливші взгляди. Він то хвалив його на кождому кроці. Ба навіть, що більше, нераз витикав своему старшому челядникові його неприличне і непримірне поступування та необичайність і ставив йому Ґерарда за примір до наслідування. Це було для нього надто впокоряючим і він постановив мститися на Ґерардові в спосіб в який лиш зможе.

Від самого початку він не пропустив ні одної нагоди, щоби Ґерардові допекти кілько лиш влізеться. До цього мав він дуже часто добру нагоду. Старий Мартин, окрім кравчарні, мав ще, поза містом, гарну винницю. Підчас літньої пори мусів в ній перебувати днями й ночами, щоби доглядати винограду, особливо коли починав достигати. Варстат полишав тоді під надзором найстаршого челядника.

Цьому було лиш того треба. Міг тоді безкарно знущатися над бідною дитиною кілько йому схотілось.

Сміліть до цего була у нього тим більша, що вже знав з досвіду, що Герард перед ніким не пожаліться, а инші челядники не сміли Мартинові нічого говорити, бо боялися цімсти найстаршого челядника. А цей, бувало, так в нелюдський спосіб побє Герарда, що аж жалко на нього дивитися, а хлопець хочби крикнув, або утікав, або боронився, то ні. Всі ті терпіння переносив мовчки.

Надивуватись годі, звідкіля він набирав такої сили та витревалости в терпінню. Не треба, однак, за тим тайним жерелом його мужности шукати де инде як в Ісуса утаєного в Пресвятій Тайні Евхаристії. Це Ісус, що давав йому силу терпіти з такою відвагою й терпеливістю,—Ісус, якого він часто принимав до свого серця у святому Причастю. З любови до Ісуса він переносив усі ці терпіння.

Не один христіянин мусить завстидатися перед цею дитинкою. Прийде нераз яке маленьке терпіння, а вже нарікання на Бога, на ближнього й на нас самих. На Бога нарікаємо, бо нам здається, що несправедливо посилає на нас цей чи той допуст; на ближнього нарікаємо, начеб це була його вина, що ми терпимо; а на себе самих нарікаємо—самі не знаємо чому.

Якаж в тім причина, що в нас така слабкість та малодушність? Походить це з браку щирої любови до Бога та з браку впования на Його Провидіння. Забуваємо що всьо, так добре як і зле, що на нас спадає, походить з допусту Божого для нашого добра. Якщоб то ми так памятали, що нічого не діється без Божої волі! Крім того Господь, у своїй доброті, дає нам усякого рода ліки на терпіння: передусім святі Тайни. Хто їх принимає по Божому, цему всяке терпіння миле і приємне. Герард, хоч мав ледви дванайцять років, знав добре де йому шукати потіхи в терпінню: у церкві, на молитві, у Пресвятій Тайні Евхаристії. Ось де тайне жерело його мужности й сили!

(дальше буде)

Цей, що шукає спокою в земських річах, ніколи його не знайде. Усі сотворіння, взяті разом, не можуть задоволити голодне людське серце. Бог сотворив чоловіка для себе — а Бог є безкопечне добро. Тому то й лиш Він сам може задоволити чоловіка.
(Св. Альфонс).

ЯК ВИХОВУВАТИ СВОЇ ДІТИ?

(продовження)

Перший і найголовнійший обовязок родичів, що хотять дати добре виховання своїм діточкам, які їм Господь поручив—або ще поручить—в опіку, це обовязок взаімної згоди й любови батька й матери і їхній добрий примір. Родичі, затямте собі добре, що хотяйби ви й не знать як добре вчили ваших дітий словами, якщо вони бачуть ваш злий примір, якщо вони є щоденними свідками вашої незгоди й сварні, то ваша наука буде пуста й даремна. Ви певно тоді заслужилиби собі вашою наукою на ту наганну відповідь: "Лїкарю, вилічи наперед себе самого." Який вплив малаб хочби й не знать яка гарна мова пияка, що то вперід добре собі підпивши, взявбися проповідати всім тверезість? Його зовсім слушно висміялиб! З яким тоді лицем може мати домагатися від своєї дитини послуху, якщо вона сама є непослушною? Який вплив можуть мати слова родичів до дитини: "будь чемною....будь доброю....будь побожною....не клени....не пий....молися," якщо ця дитина знає, що її родичі живуть в незгоді, сваряться вічно, лаються, впиваються, не моляться як годиться, а з їх уст чують хиба лайки і проклони!

Неведемо один примір, щоби показати, як дуже на душу дитини впливає злий примір. Одні родичі мали сина одинака. Дуже його любили, проте й віддали його до доброї школи. Там він перебув кілька років. Повернув домів добрим і побожним молодцем. По якімсь часі мати завважала, що її син стає мов не той: перестає молитися, виходить часто з дому а повертає пізною порою, впивається часто, геть чисто сходить на злу дорогу. Гризеться бідна мати, а тут син що день то стає гіршим. Вкінці, зі сльозами в очах, питає його о пояснення і причину тої наглої зміни. Ось що він їй відповідає: "Я повернув зі школи побожним та зі сильною постановою сповняти мої релігійні обовязки. Однак коли я побачив, що мій батько не йде до церкви, не приступає до св. Тайн, не молиться, то я собі сказав: А чомуж то і я не можу так само поступати?" Коли це мама почула таку мову свого одинака, заллялася сльозами та й чим скорше оповіла це свому мужові. На щастя батько цей зрозумів свій блуд і навернувся. Син не довго дав на себе ждати і в короткім часі ціла родина провадила правдиво христіянське життя.

Деякі родичі мають дивне переконання про діти. Думають собі, приміром, що тому, що дитина ще мала, то вона нічого не розуміє з розмови яку ведуть старші, або що занята забавою, то нічого не чує. Є це дуже мильна гадка, що то нераз є причиною духовного зла і моральної шкоди для дитини. Діти всьо чують, хотяйби поверховно не знать як виглядали заняті забавою. Дуже часто вони й розуміють про що говориться: частіше чим хто сподівавбися. Вистарчить лиш трохи їм приглянутися, щоби про це переконатися. Дитина зуміє заразом і бавитися і бачити, що робиться або чути, що говориться. А тому, що діти мають звичайно живу память та бистрий і вразливий ум, на якому відбиваються так добрі як і злі враження, то й довго памятатимуть це, що чули або це, чого були свідками. А хотяйби й дитя не розуміло ще того, що почуло або побачило, то прийде час, скорше чи пізніше, коли це зрозуміє, а тоді так само вийде воно йому на шкоду, як колиб було зрозуміло відразу. Колись вони собі це пригадають—зі шкодою для себе. Чиж не чуємо нераз як то діти повтаряють то, що колись чули або нагадують діла, які бачили ще тоді, коли то родичі й не думали, щоб вони могли щось завважати або зрозуміти.

Крім того діти вже з природи є дуже цікаві. Тому коли щось почули чого не зрозуміли, то будуть старатися довідатися від инших. Запитають тих, що знають. Будьте, родичі, переконані, що вони слідять за вами очима та слухають пильно й з увагою ваших бесід, хочби й як, в той час, видавалися занятими чим іншим. Скорше чи пізніше, вони будуть наслідувати ваші слова та ваші діла.

Якщо річ так мається, то як пильно ви тоді повинні старатися, щоби вони вас ніколи не бачили при злому вчинку та не чули з ваших уст бесід, що не є гідні християнських родичів, а яких ви малиб колись встидатися, коли прийдеться здати рахунок з кождого пустого—або й гіршачого—слова!

Святе Евангеліє оповідає нам, що одного разу приступили до Ісуса Його ученики та запитали Його хто є більший в царстві небеснім. Ісус, у відповідь, прикликав маленьку дитинку, поставив її перед ними й сказав: "Направду, кажу вам, що хто упокориться, як ця дитина, той є більший у царстві небеснім." Божественний Спаситель зкористав з цеї нагоди, щоби нам передати тую незабутню науку про згіршення невинних, тому й сейчас додав: "Глядіть, щоби не погордили одним із цих малих; бо кажу вам, що ангели їх на небі безнастанно видять лице Мойого Небесного Вітця. . . А хто згіршить одно із цих малих, що вірять в мене, ліпше булоб йому, якщоб завішено на його шию млинський камінь і щоб утонув у морській глибині." Хай ці слова самого Христа вистарчать, щоби нам показати, як Він дуже мерзиться тими, що дають злий примір малим дітям.

Дитя, що приходить на світ, обмите з первородного гріха у св. Хрещенню, є чисте і невинне немов ангел. По словам Ісуса Христа його є царство небесне. Так, але кілько то знова дітий стратили то царство через своїх батьків та материй! Ці, котрих їм Господь дав на це, щоби запровадити їх до неба, завели їх до пекла на вічну загибель, через свій злий примір, через згіршення. Тому й не диво, що Ісус так строго осуджує тих, що є причиною упадку менших. . . "Ліпше булоби йому, якщоб на його шию завішено млинський камень і щоби утонув у морській глубині!"

Кілько то згіршень дають нераз родичі своїм дітям, коли ведуть у їх присутности неприличні розмови, або обмавляють других, чи знова говорять проти віри чи проти священиків чи проти церкви, або принайменше позволяють, щоби в їх присутности щось подібного говорилося. Як можуть такі родичі сподіватися, щоби їх діти були добрими і їх шанували, коли діти чують часто мову, що не є гідна чесних родичів?

Та не лиш самим словом можна дитині дати згіршення, але й ділом. Робити щось злого в присутности дитини є все для ньої згіршенням—нагодою до гріха. Однак, треба сказати, як то часто діти є свідками злого поступования своїх родичів! Як часто вони бачуть своїх родичів пяних! Як часто бачуть своїх родичів, що вони роблять шкоду другим; знають, що вони люблять порушити, взяти то, що не є їх. Як часто вони є свідками, що їх родичі занедбують свої релігійні обовязки: не ходять до церкви, до св. Тайн.

Повинні, отжеж, родичі уникати цих згіршень, як правдивого зла—найбільшого зла їхньої невинної душі.

Що таке "Moving Picture"?

Чи відповісти на це питання чи ні?

Вагаюся!

Думаю собі: скажу—назву цю дитину людського вирафінования по його властивим імени, то ще готовий хтось сказати, що "Голос Спасителя" то евангеліє зацофаности, ворог поступу і т.п.; не скажу—то знова виглядатиме, начеб "Голос Спасителя" давав свій "licence" всім аранжерам згаданого підприємства із заміткою "that's O.K.!"

Однак хай буде що буде;а я таки відповім на вище питання.

Тож слухайте!

Moving picture,—то "Місія"!!!

Місія?—спитає себе самого неодин із дорогих читачів "Голосу Спасителя"—а то по якому? Я ще не чув, щоби "show" місією називати!

Але я таки стою при своїм і кажу ще раз: moving picture то "Місія." Правда, що та місія не відбувається в церкві—тільки в якійсь галі; правда, що провідником тої місії то не католицький священик—але звичайно якийсь жидок чи якась пиша двонога безсовісна тварина; правда що на ту місію не спішать одиниці голодні слова Божого і правдивого добра своєї душі — але звичайно одиниці лишені всякого вищого стремління— одиниці змислові—одиниці що служать божкови, котрому на імя "похоть очий"—так то всьо—але проте я всеж таки тверджу, що moving picture то місія—тільки що дуже часто не місія Христа. тільки антихриста—духа нечистоти і всякої злоби.

Той злобний дух—сатана-люципер страшно хитрий; він на своїй місії не промовляє до людий словами, не порушає їх розуму і їх волі ріжними аргументами, щоби їх склонити до якого зла; він того не робить, бо він добре знає, що навіть між своїми зіпсутими слухачами знайшлобися богато одиниць, котрі на його аргументи відповілибн контраргументами; то щож він робить?

Він порушає змисловість своїх прихильників—порушає її ріжними образами—відповідно до злочину, до якого він їх хоче склонити.

Ця тактика дуже а дуже небезпечна, бо розбурхана змисловість затемнює й найясніщий розум—ломить і найсильніщу волю так, що й найкраща людина, під впливом і навалою пристрастий, готова до найтящих злочинів.

Возмітъ до рук св. Писмо, читайте у св. книгах, а переконаєтеся, якого то вже лиха накоїла на світі неосторожність очий.

В першій книзі Мойсея, (глава 3, ст. 5.) читаємо: І побачила жінка, що добре дерево на їду, і принадне для очий, і взяла плоду з нього і скоштувала і дала чоловікові свому. Так повстав перший гріх на світі, а за ним виллялося ціле

бурлне море беззаконій. Так то неосторожність очий довела чоловіка до бунту проти Всевишнього та стягнула на рід людський прокляття Боже і дочасну й вічну смерть.

А що є корінем того страшного лиха, яке у виді загального потопу залилося на нещасний рід людський? Тим корінем то знова гріх очий. Св. Писмо каже: "Тоді сини Божі, побачивши, що в синів чоловічих дочки хороші, брали їх за жінок, хто котру вподобав." В такий то спосіб в наслідок неосторожности очий, люди праведні увійшли в родинні зносини з людьми безбожними і беззаконними. Вслід за тим пішло загальне зіпсуття, так що Господь Бог жалував що сотворив чоловіка на землі і сказав: "Вигублю чоловіка," та й вигубив загальним потопом. Загальний потоп, то всесвітна—страшна катастрофа, та кара за невмертвлення очий.

Таких то прикладів, котрі свідчать про страшні лиха спричинені неосторожністю в погляді знаходимо в св. Писмі безліч. Так то погубно ділає на чоловіка небезпечний погляд.

Діявол свідомий того і тому він залюбки уживає небезпечних видів, в цілн завойовання душ людських. Уряджуючи як найчастійше свої пекольні місії—цебто "moving pictures" —та промовляючи по тих місіях до пристрастий людських ріжними плюгавими образами—діявол учить своїх приклонників всякого зла: розпусти, віроломства, розводів, рабівничих нападів, крадіжи, пімсти та иншої пекольної штуки.

У своїм пастирськім посланню про супружество, святійший Отець Пій XI каже: "Не тілько в тайні та темноті—але навіть явно-славно, по фільмових виставах, понижується і оплюгавлюється св. супружество. Розводи, ломання супружої вірности та всякі инші найганебнійші пороки прославлюється в так принадний спосіб—начеб в тім всім не було жадної провини і встиду." О, "moving picture," то місія—діяволська місія, на жаль дуже успішна!!!

Яке становиско заняти нам, католикам, супроти тої діяволської місії?

Нам католикам треба, по перше, усильно молитися, щоби та місія не вдалася. Моліться передовсім за тих засліплених родичів, котрі є остілько необачними, що своїм дітям позволяють ходити на moving не розбираючи чи він добрий чи злий. Молімся за тих безсовісних родичів, котрі дають своїм дітям нераз послідних десять центів, щоби вони за тих десять центів продали свого Бога—свою чесноту—свою душу, а за те собі

купили пекло. Так, молімся ! але це ще замало, бо до молитви треба додавати діло. Тим ділом має бути уникання всяких поганих фільмових вистав та учащування тілько на добрі. Тим ділом має бути сильний протест, хочби навіть у самім правительстві, протест против неморальних вистав. Тим ділом на конець має бути апостольство між людьми, заохочуючи їх до учащування на добрі вистави— відтягаючи їх від злих.

Кінчу словами св. Писма: "Стереженного Бог стереже, хто любить небезпеку згине в ній."—Тож: "Чувайте і моліться, щоб ви не попали в покусу."

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

(Продовження)

Визволення.—Сінай.

"Відкиньте всякий страх," відповів Мойсей. "Бог покаже вам нині чудо своєї Всемогучости. Ці єгипецькі армії, котрі осліпили ваші очи, в одній хвилині зникнуть з ваших очий."

У цій хвилі ангел хмари, котра уносилась наперед Ізраїлітян, наглим рухом перенісся на зад, поза них, обгортаючи Ізраїлітян блискучим світлом, а єгиптян густою темрявою, так що вони нічого не виділи і не могли поступитись на перід. Мойсей в тім часі тримав свою руку простягнувши її над хвилі моря, а Бог розділив води. Опісля сильний віхор, котрий дув через цілу ніч, висушив багно на дні так, що діти Ізраїля могли перейти сухою ногою, поміж водами, що подвійним муром стали з одного і другого боку. В слід за ними кинулась армія фараона, піхота, кінниця і воєнні вози. Та погляд Єгови, що подивився на них крізь огненну колюмну, досягнув їх немов блискавка. Піхотинці змішались, вози поперевертались, їздці покотились в глибину пропасти. "Втікаймо," стали вони кричати, "втікаймо перед Ізраїлем! Бог бореться проти нас!" Та на приказ Єгови Мойсей знова простягнув руку на море і в тій хвилі водяні мури зіллялися і поглотили єгиптян, так що ні один не втік. Жиди виратовані від лютих ворогів, котрих трупи пливали по воді і звіщали незрівнану могучість Ізраїльского Бога, перераженi, без одного слова гляділи на це видовище. А віддтак усі серця переплівали надміром радости, вдячности і запалу, тай освободитель, натхнений Духом Божим, став співати цю пісню побіди, яку весь нарід співав за ним:

Оспівуймо великого Бога, котрий обявив нам свою славу, стручаючи у пропасть коня і їздця. Слава Єтові, котрий є моєю силою і моїм спасенням: Це Бог мій і я буду прославляти Його хвали; це Бог отців моїх, я буду взносити Його велич.

Єгова, це непобідимий борець: Імя Його Всемогучий. Він у море перевернув фараонові вози і його жовнірів: найвідважніщі його полководці, утоплені гей камінь, що впав на дно моря.

Рамя Твоє, звалюючи ворога, показало силу. Гнів Твій, Єгово, пожер їх немов солому. Під могучим Твоїм подувом води нагромадились, непорушимі хвилі стали немов мур, серед пропасти отворилась дорога. Я піду за ними, закликав ворог, я досягну їх і пожертвую своїй пімсті, заберу їх добутки. Подув твоїх уст вистарчив, щоби їх звалити і поглотити їх немов олово у розбурханих хвилях.

Хто подібний до Тебе, Господи, Боже сильний між сильними, Боже Святий, Боже страшний,Боже, котрого рамя діпає найдивніщі дива і в землю посилає найвідважніщих ворогів?

Ти, Боже милосердя, будеш провідником люду, котрий Ти спас від смерти, Твої могучі руки доведуть його до святої вітчини. Філістинцям будуть виривались крики розпуки, князі Едому дрожати будуть. Моавські войовники охолонуть зі страху, мешканці Ханаану піснуть з жаху. Тоді Ти приведеш до святої гори, у місце вибране для Твоєї святині. Хай живе Єгова во віки!"

Тай жовніри з Мойсеєм, хори жінок з Марією, сестрою Мойсея, при звуках музичних інструментів, голосом що розносився по пустині, повтаряли кінцеві слова пісні побіди: "Оспівуймо Великого Бога, що показав свою славу: у пропасть скинув Він коня і їздця."

По страшній катастрофі, що трапилась на червонім морю і освободила їх від усякої боязни перед Єгиптянами, Ізраїлітяне пустились в глубину пустині Сур, де ожидали нові досвідчення. Три дні мусіли вони йти цею безводною пустинею і доперва по трійох днях, коли розложились табором, натрапили на жерело; та було воно таке гірке, що вони ніяк не могли загасити своєї спраги. Місце це буде зватися Мерра, сказали вони, то значить: горесть. Зведені в надії взялись вони нарікати на Мойсея. Цей, на розказ Бога, кинув у воду якогось рода дерево і через те вода стала можливою до пиття. В короткому часі опісля розставили вони свої шатра в сусідстві дванайцятьох жерел, у тіни сімдесять двох елімських пальм.

(Дальше буде)

Отець Капеля

Перед кількома роками обслугував церкву св. Павла і св. Людвика в Парижі один еспанській священик, що виріжнявся своєю високою постановою, гарним чорним волоссям на голові і поважним опаленим лицем. Після його майже військового ходу можна було без труду вгадати, що цей священик мусів колись носити шаблю. Без жадного здивування слухали люди його воєнних оповідань, бо він був відважним старшиною при кінниці і на полю битви нераз показав свою хоробрість боронячи свій край перед ворогом. Вкінци покинув він військову службу і прилучився до воїнів Христових.

Він став священиком.

Називався о. Капеля.

Кілька літ був о. Капеля при церкві св. Павла і св. Людвика, де особливо всі його шанували, а відтак дістав до обслуги маленьку парохію коло Парижа.

Нові парохіяни, добрі і простенькі люди, майже всі огородники, полюбили відразу свого нового пароха. Своєю добротою, своїм характером і своєю вповні військовою отвертістю поконав він всякі пересуди. Коротко перебував на тій парохії, але добра зробив дуже богато.

Одно діло неоціненої вартости, прямо геройське діло вчинив він вже умираючи.

Лежав він вже на ложу смерти. Видно було, що смерть скоро перетне нитку його життя. Йому уділено останні св. Тайни, а він в совокупленні своїх думок дякував Богу за всі добра і ласки і жертвував Господеви свої останні терпіння. В тій хвили ввійшла несподівано одна особа і зближилася до нього:

"Отче парох," сказала до нього, "той, котрого ви дуже добре знаєте, є тяжко хорий, він скоро умре; ми дуже журимося, бо він не хоче приняти жадного священика. Навіть коли прийшов до нього добрий о. парох зі сусідного села, він обернувся до стіни і не хоче ані слова відізватися до священика."

"Бідний чоловік!, відізвався о. Капеля з болем. Ах! Коби я не умирав, то може він мене не відкинувби, бож я його добре знаю!...."

"Ах, отче парох він вас любить і дуже поважає! Але на жаль ви не всилі...."

Вона не докінчила.

Незвичайна, взнесла думка ввійшла до серця священика; підносячися на своєму ложи і складаючи руки до молитви закликав:

"О мій Боже! Дай мені трохи сили!"

По хвили мовчанки сказав нагло до тих, що були коло нього:

"Зберіть мене!"

Ніхто не рухався. Всі чули цей голос, що виходив зі слабих грудий пароха, котрий неначе приказував щось неможливого....Всі уважали що він в останньому степені горячки.

"Зберіть мене!"— повторив він голосом поваги і власти.

Якийсь глухий оклик добувся з уст зібраних.

А умираючий, якого решта життя ввійшла в його незрушиму волю, витягав свої дрожачі руки, свої вже безвладні ноги а зібрані немов порушені електрикою слухали його і одівали то тіло, яке мало оживитися, щоби піти спасати душу.

Коли його вже оділи, він з рішучістю сказав:

"Тепер несіть мене до хорого!"

"Він певно умре в дорозі!"—закликали всі з безнадійністю.

Але хорий спокійно, здається без вражіння, приймав все, що діялося і говорилося коло його ложа. Перенятий своєю геройською сталою думкою він приказав, щоби йому принесли все, що потрібне при уділюванню останних святих Тайн.

Коли все було готове, він знова приказав:

"Тепер в дорогу! Спішімся!"

З невисказаним зворушенням взяли присутні парохіяне то тіло, яке при всякому русі хиталося як шмат якої матерії. Але душа оживляла його і панувала над ним і не позволила ані на крик, ані на нарікання ані навіть на стогін серед цеї болісної дороги.

А він молився схиливши голову на груди.

Нарешті прийшли до дому умираючого чоловіка.

Його голова схилилася на груди, його руки звисали безвладно, його очи замкнулися і підчас цього прикрого повороту здавалося, що він не жиє; тільки його уста рухалися; він молився. За якийсь час його без руху положили на ліжку.

Католицьким Світом

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ.

Щоби всі навчилися прибігати до Божої Матери як до нашої Матери.

Одна побожна мама проводила молитву своїй дитині. "Во імя Отца і Сина і Святаго Духа," повторяла дитина за мамою. Нагло стрималась і здається застановлялася над чимсь, вкінци відізвалася: "А деж мама? Чому мамуся не згадують імя Мами, коли згадують імя Отця і Сина? Чи мами нема?" Ті слова дитини є домаганням людського серця. Устами тої дитини неначе промовило все людство, що потребує матери, до котрої можнаби прийти у своїх потребах з таким довірям, з яким приходить дитина до своєї мами.

Мусить бути Мати, духова Мати, до котрої можемо прибігати, як діти, у всіх наших дочасних і духовних потребах!

Крім нашої земської, природної матери мусить бути для нас Мати не-земська, Мати небесна!

Тою Матірю є Пречиста Діва Марія!

Від коли?

Від віків призначена Вона для нас на Матір!

Знаємо дуже добре історію упадку перших родичів записану в перших сторінках св. Писма. Через Еву прийшов гріх, а його наслідки спали на ціле людство. За гріх належалася кара! Господь Бог вигнав перших родичів з раю, а Херувим з огнистим мечем стеріг його, щоби Адам і Ева не могли до нього вернути. Все на земли повстає проти них. Всяке сотворіння неначе заприсяглося знищити чоловіка. Земля родить осет і терня, а Ева-мати родить в болях свої діти. Для обоїх прародичів життя повне борби і смутку, в поті чола мусять їсти хліб свій, викиди совісти затроюють їх життя. Минуло заледви кільканацять літ, як стояли при смертнім тілі забитого Авля. Перший труп, і то труп з руки брата!

О нещасна Ева! З яким жалем мусіла згадувати свою провину!

Чиж не було надії на ліпше?

О так!! Бо Боже милосердя є безграничне!

Виганяючи прародичів з раю Господь Бог обіцяв Спасителя для людського роду.

Сказав Господь до діявола, що принявши вид вужа підступом довів був Еву до гріха: "Тому що ти то вдіяв, будеш проклятий межи всіми звірями на землі. На череві будеш повзатися і землю будеш їсти по всі дні твого життя. Положу незгоду межи тобою а межи женою, межи потомством твоїм і потомством її. Той зітре тобі голову, а ти будеш жалити його пяту!"

Тою обіцяною женою, то Пречиста Діва Марія!

Її потомок, Спаситель Христос!

Як через Еву прийшов гріх і смерть, так через Марію прийшло спасення і життя ласки.

Христос Спаситель зломив власть діявола, стер йому голову, з дітий Божого гніву вчинив нас дітьми Божими.

Марія від віків вибрана Богом на матір Спасителя! Через Неї прийшло спасення і життя ласки! Вона дала нам то життя ласки, Вона стала для нас нашою духовою, небесною Матірю! Цілий світ Її благословить!

Марія, Божа Мати, —наша Мати!

Ісус Христос умираючи на хресті полишив нам свою Матір як нашу Матір. З того поручення Ісуса Христа Марія стала Матірю нас всіх. Коли терпіння вичерпували всяку силу і смерть зближалася, Христос поглянув з хреста на дїл і побачив під хрестом свою Матір Марію і улюбленого свого ученика Йоана. Звертаючись до Марії показуючи на Йоана сказав: "Жено, це син Твій!" а звертаючися до Йоана сказав: "Сину, це Мати твоя!" Тими словами віддав Ісус Христос свою Матір на Матір всіх нас.

Марія наша Мати!

Правдивий християнин то признає і в то вірить.

Наміренням на цей місяць є, щоби всі навчилися прибігати до Божої Матери як до нашої Матери.

У всіх наших потребах нам треба прибігати до Марії як дитина прибігає до своєї мами: з довірєм, з любовію, з переконанням, що Марія нам поможе!

Святі Отці говорять, що всі ласки спливають на нас через Марію, що Марія є скарбницею ласк. І зовсім слушно! Коли найбільша ласка, ласка спасення зійшла на нас через Марію, Матір нашого Спасителя, то слушною є річчу, що всі инші ласки переходять на нас через Марію.

Св. Вернард говорить: "Коли хочете дістати поміч, наслідуйте

Марію! Коли підете за Нею, не зблудите ніколи. Коли будете Її просити, не стратите надії. Коли Вона буде вас держати, не упадете. Коли Вона буде вас хоронити, не маєте чого боятися. Коли Вона буде вас провадити, не змучитеся і з Її поміччу дійдете до неба!"

Тому говорім за св. Вернардом: "Згадай, о Всемилостива Діво Маріє, що від віків не чувано, щоби той, що прибігає під Твій покров або взиває Твоєї помочи або благає Твого заступництва, був Тобою опущений. Тою надією ведений, о Діво над дівами і Мати Ісусова, удаюся до Тебе, приступаю і стаю перед Тобою як грішник зітхаючи: не відкидай, о Царице світа, Мати Предвічного Слова, моїх мольб, но послухай їх ласкаво і вислухай. Амінь!"

⁂ ⁂

В Австрії по комуністичних розрухах— які їм впрочім не вдалися—наступив спокій. Не хотять там большевицького раю. Доказом того скоре здушення революції, яка була розгорілася в протягу місяця Лютого," цего року. Люди вертають до церкви, а робітники вступають до католицьких робітничих союзів. Канцлєр Дольфус приготовляє для краю нову конституцію, яка, у головних своїх нарисах, узасаднюється на енцикліці Святішого Отця Пія XI, "По Сорок Роках." Сподіваються, що по трьох літах Австрія відзиже до своєї давньої сили, яко вповні християнська держава з християнськими засадами.

В Росії комуністична партія не всіх вдоволяє. Ось, приміром, що можемо довідатися із звіту Організаційного Комітету Комуністичного Конгресу в Москві: Всіх членів Комуністична Партія в Росії має 1,872,488, цебто один куміністна сто мешканців краю. Що більше то це, що заледво десять процент з тих, що належали до партії в 1920 році ще в ній нині знаходяться. Прочі повиступали, а на їх місце прийшли инші, щоби шукати свого щастя. В цілій Комуністичній Парвії є заледво десять процент тих, що мають вище образования.

В Хінах, в протягу останніх десять літ, було 550,111 навернень до Католицької Церкви. Це число є лиш тих, що зістали охрещені по довшім приготованню. Велике ще число є таких, що зістали охрещені в небезпеці смерти, цебто без належного приготовання попередного. Хінське католицьке населення є тепер в числі 2,624,166. До священичого стану приготовляєсь там тепер 4,000 семинаристів.

Минуло всего 46 літ від смерти Дон Боско, італійського священника, заложителя згромадження ОО. Салєзіянів, якого на великдень проголошено святим,—а вже його згромадження розрослося по цілому світові. Поділене є на 43 провінції, має 702 доми і числить 9,981 членів. Ціллю його є виховання робучої молоді у всяких ремеслах.

Саскатун Римо-Католицькою Дієцезією. В середу, 18 Березня, відбулася інсталяція Преосвященного Моррея у його новій дієцезії в Саскатуні. Є це новоотворена дієцезія в Саскачеванській Провінції. Преосвященний Моррей є членом Згромадження ОО. Редемптористів. До тепер був він епископом у Вікторія, Б. К.

Переслідування Католиків в Росії, які не то що не устають, але продовжаються ще з більшою заїлістю як коли, є мабуть найбільше з тої причини, що тепер є помітний великий нахил схизматиків до приняття Унії, цебто злуки з Апостолським Престолом. Російська поліція ГПУ боїться, що міліони схизматиків, бачучи, як низько впала царославна церква, готові зістати католиками східного обряду, намагаються, щоби всіма можливими їм способами, масовими арештуваннями та переслідуваннями, знищити в самім зародку цей нахил до Унії. Мабуть потече ще не мало крови, щоби Католицька Церква в Росії могла запустити сильні коріння. Тимчасом у нас тут в Канаді знаходяться одиниці, які від тої Церкви відступають!

Сімох епископів української автокефальної церкви на Україні, Рушевський, Чулаївський, Ромадапів, Оксіюк, Кротевич, Дахівник і Тесленько зреклися своїх свячень з боязни перед переслідуваннями поліції. Ніхто ніколи чогось подібного не бачив в Католицькій Церкві! Католицький епископ радше душу свою положить за своє стадо чим мавби зречись своєї пастирської влади. Але й не диво. Мимоволі приходять на думку слова Ісуса Христа: **"Добрий пастир душу свою кладе за своє стадо, а наємник, якого не є стадо, бачить вовка і утікає...."**

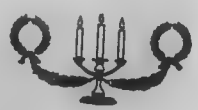

ДОБРА ВОЛЯ

Розділ 1.

Що це таке Добра Воля?

Душі, для освячення свойого, потрібна лише добра воля. Берегти, отту добру волю в собі, все її кріпити: така повинна бути постійна міра, та одинока ціль нашого життя. "Добра воля, казав св. Альберт Великий, заступає все, вона понад усе" [1]).

Доброю волею своєю, людина ціла передає себе Богові; вельми простеньким актом любови; минуле життя своє полишає вона Божому милосердю; майбутність свою повіряє Божій доброті; собі задержує лиш теперішню хвилю: щоб її освятити.

Доброю волею своєю увесь чоловік спрямовує себе до Бога; справляє свої сили до Нього, відбудовує ту гармонію —згоду поміж сотворінням і Сотворителем, той синівський поворот дитини до свойого Вітця Небесного.

Добра воля, це та великодушна постанова душі посвятитися на славу Божеського Вчителя, й творити добро ближньому по мірі своїх сил.

Це те повне відречення всего, що не є в згоді з Божим ладом. Це та саможертва всякого власного інтересу, забуття повне та стале на себе, що раз то менче дбання про себе.

Добра воля остає незахитана в посусі духовній та в нужді, як і в потіхах духовних та в обильности; в турботах та в неспокою, як і в мирі та в спокою; в преріжних клопотах своїх занять, як і в милім та спокійнім перебуванню на молитві.

Акт тої доброї волі: це простенький порух серця що всеціло віддається, що готов все приняти, все перетерпіти, все виконати: як лиш Божа воля в тому буде явна.

Добра воля остає щиро вірна без огляду на немочі, на нестаність душі і без огляду на прогріхи свої посередні, на зворотні напади власної любови. Душа не з одним днем стає свята. Ціле життя дане її на те. По кождім упадку, щира воля простенько звертає до Бога, пакірно віддається Йому на завше, аж в кінці таки остаточно усталюється в Бозі.

1) De adhaerendo Deo, cap. 4.

Добра воля незалежна від яркої уяви, від проникаючого розуму, від природних прикмет серця, від користей що походять з добробуту, становища роду людини. Це акт зовсім духовий вільної волі, простенький напрям її до Бога, це той погляд на Нього, повний любови; кожда людина може тішитися такою доброю волею, кожній що має лиш свобідну волю, та при помочі Божої благодати.

Святість доступна є всім душам—А щоб її осягнути, вистарчить любити Бога, та пронизувати тою любовю всі діла та вчинки нашого життя.

А хтож не в силі любити? Адже любов—це той подих нашої душі. Як лиш душа собі бажає, то кождий порух її в силі приманити Бога до ньої, саму її погрузити в Бозі.

Святість доступна є душам найпростішим та найбільше невіжим. Господь не може того хотіти, щоб серце щире не знайшло Його. Якийсь тайний потяг нахилює Його до простих душ. Як лиш догляне Господь таку душу, то зараз собі полишає її, та творить з ньої свою влюблену домівку! Ось, так має Господь вибрані душі на всіх становищах, особливож у рядах покірних душ та маленьких.

Ці душі чисті мають над тим Богом всякої чистоти, якусь непереможну владу; вони Його приковують до себе, виєднують собі що лиш бажають. Для їх вподоби Господь творить і чуда, як того потрібно. Сказав Він раз св. Тересі: "Якщоб я не установив Евхаристію, зділавби те нині для тебе." І поступивби ось так Господь супроти кождої чистої душі. Бог не хоче щоб дорога до святости була поорана перешкодами, щоб вона їжилась від труднощів. Чим більше якась річ потрібна до природного життя, тим обильніше вона обдарена тою річчу. А що більше потрібне над повітря що ним віддихаємо; над землю що по ній ходимо; але й що є більше буденне над ті добра? Що більш необхідне людині над віддихування, але й що є лекшого над те?

Отже життя душі богато важніше, чим життя фізичне. Тому й Господь обдарив те життя наше всещедро. Те повітря що вдихує себе наша душа: це Ласка Божа—Вона ніколи не забракне тому хто просить її. Та земля що по ній ходимо—це воля Божа що ніколи не виховзується з під наших ніг..... А віддих тої душі — це той акт любови що самочинно витрискує з доброї волі.

І в тій саме любові Господь зосередив усе звершення

наше. "Вся наша совершенність, каже св. Альфонс, основана на любові нашого Бога безконечно гідного любови." Любов єднає душу з Пресв. Трійцею. Вона то спрямовує до себе всі сили людини, зо всіма їх актами аж до найдрібнішого, до послідного. Вона вділює всім нашим вчинкам величі, гідности, заслуги: **Майте над усе любов, що є вузлом совершенства.** (Кол. 3, 14).

Чи ми є тими душами доброї волі? А хто не бажавби належати до ряду таких душ? В такому разі вважаймо на голос Господній, забудьмо за нарід, як каже псалмопівець, (пс. 44, 11.) та за дім нашого батька, себто відірвім наше серце від річей земських, та слідуймо за Ісусом Христом. Спитаймо Його покірно: "Господи-учителю, а де Ти перебуваєш? (Йоан 1, 38-39). Він нам відповість: "приходьте та погляньте самі." І Він впровадить нас до своєї власної домівки, до святині своєї власної любови; і Він повчить нас невимовних своїх тайн; і Він пригорне нас до себе вязами так лагідними, але й так сильними, що не всилі будемо їх прірвати.

(Дальше буде)

Злі книжки, як романси, надто сводібні оповідання їтд., це правдива отруя для молоді, бо вони вбивають чесноту й побожність і псують невинне серце.

Свята Тереса оповідає, що коли вона була ще молода, то її мати надто легко позволяла їй читати усякого рода оповідання. Вона признаєсь, що то був перший крок, який вона зробила, щоби утратити побожність, і Бог зна як низько булаб вона впала, якщоб так Господь був не дав її ласки пізнати, що через ті читання вона знаходиться на злій дорозі. "З тих книжок, каже вона, я навчилася пустоти, любови до світа й до світових утіх. Я почала тоді вбиратися так, щоби приподобатись світові.—Та Господь витягнув мене з тої пропасти, в яку я впадала, при помочі добрих книжок."

Треба нам, отже, бути обережними з книжками, які читаємо. Не можна триматися тої ложної засади, що ніби то всьо можна читати, але не всьо вірити.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Батько: "Як я був у твоїм віці, то я все мав гроші в кишени і ніколи не робив довгу."

Син: "То певно ви мали ліпшого тата."

Пан Губатий дався відфотографувати. По двох днях фотограф приносить фотографію. Пан Губатий подивився на неї та з обуренням закликав:

"Я такої фотографії не приймаю! Виглядаю на ній як малпа."

Фотограф: "Було думати о тім заки ви фотографувалися."

Івась не дуже то добре вчився. За то він був, як то кажуть, добрим "спортом," особливо на леді. Одного дня він так сильно впав, що розбив собі голову. Приходить лікар, глянув на його розбиту голову тай каже:

"Бійся Бога, хлопче! а де ти собі так голову розбив? Таж тобі мозок видно!

"О! Так? "відповідає Івась, "то напишіть до мого тата; вони все мені кажуть, що я не маю мозгу."

"Кілько літр молока дає ваша корова денно?"

"Десять"

"А кілько продаєте?"

"Пятнайцять,"

Він: "Ти Марисько, повинна віддатися за столяра."

Вона: "А то чому?"

Він: "Щоби тобі троха згиблював язик."

Вона: "А ти ,Стецьку, повинен оженитися з дочкою боднара."

Він: А то чому?"

Вона: "Щоби тобі вставив трету клепку."

Учитель учив граматики. Викладав, як міг, части мови. Вкінці каже до Івася:

"Ану тепер, Івасю, розбери слідуюче речення: Гриць оженився з Варварою.

Івась: "Гриць, то іменик, оженився—злучник, а Варвара—дієслово."

Учитель: "Ов! а чому це так?"

Івась: "Гриць тому іменник, бо він так називається. а оженився—лучить його з Варварою, а з Варварою є дієслово, бо Варвара кермує Грицьом і каже йому що хоче."

НАША ПЕРЕПИСКА

Вже в місяцю Березню оголосили ми, що в корокому часі видрукуємо книжочки—"бльочки"—призначені на збірку передплат. Ці книжочки вже готові і деякі з наших щирих та ревних передплатників вже по них писали—й одержали. Ми просимо наших Дорогих Читачів і Приятелів, котрі бажають нам помагати—помагати добрій пресі—щоб негайно нас повідомили, а їм сейчас вишлемо книжочку. Як ми це вже й поредно згадували, ці, що зволять занятись збіркою передплат, будуть могли задержувати собі 25% за свій труд, або, якщо цего будуть бажати, одержать від нас в заміну книжки, які маємо на складі.

Як довідуємось з листів наших передплатників та з численних устних признань, "Голос Спасителя" є дуже любленою часописсю. Для того й не трудно збирати передплатників. Ми сподіємось, що многі зволять цим занятись.

Николай С., Квебек: Сповнимо ваше бажання, скоро лиш буде це технічно можливе.

Марія О'С., Олифант, Па. Сердечне спасибіг за передплату і за нового передплатника. Вислали всі числа від Січня.

М. К., Саскатун. Всі числа вислали.

Йоанна Ш., Арнолд, Па. Мабуть ваші числа затратились на почті. Висилаємо Вам другі.

Агафія Ч., Камлупс. Будемо вам висилати як жадаєте.

А. Я., Роблин. Спасибіг за передплату. Що до Вашого брата то ми йому відповіли осібно.

КАТАЛЬОҐ КНИЖОК

Які можна набути в "Голосі Спасителя"

* ** **

Молитва о добрий успіх місії 100 примірників ..	$2.00	Яка повинна бути сповідь.	15
Церков Українців в Канаді	1.00	О покаянню	10
Памятка св. Місії	1.00	Сердешня Мати	10
Життя св. Йосафата.....	40	Духовна Вязанка	10
Христ. Невіста	50	Незабудька для молодих дівчат	10
Життя св. Йосафата в упр.	75	Памятка для робітників ...	10
Про Чернече Життя.....	40	Тропарі воскресні і. т. д....	10
Молитва могуче средство спасення.....	25	Ак. М. Б. Н. П. в язику українськім і старославянськім .	10
Поучення і поради	25	Життя св. Тереси від Д.І..	10
Читання о Преч. Дівi.....	20	Короткі Розваги над станом душі	5
Чи біблія спасає.....	20	Молебен до С. Хр.....	5
Польні Лелії	20	Наб. в честь св. Арх. Мих. ..	5
Картки до велик. сповіди ...	20	О любві.....	5
Народний Катехизм	20	Діточа присяга	5
Церковні пісні	20	Як молитися на вервиці...	5
Церковні коляди	20	Потіха для терпячих	5
О Вірі	15	Десять Божих заповідей для емігрантів	5
Набож. в честь св. Йосифа.	15	Від школи до касарні	5
Мартин Лютер	15	Чи наука противиться вірі .	5
О Святім причастію	15	Всьо переминає	5
Де знайти правду	15	Розумний молодець	5
Червона Смерть	15	Вписовий листок Ап. Мол.	5

THE REDEEMER'S VOICE

Catherine St., Yorkton, Sask.

Побожні Книжки

На складі в Нашій Книгарни

До всякого замовлення мають бути долучені належні гроші. Коли вартість книжок виносить понад $5.00 і гроші не є долучені до замовлення, тоді книжки висилатимемо С.О.Д., на кошт купця. На замовлення нищої вартости, коли гроші не є долучені, не звертатимемо жадної уваги.

Всякі замовлення зі Сполучених Держав мусять бути без винятку заплачені згори.

До замовлень просимо долучити поштову оплату.

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.

Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.

1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади
єднай теся !

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Alvena, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневник виходить в Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News.

10012—109 St.; Edmonton, Alta.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 1, Число 8. Червень, 1934

За дозволом духовних властей

ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ

Матери Божої Неустаючої Помочі

ПЯТНИЦЯ СУБОТА І НЕДІЛЯ --- 6. 7. 8.

ЛИПНЯ, ЦЕГО РОКУ

в ЙОРКТОНІ, САСК.

7-го Рождество Св. Йоана Хрестителя.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя в Йорктоні, Саск.

• •

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.

Subscription per year: Canada and U.S.A., $1.00 — Foreign, $1.25

Single copies: 10 cents.

•

•

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer 's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

• •

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION

ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

Отворене Серце Спасителя—Служім Господу Богу Нашому—Сила Св. Сповіди—Найліпший Вибір—Життя Св Ґерарда Лист до Християнської Матери—Дарунок Пречистої Діви—Українці Мученики за Віру—Кождої Неділлі Вони Слухали Св. Сл. Божої—Проклін Злочину Біблійні Оповідання—Добра Воля—Католицьким Світом—Веселий Кутик.

КАЛЄНДАР НА ЧЕРВЕНЬ

1.—П. Сщм. Панкратія.
2.—С. М. Талалея.
3.—Н. **Нед. Всіх Свят.** † Рав. Ап. Конст. і Єлени.
4.—П. М. Васпліс. (**Петрівка**)
5.—В. Преп. Мих. Синадсь.
6.—С. Преп. Сим. Дивногорц.
7.—Ч. **Пресв. Евх.** †3 Обр. Гол. Йоана Кр.
8.—П. Ап. Карпа.
9.—С. Сщм. Терапонта.
10.—Н. **Нед. по С.** Преп. Никити Халкед.
11.—П. Мц. Теодозії.
12.—В. Преп. Ізаакія.
13.—С. М. Єрмея.
14.—Ч. **Червень.** Отд. Евх., і М. Юстина.
15.—П. **Празник Серця Хр.**
16.—С. †Состр. Пресв. Богор.
17.—Н. **3 Нед по С.** С. Митроф.
18.—П. Сщм. Доротея.
19.—В. ППреп. Висар. і Іляр.
20.—С. Сщм. Теодота.
21.—Ч. Вм. Теод. Стратилата.
22.—П. С. Кирил. Александр.
23.—С. Сщм. Тимотея.
24.—Н. **4. Нед. по С.** †Апп. Вартол. і Варнави.
25.—П. ППреп. Онуфрія В. і Петра Атонського.
26.—В. Мц. Акил і С. Трифіл.
27.—С. Прор. Єлисея.
28.—Ч. Прор. Амоса.
29.—П. С. Трихона Чудотвор.
30.—С. ММ. Ман. Сав. і Ісмаїл.

УСТАВ НА ЧЕРВЕНЬ

3.—Н. Нед. Всіх Святих. Константина і Єлени:—Гл. 8; Ев. утр. 1. На літ. Тропар Воскресний і Святих; Ап.—Ев. Святих; Причастен "Хвалите" і "Радуйтеся."

4.—П. Початок Петрівки.

10.—Н. Празник Пресв. Евхаристії:— Всеночне; Ев. утр. Йоана 38; На літ. всьо Празника.

17.—Н. Нед. 3 по Сош. Празник Найсв. Серця Христового:— На утр. Ев. Йоана 36. На літ Ап. 306, Ев. Йоана 9 і 10.

24.—Н. Нед. 4 по Сош. і †Апп. Вартоломея і Варнави:—Гл. 3, Ев. утр. 4; На літ. Троп. Воск. і Апост. і Кондак Воск.; Слава: Кондак Апост.; І нині: Богородичен "Заступнице Христіян." Прокімен Воскр. і Ап.; Ап. зач. 93 і 28; Ев. Мтея 35 і Луки51.

Петрівка від 4 Червня до 11 Липня включно.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видаваний Місіонарями Чина Найсв. Ізбавителя.

Рік 1, Число 8. **Лист за Червень** **1934**

ОТВОРЕНЕ СЕРЦЕ СПАСИТЕЛЯ

Бліде лице Розпятого Спасителя піднеслося....Він глядить в небо. Його уста висохлі отвираються. "Отче, відпусти їм, бо не знають, що роблять....Отче, в Твої руки віддаю мойого духа".... Ісус умер!

Пречиста Діва, Марія Магдалина, улюблений ученик Йоан, глядять крізь сльози на мертвого Ісуса ....

Шеста година. Приходять жовніри із сотником. Зближаються до хрестів. Мають приказ поубивати тих, що то зістають розпяті на хрестах, а тих є трйох: Ісус і двох розбійників. Твердого серця жовніри беруться до своєї роботи. Один....два удари....зойк стогін засудженця—і він мертвий!

Приступають до Ісуса!... Серце Марії, Його Матери, забилось в грудях....Жовніри глядять на Ісуса...."Він вже мертвий!" каже один з них.

Приходить і сам сотник. Оглядає...."Так, він мертвий!.... Так скоро?!" І вправною рукою кидає Ісусові у ребра коне....отвирає Його Серце! "Копієм ребра єго проболе."

Сотник втворив Серце Спасителя, як отвирається до читання книжку. Це книжка найкращого змісту—книжка найглибшої науки, найбільшого знання.

Чи не лучалсь тобі часом, коли ти змучений, струджений, спрацьований, щоби шукати хвильку спочинку в читанню якої книжки? Та дарма твоє серце не могло знайти правди-

вого відпочинку. Твоє серце, сотворене для Бога, не може вдоволитися нічим, що є поза Богом. Але йди, уклякни перед Розпятим. Глянь на Його пробитий бік—на Його отворене Серце і читай з тої книжки. Вона писана для тебе.

Отвори!.... Читай!....

"Прийдіть до мене всі струджені і обтяжені, а я вас успокою!....Я є Добрий Пастир. Знаю мої овечки, а вони знають мене....Я є дверми: хто мною входить знайде пашу.— Якщо хто спрагнений, хай прийде до мене і хай пє:....воду, що я йому дам, буде жерелом життя вічного.

Ідімо всі до отвореного. пробитого за нас Ісусового Серця. В Ньому знайдемо пільгу, пораду і розраду, якої ніде инде не знайдемо.

СЛУЖІМ ГОСП. БОГУ НАШОМУ

Маємо служити Богові, бо ми Його сотворіння!

І хоч Господь Бог дав нам повну свободу, бо дав нам свобідну волю, це однак не значить, що Він зрікається своїх прав над нами.

Ми належимо до Нього, ми є Його власністю!

Коли ж ми хочемо увільнитися з під Його власти через непослух, то ми виповідаємо війну проти Бога, бо заперечуємо Божі права над нами і ограблюємо Його з дібр, яких власником є Він один.

Колиби Бог позволив збунтованому бути без кари, тоді Бог не був би Богом!

Бог нічого не робить без цілі. Коли Він дає нам розум, серце і волю, то на то Він їх дав нам, щоби ми могли Його пізнавати, Його любити і Йому служити. Та ціль підносить нас дуже високо!

Це, що Бог дав нам здібність Його любити і що хоче нашої любови, є доказом безконечної Божої доброти. Любов є обосторонна і допускає рівність. Бог не є і не хоче бути нам рівним! А однак Він любить нас і хоче взаїмної нашої любови. Щоби осягнути нашу любов Він посилає навіть Свого Сина, Ісуса Христа, на землю. Божий Син воплотився, стався чоловіком, народився як чоловік і став нашим Братом; через Воплочення Він став направду рівний нам!

Як через Воплочення Бог зійшов до нас, так через Чоловічество Божого Сина ми піднесені до Бога; і так Бог в Ісусі Христі

любить нас безконечно.

Коли любимо Бога, ми мусимо Йому служити.

Любимо Бога, бо Його пізнаємо. Знаємо, що Бог то Пан і Учитель, наш Сотворитель і найліпший Отець, а ми Його сотворіння, які завдячують Йому всі, й все, чим є.

З пізнання Бога і з ласки любови, яку Він нам дає, випливає конечність служити Богові,

Якже можна гідно служити Богові?

Які понуки мають нас оживити, щоби ми Йому добре служили?

Найперше то є **право справедливости**, що обовязує нас сповнити все, чого жадає від нас Бог. То право стоїть вище понад всяку приватну волю.

Божа воля є найперша!

Чогож жадає Бог?

Бог жадає захования Його закону, що міститься у десятьох Божих Заповідях; жадає Бог захования державних законів, що не противляться Божим законам....В тім міститься виразне свідоцтво Божої волі.

Точне захования заповідей має мати першенство перед всякими обовязками, які накладаємо добровільно на себе. На жаль, під тим оглядом сповняється богато гріхів. Під позором зробити більше, деякі звільняють себе від того, що є приписане і так оскверняють саме право справедливости.

Правда, що добре є зробити більше, добре є заховувати ради, але перед усім тим треба заховати закон!

Будуймо нашу святість на твердій скалі! Нехай перша основа нашого релігійного життя буде докладне і строге захования Божого закону!

Того жадає право справедливости.

Господь Бог має право, щоби Йому служити, задля Нього Самого. Одначе у своїому милосердю Він обіцяє навіть нагороду за вірну службу, щоби тільки зискати нашу любов.

По друге, ми мусимо служити Богові, бо в тому є **наш власний інтерес.** В Його службі можемо всьо здобути і нагороду можемо мати велику. Тут показується велика Божа доброта. Бог мігби жадати від нас, своїх сотворінь, безглядної служби не даючи жадної нагороди. Але Він того не робить. Він хоче, щоби служення Йому було для нас корисне і щоби ми служачи Йому працювали більше для себе самих чим для Нього. В дійсности Його заповіди дають нам надприродну поміч і рівночасно вказівки їх виповняти. Вони нас підносять і доповняють наші природні недомагання. Вони роблять нас щасливими на цьому світі і в другому. Тут на

землі вони приносять нам мир і духовні добра, а для будучого життя дають запоруку Божої і нескінченої радости.

Видно, що служба, якої Бог жадає від нас; приносить більше користи нам самим чим Йому! А мимо того ми не служимо Йому як треба, хоч в тому є наш власний інтерес. Ми надуживаємо нашої власної свободи, допчемо Божий закон і погорджуємо величавими Божими обітницями. Ми гонимо за дрібницями, а не хочемо зробити кроку для Божого Царства.

Яке засліплення! Яка невдячність!

По третє, ми маємо служити Богові з **любови**. Служба з інтересу є добра, але не є досконала. Наша служба Богові повинна бути досконала.

Господь Бог є наш найліпший Отець. Служім Йому як діти, з любови, що не очікує нічого, але яка випливає сама з потреби серця, щоби віддати любов за любов!

Чи діти домагаються заплати за свою службу, яку висвідчують своїм родичам? Ні! Дитяча любов не хоче жадної иншої нагороди як любити і з вдячности для родичів посвятитися для них.

Так поводяться добрі діти супроти своїх родичів!

Чи не повинна наша любов до Бога бути правдиво дитяча, благородна і безінтересовна?

Коли не маємо такої любови для нашого Небесного Вітця, то то це великий встид для нас!

Служім Богові, бо того жадає справедливість. Ми маємо направити зло, яке зробили ми гріхами. І чим більше ми Бога образили, тим більше повинні ми тепер заховувати його закон.

Служім Богові з власного нашого інтересу, щоби щасливими бути і на цьому світі і в будучому життю!

Служім Богові передусім з любови, щоби віддати Йому бодай трошки нашої любови за ту безграничну любов, яку Він оказав нам і оказує що дня!

СВЯТИЙ ГУМОР.

В життю св. Франца Салезія записана маленька історійка, що показує на його розум і лагіднісоь.

Одна невіста з висшого стану, що бажала провадити добре христіянське життя, радилася його, чи годиться малювати свої лиця, чи годится уживати "ружу"?

Святий муж відповів поважно:

"Деякі виступають проти того, а инші не добачують в тім нічозлого. Але тому, що ви просите мене о мій погляд, я вибравби середну дорогу, именно я позволивби малювати але тільки одно лице!"

СИЛА СВ. СПОВІДИ

В місті Антверпії, в Бельгії, жив богатий, на високім становищі чоловік, котрий у своїй молодости через нещастя упав був в один дуже тяжкий гріх. Совість мучила його день і ніч, однак він не міг самого себе склонити, щоби визнати цей гріх на сповіди. Смерть, а навіть саме пекло не видавалися йому так страшними, як визнання на сповіди цього гріха.

Одного дня був присутний на проповіди, яка богато потіхи вляла в його неспокійне серце. Між иншим говорив священик, що той, хто цілковито забув свої гріхи, не є обовязаний їх сповідатися. А це тому бо не може визнати цих гріхів, яких не памятає.... Тепер чоловік той докладав усіх зусиль, щоби забути свій гріх молодости. А тому що був богатий, кинувся у вир веселого життя і уживав усяких дозволених і недозволених роскошей. Так старався він поховати свій давний гріх в морю нових гріхів. Але на дармо!!! Голос його совісти відзивався голосніше чим гарна музика, голосніше чим веселий спів і радісний сміх, а перебуваючи навіть серед найвеселішого товариства він мав пекло у своїм серцю....

Щоби забути давній гріх звявся до иншого пляну. Почав подорожувати. Звидів богато країв; видів не одну гарну річ, що може звеселити око людське і потішити засумоване серце....Він думав, що зміна підсоня поділає на зміну його серця; але в тім дуже помилився....Кожного дня нові краєвиди пересувалися перед його очима; серце могло любуватися що раз зміняючимися образами гарної природи;—одначе в його душі не було радости, вона відчувала страшне опущення, бо всюди, всюди давний його гріх стояв перед очима. Його виновна совість кидала понуру тінь на все, що він видів, що він оглядав. Змучений, пригноблений, неспокійний у серцю вернув назад до рідного міста....

Тепер приложився він дуже уважно до науки; думав, що в науці найде спокій для своєї душі. Студіював вищу математику і фільозофію, ходив на курс астрономії і обчисляв дороги звізд, слухав викладів найславніших професорів. Але все то на дармо!!! Кожна книжка, яку він отвирав, здавалося йому що говорить про його гріх. Він чув голос свого

професора, але далеко голосніше з глубини його душі звенів голос його совісти....

Нещасний чоловік мало що не попав в роспуку. Але инша проповідь додала йому відваги. Він чув що через добрі діла, молитву, піст і милостиню та через совершенний жаль можна дістати прощення гріхів. Тепер приложився зі всею ревністю своєї душі до практикования добрих діл. Переводив цілі ночі на молитві, постив довго і часто, покутував найстрогійше, роздавав щедру милостиню бідним, відвідував вязнів і хорих по шпиталях, потішав терплячих і умираючих....А одначе хоч потішив неодного, для себе не міг знайти жадної потіхи. Кожної хвилі його власна совість докоряла йому:

"Ти мусиш робити одно, але й не запедбувати другого! Ти мусиш робити добрі діла, але мусиш також висповідатися зі своїх гріхів!"

Нещасний чоловік робив все, що міг, пробував всякого способу, щоби себе успокоити. Але надармо все!!! Огірчений, знеохочений до життя постановив поповнити самоубійство. Що за страшна, діяволська думка! Всів він на візок і поїхав на село, де мав свій гарний дім. Туди їдучи побачив як дорогою їшов поважний старший чоловік; зблизившися пізнав, що це монах священик. Задержав візок і попросив священика присісти до нього. Щоби зробити приємність Антверпійцеви, священик згодився на його просьбу.

Старенький священик був милий чоловік і дуже балакучий. Говорили оба про ріжні річи, а відтак розмова зійшла на релігійні теми. При кінці розмови священик говорив про знаменні ціхи св. католицької церкви. Говорив з захопленням про її св. Тайни, головно про тайну, що найголовніще показує на безграничне милосердє Боже,—про Тайну св. сповіди.

"Яка надія де булаби для бідного грішника," говорив з запалом,—"яка надія де булаби для нього, колиби не було сповіди? Так, так, сповідь є останньою дошкою ратунку по розбиттю корабля. Сповідь є для грішника останньою і одинокою надією спасення!"

На ті слова піднісся Антверпієць якби вкусила його гадюка.

"Що? Що ви говорите?"—закликав." То ви мене знаєте? Звідки мене знаєте?"

Священика дуже здивував цей наглий вибух гніву, і він

оправдуючись сказав:

"Дорогий пане, я ніколи вас не знав; нині це перший раз з вами я пізнався. Коли може необачно я щось сказав, що могло зранити ваші чувства, прошу мені вибачити. Ви знаєте, старші люди є звичайно дуже балакливі. А однак коли ви малиби який неспокій совісти, то будьте переконані, що почувавби себе дуже щасливим, колиби міг вам помочи"....

"Але що з того,"—кричав подражнений Антверпієць, "що з того, коли я не бажаю сповідатися?!"

"О, тоді,"—говорив спокійно священик,——коли ви не бажаєте сповідатися, тоді....Зрештою мусите знати, що инший спосіб"....

Як луч сонця впали ті останні слова на захмарену душу Антверпійця.

"Є инший спосіб!"—повторив собі, і почав знова свобідніше віддихати. На старенького священика поглянув тепер з пошаною і довірєм та обіцяв йому торжественно, що готов піднятися всякої покути, коби тільки не сповідатися.

Незадовго приїхали вони на село і священик мусів вже тут лишитися на ніч.

Цілий вечір перевели вони оба на милій розмові.

Заки мали піти на спочинок, Антверпієць конечно хотів дізнатися, який то є той "инший спосіб," яким він мігби заспокоїти свою неспокійну совість.

Священик порадив йому чувати ще пару годин, з довірєм звернутися в молитві до Бога і старанно, докладно розслідити свою совість.

"То не на це, щоби сповідатися, —сказав,—бо ви того не хочете робити, але на то, щоби ви пригадали собі всі свої гріхи і мали правдивий, щирий жаль за них!"

Цеї ночи Антверпієць спав дуже мало.

Вже дуже раненько станув коло дверей священика.

"Я дуже докладно виповнив ваші поручення, сказав.

"Що маєте дальше робити? відповів священик у сміхаючися,—на кілька хвиль прошу піти зі мною до городу"....

В городі віддихали вони свіжим холодним ранішним воздухом....

"Ну, якже? спитав священик лагідним тоном. Чи не чуєтеся ліпше нині?"

"Ще гірше, дорогий отче!" відповів Антверпієць.

"То може ви забули дещо у своїм іспиті совісти? А чи ви думали про цей гріх, і про цей, і про цей?"....

І так священик постепенно перейшов цілий ряд гріхів, до яких здібне є людське серце. Він зійшов до найнищих глибин людської нікчемности і назвав навіть такі гріхи, що є скриті і є так ганебні, що страшно навіть про них подумати.

Ще назвав один гріх священик, а Антверпієць почав дуже непокоїтися. Закрив своє лице руками і тяжко зітхаючи закликав:

"Так! То цей, цей страшний і проклятий гріх, якого я не можу,—якого я не хочу сповідатися"....І заплакав ревно бідний чоловік.

Священик сам зворушився, бо видів яку борбу переходить душа того чоловіка. Потішив його говорячи, що він не потребує вже більше сповідатися цього гріха, бо він вже то вчинив.

"Будьте спокійні, дорогий пане! Ви вже визнали той гріх, тепер забудьте про нього. Додайте тільки ще інші гріхи, які собі пригадуєте, уклякніть і дістанете розрішення!"

Антверпієць упав на коліна і плакав як мала дитина. Поцілував руку старенького священика і піднісся з таким легким серцем, наче незнавби ніколи гріха. Йому здавалося, що він відродився до нового життя.

Ніколи перед тим сонце так гарно не світило для нього. Ніколи небозвід не видавався для нього так погідним, гарним. Ніколи перед тим птички не співали так мило....Його щастя було передсмаком неба!

Терпить для Христа.

Оповідають, що одна бідна селянка доглядала свого хорого сина.

Молодий хлопець отвираючи на пів свої очи закликав:

"Мамо, подайте мені трошки води! Я гину зі спраги!"

В тій хвили годинник вибив третю годину. Християнська мама взяла хрестик і даючи його в руки хорого сина сказала до нього зворушаючим голосом серед сліз:

"Дорогий сину! Вибила як раз година, в якій також Ісус Христос був мучений спрагою і умер за тебе на хресті. Чи ти не хотівби перетерпіти трошки спраги, щоби бути подібним до Нього?"

"Так, мамо!"—відповів хлопець і прикладаючи хрест до своїх уст поцілував його з любовю.

НАЙЛІПШИЙ ВИБІР

Літні вакації вже добігали до кінця....

За кілька днів діти знова наповнять своїм веселим криком великі шкільні кімнати....

Пічнеться наука: тяжка праця для учителів, але й не легка для учеників....

Родина Н. кінчила обідати. Сиділи при великім столі і розбирала пляни, які вказував тато відносно посилання дітий до школи.

Тато говорив голосно, щоби надати важність своїм словам; при говоренню енергічно вимахував руками, а деколи сильно ударяв кулаком о стіл, що аж дрожали не зібрані ще тарілки. І не диво! Рука була велика, широка, бо виробилася і загартувалася коло господарської роботи.

Мама спустивши очи спокійно слухала голосних слів мужа. Вона від давна привикла уже була до розказуючого і сварливого тону свого мужа.

Дідуньо слухав прижмурюючи старечі очі і від часу до часу потирав поморщене чоло, на яке спадав його сивий волос і до половини покривав його.

Бабуня крутила головою і нетерпеливилася за кождим словом господара дому. Очи її ще ясніще кидали іскри, а уста отвиралися готові противитися.

Діти мовчали і дивилися у свої тарілки; здавалося, що ще заняті їдою не хотіли чути нічого про нові пляни.

"Незадовго скінчаться вакації!"—сказав тато. "Треба післати малих до школи....Іван вже великий, має 16 літ. Минувшого літа скінчив свій приписаний час науки. Пощо його посилати дальше до школи, коли він не дуже то світло учиться?....Зрештою, потребуємо його в дома! Не буду наймати робітника,бо він потрафить добре робити....Михайло не піде зараз до школи, але аж по жнивах. Мусить нам троха помочи!....Никола може йти зараз по вакаціях до школи, нехай бере осьму клясу. Він гарно учиться, бо за два роки перейшов три кляси. А добре що маємо ту близко школу зі всіми клясами!.... Буде гарно учитися, то скінчить всі кляси і виучиться на учителя!"

"Николу требаби радше післати до малого семинара або

ювенату*), бо він хоче бути священиком-місіонарем. Правда, Никольцю?"—перервала бабуня.

"Що?! До ювенату?"—закричав тато. "А чи ви думаєте, що я маю чим платити за хлопця?"

"Оплата не є дуже велика!"—відповіла бабуня. "А коли він в дома їсть і нищить убрання, чи то не коштує?"

"В дома то не рахується....А там ще треба оплачувати професорів....Чи думаєте, що вони за дармо учать?"

"Професорами в Ювенаті є священики-монахи, які учать з посьвяти і за уділювання наук не жадають нічого, треба хіба трохи платити за книжки, зшитки, пера,.....і за їду!"

"Але та латина! Ви-ж добре знаєте, що наші католицькі священики беруть науку богословія по латині і мусять учитися якоїсь фільозофії в латинській мові. А то не йде так скоро....Заки наш Никола бувби священиком, требаби хиба з 20 років!"

"Тільки ні! За яких десять років може бути священиком....А удержання не дороге! Я сама буду потрохи платити за нього!"—сказала рішучо бабуня.

"Ну, нехай! Але я все таки говорю, що то становище для Николи не є добре...."

"Становище священика є що найменше таке як инше, коли не більше і не вище!"—боронила бабуня.

"Але я хочу сказати, що воно не поплатне! Монах-священик не має нічого для себе, бо все, що він дістає, йде на монастир...."

"А мимо того, я ніколи не чула, щоби який монах-священик чи брат умер з голоду!"—відказала вже трохи піднесеним голосом бабуня.

"Дитина, що стане монахом, є тягаром для родини!" вишукував нові трудности тато.

"Радше поміччу і потіхою!"—відрубала бабуня.

Розмова була досить остра....

Тато показувався противний, щоби син Никола учився на священика щоби став монахом-місіонарем.

Бабуня зрозуміла що тепер не пора наставати,а треба

*) **Ювенат** це школа при монастиреві, в якій учаться молоді хлопці всіх наук, як у Високій Школі (Гай-Скул). Такі молодці мають намір посвятитися монашому званню і бути священиками-місіонарами.

Такий ювенат існував в Йорктоні, Саск. при нашому монастиреві.

чекати догіднійшої хвилі....

Всі встали, помолилися і відійшли від стола.

*** ***

Що сталося дальше?

Чи Никола став священиком-місіонарем?

Так!

*** ***

Никола вступив до ювенату, бо держався сильно своєї постанови, а до того ще й бабуня підтримувала його в тім.

Він гарно скінчив ювенат і вступив на новіціят*), де через цілий рік пробував себе, чи зможе приняти усі трудности монашого життя. Своїм примірним, будуючим, покірним життям дав настоятелям запоруку, що зможе бути добрим монахом, ревним священиком-місіонарем. По новіціяті скінчив богословські студиї в монашім студендаті*.) Маючи 24 роки зістав висвячений на священика....

Яка радість!

Николай монах, священик, місіонар!

*** ***

Минуло яких двайцять років від часу згаданої розмови при столі.....

Бабуня умерла, а о. Николай кождого дня згадував її при св. Службі Божій. Бо добра була для нього його бабуня!

Дідуньо також умер. Дуже тішився, що внук о. Николай потішав його в годині смерти.

Мама і тато майже кождої неділі відвідували сина, бо монастир, в якім перебував о. Николай, був у сусідному селі віддаленому доброї пів години ходу від їх села. В словах сина черпали вони сили і набирали терпеливости на цілий тиждень....Бо життя стареньких родичів не було дуже світле!....

*1) **Новіціят** це час проби для таких молодців, що скінчили Високу Школу і хочуть посвятитися монашому званню як монахи. Коли хто не має високих шкіл, а має покликання до монашого стану такий може, перебувши новіціят, бути монахом братом.

Такий новіціят існує при нашому монастиреві в Йорктоні.

*2) **Студендат** це школа богословських наук. Наука треває 5 років. Ті що покінчили новіціят, переходять до Студендату.

Іван пішов десь на роботу перед кількома роками і не давав чутки про себе....

Михайло оженився і мешкав коло родичів; але його жена часто не годилася зі старенькими родичами і вони богато з того терпіли; часто у свого сина у монастирі вони радилися в своїх прикростях, а нераз просили його, щоби погодив їх з невісткою....

Одної неділлі по обіді вийшли тато і син-священик до монастирського городу. Усіли на лавочці а тато сказав:

"Я хочу щось тобі сказати, що від давна маю на серцю. Ти може пригадуєш собі той день, коли бабуня переконували мене, що становище священика-монаха не для тебе, що воно дуже незначне, і що монах є тягаром для родини.... Якже дуже я тоді помилявся!....Ти, сину, маєш найгарнішє становище! Ти направду є поміччу для нас обоїх, стареньких твоїх родичів! А коли ми помремо, то хто буде думати про нас? Твої браття вже тепер мало дбають про нас....Хто буде молитися за нас, як не ти?....Слухай, сину, я зложив маленьку суму грошей, возми їх молися за нас!"

"Тату!"—сказав зворушений о. Николай.—"Не думайте так! Ви гроші тримайте! Виж прецінь ще живете, то потребуєте їх на свої потреби...А вірте мені, що я не забуду про вас ніколи!"

Дві великі слези потекли по лици тата....

*** ***

Тринять літ пізніще.

Мама померла побожно, спокійно, як добра христіянка. Вона просила, щоби син Николай був присутний при її останніх терпіннях і щоби уділив їй останні св. Тайни....

Тато умер після неї і смерть приймив радо, цілковито відданий на Божу волю....

В останній слабости віддалив всіх, щоби на самоті говорити зі сином-священиком, йому передати свої наміренння, йому поручити родину....

В хвили смерти, серед молитви він тихо шептав:

"О, Боже! Не відкидай мене! Коли я може занадто працював для землі, то я принайменше дав Тобі священика-місіонаря, що працює для Тебе...."

*** ***

Священик-монах проповідає Боже слово, а при св. Службі Божій молиться за всіх!

ЖИТТЯ СВ. ГЕРАРДА

Розділ 2

Кравець і Слуга.

(продовження)

Герард все ще мусів богацько терпіти від старшого челядника. Кожний раз, що він пішов до церкви, цей побивав його немилосерно. Він однак був непохитний і неустрашимий. Нічо не змогло його віддалити від Бога, від молитви.

Нераз, коли цей кат побивав його в так нелюдський спосіб, Святий говорив:

—"Бий мене, бо є за що!" Або "Господи, хай діється Твоя свята Воля!"

Одного дня цей нелюдяник так його сильно вдарив зелізом, що хлопець впав на землю облитий кровю. Якраз в цій хвилі надійшов несподівано з винниці Мартин Понютто. Увійшов до кравчарні і спостеріг на лици Герарда кров.

—"А що це значить?" питає челядника. Мабуть доміркувався чия то справка.

—"Він добре знає, хай відповідає сам," пробурмотів челядник, і кинув грізний погляд на Герарда. Сам не хотів признатися, а на хлопця міг зневністю числити, що його не зрадить.

—"Пане, каже тоді Герард, я впав." Цею відповіддю і правду сказав, бо дійсно впав, і виновника закрив, хоч свойого власного ворога, який бувби вже цим разом не уйшов кари. Однак і таке ангелське поведення Герарда взглядом нього, не змягчило серця цего недоброго молодця. Нераз приходилося йому перетерпіти подібні побої, аж поки Боже провидіння не зарядило інакше.

Мартин Понютто знав уже від довшого часу, від инших робітників, що працювали в його кравчарні, про то дике обходженняся старшого челядника з Герардом, але не поклав був ще тому кінця. Він однак почав більше підглядати одного-й другого.

Коли одного дня Герард, як звичайно, пішов до церкви,

Мартин з цікавости, що там Ґерард буде робити,пішов потайки за ним. Прийшов тихцем до церкви. В середині не було, крім Ґерарда нікого. Хлопець, незнаючи що його підглядають, укляк собі у притворі храма і почав горячо молитися. Відтак, щоби задосить учинити за зневаги та богохульства, поповнені язиком численних грішників, почав лизати долівку—повзаючись на колінах—від порога аж до головного престола. Вкінці уклякнув перед Найсвятійшими Тайнами та почав горячо молитись.

Мартин став собі у притворі і приглядався йому. Аж тут нараз глядить, а Ґерард упав у захвит, а невидима якась сила піднесла його у повітря, на кілька ліктів, як це лучалося деяким великим святим....

Це зробило глубоке враження на Мартина. Від тої хвилі він набрав ще більше переконання про незвичайну святість свойого маленького кравця, а злого челядника прогнав від себе ще того самого дня.

Від тоді Ґерард зажив, в домі Мартина, правдивого спокою. Серед праці і молитви, минали дні і місяці.

Не треба однак думати що тепер вже скінчилися його терпіння. Що правда, не було вже кому його побивати, бо усі співробітники його любили. Та він зумів сам собі завдавати ріжного рода умертвлення. Хотяй працював тяжко і був слабкого здоровля, завдавав собі тяжкі покути, щоби в цей спосіб тіло було підчинене духові. Так поступали святі і Ґерард їх вірно наслідував.

Їв дуже мало, а то що споживав, вибирав звичайно що найгірше. Кождої суботи постив на честь Пречистої Діви Марії, як це робив ще маленькою дитиною. В який спосіб міг, старався собі доскулити, щоби задосить учинити за гріхи світових людий, що уганяють лиш за тим, що може задоволити їх пристрасти.

Днями Ґерард працював у Мартина, а вечерами вертав домів. Нераз, бувало, працюють до пізної ночі, то й Мартин не хоче його так пізно відсилати на ніч до дому самого, а постелить йому або на столі або на лаві,щоби переспався у його домі. Та Ґерард ніколи не лягав на заслану йому постіль: спав на голій земли. А коли йому казали, щоби лягав там де йому постилили, то він відповідав, що йому так ліпше спати. Ба навіть і в ночи переривав сон—вставав на молитву. Часто так на молитві переводив дві або й три години. Дивне лиш, де в нього набиралося тільки сили.

ЛИСТ ДО ХР. МАТЕРИ

Дорога Сестро! Здастся вже нераз ти згадувала той незабутній день твойого слюбу. Як то було тоді всьо гарно і приємно. Як мило на тебе всі споглядали, які щирі желания тобі складали, як чепурно ти була прибрана, які рожеві надії мала та постанови. А нині?....А якщо для тебе надходить вже вечір життя і ти оглянешся на ту дорогу, котрою ти перейшла від дня твойого слюбу аж до нинішнього то переконаєшся, що всьо инакше склалося як ждалося. І не думай, дорога сестро, що то лиш тебе стрінула така доля. Якби ти могла переглянути історію життя кождої невісти тибі переконалася, що хоч то не буде то саме у всіх,однак у кождої життя принесло що іншого від того, чого сподівалася. Така доля стрінула вже першу невісту-матір про котру всі знають ще від дитинства. Це **Ева**-матір людського роду. Зверни нині на неї увагу, іди на годинку до її школи на науку.

На початку сотворив Бог небо і землю. На небозводі світило сонце і миготіли звізди. Земля вкрилася зеленню, красувалась квітами,оживлялась ростинним та звіринним світом. Серед того земського раю стояв наче цар перший чоловік-володар, що Адамом звався. Він був повний краси і здоровля,був сильним і щасливим а однак Всемогучий Творець сказав: "Не добре то бути самому чоловікови; сотворім йому помічницю подібну до нього." І зіслав Бог на Адама сон; тоді виняв з його боку ребро і утворив з нього першу женщину. Адам пробудився а Господь привів до нього Еву.

Бачиш дорога сестро, що в сім оповіданню св. Письма ясно сказано про походження і **призначення невісти.** Жінка не сміє володіти своїм мужом. ні не має бути його слугою-рабинею але з волі Божої має стати **помічницею** у всіх завданнях його життя. Свойого духа, серце, тілесні сили і душевні власти має жінка дати на услуги свому мужови. Вона має свого мужа доглядати, то є, від злого його стримувати, в небезпеках його остерігати, до доброго його заохочувати і взагалі помагати йому сповнити його релігійні, станові і громадянські обовязки. Жінка є помічницею свого мужа, тою що улекшує йому тягар життя, осолоджує його терпіння та усуває ріжні перешкоди. Як світло сонця склонює квіти до розквітання

а овочі до дозрівання, так і жінка своєю мовою поведенням вчинками—працею має розбудити у своїому мужеві добрі ядра, котрі в нім дрімають, щоб вони розвинулися і дозріли в великих ділах на славу Божу на хосен народу.

Ева не була сотворена з голови свого мужа, бо не мала над ним панувати, ані з його ноги, бо він не смів своїми ногами її топтати, але взята була з боку Адама і то близько серця тому, бо жінка мусить **любити свого мужа.** А любити се є себе офірувати-жертвувати. Всі жінки це знають з досвіду, що життя вимагає від невісти жертви і то часом великої, тяжкої жертви. Деякі невісти жертвуются справді по геройськи, хоч про них світ нич не знає; знає тільки Той, Хто всі тайни бачить. А що їх до сього склонює? Любов.. Любов всьо улекшує. Св. Ап. Павло пише: "Любов є терпелива, є ласкава, не завидує, не чваниться, не гордиться, не сердиться не осоромлює, не мститься. . . . .всьо зносить, всьому вірить, все надіється, всьо терпить." В дні слюбу така любов є здається у всіх новоженців,але на жаль многим її бракує в пізнішім супружім життю. А де така жертволюбов холоне, там вигасає також полуміння жертви на родиннім вівтарі, там дерево супружа висихає, там входять злі духи непорозумінь, а мир зникає і щастя завмирає. Вязь між женою а мужом корчиться і вкінці зовсім рветься. Як невимовно сумно є в такім домі, в котрім не проникає сонічний луч жертволюбови. Не цвитуть там квіти радости, там холод і мертвеччина

Як довго Ева була щасливою, того не знаємо, одно лиш знаємо зі св. Письма,що її щастя не витревало. Одного дня приблизився до неї куситель і напав на пречудне становище жінки. "Ви будете—каже—рівні Богу та пізнасьте добро і зло." Ева—на жаль—слухала тої брехні та жадібними очима споглядала на заказане дерево. Забула в тій хвилі про Бога і Його заповіди, сягнула рукою по заказане яблоко, зірвала і вкусила. Думала небога що тим побільшить своє щастя а переконалася, що власне щастя згубила: думала, що зросте в гору аж до рівні з Богом а побачила, що впала низько-глубоко. Заказаний овоч вигнав мир з її серця, збудилася в неї совість, на її личку зявився стид як вечірний сумерк утраченого раю. Тоді вчула вона Божий засуд і відчула його глибоко. Той засуд відчула гірко особливо тоді, як вечером вернув Адам з тяжкої праці опорошений, спітнілий та вимучений а глянувши на неї з докором сказав: "Ево! що тинаробила?" Вона відчула цей засуд гірко тоді, коли її первородний син Каїн вже втікав від неї як братоубійник. Побачивши свого улюбленця, молодшого сина Авеля, вже окровавленим трупом, зрозуміла тоді велику брехню тих слів Сатани "Ви не вмрете."

А чи в бігу віків і тисячеліть не повторилася ця історія не одній жені? Жила собі зі своїм мужом щаслива і вдоволена аж доки не прийшов до неї скуситель. Вона послухала його підшептів, закоштувала забороненого овочу, пішла на блудні дороги віроломства тай вже й не думала про той рай котрий сотворила для неї Предвічна Божа Мудрість і Любов. В очах свого мужа та дітий могла також вичитати таке гіркке дорікання: "Щож ти зробила зраднице? Таж кара вічного вогню тебе жде за се."

Дорога сестро! де небудь ти проживаєш, чи на фармах, чи в місті "по шапах та по плейсах руйнуєш" знай, що такий сам скуситель зближається і до тебе. Сатана вміє так блескучо змалювати солодич заказаного овочу і до вкушення його вміє звабити такими підступами, що справді в деяких обставинах це велика штука не піддатися йому. Власне тому не вільно тобі з тою покусою торгуватися, як це робила Ева зі Сатаною. Сатана вже вдоволений, коли здобуде хочби тільки один волосок, бо з нього він зуміє зплести шнурок, котрим стягне тебе в пропасть гріха. Отже втікай від нього як найдальше та молися як найгорячійше а десниця Господня вирятує тя з усякої біди.

Підчас покуси Ева забула свої обовязки матери і жени а думала тільки про себе. Самолюбство придушило в ній жертволюбов і сталося щось найстрашніше в світі. Місто бути Адамовою помічницею стала зрадницею-зводителькою. Мала дати своїм дітям життя а дала їм зародки смерти. Її упадок довівби був її до розпуки, якщоб милосердя Боже не обіцяло було дати другу женщину, що мала стерти голову скусителя-зводителя. Власне ця обіцянка була тою палицею, котрою Ева підпиралася на дорозі земської покути; вона була надією-звіздою в ночі гріха-смерти. Жаль і надія запевнили її прощення і Ева досвідчила того, що серцем скрушеним і покірним Бог не погордить.

Сотворення і упадок Еви є осторогою й для тебе дорога сестро. Не забувай своїх обовязків невісти і матери, памятай про них і виповняй їх совісно—жертволюбиво аж до гробової дошки а осягнеш невянучий вінець небесної слави від Тої, що тобі вже тепер його приготовляє.

ДАРУНОК ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ.

Перед кількома роками переходив через одну бідну місцевість в сторону до Конпемара один англійський турист. Дорога вела побіч церкви. На церковній площі побачив стареньку бідну жінку, як молилася перед образом Божої Матери, що висів уміщений у маленькій своїй капличці.

Подорожуючий був тоді в добрім настрою, задержався і спитав старушку, чому вона молиться до образа?

"О, пане, я не молюся до образа!"—відповіла старушка. —"Але я молюся до Божої Матери, бо цей образ нагадує мені Її. Я прошу Її, щоби помогла мені в моїм нещастю, бо коли не буду мати десять шілінґів в понеділок рано, щоби заплатити рент, то властитель викине мене на вулицю з маленької моєї хатини...."

Турист сягнув рукою до кишені і даючи їй гроші сказав: "От маєте 10 шілінґів, яких вам треба. Ідіть домів і заплатіть ваш довг. Але покиньте геть ті забобони, ви могли би вічно тут молитися до того образу, заки дістанете 10 шілінґів...."

** **

Другого дня переходив він тою самою дорогою і побачив старушку, як на тім самім місці молилася.

Що ви тут робите?"—запитав з обуренням.

"Я дякую Пр. Діві, що Вона вислухила мою просьбу і помогла мені в моїм нещастю!"

"Алеж то не Вона вам помогла!....Це я дав вам гроші!"

"То правда, добрий пане, що ви дали мені гроші, але то Вона вложила ту думку в ваше серце, благородне серце. Нехай Господь Бог благословить вас за це!"

УКР. МУЧЕНИКИ ЗА ВІРУ

Парафія Городок мала близько 700 душ. З усіх сил опиралися парафіяне зі своїм душпастирем о. Климентієм Василевським впроваджуванню московських новостий до їхньої церкви. За те в 1867 році на приказ начальника вбігла до цеї парафії піхота і кінниця, та розквартирувалася на кошт і утримання людий, не згадуючи вже про то, що це значить для безборонної людности. В 1874 році люди вже не мали свого душпастиря, бо їхній священик Василевський мусів втікати до Галичини, а до своєї церкви, в котрій настав цілковитий переворот і схизма, люди вже більш не заглянули. Присланий їм батюшка відправляв свою обідню для самих тільки стражників.

Довго це не тревало, бо москалі не оставили їх так у спокою. Першого заарештували церковного братчика, Еміліяна Гаврилюка, котрий відмовився служити до Служби Божої так як батюшка хотів і за то вивезли його до Росії, а жінка зістала з трома діточками на знищенім господарстві. Семен Юсипюк, церковний староста також зістав вивезений на Сибір за то, що вже не хотів сповняти своїх обовязків в церкві, а на знищенім господарстві зісталася жена з чотирма діточками.

В маю парафіяльну церкву переробили Москалі остаточно вже на православну і повкладали вже відповідні престоли, а парафіяни зібралися і то всьо викинули за церкву. На це приїхав сам полковник Девель з начальником і з військом, казав зігнати всіх людий з Городка,а також з дочерних до цеї парафії сіл, Моложева та Яблонної і візвав їх, щоби всьо то, що вони викинули з церкви, повносили назад до церкви і направили своїм коштом. Люди відповіли йому, що власне на то вносили зі своєї католицької церкви схизматицькі річи, аби їх більш до неї не вносити.

Обурений цим начальник казав сміливіших селян увязнити і кождого з них засудив на кару по сто золотих. Кромі того ще наложив загальну кару на Моложиво 1.800, на Городок 2.200 і на Яблонну 1.500. Потім надумавшись, додав ще й третю кару грошеву на кожде село по 1.000 за то, що кількох не ставились на його приказ до церкви. Що вони не прийшли, бо були перешкоджені, то це його не обходило.

Побачивши, що має досить повний гаман з грішми, казав Девель вже стражникам повносити до церкви викинені престоли. Уніятські книги знищив, а в церкві зіставив московські, які привіз зі собою. Люди й дальше до православної церкви не ходили.

В 1875 році на початку лютого знова прийшов начальник з військом до Городка і намавляв людий до підписів на православе. Коли побачив, що його намови і просьби і грозьби не мають успіху, а вид козацьких нагайок не зломив ні одного, впертого в своїй католицькій вірі, Українця, тоді вибрав трох господарів як бунтівників і вислав їх до тюрми в Соколові, а військо розкватирував в парафії. Бідні люди мусіли через сім тижнів утримувати 500 жовнірів віддати їм на мешкання всі свої хати й комори та весь інвентар до розпорядимости війська, а самі з дітьми були засуджені на великий піст і голод, та скитатися по ріжних дрантивих, холодних шопах. Всеж таки дякували Богу й за то, що принаймепше не платили податку власною своєю скірою, за свою сталість у вірі. Ті дармоїди обголили тоді парафію аж до крайної нужди.

Десь аж коло Великодня вийшло військо з цеї парафії. Начальник готовився тут до великої церемонії получення унії з православєм, але розчарувався у своїх мріях до того, ще й перелякався опору й кровавих наслідків оружного військового примусу в сусідних парафіях і втікав з Городка наче з поля програної битви.

КОЖДОЇ НЕДІЛЛІ ВОНИ СЛУХАЛИ СВ. СЛ. БОЖОЇ

На цвинтарі, в маленькому місточку в середущій Англії, є два гроби побіч себе; то гроби брата і сестри. Вони мешкали в віддаленню сім кільометрів від церкви. Однак мимо такої навіть віддалі ніколи не опустили в неділлю Служби Божої. Від дитинства аж до старечого віку, чи літом чи зимою, радо спішили раненько кождої неділлі і кождого свята, щоби вислухати св. Службу Божу. І тих потирнайцять кільометрів, сім туди і сім з поворотом, ніколи не видавалися їм далекою дорогою. Кромі того кождої перпої неділлі в місяци вони відбували дорогу натще, бо тої неділлі сповідалися і причащалися. Коли вертали до дому, тоді в половині дороги затрималися коло одного жерела. Кількасот кроків від місця їх відпочинку був гарний дім, в якому мешкала одна плягхотна протестантська родина. Кілько разів переходили побіч того дому згадані брат і сестра, все молилися о навернення тої родини до католицької віри.

Літа минали....Але і прийшла відповідь на їх молитви....

Обоє, брат і сестра, повмирали в старости; їх поховано на цвинтарп побіч себе; а Господь Бог нагородив їх за їх вірну службу і побожність.

Згадана протестантська родина навернулася до католицької вірп.

Кільканайцять кроків від місця, де покріплялися скромною поживою брат і сестра по св. Причастю, збудовано гарну церков.—

Так! Господь Бог вислухує молитви і нагороджує тих, що мо-

ПРОКЛІН ЗЛОЧИНУ

На дворі ревіла страшна буря; величезні морські хвилі вежами валились на береги моря. В одній хатчині недалеко побережжа сидів старий рибак зі своєю жінкою; обоє прислухувались пекольному ревінню розшалілої безодні. Нараз серед розшалілого гураґану дався почути ясний звук корабельної трубки на знак, що кораблеві грозить неминуча загибіль.

Рибак підскочив і радісно затер руки. На його лиці перейшов усміх чортівського лукавства. "Чуєш, стара? Цеї ночі ми будемо мали чим поживитись на березі."—"Коби цього ніхто не переплатив життям хоч цим разом," відізвалась його жінка трівожно.

"Баг, людське життя! На широкім морю що дня люди пропадають; це все одно, чи вони пропадають тут, чи де інше. Наколиб жадний корабель ніколи не розбився, тоді ми ніколи не здибали на березі жадного добра. Чи не добре було це для нас, як торік виплив на верх один труп з грішми за пазухою? Га!".... Жінка тільки зітхнула.

Нагло знова дався почути знак трівоги. Цим разом був це вистріл...."Ая,ая....Стріляйте собі. Серед такої бурі ніхто не зважиться виплисти вам на поміч. За вас я безпечний," додав він шепотом.. Він приступив до вікна і подивився на море. В тій хвилі осліпляюча блискавка пронизила небо і в слід за тим страшно загреміло. "Ісусе , Маріе," скричала стара жінка і впала на коліна, зложивши руки.

Рибак на томість випрямувався, немов хижий птах, що готовиться кинутись на свою нещасну добич. Зпосеред лоскоту розпучливих хвиль доносились до хатини розпучливі голоси людий. Стара жінка молилась клячучи, а єї муж вийшов на двір і зник серед темної ноч. На березі моря видрапався він на вершок скелі, відки міг обняти зором ціле море. У блідому світлі місяця, що висувався зпоза продертих хмар, побачив він, як величезна хвиля гень високо пірвала корабель і кинула ним у скелі, що окружали остров. Хмари закрили знова місяць і все счезло у нічній темряві. Нараз рибак почув жахливий глухий лоскіт, але зараз опісля ревіння бурі і пекольне скавуління розлюченого моря заглушило все інше.

Старий похилився в діл і жадними очима глядів. Нагло він здрігнувся, якась сатанська радість гей електрикою пронизила його; помимо нічної темряви на березі, де валились хвилі одна на другу, побачив він виразний предмет. Уважно розглянувся він довкола і зійшовши обережно приблизився до невиразного предмету. Був це мущина, простягнений на березі.

Рибак клякнув коло нього і став перешукувати кишені нещасного. В руках надморського розбишаки появилась добре наповнена мошонка. "Правда, він ще жиє і може прийти до себе, але море широке, він може думати, що згубив мошонку у морю," заговорив рибак сам до себе. Він далі перешукував непритомного і його палці намацали годинник і ланцушок. Діявольска думка мигнула рабівникові через голову. Він забрав годинник і ланцушок, взяв непритомного ще мущину на плечі і потаскав до гори на скалу, з котрої попереду був побачив розбитий корабель. "Колиб він прийшов до себе, він міґби побачити в мене годинник, розбудити на мене підозріння в селі, а моя добра репутація, котрою я тепер тішуся, пропалаб на все. А хотяб я і ніколи не носив його при собі, то всеж підозріння би могло впасти на мене. Пропадай таж ти не перший, котрого я позбувся. "Горішня половина тіла нещасного звисала з вершка скелі....Лиш один міцний удар ногою, а тіло стрімголов полетіло в глибінь під скелю, де одна могутня хвиля обіймила його у своїому холодному гробі.

Манівцями пішов рибак до дому....На душі тягарем лягло йому неозначене предчуття,, немовби в дома ждало його нещастя. "Дурний ти....Чого тоґі боятись? Таж це не перший він, котрого я піпхнув у море," бурмотів він до себе.

Прийшовши до дому, не будив своєї жінки, бо боявся, щоби чого не питала.

"Дурний ти," забурмотів ще раз і став роздягатися. Неспокій опанував його до тої міри, що знова убрався в кафтан і вернувся зі спальні до великої світлиці. Тут витягнув він з кишені годинник і обернув його до світла. Нараз перераженний зірвався і несамовитим голосом скричав: "Ісусе, Маріє!" Він тримав у руках свій власний годинник. Давно це вже було, коли його рідний син їхав до Америки, і він на памятку подарував йому цей годинник.

Жінка збудилась. Перед собою вона побачила мужа на смерть блідого, з мокрим волоссям. з виваленими від невимовного жаху очима. Сильно дрожачими руками порпав він у золоті і паперах і пронизаючим голосом, гей смертельно ранений звір, заскавулів: "Стара, твій син вернувся, він бореся з хвилями моря!!! Біжім.... Ратуймо!"

Уривчастими словами сказав він жінці те, чого не догадувалася і вилетів з хати на беріг моря. Жінка побігла в слід за ним.

Він видрапався на шпиль, відки кинув у море свого власного сина. Нещасна мати подрапалася за ним. Одначе коли дісталась до вершка, по старому не було вже сліду. З того самого місця він кинувся у розбурхане море.

***

Серед трупів, котрі море викинуло на беріг, був рибак і його син. Спільний гріб мав ховати їх тіла, але стара жінка сказала, що її муж згинув самовбійством.

***

Вже давно, як це сталось, але рибаки на цім острові ще тепер памятають про цей злочин. І коли серед громів море кидається на скали і вітер скавулить по острові, то рибаки кажуть, що старий кричить о поміч і кидається в море зі скали, з котрої скинув свого сина..

Ми є щось велике, але ми є щось і дуже мале!
Нема нічого більшого, коли беремо під увагу його душу; нема нічого меншого, коли застановимося, чим є його тіло....

Стараємося про своє тіло, неначе тільки про нього маємо дбати! А противно повинно бути: ним ми маємо гордити!

Душа вартніща від тіла. Про душу свою передусім треба старатися!

Св. Іван Віяней, парох з Арс.

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

Сінай.

Місяць по своїому виході з Єгипту дістались Ізраїлітяни на пустиню Сін межи Едімом і Сінай. Тут зачали вони жалувати за делікатними мясами, котрі вони їли колись в Єгипті тай за хлібом, котрого все там мали подостатком. "Чи вивів ти нас у цю пустиню, щоб нас виморити голодом?" Так нарікали вони на Мойсея.

"Не на мене, а на Бога ви накидаєтесь," відповів Мойсей. Завтра побачите ви, що могучий Він настільки, щоб дати вам подостатком мяса і хліба."

Справді під вечір тисячі перепелиць спустилось до табора Ізраілітян. Рано-ж побачили вони, що ціла земля довкола була покрита малими зеренцями, білими немов сніг. "Манґу"? (Що це)' питали вони голосно зі здивуванням.—Це хліб, котрий дає нам Господь, відповів Мойсей. Кождого дня ви назбираєте стільки, кільки треба для кождого, а в день перед суботою два рази стільки,"—Поживу цю, котра мала смак тісточка спеченого з муки й меду, названо манною ізза оклику, з яким стрінув нарід появу цього небесного корму перший раз. Цею поживою Бог кормив свій вибраний нарід аж до хвилі, кили він увійшов у землю обіцяну.

З пустині Сін Ізраілітяни подались у Рафідім, де розложились габором. Тут не стало води і знова нарід збурився і зачав дуже шемрати . Мойсей звернувся до Бога. "Вдар своєю палицею в скалу Хорив і потечуть зі скали струї води," сказав Бог. Мойсей послухав і нарід з радістю пив дивну воду. Місце те названо покусою, бо нарід там сумнівався про мугучість Божу.

Тим часом сусідні народи зачались непокоїти появою цеї армії на пустині. Амаликити, котрі були перші наражені на напад, пішли походом на Рафідім, щоби боротись проти Ізраілітян.

"Возьми зі собою відділ відважних войовників," сказав Мойсей до Авсія, "і йди поборювати Амаликітів; а я буду держатись на горі з Божою палицею в руках." І коли Армії зударились, то доки Мойсей держав руки піднесені до неба, Ізраіль побіджав; а коли їх спускав, то брали верх Амалекити. Ор і Арон, Мойсеєві други, мусіли піддержувати його рамена аж до заходу сонця, то значить, аж до хвилі, коли Амалекити, побіджені через Авсія, не втікли з поля битви. Бог розгніваний цею борбою Амалекитів

проти свого люду, заклявся, що вигубить це переворотне плем'я і знищить його ім'я з лиця землі.

Два місяці минуло від того часу, як Ізраїль покинув Єгипет, тай уже на протязі того часу Бог зробив його свідком великих див Третього дня третього місяця подорожні побачили перед собою гору Синай, велитня, що високо пнеться понад пустиню у висоту вісім тисяч стіп вище моря. Там ожидав їх Єгова, щоби відкрити перед ними свою могучість і славу. Коли розложились табором перед горою, Бог сказав до Мойсея: "Ти був свідком, як я вигубив Єгиптян і як до тепер я немов ніс вас геї орлиця свої вірлята. Наколи будете заховувати умову, для якої я вас вибрав, хотяй ціла земля належить до мене, то всеж таки ви будете для мене народом вибраним зпосед усіх народів, царством святим, народом святим."

На ці слова, котрі Мойсей переказав старшинам, весь нарід закликав: "Ми вірно виконаємо розпорядження Господа."

"Коли так," говорив дальше Єгова, "я зійду до тебе у темній хмарі, і весь нарід почує мої слова, і так в будучности буде вірити твоїм словам. Скажи їм, щоби очистились, випрали свою одіж, і у трех днях зійде Господь на очах народу на гору Сінай. Лише обгородіть цілу гору, щоби ніхто до неї не приступив, бо хто тільки єї діткнеться, смертію умре."

І ось: У третий день, коли сонце палало всім своїм огнем, серед громів і блискавиць появилась нараз густа хмара, що покотилася на гору. Опісля дався почути могутній голос труби, і нарід, тремтячи з переляку, пішов під проводом Мойсея на зустріч Предвічному. У стіп гори, де нарід став, здавалось мовби все навкола зникало в чорному димі, який виходив немов з розпаленої печі. Нагло голос труби став пронизливіщим тай грізніщим і з вершка гори залунав могутній голос Єгови: "Я є Господь Твій Бог, що вивів тебе з Єгипту з дому неволі. Нехай не буде в тебе інших богів крім мене. Не виробляй собі бовванів ні подобій сотворінь, що є на небі, на землі і в водах, щоб ти служив їм, бо я є Господь Бог твій, Бог сильний і Бог ревнитель, котрий карає проступки батьків на їх дітях у многих поколіннях, але також Бог вічного милосердя для тих, що мене люблять і заховують мої заповіди.

Не возьми Імени мого на дармо.

Памятай щоби святкувати день святий; через шість день будеш працювати, але в день семий працювати не будеш, ні ти, ні твої сини, ні дочки, ні слуги твої ні служниці, ні звірята твої, ні чужинці, що загостять у тебе. Бо Господь у шістьох днях сотворив небо і землю а семий день, день свого спочинку, Він благословив і усвятив.

Чти отця твого і матір твою, щоби довго жити на землі, яку Господь Бог твій дає тобі.

Не вбий.

Не твори прелюбодійства.

Не кради.

Не свідчи на свого ближнього ложно.

Не пожадай ні дому його, ні жени його, ні нічого, що є його.

Коли Бог проголошував цих десять заповідий, громи клекотіли блискавиці пронизували хмари, труба трубіла, з гори курилось немов з вибухаючого вулкану. Перераженї і гей знівечені, Ізраїлітяни подались взад і говорили до Мойсея: "Говори до нас ти сам і нехай не гомонить в ушах наших голос Бога, бо всі пімремо!"— "Не бійтеся," успокоював їх Мойсей, "Бог поступає з вами в цей спосіб лиш тому, щоби врити у ваші серця свою боязнь, щоби ви вже не грішили проти Нього." Та дарма, переляканий люд від гори уступився.

Знав свою дитину.

Батько Орігена, може найліпшого писателя перших часів християнства, називався Леонід. Умер він як мученик за віру Христову зза римського цісаря Декія.

Повідають, що Леонід часто нахилявся над колискою своєї дитини і цілував її в груди. Хто видів то дивувався, а він відповідав:

"Я почитаю Бога присутного в серцю тої малої дитини!"

Пізнійше дитина виросла....

Оріген став славним писателем....

В одній зі своїх численних книжок говорив про освячаючу ласку і показав, як він добре приняв науку отця. Він писав;

"Я пізнаю, що моя душа є мешканням. Чиїм?? Є мешканням Бога, Христа і св. Духа!"

ДОБРА ВОЛЯ

Глава II:

Всі сотворіння на услугах доброї волі.

Коли вже раз душа передала Богові свою волю, зділала що лиш могла, у праці над освяченням себе. Ісус тепер бере на себе все проче. Чого не має сподіватися той, що посвятився, віддався тому так доброму Вчителеві? Віддайся Йому, душе, а Він віддасть тобі разом із сооою все, що лиш добре, що лиш справжньої розкоші криють небо і земля.

Господь наперід, кладе на услуги такої волі всі сотворіння, та все що стається. З хвилею, коли душа рипила вже любити Бога: все служить й для добра.

В руках Божих всі сотворіння живуть та ділають, всі вони створені для освячення душ; "Все ваше, писав Апостол Коринтянам, а ви Христові, а Христос Бога." (Кор. 3, 23.)

Господь своїм діланням (всемогучим) проникає все що лиш дісться на світі. Все те спрямовує Він до своїх божеських замірів.

Вже від правіків Господь любується відтворюванням у своїому божескому умі перво-взору для святости душі. На славу тої душі видвигає Він святиню небесного Єрусалиму, а кождий вибранець, як оттой дорогоцінний жемчуг має у тій святині своє призначене місце. Господь сам лише те знає, сам Він оттож і знає яку постать особлившу, яку особлившу красу має посідати кожда душа. Він неустанно занятий оздобою, окрасою тої душі, відбиванням на ній образу Сина свойого. З безконечною мудрістю своєю спрямовує Він до тої цілі всі події світа, всі свої натхнення, радість, смуток, вкінці всі подробиці нашого життя. Все те було предбачене з безконечною точністю, приготоване Нашим Отцем Небесним, яко орудник для нашого освячення. І все те є виявою супроти нас, Божої Волі, виявою, як виражається св. Альфонс, Самого Бога.

О! скільки то добра криється в оттій Божій поведінці супроти нас. Бог: Безконечний, Всемогучий, Єство вічно щасливе та незалежне, в кождій хвилині занятий з безмірною дбайливістю нашим освяченням, та нашим щастям. Мов та

ніжна нянька, дише провидіння Його, вділяє нам божеської поживи що Його Все-мудрість для кождого з нас приготовила. Нашою річчу є лиш приймати з вдячністю повною любови той дар Божий та приноровлятися до нього.

Отож любім нашого Бога, любім Його у всім, у кождім випадку. Не маємо ми до сповнення іншого завдання на цьому світі. О! як би так люди могли зрозуміти в якій то мірі божеський Учитель упростив їх працю. Від них вимагає Він лиш любови. Навіщож стільки утруднювати духове життя? Ми створені лиш до любови. Залишім нашому небесному Вітцеві старання, щоб все предбачити та все укласти для нашого добра.

Нашою справою є очаровувати Господа простотою нашої любови. Господь не бажає від нас ні журби ні неспокою. Настільки Він вже мудрий, предобрий, щоб нам постарати все що нам потрібне; Він прагне лише нашого серця. На кожду нову заяву Його батьківської ніжности, хай нашою відповіддю буде жевріючий акт любови: а не буде розпалена стріла що пронис Його серце. Любім, любім: цеж наше призначення на цьому світі та в небі.

Хай ніщо не турбує нас, хай ніщо не привязує нас, хай ніщо не переймає нас: ні терпіння, ні прикрощі, ні покуси, ні посуха духовна, ні похмурі передбачування майбутности, ні турботи теперішньої хвилі, ні жалі за минулим. В усьому тому можемо ми любити свойого Бога, а як що ми Його любимо, то візьме Господь все на себе, Він усе направить, всему зарадить.

Хто дасть душам ту простоту голубки, той погляд особливший що приковує Бога та силує Його схилитися над нами? Навіщож майже всі вони вичерпують свої сили шукаючи святости всюди де лиш вона не знаходиться, а забувають увійти до свого власного серця: де то їх Бог мешкає? "За пізно полюбив я Тебе, кликав св. Августин, Тебе красо так давна, так нова! Запізно полюбив я Тебе! А ось Ти в мені бував, а я поза собою, і там поза собою шукав я Тебе, та гонив я поганий за приманою Твоїх сотворінь." Не буду вже, Боже мій, шукати Тебе поза собою. Кожде сотворіння, все що діється, приносить Тебе моїй душі. В кождій хвилині пірну я в Твою безодню, поглядом на Тебе простеньким вельми жевріючим. Буду живитися Тобою. О! якіж то для мене будуть в тому достатки-багацтва. Не піду вже більше черпати святости своєї з жерел випорожнених, із печер висохлих;

(Єремія г. 13.). Ти погружуєш мене неустанно в океані твоєї божеської Волі. А там вже я доста впоюся, та не буду більше мати спраги.

Католицьким Світом

Місячне намірення.

Наслідування Благань Ісусового Серця.

Так як місяць Травень є присвячений Пречистій Діві Марії—і вдчас того місяця ми старалися наслідувати чесноти Божої Матери, так знова червень є весь присвячений Найсолодшому Ісусовому Серцю, а Святійший Отець Пій XI припоручає в цім місяці усім членам Апостольства Молитви, щоби наслідували Апостольську чесноту Ісусового Серця, цебто Його неустанні благання й молитви перед Престолом Божим.

Від коли Ісус взнісся на небо, Він не перестає вставлятися у Свойого Предвічного Вітця за людий, як це нам виразно каже св. Апостол Павло: "Хрпстос Ісус, що вмер, ба й воскрес з мертвих, котрий є по правиці Божій, котрий і заступається за нас." А на иншім місці, у посланню своїм до жидів, так каже: "Бо Христос не увійшов у святині зроблені руками,.... а до самого неба, щоби тепер являтися перед лицем Божим за нас.

Так то, ми бачимо, Христос не лиш живучи тут на землі оказував доброту й милосердя Свойого Серця взглядом всіх людий, але й тепер, коли засів "по правиці престола величія на небесах." І Христос є Спасителем не лиш тому, що вмер за нас на хресті, але й тому що Він тепер живе в небі на це, щоби вставлятися, заступатися за нами у Свойого Вітця—инпими словами, спасати душі через це заступництво.

Як ми, по думці святійшого Вітця, малиб в цім наслідувати Пресолодке Серце Ісуса? Ми можемо це зробити, як що ми є членами Апостольства молитви, сповняючи точно обовязок, який вкладає на нас перший степень, цебто все наші молитви, добрі діла й заняття кождодневні жертвувати в злуці з тими намірами, які має Серце Христове в ділі відкуплення людського роду. Серце Христове палає ревнстю о спасіння всіх людий.. Якщо ми любимо Ісуса, якщо ми бажаємо щоби Його

всі люди більше любили й славили. ми певно будемо палати тою самою ревністю о поширення Божого царства на землі що й Серце Христове.. Лучімось, отже, разом з Пресвятим Христовим Серцем. разом з цілою св. Церквою та разом з тими ревними душами, яким так дуже лежить на серцю спасення душ, а так причинімось до сповнення того великого бажання Христового Серця—бажання ізза якого Він прийшов на цей світ терпів і умер на хресті:—Щоби всі були одно, всі любили Бога і були Його дітьми.

⁂ ⁂

Святійший Отець Папа Пій XI вступив у 78 рік свойого життя 31 Травня. Уродився в місточку Дезіо,біля Міляну, 31 Травня, 1857 року.

В Торонто,Онт. помер Архиєпископ Мекніл.—Дня 30 Травня відбувся величавий похорон торонтського Архиепископа,Преосвященного Мекніл. На похорон прибуло так велике множество людий15.000—що велика катедра св. Михаїла не могла всіх змістити, —що свідчить про любов і пошану, яку мали торонтці взглядом свойого архиєпископа. Похорон відправляв Апостольський Делегат, Преосв. Касуло при співучасти кількох епископів.

Всесвітний Евхаристійний Конґрес відбудеться цего року в Буенос Айрес, в Бразилії, в днях 7 до 14 жовтня. Буде це трицять-другий з ряду світовий Конґрес. Перший такий Конґрес відбувся у Лілле, у північній Франції, 1881 року. Цілю Евхаристійних Конґресів є поширення у вірних набоженьства до Пресвятої Евхаристії. На Конґреси такі прибуває звичайно сотки тисяч людий, щоби так спільно перед цілим світом заманіфестувати свою віру і любов Ісусові утаєному у Пресвятій Евхаристії під видами хліба і вина.

Фрамасонам в деяких державах, як Німеччині та Італії вибила вже останна година. Це тайне товариство, що на кождому кроці оказується вороже релігії, особливо католицької, є тепер правительством заборонене. У Швайцарії рівнож повстала сильна акція протимасонська. У цій останній державі право істнування фрамасонів майже певно буде знесене в короткім часі. Рівнож і у Франції, де до тепер вони мали таку силу, що робили з правительством, що хотіли, тепер многі домагаються їхнього знесення з тої причини, що вони є шкідливі франції. Аж тепер отвираються очи неодним і вони бачуть, що хто шкодить церкві та релігії, тим самим шкодить і державі—шкодить народові.

Большевики випустили на волю сімдесятьлітнього католицького епископа, Преосв. Малецького, колишнього адміністратора Ленінграду. За останних одинацять літ приходилось йому немало терпіти від большевиків. Від 1923-25 сидів у тюрмі в Москві а від 1930 був вивезений на Сибір. Його тепер умираючого пустили на волю.

Вже й самі большевики признаються тепер, що в Росії брак хліба. Засипали недавно тому світові ринки своїм збіжжам, бажаючи в цей спосіб викликати всюди невдоволення й революцію, а тепер самі не мають що їсти. Останніми часами хліб у них подорожів майже о сто процент. Фунт чорного хліба коштує тепер приблизно 25 центів!—А про білий хліб нема й мови....

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Суддя: "За що ви сиділи попереднього разу у вязниці?"
Обжалований: "За віру, прошу ласкавого суду!"
Суддя: "Як то за віру?"
Обжалований: "Та так, прошу ясного суду, бо я вірив, що мене при крадіжи не зловлять!"

Пан Квасний: "Коли я купував у вас цього пса, ви говорили. що він дуже добрий для щурів. Вже пару тижнів він у мене, а не зловив ще ані одного щура!"
Доставець псів: "Так? І чиж він не є добрий для щурів?"

Іринка прийшла до склепу з обувю й каже:
"Хочу пару білих шнурівок"....
Купець: "Для тебе, дитинко?"
"Ні, для моїх білих черевичків!"—відповіла Іринка.

"Що це таке вода?"—питає учитель Мирона.
Мирон кашельнув і став говорити: "Вода це безбарвна теч, яка зараз чорніє скоро в ній обмию руки!

—Сьогодня мені якраз двацять один рік і я можу голосувати.
—Ні, не можеш!
—Як то, ні?
—Бо сьогодня нема виборів.

Побожні Книжки

На складі в Нашій Книгарни

До всякого замовлення мають бути долучені належні гроші. Коли вартість книжок виносить понад $5.00 і гроші не є долучені до замовлення, тоді книжки висилатимемо С.О.Д., на кошт купця. На замовлення нищої вартости, коли гроші не є долучені, не звертатимемо жадної уваги.

Всякі замовлення зі Сполучених Держав мусять бути без винятку заплачені згори.

До замовлень просимо долучити почтову оплату.

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.
1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади
єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Alvena, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневник виходить в Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

Ваші Приятелі Любилиб Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ

Позвольте Нам Зняти Її

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

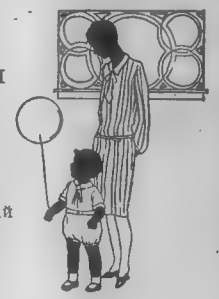

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 209, YORKTON, SASK.
Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler

ДЕНТИСТ

Екс-Рей і Ґазові Прилади

Ручимо за Вдоволення

'Phone 209 BROADWAY YORKTON, SASK.

The 'CO-OP' is the FARMER'S CREAMERY

КУПУЄМО

ЯЙЦЯ **СМЕТАНУ**

Платимо Найвищі Ціни
Відсилайте все до нас для ЛІПШИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

ПРОДАЄМО

"VELVET ICE CREAM"
Нязабудьте Купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

SASKATCHEWAN CO-OPERATIVE CREAMERIES
YORKTON, SASK.

Yorkton Free Fair

16, 17 і 18 ЛИПНЯ

ВИСТАВА ХУДОБИ ІНДУСТРІЇ І МАШИН

ВІЛЬНИЙ ВСТУП
ВІЛЬНЕ МІСЦЕ НА АВТА І НА ПІКНІК
ГОРЯЧА І ЗИМНА ВОДА ДАРОМ

АТРАКЦІЇ ГРЕНДСТЕНДУ

"СТЕМПІД" ——— "РОДЕО"
На Чемпіонат Саскачевану

1000 *THRILLS* 1000 *THRILLS*

"ЇЗДА" "КАВБОЇ"
КОЖДОГО ВЕЧЕРА АТРАКЦІЇ ПЛЯТФОРМИ
Акробатичні Вправи Ходження по Шнурах
і.т.д. — і.т.д. — і.т.д.

Monday, July 16th 5 cent Kiddies' Day

To Children Under 12 Years of Age 5 cents only for
Grandstand, Shows, Rides, Cones and Drinks

Цей "Фейр" є Святом для Ваших Сусідів і Приятелів
Чомуб Ви не мали прилучитися до Них?

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік I, Число 9. Липень, 1934

За дозволом духовних властий

Ваші Приятелі Любилиб Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ
Позвольте Нам Зняти Її

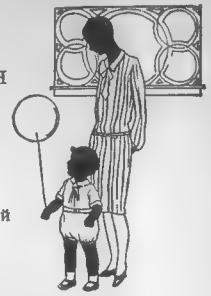

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK
Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler

ДЕНТИСТ

Екс-Рей і Ґазові Прилади

Ручимо за Вдоволення

'Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

The 'CO-OP' is the FARMER'S CREAMERY

КУПУЄМО

ЯЙЦЯ Платимо Найвищі Ціни
Відсилайте все до нас для
ЛІПШИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СМЕТАНУ

ПРОДАЄМО

"VELVET ICE CREAM"

Низабудьте Купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

SASKATCHEWAN CO-OPERATIVE CREAMERIES
YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

• •

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.

Subscription per year: Canada and U.S.A., $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

• •

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є

The Redeemer 's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

• •

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION
ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

Гогос Спасителя — Без Папи нема Церкви — Мати Божа Неустаючої Помочі — Про Канадійську Зелень — Марія Ріка Радощів—Лист до Християнсь. Дівчат—Як виховувати Свої Діти — Зеркальце —Життя св. Ґерарда Укр. Мученики за Віру — Добра Воля —Католицьким Світом — Веселий Кутик.

КАЛЄНДАР НА ЛИПЕНЬ

1.—**Н. 5 Нед. по С.** М. Леонтія.
2.—П. †Ап. Юди.
3.—В. Сщм. Методія.
4.—С. М. Юліяна Тарс.
5.—Ч. Сщл. Евзевзія.
6.—П. Мц. Агрипини.
7.—**С. Різдво Йоана Хрестителя**
8.—**Н. 6 Нед. по С.** Мц. Февр.
9.—П. Преп. Давида Селун.
10.—В. Преп. Симеона Стран.
11.—С. Перен. мощ. СС. Кира і Йоана.
12.—**Ч. Апп. Петра і Павла.**
13.—П. Собор 12 Апостолів.
14.—С. **Липинь.** Безср. Кира і Йоана.
15.—**Н. 7 Нед. по С.** †Полож. Ризи Пр. Б.
16.—П. М. Якинта.
17.—В. С. Андрея Критського.
18.—С. †СС. Кирила і Методія.
19.—Ч. †Преп. Атаназія Атон.
20.—П. Преп. Томи і Акакія.
21.—С. ВМ. Прокопія.
22.—**Н. 8 Нед. по С. Сщм. Пан.**
23.—П. †Преп. Ант. Печерсько.
24.—В. Мц. Евфимії.
25.—С. ММ. Прокла і Ілярія.
26.—Ч. Собор Св. Арх. Гавр.
27.—П. Ап. Акили.
28.—С. †С. Равноап. Вол. В.
29.—**Н. 9 Нед. по С. Сщм. Ати.**
30.—П. ВМц. Маріни.
31.—В. М. Еміліяна.

УСТАВ НА ЛИПЕНЬ

1.—**Н. Нед. 5 по Сош** Гл. 4; Ев. утр. 5; Ев Мат. гл. 8, з 28. О вигнанню злого духа. Вечірня велика Ап. Юді.

7.—**С. Рождество св. Івана Хрестителя.** Всеночне Ев. утр. Лук. гл. 1, з. 3; Ев. Луки гл. 1, з. 1.

8.—**Н. Нед. 6. по Сош.** Гл. 5; Ев. утр. 6; Ев. Мат. гл. 9,3. 29. Уздоровлення розслабленного.

12.—**Ч. Чет. Верховних Апостолів Петра і Павла.** Всеночне Ев. утр Йоан.. гл. 21. . з.67. Ев. Мат. гл.16. з.67. О любови Петра і його власти.

15.—**Н. Нед. 7 по Сош. і †Положення Ч Ризи П. Б.** Гл. 6; Ев. утр. 7; Ев. Мт. гл. 9, з. 33. Уздоровлення сліпців; і Лук. гл. 10. з. 54. Марія і Марта.

22.—**Н. Нед. 8 по Сош.** Гл. 7;Ев. утр. 8; Ев. мат. гл. 14, з. 58. Вечірня велика св. Антонію Печерському.

29.—**Н Нед. 9 по Сош. і Н. Отців Вселен. Соборів** Гл.8; Ев. утр 9. Ев. Мат. гл. 14, з. 59. і Йоан. гл. 17, з. 56.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видаваний Місіонарями Чина Найсв. Ізбавителя.

Рік 1, Число 9. Лист за Липень 1934

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Щаслива ти душе, тисяч раз щаслива, якщо ти стараєшся потішати Моє Серце так дуже засмучене в городі Оливнім. Ох душе! якби ти знала, як дуже болить Мене вічна згуба тих душ, котрі воліють ображати мене гріхами, чім любити Мене. Одиноку і найбільшу потіху Я маю тоді , коли хтось старається здобути для Мене хочби тільки одну безсмертну душу, спровадити її на дорогу християнського життя, на дорогу вічного спасення. Пригадай собі люба душе як гірко Я плакав, серед яких страждань мою кров пролляв для спасення всіх і за кожду з них з осібна . Коли ж ти стараєшся хоч одну з тих заблудивших навернути до мене то цим ти отираєш Мені сльози та збираєш подоптану Мою Кров Пресвяту. Що ти шепчеш? Ти вимовляєшся, що ти не є священиком проповідником. О ні! Якщо ти правдиво любиш мене то ти повинна всіми зусиллями до того стреміти, щоб і другі мене любили. Щож маю робити? питаєш. Май серце чисте і повне любови до Мене а та любов тобі скаже все і всюди, що, маєш чинити на мою славу і на спасення душ. Ось приміром мій вірний слуга св. Бонавентура часто заявляв Мені, що він хотівби тільки разів конати, скільки є грішників на світі, щоб їх спасти. Коли св. Кастан бачив в час революції, скільки душ вона спровадила на дорогу гріхів і вічної згуби, він так дуже болів над цим, що з того болю вмер. Ти можеш зробити ще більше, іменно словами будуючими примірами, ділами а найбільше своїми молитвами помагати грішникам навернутись. Велику приємність справиш Мені, як гадкою підеш до городу Оливного і там враз зі мною будеш плакати і тужити

і молитися за навернення безсмертних душ. Чиж я не сказав до св. Терені: "Від тепер ти старатимешся про мою честь і славу яко моя правдива обручниця." Як мій учень не буде старатися про це то хтож це зробить? Пригадай собі мої слова записані у св. Евангелію. "На правду кажу вам, всьо, о що попросите мойого Вітця в імя моє, дасться вам." А ця моя обітниця сповниться не тільки тим, що просять але і тим, для котрих просять, о скільки ці самі не будуть перешкаджати. Так люба душе! чи ти молишся в дома, чи в церкві, чи молебні та Служби Божі співаєш, чи інші духовні вправи сповняєш, не забудь ніколи помолитись до Мене за навернення відступників, грішників і взагалі тих, що живуть без Мене.

Многим особам я вже нераз із цім звірявся, що відчуваю в Моїм Серцю безмежну радість і приємність тоді, коли хтось просить Мене о навернення грішників. До одної блаженної Я сказав: "Поможи мені, моя доню, твоїми молитвами спасти душі" а до Марії Пазійської: "Доню моя, бачиш скільки христіян є в руках сатани. Як мої вибранці не увільнять їх ревними молитвами-жертвами то всі вони підуть до пекла вічного. Чи тобі не жаль?" І вона Мене зрозуміла і Мій біль відчула бо сказала до свїх монахинь: "Мої сестрички! ми здамо важкий рахунок на Страшнім Суді за всі ті душі, що будуть проклятими і якби ми за них ревно молилися, то можеб вони не пропали." І справді в дальшім своїм життю вона вже не пропустила ані одної годинки без молитви за грішників. Інша Моя вірна слуга, а таких було богато, Стефанія, через 40 літ чинила строгі покути за бідних грішників. Багато душ, що мали бути проклятими є спасеними завдяки не так проповідям як радше молитві і покуті святих душ. Одному великому місіонареви Я обявив, що гарний успіх в його місіях був наслідком не його здібностий у вимові, але молитов і тяжких праць одного братчика в його монастирі. Молися щиро за душі, що пропадають але молися також і за священиків, котрих І кличу до тяжкої і відвічальної праці над спасенням душ.

За сі потіхи для Мого божественного Серця Я заплачу тобі вже навіть тут на землі. Ще більше тішитимешся в годині своєї смерти. Великі радощі наповнять тоді твоє серце як пригадаєш собі, що молитвами, трудами, терпіннями ти виратував якусь душу для Мене, для неба. Чиж не доказував тобі Мій слуга св. Григорій, що навернути душу це є найлекший спосіб, щоби спокутувати свої давні гріхи—що більше —це є запевнити своє власне спасення. Коли світ справедливо дає нагороду тому, хто увільнив свого ближнього від тілесної смерти, то о скільки більшу нагороду Я дам тому, хто увільнив душу від смерти вічної і запровадить її до життя безконечного.

Голос душі.

Найсолодше Серце мого Спасителя! Дякую тобі з глибини моєї нічевости за так миле запрошення. Так, я хочу за всяку ціну ратувати-спасати душі. Я не потребую до сего, як інші, опускати вітчину, родину, свій стан та йти між дикунів проповідати. Я можу бути апостолом у своїй вітчині в громаді а головно у власній родині. Буду старатися давати всім добрий примір правдивого христіянського життя передусім обіцяю і постановляю добре виховувати своїх дітий у святій вірі, пильнувати їхнього поведення, не позволяти на негідні бесіди, злі читання, не позволю на підозрілі сходини і взагалі віддаляти від них буду всякі нагоди до гріха. Міj дім буде від тепер святинею Твого Пресвятого Серця, де будемо всі члени родини разом молитися спільно рано і вечером о ласку витревалости в добрім і о ласку навернення многих, щоб усї люди Тебе пізнали полюбили і вічне спасення осягнули!

Без Папи Нема Церкви

"Ти є Петро, то є скала і насім камени збудую мою церкву і сили пекольні не поконають її."

Дня 12-лиця є велике свято св. Апостолів Петра і Павла, котрим св. Церква приказує нам особливну почесть віддати. Чому так? Що це за герої такі? Котрі народи вони здобували, які краї та в яких війнах? Чи вони впали в кровавій борбі, чи здобули й побідили ворога?—Ні. Се були бідні мущини, котрих Христос вибрав собі на післанців, котрі мали Евангеліє спасення занести до всіх народів. Вони дійсно здобули краї і цілий світ для Божого царства та повалили поганських князів темноти. Вони здобули народи бо і найбільше впертих зігнули під ярмо Христової віри, а на їхні дикі похоти і пристрасти наложили вязи христіянських чеснот. Це найбільше діло в світі вони довершили не жостоким

насильством ані кровю своїх ворогів запечатали свої побіди. Їхнім прапором був хрест, їхнім мечем було слово Боже а їхнім воєнним гаслом слова Евангелія: "Нема в нікім іншім спасення, тільки в Христі Ісусі." Не чужу а свою власну кров вони пролляли за віру, котру проповідали. В руках кождого апостола бачимо орудля його мучеництва, що йому тоді смерть принесло а тепер стало знаком його славної побіди.

Але що це за вождь, що стоїть на чолі ряду тих увінчаних героїв що так значучо тримає ключі в своїй правиці?—Це Петро—скала, голова всіх Апостолів, батько всіх вірних, намісник Христа на землі. То йому Христос передав ключі до царства небесного, йому передав архипастерський уряд над цілим своїм стадом, його вивів на апостольський престол куди ще нині після 19 століть з довірям і з пошаною звертаються очи християн цеї земної кулі.

На св. Петрі збудував Христос свою Церкву бо до нього сказав: "Ти є Петро—скала і на сій скалі збудую. . . ." Вмер Петро, але не Петро-скала, на котрім збудована церква. Гідність і власть Петра перейшла на його наслідників, на епископів римських, котрих з давен давна називають Папами.

Основа-фундамент під будовою є так важним, що ціла будівля завалиться якби забрали від неї основу. Ось так і основа Церкви мусить дальше існувати, отже гідність, уряд і власть Петра-голови Церкви мусить існувати аж до кінця світа. Не тому, що Всемогучий без Петра не мігби удержати Церкву, але тому що в Його Премудрости так постановлено та упорядковано, що Церква без Петра не має і не може устоятися. Заберіть від Церкви Папу а Церква буде розділена, збурена, знищена. Чому? Бо сущними знаками Церкви є єдність, святість, та її апостольське походження. А власне без Папи вона не може бути ані єдина, ні свята, ні соборна, ні апостольська.

Без Папи Церква не буде єдина. Чому? Представте собі велику армію без проводу. Чи вона моглаб побідити ворога, якби кождий полк робив то, що йому сподобається? На жаль таке було в українській наддніпрянській армії. Українські партизантки трохи докучали большевикам але Української Держави не збудували, тільки її самі завалили. А Церква Христова мусить побіджати аж до кінця світа, отже мусить мати один провід. І єдність віри не може задержатись без начальної Столиці, котраб чувала над чистою наукою, осуджувала схизму, в спорах рішала та поодинокі стада повірялаб праведним пастерям. Історія Церкви каже, що ті котрі відлучилися від Папи, коляться скоро на ріжні релігійні секти і так іде в безконечність. Король Анґлії Генрик хотів тільки звільнити церкву від Папи бо Папа не міг задоволити його розперезані пристрасти, однак як тільки забрав ту основу то й цілий будинок віри завалився.

2) **Без Папи Церква не буде соборною**—вселенською—всесвітною—католицькою. Вонаб розпалася на преріжні християнські громади, на церкви національні, краєві, чи повітові але тоді ні одна з них не булаб всесвітною і не сповнилаб свого післанництва, именно навернення всіх народів до одної Христової віри.

3) **Без Папи Церква не буде апостольською.** Церква є апостольською в своїй науці, бо зберігає і передає писане і устне апостольське переданнє, також має Пастирів, котрі є правильними наслідниками уряду і власти Апостолів. Черга римських епископів не вірвалася а йде в простій лінії аж до Петра і інші епископи через злуку з римським Папою є також апостольськими. Чи це слїпий припадок в історії, чи радше допуст Божий, що всі епископські столиці, котрих основували самі Апостоли, підчас бур століть впали і пропали а тільки одна апостольська столиця основана в Римі Петром, скупана у власній мученицькій крови всьо перетрівала.

Як **без Папи Церква** не є ні єдиною, ні апостольською, ні всесвітною-католицькою то ніяк **не буде святою.** Раз церква зійшла зі скали, на котрій основав її Спаситель і сповнила свій тяжкий первородний гріх Відступства тоді і дальше буде непослушною зглядом свого божественного Основателя і вже не буде тою чистою, святою, непорочною Обручницею якою її зробив Господь Ісус своєю кровю.

Отже **без Папи Церква переставлаб бути правдивою Церквою.** Про цю правду наші вороги є так само переконані як і ми, тому вістрє меча свого завжди звертали намперід проти римських епископів. Знали добре препогані, що як не стане голови, то Церква сама від себе розлетиться. Тепер ми розуміємо, чому то за перших триста літ, коли християн так жостоко переслідували, майже всі Папи (около 30) скінчили мучеництвом. Та буря переслідувань та наклепів проти Папи віє аж до нинішнього дня. Всі противники Христа знають, що з Папою і християнство стоїть або разом з ним впаде. А знищать Церкву, тоді Христос, котрий обіцяв їй існування до кінця світа, не є правдою а тоді й ціле християнство є

байкою—брехнею. Кождий християнин повинен то зрозуміти, що чим сильніше вороги на Папу ударяють, тим тісніше мусить привязатися до Христового Намісника, Петрового Наслідника Папи і його боронити. За папство і католицьку Церкву ми не маєм чого боятись бо їх сторожем є сам Всемогучий і сили пекольні ніколи їх не поконають. Над Столицею Петра спочиває наглядна охорона Всемогучого і це показалось особливо в останніх часах. Великий завойовник світа Наполеон закликав до Папи з гордости: "Твоє небо а моя земля." Він навіть відважився наложити руку на Христового Намісника і замкнути Його. Всі вірні були тим перелякані, та Всемогучий, котрий колись на просьбу вірних вивів увязненого Петра з тюрми відновив це чудо ще дивнішим способом. Коли Наполеона звязаного везли на пустий остров тоді Папа повернув в тріюмфі до Риму в супроводі князів котрі навіть не були всі католиками. За Церкву і Папство ми—кажу—не маємо чого боятись але за себе самих. Ми повинні боятись за себе самих, щоб невірством, єрисю, схизмою не відорвалися від сеї непоборимої Церкви, не відлучилися від Христа Спасителя, від власного спасення. Нині мусимо міцно триматись єдиного Апостольського престола бо і тут в Канаді борба проти нашої святої Церкви не втихає. Ворожа вірі преса робить всьо можливе, щоби висміяти і понизити Папство. Однак не забуваймо що Спаситель сказав: "Мене переслідували і вас будуть...." Серед найбільших напастий розбуджуймо в собі і скріпляймо постанову міцно і вірно триматися св. католицької віри, католицької Церкви, тої непомильної вчителькі правди, міцно триматися Папи, спільного батька всіх християн,не відступити ніколи від тої середоточки світа, єдиної святої соборної і апостольської Церкви, бо тільки її вождь має ключі до царства небесного, отже тільки в ній можемо осягнути наше вічне спасення....

Мати Божа Неустаючої Помочі

Свята Церква учить нас виразно, якто ми в кождій нашій потребі, повинні удаватись до Тої, що є Нашою Заступницею, Нашим прибіжищем, що є Матірю Неустаючої Помочі—до Пречистої Діви Марії. В тій цілі вона установила ріжні свята в честь Божої Матери; в тій цілі надає Їй рівнож ріжні титули: зове Її Заступницею Християн, Прибіжищем грішників, Матірю Доброї Ради і тим подібними іменами.

Найкращий однак титул наданий Пречистій Діві, з огляду на нас самих, це титул Матери Божої Неустаючої Помочі.

Під жадним иншим призиванням Марії не відчуває людське серце такої пільги, радости і потіхи як під тим, що дає нам запоруку Її безвинної помочі й заступництва.

Коли матір бачить свою дитину в якій потребі або в небезпеці, сейчас спішить їй з поміччю. Але земська наша матп не може бути все близко нас, не може все знати наших потреб, не може все нам так помагати як радаб була.

Та не так річ мається з Небесною Нашою Матірю Марією. Вона все є близко нас. Все чувае над нами. Все піклується нами. Вона бачить кожду нашу потребу і Вона все готова щоби нам помагати. Вона є Матірю Неустаючої Помочі.

Марія в уділованню своїх ласк, йде слідами Ісуса. Як Ісус по словам святого Евангелія, "переходив роблячи добре," цебто сповняючи діла милосердя, так і Марія на кождому кроці та в кождій потребі є готова щоби нам спішити в поміч.

Тому в кождій потребі, так тілесній як передусім в потребах наших духовних, спішімо до Матери Божої. Вона нам певно поможе бо—Вона Матірю Неустаючої Помочі.

Мати Неустаючої Помочі, котрої саме вже імя будить в мойому серцю довіря, спіши мені на поміч!

Про Канадійську Зелень

В Канаді —кажуть наші люди—"є тільки девять місяців зими а то всьо решта літо." Та я в Канаді на духовнім полі вже друге літо і мушу признати, що хотяй в зимі Канада зі своїми морозами й бурями є дуже докучлива, то однак підчас літа Канада є всюди покрита шовковою зеленню і тому дуже приємна. Ще приємніщої є ця зелень для фармара бо дає йому надію на богатий урожай. Ось чому зелень є символом надії. Однак брак дощу, горячі спеки, або передвчасні морози можуть надії фармера завести. В посуху зелене збіжжа зівяне, зісохне і не буде ніякого крапу. А як тота зелень так само і дитина з початку щиро побожна і чемна дає своїм родичам рожеві надії. Родичі сподіються коло дітий, котрих так гарно виховують, в спокою і в мирі проживати на старші літа а потім за то щей вічні заслуги зібрати. На жаль приходить пізніще посуха-розперізання природних наклонів і спека-вогонь пристрастий та холод тяжкого гріха і з таких гарних початків часом нема ніякого хісна.

Певно, що це є дуже важним добре зачинати бо як каже стара пословиця "початок половиною всего." Добре зачинати це є всадити корінь в добру урожайну почву а це є стягнути на себе Боже благословення. Але горяче сонце, знищить пільну зелень а з тим і надію фармерів, так без обильного дощу Божих ласк, без опору пристрастям, без утечі від гріха добрі початки не сповнять тих рожевих мрій.

Щоби отже свою свіжість-зелень зберігти душа потребує обильного **дощу ласк** а той дощ ллється на душі підчас щирої молитви і приймання св. Тайн. Діти любі! Молоде дорога! Не опускай молитви, приступай як найчастіше до св. Тайн. Аж жаль серце стискає, коли бачиться, що велика часть молоді не спішить до цих двох цілющих жерел так, як це робила в шкільному віці.

Друже мій! То власне тепер ти потребуєш 10 і 100 раз більше Божої помочі чим тоді. Коли ти був ще малим, чеснота була тобі легкою а зла-гріха ти жахався. Тепер, коли розбішені пристрасти бушують у твоїм серці, коли світ наставив на тебе всюди засідки-пазурі і інші перепони ти кидаєш то єдине оружжа, котрим ти можеш оборонитися, молитву і ти думаєш, що ти не впадеш? Ох не обманюй себе.

2) Щоб статись надальше чесним молодіж мусить **боятися вогню** пристрасти. Як сонце жаріюче сушить зелену леваду так і вогонь пристрастий спалює в душі зарадок усіх чеснот.

3) Молодь має **боятися зимна** то є смерти гріха. Тяжкий гріх гасить вогонь любови Божої в душі і де він сповнився там, як після міцного морозу, всьо завмерло, настала смерть. Вже нема нічо з того життя цвитучого в молодій душі, хіба остали деякі корінці, котрі ще можуть душу відживити в щирій і покірній сповіди.

Ростини зеленіють наслідком ділання лучів сонця а коріння до котрого світло не доходить не зеленіє. Також конечно є щоб у душі горіло світло віри якщо хочемо в ній бачити зелень надії. Без віри нема надії.

Віра дає нам названия Божої Доброти, Його могучости Любови а з цього родиться в нас надія. Нещасними і крайно нещасними є ті, що не мають віри бо для них вже нема ніякої надії. Такі бачать в будучности всьо чорним а перед і за ними тільки всьо одно "не знаю." Лиш з вірою життя до нас усміхається і наче та весняна зелень є повне надій та сподівань. Без віри життя є хмарне, безпотішне, сумне і жалібне.

Зелень пригадує нам ті слова—погрози які сказав Христос збичований, окровавлений, терням увінчаний на хрестній дорозі до плачучих невіст. "Якщо зі зеленим деревом так обходяться то що буде зі сухим?" Наш Спаситель був завжди деревом зеленим навіть підчас своїх Страстий чи своєї смерти бо Його душа жила божественним життям а навіть Його мертве тіло осталось тілом живучої особи **Слова.** Але що Бог Отець бачив свойого Сина обтяженого нашими гріхами пізнав у Нім жертву відпокутовуючу за них тому видав Його на дикі жостокости Жидів. Отже і підчас Страстий Ісус був дійсно зеленим деревом хоч поломаним, порубаним і потертим.

Якщо Отець небесний обійшовся так зі зеленим деревом себто зі Своїм Сином і карав Його місто грішників то як поступить зі сухим деревом себто зі самими грішниками, котрі не схотять користати з ласк Відкуплення і впадуть під удари Божої справедливости. Маємо відстрашаючий приклад як обійшлися з нерозкаянним Ерусалимом де поповнено Богоубійство. Єрусалим спалено і знищено до тла.

З того, як обійшлися з Невинним Ісусом в Єрусалимі

можемо вгадати як обійдуться з грішниками в пеклі. Ох стережімось, щоб ми не стали тим сухим хворостом, котрому Христос так страшно грозить. А сухим хворостом є і всі наші діла, котрі сповняємо не з любови до Бога ні на славу Божу. Тим сухеньким хворостом якраз пригідним на огонь є всі ті, котрі тепер є в стані тяжкого гріха. Вони вже не мають ні зелені, ні квітів, ні овочів. Сухим хворостом є ті родини, в котрих Бога не знають, не люблять і по Його заповіддям не живуть. Всемогучий скоро їх викорінить та викине на вогонь своєї німести. Сухим хворостом є і ті парафії, котрі надуживають ласки, де слово боже паде на твердий камінь і не родить овочів. Сухим мертвим лісом є ті нації що офіціяльно виповідають війну Всемогучому Богові, викидають Христа зі шкіл і Його святі і премудрі заповіди із державного законодавства. Такі державц котяться у пропасть дочасну а також многі їх піддані у пропасть вічну.

Дорога Канадійська Молодіже! Коли ти ще на ново зазеленієш? А якщо ти ще не всохла то доки меш на славу божу і на славу своїм родичам зеленіти? А що буде з нашою вітчиною Канадою? Чи зазеленіє вона гарніше, розквітне і дозрюють у ній прегарні, смачні овочі, чи Канада стане сухою спаленою пустинею?

Роздумай над цим поважно! від тебе це залежить....

Марія Ріка Радощів

"Із цього Едему (місця розкошний) виходила ріка на поливання раю а потім розлучалась чотирма течіями. Імя першої Пизон: ся обтікає всю землю Гавила, де знаходять золото. А золото в тій землі предобре"

Тою рікою радощів (як каже св. Письмо, кн. Битія 11, 10) для скроплювання раю є власне Марія, бо прийшла на світ із невичерпаємого жерела всіх радощів, якими є Предвічний Отець. Вона виходить із цього жерела наче широка, обильна, безмежна ріка, щоб зрошувати рай то є Христову Церкву.

Ця містична ріка ділиться на чотири течії. Одна з них зветься Пизоном. Це імя по нашому звучить "зміна обличча" і це власне відноситься до Марії бо її вид усмирив Божий гнів проти упавшої людськости і Вона, як можна так говорити, довела до того, що на Його загніванім обличчу обявився доброчинний усміх. Друга ріка називається Гегоном, а це імя значить "величезний розтвір землі." Це нам пригадує як Марія розширяла своє серце бажаннями святих річий. Ось так могла Вона дістати сесю майже безграничну обпльність ласк, котрою Вона стала гідною Материнства божого. Вона й нас запрошує і нам помагає розширяти наші серця, щоби Господь міг уділити своїх скарбів щедро і повними руками кождому з нас. Вона просить свого Сина, щоб Він Сам відчинив для нас утробу свого милосердя.

Трета ріка, це Тигр, що звучить: "нагла поміч." Також наглою поміччу є власне Марія бо спішиться нам помагати, потішати нас і заступатися перед Богом за грішниками.

Четверта із цих рік Евфрат це є "урожайність." То Марія була тою надзвичайно урожайною землею. Вонаж видала і для себе самої і для нас овочі найобильніщі і найдорощі.

Св. Дамаскин каже: що Марія виходить з Раю даючи до уживання своїм вірним слугам невичерпаємі води своїх ласк і зглядів. Вона є тою рікою, що веселить мешкання Бога. Її можна порівнати до ріки Йордану, котрого спасенні води вилічили з прокази Немана, потім як він сім разів скупався в ній. Так само і грішник мусить сім разів скупатися у водах, які подає йому Марія. Він має посвятитися Її на службу, прославляти Її святе імя, має по Бозі в Марії зложити всі свої

надії, виповняти ті прогалини залишені тими що люблять Бога, покірно приступати до Неї і спрямовувати до Неї свої молитви, поручати Їй свої справи та бажати дістати всі чесноти завдяки Її заступництву!

Ріка Пизон випливала з Едему-раю а в піску, що вона його зі собою несла, знаходжено дорогоцінні каміння та найчистіше золото. Ось так і в Марії, котрої початок походить від Бога в тім Раю нестворених розкошів, є нагромаджені всі скарби природи і ласки.

В цій містичній ріці зродилася риба, одинока і вічна. Ісус Христос, наш Господь, котрий дався зловити в сіти нашої смертности, щоб дати нам правдиве життя. В устах цеї риби знайшлася така дорогоцінна монета, що вистарчала на відкуплення нас від вічного пекла.

Ріка на плечах своїх вод переносить сих, що плавають і тих, що сидять у човні. Марія також переносить, щоб дійшли до неба, ті котрі скинули зі себе старого чоловіка так, як моряки скидають зі себе одіж і з повним довірям здалися на могучу струю-повінь Її милосердя. Вона переносить до неба всіх тих, котрі правдивою вірою вспли до човна Католицької Церкви.

Ріка приносить до міста провіянти, споживчі товари для тих, що в ньому мешкають. Марія нам приносить **Слово**, що сталося **Тілом**— це є святе Причастя на весь той час який маємо тут на землі перебути. Вона бажає щоб ми всі купили собі і посіли це неоцінене добро.

Звичайно ріка потягає у свої води ріжні предмети. І Марія потягає нас усіх за собою, хотяйби ми мали незнать який тягар гріхів, коби ми тільки здавалися з довірям на води Її милосердя. Ріка робить гарно урожайною тоту землю, що тягнесь здовж її берегів. Так і Марія чинить дуже урожайними в небесні заслуги ті особи, котрі щирою любовю привязались до Неї. Вона ростить у них повкові трави святих гадок, побожних розваг, пахучі квіти добрих побажань, листочки святих слів, смачні овочі добрих діл та приманчивий зеленавий травник добрих примірів.

Ріка є могучим заборолом для тих місць, що їх окружає. Марія є заборолом християн. Ті душі, що на Неї звіряються Вона чинить недоступними для ворога. Ріка дістає свої води зі свого жерела. Марія дістає води ласк для себе самої і для нас від свого божественного Сина, котрий є безконечним жерелом усякого добра.

Вона гасить у нас спрагу дочасних річий приміром свого убожества. Вона очищує нас з усякої змази далочи нам Ісуса Христа, що нищить усі гріхи світа.

Якщо близько берегів ріки є якесь місце за низьке тоді ріка наповняє його своїми водами. А Марія наповняє своїми ласками душі правдиво покірні, котрі зближаються до Неї з любовю і з довірям.

Марія є рікою доброти, Матірю ласки, Царицею милосердя. Коли нещасний раб сатани, покритий злочинами і огидностями, тільки піднесе свої очи до Неї то Вона не відвертається від нього але добрячо приймає його, пригортає до свого Серця та годить зі своїм божественним Сином.

Вислухана молитва.

Одна богата пані, протестантка, приїхала з Австралії до Англії, щоби звидіти цей край і зайшла одного разу до католицької церкви, до катедри у Вестмінстер.

Сіла в лавці близко гарної статуї Божої Матери у бічній наві.

За хвилю побачила двоє босих дітий, з яких одно мало чотири а друге вісім років, що трималися за руки і зближилися до статуї. Уклякнули перед стаую і молилися, дуже поважно зложивши рученята і підчас молитви не зводили очий зі статуї любої Небесної Неньки.

Без сумніву, що вони молилися і просили о якусь ласку.

Австралійська пані виділа як діти піднеслися і вийшли з церкви. Якесь особливше натхнення опанувало нею. Вона скоро вийшла за дітьми і спитала їх, чи вони не молилися о щось особлившого перед статуею?

"О, так!"—відповіли вони. "Наша матуся післала нас до церкви, щоби ми просили Божу Матір о черевички. Татусьо є тепер без роботи і не можуть їх нам купити!"

Австралійка отворила свій портфель і дала їм всі гроші, які мала при собі.

Маленькі діти подякували і веселі побігли до дому....

Мати Божа вислухала їх просібу!

ЛИСТ ДО ХРИСТІЯНСЬКИХ ДІВЧАТ

Молода Сестро! Скінчилося твоє щоденне ходження до школи, скінчилося твоє висиджування цілими днями а то й літами по шкільних лавках, над англійськими книжками: тепер ти помагаєш мамі в кухні а незадовго підчас жнив помагатимеш татови на фармі. Власне тепер приходять тобі такі гадки-питання: "А що буде зі мною дальше?" А може ти дорога сестро укінчивши свій ґрейд з добрим успіхом думаєш продовжати науку і кінчити гай-скул: або може ти покинувши школу відійшла від своїх убогих родичів на службу чи десь до шапи, щоби тяжкою працею заробляти собі на життя:—все одно деб ти не була ти ставиш собі питання: "Чим і де я буду в житю? Який стан маю вибрати собі?—До якого звання я найбільше надаюся?"

Так справді **вибір звання** це питання життя, від котрого залежить твоє **земське щастє.** Від вибору звання зависить щастя або нещастя людий, котрі є в блищих зносинах зі собою. Кождий з нас є членом людської суспільности. Якщо один член не є на своїм місці або є зіпсутим то спричиняє болі і знищення на цілім тілі. Таке саме запримічуємо в суспільности. Мати, котра не була покликана до так величного але й тяжкого стану материнства, не є і не буде щасливою а з нею і її муж і діти будуть нещасливими. Дівчина, що без покликання вступила до монастиря, не лиш сама почуває себе там нещасливою але й є предметом гризі і журби для инших монахинь, що жиють в ньому. Так правдою є, що вибір звання це питання життя, від котрого часто залежить власне і ближніх щастя.

Та вибір стану є також **питанням вічности.** Не рідко від нього залежить вічне небо, вічне пекло. Кождий стан має лекші або тяжчі обовязки і від доброго чи невистарчаючого виповнення їх залежить наш засуд на Страшному Суді. Прочитай звання поодиноких осіб на нагробних каміннях на цвинтарі. Тут спочиває одна, що за свого життя була невістою-матірю, там инша, котра своє дівництво самому Богові жертвувала і аж до смерти була дівицею, ще дальше лежить монахиня, що для добра ближніх і для пшрення царства божого на землі себе посвятила.

Але може там лежить також неодна мати, котра на нічних танцях, дорогою гріпного знакомства, непреличними одягами здобула своє материнське звання хотяй до того не мала ні сили ні здібности, щоб лад і порядок тримати в господарстві а в родині згоду, щоб виховати дітий для Бога і неба. Кілько то біди, нещастя і зіпсуття спричинила така мати, що не була Богом покликана до такого стану. Її діти є опущеними, безбожними і неморальними а такими легкодухами остають і дальші покоління їхні. Чи це не страшне? Яка відвічальність? Якби вона була остала дівицею то лиш за свою душу перед Богом відповідалаби. А так що є з її душею? О так, вибір звання це питання вічности. Небо або пекло залежать від того.

Богато осіб є тепер в пеклі бо не вибрали собі відповідного до себе звання і не були на тім місці де Бог хотів їх мати. Аж лячно подумати як легкодушно поступають при тім виборі.

Молода сестро! Ти маєш до вибору **три найголовніщі звання. 1) дівиче життя в монастири—2) дівиче життя на світі і 3) стан матери в супружжу.** Бог не хоче щоб усі осталися в дівицтві ані не хоче щоб усі дівчата доконче віддавалися як це деякі по жидівському старозавітньому звичаю думають.

Тепер роздумай дівчино, до котрого з тих трох важних станів тебе кличе Бог? До котрого Господь дав тобі потрібні прикмети і здібности? Бо звання це не є річ сліпого припадку чи своєї самоволі або присилування родичів, а воно походить від Бога. Патріярх вибраного народу Авраам почув від Бога голос: "Іди геть звідси." Це було його звання бо для свого народу він мав посісти Ханаан і стати праотцем Христа.

Тому першим найважнішим питаням при виборі звання не є: Що хотять зі мною родичі зробити? ні Де бути мені? але Чого хоче Бог від мене?—Де Він хоче мене мати? Чи я маю як мати в родині діти для Бога виховувати—чи як монахиня Богу служити? Чи до смерти дівицею в світі жити? А відчувши чи пізнавши волю Божу в тім, заклич словами Пречистої Діви Марії: "Се раба Господня—буди мені по глаголу твоєму."

Пречистій Діві Марії обявив Господь що вона має стати

Матірю Спасителя. Ти сестро такого обявлення від Бога не можеш сподіватися тому старайся иншим способом пізнати волю Божу що до твого покликання.

А як ти можеш пізнати до якого звання тебе Бог кличе?

1) **Передусім тримай душу чистою.** Нечистий гріх більше чим другі закриває око душі, розярює пристрасти а пристрасти обманюють та впливають так сильно на волю і на розум, що чоловік вже не може ясно та спокійно вибрати собі звання. Розбуджені пристрасти не позволяють добре пізнати волю Божу або принайменше не позволяють виконати її. Лиш чистеньке серце легко і певно пізнасть волю Божу і охотно вибере собі то звання, хочби й найтяжче, до котрого його Бог призначив.

2) **Не позволь** на це, **щоб порушення серця та уява** (фантазія) **тобою кермували.** Вони тебе обманюють бо представляють один стан повним вигід та радощів а другий повним смутку й тягару. Тому "йди до голови по розум" і питай себе: "Чи я маю до того стану потрібні тілесні і духові здібности? Чи маю вимагані прикмети характеру та конечне здоровля? Не слухай на сліпо самолюбної уяви, котра тобі доказує, що ліпшої жінки та порядніщої господині від тебе нема і не буде, але ти рівнодушно відносися до кожного звання і питай Всевідучого: Господи! чи Ти хочеш, щоб я як монахиня, чи в світі як дівиця тобі служила, чи хочеш щоб я як супруга діти для Тебе виховувала?—Господи! я готова на всьо що Ти мені прикажеш, тільки скріпи мене до того своєю всемогучою ласкою." Одна дівчина питала свого духовного провідника о раду в справі вибору стану а що сей дорадджував їй служити Богові в дівичім стані на світі то вона на це невдоволено відрубала: "Алеж я не хочу дівкою сивіти" "Отжеш хочеш бути—відповів їй провідник—нещасливою калікою для себе і може для цілих поколінь та твого окруженя, а потім що буде у вічности як не сповниш обовязків материнського стану?"

3) **Не рішайся** на якесь звання в **часі душевного забурення чи надмірного одушевлення.** Неодна дівчина розохочена підчас танцю словами розгоряченого хлопця "я тебе люблю— я тебе возьму" без надуми обіцяє йому вийти за нього заміж. А нераз таке буває що підчас зворушаючої місії неодна дівчина без намислу до монастиря голоситься. Це не добре. Зворушення чи одушевлення скоро проминуть і тяжкі обовязки станові треба буде виповнятн аж до смерти, а

як вибір був хибний то твоє життя буде виповнене наріканнями і проклонами.

4) В так важнім виборі **не довіряй власному поглядови** а питай о раду тих, котрі можуть і хотять тобі порадити так, щоб твою земську і вічну долю запевнити. Порадься добрих родичів а передусім сповідника бо він з усіх найліпше тебе порадить,якщо ти питаєш його вже на початку твого вибору. Будь переконана, що нікому так не залежить на тім, щоби були добрі супружжа, як душпастиреві. Всі труди, праці й жертви пароха булиб даремними, якби його не підперли в тім доорі родичі, християнські родини.

5) **Питай о раду самого Бога на молитві.** Молися покірно й витревало та здайся на Божу волю. "Да будет воля Твоя" Господи! що хочеш щоб я чинила. Проси Його о це в церкві перед св. Тайнами в кивоті приявного, підчас Служби Божої, по св. Причастю. Св. Евангеліє оповідає, що ученикам ідучим до Емаус отворилися очи аж по св. Причастю. Аж тоді пізнали Спасителя та зрозуміли Його бесіду. Звернися в тім до Пречистої Діви Марії, Матери доброї ради, щоб сама вибрала тобі долю життя, проси св. Духа щоб тебе просвічував і скріпляв до тяжких обовязків нового стану. Понад усьо будь скромною в поведенню та ревною в молитві май гадку про смерть, про суд, про вічність а це всьо разом спровадить тебе на властиву дорогу, котрою тобі Бог призначив іти в твоїм життю.

ЯК ВИХОВУВАТИ СВОЇ ДІТИ

Пословиця каже: "Слова порушують але примір потягає." Кожний примір що старші дають меншим, особливо родочі яких діти мають безвпинно перед очима, може бути добрий або злий.

Щоби родичі могли тим лутше зрозуміти великий вплив що їх примір має на дітий, мусять застановитися над цим, що діти звичайно не мають ще в ніякій річи свойого власного досвіду. Це вже навіть природно людині що чується малою, або й зовсім бездосвідною, щоб старатісь наслідувати тих, що уважає за досвідніщих від себе. В своїх ділах буде зависима від них. Возмімо хочби й дорослу особу. Чиж не примір, звичай та обичай радше як розум, служить більшій части людий за взір та спосіб поступования? Дуже часто говорять, судять, роблять, вбираються як инші, не розбираючи навіть чи це зле чи добре, чи так повинно бути чи ні, чи

це дозволене чи може заборонене. Вистарчить щоби бачили що инші роблять щоб сейчас і собі так робити. А прецінь доросла особа вже має розум, або принаймі повина мати.

Колиж вже примір має такий великий вплив на старших, щож тоді подумати о маленьких, невинних діточках, що може ще й не мають уживання розуму? Що ще не знають розріжнити що зле а що добре, що дозволене а що гріх, що обовязком приписане а що заборонене. Від когож діти більше зависимі як не від своїх родичів? Когож вони можуть уважати за досвідніщого від батька або неньки? Так як кожна мати хвалить своїх дітий і думає о них лиш добре, так і дитина все є переконана що всьо, що лиш мати робить є найліпше. Примір це німа мова, без слів, але яка однак має більше переконуючу силу як хочби не знать яка промова. Як дощ всякає в землю так примір входить в серце дитини.

З того виходить що добре або зле поведення батька й матері має великий вплив на виховання дітий. Зовсім злишним тоді булоби їх поучувати та напоминати колиби не заховували самі цего що научають. "Ці що дають дітям злий примір, каже святий Вернард, є радше убійниками а не родичами".

Батько і мати є такби зказати одинокий звір, що діти мають безвпинно перед очима. Вже сама природа защіпила в серці дитини особлившу любов, пошану ба навіть і страх до родичів, страх що є однак змішаний з великим довірям, це все не мало причиняється до цего що родичі мають майже безмежний вплив на своїх дітий. Їхній поступок є наче закон для тих маленьких, і то тим більше що він вже не мертва буква або звук голосу але наче живий образ перед їхніми очима.

"Будьте моїми наслідниками як і я наслідую Христа," каже до христіян св. Апостол Павло. Так а не інакше пониннiби говорити родичі до своїх дітий. Моя дитино! повиненби сказати батько до свойого сина, гляди на мене і роби так як бачиш що я роблю, бо в моїх ділах бачиш закон Божий. Мої діла відповідають ділам правдивого христіянина, правдивого наслідувателя Ісуса Христа. Гляди як молюся, заховую заповіди Божі. Дивися на мене, мій сину, як я часто ходжу до церкви; як я набожно слухаю Служби Божої і проповіди; як я часто приступаю до св. Сповіди і до св. Причастя, і ти так роби. Бачиш, моя доню, повиннаб сказати добра христіянська мати, як я повинуюся у всім твойому батькові; як я у всім слухаю; як я стараюся щоби в родині була лиш любов і згода; не лаюсь, нікого не обмавляю: наслідуй мене. Так повиннiби могти сказати до своїх дітий кожні родичі! Як тоді їх діти, що бачуть, що їх родичі поступають по божому, як це на родичів пристало, старалибися наслідувати їх добрий примір! Тоді запанувавби спокій та згода в не одній родині в якій до тепер панує пекло!

Родичі, старайтеся перші робити це чого вчите ваших дітий. О стільки добре виховаєте ваших дітий, о стільки буде в ваших домах спокій, згода і любов, о скільки ви дасте вашим дітям добрий примір у всіх цих чеснотах. Заховуйте заповіди Божі і Церковні. В постні дні хай у вас мяса ніхто не їсть. В неділі і свята не полінуйтеся пітти до церкви і там набожно вислухати Служби Божої. Приступайте часто до Святих Тайн і Евхаристії. В який спосіб зможете переконати ваших дітий щоби приняли Святі Тайнц, коли самі не приймаєте; щоби рано і у вечір не опускали молитви, коли самі не молитеся?

Як є чого, на жаль, за балацько в наших українських сімях, то обмови. Тому, христіянські родичі, уважайте на ваші размови та бесіди, щоби в цей спосіб дати добрий примір вашим дітям. Коли хочете щоби вони мерзлися очерненнями, обмовами та нечистими словами, уважайте щоби з ваших уст не виходило нічого, що моглоби вразити їх невинність, згіршити та навчити цего, що повинніби не знати. Не одна дитина знає часом стільки, або й більше що й стара особа, і то в річах що не є для неї. Правда, часто родичам приходиться говорити між собою о деяких річах що не є для молодших. Треба тоді старатися щоби вони не чули. Не треба цего говорити в їх присутности.

Зеркальце.

Вона звалась Текля. Під цей час находилась вона в інституті Сестер, де кінчила вона свої науки. Колись була вона дуже доброю дівчинкою. Добра мати повірила її опіці добрих Сестер. Та що з того?! У публичній школі, куда вона ходила, злий примір пустих дівчат її потягнув і вона стала цілком інакша. В пустій головці крутило-вертілось хто зна що, але найбільше її власний образ. І гарний він був....Бо і як інакше могло бути, коли він таки її власний. Що в дійсности йому бракувало, то за пару долярів річно доліпляла вона ріжними "крімами," "павдрами," "липстиками," гварантованими на ріжні випадки, до котрих би вона не хотіла признатись.

Тепер сидить вона задумана і пише лист до мами. "Голодній кумі хліб на умі," і наша Теклюня просить, щоби мама їй прислала якесь гарне люстерко.

Розумна і мудра мати по пару днях відписала:

"Дорога Дитино! Замість одного люстерка я посилаю Тобі

три. В першім будеш виділа, що ти є, в другім, що ти будеш, а в третім, що ти повинна бути."

Дивний цей лист зацікавив дочку. Неодно приходило їй на думку, але не була в силі догадатися, що мама властиво хоче. Нетерпеливо ожидала вона посилки. Нарешті в три дні опісля (їй видалося, що це три літа) Сестра передала їй таїнственний пакунок.

Наперід видобула вона люстерко, в котрім могла подивляти свою "красу" (бідна вона, не перейшла вона ще того віку, котрий називають телячими літами). "О, як добра дорога мамця!" подумала собі.

В другім пакуночку, котрий троха неспокійно отворила, знайшла трупячу голову. Був це вірний образ того, чим вона мала колись бути. Текля не була в глибині серця зіпсута, зрозуміла напімнення мами і постановила щиро з нього скористати.

Остався ще третий пакуночок і кождий зрозуміє, з яким поспіхом і неспокоєм вона його розпакувала. Дрожачими руками виймила завинений предмет, зняла папір і — яка несподіванка — побачила прекрасну статуйку Пречистої Діви. "Ах", закликала вона здивовано, "нехай....З Божою ласкою хочу бути подібною до Неї!"

Дівчина додержала постанови. Часто уживала третього зеркала і щоденно себе в нім оглядала. З любови до Непорочної Діви вірно старалась наслідувати Її чесноти, особливо Її чистоту.

ЖИТТЯ СВ. ГЕРАРДА

Розділ 2

Кравець і Слуга

(продовження)

Як був працьовитий, так був і послушний. Слухав сейчас що йому приказували, хотайби це й здавалося йому не так як має бути. Не лиш вдоволявся виконувати дані прикази, але й часто відгадував навіть волю і бажання тих що йому не приказували, ні навіть пів слівцем йому о цім не споминали. Вистарчало їм було собі подумати що це або те треба зробити, а вже Герард, начеби читав їхні гадки, старався сейчас це виконувати.

Так одного дня Мартин йдучи до винниці, що була досить далеко від дому, взяв Герарда зі собою. Коли зайшли до винниці був вже вечір. В тім Мартин нагадав собі що забув взяти оливи до лямпи, але не хотів Герардові нічого й споминати, бо

знав що він вже й так змучений далекою дорогою. Хотяй Герард нічого не знав що оливи нема, то вгадуючи гадку свого пана, не кажучи ні слова, побіг домів по оливу. А так скоро вернувся з оливою, що Мартин не міг з дива вийти, як це було можливо, в так короткому часі, відбути так далеку дорогу.

Герард завсігди покладав усьо своє упования і надію на Господа. Вся його надія була в Ньому. Нічого йому не видавалося неможливе, бо святе Писання каже що нема у Бога неможливого слова. Ця кріпка віра й упования на Бога були Господеві надзвичайно милі і Він, що за добре нагороджує, уміє вже тут на земли винагородити ці дві чесноти.

Колись Ісус Христос сказав до своїх Апостолів: "Коли матимете віру як зерно гірчиці і скажете ці горі: Перейди з відси тут, і перейде, і нічо не буде для вас неможливе". За його віру й впования, злучене з добровільним вмертленням і терпліням, нагородив його Господь щедро вже на цьому світі. Ця нагорода, це дар чудес якими він вславився. Вистарчить на цім місці навести одне, з того часу коли був в Мартина Понютта.

Зробили одному панові нове убрання. Коли він прийшов щоби його відобрати і почав надягати, Мартин з острахом побачив що помилився в крою. Убрання вийшло за мале, і в такий спосіб не мож було вдягнути. Мартин лиш рукп заломив: не знав що діяти. Герард тоді приступив і каже: —"Позвольте-но мені його на хвильку".

Дали йому убрання в руки. Він почав його оглядати на всі боки, перевертати, натягати,—начеб-то убрання далося натягнути!

—"Вберайтеся тепер в нього, каже, йому нічого не бракує".

Віддає його панові, а коли цей вбрався, всі не могли вийти з дива. Убрання було так добре і так до міри, начеб йому було ніколи нічого не бракувало.

Ми вже повище згадали що Герард мав вже з малку намірення вступити в монастир. Смерть батька розвіяла ці солодкі мрії. Мусів покинути раз на все школу, і стратив геть чисто надію бути священиком. Був однак переконаний що йому не жити на світі. Його все таки манило монаше життя. В кінці, по довгому надумуваннюся та молитві, сказав собі:

—"Чей не конечно мені бути священиком щоби вступити в монастир. Коли вже така Божа воля щоб я не мав щастя Йому служити при престолі, то принаймі можу служити тим,

чим зможу".

В кожному Чині, чи згромадженню священиків, є рівнож і братчики. Є монахи як і священики, з тою ріжницію, що не відбувають священичих наук. Їх ціль це спасти й осьватити свою власну душу услугуючи. Священики заняті місійною чи душпастирською працею. братчики домашнюю жухар в кухни, господар при господарці, кравець в кравчарни: хто до чого спосібний або що кому настоятель призначить. Їхня праця є переплетена молитвою так , що й о те що тілесне, дбають і о душу памятають. Братчики лучать працю Марти, що то готувала страву Ісусові, як оповідає святе Евагеліє, з побожністю Марії, яка підчас того часу сиділа в ногах Ісуса, і слухала Божого Слова.

Ґерард взяв намір вступити в монастир і бути братчиком. До якого Чина удатися? Він не мав великого вибору. В Муро був лиш один монастир, де він міг був вступити: ОО. Капуцинів. Поза родинним містом не знав куди вдатися.

Чин Капуцинів, це одна з трйох галуз великої духовної родини, яку заложив, з початком тринайцятого століття, Святий Франц з Асизу. Ці монахи ведуть дуже строге життя, особливо що до убожества. Ходять босі, з відкритою головою; убрання їх грубе й невигідне. Грошей при собі ніколи не носять. Живляться з милостині. Мимо того мають все багацько покликань.

До них то звертається молоденький Ґерард з проханням о приняття за братчика. Сподівався тим більше бути принятий, що настоятель того монастира був в той час його вуйко, о. Бонавентура.

Однак надія його завела. Отець Бонавентура бачив відразу, що мимо своєї побожности, його маленький сестрінок не надавався до них. Він був ще за молодий, худий ізза покути яку на себе накладав, та щей виглядав слабого здоровля. Деж йому перенести тягарі строгого монашого життя. Отець Бонавентура, для біляної певности, порадився инших співбратів. Висліл був цей що його не приняли.

Отцеві Бонавентурові жаль було відсилати хлопця що завівся на своїх надіях. Думав його чимсь потішити, то й подарував йому одіж і відіслав його домів.

По дорозі причепився Ґерарда жебрак та просив милостині. Ґерард немав при собі ані грошика. Йому було жаль з того що не мав що дати убогому то й дав йому цю одіж що дістав в подарунку від вуйка. Розуміється що за який час о.

Бонавентура о цім довідався. Прикликав до себе Ґерарда і посипав чому він не держав убрання для свойого власного ужитку а дав його жебракові. Прецінь воно йому не послужить бо за мале. Ґерард відповів: —"Я дав йому одіж бо не мавєм більше нічого щоби дати. Він прецінь більше потребував милостині від мене. Якщо воно на него за мале то може його заміняти або продати". Отець Бонавентура нічо на це не відпував, а лиш подивляв Ґерарда за його милосердя.

Христина нераз пізніще говорила:—"Я знала що мій Ґерард не був вроджений для цього світа. Він був покликаний в особливший спосіб Богом, щоби Йому служити." І Ґерард в це рівнож вірив від найранішої молодости. Світ не манив його до себе. Світові добра, говорив собі, хай хто хоче їх собі бере. Мій одинокій скарб це служити Господеві і сповняти Його Святу Волю.

Хотяй йому вже раз відмовили приняття в монастир, то він таки не тратив ще надії бути монахом. Його надія була в Бозі, і хочби тоді увесь світ його опустив, то був переконаний що Господь його не опустить. Щасливі ці що в цей спосіб уповають на свойого небесного Вітця! Ніхто так не чуває над своїми дітоками як Господь!

В Мартина Понютто Ґерард не перебув більше як три роки. За цей час під'учився був кравецтва на стільки що міг уже був сам принимати усяку того рода працю. Однак коли покинув Мартина то не занимався уже більше кравецтвом через якийсь час, а вступив у службу до мурського епископа, Преосвященного Клявдія Альбіні. Було це в 1741 році; Ґерад мав тоді пятнайцять років. Мабуть його скромність та побожність спонукали були мурського епископа щоби приняв його в службу. Ґерард був з цього аж надто рад. Він чувся тут наче в монастири, бо сам преосвященний Владика вів строге життя наче справдішний монах. Епископ назначив його собі покойовим.

Кудиб наш молодець не пішов, а все його дорога була вистелена терням терпіння та крестиками. Вже прийшлось йому не мало натерпітись від самого епископа. Преосвященний Клявдій, хотяй ще молодого віку, був дуже слабого здоровля, а радше хоровитий. З природи був строгий зглядом себе, а його болюча слабість була причиною строгости для инших. Покойові звичайно не довго удержувались на службі. Ні один з них довше не був як через місяць. Годі було Преосвященному догодити.

Герард, що лиш уганяв за терпінням, з цього дуже радів. Міг тепер задоволити бажання свойого серця. Старався як лиш міг угодити хорому епископові. А коли часто прийшлось йому перенести й побої, то говорив собі:—"Мене бють, але з мене такий нездара що я собі на це заслужив. Як-щоб я всьо робив як належится то не булоби мене за що бити."

(дальше буде)

Амінь

Один священик стрінув раз на поли молодого пастушка і завів з ним розмову. Між иншим запитав його, чи він відмовляє свої молитви.

"Скажи мені, хлопче, які ти відмовляєш молитви?"—"Пошу отця, відповів пастушок, я не відмовляю довгих молитов, бо ніхто мене їх не учив. Роднчі мої повмирали, коли я був ще малою дитиною. Чужі люди не дбали, щоби мене навчити молитов. Я лишився сиротою і став громадським пастухом, коли мав сім років. До школи я не ходив і не вмію читати, щоби бодай з книжочки навчитися молитися. Але я молюся так, що часто серед дня повторяю слово "Амінь. . . ."

"Як то?"—спитав здивований священик.

"Пропу отця, я знаю, що-то слово "амінь" значить "най так буде, най так станеться". . . .А мені говорили, що на світі є тисячі і тисячі священиків, монахів і монахинь, які відмовляють довгі молитви у своїх монастирах. Вони вміють добре молитися, а я, що не вмію молитися, долучуюся до них і говорю до Господа Бога: "Амінь! Най так буде! Вислухай, Господи, їх молитви! Я не вмію молитися, а жертвую Тобі, Господи, ті самі молитви як вони. . . ."

Священик подивляв то простеньке, щире серце молоденького пастушка і правдиву його побожність.

УКР. МУЧЕНИКИ ЗА ВІРУ

Парохія Пороженки

Парох Пороженк священик Лаврентій Маковський—боягуз відступив в 1874 році від віри, записався на православя і зачав правити св. Літургію по московськи. Парафіяни зажадали від нього, щоби правив по давиьому і згадував на Великому Вході Папу Римського, або щоби з їхньої парохії забрався. Відступник заскаржив людий до повітового начальника, а сей засудив всіх на заплачення контребуції по 5 рублів від хати, а котрі в церкві стояли на переді до священика відзивалися, ті відсиділи ще й тримісячний арешт.

Піп-відступник боявся, щоби і в його парафії не прийшло до такого загалиього опору зглядом схизми і кровопролиття як це вже діялося по иниих парафіях, тому за його вказівками арештовано ще 9 господарів, про котрих думали, що можуть стати провідниками опору, і скованих завезено до тюрми в Білій. На їхні господарства наложено так високі контрибуції, що на сплачення її зліцитовано всьо, що в них преставляло якусь вартість, одним словом зруйновано їх до тла.

1875 року 15 лютого ввійшло військо до сіл Пороженок, Вільшанки і Корчівки, котрі разом творили пороженську парафію. Дві сотні піхоти і 400 козаків прийшли обідати бідний нарід за то, що не хотіли приняти православя. 18 лютого прибув і начальник Клименко, зігнав людий коло православної школи і запитав їх чи обіцяють ходити до церкви, хрестити дітий у попа відступника, одним словом чи переходять на схизму.

Всі зібрані відповіли одноголосно, що до церкви, котру вже зробили православною не підуть, а попа-відступника до нічого не потребують і на схизму не перейдуть. На це Клименко закомендирував "нагайкі." Діти від 15 літ діставали по 50 нагайок, а старші і сміливіші особи по 100 буків. Цю нелюдську кару повтаряли кождого дня аж до 1-марта. Хто сам не ставився коло школи на буки, того ще тяжче карали. Навіть хорі не були звільнені від биття. І їх привозили на фірах та як звичайно все питали, чи не будуть бунтуватись проти царя і чи підуть до церкви. Як звичайно всі відмовлялися від схизми, а тоді діставали по сто нагаїв і на тій самій фірі відвожено їх домів. Росийські начальники

від того безнастанного катування людий вже так здичіли-схудобіли, що навіть для тих терпячих, хорих не мали почуття милосердя. Навіть умираючий, що витривав по геройськи у своїй вірі аж до смерти, діставав сто буків, наче яке московське єлеопомазаннє на дорогу до вічности.

Власне тут постановив Клименко доказати Громеці, що він не такий то лагідний зглядом католиків, як це Громека його осудив, та що й він є здібний присилувати людий до схизми. Тому від 1-марта взявся до иншого способу мучення людий. Від 15-року життя аж до найпізнішної старости зганяв всіх із пятьох сіл, котрі належали до порохенської парафії, до села Вільшанки і там, де було найвище снігу, приказав салдатам уставити людий в ряди, повідкривати голови, а лицем звернутися напроти бурі та сніговії. Цей диявольский спосіб, повільного мучення народу за св. віру, тревав від досвіта до темної ночі, через довгих три тижні, не виключаючи неділь ні свят. Серед найбільших бур та заметіль зимових мужчини й женщини, діти й старші під отвертим небом, з відкритою головою, чорні як мурини від перемороження, окружені салдатами стояли всі як непорушні стовпи, хиба лиш плачем та каплем давали знаки життя. Над їхніми головами шаліла буря і свист, а в серці і в дусі самопожертвования за віру і тиша та спокій совісти,, ангельське і геройське почуття так терпіти й так витревати аж до смерти. До тих терпінь на бурі, снігу й морозі додаймо ще й часті кровавi нагайки, а тоді будемо мати поняття схудобілого характеру Клименка, та непоборної сили духа наших людий. Ось імена деяких з тих мучеників котрі від морозу та нагайок попращалися зі своїм земським життям: Іван Антонюк діставши 500 нагаїв скінчив життя таки в руках салдатів. Йосафат Грицюк дістав 500 нагаїв і лежав хорий майже без памяти, його тіло від биття счорніло, кавалками від кости відпадало і так серед страшних болів скінчив життя, прощаючи своїм ворогам. Таким способом пострадали від перемороження і побиття ще Павло Юстичук,,, Левчукова і 16-літний хлопець Павло Гнатів. Від 10 до 16 року життя діставали діти денно по 20—50 нагаїв а від 16 до 20 по сто ударів. Для старших число було неограничене а та пекольна проба тревала через 3 тижні.

Дня 6 квітня візвав Клименко парафіян до Янова, на той славний день "возсоединенія" і так парафіяни-мученики кромі страти всього дорібку, утримування війська через три місяці, кромі понищених плотів і будинків, безнастанних

фірманок, мусіли за кару ще заплатити 60.000 золотих контрибуції, стягнених з них ліцітацією останніх знарядів господарських. Много з них вивезено на Сибір а в дома полишились вдови і сироти. З вивезених записано отсих: Андрей Савчук—Михайло Петрик—Филип Петрик—Спіридіон Андрейчук—Йосафат Малїв—Іван Матїв—Давид Филипюк і Павло Григорчук. Всі вони на Сибірі сконали як мученики за святу католицьку віру.

*** ***

Парафія Ціцибур мала около 360 душ. Переслідування унії зачалося тим, що насамперед арештували тутешнього пароха Івана Старкевича і вивезли його до сідлецької тюрми, де там тримали його кілька місяців, а потім, тому, що він мав великій вплив на духовенство й народ, дали йому паспорт і приказали забратись до Галичини. На його місце привезли галичанина-відступника Макарія Хойнацького, налогового піяка, але від того часу парафіяни опустили свою церкву, а на відправи зачали вже ходити до католицької церкви в Білій. Хойнацького, як нездібного до перетягання людий на схизму, перенесено до Білої, а на його місце призначено Грабовича, також галичанина-відступника.

Вже на самім початку зажадали парафіяни від нього щоби вибрався з Ціцибора, бо тут не будуть просити його о жадні духовні послуги, не дадуть йому жадного утримання, ані не будуть направляти парохіяльних будинків. Грабович, по такій рішучій заяві, не бачив иншого виходу, як перенестися також до Білої, але, виїжаючи з Ціцибора, хотів забрати зі собою також і парафіяльні метрики, та печатки.

Люди, скоро лиш довідалися про це, зібралися на плебанії, силоміць відібрали від нього книги і печатки, замкнули церкву, а церковні ключі сховали поміж собою. Вправді незадовго мусіли витерпіти й заплатити за свій смілий виступ. але таки не видали, ані печаток, ані ключів. Грабович, лякаючись неприхільних собі уніятів, мешкав від тоді в Білій з титулом "настоятеля ціциборскаво".

Незадовго облетіла поміж людьми радісна вістка про приїзд уніятського епископа до холмської дієцезії. Ціцибурці вислали тоді від себе депутацію до Холма з прозьбою, щоби епископ прислав їм католицького священника, котрийбн відправляв їм набоженство: так само, як колись їхній отець Старкевич правив.

Епископ Куземський дійсно прислав їм нового пароха,

отця Михаїла Орловського, однок і цей був підоздрілого духа і не притягнув парафіян ні до себе ні до церкви. Щоби вже раз на все положити кінець унії в Ціциборах і вимусити від людий підписи на православіє, приїхали 1875 року до Ціцибор оба начальники з Білої, в товаристві благочинного Ливачка і в окруженню сотні козаків. Після смілої й рішучої відповіди людий котрі заявили що ніколи ані вони, ані їхні діти не будуть православними, назвали їх начальники бунтівниками і почали їх бити, бити без милисердя. Губанєв по своему звичаю вибивав зуби, а начальник копав їх ногами, та обкладав кулаками.

Начальники з Ливчаком бачучи, що погрози, та катування людий викликає в них ще більший упір, старалися тоді обітницями й лагідністю приманити парафіян до схизми. Давали по 100 рублів тому татови, котрий охрестить дитину в церкві, тай золоті гори їм обіцяли, щоби лиш виманити від них підписи на схизму. Колиж, люди побачили що найважнійшу в світі справу спасення душ і хрещення дітий купуєся в Москалів грішми, постановили перевершити щедротою своїх апостолів і не лиш 100, але й 200 рублів обіцяли дати начальникам з кождого дому і більше навіть, коби тільки ті дали їм спокійно зістатись на дальше при вірі своїх предків—при вірі католицькій.

Це знова викликало скаженість у катів і нагайки, а в людий зойки, терпіння, та постійність у витревалости в вірі. За то і катовано всіх та котрибуціями знищено їх до тла....

ДОБРА ВОЛЯ

Глава III:
Скарби Самого Бога Стоять для Вжитку Доброї Волі.

Серце що хоче любити Бога, є добре: всі сотворіння стоять йому на услуги. Але це для нього найменший ще дар Божій. Сам Господь хоче служити душі такій, а то в спосіб нечуваний. —І. Христос установив якраз Пресв. Евхарістію щоб кормити нею душу доброї волі. Чим же єсть те божеське Таїнство? Це любов що стає поживою щоб могти тим глибше пірнути в улюблений її предмет.

І чи має нас дивувати таке чудо? Ні, бо зовсім воно щось природне для Бога-Любови. Ми діти Божі, тож маємо бути кормлені небесною поживою. Наче єство є божеське; і воно лише божескою

поживою всилї удержуватесь. Ісус—це голова тілесного тіла, а ми Його члени (Єврей. 1: 2²-23). А чи ті члени не мають жити тими самими засобами що й сама Голова? Ми є вітки Винної Лози (Йоан. 145), а Він є щепою тої Лози. І чи соки тої щепи не мають кружляти та розпливатися з вітви по галузках щоб життя, життядайної сили їм вдлити?

О! не дивуюся я вже із дару Пресв. Евхаристії: любов працює до обопільної злуки "каже св. Тома (1. 2.д. 28. а 2). Любов змагає проникнути свою річ, обтяти її," пригорнути цупко до себе, а хтож любить вірніще, сильніще, як не Бог? Любов не задоволяється поверховним пізнанням себе, (Таиже св. Тома), вона змагає ввійти аж до інтимного Його єства, аж утотожнити собі Його. Ось чому, Ісусе, стаєш ти нашою поживою. Ти вимагаєш тісного, взаїмного, невідкличного посідання нашого єства. Ти ввесь хочеш увійти у нашу істоту, а нас самих погрузити в собі. Твоїм найвірніщим, найбільше жадним бажанням—є стати одною річчу з нами, або радче основно перемінити нас, з двох осіб стати одною так скажу (св. Тома: 1. 2.д. 28а.1. ад.2.) І щоби здійснити таке чудо, Ти готов на всякі пониження. Любов твоя виводить тебе, так скажу, з твоєго безмежно величного єства щоб ось так стрінутися з нашою нічевістю, та статись одним з нами, бож любов є пориваюча, єкстатична (св. Тома).

О! хай же Ісус, засипуюш нас своїми благодатьми, вповні задоволить своє спрагнене бажання злуки з нами. На те Він нам Господь. За те й нам треба вийти зі своєї істоти любовю, Любовю оттож приготовлятися до того божеського пиру. Якже гідніше можна приготовитися до приняття тої поживи любови, як не бажанням її,—любовю? Творім жевріючі акти любови, простенько та невишукано бо треба бути так простеньким з предобрим Нашим Богом! А принявши Його до свого серця, як Магдалина у дім свій, сядьмо тоді у Його стіп, глядім на нього з любовю. Цей простенький погляд очарує Його. Як мало душі розуміються на тім щоб гідно приймати Ісуса Христа. Вони надто все заклопотані, урюють собі що треба Господу улаштовувати величавий фестин, з високолетних гадок та прекрасних почувань. Ісусові не треба того всего. Одно лиш Йому до вподоби: віддане серце що кождої хвилини дається Йому поглядом любови. Утворім спокій у нашій душі. Панові небес належить говорити, а нам лиш слухати покірно, з увагою повною любови.

Скаржаться душі частенько що ті навідини—розмови щоденні з Ісусом якось такі холодні, і вони терплять з тої своєї обоятности. Те їх терпіння є якраз найкраща признака що всецілo належать вони своїому Богові. Терпіти ізза своєї немочі, це лиш від-

мінно любити. Серця дійсно обоятні не скаржаться що як слід не люблять. Впрочім, якщо Ісус Христос навідує душу—то це аби кормити її добру волю, а до того не потрібні є солодкаві розмови. Якщо загощує Він до душі: то це все щоб самому натішитися її приняттям. Коли то Він сам потішає нас, то ми тіпимось, раді Його особою, а коли Він полишає нас без тої принадної потіхи, тоді Він сам насолоджуєсь нашою великодушною любовю. Тоді ми обдаровуємо Його, а лутше воно дати, як самому приймати (Діянія 20, 35), особливо коли то Сам Господь стає нашим довжником.

Католицьким Світом

Місячне наміреннѧ.

Любов ближнього.

Ціле діло відкуплення людського роду полягає на тім, щоб на землі оснувати Царство Боже, Царство Любови. А причина, ізза якої Господь хотів відкупити людський рід, була Його безгранична любов до нас. З любови до нас Він віддав нам Свойого Єдинородного Сина, що терпів і вмер за нас.

Знак, по якім пізнати, чи хто є учеником Христовим, це любов, яку він має до свого ближнього. Без тої любови не мож приподобатись Богові—не можливо є любити Бога: "Хто каже, що любить Бога а свого ближнього ненавидить, той лгун.... Бог є любовю, і хто перебуває в любві, в Бозі перебуває, а Бог перебуває в нім."

Хотяйби Ісус Христос не вчив нас виразними словами, що ми маємо любити нашого ближнього, то Його власний примір вистарчає нам, щоби ми бачили, якою любовю ми маємо відзначатися, щоби бути Йому подібними. Він перший показує нам дорогу, якою ми маємо йти. Саме Воплочення Божого Сина є доказом тої великої любови: "Бог так полюбив світ, що дав свого Єдинородного Сина, щоби кождий віруючий в Нього не погиб, а мав життя вічне." Бог не дививсь на тую невдячність людий, якою вони Йому відплатяться, але "полюбив своїх, полюбив їх до кінця."

Але й ціле життя Ісуса свідчить нам про Його велику любов до нас. Його приставанння з людьми було овіяне милосердям, любовю та добротою: "Не буде сперечатися, не буде кричати, і ніхто не почує на улицях Його голосу; тростини надломаної не переломить...." Ось образ цілого життя Божественного Спасителя на землі—образ Його приставанння з людьми! Куди лиш переходив,

всюди добро творив: "Сліпі прозирають, хромі ходять, прокажені очищаються, глухі чують, мертві воскресають, убогим проповідується Евангеліє."

В особливший спосіб оказав Ісус свою ніжність зглядом нас в установленню Пресвятої Тайни Евхаристії. Це ясно виходить із самого мотиву установлення цеї Тайни Любови: "Ісус, знаючи, що прийшла Його година перейти з цього світа до Отця, полюбивши своїх, що в світі, до кінця полюбив їх." Сам Він мусить відійти до Вітця, однак не має сили, щоби розлучитися зі своїми, яких так дуже полюбив—полюбив до кінця! Щоби дати їм приклад ніжної, покірної любови, Він вмиває ноги своїм Апостолам.... Молить Свойого Предвічного Вітця, щоби заховав їх перед зіпсуттям світа. А знаючи, що хто їстиме Його Тіло і питиме Його Кров, перебуватиме в Нім а Він у Ньому дає нам Своє Присвяте Тіло і Свою Предорогу Кров в поживу і напій. Це найтісніша звязь любови сотворіння зі своїм Сотворителем.

Не треба багацько слів на це, щоб пригадати нам велику любов яку оказав нам Ісус у своїх страстях: "Ніхто не має більшої любови від того чого, що душу свою кладе за своїх другів". Алеж Ісус, можнаб так сказати, полюбив нас ще більше: Він віддав за нас своє життя тоді, коли ми не були Його приятелями, але ворогами.

Учімось, отжеж, як ми маємо любити нашого ближного. Все ми повинні бути готові навіть і на найбільші жертви з любови до нього, а тим самим окажемо любов самому Богові: "Амінь, амінь, кажу вам, що ви зробили для цих моїх менших, мені ви це зробили".

** **

Ціна краси.—Статистика виказує що краса коштує людий много гроша. Тома Віліямс, фабрикант косметиків, "павдрів" та "липстиків," обчислює, що в цьому році жінки розпустять 2 біліони долярів на косметики, цебто 500 міліонів більше як попереднього року.—Ось що то люди не роблять, щоби прикрасити своє тіло!... А кілько з них стараються про красу своєї душі?.... Біліони тратять на дурниці, а занедбують найважнішу справу свого існованнѧ на світі— справу своєї безсмертної душі!

Дня 20 мая ц. р. св. Отець проголосив торжественно **святим** бідного дверника Чину Капуцинів, Конрада з Парцгам, що сорок літ сповняв свій обовязок тихомирно і відданий Богові. Так Католицька Церква вивищає на висоту престолів Божих з найвищих і найнижих верств суспільности—світ відкинув і забув—Бог вибрав і прославив.

Жидівська дівчина з Немирова, Каліхманівна, вихрестилася в церкві св. Юра у Львові і приняла імя Марії Людмили. Однак певно остала понародности тим, чим була раніше—бо ні крови ні печаті століт зі себе скинути не можна.. І так маємо нового греко-католика, тим разом жидівської народности.

Памятник Юді, свому покровителеві, поставили російські большевики в місті Свяч над Волгою.—Ось до якої здичілої глупоти доходять люди, що ненавидять Бога і переслідують тих, вірять в Нього і люблять Його. Та помимо всіх переслідувань, населення потайки визнає віру і протестує проти гнету як може. На великдень вилетіли в Київі у воздух військові склади а чекісти над Дністром скорострілами розганяли селян, що зібралися над рікою на гомін воскресних дзвонів, що нісся з другого боку. Ми віримо, що воскресення надійде і для поневоленого народу. А буде це година суду над червоними катами України.

В Іспанії є замітний рух для вернення монархії. Іспанці бачуть тепер, що революція не принесла їм ніякого хісна а противно, нанесла богато шкоди.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

—Я вас видів вчера в церкві....
—А я вас не завважав....
—Можливо, що ви мене не виділи, бо я ходив з тацою за колєктою....

Суддя:—Ми засудили вас на чотири роки вязниці. Хочете до цього присуду ще щось додати?
Засуджений:—Ні, дякую, чотири роки вистарчить....

О. Катехит на науці релігії:
—Котрий з сімох головних гріхів є найменше шкідливий для душі?
Василько:—Лінивство, прошу отця катехити.
О. Катехит:—Чому?
Василько:—Бо хто лінивий, не робить гріхів....

—Як зветься ваш пес?
—Кацап.
—За щож так тяжко ображаєте бідного пса?

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

УКР. КАТОЛ. ПАРОХІЇ В КАНОРІ

відбудеться дня **12 серпня ц.р.**

на фармі п. В. Д. Стратійчука 7 миль на захід від Канори

ПОЛЕВА СЛУЖБА БОЖА

Бесідники —Розправка—Спорт—Перекуска— Забава.

ПРИХОДІТЬ ВСІ!

МЕЛЕНА З МИТОЇ ПШЕНИЦІ

Robin Hood FLOUR

ЧИСТА —— БІЛА

Побожні Книжки

На складі в Нашій Книгарни

До всякого замовлення мають бути долучені належні гроші. Коли вартість книжок виносить понад $5.00 і гроші не є долучені до замовлення, тоді книжки висилатимемо С.О.Д., на кошт купця. На замовлення низької вартости, коли гроші не є долучені, не звертатимемо жадної уваги.

Всякі замовлення зі Сполучених Держав мусять бути без винятку заплачені згори.

До замовлень просимо долучити почтову оплату.

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.
1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою різницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голгофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождийраз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на це, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приносить Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надолужити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніща молитва.

• •

Тому, якщо ви потеребуєте якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим померлим, які може мучаться в чистилищи і чекають на ваші молитви,—то найміть Службу Божу, або у вашого отця пароха, або пришліть до нас, на адресу:

THE UKRAINIAN CATHOLIC MISSION
Ontario Ave. —:— Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади
єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Alvena, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневник виходить в Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 1. Число 10. Серпень, 1934.

За дозволом духовних властей

Ваші Приятелі Любилиб Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ

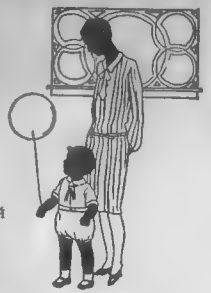

Позвольте Нам Зняти Її

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK
Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler

ДЕНТИСТ

Екс-Рей і Газові Прилади

Ручимо за Вдоволення

Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

The 'CO-OP' is the FARMER'S CREAMERY
КУПУЄМО
ЯЙЦЯ Платимо Найвищі Ціни СМЕТАНУ
Відсилайте все до нас для
ЛІПШИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
ПРОДАЄМО
"VELVET ICE CREAM"
Низабудьте Купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік
SASKATCHEWAN CO-OPERATIVE CREAMERIES
YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

THE REDEEMER'S VOICE
A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.

Subscription per year: Canada and U.S.A., $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice
CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

Адреса Отців Місіонарів є:
THE UKRAINIAN MISSION
ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

Голос Спасителя—Найревніщий Учитель—Аж Коли Повірив—Життя св. Ґерарда—Успення Пресвятої Богородиці—Успення Марії—Знак Св. Хреста—Що ті Воли Пригадали?—Українські Мученики—Найдена св. Частинка—Католицьким Світом—Веселий Кутик.

КАЛЄНДАР НА СЕРПЕНЬ

1.—С. Преп. **Макрини.**
2.—Ч. Прор. Ілії (на неділю).
3.—П. ПІреп. Симеона і Йоан.
4.—С. Преп. Марії Магдал.
5.—Н. 10 Н. по С. ММ. Троф. і Теоф.
6.—П. †ММ. Бориса і Гліба.
7.—В. †Успення Св. Анни.
8.—С. Сщм. Єрмолая.
9.—Ч. †Вм. Пантелеймона.
10.—П. Апп. Прохора, Нік. і пр.
11.—С. М. Калиніка.
12.—Н. 11 Н. по С. Апп. Сили, Силв. і пр.
13.—П. Прав. Євдокима.
14.—В. **Серпень.** ММ. Макав. **(Спасівка.)**
15.—С. Пер. мощ. Первом. Стеф.
16.—Ч. Преп. Ізаакія і пр.
17.—П. ММ. 7 молод. з Єфезі.
18.—С. Пред. Прео. і М. Евс.
19.—Н. 12 Н. по С. Преображ. Г. Н. І. Х.
20.—П. Пм. Дометія.
21.—В. С. Еміліяна Киз.
22.—С. †Ап. Матія.
23.—Ч. М. і Архид. Лаврентія.
24.—П. М. і Архид. Евпла.
25.—С. ММ. Фотія і Аникити.
26.—Н. 13 Н. по С. Преп. Мак.
27.—П. Предпр. Усп. і Прор. Міхея.
28.—В. Успення Пр. Діви Марії
29.—С. Пер. Нерукотв. Образа.
30.—Ч. М. Мирона.
31.—П. ММ. Фльора і Лавра.

УСТАВ НА СЕРПЕНЬ

5.—Н. 10. по Сош. і Пророка Ілії. Всеночне, гл. 1; Еу. 10; Ел. Мт. гл. 17, з. 72. О біснуватім і Лукп гл. 4. з. 14. Становище пророків. Вечірня велика Бориса і Гліба.

12.—Н. 11. по Сош. гл. 2; Еу. 11; Ел. Мт. гл. 18, з. 77. Обрахунок зі слугами.

14.—Проісходження Древа Ч. Хреста. Мучеників Макавеїв. Памятъ Хрещення Руси-України. Водосвяттє Августове. Ел. Мт. гл. 10, з. 38. Вартість визнання віри. **Піст до Успення.**

19.—Н. 12 по Сош. Преображення Господне. Всеночне. Еу. Лу. гл. 9, зачало 45. Ел. Мт. гл. 17, з. 70. Свячення овочів і зілля.

26.—Н. 13. по Сош. Отданнє Преображення, гл. 4; Еу. 2; Ел. Мт. гл. 21, зачало 87. О злих робітниках у винниці.

28.—Успення П. Діви. Всеночне; Еу. Лу. гл. 1, з. 4. Ел. Луки гл. 10, зачало 54. Марія і Марта. Свячення зілля.

(Спасівка від 14 до Успення)

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видаваний Місіонарями Чина Найсв: Ізбавителя.

Рік 1, Число 10 **Лист за Серпень** **1934**

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Любий брате й сестро! Ти ніколи не зможеш пізнати ціни і глибини Мого важкого смутку, якщо не розважиш, як дуже я люблю тебе і як невимовно я жахаюсь усякого гріха... І тебе, християнська душе, і всіх інших людий я ношу постійно в Своїм Серці бо всіх Я дуже люблю. Але всі ті, що грішать, стають для **Мого ніжного Серця жостоким терням,** що Його колить-розколює. Пригадай собі, душе, чи ти не є тепер, або чи не була ти колись катом Мого, люблячого тебе, Серця і то може катом ще більш жостоким чим ті, що Моє тіло бичували-розривали. Ану перенесись гадкою до городу Оливного і поглянь на Мене. Ти не бачиш тут ні катів, ні бичів, ні терня. ні цвяхів а однак Моя Божественна Кров стікає з Мене. Якаж причина цього? Чи думаєш може, що то предвидження терпінь, конання і смерти було причиною того, що на Мені аж кровавий піт виступав? О ні! Адже Я добровільно жертвувався на ті смертоносні болі-страждання. Брате і сестро! то твої гріхи безчисленні були причиною, що Я в городі Оливнім на молитві у власній Крови купався. Як праса витискає вино з грозна, так твої гріхи витиснули Кров з Моїх жил. Розваж це і зрозумій всю ту злобу гріха а тоді жахайся його і втікай від нього, щоб не бути вже ніколи причиною так лячного смутку Мого Серця.

Грішник засмучує Моє божественне Серце, ще й тому бо він **збесчещує Мого Вітця небесного.** Чиж не відрікаєтьея він ласки Його, чи не кидає під ноги Його приязнь яку міняє за погане тілесне задовілля? Навіть якби стратою ласки він міг зискати якесь царство на землі або й цілий світ здобути,

то й тоді поповнивби безконечно велике зло. Таж приязнь Божа вартує більше чим цілий світ, чим тисячі світів. І за щож грішник ображує Мого небесного Вітця? За жменю пороху, за зникаючі порушення гніву, за звірячу розкіш, за тропки диму, чи капризну примху. Коли грішник зачинає вагатись, чи поповнити гріх, чи ні, то він тоді наче бере в руки вагу і важить, щоб бачити, що для нього є вартнішим, чи ласка Божа, чи пристрасть тілесна. Вибираючи гріх доказує тим, що гріх для нього є приємнішим і цінніщим від Божої приязни. Чи це не є огидне і страшно кривдяче збесчещення Бога?

Грішник збесчещує Моє божественне Серце, бо він піддається під власть диявола, якого царство на землі Я прийшов знищити. Поповняючи гріх, душа каже до Бога: "Господи, іди собі геть від мене." Та грішна душа виравді не каже це устами, але ще гірше бо ділами. Господь не може остати в душі враз із гріхом, отже виганяючи Бога грішна душа впроваджує рівночасно сатану. Тими самими дверми, що ними вийшов Бог, входить диявол. Як невимовно тішиться Моє божественне Серце, коли священик уділяє дитині Тайни св. Хрещення бо він приказує тоді сатані вийти з тої душі і зробити місце для св. Духа. Але коли ти, брате, сестро, приставши на гріх то цим гірко засмучуєш Моє Серце бо приказуєш Мені вийти з твоєї душі та зробити місце для сатани. Чиж цим ти не відбудовуєш царство сатани, котре нищить Моє велике діло Відкуплення?

Щей цим грішник засмучує Моє божественне Серце, що примушує Мене видати проти нього страшний засуд словами св. Евангелія: "Іди геть від Мене проклятий в огонь вічний." Горе тому (проклятий той) хто відкидає ласку, яку Я виєднав йому такими працями й болями. Це буде його найбільшою мукою в пеклі, коли подумає собі, що Я. аби спонукати його любити Мене, дав за нього й життя своє на кресті а він добровільно з глупоти і злоби став проклятим, на віки.

Голос Душі.

Так, мій найдорожчий Господи! Я признаю, що то не вид бичів, терня, чи хреста спричинив тобі такий смуток в городі Оливнім але вид гріхів, бо кождий з них наповнив Твоє божественне Серце такими болями й конаннями, що аж витиснув з Нього найдорожчу Кров, котра стікала на землю. Ось як

то я невдячник відповів на ту любов, яку мій божественний Спаситель виявив мені вмираючи за мене на Голгофті. Позволь мені, прошу Тебе, відчути цей біль якого Ти відчував в городі Оливнім ісза моїх гріхів і зділай так, щоб цей біль тримав мене в смутку через ціле моє життя.

Мій найдорожчий Відкупителю! Чому то я не можу моїм жалем і любовю потішати Тебе так, як колись засмучував Тебе моїми гріхами? Нині я жалую з цілого серця, мій Ісусе, що колись я волів мої тілесні задовілля, чим Тебе, моє найбільше добро. Жалую за те з цілого серця і заявляю прилюдно, що люблю Тебе понад усьо в світі. Так Господи! люблю Тебе цілим моїм серцем, всею душею і всею мислею моєю так, як це Ти Господи приказуєш мені першою й найбільшою заповіддю і прошу Тебе дай мені таку любов Тебе, якої Ти вимагаєш від мене. Як колись я задоволяв тільки свої пристрасти так від нині ще більше хочу задовільняти тільки Тебе, мій Господи.

Потягай мене мій Ісусе! потягай мене все більше і більше до Твого божественного Серця запахом Твоєї святої любови. Маріє, Мати Божа молися за мною! Предвічний Отче! ради заслуг Твого Сина а нашого Спасителя змилуйся надомною! Господи очисти гріхи мої в добрій і щирій св. сповіди! Владико прости беззаконня мої, Святий ізціли немочі мої і запровадь мене там, де вже немож ніколи Тебе образити, але тільки Тебе самого любити на віки.

Найревніщий Учитель

О.О. Редемптористи, що працюють в Саскачевані, маючи два монастирі в Йорктоні і Айтуні, кромі того ще як місіонарі в Канаді і Злучених Державах мають 2 серпня домашне свято, свято свого духового батька і основателя свого Чина св. Альфонса. Сею статтею хочемо познакомити наших читачів Голосу Спасителя з тим славним місіонарем, і великим святим і так ревним Апостолом, що св. Церква назвала його Найревніщим Учителем.

Жив він у 18 столітю. Це був час релігійної борби і відступства, в котрім під проводом французьких і англійських фільософів і вільнодумців ширилося нападливе безвірство. Попри то панувала ще система абсолютного деспотизму князів, котрі намагалися підчинити собі навіть Хрис-

тову Церкву. Неморальність і вижчих і нижчих станів доходила до вершка. Навіть в Церкві блудна наука янсенізму під діявольською маскою ревнішого християнського життя накоїла богато шкоди і погибелі многих душ. Проти сеї многократної сили пекла боровся св. Альфонс невтомно, хотяй проти себе мав спротиви зі всіх сторін. Був правдивим воїном Ісуса Христа.

Народився він 1696 р. зі заможних богатих родичів в місті Неаполі сонічної Італії. Побожний священник заповів його матери майбутню долю Альф. "Це дитя житиме довго буде владикою і довершить великих діл Богові на славу." Це пророцтво дослівно сповнилося, хотяй з початку здавалося, що Альф. піде на іншу дорогу життя. Він віддався студіям права і мав такі природні здібности, що вже в 16 році життя став доктором права. Гарна, рожева будучність усміхалася йому яко здібному адвокатови. Все таки попри свої світські заняття плекав він в собі правдиву побожність, був членом церковного брацтва, щодня відвідував святі Тайни, часто приймав св. Причастя, а це було в його часах великою рідкістю. Та сталася пригода, котра життя його звернула на інші шляхи. Яко адвокат мав раз провадити великий, важний процес і так блескучо боронив свою справу, що весь нарід заявляв йому свій подив і радість. Але щож? Адвокат противної сторони піднісся і показав йому один документ, в котрім Альф. не звернув уваги на деякі слова, що власне рішали спір в хосен іншої сторони. Наче блискавицею-громом вдарений покинув Альф. судову салю зі словами: "Облудний світе! з тобою я вже не маю нич до діла"

Адвокатську відзнаку положив Альф. (так само як і св. Ігнатій, основатель Чина ОО. Єзуїтів) на престіл Божої Матери і надягнув на себе священичу рясу мимо велікого спротиву батька котрий ніколи не міг того переболіти, що його син покинув таку карієру, дорогу до чести і слави земської. 1726-го року дістав єрейські свячення, якого уряд святий став ревно сповняти. На прилюдних місцях збирав довкола себе невіжих людий і вчив їх вічних правд спасення душі. А що його здоровля терпіло від напруження сил в новім уряді то на пораду лікарів пішов в пустиножительську околицю коло Скалі. Там він побачив, що тамошне гірське населення, не маючи обслуги духовної, майже нічо не знало про правди св. віри. Такий нужденний стан тих гірників болів його серце і він зі своїми однодумцями уложив плян оснувати товариство, котреб заопіковалося релігійним життям таких найбільше опущених душ. По довших труднощах дійсно прийшло в 1732 р. до основання ним Згромадження Найсвятіщого Відкупителя, знаного в нашім укр. народі під іменем Редемптористи. Життя тих перших його членів було скрайно убогим. Спали на землі чи на дошках а їли зупу з овочів з куском твердого ,чорного хліба, зовсім то, що їли ті бідні гірські пастухи. Св. Альф. їв тільки на колінах, часто бичувався та до пізньої ночи ревно молився. Таке богувгодне життя розбудило в людий велику повагу до них і тому так великі успіхи мали в місійних вправах.

1749-го р. Папа Венедикт 14-тий затвердив правила ОО. Редемптористів і то Згромадження скоро поширилося по цілій Італії а згодом перейшло і поса Альпи. Тому 20 літ деякі духовні сини св. Альфонса, за приміром Отця Делярого також в Канаді приняли український обряд і зачали місійну працю між українцями в Галичині і на православній Волині іе вже мають 5 місійних станиць (монастирів).

Ту ревну діяльність святого Основника Чина о спасення душ нагородив Бог епіскопським престолом в Агаті. Цей важний уряд Альфонс приняв тільки з послуху Папі. Це збільшило обоєм його праці, бо і дальше остав настоятелем Чина. Будучи епископом ані на хвильку не змінив свого убогого способу життя. Постійно відвідував парафії своєї дієцезії, остро іспитував священиків та чував над їхнім поведенням. пильнував розквіту науки богословії а найбільше перебував на колінах перед св. Тайнами. Один з тих, що жили в його палаті так писав про своє життя: "Тут не спимо, ані не їмо а серед праці і труду вже й віддиху нема." Похилений під тягаром праці просив св. Альф. святішого Вітця Папу, щоб звільнив його з епископського уряду. Вкінці сповнили його просьбу а св. Альф. закликав "Ах! мені гору з плечий зняли; О який рахунок має епископ колись здати" і убогим та покірним вернув до свого монастиря. Кінець його життя був ланцухом прикрощів і гірких терпінь. Чин ОО. Редемптористів стрінув много ворогів, що стреміли до розвязання Чина, до того і тілесні болі докучали йому дуже. Став глухим і майже сліпим а всьо переживав лагідно і з підданємся Божій волі. "Кого Бог любить того й чубить." На цім справдилася ця приповідка. Помер 31 серпня в 91 році побожного, ревного апостольського життя.

Ціле життя св. Альф. доказує що він був мужем завзятої святої діяльности. Яко молодий священик проповідав щодня, яко місіонар спішив від села до села і уряджував місії. Про-

повідниця, сповідальниця і кивот були його наймиліщими місцями. На старість казав себе ще вести до церкви і проповідав з крісла. Ніколи не стратив ані хвильку часу, навіть вчинив особний обіт вихіснувати кожду хвилю. Один, що відвідав його, сказав по тім: "Я бачив епископа з перших своліть."

Тільки його ревність о спасення душ подиктувала йому основати Чин Місіонарів, за що мусів много терпіти. Перші товариші його покинули, многі священики виступали проти його діла а ті ворожі настрої тревали аж до кінця його життя. Чим більші були трудноші, тим більше побуджував він своїх монахів до ревности, звершености. Біднота людий боліла його дуже, тому спомагав їх і роздавав всьо, що мав.

Більше, чим хто другий в тих часах, він зрозумів потребу апостольства пера. Около 60 наукових томів написав з царини віри і обичайности, а ними щей нині послугуються вчені богослови. Сам Папа Пій 9 сказав про його твори науки моральної, що нема ані одного блуду, котрогоб св. Альф. не збив успішно. Ось чому Церква зачислила його до Учителів Церкви а за святу апостольську ревність назвала його Найревнішим Учителем.

Аж Коли Повірив!

До одного княжого замку застукав якийсь подорожний і попросив закликати йому замкового капеляна в одній дуже важній справі. Коли замковий священик вийшов до розмовниці, подорожний зробив побожну міну та попросив священика о св. сповідь. Не розпитуючись більше священик взяв на себе епітрахіль, хвильку помолився і зачав святу Тайну Покути. Але о горе! —що він чує?—Подорожний оповідає йому на сповіди, що проти князя зорганізувалося тайне революційне товариство, котрого члени рішили вже сеї ночі о першій годині по опівночі динамітом висадити замок в повітрє враз із князем та з усім його причотом. Що гірше? —Подорожний заявив, що то власне його самого призначили виконати це криваве діло. На нічо не придались лагідні просьби і поважні упімнення сповідника. Пенітент остав при своїм і не дався ніяк відтягнути від свого злобного наміру. Розуміється, що сповідник не може дати розгрішення тому, хто в сповіди є зле успосібленим і має постанову дальше грішити, отже капелян відправив подорожного без розгрішення але сам

зістав у смертельній трівозі. Він не міг утікати зі замку, бо з того, що довідався в тайні, не міг робити найменшого вжитку і мусів так поводитися, якби він зовсім нічого не знав про близьку смерть у звалищах, руїнах замку. Пішов отже на спочинок але передтим пильно приготовився на смерть. Одна гадка дуже його непокоїла, що може в тім замку є такі, що мають цеї ночи вмерати, неприготовані на смерть, щоб з чистим серцем на Суд Божий стати, однак бачив, що не може ніяк тому зарадити і повторяючи "да будет воля Твоя" очікував останньої хвилі свого життя. Годинник видзвонював години одну по одній. Аж вкінці вибила перша година. Зі запертим віддихом в грудях очікував священик заповіджёної катастрофи. Серед нічної тиші час до часу лунав голос дзвінка, котрий дальше видзвонював свої кводри години. Священик почав поволи успокоюватись та живіще віддихати, думав собі, що його переконування відтягли подорожного від наміченого розбою, був певним, що вибуху вже не буде, помолився, дякуючи Всевишньому за ошіку і спокійно заснув.

Слідуючого дня знова попросив хтось замкового капеляна на розмову. Священик відчинив двері і—о диво! побачив того самого чоловіка, що вчера заповідав йому грізний вибух у замку. Подорожний впав перед ним на коліна і вже не удаваним, як вчера, але щирим сокрушенним серцем і зі сльозами в очах промовив: Отче Добродію! Даруйте, що я вчера виставив Вас на таку страшну пробу. Я є великим грішником і відчуваю страшний тягар на своїй душі бо вже кілька літ я не сповідався. Мене збаламутили лихі люди, кажучи, що "ксьондзи" тільки хваляться а в дійсности не дотримують тайни зі св. сповіди. Я вірую у св. сповідь яко Богом установлену, однак я боявся визнати перед священником мої гріхи. Всьо то, що я вам вчера говорив про заговір на князя і що я мав висадити замок, я видумав на то, щоб переконатися чи католицький священник дійсно навіть в скрайно грізній хвилі заховує тайну св. сповіди так, як це ви недавно тому на проповіди людям пояснили. Через цілу цесю ніч я вартував близько замку укритий, щоби переконатись, чи зі страху перед смертю ви не втечете звідси. Тепер я раз на все перекопався, що сповідник на завжди заховує в тайні всьо то, що знає зі сповіди і я обіцяю вам, що вже щиро признаюся до всіх моїх провин на сповіди. Отче духовний! прошу ласкаво мене висповідати....

І він відбув щиру сповідь, може найліпшу в своїм життю!

ЖИТТЯ СВ. ҐЕРАРДА

Розділ 2

Кравець і Слуга

(продовження)

Люди знали про це добре. Нераз говорили з Ґерардом і радили йому, щоби покинув цю службу. Та він був непохитний і не дався намовити. А тим що його намавляли відповідав, що єпископ його любить і бажає йому правдивого добра. Він всьо зле робить є нездарний, а преосвященний хоче його людяности навчити. Тому й належиться йому вірно за це служити.

Єпископ полюбив його за цю вірність наче рідного брата. Ні одному ні другому й на думку не приходило, щоби мали розлучитися.

Як колись в Мартина Понютто, так і тепер, не задоволявся терпіннями, які йому приходилося переносити від інших. Робив ще й добровільні покути на які позваляв йому сповідник. Сплів собі зі шнурів бич і бився ним по плечах аж до крови.

Одного дня побачив єпископський лїкар, що Ґерард був дуже блїдий. Закликав його до себе і запитав, що йому бракує, чи не чується хорий. Хлопець відповів, що мається зовсім добре і не має ніякої слабости. Лїкар мимо того не хотїв йому вірити на слово. Коли нароком розкрив йому груди, то аж злякався. Побачив тоді, що молодець постискав своє тіло колючими ланцюшками, котрі геть чисто вгризлися в його тіло. Розуміється, що це задавало йому не-аби-який біль а навіть і горячку.

Чеснота та святість не може довго скриватися. Доки Ґерард був вдома, або опісля в Мартина Понютто, знали його лиш домашні та сусіди. Від коли замешкав в Преосвященного Клявдія, ціле місто мало нагоду його пізнати. Хто приходив до єпископської палати з яким ділом, то майже все мав нагоду стрінутися з маленьким слугою, і не міг позабути його ангельської невинности та скромности.

—"Ґерардик, говорили люди, це ангел а не хлопець. Він є великий святий."

Правдиві святі не впадають в гордість коли чують, що їх инші хвалять, але соромляться і ще більше понижаються перед Богом. Вони знають що самі від себе нічого не можуть а всьо, що можуть це не їх в тім заслуга але Божа. Бояться впасти в гордість, бо тоді одержалиби свою нагороду вже тут на земли, а на другому світі хіба кару.

Ґерард не зважав, що про нього добре говорили. Робив всьо, що йому наказували; а сповняв це так, щоби радше Богові в тім приподобатися як людям. А коли й чув яку похвалу то говорив собі—"Вони мене хвалять, бо не знають мене добре. Якщоб так бачили, який я є, то певно тоді не посмілиб мене хвалити."

Мав про себе переконання, що він лиш непотріб і нездара, і дивувався як можуть знайтися на світі люди, щоби його хвалити.

Сподобалось одного разу Господеві показати як йому був милий цей маленький слуга, що мав до Нього таку любов і довіря. Хотїв рівнож чудом потвердити його святість. Одного дня Преосвященний Клявдій вийшов був кудись з дому. Ґерард попрятав в кімнаті як звичайно, замкнув двері, а ключ сховав за пазуху. Взяв збанок і пішов до керниці по воду. Колиж він схилився над керницею, щоби зачерпнути води, ключ висунувся і впав у воду.

—"Ах! тепер мені буде нещастя!" скрикнув наляканий хлопець. "Що скажуть Преосвященні коли повернуть?" Та нараз, довго не надумуючись, побіг до захристії. Там була маленька статуя Дитятка Ісус, яку на Різдво мали звичай виставляти в церкві для почитання народу. Взяв цю статуйку та побіг чим скорійш до керниці. Привязав її до шнура і спустив у воду, наказуючи Дитяткові Ісус, щоби витягнуло йому з води ключ, бо як ні то Преосвященні будуть гніватися та нетерпеливитися.

Чи міг маленький Ісус відмовити дитинній просьбі? Певно що ні! Ісус нічого не відмовляє тому що прибігає до Нього з вірою та впованням. Він колись сказав: "Хто пукає тому втвориться, а хто просить тому дасться."

Ісус не відмовляє ніколи, не відмовив і цим разом. Ґерард витягає статую з води, і....ось чудо! Дитятко Ісус держить в руці загублений ключ.

Багацько людий, що позбігалися до керниці, коли бачили що Ґерард приніс із захристії статую, були свідками цього чуда. В мить чутка рознеслася по усьому місті. Люди не могли цьому надивуватися і від тоді мали Ґерарда в ще більшому поважанню. Преосвященний Клявдій рівнож немало тішився що мав так святого молодця.

Так минуло щасливо три роки, а Ґерард ще й не думав покидати службу у Преосвященного Клявдія. Хто знає чи не був позістав у нього ще на кілька років, якщоб так не нагла смерть, яка забрала зі собою його хорого добродія. Преосвященний помер дня 25 червня 1744 року, проживши всего сороксім років. Ґерард не міг його віджалувати. Часто говорив, що стратив у ньому найліпшого батька і добродія. А коли люди говорили йому,

що ві повинен радше тішитися чим жалкувати, бо увільнився від так тяжкої служби, то він сміло відповідав:

—"Чому я мавби тішитися? Преосвященні були для мене надзвичайно дибрі. Мимо моєї нездарности любили мене по батьківськи і бажали мені правдивого добра."

В тому часі, коли смерть відібрала йому службу в церковного, він мав вже вісімнайцять років. Не було ради, треба було знова шукати служби. Думав що тепер якраз прийшов час, щоби покинути злобний світ та піти на службу Богові в монастирі. Запукав тоді в друге до дверий монастиря ОО. Капуцинів і просив о принятя. Отець Бонавентура відповів йому і цим разом, що не може його приняти. Яка була цему причина тим разом, не знаємо. Можна лишень догадуватися, а навіть припускати, що це таки його власна мати, якій тепер були відомі заміри сина, просила о. Бонавентуру, щоби його не приняв. Причину могла дати тую, що вона убога вдова, а він одинак і мусить працювати на удержання своєї матери, сестер та себе самого. Хотяй вже цього не можемо подавати як правду, то не без причини однак це припускаємо, бож коли він пізніше хотів вступити до Редемптористів, то його мати ставила якраз ці перепони й усіма силами старалася, щоби його не приняли.

Сказати правду це були радше вимівки чим дійсні причини. В Маєллів не було тепер такої справжньої нужди, хотяй і достатків великих не було. Дівчата були вже попідростали і могли без трудности заробляти на удержання, так своє власне як і своєї мате. Що більше, коли пізніше Ґерард був уже Редемптористом, то їм навіть дуже добре поводилося. Убожество не було тут нічого иншого як лиш вимівкою, щоби його задержати як найдовше при собі. Якто часто родичі противляться покликанню своїх дітий до духовного або монашого стану, а тим самим не бачуть, що вже не дітям але Божій волі противляться. Часто однак Господь знає як упімнутися о те, чого жадає. Його голосові та волі годі противитися, бо що таке чоловік щоби посмів ставити опір Його замірам?

Ґерард, рад-не-рад, мусів лишитися ще якийсь час на світі. Мабуть хотів його Господь ще більше випробувати. А може допускав на нього такі труднощі, щоби він добре знав, що ласка покликання до монашого життя це великий дар, якого Господь не кожньому дає, а лиш тому, кому хоче. Хто чим більше має трудностий, тим ліпше знає віддтак шанувати своє покликання.

Успення Пресвятої Богородиці

Між всіми богородичними святами, котрі свята Церква установила для почитання Матери Божої, в нашім українськім народі перше місце має свято Успення. Всюди, де живуть наші брати, розсіяні по всьому світу, святкують в дні 28. серпня цю память торжественно. Много наших церков і в Галичині і тут на еміґрації є збудованих і посвячених в честь Успення Пр. Богородиці, і в тім дні вірні тисячами наповняють і окружають їх. Добре вихована дитина любить свою матір, часто про неї згадує та передумає події, пережиті разом із любою неньою. Тому думаю, що тобі, дорогий читачу, буде мило перечитати та розважити про успення нашої любої Небесної Неньки.

Чому то ми кажемо що Марія не вмерла тільки уснула? Бо не розлука душі від тіла ані зіпсуття тіла як це є в нас звичайних смертельників, але горяча любов до Бога, що сналювала Її Непорочне Серце була причиною, що Вона скінчила своє життя на землі і перейшла до життя і слави вічної. Каже один релігійний письменик, що Непорочне Серце Преч. Діви було мучене тут на землі не тільки мечем болю але цей мечем любови. Цей рід муки розуміють лиш ті особи, що ніжно люблять Бога. Марія так любила Бога, що з любови до Нього "вмерла." Велика часть людий своїм серцем привязані до землі, не бажають собі смерти і тільки знасилувані сходять до гробу. Марія не то, що не боялася смерти але ще й кликала її, щоб могла якнайскорше злучитися з Богом, котрого так ревно бажала.

З другої сторони кожда мати дуже бажає знова побачити свого сина одинака, котрого пристрасно любить. Та де вже то була така мати, щоб любила своє дитя так дуже, як Марія любила свого Ісуса? Він був Її Єдинородним Сином, вихованим серед гірких болів, Сином гідним безконечної любови, котрий вповні любив свою Матір. Цей Син Її, що був рівночасно і Її Богом, прийшов на землю власне на те, щоб у всіх людських серцях заналити святий вогонь Божої любови. Подумай лиш якими то горячими полумінням запалив Він Непорочне Серце своєї Найсвятішої Матери, то Серце так чисте і вільне від усякого чувства привязання до землі.

Вона добровільно продовжала свій побут на землі бо знала, що така була воля Господня для добра новоосно-ваної Церкви та все таки постійно зітхали за своїм улюбленим Сином, котрий піднісся до неба. Кождий має любов і бажання свого серця там, де по його думці є його майно і щастя. Марія не любила нічо іншого кромі Ісуса, а що Ісус був уже в небі, бажання Її було також в небі.

Правдою є, що по Вознесенню Ісуса Пр. Діва потішила своє любовю зранене Серце тим, що відвідувала місця увячені терпіннями Її божественного Сина. Часто заходила до стаєнки вифлеємської, де народився Ісус то знов спішила до Назарету, де він проживав з нею стільки літ убогим і пониженим, ще частіще відвідувала оливний город, де Він зачав свої Страсти, потім притвор Пилата, де Його бичували і терням вінчали а це святе паломництво кінчила на Голгофті, де Він помер і де Вона перебула найболісніщі хвилі в своїм життю.

Мимо сього Її Серце не могло тут найти совершенного спокою а постійно зітхало до Бога. Вона кликала як колись Давид: "Хто дасть мені крила голубині, щоб злетіти до Господа"? (Пс. 54 і 41). Як олень раненний шукає за жерелом, так моя душа зранена любовю Твоєю, зітхає за Тобою, мій Боже"....

Яка невимовна радість огорне матір, котра, після довгої розлуки, довідається, що незадовго знова побачить свого сина, улюбленця. Подібне та ще більше щастя пережила Марія, коли відчула, що незадовго скінчиться Її туземна туга за Сином, і Вона злучиться зі своїм Богом.

Отже любов до Бога і туга за ним, це була одинока слабість, що, наче матір дитину, приспала Її аж до пробудження в небі. Всі Вітці Церкви доказують, що Марія яко Непорочна мала або зовсім ніколи не вмирати або уснути з любови святої і вже більше не пробудитись на землі.

Ось вже зближається Успення Найсвятіщої зі всіх сотворінь. Численними арміями сходять Ангели з небес і уставляються до величавого походу-тріюмфу, в котрім вони мають товаришити своїй Царищі до раю. Але ось і сам Ісус в повнім блеску Свого божеського Маєстату окружений міліонами Ангелів, Архангелів, Херувимів, Серафимів виходять напроти своєї Матери, щоб Її з усім тим преславним почотом запровадити до небесної царської світлиці. В тій хвилі проявилось успення Марії та не під видом жалобу й смутку як смерть

людий але в світлі радощів і в огні любови. Наче та свічка що в своїм останнім сумерку, заким ще згасне, видає живіщий блеск так і Божа Мати в тій хвилі, що Її Син запрошує вступити з Ним в радість Предвічного вся жевріє в полумінних своєї любови і в святих зітханнях до Бога.

Сказав один поет, що спомин минулих нещасть подвоює щастя тепер. Які радости переживалаб якась княгиня чесна, пляхотна, делікатна, котра після довгого побуту в тяжкій тюрмі повернулаби в славі, в короні, в окруженню блескучого почоту на свій трон. Подібну та о много більшу радість відчувала Марія, що стілько витерпіла на цій долині сліз а тепер побідносно вступала до небесного Єрусалиму. Всі святі мешканці неба зявились, щоб звеличати славу своєї Цариці. І сам Син Її, щоб честь віддати, вийшов Їй на стрічу. Ангели супроважали Її співаючи і вислављяючи Її небесними хорами: Святі витали Її як свою Співвідкупительку.

Св. Анзельм твердить, що наш Відкупитель опустив цей світ раньше від Матери не тільки на то, щоб самому приготовити для Неї трон по своїй десниці але ще й тому, щоб ще більш звеличати Її вхід до неба впроваджуючи Її особисто з цілим небесним двором аж до Її трону. Розважаючи вознесення Марії до неба бачимо, що воно було в дечім величніще від вознесення Ісуса, котрому товаришили при тім безчисленні хори ангелів та міліони святих а не було при тім Його любої Неньки Марії.

Приглядьмося ліпше як наш любий Спаситель виходить назустріч своїй Матери і витаючи Її як найлїпший Син гратулює Їй і запрошує: "Ходи, моя найдорожча мати, опускай цю долину сліз, де ти стільки витерпіла для мене. Ходи з тілом і душею і прийми належну нагороду за таке святе життя. Ти терпіла много на землі але та слава, яку я тобі приготовив в небі, є ще більша від тих терпінь. Ходи і сядь і царюй коло мене та прийми корону Цариці вселенної яку я положу на твою скрань пресвяту і тебе нею увінчаю. (Піс. 2-2)

Щоб збільшити радість своїй Матері Ісус зарядив, щоб і Ангели взяли участь в цім славнім тріюмфі. Марія входить до вітчини блаженних а святі Ангели (що бачили Її так величною) питають одні одних: "Що це за сотворіння так чудне, блескуче, чарівне, котре приходить від земної пустині, де повно терня й будяків? Що це за Діва так чиста, повна чеснот, сперта на божественного Ісуса, котру Він з так величавими почестями зволив сюди впровадити?" А ті Ангели, що Пречисту супроводжали відповіддають їм. "Це Мати Царя на-

нього, це наша Цариця, Пресвята, Пречиста, Преблагословенна славна наша Владичиця, Богородиця, і Приснодіва Марія, благословенна між всіми женами, повна ласк, свята над всіми святими, улюблениця Бога, Непорочна найгарніща зі всіх сотворінь!" Тоді всі ті ангельські армії адорують Її і з любовю та з трепетом промовляють: "О Господже і Владичице наша! ти є славою раю, ти радістю нашої вітчини, ти честю нас усіх (Юдит-15) Витай нам! ось твоє царство а ми всі твоїми підданими, готові на завжди твою волю святу виконувати."

Яку то велику радість переживала тоді Марія коли ще і всі Святі приступили до райської брами, щоб привитати Її як свою Владичицю. Наперід поклонилися Їй чисті Діви і промовили: "Пречиста Діво! ми також є царицями в цім царстві але ти є Царицею нас усіх, бо ти перша дала нам великий примір посвятити Богу своє дівицтво. Прийшли Ісповідники віри і почитали Її як свою Владичицю бож хто як не Вона дала їм приклад жити так, як того вимагає віра та здобувати чесноти. Рівнож і мученики признали Її за свою Царицю, котра навчила їх підчас Страсти свого Сина сталости в пекучих болях. То Вона своїми заслугами виєднала їм силу, що й життя своє дали за віру Христа. Поздоровляли Її і пророки словами: "Преславна Царице! Ми тебе вже наперід звіщали в наших промовах; прийшли і Патріярхи та говорили: "Ах вкінці вже ми дочекались побачити тебе, котра одинока по Бозі була нашою надією, за Тобою ми зітхали цілі століття.... Та що вже сказати і як описати тоту радість Її власних родичів Йоахіма й Анни як вони там побачили свою дочку яко Матір Господню? Або хто зможе поняти то, що відчувало серце Її святого Обручника, Дівственника Йосифа, Опікуна Господнього?....

Покірна Дівиця уклянула, адорувала Бога і серцем повним любови і вдячности дякувала Йому за всі ласки, що від Нього дістала, передусім за то, що вчинив Її Матірю воплоченого Слова.

Най зрозуміє це, як хто може, з якою то любовю Пресвята Трійця благословила Її, як Бог Отець приняв свою дочку, Син свою Матір а св. Дух свою Обручницю.

Вінчаючи Її, коронуючи на Царицю неба й землі, Б. Отець уділив Їй своєї власти могучости, Син своєї мудрости, св. Дух любови і три Божі особи, один Бог, посадивши Її на Її троні по правиці Її Сина Ісуса Христа оголосили Її мило

(продовження на сторонї 322).

УСПЕННЯ МАРІЇ

Перша Дія

(У вільній природі. Виднїють недокінчені мури на далекім передмістю Єрусалиму, напроти гори Сіон. зпереду на ліво бідна хатина Домки зі зачиненими дверми).

ЯВА 1.

Дієві Особи:

Марія—мати Ісуса. Домка—Ліди мати.
Мірям, дочка ученика Господнього Лєона—дочка Каяфи.
Ліда—дочка Йосифа з Ариматеї.

ява 1.

Лєона: (надходить з правого боку з заду, оглядається трохи несмїло, відтак ступає наперід). Тут нарешті тишина, тут самота, як добре ділає на моє серце!—О Єрусалиме, ти так горячо бажане, а тепер на пів знищене місто батьків! Який ти осиротілий та спустошений! І в мому серцю також самота, і я опущена....Заледво, я прийшла на своє родинне місце, а вже треба відходити....Та диви! Вечірня зоря блестить у сумерку. То перший нині привіт.....О, як богато я нині досвідчила, чула, бачила!—як дуже я нині....терпіла! Ти одна, люба зоре, остаєш вірною приятелькою, такою знала я тебе, як я була ще дитиною; —на твоє світло я надіюся; я ще знайду добру долю,—застукаю в двері,—засвіти мені на спочинок, солодка зоре. (Стукає в двері, відтак ступає в зад і очікує).

ява 2.

Ліда: (показується в дверах і здивовано глядить на Лєону).

Лєо.: Добрий вечер!

Ліда: (виходить і сердечно бере руку Лєони). Божий мир з тобою. Я ще ніколи тебе не бачила; чи ти чужа? Заблукала? Я радо тобі послужу.

Лєо.: Тисячна дяка за твоє приязне слово. Чужа? Дійсно, я майже чужа. Але ні, добра дитино, я родилася в Єрусалимі, приходжу впрост з палати мого вітця.

Ліда: І приходи до нас.....Чогож собі бажаєш? Ми бідні.

Лєо.: І я бідна; дійсно, від нині я бідна. Давніще, у мого вітця, тоді мене почитали, величали, пестили як яку королівську дитину; на тій струнків діточій шиї висіло сім шнурків перел, на тім дрібнім рамени блистіли важкі, золоті нараменники;—а лежачи на пурпурових подушках, я смакувала ласощі з мраморного стола.

Ліда: (зі здивованням) Але позволь, най ще раз спитаю тебе. Як-же то приходиш до нас, бідна, опущена?

Лєо.: Послухай далі! Якраз нині по пятьнайцяти літах вертаю і бачу що весь мій діточій рай утрачений, а дім родичів спустошили Римляни. Та мила кімнатка, де стояло ліжко, розбита, почорніла від пожару, лиш ящірки повзаються в руїнах.

Ліда: А служба твого батька? чи вони всі згинули?

Лєо.: О ні! але їхня приязнь, їх любов—їх співчуття, їх серце зимне як смерть.

....**Ліда:** Я не розумію тебе.

Лєо.: Всі тоті колишні приятелі, то підлі підлесники мого вітця; тепер один з них не хоче мене пізнати, вони ніколи не чули —кажуть—про мого батька, його дочки ніколи не бачили, в його домі ніколи не забавлялись, нічого не остається, як тільки фальш, невдячність, зрада і ганьба!

Ліда: Досить! —Середечно витаю тя, ходи до нашої хати, будь нашим милим гостем при нашому бідному столі. Я скажу мамі (обертаєся до хатини). Ось, вона приходить. Чи ви журились мною, люба мамо?

ява 3.

Домка (виходить з хатини): Ти так довго остаєш на дворі. Я налякалась, що щось злого зайшло.

Ліда: Ні, зовсім ні. Я стрінула тут сю осиротілу доньку Сіона. По довгій неприсутности вертає вона тепер цілковито опущена зі зараненим серцем.

Домка: Щирою душею витаю тя. Як називаєшся?

Лєо.: Лєона, добра невісто.

Домка: Успокійся Лєоно!—чи хочеш повечеряти з нами?

Ліда: Я також запросила Лєону до вечері.

Лєо.: Дуже радо.

Домка: То добре, дитино. Але мусиш задоволитись убогою стравою. Давніще я могла добре приймати наших приятелів, неодну добру і добірну страву споживали наші гості, і не раз пишні напитки спивали вони.

Лєо.: Чи й ви були колись богаті?

Домка: Так Бог благословив наш дім земськими, дочасними скарбами.

Ліда: Мій батько звався Йосиф, він був родом з Ариматеї.— Чи пригадуєш собі те імя з давних часів?

Лєо.: Йосиф з Ариматеї....Тут нагадується немі щось (до Домки) Чи був ваш муж коли членом високої ради?

Домка: Так! дійсно він був ним, він був високо поважаним мужем, доброго і шляхотного серця, побожний і повний любови для кождого.

Лєо.: Чи він помер?

Домка: Його укаміновали.....

Лєо.: За який злочин?

Домка: За ніякій злочин: Він мав ворога, і сей ворог вправді не посідав права, але мав силу і надужив її.

Лєо.: То був Ірод?

Домка: Ні! він не так називався.

Ліда:: То був Каяфа, наскрізь злий первосвященник.

Лєо.: (змішана) Каяфа, первосвященник?

Домка: О, не погорджуй ним, Лідо. Він був наскрізь засліплений. (приязно до Лєони). Бог відобрав нам те, що нам лиш був позичив. Він лишив нам ще досить (бере за руку Лєону) щоби було чим приняти гостя при столі. —Але тихо....Марія приходить —не можемо їй перешкажати. (Всі стають з ліва і глядять в право в глибину).

ява 4.

Марія: (приходить відти, руки зложені й очи спущені, потихо молиться і ступає поволи, не спостерігаючи нічого, в ліво в глибину)

Лєо: Хто це був? Що то за невіста?

Домка: То Марія, наша потішителька і помічниця, наша милосерна заступниця.

Домка: Ми називаємо її—наша Мати, наша Госпожа.

Лєо.: Чи вона дійсно живе ще тут на землі?

Домка: Тілом живе Марія ще між нами, але її душа звичайно потапає в небесних радощах.

Лєо.: Марія.—Як солодко звучить мені в ушах то гарне імя.

Домка: О певно. То є святе і благословенне імя. Ходи з нами до хати. Ми радо розмовляєм про Марію.

Ліда: Так, коли її величаємо то вечірні години скоро минають.

Лєо.: А ніч так само. Чи можу надіятись що переночуєте мене?

Домка: Коби лиш наша хата не була за маленька; але ми стиснемось як добрі овечки і змістимось всі в кутику.

Лєо.: О, не відсилайте мене!

Ліда: Мені приходить гадка, котра мені подобається.

Домка: Кажи! та послухаємо.

Ліда: Марія може нам певно помочи.

Лєо.: Та свята невіста, що тут переходила?

Ліда: Та сама.

Домка: Щож ти маєш на гадці ,дитино?

Ліда: Марія мешкає в палаті Клеопи сама зі своїми слугами; часто вона принимала бідні невісти до себе.

Домка: Твоя правда, Лідо, (до Лєони) Марія радо приймає побожних паломників, змучених, спрагнених і доброго серця. А

ти не не виглядаєш на злу.

Лєо.: Чи я буду мешкати в Марії?

Домка: Там будеш під совісною опікою.

Ліда: І спічнеш там вигідно й солодко в Бозі.

Лєо.: Мені якось так лячно Тої невісти, начеб я мала стати, обтяжена важкими провинами, перед строгим судією.

Домка: Ніхто з нас не є без вини Лєоно, але наша й Божа Мати є все повна милосердя, лагідности й любови.

Ліда: (Уступає й глядить на ліво) Марія вертає зі свого розважання хрестної дороги **(всі встають з права і очікують).**

5. ява.

Марія (вертає з ліва, молячись):

Ліда: (З глубоким почитанням) Мати Маріє!

Марія: (глядить приязно) Мир з тобою, Лідо. Чого собі бажаєш від Марії? **(приступає блище).**

Ліда: Прийшла до нас дівчина, нещаслива, опущена і дуже втомлена. **(благально)** Чи даш сій бідній куток в свому домі.

Домка: Я смію рівнож тебе о це просити.

Марія: Дуже радо вірна, добра Домко. **(До Лєони).** Чи то ти є та страдаюча дитина? Ходи! Двері моєї хати все отворені для людий віруючих.

Лєо.: Лячно.—Я вже давно зрозуміла, з ким говорю.—Ти є Назорейка,—але я не є віруюча, я не вірю в Твого Бога.

Марія: Ти не віруєш в Ісуса Христа, Сина Марії?

Лєо.: В Сина Марії?! Чудна невісто, чи Ти є....

Домка: Марія, Мати Ісуса, нашого Господа....

Лєо.: (жахливо) Марія, Мати Ісуса Розпятого?

Марія: Так! Розпятого.

Лєо.: (переражена) О, ся хвиля розриває мені серце. Я не можу....Я не смію вірити в Сина Марії.

Марія: Певно, що можеш вірити.

Лєо.: Ні, ласкава Паці. В моїм серці глибоко є записаний, спомин того дня, коли я дитиною стояла перед палатою намісника, окружена дітьми і зворохобленим народом, що ревів повний злоби й люти; а там на горі стояв бідний, весь скровавлений мущина, цілий поранений, з головою увінчаною терневим вінком, висміяний, хулений, а все-ж повний величи як цар, як святий пророк; Він був так бідним, що повиннося було мати співчуття для Нього. Але я не мала жадного змилування для того на смерть замученого. Товпа кричала наперід нас: "На хрест, на хрест з Ним." І я кричала з жостокою радістю так само: "На хрест, на хрест Його." Маріє! Мати Розпятого! **(Зі жалем)** я вже не варта в Нього вірити.

Знак Св. Хреста

"Поволи, діти, не спіпіться!"

Цими словами відізвався Михайло Стефаненко до двох малих хлощів, котрі по скінченій Службі Божій виходячи з церкви хрестилися дуже недбало і віддавали поклін Ісусови утаєному в Пресв. Евхаристії без належного упанованння. Малі хлопчиска хрестилися за скоро і недбало поклонившися тиснулися між людьми, щоби найскорше вийти на улицю.

В селі всі знали добре Михайла Стефаненка і його поважали. Всі знали, що він очитаний, розумний, побожний і справедливий чоловік.

"Поволи, хлощі! Не спіпіться!" —продовжав Михайло затримуючи їх рукою—"Христіянин робить знак св. хреста як належиться. Ану, перехрестіться добре!"

Хлощі затрималися, зробили уважно знак св. хреста, поклонилися низенько перед Найсв. Тайнами і поволи виходили з церкви разом з Михайлом.

По виході з церкви сказав Михайло до них:

"Колиб ви розуміли, що це є знак св. хреста, ви все робилиб його добре. А ви так хреститеся, якби відганяли мухи від себе....За кару прийдете нині вечером до мене: будемо говорити про цей знак хреста і я вам розкажу гарну історію про це! Га? Прийдете?"

"Прийдемо, вуйку, прийдемо, бо ми любимо слухати як ви розказуєте гарні історії"—сказали хлощі раді, що на тому скінчилося. Вони знали, що вуйко Михайло не одного їх товариша потягнув за вухо, коли заховався недобре в церкві....А вони за кару мають прийти до нього!....То не кара, а присмність для них, бо вони дуже любили слухати вуйкових оповідань.

Попращалися з Михайлом і побігли до громади инших хлощів, котрі цікаві були, як скінчиться та розмова.

Хлощі дотримали обіцяного слова і прийшли під вечір до вуйка Михайла.

Сонце вже хилилося на спочинок.

Літний вечірний легіт, зелень дерев і милий запах цвітів не позволяли нікому сидіти в хаті.

При недільному відпочинкові люди під хатами вели свої розмови. Нікому не хотілося йти до душних хат, коли на дворі так гарно, так свіжо!

Михайло сидів на лавочці в городі перед хатою і читав книжку.

Хлопці зявилися перед фірткою до городу.

"Слава Ісусу Христу! От ми прийшли, як обіцяли!" закликали хлопці.

"Слава на віки! Гарно, що прийшли! Ходіть сюди і сідайте тут на лавочці під дерево!"

Хлопці посідали, а Івась зараз відізвався:

"А тепер, вуйку, розкажіть нам насамперед гарну історію!"

"Добре! Коли ви хочете насамперед історії, то зачну вам зараз оповідати. Тільки гарно слухайте!"

Хлопцям не треба було наказувати увагу. Вони наставили свої вуха не зводячи очей з Михайла, котрий почав говорити:

"То діялося підчас жостокої війни, яка нищила Америку, яких 70 років тому назад (1861-1862). В день славної битви в Балл-Ран (Bull Run) один з ґенералів полудневої армії, ґенералСміт (Smith) прийшов на поміч зі своїми жовнірами. Прийшов одначе за пізно, тому не знав який є клич, по якому повинні пізнавати себе жовніри полудня. Він знав, що збижаючися в ході до своєї голодної армії, може бути знищени зі своєю частиною ізза незнання кличу, яким давби себе пізнати. Його частину моглиби свої уважати за ворога. Він вийшов до своїх жовнірів і спитав їх, чи котрий з них добровільно не пішовби на смерт, щоби спасти своїх товаришів. Зголосився на це один молодий жовнір.

"А чи знаєш ти, що робиш?"—спитав ґенерал.

"Так, пане ґенерали!"

"Ти наражуєшся на смерть!"

"Я знаю це, пане ґенерале!"

Ґенерал написав тоді на листку паперу такі слова: "Передайте мені клич!" Віддав цю карточку відважному жовнірови і так собі думав: Той молодий жовнір зближившися до табору полудневої головної армії певно буде убитий, бо не зможе дати себе пізнати не знаючи клича; по його смерти обшукають його і найдуть просьбу написану на карточці.

Жовнір пішов у дорогу.

Коли вже зближився до передної сторожі полудневої армії, почув голос:

"Хто там?"

"Приятель!"—відповів жовнір.

"Клич!"

Жовнір поступив наперед не говорячи нічого.

Проти нього звернулися кріси....

Він робить на собі великий знак св. хреста, відтак підносить праву руку до неба і так поручає свою душу Богові....

Зараз всі кріси схилилися до землі....

Перенятий духом віри хотів умирати як християнин католик, виявляючи свою віру знаком св. хреста.

Знак хреста був на той час кличем, який дав для своїх жовнірів ґенерал головної армії полудня, Бореґар (Beauregard), що був також католиком.

"Той жовнір мав щастя!"—сказав другий хлопець Никольцьо.

"Не так щастя....Але Господь Бог надгородив його за його чесноту і побожність....Бо колиби він робив знак св. хреста так, як ви то робили в церкві, то жовніри передної сторожі правдоподібно не булиби пізнали, що він робить"....—додав Михайло підсміхаючися з легка...."Я знаю, що ви то робили з розсіяння, а не з якогось навмисного недбальства. Я переконаний, що ви все хотілиби показатися добрими католиками і гідними того гарного титулу. Чи не правда?"

"О! певно, що так!"—сказали хлопці.—"Бути християнином католиком це велика честь!"

"Ми тому так скоро виходили з церкви, бо ми думали про наші вірли, які ми мали пускати"—говорив Никольцьо.—"Я заложився з Івасем, що мій орел скорше піднесеться в гору і я спішився, щоби його скорше пустити в гору"....

"Не говорім вже про це, що було!....Але я хотів би на будуче вложити у ваше серце велику пошану і велику любов до знаку св. хреста, до того знаку нашого спасення, що пригадує нам великі і чудні Божі таїнства.

Насамперед знак хреста пригадує нам Таїнство Пресвятої Тройці, бо хрестячися говоримо: В імя Отца і Сина і святаго Духа....Для ліпшого вираження цього Таїнства складаємо три пальці до купи, що означає, що є три Особи Божі, але один Бог....Також хрестимося три рази для прославлення Пресв. Тройці....Також прославляємо Пресв. Тройцю, коли говоримо: Слава Отцу і Сину і святому Духу..при тому робимо на собі знак хреста....А ще яке таїнство виражає нам знак хреста? Ану, скажи мені, Івасю! Ти повинен знати це, бо ти ходиш на науку катехизму!"

"Таїнство Воплочення!"

"Добре! А як?"

Я вже трошки забув; недавно тому я то дуже добре знав.

Михайло сидів на лавочці в городі перед хатою і читав книжку.

Хлопці зявилися перед фірткою до городу.

"Слава Ісусу Христу! От ми прийшли, як обіцяли!" закликали хлопці.

"Слава на віки! Гарно, що прийшли! Ходіть сюди і сідайте тут на лавочці під дерево!"

Хлопці посідали, а Івась зараз відізвався:

"А тепер, вуйку, розкажіть нам насамперед гарну історію!"

"Добре! Коли ви хочете насамперед історії, то зачну вам зараз оповідати. Тільки гарно слухайте!"

Хлопцям не треба було наказувати уваги. Вони наставили свої вуха не зводячи очей з Михайла, котрий почав говорити:

"То ділялося підчас жостокої війни, яка нищила Америку, яких 70 років тому назад (1861-1862). В день славної битви в Балл-Ран (Bull Run) один з ґенералів полудневої армії, ґенералСміт (Smith) прийшов на поміч зі своїми жовнірами. Прийшов одначе за пізно, тому не знав який є клич, по якому повинні пізнавати себе жовніри полудня. Він знав, що збижаючися в ході до своєї голодної армії, може бути знищені зі своєю частиною ізза незнання кличу, яким давби себе пізнати. Його частину моглиби свої уважати за ворога. Він вийшов до своїх жовнірів і спитав їх, чи котрий з них добровільно не пішовби на смерт, щоби спасти своїх товаришів. Зголосився на це один молодий жовнір.

"А чи знаєш ти, що робиш?"—спитав ґенерал.

"Так, пане ґенерали!"

"Ти наражуєшся на смерть!"

"Я знаю це, пане ґенерале!"

Ґенерал написав тоді на листку паперу такі слова: "Передайте мені клич!" Віддав цю карточку відважному жовнірови і так собі думав: Той молодий жовнір зближившися до табору полудневої головної армії певно буде убитий, бо не зможе дати себе пізнати не знаючи клича; по його смерти обшукають його і найдуть просьбу написану на карточці.

Жовнір пішов у дорогу.

Коли вже зближився до передної сторожі полудневої армії, почув голос:

"Хто там?"

"Приятель!"—відповів жовнір.

"Клич!"

Жовнір поступив наперед не говорячи нічого.

Проти нього звернулися кріси....

Він робить на собі великий знак св. хреста, відтак підносить праву руку до неба і так поручає свою душу Богові....

Зараз всі кріси схилилися до землі....

Перенятий духом віри хотів умирати як християнин католик, виявляючи свою віру знаком св. хреста.

Знак хреста був на той час кличем, який дав для своїх жовнірів ґенерал головної армії полудня, Бореґар (Beauregard), що був також католиком.

"Той жовнір мав щастя!"—сказав другий хлопець Никольцьо.

"Не так щастя....Але Господь Бог надгородив його за його чесноту і побожність....Бо колиби він робив знак св. хреста так, як ви то робили в церкві, то жовніри передної сторожі правдоподібно не булиби пізнали, що він робить"....—додав Михайло підсміхаючися з легка...."Я знаю, що ви то робили з розсіяння, а не з якогось навмисного недбальства. Я переконаний, що ви все хотілиби показатися добрими католиками і гідними того гарного титулу. Чи не правда?"

"О! певно, що так!"—сказали хлопці.—"Бути християнином католиком це велика честь!"

"Ми тому так скоро виходили з церкви, бо ми думали про наші вірли, які ми мали пускати"—говорив Никольцьо.—"Я заложився з Івасем, що мій орел скорше піднесеться в гору і я спішився, щоби його скорше пустити в гору"....

"Не говорім вже про це, що було!....Але я хотів би на будуче вложити у ваше серце велику пошану і велику любов до знаку св. хреста, до того знаку нашого спасення, що пригадує нам великі і чудні Божі таїнства.

Насамперед знак хреста пригадує нам Таїнство Пресвятої Тройці, бо хрестячися говоримо: В імя Отца і Сина і святаго Духа....Для ліпшого вираження цього Таїнства складаємо три пальці до купи, що означає, що є три Особи Божі, але один Бог....Також хрестимося три рази для прославлення Пресв. Тройці....Також прославляємо Пресв. Тройцю, коли говоримо: Слава Отцу і Сину і святому Духу.. при тому робимо на собі знак хреста....А ще яке таїнство виражає нам знак хреста? Ану, скажи мені, Івасю! Ти повинен знати це, бо ти ходиш на науку катехизму!"

"Таїнство Воплочення!"

"Добре! А як?"

Я вже тропки забув; недавно тому я то дуже добре знав.

Я навіть добре відповідав, коли мене отець катехит питали”....

“Я тобі поможу. Але ти знаєш, що значить Воплочення?”

“То значить, що Син Божий воплотився, став чоловіком!”

“От бачиш: Друга Особа Пресв. Тройці, Син Божий, правдивий Бог, мешкає в небі, але через Воплочення упокорився, зійшов з неба на землю”....

“О, я вже знаю! І щоби означити Воплочення то є прихід Бога на землю, то спускаємо руку з гори, з чола на діл, на груди.”

“Гарно! А може ще яке таїнство виражає знак хреста?”

“Таїнство Відкуплення. Бо знак хреста пригадує нам смертъ Ісуса Христа. А через свою смерть на хресті Ісус Христос нас відкупив”....

“Добре! От бачите, хлопці, що то значить знак св. хреста! І християни католики, що знають, кілько витерпів Ісус Христос за всіх людий на хресті, шанують хрест і хрестяться. Хто стидається перехреститися є недобрий і невдячий!”

“Я ніколи не буду боятися ані стидатися перехреститися!” —сказав гордо Никольцьо.

“Я знаю, що тепер ви є добрі! Але пізнійше то буде труднійше вам то робити....Є такі люди злі і зіпсуті, які можуть собі кпити з вас і з вашої віри; ви тоді можете мати покусу не признатися до католицької віри і будете етидатися зробити на собі знак св. хреста....Просіть Господа Бога вже тепер, щоби ви ніколи не мали такого нещастя! Просіть о ласку все сміло і відважно визнавати свою віру!”

“Ми молимося щодня о таку ласку одним “Богородице Діво”....

“То гарно! І знайте, хлопці, що бути християнином, добрим християнином, то велика честь! Бути католиком, то найбільша гідність для чоловіка тут на земли!”—

Так закінчив Михайло свою бесіду про знак хреста.

Що ті Воли Пригадали?

Вернувши з відправи дістаю приказ (як колись на “войні бефель”) відіхати сейчас на місію до Модельфарм. Дві години їзди треном, потім сідаю в ґару, котра мчить-біжить аж курява встає. Спішиться небога, бо має 17 миль промайнути, щоб мене на час завести. Але ось за час мій драйвер ґару звільняє і штапує. Що є?—Дивлюсь, приглядаюсь і очам своїм не вірю. Чи це сон чи дійсність? Ні! таки справді хтось волами їде. Сидить на возі, не в демократі ані на бодзі тільки в діравій баксі. Не старий ще чоловік, в зубах у него файка а в руках ломака і то не мала, тільки що не з верби, як в Галичині, а з осики. Коло нього жінка тримає дитину та грудьми кормить. До воза привязані (не запряжені) не то воли як радше бички і не до вія а до дишля, тай телепаються ще гірше як поволи. Користаємо з нагоди і вибухаємо оба українським сміхом, себто на всі заставки. Не з чоловіка сміємось, бо цеж гріхом з ближного насміватись, а так собі щоб сміятись бо зі сміхом лекше жити. Мій драйвер молодий канадієць і такого ще не бачив, бо хоч у Канаді тому 30 літ всі фармарі ще волами робили і по 30 миль до ґетору за мукою “їздили,” то він тоді тільки ще в Божім пляні існував а я хоч недавно з Галичини приїхав, то однак таке бачив у Княжу ще тоді, як до першої школи ходив. “Це справжня буковинська ідилля”—кажу я до хлопця а він мені відповів: “Ні отче! то політика.”

“Як то? —питаю—Що многі люди тепер розгорячилися політикою як когути на оборі, то це правда, але я знав, що у вас навіть бики політикують. “Прошу отця! він нарочно їди биками до міста, щоб показати до чого ми доробилися за консерватів. Передше ми трактором орали, троками зерно возили, ґарами на райди їхали. А тепер машині репир треба, ґез дорогий, лайсенс купи а грош ніц бо прайсу нема”—жалувався мені фірман. Та я в Канаді вже звик до частих нарікань, що “прайсу” нема і на це нічо не відповів—задумався. Гара вбігла на мокру вузьку лайну і драйвер перестав балакати бо мусів бистро вважати і міцно тримати керму, щоб не зїхати в діч а я думав.

Про що думав? Про воли! Хибаж св. Письмо не згадує часом і про волів? От Ісайя, пророк, вже в першій книзі жалується на свій Богом вибраний народ: “Віл знає свого пана, осел знає ясла свого власника а Ізраїль не пізнав мене.”

Це—думаю собі—чиста правда. Той бичок хоч нерозумне єство і не родився на то в Канаді, щоб бакси тягти бо на се є троки, але одного дня фармар його зловив, запряг і бичок спокійно піддався, послухав тай кільканайцять миль до міста потюпав.

Тимчасом чоловік, розумове єство, славою і честою вінчаний, в дечім вище ангелів поставлений, часто не хоче піднести своє серце й ум до гори, щоб до Бога, до неба глянути: не піддається Божому законови але слухає своїх тілесних наклонів: чи не ставить він себе нижче того кострубатого бичка? Віл знає свого пана: у Вифлеємі віл і осел пізнали свого Створителя в яслах і огрівали його своїм віддихом, а як богато людий не хотять знати Бога хоч від Нього стільки дарів щодень дістають.

Віл піддається свому властителеви а чоловік бунтується проти свого Бога. Віл працює для свого фармара а многі люди не тільки, що не роблять нич доброго для справи Божої але щей працюють на знищення Бога. Віл так дуже присвоюється до свого господаря а кілько то людий є байдужих до Божого закону. Подати волови трохи соли то він з вдячности чоловікови руку лиже, а неодин чоловік ні словечка ні гадки вдячної не має для Бога за ті безчисленні дари, що дощем на нього з неба спадають. Ох! Які то ми невдячники.

Віл послушно несе своє ярмо, котре накладає йому господар і в тім ярмі він працює. Чиж не повинні ми таксамо поступати зглядом закону Божого? Так! Віл вчить нас носити ярмо Христове терпеливо, мовчки і без бунту. Чи не пригадує нам той бичок спасенну науку яку дає нам сам Бог устами пророка Єремії: "Добре є чоловікови носити ярмо вже з молодости"—А тому добре бо молодик піде на старші літа тою самою дорогою, якою йшов підростком. Якщо в молодости кости його були повні блудів то понесе їх аж до гробу. Отже щасливим буде і вратованим той чоловік, що вже з дитинства надягне на себе солодке ярмо св. Єван. і не ме зважати на свої молодечі примхи. Родичі зрозумійте важні ваші обовязки в цій справі а ви молоді зрозумійте тут свій душевний бізнес і не шукайте звільнення з євангельського ярма, бо це булоб вашою згубою. Тай зрештою ярмо Христа є легоньке і солодке. Це сказав сам Христос: "Іго бо моє благо і бремя моє легко єсть"—Так це ярмо є полекшою і спочинком. Воно лічить душу зі слабостий ("пристрастий"), що для неї є тяжким, жорстоким ярмом і від упадків (гріхів)

котрі є кайданами душі. Лиш це ярмо дає всім правдиву свободу,—вільність Божих дітий.

Христове ярмо подібне до тих крил, що ними злітають і літають птиці та заживають правдивої свободи в воздусі. Ану втніть ті крила—чи птиці буде лекше в світі жити? —чи буде свобідніща? Ні. Життя її буде дуже гірке, незносиме а свободу всю стратить, навіть тропки підлетіти не зможе. Ярмо закону Божого—кажуть святі особи—це шовкова подушка, на котрій так солодко спочивається, бо з цим ярмом ходимо й працюємо без труду, без журби, без клопоту а ще як приймемо це ярмо Боже охотно, з любовю тоді нашим радощам нема кінця.

Віл у ярмі вчить нас любити працю і спокійно витревало сповняти наші обовязки. Св. Тому з Аквіну ще студентом назвали товариші німим волом бо не мав часу на балачки з ними а все рвався до праці. Його вчитель Альберт Великий обороняв його кажучи: "Тепер він є німим волом але його рев залунає по всій землі. І правду сказав. Діла св. Томи є правдивою копальнею в котрій аж до кінця світа черпатимуть правдиву науку всі богослови християнського світа.

В святім Євангелю оповідається, що один господар приготовив велику вечеру для многих гостий і вислав слуг, щоб запрошували до нього всіх. Але вже перший стрічний відмовлявся кажучи, "що купив пять пар волів тай мусить їх випробувати." "Імій мя отречена" наче на глум додав. І дальше бачимо зі св. Єван. що Христос не приймає тої вимівки але таких скаже кинути "в піч вогнену, де буде плач і скрегіт зубів." Неодин чоловік вбє собі в голову свої воли-худібку, чи свою щоденну працю так пересадно, що забуває за Бога за душу свою і дітий. Коло одної нашої церкви мешкає фармар, богач, що має кілька кводрів і понад 150 штук худоби, але на церкву ніколи нічого не дав і тому не сповідався. Минувшого року, щоб ратувати його душу, попросили його комітети, щоб дав одного бичка а вони вже самі продадуть і тих 4 чи 5 долярів зашпнуть в його рубрику як вкладку а довги йому дарують і дадуть картку Великодної сповіди. Чи думаєте, що той старий-скупар пристав на се? Де там! В нього безвартісний бичок є дорожчим від самої вічности.

На жаль на світі є много таких, що думають лиш про дочасні справи а забувають про найважнішу, найконечнішу, найпершу справу: "Спасай свою душу"—Христос кличе всіх на "велику вечеру" до святої Трапези, на науку його Божого слова а тут журба про воли, про свій живіт перещка-

джає їм той Божий голос чути.

Ось такі гадки снувалися в голові аж тут нараз ґара стала на рівній дорозі. Бай-ґали! думаю собі, а то що є? адже ні ями ні болота не видно. "То, пропу Отця"—каже мені драйвер——"поверхня від сонця файно присохла, але під тонкою скорупою була глибоко розмокла глина і це здурило нас. От і бички тепер придалисяби. Та ба! нема ради; треба вставати, закочувати рясу й рукави та братися до роботи і витягати ґару з глини, бо вже чути з далека гомін дзвонів, що скликають на молебен і місійну проповідь.

Українці Мученики

Парафія Ломази. Це містечко, переважно уніятське, що з дочерними селами числило около 3.000 душ, перетерпіло також кілька разів жостоке переслідування за св. католицьку віру. Коли в 1867 році парох Ломаз, Калиновський, хотів зачинати від своєї парафії впроваджувати реформи православного ординарія Войціцького, так сейчас люди спротивилися тому, замкнули церкву і не позволили впроваджувати московських обрядових новостий.

Калиновський, яко зять попереднього епископа—мученика, дуже любленого в людий Калинського, мав ще трохи впливу й поважання в людий, але був слабої віри й духа а яко благочинний, ради сих почестий, піддався Войціцькому,тому парафіяни вже не признавали його за свого пароха і не допускали його до церкви. Поліційні Комісії раз по раз висилані з Білої до Ломаз, щоби викрити та вивезти до тюрми провідників бунту, не могли дійти кінця, бо коли закликали одного на переслухання, тоді йшли всі громадно, тай заявляли, що вони всі однаково завинили й є готові всі відповідати, та однакову кару приняти.

На це приказав губернатор Громека ужити оружної сили і незадовго прибуло до них з Білої дві сотні піхоти й дві сотні козаків. Багато міщан вони поарештували, та вивезли до білецьких тюрм, решту людий кольбами й нагайками відігнали від церкви, а тоді комісія приступила до брутального слідства. Про котрого думали, що має вплив на людий, або хто занадто відважно відзивався до них, того бичували без милосердя. Були й такі мужчини, що по 300, 400, і 600 нагайок діставали а як потім питали їх начальники, чи приймають православє і чи будуть ходити до церкви відповідали що воліють помордованими прийти на суд Божий, як піти до збесчещеної церкви.

Таке бичування народу, та протоколування тревало через два тижні. Між людьми не було ріжниці і як тягли та били одних, то й другі йшли на буки і все повтаряли "ми всі однаково винні." Ось так українська кровця лялася безнастанно і аж по двох кровавих тижнях кати, й самі помучені, залишили свою диявольську роботу і відіхали з нічим. Лишилися однак ще козаки, щоби стерегти дяка, церкви й священика. Місточко, кромі жостокої данини своєї крови, волів на жир салдат і безцільних фірманок, мусіло ще заплатити 20.000 золотих кари по ліцитації свого дорібку.

Люди дальше не ходили до своєї церкви аж доки їм не іменували о. Александра Старкевича, світлого священика, загально шанованого й знаного зі свого привязання до церкви й до св. унії. Він зискав собі у парафіян повне довіря й тоді всі що до одного ходили до церкви. Та це щастя Ломазців дуже коротко тревало, бо в 1872 році Попель представив Старкевича рос, урядови яко завзятого ворога схизми і сего священика, на велику шкоду осиротілої парафії, а ще більше унії, усунули з парафії й видалили силоміць за границю, (до Галичини).

В 1874 році, в часі загального вимушування підписів на православє, візвали також і Ломазців до приняття нової віри. Але всі вони одноголосно й рушучо відповідали, що вони є приготовані на подібні терпіння як і в 1867 році, та, що ніхто з них своїм підписом на схизму не замаже своєї руки й совісти.

Тоді на розказ капітана Губанєва й Алешка, повіт начальників спробували пригадати парафіянам 1867 рік. Від 16 року життя до 80 р. всіх без ріжниці віку чи пола, бичували, відчисляючи кождому від 100 до 800 козацьких нагаїв. Кров мучеників лялася потоками, тіло їхнє відпадало від кости, а тюрми в Білій чи в Берестю були переповнені Українцями вірними католиками. Кромі того Москалі морозили нарід по ночах, тримаючи їх, по тяжких денних працях коло відкидування снігу на отвертих для вітру місцях, щоби так зголоджених і перемерзлих примусити їх до добровільного підпису на схизму. Три сотні салдат і три сотні козаків через 10 тижнів катували грабували й нищили цілу околицю.

Строгости найбільш варварської війни не перевисшилиб того нищення й тиранії, яких допускалося росийське військо в Ломазах, на приказ своїх старшин і повітових начальників. Там відігралася сцена правдивого пекла на землі, там дійсно сам сатана через своїх висланців боровся проти Церкви Христової. Вся худоба й череда, дріб, збіже забрано для війська, або знищено, а домашні знаряди вози, одіж, та всьо инше зліцитовано на заплачення контрибуцій. Господарі всі перейшли купіль у власній крови, відбули на землі

страшне чистилище, много з них докінчували своє мученичe життя по тюрмах, а инші на далекім Сибірі. Ось деякі назвиска ломаських мучеників котрих записано: Пилип Сідайко— Іван Сінкевич— Яків Кравчук— Онуфрій Картусевич— Антоній Паталович— Петро Білецький— Лев Жуковський— Іван Харицький— Антоній Маркевич— Олекса Пізевич— Іван Терликевич— Михайло Шишевський— Іван Шишевський— Іван Сінкевич— Яків Кривчук— Тома Рачинський— Іван Шостакевич Йоаким Шостакевич— Михайло Пізевич— Филип Терликевич— Андрій Шаталович (21).

Самі контребуції грошевої кари стягнено в Ломазах, дорогою ліцитації господарських знарядів, та дорібку 150.000 золотих, вже не враховуючи в то щей инших страт.

Рівнож село **Любенька**, що належало до парафії Ломаз, через 10-тижнів постою війська, стратила весь свій дорібок, худобу, збіже і дріб. Одну половину людий по кровавих бичуваннях вислали до тюрми, або на постійні фірманки гонили, друга половина також після бичувань мусіла голими руками виносити сніг з дороги на поле, а потім з поля назад на дороги і там доптати його ногами. Биттям замучено тут отсих мужчин: Людвик Шаталович— Іван Корчинський— Юліян і Микола Заневичі— Марко, Іля, Віктор і Антоній Карповичі а контрибуції зі цього маленького сільця стягнено аж 8.000.

Село **Козли** що також належало до Ломаз, по геройськи терпіло через 10 тижнів катування від салдат. Сніг по улицях червонівся щоденно свіжою кровю бичованих людий, без згляду на вік і пол. Всі плоти та паркани пішли на опал для війська.

Поверх 8.000 золотих стягнено котрибуції через ліцитацію всього майна а до Росії вивезено пятох господарів, звідки вони домів вже не вернули.

(продовження зі сторони 308).

серною Царицею неба у землі а всім Ангелам і святим приказали такою Її признати і як такій поклін віддавати.

Радуйся Царице! Мати милосердя! Благаєм Тебе, у твоїх безмірних почестях і щасливости не забувай за нас. Ми гордимося тим, що уважаємо себе за твоїх слуг і дітий. В твої руки є зложені всі ласки і дари—уділяй нам їх по своїй щедроті. Най світ знає, що діти Марії є найщасливіщими в небі і на землі. І ще одна просьба!

Пречиста Діво! вчини ще, щоб цілий світ тебе почитав і всьо довіре в тобі зложив, Непорочна! Ти вивисшена понад всі створіння, Ти пішла до неба, бо ми грішні, негідні були тебе тут на цій гіркій і небезпечній долині мати. Але Ти там у тих небесних вижинах не забувай за нас, в нашій біді споглядай на нас, дітий Адамових і твоїх і ратуй нас! Звідти згори Ти бачиш ліпше чим ми, які бурі, засідки, підступи, небезпеки нас окружають, тож заслугами Твого преславного Успення дай нам ласки витревання в приязни Божій через ціле наше життя, щоб і ми пішли там тебе оглядати твої святі стопи поцілувати та в злуці з ангельськими хорами тебе в віки прославляти і твою пісню все співати: "Величає душа моя Господа"

Найдена св. частинка.

(Леґенда)

Парох зі Стіссол, в кантоні Люцерна, в Швайцарії, мав дуже дивний прямо чудесний випадок зі св. Причастієм, яке ніс до хорого чоловіка. Його покликали, щоби посітив хорого і уділив йому останніх св. Тайн. Хорий меикав досить далеко від церкви. Погода була дуже лиха; по уливному дощі води потоками йлили по дорогах. Мимо того пустився парох в дорогу. З трудом перейшов пару кільометрів і дістався на місце, звідки вузькою стежкою мав дальше іти. Стежка однак була замулена, а місце довкола перемінилося в непріємну баюру. Іти по замуленій стежці було дуже тяжко. Змучений поппортався і упав. В тому випадкови бурса*) отворилася і з неї вилетіла піксида, в якій містилися Найсв. Тайни. Піксида при тому також отворилася і з неї вилетіла св. частинка.

Дуже зажурився о. парох задля тої страти, бо почував що він є відповідальний за неї. Серед болота упав на коліна і виражуючи свій жаль крізь плач говорив: "О Боже! Змилосердися наді мною! Я не піднесуся звідси, доки не покажеш мені, де я маю шукати Найсв. Тайн...."

На таку покірну молитву, що виходила з ревної його віри, Бог не був байдужий....

По середині намулу зявилася ростинка, якої верпюк був увінчаний маленьким пупінком. Ростинка скоро росла і виросла так висока, що задивувала священика.... По короткому часі пупінок отворився і перетворився у великий цвіт... Коло тої чудно розцвитої цвітки лежала св. частинка....

Хто опише радість священика, що найшов її?

Взяв її осторожно і заніс до хорого.

---

*) Бурса це маленька торбинка, в яку вкладається піксиду, то є маленьку пушку, в якій переноситься Найсв. Тайни до хорих.

Католицьким Світом

Місячне Намірення

За Релігійні Виховавчі Інститути.

В цьому місяці Святіший Отець поручає нам всім молитися за релігійні виховавчі інститути, щоби вони як слід сповнили своє високе завдання. А завдання їх є це, щоби виховати тих, що є поручені їхній опіці, на добрих горожан небесного царства, до якого вони є призначені.

Двайцяте століття, це століття молоді. Ніколи молоддю так не занимались як в наших часах. І зовсім слушно. Бо не лиш доля або недоля одиниці залежить від її першого, молодечого виховання, але й доля або недоля цілого народу. Це є аж надто очевидне. Може якась держава мати хочби й як сильне військо, природні богацтва, добре розвинену торговлю та високо освітні школи й університети, це все на ніщо не придасться, якщо її горожани не руководяться христіянськими засадами, засадами Божими—і тій державі грозить розклад, анархія та занепад.

Ми все мусимо памятати—і ніколи не забувати—що чоловік має душу і є призначений на це, щоб служив Богові тут на землі, а в надгороду за це одержав небо. Иншими словами, чоловік є сотворений не для землі але для Бога. Без узгляднення цеї очевидної правди, виховання не булоб тим, чим воно має бути, а булоб це радше звихнення людини і відвернення її від остаточної її цілн. Таке виховання булоб ложне. Булоб це то саме, що будувати дім на піску. Бож не вистарчить чоловікові посідання великого знання, маєтків та вигід у цьому життю, якщоб він мав розминутися з остаточною своєю ціллю: належати до Бога.

На цю правду памятає без впину свята Католицька Церква. У своїх виховавчих інститутах вона кладе це безнастанно перед очі тим, що є повірені їй в опіку.

З другої сторони, вороги Бога, що то хотять знищити Його Царство, намагаються то царство знищити наперід в душах молоді. Вони не хотять, щоб вона Бога знала, не хотять, щоб вона Його любила, не хотять, щоб вона Йому служила. Жах нераз проймає душу коли думається про здичілість молоді в большевицькій Росії, де ціле виховання стремить до того, щоб в серці дитини вщепити ненависть до Бога, своєго Сотворителя і до всього, що Боже....Але й не менше повинна нас жахати та дійсність, що й по краях, що то зовуть себе христіянськими,—от хочби й у нас—є школи без Бога, школи—виховавчі інститути—звідкіля хрест викидають, де вчать

отверто, що Бога нема!....Инші, що правда, не кажуть, що нема Бога, але вчать так начеб Його не було: де про Бога не згадується. Це так звані невтральні безконфесійні школи, школи без Бога. Але школа без Бога, це школа проти Бога!....

Тому то ми, католики, повинні молитися о те, щоб всі виховавчі інститути дбали про добре виховання тих невинних душ, що повірено їхній опіці. Щоб вони виховали їх не лиш на добрих горожан держави, але передусім на добрих горожан того царства, до якого вони своїм Творцем є призначені, до царства Божого.

Та не лиш обовязок молитви ми маємо, але ми й повинні старатися щоби тії христіянські, католицькі інститути піддержувати, до них дітий своїх посилати. Колиж вороги Бога стілько жертв поносять, щоби оснувати та піддержувати інститути, що то мають на меті шкодити Богові і безсмертним душам, то чому ми католики, що віримо в Бога, любимо Його і віримо в безсмертність душі людини, не малиб понести хочби й яких жертв для добра тої душі!

***

В Бессарабії є помітний рух релігійної злуки з Апостольською Столицю. Недавно ому відбувся з'їзд священиків в Яссах де обговорювано справу злуки з Католицькою Церквою. 300 Священиків, цебто трета часть усього духовенства Бессарабії заявилось за злукою з Римом. Це ясний доказ того, як штучною була і є православна церква. Доки Бессарабія належала до Росії де силою й насильством заводили православя, доти православя сяк-так держалось, але коли не стало царя, так всьо валиться, й добрі, щирі душі бачуть, що одинокий для них вихід, це піддатись під провід Найвищого Пастиря, Папи Римського.

Велику триповерхову лічницю імени Андрея Шептицького вибудовано у Львові заходом і за щедрими датками Їх Екселенції Митрополита Шептицького і українського духовенства. Будинок цей коштував 360,000 золотих.

Хінам грозить велика небезпека комунізму, а це ізза здирства й нелюдяности державних властий. Накладають такі податки, що нераз доходять до 80% доходу—або знова, що самі в собі є правдиво смішні, як приміром, накладають податок на тих, що сіють опіюм за це, що сіють, а на тих що не сіють накладають бо вони не сіють, ітд. А тимчасом большевики роблять своє і підбурують нарід. Кажуть деякі місіонарі, що трета часть населення є за большевизмом, а инші не дбають хтоб був, щоб лиш увільнитись від тих податків. Деякі мусіли свої податки заплатити 25 літ наперід!

Президент одного з найбільш торговельних підприємств в

Оттаві, В. Дж. Едж, зістав висвячений на священика. Вісім літ тому, по смерти своєї жени, він покинув свою торговельну карієру і посвятився богословським наукам. Студіював у Канаді, Англії й Італії. Два роки тому поїхав до Хін, де й зістав тепер висвячений на священика.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Протинки не на свїм місці.

На стацію прийшов Іван на голові,мав шапку на ногах, камаші на собі, довгий плащ в зубах, папіроску в очах, веселий вигляд.

Дві дівчині сиділи на траві край дороги. Попри них переходив високий, старий дід із зовсім сивою головою.

—Зима йде!—сказала одна дівчина.

—Вже й сніг на горі!—додала друга.

—Ще до зими далеко,—відповів старий,—бо ще телята на траві!

Фармер прийшов з жінкою до міста тай бачить як поливають вулиці: "Дивно, стара, яка то дурнота: поливають камінь і думають, що на ньому щось виросте!

"Алеж то, знаєте, наша сусіда є дуже зле вихована."

—"А то чому?"

—"От вчера я мав нагоду з нею обідати. Та коли я побачив що вона віделцями пошкробалась в голову, то я мало собі пожем язика не врізав."

Никола:—Чи твому братові пощастило на польованню вовків?

Стефан:—Ще і як! Ні одного вовка не стрічав!

Голяр до гостя:—Добродію, чи ви голилися мабуть вже коли в нас?

Гість:—О ні, ті шрами на лиці, то ще з війни.

—Коли пю каву, то не можу спати.

—Зі мною цілком противно. Коли сплю, то не можу пити кави.

КАТАЛЬОҐ КНИЖОК

Які можна набути в "Голосі Спасителя"

*** ***

Молитва о добрий успіх місії 100 примірників ..	$2.00	Яка повинна бути сповідь.	15
Церковь Українців в Канаді	1.00	О покаянню	10
Памятка св. Місії	1.00	Сердешня Мати	10
Життя св. Йосафата.....	40	Духовна Вязанка	10
Христ. Невіста	50	Незабудька для молодих дівчат	10
Життя св. Йосафата в упр.	75	Памятка для робітників ...	10
Про Чернече Життя.....	40	Тропарі воскресні і. т. д....	10
Молитва могуче средство спасення.....	25	Ак. М. Б. Н. П. в язику українськім і старославянськім .	10
Поучення і поради	25	Життя св. Тереси від Д.І..	10
Читання о Преч. Діві.....	20	Короткі Розваги над станом душі	5
Чи біблія спасає.....	20	Молебен до С. Хр.....	5
Польні Лелії	20	Наб. в честь св. Арх. Мих. ..	5
Картки до велик. сповіди ..	20	О любві.....	5
Народний Катехизм	20	Діточа присяга	5
Церковні пісні	20	Як молитися на вервици...	5
Церковні коляди	20	Потіха для терпячих	5
О Вірі	15	Десять Божих заповідей для еміґрантів	5
Набож. в честь св. Йосифа.	15	Від школи до касарні	5
Мартин Лютер	15	Чи наука противиться вірі .	5
О Святім причастію	15	Всьо переминає	5
Де знайти правду	15	Розумний молодець	5
Червона Смерть	15	Вписовий листок Ап. Мол.	5

THE REDEEMER'S VOICE

Catherine St., Yorkton, Sask.

МЕЛЕНА З МИТОЇ ПШЕНИЦІ

Robin Hood
FLOUR

ЧИСТА —— БІЛА

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.
1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою ріжницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голгофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождийраз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на це, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приносить Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надолужити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніща молитва.

* *

Тому, якщо ви потеребуєте якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим померши, які може мучаться в чистилищи і чекають на ваші молитви,—то наймiть Службу Божу, або у вашого отця пароха, або пришліть до нас, на адресу:

THE UKRAINIAN CATHOLIC MISSION
Ontario Ave. —:— Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Alvena, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневник виходить в Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 1, Число 11, Вересень, 1934.

За дозволом духовних властий

Ваші Приятелі Любилиб Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ

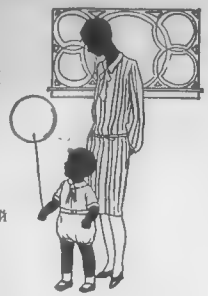

Позвольте Нам Зняти Її

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK
Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler

ДЕНТИСТ

Екс-Рей і Ґазові Прихади

Ручимо за Вдоволення

'Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

The 'CO-OP' is the FARMER'S CREAMERY
КУПУЄМО
ЯЙЦЯ Платимо Найвищі Ціни СМЕТАНУ
Відсилайте все до нас для
ЛІПШИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
ПРОДАЄМО
"VELVET ICE CREAM"
Низабудьте Купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік
SASKATCHEWAN CO-OPERATIVE CREAMERIES
YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

• •

THE REDEEMER'S VOICE
A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1984.

Subscription per year: Canada and U.S.A., $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

• •

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice
CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

• •

Адреса Отців Місіонарів є:
THE UKRAINIAN MISSION
ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

Голос Спасителя — Дав Добрий Примір — Символи Марії — Покликання Гані — Незабудька-Крижмо для Марії — Життя Св. Ґерарда —Вступаймо в Ряди Хрестоносців — Українці Мученики — Наші Місії — Католицьким Світом — Веселий Кутик.

КАЛЄНДАР НА ВЕРЕСЕНЬ

1.—С. М. Андрея Стратилата.
2.—Н. **14 Нед. по С.** Про. Сам.
3.—П. Ап. Тадея.
4.—В. М. Агатоніка.
5.—С. Отд. Усп. і М. Лупа.
6.—Ч. Сщм. Евтиха.
7.—П. Відп. мощ. Ап. Варт. і Ап. Тита.
8.—С. ММ. Адріяна і Наталії.
9.—Н. **Нед. 15 по С.** Прп. Пім.
10.—П. Преп. Мойсея Мурена.
11.—В. **Усіки. Гол. Йоана Кр.** (на нед. Піст).
12.—С. СС. Алекс., Йоана і Пав.
13.—Ч. **Пол. Чесн. Поя. Пр. Бог.**
14.—П. **Вересень.** †Нач. Інд. і Преп. Спм.
15.—С. М. Маманта.
16.—Н. **16 Нед. по. С.** Сщм. Ан.
17.—П. Сщм. Вавили.
18.—В. Прор. Захарії.
19.—С. Чудо Арх. Михаїла.
20.—Ч. Предп. Різд. Пр. В. і М. Созонта.
21.—П. **Різдво Пресв. Богород.**
22.—С. Суб. пер. Возд. і Прав. Йоак. і Анни.
23.—Н. **17 Н. по С. і пер. Возд.** Мц. Мін. і пр.
24.—П. Преп. Теодори.
25.—В. Отд. Різд. Пр. і Сщм. Ав.
26.—С. Пред. Ч. Кр., Обн. Хр. і Сщм. Корнилія.
27.—Ч. **Воздв. Чес. Кр. (Піст).**
28.—П. Вм. Никити.
29.—С. Суб. по Возд. і ВМц. Ев.
30.—Н. **18 Нед. по С. і по Возд.** Мц. Софії.

УСТАВ НА ВЕРЕСЕНЬ

2.—Н. 14 нед. по С. Гл. 5. Ев. утр. 3; на літ. Апост. зач. 170, Матея, зачало 92.

9.—15 Нед. по С. Гл. 6. Ев. утр. 4; на літ. Апост. зач. 176, Ев. зачало 92.

16.—Н. 16 Нед. по С. і Усікн. Глави Й. Хр.—Всен; Гл. 7. Ев. утр. 5; на літ. Троп. Воск. і Усікн., Конд. Воск., Слав: Конд. Усі., І нині: Богор.—Прок. гл. і Усік.—Ап. зач. 181 і 33; Ев. Мат. зач. 105 і Мар.24. Прич. нед. і Усік. **(В цей день піст).**

21.—П. Різдво Пресв. Богородиці:—Всеночне; на Утр. Ев. Луки 4. на літ. Апост. зач. 240; Ев. Луки зач. 54.

23.—Н. 17 Нед. по С. і перед Воздв.:—Гл. 8. Ев. Утр. 6; на літ. Троп. Воск. і Предп., Слав.: Конд. Воск. І нині.: Предп., Прок. один: "Спаси Госп. люд. Твоя...." Ап. 215 і 182. Ев. Йоа. зач. 9 і Мат. зач. 62. Прич. "Хваліте."

27.—Ч. Воздвиження Чесного Хреста:—Всеночне; на Утр. Ев. Йана зач. 42, у половині; на літ. Апост. зач. 125, Ев. Йоана зач. 60. **(В цей день піст).**

30.—Н. 18 Нед. по С. і по Воздв.:—Гл. 1; Ев. Утр. 7; на літ. Троп. Нед. і Воздв., Слава: Конд. неділі, І нині: Конд. Воздвиження. Прок. Воздвиження. Апос. зач. 203, Ев. Марка зач. 37;— неділі опускається. Причастен "Хвал." і Воздв.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видаваний Місіонарями Чина Найсв. Ізбавителя.

Рік 1, Число 11 — Лист за Вересень — 1934

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Дорога Душе! Великою причиною мого кривавого смутку в городі Оливнім було то, що Я бачив тоді всі тоті **соблазни (згіршення)** світа, які не перестають впродовж віків видирати від мене душі так дуже мені дороді і любі, ще з цілої вічности, котрі були сотворені на се, щоб царювати на землі і в небі і бути учасницями Моєї вічної слави.

Як дуже Я ціню кожду душу, це видно з того, що Я зробив для її ратування, відкуплення тоді, як вона була цілком пропаща. Кожду річ цінять так, як її цінить розумний поважний чоловік. Я пролляв усю Мою Кров за безсмертні душі, тому правду сказав мій Апостол Павло, що кожда душа має ціну крови Божої. Святого Павла найбільш зворушувала і запалювала любовю до Мене та гадка, що Я схотів вмерти не лиш за всіх людий взагалі але й за кожду душу зосібна. "Полюбив Ісус мене і вмер за мене"—можеш і ти душе сказати. І св. Ів. Золотоустий доказує це всім словами: "Бог любить кожду річ так само як і світ цілий." Отже маєш, дорога душе, такі зобовязання зглядом Мене, що терпів за всіх якби то Я терпів тільки за тебе саму. Коб ти хоч трохи поняла, відчула то, як дуже Я тебе, християнська душе, люблю. Вже св. Ляврент сказав тобі, що ця любов далеко перевищає любов дитини до матери, чи матери до дитини, а св. Бригітті було обявлено, що Я готов вмерти ще стільки разів, скільки є душ проклятих, якби тим їх ще мож відкупити.

По тій моїй ніжній і чинній любові до тебе, дорога душе, можеш додуматись, як глибокий біль терпів Я в городі оливнім, де Я предвидів ті нечувані кривди зі соблазний, що ними

повсякчасно многі християни гублять душі на віки, ті душі, за котрих Я йду життя своє віддати. Чиж не правдиво називає св. Лев згіршителя убійником душі? Так! згіршитель є убійником і то найстрашніщим бо не тіло він убиває але душу, котра є безконечно дорожча від тіла. Згіршитель є душегубцем бо допче і нищить всі мої сльози, терпіння і болі і всьо інше, що Я витерпів за спасення бідних душ.

Вже св. Павло твердив: "Кождий той, хто через свій злий приклад є причиною, упадку ближнього в гріх, грішить проти самого Ісуса Христа" і так само св. Амврозій кликав зі жалем: "хто дає нагоду до упадку в гріх той нищить діло Спасителя, котре коштувало Його 33 літ праці й терпінь."

Ось чомуто конання в городі оливнім було так гіркім і допікаючим Мені, що аж витиснуло з моїх грудий болюче дорікання: "Який хосен з Моєї крови"? себто навіщо проливати кров, коли так богато людий своїми згіршеннями змарнують Мої Страсти і для себе і для других. Які терпіння спричинили мені кати розпинаючи Моє тіло, такі самі гіркі болі збуджують в Моїм Серцю згіршителі вприваючи від Мене душі, котрі були Мені дорожчими від Мого власного життя. Щиру правду сказав мій слуга Вернард, що Я терпів гірше переслідування зі сторони згіршителів як від тих, що Мене розпинали.

"Нема в нікім іншім спасення тільки в Ісусі Христі. . . ." казав мій Апостнол, а як вже на когось спаде мій прокліп то де йому ратунку шукати? А власне в святім Єван. Я проголосив такий засуд: "Проклятий най буде той, через кого згіршення в світ іде." Отже, дорогенька душе! пильнуйся, стережися і ніколи не дай причини злим приміром до згуби душі. Омпнай, благаю тя, не лиш діл злих в собі але й таких, що виглядають злими. Прочитай собі в листі Апост. Павла до Солунян ті слова, що ти повинна стримуватись деколи навіть від дозволених річий, щоб вонп не були "каменем преткновення" для слабоньких, захитаних душ. Дуже пильно стережися , щоб ти ніколи не повтаряла облудних засад світа приміром таких: "не треба дати по собі їхати" або "треба вживати сего життя," чи "щаслив хто богат." Скільки то шкоди потім із такого балакання.

Як великим згіршеннями є хвалити злі діла, пр. як хтось метиться на своїм ближнім, читає злі часописи, волочиться по ночах та вставляє себе на небезпечні нагоди до гріха і.т.ін. Якщо ти душе безсмертна мала то нещастя в минувшині,

що дала згіршення ближньому, знай, що тоді ти маєш важний обовязок направити заподіяне зло добрими примірами в будуччині. Сього Моє Серце рішучо домагається від тебе.

Голос душі.

Мій найдорожчий Відкупителю! Дійсно я також належу до цих нещасливців, що їх злі приклади гіркістю наповнили Твоє Пресвяте Серце. Аж дивуюся як міг Ти стільки терпіти для мене. Але тому, що Ти Господи терпів мені аж до тепер для мого спасення, дай мені, прошу Тя, великий біль за мої гріхи, біль рівний моїй невдячности. Ісусе мій! я плачу враз з Тобою над згіршеннями світа, котрі наче заразлива пошесть спричинили таку руїну душ і обіцяю Тобі, що буду старатися запобігати їм. Господи! я ненавиджу всякі гріхи і вирікаюся всіх тих зневаг, що я Тобі їх заподіяв. Як колись я-на жаль-по гордив твоєю ласкою, так тепер я ціню її понад всі маєтки світа, і всі царства землі. Пресвяте Серце мого Ісуса! люблю Тебе понад усьо з цілої моєї душі і бажаю лиш Тебе любити і з любови до Тебе всьо тільки на Твою славу чинити. Прости, прошу Тебе найсолодший Спасителю, прости мені всі мої великі згіршення, які я колись давав людям і других до гріха потягав; змилосердись надо мною Господи і поможи мені мої злочини спокутувати і ближніх моїх, через мене заблуканих, до Тебе, до Твойого милосердя привертати.

Маріє! Мати мого Спасителя! молися за мною.

ДАВ ДОБРИЙ ПРИМІР

Діялось це в одному місті. Пяний робітник, що пропустив в новоотворенім лікерпторі весь свій денний заробіток вернув домів на вечеру. На порозі привитала його приязно й ласкаво його жінка, терпелива й чеснотлива хрпстіянка. Подала йому смачну вечеру, котру сама запрацювала і заздалегідь йому приготовила та почала просити його, щоб пішов з нею до церкви на місійну вечірну проповідь і висповідався. Він був колись добрим християнином але кількох "гамериканів," які підчас свого побуту в "Штицах" стратили віру, вмовили в нього, як в жида хоробу, що сповідь видумали самі ксьондзи а церква хліба не дасть та що взагалі всяка релігія є тільки для некритичних бабів а вже зовсім вона не лицює для розумних мужчин. Через такі глуші, безбожні бесіди він

перестав ходити до церкви і вже кілька літ не сповідався. Колиж тепер почув милі запрошення своєї подруги до церкви і до св. сповіди, розлютився сильно, вхопив в руки батлю, яку щойно "доцідив" і з усеї сили кинув нею в груди своєї вірної подруги. Вона зойкнула з болю, зімліла і впала на землю.

Через якийсь час не могла прийти до себе і добрі сусіди покликали лікаря. Колиж лікар звертав йому увагу, що треба бути більш розважним він відповів: Алеж пане доктор! подумайте собі—та наївна баба посміла мене, образованого чоловіка намовляти до сповіди." "То добре робила"—відповів лікар, що сам був віруючим і практикуючим католиком—"вона то робила з любови до тебе, щоб твою душу ратувати. Може бути, що ти пімреш скорше від неї а як ти не сповідаєшся то підеш напевно до пекла. Ось я також є віруючим і сповідаюся не то раз але й кілька разів до року і кажу тобі, що вона є дуже розумна жінка, коли тобі за сповідь пригадувала."

Збаламучений робітник слухав того і власним ушам не вірив. "Як то"—казав він—"то ви пане доктор, учений чоловік і сповідаєтеся? Я чув, що сповідь є тільки для простих бабів." "То не правда"—доказував йому доктор—"навіть учені і то глибоко вчені люди сповідаються бо кождий чоловік вчений, чи невчений, має безсмертну душу і має сповняти свої релігійні обовязки; інакше не піде до неба тільки до пекла."

"О! як так, то й я також вже буду сповідатися." Він перепросив свою вірну й побожну жінку, пішов до церкви, висповідався щиро і від тоді гарно по християньски жив. Ось що може осягнути кілька добрих примірних слів. А чи ти дорогий читачу вже зробив щось доброго для душі твого ближнього? Ану попробуй і ти навернути й направити хоч одну безсмертну душу. Чи не жаль тобі, що стільки їх жиє в гріхах і на віки пропадає?

СИМВОЛИ МАРІЇ

Вступ.

У святому Письмі знаходимо дуже богато символів і прообразів, котрими писателі Старого Завіта під натхненням св. Духа представляють і описують Пречисту Діву Марію, Матір грядучого Месії. Всевідучий Бог вже наперід хотів дати народам ще перед приходом свого Сина на землю поняття про велич Матери Спасителя світа. Маємо намір почавши від від цього числа подавати в Голосі Спасителя деякі з тих символів, котрі найбільше притягають до себе нашу увагу. В тих символах ми побачимо якими то пречудними ріжнобарвними красками-рисами сам св. Дух змалював свою улюблену Обручницю вже сотки й тисячі літ наперід. Се спонукає нас все ліпше пізнавати Пречисту Діву, все більше цінити ті безконечні скарби, які відвічна Премудрість зволила в Ній зложити і з них для нас самих користати.

1) Марія — небо.

"На початку сотворив Бог небо й землю" (Битія-1.-1.)

То небо, що його сотворив Бог вже на початку, є першим прообразом Непорочної Діви, котра мала дати світови вочоловіченого Сина Божого. З многих рацій Марія є подібна до неба! Небо по своїм устроєню було прикрашене всею створеною красою і Марія також була наповнена і украшена найдорогоцінніщими ласками вже від першої хвилі свого непорочного існування. Святі Вітці Церкви одноголосно твердять, що Марія це друге небо. Лиш Вона одна могла змістити Бога, котрого нічо більши не зможе ніколи ограничити бо Він не має границь. Марія є отжеж небом самого Бога і світить таким блеском, що йому пари нема а сам Христос є тим Сонцем, котре це небо (Марію) освічує.

Вона є також земським небом, але більшим і величніщим від того, що його сотворив Господь на початку світа. Се нове небо носить Слово Боже Сина Предвічного—"із неяже возсія солнце правди Христос Бог наш." У се небо (Марію) післав Предвічний свого єдинородного Сина і так Вона стала престолом найвищої Премудрости.

Марія є ще тим живим небом, якого сотворив Бог на то, щоб з нього самому прийти до тих, котрі стогнали в ярмі і в пітьмі. З того неба (Марії) Бог зійшов до нас, щоб нас просвітити блеском своєї слави і огріти нас доброчинною горяччу своєї любови. Вона є небом безконечно вищим від зем-

лі щей тому, що взяла під ноги всі земські річи і погордила ними а горячо бажала осягнути добра вічні.

2) Марія — світло

"Земля, сотворена з нічого, була безформна і вся нага. Темрява покривала безодню і Дух Божий ширяв над водами. І рече Бог: Настань світе! І настав світ. . . . і розлучив світ від темряви" (Битія-1-2, 3, 4.)

Марія є тим світлом, що його сотворив Бог на початку. Темрява вкрила поверхню безодні, себто все людство було окутане ніччу невіжжа та засліплення. Господь хотів сю безодню освітити і сказав "най буде світло." Най Марія начнеться чиста, свята, непорочна як луч сонічний і такою най Вона народиться. Най Світло божественне, Світло предвічне, Слово Бога видасть світло створене призначене освічувати всі інші діла Господньої десниці.

Слово "світло" дає також поняття очищення. Щож то Марія—наше світло має очистити? Вона очищуватиме святу Церкву від еретиків і всяких грішників.

Впродовж грядучих віків історії Церкви Вона просвічуватиме сих нещасливців, пригадуватиме їм Бога та обовязок спасення, то Вона хоронитиме від зла, від усяких напастий своїх вірних діточок-дітий Марії.

"І бачив Бог світло, що воно добре." Безчисленними є ті добра, які маємо від природного світла, того світла, що бачимо тілесними очима. Без нього земля булаб жахливою пущою і життя людини на ній булоб немислиме. Але добра, які приносить нам Марія, є по Бозі без порівнання дорожчими і більши ми так; що їм пари нема. Без Марії ми не малиби світла для наших душ і смерть вічна царювалаб тут без сумніву. Всі люди булиб жертвами такої смерти, бо аж доперва через Марію прийшло до нас божественне Сонце-Ісус Христос, без котрого ми нігде не змоглиб знайти ні світла ні спасення.

"І назвав Бог світло днем." Се імя належить до Марії з цілої вічности. Справедливо Марію називають днем а Еву ніччу. Світлом зачав Бог свої діла. Ось чому то святі Отці Церкви не перестають давати Марії і її божесвенному Синови імя "світло." Вони описують Її та оспівують яко світло надблескуче, світло народів, світло наше, світло нашого серця, світло, що було проображене тою, котра була створена вже на початку (Єва).

Марія ще є світлом їзза своєї пречудної непорочної краси. По Її божественнім Сині не було й нічого не буде так гарне як Вона. В порівнанню до Неї нічим є то сонце, що освічує цілу землю, нічим є ті звізди, що їх чудна гармонія манить наші очі в погідні ночи.

Світло не може надсуватись а тимбільше непорочність Марії не може ніколи притьмитись. Ніколи нічо поронного не приблизилось до Неї. Світло дає нам можність бачити і найменші предмети. Як тільки загляне сонічко до менкання, бачимо і найменші порошинки, що блукають у воздусі. Марія бере наші душі, прикладає їх до свого божого Сина, пересвітлює їх лучами Його божого світла а тоді отвираються наші очи і ми пізнаємо нашу нужденність, оплакуємо наші гріхи, беремось до чесноти. Наші гадки й чувства просвічені завдяки Марії, звертаються всеціло до найвищого Добра-Бога.

Марія є ще тим світлом, що світить перед нами та показує нам, кудою треба йти в наших небезпечних вандрівках, впоперек цього світа. Марія є ясною звіздою в нашім плаванню в драгнівім човні по розбурханім морю, де повно скал і крутіж. Своїми прикладами Вона просвічує нас і спомагає нас своїм могучим заступством у Бога. Її світло ніколи не прислабне, бо Вона дала світу Ісуса Христа-Світло предвічне, нестворене і мимо того дальше остала Дівою—Марія-Присноділа. Це світло ніколи навіть не притьмиться, бо в Марії нема ні порошинки змази.

Для тих, що йдуть дорогою до християнського звершення, Марія є світлом, що показує їм ту дорогу, усуває перепони, помагає квітам і овочам чеснот розвинутись і дозріти. Для тих, що на тій трудній дорозі вже далеко зайшли, Вона ще є світлом, котре їх зростає в Божій ласці і в тяжких чеснотах. А дійшли вони до блескучих рядів звершених душ, тоді цей чудний смолоскип (Марія) дає їм закоштувати радощів і наповняє їх небесними потіхами. Котрих Марія просвічує, ті не мають чого боятися підступів і засідок сатани.

Бог хоче щоб це світло, що Він створив, було добре і згідне з Його плянами, тому "відділив світло від темряви." Ось чомуто вже на початку особливим призначенням відділив Бог Преблагословенну Діву від Адамового роду, щоб Вона враз з іншими створіннями людськими не впала в пітьми гріха і послав Її у світ як Непорочно-Зачату.

ПОКЛИКАННЯ ГАНІ

Долинська прасувала впродовж цілого пополудня. Це вже семий раз дзвінок при дверах переривав їй роботу. Ще раз відложила зелізко, стерла хусточкою піт з чола і пішла подивитися, хто то прийшов. Сим разом не був, як звичайно, якийсь агент, чи хлопець з торговлі: при дверах стояла її дівчина, що тримала в руках велике пуделко і вигойдувала ним. Долинська побачивши її крізь віконце різко відчинила двері і промовила з досадою: "Ганю! ти повинна памятати про свій ключ!—знаєш, як дуже я нині занята." "Даруйте мамцю"—оправдувалась Ганя—"я нині рано так поспішно збиралася, що зовсім забула взяти свій ключ. А тут маю убрання, котре я щойно купила," додала бачучи, що мама допитливо глядить на її пакунок. "Славко приїде по мене о семій годині і возьме мене на забаву до ловецького клюбу. Не маю по просту в що вбратися, що булоб відповідне до так добірного товариства, як ловецький клюб. Тому я поступила до штору і купила це убрання. Мамцю! то така густовна річ!....Але мушу спішитися, бо Славко буде тут за пів години."

Долинська гляділа хвилину за донькою, що як вихрка бігла по сходах вгору. Важко зітхнувши вернула назад до кухні. До прасування вже не бралася. Наблизилась до вікна і сумно гляділа на двір. Почувала себе крайно нещасливою й опущеною. Чорні думи марою залягли її душу. Навіть не чула, як двері до кухні відчинилися і хтось злегка дітнувся її рамени. Думала, що то Ганя прийшла за чимсь але це була Марія Даниловичева, її найліпша приятелька. Вона стала біля Долинської тай гляділа допитливо її в очи.

"Що це тобі сталося?—чи моглаб я тобі в чім помогти?" "То всьо через Ганю"!—відповіла сумно Долинська—"Маріїко! Я вже не знаю що з нею робити. Від коли познакомилася з тим новим товариством, геть чисто змінилася. Ти сама може це запримітила." Даниловичева притакнула головою а Долинська продовжала крізь слези:

"Колись вона так любила бути вдома а тепер їй здається, що згине, як лишиться хоч один вечір зі мною. Кождий дент, що сама заробить їй то, що я можу їй дати, видає на убори. До того щей товариство, з яким пристає, зовсім не є добре: хлопці пють, дівчата курять, ходять до галь, де танцюють аж до раня. Всьо, що я їй кажу, не робить на неї ніякого вражіння. На мої слова й напімнення вона заєдно відповідає: "Тепер часи змінилися а,

ви мамо, старосвітські."

"Всьо то я ще моглаб стерпіти, якби там не було того Славка. Маріїко! Вона ходить з ним а я певна, що він не є добрим. Він не є католиком і думаю, він взагалі ніякої релігії не має." Це сказавши, Долинська заллялася ревними слезами, а Даниловичева взяла її за руку тай стала розважати: "Молися за неї. Ти певно знаєш, що нині ми зачинаємо девятницю до Матери Божої Неустаючої Помочі. Відправмо цю девятницю разом, ти і я. Будемо молитися ліпше як передтим. Я певна, що Божа Мати приведе її тобі назад." Якийсь час обі мовчали.

Долинська важко зітхнула: "Я вже перестала звертатись о поміч до Божої Матери"—говорила повільно Долинська—"бо....я тяжко провинилася зглядом Неї. Вона мене вже не схоче послухати."

"Тяжко провинилась?"—запитала скоро Даниловичева здивована—"ти тяжко провинилася?—як це розумієш?"....Настала мовчанка. Даниловичева бачила, що її приятелька бореться зі собою, тому сіла біля неї і з трівогою вижидала. Вкінці Долинська промовила: "Хочу тобі щось сказати, про що я ще нікому не говорила....навіть на сповіди ні! Ні Маріїко я не могла сего. О. Парох бувби сказав мені, щоб я її дала а я постановила її не давати."

"Її дати?—кому дати?" спитала заклопотана Даниловичева. "Всьо тобі розкажу. Се було ще в червні. Ганя скінчила тоді гай-скул у Сестер, дістала диплюму, прийшла до мене тай каже: "Мамцю! я хочу вступити до Сестер, до монастиря." Подумай собі, Маріїко, що то є на завжди стратити одиноку дитину і ніколи її вже не бачити, хиба на хвильку в монастирських мурах. Правда, що Ганя все була побожна, однак мені ніколи і не снилося, щоб вона мала вступити до монастиря. При своїй доброті вона все була сердечна й весела і я вже наперід передумувала, якогобито доброго молодця вибрати для неї за мужа.

Тому я наче задеревіла, як вона мені то сказала. Маріїко! Ти маєш мужа і пятеро дітий, тож не можеж собі представити, який то бувби удар для мене вдови, якби моя одинока дитина покинула мене. Маріїко! Я не могла сего зробити. Знаю, що се було з моєї сторони зле, а все таки я рішучо заборонила їй навіть думати про се. Я їй сказала, що як вона се зробить, то моє серце трісне з болю і, що всякі намови не зможуть мене в тім згляді змінити.

Слідуючий тиждень потім був для нас напруженим. Ганя доказувала мені, що Бог жадає від неї, аби вона посвятилася Йому і що несправедливо є Богу противитись. Я знова старалася її перекo-

нати, що її місце є при мені. О, яким поганим самолюбством се було з моєї сторони. Вкінці я її переконала і вона то залишила а дістала заняття в тій компанії, де тепер робить. Довший час чулася нещасливою: все нудилася ходячи цілим вечерами по хаті: нігде не хотіла вийти. Я знала яка сему причина, однак я потішалася надією, що се перейде. І справді се все минуло і то на жаль минуло. Тепер я її стратила і то ще більше, чим якби була вступила до монасиря. Знаю, що се є карою для мене за мою провину. Однак....Марійко! часом мені здається, що я вже не в силі того перетерпіти." Тут урвала бесіду, бо стала розпучливо плакати і ридати, як мала дитина.

Даниловичева її трохи успокоїла і промовила: "Слухай Олю! Тобі остає лиш один вихід. Мусиш помиритись з Богом. Зробім разом девятницю. Підем нині вечером до сповіди і будемо благати Пр. Діву, щоб Ганя покинула таке життя і вернула до свого попереднього заміру. Правда Олю, що ти тепер не будеш їй в тім перешкаджати?

"О ні! Бог знає, що я не буду їй на перешкоді," закликала бідна мати отираючи слези. "За 20 хвиль будуть дзвонити до церкви"—сказала Даниловичева споглядаючи на годинник—"спішімся, але наперід перекусім трохи. Я зателефоную до своїх, що там буду о....Що? Ганя є тут?" закликала здивовано, коли відчинилися двері і перед ними станула Ганя вистроєна як лялька. Даниловичева пабачивши її зажурено поглянула на маму. Ся Ганя що її тепер бачила, вже не була давною скромною дівчиною але світовою панною. Долинська аж стряслася з перераження, як побачила свою дочку в строю, з дуже відкритою шиєю, в суконці, що ледви сяга по коліна.

"Ганю"! закликала з відразою—"ти не можеш носити такої суконки! Се стрій нескромний: вернися і вберися як належиться!"

Але Ганя на то лиш засміялася. "Се не розумно мамцю"!—відповіла з горда, почуваючи свою висшість чого навчилася від своїх нових приятелів—"се для мене неможливо йти в давних строях до клюбу. Славко мусівби стидатися за мене і вже не взявби мене зі собою.". Нараз дався чути голос дзвінка. "О він вже є тут"! —додала радіючи, що має нагоду скоро втічи від упімнень своєї мами. "Цілую ручки, мамцю, до побачення пані Данилович"—і вибігла на двір, де вже чекав на неї Славко з гарою. За хвильку загуділа гара і пігнала вулицею до міста.

(Дальше буде)

НЕЗАБУДЬКА – КРИЖМО ДЛЯ МАРІЇ

Дня 21-го вересня пришадає в нас гарне і миле свято Різдво Пресв. Богородиці, себто народини Непорочної Дівп Марії. В сьому дні перенесімся гадкою до мешкання Її. Не чів св. Йоахима і Анни та погляньмо на колисочку Її. Не побачимо нічого зі світської величи і блеску, навпаки всьо там таке тихе, скромне, непомітне. Однак очи вірп бачуть там численних рядів Ангелів, Архангелів, що окружаючи Її, приглядаються Їй з острахом і пошаною та вже почитають в Ній свою майбутню Царицю. Вона має колись Того приняти, Котрого небо й земля не можуть обняти. Її ніжні ноженята, на котрих і стояти ще не може, мають голову самого сатани потерти. В оченята цього дитяти мають колись всі народи споглядати і Її благати "ония Твоя милосерная очеса ко нам обрати." Вона має бути правдива Мати Божа але і друга Єва і нова мати роду людського. Хто зможе почислити ті безчисленні ласки й добродійства для тіла і для душі котрі Марія впродовж довгих віків нам зсилає? А розважившп це, чи не почуваємось до вдячности Їй за се? Так. Отжеж що зможемо Їй принести в дні Її народин в дарі? В Галичині є звичай, що до новонародженої дитини сходяться гості та приносять—як кажуть—"щось на крижмо." А чим ми заявимо свою радість ізза приходу Марії на світ?

Оповідає легенда, що коли вже всі квіти пишались своєю красою, сотворив Бог ще одну і назвав її незабудькою, щоб пригадувала людям Божу велич, всемогучість і доброту. В Канаді я ще не бачив її та в Галичині стрічається незабудька часто на вогких травниках. Ось таку то гарну, милу ніжну квітку-незабудьку виплекаймо в нашім серці в дар на крижмо для Марії в дні її радісних іменин.

Незабудька це **найменша** квітка на землі. Пять листочків творять її корону. Не видно її у великих городах, вона не хоче бути між пахучими рожами, чи іншими величавими цвітами, а простенько собі цвите поміж звичайною травою. Таку незабудьку скромности старайся, дорогий читачу, мати в своїм серці. Хоби ти не був і чим ти не був би, будь малим в твоїх очах, будь скромного і покірного серця, не вганяй за димом земських почестий і відзнак а будеш величним і любим у Бога.

Правда, дорогий брате, що це дуже тобі не подобається, коли твій ближний всюди виставляється на перше місце, уважає себе мудрішим від других, про свої здібности й відзнаки говорить. Але це ще більше не подобається Богу, безконечно великому, святому, совершенному. Тому каже св. Павло: "Бог противиться гордим а покірним дає свою благодать"— "Він скинув сильних з престолів і покірних вивисшив на них." Глядімо на Вчителя нашого Ісуса. Все земське життя Його від колисочки аж до гробної дошки було ланцухом глибоких понижень та впокорень. Чому так хотів Він? Для приміру нам. І власне Ця, котру Бог понад усі створіння до найвищої гідности підніс, Марія, Мати Його, як у всім так і тут стала вірним образом свого Божого Сина. Вона—велична царівна сказала: "се раба Господня."

Справедливо покору називають основою-матірю всіх чеснот. Де є покора, там не бракує інших добрих прикмет серця. Покірна душа є лагідна в напастях, злоби нім не задумує і радо прощає, є скромна і привітлива зглядом всіх, є терпелива в терпіннях і важких пробах життя, а де є покора, правдиве пізнання своєї нуждености там і найглибше впавший грішник навертається, бо вірить, що Бог прийме його, як митаря, до свого милосердя. Навпаки де є зарозумілість і вповання тільки на себе, там і добрий може швидко впасти як ті блескучі Ангели, що змінились в препоганих чортяків.

Коли глянемо на незабудьку то завважується нам передусім її **мила, блакитна краска**, котра наче каже нам:

"Християнине! ген там понад блакитним небом є твоя вітчина. Для неї ти створений а не для землі, тому туди спрямовуй всі твої гадки і тую ціль май завжди перед очима. Там є Бог, твій найліпший Отець і найвище добро, там є твоя Мати Марія, що приготовляє тобі там вічну резиденцію: уважай, щобись її не стратив.

Таке упімнення дає нам і Апостол словами: "Тепер ми є вандрівниками, подорожуємо по цій долині сліз і горя до неба а що там нас чекає, сего тут ані уявити собі не зможемо." Та дехто буде вимовлятись тай скаже: "Як це можливо все про небо думати, коли в праці і в щоденних журбах-клопотах чоловік навіть не памятає, що вчера їв.

Християнине не журись! гляди! Бог створив нас до праці і це є Його воля свята, щоб кождий у своїм стані старався о свій щоденний кусень хліба. Треба тільки працювати з любови до Бога і на славу Божу а тим власне заслужимо собі на небо.

На жаль много людий всім єством своїм так заняті роботою, що відкладають, забувають найважніще, то є спасення душі. В них вже нема часу на ранну молитву ані на Службу Божу, а як часом до Церкви прийдуть то гадки їхні коло поля, худоби, гроший, танцю. Таким неділя служить не до усвячення душі, до прославлення Бога, тільки є нагодою до гріха. Таких мала страта більше болить чим утрата ласки Божої, яку давно вже зі своєї душі вигнали. Така душа не то, що не є заквітчана блакитною незабудькою але є заляпана болотом гріха і засуджена на вічний проклін. "Шукайте вперед царства Божого—каже Спаситель—а все проче доложиться вам."

Коли йдете попри хати то бачите на вікнах вазонки з ріжними цвітами, котрі вимагають плекання і осторожности. Їх треба поливати, виставляти на сонце а в зимі від зимна ховати. Про незабудьку не треба журитися, нею піклується сам її Творець, котрий посадив її в тіни при потічку, в росі, де вона сама має поживу і охорону. Там вона росте все свіжа охоча принадна. Звідти наче промовляє до нас: "Глядиж чоловіче! нічо доброго не вкоріниться в тобі і не доспіє, взагалі вартнісного в очах Бога не буде в тобі, якщо ту цвітку серця не будеш постійно кормити і в тіни ховати. Якоїж то поживи потрібно їй до зросту й до розвою?

Передусім треба конечно **молитви**. Вона стягає оживляючу росу до душі то є Божі ласки, котрих щедро уділяє Гос-

подь тим, що о них безнастанно просять. "Просіть і дасться вам"—"О щонебудь попросите Вітця мого, дасть вам." Бог не може обманути і обіцянки дотримує.

Друга пожива це слово Боже, христ. католицькі проповіди. Слухай проповіди уважно, охотно при всякій нагоді і ще передумуй її в дома тай так уряди своє життя. Проповідь це Боже насіння, що його сам Бог засівас в твоє серце і як ти позволиш йому там рости то з нього виростуть і достіють гарні овочі для спасення твоєї душі. У вільних хвилях підливай то стебло побожною бесідою, читанням доброї релігійної католицької книжки,

Однак найліпшу поживу дас нам. Спаситель у святих Тайнах. Св.Сповідь це спасенна купіль, що очищас душу від усякої змази й огидности гріхів і дас все нові сили до витревання в добрім. І щож може внутрішне життя чеснот ліпше підтримати і скріпляти як не Ісус своїм Тілом і своєю Кровю у св. Причастю? Брате любий! уживай часто і ревно сих середників спасення а благословення Боже спічне на тобі.

В одним чудотворнім місци образ Матери Божої вбраний в гарні рами, заквітчані чудовим вінком штучних незабудьок. Під ним є напис: "Маріє! я Тебе люблю, це мій обовязок дитини. Прошу Тебе Маріє! **не забудь за мене!** І ми стараймося убрати наш образ Матери Божої але живими, цвітучими незабудьками в наших серцях, коли сходимося в церкві на парафіяльну чи в дома на фамілійну молитву, щоб ані один з нас не був ніколи зірваною, сухою цвіткою, то є без усвячаючої ласки, з тяжким гріхом на серці. Очищуймо, відновляймо нашу душу, храм св. Духа, заквітчаймо її принадними незабудьками християнських чеснот, як покорою, лагідністю, милосердям, любовю ближнього, чистотою і скромністю, тоді Марія признасть нас за своїх любих діток, котрих вона вірно і по материнськи хоронитиме в життю.

Пречудна цвітко, свята покоро! окрасо всіх святих душ! джерело всіх ласк! засадися в наші серця, рости там і переміни нас в ніжну пільну незабудьку, щоб Марія-наша Мати любо споглядала на нас, і зірвала нас колись до свого небесного городу до цвітника вічних, пахучих, невянучих квіт.

ЖИТТЯ СВ. ҐЕРАРДА

Розділ 2

Кравець і Слуга

(продовження)

Не лишилося тепер йому нічого иншого як братися знова до кравецтва. Він рад був провадити власну кравчарню тепер, та бракувало йому до цього потрібних грошей, а крім того не мав вправности в кравецтві, бо вже від трох років, які перебув як служачий в епископа, не мав ні разу ігли в руках. Треба було знова йти до якого кравця за челядника.

Вит Менонн, що мав рівнож кравчарню, приняв його радо до себе. Був це чоловік побожний і чесний. Відразу полюбив Ґерарда, якому тут велося дуже добре. Працював і молився, а Господь благословив його.

З його побуту у Вита не знаємо богацько. Найдемо лиш одну подію, а радше чудо яке сталося в той час за його посередництвом.

Післали його одного дня, щоби поміг служниці віднести на ріку біля до прання. До ріки було досить далеко. Коли вже вертали домів, пустився зливний дощ. Лляло мов з ведра. Вони обоє поховалися з біллям під стріху якоїсь пустої хати, щоби заждати аж перестане падати дощ, бо годі було вертати домів підчас такої зливи. Вже й почало смеркатися а ще не було надії щоби випогодилося. Служниця почала падькатися, що не мож вертати домів. Тоді Ґерард вийшов на дощ, взніс до неба очи й промовив: —"Що маємо робити, Господи?" Ледви що вимовив ці слова, а вже дощ перестав падати, випогодилося і вони могли вернути домів.

У Вита Менноне Ґерард не був більше як один рік. Вже з кінцем 1745 року бачимо його вдома де й заложив цим разом власну кравчарню та почав принимати працю яку йому приносили. Роботи мав доволі. Люди його дуже любили ізза його совісности, а праця з його рук виходила добра. Всі були з нього задоволені і давали йому стільки праці скільки лиш міг зробити. Нераз і з довколичних сіл приходили до нього з замовленнями. Так своїх як і чужих усіми силами старався задоволити. За працю багацько не брав. Убогим робив даром.

Не лишень що для вбогих робив даром, але й милостині не забував давати. Для них мав так ніжне серце, що бувало й собі щось потрібного відмовить, щоби лиш їм мав щось дати . Памятав рівнож на тих убогих, що вже не тілесної а

духовної милостині потребують, цебто про душі в чистилищи. Він знав, що їм не мало залежить від нашої милостині, щоби скоротились їхні терпіння. Коли лиш міг давав на Службу Божу та молився, щоби в цей спосіб прийти з поміччю тим нещасним душам, що ще не задосить учинили Божій справедливости.

Мати нераз дорікала йому, що надто щедро роздає милостиню. Він мав звичай відповідати:—"Я можу, Богу дякувати, працювати і зароблю для нас усіх. Коли нам Господь дає, то на це, щоби ми поділились з тими, що не мають."

⁂ ⁂

Ґерардові вже минув вісімнайцятий рік. Він тепер дорослий молодець. Однак, як колись так і тепер, не то що не опускався в духовному житю, але противно робив великі поступи. Що день то ставав побожнішим та ревнішим в сповнюванню Божих заповідий. Що дня раненько йшов до церкви і там слухав а коли мав нагоду, служив до Служби Божої. Два або три рази в тиждень приступав до св. Причастя. Підчас дня, хочби й яка була пекуча праця, він все зумів знайти час, щоби відвідати свойого "Любого Вязня" в Пресвятій Тайні Евхаристії.

Тепер він був своїм сласним паном. Це вже не було то само, що працювати в когось. Вдома він міг зовсім свобідно віддатися молитві або духовним вправам, коли лиш забажав, вмертвленням та добровільним покутам.

Згадаємо на закінчення цього розділу, ще про одну пригоду, а радше про чудо. Приносить до нього бідний селянин кусок сукна й просить, щоби йому зробив з нього убрання. Ґерард взяв міру, та на жаль спостеріг, що сукна було зовсім за мало, та що з нього годі було щось зробити. Рад бувби свойого доложити та подібного не мав. Уповаючи однак на Господа, розпочав робити убрання. Можна уявити собі радість селянина і задоволення Ґерарда, коли щасливо укінчив його, бо не лиш що убрання вийшло до міри, але ще й спорий кусень сукна лишився. Кравець міг був собі цей кусень лишити, але совість йому не позволяла і він віддав його селянинові. Він волів свойого доложити чим взяти. Не сховав ніколи найменшого куска, але віддавав його до кого належало.

Не довго, однак, мав наш молоденький кравець позістати під родинною стріхою. Десь так з кінцем 1746 року, мійська рада наложила такі великі податки на ремісників, що

він не чувся в силі їх платити. Тому й замкнув свою робітню, а сам почав шукати праці в чужих, щоби в цей спосіб удержувати себе і рідні.

Один його знакомий учитель з поблизького місточка Сан Фелє, отворив був там вищу школу. Потрібно йому було кравця і він удався до Ґерарда. Розуміється, що цей не дався довго просити.

А вже не мало прийшлось йому там натерпітися, особливо від учеників. Молодіж вже такої вдачі, що аби лиш позволити їй взяти верх над собою то вже нічим її не повстримаєш. Ґерард був так перенятий жаждою терпіння, що без трудности позволив їм виробляти зі собою що лиш їм захотілося. Не було кому їх повздержати, бо цей учитель, місто навчити своїх учеників ввічливости та дати їм добре виховання, поблажував їм в усім, щоби лиш їм приподобатися. По смерти Ґерарда, сам признався, що нераз, щоби показати своїм ученикам які побої зуміє перенести цей молодий кравець, бив його, ізза іграшки, аж до крови. Ґерард ніколи ні не втікав ні не боронився, а радо піддався, начеб не мав ніякого чуття, хиба що говорив: —„Бий мене, бий, бо є за що."

Це все оповів один із учеників що був в той час в школі, а який опісля вступив до ОО Редемптористів.

Перебув він тут всього три або чотири місяці. Вже з початком 1747 року повернув домів, та почав на ново працювати у власній робітні.

(Дальше буде)

Не вчи брехнею!

В трені їхав тато зі своїм синком, котрий постійно вихилявся через вікно. Коли упімнення тата нич не помагали, тоді тато вхопив капелюх з голови синка, сховав його позад себе і сказав: "А видиш, чиж я тобі не казав, щоб ти уважав бо вітер вхопить капелюх?" Синок зачав плакати. По хвилі каже тато до нього: Успокійся! я свисну і капелюх верне назад." Свиснув і положив капелюх на голову дитини. Згодом коли тато розмовляв зі своїми сусідами у вагоні, синок зайшов з боку, вхопив капелюх з голови тата, викинув його таки справді через вікно тай каже: "Тату! ану свисніть ще раз."

ВСТУПАЙМО В РЯДИ ХРЕСТОНОСЦІВ

Велике свято **"Воздвиженія Чесного Хреста."** котре торжественно святкуємо дего місяця вересня, установила Хр. Церква на ту памятку, що царица Єлена віднайшла той хрест, на котрім помер наш Спаситель і той хрест подала до прилюдного почитання. Той хрест, знак нашого відкуплення, ми повинні почитати серцем і устами а передусім ділами. Але виовні правдиво прославляємо хрест аж тоді, коли по приміру Ісуса Христа, Котрий свій хрест терпеливо ніс аж на Голгофу, несемо наш щоденний хрест, що нам його Пан Біг подає, без нарікання і знеохоти аж до кінця життя. Христос був першим хрестоносцем для нас і ми рівнож, оскільки хочемо бути Його правдивими учениками, мусимо бути також хрестоносцями велід за Ним. Він, наш взір, вимагає сего від нас недвозначно. В святім Евангелію Він каже: "Хто не бере мого хреста на себе та не йде за мною не є гідний мене."— А дальше знов "Хто хоче йти за мною, най відречеться себе, возьме хрест на себе та йде в слід за мною. . . ."

Почитати хрест ми повинні зовнішно і внутрішно. Поверховні знаки хреста слідують по собі часто в нашім житю. Від колиски аж до гробу наша дорога життя є встелена ними. Коли ми народилися, нас понесли до церкви а там священик пілляв по нашій голові водою три рази в імя Пресв. Троїці і тим прилучив нас до армії хрестоносців. Пізніще як вчила нас рідна ненька молитви то вперед наші пальчики складала в свою руку і ними робила на нашім чолі знак хреста а це повторяла аж поки ми самі не вміли хреститися.

Від того часу по нинішний день вже безліч разів ми клали на собі той святий знак, і він буде з нами аж до смерти. В останній борбі життя він прийде, щоб нас скріпити і при останнім сконі дадуть нам його в руки, котрі, хоч задеревілі, будуть його з любовю до грудий притискати. На віку домовин, в котру нас положуть, намалюють хрест і хрест будуть нести на чолі похоронного походу. А висиплють над нами могилу то священик запечатає її хрестом і хрест на ній поставлять, щоб ми в тіни хреста спокійно спочивали. А збудять нас Ангели в гробі і покличуть на Суд, то й там побачимо хрест на небі.

Справді, якби поганин бачив скільки разів ми хрестимося в житю, то з подиву закликавби: "Ах як дуже той чоловік

любить хрест свій." А чи це булаби правда? Чи ми дійсно любимо хрест? Не булоб сумніву, якби вся любов хреста містилася в тих безчисленних знаках хреста, але зі слів св. Евангелія бачимо що не вистачить тільки хреститися, то є инш поверховно признаватися до Христа але треба і той щоденний хрест приймати і любити. Любити хрест це є відречися самого себе, взяти на себе **хрест Божих заповідий** і хрест щоденних терпінь і прикрощів тай з тим іти слідом за Ісусом—отже бути хрестоносцем до самої смерти.

Щож то є хрест? Се є два балки поставлені один поперек другого. Отже це є два вороги, котрі не хочуть згодитися і пити поруч себе але заєдно противорічать собі, стають один одному поперек дороги, на заваді і ніколи не буде між ними перемиря. Якщоб вони годилися і стали поруч себе тоді вже не булоб хреста. Тих двох ворогів кождий з нас носить зі собою а їм на імя: Дух і тіло. Дух просвічений вірою, упомінає і приказує: Тобі не вільно піддаватися змисловостям, не сміеш ненавидіти свого ворога, не тримай чужої кривди, утікай звідти і не читай того, роби се а від того стримуйся. Знова проти духа виступає тіло опановане злими пристрастями і жадає зовсім щось противного а тоді маємо хрест. Якщо тіло запанує над духом тоді нема спротиву, нема хреста.

А хтож то нашого духа і тіло навхрест (поперек) ставить наче ті два бальки їх збиває і так нам хрест завдає нести? Це робить сильна рішуча воля не піддатись покусам і ніколи не допустити до того, щоб тіло перемовило духа на свій бік, до гріха. Такий хрест, котрого ми взяли на себе в Тайні Хрещення, хрест Божого закону, мусимо нести щоденно, витревало аж до кінця життя.

Є однак ще й інший рід хрестів і як хто вміє сей другий хрест добре нести аж той доперва має правдиву любов хреста. А сей хрест спричиняють нам різні непрємні пригоди в житю як пр. всякі прикрощі, смутки, противности, долегливости, слабости, переслідування нас і таке інш. Роздумай над цим добре, дорогий читачу!—Сам Бог прибиває тебе до хреста і ніч не поможе тут ні шемрання ні спротив. Хрест Божого закону можна відкинути і сказати собі: "Я не буду служити Богу" тай так стати грішником. Однак із сего другого хреста (терпінь) ніхто не зійде коли Богу сподобалося його там прибити.

Тільки по сім можемо пізнати чи той, що хреститься, робить се з любови до хреста чи тільки з порожного облудного

звичаю, як хто несе хрест Божого закону і **хрест терпінь**. До хреста заповідий Божих кождий з нас мусить бути прибитий, якщо хоче спасти свою душу. Певно, що тіло зі своїми помічниками, сатаною і зіпсутим світом, не має в тім ніякої радости, бо хтож охотно прибє себе до хреста? Таж тіло безнастанно кличе, ляментує- "зійди з хреста а будеш мати спокій і розкіш." Та хто слухає того підступу і йде за тілом, той переступає закон Божий, той відкидає хрест і грішить. Такому нема іншого ратунку як перепросити Бога, наново взяти на себе хрест Його святого закону і той хрест терпеливо нести аж до кінця життя. В дні Суду Божого не поможе йому ніч така вимівка: "Господи я любив хрест, таж я богато раз на день хрестився." Така облуда є обридженням для Бога. Суддя Христос хоче нас бачити на Суді з хрестом на плечах себто з вірним заховуванням заповідий Божих й церковних інакше скаже до нас то страшне слово: "Іди геть від мене... Я тебе не знаю—"

Але християнин, що поважно любить хрест, бере на себе ще й другий ряд хрестів, тих противностів і терпінь, що йому Бог щодень посилає. Якби нам у це свято Здвиження Чесного Хреста подав хтось маленьку частинку того дерева, на котрім помер наш Спаситель то ми прийнялиби його з великою радістю і вдячністю, ми почиталиб його набожно і уважно переховувалиб його. А власне ті терня й будяки, себто прикрости й терпіння земського життя, що їх тобі сам Бог посилає, це частинка того Чесного Хреста. Піддайся волі Всемогучого, Котрий так хоче, прийми охочо ті хрестики щоденні без відказування на когобудь а як в надмірі терпінь твої уста зложуться до нарікання, тоді пригадай собі тих сім слів Ісуса конаючого на хресті.

Чи Ісус вмираючий невинно на хресті нарікав на таку гірку долю? А коли Ісус з любови до нас так спокійно і добровільно терпів, то оскільки більше і ми повинні з любови до нього щось терпіти. Коли нам життя допікає тоді ще більше і горячіще молімся а в молитві Ісус Хрестоносець нас потішить, покріпить і всі гіркі болі нам осолодить. Читаємо в св. Письмі, що жидам в пустині раз бракло свіжої води. Вони знайшли тільки гірке, солоне озеро і тому шемрали проти свого вождя. Тоді Мойсей помолився і Господь показав йому дерево. Як тільки Мойсей кинув то дерево до води, вона стала солодка і до пиття відповідна. Ось так і хрест Ісуса, як ми йому набожно приглянемося, то він відбере всю гіркість від нашого хрестика а деколи і в солодич замінить.

Хрест заслужив Спасителеві безконечну славу і звеличання. "Чи не мусів Христос терпіти і так увійти в свою славу?"—питає св. Письмо. З хрестом прийшло благословення для всього людства. В хресті є і наше спасення і звеличання бо якщо в життю несемо хрест розом з Ісусом то і в небі будемо з Ним разом прославлені. Отже блаженний ти, християнине, як свій хрест терпливо носитимеш аж до скону і вмреш на хресті як твій Спаситель. Тоді певно і спокійно спочиватимеш в тіни хреста, що стоятиме на твоїм гробі. Тоді певний себе можеш вийти на стрічу того Дня страшного, в котрім знак Спасителя-хрест появиться на небозводі та кликатиме всіх на Суд. Хочби хрест камінний чи деревлянний на твоїм гробі рознався в порох то хрест твоїх терпінь є записаний нестертими буквами в книзі життя. На Суді ту книгу переглянуть, Спаситель назве тебе своїм вірним слугою—правдивим хрестоносцем, та позволить тобі закоштувати пресолодких овочів хреста через цілу вічність.

УКРАЇНЦІ МУЧЕНИКИ

Парафія Пісчани. Це місточко в котрім мешкали переважно українці католики, мало около два тисячі душ. Від 1867 року кілька разів переходило воно тяжкі проби переслідування за св. віру але з кождої проби вийшло побідно. В часі впроваджування православних обрядових новостий до церкви, хоробрі пісчани станули в обороні нетикальности давного обряду, защо мусіли відболіти на собі козацькі нагайки, тюрми, вигнання до Росії, не згадуючи вже про загальне всюди,, нищення військом господарства. 1867 рік коштував Пісчан около 50.000 злотих знищення.

В 1874 році, коли піп відступник Лісовський впроваджував православні обряди, та зачав відзиватися до людий вже в православнім дусі, люди просили його, щоби дав собі з тим спокій і навернувся або, щоби, з їхньої церкви уступив. Лісовський злегковажив собі святі домагання людий а тоді воци сміло ввійшли за царські врата і попа, котрий з усієї сили опирався, вивели з церкви, а потім його річи й меблі викинули з плебанії, замкнули церкву і плебанію, а ключі поміж собою сховали. Цей відважний виступ Пісчан, наче блискавка, облетів усі уніятські парафії, а тоді і в інших місцях, як це подають очевидці, відбулися ті самі історії в церквах і на плебаніях. Це викликало великий перестрах між відступниками попами та подив і скаженість московських властий.

І знова мусіли люди тяжко покутувати за той сміліий крок. Майже половину мужчин після кровавого бичування загнано до тюрм, через два місяці мусіли кормити кілька соток салдат, а контребуції заплатили около 50.000 злотих.

В часі збирання підписів на схизму Пісчани знова переносили через 12 тижнів тяжку пробу козацьких нагайок і невільничих робіт так, що не було між ними ані одного котрий не бувби облятим власною мученичою кровю. Навіть діти, старці та женщини були спільно скатовані. Кожде з них було геройським ісповідником Христа. Через 12 тижнів мусіли годувати та оплачувати дві сотні салдат і двіста козаків, а много міщан знова всаджено в тюрми Білої і Берестя: Кількасанацятьох вивезено в глиб Росії, забравши їх від їхніх дітий, жінок та господарств, а оставших в дома знищено ліцітаціями всього маєтку кругло на 26.000 злотих за то, що не підписалися на православє. Щоби змусити людий ходити

до православної церкви. Москалі навіть замкнули латинський костел (хоч звичайно до латинських не мішалися), ксьондза вигнали а парафію ту прилучили до Білої, віддаленої на 20 верст. Та оспротілі уніяти уміли порадити собі у вишукуванню св. Тайн католицьких і мимо того, що поліція їх слідила, шукала, арештувала, та все новою котрибуцією обкладала, до православної церкви вже більш не заглянули.

Село Копитники перенесло то саме мучництво і зложило то саме визнання віри, що инші геройські українські села та відкинуло схизму. Героїчні женщини й діти не згадуючи вже про мужчин, були биті по кілька разів денно, коли на питання, чи приймають православя, гордо відповідали "Ні." Вони навіть за битя дякували катам, кажучи "Дякуємо вам сердечно за то, що даєте нам нагоду терпіти-страждати за святу нашу віру." Бичованих обкладали салдати снігом, бо слабі женщини серед того пекольного знущання мліли в руках катів. Весь дорібок, стада, збіже пожерло військо, половину людий позамикали в тюрми, а пятьох найбільш впливових господарів вигнано на Сибір.

Понад 8.000 злотих, не згадуючи вже про инші руїни й страти, мусіла парафія заплатити за свій спір і неприняття схизми. Москалі, бачуши, що парафіяни не маючи деінде їти пішли на відправи до костела в Ломазах, замкнули й його, ксьондза вигнали, а парафію латинську прилучили до Білої віддаленої 16 верст. Та і це їм не помогло, бо церква їхня справославлена стояла дальше пусткою, а люди, як ті мурашки за роботою, розходилися по далеких околицях, шукаючи правдивої науки св. Евангелія і св. Тайн—(напуття).

Чи св. Письмо позволяє красти?

Як облудною є та протестантська засада (Лютра), що "св. Письмо кождий може собі пояснити як собі хоче," бачимо з такої пригоди. Один "проповідник байбельників повернув до хати фармара, щоб навернути його на нову "віру" а що нікого не було в хаті то він украв ковт, одягнувся в нього і пішов дальше. Коли потягнули його до відвічальности то він ще обурився і доказував, що зовоім правильно поступив, бож св. Письмо каже (Гал. 6, 2) "Один одному повинен тягар носити."

МІСІЯ В КЕНДЯК

Кендяк се є місцевість в полудневім Саскачевані і лежить на сієнарській лінії, Реджайна-Вінніпеґ. В околиці того місточка є розсіяні фарми також і наших людий, Українців гр. катол., котрі гуртуються коло церкви св. Духа і мають духовну обслугу від гр. катол. священика з Брендону.

Полудневий Саскачеван, колись цвитучий і плодючий рай, зміняється тепер на пустиню. Причиною тої катастрофи є кількалітний брак дощу, а не менше брак ліса, котрий, як звісно—затримує вогкість наче губка воду. Брак ліса мститься на тій околиці ще й в сей спосіб, що сильні веснянні вітри здувають з поля весь засів і лишають за собою тільки суху землю і засмучених фармарів.

В слід за тими невідрадними природними явищами йде зубожіння населення так, що много фармарів кидає свої фарми і мандрує на північ, щоби там зачинати фармарку від "абецадла."

Наслідком зубожіння матеріяльного є також убожіння духовне. Населення, немаючи чим оплачувати священика, не має смілости вимагати від нього духовної обслуги, тоді не просять о відправу а це дуже відємно відбивається на реліґійнім життю всіх а передусім молоді і дітий.

На тім темнім тлі матеріяльних і духовних недостатків, блескучо ясніє гр. катол. кольонія в Кендяк. Ось то в часі загальної депресії, в часі господарської руїни, коли інші парафії в подібних обставинах ледво що спроможуться в рядигоди на звичайну парафіяльну відправу, тоді ревні парафіяни з Кендяк, з власної охоти, ніким до того не спонукані, просять ОО. Редемптористів з Йорктону до себе, щоб урядили в них місію.

Чи се не є приклад гідний наслідування? Чи се не є велике завстидження для інших кольоній о много заможніщих? —Чи тут не справджується пословиця, котра каже, що "добра воля творить чуда."

Добра воля наших людий в Кендяк зробила ще й то "чудо," що хотяй час для місії не був пригожий бо саме тоді зачалися сінокоси а липневе сонце не жартує, то все таки нарід громадно горнувся до місійних відправ і проповідий, навіть десятки миль здалека.

Місіонар мав працю від семої години зранка до пізної ночи. Останнього дня місії в неділю 29. липня, коли був обхід з місійним хрестом зїхалося стільки людий, що треба було перед відправою лавки повикидати з церкви а проповідати треба було на дворі.

Так! Добра воля творить чуда! Вона зробила в Кендяк ще й то "чудо," що тамошні люди як добрі христіяни-католики а не менше добрі Українці, запросили до себе монахинь, український Сестер з Ріджайни, кодрі впродовж цілого місяця вчили дітий не тільки катехизму але й рідного слова і рідного письма. А є парафії, що матеріяльно ліпше стоять і Сестер до себе для своїх дітий ще ніколи не запросили, щоб навчати дітий правд віри а про рідну школу й бесіди нема. На оправдання мусить їм служити то нещасливе, руснацьке, занесене сюди зі Старог Краю "нема як." "Нема як і нема як" тільки почуєш від них. Кендяк не признає тої поганої вимівки, немаяк, Кендяк каже "Мусить бути як."

Честь вам Українці в Кендяк. Ваша ревність не тільки Вам приносить хосен але й цілому нашому загалови. Ваша ревність вчить многих, що мимо тяжких матеріяльних обставин можна дбати і про вищі справи: про Бога, про душу і про вітчину. Вірю, що Ваш приклад, чесні люди з Кендяк, поділає на інші парафії і спонукає їх до наслідування і я можу сміло сказати: Боже! дай нам більше таких Кендяк-ів, розсіяних по цілій Канаді, а наше канадийсько-українське громадянство відродиться духовно і національно.

Як собі постелиш так ся виспиш.

Хлопчик вернув зі школи домів на обід. Мати подала йому смачну страву, а його дідуневи налляла якихось зливків в ту мисчину що з неї давала псови піло. Немічний дідуньо делікатно пожалувався на таку зневагу а тоді сердита невістка вхопила мисчину з пілом і викинула на двір. Голодний дідуньо потягся в кут, а внучок вийшов на подвірє позбирав ті черепки зложив з них мисочку та став її дротом стискати. "Нащо ти то робиш, лиши геть то"—гукнула до нього його молода мати. "Якто нащо?—відповів хлопець мамі—а з чогож я буду колись Вам їсти давати?"

Католицьким Світом

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ

О Святих Священиків-Душпастирів.

Бог хоче, щоб усі люди були спасенні, але не всі в однаковий і той сам спосіб. Так як в небі є ріжні степені слави, так і на земли є ріжні стани життя....ріжні способи осягнення неба. Ізза взнеслости цілі, для якої Господь установив священство, цей стан є зпоміж усіх найвзнесліщий. І яка є його ціль? Святий Апостол Павло відповідає нам ось цими простенькими словами: "Бо кождий первосвященик взятий з людий, для людий поставляється на службу Богові, щоби приносити дари і жертви за гріхи, що може мати співчуття для невіжів і блудячих." Іншими словами Христос установив священиків на це, щоб вони продовжали діло, яке Він сам розпочав....діло відкуплення людського роду.

Ізза тої то високої взнеслости священства вимагає Господь від тих, що є ним облечені, високої святости. Вже в Старому Завіті сказав Бог: **"Священики святими мусять бути перед Богом своїм."** То якоїж доперва святости вимагати мусить Він від священиків Ноного Завіту! О стільки більшої о скільки Новий перевисшає Старий Завіт. Священики Нового Завіту приносять Безкровну Жертву, якою то жертвою є сам Господь Ісус Христос. Вони мають ключі небесного царства. Вони є співпрацівниками Христа у відкупленню людського роду. Вони є посередниками між Богом і людьми.

І чим може бути більша взнесліть і гідність якогось стану як гідність і взнесліть стану священичого? А дальше, чиж не треба, до гідного сповнення цего високого уряду, великої святости?

І ось тому то свята Церква, устами Святішого Вітця Папи Римського, взиває всіх вірних передусім членів Апостольства Молитви, щоби молилися в цьому місяці о святість тих, що їх Бог вибрав і поставив на це, щоб були Його священиками, щоб були душпастирями. Від їхньої святости залежить святість инших,—тих, яких душі безмертні вони мають провадити до Бога. Не вистарчить нам мати богато священиків—яких нам так дуже треба—але треба щоб вони були, в першій мірі, святими мужами. Святости цеї їм треба,

так до справования свойого святого уряду, як також на це, щоб своїм святим і бездоганним життям до святости й других потягали. Священики, по словам Христа, мають бути "світлом світа," щоб так кождий, бачучи їхне добре, святе життя, прославляв Бога та йшов за їх приміром дорогою чесноти, дорогою святости.

Тому молімось в цьому місяці щиро і жертвуймо всі наші діла в тім намірі, щоби виблагати в Бога, для нашого народу, не лиш велике число священиків, але передусім священиків по Божому Серцю, священиків святих.

Хай нашим кличем до Бога буде: Господи, дай нам святих, ревних священиків.

** **

Лист зі Львова (зі Старого Краю)

Один з наших монахів братників дістав лист від монаха-братника нашого Чина зі Львова з котрого тут подаємо деякі вимки, котрі можуть цікавити наш ширший загал в Канаді.

....Ви вже певно там читали про той славний стопятьдесятьтисячний українсько-католицький здвиг, що відбувся минувшого року в маю у нашім княжім городі Льва, започаткований українсько-галицькими Владиками під кличем "Українська молодь Христови." Столиця галицької України наповнилась тоді гарним цвітом народу-молодіжжу а почавши від того свята, наша молодіж почала гуртуватись масово в своєрідній організації п. з. КАУМ, себто Католицька Акція Української Молоді. За минувший рік зорганізувалось у КАУМ-і вже стопятьдесять численних кружків мужеської молоді і стільки дівочої. Навіть деякі православні священики з Волині приїзджають до Львова і просять о статути КАУМ-а, щоб могти і в себе зорганізувати молодь в Христіянськім дусі.....

На Волині поміж нашими православними братьми все більше і більш розбуджується туга за св. єдністю. Минувшого літа аж 56 сіл православних проспли, щоб їх приняти до Католицької Церкви бо признають, що тільки вона одна є правдива Христова Церква і тільки в ній можна спасти свою душу, бо тільки Петрови дав Христос ключі царства небесного. Який великий жаль, що тим селам треба було відмовити приняття до нашої церкви тому, бо власти не допускають на Волинь українських священиків з Галичини. Не вірять нам і кажуть, що нам не ходить о віру а тільки о збудованя України. Наші домінанти добре розуміють, ліпше від нас в чім лежить сила народу, іменно в зєднанню в св. католицькій церкві і тому до тої єдности народу не допускають. Сього року в червні

знова 30 сіл з Волині прислали просьби з підписами о приняття до св. катол. церкви і знова наші церковні власти з гірким болем в серці мусіли відповісти, що власти державні не допустять на Волинь ані одного священика з Галичини. Пр. з одної православної парохії прийшла просьба до нашого Преосвященного з 200 (двіста) підписами самих мужчин, щоб їм прислати католицького священика і утворити католицьку парохію. Преосвященний Николай (Чарнецький) в розмові з нами сказали, що якби Їх Ексцелєнція Митрополит Андрей мали на Волині власть і взяли там під свою руку провід то в дуже скорім часі ціла Волинь булаб католицькою і творилаб цілість з Галичиною. Сумні слова чули ми з уст Владики, що. ...уряд не позволяє навіть капличку поставити там, де наші брати православні Українці, переходять до католицької віри. Наші зєдинені братя моляться Богу в звичайних шопах а на Йорданські свята Преосвященні мусіли відправляти під голим небом на морозі бо поліція не позволила в шопі правити, кажучи, що стодола може від свічок запалитись. Від тоді ся заборона повтарялась кілька разів.

Таке виходить з того, що наші Волиняки, котрі перейшли до католицької віри, зовсім не можуть мати відправ, бо каплиць будувати не вільно, в шопах правити не вільно і під голим небом не можна молитись. Отже як і де відправляти?.... Треба подивляти сильну віру тих людий і їх любов до єдности церковної. "Повірте мені—пише один селянин до Преосвященного Николая—що пишу зі сльозами але тішуся, що Милосерний Господь дає нам терпіти за віру, за правду....."

Я вже вам згадував, дорогий брате в попереднім листі за колишнього нашого ювеніста Прилуцького. Він тепер вже є священиком і мав недавно тому першу Службу Божу в Докудові на Підляшшу, звідки він походить. На його Службі Божій були тисячі людий, мимо того що се православна околиця. Він там лишиться і буде працювати над зєдиненням в святій Католицькій Церкві , наших братів Українців, котрих тому кількадесять літ московське нахабство насильством і жостоким кровопролитям вкинуло в обійми схизми....Преосвященні Николай, котрі тепер перебувають у нас від двох неділь дають Сестрам Василіянкам реколєкції а віддтак поїдуть до Відня, де мають у нашій церкві св. Варвари висвятити кількох питомців на священиків, звідти поїдуть до Інзбруку в Тиролю на свячення наших питомців, потім в тій самій ціли до Німеччини, до Монахіюм а звідти до Бельгії, де мають висвятити наших пять богословів (Редемптористів.

В Бельгії священня відбудуться в днях 25, 26, і 28 серпня. Якщо

пр. бр. Форнальчик дістане диспензу (бо ще бракує йому півтора року до 24 літ) тоді буде мати наша українська віцепровінція ОО. Редемптористів знова шість молодих священників і ревних апостолів у винограді Христа. Ось їхні імена: Шавель Стефан, Ґрама, Йосиф Корба, Кочут Михайло, Шавель Стефан (молодший) і правдоподібно Форнальчик Йосиф. Піддияконами будуть отсі: Гнатишин, Пилюх, Шавель Григорій, Перетятко і Юськів. Інші (шось 20) приготовляються там на богословії до тої високої Тайни священства. Останні відіхали до Бельгії до Лювапії на фільозофію отсі: Щирий, Рудка, Козак, Курчаба, Германюк і Бартиш. Новіціят в Голоску кінчить тепер пятьох: Іваськевич Андрій, Решитило Богдан (сестрінок Преосвященного Григорія Лакоти еписк. пом. перемиського), Володимир Багнюк, Нагірний Іван і Богдан Курилас. Принято сімох нових кандидатів, котрі вже скінчили ювенат у Збоїсках і здали матуру: Дмуховський, Мороз, Потарайко, Шмудло, Ломага, Лабяк і Криса. Якщо у вас у Канаді є замало покликань до монастиря то почекайте терпеливо пару літ а ціла армія молодих Редемптористів-Місіонарів виїде з Галичини до Канади і здобуде її.

В нас у Голоску, як звичайно по давному, все богато праці. Впр. О. Віцепровінціял постійно їдуть на місії, то з сим то з тим отцем. Сього місяця мали місію в повітовім місті Підгайцях: оповідають, що надзвичайно гарно і успішно відбулася. Примірром місійний, тяжкий, дубовий хрест несли улицями міста в місійнім поході самі академики, (студенти університету): самі о той гонор для себе просили. Останню місію давали десь в повіті збаражськім, де парохом був колись священник, відступник Наумович. Можете собі представити як велике занедбання релігійне було в такій парафії, де сам пастир був супостатом. Але місія свята через десять днів, це наче теплий зливний дощ Божих ласк на пустій пустині грішних душ. Майже всі навернулись а люди оповідали, що сповідались навіть такі, котрі вже по 20 і по 30 літ не сповідались. Тепер вони є на місії з одним отцем десь коло Сянока, на Лемківщині. В нас у Голоску також відбулася в парафіяльній церкві місія під проводом о. Корби і о. Боского, котрий був колись в Канаді, в Айтуні. Успіх місії був надзвичайний. Церква все була підчас проповідий повна людий і наших і навіть багато латинників. Ходили на місію люди не лиш з Голоска але з усіх північних передмість і підльвівських сіл; з Клепарова, Замарстинова, Брухович, з Гамульця, а з Грибович навіть завзяті суботники приходили. Все таки ласка св. місії поділала і кількох з них навернулося зі своїми родинами: казали, що аж доперва на місії пізнали,

де правда а де блуд. В дні походу з місійним хрестом завитали до нас Преосвященні Іван Бучко і виголосили довгу і гарну, дуже зворушаючу проповідь на горі а потім взяли участь особисто в поході. Похід відбувся довкола нашої обитації. Преосвященному асистували кількох священиків і наші новики в дальматиках. Рівнож "Соколи" з Голоска творили шпалір для свого Владики.

І ще одною новиною поділюся з вами, дорогий брате! В Голоску буде монастир і захоронка Сестер монахинь св. В.В. Наш добродій пан Столикевич, перенісся вже до вічности але перед смертю записав для Сестер (у Львові на ул. Потоцького) весь свій маєток, свої домп і шість моргів городу: думаю, що ви заєте його хати....

Кромі місій, дають наші отці також богато реколєкцій. Я знаю за сі, що були у Львові: В Преображенці, в церкві св. Юра, у С.С. на ул. Потоцького, в церкві Успення, в церкві св. Андрея на Клепарові, в Голоску великім і.т.д. На Клепарові відбудеться св. місія під проводом Впр. О. Віціпров., котра скінчитсь як Бог поможе на Воздвиження. Ця церква вже виправлена, є дуже гарна і на Воздвиження буде Архиєрейське посвячення її.....

Наш Впр. О. Протоігумен приїхали тепер до Галичини і перепроваджують канонічну Візитацію в наших монастирях, а потім будуть візитувати також монастері Сестер.....

С.С. Служебниці мали недавно в Галичині першу капітулу цілого Чина і вибрали собі Архимандритку. Нею зістала Сестра Вероніка, бувша Львівська настоятелька....

Їх Ексцеленція наш Митрополит то здоровий то хорі. Недавно посвячували кооперативний прапор, взяли участь у святі Сокола-Батька, а слідуючої неділі були на святі Рідної Школи. Їх звичайно носять або возять, вже дуже прослабли. Молімся, щоб Господь Ісус кріпив їхні сили, щоб вони ще довго управляли галицьку Христову ниву на славу Божу, на спасення людських душ і на розквіт українського народу . Молімся, щоб Всемогучий дав нашій церкві святих, ревних священників, місіонарів, просім Господа жнив, щоб післав на свою ниву пильних робітників бо жниво велике і вже доспіло. У Львові в Українській Богословській Академії є тепер 350 теольогів а других 350 кандидатів мусіли відправити ізза браку місця. Тимбільше просім Пресвяте Серце Христове і Непорочну Діву Марію, щоб сі богослови стали святими священниками, такими якими бажає їх мати їхній взір, Первосвященик Христос Кличмо з глибини душі: "Ісусе! дай добрих священиків Твоїй св. католицькій церкві, нашому поневоленому українському народові....

Прошу при нагоді поздоровити від нас нашого колишнього

співбрата а тепер священика в Канаді о. Николу Сірого. Перекажіть йому, що ми бажаємо много благодати Христової і молимось за нього, щоб був священником після Серця Божого, щоб Пресвяте Серце Ісуса кріпило його і усвятило....

Дорогий співбрате! моліться за мене як і я за вас молюся, щоб ми сталися святими монахами-братчиками, Редемптористами. Не маємо іншої цілп тут на землі, як тільки статися святими. Здоровлю Вас і бажаю Вам всього найлучшого від нашого Спасителя, щоб Ви прожпвали серед буденної тяглої праці в любові, в мирі і згоді братній, щоб на цій долині сліз та горя здобули собі велику святість,щоб колись по земських трудах дістались до неба, де вічна радість і щастя вічне а смутку нема....

Слава Ісусу Христу!

Редакція "Голосу Спасителя" в імени своїм і своїх заморських читачів щиро дякує доброму братчикови Пилипови за такі цікаві новинки зі Старого Краю. Просимо і на дальше не забувати за нас і час до часу прислати нам якусь вісточку із нашої любої, дорогої нам Галичини!

⁂ ⁂

В Росії і на Україні знова грозить голод міліонам населення. Вістку сю дає нам Др. Аменде, який є предсідателем Запомогового Комітету для голодуючих в Росії. Він має на це докази, що яких десять міліонів населення тамошнього вигине цеї зими з голоду. Большевицьке правительство, розуміється, скриває ці факти, о скільки може, але вже й самі большевики признають, що ізза великої посухи, матимуть цего року замало збіжа. Після Дра. Аменде, цей голод готов дорівнати тому, який навістив був Сосітську Росію і Україну в 1921 році.

В Злучених Державах і Англії ведеться тепер завзята кампанія проти неморальних рухомих образів (moving pictures). Це вже час, щоби щось під тим оглядом зробити. Неморальні рухомі образи накоїли вже немало зла головно молодим душам.—Чотири роки тому, коли почалась була подібна кампанія, то продуктори фільм, зворушені, що прийдесь понести великі страти грошеві, пообіцяли були, що самі "заметуть свою хату," однак були це лиш пусті обіцянки. Тепер усі здорово думаючі люди—в першій мірі Католики почали бойкоти неморальних фільм—бойкот, який тяжко відбивається на кишенях продукторів, а це одинокий спосіб в який можна прийти до порозуміння з тим несовістними людьми.

Коли в румунських церквах при російськім кордоні правились Великодні богуслуження в ночі з 7 на 8 квітня, то богато російських селян позбігались на кордон, повклякали й молились. Большевики, побачивши це, вислали відділ війська, яке скорострілами поубивали всіх молячихся селян, що не могли втічи.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Хитрий Німець.

Одного разу прибули Японці кораблем зі своїм послом до Голяндії. Малі діти, що хотіли собі покепкувати зі смаглявих Японців, обома руками зробили довгий ніс в сторону гостий, яких ще ніколи в своїм життю не бачили. Японський посол і його товариство остовпіли з дива. Не знали що має значити таке глумливе приняття і просили свого провідника Німця о пояснення. Німець не хотів сказати правду, що зухвалі діти так насміхаються з них і збрехав їм, що в Голяндії власне таким способом оказують другим глибоке вшанованння і честь. Слідуючого дня Японці пішли до короля на авдієнцію і зробивши руками довгий ніс привитали короля таким самим способом, яким вчера витали їх коло пристані голяндські діти. Король цим дуже обурився, а Німець аж поблід зі страху але в тій хвилі отямився і пояснив королеви, що то в Японії таким дивним способом оказується комусь найбільшу честь. В тій хвилі випогодилось обличча короля і він рівнож враз зі своїми дворянами і дамами показав в сторону Японців "довгий ніс." Та хоч брехнею світ перейдеш, назад не вернеш.

Священик (до умираючого, що гнівався з сусідом):—Прости свому сусідови та помирися з ним!

Хорий (по надумі):—Як я дійсно умру, то прощаю, але як видужаю, то бігме кости поломлю!

Учителька: Як то, Мариню, нема у вас тут на селі навіть лікаря?

Маринa: Нема прошу пані, бо наше село бідне, тому люди самі вмирають, нема кому помагати.

—Тобі бракує лише двох рогів, а бувби ти дійсно правдивий осел.
—Чейже осел не має рогів.
—О, як так то тобі вже нічого не бракує.

Учитель (до ученика):—Коли Колюмб відкрив Америку?
Ученик:—Я також не знаю, прошу пана професора!

Мама:—Чи я тобі не казала дивитися, коли молоко збіжить?!
Дочка:—Як так зробила, мамо! Молоко збігло рівно о 10 годині.

КАТАЛЬОҐ КНИЖОК

Які можна набути в "Голосі Спасителя"

*** ***

Молитва о добрий успіх місії 100 примірників ..	$2.00
Церкоь Українців в Канаді	1.00
Памятка св. Місії	1.00
Життя св. Йосафата.....	.40
Христ. Невіста	50
Життя св. Йосафата в упр.	.75
Про Чернече Життя.....	.40
Молитва могуче средство спасення.....	25
Поучення і поради	25
Читання о Преч. Діві.....	.20
Чи біблія спасає.....	.20
Польні Лелії	.20
Картки до велик. сповіди ..	20
Народний Катехизм	20
Церковні пісні	20
Церковні коляди	20
О Вірі	15
Набож. в честь св. Йосифа.	15
Мартин Лютер	15
О Святім причастію	15
Де знайти правду	15
Червона Смерть	.15
Яка повинна бути сповідь.	15
О покаянню	10
Сердешня Мати	10
Духовна Вязанка	.10
Незабудька для молодих дівчат	10
Памятка для робітників ...	10
Тропарі воскресні і. т. д....	10
Ак. М. Б. Н. П. в язику українськім і старославянськім .	10
Життя св. Тереси від Д.І..	10
Короткі Розваги над станом душі	5
Молебен до С. Хр.....	.5
Наб. в честь св. Арх. Мих. ..	5
О любві.....	5
Діточа присяга	5
Як молитися на вервиці..	5
Потіха для терпячих	5
Десять Божих заповідей для емігрантів	5
Від школи до касарні	5
Чи наука противиться вірі .	5
Всьо переминає	5
Розумний молодець	5
Вписовий листок Ап. Мол.	5

THE REDEEMER'S VOICE

Catherine St., Yorkton, Sask.

МЕЛЕНА З МИТОЇ ПШЕНИЦІ

Robin Hood
FLOUR

ЧИСТА —— БІЛА

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.
1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою ріжницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голгофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождийраз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на це, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приносить Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надолужити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніща молитва.

• •

Тому, якщо ви потеребуєте якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим помершим, які може мучаться в чистилищи і чекають на ваші молитви,—то найміть Службу Божу, або у вашого отця пароха, або пришліть до нас, на адресу:

THE UKRAINIAN CATHOLIC MISSION
Ontario Ave. —:— Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Alvena, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневник виходить в Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

УСПЕННЯ МАРІЇ

(Продовження)

Марія: Ти не знала, що ти робиш; тебе обманули, намовили.

Лєо.: Так, намовили, але той, що це зробив, той, що вложив сей злобний крик у мої діточі уста—це був....мій батько.

Ліда: Твій батько?

Домка: О, як страшно!

Марія: Хто-ж ти, дівчино?—скажи без боязни.

Лєо.: Так я скажу. Слухайте!—Я донька Каяфи, дитина первосвященника. Чи маю казати ще більше? (Поступає дещо в зад і благально підносить руки.) О, дайте мені спокійно відси відійти—не проклинайте мене,—ах! не проклинайте мене!

Марія: Ні, далеко це від нас, дитино! Наколи тобі можливо, приведи сюда і свого батька.

Лєо.: Мого батька? Він небіщик, він помер, його придавила кров Розпятого.

Ліда: Яке болюче й лячне слово!

Домка: Тобі тяжко думати про свого батька? Май довіря до нас, бідна дитино!

Лєо.: Він також, яко найвищий Архиєрей, кликав того дня серед народу: "Кров його на нас і на наших дітий."—Вона прийшла, і страшенно розторощила всьо—як пімста Єгови. Мого батька вислали до Кесарії, пізвали на суд Вітолія і претор позбавив його святого уряду, відобрав йому дім і майно. Навіть свою вітчину мусів покинути і жебраком перейти до далекої Галії. Тут він, що привик був до почестий і поклонів, став жертвою розпуки і.... убив себе власною рукою; моя мати вмерла коло його огидного

Українці Католики Канади єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Alvena, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневник виходить в Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

УСПЕННЯ МАРІЇ

(Продовження)

Марія: Ти не знала, що ти робиш; тебе обманули, намовили.

Лєо.: Так, намовили, але той, що це зробив, той, що вложив сей злобний крик у мої діточі уста—це був....мій батько.

Ліда: Твій батько?

Домка: О, як страшно!

Марія: Хто-ж ти, дівчино?—скажи без боязни.

Лєо.: Так я скажу. Слухайте!—Я донька Каяфи, дитина первосвященника. Чи маю казати ще більше? (Поступає дещо в зад і благально підносить руки.) О, дайте мені спокійно відси відійти—не проклинайте мене,—ах! не проклинайте мене!

Марія: Ні, далеко це від нас, дитино! Наколи тобі можливо, приведи сюда і свого батька.

Лєо.: Мого батька? Він небіщик, він помер, його придавила кров Розпятого.

Ліда: Яке болюче й лячне слово!

Домка: Тобі тяжко думати про свого батька? Май довіря до нас, бідна дитино!

Лєо.: Він також, яко найвищий Архиєрей, кликав того дня серед народу: "Кров Його на нас і на наших дітий."—Вона прийшла, і страшенно розторощила всьо—як пімста Єгови. Мого батька вислали до Кесарії, пізвали на суд Вітолія і претор позбавив його святого уряду, відобрав йому дім і майно. Навіть свою вітчину мусів покинути і жебраком перейти до далекої Галії. Тут він, що привик був до почестий і поклонів, став жертвою розпуки і.... убив себе власною рукою; моя мати вмерла коло його огидного

трупа, а **мене** Римляни вигнали з міста. Так прийшла я тут!.... (кидаєсь на коліна). Маріє, що-ж мені тепер скажеш?

Марія (подає їй ласкаву руку): Я твоя Мати!

Лєо.: (Все на колінах) Мати, Мати!—Чиж можу бути звільнена від крови того праведника.

Марія: Тіло і кров Сина Чоловічого є також твоїм дарунком. —Ти ще не година тепер того поняти; але яко віруюча дитина Марії колись то зрозумієш.

Лєо.: (Встає, до Домки й Ліди): Ви чули? Я буду дитиною Марії, вже не буду більше нещасливою донькою Каяфи. (тішиться).

Ліда: Ти остаєш нашим гостем.

Домка: Позволь нам, Мати Маріє, зіставити в нас хоч на час твою вибрану дитину;—ми подбаємо, про ню добре в нашій хатині.

Марія: Так, спочинь коло цих співчуваючих сердець після таких гіркіх хвилин.

Домка: Ось прибігає Мірям, виглядає зажурена і перестрашена.

Ліда: Чи жде нас яка біда? (молиться) Господи, додай нам сили.

6. ява.

Мір.: (з поспіхом зправа,....перелякана) Радуйся Мати Мар.: Мірям! Що то значить той смуток в твоїх очах, [Маріє! котрі все були такі веселі? Що є дитино?

Мір.: Ми журились тобою Маріє бо вже стало цілком темно, але тепер всьо в порядку. Я бачу **Тебе** тут, і тішусь, що нічого злого не приключилось тобі.

Мар.: Я осталась тут для цеї бідної дитини. Ти будеш мати в Леоні милого гостя, товаришку, нову сестру.

Мір.: (до Лєони) Витай нам! Очи Матери Марії з любовю спочивають на тобі. Рука Марії провадить до нашого мешкання—так! витай Лєоно і справді ходи з нами.

Лєо.: Ще ні.

Мір.: (здивована) Чи ти не підеш до дому Марії?

Дом.: Покищо Лєона ще наша.

Лід.: Позволиш нам Мірям?

Мір.: (до Марії) Чи маю позволити Маріє?

Мар.: Так, але нині забереш свою сестричку до нашого дому: тільки приготов для неї вигідне ліжко, щоби втомлена її голова спокійно на ньому спочила.

Лєо.: О, я вже не втомлена, не придавлена горем, ні! я тепер повна надії і в серці щаслива....(до Мірям) але може Лєона скоро буде твоїм тягарем?

Мір.: В домі Марії ніхто не є тягарем: там панує тільки солодкий мир і повна любови радість серця. Я там є, від коли я була вмерла і моє серце там є повне щастя.

Лєо.: Чи я добре чую?—Від коли ти вмерла—Чи ти вже є

Мір.: Колись Лєоно я вже була небіжкою.. [небіжка?

Дом.: (до Лєони) Так, Мірям була небіжкою—в обіймах смерти вже була навіть набальзамована на похорон.

Лід.: Син Марії збудив її зі сну смерти до нового життя.

Лєо.: Розпятий?—Знова за того якогось дивного чоловіка.

Мір.: Так! Він святий, пречудний, всемогучий але не дивний. Господь праказав смерти, щоб мене віддала і я вернула до життя знов але тепер я жию лиш для Бога і для Марії.—Навіть тоді, коли Яїр пращався з життям....

Лєо.: Яїр?....з Капернаум?....і це імя викликує в мені спо-

Мір.: Так називався мій батько. На жаль, ні при [мини.... його смерти, ні смерти моєї матери Роди, ми не могли кликати на поміч Спасителя. Він вже тоді вернув був до свого Предвічного

Лєо.: Яїр?—Рода?—Так і їх обоє переслідувала [Вітця, Бога. ненависть мого батька.

Дом.: Ох! не говори дальше, бо ще один злочин вийде на

Мір.: Ні! не бійся. Мій батько був учеником [світло дня. Господа.. Він мусів дрожати тільки перед одним ворогом і зачерез нього впав жертвою. Мого батька втопили в Генезаретському озері і я знаю як і від кого вийшов на то приказ.—То вже давно забуте й прощене. Я навіть, якби ти була донькою нашого найстрашнішого ворога....якби ти була донькою Каяфи....

Лєо.: Ох!! не говори дальше: я є нею....так, я є невинна доньМір.: (здивована й зворушена) Мій Боже! [ка Каяфи.

Мар.: (ніжно напоминає і беручи Мірям за руку каже) Мірям!

Мір.: (склоняється до Марії відтак ступає наперід і подає руку Лєоні) Із глибини серця, радо я подаю тобі руку: радуйся витай між нами. Я колись побачу мого батька й матір і надіюсь, що й доньку Каяфи запроваджу у вічний мир. (до Марії) Чи добре так Мати Маріє?

Мар.: Блаженні миротворці, бо вони дітьми Божими назвуться. (до Лєони) Чи розумієш сі слова?

Лєо.: О! не питай мене, (зітхає) чиж це є можливе? чи я вже находжуся посеред милих ангельських хорів?—дай, позволь мені вперед прийти до себе! заберіть мене....пращайте! пра-

Мар.: Так, успокійся тільки....до побачення [щайте!.... любі дружки, страх господень най буде зі всіми вами.

Дом.: І з Тобою Маріє! (Домка, Лєона в руках Ліди попарщавшись побожно з Марією входять до хатини. Мірям відходить на

ліво)

7. Ява.

Мар.: (сама, звертається дещо до хатини) Донька Каяфи у Матери Сина чоловічого. Великі річи знова зділав, Ти Господи, Ти зглянувся на смиренняк (покору) своєї раби. Могучих Ти поскидав з престолів а покірній дитині (хоч і ворога Твого Каяфи) Ти дав свою благодать.

Гавриїл: (надійшов уже перед тим з права, клякає на одно коліно і жде аж Марія скінчить говорити) Радуйся Маріє!

Мар.: (звертається, але не лякається) Гавриїле! Архангеле! Що приказує мені Господь?

Гавр.: Цар неба повідомляє Тебе: "Прийшла година, в котрій там, де я є і Мати моя прийде.

Мар.: (радісно) Величає душа моя Господа і дух мій радується в Бозі, мому Сині..і Спасителеви мому!.... (зітхаючи)

Гавр.: Всі Ангели так само в нечуваній радости ждуть Твого [прибуття.

Мар.: Чи скоро вибє та година? Це буде ще нині?

Гавр.: За три дні! Так сказав Господь!

Мар.: Боже мій! Як олень спрагнений шукає за джерелом, так душа моя тужить за Ісусом, Сином Марії!

Гавр.: Чи має Твоє Серце ще інші бажання перед останнім

Мар.: Бажання (по короткій падумі) Яб рада побачи- [днем? ти ще тут на землі Апостолів, вірних учеників Христових. Чи се

Гавр.: Тільки надійся Маріє! а Господь їх скличе [можливе? і вони прийдуть.

Мар.: Дійсно, Бог є любов завжди, всюди і у всім.

Гавр.: Яку вістку маю принести перед трон Всевишнього?

Мар.: Се я раба Господня, буди мні по глаголу Твоєму!

Гавр.: (набожно встає, кланяється і відходить)

(завіса скоро спадає)

Кінець першої дії!

За Душі

Наших Дітий

Наближається знова шкільний рік. Тисячі Українських, католицьких дітий приготовляються до того, щоби іти до школи. Ми уважалиб себе гідними справедливої нагани, наколиб не скористали з цеї нагоди, щоб особлившим способом звернутись до нашої, української католицької суспільности. Справа, о котру йде, це справа нашого життя або смерти. Від неї залежить відповідь на питання, чи ми, українці католики—і тим самим українці взагалі—вриваємо в канадійську націю і культуру могутнє, виразно українське пятно, чи може станемо тільки погноєм, на котрому вигодуються елєменти, під кождим оглядом нам ворожі. Тут іде о нашу честь і спасення вічне.

Требаб бути сліпим і глухим, щоб не видіти й не чути, що на цілому фронті в Канаді, як і по цілому світі, відбувається тиха, одначе завзята борба: Борба о душу молоді. Борба ця є небезпечна, тим небезпечніща, що її провадиться з ворогами, котрих оружжа укрите, котрих лице заслонене маскою. Наша молодь, її родичі, у величезній мірі і наше учительство, немов оголомшені і без памяти йдуть, кидаються в руки ворога. Вони не бачуть, що йде тут о життя і смерть молодих душ. А преціньне бракує пересторог, котрі немов гомін труби несуться в уши тих, котрі не сплять. Це голоси мудрих державних мужів, голоси тих, що стоять на чолі Христової Церкви, котрі з безмірною повагою напоминають, щоби старатися о христіянське виховання молоді. Понад усі ті голоси несеться могутний поклик Святішого Отця, щоби католицька молодь непохитно, аж до останнього віддиху осталась вірною Ісусу Христу.

Богу слава, в нас українців у Канаді, особливо останніми часами, повстає ряд молодих душ і ми можемо дивитись на них зі святою гордістю і горячою вдяністю за це, що високо і сміло підносять вони нечуваний колись у нас клич: Все для рідного краю, а рідний край для Ісуса Христа!

КАТОЛИЦЬКІ РОДИЧІ! ОБНИМАЮЧИ ЗОРОМ ЦЮ ВЕЛИЧАВУ БОРБУ О БУТТЯ НАШОЇ МОЛОДІ, МИ КЛИЧЕМО ДО ВАС: ДОЛОЖІТЬ НАЙВИЩИХ ЗУСИЛЬ ДО ТОГО, ЩОБИ ВАШІ ДІТИ ДІСТАЛИ ХРИСТІЯНСЬКЕ ВИХОВАННЯ І ПОСИЛАЙТЕ СВОЇХ ДІТИЙ ДО КАТОЛИЦЬКИХ ШКІЛ, ХОТЯБ І ЦІНОЮ КРОВАВО ЗАПРАЦЬОВАНОГО ЦЕНТА. ЦЕ ВАШ ОБОВЯЗОК, ЦЕ НАЙВИЩЕ ЗАВДАННЯ ВАШОГО ЖИТТЯ.

Ми маємо свої Інституції, котрими сміло і без боязни можемо похвалитися перед своїми і чужими в цілій Канаді: Школи Сестер і Колегію Святого Йосифа в Йорктоні. Цього шкільного року ми безмірно тішимось тим, що можемо українській суспільности подати до відома один з далекосяглиг фантів у історії нашого життя у нашій новій Вітчині:

В Йорктоні, в Провінції Саскачевану отворено цього року Вищу школу. Ціною великодушної посвяти наші Сестри, вирікаючись усяної земсьної нагороди, від довгих літ провадять у Йорктоні школу, котра є гордістю нашого народу в Канаді. Кілька літ тому, щоби наша молодь мала повне католицьке виховання аж до найвищих степенів (грейдів), зачали Сестри, кваліфіковані учительки, провадити крім звичайних степенів від першого до осьмого, також вищі степені від девятого до одинайцятого.

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ! УКРАЇНСЬКІ РОДИЧІ! КОРИСТАЙТЕ З ЦЕЇ БОГОМ ДАНОЇ НАГОДИ І ПІШЛІТЬ СВОЇХ ДІТИЙ ДО ЙОРКТОНУ! НІДЕ В ЦІЛІЙ КАНАДІ НЕ ЗНАЙДЕТЕ ПОДІБНОЇ НАГОДИ!

ГЛЯНЬТЕ В НАШЕ УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЖИТТЯ І ПОБАЧИТЕ, ЩО НАРОДНЯ І РЕЛІГІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЙОРКТОНУ Є В ОСНОВАХ КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ! ЦЕ ФАКТ, КОТРИЙ ПОСЛУЖИТЬ ВАМ ЗАПОРУКОЮ, ЩО В ЙОРКТОНСЬКИХ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ІНСТИТУЦІЯХ ВАШІ ДІТИ ЗДОБУДУТЬ ВСЕ ТЕ, ЩО ЇМ ПОТРІБНЕ, ЩОБ ЗАНЯТИ ГІДНЕ МІСЦЕ СЕРЕД КАНАДІЙСЬКОЇ СУСПІЛЬНОСТИ!

Гарний шкільний будинок, під безпечною управою Сестер монахинь, українська католицька церков, котра є найгарніща в цілій західній Канаді, і де Отці Місіонарі Чина Найсвятіщого Ізбавителя щиро і совісно працюють для глибокого і широкого релігійного усвідомлення нашої української молоді, розлоге місце для спорту і забав—, це тільки деякі з усіх вигод, котрі Ваші діти, наша молодь, будуть мати.

Всі діти відбувають державні іспити по англійськи і при тім учаться і по українськи. Гарні успіхи останнього року є неоспоримим доказом, що Йорктонська школа досконало відповідає всім вимогам. Ми без боязни закликуємо всіх тих, котрим лежить на серці добро дітий, щоби приїхали і самі подивились.

І ЩЕ РАЗ МИ ЗАКЛИКУЄМО А НАШ ПОКЛИК НЕХАЙ МОГУТНІМ ВІДГОМОНОМ РОЗІЙДЕТЬСЯ ПО ЦІЛІЙ КАНАДІ: ДОРОГІ РОДИЧІ, КОТРИМ ДОРОГЕ ДОЧАСНЕ І ВІЧНЕ ЩАСТЯ ДІТИЙ, ПІШЛІТЬ СВОЇХ ДІТИЙ ДО ЙОРКТОНУ ДО ІНСТИТУТУ СЕСТЕР! НЕ ПИТАЙТЕ РАДИ У ВОРОГІВ НАРОДУ І ЦЕРКВИ. ДОТЕПЕРІШНІ ДОБУТКИ Є ЯСНИМ ДОКАЗОМ, ЩО ВАША ДИТИНА ЗНАЙДЕ В ІНСТИТУТІ У ВИСОКІМ СТЕПЕНІ ТЕ, ЩО МОЖЕ ДАТИ ДЕРЖАВНА ШКОЛА, АЛЕ КРІМ ТОГО І НАДІВСЕ ТЕ, ЧОГО ДЕРЖАВНІ ШКОЛИ ДАТИ НІЯК НЕ В СИЛІ: РЕЛІГІЙНЕ І МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ!

По інформації проситься звертатись на понищий адрес:

Rev. Sister Superior
SACRED HEART INSTITUTE
YORKTON, SASK

або:

Rev. Father Superior
UKRAINIAN CATHOLIC MISSION
YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

За дозволом духовних властий

Рік 1, Число 12, Жовтень, 1934.

Ваші Приятелі Любилиб Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ

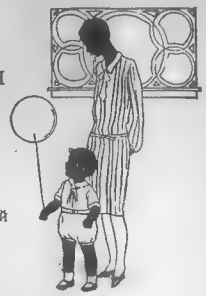

Позвольте Нам Зняти Її

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK
Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler

ДЕНТИСТ

Екс Рей і Газові Прилади

Ручимо за Вдоволення

Phone 209 BROADWAY YORKTON, SASK.

The 'CO-OP' is the FARMER'S CREAMERY

КУПУСМО

ЯЙЦЯ Платимо Найвищі Ціни **СМЕТАНУ**
Відсилайте все до нас для
ЛІПШИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

ПРОДАЄМО

"VELVET ICE CREAM"

Низабудьте Купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

SASKATCHEWAN CO-OPERATIVE CREAMERIES
YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

• •

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.

Subscription per year: Canada and U.S.A., $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

• •

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer 's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

• •

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION
ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

Голос Спасителя — Символи Марії — Українці Мученики — Христос-Цар Наш — Чи св. Йосафат Переслідував Православних? — Лист до Молодих. — Покликання Гані.— Біблійні Оповідання. — Промова Впр. о. Делярія на Похороні. — Католицьким Світом. — Веселий Кутик. —Нова Укр. Парохія.

КАЛЄНДАР НА ЖОВТЕНЬ

1.—П. Преп. Евменія.
2.—В. ММ. Трофима, Саваїта і Доримед.
3.—С. ВМ. Евстахія.
4.—Ч. Отд. Возд. і Ап. Кодрата.
5.—П. Сщм. Фоки.
6.—С. Зачаття Йоана Хрестителя.
7.—Н. 19 Нед. по С. Первомц. Теклі.
8.—П. Преп. Евфросинії.
9.—В. Ап. і Ев. Йоана Богосл. (на нед.)
10.—С. М. Калістрата.
11.—Ч. †Преп. Харитона.
12.—П. Преп. Кириїка.
13.—С. Сщм. Григорія Армен.
14.—Н. Жовтень. 20 Н. по С. Пок. Пр. Б.
15.—П. Сщм. Кипріяна і Мц. Юстини.
16.—В. Сщм. Дионізія.
17.—Я. Сщм. Єротея.
18.—Ч. Мц. Харитини.
19.—П. †Ап. Томи.
20.—С. ММ. Сергія і Вакха.
21.—Н. 21 Нед. по С. Преп. Пелагії.
22.—П. †Ап. Якова Альфеєвого.
23.—В. ММ. Евлампія і Евлампії.
24.—С. Ап. Филипа.
25.—Ч. ММ. Прова, Тараха і Андроніка.
26.—П. ММ. Карпа і Папили.
27.—С. ММ. Назарія, Протасія і пр.
28.—Н. 22 Нед. по С. Преп. Евтимія.
29.—П. М. Лонгина Сотника.
30.—В. Прор. Озії.
31.—С. †Ап. і Ев. Луки.

УСТАВ НА ЖОВТЕНЬ

7.—**Н. Нед. 19 по С. і Ап. Йоана Богослова**:—Всеночне; глас 2. Еванг. утр. 8; на літ. Тропар Воскр. і Богослова і Кондак Воскр.; Слава: Кондак Богослова, І нин: Богородичен. Прокімени: Воскр. і Богослова. Апостол зач. 194 і 73; Еванг. Луки зач. 26 і Йоана 61.

14.—**Н. Нед. 20 по С. і Покров Пресв. Богородиці**:—Всеночне, Глас 3. Ев. утр. Луки зач. 4. На літ. Тропар Воскр. і Покрова, Слава:Кондак Воскресний, І нині: Кондак Покрова; Апост. зач. 200 і 320; Еванг. Луки 30 і 54.

21.—**Н. Нед. 21 по С.** Гл. 4; Еванг. утр. 10; на літ Апостол зач. 203; Еванг. Луки 33.

28.—**Н. Нед. 22 по С.**:—Гл. 5; Еван. утр. 11. На літ. Апост. зач. 215; Еванг. Луки 83.

НАША ПЕРЕПИСКА.

Ілько С.—Давфін, Ман.: Передплату одержали. Щиро дякємо.

М. П.— Ст. Боніфас, Ман.: Передплату одержали за що щиро дякуємо.

о. Н. Дрогомірецький, Геф., Саск.: Гроші за друкарську працю одержали як рівнож і передплату. Щире спасибіг. Хай Всемогучий благословить Вашу працю на новім полі.

о. Н. Волощук,—Джонставн, Па.: Щиро дякуємо за передплату.

о. Н. Демків,—Спасибіг за передплату.

М. Ковбель, Саскатун, Саск.: Щиро дякуємо за передплату.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видаваний Місіонарями Чина Найсв. Ізбавителя.

Рік 1, Число 12 Лист за Жовтень 1934

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Дорога душе! Пригадай собі, яку то гіреньку муку ти відчуваєш тоді, коли з тобою люди обійдуться невдячно. Часто ніяке інше терпіння так не засмучує тебе як тота **невдячність**. Але уяви собі

який страшний біль відчувало в городі оливнім Моє ніжне, всіх любляче Серце, коли бачило, що на Мої добродійства і любов люди відповідають зневагами й гріхами, ще й нині, як колись, Я мушу жалітись, що приходжу поміж своїх і свої не приймають Мене, бож многі живуть так, якбито Я їм ніколи нічо доброго не зробив і нічо не терпів з любови до них: живуть так, якбито Я був їхнім ворогом, найбільшим у світі. Навіть звірята показують вдячність своїм способом за найменший дарунок для них та показують свою радість ізза того, що своїх добродіїв бачать. А як це діється, що стільки людий і не згадає про Мої дари для них.

Скажиж мені, дорога душе, чи міг Я вам зробити ще щось більше від того, що Я зробив, щоб позискати вашу любов? Якби Я мав спасти від смерти навіть самого св. Отця то що міг Я більше зробити, як прибрати собі людську природу і жертвувати життя на Відкуплення. Подумай собі, що десь якийсь пан дав свою кров і своє життя за свого слугу, яку то вдячну згадку мав би той слуга про свого пана: до суду-віку не забуваи йому того. Чомуж то тільки один Я, що дав своє життя з любови до вас, не можу здобути собі вашу любов?

Звичайно пишуть в книжках, що то предвидження моєї жостокої Страсти так дуже засмутило Моє божественне Сер-

це в городі оливнім. Однак признаюсь тобі, що ще більший смуток спричинила Мені та невдячність, якою люди відповідають на Мою ніжну любов до них. Власне то ця невдячність людий витиснула з Мене аж кровавий піт, що стікав на землю: та невдячність так боліла Мене, що з того Я конав і з того Я міг тисяч разів вмерти, як би не Божа сила в Мені, котра підтримувала в Мені життя для дальших терпінь. Так треба розуміти Мої слова: "Смутна душа Моя аж до смерти." Через цю невдячність Я плакав гірко вже в стаєнці Вифлеємській: через цю невдячність Я помер на хресті в цілковитім опущенню без каплини потіхи. Тому так дуже Я бажаю, щоб особливо в сих останніх часах релігійної байдужности ви всі направляли ті кривди невдячности і винагороджували любов Мого божественного Серця. "Ось це Серце, що так дуже полюбило людий"—сказав Я до моєї учениці Маргаріти, а від більшої части людий Я відбираю тільки холод і ненависть.

Питаєш, дорога душе, що ти маєш робити, щоб направити тоті кривди? Отже слухай уважно! Наперід мусиш **оминати всякий гріх** чи тяжкий чи легкий. "Хто любить мене, той заховує Мої слова." А першим знаком любови є відкинути всьо тото, що може неподобатися тому, кого любиться. Бо й якжеж то може сказати. що любить Бога той, хто не боїться ображати Бога хочби тільки легким гріхом? Св. Тереса сказала: "Най мене Бог боронить від найменшого гріха добровільного."

По друге, дорога душе, ти повинна мати **велике бажання любити Мене** з цілого твого серця а побожні бажання це тоті крила, що підносять душу аж до Мого, люблячого тебе, серця.

Вкінці ще конечним є **постановити собі** дійти до совершенної любови Мене. Богато душ бажають служити Мені але не мають відваги ріпитися на то, щоб уживати способів до того, тому вони не роблять ані кроку вперід. Якщо хочеш любити Мене, так сейчас берись до діла, а се значить, відірви своє серце від земських створінь і привяжи його до Мого Серця. Черпай любови в джерелі а ним є розважання про Мене, частіщі св. Причастя і ревніщі молитви.

О! як дуже це потіпає Моє засмучене Серце, як дуже Я люблю ту душу, котра віддається Мені без застереження, без поділу, котра у всім шукає тільки Мене і старається лиш Мені сподобатися. Як невимовно люблю Я ту душу, котра волілаб радше тисяч разів вмерти, чим ще колись Мене грі-

хом образити. Тож проси Моє Серце безнастанно о ту ласку, щоб ти душе, могла Його любити без перерви, проси о се також і Мою Матір Марію бо Мої скарбниці є в Її руках і вона уділяє, кому треба моїх ласк, по своїй вподобі.

ГОЛОС ДУШІ.

Господи мій Ісусе! Коли Ти плакав над людською невдячністю тоді Ти заливався гіркими сльозами також ізза моєї чорної невдячности, ізза страти моєї душі, котра вже котилася у вічну пропасть. Мій найсолодший Відкупителю! Ти плакав тоді бо бачив мої гріхи, що вигнали Тебе з Мого серця і присилували Тебе засудити мене на вічне пекло після того вже, як Ти вмер на хресті для мого спасення. Ох Ісусе мій! дай мені ласку ту, щоб я щирими сльозами міг тепер оплакувати всі мої гріхи й невдячности і всі ті образи, котрі мене мали на віки відлучити від Тебе, котрий так дуже мене полюбив. Предвічний Отче! ради тих сліз, які Твій Син вилляв ізза моїх гріхів, прошу Тебе і благаю, дай мені горячі сльози і правдивий жаль за мої гріхи. Серце Христове! змилуйся надомною і прости мені! Я вже вирікаюся всяких гріхів і провин, я постановляю змінити моє життя і жити так, як каже твій Божий закон. Від тепер я хочу лиш тобі подобатися і лиш тебе одного любити аж до смерти і у вічности.

Серце Ісуса! памятай про мене і дай мені память про Тебе!

ПРИЇХАВ ЗА ПІЗНО!

Оповідали люди в одній колонії про таке: їхав до церкви один фармар, але видно було що він не належав до тих, котрі бояться гріха, бо їхав так повільно, що коні ледви ступали нога за ногою, якби нарочно на то, щоби Службу Божу спізнити.

Дівчина просила його: "Таж їдьте, тату, скоріще, бо прийдемо тоді, як люди муть з церкви виходити, та тільки встиду наберете." "Не бійся—відповів тато—на послідне мирствования ще приїдемо." І справді, він приїхав вже на **послідне** благословенство, бо того самого дня він, вернувши до дому, випряг коні і пігнав їх на пасовисько; але до хати не вернув—Дівчина пішла кликати батька на вечеру, але знайшла його під лісом неживим, з розбитою головою. Правдоподібно, коні сполошилися і кинулися в ліс, а він так сильно вдарився головою до дерева що впав трупом. Чи се не є кара Божа за опущення Служби Божої?

СИМВОЛИ МАРІЇ

3). Марія—Твердь.

І сказав Бог: най поміж водами настане твердь і най розлучає води землі з водами неба. І сотворив Бог твердь і розлучив води, що були під твердею, від вод, що були над твердею" (Бит. 6-7).

Марія—це твердь, незломна сила вірних, піддержка св. Церкви, сила мучеників, котрих і найбільш жостокі муки не могли зломити.

Марія—це **твердь неба**, в котрім особливим способом прославляють Бога, як це вже пророк Даниїл заявив; "Благословен єси Господи у тверди неба." Правда, що всі сотворіння покланяються Господу Богу і нема ані одного так нужденного, котреб своїм способом не голосило найвищу Премудрість і безконечну могучість свого творця та Його доброту. Все таки о много більше прославляє Бога ся твердь Його всемогучости, котрою є Марія. В які то пречудні ризи є ця твердь украшена і яке блескуче світло розганяє нашу пітьму, світло тих безчисленних звізд та інших тіл небесних, що горять на небозводі.

Марія—це твердь, це певна піддержка тих, котрих ворог нашого спасення силкується стягнути в пропасть гріха. Вона охороняє проти покус тих вірних, що Її о поміч благають і запевняє їм побіду. Хочби й як слабонькими були в собі самих сі покірні Її слуги, все таки Вона у своїй доброті підтримує їх на дорозі чесноти. Якщо вони впали, то Вона у своїому милосердю підносить їх, як лиш звернуть до Неї свої очи. Марія—це твердь, що ділить води від вод:

радощі небесні від утіх земських. Вона поставила себе поміж святими небесної вітчини і тими, котрі ще подорожують по сій долині сліз і вигнання, помежи Ангелами і людьми, дівами і тими, що живуть життям земським і супружим. Марія —це піддержка нашої віри, це наша підпора, і прибіжище.

4). Марія—земля.

"І назве Бог суходіл землею а згромадженнє вод назве морем. І бачив Бог, що добре. І рече Бог: Нехай проростить земля билліє травне, зело з насіннями і дерево плодовите" (Битія-1-10,11).

Земля родюча—це Марія, що зродила Христа. Діла милосердя се овочі дерева, яким є Христос. Ісус був деревом зеленіючим при своїм народженню і деревом, що видало овочі при своїй Страсти.

Марія—це земля дівича, котра ніколи не була проклятою, а з котрої був утворений новий Адам (Ісус). Із сеї землі—каже пророк Давид—зійшла Правда-Христос. Ця земля (Марія) видала із себе дерево, по котрім спасення зійшло аж до нас. Вістрє плуга не краяло сеї землі, сівач не посіяв на ній свого насіння а однак вона видала манну, такий хліб, що дав життя світу.

Марія—це земля обіцяна, земля побажана. Небесний Цар бажав прослави Її краси, Він любив скарб Її дівицтва, Він замешкав у Ній, Він збудував собі між нами помешкання в цім дорогоціннім кивоті. За Її посередництвом Син Божий зі своїм Отцем примирив нас. Перша земля (Ева) була проклятою та родила липень само терня й будяки але ця нова земля Богом благословенна (Марія) зродила овоч на спасення світа. Хто сіє на сій землі, збере плоди стократно, себто хто молить Марію, хто розважає та старається наслідувати Її приміри, того Вона щедро нагородить вже в цьому життю.

Вона навертає грішників, виєднує нам ласку, вводить мир у людські душі та своїх вірних слуг вбирає в дорогі ризи, вшиті з усіх чеснот. Всьо, що жиє землею (природою) і всьо, що жиє ласкою, жиє Марією.

5). Марія—День.

"І докінчив Бог шестого дня діло своє, що сотворив: і почив на семий день від усього діла. І благословив Бог день семий і зясував його святим. (Битія-11, 2, 3).

Марія є днем, що доповнив діла Господні. Семого дня доповнив Господь свої діла бо благословив їх та усвятив: Благословення і усвячення це Його діла і Він спочив аж то-

ді як всьо скінчив, бо розумовим сотворінням дав Бог спочинок в Марії.

Марія—кажуть св. Вітці—є днем виїмкового блеску, що своїми промінням освічує світ та звіщає нам Сонце Правди (Христа). Нею жах пітьми счезає а вся вселена освічена наймиліщим, найчистіщим світлом. Вона є містичним днем, котрий показав нам сонце таке, що ніколи не зайде. Полудне сього дня було тоді, як Пречиста Діва з Назарету була проголошена благодатною (повною ласк). В полудне і сонце і горяч дня є на вершку. І власне то в хвилі Благовіщення Марія дістала повноту ласк св. Духа, котрого вже мала, як це посвідчив Ангел, тільки що не в такім ступні.

Марія—це той упривілейований день, сей день єдиний, в котрім Творець людий стався Сином чоловічим, щоб нас спасти, взявши нашу природу, котра наче та хмара покрила блеск Його Божества. Вона є днем блаженним, котрого створив Господь і в котрім Церква, наша мати каже нам тішитись і радіти повною душею. Завдяки божественному Сонцю, що з Неї зійшло, сей день прояснює небеса, землю а навіть і пекло. Се такий день, що не знає ночи. В наших часах він не подібний до землі, він є днем неба. Се день звершений, котрий ніколи не знав тіни ні пітьми, а його світло ніколи не схибило. Се день нашого виходу з Єгипту. Через Неї ми вихопились з неволі гріха і звільнились з рабства сатани.

Світло Боже завжди освічуватиме і оживляти наші душі, доки ми ходитимемо при світлі сього дня, про що вже Пророк сказав: "Бог поставив сонце під власть дня." Сонцем є Ісус, днем є Марія.

6). Марія—джерело.

"Виходила роса з землі і напувала всю верховину на суходолі" (Битіє 11,6).

Марія—це джерело роси для дітий Адама, котрих висушив гріх. Джерело (Марія) підносилось, при своїм народженню, чи при успенню із землі нужди й пітьми зрошуючи ласкою, прощенням, славою всю кулю земську. Марія—це джерело життя, джерело, що пливе безнастанно на то, щоби черпати в ньому безмертність. Це джерело відчинене для всіх і можна в кожній хвилі прийти до нього тай не треба боятись, що воно колись вичерпається. Вона є джерелом, з котрого ми дістали життя—джерелом, звідки правда, мир і дійсна радість приходить. В Ній ми можемо знайти всі медицини конечні на ті многі лиха, котрі в життю давлять нас.

Вона є джерелом побожности, милосердя й любови: Вона простягає над нами свої святі рамена, котрі носили Спасителя світа: Вона добра для нас подібно як і Її Син. Вона ніколи не опускає сих, що на Неї надіються, співчуває нам і мирить наші душі.

Без того джерела, котре випрыснуло з землі в перших днях її існування, земля булаб сухою і пустинною. Без Марії—містичного джерела, то саме булоб з цілим людством, але води сего джерела пливуть обильно і урожайнюють всі долини. Навіть горбочки і гори користають з Її доброчинного впливу.

Вода джерела гасить пожежу: ласка Марії, яку вона виєднує для нас у свого божественного Сина, гасить вогонь тисяч разів більш жостокий бо вогонь покус тілесних, захланности, гніву і т.д., вона гасить вогонь пекольний. Вода містичного джерела зрошує город св. Церкви та ростить в ній найгарніщі квіти і робить дозрілими найсмачніщі овочі. Вона очищає грішників, потішає праведників а звершеним дає волю і силу ще більш усовершатись.

Українці Мученики

Парафія Гусь мала около 2,000 душ і за свою сталість у вірі зістала цілковито знищена матеріяльно. Це була парафія дуже заможна, отже православє постановило ударити на неї сильніше, чим деінде. В році 1867 за опір людий проти схизматицьких новостий, впроваджуваних до їхньої церкви, за вигнанє попа з плебанії і за укритя церковних ключів стягнено з парафії понад 100,

ооо кари контрибуції. До того нищено цю парафію ліцитацією дорібку, збіжа й господарських знарядів, та доставою для війська вимаганого провіянту, вівса, сіна і т.д. Також кроваво бичовано парафіян через три місяці, щей рабовано від них щоденно по кілька штук худоби для кількох сотень війська, яке справляло собі тут на кошт селян правдиві бенкити—карнавали.

Кінець року 1874 і початок 1875 окрім цілковитої руїни матеріяльної приніс парафіянам щей мученицькі катования з перших віків христіянства, серед котрих погинуло багато дітий і женщин, а всі потратили здоровля. Вистане лиш згадати, що через три місяці бичували нарід за сталість у вірі без перестанку, несучи пекольний перестрах від села до села, від хати до хати. Мучених обкладали снігом і зіставляли на морозі, щоби так погинули або, прийшовши до себе, надумалися і приняли схизму.

Якщо жертва кричала з болю під батогами, то був добрий знак для катів, бо мали надію, що як сама не прийме православя, то принайменше своїм зойком зломить упір других, котрі гляділи на купаючихся у власній крови мучеників. Якщо під нагаями козацькими жертва не видала жадного зойку ані скарги, ні словечка якоїсь просьби, або коли по скінченню дикого катования збитий чоловік, наслідуючи святих мучеників за віру, щей поцілував салдатський кнут і подякував, що дають йому нагоду терпіти за свої гріхи і за святу віру проляти кров, тоді скажености начальників не було границь. Обкровавлену особу простягали ще раз на сніг і ще третий раз її били усею дїявольською своєю силою, щоб—як казали—"зломити прокляту душу." Сніг був злятий кровю, тіло побите й пошарпане відпадало від кости мученика, умліваючого під ногами катів, а ще хапали його за ноги, чи голову, підносили в гору і так вимахували нещасливим в повітрю. Потім знова обсипали його снігом, щоби ще прийшов до притомности. Якже та жертва зачала віддихати і зойкнула з болю, то зараз питали "чи приймаєш православє?" Треба бути вже хиба худобиною—звіриною, щоби не мати поняття про силу людського духа і стоячого при гробі чоловіка, котрий стільки витерпів за свої переконання і віру, котрий своїм мучеництвом і кровю приготовив і вірно провадив свого духа до вічности і вже майже сягав по лавровий вінець побіди, а питатися його ще при тім, чи приймає схизму, чи вирікаєся свого переконання, чи проклинає свою католицьку віру, бо ось то кнут, котрий ще одним ударом може його запровадити до цілі його бажань. Тому то звичайно на таке питання "чи приймає православє" не було відповіди, а якщо запитаний і прошептав якесь слово, то звичайно просив аби його вже добито. Отже на розказ начальства били його ще, або відволочили за ноги під пліт і кинули в сніг, щоби—казали—"праклятий здох за свою віру", як якесь непожиточне нечисте звіря, як пес.

В геройськім зношеню тих катовань женщини і дїти зівсім не уступали мужчинам, тільки, що дїти побиті а часто вже з самого перестраху захорували і скоро вмирали. В 1874 роках парафія Гусь понесла страту близько 200,000 злотих і дійшла до такої нужди, що з сусідних сіл латинники Поляки зичили їм насіння на засів, та вючної худоби для обробленя землі, а часто самі люди за них працювали на полі і збирали з поля для них, бо парафіяни з Гуся, одні, ще довго не могли прийти до себе, до сили, а другі сиділи по кілька літ у тюрмі.

По трилітнім відсидженю у вязниці богато з парафіян вивезено в глиб Росії, з котрих записано отсих: Василь Левчук, —Іван Мисюра,—Нестор Левчук,—Іван Левчук, —Стефан Вертепик,—Іван Левчук, —Никола Вертепик і Антоній Левчук. Жаль, що не записано також імен тих святих мучеників, котрі скопали з. катованя і мученя в селі, чи по тюрмах.

Христос-Цар Наш!

Христова Церква—наша Мати, мати всіх народів плачучи й жалючись глядить на то, що нині ненависть ділить народи, гордість їх заслїпляє, біда щораз гірш притискає а гріх їх затроює. І як мати вона думає-розмишляє над тим, якбито своїх бідних дітий ратувати, спасти, усвятити. Правда, що й богато радости пережила наша мати за 2 тисячі літ свого істнування. Вона бачила як в ріжних віках много святих йшло слїдом за її обручником Ісусом: бачила як тисячі, мілїони дітий ховалися до її лона та вратувалися.

Але й много терпінь пережило її материнське серце. Вона мусіла глядіти на то, що відступники й ложповірці бурили солодкий мир її дітям і бачила, як гріх много душ на погибіль потягнув. І нині вона стоїть понад народами і бачить образ великої нужди. Своїм материнським

поглядом дивиться глибше, чим наше короткозоре око. Бачить люба мати як пошесть котиться всюди та пожирає знаки життя людий, пошесть, котрій на імя—гріх? У всіх часах вона бачила злобу й погані наслідки гріха але нині щось найстрашнішого; вона бачить нині, що гріх є укороно-ваний царем світа. Вона бачить, як глупа злобна безбожність окутує свої рамена царським плащем облудного знання. Бачить бідна мати ту нескромність, розперізання обичаїв в газетах, театрах, кінах, нічних танцях, в спорті, в моді,бачить як гріх робить царський похід по світі, як ложновірства, неморальности в тисячах книжок і газет щоденно розсилають свої царські признаки по християнських домах.

Так! Нині Церква мусить глядіти на то, що гріх, котрий давно тільки десь по закутках шниряв, нині він вже не боїться денного світла, але з гордо піднесеною головою вандрує з царською короною на голові від краю до краю як вовк в овечій скірі культури, поступу, права людини, а перед ним як погани так і християни чолом бють аж до землі. Наша люба і печалива мати вже й не плаче, бо сліз їй не стає; вона кличе нас всіх до святого походу, щоб заступити дорогу мерзенному походови гріха. Цим святом Христа-Царя, котре припадає в сім місяці жовтні, вона скликає всіх своїх вірних дітий з цілого світа до борби під царським прапором Ісуса Христа, скликає під прапор, на котрім видніє напис: "Ісус Христос—Цар наш."

Отже се свято Христа Царя має розбудити в наших серцях сильне одушевлення і горячу любов до нашого Царя-Христа та рішучу волю вставлятися за Його царським правом так, як далеко сягають наші сили. Тому, дорогий читачу, хочу поставити тобі перед очи три образи, котрі малюють нашого Царя-Христа.

1) Христос-Цар терпінь.

Перший образ Христа Царя намалював гріх страшно болючими фарбами. Погляньмо на той образ. Пилат ставить Ісусови рішуче питання: "Чи Ти є Царем?" Спаситель йому відповів: "Так! Я є царем!" Потім жостоке бичування ще не задоволило жидів. Пилат засудив Ісуса на смерть і жовніри запровадили Христа до судового будинку. Гляньте, який образ Христа-Царя малює гріх. Жовніри здирають з Ісуса кріваву одіж, що присохла до пораненого тіла, на плечі кидають кавалок жовнірського червоного плаща, в руки подають терневу тростину, на голову вбивають терневий вінок, бють Його, плюють Йому в лице, клякають перед ним

на сміх і по діявольськи ревуть: "Радуйся Царю Христе."

Чому сей образ так глибоко зарисовується в наше серце? Чому він жахом наповняє нас? Бо сей образ нині ще болючіше малює світ. Під тим образом мож написати: "То нинішний світ так увінчав Христа на Царя терпінь. Всі засади нинішного світа се болючі удари в обличча Ісуса Спасителя. Христос кликав: "Блаженні убогі, сумні, чисті серцем" а світ реве: Ні! Щасливі богачі, рабівники, злочинники, безстидники, крутії-обманці, розпусники." Одним словом—світ кличе: "блаженний гріх. Світ реве і сміється і співає—"Радуйся царю гріху."

Треба признати, що головна вина не паде на народи засліплені, котрі йдуть за своїми природними наклонами до неморальних мувінґ пікчерс, до спорту в наготі, до розпусних танців і.т.д. котрі шпрять вічами і газетними пиатами за московські гроші клясову ненависть. Головна вина паде на людий з науковою міною, котрі витають безбожність і безстидність в школі, в родині, в літературі, витають як поступ культури! Тим вони плетуть терневий вінок для Спасителя. Гордість їх засліпила і до них відносяться слова Ап. Пав. "Хотіли бути мудрими а сталися дураками" і ревуть—"радуйся царю гріху"!

2) Христос-Цар, Суддя!

Другий образ Христа-Царя намалював нам сам Спаситель ясними, виразними словами і ми всі колись його побачимо. Це образ Христа, Царя світа на Страшнім Суді. Наступить жахливий кінець світа. "Сили небесні потрясуться." Хто зможе описати страхіття того дня? Звізди небесні вийдуть з тих доріг, котрими через тисячі літ в порядку бігли а пожар світа всьо запалить. А коли всі елементи природи в дикім русі змішаються, вода, вогонь, буря і ін., тоді на небі появиться знак Сина чоловічого. Після всього гуку, крику, шуму наступить таїнственна тишина і засяде Христос на троні своєї Величи тай збере всі народи довкола себе. Всі ми там зійдемся в тім страшнім дні Божого гніву, дні Божої справедливости, дні Царя-Христа, в котрім заблестить Його царська могучість. Почуємо як той Цар остро осудить гріх і як славно нагородить чесноти—"Деж є ваші сміхи, безвірки?—де ви ті, що все кпили собі з Мене?" Лежите тепер на землі в поросі, в дикій розпуці, прибиті блескучою могучістю Христа Царя? А ви, котрі йшли з довірям до Христа терністою, хресною дорогою вашого Вчителя? Де ваші сльози?

Де ваші терпіння? Христос-Цар обтер ваші сльози і вже тримає для вас корону вічної слави. Вже зближаються радіючі ряди Ангелів і Святих, щоб вас з почотом запровадити до гори, до вічного царства.

Минули всі сміхи і плачі, борби, надії і журби чоловіка. Всі питання, що тут на землі мучили людий, там вже розвязані і всякий гріх, що поганив людське серце, зістав покараний, а кожду чесноту, що тут на землі гірко здобували, вже нагороджено. Минула вся дочасність а настає вічність. Вибрані радіють а прокляті розпучають. Ох, як то залунає тоді по всьому небу сей останній клич пропадаючого світа: "Радуйся Ісусе Христе—Царю наш!"

3). Христос-Цар любови!

І деж то взяти вистачаючих слів, щоб описати могучого Царя любови. Дорогий читачу! злети гадкою до Вифлеєму і глянь на ніжне, Боже дитя в яслах. Всемогучий—слабим дитям. Він наче призабув свою велич і могучність тай став маленьким і слабоньким з любови до нас. Тепер перенесись на села і міста Палестини і поглянь, якто Спаситель всюди заходить, окружений бідаками, хорими, плачучими і відкиненими, розкидає овочі своєї любови до людий. Послухай, як на там Він прощає грішникам, потішає плачучих, лічить раненолюбив їх. "Беріть їжте—се є Моє Тіло, пийте всі, се є Кров Моя". Перейди на Голгофту і побачиш там біле Тіло Кровю облите а тоді закличеш: Ісусе Христе Спасителю наш! Ти Цар любови!

А тепер подумай, що вся ця любов з Вифлеєму і Назарету, Тайни Вечері і Голгофти є замкнена в церкві, в кивоті, де жиє і дальше жевріє, як колись. Там є престол Царя любови, там Він простить грішникам, потішає плачучих, лічить раненних, упасливляє побожних. Гарнішого образу Христа нема, як образ Евхаристійного Царя любови в кивоті. Не так зі страху перед Царем світа, чи Царем-Суддею, як радше з любови до Царя любови, що перебуває в кивоті, маємо нині клякнути і поклін віддати. Брате мій! Якщо гордість опановує твоє серце і ніщо на світі не може твоєї гордости зломити, то приступи і поглянь на свого Царя любови в кивоті, і навчися від Нього христіянської покори. Якщо гріх посів твоє серце то знай, що нема тобі іншого ратунку тільки приступити відважно і визнати щиро гріх а вчуєш то потішаюче, Боже слово: "розгрішаю тя от всіх гріхів твоїх." . . . . Ходіть ви всі пригноблені, засмучені, плачучі і слухайте тих солодких слів Спасителя з кивота; "Ходіть ви всі обтяжені і струджені

а Я вам той тягар злекшу."

Так! Най приходить весь світ до Евхаристійного Царя любови і най вчиться від Нього любови, якої так дуже потребує, бо світ тепер не знає, що то є любов. Світ навчиться любови тільки коло кивота, де Бог-Цар стався слугою бідаків, жертвою грішників, поживою чистих душ.

Так! Закличмо нині всі до кивота! Радуйся Ісусе Христе Царю любови. Тут ми зібрані твої слуги, воїни, що хочемо боротися під прапором Твоєї любови. Злий на нас струї Твоєї святої любови, щоб завмерло в нас усіх самолюбство, щоб ми вміли також працювати терпіти і жертвуватися з любови до ближніх так, щоб весь світ пізнав і подивляв нашого могучого Царя любови і зрозумів велике таїнство, що Христос—наш Цар в нас жиє, терпить і любить.

"Мої браття, як ви хочете зробити великі поступи, вглядайте в себе, нічо перед собою не закриваючи і в нічім собі не підлещуючи." —каже св. Августин. Справді, хто совісно вглядає в себе, сей пізнає ясно, кілько в чім провинився, чого йому ще бракує, а се пізнання спонукає його не тільки не затримуватися, але рішучо всіми силами змагатися до скорого поступу вперід.

Чи св. Йосафат Переслідував Православних?

Наші канадійські відступники від св. католицької віри притупляють свою загрижену совість тим, що болотом ріжних обчернень обкидають св. Католицьку Церкву, в котрій дістали св. хрещення і виховання в св. вірі, нападають на її урядників священиків, навіть на голову християнського світа, Папу Римського—що гірше—в своїй сліпій злобі накидаються навіть на наших святих, угодників Божих, передовсім на свого рідного святого Українця, апостола єдности, св. Йосафата. Почин до того дали Москалі завзяті вороги католицизму і українства. Вперше виступили проти св. Йосафата росіяни ще в 17 віці, пишучи про нього, що він був насильником та тираном, але ті очернення скоро затихли. З кінцем 18. віку відновили ті напасти проти нашого святого росийські схизматицькі історики на приказ царици Катирини II-гої, котра завершила руїну України.

Колиж зближалася канонізація св. Йосафата, знова піднесли ріжні, злобні оскарження проти св. Мученика, називаючи його найдикіщим типом іспанської інквізиції. Писали, що він ішов з хрестом римським а з мечем польським і руйнував православні церкви а свій похід значив кровю і трупами. Такими диявольськими брехнями переповнені були і є часописи ворожі католицькій церкві. Треба отже конечно добре розглянутися, що кажуть відносно того правдиві факти, **що каже на це історія.**

Нема сумніву, що св. Йосафат, яко ревний апостол церковної єдности, ненавидів схизму-роздор в Христовій церкві і з усіх сил

бажав і працював для поширення царства Божого на землі. Геннадій оповідає, що Йосафат дуже радо розмовляв зі схизматиками але тілько в тій ціли, щоби позискати їх для церкви; звичайно втікав від схизми, як від найгіршої зарази. Тепер в часі поширення ріжних численних сект, а через те релігійної обоятности і безбожности, з чим щоденно стикаємося, нам тепер трудно зрозуміти то чувство ревности для св. віри, яке мали в середновіччу. Відступство від св. віри тепер вже не є таким страшним, як колись; люди чимраз більше освоюються з блудом та брехнею. Перестали сьмо —каже один фільозоф—ненавидіти брехню бо перестали сьмо любити правду. Не так було в часах св. Йосафата.

Св. Йосафат, люблячи безмірно Бога та Його святу правду, мусів відчувати відразу до кождої науки, противної Богу та святому Евангелію, як і взагалі кожде вірне християнське серце це відчуває. І власне тут заходить питання, чи св. Йосафат у виконуванню своєї влади пастирської не уживав якихсь жостоких способів в обороні Божої правди? Ось що він сам про себе каже: "Ніхто мені не докаже, щоб я котонебудь з моїх ближніх силував до приняття католицької віри"—так писав він до великого канцлєра литовського Льва Сапіги а так само про нього свідчать всі ті, котрі з ним стало жили і його найліпше знали. Дягилевич каже ось що: Ані одного словечка прикрого не чув я від св. Йосафата, котре моглоб образити схизматиків та припровадити їх до такої злоби супроти нього: навпаки, хотяй міг всіх бунтівників правом покопати та домагатися на них острих кар, однак не хотів жадних острих способів уживати а тільки то їм явно говорив, що дуже бажає, аби вони всі пішли на дорогу правди і приступили до церковної єдности. Архидиякон Доротей, котрий жив коло архиепископа і був свідком всіх його пригод зі схизматиками так каже: "Знав добре св. Йосафат, що насильством нич не зискає зі схизматиками, тому у всіх зносинах з ними уживав слів, що походили з ангельської ніжности та солодости. Промови його були повні лагідности, ревности о славу Божу та вітцівської доброти. Емануїл Кантакузин, котрий 13 літ зі св. Йосафатом пережив, свідчить: "Я знаю певно, що він не знав ані злости ані ненависти, а коди хотів всіх пригорнути до св. віри, то не чинив того погрозами, але просьбою і солодким напімненням.

Якщоб хтось недовіряв особам, котрі стояли блізько св. Йосафата, такий най послухає того, що твердять люди посторонні: Шляхтич Михайло Тишкевич, котрого потомок ще недавно тому, підчас нашої визвольної війни в р. 1917-1920, був амбасадором Української держави при Ватикані, каже таке: "То, що тверджу, знаю як найдокладніше, бом глядів на се власними

очима. Я мав часті стосунки зі св. Йосафатом, до котрого потягала мене його побожність та лагідність особи. Тому совісно зізнаю, що в часах пастирювання владика жив примірно і свято. Він цілим своїм єством віддався притяганню душ до Бога, зєдиненню всіх в одній церкві, підчас своїх проповідий та ріжних розмов тільки тим був перенятий. Він мав непримиримy ненависть до церковного роздору-схизми, але відступників він притягав тільки добротою та солодиччу, бо о скільки був ворогом їх блуду, о стільки був правдивим приятелем осіб. Ніколи в св. Йосафаті не будилася якась нехіть на ті безчисленні кривди, які йому завдавали схизматики: він нікому з них ані словом ані ділом не докучив.

Якщо хочемо глибших доказів про внутрішне успосіблення св. Йосафата, то послухаймо зізнань його сповідників: "Знаю добре, що св. Йосафат, аби навернути схизматиків, ніколи не грозив, зле з ними не обходився, нікого з них не кривдив, ані не переслідував, але старався дійти до цілі лагідними словами, упімненнями, представляючи та пояснюючи історичні та богословські факти в правдивім їх світлі а в тім зглядї мав такий успіх, що рідко коли лучалося, щоб не навернувся якийсь схизматик, з котрим він дебатував.

Власне за се найбільше так дуже ненавиділи його проводирі відступників і загально але і влучно прозвали його душехватом, яким він в дійсности й був. Ніякої особистої відрази до схизматиків у нього не було, хіба тому, що вони, підюджувані схизматицькими попами, не признавали Христом установленого в Церкві найвищого Пастиря-Папу. Колиб була інша причина, то я про неї знавби, бож я знав докладно про всьо, що діялося довкола св. Йосафата." О. Косинський рівнож твердить, що знав про тисячні способи, яких св. Йосафат уживав, щоби притягати відступників до святої злуки-єдности, але всі вони були повні любови і солодичи. Той чоловік, котрого відступники представляють строгим, не мав навіть злого чувства ані гадки проти схизматиків.

Це твердять навіть ті, що були завзятими ворогами св. Йосафата. Іван Ходига, радник полоцький, був ворогом святого за його життя і підтримував усі напасти та кнування проти святого архиепископа, однак зізнає слідуюче: "Борони Боже, щоб я мав щось сказати про якісь строгі поступования св. Йосафата зглядом нас схизматиків, або про якісь кривди, чи взагалі причини до нашої ненависти на нього, бо жадних таких не було. Навпаки я був при тім і сам я на то глядів, як підчас полоцького бунту на ратуши пан Соколинський, воєвода полоцький, зірвався до бурмістра пана ІванаТерликовського, тоді нашого проводиря і хотів його вдарити зелізним костуром, то св. Йосафат вхопив Соколинського за руку і не допустив до того, хотяй знав, що хто як хто, але Терликовський

УСПЕННЯ МАРІЇ

ДРУГА ДІЯ.

Дієві особи:

Мірям. Ліда.
Марія. Гавриїл, Архангел.
Лєона. 1. 2. 3. Ангели.
Домка. Аріїл, (ангел смерти).

(звичайна декорація: мешкання Марії: зліва на переді малий столик і крісло без опертя).

1. ява.

Мар.: (сидить при столику. Мірям стоїть перед нею з пакунком убрання, коло неї кошик із живністю. Марія тримає в руках довгий записаний звій паперу.) Так, много братів і сестер поручив мені Яків. Занеси їм, добра Мірям, тимчасом ту дрібку убрання і той хліб від Марії (передає їй звій). Вже майже не маю що дарувати, але що даємо бідним, Бог вертає нам стократно. Не забудь нікого з тих бідних.

Мір.: Ніколи я не забувала, Мати Маріє! Це моє щастя, це моя радість, коли я можу якнайточніще Тебе слухати! Ти знаєш це, Мати Господа.

Мар.: Він сам тобі за то нагородить. І передай також нашим дорогим хорим і засмученим моє поздоровлення, моє останне поздоровлення.

Мір.: Останнє? Вчера Ти також говорила про се. Ні, Маріє! Ти не можеж нас опустити.

Мар.: Бог так хоче, а ти може хочеш чогось іншого як Бог?

Мір.: О ні! але такий смуток давить наше серце.

Мар.: Той смуток відійметься від вас—поздоровi моїх бідних.

Мір.: (бере кіш і звертається до відходу, відтак до Марії) Лєона біжить до дверий спішно.

2. ява.

Лєо.: (надходить з права зі звоєм в руці). Радуйся Маріє! і тебе сердечно здоровлю, Мірям!

Мір.: Спасибіг Лєоно! Бачиш, мені треба бути післанцем потіхи, співчуття, і любови для бідних. З Богом! (відходить, з клунком і кошиком.

Лєо.: (глядить несміло на Марію).

Мар.: (мило) Ти зворушена, ти плакала, правда Лєоно?

Лео.: Так! я радо признаюсь! Чи не маю плакати? (розвиває папір і показує на кілька стрічок). Чи не бачиш? Яків сповідав мені саме дещо зі життя Господа. Як тут своїть написано "Народжений з Діви Марії." То Ти, о Мати Господа.

Мар.: Так! Се раба Господня і Його Мати.

Лео.: Алеж тоді!—О, як страшно, поняти не годен, сказати годі—"страдав, умер"—тепер приходить мені знова на гадку всі ті голоси перед домом Пилата. Ах, Маріє! Яків дивувався, що всьо ще так тямлю, начеб я година хоч на хвилю забути цю страшну годину. "Страдав" стоїть тут—то значить, що був висміяним, оичованим, битим, мученим, терням вінчаним, придавлений тягарем хреста, пробитий копієм....Він умер і Його похоронено—Ох! якою страшною була та смерть Твого Сина.

Мар.: Та смерть не була кінцем, люба дитино!

Лео.: О, я знаю! Син Божий живе в небі в невимовній радости: але на землі до хресної смерти привели Його! Як страшно.

Мар.: І на землі та смерть не була кінцем!

Лео.: Не була кінцем?

Мар.: Ходи Леоно! (показує на звій). Що тут стоїть напи-

Лео.: Зійшов до аду і третього дня воскрес із мертвих. [сано. Так справді. Темна могила не година була Його затримати. Зіпсуття не сміло діткнутись Святого.

Мар.: Читай дальше, люба дитино!

Лео.: (читає) Зійшся на небо! (зітхає, дивлячись вгору).

Мар.: Ось це було кінцем Господа на землі, між людьми, котрих Він так дуже полюбив.

Лео.: О, пречудно. В повній славі зійшся на небо Господь у облаках вгору, понад звізди, в ясність небес. О коби й мене приняли до громади вірних Божих дітий.

Мар.: Це прийде, дитино!

Лео.: Так, Мати, і дуже скоро, дуже скоро на превелику радість мою. В слідуючу суботу Яків уділить мені св. Хрещення в імя Отця і Божого Сина і в імя небесного Утішителя, Духа Божої

Мар.: Щаслива Леона. [любови.

Лео.: І тоді я поспішу до Тебе в білій, хресній одежі, щоби Тобі на колінах подякувати, Тебе на віки величати, бо Ти Мати моєї віри, цариця моєї душі, моя свята любов. Побачиш мене в тій ризі благодати, о Маріє! І будеш тішитись.

Мар.: Але вже не на сім світі, люба дитино.

Лео.: Ах, вже знова то загадочне слово.

Мар.: Не загадка а правда.

Лео.: Чиж Ти мене опустиш, Маріє?

Мар.: Я на завжди останусь твоєю вірною матірю.

Лео.: То мені вистачає! Що може мене більш потішити? Ти моя Мати а я Твоя вірна, віруюча дитина на завжди, на віки, без

Мар.: Оставай вірною в своєму, моя дитино! Ти [кінця. сказала Ліді і Домці щоб сюди прийшли?

Лео.: Так вони прийдуть (оглядається). Ось вони й є. І Мірям вертає.

3. ява.

(Домка і Ліда приходять зправа, відтак Мірям без клунка і без коша).

Дом. і Лід.: Радуйся Маріє!

Мар.: Витайте! мир Божий з вами!

Мір.: (входить з поздоровл.) Приношу Тобі найсердечнішу подяку від бідних, але також звіщаю Тебе про їх смуток ізза тих загадочних слів Твого поздоровлення.

Лід.: Їх смуток?

Мар.: Небавом ви про се довідаєтесь і порозумієте. (до Мір.) Ще мусиш собі завдати трохи труду для мене, Мірям.

Мір.: Мати Маріє! Лиш приказуй а я слухаю!

Мар.: Ту коробку в коморі ти знаєш, правда?

Мір.: Та коробка накрита хусткою?

Мар.: Так, принеси її!

Мір.: Чи можу її взяти, в своїх руках нести? можу її тут

Мар.: Так, певно, Мірям! [принести?

Мір.: Ти її все так старанно переховувала, Мати Маріє, що ніяка інша рука не сміла її діткнутись крім Твоєї. Таїнственний, святий скарб був в ній замкнений. Чи виймеш його нині на яву?

Мар.: То не таїнство тільки остання, одинока памятка по Ісусі Господі, котру ще маю. Принеси її тут Мірям (ся відходить). Ви всі можете її бачити!

Дом.: Ту святість, той скарб!

Лід.: То ще одна потіха для нас, що маєш таке довірє до нас, Мати!

Мар.: Не надійтесь ніяких дорогих річий. А все таки той скарб, хоч убогий, для мого серця дуже дорогоцінним.

4. ява.

Мір.: (надходить зправа, несе коробку накриту хусткою, коробка —около 35 ц. квадр.,—повинна бути також помальована і прикрашена).Ось є коробка. Я тішуся, що вона спочиває на моїх руках.

Мар.: (показує) Давай сюди Мірям! (встає, поволи здіймає хустку, віко, підіймає щось завинене в біле полотно. Потім роз-

виває полотно і на- обох руках показує- терневий- вінок). Чи пізнаєте се?

Дом.: (клякає з іншими, крім Леони, всі дивляться набожно на вінок). Терновий вінок нашого Господа Ісуса.

Лід.: Усвячений Божественною скранею Ісуса!

Мір.: Зрошений Його Кровю!

Лео.: (ледви важиться на нього глянути, ступає на право вперід). Терневий вінок. О, я його колись бачила, то терня що пробивало чоло нашого Спасителя (ломить руки). О витай! Ти жостоке святе терня.

Мар.: О, так витай, терня. Ти не тільки вбилось в голову Спна Божого, але ще й пробивало також серце Матери Його. Я розлучуся з цим вінцем. Обіцяйте мені, що, як Бог покличе Мене до себе, то ви занесете сей вінок до Єрусалимського епископа, Якова. В його руках буде той дорогоцінний скарб безпечний. (набожно складає вінок у коробку, замикає віко, накриває знова хусткою і всі встають).

Дом.: Так станеться, як собі бажаєш, Мати Маріє!

Лід.: О, коби то сей день був ще дуже далеким!

Лео.: Я дрожу, як згадаю минувшину, чи маю тепер і в будуччині жахатися?

Мір.: Святе терня вінка пробиває глибоко і нині наші серця.

Мар.: Нічо вже мені не лишилось з річий Господа. Копіє, що пробило його бік, я подарувала найвищому Апостолови Сімонови Петрови в Антіохії. Хрест і страшні цвяхи, що пробили Його святі руки і ноги, спочивають в лоні землі. Вже нічо не маю тільки той останній перстень малої вартости. Дівственний Йосиф колись надів його на руку Обручниці і його хочу також подарувати. (здіймає перстень з пальця) Ходи Лєоно! Це перстень Йосифа з рук Марії: можеш його носити як останній дар любови своєї матери на сім світі (бере руку Лєони—вона клякає і Марія заложує перстень на її палець).

Лео.: О, то за много Маріє, за много щастя і жалю. Дай мому серцю силу, щоб не тріснло з радости, заким ще зможу себе називати христянкою.

Мар.: Встань (Лєона встає). Слухайте! Якісь голоси доходять з далека.

Дом.: І я чую кроки, що зближаються сюди.

Лід.: Щож се має значити?

Лео.: Може то вороги?

Мір.: Я побіжу до дверий! (відходить вправо).

Лео.: Я буду боронити, хотяйби мене то й житя коштувало!

Дом.: Звук голосів стає виразніщим але на ворога не похожим. Щось так виглядає, якби спільна молитва, поважно, торжественно..

Лєо.: Хто сміє нам спокій нарушувати в таку торжественну годину?

5. ява.

Мір.: (надходить зворушена зправа). Чудо сталося. Апостоли Господні йдуть сюди, Я сказала їм, щоб пішли до нашої каплиці, куди ми все сходимось на жертву Служби Божої.

Лід.: Котрі Апостоли?

Мір.: Всі! Йоан, з Ефезу, Андрій з Ахаї, навіть Симон Петро, про котрого ми думали, що він в Антіохії, є також з ними.

Мар.: Бог їх покликав і вони послухали його голосу. Провадьте мене до них. Ходім привитати другів Господніх. Мені треба прияти Тіло і Кров Господню, Моя година вже надійшла!

Лєо.: Чи мені не вільно брати участь в молитві християн?

Мар.: Най це порішить Симон Петро, він скала і голова всіх вірних. Ходіть. (всі відходять наперід....перестанок).....

6. ява.

Гавр.: (Архангел надходить з лівої сторони і стає на переді зліва. Три Ангели входять з правого боку і стають дещо позаду на право).

1. Анг.: Ти візвав нас тут, світлий вожде Ангелів.

2. Анг.: Ми ждемо на твої прикази!

Гавр.: О, не звіть мене вождом ангелів, я є тільки послушним духом Всевишнього, як завжди, але особливо сеї святої ночи. Чи знаєте таїнства сеї години?

1. Анг.: Ти завжди відкриваєш нам пляни Господа, Святого святих!

Гавр.: Так! Мені дано раз було принести бідному, грішному чоловікови радісну вість, що Спаситель, Єдинородний Син Всевишнього народився в стаєнці Вифлеємській. Нині поручено мені звістити радісне посольство цілій країні. Мати Господа переходить до неба., щоб прияти вінець-корону вічного життя.

1. Анг.: Як Цариця Ангелів і всіх Божих приятелів!

2. Анг.: Мати нашого Господа! Хто годен поняти її велич?

3. Анг.: Ніхто з ангелів не в силі її повноти ласк доволі оцінити!

2. Анг.: Тому така радість у всіх мешканців світла!

Гавр.: Херувими повними похвальними піснями величають Непорочну.

2. Анг.: Серафими вихваляють престол відвічної мудрости!

1. Анг.: Престоли із зачудуванням омлядають красу і силу

3. Анг.: Найвеличніщий мученик небесного двору, [Дівн! Йоан Предтеча показує не тільки Агнця Божого але з одушевленням згадує і про Його Матір.

1. Анг.: Вірний опікун Ісуса, праведний Йосиф, покірно і скромно зближається до брами неба на стрічу своїй Обручниці.

2. Анг.: І цар Давид чекає, щоб на її честь виспівувати нові псальми.

Гавр.: Із сердечною радістю очікує Ева, мати живих, благословенної дочки, котра здавила голову змія.

1. Анг.: Праотці, Пророки, всі Святі збираються, щоб витати Царицю!

3. Анг.: Ціле небо тиснеться з радісним співом довкола трону Царя, щоб повитати Марію!

Гавр.: Наспіла година! Закличу Ангела смерти (кличе торжественно). Ариїле!

7. ява.

(Ариїл, ангел смерти: біла одіж, чорний пас довкола бедер, в правій руці голий меч або коса, чорна корона з блескучим діямантом на чолі. Ариїл надходить з правої сторони, поважно і покірно).

Ариїл: Який твій приказ?

Гавр.: Марія має опустити світ!

Ари.: Наша Цариця? І длятого мене кличеш? Чиж можу я вжити своєї власти над Преблагословенною Дівою, Матірю Бога?

Гавр.: Ти Ангел вічного мира, такою є воля Божа!

Ари.: І ця воля має і мусить сповнитися!

Гавр.: Ходиж Ариїле (всі відходять вправо).

Ари.: (повний пошани глядить вправо) Ах! Хтож є Та, що підноситься ясна, як утренння зоря, красна як місяць, сильна як добра армія. Ні! Мечем я не годен перетяти її життя (спускає повільно меч). Ні! в найглибшому почитанню я тільки діткнуся края її ризи і непорочна душа Марії буде вільна від своїх вязів. (поволи відходить направо—перестанок).

8. ява.

Лєо.: (надходить зправа повна щастя). О! будь благословенний святий Апостоле і друже Господній—будь благословенний за то світле слово. Як ревно й побожно говорив Симон Петро, як прихильно розмовляв Йоан. Останні дні приготування мені подарували і вже завтра—ах вже завтра буду охрещена водою і Духом святим, буду одягнена в білу ризу освячаючої ласки, щоби мож

назватись дитиною Бога і нею вірно зістати на ціле моє життя. О, щасливі други в вірі сього святого Згромадження, що брали участь в ангельській Трапезі. Нині я ще мусіла вийти з того святого місця, де приносилася жертва хліба й вина. Але вже завтра мені уділять св. Причастя, сего таїнства Божої любови. Так! Апостол заохочував мене, щоби завтра взяти участь в св. Вечері, в котрій хліб вже не є хлібом ані вино вже не є вином але стає Тілом і Кровю нашого Господа, стає небесною поживою і напитком душі. (молиться). О! коби хоч до того часу потревало життя Марії, коли я зможу з чистим серцем надіти ту сніжно-білу ризу, коби доти вірне і чуйне око нашої ласкавої матери ще було отвореним (лагідна музика; спів—пісня).

(Коли Лєона зачинає трету зворотку, тоді і ангели зачинають з нею співати ту саму мельодію. Лєона перериває свій спів. Здивована прислухується співови ангелів. Рівночасно при другій зворотці отвирається завіса в глибині. Видно зелений або скалистий горб, за котрим,—треба припускати,—є гріб Марії. Видно вище наведені особи, котрі стоять вище понад гробом, понад ґротою, перед нею збоку. При боці своїть Ариїл зі зложеними руками, очі впялені в Марію. Коло Її стіп клячить Гавриїл з лелією в руках і охиливши голову. В глибині і зліва кілька ангелів).

Лєо.: (на вид того всього кличе) **О, Маріє, моя Мати!**. (і складаючи руки паде на коліна і так зістає без руху. Зліва на переді біле або синяве світло. При кінці пісні завіса повільно спадає при звуках лагідної музики).

Кінець другої дії.

був його найбільшим ворогом. Так поступав св. Йосафат, бо для всіх мав приятельське і батьківське серце.....

(Дальше буде)

Лист до Молодих

Про то, що повинні знати супруги і ті, котрі хотять ними бути?

Супружжа, се контракт між мужчиною а невістою, в котрім одна сторона признає другій право до себе і обовязуються взаїмно провадити спільне життя для кращого виховання дітий і лекшого осягнення дочасного і вічного щастя.

1) **Із сього слідує,** що проти супружого контракту тяжко провиняється та сторона, котра не відповідає свому супружому обовязкові. Супружий обовязок не вяже лишень тоді, коли виконання того обовязку булоб получене із упокодженням власного здоровля, зі згіршенням ближнього або коли одна сторона булаб виннбю зломаня супружої вірности. Переступають своє право і провиняються перед Богом тяжко ті супруги, котрі, хоч уживають свого права супружого, однак неприродним способом і вистерігаються потомства. Св. Письмо називає таке їхнє поступованя ледарством і поганею. Ломлять свій контракт також і ті супруги, котрі без причини або з причини маловажної розривають спільне життя. Тільки церква може на підставі важних причин позволяти на сепарацію.

2) Кожде христіянське супружжа є святою тайною. Св. Ап. Павло, говорячи про супружжа, каже: "Тайна се велика, яж говорю що до Христа і до церкви." Отже злука мужа зі женою є символом злуки Христа з церквою. Св. Таїна Супружжа вивіновує супругів особлившою ласкою, ласкою стану, котра помагає супругам провадити мирне співжиття, виховувати дітий по Божій волі і заховувати вірність і невинність супружу.

Розуміється, що та ласка стану лишень тоді жива й діяльна, коли супруги мають ласку освячаючу. Там, де є смертельний гріх, ласка стану є також мертвою. Тому женихи повинні перед слюбом висповідатися, що більше?— вони повинні й по слюбі завжди мати ласку бо інакше їхнє супружжа зрівнається з поганським, себто воно не зєднає їм Божої помочі, ласки стану.

3) Христіянське-католицьке супружа є нерозривне. Так, як св. церкви ніхто не сміє відірвати від Христа, щоб її

підчинити комусь інакшому, так жени не можна відірвати від її правного мужа і віддати її іншому чоловікови. Св. Апостол Павло каже: "Жонатим приказую не я, тільки Господь: жінка нехай не розлучається з чоловіком; колиж розлучиться, то нехай буде без чоловіка; жінка звязана доти, доки живе чоловік; як вмре чоловік, вона вільна. (1 Кор. 7—10)

Із сего слідує недвозначно, що хоч сепарація деколи допускається, то розірвання самої звязи супружої в Христовій церкві немислиме—іншими словами, "діворс" то тяжке беззаконня; обтяжені тим беззаконням не можуть приймати святих Тайн і тратять право до християнського похорону. Кромі того супружества заключені на підставі діворсу є неважні а діти, що походять з такого супружества, є незаконними.

4) Тому, що християнське супружество є Тайною, воно підлягає власти св. Церкви, котра є сторожем всіх св. Тайн. Вслід за тим св. Церква має право й обовязок видавати ріжні закони і розпорядження що до заключення супружества, а кождий католик є обовязаний під смертельним гріхом підчинитися всім приписам церковним—бо Христос сказав до представителів церкви: "Хто слухає вас, Мене слухає, а хто гордує вами, той Мною гордить." Закони державні, що відносяться до супружества мають бути заховані в тій цілі, щоби дане супружество було узнане перед державою, як також тому, щоби не ввійти в непорозуміння з державною владою.

5) Католицьке супружество мусить бути заключене в присутности свого католицького пароха й двох свідків.

За свого пароха—треба уважати католицького священика, в котрого парафії перебувається щонайменше один місяць.

Неважним є супружество заключене в суді або перед якимсь некатолицьким священиком. Таких супругів не можна допускати до св. Тайн, поки не потвердять свого шлюбу перед своїм парохом і двома свідками. Крім того супруги, що заключили супружества перед некатолицьким священиком, є виключені з церкви так, що сповідник тих супругів потребує особлившого уповажнення від Епископа, щоби їх знова приняти до св. Церкви і допустити до св. Тайн.

Супружество заключене перед чужим католицьким парохом, то є таким, котрий не є парохом женихів, є важне й дозволене, коли той священик має повновласть від пароха женихів благословити супружество. Коли однак згаданий священик такого позволення не має, то той шлюб справді важний, однак він недозволений, то значить, той шлюб є звязаний із тяжким гріхом. Наколи знова якийсь священик взагалі не має парохії, або буває поза парохією і не має повновластий від пароха женихів або від Епископа на благословення якогось супружества, тоді всяке супружество заключене перед таким священиком є неважне й недозволене.

6) Супружества між католиками ріжних обрядів не противляться ні законови Божому ні церковному,—отжеж вони є дозволеними.

Зате **супружества мішані**, себто такі, в котрих одна сторона є католицька а друга некатолицька, такі супружества є великою, тяжкою нагодою до утрати віри для католицької сторони і для цілого потомства. Тому церква свята тільки з болю серця і на підставі важних причин позволяє на такі супружества, і то тільки під деяким услівєм. Именно некатолицька сторона мусить дати приречення на письмі, що ціле потомство буде по католицьки хрещене і виховане в католицькій вірі, що католицька сторона зможе без перешкод практикувати католицьку релігію. На підставі такого приречення і особлившого позволення від Епископа, мішане супружество може бути заключене, однак в тім разі тільки приватно й без церемоній. Коли, вище згадане приречення не додержується так, що хочби одна тільки дитина була охрещена й виховала не по католицьки і то з провини таки самої католицької сторони, тоді католицька сторона грішить тяжко й не може бути допущена до св. Тайн.

7) Супруги, котрі надуживають свого супружества так, що, хотяй уживають свого права, однак вистерігаються потомства, грішать тяжко, як вже було сказано і не можуть бути допущені до св. Тайн, аж поки не викажуться витревалим покаянням. За те не є воно гріхом, коли супруги по взаїмнім порозумінню стримаються від уживання супружества; а коли вони се чинять з вищих причин, то вони ще й заслуги мають перед Господом Богом. Супруги, котрі важуться нищити плід, є виключені з церкви і можуть бути допущені до св. Тайн тільки на підставі особлившої епископської диспензи.

8) Супруги повинні знати, що їхні діти є передусім власністю Божою, а доперва потім їхньою. Дитина, се талан Божий, якого Господь поручив опіці родичів, а родичі в хвилі свого шлюбу зобовязалися той талан приняти і ним опікуватися. Родичі повинні отжеж так опікуватися своїми дітьми, щоби Господь Бог міг як найбільший процент слави

видобути із того талану. Родичі, що закопують той талан Божий в землю, себто виховують своїх дітий тільки для сего світа, для маєтків, слави й розкошів, такі родичі дочекаються тої заплати, яку дістав лінивий раб. Він закопав був, як оповідає св. Евангеліє, панський талан в землю і через то дістався до вязниці, але вязниця недбалих родичів буде вічна й непонятно гаряча.

8) Додати ще треба, що шлюб мусить бути випереджений трома оповідями а то на те, щоб викрилися можливі перешкоди. Кождий, хто знає про таку перешкоду, є в совісти обовязаний донести про неї тому священикови, котрий має благословити дотичний шлюб. Хто не має оповідий, мусить виказатися лайсенсом; однак в такім разі він мусить заплатити таксу за звільнення від оповідий. Церков вимагає такої такси не для бізнесу, а для відстрашення людий від лайсенсу—бо лайсенс не відповідає духови католицької Церкви.

Перед шлюбом женихи мусять піддатися іспитови із найважнійших правд віри—заповідий Божих і церковних, святих Тайн, як також всіх тих молитов, яких кождий католик повинен знати. Такий іспит є потрібний для того, щоби переконатися, чи женихи знають всьо то, що кождий католик мусить знати під загрозою утрати спасення, а тим більше, що ті женихи будуть мусіли колись і своїх дітий навчати всього того, чого католицька реліґія вимагає.

День шлюбу, се день святий і преважний—бо тим днем зачинається для женихів нове, досить незнане життя. Щоби виєднати благословенство Боже для того нового життя. треба уважати, щоб того дня не зневажати Бога неуговканою радістю і неумірковaним питтям. Навпаки, той день треба усвятити совокупленням і горячою молитвою.

Треба уважати, щоби весілля не справляти в заказаний час, бо це булоб смертельним тріхом. Небезпечно також справляти весілля в суботу чи в неділлю—бо із легких причин напевно дехто опустить Службу Божу, котру в неділю мусить вислухати.

Нехай читачі сих стрічок будуть так ласкаві і терпеливі кілька разів перечитати собі сей цілий уступ, та нехай стараються поступати по вище поясненим вказівкам.

ПОКЛИКАННЯ ГАНІ

(Продовження)

Долинська вернула до своєї приятельки і сумно промовила: "Ти бачила, що Ганя зовсім не звертає уваги на то, що я хочу, зовсім зі мною не числиться. Я стратила її: стратила її душу і тіло."

Але молитва довершить чудес—відповіла Даниловичева—бери кусень тісточка, випий склянку молока і збирайся, бо маємо лиш пару хвиль часу .....

⁂ ⁂

Годину пізніще Долинська вийшла з церкви. (Даниловичева мусіла спішитися домів, щоб накормити дитину). Почуття спокою прогнало журбу з лиця опечаленої матери. Її обличча було знова, як колись лагідне, погідне. Самітно вертала домів уникаючи тих, що могли її затримати на розмову. Сейчас пішла на спочинок, тримаючи в руках вервицю.....

Різке дзвонення телєфону збудило її з глибокого сну. З окликом трівоги скочила з ліжка, одягнулася й побігла на долину до передсінку, де телєфонічний дзвінок раз пораз кликав. "Гальо!" —сказала засапавшись держучи в руках слухавку. "Чи се пані Долинська?"—почула мужеський голос, в котрім пізнала лікаря Др. Кар. "Так! так!"—з трудом простогнала—"а що там? чи не приключилося що злого моїй Гані?" "Так"—відповів лікар—"вона мала припадок але се їй дуже не пошкодило: хотяй правду кажучи се, що вона там не згинула, се дійсно якась велика тайна. Я вертав до дому від хорого—продовжав доктор, не зважаючи на оклик перераження Долинської—і мене переминув автомобіль з Ганею і хлопцем, котрий не їхав просто але викручував зиґ-заґ здовж дороги. Ще було яких сто кроків до зелізничого перехрестя а тоді якраз знова з закруту надїхав поїзд. Ганя закричала "ратуйте," однак вони були від мене за далеко, щоб я міг їх в час догонити. Самохід наїхав на поїзд. Хлопець згинув сейчас на місці а Ганю викинуло якимсь дивним способом на велику купу сіна, що було між тором а зелізничим плотом дротяним. З виїмком шоку (нервового удару) і вивихнення ноги нічого їй не сталося. Прошу отже не перелякатися, як її принесуть до вас. Я там сейчас приїду.

За кілька хвиль почула дзвінок при входових дверах. Вагаючись відчинила двері і, стоячи коло входу, чекала, аж чотирох мужчин внесло на своїх раменах то єство, котре вона найбільше любила.

Годину опісля вона клячала коло ліжка, в котрім спочивала Ганя з перевязаною ногою. Гляділа на бліде обличча своєї донеч-

ки: воно було легко стовчене упадком. З вдячного серця матери підносилась тиха молитва подяки до Пречистої Діви, бож дійсно се Марія захоронила її доньку від певної смерти.

Її молитву перервала Ганя, котра промовила стиха: "Мамо! хочу вам щось сказати. Сеї ночи я танцювала зі Славком: він був пяним, бо від нього чути було трунок. Потім він намовляв мене серед танцю, щоб я поїхала з ним троха автомобілем (гарою). Я боялася йому сего відмовити. Далеко ще ми не заїхали а я вже виділа, що він стратив контролю над автомобілем. Я побачила, що надїзджає поїзд (трен). Ох! мамцю, як я налякалася. Я була певна, що ми обоє згинем. Тоді я бачила, що я зле поступала в останніх часах, коли я вам мамцю все противилася і ходила всюди зі Славком, хоч я знала, що він не є добрим. Я пізнала, що се було з моєї сторони зле і бачила, що через мій непослух зглядом вас, мамо, я наражувала свою душу на погибіль. Тоді я закликала: "Боже ратуй мене—а я вступлю до монастиря."

Потім наш самохід ударив на зелізничий поїзд і....я вже нич не памятала, аж побачила доктора і гурток людий, що мене окружали. Доктор нахилився надомною певно на то, щоб знати чи я жию.

Мамцю! В тім сталося щось природно незрозуміле, сталося дійсне чудо. В часі того удару, замість кинути мене на купу каміння коло зализничої дороги, як се сталося зї Славком, мене кинудо злегка почерез дротяний пліт на купу сіна. Мамцю, чи це не було чудо? Ви бачите, що Бог приняв мою обітницю і вислухав моєї молитви. Тому й я мушу сповнити мій обовязок. Мені треба написати до Преподобної Сестри настоятельки і просити її о приняття мене до монастиря. Так! я повинна се зробити, як лиш виздоровію!

Дорогенька мамусю! правда, що ви не будете тим так дуже смутитися?" додала благальним голосом.

Долинська зітхнула: Богу дякувати! життя її найдорощої дитини вратоване, а се завдяки молитвам і жертві. Сердечно цілуючи свою донечку промовила: "Дитино моя люба! даю тобі повну свободу!—Божа Мати виратувала тебе для себе."

О, найдороща мамусю!—прошептала слабим голосом Ганя—Як я дуже тішуся тим, що ви радо годитеся на се. Дуже вам дякую за то." Посім вона спокійно заснула.

Біблійні Оповідання

СИНАЙ

На приказ Бога увійшов Мойсей у хмару, де Бог розмовляв з ним впродовж сорок днів і ночий. Він приказав йому побудувати святиню, в котрій Він, Бог, перебуватиме немов Цар серед свого народу. В глибині цеї святині, котру можна було переносити, мало находитися відділене місце, Святая Святих, в якому мав переховуватись Кивот Завіта. Це була дорогоцінна скриня, зроблена з тревалого дерева, покрита найчистіщим золотом, в котрій мали бути укриті дві таблиці (скрижали), зі заповідями Божими. Ізза того ця скриня звалась "Кивотом Завіта," то значить, Скриня Угоди між Богом і вибраним народом. В Кивоті крім того переховувалось чудотворну палицю Аарона і сосуд наповнений манною пустині. Зверха та скриня була накрита золотою плитою, на котрій по обох сторонах стояли Херувими, що осіняли скриню своїми крилами. Це був немов трон, з котрого Бог видавав свої розпорядження. В другій частині, що звалась Святая, находився по одній стороні стіл покритий золотою бляхою, на котрім кладено хліби предложення, то значить, 12 некваШених хлібів, котрі жертвувалось кождого тижня Господеві в імя дванайцятьох поколінь Ізраїля. По другій стороні був золотий свічник зі сімома раменами, на котрих світилося сім лямп в день і в ночи. Крім того був золотий жертівник, на котрім Первосвященик кождого раня і вечера палив пахуче кадило перед Предвічним. Наоколо скрині був притвор (присінок), в нім поставив Мойсей мідяний жертівник, на котрім палилися жертви.

Бог приказав Мойсеєві, щоб він відділив покоління Юди на те, щоби воно служило Богові. Звичайні Левіти були сторожами храма. Вище їх були священики, котрих вибиралося виключно з родини Аарона. Вони мали пояснати народови Закон і мали приносити жертви. Вкінці на вершку єрархії був Первосвященик Аарон, котрий разом з тим, що по нім був в його родині найстаршим, рівнали силою найвищої власти про всі справи справедливости і релігії. Одинокий він, Первосвященик, раз у рік міг ввійти в Святая Святих у торжественний день Примирення.

Окрім того, що приношено жертву кождого дня рано і вечером, Бог призначив для Богопочитання семий день тижня, як рівнож перший день місяця, званий новомісяцем. Великі добродійства Бога для вибраного народу пригадувано жидам через три головні празники: Паску або Великдень—на память виведення з

Єгипту; Зелені Свята—на памятку закона, даного на горі Синайській; празник Кучок—на память чудес, котрі Бог зділав для жидів у часі їх подорожі і перебування на пустині.

Опісля дав Бог Мойсеєві цілий ряд законів відносно приватної власности, родинного життя, необходимих зносин з чужинцями і щодо правління народом. Потім дав йому дві камінні скрижалі (таблиці), на котрих сам виписав десять заповідий.

В тім часі, коли Бог передавав Мойсеєві всі свої розпоряджения, нарід дивувався, чому пророк не сходить з гори. Думали, що помер у хмарі, або що Бог взяв його до неба, як колись Еноха. І де вони подіються в цій пустині, без провідника і без покровителя? Тому, що Єгова опустив їх помимо приречень, вони стали просити Аарона, щоби їм зробив божків, котрі моглиб їх вивести з пущі. Аарон силкувався відвести їх від такого злочину, та вони від просьб перейшли до погроз. Щоб здобути на часі, він приказав їм позносити всі наушниці своїх жінок і дочок, але на велике своє здивування побачив, що вони поспішно поскладали коло його ніг все те золото. Золото те розтоплено і виллято у форму. В той спосіб зі золота зроблено бика Апіса, великого божка єгипецького. На вид бика юрба взялась кричати: "Ізраїлю, ось бог, котрий вивів тебе з Єгипту!"

На слідуючий день жертвами відсвяткували торжество в честь цього золотого теляти і відтак почали пити і їсти, гуляти і веселитись по звичаю поган.

Та в тій самій хвилі Єгова, будуче свідком злочину свого народу, сказав до Мойсея: "Зійди з гори! Ізраїль, котрого я вивів з Єгипту, зрадив мене. Він зробив собі золоте теля і приносить йому жертви немов своєму богові." І коли Мойсей взявся заступатись за проступників, Бог сказав: "Остав мене, щоб я укарав цей нарід, такий твердошийний. Я вигублю їх і тоді зроблю тебе батьком великого народу." Мойсей настає: "Господи! не вигубляй народу, котрий ти спас чудом своєї всемогучости! Єгиптяни сказалиб: Чи треба було виривати їх з наших рук, щоби вигубити їх на горі!? Хай гнів Твій утихомириться на згадку про Авраама, Ісаака і Якова, котрим Ти клявся, що помножиш їх потомство, як звізди на небі, і що приведеш його до землі обіцяної."

Порушений сею молитвою Бог згодився не губити народу. Треба було одначе задосиьтучинення. Коли Мойсей сходив з гори з таблицями закона, Ісус Навин замітив, що в таборі чути воєнний крик. "Ні—відповів Мойсей—це крики радости!" Коли зближився до шатер, побачив ганебного ідола і хори танцюючих. Унесений гнівом, кинув таблицями до скали і розбив їх. Відтак вхопив золоте теля, кинув його у вогонь і, розбивши його на порох, приказав

народові цей порох випити з водою. Тоді звернувся до Аарона, котрого скартав за те, що приложив руку до цього акту ідолопоклонства. Та Аарон вимовлявся насильством, з яким народ кинувся на нього. "Тепер до мене," закликав Мойсей, "до мене, діти Ізраїла, що готові ревно піомстити славу Єгови!" В тій хвилі сини Левія повиходили зі своїх шатер і зібралися довкола свого освободителя. "Вперід!—закликав Божий муж—вперід з мечем в руках і перейдіть через табор тай повибивайте всіх проступників, хотяб ними були ваші власні діти або батьки!" Двайцять три тисячі людий полягло тоді з рук синів Левієвих.

На слідуючий день, серед загального потрясення, Мойсей сказав до народу: "Ваш проступок є величезний, я піду до Господа і буду старатись його ублагати." І дійсно; допущений до присутности Єгови, визнав злочин народа і благав помилування для проступників. "Прости їм," сказав він, "або вичеркни мене з книги життя!" "З книги життя я викреслюю тільки грішників," сказав Єгова. Ти провадь Ізраїля до землі обіцяної під проводом ангела, котрий піде перед тобою. Я не хочу більше йти з цим народом твердошийним, бо по дорозі я міг би його згладити."

На цю розпучливу вістку весь нарід став ридати і на приказ Мойсея, на знак жалю, всі поскидали свої прикраси. Мойсей построїв далеко від табора святиню завіта, щоби Господь, в той спосіб відділений від шатер Ізраїля, міг видавати вироки своїх судів. Тамто Мойсей розмавляв сердечно з Єговою, як приятель з приятелем. "Ти не назначив мені ніколи ангела, котрий має йти на нашому чолі,—сказав одного разу Мойсей до Господа—Ах! Наколи я знайшов милість у Твоїх очах, як Ти мені сказав, не позбавляй нас своєї присутности. Вернись до свого народу. Якщо ні, то остав нас у цій пустині, бож з якою надією могтимемо боротися проти поган, якщо Ти не будеш з нами?! "Поконаний благаннями свого слуги, Бог прирік, що знова піде на чолі свого народу. "Я додержу свого слова, бо імя твоє є витиснене на моїому серці."

Заохочений цими словами невимовної доброти, Мойсей не ставив уже границь своїм просьбам. "Господи," закликав він у святому захопленні, "покажися мені у своїй славі!"—"Я обявлю тобі," відповів Єгова, "всі добра укриті під моїм іменем, Єгови, але перед смертю ніхто не може бачити мого лиця." І обявився Бог свому слузі у небеснім видінню, але свого Божества йому не показав.

(Дальше буде).

ЗМІСТ ПРОМОВИ ВПР. О. ДЕЛЯРІЯ НА ПОХОРОНІ БЛ. П. БР. ІДЕСБАЛЬДА

Милий Богові і людям і память його благословенна!" (Сірах. 4. 5.—1).

Отсі слова св. Письма можемо—здається мені—примінити до нашого возлюбленого, духовного брата, померщого Ідесбальда. Господь Бог возлюбив його із многих інших і тому вже в самім його народженню обдарив його найбільшим даром, якого можемо в нашім життю від Бога дістати, іменно—вляв у його душу надприродну чесноту віри. Дав йому Господь добрих, і побожних родичів, котрі розуміли свої обовязки християнські і дали йому добре виховання. Та Бог возлюбив нашого брата Ідесбальда, особлившим способом бо покликав його до монашого життя, хотяй уже в старшім віці (брат Ідесбальд мав уже около 40 літ тоді як вступив до Чина О.О. Редемптористів).

В життю монашім чоловік лучиться з Богом, привязується до Бога найтіснішим способом, так дуже як лиш це можливо є сотворінню на землі. Обітами убожества, чистоти і послуху, монах, добровільно і з любови Бога, вирікаєся всього того, що посідає, або що може мати на землі. Монах відлучується від всіх тих, котрих любив, шанував на світі а ще більше вирікається самого себе на то, аби вже не мати іншої волі, іншої свободи як тілько ту одну, щоб виповняти виключно волю Божу впродовж цілого свого життя на землі.

Тими трома обітами-слюбами, які монах складає в монастири після року проби (новіціят), він віддається Богу всецілю і без найменшого застереження. Тоді він вже не жиє для себе, для свого власного задоволення чи користи, але жиє, працює, трудиться постійно для Бога, для спасення своєї душі і для спасення многих інших, своїх ближніх. В монастири він вже не має своєї волі власної, бо всю свою волю він зложив в руки—або ліпше сказати—в серце своїх настоятелів. Він готов йти всюди там, куди його вишлють, хочби на сам край світа, хочби між чужі, далекі чи поганські, дикі і кровожадні народи. Монах є готов зіставити свою любу рідню, родичів, братів чи сестер та всьо інше, що він природно любив, до чого він на землі своє серце привязав.

Є люди, котрі не розуміють надприродного життя,, про нього навіть не мають поняття і такі кажуть, що монахи—се якісь люди без серця, що не мають ані крихітки любови до тих, що їм життя дали, що з ними на світі проживали.

Та се кривдяча неправда. Монах має серце і навіть дуже любить своє рідне на світі і тому його серце аж краєся з болю тоді, як має з ним розставатися, як пращається раз на завжди з дорогими особами чи річами. Однак монах знає, що правдива любов є в тім, аби досягнути надприродну ціль, здобути собі найбільше добро, самого Бога.

Монах має перед своїми очима взір самого Господа Нашого Ісуса Христа, Котрий також жертвував себе Богові на то, щоб людям виєднати вічне життя в небі. Як Ісус Христос, так само і монах умирає для світа на то, щоб жити тільки для Бога і для своїх ближніх; щоб трудитись і терпіти на то, аби здобути (зискати) душі для Ісуса.

Чи ми можемо сказати, що Ісус Христос не любив своєї Матери?—Певно що ні, бо ніхто не любив своєї матери так дуже, як Ісус любив свою Непорочну Матір, Марію. А однак Ісус Христос розпращався зі своєю Матірю в Назареті і пішов голосити людям царство Боже. Коли слава Божа того вимагала, тоді Ісус Христос не вагався сказати що, хто опустить своїх рідних для Бога, того Бог ще більше любить. В святім Евангелію є записані ось такі слова Христа, нашого Спасителя: "Хто опустить батька чи матір, братів, чи сестер мене ради,—себто для Мене, для ширення Мого царства на землі—сторицею дістане," отже сто раз більше дістане вже тут на сьому світі і царство небесне на другім.

Возлюблений Богом сей наш брат, жив в монастирі для Бога, бо любив Бога і длятого любив свого ближнього а сим зискав собі людські серця. Всі ті, котрі знали брата Ідесбальда, чи мали з ним якісь стосунки, любили його та мило про нього згадували ізза гарних прикмет його серця. Бл. п. дорогий наш брат був так працьовитим, що був для всіх взором витревалости в праці.

Заледви що зложив монаші обіти, а вже післали його настоятелі до Канади. Зпочатку був в Монтреалі тоді, як там Отці нашого Чина основували монастир а коли в 1898 р. деякі наші Отці перейшли до Манітоби і відчинили монастир в Брендоні, взяли собі до помочи брата Ідесбальда. В 1904 р. переїхав з Отцями до Йорктону де перебував і працював аж до смерти, де Ви його бачили і знали.

Кождий початок є трудний, але передусім—як то ви старші пригадуєте собі—початки духовної праці в Канаді вимагали великих трудів, зусиль, героїчного відреченняся самого себе, надзвичайної терпеливости. Треба було всьо організувати а під руками всього бракувало, коли тимчасом противнощів зі сторони людий було дуже богато. Нераз здавалося, що Господь Бог опускає своїх робітників так, як опустив Свого власного Сина на кресті, коли Ісус аж закликав: "Боже мій! Боже мій! Чому й ти мене опустив?" Але витреваліть поконала всьо і ціль осягнено.

Брат Ідесбальд мав надзвичайний талан музикальний. Після тяжкої щоденної праці чи в столярни, чи деінде, збирав він вечером, або при нагоді вільних хвиль в неділі чи в свята, хлопців з парохії і вчив їх грати на ріжних інструментах. І в Брендоні і в Йорктоні заложив банду досить чисельну, а в тих часах це була одинока банда в місті. Навіть цивільні власти при нагоді якихось торжеств часто просили його щоби взяв участь з своєю бандою і так підніс блеск торжества.

Поміж сими музикантами, ученниками ювенату ОО. Редемптористів в Йорктоні, стоїть в середині їх організатор бл. п. старенький братчик Ідесбальд, котрий помер сього літа.

Брат Ідесбальд, хоч немічного здоровля був дуже працьовитий і завжди був чимсь занятий: памятав завжди порученя св. Альфонса, нашого основателя, котрий сказав, що наш монах не сміє ані хвильки часу змарнувати. В Монтреалі, в Брендоні, в Йорктоні зіставив памятки своєї невсипущої праці може на цілі віки. Передусім любив украшувати храми Божі і пр. в Йорктоні чи то в св. Герарда , чи в сій церкві, Матери Божої Неустаючої Помочи, всі вівтарі, престоли, це робота його рук. Сам веселий і все задоволений, чувся щасливим і задоволяв та ущасливлював тих, що з ним стрічались. Знаємо, що не тільки наші українці від сеї церкви, але і инші народи, мешканці Йорктону, брата Ідесбальда шанували і любили.

В неділі чи свята брат умів також користати зі всіх вільних хвиль від ручного заняття і перебував тоді цілими годинами в каплиці на колінах перед Найсв. Тайнами, чим будував своїх співбратів. Там він забував на всьо своє окруженя а розмовляв з Богом, з Ісусом в Найсв. Тайнах утаєним, в кивоті; деколи, в неділі пополудні ішов на прохід в город, але тільки з вервицею в руках; молився постійно, щоб ублагати Божого благословення на сей дім, та вигднати Божу поміч для Отців, котрі працюють на місіях, чи по кольоніях.

Брат Ідесбальд дуже поважав і любив священиків. Як хто з отців вернув з місії домів, тоді брат, приклякнувши, просив о благословення і на знак пошани все цілував священика в руку.

Ось так непомітно перед людськими очима переминули тих 40 літ його трудящого, невсипущого, покірного, примірного життя в монастири. І во істину можемо сказати, що бл. п. дорогий брат Ідесбальд був "возлюблений в Бога і в людий а память його благословенна."

Як ми всі любили його тут на світі, так ще більше любім його тепер, щоби та вязь любови, що нас зєднала в Христі, не урвалася. Навіть найсвятіщий чоловік боїться Божої справедливости, бо тільки один Бог є без гріха, а кожде тіло людське є немічне, як це ми співаємо в Парастасі. Ми можемо тепер йому помагати молитвами, добрими дїлами, жертвами, щоб випросити у милосерного Бога для бл. ц. брата ласку, якнайскорше оглядати обличче Бога і тішитись Ним в небі на віки!

Католицьким Світом

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ

За упокорення ворогів святої Церкви для їхнього спасення.

"Як Мене переслідували, так і вас переслідуватимуть," сказав Христос до своїх апостолів. Ці слова сповняються впродовж цілих віків. Як переслідували Христа Його вороги, так вони рівнож переслідували Його апостолів і учеників, переслідували і переслідують Його святу Церкву від самого початку її оснування. По всі часи та ві всіх краях мала вона своїх ворогів—і має нині.

Але ні гонення ні переслідування не могли Церкви знищити чи ослабити. Навпаки, після кождого переслідування вона ставала сильнішою, а свої животворні впливи поширяла з краю до краю. Через девятнайцять століть ріжні вороги завзято старались, щоб її знищити, але надармо. Церква Христова нині сильнішою чим коли.

Повставали, в ріжних віках, ріжні єреси й роздори, що найбільше болюче дались Церкві відчути, однак і вони не могли її ні ослабити ні знищити. Навпаки, вони мали свою ціль намічену їм від Бога. Бо каже святий Апостол Павло: "Треба щоб були єреси між вами, щоб випробувані явилися посеред вас."—І хотяй в кождій орґанізації й товаристві єресь і роздор є їх загладою, то в Церкві Христовій вони все були, є і будуть каменем випрубування: з одної сторони злі відпадають, з другої сторони добрі гуртуються та стаються ліпшими. "І так—каже святий Августин—як вогонь є конечним, щоб очистити срібло з усякої домішки, так і єреси є конечні щоби випробувати добрих християн та відлучити їх від злих людий."

Причиною всіх єресий і причиною, чому так многі є заїлими ворогами Христової Церкви, є гордість. Тому свята Церква хоче, щоб ми молилися о упокорення всіх тих її ворогів. Вона знає, що лиш через упокорення зможуть вони пізнати свій блуд і навернутися. Хотяй, що правда, вороги святої Церкви, своїми виступами проти неї не зможуть нічим знищити її, а ліпень, причиняться до більшого скріплення її, то всеж таки вони наносять шкоду своїм власним душам безсмертним. А це безмірно болить її. Вона, мов та добра мати, хоче всіх взяти під свою опіку, а коли бачить, що добрим словом, просьбою і намовами не може привернути до себе заблудших дітий, що стали виродками і її власними ворогами, просить батька—Господа Бога—щоби їх укарав, але так, щоби та кара була для них спасенна.

В цьому місяці лучімся отже разом з тими міліонами вірних християн, членів Апостольства Молитви і заносім до Всевишнього наші горячі молитви в цій цілі, щоби Він на ворогів своєї обручниці, святої Католицької Церкви, зіслав упокорення, які отворилиб їм їхні очі до пізнання свойого блуду і щоб вони навернулися.

*** ***

Евхаристійний Конґрес, як ми вже подали в 8 числі Голосу Спасителя, відбудеться цего року в Буенос Айрес, в Бразилії в днях 10. до 14. жовтня. Сподіваються, що на цей конґрес прибуде один і пів міліона людий.

Енґельберт Дольфус, бувший австрійський канцлєр, якого недавно замордували австрійські "наці," був чоловіком глибоко віруючим і побожним. Велику Пятницю цего року перевів на цілоденній молитві і розважанню в місійнім домі Святого Гавриїла біля Відня.—Ось де він черпав силу й відвагу у справуванню свого високого уряду: на молитві у стіп Христа Роздятого. Не так, як це у нас буває, що перший ліпший "інтеліґент" встидається навіть перехреститися.

Католицькі священики беруть участь як посередники у злагоджуванню страйків у Сполучених Державах. Під цей час один Архиепископ і 8 священиків, в ріжних американських стийтах, ведуть переговори між страйкуючими і компаніями та намагаються привести їх до взаїмного порозуміння.

Сестри-монахині спеціялістами Екс-рея. На 437 спеціялістів, що належать до American Society of X-ray Technicians, є 140 сестер-монахинь, що обслуговують католицькі шпиталі.

Вже 400 літ як Англія відмовила послуху Апостольському Престолові і актом парляменту назначила свого короля Генриха VIII головою церкви. Богато прийшлось католикам витерпіти—а й мучиничій вінець приняти—довгими століттями. Та тепер в Англії Католицька Церква розвивається як найкраще. На руїнах давних святинь і монастирів поставлено нові, а число навернень до католицької віри збільшається з кождим днем.

Нова українська Парохія, основана в Бельгії. Там перебуває від війни споре число уркаїнців, будьто на студіях, будьто в ріжних роботах і сього літа для них зорганізовано українську парохію в столиці Бельгії в Брукселі. Цього конечного і спасенного діла підприняв Впр. о. Л. Боский, Чина Н. Ізбавителя, котрий ще недавно тому працював між українцями в Саскачевані в дистрікті Йорктонськім і Айтунськім та в Манітобі, в Комарні. Його знання української мови, котрою так добре володів, що наші фармарі часом не хотіли повірити що він сам не є галичанином, а також і його апостольська ревність і любов до українців дають запоруку на скорий і успішний розвій нової парохії св. Володимира, на спасення многих наших братів, на хосен нашій страдальній Україні.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Здоровкає мене в трені наш чоловік, тай зачинає балачку. Признається, що він походить з Буковини, що є православним тай в кінці питає мене: "Скажіть мені, ци наш піп мав рацію, ци ні. Я знаєте, був трохи поблудив, бом покинув свою церкву (себто православну) тай приставсми до тої нової, ци як там кажуть, маминої церкви. Але я повидів що там нема православя, таїїм вернувси назад до своєї і пішовсми до свого попа до сповіди. Віспосідавшмси гет з усього а піп мені за покуту казав вязку сіна зісти. Я го питаюси. Отче! а то чому ви мені таку кіжку покуту даєте? А він мені кее: Бо до тої пістунської біжниці хиба тільки осел може си записати. Ну, тай скажіть мені, ци то правда ци ні?

—Знаєте, куме, в мене на фармі був такий сильний вітер, що забрав усю пшеницю разом зі землею та посіяв на фармі мого сусіда.

—Е, то ще нічго, куме. В мене на фармі був такий сильний вітер, що так забрав землю, що діри "гомфриків" стирчали на два фіти від землі.

—"Чи то правда що Дмитро Позичайко журиться своїми фінансовими справами?"

—"Ей, де там! Що правда, він винен кождому, але він тим не журиться."

НОВА УКРАЇНСЬКА ПАРОХІЯ

ДО УКРАЇНЦІВ В БРЮКСЕЛІ І ЙОГО ОКОЛИЦІ

Дорогі сини і доньки святого Володимира Великого! Вже від кількох літ Ви зорганізувалися сильно і успішно в своїх власних громадянських установах, а тепер вже крайна пора, щоб Ви зачали орґанізуватись і працювати також на релігійному полі.

Я надзвичайно щасливий, що церковні єрархи і мої настоятелі поручили мені справу отворення першої української каплиці і парохії в самій столиці Бельгії в Брюкселі і тішуся тим, що можу Вас повідомити про то, що незабаром будемо мати на стало Відправи в нашім гарнім і Богу милім гр.-україн. обряді.

Наша церква покищо убога і іконостас ще не прибраний, але маємо в Бозі надію, що внедовзі сей Божий, український храм стане найкращим. Початкові кошти поносять українські монахи Чина Н. Спас. а опісля кождий вірний син і кожда щира донька України матимуть нагоду показати свою щедрість. Покровителем храму буде наш великий Святий, Володимир Великий, Хреститель України і наш Заступник.

Перша Відправа відбудеться в неділлю 17. червня, о 9-тій год. рано і сподіваємось, що всі Українці навіть з подальших околиць будуть приявними.

В сю пору в Белгії находиться понад півсотки українських дівчат з Галичини, котрі посвятили ціле своє життя Господу Богу тай перебувають у ріжних монастирях Сестер. Є тут також богато синів України, які приготовляються на ревних Апостолів України. Ви Браття й Сестри, може й ніколи не побачите сеї каплиці, хотяй Ви відреклися світа та посвятилися Господу Богу, то однак Ви остаєте і на дальше синами і доньками своєї Неньки України: отож молитвами і жертвами поможіть нам, щоби в храмі св. Володимира Великого ясніла його слава і оказалось Боже милосердя над нашим многострадальним народом. Кождого дня перенесетесь духом до нашого, Божого храму і благатимете Ісуса, Марію, св. Володимира, щоб вони змилувались над дітьми Неньки України і показали їм дорогу до цеї слави і цего щастя, яке вони самі осягнули.

Наша МЕТА ясна і дорога наша певна: Українці, що живуть в Бельгії, мусять належати до Бога!

Парохіянами сеї нової парохії будете Ви, Браття й Сестри, котрі колись в Галичині хрещені, приїхали сюди, щоб заробити на кусник хліба і тут в чужині може призабули, що маєте і душу, яка також має свої потреби. Спонукані почуттям віри Ви може колись і заглянули до бельгійського костела але там нічого не зрозуміли,

ні відправи ні проповіди, тай сказали собі:"Більше я там не піду бо нічо не розумію." Тепер будете мати власний Божий дім, в котрім вже не будете почуватись чужими, де всьо зрозумієте і відправу і слово правди св. Євангелія і науку.

Чи прийдете? А чомуж Ви малиб не прийти? Бога потребуєте!—"Без Бога ані до порога." Приходіть всі і зі священиками молитисьмете за своїх, що зістали і терплять у краю. Молитисьмемо разом за поляглих у війні, героїв, за Україну. Служба Всевишньому все помагає, потішає і покріпляє. А як прийдете перший раз до покищо убогої каплиці св. Володимира, не забувайте, що найгарніщою окрасою церкви не є образи ані малюнки, але душі чисті та Богові милі.

Парохіянами сеї церкви є і Ви, дорогі Браття, котрі прийшли сюди з великої України і покищо не належете разом з нами до одної християнської родини, бо ви ще не переконались про це, що Христос дав Петрови, через нього дав Папі, власть кермувати нами в справах віри. Однак Ви належите до одної великої, сорокміліонової української родини, Ви молитесь так само як і ми, Ви слухали в краю тої самої Служби Божої, щой ми її тут відправляємо, Ви хрещені тими самими словами, кормлені Божим Кормом під обома видами як і ми, Ви є також слугами дітьми Матери Божої. Отже і Ви також приходіть і дасть Бог, що пізнасьте правду і враз з нами належати мете до одного стада, що є під проводом одного Пастиря, Христового Намісника.

Осередком життя парохії буде Служба Божа, безкровна жертва Христа Спасителя, котру відправлятимемо щонеділлі а якщо буде потреба, то і в будні дні але тоді вчасним ранком, щоб не перешкаджати Вашим заняттям. Вже від тепер заохочуємо Вас до частого принимання св. Тайн.

Для дівчат зорганізуємо Марійський Союз, і просимо всіх українських дівчат поважно призадуматись над сим і громадно вписуватись у члени Союза.

Се оголошення є начеб першим числом нашого маленького бюлетеню, який виходитиме час до часу і подаватиме всім парохіянам св. Володимира Великого вісти з українського життя. Метою його буде утримувати поміж всіми членами українських родин любов, мир і єдність. Його кличем буде клич гербу України: "Все вперід, Всі враз."

Слава Ісусу Христу!

До побачення на відправі!

о. Л. Боський—Ч.Н.С.

МЕЛЕНА З МИТОЇ ПШЕНИЦІ

Robin Hood FLOUR

ЧИСТА —— БІЛА

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L L.B.

Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повноваснники.

1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Canora, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневник виходить в Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2. Число 1. Листопад, 1934.

За дозволом духовних властий

Українці Католики Канади єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Canora, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневник виходить в Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2. Число 1. Листопад, 1934.

За дозволом духовних властий

Ваші Приятелі Любитиб Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ
Позвольте Нам Зняти Її

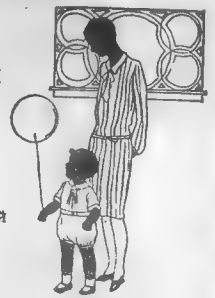

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK
Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler

ДЕНТИСТ

Екс-Рей і Ґазові Прилади

Ручимо за Вдоволення

Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

The 'CO-OP' is the FARMER'S CREAMERY

КУПУЄМО

ЯЙЦЯ Платимо Найвищі Ціни **СМЕТАНУ**
Відсилайте все до нас для
ЛІПШИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

ПРОДАЄМО

"VELVET ICE CREAM"
Незабудьте Купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

SASKATCHEWAN CO-OPERATIVE CREAMERIES
YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.

Subscription per year: Canada and U.S.A., $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION

ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

Голос Спасителя — Символи Марії — Вождь Усіх Армій — Приємности Молитви — Чи св. Йосафат Переслідував Православних? — Мала Маруся — Значіння Тіяри — Українці Мученики — Як Спасти Свою Душу — Не Клени! — Читаймо Побожні Книжки — Католицьким Світом — На Авдієнції в Папи.

КАЛЄНДАР НА ЛИСТОПАД

1.—Ч. Прор. Йоіла і М. Уара
2.—П. ВМ. Артемія
3.—С. Преп. Іляріона В.
4.—Н. 23 Нед. по С. С. Аверкія
4.—П. Ап. Якова, Брата Господ.
6.—В. М. Арети
7.—С. ММ. Маркіяна і Мартирія
8.—Ч. ВМ. Димитрія
9.—П. М. Нестора
10.—С. Мц. Параскевії Пятниці
11.—Н. 24 Нед. по С. ПМц. Анастасії
12.—П. ММ. Зиновія і Зиновії
13.—В. Апп. Стахія, Амплія і пр.
14.—С. Листопад. Безср. Косм. і Дам.
15.—Ч. ММ. Акиндина, Пигасія і пр.
16.—П. М. Акепсима і пр.
17.—С. Прп. Йоанікія і М. Нікандра
18.—Н. 25 Нед. по С. ММ. Галакт. і Епіс.
19.—П. С. Павла
20.—В. М. Єрона і Прп. Лазаря
21.—С. Собор Арх. Михаїла
22.—Ч. ММ. Онисифора і Порфирія
23.—П. Апп. Ераста, Олимпа і пр.
24.—С. ММ. Мини, Вікт. і Вінкент.
25.—Н. 26 Н. по С. Сщм. Йосафата
26.—П. †С. Йоана Золотоустого
27.—В. †Ап. Филипа
28.—С. М. Гурія і пр. (Пилипівка)
29.—Ч. †Ап. і Ев. Матея
30.—П. С. Григорія Чудотворця

УСТАВ НА ЛИСТОПАД

4.—Н. 23 Нед. по С. Гл. 6, Св. утр. 1. На літ. Апост. з. 220; еванг. Луки з. 38.
8.—Ч. ВМч. Димитрія :—Всеночне. Св. утр. Матея з. 36; на літургії Ап. з. 292, ев. Йоана зач. 52.
11.—Н. 24 Нед. по С.:—Гл. 7, св. утр. 2. На літ. Ап. зач. 221; ев. Луки з. 39
18.—Н. 25 Нед. по С.;—Гл. 8, св. утр. 3. На літ. Ап. з. 224, ев. Луки з. 53.
21.—С. Собор Арх. Михаїла:—Всеночне. Св. утр. Матея з. 52. На літ Ап. з. 305, ев. Луки з. 51.
25.—Н. 26 Нед. по С. і Сщм. Йосафата:—Всеночне. Гл. 1; св. утр. 4. На літ. Тропар Нед., Йосафата і Кондак нед. Слава: Конд. Йосафата, І нині: "Заступнице Христіян." Прокімени: нед. і Йосафата. Апп. з. 229 і 311, ев. Луки з. 66 і Йоана з. 36. Причастен нед. і Йосафата.
28. Початок Пилипівки. Піст і час заказаний до Різдва Христового.

Подяка за вислухані молитви.

Монтреал, Кве.— С. Юліяна складає щиру подяку Матери Божій Неп. Зач. і Св. Юдови за добрий успіх в шкільних іспитах. С. Арсенія складає щиру подяку Матери Божій і Св. Тересі від Дитятка Ісус за отриману ласку.

Сестра Виталія щиро дякує Матери Божій Неустаючої Помочі, Св. Йосафатови й душам в чистилищи за поміч в шкільній справі.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видаваний Місіонарями Чина Найсв. Ізбавителя.

Рік 2, Число 1 Лист за Листопад 1934

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Дорога душе! Ти помиляєшся, якщо ти думаєш, що всі ті душі, котрі є в стані ласки, є потіхою для Мого божественного Серця. На жаль! так не є. "Чому?— питаєш Мене—чи Я їх не люблю?" Так! Я їх дуже люблю, навіть більше чим инших, бо вони є в Моїй ласці. Власне то ся Моя любов до них спричиняє мені такий біль, бо хоч вони є в ласці, однак їхні серця є **літні, байдужні на** Мою любов до них. Саме то ці душі були тим терням, що проколювало Моє Серце, бо Я предвидів вже в городі оливнім, що в наслідок такої байдужности, вони непомітно впадуть в тяжкі, смертельні гріхи а тому, що привикли до байдужности, вони не будуть старатися з тих гріхів вийти і будуть стрчені на віки. А коли то душа є байдужна?— питаєш.

Душа є байдужа-літна тоді, коли вона часто поповняє **повседневний гріх**, з отвертими очима і не старається поправитися. Лячно подумати в яку то небезпеку біжить душа, одягнена в Божу ласку, коли вона не звертає уваги на то, що поповняє богато легких блудів. Свідомо і преспокійно така душа каже собі: "О мені вже вистане бути спасеною." А ті малі провини це наче маленькі потічки, котрі зливаються в одну велику ріку, що неминучо потягне того нещасливця в пропасть тяжкого гріха. Прочитай собі в Новім Завіті в Об-явл. св. Йоана, як остро Я звернув увагу епископови з Ляодікії за то, що він був ані горячим ані зимним.

Літна душа це така душа, котра ще не сміє відвернутись цілком від Мене, однак не клопочеться тими малими провинами, які помножує щодня. Всякі нетерпеливости, неправди,

нарікання, заздрости, лакімства, нехіть до ближніх, привязання до сотворінь і т. ін. а понад усьо болить Мене се, що не старається з них вийти. А се тому так, бо Я маю більше надії на навернення грішника, чим такого літного. Байдужний легко впаде в гріхи тяжкі і мало є надії, що він з того страшного гробу встане.

Затям собі добре ці Мої слова: "Тому, що ти є байдужний, Я готов тебе викинути (вивонітувати). Чи це не доказує тобі, як дуже тяжить на Моїм Серці така душа? Легко і приємно є поликати пиття холодне або горяче, але літний напій побуджує до вонітів. Ось так і літну душу Я готов викинути з Моїх уст і відібрати від неї Мою ласку, тай опустити її раз на завжди, бож ніхто не поликає наново своїх вонітів.

Найбільшим знаком літности є добровільний, налоговий **несмак до молитви.** Коли город стало поливається відповідною водою, тоді бачимо в ньому гарні і все свіжі квіти й ростини, повні життя. Так є і з душею, що любить молитву; вона постійно зростає в добрі бажання та видає овочі чеснот, бо молитва, наче роса, постійно зрошує її ласками і чинить її розкішно врожайною.

Засип криницю в городі а побачиш, що цвіти зівянуть, ростини впадуть і всьо зникне. Чому? Бо джерело їхнього життя висохло. Скасуєш молитву душі, тоді всьо Боже знидіє в ній, і вона впаде в гріхи.

Доки хто любить молитися, доти є взором скромности, покори, набожности, умертвлення й інших важних чеснот: опустить молитву на якийсь час, тоді зачнуться цікаві погляди, горді гадки, слова й поступування, нетерпеливости, обурення і опущення Св. Тайн а навіть і Служби Божої. Така особа вже любить марноту, пусті прикраси, безкорисні а той небезпечні забави і тоді....чим дальше в ліс, тим більше дров.

До молитви не вертає, вода ласк Божих вже на неї не сплинає, життя бракує, город її душі висихає а зло опановує чим раз більше і більше. Таку душу, що опускає молитву св. Іван Златоустий уважає не лиш хорою але такой мертвою.

Голос душі!

Дякую Тобі, мій найдорожчий Спасителю, за такі спасенні уваги, які Ти з любови до мене даєш мені. До тепер я справді був дуже обоятним на малі провини і легкодушно до-

пускався їх. Але нині я оплакую їх горячими сльозами у стіп Твойого святого Розпяття. Нині я зачинаю вже ліпше жити і більше Тебе, мій Боже, любити. Обіцяю, що ревніще сповнятиму мої духовні вправи і цілого себе віддаю Тобі. Мій Боже! прийми сі мої обіти скроплені сльозами, Тобі я посвячую їх як задаток моєї любови Тебе і складаю сі обітниці в рану Твого Пресвятого Серця, щоб заслугами Твого Прес. Серця Ти простив мені всі мої провини, щоб утвердив мене

в своїй любові так міцно, щоб я вже ніколи не належав до себе, тільки всеціло до Тебе, мій любий Ісусе. І ще о се не перестану ніколи просити Тебе, Господи; дай ласку, щоб усі ті літні, байдужі душі отямилися і також зачали Тебе більше любити і лиш Тобі одному служити.

СИМВОЛИ МАРІЇ

7). Марія—земський рай.

"І насадив Бог вже з почáтку розкішний сад у Едемі тай осадив там чоловіка" (Бит. II. 9.)

Господь Бог вже з початку насадив розкішний город—Марію, в котру Він поставив чоловіка-Христа, що Його, яко чоловіка, у Воплоченню утворив. Рай це розкішний сад, з котрого віддалив води поверхні землі і це місце є підвищене, бо води потопу туди не дійшли. Всьо це відноситься до Марії.

Марія —каже св. Григорій Чудотворець—це такий рай, що має розум, це рай Бога. Його розкішний сад насадила сама Божа рука. Це є сад правдивих не минущих розкопів. Там є всі чари краси, там є безсмертність. Марія це пахучий сад квітів дівництва. В сім раю радощів дерево життя видає овочі спасення для всіх тих, що їх скоштують. З цього раю вийшла ріка небесної науки, котра в чотирох Євангеліях ділиться на чотири галузи, що видають для цілого світа ту саму воду спасення.

Марія є цим раєм земським, котрого Херувими мають пильнувати і хоронити від напастий злобних ворогів. Вона є раєм, новим раєм небесним в котрім Бог не поставив одного чоловіка, як це зробив в старім раю земськім, але насадив ціле людство і їй віддав його. Сей рай не був отвертим для змія, котрий зрадив Еву. Сей рай зістав зачиненим для всього того, що могло йому пошкодити.

В ній поставив Бог нового Адама (Ісуса), і той рай вже не був негідним бути для Нього помешканням. В нім дерево життя видало світови овоч і хтонебудь сього овочу тільки вкусить, житиме вічно.

8). Марія—дерево життя.

"І зростив Господь усяке дерево із землі, принадне на погляд, смачне своїм плодом, і дерево життя посеред саду і дерево пізнавання добра і зла" (Бит. II 10.)

То Марія є деревом життя—каже св. Ефрем. Вона є деревом життя насадженим при березі біжучої води, коло джерела Духа життя—додає св. І. Златоуст. Листя сього святого дерева кидає спасенну тінь. Вона є деревом насадженим в земськім раю рукою самого Бога. Це є дерево, що ніколи не зможе зіпсуватись і черв гріха не зможе його досягнути. Власне то з сього дерева зроблено живий престол живого Бога. В лоні Марії спочило Слово Боже. Це святе дерево не є безплодним. Воно видало спасенний овоч—Ісуса Христа. Сей овоч Його лічить всілякі лиха, котрі людському роду спричинив інший овоч, той овоч знання добра і зла, що його вкусили наші первородичі.

Се овоч послуху протиставлений до овочу бунту—непослуху. Хтонебудь вкусить сього блаженного овочу, гарного видом і смачного плодом та милого запахом, буде вилічений з усякого лиха і житиме вічно.

Марія це є дерево насаджене при березі біжучої води, котре дає свій овоч в назначенім часі. Вона є деревом своєю сталістю і солідністю: вона насаджена такою сталістю, що ніколи не дасться захитати. Вона є деревом, про котре Господь сказав устами пророка Єзекіїла: "Я звеличав дерево покірне"—бо воно заслужило собі своєю покорою стати Матірю Сина Божого.

Вона є деревом життя. Дерево життя було більш зеленим і квітчастим, чим інші дерева: так само й Марія є святіщою, чим всі інші святі, бо дістала ласки не в міру але без міри. Бог дав Марії всьо то, що лиш могло дістати чисто земське сотворіння. Вона є деревом, котре осолоджує гіркі води всяких неспокоїв та заворушень.

9) Марія—Помічниця.

"І сказав Господь Бог: Не добре то чоловікови бути самому—Сотворім йому помічницю, подібну до нього" (Битія-II, 18.)

Марія є помічниця в нашім відкупленню. Сим чоловіком, що не має бути сам, є Ісус Христос. Помічницю, котру Йому Бог приготовляє, котру творить і в світ посилає, є Марія.

Як дуже старанною й журливою є доброта Божа для чоловіка. Він дав Еву першому чоловікови: Він дав Марію свя-

тій церкві, всім людям, по всі віки. За поміччу Марії, свята церква побідить всіх ворогів, і кождий з нас зможе втічи, оминути без труду безчисленні засідки, яких ворог понаставляв на дорозі нашого життя.

Марія спішить з поміччу до всіх тих, що Її о те просять. Грозить нам якась небезпека то прибігаймо до Неї. Найбільше нужденні грішники можуть всього очікувати від Її доброти та милосердя. Хочемо здобутись на такий акт чесноти, який видається нам понад наші сили? Отже в Марії—каже св. церква—є вся наша надія життя й чесноти.

Марія була помічницею Отця милосердя, коли Він сповняв надзвичайне діло Свого милосердя для людського роду. Вона співпрацювала зі своїм божественним Сином, з цілою Пресв. Тройцею для нашого відкуплення.

Сотворена на то, щоб бути товаришкою і помічницею другого Адама, Вона була саме такою, як сього бажало собі Пресв. Серце Ісуса. У всьому була подібною до свого божественного Сина, не маєстатом а непорочністю, з тою тільки ріжницею, що Ісус був трисвятим вже зі своєї божественної природи, а Марія була непорочною через ласку Божу і тому, що Всемогучий Бог Її одиноку від гріха виняв.

10) Марія—а жена і вуж.

"Тоді сказав Бог до вужа: Положу ворожнечу поміж тобою і женою, між її плодом і твоїм: Вона розторощить тобі голову, а ти старатимешся кусати її в пяту" (Битія—3, 15).

Марія, це та пята, що торощить сатану: положу ворожнечу велику і невблагальну між тобою і женою: Вона тобі зробить смерть. Тою женою, що мала розбити голову змія, не була Ева, товаришка Адама, котру змій так нещасливо обдурив, ошукував, але нею була Преч. Діва Марія, а Ева була тільки прообразом Марії. Марія мала зродити Христа, Слово сталося тілом і прибрало собі людську природу але совершенну. Марія розбила голову сатані своєю покорою. Сатана розгордівся з того дуже, що весь рід людський запряг в ярмо гріха і вирвав Богові сотворіння, що було найгарнішою окрасою видимого світа. За то Марія своєю покорою притягла на землю самого Сина Божого. Так Вона зломила гордість сатани а своєю дівичістю кинула під ноги пожадливість людий.

Вождь усіх Армій

Кождий край, що бажає здобути або удержати самостійність свою, утримує сильну, добре вишколену армію. Та армія має своїх полководців, котрі є підчинені одному начальному комендантови, а він рядить ними при помочи свого генерального штабу. Однак нема на землі вождя, начального для всіх армій, бо народи жнють зі собою в постійній ворожнечі і тільки чигають одні на одних.

Всемогучий Бог рівнож має у своїй державі цілого Всесвіта чисельну і сильну армію, котру творять воїни невидимі і видимі. Невидимі воїни тої Божої армії се девять хорів Ангелів, їхні імена є отсі: Ангели і Архангели, Начала, Власти, Сили, Господства, Престоли, Херувими і Серафими. Видимі воїни Божої армії се всі члени Христової церкви на землі. Начальним комендантом всіх тих армій ,видимих і невидимих ,наставив Бог Архангела Михаїла, котрого день в сьому місяці листопаді торжественно святкуємо. Чим він собі на се заслужив?. . . . . .

Десь на початку сотворення і уформовання армії безчисленних, невидимих духів-Ангелів, сталась така грігода—революція в небі. Найвищий вождь усіх ангельських армій, що називався світлоносець (люцифер) розгордівся дуже ізза своїх великих дарів, яких уділив йому Господь тай забажав бути самостійним, від Бога незалежним, і не послухав Всемогучого. За ним пішла також велика частина його ангелів.

Проти Сатани і збунтованої частини ангелів, в обороні слави і чести Бога, виступив полководець архангел Михаїл, з окликом: Хто яко Бог?" і тоді—каже Єванг. Йоан—піднялася велика війна в небі. Михаїл зі своїми архангелами боровся завзято але й люципер зі своїми бунтівниками якийсь час гордо відбивався. Все таки добрі ангели побили злих на голову, і люципер раз на завжди стратив своє місце в небі, бо Михаїл скинув його і його злих ангелів до пекла, яке Бог мусів тоді розпалити, щоби в ньому по вічні віки всіх бунтівників проти своєї волі святої карати. З цього то часу Михаїл став начальним вождом усіх ангельських невидимих армій.

Ось чому то малярі представляють Архангела Михаїла у величавім воєннім одягу, як він з блескучим мечем чи списою наїзджає на пекольну тварюку і побідоносною ногою стручує його в відчинену пропасть. Він вславився в сій рішучій борбі проти першого бунтівника своєю відвагою і силою і то му церква називає його хорунжим—себто таким, що несе прапор Божого царства.

Та не тільки за свій відважний виступ і славну побіду іменував Господь Михаїла вождом усіх ангельських армій. Тут ще більше взято було під увагу то, за яку то **справу** він боровся і в якім **наміренню** побіджав на землі: хто буде дармувати, того розтратують. На жаль многі воюють за лиху справу. Многі трудяться і навіть калічаться за то, щоб іти в пропасть, щоб задоволити свої пристрасти та залізти в кайдани гріха. Не мало є й таких, що хотілиб добро чинити, але зі згляду людського творять зле. Чують злі бесіди в товаристві, але з людського згляду прислухуються їм, мовчать, не противляться їм, посміхаються, а вкінці й самі говорять. Чи може мало є таких, що сталисъ жертвами пристрасти піятики, через що майно своє потратили, здоровля і не рідко життя позбулися. І також шють многі зі згляду людського, бож "як то не випити на весілю, хрестинах, чи на похороні, коли чесний кум так файно чістує"—кажуть неодні. Пють бо бояться, щоб піяки не сміялися потім з них і не назпвали їх побожними. Не моляться, на відправу не йдуть, нічо про віру не згадують, щоб їх партнер при роботі не кепкував собі з них: бояться людий а забувають на "страх Господен," котрий судитиме живих і мертвих.

Архангел Михаїл бореться на честь і на славу Божу. Сатана проголосив: "Я хочу бути Богом," а йому наче громом відповів Михаїл: "Хто яко Бог?" Михаїл не може ані на

хвилю стерпіти тої ганьби, якою люципер покриває славу Божу. Своїм могучим воєнним гаслом проганяє Михаїл всіх збунтованих Ангелів—дияволів в погибіль створеного тоді вогню—в пекло. Сам Спаситель сказав у св. Єванг.: "Я бачив, як Сатана блискавицею впав з неба."

Михаїл не хотів стерпіти бунту проти Божого авторитету, бо хто підкопує правильний, справедливий авторитет—а таким є передусім Божий авторитет—той підкопує авторитет родини, народу і цілої людської суспільности. Добре вихована дитина не стерпить безкарно кепкування зі своїх родичів, чи свого народу. Така оборона є конечна для добра родини чи суспільности.

А чиж можна безкарно пускати в світ то, що зневажає батька всіх людий, Бога? То що Його св. Церкву та її слуг—священиків висміває, обчорняє, ненавидить? Якщо так робимо, тоді ми вже не стоїмо під проводом Михаїла, але належимо до Сатани, того першого бунтівника проти Всемогучого Бога.

Три єдиному Богові най буде честь і слава на віки!—сказав Архангел Михаїл—бо тільки він сам є гідний нашої почести. По такій засаді св. Михаїл, поступає, бореться, побіджує, і таксамо і ми мусимо поступати. Св. Михаїл знає тільки одну честилюбність—постояти відважно: як того треба, той з нараженням власного життя за Божу честь і славу. Ось чому то Бог вибрав його з усіх ангельських хорів і іменував його начальним вождом небесних армій!

II

Архангел Михаїл є також **полководцем воюючої Церкви.** Царство Боже обіймає не тільке небо—край Ангелів, але також і землю зі всіми людьми, всіх країв, усіх часів. І власне Бог настановив Михаїла опікуном і вождом сього царства. Вже в старім завіті пророк Даниїл твердив, що коли він працював для освободження свого народу, тоді Архикнязь Михаїл помагав йому, а на иншім місці каже, що Архикнязь Михаїл повстане і оборонить Богом вибраний нарід.

В Новім Завіті Архикнязь Михаїл з цілою своєю небесною армією є оборонцем Христової Церкви. Яко Ангел війни він є вождом Церкви в часі зовнішних небезпек та нападстий зі сторони власть імущих на землі. Се показалося головно в найновіщих часах, коли Михаїла було вибрано на Патрона того стоваришення, що мало ціль спомагати св. Отця, обороняти полоненого в Римі та покривдженого батька християн-

ства, Найсвятішого Пастиря, Христового Заступника на землі. Сю гадку висказав св. Отець Папа Лев XIII в тій молитві, котру священики відмовляють після читаної Служби Божої. В тій молитві благають Архангела Михаїла, щоб він спомагав нас в борбі і силою Божою ломив силу ворогів нашого спасення. В тім самім намірі будовано тисячі Божих храмів на честь св. Михаїла, і на Заході і на Сході християнського світа. В тім самім намірі посвячено під провід св. Михаїла цілі армії і в інших народів, і в нас на Україні. Звісна річ, що на прапорі Запоріжської Січи був образ Архикнязя Михаїла зі щитом і з мечем в руках ,а з тим прапором вони завжди побідили. Так св. Михаїл був, є і буде до кінця світа побідоносцем.

І для нас тут в Новім світі св. Михаїл буде завжди вождом побідоносним, оскільки ми завжди стоятимемо під його прапором, оборонятимемо св. Церкву та кождочасну власть нашої україн. католицької Церкви. Борба проти св. Церкви розвогнюється нині по всіх краях ще більше чим колись. Церкві не грозить небезпека—вона стоїть на твердій непохитній скалі, на Петрі, вона не захитається.

Але то ми самі в тій борбі можемо потерпіти великі шкоди, а навіть і згинути, як це з многими українцями приключилося тут в Канаді і в Стейтах, котрі в борбі нашої Церкви відпали від віри. Тому кождий з нас: "Позір—хватай оруже в руки." Лиш в католицькій Церкві подає нам Христос правдиву віру. вільну з усяких блудів. Отже тримайтеся всі св. католицької віри, бо без віри—каже Христос—нема спасення.

Нашим оборонним оружем є життя з віри, себто по заповідям Божим і церковним. Нашим найнебезпечніщим ворогом є наші власні неопановані пристрасти. Ми мусимо їх побідити та зробити їх нешкідливими. Се осягнимо особливо при Божій помочі, на котру заслужимо собі тільки частою і побожною молитвою. та частим і гідним приняттям св. Тайн. Тільки тоді може св. Михаїл нас оборонити, лиш так буде він зглядом нас тим побідоносним вождом св. Церкви Христової на землі.

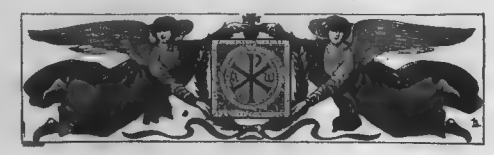

Приємности Молитви

Одної ночи великий ґеній застукав до брами монастиря. Запитаний чого бажає, він відповів: "Шукаю спокою," То був славний італійський поет Данте. Серед тишини монастиря хотів він знайти те чого в світі бракує і чого треба для великих діл. А спокій знаходить чоловік лиш далеко від світа, на уєдиненню, де душа без розсіянь і інших перепон може розважати про вищі річи і тихенько розмовляти з Богом.

Се відчували найбільші реформатори і великі державні мужі та найбистріші уми. Їхні найбільші діла дозрівали в тишині і на молитві.

Одного дня вельможі Іспанії зібралися на нараду під проводом звісного премієра Хіменеса, котрий тоді був спізнився. Сей прийшовши так сказав: "Прошу вибачити, я тепер молився, а ви знаєте, що молитва також праця." Так, молитва се праця, яка приносить велику користь. Молитвою заробляємо далеко більше як руками і умом. Молитва нам приносить користи душевні і тілесні, вічні і дочасні. Ісус Христос затоплений в розважанню переобразився, а подія на горі Тавор є виразом нашого внутрішнього перемінення, спричиненого молитвою. Лице нашого Спасителя світилося як сонце а одіж була біла як сніг; так і наша душа світиться ласкою, яка спливає на ню через молитву, і від сеї ласки стає білою.

Що за радість відчувають святі душі підчас молитви. Світські турботи, які спричиняють тільки біди і терпіння не знаходять місця в щирих молитвах сих вибраних душ. Такому чоловікови, який ніколи не старався з відповідним набоженством молитися, є тяжко навіть представити то йому, що за щастя і приємність справляє молитва.

Коли ми розчаровані невдачами і обтяжені тягарами щоденного життя, відійдім кудись на уєднення і там увійдім у розмову з Богом а напевно полекшає і встанемо сильніщими.

Чи св. Йосафат переслідував Православних?

(Докінчення.)

Сі зізнання були зложені під присягою в судових, прилюдних доходженнях і то на місці, де св. Йосафат жив і ділав. Тоді не відізвався ані один голос, оскаржуючий святого, навпаки всі мали для нього тільки слова похвали; деж отже знайти доказів противних? Самі пізніщі російські брехуни своїх оскаржень не доказали. А наші Українські відступники в Канаді повторяють за ними все ті самі пльотки-брехні, що св. Йосафат був жостоким, кровожерним, але на доказ сего ніколи не навели ані одного факту, ані одної особи, котраб щось потерпіла від святого. В архівах полоцького архиепископства, київської митрополії та трибуналів судових нема ані одного акту проги св. Йосафата.

Із тих зажертих обчорнень виходилоби, що св. Йосафат мав якусь цілу армію катів до своєї услуги—тимчасом ані одна капля крови не була пролитою підчас його владичого життя, кромі його власної. Вправді часом він удавався о поміч до цивільних властий, щоби запевнити свободу визнавання віри католицької, або щоб не допустити до заворушень, які викликали бунтівники, однак ніхто не міг йому закинути, що десь він домагався від трибуналу кари, хочби на найтяжчих вождів схизми, хотяй бувби в повнім праві якби так був поступав.

Вправді він скаржив до суду схизматиків там, де мусів доходити церковних дібр або самих церков загарбаних відступниками, або там де ходило йому о забезпечення католиків перед незєдиненими. Однак ані раз не заскаржив їх за свою власну обиду, навіть тоді мовчав, коли на нього нападали та смертю грозили йому. Коли Лев Сапіга (литовський канцлєр), закидав йому, що не має лагідности—солодичи св. Ів. Золотоустого, або св. Амброзія, то св. Йосафат так йому на це відписав: Ніхто мені не докаже, що я когось силую до католицької віри, а боронити моїх церковних прав примушує мене звичайна моя епископська присяга, а це роблю скромно і уважно, по приміру св. Амброзия і св. Золотоустого, котрі могучо виступали в оборонї Божої правди. Св. Амброзій виступав проти цісаря Теодозія, котрий позволив в чисто католицькім місті Медіоляні будувати єретицькі церкви, а св. Золотоустий повідав цариці Евдоксії, котра відняла вдові винницю. Проповідав також проти царгородського цісаря Аркадія, щоби сей привів відступників назад до церковної єдности, або щоб їх з міста вигнав.

Ці святі за свого життя також гляділи на такі кривди Божі на які і я тепер мушу глядіти тут в Полоцьку, що підюджені люди в своїй глупоті тримають дітий без хресту, дорослих без сповіди і св. Причастя а навіть і вмираючих до пекла посилають, бо не допускають до них священика, коли хорі о то просять. Не жадаємо від вас більше, тільки таких самих прав, які мають у вас наші відступники.....

В той спосіб св. Йосафат зрікався навіть прислугуючого йому права привілеїв і ставав в ряди, на рівні з іншими в обличчу права спільного для всіх. Нікого не зачіпав, тільки боронив підчи-

Чи св. Йосафат переслідував Православних?

(Докінчення.)

Сі зізнання були зложені під присягою в судових, прилюдних доходженнях і то на місці, де св. Йосафат жив і ділав. Тоді не відізвався ані один голос, оскаржуючий святого, навпаки всі мали для нього тільки слова похвали; деж отже знайти доказів противних? Самі пізніщі російські брехуни своїх оскаржень не доказали. А наші Українські відступники в Канаді повтаряють за ними все ті самі пльотки-брехні, що св. Йосафат був жостоким, кровожерним, але на доказ сего ніколи не навели ані одного факту, ані одної особи, котраб щось потерпіла від святого. В архівах полоцького архиепископства, київської митрополії та трибуналів судових нема ані одного акту проги св. Йосафата.

Із тих зажертих обчорнень виходилоби, що св. Йосафат мав якусь цілу армію катів до своєї услуги—тимчасом ані одна капля крови не була пролитою підчас його владичого життя, кромі його власної. Вправді часом він удавався о поміч до цивільних властий, щоби запевнити свободу визнавання віри католицької, або щоб не допустити до заворушень, які викликали бунтівники, однак ніхто не міг йому закинути, що десь він домагався від трибуналу кари, хочби на найтяжчих вождів схизми, хотяй бувби в повнім праві якби так був поступав.

Вправді він скаржив до суду схизматиків там, де мусів доходити церковних дібр або самих церков загарбаних відступниками, або там де ходило йому о забезпечення католиків перед незєдиненими. Однак ані раз не заскаржив їх за свою власну обиду, навіть тоді мовчав, коли на нього нападали та смертю грозили йому. Коли Лев Сапіга (литовський канцлєр), закидав йому, що не має лагідности—солодичи св. Ів. Золотоустого, або св. Амброзія, то св. Йосафат так йому на це відписав: Ніхто мені не докаже, що я когось силую до католицької віри, а боронити моїх церковних прав примушує мене звичайна моя епископська присяга, а це роблю скромно і уважно, по приміру св. Амброзия і св. Золотоустого, котрі могучо виступали в обороні Божої правди. Св. Амброзій виступав проти цісаря Теодозія, котрий позволив в чисто католицькім місті Медіоляні будувати єретицькі церкви, а св. Золотоустий проповідав цариці Евдоксії, котра відняла вдові винницю. Проповідав також проти царгородського цісаря Аркадія, щоби сей привів відступників назад до церковної єдности, або щоб їх з міста вигнав.

Ці святі за свого життя також-гляділи на такі кривди Божі на які і я тепер мушу глядіти тут в Полоцьку, що підюджені люди в своїй глупоті тримають дітий без хресту, дорослих без сповіди і св. Причастя а навіть і вмираючих до пекла посилають, бо не допускають до них священика, коли хорі о то просять. Не жадаємо від вас більше, тільки таких самих прав, які мають у вас наші відступники.....

В той спосіб св. Йосафат зрікався навіть прислугуючого йому права привілеїв і ставав в ряди, на рівні з іншими в обличчу права спільного для всіх. Нікого не зачіпав, тільки боронив підчи-

нених собі церков і вірних. До чого зобовязався присягою єпископською, того мусів пильнувати і справедливо говорив, що совість йому не позволяє на то, щоби відступники безчестили Бога в церквах католицьких, призначених на славу Божу. Однак в цілім своїм поступованню Йосафат кермувався делікатною справедливістю і батьківською прихильністю до осіб. Самі навіть відступники свідчили на користь Йосафата. Ненавиділи його яко католицького владику, але дуже були привязані до його особи. Наочний свідок твердить, що ненависть їхня не була викликана жадною зачіпкою зі сторони Святого владики. Гнів був лиш сектярський а спонукою до нього була нехіть темної маси до церковної єдности, до злуки з Папою, наслідником Петра.

Я був свідком і сам чув як відступники говорили: "Якби Йосафат був нашим, то ми радо пили би ту воду, в котрій він свої ноги вмиває." Подібно і Михайло Тишкевич каже: "Знаю докладно, святий Владика не давав схизматикам, котріж самі його святим називали, жадної причини до того, що вони так його ненавиділи та клеветами, грозьбами, змовами і засідками непокоїли. Причина була тільки та одна—одніська, що він був підчинений Папі і їх до церковної єдности накланяв." Нераз казали ті відступники:

"Якби Йосафат хотів перейти до нас, то миб його золотом обсипали та почитали його, як найвищого Ангела з неба." Навіть жиди називали його татом кажучи, що він почитає одного Бога, заховує заповіди, що життя його є непорочне, чисте і приміpне, та що, якби вже такий праведник не ввійшов до царства небесного, то хтож інший міг би там дістатися?

Вже з сего до тепер сказаного можемо переконатись, що обчернення святого, які появлялися в "Московских ведомостяж" та інших російських газетах, що нібито св. Йосафат кроваво переслідував своїх релігійних противників, не мають жадної підстави. Ось як обійшовся Святий із Могилівцями, котрі через цілу першу половину його владицтва вперто йому не піддавались.

Коли в 1618 р. Йосафат обіймав управу дієцезії, тоді всі міста, навіть і Полоцк і Витебск приймали його в себе з великим ентузіязмом, з парадами та торжествами, тільки один Могилів підбурений схизматицькими проводирами, пересяклими ненавистю, його не приняв. Вже понад 20 літ існувало в тім місті брацтво, котрого члени були того самого духа, що і брацтва у Вильні та у Львові, себто схизматицького.

Вигнані з церкви парафіяльної попередним епископом за свій бунт проти церковної власти, вони скрилися в Могилеві і лиш чекали нагоди до борби з владою дієцезії. Тепер як лиш почули про номінацію Йосафата на архиепископа свого, так сейчас зачали приготовлятися до рішучого опору. Колиж в свою чергу приїхав Йосафат до Могилева в товаристві монахів та многих високо поставлених осіб, прибув як люблячий тато між своїх дітий, то місто замкнуло перед ним свої брами а мури наїжилися арматами і покрилися жовнірами: на валах стояла міська міліція з оружем і розвинутитими прапорами а в церквах попи—відступники правили молебні за султана турецького і за царгородського патриярха. Не розуміючи о що йде, зачав Йосафат переговорювати та вони відповідали йому проклонами і дикими криками. За таку образу архиепископа, передусім представників державної влади, постигла їх кара. Вироком королівським засуджено всіх провідників бунту на смерть і до 6 тижнів мали здати рахунок з усього, а всі монастирі і церкви зі своїми священиками передано під власть архиепископа. За вставленемся Йосафата першої кари ніколи не виконано а що до другої, то св. Йосафат для успокоєння розбурханих пристрастий продовжив їм речинець до 6 місяців.

Могилівці зложили між собою 3,000 злотих і, як той злий дух, спокушував Ісуса в пустини, так і Могилівці подали ті гроші Йосафатови, щоб за них він зрікся свого права до їхньої церкви. Йосафат не приняв гроший, а усміхаючись, сказав до них солодко:

"Дуже милитеся, мої дітн! Я не хочу вашого золота але ваші душі безсмертні хочу привести до Бога," а що вони таки настоювали на своїм, тоді додав упімнення: "Не торгуйте дарами св. Духа." По такім і многих подібних фактах не можна вірити в ті брехні, злобні обчернення якими напастували Святого його противники в вірі.

Перечитаймо лиш уважно цілий життєпис св. Йосафата, перестудіюймо історичні факти, події, а тоді переконаємось, скільки треба мати тлупоти та злої волі, щоби закидати якусь несправедливість, чи аж кровопролиття такому лагідному, терпеливому, милосерному, одним словом святому Апостолови церковної єдности, АПОСТОЛОВИ СХОДУ, св. Йосафатови.

Мала Маруся

Читаємо в англійській часописи "Де Лемп," що підчас війни на німецько-французькім фронті сталась така подія: До французького села Діжом ввійшла німецька розвідка (патроля), зложена з Прусаків-протестантів і заповіла людям, що в ночі вмашерує до села більша часть війська, а що в селі нема більшого дому на нічліг для війська, тому військо буде змушене заночувати в їхній церкві. На нещастя тоді не було вдома отця пароха, бо завізвали його далеко до хорого і люди зійшлися коло церкви та журилися там, хто винесе з церкви і переховає св. Тайни. Ніхто з людий не важився діткнутися пушки зі св. Тайнами. Найстарші мужчини зібралися довкола престола і радили ріжно, один сеї, другий тої, але всі їхні ради кінчилися на нічім, бо треба було чиїхсь рук, щоб винять з кивота пушку і занести до захрестїї. А критична хвиля вже надходила. Тодї виступив один бідний селянин і сказав: "Моя маленька Маруся тільки 4 роки має, і мудре дівча і чемне як ангел. Як ви на то згодитесь то я принесу її і буду тримати її на руках, а вона своїми невинними ангельськими рученятами вийме з кивота Боже Тіло, й буде пушку міцно тримати а я занесу її до захрестїї. Кромі неї ніхто з нас не діткнеться пушки, а Ісус Христос буде сеї ночи на безпечнім місці.

"Дуже гарно! Най жиє мала Маруся," закликали всі, раді, що знайшли вихід з клопоту. Батько приніс скоренько свою дитину і всі впали на коліна. Мала Маруся, вже навчена, що має робити, наче відчула всю повагу хвилі, і з поважною міною відчинила кивот, приклонила на руках батька свою головку, щоб віддати поклін утаєному Ісусові, потім вийнила пушку з Божими дарами, притиснула любого Ісуса до свого серденька і так занїс її батько до захрестїї. Справді, най жиє та Маруся, та най дальше любить Ісуса, і хай буде на завжди невинною, якою була колись.

—0—

УСПЕННЯ МАРІЇ

Трета дія.

(Скала як вище. Зліва на переді лавка).

1. ява

(Домка і Ліда надходять зправа).

Дом.: (пускає руку Ліди) Вже ми дібралися до гори, дитино, тепер вже можу свобідно й безпечно йти. Ще трошки сили й відваги дає мені Господь і в останніх часах мені того дійсно дуже треба. (Ліда її веде, вона сідає на лавку).

Лід.: Я дуже побоювалася за вас в сім часі останнім, я боялась, що смерть Матери Марії зовсім вас пригнобить.

Дом.: О, певно то був біль, що роздирав моє серце. Смерть Марії зранила його глибоко (показує на серце).

Лід.: Не гнівайтесь мамцю, що я скажу вам моє дивне враження.

Дом.: Що хочеш сказати, Лідо?

Лід.: Послухайте! Коли Мати Марія вмерла, мені видавалось, що то зовсім не виглядало на смерть: я зовсім не мала враження, що треба лякатись тишини і смутку гробу. Я знаю, в тім гробі тихо і солодко спочиває Марія, а всеж таки видається мені, немовби Марія все перебувала між нами зі своєю силою і печаливістю, немовби Вона перейшла зі своєї комірки до ями в скалі і начебто Вона тепер тут так само як передтим там мешкала. Марія хоронить нас, чуває над нами, любить нас як завжди.

Дом.: То властиво не була смерть, Лідо, ти слушно кажеш: Марія горячо бажала Бога, солодко заснула на Серці свого Сина Господа і поспішила до свого небесного трону.

Лід.: Так! заснула, і як нам каже Соломон у своїй предвічній пісні: "Стережись, дочко Сіона, щоби не збудити моєї улюбленої. Вона не має збудитись, доки сама не схоче."

Дом.: Марія спить але Її серце чуває. О, яка тут втіха, який мир царить довкола сього гробу.

Лід.: Коби то сей мир відчула також і Лєона!

Дом.: Незадовго так буде.

Лід.: А я боюся, що ні. Знаєте, ми її знайшли після смерти Матери Марії всю бліду і в розпуці, наче який твердий камінь, супроти всіх наших люблячих слів, безпотішну.

Дом.: В святім Хрещенню вона дістала ласку, потіху й блаженство.

Лід.: Коло хрестильниці Мірям одягала її в білу ризу, коли я вкладала їй на голову і рамена біленький вельон, тоді на її лиці заяснів румянець радости. Тоді Лєона, зворушена, усміхнулась до нас на хвилинку.

Дом.: Бідна, щаслива дитина.

Лід.: Але тепер здається, що вся та небесна радість знова щезла. Не така тверда, не така камяна як по смерти Марії, а все таки якась дивно тиха, хоч і приязна але наче вже не з сього світа.

Дом.: Не забувай, Лідо, яка буря шаліла над Лєоною; насамперед нещастя і стид, а потім наша любов, то знова гроза і трівога на згадку минулих пережитих сумних подій, і знов короткий супочинок на серці Марії; вкінці пережила найглибший смуток при смерти Марії і небесне щастя св. Хрещення. Лєона не мала ні одного дня часу, щоб прийти до себе: будь отже доброю і милою зглядом неї.

Лід.: О, до того не мусите мене заохочувати, мамцю, відколи я перший раз побачила Лєону, я віддала їй своє серце зі щирою, горячою любовю.

Дом.: Так, то гарно! Але хто то там приходить, Лідо, (показує вправо).

Лід.: (глядить вправо) Хтож то може бути? Якась, поважна, чужа пані повільно ступає по сходах.

Дом.: (глядить бистро) То....ні! то не може бути. Даремна радість нагло обняла мене. Чиж можуть мертві відвідувати своїх приятелів тут на землі?

2. Явa

Марта: (надходить зправа, приязно подає Домці руку) Витай Домко! Я бачу, що моя рука наганяє тобі страху. О, не відвертайся від мене. Чи ти забула за свою давну приятельку? Чи филі моря змили з твого серця мій образ?

Дом.: (радісно хватає її руку). Чи справді Марта з Витанії? Ти ще жиєш? Ще мешкаєш в тіни сіонських пальм? (до Ліди) Дитино подивись, то та вірна ніколи невтомна невіста, про котру я тобі говорила мало нещоденно: се та, що колись мала то щастя часто приймати Господа в гостині в своїм домі і при своїм столі.

Марта: (глядить на Ліду) То певно твоя мала Ліда, котру ти мені колись так часто повірювала, котру я по руках носила? Не бійся! Витаю тебе, моя колишня вихованко. (подає Ліді руку).

Лід.: З пошаною стискаю ту руку, котра сміла колись подавати їду Синови Божому і Марії!

Дом.: Я ще не можу повірити, що се дійсність, а не сон: тут Марта, та, котру я вже давно уважала мертвою.

Лід.: Мати часто оповідали мені, що Каяфа казав тягнути тебе і твою сестру на беріг моря, де стояв напів затоплений корабель, без кормил і без щоглів. Жиди серед насміхів мали вас завести на нього, відтак відпхати корабель від берега і нещасний корабель мав затопитися серед моря.

Мар.: Так! Це правда, але не так скінчилося. Каяфа хотів, щоб море нас поглотило, так мало бути, але так не сталоєя. Ангели Божі провадили корабель по хвилях моря далеко аж до берегів Італії. Там з любовю приняли нас марсилійські Греки.

Дом.: Бог вас отже виратував, чи ви всі при життю?

Мар.: Ні, Домко. Лазар спочиває в марсилійській землі. Стареньку Маркиллу Бог також покликав, але Максим живе ще, також Егелітон, той сліпородженний, котрому Господь вернув світло

очий, памятаєш?

Дом.: Певно! я моглаб його забути? Ми часто його приймали в себе.

Мар.: Елегіт там голосить далеко по краю радісну вість про побіду і силу Христа.

Дом.: О, як нас то дуже тішить (хватає руку Марти) Але правда Марто, що родинного міста ти не годна забути? Бажання душі тягнули тебе незломною силою назад до св. міста?

Мар.: Ні, Домко! Почавши від того кривавого дня Голгофти, сі мури вже не є святі. Незадовго довершиться ще міра його злоби і день Суду впаде на се місто. Ні, Домко, не Єрусалим а Пречисту Діву хотілиб ми ще раз побачити.

Дом.: За пізно!

Мар.: Ми знаємо!

Дом.: Ви знаєте про лагідне, спокійне Успення Марії? Звідки?

Мар.: Господь нам се обявив. Ледво ми висіли з корабля на землю і пустилися в дорогу до Єрусалиму, як нараз ми побачили немов отворене небо, повне блескучого світла. Огненний, полумінний луч сягав аж до сього міста, чудові голоси співали десь високо у воздухах котрі підносилися все вище і вище та ставали все чимраз тихіщі, і спів і ясність зникли. То ангельські хори супроводжали Марію до неба, в царство вічного блаженства. Це ми добре зрозуміли. Ми тепер йдемо на гріб Марії, щоби відвідати Її дівственні мощі.

Дом.: Ви дійшли до цілн своєї дороги. (до Ліди) Що тебе непокоїть, Лідо?

Лід.: До підніжжа сходів зближається Мірям і показує двом невістам дорогу до нашої Хати.

Мар.: (очікує і показує вправо) Ти не знаєш тих невіст Домко?

Дом.: (врадована глядить на право) Марія Магдалина. Це вона, палка, жива, бистра, як завжди (спішить на право) Витайте нам!

3. ява

(Магдалина, Клявдія і Мірям надходять зправа).

Маг.: Бог з вами! Правда Домко, що ти не думала, щоб ми ще стрінулися на сім світі, а ще до того в Єрусалимі. То тебе дивує. Але дивись, кого то ми привели (показує Клявдію) Так Домко поздорови ту невісту, і ти також, дівчино. (до Ліди)—Як ти звешся?

Лід.: (показує на Домку) Сеж моя мати!

Маг.: О, то я вже знаю тебе! А яка вона виросла, та мала Ліда! Ти також привитай цю невісту!

Клявдія: Мені здається, що ви мене не знаєте!

Дом.: Ти не є з нашого народу!

Кля.: То правда я не походжу з роду Юди, я не є дочкою Сіона, а мимо того я перекила в сьому місті найсумнішу і рівночасно найщаслившу годину мого життя.

Дом.: О не гнівайся на мене, цілим серцем бажаю тобі всього найкращого, але вибачай, я не годна пригадати собі, хто ти є. Чи я тебе бачила колись давніще?

Кля.: А вжеж думаю, що так!

Маг.: Певно, що бачила!

Мір.: В Зелені Свята, коли вогонь святого Духа запалював наші серця, щляхотна Клявдія була також між нами.

Дом.: Клявдія! О тепер мені впала заслона, що затемнювала мою память. Клявдія, жена намісника Пилата, вірна заступниця, що обороняла Спасителя. Даруй мені (подає руку) і витай!

Кля.: Дуже радо, з цілого серця (бере руку Ліди) .Ходи й ти люба дитино, ти виглядаєш все ще заклопотана й перелякана.

Лід.: Так! я не боюся але бачу тут зібраних всіх тих, що я їх ще змалку поважаю ще з дитинства, і тому чуюся негідною приставати з так шановним товариством.

Кля.: О, не говори того! То я була найпослідніщою, найбідніщою, я бачила тільки мого Господа умираючого.

Маг.: То вистачає! Та смерть була увінчанням Його життя. Вправді то був терновий вінок, але Цар став Царем вічної слави.

Дом.: Як радаб я голосно закликати з радости, що знова побачила деяких з найвірніщих дітий Божих але тишина сього місця не позволяє на се. Ми стоїмо коло гробу нашої ласкавої Матери.

Маг.: (зітхаючи) Ох! Коло гробу Марії. Сюди кликали нас горячі бажання наших душ.

Кля.: Розповіжте нам про це!

Маг.: Ти певно була, Мірям.....Але хто це? (всі глядять вправо)

4. ява

Лєо.: (надходить зправа, не звертаючи на нікого уваги, біло убрана, з довгим вельоном, іде поволи наперід, з руками зложеними навхрест на грудях, голова похилена, бліда, виходить аж на степені гробу і клякає)

Маг.: Скажіть мені хто це є?

Мір.: Се останне духовне дитя Марії!

Маг.: О, тоді я розумію вже біль тої дівиці.

Дом.: Господь провадив її найтрудніщими дорогами нещасть

аж до нас, аж до Марії.

Маг.: З якогож вона покоління, як вона називається?

Лід.: Леона, се дочка Сіона. Вона народилась тут в Єрусалимі.

Дом.: Однак вона зі своїм вітцем вибралась звідси.

Мір.: Аж по його смерти вернула сюди.

Лід.: І в своєму місті родинному знайшла тільки завзятих ворогів.

Кля.: О, таких ворогів ми також знайшли по многих літах.

Дом.: Най Господь стереже і нас і їх. Мушу сказати, що се, що ви прибули, є для мене на старість найсолодшою потіхою. Але заразом і боюсь, щоб вам не приключилось щось злого від ваших ворогів.

Март.: Не журися тим. Первосвященик Ананій нам чужий, він нас не знає.

Кля.: Хто журивсяби кількома невістами з давніх часів.

Маг.: А наймогучіщих ворогів вже не стало.

Дом.: То правда! Ананій вже давно помер.

Март.: А Ірода прогнано із землі живих.

Кля.: І Пилат лежить погребаний в глибоких водах Родану.

Маг.: А найгірший зі всіх, безбожний Каяфа зійшов у могилу.

Дом.: Його смерть була страшна.

Маг.: Але вповні заслужена. Він кликав Божий гнів на себе і як бажав собі, так і сталося.

Лід.: Але його донька ще жиє.

Маг.: Може їй прийдеться покутувати за вину батька, Божа пімста!....

Дом.: (перериває їй) Магдалино, стримайся.

Маг.: Чому?

Лід.: Дивися тут (показує Леону).

Маг.: Та дівчина—як бачила вже її.

Мір.: Це дитина первосвященника Каяфи.

Маг.: (зворушена) Донька Каяфи. На гробі Матери Ісуса.

Дом.: Вчера охрещена. Ще носить вінець і хресну одіж.

Маг.: Як чудно—як милою мені та дитина Марії. Ходіть! (всі йдуть вправо, Марта вліво, звертаються до Леони) О, я прошу Леону, щоб мені простила то, що я сказала. (всі стають так, щоб Леону було видно. Вона підчас попередної розмови непостережено змінила місце, сидить на найвищому степені, голова звернена але так, що можна бачити її бліде лице, замкнені очи, голова і праве рамя опираються о гріб. Руки опущені, білий вельон укриває всю стать)

Мір.: (стає збоку Леони і лагідним голосом) Леоно, слухай нас, ми тебе так любимо. (бере за руку) Боже мій!.... рука зимна як лід.

Дом.: (приступає скоро до Леони, бере її за руку, відтак обертається із заломаними руками) Ах, вона вже не жиє!

(всі зближаються до Леони, а Ліда паде коло неї на коліна).

Дом.: Леона пішла до своєї Матери Марії.

Мір.: Її тута за небом відібрала нам її.

Лід.: (клякаючи коло Леони) Любов Марії запалила її серце

Март.: Доперва вчера охрещена а нині вже в небі. Щаслива дитина.

Маг.: (розжалена зі заложеними руками в сторону Леони) Не оскаржуй мене, дочко Каяфи, перед Судом Божим. Ти вже не годна чути моєї перепросьби. Що мені робити? Вже знаю! Я піду до Марії (іде на край гробу і здіймає платок). Лице Марії не сміє довше бути закритим передо мною. При її мощах я прибігаю до Матери Спасителя, щоб виєднала мені прощення. Леона не буде могла сказати.... (перелякана показує гріб (Гріб порожний) всі крім Леони ступають по сходах і заглядають до гробу).

Мір.: Як страшно! Хтож то вкрав нам нашу любу Матір?

Дом.: То неможливе. Господи чим ми провинились, що не

вільно нам мати той дорогий скарб?

Маг.: (виймає з домовини, з могили делікатний вельон, другий лежить у гробі).

Лід.: Він накривав лице Марії. Рука Мірям його закладала.

Маг.: Мені здається, що тут довершилось якесь Боже таїнство (зворушено) Так є! Мати Воплоченого Бога, як і Він Сам не могла стати жертвою зіпсуття—Чи чуєте? (лагідно згори зачинається спів ангелів).

Лід.: Се чудні ангельські голоси.

Маг.: Я знаю сі співи. Дівственне тіло Марії злучилось в небі з душею.

Мір.: Син Божий Сам обявляє нам Велич Своєї Матери. (задня часть сцени счезає. Всі крім Лєони виступають наперід з обох боків. Високо на середині стоїть Марія на легкому облакові. З блескучою короною на голові, зі зложеними руками з очима спущеними, одіта в білу ризу. Золотий пас, синий плащ, засипаний звіздами. Збоку клячить Гавриїл з лелією і Ариїл зі скиптром, прочі з обох боків позаду. Під кінець ясніще світло або червоне).

Піоня.

(всі співають разом крім Лєони—вона все без руху).

Покинь жалі, покинь смутки—за неньку не ридай
Печальні вже лиш співи і плач—тугу занехай
У темненькій гробу хаті—блаженної не шукай
Душа з її тілом в палаті—царює там, де щастя, рай.

Всі:

У небі Бог вінець слави—зложив на твоїм чолі
Та жар ніжної любови—говорить все в твоїй душі
О Пречиста Царице—вставляйся в Сина за нас
Вислухай наші молитви—О матінко спасай нас.

(завіса спадає)

Кінець.

Значіння Тіяри

Як кождий епископ чи митрополит підчас святих функцій має на голові мітру, так св. Отець Папа має тіяру, потрійну корону, як символ всесвітної власти й сили. Так! Понад баню св. Петра, понад той вершок вічного міста Риму, підноситься тіяра Папи. Чомуж так? Що означає тіяра на голові Папи, котрий є тільки першим епископом світа? Перша корона в тій тіярі каже, що Папа є **найвищим Учителем.** Бо й справді хтож то має на цій так податній землі серед багон всяких блудів чувати над вічною незмінимою Божою правдою, над чистотою Євангелія, вказати як його мається голосити в церкві? То носій тіяри—Папа. По всї віки історії церкви, у всіх розрухах чи бурливих боротьбах Папа має бути Ангелом Хоронителем обявленої науки, сторожем віри, стовпом правди. Хтож мав дати світу небесний нашій правди, як не той, за котрого "Христос молився, щоб його віра не захиталася"—як не той, котрому Спаситель сказав "утверджуй братів твоїх"—Нема сумніву, що сі слова Христа тчуть довкола тіяри золототканъ **непомильности.** Нич не змогло Папів захитати. Вони, наслідники Петра, на завжди остають борцями проти облудних поглядів і все освічуватимуть світ смолоскипом чистої правди Євангелія. Коли ходить о оборону віри, то навіть до найбільш учених світа сього Папа каже: "Зійди з катедри, вставай з твого гордого професорського крісла і сідай в лавку між слухачів."

І дійсно вже не одні світочі на полі богословської науки, ґенії людського ума виконували такі прикази. Св. Августин,

вільно нам мати той дорогий скарб?

Маг.: (виймає з домовини, з могили делікатний вельон, другий лежить у гробі).

Лід.: Він накривав лице Марії. Рука Мірям його закладала.

Маг.: Мені здається, що тут довершилось якесь Боже таїнство (зворушено) Так є!—Мати Воплоченого Бога, як і Він Сам не могла стати жертвою зіпсуття—Чи чуєте? (лагідно згори зачинається спів ангелів).

Лід.: Се чудні ангельські голоси.

Маг.: Я знаю сі співи. Дівственне тіло Марії злучилось в небі з душею.

Мір.: Син Божий Сам обявляє нам Велич Своєї Матери. (задня часть сцени счезає. Всі крім Лєони виступають наперід з обох боків. Високо на середині стоїть Марія на легкому облакові. З блескучою короною на голові, зі зложеними руками з очима спущеними, одіта в білу ризу. Золотий пас, синий плащ, засипаний звіздами. Збоку клячить Гавриїл з лелією і Ариїл зі скиптром, прочі з обох боків позаду. Під кінець ясніще світло або червоне).

Пісня.

(всі співають разом крім Лєони—вона все без руху).

Покинь жалі, покинь смутки—за неньку не ридай
Печальні вже лиш співи і плач—тугу занехай
У темненькій гробу хаті—блаженної не шукай
Душа з її тілом в палаті—царює там, де щастя, рай.

Всі:

У небі Бог вінець слави—зложив на твоїм чолі
Та жар ніжної любови—говорить все в твоїй душі
О Пречиста Царице—вставляйся в Сина за нас
Вислухай наші молитви—О матінко спасай нас.

(завіса спадає)

Кінець.

Значіння Тіяри

Як кождий епископ чи митрополит підчас святих функцій має на голові мітру, так св. Отець Папа має тіяру, потрійну корону, як символ всесвітної власти й сили. Так! Понад баню св. Петра, понад той вершок вічного міста Риму, підноситься тіяра Папи. Чомуж так? Що означає тіяра на голові Папи, котрий є тільки першим епископом світа? Перша корона в тій тіярі каже, що Папа є **найвищим Учителем**. Бо й справді хтож то має на цій так податній землі серед багон всяких блудів чувати над вічною незмінимою Божою правдою, над чистотою Євангелія, вказати як його мається голосити в церкві? То носій тіяри—Папа. По всї віки історії церкви, у всіх розрухах чи бурливих боротьбах Папа має бути Ангелом Хоронителем обявленої науки, сторожем віри, стовпом правди. Хтож мав дати світу небесний напій правди, як не той, за котрого "Христос молився, щоб його віра не захиталася"—як не той, котрому Спаситель сказав "утверджуй братів твоїх"—Нема сумніву, що сі слова Христа тчуть довкола тіяри золототканъ **непомильности**. Нич не змогло Папів захитати. Вони, наслідники Петра, на завжди остають борцями проти облудних поглядів і все освічуватимуть світ смолоскипом чистої правди Євангелія. Коли ходить о оборону віри, то навіть до найбільш ученних світа сього Папа каже: "Зійди з катедри, вставай з твого гордого професорського крісла і сідай в лавку між слухачів."

І дійсно вже не одні світочі на полі богословської науки, ґенії людського ума виконували такі прикази. Св. Августин,

св. І. Златоуст, що з його уст плила наука наче золота струя, св. Тома—ангельський учитель, і много інших чулися щасливими, що могли з уст Папи приняти засади віри. Возміть найвищого вчителя церкви а зникне певність, гіркий запанує сумнів, всюди будуть лиш самі шукання, питання та нерозвязання. Де люди по людськи голосять, де до Божого слова нове додають, там не знайдеться правда. Правда істинна блестить тільки знід тіяри, бо той, на чиїй голові вона спочиває, є найвищим Учителем і Паном і Сторожем єдности і чистоти віри—правди Божої.

Друга корона голосить що Папа є **найвищим Священником**, Архієреєм. "Тобі дам ключі царства небесного." Щож мають значити сі слова як не перенесення тої власти, що дана була тільки Божому Синови, власть гріхи відпускати. Так! то від Папи яко найвищого священника сходить то миро Божого милосердя, котре є в церкві, на епископів, священників, а через них до всіх вірних.

Тільки Папа легально посилає робітників (не обманців) у винницю Господню. Бо хтож інший вислав місіонарів у світ зі світлом Євангелія навертати народи? Хто чуйним оком товаришив тим морякам, котрі відкривали нові світи, щоб тих мешканців відродити "водою і св. духом"? Хто надає власти св. уряду епископови, чи священникови? Це наслідник Петра, це Намісник Христа!

Тільки Папа **управляє** середниками ласк. Сім джерел ласк перепливають через церкву яко середники до осягнення нашого призначення. А хтож то має до тих джерел? Хто замикає і відчиняє, хто вяже і розвязує? Хто розпечатує криниці вод, щоб нас ними відсвіжити почавши від хрещення аж до свічки похоронної? Це носій тіяри, наслідник Петра, Намісник Христа!

До сповнення отсих завдань не поможе тілесна сила і золото тут ні причому. Це приходить звише! Довкола папського архиерейства зберігається так богато блеску слави святости, так богато кривавих лаврів мучеництва, що велично світить ця друга корона, та звіщає власть, котра зі смерти гріха веде до життя ласки.

Трета корона голосить, що Папа є **найвищим Пастирем!** Ця трета корона є відблеском корони Христової, бож то Його Божою силою наслідники Петра кермують душами як духовні володарі. Кількасот мілионову родину вірних не мож провадити насиллями: це є оруже світа, а такого Папа не уживає.

Замість крівавого меча Папа носить пастирський жезл з хрестом на вершку, тим знаком правдивої любови. Папа є люблячим Пастирем, Отцем і Володарем рівночасно.

Яка доля постиглаб церкву, то величезне стадо, якби нею не правив **Архипастир** зручною рукою? Вовки та інші галапаси кинулисяб до вівчарні Христової на всьо, що їм попалоб у їхні жостокі пазурі. А хто долучуєся до Папи-Пастиря, знаходить богате пасовисько, де зеленіє дерево життя, де виприскує джерело, котре всіх тих, що з нього пють, відсвіжує, скріпляє так, що ніколи у вічність цілу не будуть терпіти жажди. "Паси овци моя—паси агнци моя."

Ще більше Папа є **Отцем**, татом а це слово всьо в собі лучить, що де є гідного любови, святого, божественного. В його груди палає жаріюча вітцівська любов. Таж він є заступником любови І. Христа, любови, котра жадала від першого Папи (Петра) аж потрійної любови, заким віддав йому своїх дітий. "Петре! чи любиш ти Мене?"

Своїм батьківським оком споглядає Архипастир церкви на цілий світ і своїми батьківськими устами голосить жаждущим правду: батьківським серцем обіймає всіх людий: батьківською рукою він благословить далекий круг землі.

В свідомости повної відвічальности за свої батьківські обовязки мусів Папа деколи показатися як поважний Володар. Можуть сотки і тисячі кричати про римське властилюбство, то однак ніхто, що думає поважно, не почувається під ним невільником. Навпаки тіяра завжди була найлішою охороною права і справедливости, найпевніщим прибіжищем переслідуваних, та безборонної ненависти, охороною сторожем приватної власности людий. Тому носіеви тіяри належиться від нас сердечна вдячність а це заведе нас до спасенних постанов. Яких?

Як божественний Учитель так і Його видимий заступник є "знаком, котрому будуть противитися." Тому тіяра стає для нього терневою короною. Та ми, правдиві католики, повинні так поводитись, щоб це принесло світлі перли для окраси потрійного діядему.

Чого отже вимагає потрійна корона (тіяра) від християн?

1). **Послуху!** Ось цим коштовим брилянтом ми повинні украсити тіяру. Отже не сміємо крізь пальці глядіти на його рішення, прикази, чи поради. Так! Ніякий спротив чи насміх світа не сміє притьмити, чи зломити сю перлину послуху. Брак послуху Папі є браком віри і в чиїм серці загніздиться

легковажання, чи критиковання непомильного Учителя, такий є вже на дорозі до відступства. Безуслівний і охочий послух для наслідника Петра має бути нашою нинішною постановою. Стіймо обома ногами на непохитній скалі—Петра і ту сталість поколінням передаваймо.

2).**Пошани!** Треба цю окрасу в тіярі шанувати, щоб вона блестіла. Керманича церкви мусимо більш шанувати, чим котрого небудь іншого володаря. На папськім чолі бачимо ознаку надземської сили, а в його посвячених руках є всі спасенні скарби церкви. Між коронованими головами він є першим. Впродовж віків бачило папство все нові держави і многі з них позникали без сліду. Хоч як міцно поборювали вони Папу, однак їх могучі трони попадали, їх булави в тріски розбилися а скромний Апостольський Престол дальше своїть. "Ааронова палиця все зеленіє." Чиж може хтось відмовити належної пошани для такого володаря, котрий в безперервній черзі сягає Петра?

Коли нині є такі Українці християни, що не признають св. Отця, висмівають і поборюють його, то ми Галичани тримаймось усі міцно тої непохитної скали—Папи.

3).**Любови!** Як маємо одного спільного тата в небі, Бога, так само й на землі маємо тут спільного для всіх християн у Римі, Папу. Світські пануючі здобувають краї і народи більше силою але Архипастиреви церкви, "Отцеви князів і народів," підчиняються всі з любови. Папа не має оружної сили до своєї розпорядимости але могучіще від міцних твердинь, певніще від зелізних, чи камінних мурів, тісніще від нездобутих валів хоронить його любов тих 350 міліонів вірних християн-католиків розсіяних по цілій землі. Як колись Лютер кликав: "Най Бог наповнить всіх ненавистю до Паши" так ми нині кличмо всі: "Най Бог наповнить всіх любовю до Папи." Де є любов там є співчуття, молитва і підпора. Та тіяра нераз важко тисне але свідомість про щиро віддані йому серця вірних улекшує сивому старцеви, Папі той важкий тягар потрійної золотої корони.

Потрійна корона, скована трема обручами творить гармонійну цілість і є висловом єдности всіх вірних Папі. Потрійна корона завершена хрестом, знаком побіди є символом непоборної сили. Потрійна корона спочиває тепер на голові Папи Пія XI. Дай Боже, щоб він за Божою поміччу носив її ще многі літа!

———o———

Українці Мученики

Парафія **Рудно** мала около 2,000 душ. В році 1867 так дуже переслїдували цих людий за їхню оборону своїх набожеств і давного обряду (в дійсности за віру) що мешканці сього села повтікали з частиною свого дорібку зимовою порою до ліса, і там у снігах крилися через цілий місяць. Серед тих морозів у лісі померло кілька дітий і навіть жінок.

На початку 1875 року витримавши знова кількамісячне катування, вивтікали всі парафіяни до ліса і того літа вже не управляли землі, ні засівали, а жили як пустельники корінцями, лісових ростин, ягодами та грибами.

Не мали ані кусочка хліба, і сусіди їхні рівнож не могли їм помочи, бо й їх також обїла салдатська соронча. Одіж на них пірвалася на кавалки, а воші пожирали їхне висохле тіло, і ті лісні скелєти, молячися, сиділи неповорушні в гушавині дерев, наче які виполохані заяці зі своїх криївок, або снувалися поміж корчі згорблені, похилені до землі, шукаючи поживи для себе, а ше більше для своїх винужденілих плачучих дітий.

Шіснайцять з них сконало від лісних грибів, та ягід, а найбільше з нужди. Переважно діти, котрі чейже потребували делікатнішої страви, а також і немовлята мерли, бо не могли із грудий висохлих мамів дістати потрібної для себе поживи.

Кромі того ще вислано до Росії 20 мужчин після попереднього катування їх, та вимучення кількалітною тюрмою. Матеріяльних

страт понесло Рудно коло 120,000 злотих. Треба тут навести новий вимисл Громеки, щоби змусити нарід відречися католицької віри, вимисл чистого монгольсько-татарський.

Знаним є в рільників загальне якесь привязання до своєї худібки, з котрою селянин ділиться трудами свого тяжкого життя. Це походить уже з простої вдячности зглядом Сотворителя, котрий обдарив чоловіка таким сотворінням, що дає йому велику поміч в праці, поживі, одязі й накритю. Господар пестить свою коровину, чи вівцю, а особливо діти мають велику потіху з маленьких телят, чи ягнят, та обдаровують їх кусками хліба, щоб ту німоту до себе зблизити й присвоїти. Заслабне якась худобина, а вже в родині плач і смуток, а це не тілько ізза страти матеріяльної але також із привязання до необхідної худобини.

Москалі бачили, що катування батьків, мамів, старців, чи дітий ще більше гартують народнього духа та сталість у вірі, тому у своїй пекольній уяві силувалися вишукати якийсь інший спосіб, котрим моглиб приневолити нарід виречися своєї віри.

Постановили отжеж спробувати ще жостокого катования людської худоби, на очах змордованих їхніх власників, думаючи, що чейже так їм удасться тим видом знущання над худібкою, зломити їх сталість у вірі. І дійсно одного дня випровадили кілька штук худоби на громадську толоку, та попричіплювали їх за шиї до плота. Тоді на приказ старшин козаки сокирами відбивали тій худобі роги, та живцем ломили їй кости, а тимчасом начальники питали плачучих людий: "прінімаєте православя?" По відмовній відповіди дальше рубали сокирами ноги бідній худібці, котра ревучи з болю і облита своєю кровю падала на землю, а тоді знова питали нарід: "прінімаєте православє?" Нарід блід із жалю за своєю худібкою, що невинно так мучилася, але все таки відповідав заперечуючо. Наступав і третий розказ колоти худобу живцем козацькими піками або шаблями зі всіх сторонів, щоби з мученої худоби видобути якнайбільш пререзливий крик—рев такий, котрий ледом стинавби серця своїх добрих господарів-властителів, щоб та худоба своїм повільним конанням в муках задавала смертельний удар живучому й непоконаному духови українців католиків, та провадила їх до відступства від св. віри.

Була це вже пекольна проба перепроваджувана з цілою тралічністю пекольної сцени, та крайним варварством. Однак на щастя і ця проба, так як і всі інші, викликала якраз противний наслідок. Нарід падав до ніг катам і кликав "Побийте і нас так, як нашу худібку. Вона конає за нас і вчить нас, як ми маємо сконати за Христа й за святу нашу віру."

Подібного мучення звірят допускалися Москалі і в парафії Хорошинка, в Чеканові, в Роговій і в инших селах, та бажаного успіху тим не осягнули.

—o—

Як Спасти Свою Душу

Перегляд усіх условій, котрі запевняють спасення.

Якшо хто просвічений світлом Божої Премудрости повзяв спасенну постанову, що запевнить своє вічне спасення, оскільки це на цім світі можливе, він мусить наложити на себе слідуючі закони, без котрих та солодка певність є рішучо неможлива.

Хай ніколи не забуває, що тільки Божа ласка спасає. Щоб у кождому менті свого життя посідати ту ласку, треба у кождому менті молитись.

Замість жити безжурно з дня на день, хай думає про будучність стільки само і навіть більше, як про біжучу хвилю.

Хай рішучо поборює в самому собі жахливий, неумолимий нахил до того, щоби іти у вічність не думаючи про неї. У цьому згляді він мусить відділитись від безчисленного множества легкодухів і поважно віддаватись праці християнського думання.

Хай до глибини душі переймесь ясним переконанням, що на цім світі гріха неможливо спастись, наколи відмовитись від того, щоби показати лікареві рани своєї душі так, як вони є, кождий раз, коли зайде потреба. Для того хай невідклично стане по стороні рішучих прихильників сповіди: Сповіди покірної і щирої, сповіди частої, сповіди повної послуху і податливости. Наколи сповнення цього обовязку видається йому над міру трудним, нехай благає помочі неба.

Ісус Христос сказав: "Наколи не будете їсти Мойого Тіла і пити Моєї Крови, не будете мати життя в собі." Нехай християнин, котрий бажає спастися, затямить ті слова, і нехай не забуває своєї їди і свого пиття, то значить, нехай не забуває причащатися. Хай другим полишить безум, котрий лежить у тім, щоби жити тільки на те, щоб їсти тіло звірят; він сам нехай віджившяє себе тілом свого Бога.

Хай не помиляється що до сили і донеслости ворогів свого спасення. Нехай знає і добре розуміє це: великим і головним ворогом чоловіка, це нечистота. Тож головним предметом його уваги нехай буде чистота тіла і душі, котра є чеснотою тих, що є призначені до неба. Одначе, хотя це й правда, що на сто проклятих девятьдесять девять є проклятих ізза проступку нечистоти, то всеж є і багато жертв мамони і ненависти. Щоби бути певним свого спасення, треба вміти прощати свому ближньому, треба вміти опанувати надмірну жажду дібр цього міра і вміти бути чистим; хай ніколи цього всього не забуде.

Нехай добре собі затямить і те, що великим законом хрістіянського життя є борба і випливаюча з неї евангельська розлука. Наколи хто думає спастися і при тім придержуватись засад і звичок цього міра, разом зливати набожність і приставанння з небезпечними людьми—тут мова о небезпеках для душі тай позволювання собі на небезпечні поступки—той подібний до безумного, котрий хотів би босими

ногами ходити по грані і не попечися. Треба мати відвагу боротися і відділятися від других, оскільки це можливо і потрібно. Треба вміти жити у Вавилоні і остатись дитиною Єрусалиму.

Нехай не перестає відсвіжувати в собі спасенні чувства Божої боязни, одначе хай іде дорогою любови, бо Божа любов ділає діло спасення лекшим і приємніщим. Хай старається зрозуміти, що та любов лежить у тім, щоб лагідно і великодушно годитися з Волею свого Бога.

Щоби йти до Бога, нехай усе йде через Ісуса Христа. І сам Ісус Христос, котрий є рівночасно його Богом і посередником, буде для нього по словам Євангелія дорогою, правдою і життям.

На решті, нехай вложить всю свою надію, радість і спокій, тай усю свою певність у дитинну і сталу набожність до Пречистої Діви Марії, своєї ніжної Матері, котра його не опустить ніколи, якщо він не покине Її перший.

Заховуй, любий читачу, цих десять великих правил, заховуй їх вірно і серіозно і твоє спасення є запевнене.

Всі подані правила можна виразити коротше. Коли ти, брате, хочеш запевнити своє спасення, ми скажемо тобі от-що:

Памятай на Божу ласку і на молитву; памятай на витревалість; поборюй нахил до того, щоби забувати про правду; люби сповідь; причащайся часто; будь чистим; поборюй і усувай від себе юрбу людий цього міра; бійся Бога і люби Його; привяжись до Ісуса Христа; і будь правдивим слугою Пречистої Діви Марії.

Наколи буде тобі видавалося, що за багато тих правил, або що вони занадто складні, пригадай собі те, про що ми говорили попереду: у справах внутрішнього життя одно одне доповняє, одно одне улекшує. Кождий чоловік має якусь справу, котра в його життю є для нього найважніща. Для найбільшого числа бідних смертельників такою справою (і все вона є справою особистого вибору) є якась великошумна і облудна марниця. Вони жиють, щоби збогатитися; вони думають про людську славу тільки. Та кілько труду, кілько журби, кілько занять, щоби до того дійти! І от: у справах людських всі ті стремління і заняття, замість щоби взаїмно піддержуватись, одні одним перешкаджають і взаїмно нищаться.

У найважнішій, властиво одиноко важній твоїй справі, є інакше. В тій справі захованнѧ одного закона запевняє сповненнѧ майже всіх прочих законів. Будь вірним у сповнюванню закона молитви і молитва приведе тебе до сповідника, до Причастя і на решті до неба. Май відвагу добре сповідатися і сповідь виробить з тебе чоловіка чистого, котрий має святу нехіть до цього міра. Причащайся і причащайся часто а Тіло і Кров Ісуса Христа доведуть до того, що у твоїй душі буде кружляти і набожність до Пречистої Діви, і ненависть до гріха, і памѧть на вічність, і всі засади життѧ, котрі ведуть до неба.

В той спосіб закон Божий, хотя складний у подробицях, є простенький у приноровленні. Це тягар, але тягар легкий: Це ярмо, але ярмо солодке.

При Божій помочі ми будемо подрібно говорити про кожде з тих десятьох правил. Ми просимо тільки о одне: щоб дорогі наші читачі присвятили нам кождого разу кілька хвиль уваги і то для свого власного добра. Хай не бояться в тій ціли на кілька хвиль позбутись сумних і марних журб цього міра.

———o———

НЕ КЛЕНИ!

Було це в р. 1920 на місії в однім галицькім селі.. Від першого дня місії не то сотки, а тисячі людий горнулися, щоби слухати Божого слова, користати з місії. Чотирох місіонарів, двох місцевих священиків і один сусідний Отець сповідали днями й ночами людий, що сотками окружали сповідальниці. Сповіди тягнулися до півночі. Навіть доросла молодіж, яку не раз так тяжко склонити до побожности, чекала від рана натщо до ночі, щоби приступити до св. Тайн. О, як зворушаючий був це вид, глядіти як ті молодці, високі, кремезні, наче дуби, з побожністю та терпеливістю цілими годинами вичікували своєї черги. Дійсно "Великий Бог і чудні є Його діла"—передусїм діла ласки!

В часі цеї місії стався однак один сумний випадок, що записався глибоко в памѧти оо. місіонарів.

В суботу рано, семий день св. місії, прибігає до церкви служниця, пана Н., і перелякана кличе: "Ой, прошу Отця! спішіться, бо наш пан умирає!" Один з Отців, котрий якраз тоді був ближче дверий, сейчас поспішив до мешкання пана Н.—се було недалеко, яких 5 хвиль ходу. Та ледви зближився до дверий, на порозї показалася жінка пана Н. і серед сліз промовила: "Ох, запізно! Мій чоловік вже не жие!.. Ніхто того не сподівався. Нині рано казав, що чуєся ліпше, встав, вбрався і нараз його кров залляла. О. Місіонар вступив до кімнати, де лежав пан Н. Перед хвилею ще жив, і можливо, що душа ще не розлучилася з тілом, тому Отець дав йому під услівєм розгрішення, яке в таких случаях під услівям уділяється—Але, чи то помогло йому? Чи умираючи мав він жаль за свої гріхи, чи хоч на хвильку звернув щиро своє серце до Бога?....

Подія ця сильно поділала на всіх. Було в тім всім щось так незрозумілого, а при тім щось так страшного! Мені поволі приходили на думку питання: Чому цей чоловік умер нагло і то такою смертю? Чому він не мав часу висповідатися, хоч церков так близько і тілько було там священиків? Чому він не користав з ласки св. місії? Цей випадок був тим дивніший, що один з місіонарів кілька днів перед тим був в домі того пана. Тоді не говорив про сповідь, бо пан Н. зовсім не виглядав небезпечно хорий. І чому так сталося, що ОО. місіонарі постановили сповідати хорих по хатах аж під кінець місії? Чому це все так сталося....Божі суди всі справедливі, хоч нераз страшні.

В неділлю по полудни ховали помершого. В похороні брав участь молодий місцевий о. Сотрудник. По похороні прийшов він до ОО. місіонарів і каже: "Ми поховали помершого пана Н. Коли мали спускати домовину до гробу, я побачив між мужчинами, тими, котрі шнурами притримували домовину, одного чоловіка, з котрим померший був у неприязни. Померший навіть говорив: "Я хотівби, щоби того чоловіка кров заляла."

Дійсно, кров залляла, але якраз того, котрий цего бажав другому.

———

Читаймо Побожні Книжки!

Один подорожний опинився раз сам серед дикої, безлюдної пущі. Непривітна зимова пора! Страшний вітер свистав і кидав снігом в очи. Земля покрита була сніжними насипами, що немов могили взносилися побіч себе. Вся природа довкола видавалася мертвою, а світло звізд ледви миготіло над безлюдною країною.

Бідний, самітний подорожний згубив свою дорогу. Довго блукав він серед снігових могил. Скостенілий від зимна, умучений, застрашений і знеохочений не знав, що дальше має робити. Чи має положитися на ту замерзлу землю і так умирати? Чи заледоватіла земля має бути його ложем, а сніг смертним одінням?

Думає про дім, родину, а ті думки наповняють його душу горестю і розпукою. Вже не почує милих слів своєї жени, вже не повитають його діти веселим усміхом і горячим ніжним поцілунком....Обезсилений падає на землю в безнадійности....Як довго лежав він так, не може сказати....Але з далека дійшов до його уший голос дзвону, збудив його з того смертоносного сну і вляв в його серце якусь надію....Той голос, то голос монастирського дзвону, що дзвонив на ранішну молитву. Подорожний піднісся і побачив в далечині миготяче світло. Своїми слабими ногами пустився туди. Дійшов до монастиря і спас себе від смерти.

Стан того нещасливого подорожного то слабенький образ нещасного положення душі, що збłудила з дороги Божої, з дороги правдивої віри. Зійшовши з правдивої дороги блукає в темрявах і сумнівах та попадає в чорну безнадійність.

Щож тоді робити?

Нещасливий такий чоловік! До церкви не хоче ходити, проповідий не любить слухати, з напімнень і остережень сміється.... Чи нічо не направить його на добру дорогу? О так! Побожна книжка сповнить тут велике своє завдання! Нехай тільки нещасний чоловік почне **читати добрі, побожні книжки!** Світло віри заясніє в його умі. Він піде до церкви. В церкві найде він мир і вдоволення серця. Він себе спасе!

Добра книжка є для чоловіка направду вірним приятелем, що порадить без страху або підхлібства, без докорів і наган.

Дуже гарно говорить про добрі книжки Ришард дю Бері, любитель і ревний збирач книжок 14-ого століття:

"Добрі книжки—це учителі, що вчать без різги і оков, без гроший і заплати за одіння. Коли зближаєтеся до них, вони не сплять; коли їх запитуєте про щось або засягаєте поради, вони не відвертаються від вас; вони не лають вас, коли ви помиляєтеся; не сміються з вас, коли ви чого не знаєте....О, добрі книжки! Ви є свобідні і даєте відповідь кожному, хто питає вас; ви увільняєте з неволі невіжества кожного, хто послугується вами вірно!"

В листі до своєї сестри пише Карло Фуко: "Нічого не оминай такого, що може причинитися до доброго морального і інтелєктуального виховання твоїх дітий, а тим більше не занедбуй, що може бути корисне для тебе, для твого внутрішного духового поступу; не жалуй добрих книжок! Коли душі посвячені Богу, монахи, що від рана до вечера думають про своє усовершення, відчувають аж до кінця життя потребу читати і перечитувати твори учителів духовного життя і історію життя своїх святих попередників, якже більше потребують того ті, що живуть в світі, серед стільки розсіваючих занять?"

Передусім добра,**побожна книжка є найліпшим місіонарем!** Кілько-ж то є місцевостий, куди священик не може зайти або дуже рідко заходить, щоби голосити Боже слово? А чиж не буває так, що ворог католицької церкви навіть не хоче стрінутися з католицьким священиком; а деколи возме до рук книжочку католицької віри і її прочитає, і книжка зробить роботу місіонаря.

Великі навернення доконалися через читання добрих книжок!

Славний французький поет Іван Франц дю Лягарп був безвірком і великим приятелем безвірка Вольтера. Написав він богато проти релігії. Коли вибухла велика французька революція, його зловлено і всаджено до вязниці. В самітній келії мав він час роздумувати над правдами віри, які він поборював. Він сам го-

ворить, як сумно, як самітно було йому в його келії. Щоби прогнати свою нудьгу, почав читати деякі побожні книжки, які йому приносили. Поволи-поволи світло віри почало входити до його серця. Але навернутися для нього було страшною річчу. Всі гріхи попереднього його життя станули йому перед очима. Він знав, що смерть для нього може бути кожної хвилі, бо в тих часах один крок був з вязниці на шафот, то значить, що майже всім, що були у вязниці, стинали голови під гільотиною. Перший раз по сорок літах звернувся він до Бога покірним і сокрушеним серцем, та почав молитися. Не було близько священика, що приготовивби його на смерть. Священиків або прогнано з краю або засуджено на смерть. Помолившися він припадково отворив книжочку "Наслідування Христа" і прочитав отсі потішаючі слова: "Сину, дивися, я прийшов до тебе, бо ти кликав мене!" Ті слова наповнили його невйсказаною радістю. Його серце сокрушилося. Він упав лицем до землі і заллявся слезами. То було початком його нового життя.... Його увільнено. Але він остав вірним своїм постановам, які зробив був собі в страшній, понурій вязниці.

(Дальше буде)

Католицьким Світом

ДОЛЬФУС І МІСІЇ

Покійний Австрійський Канцлєр Дольфус, не тільки що був добрим, практикуючим Католиком, але ще й до того відзначався місіонарським духом. Він був глибоко переконаний, що всі люди без виїмку раси, краю і мови є браттями в Спасителю Ісусі Христі. В січни ц.р. він так написав до денника ново-консекрованого епископа Шоцерля, апостольського Вікарія з Сіянчов: "Ексцелєнціє: Несіть до Китаю нашим браттям в Христі поздоровлення вітчини Австрії враз з Благословенням Господа." На консекрації сего Епископа Дольфус висказав такі слова до присутних: І якраз в сім часі, коли расова проблєма в нашім народі дійшла до важного суспільного і політичного пункту, один син німецького народу, один виховник німецької родини йде на далекий схід, щоб там співпрацювати для спасення душ, йде не як простий священик, але як епископ, йде в імя Христа повалити барієри які ділять людий. Побіч характеристичних рисів, якими ріжняться одні народи від других, мусить бути якесь звено, що лучилоб всі народи разом.

Расові пріпціпи були великими тезами в давних часах—а в деяких частях світа домінують і нині. В наших часах вибивається на верх, особливо расове упередження.

Дві тисячі літ тому Христіянство взяло на себе задачу привести людий до взаїмної любови, бо слова "Люби свого ближнього як самого себе" не відносяться тільки до одного народу. Церква аж до нині продовжує ту роботу.

Ми бажаємо всього добра сьому новому епископови, котрий іде до іншого народу, щоб йому принести науку Христа, і через нього передаємо поздоровлення для наших братів Китайців."

Ось як говорить державний муж, зі широким христіянським поглядом. Канцлєр Дольфус щороку в страснім тижни відбував духовні вправи в монастири оо. Вербістів—але сего року не міг сего цілком заховати через дискусію, яка тоді велася над новою конституцією, і яка йому забрала весь час. В великодний четвер Дольфус повідомив отців, що пєребуде з ними Велику Пятницю. Приїхав до них на другий день рано. Уважно, з книжкою в руці, набожно вислухав Страстних Богослужень. Підчас почитання-цілування на колінах Св. Хреста, Дольфус разом з бурмістром Шміц-ом брав участь в сім св. обряді. По Богослуженнях його попросили на снідання, але він відмовився кажучи—"ні не треба, нині є Велика Пятниця." Пізніше прийшов знова до церкви, щоб молитися на Божім гробі. Відтак разом з монахами і присутними відбув Хресну дорогу.

Так! Дольфус любив місії бо любив Розпятого і Хрест. Лиш такі, люди як Дольфус, можуть говорити про мїжнародну любов і про мир світа. Він був дійсним місіонарем—нє лиш для поган, але також для модерних політиків і державних провідників.

***

НА АВДІЄНЦІЇ В ПАПИ

В назначений день ми зявилися в папській віллі і там нас запровадили до "Салі Швайцарців"—так названої від звісної папської ґвардії, що тут перебуває. Саля простора, стіни прикрашені різьбами, а долівка з мармору. На ліво від входу є папський трон, коло якого сторожать Швайцарці, а дальше є вхід до інших саль. Мені подобалися ті швайцарці: всі молоді, здорові і поважні. Се вибрані молодці з поміж Католиків Швайцарії. Належати до сеї ґвардії в їх родимім краю уважають за велику почесть. Швайцарці є на службі в Папів ще від 16-ого століття, від часів Папи Юлія II. Їх кольористі строї—се робота славного артиста Михайла Ангела.

Попри нас переходять до інших саль люди зі всіх країв. Видно німецьких прогульковців, Анґлійців, Французів і Американців. Переходить якийсь Епископ. Швайцарці під командою стають на позір і віддають йому почесть.

Ми чекаємо і заховуємо мовчання. Думка по думці перелітає. Застановляюся над тим, що бачу. Чому так богато людий спішить сюди, щоб побачити Папу і дістати його благословення? Чому багато людий у світі заплатилиб велику ціну, щоб бути в Папи на авдієнції? Хто то є Папа, що має своїх підчинених на цілому світі і яких є около триста пядесять міліонів? Відповідь на се питання знаходимо в Катехизмі. Папа є Заступником Христа на землі, є видимою головою св. католицької Церкви, яку Ісус Христос оснував і яка обнимає всі народи світа. Ось чому Папа є найвищим заступником на землі.

Поява И. Є. Місіонара Kappis Dominioni, Маестера дї Камера (Praefectus Cubiculi) перервали мені сі думки. Сей достойник своєю високою і поважною поставою звертає на себе загальну увагу. Він повідомляє, що св. Отець буде з нами незадовго, бо нас поставлено на трете з ряду місце. Нас ввели до Консисторіяльної салі, де ми вставилися в півколо. З нами таксамо прийшов Й.Е. Монс. Чезарінї, ассесор св. Конгрегації для Східних Церквів. Тут застаємо на сторожі члена "гварді нобіле," яка складається з італійських шляхтичів і є особистою сторожою св. Вітців.

Один пралат сповістив нас, що вже надходить св. Отець. Ми клякнули і за хвилинку став перед нами Пій XI, котрого ми привитали гучними оплесками. Папа перейшов коло кождого з нас і дав цілувати свій епископський перстень, а в тім часі хор відспівав дві пісні. Опісля Папа до нас промовив. Найперше висказав свою радість з нашого приходу. "Ви, наші дорогі, прийшли до свойого Вітця на відвідини. Наше серце радіє з того." Хотяй хочу слухати слів Папи, однак мимоволі думки перешкаджають мені. Мені пригадується церковна історія—пригадується Клемент I, св. Лев Великий, св. Григорий Великий, св. Григорий VII, Інокентий III, Клемент VIII, Урбан VIII, Пій VI, VII і IX, Лев XIII, Пій X і Венедикт XV. Кілько папів вже сиділо на тім однім Петровім Престолі. І час від часу, коли гляну на св. Вітця неначе причуваються мені сі слова Спасителя "Ти є Петро (скала) і на тій скалі (Петрі) збудую Церкву." Петре! чи любиш мене більше чим отсі? Паси ягнята мої—паси вівці мої." Ось так наш Божественний Спаситель говорив до св. Петра і його Наслідників, а Пій XI—се Петрів Наслідник.

"Ви представляєте тут той дуже дорогий нарід, який вславився Унійними змаганнями і який тілько крови проляв за св. Єдність з Апостольською Столицею."—говорив дальше св. Отець

На кінці св. Отець уділив нам свого Апостольського Благословення—уділив таксамо благословення нашим родинам і нашим Епископам.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

ВАЛААМОВА ОСЛИЦЯ

У ваґоні між подорожними одна пані вдавала дуже мудру. Виговорювала неімовірні річи проти св. Віри, висмівала св. Обряди і накидувалася своїми сплетнями на священиків. Присутні сміялися із сих "дотепів," і деякі час до часу з погордою споглядали на священика, який сидів в куточку і відмовляв часослов. Пані зразу думала, що втягне його в диспуту, але се їй не вдалося бо він ані не підносив очей від книжки.

Се її дуже роздратувало.

"Отче," сказала вона на останку, "вже більше як годину перечу тут річи які ви обороняєте яко догми віри, і висміваю ваші святощі. Як можете ви на таке мовчати?"

Очи подорожних звернулися на священика і всі нетерпеливо очікували того замішання яке сі слова викличуть.

Священик спокійно замкнув книжку і промовив:

"Пані, ви виглядаєте на вчену. Ви певно мусїли перечитати много книжок. Чи читали ви коли Святе Письмо?

"О так—відповіда—Я досить читала Старий Завіт."

—"Добре!—говорив дальше священик—то ви знаєте про Валама?"

—"А чомуж би ні"—відповіла гордо.

"Добре що знаєте. Якраз в тім місці де говориться про Валама знайдете причину моєї мовчанки. Там є написано: "Коли Ослиця говорила, то пророк мовчав."

Се викликало великий вибух сміху в присутних. Язиката пані замовкла а священик дальше відмовляв часослов.

Післала мати синка до штору, щоб приніс два фунти малин. Хлопчик приніс тілько півтора фунта. Мати сердита телєфонує до шторника, щоби собі справив точнішу вагу і не ошукував людий. Шторник їй відповідає: "Так, так, моя вага точна, але прошу тепер свого хлопця зважити."

Пане маляр! Кілько буде коштувати мій портрет намальований олійною фарбою?

—80 долярів!

—А кілько такою, що кухні малюється?

—Такою можу вас задурно помалювати.

БАТЬКИ! МАТЕРІ!

передплачуйте для своїх дітий

ДІТОЧУ БІБЛІОТЕКУ

яку видає видавництво "Світ Дитини" у Львові.

Діточа Бібліотека виходить кождого місяця окремими книжочками в обємі 64 сторінок друку. —На рік появиться 12 ріжнородних книжок. Всі вони прегарно ілюстровані.

Діточа Бібліотека містить на своїх сторінках: байки, казки, історичні оповідання, мандрівничі пригоди, описи з життя природи, деклямації, веселі вірші (сміховинки) і сценічні картини, оригінальні українські та переклади й переспіви з чужих мов.

Діточа Бібліотека дає дітям, попри втіху і розвагу, також богато знання з ріжних ділянок у незвичайно принадній і легенькій формі та призвичаює їх до постійного читання.

Діточа Бібліотека буде устроювати конкурси читання книжок дітьми і буде призначувати відповідні премії за скількість і якість прочитаних книжок.

Діточа Бібліотека видаватиме окремі "Історичні Читаночки" з оповіданням про наймаркантніші постаті та найважніші події з княжих часів, з доби галицько-володимирської держави, з часів козаччини і з недавно минулих днів.

Діточа Бібліотека це дуже цікаві й богаті змістом книжечки, які повинні найтися в руках кождої української дитини—так на селі, як і в місті—в хаті найбіднішого зарібника і в домі богача, бо всі родичі однаково повинні дбати про духовий корм для своїх дітий.

Діточа Бібліотека—ЇЇ ПОВИННІ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ ВСІ ЧИТАЛЬНІ, КРУЖКИ "Р. ШКОЛИ," КРУЖКИ "СОЮЗА УКРАЇНОК," БАТЬКІВСЬКІ КОМІТЕТИ, ПАРОХІЯЛЬНІ УРЯДИ, (для парох. дитячих бібліотек), ЗАХОРОНКИ І КООПЕРАТИВИ.

Умови передплати "Діточої Бібліотеки" є такі: квартально 2 зл., піврічно 3 зл., на цілий рік 5 зл. платні згори при замовленню.—Для Чехословаччини 25 корон чеських.—Для Румунії 150 леїв.—Для Америки й Канади $1.50

Адреса: ДІТОЧА БІБЛІОТЕКА—ЛЬВІВ, ул. ЗІМОРОВИЧА 3. чекове конто пко. Львів ч. 503.330,—пко Прага ч. 79.475.

ГРОШЕВА ГВАРАНЦІЯ В КОЖДІМ МІШКУ

Robin Hood FLOUR

НАЙЛІПШОЇ ЯКОСТИ

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.
1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати новпх членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Canora, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневик виходить в

Едмонтоні. Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2, Число 2. Грудень, 1934

За дозволом духовних властий

Ваші Приятелі Любимиб Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ

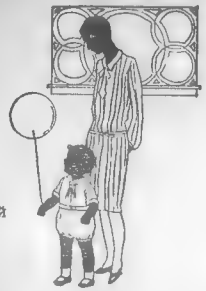

Позвольте Нам Зняти Її

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK
Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler

ДЕНТИСТ

Екс-Рей і Газові Прилади

Ручимо за Вдоволення

Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

The 'CO-OP' is the FARMER'S CREAMERY
КУПУЄМО
ЯЙЦЯ СМЕТАНУ
Платимо Найвищі Ціни
Відсилайте все до нас для
ЛІПШИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
ПРОДАЄМО
"VELVET ICE CREAM"
Незабудьте Купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік
SASKATCHEWAN CO-OPERATIVE CREAMERIES
YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

THE REDEEMER'S VOICE
A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.
Subscription per year: Canada, $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice
CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

Адреса Отців Місіонарів є:
THE UKRAINIAN MISSION
ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

Голос Спасителя.— Розмови о Релігії — Служба Божа в Неділю — Символи Марії — Дивна Легенда — Життя св. Ґерарда — Читаймо Побожні Книжки — Українські Мученики — Біблійна Драма: Марія Магдалина — Біблійне Оповідання — Я і Жид — Мудра Жінка — Католицьким Світом—Велика Річниця — Веселий Кутик — Зміст Першого Річника Голосу Спасителя за 1934 Рік — Наша Переписка.

КАЛЄНДАР НА ГРУДЕНЬ

1.—С. ММ. Платона і Романа
2.—Н. 27 Нед. по С. Прор. Авдія
3.—П. Предп. Введ. і Преп. Григ. Дек.
4.—В. Введення в Храм Пр. Д. Марії
5.—С. Ап. Филимона
6.—Ч. СС. Амфілохія і Григорія
7.—П. ВМц. Катирини
8.—С. Сщм. Климента
9.—Н. 28 Нед. по С. Преп. Алипія
10.—П. ВМ. Якова і Преп. Палладія
11.—В. ПМ. Стефана
12.—С. ММ. Парамона і Филумена
13.—Ч. †Ап. Андрея Первозв.
14.—П. Грудень. Прор. Наума
15.—С. Прор. Авакума
16.—Н. 29 Нед. по С. Прор. Софонія
17.—4. П. ВМц. Варвари
18.—В. †Преп. Сави
19.—С. С.О.Н. Николая Чудотворця
20.—Ч, С. Амвросія
21.—П. Предп. Зач. і Преп. Патапія
22.—С. Непорочне Зачаття Пр. Д. Марії
23.—Н. 30 Нед. по С. М. Міни і пр.
24.—Н. Преп. Даниїла Столпника
25.—В. Преп. Спиридіона
26.—С. †ММ. Евстратія, Авксентія і пр.
27.—Ч. ММ. Тирса і Левкія
28.—П. Сщм. Елевтерія
29.—С. Отд. Зачат. і Прор. Аггея
30.—Н. Нед. Св. Праот. Прор. Даниїла
31.—П. М. Севастіяна і його дружини

УСТАВ НА ГРУДЕНЬ

2.—Н. 27 Нед. по С.:—Гл. 2; евап. утр. 5. На літ. апос. з. 233; св. Луки, з. 71.

4.—В. Введення в храм Пр. Д. Марії:—Всеночне. На утр. св. Луки з. 4. На літ. апос. з. 320; св. Луки з. 54.

9.—Н. 28 Нед. по С:—Гл. 3; ев. утр. 6. На літ. апос. з. 250; св. Луки з. 76.

16.—Н. 29 Нед. по С:—Гл. 4; ев. утр. 7. На літ. Апос. з. 253; св. Луки з. 85.

19.—С. Св. О. Николая:—Всеночне. На утр. ев. Йоана з. 36. На літ. Ап. з. 335; св. Луки з. 24.

21.—С. Непорочне Зач. Пр. Д. Марії:—Всеночне. На утр. св. Луки з. 4. На літ. ап. з. 320; св. Луки з. 3.

23.—Н. 30 Нед. по С.:—Гл. 5; ев. утр. 8. На літ. Тропар Нед. і Непор. Зач. Слава: Кондак нед., І нині: Кондак Непор. Зач. ап. з. 258; св. Луки з. 91.

30.—Н. Нед. Праотец:—Гл. 6; ев. утр. 9. На літ. Тропар Воскр., Праотец. і Кондак Воскр., Слава: Кондак Праотец., І нині: Богородичен. Апос. з. 257; св. Луки з. 76. Прок. і Причастен Праотцам.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник, видають Місіонарі Чина Найсвятішого Ізбавителя.

Рік 2, Число 2 · Лист за Грудень · 1934

Голос Спасителя

Всякий земський пануючий має свою почетну прибічну сторожу, котра складається з найвірніщих і найвідважніщих підданих. І Я, твій Цар, дорога душе, мав також свою вірну сторож в мому земському житті. У Вефлиємі, в Єгипті, в Назареті, завжди були коло Мене Моя найдорожча Мати Марія і Мій Опікун св. Йосиф. Маленька вправді була ця почетна сторож але найгідніща. Пізніще, підчас мого місіонарського життя, товаришили мені Апостоли і Ученики. На горі Голгофті чували коло Мене Моя Мати Марія, Мій улюблений ученик св. Іван та кілька побожних невіст, до котрих долучився ще на прикінці навернений розбійник. Це була почетна сторожа Мого Пресвятого Серця, котре було тоді на їхніх очах копієм отворене, а з Нього вибухали полуміння любови до всіх людий, за котрих Я тоді вмирав.

В повім Завіті Я перебуваю у церквах, в кивотах там, де священик Мене зіставляє в св. Тайнах утаєного. І тут—на жаль—дуже часто нема ніякої сторожі! Я зістаю Сам днями й ночами і цілими тижнями. Дорога душе! Коли хочеш мати ту найбільшу честь і хвалу на землі, належати до почетної сторожі Мого Пресвятого Серця, то старайся **часто відвідувати Мене в с. Тайнах.** Від св. Магдалини Пазпійської Я вимагав, щоб вона посіщала св. Тайни тридцять три рази на день. Св. Людвика Гонзаґу так притягали до Мене солодкі чари Мосї любови, що він маючи вже відійти з церкви кликав: "Позволь мені відійти, Господи." Великі Місіонарі, що цілі народи навертали до правдивої віри, мали свій спочи-

нок на колінах перед св. Тайнами. Коли церкви були замкнені, то нераз клякали побожні душі перед дверми церкви, мимо дощу чи снігу і так почитали Мене хоч здалека. Дорогенька душе! Будь переконана, що перед св. Тайнами відчуєш більше потіхи, чим цілий світ може тобі дати з усіми своїми забавами та розкошами. 1

Можна створити ще ліпшу почетну сторож, іменно, **не опускати ані одної Служби Божої**, яка правиться в місці. Я є завжди схильний вставлятися за тими, котрі Мене о то просять, однак найрадше роблю се підчас Служби Божої. Тоді, дорога душе, Мій Отець небесний непомильно вислухає твоїх щирих просьб, бо твої молитви Я лучу з містичною жертвою власного життя і Сам заношу їх перед престол Всевишнього. Правду писав св. Іван Золотоуст, що Ангели чекають тої дорогоцінної хвилі, Служби Божої, щоб успішно заступатися за Вами на землі і це, що дістається від Мого Отця небесного на Службі Божій тяжко є дістати в инший час. Блаженний Іван з Авіллі перемучений цілоденною подорожею мав намір в тім дні вже не правити Служби Божої і бути без св. Причастя. Але тоді Я йому зявився, відкрив Мої груди і показав рани, особливо рану Мого Пресвятого Серця. Це заохотило його так, що мимо крайного вичерпання зі сил, він таки не оставив Служби Божої того дня.

Дорога душе! Коли бажаєш належати до найвірнішої почетної сторожі Мого Пресвятого Серця, то **приступай як найчастіще до св. Причастя**. Блаженними є ті, котрі жаждуть цего Хліба небесного. Церква навчає тебе, що св. Причастя виходить більше ласк чим всі инші Тайни. Коли князь дає комусь дар власною рукою, то цей дар є тим самим дорожчий і миліщий від того, що дає посередно. Неодин вимовляється від св. Причастя тим, що він не є гідний часто причащатися. Алеж власне треба причащатися, щоб стати ліпшим. Коли мур хилиться, то ставляють підпору, щоб не впав. Чиж це вже не є велике добро, коли через св. Причастя охороняємось від тяжкого (смертельного) гріха? Причащайся як найчастіще, а тоді станеш гідніщим і святіщим.

Коли ти, дорога душе отягаєшся принимати Мене—Лучитися зі Мною в св. Причастю, то це тому, що масш викиди совісти за своє дармування часу, привязання до світа, нескромну приязнь, суету, самолюбство ітд. Причащаєшся тільки раз рік, бо хочеш уживати сего світа та жити свобідніще. Мною дуже не вязатись. Чи не так?

Голос Душі!

Мій найдорожчий Спасителю! Ти є Царем неба і землі, Сином Всемогучого, Предвічного, Бога, а однак дуже часто Ти утаєний в церкві в кивоті опущений від усіх—лиш Ангели довкола Тебе та декілька побожних душ. Я щиро жалую, що до тепер був таким недбалим та отяжілим і забував про Тебе, через цілий тиждень, чи місяць. Але нині, я вже долучуюся до тої нечисленної горстки побожних душ, котрі творять почетну сторож коло Твоїх престолів. . . . Я негідний так великої почести, але коли Ти, мій Боже, так мило запрошуєш мене, то я вже буду ходити до церкви і відвідувати Тебе також і серед тижня. Жалую за то, що в минувшині я, безумний, опускав Тебе і в сотвореннях шукав нужденних, затрсених утіх, але нині, просвічений Твоєю ласкою, я вже не маю инпого бажання, кромі одного, іменно, щиро бажаю жити лиш для Тебе, мій любий Ісусе, так як Ти тут в кивоті пробуваєш тільки задля мене.

Нині я вже постановляю, кождого дня зайти на хвильку до церкви, щоб там прилучитись до почетної сторожі перед Тобою в св. Тайнах утаєним. Коли не зможу сього виконати, або коли церква моя замкнена, тоді попрошу мого Ангела Хоронителя, щоб мене там заступив і заніс мої молитви і чувства Тобі, мій Боже!

Ах! "Хто дасть мені крила голубині і полечу і спічну." (Пс. 54). Хто дасть мені силу втечи зі світа, де стільки є згуби, а замешкати з Тобою в раю. Ісусе, привяжи мене до Себе так, щоб моє серце було в постійній звязи з Твоїм Божественним Серцем. Дай мені ласку постійного совокупления, щоб я занимався лиш Тобою до тої хвилі, коли вийду з цього світа, щоб з Тобою на віки злучився в раю. Ісусе! люблю Тебе і бажаю лиш Тебе любити. Маріе, поможи мені!

——=0=——

Розмови о Релігії

—=0=—

Кілька літ тому взад, ще як теперішний "Голос Спасителя" носив імя "Голос Ізбавителя," мало що не в кождому числі ми любили спокійно і послідовно говорити про деякі найважніші питання, що відносяться до нашої святої віри.

Як тільки появилось перше число "Голосу Спасителя," нас просили, щоб дальше печатати ті розмови. Наші читачі є жадні того, щоб мати ясні, недвозначні переконання у справах релігії і ми радо ідемо за їх бажаннями та надіємось, що ці розмови причиняться до того, щоб наші читачі віру свою святу краще пізнали і так більше любили й цінили її.

Релігія і Церков.

Чи ти, брате, коли подумав над тим, що це таке релігія? Я не думаю, що помилюсь, коли скажу, що подавляюча більшість наших людий, своїх і ворогів, не має про це ясної, ні певної думки, дарма, що про релігію так часто говориться.

Слухай, і старайся зрозуміти кожде слово: Релігія, це духове звено, що вяже чоловіка, людину, з Богом. Це не мій намір, щоб про це розводитись довго. Ти зрозумів, я надіюсь, що це є релігія, у кождому разі, що релігія мусить бути і є в душі. В цій хвилі я хочу більше говорити про те, що релігія має внішну форму, що вона втілена у щось видиме, доторкальне. Бог сам дав релігії тоту внішну форму і вона зветься Церков. Релігія, це ніщо іншого, тільки **знати, слухати і любити Правдивого Бога. Церков**, це товариство, організація всіх тих вірних, що релігію знають і нею живуть.

Для релігії Церков є тим, чим тіло є для душі. І тіло, і душа, сотворені Богом, і разом злучені творять вони, цілого, живого чоловіка. Так є і з християнством. Ісус Христос утворив його із двох складових частий: Одна з них є духова і для змислів тіла є недосяжна,—релігійні правди, життя душі, святість тощо, друга є внішня, видима і земська,—різного степення душпастирі, всесвітне навчання, різні тайни, зовнішний спосіб Богопочитання, тощо. Обі ті складові части є Божою установою, і злучені разом творять Християньство.

Церков є Божа так само, як Божою є релігія. На самому ділі, не хто інший, лиш Церков навчає релігії, вона переховує її і боронить її то в імени самого Бога. І хотя Церков, це не те саме, що релігія, то всеж неможна їх розлучити, так само, як неможна розлучити душі від тіла, якщо хто бажає заховати життя. "Хай чоловік не розділяє того, що Бог злучив," це великий закон релігійного життя в людий. Протестанти нарушили той закон і тому їм остався тільки привид. Вони відкинули Церков і разом з нею втратили і віру.

По сім, що ми сказали, стає ясно, що Церков не є чимось чисто духовим. Вона є товариством християн, що живуть на землі, знають правдиву релігію і заховують її, тому має вона ту саму натуру, що й християни, то значить, вона є тілом і духом. Ми не є тільки духами, то і наша релігія не може бути тільки духова. Безперечно є вона й духова і наскрізь небесна й Божа, бо походить від Бога й лучить наші душі з Богом; та непремінно має вона прикмети й земські та при помочі тих прикмет наше тіло бере участь у почитанні, що віддаємо Богу і таким робом доводить до того, що ми цілі служимо Богу, що є на небесах.

Так релігійне навчання є Боже, одначе Ісус Христос повірив його Папі і Епископам, що є людьми. Священство Церкви, це Боже священство Христа, але його виконують серед нас священики, що є людьми. Ласка Божа є чисто духова, але ми дістаємо її через тайни, а тайни є знаками внішними і змисловими і їх установив Ісус Христос для тої цілі. Вкінці почитання, що Церков віддає Богу, є звернене до Бога, що є Чистим Духом, але в тім почитанні є всякі внішні церемонії, що є, сказатиб, тілом Богопочитання.

Не має дійсного розуміння християньства той, що твердить, що Церков є чисто духова, або радше скажім, вони досконало розуміють, що відкинути видимий бік Релігії, значить Церков, це те саме, що й позбутись незносних собі десятьох заповідів, що вони ломлять від раня до вечера, позбутись тих непрятних правд, що тільки й говорять про святість і справедливість і сміло грозять лукавим вічним вогнем пекла. Чисто духова церков булаб їм далеко вигідніща; її нікому булоб видіти, нікому слухати, як вона говорить; ніяк не непокоїлаб вона чесного, мовляв, чоловіка. От, церков, що її треба для совісти вольнодумців!

До всего попереднього додаймо, що є тільки **одна Церков** Ісуса Христа. Є тільки Один Бог, тільки Один Христос, тільки одна віра тільки Одне хрещення! Тому може бути тільки Одна Церков, значить, тільки одне товариство, що має правдиву віру, що знає й величає тільки правдивого Бога, Одного Правдивого Христа.

Ісус Христос післав Церков у світ. Не післав Він двох, так, як не голосив Він двох різних релігій, ні двох хрещень. Лиш Один є Христос, і тому саме, що лиш Один Він, тому й одна тільки Церков. Тільки Вона є по праві Його Обручницею, тільки Вона

дає Йому Його дітий, тільки Вона зроджує Йому християн. Тому то й ми говоримо в нашому виразникові віри, у молитві вірую, "вірую в єдину святую Церков," а не "у святі церкви." Якщо уявити собі неможливе, іменно, що булиб дві правдиві церкви, то тільки одне із двох моглиб мати місце: Або обі ті Церкви навчалиб тої самої релігії і її би заховували, а тоді булаб це на ділі тільки одна Церков. Або одна одній противилабся і непремінно одна з них булаб ложна, і тим самим не належалаб до Ісуса Христа, бо Він є безконечна правда. Тож це очевидне, що може бути тільки Одна Церков Ісуса Христа.

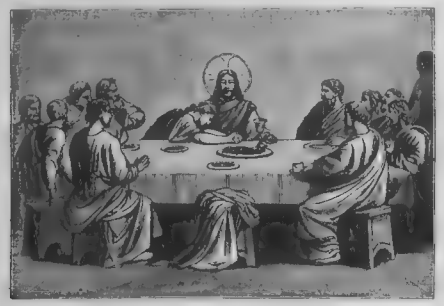

Служба Божа в неділю

Те, що ми розкажимо, це не в нас трапилось, але менше з тим.

Видавець одного американського часопису оповідає про одного знакомого таке: Він мав звичай ходити на Службу Божу в неділю о пів до третої рано. Одного разу бачив він на Службі Божій якогось трамваєвого кондуктора. По відправі у церкві приступив він на вулиці до нього і питав, чому він іде так здалека і так зраня до церкви. Кондуктор відповів, що це для нього одинока нагода щоб іти в неділю на Службу Божу. "Для того я встаю рано пів до першої і іду до церкви. О четвертій я знова вдома, і о шестій я став до роботи."

Головна причина, чому він так робив, була та, що в нього були дорастаючі діти і, щоб вони вміли жити як слід, потребували доброго приміру від голови родини. В дійсности, сказав кондуктор, йому трудно вдержати дітий в ліжку, коли йде до церкви, бо всі вони хочуть іти до церкви з ним разом.

——=0=——

СИМВОЛИ МАРІЇ

——=0=——

Єва, мати життя.

"І дав Адам жінці своїй імя Єва, бо вона мала стати матірю всіх живих" (Бит. 3.20).

Єва є прообразом Марії, котра була рівнож як Єва і ще совершенніща, чим Єва, безпосередно сотворена Богом, невинна і чиста, украшена всіми дарами, названа Матірю живих, що мала поборювати і побідити змія, котрому Вона розбила голову.

Однак можемо за святим Золотоустим сказати, що нова Єва-Марія є у всьому до Еви противежна. Від Еви прийшла смерть, а Марія виєднує безсмертність. Єва, жена Адама, видала тільки овочі смертоносні, Марія видала овоч Божественний (Ісуса), Котрий дає життя всім. Єва є причиною жостокого обману: Марія приносить нам любов. Єва відлучила Бога від чоловіка: Марія заводить між самим Богом і людством містичну й невимовну злуку! Через Еву піднеслись аж до землі погані випари пекла, Марія засвічує нам світильник Божих величий. Єва стягла на нас Божий прокліп а завдяки Марії Бог нас благословляє. Перша є причиною прокляття на вічне пекло, друга чинить то, що Бог милосердиться над нами і прощає нам. Через Еву прийшов гіркий смуток у світ а Марія принесла віру й надію. Перша витиснула нам сльози з очий а друга черпає для нас з джерел живих вод. Через Еву ми обтяжені працею і умучені а Марія дає нам солодкий спочинок. Старі рани, які носимо, завдала нам Єва: Марія дає нам вилічення і життя, котре походить від Бога. Ненависть поміж людьми, це наслідок упадку першої женщини: Марія ширить любов поміж ближніми. З одної сторони потоп і з другої сторони хрещення, котре уділяє життя безсмертного. З одної сторони різні без кінця, з другої сторони відродження, воскресення мертвих. Через Еву ми нужденно (ганебне) впали: через Марію ми піднеслись високо, вище чим ми моглиб колинебудь осягнути.

Марія—Єва.

Марія є нашою Евою, матірю всіх тих, котрі живуть ласкою Божою.

Єва невинна, була символом Марії. Сотворена руками

Самого Бога, вона була замаєна (украшена) Його дарами і ласками. Марія була діло Сотворителя, Котрий приготовив собі в Ній мешканнє гідне Його та прибрав Її своїми ласками і найвизначніщими дарами. Еву прозвали матірю живущих: та завважує св. Епіфаній, що вона дістала се імя аж потім як почула сі слова: "Ти є порохом і в порох обернешся," то значить, що аж після упадку в гріх, і лиш тому, що рід людський мав прийти з неї.

О много більше Марію, ми повинні називати Матірю живих, бож Вона даючи світу Ісуса, впровадила на землю правдиве життя! Відкупитель проголосив Її у стіп хреста матірю всіх людий в особі св. Івана і Вона в дійсности помагає всім своїм дітям провадити життя ласки. Кромі того, хотяй Ісус Христос сам вистачає для спасення людий, однак Богу подобалося, щоб оба поли співпрацювали для відкуплення роду людського, бож оба поли взяли участь в руїні людства. Отже так Марія стала новою Евою нового Адама (Ісуса).

—=0=—

ХТО Є ЧЕСНИЙ УКРАЇНЕЦЬ КАТОЛИК

Це муж, що не дасться купити.

Це муж, що його слово є певне, як і бонд.

Це муж, що ставить характер вище від маєтку.

Це муж, що має переконання і вміє їх заявити.

Це муж, що серед юрби остаєсь тим, чим він є.

Це муж, що не буде плянувати нїчо корисного, якщо воно нечесне.

Це муж, чесний у малих справах не менш, як у великих.

Це муж, що не буде входити в порозуміння у справах морально непевних.

Це муж, що в нього амбіція не ограничається самолюбством.

Це муж, що вміє поступитись особистим і приватним інтересом для загального добра.

Це муж, що не боїться відважитись; муж, що не боїться невдачі.

—=0=—

Дивна Леґенда

—=0=—

Сніг в Римі се велика рідкість, бо падає лиш раз на кілька років і то на дуже коротко бо ледво на пару годин. Отже дивною видається одна леґенда, яка подає, що в ночи з 4-го на 5-го Серпня 352 р. то є в часі, коли звичайно панує велика спека, була така снїговиця, що вкрила глибоко верх есквілінської гори.

Богато вчених метеорольоґів годяться з можливістю такого випадку і пояснюють, що се може спричинити тяжкий натиск воздуху.

Якщо тут маємо до діла з дійсним фактом, то се було чудо яке Бог зділав для прославлення Пречистої Діви Марії тут на землі.

Леґенда так звучить:—

Один богатий римський патрицій Іван і його жена бачили в сні Матінку Божу яка казала збудувати першу церкву на Її честь а за місце вказала гору покриту снігом. Пробудившися раненько, патрицій поспішив сповістити Папу Ліберія про той сон. Але яке здивованнє його стрінуло, коли довідався, що Папі спилося те саме. В тім вони побачили палець Божий і пішли в місто переглянути, чи може що де сталося. І дійсно—одна з гір на, котрих побудований Рим, то є Есквілінська, була чисто покрита снігом. Коли вийшли на верх гори побачили ще одну несподіванку—На снігу був вирисований плян церкви згідно з сим сном. І на сій горі вибудовано церкву і названо "Св. Марія Снігів" (Sancta Maria ad Nives) або "Базиліка Ліберіяна" від імени Папи Ліберія.

За поганських часів ту часть гори, де збудовано першу церкву на честь Матінки Божої, уважано за нечисте місце, бо тут похоронювано невільників, жебраків, злочинців і засуджених на кару смерти.

Через вплив дорадника Мецената, Августус перемінив се кладовище на публичний город квіток і потому ще тут збудував поганську святиню.

Щоб очистити се місце від усього того що лучило або нагадувало поганьство, Бог спустив сніг серед літа і таким чудом приготовив місце на котрім тепер пишається величава Базиліка "Св. Марія Маджьоре."

Тепер пару слів про церкву. Та, що збудував патрицій Іван за часів Папи Ліберія, була розмірно мала. В році 1432 Папа Сикст IV перебудував її на ново і значно побільшив так, що тепер вона четверта з ряду в Римі. Пізніще стелю позолочено першим золотом з Америки, яке привіз Колюмбус. По боках знаходяться каплиці. Одна так звана "Капеля Боргезе" є звісна на цілий світ з своєї штуки і дорогоцінности. Тут таксамо вміщений славний чудотворний образ Пречистої Діви Марії, якого мальовання приписують Св. Евангелистові Луці і якого принесено до Риму з Царгороду в часі іконоборських гонень. Крім сего є ще другий образ, на котрім Папа Ліберій переглядає плян церкви вирисуваний на снігу.

Що року на 5-го Серпня відправляється в каплиці Боргезе Архієрейська Служба Божа і Вечірня підчас котрих з середини копули розсипають квітки на памятку лєгендарної події.

Повисше згадана каплиця знаходиться на ліво від головного вівтаря, а на право є каплиця Пресвятої Евхаристії де переховують Найсвятіщі Тайни.

В Св. Марії Маджоре переховуються останки ясел з вертепу, в котрім народився Спаситель. Є тепер всього пять маленьких дощинок. Сі мощі що року несуть торжественно в процесії на Святий Вечір перед північною Службою Божою.

Ся Базиліка відзначається і тим, що в ній знаходяться дуже цінні мозаїки, які походять з пятого століття.

——=0=——

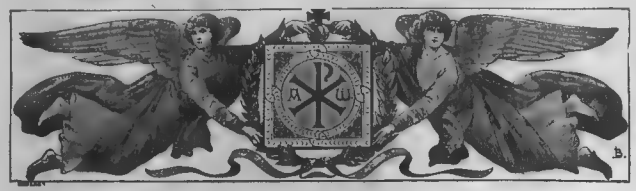

ЖИТТЯ СВ. ҐЕРАРДА

——=0=——

Розділ третий.

Божевільний Христа ради.

"Бо вам дано для Христа, не тілько вірити в нього, а й терпіти ізза нього," (до Филипян, зач 239, ст. 29).

Ми не описалиб як слід Ґерарда, а його образ не бувби вірний та правдивий, колиб ми в особливший спосіб не наставали на його любов до терпіння. І справді вмертвлення, терпіння і відреченяся себе самого, це ціха що найбільше характеризує нашого молоденького святого. Що правда, ми вже не на однім місці згадували про жажду яку мав Ґерард до терпінь. Ми бачили, як то він терпеливо, ба навіть і з великою радістю, терпів усякі прикрощі які мав нагоду стрінути: голод, утомлення тяжкою працею, насмішки та побої злих товаришів—ба навіть, що більше і тих що мали обовязок його боронити. Тепер будемо старатися приглянутись, як то святий молодець сам вишукував собі вмертвленя та терпіння. Вони були для нього потіхою та осолодою. Він убігався за ними більше, чим світові люди за скарбами. В цій чесноті він вправлявся в геройський спосіб.

Скаже, однак, може хто: Чому треба вмертвлятися? Пречінь святість не полягає в умертвленню але в любові Бога. Вже в старім завіті сказав Господь, а Ісус затвердив ще своїми власними устами: "Любитимеш Господа Бога твойого всім серцем твоїм і всею душею твоєю."—Це правда: совершенство і святість полягають в любві Бога. Та хотяй вмертвлення не має за предмет безпосередно Бога, так як має віра, надія і любов, то однак вмертвлення є конечно потрібне щоби дійти до любови Бога, до совершеньства, до святости.

"Люби Господа Бога твойого всім серцем твоїм:—Будьте совершенні як Отець ваш небесний є совершенний:" ось ціль кождого христіянина, ціль кождого розумного сотворіння. А однак як нам тяжко ту ціль осягнути! Гріх зіпсув нашу природу і склонив її до зла. Святий Павло каже: "Бачу инший закон у моїх членах, що воює проти закона мойого ума і поневолює мене законові гріха, що знаходиться в моїх членах." Ми й справді маємо в собі два закони, один одному противний. Один є закон тіла а другий духа: "Бо тіло пожадає проти духа, а дух проти тіла." Душа є безсмертна, і її ціль це посідання Бога. Тіло знова походить зі землі, і його тягне до всього, що земське, до всього, що гріх.

Овочі тіла, це розпуста, нечистота, ворожнеча, гнів, обжирство і тим подібні діла за які карає Господь пеклом, бо ними Він дуже мерзиться. Отож щоби тіло не взяло верх над душею і не втягнуло її разом зі собою у вічну загибель, треба щоби воно підлягало духові. Треба, щоби душа взяла верх над тілом. Тіло знова підлягатиме духові лише через вмертвлення.

Бачимо з того ясно що, щоби чоловік осягнув ціль до якої його Господь сотворив, не може йти иншою дорогою як лиш дорогою вмертвлення, терпіння та відреченняся самого себе. Инша дорога, дорога поблажувань тілові, дорога змисловых задоволень провадить його до згуби.

Ґерард це аж надто добре знав, мимо свого молоденького віку. Не диво отже, що він не вдоволився тим, щоби всякі прикрости та терпіння радо зносити, але молився і просив Господа, щоби Він йому насилав як найбільше терпінь. Хто більше терпить цей збирає собі тим більше заслуг. Коли Господь дає нам потіхи, то ми стаємось довжниками Бога, а противно, коли Він зсилає на нас терпіння то Він сам стаєсь нашим довжником.

Ісус колись сказав: "Хто хоче бути моїм учеником хай відречеться самого себе." Кождий з нас хоче і повинен бути учеником Христа, бо кождий з нас є христіянин Тому треба нам виречись нас самих, цебто усього до чого нас тягне наша зіпсута природа, відмовити тілові всього чого домагаєсь проти закона. Що більше, це значить відмовити собі навіть в речах дозволених. "Хай візьме свій крест" каже дальше Божественний Спаситель "і хай йде вслід за мною." Для нас христіян нести хрест, це значить зносити, з любови до Христа всьо, що завдає нам терпіння. Така вже воля Божа, що всі, що звуть себе христіянами мусять йти Його слідами.

А куди йде Христос? Він йде на Голгофту щоби там Його тіло прибили до креста. Туди й кожний христіянин мусить йти, щоби там разом з Ним розпятися, як-що хоче з Ним царювати. І не даром—бо каже Апостол: "Ті, що Христові Ісусові, розпняли своє тіло з пристрастями і похотями." Терпіння мають бути для них крест і цвяхи, а вмертвлення розпяття.

Зносити терпеливо усякі терпіння, як рівнож і добровільно вмертвляти своє тіло, потрібне було кожному святому, хотяй многі з них вмертвляли своє тіло менше ізза того, щоби підбити духові, як радше, щоби в цей спосіб тим більше уподібнитися своїому любому Учителеві Ісусові. Один із таких святих був Ґерард. Убожество Ісуса зворушувало його до сліз. Він часто над цим розважав і говорив собі: Спаситель світа прийшов на світ в убогій стаєнці, на соломі в крайнім убожестві; підчас свойого прилюдного життя не мав де голови приклонити; Його мертве тіло обвили в подароване

простирало і зложили в чужий гріб, а я мавби жити у вигодах? Ні, ніколи цього не буде! І він давай ходити в убогім убранню, вибирати собі до ужитку як найгірші річи, убогим давати по зможности щедру милостиню.

Що його однак найбільше зворушувало то якраз Страсти Господні. Він мав особлившу набожність до Розпятого Сасителя. Це був улюблений предмет його розважань. Що найбільше, то якраз те, що він постановив повторити на собі, принаймні хоч в части, страшні муки які мусів терпіти Христос.

Десь так з початком Великого Посту, 1747 р.,—Ґерардові тоді минав двайцять-перший ,—дісталась йому до рук книжка о страстях Господніх. Так цю книжку полюбив, що всюди, куди лиш ішов, брав її зі собою. Читав і перечитував її по кілька разів, і начитатися не міг, так дуже припала вона йому до душі.

"Як-що Ісус так богацько витерпів за нас, говорив собі розважаючи над муками Ісуса, то чомужби і я не міг щось для Нього терпіти?" Що лишень вичитав з книжки, що виробляли кати Христові, це зараз хотів собі робити. Бичували Ісуса,—ах, добре, каже собі, буду і я себе бичувати. Взяв кілька шнурів, понавязував узлів і в цей спосіб зробив собі сильний бич, якій звичайно мачав ще у воду, щоби був тящий та більше замашистий, і бив себе ним по нагім тілі аж до крови.

З цього він однак не був задоволений. Йому здавалося, що він не має на стілько сили, щоби себе бити так сильно як того бажалаб його душа. А мав він приятеля на імя Фаренґа, у якого постановив собі просити помочі. Був це собі чесний та побожний молодець, якому Ґерард звірявся зі своїми покутами. Йому-то й приказував себе бичувати. Цей нераз відказувався, бо не мав відваги задавати иншим терпіння. Та Ґерард з'умів вже кожний раз так до нього промовити, так просити та благати, що цей не був в силі йому відмовити. Нераз, було, підуть оба в стодолу, замкнуть дверї, щоби хто не увійшов, Ґерард каже себе привязати до сволока, годовою в діл, та бичувати себе по наґих плечах що мога, або палити під собою шмати, щоби дим вїдав йому очи. Одного разу збив до купи два кусні дерева на взір креста, казав себе привязати за ноги до одного кінця а відтак тягнути шнурами за руки до другого. Розуміється, що при такій роботі, кожний вяз відчував невиносимий біль. Ґерард з цього був дуже вдоволений, і чим більше терпів тим був веселіщий.

———=0=———

Читаймо Побожні Книжки!

—=o=—

(Докінчення)

Тисячі примірів можнаби наводити, якто читання побожних книжок привело грішників до життя ласки, а праведників заохочувало, витревало ступати дорогою совершенства.

Як читання доброї книжки виконувало своє місіонарське завдання, як напроваджувало воно людий світа на дорогу святого життя, може послужити як примір навернення св. Августина. Коли читаємо його життя, бачимо, як тяжко було йому перед наверненням покинути ті змислові розкоші а навіть думку про них, а навернутися до Христа. Як страшну борбу відбував він у своїм серцю! Та історія внутрішньої його борби побуджує нас до милосердя. Він говорить нам, що ридав, розпучливо плакав, коли не міг усмирити своєї власної волі. А коли здавалося, що вже увільняється зі своїх грішних навичок, тоді пристрасть до давних розкоший будилася в нім знова і він чув тихий голос: "Чи думаєш нас покинути? Чи від тепер ніколи, ніколи не будемо з тобою?" І щож було причиною, що він вийшов побідником з тої страшної борби? Хто зискав його душу для Бога? Не можна заперечити, що молитва його св. матери Моніки, що через 16 літ безустанно молилася о навернення сина. Але кінцева побіда належала читанню побожної книжки. Бо коли одного разу Августин вів ту борбу зі своїми страшними думками, що мучили його серце, почув голос, що говорив до нього: "Возьми і читай!" Він послухав того голосу; беручи в руки книжку, що лежала перед ним, отворив і прочитав главу з листів св. Павла. Зараз темні хмари покинули його ум, його серце злагідніло, мир і спокій ввійшов до його душі, в якій панували пристрасть і безнадійність. Окови злих його навичок зістали зірвані. Він віддав себе Богови без застереження і став великим святим, якого почитає і подивляє цілий світ.

Сила читання побожних книжок є так велика, що поконує найтвердші серця, відриває їх від землі і підносить до неба.

В книжці, в якій св. Августин подає історію свого власного навернення, читаємо також про навернення двох молодих дворян, що служили на дворі цісаря Теодозія. Ті два мужі, змучені тим шумним і галасливим рухом двірського життя,

вийшли поза місто в ліс, щоби трохи надихатися свіжим, чистим воздухом. Коли так проходжувалися, зближилися до одного дому, в якім жило кількох добрих монахів. Монахи впровадили їх до свого монастиря. Убожество, простота, мовчанка і спокій, що панували в тім святім місци, а до того щастє, що виявлялося на лицях монахів, все то зробило на них дуже велике вражіння, Один з них ввійшов до монашої келії і побачив примірник життя св. Антонія; з цікавости почав його читати. Коли так читав, почав більше й більше подивляти діла того святого пустиножителя, а його серце запалювалося бажанням наслідувати той святий примір. Він рішився покинути світ, стати монахом і без застереження віддатися на службу Богови. Подивився на свого приятеля і закликав: "Що будемо мати, або який хосен з нашої праці, коли жиємо на дворі цісаря? Чи станемо приятелями його? А колиби й так, то яка користь з того? То все промине! Але стати приятелем Бога, того я бажавби!" Сказавши це, почав дальше читати, а читаючи відчував, як в його душі наступає зміна. Він відчував, що любов до світа і до земських річий виходить з його серця. Вкінці глибоко зітхнувши закликав: "Дорогий приятелю! Від тепер я покидаю службу на цісарськім дворі. Від цеї хвилі хочу служити тільки одному Богови! Прошу тебе, коли ти не хочеш піти за моїм приміром, то не спиняй мене в моїх постановах!" Приятель почувши ті щирі слова, сам зворушився і рішився піти за приятелем. Зараз таки попросили настоятеля монастиря о приняття їх до монашого стану. Оба молоді дворяни зістали приняті і вони посвятилися Богови в тім монастири. До того, ті оба дворяни мали своїх наречених, але любов до Христа поконала любов земську. Що більше! Той примір обох дворян зробив так велике вражіння на серцях наречених, що вони обі постановили також посвятити себе Богови через обіт досмертного дівицтва.

Ще один прегарний примір записаний в "Розмовах" св. Григорія:

При вступі до церкви св. Климентія в Римі, в передсінку, звичайно лежав один бідний жебрак, що називався Сервуль. Він був так нещасливо зпараліжований, що не тільки не міг стояти просто, але навіть не мав сили повернутися сам з боку в бік, або піднести руку до уст своїх, щоби взяти потрібну поживу. З милостині, яку діставав, частину видавав на своє власне удержання, а частину видавав для бідних паломників, яких

Читаймо Побожні Книжки!

—=o=—

(Докінчення)

Тисячі примірів можнаби наводити, якто читання побожних книжок привело грішників до життя ласки, а праведників заохочувало, витревало ступати дорогою совершенства.

Як читання доброї книжки виконувало своє місіонарське завдання, як напроваджувало воно людий світа на дорогу святого життя, може послужити як примір навернення св. Августина. Коли читаємо його життя, бачимо, як тяжко було йому перед наверненням покинути ті змислові розкоші а навіть думку про них, а навернутися до Христа. Як страшну борбу відбував він у своїм серцю! Та історія внутрішньої його борби побуджує нас до милосердя. Він говорить нам, що ридав, розпучливо плакав, коли не міг усмирити своєї власної волі. А коли здавалося, що вже увільняється зі своїх грішних навичок, тоді пристрасть до давних розкоший будилася в нім знова і він чув тихий голос: "Чи думаєш нас покинути? Чи від тепер ніколи, ніколи не будемо з тобою?" І щож було причиною, що він вийшов побідником з тої страшної борби? Хто зискав його душу для Бога? Не можна заперечити, що молитва його св. матери Моніки, що через 16 літ безустанно молилася о навернення сина. Але кінцева побіда належала читанню побожної книжки. Бо коли одного разу Августин вів ту борбу зі своїми страшними думками, що мучили його серце, почув голос, що говорив до нього: "Возьми і читай!" Він послухав того голосу; беручи в руки книжку, що лежала перед ним, отворив і прочитав главу з листів св. Павла. Зараз темні хмари покинули його ум, його серце злагідніло, мир і спокій ввійшов до його душі, в якій панували пристрасть і безнадійність. Окови злих його навичок зістали зірвані. Він віддав себе Богови без застереження і став великим святим, якого почитає і подивляє цілий світ.

Сила читання побожних книжок є так велика, що поконує найтвердші серця, відриває їх від землі і підносить до неба.

В книжці, в якій св. Августин подає історію свого власного навернення, читаємо також про навернення двох молодих дворян, що служили на дворі цісаря Теодозія. Ті два мужі, змучені тим шумним і галасливим рухом двірського життя,

вийшли поза місто в ліс, щоби трохи надихатися свіжим, чистим воздухом. Коли так проходжувалися, зблизилися до одного дому, в якім жило кількох добрих монахів. Монахи впровадили їх до свого монастиря. Убожество, простота, мовчанка і спокій, що панували в тім святім місці, а до того щастє, що виявлялося на лицях монахів, все то зробило на них дуже велике враження. Один з них ввійшов до монашої келії і побачив примірник життя св. Антонія; з цікавости почав його читати. Коли так читав, почав більше й більше подивляти діла того святого пустиножителя, а його серце запалювалося бажанням наслідувати той святий примір. Він рішився покинути світ, стати монахом і без застереження віддатися на службу Богови. Подивився на свого приятеля і закликав: "Що будемо мати, або який хосен з нашої праці, коли живемо на дворі цісаря? Чи станемо приятелями його? А колиби й так, то яка користь з того? То все промине! Але стати приятелем Бога, того я бажавби!" Сказавши це, почав дальше читати, а читаючи відчував, як в його душі наступає зміна. Він відчував, що любов до світа і до земських річий виходить з його серця. Вкінці глибоко зітхнувши закликав: "Дорогий приятелю! Від тепер я покидаю службу на цісарськім дворі. Від цеї хвилі хочу служити тільки одному Богови! Прошу тебе, коли ти не хочеш піти за моїм приміром, то не спиняй мене в моїх постановах!" Приятель почувши ті щирі слова, сам зворушився і рішився піти за приятелем. Зараз таки попросили настоятеля монастиря о принятя їх до монашого стану. Оба молоді дворяни зістали приняті і вони посвятилися Богови в тім монастири. До того, ті оба дворяни мали своїх наречених, але любов до Христа поконала любов земську. Що більше! Той примір обох дворян зробив так велике враження на серцях наречених, що вони обі постановили також посвятити себе Богови через обіт досмертного дівицтва.

Ще один прегарний примір записаний в "Розмовах" св. Григорія:

При вступі до церкви св. Климентія в Римі, в передсінку, звичайно лежав один бідний жебрак, що називався Сервуль. Він був так нещасливо зпараліжований, що не тільки не міг стояти просто, але навіть не мав сили повернутися сам з боку в бік, або піднести руку до уст своїх, щоби взяти потрібну поживу. З милостині, яку діставав, частину видавав на своє власне удержання, а частину видавав для бідних паломників, яких

принимав і ночував у своїй бідненькій хатині. Але передусім дуже любив купувати духовні книжки. Знав що й душа його потребує поживи, а тою пожівою то побожне читання. Хоч сам не міг читати, просив тих, що з ним мешкали, щоби йому читали. Через то побожне читання набув велике знання в духовних справах, а хто слухав його, будувався кожним його словом. Але понад все через побожне читання він набув таку терпеливість, що серед найприкріших своїх терпінь славив Бога і співав похвальні пісні в честь Божу. А коли зближався конець його життя, просив приятелів, щоби співали з ним псальми. Підчас співу нагло відізвався: "Чи ви не чусте, як ціле небо гомонить від музики і співу?" По тих словах зітхнувши, віддав останній свій відних. По його смерти маленька хатина наповнилася таким милим запахом, що описати його трудно. Св. Григорій кінчить своє оповідання додаючи, що при смерти того святого жебрака, був присутний один монах з його монастиря,і той монах оповідаючи про смерть того праведника не міг погамувати своїх сліз.

З побожного читання набув той жебрак великої терпеливости, правдивої святости, а щаслива смерть була вінцем її.

Так—так! Читання побожних книжок є для християнина сильною поміччу в практикованню святих чеснот.

Світ є виром всяких справ, потіх, фалшу і гріха. Колиби чоловік не прочитав доброї, побожної книжки, колиби не подумав про свою безсмертну душу, тоді певно в тім світовім вирі він пропавби.

—=0=—

Українці Мученики

—=0=—

Парафія **Влодова** мала душ 2,100.

Парохом був тут отець Нікон Зелінський, а адміністратором цеї парафії був в тім часі переслідування унії, свящ. Йосиф Левицький. Вже в 1866 році змушували його приняти православний обряд та по московськи проповідати,але він рішучо відкидав ті новости. В 1867, в червні, в'лодавський начальник Арендаренько скликав уніятів з міста і з сіл до повіту і заохочував до підпису на "чисту унію." Парафіяни коротко відмовилися від того і навіть не хотіли з ним дебатувати, тільки розійшлися домів.

Та на приказ губернатора начальник скликав парафіян другий раз і вже з горн заявив їм, що як вони не годяться на очищення

(Продовження на стороні 61).

Марія Магдалина

БІБЛІЙНА ДРАМА

ПЕРША ДІЯ.

Кімната в палаті Ірода. Одно вікно, двері з драперіями. На боці софа (лавка укрита коцом і скірами, з подушками). Малі лавочки, низький столець, в кімнаті пальми і квіти.

Ява перша.

Магдалина.

(Магдалина входить, богато вбрана, в кімнату))

Магд.: (з гнівом) Ах, яка ганьба! Воліли гори на мене впасти, або пісок мене заспати! Пальцями на мене показували, як на публичну грішницю! Жінка Пилата, Клявдія Прокуля, мене ніби й не знала. Каяфа, Первосвященик, і той нужденний фарисей Симон, спльовували передімною. Ні, такої ганьби я не всилі перенести. (В розпуці заломлює руки). Ах, коби вернули мої дитинячі літа, коли я була чиста і невинна!....Ах, я хочу вернути.... і в тіни рідних дерев хочу плакати за втраченим раєм мого серця, у кущах рож і лелій оплакувати буду спродану невинність моєї душі....Але вони....чи вони.... моя рідня.... чи приймуть вони мене....котру всі знають як....! (Лягає на софу)....Ах спати, заснути....а ніколи вже не збудитися....ні тут ні на другім світі! Спати, спати і ніщо, лиш спати. (Замикає очи.)

Ява друга.

Магд., Естера, її невільниця.

Естера: (дивиться на Магдалину): О, тут лежить вона, наймолодша дитина з роду Бетга, образ чудної невинности, а помимо того можна про неї сказати, що вона....розпусниця! Ох, любове мого серця! Кровавими слезами яб над тобою плакала, наколиб ті слези могли вернути тобі невинність молодих літ. (Схиляється над Магдалиною, щоби погладити єї по голові; нараз Магдалина спрямовується і огортає Естеру раменами).

Ест.: (перелякана) Ах пані, я думала, що ти твердо заснула і так піддалася поривови моєї душі.

Магд.: О добра ти, яка ти добра! Ти не є фальшива. Я ніколи вже не посумніваюся о твоїй вірности!

Ест.: (З руками навхрест на грудях, схиляючи голову) Ні-

коли моя пані не мала вірнішої рабині! Гляди, від першого дня життя твого аж до цеї хвилі мої очи над тобою чували, плакали, ридали. О, дитино мого дорогого пана, вернись назад до дому твоїх батьків.

Магд.: Естеро, ах Естеро, ти забуваєш, що в дома мене зарахували поміж мерців!

Ест.: О ні, солодка пані. Марта плаче за тобою потоками сліз, на чолі твого брата Лазаря сум, бо не чують вони звуків твого голосу, не бачуть твоїх уст!

Магд.: Але що скаже Іродіяда, котра взяла мене до своєї палати, що скаже Саломея, котра мене уважає за свою приятельку!?

Ест.: (зі запалом) Іродіяда!? Хай трапить її прокляття Єгови, хай кости її засохнуть в найглибшій глибині пекла, хай дикі собаки погризуть її тіло!

Магд.: Стрівай, Естеро; як можеш проклинати тоту, котра обдарувала мене добродійствами!

Ест.: Пані, пані, позволь, щоб я проклинала її, тую облудницю, гадюку з роздвоєним язиком, бо твоє нещасне життя, то її вина. Бож то вона, вже у Вефтанії, принаджувала тебе, чисту, добре схоронену голубку, з гостини на гостину. Бо то вона потрапила запалити у твому незлобному серці огонь, котрий спалив усі лелії твоєї душі і на камінь висушив твоє серце, щоби криваві рожі не могли в ньому зійти. О пані, зділай, щоби справдилася моя мрія, котру бачила колись моя душа, коли я колисала тебе, невинну дитину, на своїх колінах!

Магд.: О Естеро, стара люба Естеро, як дуже ви журилися мною, овечкою, що пропала на пустелі! Але скоро, розкажи, яка це була мрія?! Я сама її витолкую, може інакше від тебе. (Магд. тепер напів лежить на софі, Естера тимчасом сидить на низькім стільци у її ніг. Вахлярем охолоджує свою паню).

Ест.: Тож слухай, пані, оповідання твоєї бідної рабині. У тому сні мені снилося, що я стояла в саді твого батька і з плачем я думала про чудові квіти моєї далекої, рідної сторони. Нараз заговорив до мене якийсь мягкий голос: "Дитино з країни звізд! Гляди на ось ті давні рожеві кущі: вони є твої! Бережи їх гей зіниці свого ока." —І в тій хвилі на кождому корчику цвітів, зійшов і зацвів один квіт сніжнього блеску. Я в тій хвилі забула, що я без родичів, в далекій, чужій землі. Але ах, ще й третій схід сонця не поцілував моїх рож, а я побачила, що одна з них зівяла, і засохла повисла на пеньку куща. Я стала перед рожею і голосно заплакала. Нараз прибігла найгарніща вівця з цілого стада, поранена

стрілою розбійника. Вона впала як раз під корчиком і обілляла його коріння своєю кровю. І от, в тій хвилі моя рожа воскресла у повній чудовій красі під погасаючим оком умираючого ягняти. (Замовкає).

Магд.: А тепер, добра Естеро, якжеж Ти собі толкуєш свій дивний сон?

Ест.: Той ніжний голос, це був голос твого батька, мого доброго пана, а чудові тоті рожі то Марта, і ти, пані моя!

Магд.: Ага, я розумію твоє пояснення! Рожа Марта ще тепер цвите в блескучій білости, а моя—зівяла—і засихає на очах твоїх і многих других.

Ест.: (зворушена): Але збудиться до нового, кращого життя!

Магд.: Як, Естеро!? Поясниж мені тепер також кровавi кропілі білого ягняти і його смерть.

Ест.: Я довго, довго о тім думала через місяці й місяці, аж слова пророка показали мені правдиву стежку: А хочби ваші гріхи були червоні як кров, вони стануть білі гей сніг! Як інакше, дочко мого пана, можемо змити провину, як не слезами жалю?! Але його смерти, смерти ягняти, я не вспілі пояснити. Може якийсь чоловік через кровавy смерть заплатить Богу за твої провини. Але про таке ще ніхто ніколи не чував.

Магд.: Естеро, добра Естеро, ти без числа разів запевняла мене, що ти мене любиш, більше любиш, чим усе на світі, а ти радиш мені слези жалю? Подумай, яка я молода! Чи ти би годна дивитися, що з моїх гарних очий спливають потоки сліз, щоби я не дбала про своє золоте волосся, і обстригла його на знак покути, щоби своє ніжне тіло убрала в грубу, шорстку одіж покути?! Скажи, Естеро, чи ти годнаби на то дивитися?!

Ест.: (падає на коліна): Буду могла, бож я знаю що в твоє горяче, неспокійне серце, для котрого цілий світ за малий, поверне знова мир.

Магд.: (встає): Встань вірна опікунко мойого дитинства! Так, нехай так буде: Я хочу вернути з тобою до дому моїх батьків. Зі заходом сонця втічемо зі злощасних околиць Магдали. Держися на поготівлю для цього вечера.

Ест.: (встає, повна радости) Ах пані, дорога моя пані!

Магд.: (поважно) Коли тихий товариш ночі місяць, стане на своїй вічній дорозі, тоді і я знова стану йти дорогою, котрої я ніколи не повинна була лишити.—А тепер іди, Естеро!—Пожди!—Я

чую кроки, що зближаються до цеї кімнати. (Естера, що глибоко поклонившися, хотіла відійти, стає).

Ява трета

Попередні. Саломея, дочка Іродіяди.

Сал.: (богато прибрана, в убранню танечниці) Позволь, щоб я тебе поцілувала, перло Магдали, солодка моя приятелько. Я прийшла, щоби повірити тобі тайну, котрою радується моє серце. Але (показуючи на Естеру) нехай наперід ця жовта чарівниця забереться.

Магд.: (поважно) Витай, Саломеє. (потім приязно до Естери): Тож іди, Естеро, і зроби, як сказано. (Естера падає на коліна, дотикає підлоги чолом і руками і мовчки опускає кімнату).

Сал.: Фе, чому ці зморщки на твому сніжнобілому чолі, юдейська квітко. Я й дивитися не годна на те камінне лице твоєї рабині. Мені все здається, що вона в силі витягнути з душі найбільше укриті тайни.

Магд.: (насміпливо) О, це мені дивно! А то відколи Саломея має душу?!

Сал.: Не бери мене на сміх! Часом сили судьби укладаються так, що і простим і великим людям видається, що добре є вірувати у вічного, безсмертного духа, що укривається під тілесною заслоною.

Магд.: Направду, дуже важні мусіли бути причини, котрі потрапили переконати дочку Іродіяди, що вона має душу і буде мати навіть тоді, коли її тіло зітліє і стане поживою хробаків. Справді, я бажалаби почути той язик, котрий тебе наклонив до такої віри.

Сал.: (сідаючи) Слухай, я тобі скажу все. Чи ти пригадуєш собі князя Авімелеха, котрий був у Ірода в гостях?

Магд.: (сідаючи, зітхає) Так, то був гарний мущина, одначе з його похмурного лиця пробивалася окрутність. І разом з ним був ще один, цілком до нього подібний. Одначе його імя мені вийшло з памяти. Лиш то ще памятаю, що коло него мене морозом прошибало і кров застигала в моїх жилах.

Сал.: Ах, Мірям, а все таки є він дитиною твого народу.

Маг.: (скоро встає, нагло питає) Саломеє, не задля нього ти увірила?

Сал.: (скочила) Зачекай. Наперід спробуй і тоді суди. Послухай його голосу, що виходить і рокотить немов глибокий грім і гей блискавиця розпалює твою душу тай зворушує ціле твоє єство. Подивися в його очи, наколи ти година видержати його погляд, котрий не знати, чи доброго, чи злого духа.

Магд.: (Глумливо) Ти справді добре придивилася. Інакше ти не моглаби була того дивного чоловіка пізнати в так короткому часі.

Сал.: Ні, то не в короткому часі! Він не вернув назад зі своїм князем, а лишився в землі своїх батьків. Він часто гостив у моїх рідних, де я його бачила і чула. А нині—він буде тут—на гостині в Ірода. Я мушу піти і подивитися, чи буду могла повитати приятеля моєї душі. Я не буду довго чекати і приведу його до тебе! (Саломея йде, тимчасом Магд. відповідає):

Магд.: Не за ним тужить моя душа!

Ява четверта.

Магдалина. Юда.

Магд.: (сама, ходить сюди туди) Яка вона безумна! Ціла вона пропадає за мущиною, котрого краса за якийсь час перемениться в порох і землю! (Нараз гей ударена, стає) Ах—я ....я, я беруся судити других, я....котра Бога полишила і людям служила як богам. Я....котра забула, що маю душу, котра вічно жиє, а журилася тільки лінивим тілом. Ах! (Ломить руки).

Юда: (стаючи нагло перед її очима) Мир Божий з Тобою, найгарніща поміж пальмами!

Магд.: (перелякана) Хто ти є?! Вже довгі часи пропали у морю забуття від тої хвилі, коли я чула привіт рідного слова з братніх уст в цій палаті, і твоє поздоровлення немов тяжка скарга впало на мою душу. Ох, за що я проміняла той мир, котрий є уділом вибраного люду Божого!

Юда: Мірям, найгарніща квітко Вифтанії, зділаймо умову!. Я хочу тобі сказати щось, чого ухо жадної невісти не чуло, наколи Єрусалимом закленишся мені, що останишся при домі Ірода, доки цар Сіона не поставить своєї ноги на його шию!

Магд.: (простираючи руки наперід з відразою) Всего жадай, навіть мого життя, лиш не бажай щоби я більше віддихала воздухом, що заражений розпустою гріха! Але хто ти?! Ти ще не сказав, яке твоє імя.

Юда: (гордо) Юда Іскаріот.

Магд.: (подається взад). Юда: О, ти отже знаєш усе, ти знаєш, чому я прагну пімсти. Так! Око за око, зуб за зуб, життя за життя,

хай буде проклятий рід Ірода. Доти не буду мав спокою, доки своїх ніг не скупаю в його крові і доки юдейські пальми не будуть повівали над його трупом!

Магд.: (здрігаючися) Ти лячний у своїому гніві

Юда: Так! Не надармо я є потомок Корея, котрий не побоявся стати проти самого Мойсея і цілого народу. Його кров кипить у моїх жилах. Так як мій предок потрапив Мойсея усунути на його місце, так я....

Магд.: (скоро) Пожди, стань! Ти поневажаєш Мойсея, слугу Божого! Як можеш надіятися благословення для свого діла, коли ти його висміваєш.

Юда: (з погордою) На що мені зважати на мертвого Мойсея, що і пальцем рушити не годен! Я надіюся на нового царя, котрий зробить наш нарід паном всего світа.

Магд.: Гага! Сам себе обманюєш, коли будуєш свої наміри на марних надіях! Відки ти хочеш його причарувати, того нового царя Сіону?! Скажи! Може тоді, коли твої кости будуть порохнавіти в юдейських долинах а твоя душа блукатиме по темних місцях,може тоді побідний прапор того нового короля буде повівати на святій горі Сіона. Але щож ти з того будеш мати?!

Юда: Мірям, я не заслужив собі на твої кпини! Палаючим вогнем горить бажання мого серця, щоби прийшла тота хвиля, коли я буду міг вложити на твоє чоло одну зі золотих корон Сіона.

Магд.: Справді твої слова дивують мене! Чи ти сам надієшся бути королем? Коли так, то на що треба ще иншого короля?!

Юда: (Таємничо) Цар Сіона поділиться зі своїми вірними своїми коронами.

Ява пята.

Попередні, Саломе.

Сал.: (Повна радости, побачивши Юду) Юдо, ах Юдо!

Юда: (клонючися) Там, де ти покажешся, Саломе, там немов сонце сходить. Як спрагою спалені уста бажають свіжої води, так душа моя бажає видіти тебе!

Магд.: (на бік, тихо до себе) У того чоловіка є двоякий язик.

Сал.: (хапаючи руки Юди) О Юдо, як ти змінив моє горде серце! Колись я уважала себе вищою понад князівський рід.

Юда: (увільняючи себе, глумливо) А тепер вибрала—жебрака!

Сал.: Жебрака?!—Юдо, таже ти не жебрак!

Юда: Ах, дитино з роду Ірода, не питай, хто з мене зробив найнужденнішого жебрака.

Сал.: (Кладе свою руку на рамя Юди) Ні, Юдо. Я хочу це знати, і так довго не буду мати спокою, доки того від тебе не почую. (до Мірям) Ходи, Мірям,поможи мені зломати його упертість.

Магд.: Саломе, не все є добре знати те, що тільки чорна ніч знає і про що тільки дерев з ляком шелестить!

Сал.: Прошу вас, чому я не можу знати тої тайни?!....Бо з жаждою буду шукала тих....

Магд.: (нагло) Мовчи, Саломе, мовчи!!

Сал.: (зі запалом) Проклін ваюого Бога най спаде на тих....

Юда: Саломе, ти не знаєш, що ти говориш.

Магд.: (Глумливо) Слухай, Саломе, що нарід оповідає: Ірод великий, твій могучий предок, не міг умерти через нарід....

Юдо: (перериває) жено, мовчи!!

Магд.: (продовжає)....котрий із радости, що лютий король помер, напевно бувби танцював, але він хотів, щоби за ним плакали. Він разом зі своїми дворянами уложив справді діяволський плян....

Юда: Замовчи раз, кажу!

Магд.: Він запросив на гостину всіх панів своєї держави. Ох....Відтак устроїв для них на площі перегонів чудове видовище. Він приказав їх постинати немов зріле колосся....А цей от, ...гага....

Юда: (грозить їй пястуком) Невісто, через твою бесіду ти зробиш з мене свого вічного ворога.

Магд.: Гага....А ти хотів мене ущасливити царською короною. Одначе, чужинче, хто дав тобі право, щоби казати мені мовчати в моїй хаті?!

Юда: (насмішливо) В твоїй хаті? Ганьба є твоя хата, а розпуста єї дах.

Магд.: (грізно) Проч, сину пекла! Не хочу більше дихати тим самим воздухом, що ти! (Юда глумливо сміється. Магд. хоче відійти, але Саломе єї здержує).

Сал.: Ні, ні! Останься! Говори наперід, Мірям!

Магд.: Пусти мене (до Юди) Юдо, сину Іскаріота, іди, біжи в обняття нещасної долі! Іди, біжи, скакай через закон Бога, котрий тебе здержує. (відходить).

Сал.: (перераженa) Син Іскаріота!!....У домі мого батька в Римі з погордою згадували те імя.

Юда: Га, хто дав до того право твому батькови?!

Сал.: (здрігаючися) Раз чула я як він сказав, що з радістю ди-

рився, як ніж жовніра купався в крові Іскаріота.

Юда: Так, я знаю, він бажав загарбати поля і доми Іскаріота...

Сал.: Для чого ти з таким огірченням говориш? Чи ти є.... О Боже.... я бачу тепер.... ти....ти є потомок....ти є....

Юда: (гордо) Син Іскаріота, котрого замордували на площі, і для того проклята ти, дочка Филипа, ти, і всі твої....Три рази Богом проклята! (Юда спішно відходить, Саломе за ним, кличе)

Саломе: Юдо! змилуйся. Я невинна в гріхах своїх батьків! Юдо, милосердія!!

Ява шеста.
Іродіяда.

Іродіяда: (в убранню королевої, гордим, вдоволеним голосом) Вже відпхали від себе Магдалину її браття....Та в розкоші буду купатися доперва тоді, коли і чужинці на цій землі, Римляни, погордять нею, і як плювотину роздусять немов в порохах повзаючого хробака. Це пімста для тебе, Лазаре, за те, що ти відвернув очи від моєї краси, і для вас усіх других, за то, що ви більше цінили чистоту лелії з Вифтанії від моїх очий і уст....Гагага....Деж вона, та лелія!?

Ява сема.
Іродіяда, Магдалина.

Магд.: входить поспішно) Витай, царице!

Ірод.: (удає, що налякалася) Ти Мірям?! Ти царицею кличеш мене,—так чужо?! Чиж не є я твоя приятелька....Твоя сестра?!

Магд.: (сміло) Іродіядо, правда, ти обставила мене добрами, і я не знаю, чим я собі на них заслужила, а всеж таки....О, не май мене за невдячну, коли тепер почуєш, що я хочу....завернути.... до Вефтанії!

Ірод.: (з недовірям) Ти назад хочеш? Назад, щоби кинутися в ноги тих, що серед темної ночи немов собаку тебе вигнали з хати!

Магд.: Лазар і Марта вигнали розпусницю.... Вони покутниці не викинуть!

Ірод.: (обіймає Магдалину) Ні, ні, перло Магдали, я не позволю, щоб ти забралася! Гляди! Днями й ночами я стараюся о розкоші для тебе, і для того я постаралася—отвори широко свої уши, моє сонце, моя звіздо—щоби Ірод запросив сюди на довгі місяці....

Магд.: (напрасно) кого.... о, кого, кажи!

Ірод.: Римлянина, Касія Льонгіна.

(Магд. увільнилася, відтак гей закаменіла, заніміла).

Ява восьма.
Іродіяда; Магдалина; Касій Льонгін.

(Касіюс входить в одязі римського полковника).

Кас. Лонг: (з глибоким поклоном) Поздоровленя від римських богів для пань.

Іродіяда: Витай, витай, хоробрий войовниче!

Магд.: (захиталася взад, закриваючи очи рукою) Касіюс.... Лонгінус....

Ірод.: (ніжно) Опамятайся, Мірям....це дійсно так....це твій приятель! Отвори очи і радуйся!

Касій: (приступає до Магд.) День в день я думав о тобі.... Сон не брався мене, коли я пригадав собі найгарніщу рожу Вифтанії. У воді нашої ріки я бачив твій образ.... Для моєї душі не було спочинку. Я мусів тебе видіти і що раз я бажав заглянути у твої ясні очи, горіючі щастям чистого серця.... О Мірям!!

Магд.: (до себе на бік) Нещасна я.... Йому здається, що має ще перед собою невинну голубку Вифтанії.

Кас.: (благаючо) О деліє моя, не відвертай від мене своїх очий! У моїй душі похмурно, і для мене нема сонця на небі, коли не бачу твого ясного лиця!

Магд.: (поволі обертається до нього) Друже мій....за нагло.. впало на мене щастя....через те, що я знова....побачила тебе!.... Прости, коли заніміли мої уста....Тільки самота поможе мені, щоб я опамяталася!

Кас.: Як так, то йди, моя біла роже! Лиш не допусти, щоб я на довго був позбавлений потляду твоїх чистих очий.

Ірод.: Так, Мірям, іди, відпочинь, але не думай більше про свій замір!

Магд.: (благаючо) О, мовчи Іродіядо! (Відходить; Касій рівночасно питаючо глядить на Іродіяду).

Ірод.: (таємничо) Добрий Римлянине, якраз в час ти прийшов, бо лелія тільки що хотіла нам втічи.

Кас.: (гордо) Я волівби був стрінути її у Вифтанії скорше, чим тут. Одначе, прости, пані, я мушу спішитися, щоби поклонитися

королеви, бо день хилиться до свого кінця. (Глибоко кланяється, і відходить у бік противний бокови, котрим пішла Магдалина).

Ява девята.
Іродіяда; Саломея

Ірод.: (сама, глумливо сміється) Галє, гордий Римлянин! Йото лелія!....Нехай він шукає за нею; він уже її більше не знайде.— (Нараз, гей перелякана стає): Ох, ох....Чи ніколи не замовкнуть ті злочасні голоси моєї совісти, що в ночи сон мені відбирають а світло дня наповняють темрявою?! Що був казав той муж до короля?! "Невільно тобі мати жени твого брата." Він кинув мені в лице цю зневагу на очах всего народу! Йоанне, Йоанне. (грозить рукою) Твоєю кровю здушу я ті голоси, що не дають мому серцю спокою. Правда, Ірод боїться народу. Одначе знай; Іродіяда заприсягла тобі пімсту, і вона буде шукати і знайде дорогу, щоби тебе знищити. Говори тоді про чистоту і невинність, коли заніміють твої уста.

Саломе: (приходить танцюючи) Слухай мамо, як король заклявся: Жадай від мене що хочеш, і хочби це була половина царства мого, дам тобі.

Ірод.: (зачудована) Так заклявся Ірод?!

Сал.: Так, так заклявся Ірод перед усіми панами свого царства, котрих я очарувала своїм танцем. Дай мені тепер раду: Що мало жадати?!

Ірод.: (поволи) Жадай....

Сал.: (нетерпеливо) Чого жадати: Чи перел для прикраси, чи корони на твою голову?!

Ірод.: Жадай, щоби тобі дали на мисці голову Йоанна Хрестителя.

Сал.: (подається в зад) Голову.....Хрестителя?! Чи є він твоїм ворогом?

Ірод.: Він є і твоїм ворогом.

Сал.: Він не зділав мені ще ніщо злого.

Ірод.: Пригадай собі слова, котрі сказав він до тебе, коли ти входила до храма, так що весь народ чув.

Сал.: О бідний мотильку, що вилетів з укритя ларви, так і ти літаєш на багні з одного квіту на другий. Вони затроять твою душу так, що чиста вода не зможе відсвіжити твоєї душі!....Так.... так говорив Йоан, і я простила це старому сумаспедшому!

Ірод.: Тобі здається, що він сумаспедший? Слухай, таж нарід уважає його за Спасителя!

Сал.: За Спасителя? (Здивована).

Ірод.: Так, за Спасителя, за нового короля жидівського.

Сал.: За нового короля жидівського? І я про це чула, тільки мені говорили про когось іншого. О, для того Йоан мусить вмерти?

Ірод.: Так! Тож іди. Ірод не відважиться взяти назад свої слова, если заклявся перед усіми князями. Іди! Жадай голову Йоана Хрестителя.

Сал.: (погулюючи відходить) Нехай так буде. Я зажадаю, щоби мені принесли на мисці голову Йоана Хрестителя. Гагага!!! (Відходить).

Ірод.: **(Сама)** тепер можеш говорити свою останню проповідь! Заки сонце зайде, твої уста на віки заніміють і сходяче сонце вже більше не діткне своїми лучами твоїх блідих уст, (Іродіяда відходить.)

Ява десята.
Естера; Магдалина.

(Естера входить з ріжними убраннями, котрі хоче запакувати).

Ест.: О, яка щаслива для мене хвиля на старі літа. До дому назад вернеться найгарніща рожа Вифтанії. О Марто, якою радістю засяяють твої очи залиті слезами. Так як деревб на горах підноситься по сильній бурі, так ти, Лазаре, піднесеш голову, що похилена під тягарем болю і смутку. Слуги скрикнуть з радости, коли побачуть поворот удюбленої пані. Солодкий запах видадуть рожі,щоби повитати свою паню. (Естера клякає і з молитвою простягає руки), Боже це Твоє діло, а я Твоїм знарядом. Хай благословенне буде імя Твоє! Так, Так прославляти буду Тебе ві всі дни життя мого, голосити буду милосердіє Твоє всім, що не знають Твоєї любови. (Естер стає. В тій хвилі входить Магдалина. Показує на убрання і говорить поволі струдженим голосом).

Магд.: Добра Естеро, забери ці убрання! Ти на дармо трудилася.

Естер: (перелякана). Пані, о моя пані.

Магд.: Я....негодна забратися.

Естер: (падає на коліна) Бери моє життя, бери мою кров, тільки вертай до дому, вертай до Вифтанії.

Магд.: Я не можу забратися. (Шепотом). Чи не бачила ти того Римлянина, котрого полюбила моя душа? (голосно). Вертати до Лазаря і Марти, це значить виречися його на все.

Ест.: (благаючо) Я заклинаю тебе Богом батьків твоїх, лиши його, вирви його зі свого серця як око, котре тебе гіршить.

Магд.: Ні, я не можу. Лишити його, це для мене те саме, що поховати свою молодість у холодному гробі.

Ест.: О Мірям, ніколи любов смертельного мужини не задоволить твого горячого серця. Дай, щоб я свою кров тут пролляла, тільки вертай до дому.

Магд.: (Розпучливо). Я негодна. Ні, я негодна. Я не в силі пірвати тих кайданів, що привязали мене до нього. Ніколи не верну я назад до Вифанії.

(Завіса спадає.)

Кінець першої дії.

——=0=——

свого обряду, то тим самим вони бунтуються проти волі Найяснішого Пана Царя і відкидають руку, яку їм цар з любовю подає, а через це він є змушений сам взятися до очищення їхньої церкви від латинських домішок. Якщо парафіяни влодавські дальше не слухатимуть здорових і прихильних порад російського уряду, то яко бунтівники будуть змушені слухати його приказів і сповняти його волю примусом. Посім зачав Арендаренко кликати поодиноко кождого Українця до підпису на православє, і грозив при тім тюрмою, грошевими карами та засланням на Сибір.

Ясно зрозуміли з того люди влодавські, що тим просто від них жадають підпису на відступство католицької віри (під покривкою очищення обряду) і, відпихнувши на бік стражників, що їх не пускали, відійшли собі домів. Начальник розярений тим що місія схизми йому не вдалася, заарештував священика Левицького, якого уважав бунтівником і відіслав до сідлецької тюрми, а на деяких парафіях наложив кару. Тоді просив Громеку прислати йому священика, котрий помігби йому очистити унію у Влодаві. Дійсно незабаром приїхав до Влодави піп. Іван Білявський, зизоватий на тілі, а в дусі відступник і спільно з начальником зачав навертати нарід на нову віру, зачинаючи від нових (московських) обрядів. Люди не маючи більше в своїй церкві чистої непорочної жертви Служби Божої, з великим жалем опустили свою церковцю і ходили на набоженство до латинського костела.

В тім часі зміняються начальники повіту. На місце Арендаренька прийшов до Влодави Тур і розпочату борбу з уніятами провадив дальше. Наперед скликав парафіян, та заохочував їх, щоби ходили до церкви, і дітий своїх несли до хресту, а передусім, щоб змінили свій обряд. Люди повторили йому ясно своє визнання католицької віри і запевнили його, що не приймають жад-

них змін у своїй церкві, тай відійшли домів.

Тоді начальник наложив на кождого господаря контрибуцію від 5 до 10 рублів, і ту кару дальше відновляв, а що другий день кликав наших людий до повіту, щоб переконатися, які вражіння роблять ті кари на людий. Ті кари з часом підросли вже на 100 і 250 рублів від дому. Рабовано від парафіян весь дорібок, збіже й господарські знаряди, та продавано те все на ліцитації в Вишницях, чи в Влодаві, ледви за третий сотик (цент). Бачив нарід, як то нищення його майна росло з дня на день і вже зближало їх до крайної нужди, однак ніхто з них не сплямив свого імени підписом на московську віру.

Така борба з народом і докучування йому тревало з малими перервами аж до 1874 року. В тім часі парафіяни кілька разів їздили до Холму, до свого гр. катол. епископа Куземського з просьбою щоби дав їм католицького священика а о. Білявського щоби від них забрав. Епископови вони сміло говорили, що доки Білявський в їхній церкві править, вони до церкви не підуть, ані дітий своїх не понесуть до нього до хресту, бо він вже є православним і їх особистим неприятелем. Однак всі ті депутації і просьби не мали ніякого успіху, бо на перешкоді тому став московський уряд, супроти котрого укр. катол. владика був безсильним. Владика успокоював нарід, що сама зміна обряду на російський, ще не зміняє католицької віри, та на це відповіли йому люди: "Преосвященний Владико, ми памятаємо добре, як недавно тому за Бугом спершу викидали монстранції, дзвінки, пушки та молебні і говорили: "то всьо єдно," а потім перестали згадувати на Великім Вході Святішого Вселенського Архієрея Папу Римського і показали людям нагайки, та різки. Бичували їх кріваво і так зачали впроваджувати там своє православє. І в нас буде так само. Як розпічнуть чистити обряд то викинуть нам і віру. Накидуючи нам московський обряд, накинуть нам рівночасно і віру православну. "Так не буде—закликав епископ Куземський і вдаряючись в груди додав—я є католицьким епископом і доки я з вами буду, ви напевно будете католиками."

"Добре! Преосвященний Владико—відповіли йому. Хочемо з вами жити, дай то Боже, але що потім буде з нашими дітьми? Росія не вдоволиться нашими нинішними уступствами обрядовими, але зажадає і уступства у вірі і всьо піде так як за Бугом. "Бог чуває над нами і над нашою святою церквою" відповів їм епископ, "Вертайте до дому і будьте спокійні. Я й сам хотів змінити вам пароха і дати другого певнішого, але не можу, бо губернатор не хоче на то позволити. Люди вернули домів, написали ще збірну просьбу до намісника, але й вона не помогла їм нич.

В 1873 році в грудні, Білявський впав трупом на удар серця при вівтарі у влодавській церкві. Парафіяни уважали це за кару Божу, бо знали, що Білявський був одним із тих трох священиків, котрі в церкві в Білій зняли мощі св. Йосафата з вівтаря і занесли їх кудись до церковного підземелля. До Влодави уряд призначив попа Кораньла, котрого жиди, скривши у своїх будах, потайки в ночі привезли до Влодави.

Люди зібралися громадно й викинули його з пробоства, повикидали за ним і його річи на дорогу, а ключі церкви сховали поміж собою. Боялися однак щоби стражники по приказу начальника не відбили церковних дверей і не впровадили викиненого попа назад до церкви, тому обступили її довкола і пильнували її в день і в ночі.

Начальник Тур думав, що той запал і гнів народу за кілька днів на морозі під церквою остигне і вони знеохотяться, тай розійдуться домів, а тоді він зможе спокійно виконати розпорядження Громеки і спровадити батюшку на попівство.

—=0=—

Біблійні Оповідання

—=0=—

СИНАЙ

(Докінчення)

Щоби скріпити помирення між Богом і своїм народом, Мойсей вернув на гору, де остався знова сорок днів і ночий з Господом на розмові. Перед поворотом Бог дав йому нові таблиці, на котрих сам виписав десять заповідий Божих. Коли Мойсей сходив з гори з новими таблицями в руках, подвійний луч світла сяєвом озарив його чоло. Він сам про це не знав, але Аарон і старшини народу вражені цим блискучим світлом, не мали відваги приступити до нього. Він прикликав їх, щоби їм і всему народови переказати всі розпорядження, опісля, скінчивши свою бесіду, заслонив своє лице. Від того часу усував він заслону, щоби говорити з Богом, коли мав одначе говорити до своїх братів, тоді своє лице закривав.

Бунтівники

Вже від року стояли Ізраїлітяни табором у стіп гори Синай; в тім часі чудний облак, що вносився над кивотом завіта, дав знак до походу На повторений звук трубок покоління рушили в похід під проводом своїх начальників з кивотом Єгови сіяючим на переді. "Встань, Господи" закликав Мойсей, "і хай вороги втікають перед

тобою." Армія йшла походом через три дні і облак став над пустинею Фаран.

Замість дякувати Богу за те, що вивів їх з Єгипту і зділав їх для себе народом вибраним, Ізраїлітяни стали шемрати проти Мойсея. На що цих довгих походів через пустиню! Чи хотів він, щоб вони всі погинули з умучення і нужди? Кара недовго дала на себе ждати. Вогонь, запалений гнівом Божим, спалив лінюхів, котрі роздмухували бунт на окраїнах табора. На крик жахливої трівоги, що рознісся по цілому таборі, Мойсей зачав молитись і вогонь загас.

Щоби продовжалась память про це диво, названо місце то "Запаленіе." Та жадна кара не була в силі усмирити того бунтівничого люду. Якийсь час пізніше, напів поганська людність, котра пішла за синами Ізраіля, ідучи за своєю пожадливістю, стала гостро нарікати, що не мають мяса до їди. Ізраїлітяни далися потягнути цими наріканням і скаргами і взялись змовлятись із невдоволеними: "Ми памятаємо, які то смачні риби ми бувало їли в Єгипті задармо, огірки, гарбузи й солодкі цибулі тай чосник, тай можна було їх наїстись до схочу. А тепер, надармо дивимось довкола, наші очи видять лиш манну, і вона нам остогидла. "Видячи, як вони так плачуть перед шатрами і благають, щоб дати їм наїстись мяса, обурений Мойсей благав Господа, щоб Він відобрав йому життя, щоб так позбутися тягару, що йому видавався незносним. Але Бог йому відповів: "Звісти свому народови, що дам йому наїдатися мяса через цілий місяць, так що їм збридне. І навчаться тужити за Єгиптом і нарікати на Господа, що є серед них."

Мойсей питав, відки набрати йому мяса, щоб наситити три міліони людий, бо всі ізраїльські стада і риби моря не могли вистачити. На це відповів Господь, що досить сильна рука його, і що Його слова сповняться.

І справді, сильний вітер надніс знонад моря цілі хмари перепелиць і вони вкрили єврейський табор і цілу околицю. Летіли вони тільки з два лікті понад землю і можна їх було ловити руками. Кождий чим скорше налапав їх кілько міг і насушили їх велике множество. Та ще не зіли того, що заховали на пізніще і на них вилявся гнів Божий. Жахлива хороба привела до гробу велике число тих, що бунтувались, у тій самій хвилі, як ще мали в устах мясо, що за ним так тужили. Для того названо місце то: гріб похоти.

Та Мойсей мав перенести гострішу прикрість. Він щойно став з поколіннями на новому місці Асирот тай Арон, його брат, і Марія його сестра, негідно на нього накинулись. Під впливом низької зависти, вони закинули йому, що він понижив себе, беручи

собі за жену мадіянитку. "Правда Бог говорив до нього," казали вони Мойсеєві, "але не треба надуживати того на свою користь, бож і їм Бог дав чути свій голос." Мойсей, один з найлагідніщих людий, терпеливо зносив ті напади. Та Єгова взяв на себе його оборону. Він приказав Мойсеєві і обом проступникам, щоб удались до святині і сам зійшов у виді хмарного стовпа.

"Коли я говорю до якогось пророка," сказав до них Бог, "я говорю до нього у видінню або сні. Але коли розмавляю з Мойсеєм, своїм найвірніщим слугою, я показуюсь йому ясно, без загадок і образів та говорю з ним лице в лице."

І тоді зник, давши їм не двозначно пізнати свій гнів. Біла проказа немов снігом укрила ціле тіло Марії, але на просьбу Арона Мойсей заступився за нею перед Господом. Господь справді вилічив її, але наперід виключив її з табору на сім день.

Ізраїлітяни дійшли до границь Ханаану. На приказ Бога Мойсей вислав по одному старшині з кождого покоління на вивідини до землі, що була пообіцяна його народові. Вони мали винайти число і силу мешканців, оглянути міста отворені і окружені мурами і придивитись, чи земля є урожайна, укрита лісами, чи ні. "Будьте відважні," так говорив до них, "і доконче принесіть нам овочів тої землі!"

Саме в тому часі збиралось виноград. Сорок день 12 післанців ходили по Землі Обіцяній і вернули до табору. На показ принесли зі собою фіги і гранатові яблока та одно великанське грозно винограду. Щоб його не нарушити, завісили його на великім дручку і так два з них його несли. Саме тоді табор був коло Кадис. Довкола післанців сейчас зібралася товпа народу і вони виставили перед народом чудові овочі і стали розказувати про свою подорож: "Ми обійшли цілу ту гарну країну," так говорили вони, "і ви маєте перед собою, очевидний доказ, що та країна опливає молоком і медом. На нещастя мешканці тамошні, це великани і їх міст ніяк негоден здобути. Ми бачили там великанів з роду Енак. На полудні ви будете мусіли боротись проти Амалика, потім прийдеться вам битись у гористих околицях з Хетейцями, Євусейцями, і Аморейцями а опісля з хананейцями, що замешкують побережжа моря і Йордану."

У міру того, як вони розказували про труднощі здобуття, проти Мойсея щораз більше росли шемрання. Надармо один з післанців, Халев, старався показати, що його товариші пересаджують і так успокоїти народ, його други впіралися при тім, що неможливо боротись проти таких сильних великанів. "В порівнанні з ними," казали вони, ми не видавались більшими від саранчі. Ми в дорозі кинутись у край, що пожере своїх мешканців."

У всіх поколіннях дійшло тоді до справжнього вибуху розпуки, загального голосіння і вереску, що не вгавали через цілу ніч. "Давби був Бог," кричали вони, "щоб Мойсей і Арон були лишили нас, щоб загинути в Єгипті! А й тепер, чи не краще нам пропасти в цій пустині, як гинути під мечем тих великанів і дивитись, як вони воліктимуть у неволю наших жінок і дітий! Крім того, чому не вернутибся нам до Єгипту?!" Ця думка вкоротці опанувала душу кождого і вже й мови не могло бути про ніщо іншого, як тільки про те, щоб вибрати собі вождя і вернути під його проводом до долини Нилю.

Мойсей і Арон не були всилі, щоб здусити цей бунт і припали лицем до землі, молячись Богу. Халев і Йошуа, обурені такою нікчемністю, пірвали на собі з жалю одіж і на очах зібраного народу виступили проти бунтівників. "З Божою поміччу ми здобудемо цю гарну і урожайну країну. Перестаньте бунтуватись проти Бога, перестаньте тремтіти перед цими племенами; бо знищити їх буде нам так легко, як хліба наїстись, бо вони опущені а з нами є Бог!" Та юрба криком здусила їх голос і грозила їх укамінувати. Але в тій хвилі над святинею показався Господь у своїй славі і закликав до Мойсея: "Як довго ще буде мене поневажати цей невірний нарід?! Я вибю їх до щенту і зділаю тебе вождом народу більшого і моцнішого."

"Але що скажуть Єгиптяни," відповів Мойсей, "і народи цеї країни? Вони скажуть, що Ти вибрав Ізраіля, говорив до нього серцем у серце, що Ти в цій пустині провадив його світляним облаком, та що Ти не міг привести його до землі обіцяної і тому вигребав йому гріб у цій пущі. Ні, ні! Будь Богом милосердя і прости цьому народові, як Ти прощав завше, від коли він вийшов з Єгипту."

"Я прощу," відповів Господь, "і вся земля буде знати, хто я; але не побачуть землі, що обіцяв я їх батькам, ці невдячники, що тілько разів були свідками моїх чудес і раз у раз погорджували моєю силою. Йди і оголоси їм мій засуд: "З вами станесь те, що ви бажали. Ваші трупи остануться в цій пустині. З виїмком Йошуї і Халева не побачить землі обіцяної ніхто з мужів, що мають більш від двайцять літ. Своїм дітям ви казали, що вони стануть поталою хананейців і тому тільки вони увійдуть у землю обіцяну, але наперід впродовж сорок літ блукатимуть в цій пустині, щоб відпокутувати тих сорок день, що ваші віроломні післанці перебули в землі обіцяній. Це буде моя пімста на невірному народі. А тепер вертіть до червоного моря, а якщо ні, то впадете жертвою Амаликітів, що дождають вас по другій стороні гори."

Мойсей лишив святиню і побачив, що нарід затрівожився.

Післанців, з виїмком Йошуї і Халева, вже постигла смерть. І страшно заридав увесь нарід, коли Мойсей усім поколінням звістив жахливе рішення Господа. Якась лютість пірвала їх і від вчасного ранку хотіли вони пуститись в бій, щоб відпокутувати свій гріх. Надармо пригадував їм Мойсей, що Господь уже не є з ними, що на їх чолі не буде кивота завіта, і що цілком певно потерплять невдачу, вони у своїому шалі пірвались на ворогів, а він до щенту розбив часть армій і за втікачами гнав аж до Армана.

(Дальше буде)

———=0=———

Я і Жид

———=0=———

(За Дж. Паніні).

Якраз чотириста літ по прибуттю Христофора Колюмба до Ґванагані, я зачав ходити до школи, яка мала назву нашого Данте.

Будинок сеї школи був високий і блідої краски а знаходився при темній торговельній улиці. В нутрі була се Лябіринтська система коритарів, проходів і терас—так як бачиться в старих вязницях і горячкових снах. В сьому Лябіринті якого сонце опустило в пів-темноті, були ряди все зачинених дверий з числами на одвірках. Отвораючи котрі небудь з сих дверий входилося до салі де, напроти чорної катедри, чорної таблиці і чорного фотеля стояли многі ряди чорних лавок.

В одній з сих саль Я, невинне сотворіння, мешкав через кілька годин на день. Учитель був троха кривий, троха сліпий, троха глухий і міг оправдати свої немочі гостцем, золотими окулярами і слабістю голови. До сього ще мав всі дані учителя тих часів—вуса а Л'Умберто, почуття обовязку, респект супроти монархії і парасоль Неба. Для мене був милосерним до високого степеня.

Наставником над учителем був директор, чоловік піемонський з чотирокутним лицем і шерстяною бородою. Його уста були вічно скривлені до невдоволення і догани а були страшні навіть і в мовчанню. Здавалося, що вони були нарочно сотворені для свойого завдання настоювати і вимірювати справедливість. Ох! Се моє серце—кілько разів воно товклося в моїх малих грудях на звук того голосу, на вид того лиця, тих уст і тої розкудовченої сильної бороди.

В сій школі, вертаючися знов до початку, була наділена правом так звана інструкція релігії. Ученики були звільнені лиш за писемним домаганням родичів або їх заступників. Мій батько на-

писав те домагання і мене звільнено.

Два рази на тиждень зявлявся в дверах старий і кремезної будови священик, чисто обголений і весь одітий в довгу чорну рясу. З веселим суванням ніг, всі піднімалися з лавок. Тоді на знак учителя я і ще один хлопець, з опущеними головами, виходили з кляси а на нас гляділи троха зі зависти а троха зі співчуття вісімдесять очий знакомих. Учитель з поважаним уклоненням відпускав священикові крісло.

Мій товариш вигнання був жид і тому ніхто не дивувався з його "дезертерства." Многі, щоб мене оправдати, вірили, що я також був з межи вірних старого завіта. А я, навпаки, знав, що мене хрещено в церкві св. Івана і що Епископ уділив мені св. Тайну Миропомазання.

І через якуж таємничу провину я був приневолений стримуватися від Божого слова?

Мій товариш хотів то знати за всяку ціну.

—Чи ти протистант? Чи може виклятий з Церкви? А твій батько що є?—

Я не знав, що йому на се відповісти. Але щоб його замішати я сказав:

—Мій батько атеїст.

—А то що таке Атеїст? він далі спитав.

—Значить, він в ніщо не вірить—я відповів з неохотою.

Жидок на мене вдивився всіма силами своїх чорних очий а відтак відвернувся в другий бік і вже більше не допитувався.

Сю годину перевели ми на вештаннюся сюди та туди по коритарах, де панувала тишина монастиря, воздух трибуналу і вонь не чистої води.

Нераз сторож глядів на нас переходячих як на чужих і підозрілих, а його жінка вимахуючи своїми блідими і тонкими руками нераз питала:

—То що, ви не бажаєте знати дещо про Ісуса і про Його Матір Пречисту Діву Марію?—

Внутрі моєї душі повставали боротьби. Чому батько заборонив мені слухати викладів священика? Чому не треба вірити коли так много людий вірять?....Правда, в деяких моментах я почувався гордим з сього виїмку що мене ставлено на осібнім місці від других. Чи може мій батько не був чоловіком очитаним і знавцем своєї справи? Але часом, що за кара мене стрічала, що за викиди совісти ....Мене мучило питання яке я мав розвязати....Чому я не був там у клясі щоби навчитися тих глибоких правд, які навіть наш учитель, помимо своїх здібностий не міг викладати.

Я не вірив, бо не знав, в що інші вірили. Моя воля вірити була обмежена до тих моментів самоти і тут за страченою годиною.

Одного разу будучи сам я відважився підслухати під дверима кляси де тоді викладано релігію. Священик низьким голосом вичислював заповіди. Нараз я почув "Шануй батька твого і матір твою...." І цілий той день я здивований думав....Чому батько мені заборонив шанувати його.

—=0=—

Мудра жінка

—=0=—

Один батько родини, котрий уже досить натерпівся ізза крізи та безробіття, впав в безнадійність та розпуку і готов був поповнити самогубство. Його вірна жінка, що також досить терпіла коли бачила голодні діточки а нізвідки не приходила поміч, розважала свого мужа як могла та всілякими способами старалася свого друга розвеселити і надію в його серце вляти. Однак нічо не помогло, тому вона взялася ще такого способу: Одного ранку встала дуже засумована і пригноблена. Її чоловік подумав собі, що мусіло статися якесь велике нещастя і почав наставати на то, щоб вона впявила йому тайну свого чорного смутку. Довго вона нібито опиралася та коли бачила, що тим здобула в свого мужа співчуття до себе і цікавість, тоді оповіла йому свій сон, який мала в ночі. Именно приснилося їй, що Господь Бог уже помер а всі ангели ішли в похоронним поході і ревно плакали—ридали.

"А то дурний сон!"—закликав її муж і щиро розсміявся—як тобі могло таке дурне приснитися? І чогож тут сумувати? Чиж Бог може умирати? Чиж ти не знаєш що Бог є вічний?

Жінка тим дуже втішилася, бо вже довший час не бачила усміху на обличчу свого мужа і ще запитала: "То мій сон нічого не значить? то ти кажеш, що наш добрий Бог ще жиє?"

"Та певно,, що жиє!" рішучо відповів чоловік, котрий вже зачав думати, що його жінка дістала приступ божевілля. Сеї хвильки вона тільки й чекала і розрадувана сказала до нього: "Колиж наш милосерний Господь ще жиє, Котрий нас уже 50 літ а цілий світ уже тисячі літ утримує, коли ще жиє Бог, Котрий про всіх по батьківськи старається, то як ти, мій мужу, смієш тратити довірє до Нього і падати в розпуку? Як Бог не вмер то і не змінився і як до тепер дбав про нас, так і на дальше не опустить нас і наших діточок.

До глибини душі зворушився її чоловік такими розумними ви-

водами і зі сльозами вдячности промовив: "Маєш рацію жінко! Ти дійсно є моїм Ангелом Хоронителем і потіхою і розрадою. Ти ліпша християнка від мене. З тобою і я хочу довіряти милосерному Богу і здамся на Його Боже Провидіння. Най діється воля Божа у всьому.

—=0=—

Католицьким Світом

—=0=—

Велика річниця

В сьому році припадає 20-ліття від вибуху світової війни. Ми тут не хочемо описувати ту страшну бурю, ані її причини і наслідки. Се вже достаточно виконала інша преса. Ми лиш з того приводу пригадуємо ще одно 20-ліття яке є мало знане а се: 20-ліття смерти Папи Пія X.

Католицькі Епископи, в многих краях, для вшанування сеї памятки, видали пастирські листи в яких взивають священників і вірних гідно а де можливо навіть і торжественно відсьвяткувати сю річницю.

Життя сего великого Папи—се життя посвяти,- життя любови Церкви і ближнього, се життя убожества.

Папа Пій X. народився 2го червня 1835. р. в малім місточку Ріеці в північній Італії. З дому він називався Йосиф Сарто. Вже від молодих літ виявлялися в нім великі прикмети; був побожним і примірним в поведенню і мав великий талан до науки. Коли підріс, хотів учащати до ґімназії, але в в його місті такої інституції не було а до того родичі його були

за бідні щоб його десь до іншого міста на науку вислати. Але де є добра воля, там дасться побороти всілякі труднощі.

В Кастелфранко, яких вісім кільометрів від Ріеці, була ґімназія і сюди молодий Йосиф Сарто приходив щодня пішком тай так покінчив середню школу. Бачучи з природи здібним а з засади пильним, він все був визначаючим учеником, але сі успіхи не зробили його гордим—навпаки, вони утверджували його в чеснотах.

По скінченню ґімназіяльних студій він вступив до духовного семинаря в Падві, де відзначаючо покінчив фільозофію і теольоґію. Рукоположений на священика 18 грудня 1858-го, він відразу став іменований сотрудником. По девятьох літах став парохом а опісля каноніком при катедрі. На кождім становищі о. Йосиф Сарто відзначався духом убожества, покорою, ревністю і любовю до Найсвятійшої Тайни Евхристії. Своїми проповіддями він зєднав велике число вірних, які не жалували й найбільшого труду, щоб його почути.

Власти в Римі звернули на нього особлившу увагу і тому Папа Лев XIII іменував його Епископом Мантови. о. Сарто не любувався у високих почестях і тому не хотів приняти такої високої гідности, особисто удався він до Риму і зі сльозами в очах просив Папу, щоб відкликав іменування. Але Лев XIII рішучо відмовився від того і о. Сарто був приневолений приняти епископство Мантови.. Може сей великий Папа бачив в тім покірнім канонікові свойго Наслідника на Петрів престіл. Се було в році 1884 а девять літ пізніше його іменовано Патріярхом Венеції і Кардиналом.

Ведений любовю до Найсвятіщих Тайн, він зарядив, щоб у Венеції відбувся величавий Евхаристійний Конґрес—а се було рідкістю на той час.

В році 1903, помер Папа Лев XIII. Дня 31 липня т. р. 62 Кардинали зібралися в Ватикані, щоб вибрати наслідника. По пятьох днях Конкляву Кардинал Сарто дістав відповідну більшість голосів. Як в році 1884 перед Папою, так і тепер перед Кардилами, зі сльозами в очах випрошувався він від високого достоїнства. Але на дармо, бо просьби йому нічого не помогли. Після приписів Декан Св. Колеґії Кардиналів запитав його: "Чи приймаєш вибір на Найвисшого Архієрея?" По короткім ваганню Кардинал Сарто відповів: "Приймаю за хрест" (Accepto in Crucem). "Як хочеш називатися? дальше продовжував Декан. "Тому, що ті останні Папи, котрі найбільше терпіли за Церкву, називалися Пії, таксамо

і я так буду називатися."

Його гасло **"Відновити всьо в Христі."** Се програма його одинайцятьлітнього понтифікату. Зачав від провідників на церковному полі. "Святий священик—казав він—робить людий святими.—Священик який не є святий не лиш, що є безвартісний але й ще шкідливий для світа." Енцикліка, яку він видав з нагоди 50 ліття свого священства показує, якими мотивами руководився сей великий єрей.

На початку його століття ширилася ложна наука модернізму, яка навіть вдиралася й до католицьких інституцій. Се могло принести світові лиш руїну і причинитися не для поступу але для погуби душ; тимбільше що ся наука була підступна і скрита. Папа Пій X в році 1907 славним декретом "Pascendi" вияснив, що то таке модернізм і до чого він веде тай осудив його. Таким чином він вратував науку від хаотичних наслідків а натомість показав і пояснив правду.

Св. Евхаристія—се була душа понтифікату Пія X, таксамо як і жерело його священичого апостольства. Годинами перебував перед кивотом а кожне важне питання і кожне розпорядження було остаточно вирішене аж по довгім посіщенню Найсв. Тайн. Він заохочував вірних до частого св. Причастія і розпорядив, щоб дітей допускати до приняття Найсв. Тайни Евхаристії в раншім віці як перед тим позваляли. Зовсім слушно його названо Папою св. Евхаристії.

Мав велику любов до дітий ісза їхньої невинности і до убогих задля Ісуса Христа.

Богато людий, між якими знаходяться і церковні, уповають лиш на людські середники і людську мудрість. Але до них не належав Пій X. У всіх обставинах, малих і великих, він звик був говорити: "Якось Бог дасть."

Час від часу появлялися на овиді воєнні хмари. Кажуть що Папа предвиджував то, що остаточно сталося. Кардинал Мері дел Вал, тодішний Секретар Стану, казав, що нераз чув з уст Папи Пія такі слова "Еміненціє, наближається велика війна—не переживемо без неї 1914 -ого року.

Прийшла подія в Сараєві і великі держави виповіли війну. Се завдало велику рану ніжному серцю Пія X і можна сказати, що від того часу почалася його передсмертна аґонія. "Я терплю—казав він—за тих всіх, що вмирають на полях битви, терплю за їхні душі, терплю за їхні родини." Його старання спинити війну і помирити держави були безуспішні—і се на нього так подіяло, що загнало його до

гробу.

Його останні слова визказані до сповідника і присутних, були отсі:—"Жертвую своє життя Богові за життя моїх синів." В записках Проф. Маркіяфава, лікаря папи, знаходимо слідуюче: "Папа приняв Найсвятійші Тайни з великою і спокійною радістю. Зворушений плакав хвилинку а опісля зробив поволи знак св. хреста. Його біла поважна голова лежала спокійно а очи мали той веселий вираз, що було характеристикою його життя. Такої смерти я ще не бачив в моїй довгій медичній карієрі."

Тоді ще жили дві сестри Папи. Тому що Папа не хотів збогачувати свою рідню церковним комітом, так написав в завіщенню "Я вродився убогим, я жив убогим, я вмираю убогим. Поручаю свої сестри милосердю мойого наслідника."

Смерть наступила 20го серпня, 1914. Тлінні останки спочивають в церкві св. Петра, де приходять тисячі паломників, щоб над ними помолитися.

Зараз по смерти Кардинали написали до св. Конґреґації Обрядів в справі Беатифікації Пія X. Моліться, щоб невдовзі Всевишний зволив піднести сего слугу до престольних почестий тут на землі.

⁂ ⁂

Релігійна статистика, недавно видана, подає число католиків цілого світа на триста пятьдесять міліонів. З того числа на Европу припадає двісті один міліонів триста сорок тисяч католиків. На північну Америку пятьдесять два міліони пять сот тисяч на полуденну Америку 73 міліони католиків, на Африку 5 міліонів 300 тисяч, на Азію 17 міліонів.— Останніми часами в Сполучених Державах навернулось три тисячі людий до Католицької Церкви. З того числа 372 були протистанськими священиками, 115 докторами, 126 адвокатами, 45 були колись членами федерального парляменту. 15 були колись губернаторами ріжних стейтів, 180 офіцерами армії і маринарки, 206 письменниками, музиками і особами, що посідали вищу культуру.

———o———

У Мексику правительство замкнуло університет у Ґвадалажара тому, що студенти були противні соціялістичному напрямкові освіти яке йому хотіло надати теперішне червоне правительство.

———o———

Міжнародна Обслуга Новин подає, що **всі католицькі священики** будуть мусіли опустити Мексико. Так було рішено на не-

давних нарадах між президентом Родріґезом а попередним президентом Калєсом і нововибраним президентом Карденасом. Дотепер є вже чотири провінції, звідкіля є священики вигнані. У провінції Кампече є три священики, на 72,000 католицького населення, яким є дозволено відправити Службу Божу. Але правительство й це унеможливило, бо позволяє їм правити Службу Божу лиш під тим услівям, що вони візьмуть цивільний шлюб. В такий то спосіб мексиканські комуністи, на рівні з Нероном, переслідують католиків, і то під позором "свободи, рівности і братерства!"....Ось зразок большевицьких поглядів на свободу людини!....

———o———

Католицьке населення Німеччини зросло майже о пять процент за останніх вісім літ. Усіх католиків у Німеччині є тепер 21,-200,000, цебто трета часть населення. Католицькя Церква в Німеччині є найлутше з'орґанізована.

———o———

Ді Кильніше Фолксцайтунґ—німецька часопись—переповідає слідуючі **вражіння одного комуніста**, члена ҐПУ, з большевицької боротьби проти релігії в Росії: "**Ми провадили завзяту борбу проти релігії, але ми зустріли одну непереломну перепону, а це, що саме повітря в Росії є пересякле релігійністю. Ми взялися за це, щоб доказати, що релігію видумали богачі для бідаків,—але це нам не вдалося. Богато нам повірило, але богато більше є тих, що остались вірні своїй релігії. Увязнені або й депортовані, вони не вирікаються своєї релігії....Нині в Росії безбожницькі сили є розбиті. Наші вороги є засильні. Я сам бачив на власні очі процесію, депортованих нещасливців, які йшли босі й обдерті та співали "Христос Воскрес! " Коли ми понищили або позамикали їхні церкви, то вони потайки сходяться на молитву у приватних домах.**" —Ось так то говорить наочний свідок, хоч сам завзятий ворог Бога і релігії. А тимчасом у нас знаходяться одиниці, що то так легко вірять всяким брехунам, що осьто вже в короткім часі большевизм зможе знищити всяку релігію—а навіть і самого Бога!

———o———

Апостольський Нунцій до Швайцарії, Пєтро ді Маріо, передав **ґратуляції від Святійшого Вітця** швайцарському міністрові заграничних справ, за його прекрасну промову перед Ліґою Народів, у якій він рішучо був виступив проти приняття Росії до Ліґи.

У **Льондоні помер о. Гайлий**, парох найбіднішої парохії міста, у 72 році життя. Парохію цю він обслугував безпереривно через 46 літ—і ані один раз не мав ніякого рода вакацій.

———o———

Коли недавно **Кардинал Вердє** прибув до Бвенос Айрес на Евхаристійний Конґрес, то там зусріла його делєґація з рамени жидів південної Америки та зложила йому сердечну подяку за це, що він всюди, де лиш мав нагоду, обороняв жидів своїм словом. Кардинал відповів, що в тім він лиш сповняв свій обовязок, бож прецінь ми всі є дітьми Божими.

———o———

Ділимось з читачами "Голосу" радісною новинкою: іменно, що головний Заряд Сестер Служебниць Непорочного Зачаття Пр. Діви Марії, у Львові, дня 26-го жовтня цего року, іменував **С. Єлисавету Касіян**, на Настоятельку Провінціяльну Канадійської Провінції.—Преподобній Сестрі Єлисаветі желаємо Божого благословення і повного успіху в працях цего високого, а заразом утяжливого уряду.—Преподобна Сестра Єлисавета була до тепер учителькою в Йорктонськім Інституті Пресвятого Серця. Її Дорадницями будуть слідуючі Преподобні Сестри: С. Амброзія Ленкевич; С. Февронія Приступа; С. Наталія Клюс і С. Любов Хаврона.

———=o=———

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Асиміляція.

Я лиш недавно приїхав з Буковини. Шіхов чути від мене на штири гони а вони вже прискіпалиси до мене абим пішов з ними на якийс там мітінґ.

Помастив я чоботи салом, надів нову сардачину, тай пішов. Зайшли ми до ікоїс довгої, великої хати, посадили вони мене в ікес нібито крісло а гей нібито нє і сидю я тай дивлюси а в круги мене народу а народу, що сохрани Господи,де його там тілько взялось: простісенько як в церкві на великдень. Тільки їм голови видно.

Аж тут нараз виходить на ікес гей ніби руштуванє ікис панок в краватці і в вукулярах тай починає вам балакати за ікус там асиміляцію.—Говорит—кидає словами мов горохом:—"Братя-христіяни стирижітси асиміляції, аби нам не повикручувало язиками до гори ногами'" Сидю я тай слухаю і слухаю тай своїм мелькаю чий моїм ше не відкрутило. Але маю я тут в Йорктоні тітку;вона то любила слабувати на ріжні хороби то певно і ця асиміляція її не минула. Ой думав я собі треба мені навідатись до тітки Катерини тай хоч потішити сараку.

Здибаю я якогос краєна тай питаю:—

"А де тут мешкає тітка Катирина?"

"Що за тітка Катирина?"

—"Ну таки тітка Катирина. Та жи вота жи си віддала за Федора Кривої Марусі, Домчиної Гапки, середущої. Вотой жи мав півгінок ген там на вилнанці коло сліпого Максимця. Вота жи то її вуйна а мої бабка то си були рідні."

—"Ага, ага знаю вже," каже мені вотот краян, "знаю вже: та жи си віддала за Фрида. О він тут мешкає зараз недалеко: он той гавз зараз на тамтім штріті: видите вон той з апстизом, що конірує з Джовом, зараз третий гавз від Джека."

Говорив він мені ше за якогос там Бориса і Магниса, але я вже з того жилю ніц не розумів. Думаю я си: Федірку Федірку тотос добрий чоловік був хоть ті до рани прикладай а вот тепер що си с тебе стало..

Зайшов я до хати аж тут тітка Катирина така вам, каву, ніврoку як барилка....Каву вам: ширша як довша....Каву я:

"Славайсу." А вона на мене тілько вочима лупає.

"Тітко Катерино" каву я їй а вона кає:

—"Я ни Катирина я Кийді."

—"Тітко Катирино; тітко Катирино."

—"Я ни Катирина, я Кийді, Кийді, Кийді!...." заверщала аж в вухах залящало.

—"Тітко Катирино, ци ви ни пізнаєте мене?"

—"Я ни Катирина, я Кийді, Кийді, Кийді!..."

А кидалоб тобов в гору та в долину, думаю я собі, али ще раз каву: "Тітко Катирино....Тітко Катирино...." А вона:—"Шареп....шареп....шареп...." верещит на цале горло.

Аш тут шос по сходах задудніло і до хати влетіло ікес дівчиниско с патиком в руках а на кінци гейби щітка. От, думаю я си, вже є шареп. Ех як не вхопить тітка Катирина вотот шареп, та мене тим шарепом по голові, та по голові, а я в ноги і драла с хати.

Ой то Канада мої любі Канада Канада. Ви ше не знаєте Канади.

Тепер я шукаю за роботов, щоби собі заробити на шіфкарту і чим борші втікати назад до старого краю....Але де ту тепер роботу знайти? Правда хтів мене якис панок записати на икстра циняк, але я ні. Думаю я собі: як икстра то икстра: до икстра роботи тресі икстра вбрати, а деж мене там приймут в Буковинській сардачині....

Зміст першого річника Голосу Спасителя за 1934 рік.

ОПОВІДАННЯ

	Сторона
Аж коли повірив	300
Біза Рожа	37
Вислухана молитва	170 і 275
Де-вона того навчилася?	114
Дав добрий примір	329
Знав свою дитину	257
Знак св. Хреста	313
Зеркальце	281
Історія розбишаків	90
Кождої неділі слухали Служби Божої	251
Крук сторожем тіла мученика	56
Коби я його був знав скорше	75
Максимова лямпа	101
Найліпший вибір	239
Нагороджена отвертість	61
Навернення через терпіння	136
Найдена св. частинка	323
Нехчи брехнею	343
Отче благословіть мене	119
Нещена дитина	156
Покаране святотацтво	179
Покликання Гані	334
Покликання Гані	379
Приїхав за пізно	301
Проклін злочину	252
НАУКИ Й РОЗВАГИ	
Благовіщення	165
Без Папи нема Церкви	265
Вступаймо в ряди хрестоносців	366
Великий дар Ісуса Христа	167
Велика радість	67
Добрий примір і молитва	
До християнських материй	245
До християнських дівчат	276
Голос Япасителя, ч в ч. 9, 10. 11 і 12	
Канадійська зелень	270
Куди мене Господь кличе	
Ми Католики—радикали	79
Найревніщий учитель	297
Отворене Серце Спасителя	231
Під хрестом	132
Постав фенци	11
Похоранна промова о. Долярого	384
Пацер та мухи	117
Про Супружество	378
Служім Господу Богу	283
Стрітення	97
Увага родичам, що мають діти	19
Успення Пр. Богородиці	305
Христос наш Цар	307
Що ті воли пригадали	317
Що таке Мувінг Пікчере?	215
Як виховати діти	180, 213, 279
Як спасти свою душу?	34, 70, 120, 149
МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ	
За безробітних	158
За навернення безбожних	94
За рєлігійні виховавчі інститути	324
За упокорення ворогів св. Церкви	388
Затих, що вмирають без св. Тайни	25
Любов Бога	124
Любов ближнього	292
О святих священників	352
Про апостольство всіх	57
Про спасенні наслідки св. Року	197
Прибігати до Матери Божої	223
Наслідки благань Ісусового Серця	260
РІДНА ІСТОРІЯ	
Як Москалі перехрещували укр. дітий	21
Укр. матері-героїні	43
Укр. матері-мученици	144
Укр. дівчата-мученици	204
Українці-мученики	
парохія Корниця	110
" Гожорок	249
" Прохенки	287
" Ціцибор	289
" Ломази	320
" Бісчани	348
" Гусь	365
БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ	
Колиска на Нілю	91
Мадіянітський Пастир	122
Єгипетські кари	152
Визволення	189
Синай	218, 255, 381
ПРО МАТІР БОЖУ	
Пр. Д. М. взірцем любови Бога	8
Царица Мая	199
М.Б. Неуст. Помочи	269
Марія ріка радощів	273
Марія—небо	331
Марія—світло	332
Крижмо для Марії	337
Марія—твердь	362
Марія—земля, день	363
Марія—джерело	364
ОГОЛОШЕННЯ	
Базар в Айтуні	60

Здибаю я якогос краєна тай питаю:—

"А де тут мешкає тітка Катирина?"

"Що за тітка Катирина?"

—"Ну таки тітка Катирина. Та жи вота жи си віддала за Федора Кривої Марусі, Домчиної Гапки, середущої. Вотой жи мав півгінок геи там на вилнанці коло сліпого Максимця. Вота жи то її вуйна а мої бабка то си були рідні."

—"Ага, ага знаю вже," каже мені вотот краян, "знаю вже: та жи си віддала за Фрида. О він тут мешкає зараз недалеко: он той гавз зараз на тамтім штріті: видите вон той з апстизом, що конірує з Джовом, зараз третий гавз від Джека."

Говорив він мені ше за якогос там Бориса і Магниса, але я вже з того жилю ніц не розумів. Думаю я си: Федірку Федірку тотос добрий чоловік був хоть ті до рани прикладай а вот тепер що си с тебе стало..

Зайшов я до хати аж тут тітка Катирина така вам, каву, ніврокy як барилка....Каву вам: ширша як довша....Каву я:

"Славайсу." А вона на мене тілько вочима лупає.

"Тітко Катерино" каву я її а вона кає:

—"Я ни Катирина я Кийді."

—"Тітко Катирино; тітко Катирино."

—"Я ни Катирина, я Кийді, Кийді, Кийді!...." заверщала аж в вухах залящало.

– 'Тітко Катирино, ци ви ни пізнаєте мене?"

—"Я ни Катирина, я Кийді, Кийді, Кийді...."

А кидалоб тобов в гору та в долину, думаю я собі, али ще раз каву: 'Тітко Катирино...Тітко Катирино...." А вона:—"Шареп.... шареп....шареп...." верещит на цале горло.

Аш тут шос по сходах задудніло і до хати влетіло ікес дівчиниско с патиком в руках а на кінци гейби щітка. От, думаю я си, вже є шареп. Ех як не вхопить тітка Катирина вотот шареп, та мене тим шарепом по голові, та по голові, а я в ноги і драла с хати.

Ой то Канада мої любі Канада Канада. Ви ше не знаєте Канади.

Тепер я шукаю за роботов, щоби собі заробити на шіфкарту і чим борші втікати назад до старого краю....Але де ту тепер роботу знайти? Правда хтів мене якис панок записати на икстра гиник, але я ні. Думаю я собі: як икстра то икстра: до икстра роботи тресі икстра вбрати, а деж мене там приймут в Буковинській сардачині....

Зміст першого річника Голосу Спасителя за 1934 рік.

ОПОВІДАННЯ

	Сторона
Аж коли повірив	300
Біла Рожа	37
Вислухана молитва	170 і 275
Де вона того навчилася?	114
Дав добрий примір	329
Знав свою дитину	257
Знак св. Хреста	313
Зеркальце	281
Історія розбишаків	90
Кождої неділі слухали Служби Божої	251
Крук сторожем тіла мученика	56
Коби я його був знав скорше	75
Максимова лямпа	101
Найліпший вибір	239
Нагороджена отвертість	61
Навернення через терпіння	136
Найдена св. частинка	323
Нехчи брехнею	343
Отче благословіть мене	119
Нещена дитина	156
Покаране святотатство	179
Покликання Гані	334
Покликання Гані	379
Приїхав за пізно	301
Проклін злочину	252

НАУКИ Й РОЗВАГИ

Благовіщення	165
Без Папи нема Церкви	265
Вступаймо в ряди хрестоносців	366
Великий дар Ісуса Христа	167
Велика радість	67
Дорий примір і молитва	
До християнських материй	245
До християнських дівчат	276
Голос Япасителя, с в ч. 9, 10, 11 і 12	
Канадійська зелень	270
Куди мене Господь кличе	
Ми Католики—радикали	79
Найревніщий учитель	297
Отворене Серце Спасителя	231
Під хрестом	132
Постав фенци	11
Похоронна промова о. Делярого	384
Папер та мухи	117
Про Супружество	378
Служім Господу Богу	283
Стрітення	97
Увага родичам, що мають діти	19
Успення Пр. Богородиці	305
Христос наш Цар	307
Що ті вони пригадали	317
Що таке Мувінг Пікчерс?	215
Як виховати діти	180, 213, 279
Як спасти свою душу?	34, 70, 120, 149

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ

За безробітних	158
За навернення безбожних	94
За рел'ійні виховавчі інститути	324
За упокорення ворогів св. Церкви	388
Затих, що вмирають без св. Тайни	25
Любов Бога	124
Любов ближнього	292
О святих священниках	352
Про апостольство всіх	57
Про спасенні наслідки св. Року	197
Прибігати до Матери Божої	223
Наслідки благань Ісусового Серця	260

РІДНА ІСТОРІЯ

Як Москалі перехрещували укр. дітий	21
Укр. матері-героїні	43
Укр. матері-мученіці	144
Укр. дівчата-мученіці	204
Українці-мученики	
парохія Корниця	110
" Гожорок	249
" Проховки	287
" Ціцибор	289
" Ломази	320
" Вісчани	348
" Гусь	365

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

Колиска на Нілю	91
Мадіяніт'ський Пастир	122
Єгипетські кари	152
Визволення	189
Синай	218, 255, 381

ПРО МАТІР БОЖУ

Пр. Д. М. взірцем любови Бога	8
Царица Мая	199
М.Б. Неуст. Помочи	269
Марія ріка радощів	273
Марія—небо	331
Марія—світло	332
Кришмо для Марії	337
Марія—твердь	362
Марія—земля, день	363
Марія—джерело	364

ОГОЛОШЕННЯ

Базар в Айтуні	60

	Сторона
Видавництво "Світа Дитини,"	127
В Альбом "Патріотів"	193
Наша переписка	164
Новий журнал	196
Нова Українська парохія	391
Подяка святій Терезі	189
Укр. Молодь Христові	31
Життя св. Герарда, в числах від 3 до 11	86
Тереса Нюман	86
Чи св. Йорафат переслідував Правсл.	370
Місія в Боффало	160
Місія в Кендяк	350
Місія в Принц Альберт	29
Новинки, Веселий Кутик прикінці кождого числа.	

———=0=———

НАША ПЕРЕПИСКА

Адміністрація "Голосу Спасителя" складає на цім місці свою щиру подяку тим шановним Передплатникам, що були ласкаві відновити свою передплату на слідуючий рік. Кождому з них ми відповіли зосібна.

Є ще однак деякі, що не поспішились з вирівнанням своєї належности. Просимо їх зробити це негайно, щоб ми не були змушені припинити їм дальшу висилку "Голосу."

Пригадуємо рівнож, що передплату платиться згори.

———=0=———

Ось вже другий рік, як почали ми видавати "Голос Спасителя." Кождому відомо, що на якенебудь видавництво потрібно гроша—яких у нас не було. Але ми числили на Провидіння Боже тай на ласкаву поміч і прихильність нашого народу—і не завелись.. Сейчас почали напливати передплати з усіх сторін Канади й Сполучених Держав. Можемо тепер сміло сказати, що як лиш усі наші Передплатники, Читачі та Приятелі нам поможуть, то запевнимо життя нашому "Голосові" на сотки літ!. Тому то просимо всіх, що люблять "Голос Спасителя," щоби старалися його поширювати та заохочувати инших до передплати. "Голос Спасителя" має лиш одну ціль: голосити всім науку Божественного Спасителя. Хто, отже, помагає цему маленькому часописові—помагає Божественному Спасителеві. Тепер якраз найдогідніший час!

Парохія святого Михаїла, у Вішарт, Саск. зложила, підчас відправи 4-го Листопада, $25.00 на пресовий фонд для "Голосу Спасителя." Честь і слава таким Українцям Католикам, котрі розуміють вартість підтримування своєї преси. Ми вже цікаві, котра Парохія буде слідуюча.

Адміністрація "Голосу Спасителя" рівнож дякує п. Гр. П. Козякові за дарунок, в сумі .25 ц. на прес-фонд "Голосу."

———=0=———

Подяка за вислухані молитви.

Пан Б. Л. Корчинський, з Гефорд, Саск. складає щиру подяку Матери Божій Неустаючої Помочі за дві отримані ласки. Також просить о молитви о одну ласку.

ГРОШЕВА ГВАРАНЦІЯ В КОЖДІМ МІШКУ

Robin Hood FLOUR

НАЙЛІПШОЇ ЯКОСТИ

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.
1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких елєктричних приладів. Направи і проводи елєктричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади
єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Canora, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневик виходить в

Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2, Число 3. Січень, 1935.

За дозволом духовних властий

Ваші Приятелі Любимо Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ
Позвольте Нам Зняти Її

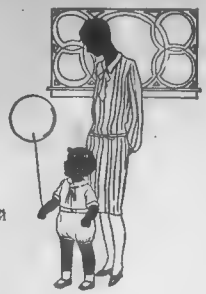

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK
Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler
ДЕНТИСТ
Екс-Рей і Ґазові Прилади
Ручимо за Вдоволення
'Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

The 'CO-OP' is the FARMER'S CREAMERY
КУПУЄМО
ЯЙЦЯ Платимо Найвищі Ціни СМЕТАНУ
Відсилайте все до нас для ЛІПШИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
ПРОДАЄМО
"VELVET ICE CREAM"
Незабудьте Купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік
SASKATCHEWAN CO-OPERATIVE CREAMERIES
YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

• •

THE REDEEMER'S VOICE
A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.
Subscription per year: Canada, $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice
CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

Адреса Отців Місіонарів є:
THE UKRAINIAN MISSION
ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

Голос Спасителя — Найтяща Борба — Символи Марії — З Різдвом — Мідяне Алібі — Про Ясла Дитяти Ісуса — Цікава — Плащик Ганусі (сц. обр.) — Укр. Мученики — Різдвяна Радість — Для Бога — на сторожі — Життя св. Герарда — Пригода Грішниці — Питання і Відповіди — Католицьким Світом — Веселий Кутик — Наша Переписка

КАЛЄНДАР НА СІЧЕНЬ

1.—В. М. Вонїфатія
2.—С. СвщМ. Ігнатія
3.—Ч. Мц. Юліяния
4.—П. ВМц. Анастазії
5.—С. 10 ММ. в Криті
6.—Н. Нед. Р. Хр. і Мц. Евг.
7.—П. Різдво Христове
8.—В. Соб. Пр. Бог. і Св. Йос.
9.—С. Первм. Стефана
10.—Ч. 20,000 ММ. в Нікомидії
11.—П. Убитих Діт. у Вефл.
12.—С. Мц. Аниз. і Пр. Зот.
13.—Н. Нед. по Різд. і Пр. Мел.
14.—П. Н. Р. 1935; Обр. Госп. Василія Великого
15.—В. Є. Сильвестра
16.—С. Прор. Малахії
17.—Ч. Собор. 70 Апостолів
18.—Н. Нав. Бог. і ММ. Теон. і Теони.
19.—С. Богояв. Г. Н. І. Х.
20.—Н. Нед. по Просв. † і Собор Предтечі
21.—П. С. Емїліяна
22.—В. М. Полієвкта
23.—С. С. Григорія Нисс
24.—Ч. †Преп. Теодозія
25.—П. Мц. Татіяни
26.—С. ММ. Єрмил. і Страт.
27.—Н. 30 Нед. по С. і ППреп. Ос. в Синаї і Раїті.
28.—П. ППреп. Павл. і Йоана
29.—В. Покл. вер. Ап. Петра.
30.—С. Преп. Антонія Вел.
31.—Ч. СС. Анастазія і Кирила

УСТАВ НА СІЧЕНЬ

4.—П. Царскі часи в навечерія Рождества.

6.—Н. Нед. св. Отець.: Навечерїє Рождества:—Гл. 7; ев. утр. 10. На літ. Йоана Золотоустого: тропар Отцям і Предпр.; Слава: конд. Отцям; І нині: кондак Предпр. Прокімен Отцям. Ап. з. 328; ев. Матея з. 1. Причаст. "Хваліте" і "Радуйтеся Праведнії." Апос. і еван. навечерія береться на вечірни

7.—П. Рождество Г.Н.І.Х.:—Повечерія велике з Всеночн. На утр. ев. Матея з. 2. Літ. Василія В. "Єлици."

8.—В. Ссбор Пр. Богор. і св. Йосифа:—Всеночне. На утр. ев. з. 2. На літ. тропар Рожд. і св. Йосифа; Слава: конд св. Йосифа; І нині: конд. Рождества.—"Святий Боже."

9.—С. Первзм. Стефана:—На літ. троп. Рожд. і Стефана; Слава: конд. Стефана; і нині: кондак Рожд. Прокім. Рожд. і Стефана. Ап. з. 17; ев. Матея з. 87. Причаст. Рожд. і Стефана.

13.—Н. по Рожд.:—Гл. 8; ев. утр. 11. На літ. троп. Рожд. і Нед.; Слава: кондак Нед. І нині: конд. Рожд. —Прок. Рожд. і Неділ. Ап. з. 200; ев. Матея з. 4. Причаст. "Хваліте" і Рождества.

14.—П. Січень 1935. Обрізання ГНІХ і св. Василія Вел.: Всеночне. На утр. ев. Йоана з. 36. На літ. Василія Вел. троп. Обр. і Василія; Слава:конд. Василія; І нині: конд. Обр.—Прок. Обр. і Вас. Ап. з. 298 і 254; ев. Марка з. 1 (Нед. перед Просв.) І Луки з. 6. прич. "Хваліте" і "В память вічную."

18.—П. Навечерія Богоявленія:—Царскі часи. Вечірня велика з літ. Василія Вел.

19.—С. Богоявленіе ГНІХ:—Повечерїє вел. з Всеночним. На утр. ев. Марка з. 2. Літ. Йоана Зол. "Єлици."

20.—Н. Нед. по Просвіщ. і Собор Предтечі:—Гл. 1; ев. утр. 1. На літ. троп. Воскр., Богояв. і Предт; Слава: конд. Предт.; І нині: конд. Богоявл. Прок. Нед. по Просвіщ. і "Возвеселится праведник." Ап. з. 224 і 42; ев. Матея з. 8 і Йоана з. 3. Причаст. Богоявленія і "В память вічную."

27.—Н. Нед. 30 по С.:—Гл. 2; ев. утр. 2. На літ. ап. з. 258; ев. Луки з. 91.

Загальниця—але час заказаний—від Різдва аж до Богоявления.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник, видають Місіонарі Чина Найсвятішого Їзбавителя.

Рік 2, Число 3 Лист за Січень 1935

Редакція і Адміністрація "Голосу Спасителя" желає всім передплатникам, читачам і приятелям свого часопису щасливих Свят Різдва Христового і щасливого Нового Року. Хай Всевишний і Его Пресвята Маши благословить усіх обильними ласками

Христос раждається! Славіте Его!

Голос Спасителя

Дорога душе! Роздумай над цим, що по стільки століттях стонів і зітхань, Я, обіцяний Месія, котрого ні патріярхи ні пророки не мали щастя бачити, за котрим тужили народи впродовж тисячліття, Спаситель світа, вкінці народився і віддався тобі. ("отроча родися нам і Син дадеся нам"—Іс. 9. 6). Я Син Бога Предвічного стався малим, щоб тебе зробити великою, Я прийшов на землю обявити тобі Мою любов до тебе на то, щоб і ти, душе зачала вже любити Мене. Ох! як Я дуже бажаю того, щоб ти, душе, приняла мій прихід ніжними чувствами, щоб ти любила Мене та зверталась до Мене у всіх твоїх потребах.

Діти легко, без опору дають всьо то, що мають. Я, дорога душе, Твій Спаситель, прийшов до тебе у формі дитини на то, щоб тобі мої скарби дати. (Всі скарби є в нім. Колос. 2. 3). Мій небесний Отець всьо зложив у мої руки ." (Ів. 3. 35). Бажаєш більше світла? Власне Я прийшов тебе, душе, просвітити. Бажаєш мати більше сили, щоб побороти твоїх ворогів спасення—Я прийшов тебе скріпити. Бажаєш прощення твоїх гріхів та спасення? Я власне на то й прийшов. щоб всім простити, уздоровити і спасти. Бажаєш найбільшого дару, Божої любови? Тож власне тому і головно тому, Я стався дитиною, щоб твоє серце запалити любовю до Бога. А що Я з'явився в стаєнці в такім стані, убогім і покірнім, то се на то, щоб відігнати всякий страх, сумнів і недовіре від твого серця, та скорше здобути його собі.

Та Я прийшов до тебе душе, в дитячім віці, передусім тому, щоб в тебе розбудити до Мене любов не лиш таку, яка Мені належиться, але такой ніжну приятельську любов. Справді, дорога душе, як ти ще можеш не розчулитись любовю до Мене, твого Бога, Котрого бачиш в яслах як маленьку дитину, що дрожить від зимна і з браку теплих пеленок, що кормиться матірним молоком, що плаче і стогне в яслах на сіні? Таж св. Франц, бачучи мене в яслах кликав: "Ах любім Дитя Вифлеєму—любім Дитя Вифлеєму!!"

Голос душі!

Ісусе мій, найвищий Господи і правдивий Боже! Дійсно щож иншого склонило Тебе, зійти з неба та народитися

в яслах, як не горяча любов Твоя до мене? Що склонило Тя зійти з трону вищого від усіх звізд та положило Тебе на жмінку сіна? Чому Тебе, Котрому міліони Ангелів кланяються, тепер тілько віл і осел своєю парою огрівають? Чому Ти, що запалюєш міліони Серафимів вогнем своєї Божої любови ту дрожиш від зимна в цій яскині? Чому Ти, Котрий пускаєш в рух і кермуєш сонцем та звіздами, тут, яко немічне дитя здаєшся на руки других? Чому Ти, що кормиш животини цілого світа, тут потребуєш матірного корму, щоби жити. Чому Ти, радість небес, тут плачеш і стогнеш?

На всі тисячні питання, що насуваються на ум при Твоїх яслах, знаходжу лиш одну однісеньку відповідь: **Любов.** Так! тільки **любов** Твоя до мене як і до всіх людий, спричинила такі радикальні переміни!

Я чую Твій голос Ісусе! Ти прийшов вмерти за мене, щоб мене тим від пекла звільнити: Ти мій Ісусе, прийшов відшукати мене, заблукану вівцю, щоб привязати мене до Себе, раз на завжди і склонити до любови Тебе.

Найдорожчий Ісусе! мій скарбе, моє життя, моя любове, моє всьо! Люблю Тебе, мій Боже, моє найвище Добро! Прикро і жаль мені тепер дуже, що я прожила стільки літ в котрих не тільки що не любила тебе, але ще й ображала Тебе беззаконнями та погорджувала Тобою! Прости мені то всьо, мій найсолодший Спасителю, з глибини моєї душі жалую тепер, що в минулім я так зле з Тобою обходилась. Прости мені то всьо і дай мені ласку вже ніколи не відлучитись, не призабути на Тебе а любити Тебе цілим моїм серцем на завжди!

Мій Ісусе! моя любове, віддаюся Тобі нині всеціло. Прийми мене, не відкидай мене від себе так, як я на це собі заслужила. —Мати Маріє! випроси мені у Твого Сина ласку прощення всіх моїх гріхів і витревалости без гріха аж до смерти!— Амінь!

Важне! Читайте "Нашу Переписку" на стороні 122.

Найтяща Борба

Жив перед кільканайцять літами один чоловік, що старався вести побожне, досконале, христіянське життя. Хоч тяжко працював і мусів вставати кожного рана о третій або четвертій годині, то все-таки богато часу переводив на молитві. Мав велику набожність до Божої Матери і кожного дня відмовляв вервицю в Її честь. Церковні пости заховував найдокладніше, а навіть добровільно накладав на себе деякі умертвлення. До св. Причастя приступав кожної неділі. Він мав то глубоке переконання, що Господь Бог дав йому життя на то, щоби він служив Богу і міг спасти свою душу. . . .

Одного дня піддався покусі. . . . Ніколи не уживав він алькоголевих напитків, а того дня упився. . . . Нещасливий то був день в його житю! Від тоді почав пити, став налоговим пяницею, а вкінці скінчив життя в дуже нужденний спосіб: поповнив самоубійство перетинаючи собі горло ножем. Яка страшна смерть! Колиби був не піддався покусі, колиби був витревав у своїй побожности, бувби спасений, бувби дістав вінець вічної нагороди—а тепер всьо пропало і то на завсігди. Всі його пости його молитви, його причастя, його труди, терпіння, його заслуги, страчене через безнадійність, в яку попав живучи серед піяньства. Колиби був ще трохи витревав, колиби був ще трохи боровся, то мігби був умерти як святий. . . . А тепер навіть не хорониться його тіло по христіянськи: не можна його тіла внести до церкви, не можна похоронити на посвяченім цвинтарп. . . .

Той сумний примір показує нам, як конечною річчу є витревати в Божій ласці аж до смерти, коли хочемо дістати вічне життя. Наш Божественний Спаситель учив ту велику правду, коли говорив: "Хто витревае аж до кінця, той буде спасений"—(Мат. 10. 22.). А св. Павло говорить про ту правду иншими словами: "Навіть і силач не дістає вінця, коли не по приписам бореться"— (2 Тим. 2. 5.). То значить, що ніхто не буде увінчаний в будучім житю, коли не борется мужно аж до смерти зі своїми ворогами, діяволами, світом і власною зіпсутою природою.

Наслідком упадку наших перших родичів повстало то нещасте, що кожний чоловік, як тільки приходить до уживання розуму, мусить зачинати вести війну зі світом, власним тілом і діяволом—то три могучі вороги, що ревно працюють в кожній хвилі нашого життя, щоби тільки заложити свої сіти і погубити наші душі.

Св. Петро говорить так: "Сторожіть, бо ваш противник, діявол, як лев рикаючий ходить, шукаючи, кого пожерти"—(I Петр. 5. 8). Той ворог, то діявол, що намовив Адама і Еву зісти заказаний овоч. То він намовив Каїна, щоби замордував свого невинного брата Авеля. То він спокусив Савла, щоби кинув списою на Давида. То він підбурив жидів, щоби відреклися Христа і засудили Його на смерть. То він намовив Ананію і Сафіру, щоби збрехали перед св. Духом. То він наклонював Нерона, Декія, Діоклетіяна, Юліяна і инших поганських тиранів, щоби засуджували христіян на найстрашнійшу смерть. То він наклонював творців єресий, як Арія, Мартина Лютра і инших, щоби спротивлялися власти одної, правдивої, католицької церкви.

В теперішних часах діявол в подібний спосіб кусить всіх людий, головно праведників, і робить всякі зусилля, щоби вони стратили Божу ласку. Безчисленні душі спокушує він до обоятности для Бога і для їх власного спасіння. Богато душ ошукує він представляючи їм в рожевих красках лож, низькі і огидні розкоші цього світа. Инших намовляє переходити до якихсь релігійних сект або вписуватися до злих тайних товариств. Многих навіть спокушує, щоби затаювали свої гріхи в сповіди і щоби негідно, по святокрадськи принимали св. Причастє. Деяких знова намовляє, щоби ошукували своїх ближніх. Инших манить до надмірного піянства засліплюючи їх розум. А деяких спокушує до безнадійности. Словом, діявол випробовує все, що може довести праведника до упадку в гріх. Він шукає слабої сторони кожного чоловіка—він знає, що тою слабою стороною многих, дуже многих людий, є сильний нахил до гріха нечистоти. І той злий дух знає, як розбудити в них ту огидну пристрасть до тої міри, що вони забувають на вічні правди і не мають страху перед пеклом і перед Божим судом. Є загальна думка всіх богословів, що більше душ є осуджених в пеклі задля того одного гріха, чим задля инших гріхів, які люди можуть поповнити.

Але праведники мусять вести борбу не тільки з найбільшим своїм ворогом-діяволом, вони мусять також мужно боротися зі світом, що їх манить. Колиби ми запитали тих, що стратили невинність св. хрещення, як вони дійшли до того,

Найтяща Борба

Жив перед кільканайцять літами один чоловік, що старався вести побожне, досконале, христіянське життя. Хоч тяжко працював і мусів вставати кожного рана о третій або четвертій годині, то все-таки богато часу переводив на молитві. Мав велику набожність до Божої Матери і кожного дня відмовляв вервицю в Її честь. Церковні пости заховував найдокладніще, а навіть добровільно накладав на себе деякі умертвлення. До св. Причастя приступав кожної неділі. Він мав то глубоке переконання, що Господь Бог дав йому життя на то, щоби він служив Богу і міг спасти свою душу....

Одного дня піддався покусі....Ніколи не уживав він алькоголевих напитків, а того дня упився....Нещасливий то був день в його життю! Від тоді почав пити, став налоговим пяницею, а вкінці скінчив життя в дуже нужденний спосіб: поповнив самоубійство перетинаючи собі горло ножем. Яка страшна смерть! Колиби був не піддався покусі, колиби був витревав у своїй побожности, бувби спасений, бувби дістав вінець вічної нагороди—а тепер всьо пропало і то на завсігди. Всі його пости його молитви, його причастя, його труди, терпіння, його заслуги, страчене через безнадійність, в яку попав жиючи серед піяньства. Колиби був ще трохи витревав, колиби був ще трохи боровся, то мігби був умерти як святий....А тепер навіть не хорониться його тіло по христіянськи: не можна його тіла внести до церкви, не можна похоронити на посвяченім цвинтари....

Той сумний примір показує нам, як конечною річчу є витревати в Божій ласці аж до смерти, коли хочемо дістати вічне життя. Наш Божественний Спаситель учив ту велику правду, коли говорив: "Хто витреває аж до кінця, той буде спасений"—(Мат. 10. 22.). А св. Павло говорить про ту правду иншими словами: "Навіть і силач не дістає вінця, коли не по приписам бореться"— (2 Тим. 2. 5.). То значить, що ніхто не буде увінчаний в будучім життю, коли не бореться мужно аж до смерти зі своїми ворогами, діяволами, світом і власною зіпсутою природою.

Наслідком упадку наших перших родичів повстало то нещастє, що кожний чоловік, як тільки приходить до уживання розуму, мусить зачинати вести війну зі світом, власним тілом і діяволом—то три могучі вороги, що ревно працюють в кожній хвилі нашого життя, щоби тільки заложити свої сіти і погубити наші душі.

Св. Петро говорить так: "Сторожіть, бо ваш противник, діявол, як лев рикаючий ходить, шукаючи, кого пожерти"—(І Петр. 5. 8). Той ворог, то діявол, що намовив Адама і Еву зїсти заказаний овоч. То він намовив Каїна, щоби замордував свого невинного брата Авеля. То він спокусив Савла, щоби кинув списою на Давида. То він підбурив жидів, щоби відреклися Христа і засудили Його на смерть. То він намовив Ананію і Сафіру, щоби збрехали перед св. Духом. То він наклонював Нерона, Декія, Діоклетіяна, Юліяна і инших поганських тиранів, щоби засуджували христіян на найстрашнійшу смерть. То він наклонював творців єресий, як Арія, Мартина Лютра і инших, щоби спротивлялися власти одної, правдивої, католицької церкви.

В теперішних часах діявол в подібний спосіб кусить всіх людий, головно праведників, і робить всякі зусилля, щоби вони стратили Божу ласку. Безчисленні душі спокушує він до обоятности для Бога і для їх власного спасіння. Богато душ ошукує він представляючи їм в рожевих красках лож, низькі і огидні розкоші цього світа. Инших намовляє переходити до якихсь реліґійних сект або вписуватися до злих тайних товариств. Многих навіть спокушує, щоби затаювали свої гріхи в сповіди і щоби негідно, по святокрадськи принимали св. Причастє. Деяких знова намовляє, щоби ошукували своїх ближніх. Инших манить до надмірного піянства засліплюючи їх розум. А деяких спокушує до безнадійности. Словом, діявол випробовує все, що може довести праведника до упадку в гріх. Він шукає слабої сторони кожного чоловіка—він знає, що тою слабою стороною многих, дуже многих людий, є сильний нахил до гріха нечистоти. І той злий дух знає, як розбудити в них ту огидну пристрасть до тої міри, що вони забувають на вічні правди і не мають страху перед пеклом і перед Божим судом. Є загальна думка всіх богословів, що більше душ є осуджених в пеклі задля того одного гріха, чим задля инших гріхів, які люди можуть поповнити.

Але праведники мусять вести борбу не тільки з найбільшим своїм ворогом-діяволом, вони мусять також мужно боротися зі світом, що їх манить. Колиби ми запитали тих, що стратили невинність св. хрещення, як вони дійшли до того,

то вони відповіліби: "То сталося через зле товариство, через фальшивого приятеля, через недобре знакомство. Колиби ми не були знали тої особи, ми не стратилиби були ніколи невинности." Одно нездорове яблуко вистарчає, щоби заразити всі инші довкола. Подібно одна зіпсута особа може погубити всіх тих, з якими товаришує. Направду, злий примір одної зіпсутої особи може більше спричинити лиха для громади чим разом всі діяволи пекольні. Бо дуже мале число є таких, що мужно можуть опертися злому примірови.

Праведник мусить воювати не тільки з діяволом і світом, але також з власною зіпсутою природою. Колиби не мав воювати з тим ворогом, то діявол і світ не так легко моглиби його перемогти. Зіпсута природа грає ролю зрадника, часто причиняється до побіди тоді, коли инші вороги вже уступили. Той небезпечний ворог є завсігди близько, бо в серцю чоловіка. Його вплив є тим більший, що він існує в нутрі їх. І тому то так мало стережеться його засідок і падає в них.

Вже від упадку наших перших родичів ми всі з природи склонні до зла. Закім Адам поповнив гріх, був він з природи склонний до добра: не знав нічого про остигліть в службі Бога, не знав гніву, ненависти, проклонів, нечистоти, гордости, зарозумілости і подібного тому. Але як тільки сповнив гріх, його наклін до добра перемінився на наклін до зла. Він з власної вини, добровільно, стратив своє щасте: замінив небо за пекло, Бога за діявола, добро за зло, стан ласки за стан гріха. Було проте слушною і справедливою річчу, щоби він не лише пізнав свою вину і щиро жалував за свій великий злочин, але щоби також боровся проти своїх злих наклонів, як довго жив і щоби через ту довгу борбу свого життя заявляв, що хоче щиро служити Богови.

Коли застановляємося поважно над тою безупинною борбою, яку маємо вести з тими трома могучими ворогами; коли пізнаємо нашу велику неміч і той сумний факт, що більша часть людий не поконує навіть одного з тих трох ворогів, то ясною стає для нас та правда, яку виразив наш Божественний Спаситель тими словами: "Просторі ворота і широка дорога, що веде на погибель і много таких, що входять нею. Як вузькі є ворота і тісна дорога, що веде до життя і мало є таких, що її знаходять!" (Мат. 7. 13.). І хто перейде ту вузьку дорогу? Хто зможе поконати тих трох ворогів нашого спасіння? Звідки дістанемо сили і мужности боротися з ними

аж до смерти? Власними силами ми не поконаємо ані одного з них. Нам треба звернутися до Бога о поміч! Ту велику правду виразив св. Павло. В листі до Коринтян пише так: "А маємо довіре до Бога через Христа. Не для того, щоби ми були спосібні подумати що від себе, мов від себе, а наша спосібність від Бога." (II Кор. 3. 4.). Через ті слова він хоче сказати, що ми від себе самих не можемо навіть подумати щось доброго або заслугуючого. А коли ми не здібні самі від себе подумати щось доброго, то тим менше ми здібні бажати щось доброго! Тому пише він в листі до Филипян: "Бо це Бог розбуджує у вас і хотіння і виконання по уподобанню." (Фил. 2. 13.).

"Без Бога ані до порога!"—говорить пословиця. Без Бога не можемо зробити нічого доброго, нічого заслугуючого. Сказав Ісус Христос: "Без Мене не можете нічого робити! (Йоан 15. 5.).

І в тій страшній борбі з ворогами нашої душі ми потребуємо Божої помочи! Господь Бог дасть нам ту поміч, коли Його будемо просити. Цю обітницю виразив Ісус Христос словами: "Длятого кажу вам: Все, чого в молитві просите, вірте, що одержіте і станеться вам!" (Марко.11. 4.). А в иншім місци говорить так: "Просіть, а дасться вам....бо кожний, хто просить, одержує!" (Мат. 7. 7.).

Треба нам просити, треба нам молитися, щоби Бог поміг нам поконати тих ворогів.

Молитва найліпша зброя проти них!

———=o=———

Добра книжка.

Добра книжка для чоловіка є тим, чим скріпляюче лікарство для хорого.

Деколи лікар видить, що упадаємо зі сил, що фізично вичерпуємося, тоді приписує нам якесь скріпляюче лікарство.

Часто самі завважуємо, що ми нездатні до праці, що нам щось шкодить пожива, тоді самі регулюємо свою дієту, то значить, принимаємо з поживи тільки то, що певно не пошкодить нашому шлункови.

Добра книжка є одним і другим. Передусім католицька книжка! Вона є скріпляючим лікарством і дієтою для кожного з осібна як і для цілої родини, бо скріпляє католицького духа і робить нас здатними показуватися католиками в практиці.

———o———

Символи марії

Марія — Ковчег Ноя!

"І рече Господь до Ноя: Я постановив вигубити всіх людий. Вони наповнили всю землю беззаконнями і Я їх викоріню (з землі) зі всім тим, що живе на землі. Зробиш собі ковчег зі соснового дерева: У Ковчезі поробиш гнізда тай посмолиш його зі середини і з надвору" (5ть—6. 13. 14).

Марія, каже Альберт Великий—є ковчегом ратунку. Господь сказав до Ноя: "Я постановив вигубити всяке тіло," всіх людий з виїмком тих, котрі мали вратуватися в Ковчезі. "Зробиж собі Ковчег" то є Марійське життя — "з дерева тесаного і гибльованого," але сильного, щоб ні нагальні бурі ні залив вод не зломили його. Це є образ Матери Спасителя. "В Ковчезі зробиш малі келії." Сими кімнатками є ріжні чини в життю. Марія злучила в собі чини (Тайни) — Супружества, Вдовництва і Дівицтва. "Посмолиш," себто ревністю та любовю наповниш все Твоє життя, "зі середини і з надвору," щоб ні внутрі ні на зовні не опуститися. "В ковчезі зробиш ще вікно, щоб випустити крука чи голубицю. Се вікно називається день полудня. "До ковчега введеш по двоє з кождого роду всіх звірят, щоб вони жили, та щоб потоп не вигубив їх.—

Ковчег Ноя, котрий захоронив від смерти, ратуючи від затоплення всіх тих, котрі до ковчега дійшли, той ковчег, що зберіг також рід людський, щоб потім його розродити по всій землі після загального потопу, був знаком попереджуючим—Предтечею Марії. Бож Марія даючи згоду на Воплочення Слова в своїм лоні звернула діла

Адама, за посередництвом Христового Відкуплення, то життя, котре вони стратили. Вона їм звернула їхні права до небесної спадщини. Ось чому то св. Іван Дамаскин каже: "Ковчег, в котрім зберіглося ядро другого світа є твоїм символом" (Символом Марії).

Марія була Ковчегом, котрий приготовив Бог, щоби в нім зберігти насіння нового світа. Цей Ковчег котрого сам Творець вселенної зволив построїти, був тисяч разів дорожчим та совершенніщим від ковчегу Ноя а навіть від ковчегу Мойсея. Кивот Мойсея дістав тільки таблиці закону (заповідий) а Марія приняла до свого лона самого Бога. Корень Єссея достарчив дерева, з котрого Кивот був збудований. Ковчег Ноя зроблений був з куснів дерева старанно до того приотованих та посмолених: Родичі Марії також були приготовані старанно Божим Провидінням. Їхнє життя було совершенно святе мимо того, що вони жили посеред беззаконного народу і нічо не було в них такого, щоб могло воно образити обличча Бога. Вони були "посмолені," себто заобезпечені проти зіпсуття яке їх окружало, заобезпечені святими ділами та ревністю любови до ближнього!

Марія є Ковчегом нашого спасення: Ізза Неї нам дано ласку висмикнутись із затоплення в гріхах. Цей посвячений Кивот спочивав на горах Вірменії, коли Вона піднеслась до неба при своїм славнім Успенню, вище всіх Ангелів, Архангелів і Серафимів, де засіла на троні побіч трону самого Відвічного Бога.

Вікном тим, котре Ной на приказ Бога вмістив в ковчегу, щоб світло проникало до середини, було намірення Пресв. Серця Марії, завжди совершенно чистого і святого, непохитного в добрім, завжди спрямованого до Сонця до Бога.

Дверми ковчегу котрі сам Бог замкнув, як Ное до ковчегу ввійшов, була свобідна воля Марії, котру Бог утвердив в добрім, бо вже з самого початку взяв Її у своє посідання так, що Марія навіть не могла грішити. Ось так сей Ковчег Божий був зберсжений від потопу гріха первородного тай від усіх инших гріхів.

Ковчег Ноя був ковчегом супочинку. Марія святим Ковчегом (Кивотом), в котрім собі спочив сам Син Божий, Ісус Христос!

———=0=———

З Різдвом.

Коли сповнився час, Марія Діва породила Сина, обвила Його в убогі пеленки і положила в яслах на сіні у Вефлиємській стаєнці. З неба залунала ангельська пісня: "Слава во вишних Богу!".... Бідні і покірні пастушки, перші віддали поклін Новонародженому... Сповнилася мрія многих віків, сповнилася надія патріярхів і пророків.... Прийшов, народився Месія.... Син Божий зійшов на землю з небесних висот: Бог замешкав між своїми дітьми, прийнявши вид маленького, милого дитятка....

Народився Месія Христос!

Яка гарна, яка чудна була та ніч! Звізди світили ясно, а між ними одна дивна звізда, що провадила царів мудрців зі Сходу, що спішили здалека віддати поклін Цареви всіх царів, Христові.... Місяць купався у своїх широких промінях і освічував поважну стать св. Йосифа, освічував невинне лице Марії, а відтак в золотім чарі окружив голову Дитятка, що лежало в яслах на сіні. Він неначе справджував, що то Дитятко воплочений Божий Син.... З подувом легонького вітру доходив з неба спів Ангелів: "Слава на висоті Богові і на земли мир людям доброї волі," а Предвічний Отець, сидячи на небеснім престолі дивився з безконечною любовю на Свого Єдинородного Возлюбленого Сина, що "є сяєвом Його слави і образом Його особи, Котрого настановив наслідником усього, через Котрого також сотворив віки." (Євр. І. 3. 2).

Очи Дитятка Ісуса світили радістю і в них можна було пізнати ту солодку, тиху, але взнеслу науку любови.... Його маленька рука благословила той час, що вже надійшов.... Його ніжне серце огорнуло любовю всіх людий, бо всі люди мали стати Божими дітьми.... Його людський голос був мовчаливий, але Його Божий голос шептав дуже виразно: "Бог любить убогих духом,—Бог любить тих, котрі люблять убогих!"

Такий голос, така вістка виходить з Вефлеєму!

⁂ ⁂

Від першої хвилі, як серце Христа почало битися, слава убожества загомоніла під небесами і рознеслася по всій земли.

В убожестві народився Христос, в убожестві Він жив, в убожестві умер. Убожество йшло за Ним від Вефлиємських ясел аж на Голгофту. Убожество підніс до чесноти, Сам практикував убожество,—убожество вчинив драбиною, по якій треба йти до вітчини вічного щастя.

Лиси мали свої нори, воздушні птиці мали свої гнізда, а Син Чоловічий не мав де голови своєї приклонити....

Його Мати убога дівиця в Назареті, Його опікун св. Йосиф убогий робітник-тесля, а сам Христос навіть не народився в бідній хатині, але в холодній, опущеній стаєнці....

З низької Галилеї, з Назарету перейшла Марія зі св. Йосифом своїм обручником, до величавого Єрусалиму, а звідси до царського Вефлеєму, щоби там записатися по наказу цісаря Августа. Кревні їх замкнули перед ними свої двері, а гостинниці були переповнені чужинцями. Не було там місця для них! З болем в серцю, вийшов св. Йосиф з Марією поза місто і зайшов до опущеної нужденної стаєнки....Там народився Христос....

З тої Вефлеємської стаєнки лунає голос Христа: "Бог любить убогих духом,—Бог любить тих, котрі люблять убогих!"

⁂ ⁂

Направду, щасливі є убогі духом, бо їх є царство небесне.

Убогі духом не лакомляться на добро своїх ближних. Вони понад все цінять безсмертні їх душі.

Убогі духом вважають більшої вартости кубок води поданий терплячому братови, чим всі скарби, які той світ може їм дати.

Колиби всі народи і поодинокі люди були убогі духом, то земля булаби брамою до неба,—кріза в економічних відносинах щезлаби як мрака перед сходом сонця, не булоби того утиску богатших верств над біднійшими, справедливість і любов панувалиби в цілім світі, не булоби спорів між клясами в суспільности, один чоловік бувби звязаний з другим узами небесного братерства, а Предвічний Бог дивився на всіх людий з невисказаною радістю.

Убогі духом є завсігди готові поділити свої обильні зайшні добра з тими, котрі їх потребувалиби для удержання сво-

го життя. Вони не визискувалиби праці других, але справедливо надгороджалиби кожний труд.

Убогі духом розуміють бесіду Дитятка з Вефлеєму!

*** ***

Запрошено раз одного славного місіонаря до великого міста, щоби говорив в справі милостині для вдів і сиріт. Шляхта і богачі того міста зійшлися до церкви, щоби послухати його. Зійшлися не тому, що може мали якесь милосердє над бідними, але одиноко тому, що бажали послухати слів палаючих вимовою з уст того славного місіонаря....Настала тишина, коли місіонар вийшов зі захристії. Перейшов поволи через церкву аж до дверий, взяв за руку бідну сироту-дитину, повів її через церкву і з нею вийшов по сходах на проповідальницю....То все було таке несподіване, неожидане, дивне, що невиразний глухий шепіт перелетів через цілу церкву....Бідна сирітка одіта в убогу одежину стояла мовчки якусь хвилину, дивилася на ту велику громаду людий, зі страхом розглядалася, чи не побачить якогось симпатичного виразу очий, а відтак піднесла свої маленькі рученята і закрила ними свої очи....Біднятко плакало....Тим почалася проповідь. То була проповідь чотирох слів! Місіонар зворушеним голосом повторив слова Ісуса Христа: "Ліпше давати чим приймати!"

*** ***

Ліпше давати чим приймати!

Ісус Христос видить, що на світі є люди богаті і щасливі. Але Він видить, що є люди бідні й опущені як ті сироти, що силуються вийти на гору Голгофту з тяжким своїм хрестом на раменах....На тім широкім світі неодин отець веде життя св. Йосифа, життя тяжкої праці і трудів; неодно материнське серце рветься зі жалю за дитиною умираючою з голоду; не одна дитина приходить на світ і дрожить від зимна, бо мама не має чим її оповити; неодна родина надармо просить милостині у кревняків і знакомих, перед нею замикають двері....

Христос входить до тих бідних хатин. Христос відвідує ті бідні родини. Він їх благословить, бо Він видить, як вони в покорі підносять свої руки до неба, Він чує, як вони просять: "Хліб наш насущний даждь нам днесь."

Але той сам Христос входить також до хатів, де мешкають богатші і заможнійші і до них відзивається: "Дітоньки мої, коли любите Мене, то любіть один другого. Щобудь зробите одному з найменших Моїх братів, Мені зробите. Я

дрожав від зимна в Вефлеємськім вертепі, Я дрожу й тепер. Я був голодним в Вефлеємі, Я голодний й тепер. В Вефлеємі Я був одітий в убогі пеленки, Я й тепер убого одітий. В Вефлеємі Я був без хати, Я й тепер без хати....О, дітоньки мої, коли любите мене, дайте спрагненому пити, нагодуйте голодного, приодійте нагого, приміть в дім бездомного, а того вам ніколи не забуду. Щобудь зробите ближньому свому, Мені зробите!"

Так говорить Христос!

Бог любить убогих духом—Бог любить тих, що люблять убогих!

Така гарна вістка,, такий величний голос виходить з Вефлеєму!

——=o=——

Мідяне Алібі *

Отець Константин ще не спав. Був він вже старий віком, а старі люди не можуть добре спати. Шкода було й кластися до ліжка.

Взяв до рук свою улюблену книжку, Гомерову Іліяду в грецькім оригіналі; але й це читання не могло його заняти; занадто був неспокійний. Поклав книжку на широке поручча свого крісла, встав, перейшовся по своїй кімнаті, вкінці станув біля вікна.

Ніч була тиха. На погіднім небі мерегтіли міліони звізд, кидали бліде світло на верх Богородичної церкви, що взносилася за дорогою. Це була його парохіяльна церква. Її стрімка вежа сміло підіймалася в гору, наче вказуюча всім дорогу до небесної вітчини, до Бога.

О. Константин дивився на церкву; це втихомирювало його зволновані нерви. "Піду до церкви, помолюся, подумав собі—Бог пішле мені спочинок."—

Увійшов до середини; богато різблені церковні двері лишив відхилені, не замикав за собою. Блідаве світло місяця наповняло Божий храм якимсь надземським сяєвом. Не треба було світити електрики.

Старенький священик уклякнув і цілком погружився в молитві. Скінчивши молитися, клячав якийсь час. У руках тримав свою вервицю притиснену до грудей. Мир і святий спокій наповняв його душу.

Нараз почув за собою якийсь шелест; Певно хтось увійшов до церкви. Це однак не перелякало його. Він дальше клячав у мовчанню. Він у Божім домі, Бог з ним, чого боятися?

Коли вкінци встав, почув голос, що кликав: "Отче."

О. Константин обернувся і зобачив перед собою незнакомого чоловіка: вигляд його був дикий, волося побурене; в руках

*Алібі (чуже слово, по нашому значить: деінде), це доказ, що особа оскаржена о якийсь злочин, була в хвили сповнення того злочину деінде і тому не могла бути в тім місци, де сповнено злочин.

тримав шапку котрою безнастанно обертав.

"Отче—відізвався знова—хочу сповідатися. Вислухайте моєї сповіди."

"Добре, мій сину—промовив лагідно старенький священик—але це вже далі північ. Чи не моглиби ви прийти завтра?"

"Отче,—відповів скоро незнакомий,—я був у вязници. Там запріязнився я з одним вязничним сторожем, що також був католиком. Він мені говорив, що я можу стати ще добрим і чесним і що по смерти можу піти до неба. О, отче! я хочу очистити свою душу! Хочу йти правою дорогою! Не хочу вже так жити, як давніше жив. О ні! зовсім не хочу. Той сторож казав мені ще, що если висповідаюся зі всіх моїх гріхів, а так по правді, щиро висповідаюся, і як що дійсно постановлю собі до кінця мого життя, поступати примірно і чесно, то мої гріхи будуть прощені, я буду міг дістати розрішення, буду міг зачати нове життя. О, отче!—тут його голос задрожав зі зворушення—я так цего бажаю! Ідучи на желізну стацію до мого трину (поізду) я зобачив отворені церковні двері, і я собі подумав: сам Бог хоче мені улекшити це, щоби я вступив на нову дорогу життя. Отче, прошу вас, вислухайте моєї сповіди!

"Добре, мій сину,—притакнув старий священик,—добре."

Це сказавши завів його до сповідальниці. Каянник уклякнув біля віконця і став сповідатися. Через кілька хвиль чути було серед церковної тишини раз шепіт то знова виразніший голос сповідаючогося. В кінці він замовк, а священик лагідним голосом вимовляв слова розрішення. "Іди в мирі!" заклікав священик, і незнакомий мущина встав.

о. Константин вийшов зі сповідальниці й уклякнув в одній зі задних лавок. Незнакомий відмавляв тимчасом свою покуту. Місячне світло широкою струєю вливалося крізь отворені церковні двері. Посріблювало волосся на сивій голові о. Пароха, злегка, ніжно доторкало його гарного старечого лиця. Священик піднісся з лавки коли незнакомий зближався до дверей.

"Ходім—сказав він до незнакомого, "ходім до Пречистої Діви, щоби випросити Її заступництва. Її Серце повне доброти й милосердя. Вона любить нас більше, чим всі матери своїх дітей. Вона наша найлучша Ненька. Так, Вона буде за вас молитися, вас захороняти. Просім Пречисту Божу Матір, щоби вставлялася за нами."

о. Константин ішов наперед, чоловік за ним. Оба вклякнули перед олтарем Пресвятої Діви Марії й мовчки молилися. По якімсь часі встали і йшли до церковних дверий.

Коли переходили через браму, дався чути перший удар годинника на церковній вежі. Мимоволі і священик і незнакомий затрималися й стали слухати. Як лиш годинник ударив дванайцятий раз, священик сказав: "Північ," та в цій хвили, мов на відгомін його голосу, дався чути з церковної вежі ще один повний, повільний удар. Рука священика судорожно вхопила незнакомого за рамя, а той з переляком споглядав в гору й прошептав блідими устами:

"Тринайцять."

"Тринайцять" повторив священик затривоженим голосом.

Коли незнакомий відійшов, щезаючи в тіни ночі, о. Константин зі свічкою в руках звернувся в сторону церковної вежі. Поволи став він йти вузкими а крутими сходами все вище й вище прямуючи на сам верх церковної вежі. Віддавна ніхто вже не заходив туди. Густе павутиння звисало наче яка занавіса, гласкало його лице мов пальці якого духа; лилики, що від літ заживали тут незаколоченого спокою, тепер сполохані, живо літали й рухами своїх крил порушали волося на голові старенького священика.

Він однак ступав спокійно, все в гору та в гору. Вкінці станув у цілі; при світлі свічки переглянув цілий механізм величезного годинника. Все було на місци, нич не зломалося, все в порядку. Механізм порушався спокійно й стало, нич його не запиняло.

Чувство якогось страху огортало все більше серце о. Константина, коли він сходив крутими сходами в долину. Нич не хибувало....а мимо того годинник вибив тринайцять о півночі. Він добре це чув....Також той чоловік це чув.

о. Константин знов уклякнув помолитися, та мимовільне чувство страху не покидало його. Встав від молитви—"Це був якийсь знак прошептав" прошептав сам до себе.—"Так, це певно якийсь знак. Мушу собі це записати."

У своїй робітні тримав о. Константин в одній шуфлядці в бюрку маленьку нотатку, де записував надзвичайні події. Вернувши з церкви до своєї кімнати, сейчас виймив цю нотатку і записав там так: "14 серпня. Годинник на дзвінници Богородичної церкви вибив о півночи тринайцять разів. Я це чув. Один незнакомий чоловік, котрого я якраз перед тим сповідав, чув це також. Я вийшов на вежу, оглядав годинник, нич не бракувало.

⁂ ⁂

Була це пізна осінь. Одного ранку з поблизькомо міста телефонічно завізвали о. Константина, щоби він приїхав там зараз до суду яко свідок. Ніяких пояснень не подали йому. Це однак його не бентежило. Відповідно до його правих, ясних, чесних засад, одно лиш треба було йому зробити: удатися до суду і відповісти на

питання по правді і так точно, як лиш буде міг.

Саля розправ була повна народу. Як лиш о. Константин увійшов до салі, ціле море лиць звернулося в його сторону. А він ступав по сали спокійно. Його внішний вигляд, повний спокою і гідности підносив його понад цю землю. Його внутрішне совокупления улекшувало йому заховати рівновагу й спокій у кождім положенню. Вступивши на підвисшеня призначене для свідків, спокійно чекав. Сніп соняшних лучів, що впадав крізь горішне вікно, посріблював його сиве волося, озаряв його ніжне, аскетичне лице, що здалека ясніло надземською повагою.

На салі слідне було придушене зворушення викликане непевністю й очікуванням. Товпа ждала зі запертим віддихом.

Адвокат-оборонець промовив:

"Отче Константине, ми хочемо дещо знати про годинник на вашій церковній вежі, Богородичної церкви. Чи в ночі, чотирнайцятого серпня, цей годинник вибив північ якимось надзвичайним способом, чи ні?"—

Ніч, чотирнайцятого серпня! Бог призначив то як знак, отже!

"Так— відповів сейчас—в ночі чотирнайцятого серпня, той годинник вибив тринайцять разів о півночі. Я це собі добре пригадую!"—

Судова саля заворушилася, наче збіже на поли під подувом літного вітру.

"Ви можете добре пригадувати собі цю подію—продовжав оборонець—Але як можете бути так певними що до дня?"

"То було щось так надзвичайного—відповів священик низьким але ясним голосом—що я записав собі те в моїм записнику; крім цего той день я добре замаркував собі в своїй памяти."

"Де ви були тоді, коли ви чули, як той годинник бив години так особлившим способом?" Питав дальше адвокат.

"Я був при церковній брамі—говорив дальше о. Константин, з початку звільна, відтак продовжав скоро, милим голосом, начеби оповідав щось приємного— Я не був там сам один. Якраз я вислухав був сповідь одного чоловіка, і ми стояли разом при брамі тоді, коли на великім годиннику било тринайцять. Він те чув також."

На судовій сали загомоніло, цим разом голосніше. Загальне подражнення кріпшало.

о. Константин чув це, тож сейчас зрозумів, що свідоцтво, котре він складає мусить бути дуже важне. Чувство страху переймало його ще більше. Він був переконаний, що Бог хоче виявити причину, чому так дивно вдаряв мідяний дзвін. Тепер очікував він розвязання того.

Адвокат-оборонець глядів на нього поважно.

"Отче Константин, чи ви пізналиби того чоловіка, котрий був з вами тої ночі в церкві, наколиби ви його знова побачили?"

Старенький священик поважно, з повною свідомістю відповів:

"Там в церкві світла не було. Мимо того, колиби я його так з близька коло себе побачив, я повинен його пізнати."

Адвокат звернувся до судді:

"Світлий Трибунале, я просивби, щоби приведено вязня тут на перед для провірення тотожности особи."

о. Константин споглянув на чоловіка, котрий находився на лаві оскаржених. Коли цего вязня випроваджувано до нього, священик зійшов з підвисшення для свідків, на долину. Оба вони стояли хвилину глядячи собі в очи. Відтак старий священик промовив торжественно:

"Це є той чоловік, котрий приходив до мене до сповіди в церкві Пресв. Богородиці в ночі 14 серпня. Це є той чоловік, котрий стояв зі мною при церковній брамі й чув, як годинник бив тринайцять разів. Я є певний що до нього."

Цим разом на судовій сали не чути було найменшого шелесту. Противно, гробова тишина залягала цілу салю, немовби страх, який огортав о. Константина заволодів всіми слухачами.

Адвокат-оборонець звертаючися до судді і суддів-присяглих промовив:

"Світлий Трибунале, панове Судді-присяглі! Нині рано ви чули зізнання цего вязня, оскарженого о поповнення убійства о півночі чотирнайцятого серпня. Ви чули, як він боронив своєї невинности. Ви чули, що він просив, щоби покликати священика з церкви Пресв. Богородиці, і що той священик може посвідчити правдивість його зізнання. Ви слухали зізнань о. Константина, як він потвердив кожде слово, котре сказав цей оскаржений нині рано."

"Вязень покликувався на це, що він має Алібі; що він був в часі сповнення квестіонованого морду, пятнайцять миль від місця сповненого морду, в церкві Богородиці в Савтборо. Мені здається, що алібі вязня доказане, і всякий сумнів виключений."

"Щож більше мож сказати? Нич. Ми можемо лиш чекати на вирок, і кождий з тут присутних певний того, який той вирок буде."

Судді-присяглі не опускали навіть своїх місць. Найперші з них і прочі одинайцять, повстали зі своїх сіджень і всі, як один, проголосили вирок:

"Невинний!"

Судова сала в мить загомоніла....однак священик і вязень

були на це глухі. Вязень, людина твердого, дикого характеру, серед голосного плачу впав на коліна до ніг о. Константина, підніс свої очи, залляті рясними слезами, і хлипаючи від плачу, так відізвався захриплим голосом:

"Отче, дякую вам! Мені жаль, що я мусів їх просити, щоби післали по вас. Однак, ви отче, були одинокою особою, котра могла доказати мою невинність. Ох, мій Отче, я не міг іти на шибеницю за злочин, котрого я не допустився і тоді я рішився зачати зовсім нове життя! Я мусів просити вас, Отче, о поміч!

о. Константин, нахилившися, підніс його і лагідно промовив:

"Не мені дякуйте, подякуйте Богу! Він, Котрий знає все, Він бачив небезпеку, що вам грозила і Він то так зділав, що той годинник вибив тої ночі тринайцять разів так, щоби ми оба могли на це собі пригадати. Самі бачите, як все сталося згідно з Його намірами.

"Бог станув у вашій обороні, бо Він тішився тої ночі, коли ви прийшли сповідатися і рішилися жити від тепер в Його ласці. Він вас захоронив на це, щоби ви мали можність сповнити це, чого ви так рішучо бажали, заслужити собі на Його царство і дістатися там, коли скінчите вандрівку цего життя. Памятайте на то! Ви не потребуєте вже більше боятися. Ви є в Божих руках. Він це доказав!"

о. Константин підніс свою старечу руку понад похилену голову того чоловіка і—серед тишини, що знова запанувала на сали—зробив знак хреста:

"Іди в мирі, мій сину!" сказав він.

——=0=——

Про Ясла Дитяти Ісуса!

Ясла Спасителя, себто ту так звану колиску, в котрій Дитятко Боже лежало по своїм народженню, переховували довго у Вефлеємі. Це знана річ, що св. Єронім, св. Павліна і інші з тих перших пустиножителів відвідували їх з великими почестями. Та коли Сарацени (монгольські племена) стали грозити своїми нападами, тоді ті ясла з жмутком сіна, на котрім лежав Ісус привезено до Риму, яко столиці християнства. Деякі твердили що це сталося вже в 352 році та вчений дослідник Папа Венедикт XIV-тий, доказав, що ті ясла перенесено до Риму аж в семім віці, в 635 р. саме тоді коли Сарацени вже заняли були Єрусалим і всі інші святі місця та безчестили їх. Славний учений історик кардинал Бароній твердить що в 635 р. одному побожному монахови у Вефлеємі обявився у сні аж три рази святий Єронім, котрий там був похований в 420 р. і поручив тому монахови старатися, щоби по перенесеню святих ясел також і його мощі перенесено до Риму, що дійсно той і виконав.

Тепер ті ясла Господні знаходяться в Римі в церкві Пречистої Діви так званої "Сніжної." На право від великого вівтаря є гарна і велика каплиця, котру власне збудував Папа Сикст V. в 1586 р. на честь ясел Спасителя тому й називається вона "Капличя ясел."

Посередині просто під копулою є дуже дорогоцінний вівтар з кивотом, де також переховуються св. Тайни а від того вівтаря є вхід до другої меншої каплиці, куди згаданий Папа казав перенести тих кілька кусків дерева з Вефлеємських ясел. На вівтарі тім є гарна, мурована плоскорізьба, що представляє новонароджене

Боже Дитя, Марію і Йосифа та двоє звірят, котрі своєю парою огрівають малого Ісуса. До тої каплиці притикає трета, ще менша капличка в котрій переховуються правдиві святі Ясла в скрині в коштовній оправі. Є там і жмуток сіна з ясел, кусок полотна котрим Марія обвинула Боже Дитя, кілька дощинок з колиски Спасителя світа а все то вірні від найдавніщих часів набожно почитають.

Щороку на Різдво переносять сі реліквії торжественно з процесіями з асистою епископів, капітули а навіть і Папи на великий вівтар сеї церкви і зіставляють їх через три дні для пришлодної адорації. І пастухи і королі, жебраки і богачі, дітп і старці, всі поспішають і тиснуться до церкви "Сніжної" Марії, як колись пастушки до Вефлеємської стаєнки та приклоняють свої коліна з покорою і найглибшим вшануванням, уста складають до молитви, перед правдивими яслами Всемогучого Пана Всесвіта.

——=0=——

Цікава

Читаємо в одній книжці, що одна побожна особа була дуже цікава знати, котрих то людий Ісус Христос найбільше любить. Одного різдвяного дня підчас слухання Служби Божої, побачила та цікава на престолі підчас освящення Дитятко Ісуса з трома душами. До першої душі маленький Ісус дуже мило усміхався. Від другої душі, Ісус відвернувся, але що вона через се дуже засумувалася то Ісус і на неї мило глянув. Трету душу Ісус вдарив і відганяв від себе, але вона тому не противилася а все однаково до Дитяти Ісуса покірно і люблячо зверталася. Ся цікава особа ще більш розцікавилась та все продумувала над тим, щоб то таке видіння мало значити.

Незабаром Дитя Ісус зявилось їй знова і стало пояснятп, що на землі є троякого рода душі, котрі Його люблять. Одні Його люблять, але так хитко непевно, що якби Він не потішав їх заєдно, то вонив від Нього відпали. Це та перша душа, до котрої Я завжди мушу усміхатися. Друга душа представляла людий, котрі Мене ліпше і певніще люблять, однак і їх Я мушу хоч час до часу якимсь земським добром потішати, бо інакше впалиб на дусі, тай думалиб тоді тільки про свої клопоти а не про Мене.

Аж ця трета душа була прообразом тих осіб, котрі хоч є в недостатках, терпіннях, смутках та всяких інших журбах, однак не тратять віри й надії, а завжди роблять всьо, що лиш можуть, аби Мені самому подобатися і Мені любов свою заявити. І власне то цих останніх людий Я люблю найбільше зі всіх."

——=0=——

Плащик Ганусі

Особи:

Бабка Ганусі,
Мама Ганусі,
Гануся, (10-літня дівчина).

Ява І.

Мама і Гануся.

(Гануся одягнена в гарний плащик приглядається до зеркала; входить мама і перед зеркалом застає її).

Мама: А! Мала пестійко! Знова тебе бачу, як приглядаєшся до зеркала!

Гануся (змішана): Мамусю, я на себе не дивлюся. Я дивлюся на цей гарний плащик, який мені подарували бабуся.

Мама (сідає): А я думаю, що ця маленька особа, (показує на Ганусю), яку покриває цей гарний плащик, також дивилася на себе і подивляла себе, що так їй гарно в тім плащику.

Гануся (встидливо): Але всі говорять що мені гарно в цім плащику.

Мама: Я тобі вже нераз говорила, Ганусю, що не треба дуже звертати увагу на то, що говорять про твої убрання або про твою особу...Вони так говорять, щоби тобі зробити приємність. То так якби тобі давали цукорки або чеколяду! А я тобі вже нераз говорила, що така пустота в убраннях і строях неподобається доброму Ісусови і Марії....І я все думала, що ти перестанеш так приглядатися до зеркала, чи тобі гарно в новім плащику; я все думала, що ти зробиш маленьку жертву зі своєї цікавости і гордости, щоби дістати від Бога ласку виздоровлення твоєї кузинки Марійки; вонаж така хора....

Гануся (втирає очи): То правда, мамусю, що я обіцяла....А чи Марійці не ліпше?

Мама (сумно): Ні, моя дитино!....А тепер здійми свій плащик і берися до науки.

Гануся (скидає свій плащик і сідає коло мами): Мамусю, я вже жалую того, що я була така горда....Я вже не буду так приглядатися до зеркала....Я думаю, що добрий Ісус мені простить і уздоровить хору Марійку....Я її так люблю! І на це я зроблю маленьку жертву....може вже навіть не буду ніколи вдягати мого гарного плащика....

Мама: Ні, дитино! То булоб прикро для бабусі, що тобі той плащик купила. А до того цей плащик, не тільки дуже гарний, але й також дуже тепленький і треба його носити, щоб захоронитись перед зимном....Тільки уважай, щоб через нього зараз не чепуритися і не заглядати так часто до зеркала....Я тільки того хочу і Господь Бог хоче, щоби ти не любила строїтися; то не добре вистроюватись!

Гануся (ріпучо): Добре, мамусю, я вам прирікаю, що як буду його вдягати, то навіть не подивлюся до зеркала....

Мама (усміхається): То буде дуже добре моя Ганусю!

Гануся: Мамусю, чи Марійці буде ліпше нині вечером?

Мама (сумно): Може....Один Бог знає....

Ява ІІ.

Попередні і бабуня.

Бабуся (з листом в руках і дуже зворушена): От тут новинки від нашої хорої Марійки. Тут лист від її мами....

Мама (встає): Ах, мій Боже! Щож вона пише?

Бабуся: Возьми і читай! (дає лист).

Мама (читає): "Нашій дорогій слабій дитині щораз гірше. Лікар уважає, що нинішна кріза буде рішаюча і що доперва цього вечера він зможе щось певнішого сказати. Я смертельно стревожена...." (відкладає лист). Бідна мама! Доктор певно приготовляє її на страшний випадок, на смерть хорої її дитини.

Бабуся: Але може бути, що кріза буде щаслива....Можна ще надіятися!

Гануся: О так, мамусю, надіятися! Марійка буде здорова, я того певна! Вона напевно буде здорова!

Мама: Коби Бог так дав, моя дитино!....Якби воно не було, але я піду її побачити і потішити засумованих родичів. (вдягається).

Бабуся: Добре зробиш, коли сповниш цей християнський обовязок.

Гануся: Прошу вас, мамусю, возміть мене зі собою.

Мама: Ні, моя дорога Ганусю! Тобі булоби там нудно; а Марійка дуже хора і її дуже прикро, коли її докучається. Лишися тут з бабкою і будь чемна і добра! (обіймає Ганусю і відходить. Бабуся сідає; Гануся бере грубу книжку з образками і сідає коло бабусі).

Ява ІІІ.

Бабуся і Гануся.

Гануся: Бабусю, прочитайте мені якусь гарну історію з вашої

великої книжки, щоби я не нудилася.

Бабуся: Певно, певно....Подай-но сюди цю книжку! (Гануся дає). А якої ти хочеш історії?

Гануся: Яку-будь, бабусю. Яку ви хочете....

Бабуся (бере окуляри, накладає на ніс і отвирає книжку): Добре. Я прочитаю тобі історію життя святого Мартина....Ти не чула ще її?

Гануся: Ні, бабусю!....Ану, покажіть наперед образок! (Бабуся показує образок в книжці. Гануся дивиться якийсь час): А тепер прочитайте, що є написано під образком!

Бабуся (читає): "Святий Мартин був римським жовніром. Як ще не був охрещений а був поганином, стрінув одного дня на дорозі бідного жебрака, котрий був дуже бідно убраний і просив о милостиню. Святий Мартин не мав що іншого йому дати, тому взяв свій плащ, поділив на двоє і дав половину нещасливому жебракови. Слідуючої ночі підчас сну видів Мартин Ісуса Христа одягненого в плащ, яким він покрив жебрака і почув рівночасно як Ісус говорив до Ангелів, що його окружали: "Мартин ще не є охрещений, а вже покрив мене своїм плащем." Він зрозумів тоді, що Спаситель обявив йому, щоби потвердити ці слова: "Що ви зробили одному з менших моїх, то ви мені зробили...."

Гануся (перериває): Якто, бабусю? Коли щось дається бідним, чи то так якби давалося то самому доброму Ісусови?

Бабуся: Так-так, дорога Ганусю!

Гануся: А то приємно для Ісуса?

Бабуся: О, певно! Дуже приємно!

Гануся: Але святий Мартин певно дуже був змерз сам, як дав половину свого плаща тому бідному?

Бабуся: О, певно, що змерз....

Гануся: Бабусю! А то що він зробив, чи то була жертва?

Бабуся: Так, Ганусю, то була велика жертва.... (Гануся плаче). Що тобі, дитино?

Гануся: Я думаю про мою хору кузинку Марійку.

Бабуся (сама зворушена): Будь спокійна....Возми свій плащик і йди на маленький прохід. То тобі поможе і не будеш скучати....А може й маму стрінеш по дорозі....Але не йди далеко від дому!

Гануся: Добре, бабусю....Я незадовго верну і тоді помолимося перед образом Матери Божої за уздоровлення нашої хорої Марійки.

Бабуся: Гарно. А я зараз буду молитися за неї.... (Ганя вбирає плащик обернена від зеркала і виходить).

Ява IV
Бабуся.

Бабуся (молиться пару хвиль з молитвенника; потім говорить): Я сама мало не заплакала, коли виділа як Гануся плаче за Марійкою. Бо хто знає, чи вона вийде з цеї тяжкої слабости.... Лікарі стратили надію....А навіть, якби сили вернули до неї, то вона не буде цілком здорова....Все буде хорувати на голову.... Я того не хотіла говорити мамі Ганусиній....Ах! говорячи по людськи, здається нема виходу для маленької Марійки....Але я маю довірє до Бога! Помолимося з Ганусею до Матінки Божої, коли тільки поверне. Може Бог вислухає молитви маленької Ганусі....Вона твердила перед мамою, що Марійка буде здорова... Мені здається, що вона думала щось особлившого, коли питала мене про то милосерне діло святого Мартина...Коби тільки розірвалася троха на проході...Ще буде мати час плакати, коли маленьку Марійку Бог схоче забрати до себе...Най діється воля Божа! (Йде перед образ Матери Божої і засвічує лямпочку, клякає і молиться тихо. По якімсь часі встає і хоче вийти; в дверах стрічає Ганусю без плаща. Підчас молитви бабусі музика може тихо грати побожну пісню).

Ява V
Бабуся і Гануся.

Бабуся: А! Вже вертаєш, Ганусю? Так скоро....А деж твій плащик?

Гануся (зворушена): Я його не маю....

Бабуся: Чи хто від тебе взяв його?

Гануся: Ні, бабусю, мені ніхто його не взяв. Я сама його дала.

Бабуся (живо): Ти дала свій плащик? А кому?

Гануся: Бабусю, я дала його одній маленькій дівчинці, що не мала жадного плаща, і була дуже змерзла. Вона мені казала, що її татуся забили на війні, коли він воював за рідний край, за Україну,—а тепер її мама дуже бідні і не мають за що купити їй плащика....Бабусю, я дала їй той свій плащик, щоби дістати здоровля для Марійки....Я цілком того не жалую, тільки мені прикро, що я так зробила без вашого позволення. Бо цей гарний плащик ви мені купили і він коштував вас богато.....Але за то це велика жертва!, і Господь Бог вислухає моєї молитви за Марійку, правда,

бабусю? (починає плакати, бабуся пригортає її до себе).

Бабуся: Успокійся, Ганусю! ....А скажи мені як то було?

Гануся (спокійнійше): То так було, бабусю: Коли я була вже коло церкви, я побачила там одну бідну дівчинку, що не мала ані панчішок, ані капелюшка, ані плащика, і була дуже змерзла. Тоді я собі пригадала про святого Мартина і собі подумала: якби я зробила жертву зі свого плащика, то може добрий Ісус уздоровить мою хору кузинку Марійку. Але я не хотіла ділити на двоє мій плащик, то я дала цілий тій бідній дівчинці і сказала до неї: "Возми цей плащик від мене, але за то ходи зі мною до церкви помолитися за мою хору кузинку Марійку, щоб вона не вмерла." Тоді ми обі вступили до церкви, уклякнули перед образом Матінки Божої і відмовили там три рази Богородице Діво....А потім я вернула до дому. (починає плакати): Скажіть, бабусю, чи я добре зробила? Чи Марійка за то буде здорова?

Бабуся (гладить її по голові): Певно, певно, що ти зробила гарну жертву, котра є мила для доброго Ісуса....Але то не добре, що ти так зробила без позволення....Видиш, Ганусю, то що діти мають, як одіж або щось иншого вартісного, то належить до родичів і діти не можуть самі тим розпоряджати. Я булаб дуже зла на тебе, що ти дала свій гарний плащик другому без мого позволення або без позволення мами. Але тому, що ти то зробила для великої цілі, бо поратувала сирітку, якої тато згинув за рідний край, за Україну; тому що ти то зробила яко жертву для доброго Ісуса, я тобі прощаю і сподіюся, що мама також тобі простить. Але на другий раз так не роби без позволення родичів....От хтось вже йде....Певно мама....А то буде знак, що Марійці ліпше....

Ява VI.

Мама (весело): Добра новина! Марійка мається ліпше! Криза минула! Отвираючи очи Марійка пізнала нас усіх і навіть дуже виразно говорила до нас....

Бабуся (не довіряючи): Коби то не здавалося тільки....О, коби-то вона вернула цілком до здоровля!....

Мама: Лікар що від пару годин не відступав від Марійки, твердить, що небезпека минула; він запевняє, що Марійка буде цілком вилічена.

Гануся (скаче і плеще в долоні): О то я добре знала! Я знала, що вона буде здорова! Добрий Ісус вислухав мою молитву і молитву тої бідної дівчинки.

Мама: Якої бідної дівчинки?—Ганусю!

Гануся: Тої, котрій я подарувала мій плащик.

Мама (до бабусі зі здивуванням): Як? Вона подарувала свій плащик?

Бабуся: Так-так! Зробила так як святий Мартин

Гануся: Мамусю, прошу не сварити на мене, що я зробила то без вашого позволення. Але то було для Марійки!....О! Яка я вдоволена, що я зробила цю жертву, щоби тільки Марійка була здорова!

Бабуся: Я тобі куплю инший плащик, цілком подібний до тамтого....

Гануся (живо): Я не хочу нового плащика, бабусю! Я тоді не моглаби зробити знов правдивої жертви, а Марійка моглаби знов захорувати.

Мама: Так-так! Гануся правду каже....Вона буде носити свій старий плащик; він є ще добрий і теплий. А ту жертву, яку вона зробила для Ісуса за виздоровлення Марійки, Господь Бог вже нагородив, бо привернув здоровле Марійці; а і для Ганусі та жертва принесла користь, бо не буде вже гордуватися і не буде так часто заглядати до зеркала....Правда, Ганусю?

Гануся: Так, мамусю! (мама обіймає Ганусю, а Гануся цілує її руку).

———=0=———

Українці Мученики

Володова (Продовження).

Начальник Тур, думав, що на морозі остигне те завзяття людий та що по кількох днях такої облоги церкви, люди розійдуться домів а тоді він зможе виконати розпорядження Громеки і спровадити батюшку на попівство. Тому послав звіт, що уніяти заховуються спокійно і не ставлять йому ніяких перешкод.

Та вже четвертий тиждень минав і начальник стратив надію заінсталювати там батюшку, бо бачив, що нарід непохитно готов був навіть з найбільшими пожертвами сторожити коло церкви та боронити її від схизми. Начальник був тоді змушений післати правдивий звіт про положення в парафії і просив інструкції як має дальше поступати. Громека відіслав звіт Тура до Коцебуе, а сей вислав до Володови якогось Баранова з порученням пильно розслідити справу і взятися до енергічних способів для привернення порядку.

Баранов оскаржив Тура за надто поблажливе поступування з населенням і спровадивши з Люблина дві сотні гузарів та дві сотні російських козаків, приказав Турови рішучо розігнати вірних від церкви а сам відїхав зі звітами до Варшави.

Кінниця пішла в наступ на людий згромаджених (враз з жінками і дітьми) довкола церкви. Безборонні цивільні люди не могли і думати про якусь оборону, ніхто з них не мав навіть пáтика в руках ані не зігнувся до землі по камінь. Всі повклякали, співаючи релігійні пісні та пригортаючись до своєї мами церкви, всі були готові там життя своє мучеництвом скінчити. Кінноточки зі шаблями і нагайками кидались на безборонних селян клячучих чи лежачих і користаючи з такої легкої нагоди до воєнних пописів, тратували їх кіньми, били їх нагайками, рубали шаблями. Всі були ранені, покровавлені і жалісно стогнали-зойкали.

По такім скатованню людий отаман кінниці дав приказ віддалити женщин з дітьми від мужчин та виволїкти їх за паркан. Тоді вояки хапали, тягнули і підносили жінок чи дітий тай наче якісь сніпки перекидали їх поза паркан, де другі салдати хапали їх і били, щоб не допустити їх назад до цвинтару. Инші жовніри повязали мужчин і пігнали їх до повіту, де на приказ Тура мали всі скатовані мужчини підписатися, що віддадуть ключі церкви, перепросять батюшку і вже не будуть йому перешкаджати правити

богослуження після нових, московських обрядів.

Хотяй вже зайшла ніч, однак вона нікому не принесла відпочинку. Доки нарід ще є незломний і сильний духом та вірою, доти і ворог не хоче зложити оружа та своїми нагайками троха попустити. Отже там коло повітового уряду, при світлі вогню, повтаряється на приказ Тура бичування й так вже побитих селян, котрих по черзі питали, чи приймають православє, а потім по відмовній відповіди простягали на снігу і били. Наситившись видом крови мучеників, казав Тур повязати їх як худобу та заволочити до тимчасових вязниць, де передтим сказав маляреви понамальовувати на стінах види чортів.

Туди приплентавсь до них батюшка і став поясняти мученикам, що по смерти чекає їх пекло з чортами за то, що вони вперто тримаються "польської віри," як то звичайно Москалі любили називати віру греко-католицьку.

Спокійно перенесли люди на собі всі ті катування і упокорення і ані один з них не сплямив свого імени підписом на православє. Казали, що їм миліще і певніще було в товаристві тих намальованих чортів, як правдивих живих чортів, котрі вже тут на землі невинних людий мучили

Слідуючого дня начальник нагнав половину скатованих мужчин домів, а другим казав позаковувати в кайдани руки і ноги, зібрав фіри і в супроводі кавалєрії відіслав їх наче розбійників до тюрми в Білій.

Славний кат Губанєв засудив їх і так вже виголоднілих на кілька днів посту, а потім відвідував їх щоденно та все казав козакам бити їх і знущатися над ними кричучи: "Принайменше відібю на вас той хліб царський, що їсте тут, ви дармоїди." Неодин відповідав, що волівби з голоду вмерти, як тут на царськім хлібі бути, а таких він казав бити і кровавити до безтями. Заборонив їм зміняти білизну, а коли кат завважав на котромусь з мучеників білу сорочку, що йому подала жена тюремного сторожа, або хтось зі співчуття в ночи виполокав йому її, то сторожа Губанєв прогнав зі служби а доглядача тюрми покарав ізза співчуття для мучеників.

Підчас того як Губанєв так поводився з володавськими мучениками в тюрмі в Білій, то у Володові Тур з гузарами, козаками і стражниками нищив їхні господарства і працю. Худобу, дріб, збіже, і т.д. забирав для кормлення численного війська а господарські знаряди продавав жидам за безцін на ліцитації а за ті гроші потім купував у жидів для війська горівку, папіроси і инші кухонні присмаки. Як инші парафаії такі і Володова виглядала потім наче по якім татарськім нападі. Ось спис деяких володовських мучеників:

1.) **Федор Ципулович,** що не хотів віддати москалям церковних ключів, так був побитий на приказ Тура, що в тяжких муках за кілька днів життя своє мученичe скінчив, прощаючи своїм ворогам. Його жену **Анну** били безмилосердя а потім враз з немовлятком замкнули в тюрмі в Білій.

2.)**Пилип Очкус** побитий Москалями вмер третого дня серед жостоких мук і болів полишаючи жену і двоє дітий.

3.)**Василь Очкус,** побитий вмер скоро мучеником в тюрмі в Білій.

Побили також богато женщин, котрі не хотіли своїх дітий в батюшки хрестити.

4.) Геройська **Анна Анисевич** дістала за то 350 зелізних нагаїв і цілий рік з дитятком покутувала в тюрмі.

5.)**Христина Величук,** була так збичована, що з болів завмерла та лікар якось відратував її і через пів року в шпиталю мучилася. Інші мами дітий своїх поховали або і самі десь перед Туром, наче миши перед котом, враз зі своїми немовлятками позникали.

В глиб Росії вивезені були отсі!

1.**Лаврантій Анисевич,** 2. **Матей Анисевич,** 3. **Теодор Плиска,** 4. **Яків Калінський,** 5. **Павло Кравчук,** 6. **Лаврентій Ципулович,** 7. **Теодор Коляда,** 8. **Сильвестер Крицюк** а в селі позіставали їхні збиті жінки з виголодніли діточками на зруйнованих господарствах.

——=0=——

Різдвяна Радість

——o——

Подія, яку подається, сталася в Злучених Державах, в місті Мілвоках, перед яких 15 роками.

Одна жінка накупивши для дітий потрібних річий на Різдвяний Святий Вечер вертала домів. Переходила побіч церкви посвяченій Божій Матери. Докладнійше сказавши була це церква св. Вервиці (Holy Rosary Church). Вже хотіла минути церкву, але якась невидима сила затримала її. Оглянулася, але не виділа нікого й нічого, що моглоби її задержати. Пробувала поступити вперід, але на дармо. Хотіла завернути і взяти иншу дорогу до дому, але й то було неможливо. Не могла порушитися в жаднім напрямі, з виїмком в напрямі до церковних дверий. Довго ваталася чи ввійти до церкви. Вкінці поконала себе і ввійшла до середини. Щож там

побачила? Побачила велику громаду осіб, що чекали в своїй черзі, щоби приступити до св. сповіди. Жінка помолилася і сіла в лавку, Не мала одначе бажання приступити до св. сповіди.

Три рази пробувала вона вийти з церкви. Вже була коло дверий, але та сама сила не позволяла її вийти з церкви. По останній пробі вернула назад до лавки.

Люди висповідавшися і помолившися виходили з церкви. Вкінці всі люди вже вийшли, а вона одна лишилася.

Священик вийшов зі сповідальниці і звернувся до закристії. Жінка вийшла з лавки, підійшла до нього і сказала йому, що не бажала сповідатися, коли ввійшла до церкви, а тепер не може вийти, бо якась невидима сила спинює її. Священик поручив її, щоби поконала свої чувства і приступила до св. сповіди. Вона сповнила то радо і щиро. По сповіди запитав її священик, чи не мала вона якоїсь особлившої набожности. Жінка відповіла, що не пригадує собі, щоби мала якусь особлившу набожність, хиба то одно, що ніколи не занедбує відмовляти кожнього дня кілька "Богородице Діво."

Відтак вийшла вона з церкви без трудности і вернула домів.

Різдвяна радість наповнила її серце!

Марії не приняли в Вефлеємі! Не приняли Її Сина Ісуса, що мав народитися! Але Марія приготовляє місце для свого Божого Сина в серцях чистих і невинних.

Марія, Божа Мати, надгородила згадану жінку за то, що вона ніколи не занедбувала своїх щоденних молитов, а передусім, що в Її честь відмовляла "Богородице Діво." Серце тої жінки Марія приготовила на приняття Її Сина Ісуса!

В день Різдва Христос перебував в її серцю!

Вона приняла Різдвяне св. Причастє!

Велика була її Різдвяна радість!

——=0=——

ЧИТАЙТЕ НАШУ ПЕРЕПИСКУ

Для Бога—на сторожі

В 1856 році, епископ з Нансі (Nancy) а відтак архиепископ Парижа, Преосвященний Дарбоа (Darboy) написав до головного військового ґенерала, щоби той був ласкавий прийти до нього на приватну розмову у одній важній справі; не згадав одначе який буде предмет розмови.

Запрошення було коротке і виражало дещо затрівоження.

Ґенерал навіть не міг думати, що може прийшов день, в якому він мавби підписати жорстокий вирок на якого священика, а може й на самого епископа..

Ґенерал увійшов до епископської палати, де епископ приняв його у своїй приватній кімнаті і представив йому відразу справу, задля якої попросив його до себе:

Молодий жовнір, кінноточик, зі служби ґарнізону, приходив пару разів в тижни до катедри і заховувався якось дивно. Через церкву переходив поволи, поважно, деколи затримувався якийсь час коло дверий при вході, деколи коло якогось образа. Часами цілу годину стояв непорушно звернувши очи на престол або на якийсь образ уміщений на переді....Постава молодого жовніра все була поважна, повна гідности, а ніколи ані одно слово не вийшло із його уст. Все стояв і здавалося не звертав уваги, що діється на богослуженню від початку до кінця. Захристіянин, що обсервував його, підозрівав о якийсь злочин, о якусь Божу образу. Свої здогади представив старшому головному захристіянови і оба взялися добре уважати на молодого жовніра. Не відкрили одначе нічого,

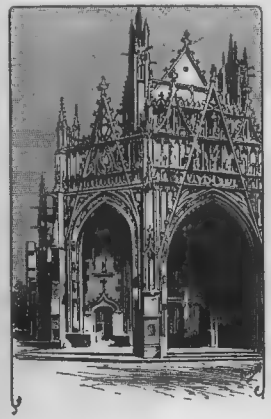

но все таки сказали про це одному священикови. Священик одного дня зблизився до жовніра і спитав його делікатно, чи він не хотівби сісти і показав йому місце, котре мігби заняти. Жовнір чемно і щиро подякував за запрошення і сказав: "Я й так нікому не заважаю!".... Мимо того нагляд продовжався, але завсігди без наслідку....Захристіяни, дяки, і старші браття почали вже видумувати ріжні історії що до його поведення....Гарний вигляд молодця, його поважне заховання, його побожність природна і непоказна, ніяк не могли заспокоїти тих, що його наглядали....Вони підозрівали його про якийсь злочин....

Про це повідомлено епископа.

Епископ упевнився про правдивість випадку, але не міг найти причини дивного захованняся жовніра. Уважаючи, що то може бути важною справою, він думав просити помочі військової власти. Але маючи приятеля на великім військовім становищі, головного ґенерала, попросив його до себе, щоби з ним обміркувати справу; не хотів, щоби в разі якихсь злочинних відкрить впала ганьба на військову славу....

Ґенерал цілком не знав про пильне ходження того жовніра до церкви. Його здивования було не менше як здивования епископа.

Зараз послав він посланця до катедри з письменним порученням привести жовніра до епископської палати. Колиби не було там молодця, то чекати пару годин; колиби не було того дня, то мав посланець піти другого дня до катедри.

По трох годинах ґенерал знова ввійшов до епископської палати. Коли переходив через подвірє, видів посланця зі згаданим жовніром....Жовнір здавалося був трохи занепокоєний.

По кількох мінутах станув перед епископом і ґенералом.

Молодець мав 23-24 роки; лице без заросту, свіже, благородне; погляд виразний, смілий, спокійний; голова відкрита; з певною гідністю зносив погляди, що старалися розслідити його думки....

По короткій мовчанці відізвався ґенерал:

"Ми не маємо тобі нічого закинути, хлопче, ти ту не є перед суддями. Епископ і я бажаємо тільки знати, щоби ти нам цілком отверто сказав, чому ти переводиш в церкві безперестанку 4-5 годин то ходячи, то сідаючи, то розглядаючися...."

"Перепрашаю, пане ґенерале, я перебуваю тільки дві години в церкві і я тільки стою;"—відізвався спокійно жовнір.

"Це маловажне для нас кілько часу ти в церкві перебуваєш, як також, чи там тільки стоїш....Але не бійся, хлопче, і відповідж без вагання: що робиш в церкві?"

Молодий жовнір усміхнувся і звернувшися до епископа відповів з чарующою простотою:

"Ваша Ексцелєнціє! Я є сином бідного виноградаря над берегами Дордонь (Dordogne). Заледви умію читати і писати. В селі маємо доброго старенького о. пароха, що кождого вечера по дневних працях збирають в куті церкви молодців від 16 до 20-літних. Инші можуть також приходити, але тільки мущини. О. парох не говорять тоді проповіди, але так балакають з нами, питаючи про наші потреби, про наші пляни; дають нам вказівки, вислухують наші трудности і приймають від нас наші обітниці.

Одного вечера, в часі коли у нас зривають вже виноград, сказали до нас так:

"Діти! Все робіть щось для Господа Бога! Коли ваші кошики є повні грозен винограду, дайте з того вязочку якійсь бідній особі на дорозі. Коли ви будете ремісниками, посвятіть від часу до часу одну годину праці для Господа Бога. Направте щось в церкві, чи крісло чи лавку, зробіть якусь малу роботу на площі коло церкви.... Яке не булоби ваше заняття, ви все зробіть щось для Господа Бога! Будьте милосерні! Памятайте, що Господь Бог дивиться на вас і благословить найменше навіть діло зроблене для Нього!"

Я собі тоді подумав: В селі я можу все щось зробити для Бога: можу дати пару вязочок винограду якійсь бідній особі або щось помочи для церкви.... Але при війську що я дам Богу?....І коли я вже був у війську, я сказав до себе: Я маю дати Богови щось із моєї жовнірської праці, з мого обовязку сторожа. Бо я часто стою на варті....І так я роблю. В домі Божім через дві години я стою на варті; в мовчанці стою та думаю про мої поручення."

"Які поручення?"—запитав ласкаво ґенерал.

"Ті, які Бог посилає мені і які часто приходять до моєї душі через молитву, часто також через церковний спів, а найчастійше через маєстатичне мовчання в церкві. Я в церкві є для Бога, і наш старенький о. парох будуть з того задоволені...."

Епископ піднісся, взяв молодого жовніра за руку і поцілував його в чоло..—

Та подія правдива. Але містить вона велику науку для кожного з нас!

Все зробім щось для Господа Бога!

———=0=———

Богатий Юрцьо.

———o———

-"Ах, тату! Як я хотівби бути так богатим, як деякі хлопці, що ходять разом зі мною до школи. Вони мають дуже дорогі забавки і дуже дорогі убрання!"—Так говорив Юрцьо.

"Я знаю це, Юрцю!"—сказав тато, але нагло запитав: "Слухай, Юрцю, кілько ти хотівби за свої ноги?"

"За мої ноги?— спитав здивований таким питанням синок.

"Так—так! За твої ноги! А до чого ти їх уживаєш?"

"До чого? Ходжу, бігаю ними, скачу, граю галку, і так дальше...."

"Гаразд!"—сказав тато. "А чи не хотівби ти їх продати за десять тисяч долярів?"

"О, ні!"—відповів сміючись Юрцьо.

"А за свої руки чи не взявби ти десять висячів долярів?"

"О, ні, тату!"

"То може продавби ти свій голос? мені говорять, що ти досить добре співаєш, ну, і я знаю, що ти вмієш говорити....Чи не продавби ти його за десять тисячів долярів?"

"Ні!"

"А своє здоровлє не продавби ти за десять тисячів?"

"Ні!"

"А твій слух і смак чи не вартують по пять тисячів?"

"Певно, що вартують!"

"А кілько вартують твої очи? Чи продавби ти їх за пятьдесять тисячів, щоби потім бути сліпим на ціле життя?"

"О! За нїщо в світі не продавби їх!"

"Але подумай, Юрцю! Пятьдесять тисяч долярів то гроші! Чи направду ти нехотівби взяти за них тільки гроший?"

"Ні, тату!"

"Але вони варґують тільки!....Але ходи сюди!"—і тато взяв папір і олівець та почав писати:

Ноги	$10,000.00
Руки	10,000.00
Голос	10,000.00
Слух	5,000.00
Смак	5,000.00
Здоровлє	10,000.00
Очи	50,000.00
Разом	100,000.00

"Видиш, Юрцю, ти вартуєш сто тисячів долярів, а може й більше....Тепер йди побігай собі, бався, скачи, грай галку, смійся і слухай як твої товариші сміються. Будь веселий! Дивися своїми пятьдесять-тисячів-доляровими очима на ті гарні річи, що довкола тебе. А вертай на обід з добрим апетитом....А потім подумай, який ти богатий!"

Тої науки Юрцьо ніколи не забув....А коли побачить каліку або сліпця, тоді розуміє найбільше, як він богатий. Тоді дякує Богу за всі добродійства Його!

—=0=—

ЖИТТЯ СВ. ҐЕРАРДА

—0—

Розділ третий
Божевільний Христа ради

Коли читаємо у святім Евангелію про страсти і смерть Ісуса Христа, то мабуть нічого не робить на нас так глубокого та сумного враження, як це страшне пониження, якого дізнав Ісус від Ірода. Цей гордий цар, мав, можна сміло сказати, найбільшу участь в терпіннях божественного Спасителя, мимо того, що він Його, ні на смерть не засудив, ні до креста не прибив, ні терням не вінчав. Пилат, щоби позбутися клопоту, післав Ісуса до Ірода. Як лиш цей довідався, кого має перед собою, дуже втішився, бо сподівався, що Христос зробить перед ним яке чудо. Був це чоловік зіпсутий, охочий до розривок та ласий на новинки. Ісус не то, що не заспокоїв його цікавости, але не хотів до нього й слова промовити. Це так Ірода розлютило, що він, щоби пімститися на Спасителеві, проголосив Його божевільним і обходився з Ним, як з людиною, що стратила уживання розуму.—О Предвічна Мудросте Бога! Як далеко Ти посунула до нас свою любов! Щоби нас навчити правдивої мудрости, Бог хотів стати глупотою;—Щоби ще більше висміяти Христа, Ірод приказав Його убрати в білу одіж та відіслав Його до Пилата.

Певно, що ні бичування, ні вінчання терням не було для Сина Божого таким болючим терпінням, як це глубоке пониження. Тому то цей поступок злобного царя, робив таке сильне враження на деяких святих, що вони, щоби хоч в части задосить учинити Ісусові

за цю тяжку обиду, хотіли й самі добровільно уходити перед світом за божевільних. Радо зносили це упокорення, щоби лиш тим більше бути подібними Христові.

Як лиш Ґерард дочитався у своїй улюбленій книжочці до цьої події, зробила вона на нім таке велике враження, що він запалав бажанням усьої душі, щоби статися подібним до пониженого й упокореного Спасителя. Він сейчас постановив собі вдавати божевільного і старався усіма способами, щоби його всі за такого мали. При всякій нагоді поступав начеб був несповна розуму.

Прийшлось йому з цього приводу немало натерпітися. Богато лекше приходиться людині терпіти тілесні муки, чим душевні. Хто з нас не волівби не знати які болі зносити, радше чим пониження й упокорення. А найбільше вже мабуть тоді, коли він є свідомий що його уважають за божевільного, відбирають йому честь і славу, та обходяться з ним наче з нїмим сотворінням. Ґерард це все терпів добровільно й радо, з любови до Розпятого Спасителя. Мабуть за цей то геройський вчинок наділив його Господь опісля так великою мудрістю, що він розвязував найтрудніщі богословські питання.

Не довго треба було вдавати божевільного, щоби перед усїми уходити за такого. Ледви чи минуло кілька днів, а вже наш молодець стягнув на себе увагу більшої части мешканців Муро. Одні насмівалися з нього, инші знова жалкували його та боліли над його станом. Всї однак, навіть і домашні вірили, що він в дійсности зійшов з ума. Нікому й на гадку не прийшло, щоб він лиш вдавав.

Найбільше потіхи мала з цього дітвора. Було йде собі куди, так діти й висипляться роєм на вулицю. Шарпають його, тягають за одіж, кидають в нього камінням, насміваються з нього й обкидують болотом. А він не боронить ся, не втікає, але противно усміхається тай заохочує збиточників, щоб з ним виробляли, що лиш їм подобається.

Мабуть вже найбільше терпіла з того його мати. Бувало як гляне на нього, то лиш руки заломить. Цей упокорюючий стан дитини тяжів на ній більше, як на нім самім. Коли він поверне нераз домів оббитий, заболочений, обідраний, то бідна Христина з жалю лиш заллється гіркими сльозами. А йому це все байдуже. Противно, він тішиться, що коштом своєї власної слави може справити приємність і дітям на вулиці і Ісусові, з любови до Котрого він це робив.

Одного дня переходив дорогою та побачив веселу юрбу хлопців, що забавлялись.

—"А гей-но!" крикнув до них, "ходіть, хлопці, та справимо Богові маленьку приємність." При тих словах положився на зем-

лю, казав собі звязати руки й ноги та в цей спосіб волочити себе дорогою, аж до означеного місця. Розуміється, що веселим збиточникам не треба було двічи говорити. Просьбу його сейчас виконано. Дорога була не рівна й камениста, і його голова, лице та ціле тіло покрилися сейчас ранами. Колиж хлопці глянули на нього в такім стані, аж остовпіли. Мимо його усильного прохання, не хотіли його дальше тягнути. Його одіж була подерта на шматки а кров плила обильно з ран. Перестрашені хлопці повтікали.

Иншого разу, було-то другого або третього тижня Великого Посту 1747 року, побачив на улиці гурток дітий, що кидалися снігом. Приступив до них та приглядався їхній забаві. В тім прийшло йому на гадку, щоби дати їм нагоду добре набавитись та розвеселитись. Казав себе привалити снігом. Діти не дались довго просити. Кинули його на землю та миттю насипали на нього купу снігу. В тім надійшла його мати. Як побачила, в якім стані знаходиться її син, так і залилась сльозами. Ґерард успокоював як лишень міг, розболілу матір, а в душі тішився, що міг так совершенно удавати божевільного. Сусідам знова, що жалували його, відповідав: "Це ще нічого. Це всьо з любови до Ісуса, що з любви до нас хотів уходити за божевільного."

Це його удавання божевільного довго не тревало. Всього около три тижні. Вже в половині Великого Посту, положив тому кінець—хотяй не звласної волі. Якщоб це було від нього залежало, то він бувби ще довго продовжав, але його спровідник, що знав усю правду, приказав йому заперестати вироблятн такі дива і заборонив йому на дальше вдавати дурного. Цей приказ спровідника положив кінець його божевіллю. Він знав, що послух справляє Богові більшу приємність, як не знать які жертви.

Слідби ще згадати о двох чудах, які сталнсь в той час за його посередництвом. Одного дня переходить він вулицею коло хати Йосифа Джіюляні, аж чує, в хаті дитина голосно плаче. Входить в хату й питає, що це дитині сталось?

—"Ой нещастя тай годі," відповідає заклопотана мати. "Вже десять днів, як дитина попарила собі окропом плечі і груди. Я намастила рани оливою і приложила воску, але вони й не гадають гоїтися, а ще гірше ятраться. Малий кричить як день так ніч."

—"То нічого," відповідає Ґерард, якого немало зворушили терпіння дитинки. Він не був чулий на свої власні болі, але терпіння инших зворушували його до сліз. Положив дитині на попарені місця свої руки та впевняв її матір, що дитина скоро виздоровіє. І справді, в кількапайцять годин опісля, не то, що ввесь біль устав, але й з ран ні знаку не осталось. Це було очевидне чудо.

В короткім часі по цій події переходив він вулицею, де будівничі ставили хату. Всі там були в не аби якім клопоті. Приходилось залишити хату не докінчену, бо взяли злу міру, коли різали дерево, а коли прийшлось закладати сволоки, показалось, що вони о много закороткі. Ґерард приступив до них і питає:

—"А що тут сталося?"

—"Та от що," відповідають йому будівничі, і оповіли йому свою помилку.

—"Якщо сволокі закороткі," каже Ґерард, "то очевидно, що треба їх натягнути." На таку його мову будівничі голосно засміялись, думаючи собі: от божевільний, сам не знає що плете: начебто дерево далось натягнути як тісто. Та Ґерард не думав жартувати і казав їм, щоби зробили так, як він їм каже. Ті, щоби зробити йому приємність, послухали його. Взяли шнури, привязали до обох кінців сволка і почали тягнути, підчас коли Ґерард молився. Коли потягали шнурами через кілька хвиль, пробують сволок, аж ось чудо! він пристав на своє місце начеб був до міри втятий. Так всі сволоки понатягалися, а Ґерарда мали у великій пошані, як дійсно святого.

Ось, що то може молитва з повним дорірям! Сильний той, хто всю свою надію покладає в Бозі, Який всьо може. Ми будемо свідками ще не одного чуда, яке ділав Господь за посередництвом Ґерарда. Він знова зі своєї сторони, так сильно вірив у поміч Божу, що йому видавалося неможливим, щоби Господь йому відмовив того, о що він Його просить. А Господь ніколи йому нічого не відмовляв, бо чиж Ісус сам не сказав: "Якщо матимете віру, як зерно гірчиці і скажете цій горі: Перейди звідси туди і перейде і нічого неможливо не буде для вас"?

З нашої знова сторони, ми бачимо причину, чому Господь так мало нас вислухує, чому так мало одержуємо то, о що просимо: нам брак віри—сильної віри. Ми покладаємо надію більше на нас самих, на наші власні сили, на наші діла, чим на Бога. Ґерард всю свою надію покладав лиш на Бога. А дальше, якщо Бог ніколи нічого Ґерардові не відмовив, то це тому, що Ґерард ніколи не відмовив Богові найменшої приємности. Ми вже мали нагоду до тепер бачити, як то він йшов на сліпо за натхненнями ласки. Не лякався піднятися, хочби й не знать яких терпінь, понижень та упокорень, яких домагався від нього Господь. Він позістав вірний Богові і не образив Його ні одним добровільним гріхом. Тому то й Господь був йому вірний.

———=0=———

Пригода грішниці коло Божих ясел.

В одній книжці читаю про одну грішницю-покутницю (імени її однак не подаю) слідуючу історію, котра докаже нам, як то хосенно і спасенно є приступати до Божого Дитятда в яслах, які звичайно в наших церквах для Різдва приготовляють і там щиро і з довірям моляться та свої справи Божому Дитяти поручають.

Та нещаслива особа перевела своє молоде життя в розпусті та обтяжила свою совість тяжкими гріхами. Вкінці під впливом ласки Божої відчула вона голос совісти, котрий взивав її до поправи життя і покути а тоді вона віддалилася від грішного світа на відлюдне місце, де тяжкою щоденною працею, умертвленням і щирими сльозами, які безнастанно плили по її вихудлім обличчу, вона старалася винагородити Богу за давніщі беззаконня і страчені літа. Все таки мимо тяжкої покути в її душі будилась чим раз більша тревога, що всі ті її покути вже є даремні, що Бог вже не простить їй ніколи тих тяжких провин.

Коли глянула на небо, тоді пригадувались їй ті слова св. Письма, що "нічо нечистого не ввійде до неба," бо тілько чисті серцем Бога оглядатимуть. Коли розважала про страсти і смерть Ісуса Христа тоді чула викиди: "Ти належиш до тих Його катів і не маєш участи в Його заслугах. Коли згадала про Страшний Суд, тоді майже в розпуку попадала.

Серед такої внутрішної борби і муки минув час пилипівки і надійшов Святий Вечір. Та бідна особа-слуга змучена цілоденною тяжкою працею, пішла до церкви де вже приготовили святі ясла, клякнула собі перед ними в кутику і молилася та ревними сльозами заливалася. Натло почула вона нечуваний солодкий мир в душі а її очі склонилися до сну. В тім зявилось їй Боже Дитя на лоні Непорочної Діви, котре споглядало на неї ласкаво і мило. Розрадувана кликала: Господи, Тиж прийшов спасти грішників, помилуй мене!

І Дитятко Ісус вислухало її покірної просьби: тревога і смуток зникли з її серця раз на завжди, а на її місце вступило довірє і певність, яка вже ніколи її не опускала!

—=0=—

ПИТАННЯ І ВІДПОВІДИ

Питання: .Ми знаємо заповідь церковну, котра говорить: "В неділі і свята Служби Божої слухати." Я хотівби запитати, чи можливо задоситьучинити тій заповіди, коли слухаємо Служби Божої через радіо?

Відповідь: Католик не може задотьучинити тій церковній заповіди, яка виразно говорить: "В неділі і свята Служби Божої слухати." Той обовязок вислухати Службу Божу треба так розуміти, що Службу Божу слухати то значить бути на ній, участвувати в тій Жертві, яку Ісус Христос приносить зі себе за нас Свому Небесному Вітцеви безкровним способом через священика. Проте через слухання співу чи молитов через радіо не задоситьучиняється тій заповіди.—Вправді таке слухання може принести якусь духову користь, може натхнути слухаючого побожними думками і баженнями, бо лучить його зі священиком, що приносить ту святу жертву. Таке слухання може бути жерелом душевної радости для тих, що слухають її через радіо а яким може бути далеко до церкви піти туди. Но всетаки таке слухання не задоситьучиняє тій заповіди, а хто занедбує слухати Службу Божу в церкві, той провиняється проти тої заповіди.

Питання: Чи треба кликати священика, коли дитина є поважно хора, але вона ще не ходила до сповіди?

Відповідь: Коли дитина має сім років, а є поважно хора, тоді треба покликати до неї священика, хочби дитина ще не сповідалася. Коли дитина має менше чим сім років, але має достаточне уживання розуму, священика також треба до неї покликати. Бо кожна дитина, що має уживання розуму, має право до св. Причастя і до св. Єлеопомазання.

Питання: Коли хто занедбав приняти Великодне св. Причастє в часі призначенім на Великодну сповідь, чи він обовязаний сповнити той обовязок пізнійше?

Відповідь: Так.—Час призначений на Великодну сповідь зачинається з першим днем Великого посту і треває до неділі Всіх Святих включно. Таке є розпорядження нашого Преосвященного для Канади. Для инших епархій може цей час сповнення Великодного св. Причастя може бути довший або коротший після розпорядження своїх епископів.—Хто в призначенім часі не приступить до св. сповіди, а радше до св. Причастя, той є обовязаний сповнити цей обовязок тоді, коли це тільки для нього можливо і

то найскорше.

Питання: Що робити, коли підреться образ або розібється статуя?

Відповідь: Коли то можливо, то направити образ чи статую. Колиж образ так знищений або статуя так розбита, що годі їх направити, тоді їх цілком знищити і викинути. Знищений образ можна спалити. Найліпше викинути в таке місце, куди ніхто не ходить.

Питання: Чи знаємо, коли Ісус Христос установив Тайну св. Сповіди?

Відповідь: Вірімо, що Тайну св. сповіди установив Ісус Христос по своїм Воскресенню. Читаємо у св. Йоана так: "Вечером в той день перший тижня, коли двері були заперті, де зібралися ученики з боязни перед жидами, прийшов Ісус і став посеред них та говорить їм: Мир вам! А скоро то сказав, показав їм руки і ноги і ребра свої. І урадувалися ученики, що виділи Господа. Ісус же сказав їм другий раз: Мир вам! Як післав мене Отець, і я посилаю вас. А скоро то сказав, дунув і говорить їм: Прийміть Духа святого; кому відпустите гріхи, тому будуть відпущені, а кому задержите, будуть задержані!" (Йоан 20. 19-23.).

Питання: Чи конче треба благословити молитвенник?

Відповідь: Ні, то не є конечним; одначе то дуже похвальним.

Питання: У деяких сектах жінки є проповідниками Божого слова а навіть сповняють деякі священичі чинности. Я хотівби знати, де то є написане у св. Письмі, що жінка не повинна проповідати?

Відповідь: Св. Павло у своїм першім листі до Коринтян говорить: "Жени ваші в церквах най мовчать, не вільно бо їм говорити, але нехай слухають, як і закон говорить. Єсли-ж вони хотять чогось навчитися, нехай питають в дома своїх мужів, бо неприлично говорити жені в церкві." (14. 34-35.).

Питання: Чи всі в небі будуть однаково щасливі? Як говорить про це св. Письмо?

Відповідь: Хоч кожний в небі буде щасливий, одначе будуть степені блаженства відповідно до заслуг, які хто зібрав на земли. Св. Письмо виразно то подає, як читаємо у св. Павла: "Кожний отримає свою нагороду після свого труду." (I. Кор. 3. 8.), то значить після своїх заслуг. А відтак ще пише він: "Инша слава сонця, инша місяця, инша звізд і звізда від звізди ріжниться в славі." (1. Кор. 15. 41.).

Питання: Чи католик, що не ходить до церкви перестає бути католиком?

Відповідь: Католик, що без важної причини опускає Службу Божу в неділі і свята, поповняє тяжкий гріх, але він не перестає бути католиком.... Але який він католик?!

Заввага:

Хто бажає дістати відповідь на якесь питання, нехай під надісланим питанням подасть своє імя і назвиско, хоч його імени не видруковуємо. Питань без підпису не узглядняємо.

——=0=——

Католицьким Світом

——=0=——

Знова дещо про Мексико мусимо писати, хотяй новинки, про цей нещасливий край, частенько появляються на сторінках "Голосу Спасителя." Правду сказати, ситуація католицької церкви в Мексику все та сама і нічим не ріжниться її доля від долі католицької церкви в Росії й на Україні. Ось, що оповідає нам епископ з Єль Пасо, Тексас, якого дієцезія граничить з Мексиком і який перетримує богато католицьких втікачів, що ізза переслідувань у своїому краю, втікають до Сполучених Держав.— "Мексико, це край, що нині гетьчисто затратив свою демократичну управу. Там є диктатура—якої нема ніде в світі. Що правда, мають вони вибори, та ці подібні до тих, які відбуваються в Росії за Сталіна, або у Німеччині за Гітлєра. Кандидатами можуть бути лиш самі державні урядовці—а ці, річ ясна, проти правительства, яке дає їм хліб, не можуть голосувати. Правительство має своє військо, і за його помічю робить, що хоче. Преса є так цензурована, що й не може бути мови про якусь критику правительства. Також і заграничная преса не має відваги, щоб описати дійний стан Мексика під цю пору, бо на случай, що відважилабся на такий крок, так сейчас агентів цеї преси викинулоб правительство за границю. Коли на 26 жовтня правительство урядило протикатолицьку демонстрацію, то у ній мусіли брати участь—рад-не-рад—всі державні урядники. Перед другою цего рода демонстрацією, на 18 листопада, вся шкільна молодь була повідомлена, що обовязково має в ній брати участь і нести протикатолицькі плякати—а на случай, що котра дитина не послухає, то не дістане шкільної дипльоми."—Ось, вам свобода, рівність і братерство!....

У Москві утворило тамошнє правительство склепи, на взір наших, тут у Канаді й Сполучених Державах, де можна—коли хто

має на це гроші—набути собі найліпшої якости споживчі товари, так звані "люксусові." Але хто з населення може позволити собі на якісь там "люксуси," коли фунт масла коштує $6.00, а фунт мяса $3.00!.... От раз булоб гарне й дешеве життя для наших тутешних большевиків, що так дуже захвалюють большевицький рай в Росії.

Ціле село Мятин, рівненського повіту, на Волині, що числить 1300 душ, приняло унію, разом зі своїм пароком, о. Гуком. Рівнож і село Гай, дубенського повіту, в числі около 1000 душ, разом зі своїм пароком, о. Пасічником, приняло католицьку віру, а лиш 4 родини не хотіли приступити до св. Єдности. Видно, що кров мучеників, яка так обильно зросила тую частину нашого краю, не була даремно пролита.

Католицька церква в Індіях числить тепер 3.425.000 вірних. Це значить, що кождого року католицьке населення зростає там о 200,000 душ.

Преосвященний Арсеній Туркетіль, Апостольський Вікарій для Годсон Бей, у північній Канаді, переслав недавно св. Вітцеві друкований катехизм і молитвенник в ескімоській мові. Св. Отець був з цього дарунку дуже вдоволений, бо це перший того рода твір у тій мові.

На днях наспіли з Риму вісти, в яких подається до відома, що **о. Мартин Кесслер** є іменований **Генеральним Вікаріем** Вініпегської Дієцезії—для Англійців.

Православний Митрополит Діонізій, у Варшаві, покликав комісію, що має перекласти церковні богослужебні книги на польську мову. Також цей сам Діонізій, на просьбу архиепископа Атенагораса, має йому подати кількох кандидатів на нового православного єпископа для "українців" в Америці й Канаді, на місце померлого Жука! От, з ким тримають наші патріоти!....Крім того, цей сам митрополит Діонізій видав розпорядок, щоби в усіх православних церквах, у державні свята Польщі та на іменини президента й маршалка Пілсудського, співали після богослужения гимн "Боже щось Польскен"!....Хотяй не треба ніколи мішати справ церковних і релігійних з політичними й національними—і ми цих справ не хочемо мішати—то всеж таки не вагаємось підчеркнути повище наведений факт з тої причини, що ці, що звуть себе такими патріотами і відрікаються "Риму" тому, бо кажуть, що то "чуже" через те часто вони самі звичайно найбільше спрягають "чужому," а навіть, дуже часто, нам ворожому.

—=0=—

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Професор, що дуже забувався, задзвонив при дверах, щоб йому відчинили. Довго чекав, заки з вікна з другого поверху служниця відізвалася:

—Професора нема в дома!

—То я пізнійше задзвоню!—відповів спокійно професор і зійшов на діл по камінних сходах.

—=0=—

Заїхав до міста гарою (самоходом) молодець з одною дівчиною. На гарі не було лайсенсу (позволення). Полісмен спинив гару і спитав молодця:

—Ви не маєте лайсенсу?

—Ще ні, пане!—відповів молодець.—Але ми не думаємо зараз вінчатися, хиба за пару місяців....

—=0=—

—Кілько людий працює в цій фабриці?

—Вісім разом з басом (наставником)....

—То значить сім без баса?

—Ні! Коли баса нема, то ніхто не працює....

—=0=—

Учитель:—Гриню, скажи мені, яка комаха потребує найменше поживи?

Гриньо:—Міль, прошу пана навчителя, бо вона виїдає тільки діри.

—=0=—

Мама:—Ромцю, вже пора тобі йти до школи. Чи ти вимив свої вуха?

Ромцьо:—Так, мамо! Але я вимив тільки одно, з тої сторони, де сидить пан учитель.

—=0=—

В ресторані гість:

—Чому цей пес тут сидить і дивиться так уважно, як я їм?

Вейтер (кельнер):—Бо ви, пане, їсте з тарілки, з якої він звичайно їсть....

—=0=—

Малий хлопчик говорить свої молитви дуже тихим голосом.

—Я нічого не чую, що ти там говориш!—сказала шепотом мама.

—Бо я до вас не говорю!—відповів хлопчик рішучо.

—=0=—

ВАЖНЕ! ЧИТАЙТЕ "НАШУ ПЕРЕПИСКУ," НА СТОРОНІ 122.

НАША ПЕРЕПИСКА

—=0=—

Сердечно дякуємо тут усім нашим передплатникам, що спішаться з відновою своїх передплат. Щоб, однак, уникнути яких будь непорозумінь, то просимо звернути увагу на слідуюче: Коли хто вислав своє відновлення і одержав повідомлення, що ми отримали його передплату, то хотяйби навіть і лучилось йому, що одержав опісля ще одну картку з просьбою о відновку передплати, хай цим не турбується. Може бути спокійний, що його передплата є зарахована. Часто може лучитись, що картки вже були заложені, коли ми одержали його відновку—або "Голос" вже може тоді був на пошті. Знова часом можеться комусь вислати таку картку через помилку. І т.д.—Однак, хтоб відновив свою передплату, а не одержав від нас про це повідомлення, то просимо нам сейчас написати. Помилка може лучитись, а ми таких помилок хочемо уникнути.

Хто не відновив своєї передплати, хай спішиться!

Пані П. М., Саскатун, Саск.: Відповімо Вам особисто. Подамо пораду, як і адресу якої бажаєте.

А. Л., Мозарт, Саск.: Добре, що Ви нам сейчас дали знати. Ми помилку справимо.

Пані Марія Л., Рочестер, Н.Й.: Сердечно дякуємо за Службу Божу. Будемо молитись, щоб Ваша справа вийшла як найлїпше.

Панна Марія, Л., Бівер Медов: Щиро дякуємо за дарунок. Хай Вас Господь нагородить.

П.Б., Кадворт, Саск. Щиро дякуємо за Вашу прихильність для "Голосу." Картка була залучена через помилку. Будьте спокійні. Книжки вислали.

Пані А.Л., Бінтентон, Н.Й.: Щиро дякуємо за Ваші передплати і за прихильний лист.

Пані Н.Ш.: Плікуя, Па.: Сердечне спасибіг за Ваш прихильний лист. За Божою поміччю "Голос" принесе хосен неодній душі.

В.В., Гвітмов, Саск.: "Голос" будемо висилати як жадаєте. Щиро дякуємо.

—=0=—

ГРОШЕВА ҐВАРАНЦІЯ В КОЖДІМ МІШКУ

Robin Hood FLOUR

НАЙЛІПШОЇ ЯКОСТИ

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.
1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні пригднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Canora, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневик виходить в

Едмонтоні. Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2, Число 4. Лютий, 1935.

За дозволом духовних властий

Ваші Приятелі Любимиб Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ

Позвольте Нам Зняти Її

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK
Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler

ДЕНТИСТ

Екс-Рей і Газові Прилади

Ручимо за Вдоволення

'Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

The 'CO-OP' is the FARMER'S CREAMERY

КУПУЄМО

ЯЙЦЯ Платимо Найвищі Ціни СМЕТАНУ
Відсилайте все до нас для
ЛІПШИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

ПРОДАЄМО

"VELVET ICE CREAM"
Незабудьте Купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

SASKATCHEWAN CO-OPERATIVE CREAMERIES
YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.

Subscription per year: Canada, $1.00 — Foreign, $1.25

Single copies: 10 cents.

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION

ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

Стрітення — Отець Петро і його Парохіяни — Велич Марії — Не Вірмо Собі — Біблійні Оповідання — Марія Магдалина — Всі Ми Маєм Свої Клопоти — Малий Коміняр в Льондоні — Питання і Відповіди — Перше Десятьліття Місійної Праці — Католицьким Світом — Наша Переписка — Веселий Кутик —

КАЛЄНДАР НА ЛЮТИЙ

1.—П. Преп. Маркіяна
2.—С. †Преп. Евтимія Вел.
3.—Н. Нед. 31 по С. Преп. Максима
4. П. Ап. Тимотея
5.—В. СвщМ. Климентія
6. С. Преп. Ксенії
7.—Ч. †С. Григорія Богосл.
8. П. Преп. Ксенофонта
9. С. †Перен. мощ. Йоана Зол.
10.—Н. Нед. 32 по С. Преп. Єфрема
11.—П. Перен. мощ. Ігнатія Богон.
12.—В. Трйох Святителів
13.—С. Безср. Кира і Йоана
14.—Ч. Лютий. М. Трифона
15.—П. Стрітення Господне
16.—С. Прор. Симеона і Анни
17.—Н. Митаря і Фарисея. Преп. Ізидора
18.—П. Мц. Агафії
19.—В. Преп. Вуколя
20.—С. ППреп. Партенія і Луки
21.—Ч. ВМ. Теодора Стратилата
22.—П. М. Никифора
23.—С. М. Харлампія
24.—Н. Блудного Сина. СвщМ. Власія
25.—П. С. Мелетія
26.—В. Преп. Мартиніяна
27.—С. Преп. Авксентія
28.—Ч. Ап. Онисима

УСТАВ НА ЛЮТИЙ

3.—**Неділя 31 по Сош.**:—Глас 3. Ев. утр. 3. Співається Полієлей аж до Нед. Сиропустної. На літ. Ап. зач. 280. Ев. Луки зач. 93.

10.—**Неділя 32 по Сош.**:—Глас 4. Ев. утр. 4. На літ. Ап. зач. 285. Ев. Луки зач. 94.

12.—**Вівторок. Трйох Святителів**:—Всеночне. На утр. Ев. Йоана зач. 36. На літ. Ап. зач. 335. Ев. Матея зач. 11.

15.—**Пятниця. Стрітення Господне**:—Всеночне. На утр. Ев. Луки зач. 8. На літ. Ап. зач. 316. Ев. Луки зач. 7.

17.—**Неділя Митаря і Фарисея**:—Глас 5. Ев. утр. 5. На літ.: Тропар Воскр. і Стрітення, Слава: Кондак Митаря, і нині: Кондак Стрітення. Прокімен нед. і Стрітення. Ап. зач. 296. Ев. Луки зач. 89. Причастен неділі і Стрітення.

24.—**Неділя Блудного Сина**:—Глас 6. Ев. утр. 6. Співається "На ріках Вавилонських." На літ. Тропар Воскресний, Слава: Кондак Блудного Сина, І нині: Богородичен 3-го гласа.

Від 17-го до 24-го Загальниця

†

Дня 16-го грудня, 1934 року, упокоївся в Бозі, в станиславівським монастирі, дорогий наш співбрат, Преп. Отець Михайло Т. Пристай. Молоденький ще був о. Пристай, бо заледво тридцятьлітний. Покійний уродився в гусятинськім повіті, 16 червня, 1904 року. До гімназії ходив у Перемишлі.

Вступив до Чина Найсвятішого Ізбавителя 2 серпня, 1923 року, а на священика зістав рукоположений у Празі Преосв. Наряді 15 серпня, 1929.— Похоронну Архієрейську Службу Божу відправив Преосв. Кир Іван Лятишевський. В похороні взяло участь шіснацять священників.

Дня 8-го Січня, 1935 року, упокоївся в Бозі, в нашім Йорктонськім монастирі Дорогий Брат Богоміль Тома Левицький в шістьдесятім році життя. Покійний родився в Хоростькові, гусятинського повіту, 18 січня, 1876 року. Свої монаші обіти зложив у Йорктоні, Саск. 30 мая 1917 року, де й перевів більшу частину свого монашого життя.

ВІЧНАЯ ЇМ ПАМЯТЬ

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник, видають Місіонарі Чина Найсвятішого Ізбавителя.

Рік 2, Число 4 Лист за Лютий 1935

Стрітення

Пророцтво Симеона.

Ісус Христос прийшов на цей світ, щоб стати нашою Жертвою. Народився як чоловік, щоб Своїми терпіннями і смертю надоложити Божій справедливости за людські гріхи і спасти людий.

Марія, Його Мати, брала живу участь в терпіннях Свого Сина і в Його великій Жертві.

Започаткування тої участи Марії у Жертві Христа, її

Сина, стало виразним в часі, коли Марія принесла Дитятко Ісуса до Єрусалимської святині сорокового дня по народженню Дитятка. Прийшла до святині, щоб пожертвувати своє Дитятко Ісуса небесному Вітцеви і щоб принести зі собою викуп, пару голубят, після старозавітного закону Господнього.

До того Вона не була зобовязана, бо Вона Діва, чиста, непорочна, і не могла підлягати тому законови, що наказував явитися в святині невісті сорокового дня по народженню, в цілі очищення.

І сталася така подія в святині:

Старенький Симеон, ведений Духом Божим. взяв Дитятко на руки, пізнав в Ньому Божого Сина-Месію. Радувався і благословив Бога, що позволив йому видіти Христа Господа. З радости закликав: "Нині можеш забрати мене, Господи, після Твоїх слів, в мирі, бо мої очи виділи спасення Твоє, яке Ти приготовив всім людям"....А віддаючи Дитятко Матері сказав до Неї: "Ото цей лежить на упадок і повстання многих в Ізраїли і на знак противлення. А Тобі самій перейде меч душу," (Лука 2. 34-35).

Яке прикре пророцтво! Яка будучність для Матери Божого Дитятка!

В тій то хвили Симеонового пророцтва, після загальної думки св. Учителів Церкви, Марія предвиділа найдокладніше муки Ісуса, свого Божого Сина. Тоді то перший меч болю пронив Її душу!

Від цеї хвилі думка про то болісне Таїнство Хреста не виходила з Її душі!

Вид страстий і терпінь Її найлюбійшого Сина не покидав Її, але завжди був пере Її очима!

Але Марія не була слабим і несталим сотворінням як ми, що легко упадаємо під якими-будь трудностями нашого життя. Марія була сильного духа і великої віри, а не як ми, слабодухи і маловіри, що серед трудностий і досвідчень легко зневірюємося в Боже Провидіня.

Меч болю пронив душу Марії, і там він остав! Ані час, ані обставини життя не могли заспокоїти Її болю, не могли усунути терпінь Її душі. Можна-би сказати: Марія терпіла, Марія терпіла безнастано!

Симеон предсказав, що Дитятко Її буде "на упадок многих"....Його многі не приймуть: не приме Його навіть вибраний нарід Ізраїля!.... Яке прикре предсказання для серця Божої Матери!

Не тільки не приймуть Його, але "цей лежить на знак противлення".... Проти Нього будуть виступати, зненавидять Його, не оцінять Його ніжної і віданої любови. Що більше? В своїй ненависти підуть так далеко, що Його осудять і засудять на страшну смерть! Він, Христо, Її Син, Божий Син, буде терпіти страшні муки, буде терпіти страшну смерть! Той вид терпячого Її Сина станув вже тепер перед Її очима! Який то біль для серця Матери!

А Марія?.... Марія приняла все! Марія терпіла все!

Чому?....Марія любила Бога. Коли Бог жадав вже тепер Її терпінь, Вона то приймила. У всім Вона сповняла Божу волю і з глибини своєї душі Вона повтаряла: "Я раба Господня!"

Вона все приймалаз любовю, приняла й цей перший меч, що пронив Її душу!

*** ***

Господи мій Ісусе! Ти знаєш, який я немічний і безрадний в прикростях, досвідченнях і хрестах, які на мене Ти зсилаєш! Я часто жалуюся, не маю терпеливости їх перенести без нарікання, не хочу приймити їх з Твоїх рук....Господи. прошу Тебе, дай мені ту ласку, щоб я міг завжди згодитися з Твоєю Божою волею, щоб я радо принимав все, що Ти на мене зішлеш.

І Ти, Маріє, Божа Мати, і моя найліпша Матінко, виеднай для мене ту ласку, щоб я. по Твому приміру, принимав всякий хрест, який спаде на мене. Будь мені неустанною поміччу завжди і у всім!

——=0=——

О мати Божа
до серця Твого,
мечами болю
прободеного.

Кличемо бідні
з стоном, сльозами:
Потіхо грішних
молись за нами!

Сина, стало виразним в часі, коли Марія принесла Дитятко Ісуса до Єрусалимської святині сорокового дня по народженню Дитятка. Прийшла до святині, щоб пожертвувати своє Дитятко Ісуса небесному Вітцеви і щоб принести зі собою викуп, пару голубят, після старозавітного закону Господнього.

До того Вона не була зобовязана, бо Вона Діва, чиста, непорочна, і не могла підлягати тому законови, що наказував явитися в святині невісті сорокового дня по народженню, в ціли очищення.

І сталася така подія в святині:

Старенький Симеон, ведений Духом Божим. взяв Дитятко на руки, пізнав в Ньому Божого Сина-Месію. Радувався і благословив Бога, що позволив йому видіти Христа Господа. З радости закликав: "Нині можеш забрати мене, Господи, після Твоїх слів, в мирі, бо мої очи виділи спасення Твоє, яке Ти приготовив всім людям"....А віддаючи Дитятко Матері сказав до Неї: "Ото цей лежить на упадок і повстання многих в Ізраїли і на знак противлення. А Тобі самій перейде меч душу," (Лука 2. 34-35).

Яке прикре пророцтво! Яка будучність для Матери Божого Дитятка!

В тій то хвили Симеонового пророцтва, після загальної думки св. Учителів Церкви, Марія предвиділа найдокладніще муки Ісуса, свого Божого Сина. Тоді то перший меч болю пропив Її душу!

Від цеї хвилі думка про то болісне Таїнство Хреста не виходила з Її душі!

Вид страстий і терпінь Її найлюбійшого Сина не покидав Її, але завжди був пере Її очима!

Але Марія не була слабим і несталим сотворінням як ми, що легко упадаємо під якими-будь трудностями нашого життя. Марія була сильного духа і великої віри, а не як ми, слабодухи і маловіри, що серед трудностий і досвідчень легко зневірюємося в Боже Провидіня.

Меч болю пропив душу Марії, і там він остав! Ані час, ані обставини життя не могли заспокоїти Її болю, не могли усунути терпінь Її душі. Можна-би сказати: Марія терпіла, Марія терпіла безнастано!

Симеон предсказав, що Дитятко Її буде "на упадок многих"....Його многі не приймуть; не прийме Його навіть вибраний нарід Ізраїля!.... Яке прикре предсказання для серця Божої Матери!

Не тільки не приймуть Його, але "цей лежить на знак противлення".... Проти Нього будуть виступати, зненавидять Його, не оцінять Його ніжної і віданої любови. Що більше? В своїй ненависти підуть так далеко, що Його осудять і засудять на страшну смерть! Він, Христо, Її Син, Божий Син, буде терпіти страшні муки, буде терпіти страшну смерть! Той вид терпячого Її Сина станув вже тепер перед Її очима! Який то біль для серця Матери!

А Марія?.... Марія приняла все! Марія терпіла все!

Чому?....Марія любила Бога. Коли Бог жадав вже тепер Її терпінь, Вона то приймила. У всім Вона сповняла Божу волю і з глибини своєї душі Вона повтаряла: "Я раба Господня!"

Вона все приймалаз любовю, приняла й цей перший меч, що пропив Її душу!

***

Господи мій Ісусе! Ти знаєш, який я немічний і безрадний в прикростях, досвідченнях і хрестах, які на мене Ти зсилаєш! Я часто жалуюся, не маю терпеливости їх перенести без нарікання, не хочу приймити їх з Твоїх рук....Господи. прошу Тебе, дай мені ту ласку, щоб я міг завжди згодитися з Твоєю Божою волею, щоб я радо принимав все, що Ти на мене зішлеш.

І Ти, Маріє, Божа Мати, і моя найліпша Матінко, виєднай для мене ту ласку, щоб я. по Твому приміру, принимав всякий хрест, який спаде на мене. Будь мені неустанною поміччу завжди і у всім!

——=o=——

**О мати Божа
до серця Твого,
мечами болю
прободеного.**

**Кличемо бідні
з стоном, сльозами:
Потіхо грішних
молись за нами!**

Отець Петро і його Парохіяни

"Пощо часто сповідатися і Причащатися?"

Відправа в церкві скінчилася. Люди роєм висипалися з церкви. Ніхто, однак і не думає йти домів. Прецінь так любо постояти ще хвилину біля церкви та поговорити зі знакомими....Неділля, гарна липнева погода, аж надаються до того....

Он там гурток чоловіків, позакурювали люльки і розмовляють, то про погоду, то про сінокоси, які вже починаються, а дехто вже й про жнива згадує. А он там, під самим місійним хрестом другий гурток. Там не всі говорять, а слухають Дмитра, який їм викладає мов на долоні, політику С.С.Ф. Дмитрові, бачите, вже давно пахне комуна і всьо, що до неї подібне.... Жінки знова, творять свій гурток. Хто там говоріть, а хто слухає, не розбереш. Здається радше, начеб всі нараз говорили, а ніхто не слухав...Хлопці й дівчата, начеб припадково, поставали біля самого порога і перекидуються словами, а то й цілими реченнями.

На порозі показалася постать о. Петра. На вид старенького Отця Пароха, хлопці й дівчата замовкли й розступились у два ряди. Отець Петро, що залюбки приставав з молодшими, приступив блище й, з усмішкою на устах, заговорив:

—"Ну молодята, а чого це ви так нараз замовкли?"

—"Бо Отець Парох нам нині язики пооднимали," відповів високий жартобливий Гнат, що все любив мати перше—й останнє слово. Всі голосно засміялися, а несмілий Демко, який все собі було стоїть позаду всіх та мало що говорить, здобувся на таку відвагу, що сказав:

—"Якщо в тебе, Гнате, такий довгий язик, як твої ноги і шия, то хоч мали Отець Парох що тобі втинати." Срібний сміх хлопців і дівчат — а й Отця Пароха — залунав на цілий цвинар, а Гнат лиш почервонів з досади.

"Але що це має значити?" промовив вкінці Отець парох. "Мені здається, що я нікому язика не втяв. Противно виглядає, що наш Демко не тільки, що свойого не стратив, але знайшов нині, що так ним Гната ляснув. Ну, скажи но, Гнате що то має значити, що я вам нині язики пооднимав, чи повідрізував?"

"Хай Демко за мене скаже, прошу Отця Пароха," відповів досадно Гнат і кинув неласкавим поглядом в сторону Демка.

—"Я знаю, що то всьо значить," обізвалась Михайлінка, донька старшого брата. "Гнат тут натякує на нинішню проповідь. Він то не дуже любить йти часто до Сповіди."

—"Мені здається," каже поважно о. Петро, "що ніхто з вас цього не любить. Ану, хлопці й дівчата, хто з вас був уже до сповіди від Великодня?"

—"Ого-го то о. Парох хотіліб, щоб я вже знова йшов до сповіди?" заговорив Павло Призьба. "Від Великодня ще нема три місяці. Хибаж ми які розбійники, щоб мали часто сповідатися! Думаю, що для мене великодна сповідь вистарчить,—аби я лиш тую добре відбув."

—"Ні, Павле," каже о. Петро, "я з Тобою, що до цього не годжусь. Раз в рік, це зовсім замало. Що правда, сповідатися раз у рік вистарчить, щоб ти міг хоч називатися дитиною святої Церкви, але це ще не досить. Кажеш, що для тебе раз в рік вистарчить, аби хоч той раз добре ти її відбув. Та якраз в тім річ, що хто сповідається лиш раз в рік, цему тяжко добре відбути свою річну сповідь. Чим хто, приміром, частіше обраховує, як стоїть його маєток, тим йому лекше тримати всьо в порядку. Якщоб так якийсь банкир, або властитель якого там склепу, робив лиш раз в рік свої рахунки, то можемо знати, який там у нього лад бувби і щоб з того вийшло?"

—"Збанкротувавбн," заговорило нараз кілька голосів.

—"Певна річ, що так," продовжав дальше о. Петро. "Так само, мої дорогі, річ мається й з душею. Святі Тайни, передусім святе Причастя, це корм душі так, як звичайна страва є кормом для тіла. Чи ти, Павле, береш лиш тоді поживу для тіла, коли вже вмираєш з голоду?"

——"Та ні, прошу Отця Пароха. Я їм, Богу дякувати, три рази денно, а з голоду ще не пробував умирати."

—"От і бачиш, Павле. А ти кажеш, що треба йти до святого Причастя лиш раз в рік—тоді, коли твоя душа вже вмирає з голоду—або радше, коли вона вже вмерла. Що правда, свята Сповідь має тую цілючу силу, що привертає життя душі, яка через тяжкий гріх, наче вже вмерла. Але чи хто з вас думає, що святі Тайни, Покута й Євхаристія, є установлені лиш на це, щоб мертвій душі, кождого Великодня, привертати життя?"

—"Не конечно, прошу Отця Пароха," заговорила Маруся, одна з мудріших дівчат. "Думаю, що хто будь може при-

ступити до святої Сповіди, хотяйби й немав тяжкого гріха."

—"Добре кажеш, Марусю," відповів о. Петро. "Може хтось бути безнастанно в ласці Божій, може ніколи в своїм життю не поповнити й одного тяжкого гріха, а мимо того часто сповідатися. От, приміром, святий Священомученик Йосафат сповідався кождого дня, а однак як зізнав під присягою його духовний провідник, він ніколи в своїм життю не поповнив тяжкого гріха. Тимбільше повинен сповідатися цей, що поповнив гріх тяжкий — і то як найскорше. А хто не має на совісти гріха тяжкого, повинен часто сповідатися тому, щоби через часту Сповідь і Причастя захоронити себе перед гріхом тяжким, а навіть і перед гріхами повседневними—малими. Але як хто сповідався, приміром, нині і приняв святе Причастя, то чи ще може й завтра причащатися?.... Як думаєш Іринко?

—"Думаю, що може," відповіла несміло Іринка. По її лици видно було, що непевна цего, що говорить.

—"Певно, що може," продовжав дальше о. Петро, "щоби лиш не мав на совісти тяжкого гріха з якого ще не сповідався. Що більше, може приступати до святого Причастя навіть і через цілий тиждень. На цеж бо Ісус Христос й установив Пресвяту Тайну Євхаристію, щоб вірні принимали її як найчастіше. Ісус виразно сказав: **Хто їсть моє тіло і пє мою кров, має вічне життя, а я воскрешу його в послідний день. А хліб, який я даю, є моє тіло.** Хто, отже, хоче мати вічне життя — бути спасенним — мусить причащатися — і то не лиш раз у рік, але й часто, як я це вам зараз докажу. Бачите, Ісус Христос хоче щоби всі причащались. Однак не муситься іти наперід до св. Сповіди за кожним разом, якщо не мається на совісти тяжкого гріха. З того виходить, що свята Сповідь то лиш приготування до святого Причастя, вона має очистити душу, наколи ця знаходиться занечищена гріхом, щоби так зділати її гідною приняття Господнього Тіла. Хтоб принимав Христове Тіло, маючи на совісти смертельний гріх, цей не принимає його на це, щоби мати вічне життя але вічну смерть після слів святого Апостола Павла який каже, що хто їсть Тіло і пє Кров Христову не розсуждаючи, цебто в стані тяжкого гріха, їсть і пє собі суд, то значить, принимає цю святу Тайну на свою вічну загибіль. Тоді то ця тайна, яка мала йому служити на лік проти духовної смерти, буде противно йому отрусю та смертю.

"Може хтось з вас запитає, які корисги принесе йому часте святе Причастя?"

"То якраз що я хотів запитати," сказав Гнат.

"Добре, бачиш я відгадав твоє питання. Чи ви вірите, що чоловік може грішити майже на кожньому кроці?" питає дальше о. Петро.

"О, так!" почулось нараз аж кільканацять голосів.

"Добре! І я думаю, що нема між вами нікого хто не віривби, що аби не згрішити, то треба мати особлившу ласку, особлившу силу, якої на жаль много з христіян не мають. Скажу коротенько, що святе Причастя гідно приняте дає чоловіков надзвичайну силу проти гріха, силу якої йому ніхто і нічого не зможе дати. Ісус Христос знав дуже добре нашу неміч а злобу та силу гріха і тому Він якраз установив Святу Тайну Покути, яка має тую силу, що наче змиває всі наші гріхи коли за них щиро жалуємо. А святе Причастя знова має другу прикмету, именно дає нам силу, щоби ми могли боротись проти гріха та наших злих склонностий. Ця сила є надзвичайна та надприродна тому, що вона є Самим Богом. Коли отже приходить до нас який ворог а ми не маємо сили, щоби його побороти, то що ми звичайно робимо? Ідемо до того хто нам може, у тій боротьбі з ворогом, помогти. Хтож не знає, що гріх, злі склонности та пристрасти, ба навіть покуси до гріха є нашими ворогами? Хто не знає що діявол та гріх є о много сильніщі від нас та що без особлившої сили ми не можимо їх побороти? Коли ж так, то не лишаєсь нам лиш один вихід: коли хочемо бути побідниками, коли не хочемо заснути на віки, треба йти до самого жерела сили, яким є Св. Тайна Покути та Пресвята Евхаристія.

"Дальше, хто не знає кілько-то приходиться нині чоловікові терпіти? Де не поступиться а всюди є терпіння. Така вже доля чоловіка тут на землі. Проти усіх тих терпінь найліпшим ліком та средством є Св. Причастя. Я не хочу тут сказати що чоловік не буде вже мати більше терпінь, ні! але він відчуває по святому Причастю нову силу, яка йому ті терпіння улегчує. Він їх менше відчуває, ба навіть за особлившою Божою ласкою, чоловік їх може зовсім не чути. Ось—то тих кілька користий, що чоловік може віднести з частого св. Причастя, з частінної св. Сповіди. Наколиб уже це, що я говорив, хотів повторити двома—й трома словами, то ось що: Христіянин, що часто причащається та сповідається має більше сили, щоби боротися проти гріха і проте менше грішить; колиб не дай Боже згрішив, то скорше покаєсь; а що найбільше має невичерпану силу в терпінню."

Отець Петро скінчив говорити й усі, що слухали його

слів так уважно, почали розходитись домів. Коли слідуючого разу була відправа, Гнат, Данило, Іринка та инші приступили скромненько до святої Сповіди і Причастя, на превелику радість о. Петра.

—=o=—

Велич Марії.

Кордуля Перегріна (Cordula Peregrina - C. Wohler), навернена протестантка і славна поетка, якої твори зискали в Німеччині широкий розголос, говорить нам з власного досвіду про набожність до нашої Небесної Неньки.

Так говорить вона в однім місци:

'Я була вихована в строгім протестантизмі. По літах неспокійних сумнівів прийшла я вкінци до потішаючого переконання, що любити і почитати Пр. Діву Марію не є жадним гріхом, але дійсно святим обовязком вдячности і дитячої любови. Від тоді отворилася для мене скарбниця і жерело, звідки плила стала струя любови і похвали для Марії. З Її любовю в серцю і Її похвалою на устах від того часу я переводила моє життя і кожного дня могла я кликати: "Всяке добро приходить до мене через Неї!"

Коли була ще протестанткою, уложила поезії—пісні в честь Пр. Діви. Що своїм навернінню так говорила про них:

"Коби ті пісні впали до рук тих, котрі є поза Церквою, для котрих ті марійські пісні я особливо укладала, коли була ще молодою протестантською дівчиною, в протестантськім домі. Коби вони впали в їх руки, то я маю надію, що вони зможуть принести иншим бідним серцям то саме щастя, яке я колись найшла у нашій Небесній Ненці."

—o—

Не Вірмо Собі

Господь Бог подав нам богато доказів нашої людської уломности-немочи. Бог позволив, що навіть найсвітліїші люди упадали, щоб ми могли жити в страсі. Упали перші родичі Адам і Ева, упав Давид, один з найпобожнійших царів, упав Соломон, якого слава мудрости гомоніла по цілім тодішнім світі, упав св. Петро, князь Апостолів і Намісник Ісуса Христа.

А кілько инших людий, здавалосьби мудрих і святих, стративши Божу ласку попадали в тяжкі гріхи і були згіршенням для других! Неодні навіть вирікалися своєї віри і умирали як відступники-апостати!

Адам в раю, в стані невинности, піддержуваний Божою ласкою, обдарений велицким розумом і докладним пізнанням природних і Божих річий, на одно слово жени, якої не хотів вразити, образив свого Бога і Сотворителя та потягнув у свій упадок цілий людський рід. А ми, діти такого вітця, манені світом, тілом і діяволом, чи не маємо боятися, щоб не впасти? Чи можемо бути певні, що опремося власними силами тим ворогам нашої душі?

Давид, муж обдарений Божими ласками, через легкодушний погляд на жінку поповнив два великі гріхи і через цілий рік в них позістав не добачуючи їх погани. А був милий в очах Божих, одначе був дуже слабий-немічний від себе самого. А ми? Чи можемо довіряти собі?

Св. Петро, князь Апостолів, обіцяв торжественно, що хочби всі опустили Спасителя, то він не опустить Його. А що сталося? Він покинув Спасителя і вирікся Його три рази, присягаючи і кленучися, що не знає Його, і то на прості слова звичайної служниці. І що можемо сказати про себе самих?

Тертуліян, Оріґен і инші стовпи церкви упали, хоч здавалося, що є непохитні у вірі і у всіх чеснотах.

Коли застановляємося над тими прикрими примірами людської немочи, то чи можемо довіряти собі? Чи можемо бути певні, що поконаємо ворогів нашого спасіння власними силами, колиби сам Бог нам не поміг? О! Нам треба могучої Божої сили в борбі з ними!

І милосерний Господь дає ту силу і поміч кожному, хто просить. Кожному, хто молиться, хто просить, Господь обіцяв дати не тільки одну, дві, сто чи тисяч ласк, але без жад-

ного виїмку, всяке світло і ласки, які є конечні нам, щоб могли ми іти дорогою до вічної слави. "Все, чого в молитві просите, вірте, що одержите, і станеться вам!" Ісус Христос не вдоволився сказати: "щонебудь" просите, але сказав: "**Все, чого** просите," то значить, що Господь дасть просячому всяку ласку, якої він потребує.

Та обітниця відноситься не тільки до праведників, але до всіх людий. Христос сказав: "**Кожний**, хто просить, одержує! "Кожний, без виїмку, чи він праведний чи грішний, одержує, коли просить. Але мусить просити.

Молитва є проте загальним середником, через який дістаємо всяку ласку потрібну для нашого вічного спасіння, і то певно, бо то є обітниця Ісуса Христа, нашого Спасителя. Божого Сина, правдивого Бога. Через свій загальний характер молитва ріжниться від святих Тайн, від покаянних діл і від инших середників, які Бог дав нам, щоби ми користали з них для узискання вічного життя. Ті середники є особливійші ласки. Одначе без молитви жаден з них ані всі разом не дадуть ласки потрібної для вічного життя. Молитва мусить їм товаріжинти. Молитва є одиноким середником, через який дістанемо певну, сильну поміч і потрібні ласки для нашого спасіння. Така є обітниця Божа.

Молитва є середником загальним, даним для всіх, для всіх без виїмку: бо Бог дає ласку молитви найбільше закаменілим грішникам так само як і найбільшим праведним людям; від часу Адама аж до нині давав Бог ту ласку кожному чоловікови, який коли жив. І коли добре користається з тої ласки молитви то і навіть найбільший грішник може дістати ласку потрібну для свого спасіння, може себе спасти, бо через його молитву Бог дасть йому ласку навернення.

Молитва є тою могучою поміччу, яку Бог дає кожному, щоб міг заховати Його ласку і приязнь. Св. Альфонс говорить: "В природнім порядку Бог установив, що чоловік родиться нагий і в браку многих конечних річей до життя; але Він дав йому руки і розум, щоби ними подбав про всі свої потреби. Подібно в порядку надприроднім чоловік родиться нездібним, щоб стати добрим і осягнути спасіння своїми власними силами; але у своїй ласкавости Бог уділяє кожному ласку молитви і бажає, щоб кожний постоянно користав з тої ласки, щоб так через молитву міг одержати всі инші ласки."

Навіть колиби здавалося, що все страчене, що ми не можемо поконати покус діявола, що не можемо уникнути зло-

го приміру світа, що не можемо опертися бунтуючійся зіпсутій власній природі, пригадаймо собі, що Бог не допустить покус понад наші сили, як то говорить св. Павло: "Бог вірний, що не допустить спокушувати вас більш того, що можете, але разом з покусою пішле і поміч, щоби ви могли витремати." (І Кор. 10. 13). Але мусимо памятати, що Бог дасть нам силу в хвили покуси, одначе тільки тоді, коли ми молимося о таку поміч, тоді, коли молимося ревно і витревало.

о. Сенері подає такий випадок: Один молодець, на імя Пакус, пішов на пустиню, щоб там покутувати за свої гріхи. По кількох літах покути почали нападати на нього так сильні покуси, що він думав, що для нього буде неможливо довше опиратися їм. Коли під їх силою почав піддаватися їм, тоді находили на нього думки безнадійности за своє спасіння. Розпука його була так велика, що думав вибрати собі життя. Він говорив собі, що мусить піти до пекла, і ліпше було би піти зараз, чим жити в гріхах і через то тільки збільшити свої муки. Одного дня взяв в руки їдовиту гадюку і ріжними способами старався, щоби вона його вкусила. Але гадюка не зранила його ні трохи. Тоді закликав Пакус: "О, Боже! Є так богато людий, що не хотілиби умирати, а я так бажаю смерти!" Тоді почув він голос: "Нещасний! Чи думаєш, що можеш поконати покуси своєю власною силою? Проси Бога о поміч, а Він поможе тобі поконати їх." Заохочений тими словами почав він молитися дуже ревно і дістав надію на прощення гріхів своїх. Навіть почав провадити дуже будуюче життя.

Завдяки молитви святі поконували всі свої покуси і терпеливо переносили всі свої хрести і переслідування аж до смерти. Чим більше терпіли, тим більше молилися вони, і Господь давав їм поміч.

"Буде кликати до мене і Я почую його"—говорить Господь. "З ним Я є в досвідченнях, увільню його і прославлю його." (Пс. 90. 15.).

Велика сила молитви!

Св. Йоан Золотоустий говорить: "Як міста окруженого сильними мурами не легко здобути. так душі скріпленої молитвою діявол не може поконати. Діявол боїться зблизитися до душі, що молиться. Він боїться тої мужности і сили, які вона дістає в молитві. Молитва дає більше сили для душі чим пожива для тіла. Чим більше хто молиться, стає сильніщий. Хто менше молиться стає більш уляглий своїй природній немочи. Як ростина не може бути свіжою і зеленою без

вогкости, воздуха і світла, так душа не може заховати Божої ласки без молитви."

"Який праведник коли боровся мужно без молитви? Хто з них став побідником без молитви?"—питає той самий святий. Молилися Апостоли, мученики, ісповідники, святі діви і вдови і всі праведники в небі і на земли, і тому спасли себе. Проте всі богослови учать, що молитва є так конечна для спасіння дорослих, як хрещення для дітий. Як дитина без хрещення не може ввійти до неба, так дорослий не може осягнути вічного щастя, коли не просить Бога о ласки потрібні до спасіння. Св. Альфонс, розуміючи як важною і конечною річчу є просити Бога о ласки, говорить, що він поставив як правило в своїм Згромадженню, щоби його місіонарі підчас місій не занедбували виголосити проповідь о молитві. І тому отці Найсв. Ізбавителя заховують докладно то правило свого Основателя, самі молятся богато і загрівають людий до молитви. Св. Альфонс остерігає кожного сповідника, щоби не вдоволявся тільки у своїх каянників розбудити жаль за гріхи і сильну постанову поправи, але також щоби представив своїм каянникам, що треба молитися о ласку, щоб бути вірним своїм постановам, і просити Бога о поміч кожної хвилі, коли находять на них покуси, щоб образити Бога. Тому, говорить він. всі проповідники у своїх проповідях і всі сповідники у своїх сповідальницях повинні кликати: Моліться. моліться і не переставайте молитися. Коли будете молитися безнастанно, ваше спасіння є запевнене. Колиж перестанете молитися, певно погубите себе....

Молитва є конечна. Хто молиться, спасеться!

——==0==——

"Богородице Діво" то молитва, що ніколи не знудить нас.—Коли наші руки діткнули пахучих цвітів, вони наповняють запахом все, що дотикають.

Жертвуймо наші молитви через руки Пр. Діви. Вона наповнить їх милим запахом. — До кінця світа Вона остане нашою Царицею, і як довго світ буде тревати, до Неї будуть удаватися зі всіх сторін. Вона як мама, що має богато дітий, занята ними і біжить від одної дитини до другої.

св. Іван Віяней, парох з Арс.

——==0==——

Біблійні Оповідання

Це жахливе нещастя не помогло цьому непоправному народови. В кілька день опісля 250 ізраїльських старшин приготовили на великі розміри заговір проти Мойсея і Арона. На їх чолі стояли Корей, з покоління Леві, та Датан і Авирон з покоління Рувим. Під напором особистої зависти Левити хотіли відобрати Аронові Архієрейську гідність, а сини Рувима, найстаршого сина Якова, бажали заняти місце Мойсея і стати начальними вождами Ізраіля. Корей уже і кадильниці собі виробив, щоб сповняти при престолі, де палилося кадило, уряд священичий, що був застережений тільки для родини Арона.

"Ми всі є народом святим, народом Божим," так говорили до Мойсея ці горді мужі, "то чому ви присвоїли собі начальний уряд, що його неповинно бути?" — "Завтра Єгова покаже, котрі до нього намежать," відповів покірний слуга Божий. "Ви возьмете свої кадильниці, щоб жертвувати кадило при престолі, а Бог покаже, котрих собі вибрав. Діти покоління Леві, чи це не досить для вашої гордости, що відділено вас від проводу народу. щоб ви сповняли при святині службу свого уряду? Знайте це добре, що у цій хвилі ви змовились не проти Аарона, але проти самого Бога!"

Опісля казав прикликати Датана і Авирона, але вони, збунтувавшися відмовили явитись перед мужем, що вивів їх з Єгипту, де вони буцім мали шпихлірі повні богацтва, щоб вигубити їх у цій страшній пустині під фальшивою покришкою, що дістануть у посідання вдумані землі і виноградники. "Ти може би хотів нам вибрати очи по тім, як нас так довго засліплював своїми буцім ріками молока й меду! Ми не признаємо твоєї власти, а перед тобою явитись не хочемо!"

На другий день весь нарід зібрався при Святині, і Корей та його 250 спільників тримали у своїх руках кадильниці. Нараз хмарний стовп звістив приявність Єгови.

"Уступіться від юрби," сказав Господь до Мойсея і Аарона, "я її знівечу!"

"Господи!" закликали оба браття, "чи будеш жорстоким для всіх ізза провини кількох одиниць!?"

"Ні! Прикажи народови, щоб уступився від шатер Корея, Датана і Авирона!"

В супроводі ізраїльських старшин Мойсей перейшов усі ряди народу і приказав усім, щоб уступились від бунтівників, якщо

нехочуть , щоб їх укарано разом із ними. Датан і Авирон бутно стояли при своїх шатрах, разом зі своїми жінками і дітьми та спільниками.

"Діти Ізраїля," закликав Мойсей, "ви побачите тепер, чи я говорю від себе, чи приказую вам в імя Бога! Якщо от-ці умруть такою самою смертю, що другі люди, то я годжуся на те, щоб ви мене уважали самозванцем, але якщо Бог через нове чудо отворить пропасть землі і живцем струне у пекло тих, що проти мене бунтуються, признайте, що вони хулили Господа!"

Він тільки скінчив аж тут земли розступилась під ногами проступників і вони, враз зі своїми шатрами й добрами, зчезли у пропасти, що замкнулась над ними. Тільки раз вони заревіли, як падали у пропасть, але цей крик був так жахливий, що весь нарід втік гень далеко, тремтячи з перестараху. В тому самому менті вогонь пожер 250 левитів, що приносили жертву кадила при престолі. На приказ Мойсея із згарищ позбирали мідяні бляхи, останки з кадильниць ,і їх попричіплювано до престола, щоб грядучим поколінням показати, як Бог карає тих, що безправно присвоюють собі священничі дійства.

Та кара ця тільки розіла юрбу. Вони накидались на Мойсея і Аарона, що то вони привели до цеї погуби народу. Буря в коротці набрала тілько руху і стала так грізною, що оба провідники, не знаючи, де скритись, втікли до святині. "Уступіться з посеред цеї товпи," сказав Господь, "в одному менті всі загинуть!" Вже вогонь зачав своє страшне діло знищення, як на приказ Мойсея Аарон побіг на середину юрби, і.стоячи межи живими і трупами, з кадильницею в руках, став благати Бога, щоб помилував проступників. Нещастя стало, та тим часом уже загинуло чотирнайцять тисяч сім сот мужів, окрім Корея і його приклонників.

Незадовго опісля блискучий знак показав єрейську зверхність Ааронову. Бог був приказав, щоби у святині, попри палицю первосвященика, поставлено палиці дванайцяти князів усіх поколінь. На другий день весь нарід побачив палицю Аарона, як вона ціла позеленіла і вкрилась цвітами і овочами. Мойсей приказав переховувати її у святині на вічну памятку цього великого дня.

———=0=———

Марія Магдалина

Друга дія.

На вулиці, перед домом фарісея Сімона. Його дім находиться більш менш на середині вулиці. (Не треба доконче, щоб видно було до нутра. Треба тільки, щоб з заду або з поза куліс чути було голос).

ЯВА ПЕРША

Магдалина; Саломе; Юда.

(Магдалина й Саломе убрані в багаті одежі. Юда в нужденнім убранні.)

Магдалина (до Саломе): Що зі мною!? Серце трівожно в мені бється! І не з радости воно таке схвильоване! Ах, надармо гляділо за ним моє око!

Сал.: Баг! Ти про того Римлянина! Він певно не ліпший, як усі другі! Мені вже здається, що ми надармо пустились у цей бік. Якщо був би це Іскаріот, вже давно був би він тут, хотяб йому прийшлось сонце і місяць стягнути на поміч. Юдо! Юдо! Як тужить за тобою моя душа!!

Магд. (вхопивши її нервово): Саломе! Імя цього мужа на твоїх устах!? Виплюнь його! Воно невартo, щоб занечищувало твої уста! Чи чорна ніч забуття прикрила перед тобою, що він присягнув пімсту і твоїй родині?! (Юда прислухуючись стоїть за стовпом і грозить затисненим пястуком).

Сал.: Бурі нещастя потрясли Юдою, розбурхане море страдань ізза смерти батька, пірвало його. Чи маю я судити його за те, що затроєна стріла пімсти раз вихватилась з його уст?! І гляди! Тепер він забув усе, що минуло і усіх, що скридили його, бож він полюбив мене!

Магд.: Мені той чоловік лячним видається! В його очах я відчула погляд сатани!

Юда (виступає наперід і лукаво регочеться): Га га га!!! Мірям з Магдали знає про сатану! Га га га!!!!

Сал. (перераженa): Юдо, Юдо! Чи напали на тебе розбійники!? Чому це нужденне убрання на тобі!?

Юда (гордо): Це святочний одяг мого пана—правдивого Царя Юдеї!

Магд.: Гагага! Твій цар певно з якогось дуже високого роду, коли в дідівські шмати одягає своїх вірних!

Сал.: (трівожно): Говори, Юдо!! Хто.... хто це, твій цар? І....і.... говори тихенько, щоб не дійшло це до уший Ірода!

Юда (закинув голову взад): Імя мого пана маю сказати?! Вже місяцями імя Його розносить шум води в Йордані, про нього шелестять кедри Ливану, рокот громів імям Його наповняє воздух Юдеї, імя Його в устах старців і немовлят!

Сал.: (настає) Його імя, хто він! Скажи його імя!

Юда: Це Ісус з Назарета, Учитель!

Сал.: Га га....! Знова цей жебрак! Його імя вже притьмило імя самого Івана Хрестителя! Такі ви, Жиди. Як тільки кого звяжуть шнурами і закують, зараз проголопуєте його за пророка і витаєте його як Месію! О Юдо! Покинь Його, бо Він готов привести тебе до погибелі!

Юда: Ти говориш, як невідуча дитина! Чи ти не знаєш, яка сила з Нього вихoдить від тої хвилі, як у Кані Він перемінив воду у вино?!

Сал.: Це чарівник, що своїми діяволськими штуками мішає розум тобі і многим іншим.

Юда: Ні! Він Той, що про Нього писано, що Він відновить лице землі! Заки місяць зміниться дванайцять разів, Він заложить нове Царство Ізраїля!

Магд. (з насмішкою): О, то ми будемо мали тоді потіху дивитись, як ти і його другі раби, будете тягнути Його побідний віз вулицями й дорогами святого міста! Га, га....!

Юда: Не ми потягнемо його, але Його і нас потягнуть наші противники, а наші коні переїдуть через твій карк!

Сал.: Чому блискавиці сипляться з ваших очий і голоси ваші гримлять, немовби ви хотіли одно одне пробити і знищити?! Прошу вас, лишіть свою сварку! А ти, Юдо, йди і вбери пурпурову одежу, як це лицює панові мого серця!

Юда (стріпуючи її руку зі свого рамени): Лиши! Я маю ще троха поговорити собі з цею женщиною!

Магд.: Га га! Напружи свій лук, і пускай з нього затроєні стріли! Вони й волоска в мене не торкнуть, бо вони для мене вітром пустим, так як ти сам для мене ніщо більше, як цей сухий листок, що придусила його до землі моя нога!

Юда: Слухай, Мірям! З діяволською злобою постановила ти знищити мене в очах Саломе! Чи знаєш ти закон наших предків, що домагається, щоб дати око за око, зуб за зуб, життя за життя?! Чи поступив я несправедливо, коли я зділав після нього!? Говори!!

Магд. (гордо): З моїх уст вийшла тільки правда!

Юда: Правда! Га, га! Правда! Та й я тільки правду говорив, коли я одній особі сказав, кого то з погордою називають: Розпусниця з Магдали.

Магд.: Що обходить мене твій Пан, цей нужденний Учитель з Назарета! Я з тим жебраком не маю нічого до діла!

Юда (здрігнувся): Ісус, Учитель з Назарету! Ні!! Лиши Його в спокою! Він і без мене знає все, і Його око ніколи не зверне́ться на тебе. Грішник, розпусники пере Його лицем не покажуться! (Голосно) :Ні! Комусь іншому я зняв заслону, і він, хотя й поганин, тільки сплюне перед тобою. Касіюс Лонгін знає від мене, хто ти!

Магд. (сильно розхвильована): Ти, ти сатана!!! (грозить йому стисненими руками).

Сал. (рве її руки в діл): Мірям! Мірям!

Ява 2.

(Ті, що й попереду, Касіюс Лонгінус).

Касіюс приступив і тихо глядить на Магдалину.

Магд. (спішить до Касія): Касіє, о дорогий мій Касіє! (Касіюс подається взад. Юда з насмішкою показує на Магдалину).

Юда (голосно): Це вона! Розпусниця з Магдали, викидок зпоміж проклятих! Га, га!! (Юда відходить, Саломе біжить за ним).

Саломе (біжучи): Юдо! Слухай! Юдо!

Касіюс поволі поступає перед Магдалину і спльовує перед нею).

Касій (спльовуючи): Так випльовую твоє імя з моїх уст. Ти пустим вітром стала для мене!

Магд. (благаючо простягає рамена перед себе): О, Касіє! Не кидай мене назад в чорну пропасть! Касіє....! Ти світло моєї душі.....

Касій (відпихаючи Магдалину): Геть від мене, проклята! Знай, що моя мати була чесна невіста. Вона навчила мене жіночу честь шанувати більш від царського вінця! (Касій відходить. Магдалина стоїть немов закаменіла. Тоді кидає раменами у воздух і скрикує).

Магд.: Гори, покрийте мене! Води Йордану, залляйте мене! Коби огонь пекла пожер мене! Куда мені дітись!! Куда!! Де шукати милосердя!!??

Ява 3.

Магдалина і Естера.

Естер: (приступаючи) О пані! Як вірний пес я бігла за тобою! На кождий камінь на вулицях я дивилась, чи не діткнула його твоя нога, кождої квітки на полю я питала, чи з любовю не погласкала краю твоєї одежі!

Магд.: Естеро, Естеро! Чому й ти втікаєш від мене. Чи й тобі нечистий воздух, що дихають ним мої уста!!? Чи й тобі брид-

ко йти дорогою, що проклята ізза моєї тіни, що вкрила її?!!

Естер: О пані! Солодка моя пані! Немов жовч капають твої слова в мої уста! Чи так мало знаєш серце своєї Естери, що на руках тебе колисала і веселі пісні співала в твої невинні, дитячі уха, щоби засипляти тебе!? Ти часто проходжувалась в городі Ірода, як зломана тростина або роздушена цвітка. Твої слези огненними краплями падали на мою душу і палили її бажанням помочи тобі! Та твої уста оставились німі, коли я питала, що ранило твоє серце і тому поспішила я в ночі, щоб **питати поради в** домі.....

Магд. (нагло перервиючи): Естеро, ти відки прийшла?

Естер: Не гнівайся, пані! Я була у Вифтанії, де я шукала поради в домі твого батька. Відти я приходжу і приношу тобі від Лазаря і Марти поздоровлення і мир!

Магд.: Мир!!! Ага! Мир!.....Моя душа впала жертвою пекольного огня....Гляди, як він бушує в моїх жилах, розїдає сили моїх рук і ніг, забірає сон з моїх повік, спів птахів дзвенить в моїх ухах трубою страшного суду а в сміхах і жартах своїх приятелів я чую люте ревіння тих, що зубами скрегочуть і готовляться рвати мою душу, навантажену гріхами!

Явя 4.

Попередні, Марта, сестра Магдалини.

(Марта ввійшла при останніх словах Магдалини, але незамітно для неї. В цій хвилі вона приступає блище і кладе руку на єї плечі).

Марта: Мірям! Сестричко! Дитино. В твоїй душі запанувала буря! Серед шуму празників ти стратила панування над нею. У спокою ти знова прийдеш до себе! (Магдалина падає перед Мартою на коліна і скриває своє лице в її ризах).

Магд.: Спокій!! Спокій!! Вже ніколи не знайду його! Він покидає мене, коли я в товаристві, зі згідним сміхом відлітає від мене, коли я на самоті! А хотяб я і гори золота давала, від нікого я не в силі його купити!

Марта: Мірям! Дитино! Вже хтось прийшов, і приніс мир і спокій серцям опущеним! Ходи! У нашому домі у Вифтанії Він часто гостем!

Магд.: Він відверне своє лице від мене, коли погляне в мої очи.

Марта: О ні! Він сам сказав, що в пустиню піде за згубленою овечкою і на своїх раменах принесе її до дому. (Марта силкується піднести Магдалину з колін.

Магд.: Марто, Марто! Ти представляєш мені пастиря, що його прагне моя душа! Але скажи мені, сестричко, чи змилосердиться Він наді мною, коли я скинула одіж ягняти і обтяжила себе горою

проступків!? Говори, Марто!

Марта: "Прийдіть до мене всі, що струджені і обтяжені і я успокою вас"! Такі слова чула я з його уст, Мірям!

Магд. (поволі повтаряє): "Прийдіть до Мене всі, що струджені і обтяжені і Я успокою вас!" Це справді слова, достойні уст якогось царя! Струджені і обтяжені! Хто більше струджений і обтяжений, як я, що звязала себе шнурами всіх гріхів!? А всеж я зберуся і піду до цього царя, може він розірве мої окови і подасть моїй спрагненій душі чашу потіхи!

Явя 5.

Попередні. Ізмара, Ганна; Рут, дочка Ганни. Іродіяда. Мущини і невісти зпосеред народу.

Ізмара (вказуючи на Магдалину): О, дивіться! Грішниця з Магдали!

Ганна (до Рут): Уступись, Руто! Хай твоя одежа не діткне одежі проклятої!

Ізмара: Справді! Вона така зухвала, що в ясний день сміє показатись на вулиці і затемнювати собою сонце. (Магдалина боязливо усувається в куток. Естер стискає кулак. Марта хапає руку Магдалини). (Дальше буде).

———o———

Всі ми маємо свої клопоти.

"Як прикро мені перебувати в цім домі! Здається, що з ніким так зле не обходяться, як зі мною!," з гнівом бурмотів фортепян. "Мала Тереня товче мене кожного дня одну або дві години!"

"Так, але ти принайменше не маєш роботи!," закликав годинник. "А мої вказівки ніколи не відпочивають. Вони заняті рухаючися кожної мінути і секунди!"

"Говоріть собі про роботу!" —закричав стіл. "Але чому завсігди щось на мене кладуть, і я мушу то все двигати?"

"Я також не думаю про роботу," відізвалася лямпа, — "але я дуже вразлива, а то не дуже приємно, коли тебе засвічують, а відтак то скручують то підкручують кілька разів кожного вечора!"

"Вразлива!" — сказало зі сміхом зеркало. "Але подумай, кілько-то поганих лиць чепуриться передї мною, а я мушу терпеливо то все зносити....."

"То ще нічого!" — перебив диван. "Ви подумайте лише, як то діти скачуть по мені. Щасте, що ще не знищили мене цілком!"

"Ви всі говорите, що терпите. Але мусите признати, що ніхто з вас не має стільки що я!" — закінчило рішучо крісло.

От клопоти! І чим-же є ваш клопіт?

———o———

Малий Коміняр в Льондоні

(З французького)

—0—

В околицях Савойських Альп в бідній хатині сиділа зажурена молода жінка; тяжкі думки огорнули її бідну голову....Її синок сидів над книжкою....

Положення, в якому вона тепер находилася, було дуже прикре: муж її, що старався про удержання дому, полишив її саму від кількох місяців з маленьким хлопчиною, якому було яких 12 років.

Муж помер несподівано. Вона лишилася без потрібних средств до життя....А ту зближалася зима. Вона не зможе найти нігде праці, щоби могла заробити на той щоденний хліб для себе і для своєї дитини. І якже вони обоє жити будуть?....

Віддана тим своїм чорним думкам почула, що хтось застукав до дверей....

Ввійшов чоловік, одітий як тамошні мешканці-гірняки, і зближаючися до неї сказав:

Щож, матусю! Ви здається дуже зажурені? Чи може сталося вам яке нещастя?"

"Не нині!" — відповіла вона. — "Я вже мала досить нещастя цього року!....Але я думаю про завтра...."

"То правда"—сказав чоловік, — "зближається прикра зима ....А тепер трудно буде вам знайти якусь роботу, щоби заробити на життя: бо треба прецінь заспокоїти і свій голод і голод цеї дитини; цей хлопчик, хоч нічого ще не заробляє, потребує однаково їсти...."

"Я ще можу терпіти голод" — відповіла бідна жінка, — "але я не хотілаби дивитися, як терпить моя дитина...."

"Він вправді малий, але має вигляд здорового, повного життя хлопчини; я мігби постаратися для нього о працю відповідну до його віку і сил. Віддайте його мені! Я його поведу з иншими хлопцями, яких збираю в цій околиці, до великих міст, а він там буде мати роботу через зиму при чищенню коминів у домах богатих людей.. Він буде мати добру поживу і добре одіння. Тепер забираючи його я давби вам 20 франків, а ще два рази стільки, коли по зимі я його вам віддам, наколи тільки буде добре працюватиі.... То буде разом бо франків, а то поважна сума!"

"Якже мені розлучитися з ним? Таж він ціла моя потіха!"— відповіла мама.

"То якжеш? Ви волієте умерти з голоду разом із ним?"

"Я боюся, щоби він там не умер з голоду або зимна. Я не

богато можу вірити вам в то, що ви говорите.... Але мимо того, —додала вона, — наколи ви ручите, що йому нічого не буде бракувати, я рішаюся, щоби він пішов з вами і заробив собі на кусень хліба...."

- "От добре! Будьте певні того, що вашій дитині буде добре! Так я прийду сюди за два дни, щоби взяти його зі собою разом з кількома иншими хлопцями....Я буду про нього так дбати, як про рідну дитину.... Маєте час приготовити його трохи до дороги....Тут маєте 20 франків; то вам поможе перебути зиму...."

Чоловік вийшов вдоволений, що добре свою справу поладнав, бо за малі гроші наняв хлопця до роботи.

Вдова лишилася у великому смуткові, бо жалко було їй віддавати синка у чужі руки.

По двох днях вернув чоловік, взяв зі собою хлопчину і його маленький клуночок, який мама приладила для синка.

При цьому відході синка мама говорила до нього з материнським упімненням:

"Особливо, дорога дитино, не забувай на Пр. Діву Марію! Молися до Неї! Я у Ній покладаю всю мою надію!"

"О! Мамусю! Обіцяю вам, що буду відмовляти кождого вечера одно Богородице Діво за вас, одно за тата, а одно за себе!"

"Нехай Марія, Божа Мати, благословить тебе, дорога моя дитино! Нехай тебе стереже і нехай приведе назад до мене!...."

Розпращалися....

Хлопчина пішов за чоловіком і долучився до своїх товаришів.

Чоловік міряв дорогу своїми великими кроками, а хлопята дріботіли за ним своїми малими ногами.

Коли переходили через яке велике місто, там лишалися один день, ділилися по двох, ходили по богатших домах і чистили там комини. То була практична наука в їх новому званню.

Так працювали вони в Гренобль, Ліон, Орлеан і в Гавр.

Хлопці думали, що вони ідуть до Парижа, столиці Франції, але вони йшли до Льондону, столиці Англії.

В Гавр всіли на корабель. На ньому все було для них цікаве, інтересне, бо вони перший раз їхали морем.

Моряки були дуже ласкаві для них; инші подорожні також оказували їм свою прихильність і робили їм всякі приємности.

Час їзди морем з Гавр до Льондону був для них дуже милий на цьому кораблі.

Коли корабель причалив до берегів Англії, під саме місто Льондон, всі хлопці висіли і без проволоки поспішили до міста зі своїм провідником.

Тут замешкали в одному домі на піддашу, ці молоді комінярі

і здвідси розходилися на свою роботу.

Зараз таки по своїму прибуттю до міста почали працювати. На себе звертали увагу всіх через свій одяг і через свої чорні лиця. Їх кличі, хоч проголошувані з французька, розуміли Льондонці, отвирали їм свої доми, приймали їх радо платили їм за їх роботу коло чищення коминів в їх домах

Все йшло добре. Але зближалася зима зі своїми густими мраками....Молодим хлопцях стало жалко чистого воздуху їх Савойських гір....

Стало ще гірше, коли падав сніг, мягкий і мокрий. Їм тяжко ходити в тому снігу, що скоро топиться і перемінюється в густе, липке болото.

До такої зими вони не звикли. Обуті у великі деревяні ходаки з трудом бродили серед тої грязюки.

Часто повставали наглі сильні вітри....Зимно їм докучало.... А вони не знали улиць і нераз довший час блудили, заким найшли свою кімнату, де мали перевести ніч....

Так повторялося майже кождого дня в цій зимовій порі....

Серед таких прикрих обставин опинився сам одного дня наш малий Савойчик. Був вже вечір. А він змучений, знеохочений блукав тими брудними вулицями і не міг найти дороги до свойого дому. Зимно перешкаджло йому в ході, а він ледви тягнув ноги за собою! Вкінци змучений упав на сніг....Не мав сили піднятися....Здавалося, що його тіло лежало мертве, бездушне....

Так лежав і бувби може умер серед тих снігів, колиби не спостеріг його один переходячий чоловік. Він задержався, зближився і похилився над цим малим тілом дитини; побачив, що не віддихає і сказав до себе: "Він певно умер!"

Взяв його на свої рамена і поніс наперід. Задержався перед одним гарним домом і задзвонив. Двері отворилися....На порозі зявилася служниця, до якої сказав чоловік:

"Приношу сюди труп малого хлопця; найшов я його на дорозі. Прошу повідоміть про це лікаря!"

Служниця ввійшла до середини. За хвилю вийшов лікар.

"Цей труп молодого хлопчини найшов я надорозі і приношу його до вас, пане доктор...."

Лікар подивився на хлопчину, що був як колода без жадного руху, попросив чоловіка, щоби поміг занести його до головної його кімнати-робітні.

"Маєте пару пенсів за ваш труд!" — сказав на відхідному до чоловіка лікар даючи йому кілька центів. Лікар був правдивим християнином католиком і мав милосерне серце.

Приступив блище до хлопчини, а не завважуючи в ньому жадного віддиху сказав до себе:

"Бідний хлопчина! Здається що цілком замерз! Треба чим скорше взятися до роботи, може його відратую!...."

Взяв в руки якийсь інструмент, щоби спробувати, чи кров в жилах не сціпеніла, зближився ще раз до хлопчини; йому видавалося, що чує легкий віддих; задержався і почав слухати уважно..

За кілька хвиль малі уста отворилися і з них добулося глухе слово: "Марія!"

Здивований лікар сказав до себе:

"То імя моєї доньки; але він не може її знати. Він певно звертає це слово до Пр. Д. Марії....Може він є католиком і не свідомо поручає себе під опіку Марії, Яку взивати в потребі певно навчила його мама.... Треба скоро ратувати хлопчину. Покличу на поміч жену і доньки...."

Жена з двома доньками ввійшли і всі четверо докладають всіх старань, щоби оживити це замерзле тіло дитини. Його натирають, одівають в тепле біля і кладуть до мягкого ліжка....

Віддих кріпшав....

Подали йому відтак маленьку дозу легкого скріпляючого напитку, який поволи привернув йому теплоту і життя.

Хлопчина отворив очи.

"Не говорім тепер з ним" — сказав лікар — "Йому потрібний сталий, довгий відпочинок; він приверне йому сили. Завтра він зможе нам сказати, що таке сталося було з ним на дорозі...."

Другого дня хлопчина цілком прийшов до себе і радо розмовляв; розповів свою історію і відповідав на питання, з якими до нього зверталися. З його відповідей довідався лікар про його край, про місцевість, де мешкала його мама і сказав до хлопчини:

"Ми повідомимо твою маму, де ти є тепер і рівночасно потішимо її, що ти скоро вернеш до неї...."

По кількох днях хлопчина цілком подужав. Колиби не добрий лікар і його родина, то хлопчина мігби був переплатити життям той свій нещасний заробіток.

З радістю всів на корабель, щоби вертати назад до своїх гарних гір.

Родина лікаря вирядила його дуже щедро на дорогу. Дала йому тепле одіння і досить грошей, щоби він міг вигідно відбути свою дорогу до дому.

Якаж була радість бідної мами! Вона обнимала і огортала пестощами свою дитину, що вернула до неї дорова!

"Нехай буде прославлене імя Марії!" — сказала мама —

Я Їй завдячую, що виджу тебе знова у себе. Її імя, дорогий сину, тебе спасло.... Я все любила це дороге імя Марії, а від тепер ще більше буду його любити...."

"Я також ніколи не забуду дякувати Марії, що мене виратувала від смерти. Буду до Неї молитися, як я вже то обіцяв і буду взивати святе Її імя у всіх моїх потребах. Най славиться імя Марії!"

——=0=——

ПИТАННЯ І ВІДПОВІДИ

Питання: Чи можна передплачувати книжки або часописи, що ширять неморальність?

Відповідь: Певно, що не можна! — Родичі і ті, що мають нагляд над молодшими, повинні дуже старанно уважати на то, щоб отруя неморальности не затроїла тих, що є під їх опікою чи наглядом.

Питання: Чи всі гріхи можуть бути прощені?

Відповідь: Кожний гріх може бути прощений, коли тільки грішник направду кається, жалує і щиро сповідається його; коли ж сповідь для нього неможлива, приміром не можна дістати священика,—тоді через акт совершенного жалю він може дістати прощення своїх гріхів. Тільки гріх нерозкаяння аж до смерти і гріх утрати надії на Боже милосердя, є зі своєї природи непростимі, бо коли хто в таких гріхах умирає, не має правдивого жалю за свої гріхи, проте й Господь Бог йому не прощає.

Питання: Коли родичі знають, що їх дитина вже прийшла до уживання розуму, чи вони мають подбати, щоб дитина відбула Великодну сповідь і приняла Великодне св. Причастя?

Відповідь: Так. Обовязком родичів є дитину їм самим відповідно підучити або постаратися, щоб вона научилася, що потрібно для неї знати до першої сповіди і до першого св. Причастія. Отці парохи є обовязані уважати, щоб такі діти приняли св. Причастя можливо найскорше. Право церковне припускає, що дитина семилітна вже має уживання розуму.

Питання: Як довго управляв св. Петро Христовою Церквою? Як умерли инші Апостоли?

Відповідь: Св. Петро управляв Христовою Церквою около 34 роки, від дня свого назначення Христом аж до своєї смерти, яку поніс за Христа 29 червня ст. ст. (12 липня н. ст.) 67-го року. Умер він розпятий на хресті головою в діл, як він сам о то просив говорячи, що

він негідний бути розпятий так, як його Спаситель. —Инші Апостоли також потерпіли мучеництво за віру Христову, тільки один св. Йоан Євангелист умер природною смертю. Він жив довгі літа. Раз був бичований остро, раз був киненний в котел кипячої оливи, одначе це йому нічого не пошкодило.

Питання: Чи Церква може позволити на супруже дівчини чи вдови, що є досить молодими, приміром 25 літ, з мущиною в старім вже віці, приміром 60-літним?

Відповідь: Так. Церква не установляє правил, котрі заборонялиб супружа задля старшого віку другої особи. Цю справу полишає розвазі осіб, що бажають ввійти в супружу звязь.

Питання: Чи вдова може вступити до монашого згромадження (до монастиря)?

Відповідь: Що до того, то нема загального правила, яке виключалоб вдови від допущення на новіціят в монашім згромадженню. Можуть одначе бути певні особливші правила, що до того, в деяких монаших згромадженнях.

Питання: Прошу пояснити справу "виводу." Чи Церква приказує під гріхом сповнити той обряд?

Відповідь: "Вивід" або введення в церков жени по народженню дитяти, то є обряд-церемонія, підчас якої дістає благословенство мати і дитя. Тільки католицька невіста, що привела на світ дитятко зі законного супружа і то дитятко не було охрещене поза католицькою Церквою, має право до того благословенства. — Вивід не є заповіддю Церкви, але це побожний звичай, що датується від перших віків християнства. — Коли мати приходить до виводу, її вводиться до церкви. В церкві вона молиться і дякує Богу за щасливий порід, дістає через то благословенство ласку виховати дитину в спосіб правдиво християнський—Львівський Собор з 1891 року розпоряджає, щоб до приняття цього обряду приступали звичайно не перед 20 днями від родження, а то тим більше, що після приписів Требника (Евходогіона), чин цей належить властиво приймати в 40 днів по родженню. Цей Собор розпоряджає, щоб не уділювано виводу невісті, що породила дитя незаконне, щоб таким способом так вона як і другі відстрашилися від такого гріха. Такій невісті замість виводу-очищення треба наложити обовязок, щоб відпокутувала свій гріх через щиру сповідь.— Зазначуємо, що коли дитина не жиє, то мати сама приходить до виводу.

Питання: Коли котрийсь з моїх сусідів не хоче зі мною говорити, чи я обовязаний винайти причину, чому зі мною не говорить, чи можу бути спокійним і не звертати уваги на нього?

Відповідь: Певна річ, що ви повинні старатися найти цего при-

чину. Може ви його образили через якесь ухиблення з вашої сторони. Коли так, то ви повинні перепросити його і просити о прощення. — А навіть коли ту не було вини з вашої сторони, то ви повинні доложити всіх розумних старань, щоб поєднатися з ним.

Питання: Як має бути: чи схилити голову підчас благословення Найсв. Тайнами, чи дивитися на Найсв. Тайни?

Відповідь: До тепер не масмо якогось загального правила, що говорилоби, як заховуватися підчас благословення Найсв. Тайнами. Кожний тут є свобідний, після своєї побожности. Найліпше одначе видається схилити голову з пошани до Найсв. Тайн; крім того ми звичайно схиляємо голову, коли дістаємо якебудь благословення: тому слушною є річчу схилити голову при благословенню Найсв. Тайнами.—

Подібно при освяченню на Службі Божій ми повинні схилити голову для пошани Ісуса Христа, що сходить під види хліба і вина.

—o—

Перше Десятьліття Місійної Праці

ОО. Чина Найсв. Ізбавителя в Галичині
(1921-1930)

Найбільше добро, яке Господь Бог дає людя — каже св. Альфонс, великий Місіонар 18 століття—це навернення народів. І в Старім і Новім завіті хотів Господь, спасти світ при помочи місій.

Тому св. Григорій твердить, що св. місії відбувалися вже з самого початку світа, бо сотворивши світ, післав Бог і робітників, щоб управляли Його винницю. В Старім завіті посилав Господь Пророків, щоб вони голосили вибраному народові Божий закон. В Новім Завіті Він післав власного Сина, щоб навчив Нового Закону, закону ласки, котрий є доповненням та усовершенням Старого Закону.

Але Ісус Христос, Котрий мав проповідати тільки вибраному народові, приказав Апостолам, після Його смерти розійтися і проповідати св. Євангеліє всім народам. Ось так через місії святих Апостолів св. Євангеліє зачало рости по цілім світі і приносити плід — як це твердив Апостол народів (Кол. 1—6.) Куди Апостоли не вспіли зайти, туди посилали своїх учеників.

В пізніщих віках історії Христової Церкви Папи і епископи дальше висилали своїх апостольських робітників ширити святе Євангеліє в ріжних краях: Примером в 2-гім віці св. Іринея післали до Франції; в 5-тім віці св. Паллагія до Шкоції а св. Патрикія до Ірляндії; около 6-го віку вислали св. Августина, Венедиктина до Англії; в 7-ім віці св. Ілію до Фляндрії (нині північна Бельгія) св. Кілія до Франконії а св Віллібрарда до Фризії; в 8-ім століттю св. Боніфатій зайшов до Німеччини а св. Губерт до Брабантії; в 9-ім віці св. Аншер проповідав в Данії і Швеції а св. Кирило і Методій в Болгарії, на Вкраїні, Галичині в Карпатах і на Моравії. В 12-ім віці післано до Лівонії св. Майнгарта а св. Оттона на Поморє; в 13-ім віці монахи Домінікани і Францішкани ввійшли до Греції, Вірменії, Етопії і дальше на схід між Татарські орди.

В дальших віках місіонарі навернули до Христової віри тисячі і міліони поган, в Індіях, Хінах, Японії, в Африці, Австралії, в Америці Полудневій і Північній, а за останню сотню літ, місіонарі, переважно Обляти, зачали апостольську працю у нас в Канаді над приверенням Індіян до Христової віри.

Однак місії проповідаються не лиш між народами поганськими, щоби їх світлом Євангелія просвітити, але також і в краях здавна християнських а то на це, щоб нарід утверджувати в святій вірі та уморальнювати.

Ціль таких місій, це навернення грішників. На місії вірні християни просвічені науками і проповідями лекше пізнають злобу гріха, важність спасення та милосердя Боже. На місії вірні змінають своє життя, рвуть всякі шнури лихих навичок та беруться жити по християнськи.

Де на світі закріпилася Христова віра і обичаї направилися, то всьо це добро було наслідком ревних місій: навіть там, де не помогли ріжні кари Божі, трясення землі, війни, голод, пошесть, ні найостріщі закони проти убийства, крадіжи, чужолоства не вспіли направити людий, там сего доконала свята місія Тому справедливо каже один велцкий, довголітний місіонар, що майже тільки через місії душі безсмертні йдуть у життя вічне.

Ласка святої місії, це найбільша ласка від Бога по ласці св. Хрещення. При помочи тої особлившої ласки місії, вірні пізнають ліпше таїнства віри, заповіди Божі, користь із доброї святої Сповіди і Святого Причастя, та способи витревання в ласці Божій. Рівночасно більше оживляються любовю до Бога та більше занимаються справою спасення душі. При жадній иншій оказії нема такого збіговища тисячів християн з найдальших околиць, як підчас св. місій.

І ранішні інструкції котрі промовляють до розуму і зворушаючі вечірні проповіди ділають на людське серце так, що добрі стають сильніщими, недбалі ревніщими, а злі навертаються, вирікаються злих налогів, оминають нагоди до гріха, направляють кривди прощають собі взаїмно провини а відкидають пімствп й гніви. Перед-

усім много є душ, що від кількох десяток літ зле сповідаються або не сповідаються, підчас св. місії в загальній сповіди з цілого життя, очищуються в божественній купіли, св. Спавіди. А це саме є найбільшим добром для безсмертних душ.

У нашій рідній **Галичині** місійний рух до всесвітної війни був слабо розвинений тому, що в Галичині був тільки один монашний чин, котрий після своєї реформи (тому 50 літ) вправді видів много вчених і рухливих єромонахів але їхні сили мусіли роздробитись на ріжні поля праці. Треба було нового монашого чина, котрий відкинувши всі інші заняття, занимавсяби тільки проповідуванням св. місій. Сему зарадив Високопреосвященний Кир Андрей, галицький митрополит, котрий підчас візитації в Канаді 1910 р. пізнав О.О. Найсвятішого Ібавителя, котрі за приміром Впр. о. Делярія приняли український обряд і працювали на духовній ниві для Галицьких поселенців в Саскачевані і північній Манітобі. На запрошення Високопреосвященного Митрополита Андрея прибуло кількох бельгійських монахів місіонарів до Галичини саме перед вибухом світової війни в 1914 р. і осіли в стародавній митрополичій палаті в Уневі. По скінченню світової заверухи О.О. місіонарі розвинули свою апостольську діяльність по цілій Галичині. У Львові в (Збоїсках) збудували великий дім і в нім оснували власну Колегію (гай-скул) де зачали вичувати молодих хлопців на місіонарів а инша група отців (чотирох) осіла в Станиславові на Гірці і зачали їздити, запрошувані О.О. парохами, по Галичині та уладжувати десятьдневні місії а пізніще ще й пятьдневні відновлення місій. Щоб наші земляки в Канаді мали хоч сяк-так поняття про ту невсипищу тяжку працю кількох місіонарів Станиславівського монастиря (двох Бельгійців і трох Українців) та про їх безперервний труд над спасенням безсмертних душ, подаємо тут спис всіх тих парохій наших трох галицьких дієцезій, в котрих О.О. Місіонарі проповідали десять-дневні місії і потім, звичайно в рік пізніще пять-денні відновлення місій за перших десять літ себто від 1920 р. — до 1930 р. включно.

Пояснення...

Буква **Л.** означає дієцезію львівську
Буква **П.** означає дієцезію перемиську
Буква **С.** означає дієцезію станиславівську

Слово в скобках, це імя деканату до котрого дана парафія належить а імя підчеркнене це та парафія, в котрій було по 10 дневній місії ще і 5-денне міс. відновлення.

1921

Л. **Кізлів** .....
Л. Збоїска (Львів)
С. Гірка (Станиславів).
Л. Велдзіж (Долина).
Л. Любінець (т.с.)
С. **Стопчатів** (Колом.)
Л. Угерсько (Стрий).
Л. **Білий Камінь** (Олось.)
С. **Братківці** (Товмач).

1922

П. Кавсько (Медин.)
Л. **Семигинів** (Любінь).
Л. **Вишків** (Долин).
Л. Боспри (Скала)
П. Мединичі (т.с.)
Л. **Підмонастир** (Бібрка).
Л. **Пуків** (Рогатин).
П. Перемишль (т.с.)
С. Городниця (Гусятин).
Л. **Якторів** (Унів).

1923

Л. **Хотінь** (Калуш)
С. **Глубічок** (Скала).
Л. Збора .....
Л. **Пустомити** (Щирець).
П. Люблянки .....
Л. **Рогатин** (т.с.)
Л. **Наварія** (Щирець).
П. Тарнава (Турка).
Л. Орава (Сколє).
С. Микулинці (т.с.)
Л. Турє (Олесь).
Л. Бродки (Щирець).
П. **Калуш** (т.с.)
Л. Жиравка (Львів).
С. Березів (Пістин).

1924

Л. **Завой** (Калуш)
Л. Чесники (Рогат.)
Л. **Містки** (Рогат.)
Л. **Рудники** (Миколаїв).
С. Переволока (Бучач).
Л. Жовчів (Рогат.)
П. Борислав (т.с.)
Л. Київець (Стрий).
Л. Радехів (т.с.)
П. Лютовиська (т.с.)
С. **Борщів** (т.с.)
Л. Дуліби (Стрий).
Л. Хмелиська (Скалат.)
Л. **Львів** (т.с.)
Л. **Васючин** (Рогат.)
Л. Перемишляни (т.с.)
Л. **Зарудє** (Озірн.)
С. Тисьменица (т.с.)

1925

С. **Більче Золоте** (Скал.)
Л. **Озірна** (Терноп.)
С. Ворвулинці (Заліщик)
С. **Люча** (Пістин)
Л. Зарваниця (Буч.)
П. Пискоровичі (Сінява).
П. **Хирів** (т.с.)
Л. **Жидачів** (т.с.)
Л. **Івачів** (Тернопіль).
Л. Козова (Кізлів).
С. Микуличин (Надвір).
С. **Лисець** (Станиславів).
П. **Криниця** (Медин.)
С. Ланівці (Скала)
С. Уласківці (Скала)
П. Вулька мазовецька
С. Текуча (Пістин)
С. **Борисківці** (Кудринці).
С. **Ґермаківка** (Кудринці).
Л. Розгірче (Любінець).

Л. Бенева (Підгай.)
Л. Конюхів (Стрий).
Л. Підмихайлє (Калуш).

1926

Л. Оліїв (т.с.)
С. Молодятин (т.с.)
Л. Черче (Рогатин).
Л. Львів (Николая).
Л. Старі Броди (Броди).
С. Дзвиняч (Заліщик).
Л. Березівці (Микол.)
С. Ольховець (Кудрин.)
Л. Плавуча (Зборів).
С. Трибухівці (Чортків).
П. Стара сіль (т.с.)
С. Ямниця (Станиславів).
Л. Чертіж (Жидачів).
С. Худиківці (Кудрин.)
С. Поточиска (Городен.)
С. Іванків (Скала).
П. Горуцько (Мединичі).
С. Обрушин (Городок).
С. Угорн. і Микитин. (Стан.
С. Підлуже (Станиславів).
П. Дубна (Лежайськ).
П. Ваніївці (Краков).
П. Вірхомля (Мушинск).
Л. Добряни (Стрий).

1927

Л. Кінашів (Галич).
П. Кобло (Самбір).
С. Тяжів (Єзупіль).
С. Іваниківка (Гусятин).
С. Братишів (Товмач).
П. Військо (Перемишль).
Л. Добротвір (Камін. Струм.)
П. Мокротин (Жовква).
Л. Чемеринці .....
С. Білівці (Кудрин.)
С. Шупарка (Кудрин.)
П. Вовче (Жукот.)
С. Мельниця (Кудрин.)
С. Станиславів (т.с.)
Л. Скалат (т.с.)
Л. Глібів (Грималів).
П. Смольник (Лупків).

1928

С. Олеша (Товмач).
С. Росільна (Богородч.)
С. Ключів (Пістин.)
П. Тисовиця (Самбір).
П. Добрівляни (Мединичі).
П. Самбір (т.с.)
Л. Камінка Струмил. (т.с.)
С. Зазулинці (Заліщик).
П. Лука (Самбір).
С. Росохач (Скала).
Л. Ілавче (Теребов.)
П. Боднарка (Горлиці).
П. Новиця (Горлиці).
П. Угерці (Рудки).
П. Ростоки (Мушин.)
П. Літиня (Мединич.)
П. Подільці (Рудки).
Л. Боложнів (Буськ).
Л. Виспа-Любша (Стрий).
С. Нівра (Кудрин.)
Л. Отиневичі (Ходорів).
Л. Добряни (Щирець).
Л. Деревляни (Камін. Струм.)
П. Злоцьке (Мушина.)
П. Криниця (Мушина).
П. Борислав .....

1929

П. Лосє (Мушин.)
П. Ліщина (Горлиц.)
П. Брунари (Грибів).
Л. Рипянка (Калуш).
П. Нове село (Кулик.)
С. Угрин.....

П. Тустановичі (Борисл.)
П. Берестє (Грибів).
П. Лабова (Мушина).
П. Тилич (Мушина).
П. Снітниця (Грибів).
П. Вербіж (Комар.)
Л. Ладанці (Перемишль).
Л. Островець (Олеськ).
Л. Струсів (Теребов.)
П. Смерековець (Горлиці).
П. Михновиці (Жукотин).
П. Ріпчиці Мединичі).
П. Куликів (т.с.)
С. Чабарівка (Гусятин).
С. Гусятин (т.с.)
Л. Бабинці (Рогатин).
П. Добра (Сінява).
С. Цигани (Скала).
Л. Грималів (т.с.)
С. Шульганівка (Чортків).
П. Мохначка (Мушина).
Л. Борщовичі-Пикул. (Львів)
Л. Стинява (Любін.)
П. Висоцько (Ярослав).

1930

С. Воскресінці (Коломия).
П. Лісковате (Устрики).
П. Яксманичі (Медин.)
П. Руда лісна (Рава).
П. Менетиско (Рава).
С. Біла чортків. (Чортк.)
С. Черніїв (Станиславів).
С. Ягольниця (Чортк.)
С. Копичинці (Гусятин).
П. Прибличі (Яворів).
П. Хідновичі (Медика).
С. Великополе (Янів).
Н. Нова весь (Горлиці).
Л. Зарудці (Яричів).
Л. Підкамінь (Рогат.)
Л. Красів (Щирець).
Л. Ляшки-Сороки (Яричів)
С. Нижбірки (Гусятин).
Л. Залізці ст. (т.с.)
П. Туринсько-Репіть (Лупк.)
Л. Коростів (Сколє).
П. Вислок-вижній (Буків).
П. Грушова (Мединичі).
С. Ромашівка (Чортків).

Разом за 10 літ було 222 місій, по 10 днів, і 43 місійних відновлень, по 5 і 6 днів.

—=0=—

Католицьким Світом

КАТОЛИЦЬКІ МІСІЇ

Після останньої статистики "Католицьких Місій," з 1934 року, то є на місіях 18,028 священників, 8,755 братчиків і 55,555 Сестер; крім того 74,147 Катехитів і 62,087 наставників. Місійні станиці мають 56,327 церков, 37,200 шкіл, з 2,288,171 учениками, 771 шпиталів з 36,310 ліжками, 108 заведень для прокажених з 12,779 ліжками, 1971 сиротинців з 112,900 вихованцями і 428 захистів для старців з 17,686 старими.

Про село Мятин, рівенського повіту, на Волині, згадували ми в попередному числі що воно в числі 1200 душ приняло Унію зі своїм парохом о. Гуком. Жителі цього села сильно тримаються Унії! Один примір: Дня 2 листопада 1934 р. Кипріян Вітрух з Мятина мав намір оженитися з богатою дівчиною з Глинок, яка, під впливом своїх родичів, конечно хотіла перетягнути нареченого до православя, щоб повінчатися у православного священника. Однак Кипріян не злакомився на богатий посаг дівчини. "Ко-

ли хоче" —сказав.—"най приїжджає до Мятина, повінчає нас Уніяцький Отець." —Довго, до півночі, торгувалися через делегатів однак Кипріян не уступив. Дівчина і її родичі, видячи, що не зможуть захоронити релігійних переконань молодої, мусіли уступити. Молода приняла офіціяльно Унію, вінчання відбулося десь коло півночи,—задля відомих причин.—у католицькій церкві. Майжі ціле село збіглося подивитися на весілля. В подібний спосіб відбулося вже з десять шлюбів. ("Да Узучення")

В Хінах є не менше як 350 міліонів мешканців. Число католиків є 2.624.166—

В 1932-33 було у всіх Місіях Китайських 6,727 семинаристів—тубильців; було 2.088 в приготовачих заведеннях, де учиться їх початків латини; 3.419 в малих Семинарах; 41 в Римі, в Колегії Поширення Віри; 9 у инших школах на чужині; вкінці 357 у домах ріжних монашних згромаджень.

Мексиканці-католики дуже мужно стають в обороні своєї віри; не бояться переслідувань і поносять всякі жертви, щоб остати вірними Христові: Св. Отець, Папа Пій XI. похвалив ту їх сталість, коли приняв на авдієнції громаду мексиканських студентів, Чина Місіонарів св. Духа. Св. Отець згадав, що тяжкі переслідування, які тепер терпить Церков в Мексику, є проти віри і традиції народу. Він поблагословив нарід Мексика і виразив надію, що скоро там настануть ліпші часи.

Римо-католицький Архієпископ в Реджайни, **Їх Експц. Я. Мек-Ґівген**, перенесений до Торонта, рішенням св. Вітця, Папи Пія XI, з 27 грудня 1934 року, щоб там заняв отворену столицю митрополії по бл. п. Архіеп. Мек-Нілі. —То назначення на найвище шановне становище для Англійців католиків Канади, молодого ще бо сорокліт-ного архіепископа, вказує на активність і здібности цього високого достойника. —

Вісти з Німеччини: Епископ Берліну, Барнес, був принятий на довгій авдієнції у Папи. Там представив як трудне положення є для Католиків в Німеччині.

В Кольонії тайна державна поліція арештувала Ісусовця, о. Йосифа Шпайкера. Йому закидали, що в своїх проповідях він спільно накидався на національно-соціялістичну державу.

Епископ Твересу, Борневассер, виголосив в Кобляні важну промову, в якій домагався від своїх слухачів вірности Римови і Церкві. Ганячи наведені слова Бальдура фон Шіррада: "Дорога Роземберґа є дорогою німецької молоді," епископ Борневассер заявив: "Колиб ці слова мали сповнитися, тоді від тебе, німецький народе, від тебе, німецька молоде, відбереться, що маєш найліпшого, що маєш найбільшого; твою віру та Бога, твою вірність Христові, твою науку і твою мораль христіянську."

На закінченню запротестував проти брехні, яку ширять проти Католицької Церкви і заохотив німців Католиків не зневірюватись.

———=O=———

Просить о молитви

Моя донька Анна мала тяжку операцію на "гойтер." Ціла моя родина молилася до Ісуса, до Божої Матери і до св. Терені від Дитятка Ісуса о щасливу операцію. Здавалося, що все піде добре. Одначе Бог милосерний дав мені нове досвідчення: В якийсь час по операції, коли донька вернула до дому, горло почало знова пухнути; здається, що треба буде їй знов їхати до другої операції. Донька є слабого здоровля і не знаю, чи зможлаб вона видержати другу операцію. Вона найбільша моя потіха, то найстарша з моїх дітий. —Одначе віддамося цілком в руки Божі. Нехай діється Його свята воля! Прошу молитися за здоровля моєї дитини.

Жертвую $1.00 яко передплату на "Голос Спасителя" для М.Ш. —Я собі так обіцяла.

Павліна Библів,
Спрінґсайд, Сазк.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Синок:—Тату, ви вчера говорили, що треба платити добром за зло!

Тато:—Так, так, дитино!

Синок:—То що ви мені дасте за то, що я нині розбив вікно?

Лікар оглянув хорого і каже:—Ви мусите піддатися операції!

Хорий:—А кілько пан доктор порахують собі за операцію?

Лікар:—50 долярів!

Хорий:—А чи операція буде безпечна?

Лікар:—Чи ви з глуздів заїхали? Хто вам так дешево зробить безпечну опирацію?

—Чи ви сиділи в тюрмі колинебудь?—зі співчуттям питає суддя обжалованого.

—Ні, ніко-о-оли!....—ридаючи відповів обжалований, а слези рівцем течуть з очий.

—Ах, цитьте, цитьте!—заспокоював суддя,—підете сидіти ще сьогодня!

—То ваш муж вилічився з ревматизму?

—Ая! Вже вилічився! Шкода тільки, що тепер вже не буду знати, коли буде дощ....

—Я вірю, що кінь має більше розуму чим собака.

—А я ні!

—Дуже можливо....Але я говорю про коня....

—Скажіть мені добродію, чому Ваша голова вже сива а вуса ще чорні?

—А щож в тім дивного, таж вуса є 20 літ молодші від волося на голові.

Підчас одної місійної зворушаючої проповіди плакали всі люди, тільки одна баба ні! Питаються її сусіди: Кумо! а ви чому не плачете?

—Е! бо я не з цеї парохії"—відповідає баба.

В шторі: —Прошу мені дати добрий шлюбний вельон!

Шторник:—Прошу дуже, се є дуже добрий вельон, можете його вживати кілька разів!

НАША ПЕРЕПИСКА

Адміністрація Голосу Спасителя щиро дякує тим передплатникам, що зволили відновити свої передплати. Заразом повідомляємо, що ми є змушені стримати висилку "Голосу" тим, що у свій час своєї передплати не відновили. Хай це буде рівнож пересторога й для тих, яким цего місяця кінчиться передплата—і одержали картку з повідомленням про це—щоби спішилися з залеглістю, бо інакше перестанемо висилати їм "Голос Спасителя." Тому хто не хоче втратити ні одного числа, хай не отягається довго з передплатою.

П.Б., Кадворт, Саск.—Нас дуже тішить, що ви вдоволені книжками. Дякуємо за Ваш ласкавий лист. Маємо в Бозі надію, що будемо мали змогу Вам ще колись чимсь услужити.

Й. Ост., Виловбрук, Саск.—Дякуємо за передплату. Не можемо знати, яка цему причина, що деякі числа Голосу до Вас не дійшли. Ми висилаємо всім разом і трудно, щоб у цім згляді зайшла як помилка з нашої сторони. Думаємо, що булоб добре, якщоб Ви вполиналися на почті.

Що думають про "Голос" наші передплатники

Детройт, Міч.

Христос Раждається!

Дорогі Отці!

Посилаю Вам передплату на Голос Спасителя, котрий мені посилаєте. Я дуже радо витаю його і люблю його читати і желаю, щоби всі його читали. Також дякую за точну висилку.....

А. Х.

Ашлей, Па.

Слава Ісусу Христу!

Всечесні Отці Місіонарі:

Посилаю Вам передплату на 1935 рік і дай Боже, щоби Ви ще більше поширяли Ваш місіонар Голос Спасителя, бо там є всьо дуже поучаюче. Хай Бог благословить Ваш труд і добру науку.

Василь Гр.

Українська Католицька Парохія, Вайтсенд, Саск., вложила 23 грудня, 1934 р. на пресовий фонд "Голосу Спасителя" $4.00 Редакція "Голосу Спасителя" щиро дякує за жертву для підтримання одинокого католицького місячника в Канаді. Честь жертводавцям, що розуміють вагу і хосен доброї, католицької преси! Хай Господь надгородить!

ГРОШЕВА ҐВАРАНЦІЯ В КОЖДІМ МІШКУ

Robin Hood FLOUR

НАЙЛІПШОЇ ЯКОСТИ

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.

Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.

1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue. Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади
єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Canora, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневик виходить в

Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2, Число 5. Березень, 1935

За дозволом духовних властий

Ваші Приятелі Любилиб Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ

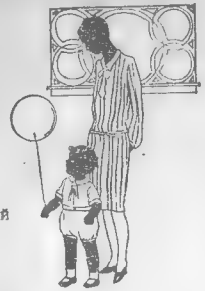

Позвольте Нам Зняти Її

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
YORKTON, SASK
Phone 159.

Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler

ДЕНТИСТ

Екс-Рей і Газові Прилади

Ручимо за Вдоволення

Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

The 'CO-OP' is the FARMER'S CREAMERY

КУПУЄМО

ЯЙЦЯ **СМЕТАНУ**

Платимо Найвищі Ціни
Відсилайте все до нас для
ЛІПШИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

ПРОДАЄМО

"VELVET ICE CREAM"

Незабудьте Купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

SASKATCHEWAN CO-OPERATIVE CREAMERIES
YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

• •

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.

Subscription per year: Canada, $1.00 — Foreign, $1.25

Single copies: 10 cents.

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. — Yorkton, Sask. — CANADA

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION

ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

Голос Спасителя — Вішкодування — Українці Мученики — Життя св. Герарда — Клеветниця — Біблійні Оповідання Хрест Брата Серапйона — Правдива Церков — Питання і Відповіди — Католицьким Світом — Лист — — На Могилі — Наша Переписка —

Календар на Березень

1.—П. ММ. Памфілія, Валентія і пр.
2.—С. ВМ. Теодора Тирона
3.—**Н. Мясоп.** С. Льва, Папи
4.—П. Ап. Архіппа
5.—В. Преп. Льва Катанського
6.—С. Преп. Тимотея
7.—Ч. Обр. Мощ. ММ. В Евгенії
8.—П. Сщм. Полікарпа
9.—С. †† і 2 Обр. Гол. Йоана Хрестителя
10.—**Н. Нед. Сироп.** С. Тарасія
11.—П. С. Порфірія **(Вел. Піст)**
12.—В. Преп. Прокопія
13.—С. Преп. Василія
14.—**Ч. Березень.** ПМц. Евдокії
15.—П. Сщм. Теодота
16.—С. М. Евтропа і дружини його
17.—**Н. 1 Нед. Посту.** Преп. Герасима
18.—П. М. Конона
19.—В. 42 ММ. в Амморії
20.—С. Сщм. Василія і пр. в Херсоні
21.—Ч. Преп. Теофілякта
22.—П. †40 Мучеників
23.—С. М. Кодрата і дружини його
24.—**Н. 2 Нед. Посту.** С. Софронія
25.—П. Пр. Теофана
26.—В. Перен. мощ. Прп. Никифора
27.—С. Прп. Венедикта
28.—Ч. М. Агапії і прочих
29.—П. М. Савина
30.—С. Преп. Алексія, Чоловіка Божого
31.—**Н. 3 Нед. Посту.** Суб. Лазар., С. Кирила

УСТАВ НА БЕРЕЗЕНЬ

3.—Нед. Мяс.:—Гл. 7. Ев. утр. 7; "На ріках Вавил." На літ. Троп. воск. Слава: Нед. Мяс. —І нині: Богор. Ап. з. 140, Ев. Мат. з. 106.

10.—Нед. Сир.:—Гл. 8. Ев. утр. 8; На літ. Троп. воск. Слава: І нині: Кондак, Нед. Сир. Ап. з. 112. Ев. Мат. з. 17.

17.—Нед. 1. Вел. посту:—Гл. 1. Ев. утр. 9. На літ. Василія Вел. Троп. воск. і нед. 1. Посту Слава: І нині: Кондак. Нед. 1 Посту. Ап. з. 329. Ев. Йоана, з. 5.

24.—Нед. 2 Вел. Посту:— Гл. 2. Ев. утр. 10; На літ. Василія Вел.: Троп. воск. Слава: Кондак. Нед. 2 Посту. І нині: Богор. Ап. з. 304, Ев. Марка, 7.

31.—Нед. 3 Вел. Посту:—Гл. 3. Ев. утр. 11; На літ. Вас. Вел. Троп. воск. і Кресту, Слава: І нині: Кондак Кресту. Ап. з. 311. Ев. Марка 37.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник, видають Місіонарі Чина Найсвятішого Ізбавителя.

Рік 2, Число 5 | Лист за Березень | 1935

Голос Спасителя

Дорога душе! Зближається час покаяння, час посту. Це час в якому ти в особливший спосіб маєш розважати над Моїми страстями, щоб в цей спосіб тим легче розбудити в твойому серцю чувства покути за твої гріхи і любови до Мене за Мою доброту й Любов до тебе.

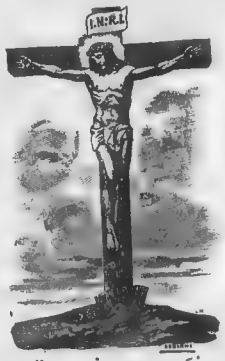

Зверни твої очі на Мене і глянь на Моє закровавлене тіло, прибите до хреста. Ось бач, що то Я для тебе зділав. Чому? —бо Я полюбив тебе! Заразом Я хочу показати тобі і дати тобі примір, як ти маєш терпіти і які чувства мають огортати твоє бідне серце, коли воно терпить.

Тут на землі, ти мусиш працювати і кождого ранку брати на свої рамена нові тягарі праці і горя. Тут на землі, нераз ти мусиш стогнати під немічу твойого тіла а слабість підкопує твої послідні сили: коли один член твойого тіла перестає терпіти, так вже другий починає. Зверни, тоді, очі на Мене і глянь, як Я терплю!

Земля не дала ніколи твойому серцю зазнати щастя, вдоволення й правдивого мира. Воно все хоче щастя, але зазнає лишень розчарування; мріє про радощі й веселість—та коли пробудиться зі сну, дізнає тільки смутку і терпіння. Ти мігби зовсім слушно сказати: "В моїм серці є щось, що безнастанно плаче." До чого було подібне ціле твоє життя? Чи може до того ясного, погідного весняного дня, коли то всьо видається таким лагідним, чистим та красним; коли всьо видається начеб всміхалося до тебе? Ой, ні, ні! Твоє життя подібне, тут на землі до того студеного осіннього дня, коли то мрака й сум огортає й заливає всьо, наче то широке море! Ти нічого з того не пережив, про що ти так мріяв і снив. Глянь, отже, на Мене — на Мій пробитий бік — на Моє отворене Серце! Во-

но зазнало всіх цих — і ще більших — терпінь. Я з хреста кличу до тебе: "Прийди до Мене, струджений і обтяжений, а Я успокою тебе". . . . Від Мене ти навчишся терпіти. В Мені ти знайдеш правдивий спокій.

Тут на землі, ти мусиш вмерти. Прийде твоя година і твоє тіло зложать в домовину і віддадуть землі, де воно обернеться в порох. Хвиля це певно страшна для тебе й повна трівоги. Глянь тоді на Мене, Дорога Душе! Глянь тоді на Моє задереві́ле Тіло, на мої померклі очі, на Мої отворені уста, а певно, що тоді знайдеш силу, щоби перенести й послідне це терпіння.

***

Мій Спасителю, на хресті за мене розпятий! У стіп Твойого хреста падаю і разом з розбійником благаю Тебе: дай мені силу вірно стояти при Твоїм хресті. Дай мені поміч в боротьбі цего життя, а коли прийде та послідна хвиля для мене—коли смерть загляне мені в очі, візьми мене з Собою там, де не буде вже біління, ні смутку, ні терпіння—возьми мене до вічного спокою.

——=0=——

Відшкодування

Один богатий чоловік Полікарп, що дійшов до великого маєтку в несправедливий спосіб, захорів смертельно і був вже близкий смерти. Не хотів, однак, і чути про то, щоби висповідатися, бо боявся, щоби сповідник не з'обовязав його до відшкодування. "Якщо я зверну мій маєток, то що тоді станеться з моїми трйома синами?" повторяв він раз-у- раз. Проте й не хотів він навіть допустити до себе священика.

Священик взявся на спосіб. Прикликав до себе одного з приятелів умираючого і сказав йому: "Скажи твойому приятелеві Полікарпові, що я маю добрий лік на його недугу." Коли цей, при першій нагоді, оповів про це хорому, то він сейчас благав, щоби покликати священика. Священик пішов до свого хорого парохіяна, а цей приняв його дуже радо і просив його, щоб оповів йому про той лік.

"Лік цей дуже простий, Полікарпе," каже священик, "але він вас буде дуже а дуже дорого коштувати."

"Хай буде. Нехай його ціна буде не знать яка висока: хочби й більшу часть мойого маєтку мав він коштувати.

Всьо дам, щоб лиш здоровля відзискати." простогнав хорий.

"Якщо так," каже священик, "то дуже добре. Мій лік такий, що він певно вам поможе і не задасть вам найменшого терпіння. Полягає він ось на чім: треба, щоби якась жива, здорова людина позволила спалити собі одну руку, а товщ, що буде течи зі спеченого тіла, треба приложити до ваших ран розярених. Не треба богато. Вистарчить, щоб хто держав свою руку над вогнем через чверть години, а це вже буде досить. Чи ви не знаєте такої особи, що хотілаб для вас пожертвуватись "

"На жаль, мій дорогий отче," відповідає засумований хорий Полікарп, "я не думаю, щоб міг кого такого знайти. Хто нині схоче так дуже для мене терпіти?"

"Будьте спокійні," каже дальше священик. "Не тратьте надії. Чейже ви маєте трйох синів. Ви лишаєте їм ваш великий маєток, тож вони напевно зроблять для вас цю жертву. Прикличте-но найстаршого. Він вас любить. Ви прецінь лишаєте йому найбільшу часть маєтку. Я певний, що він згодиться. А якщо ні, то просіть середущого, або наймолодшого. Котрийсь з них чейже не відмовить вам цього."

Прикликали усіх трйох синів, одного по другім. Представляли їм справу. Усі три відмовились.

"І не думайте навіть об цім, татуню! Вибийте собі подібні речі з голови," говорили всі три сини.

"Я не розберу тут нічого," каже тоді священик. "Одно лиш знаю, а то, що ви, Полікарпе, мусите бути божевільні, коли ще хочете вічно в пеклі горіти, лишаючи ваш, неправно й несправедливо набутий маєток таким синам, що не хотять, для вашого здоровля, дати собі спалити одну руку."

"Маєте, Отче, слушність," простогнав вмираючий. "Ви мені втворили очі. Б чу тепер мій нерозумний блуд." І сейчас просив, щоби його висповідати. Опісля прикликав свідків і казав списати свою послідну волю, в якій звернув увесь свій маєток тим, в яких його колись несправедливо загарбав. Відтак умер спокійно.

——=0=——

Українці Мученики

Парафія Дрелів

Москалі постановивши всіх Українців-католиків перетягнути на православє, уживали до того ріжних способів — підхлібства, намови, ріжних кар, а коли цим не могли наклонити їх до відступства, тоді уживали оружа, вогня, і меча та по трупах наших братів-героїв брали в посідання наші українсько-католицькі церкви. Майже по всіх українських селах Волині Холмщини й Підляся через кільканайцять літ лялася українська кров в обороні св. католицької віри, аж доки Москалі зовсім не знищили її в своїй займанщині. Така сама крівава доля постигла й парафію Дрелів.

Парафія Дрелів повіту радзинського на Підлясю числила около 2.000 душ.

1866 року наложили Москалі на Українців з Дрелева тяжку контребуцею на кождого господаря по 20 рублів за їхню витревалість при католицькій вірі, а що селяни були бідні й ніхто з них не мав такої великої, як на той час, суми, то Москалі забирали від хати, що їм попало під руки, з худоби, одежі, чи знарядів господарських і той людський гіркий дорібок, ту їхню кервавицю, продавали за безцін в уряді громадськім. Крім тих кар грошевих заборонили людям виганяти худобу на пашу, ані не вільно її поїти. З голоду й спраги гинула по селі худоба, діти плакали без молока та це не зломило постанови славних Дрелівців витревати в св. вірі батьків наших.

Їхній душпастир о. Іван Велинович, чеснотливий і ревний священик, мав на свято Матери Божої вже останню проповідь, в котрій заохочував вірних до витревалости у св. вірі, до ніжної набожности до Матери Божої, Покрови і Цариці українського народу і висказав своє предчуття, що це вже остання його мова до них. По церкві рознісся зойк і плач вірних. Дійсно по тій проповіди ввійшли до церкви салдати, скували о. Велиновича і вивезли до Холму, де в тюрмі, по жостоких катованнях, скінчив він своє праведне життя, як мученик за св. католицьку віру. По сих карах, котрі не зломили стійности людий у св. вірі, слідували инші. В часі пекучих робіт на полі наложив, начальник поліції, Андреєв на всіх парохіян домашний арешт на цілий місяць. Не тільки, що не вільно було виходити в поле до праці, але з хати вийти. Кого побачилиб російські жандарми, того сейчас арештували і вивозили до тюрми в Білій, Сідліцях, та Берести. Иншим разом наказав повикидати з церкви деякі церковні річи, котрі йому не сподобалися, бо їх нема у православних, а що парафіяни опиралися, тому мусіли залпатити по пять рублів кари від особи, та відсидіти по кілька місяців по тюрмах, підчас коли російські стражники їхню церкву таки обрабували.

В 1874 році, 13 січня зібралися парафіяни до церкви на набоженство, котре мав відправити їм новий священик, але вони завважали, що він зачав правити св. Літургію на спосіб православний. Зі сльозами в очах приступили люди до престола і просили його, щоби правив Службу Божу по католицьки.

"Коли так, то і не буду ніяк правити, бо рос. уряд забороняє правити так, як ви хочете" — відповів священик, а тоді випив кубок води, розібрався з риз і вийшов з церкви. Люди були цим дуже згіршені, бо це пригадало їм ту сцену як Пилат умивав руки перед народом, коли Христа на смерть засудив. Та була в тім ріжниця, бо Пилат воду вилляв, а священик трус і боягуз прилюдно воду випив. По сім сумнім випадку люди замкнули церкву, ключі сховали споміж собою і розійшлися домів.

Та прийшла рішаюча хвиля 17 січня 1874 року. Прийшов той кровавий день котрий є записаний кровавими буквами в нашій рідній історії. Ще над ранком вбігла сотня росийських козаків до села і заявили людям, що церкву силою отворять і свого попа введуть, щоби їм відправити православну Літургію. Блискавкою облетіла та вістка по селі і вже о осьмій год. рано зібралися люди, окружили свою церкву і загородили козакам до неї вхід. О 9 год. рано примаширували коло церкви сотня козаків і три сотні піхоти, окружили церковний цвинтар, а начальник повіту майор Котов приказав людям віддати йому церковні ключі і відійти домів. На це люди відповіли, що ключів йому віддати не можуть на очевидне збезчещення їхньої церкви — "Ми прийшли тут — сказали — щоби спокійно помолитися на святім місці при своїм храмі!"

Не торгуючись з ними, начальник приказав козакам звязати всіх і показалося, що кождий козак мав зі собою по кілька шнурів, вже наперід приготованих.

Спочатку нарід дав себе спокійно вязати, але як побачив, що вязаних козаки відтягають від церкви на улицю, тоді опирався з усеї сили. Щоб скоро з тим покінчити начальник закомендирував "нагайкі" а тоді козаки вбігли на цвинтар і кинулися розбивати людям голови, та ломити їм ребра зелізними нагайками. Це викликало плач і зойк між людьми. Женщини стали в оборні своїх повязаних мужів та синів, а—при їх помочі мужчини увільнилися зі шнурів і стали в обороні своїх козаками бичованих мамів і жінок. Козаки не сподівалися своєї перемоги, почали по одному втікати з цвинтаря. Їм на поміч прийшла піхота і жостоко, та кроваво пописувалась на безборонних людях. Навіть офіцири шаблями лю-

дям голови розтинали.

В тім пекольнім хаосі плачу-стону і зойку побачили кількох салдатів на землі, котрих самі козацькі коні, втікаючі з цвинтаря, тяжко побили. Повстав переполох і залунало гасло старин до відвороту з цвитаря. Військо уставилося в ряди за цвинтарним парканом і о 12 год. в полудне відчинили вогонь-стріляння на безборонний нарід. Щастям було то, що в рядах піхоти було вже богато католиків котрі стріляли понад людий, в стіни і в баню церкви, а також і паркан цвинтарний дубовий і високий їм перешкаджав, тому число забитих і ранених тоді ще не було надто великим..... Серед стону й плачу ті недобитки й ранені повклякали на коліна, та підчас того, як їх московські кулі ранили й забивали, вони співали "Під Твою милость прибігаєм"— а потім "Святий Боже святий кріпкий"—ту пречудну благодарственну пісню на подяку Всевишньому, за ту велику ласку геройської витревалости в вірі, й за ласку мучеництва. Вони бачили свіжу, теплу ще, кров своїх братів і сестер, тою кровю й самі вже були скроплені, а рівночасно бачили на їх головах блескучі корони мучеників, та лаврові вінці побіди, якими Бог вінчає побідників цього світа, а цей вид розпалював в їхніх серцях ще більшу любов до Бога, розбуджував в них наче святу заздрість, також осягнути такі корони, тому вони в своїм запалі зверталися до салдатів, відкривали груди й кликали: "Нате —нате! маєте, стріляйте в самі груди." Врешті на команду устала та звірська стрілянина, зойк і стогін, а вид передсмертного конання святих мучеників, що тягались по землі, наповняв переляком кождого, але й утверджував у св. вірі та мимоволі пхав на мучеництво. Начальник Котов знова дав приказ людям, котрі ще остались в живих, щоби відійшли від церкви, та розійшлися по хатах. Та ніхто вже не слухав його, хотяй він грозив їм, що постріляє їх як псів, або позаковує в кайдани й повисилає на Сибір. Хоч був мороз, жиючі ще, скидали свою верхню одіж, а накривали нею ранених, лежачих по снігу, потім дерли свої сорочки й перевязували рани своїм співбраттям. Ранені однак не хотіли, щоб їм затамовувати кров, а кликали до салдатів: "стріляйте! — дайте й нам смерть, най сконаєм за св. віру нашу. До дому вже не вернемо. Тут наш дім Божий, тут наша свята земля, тут кров наша й наших братів побитих, тут най буде і гріб наш спільний." Офіцири, дивлячись на ті нещасні жертви й слухаючи зойку і плачу раненних, та спів і молитви тих, що приготовлялися на смерть, вже більше не наставали на живучих але приказали салдатам стояти довкола цвинтаря з набитим оружем і не позволити на то, щоб люди самі хоронили своїх побитих на церковнім цвинтарі. Вечером Котов ще раз візвав людий, щоб відійшли від церкви, та вернули домів, а що люди й того не слухали, то перемерзлі офіцири пішли собі до найблищих хатів, військо дістало теплу страву, приготовану зі, зрабованого по хатах, людського дорібку, довкола цвинтаря порозпалювали вогні і так салдати стояли на своїх позиціях аж до білого ранку.

Слідуючого дня, 18 січня, прийшов Котов оглянути місця свойого звірського морду. Нарід довкола церкви, клячав з відкритими головами, молився і співав пісні до Матери Божої, та до Христа Розпятого. А що сніг і земля довкола церкви червонілися від крови мучеників-героїв то він (Котов) приказав всі сліди крови снігом та піском позасипати. І тут знова нарід став в обороні св. крови своїх співбратів, не позволив схизматицьким ногам доптати, кинувся на ню як на найдорожчий свій скарб збирали ту кров зі снігом скробали її зі земею і з співом "Святий Боже—Святий кріпкий"— ховали її в землю. Котов піпився зі злости, коли бачив той поважний спокій, та релігійний ентузіязм українського-католицького народу, котрого ані голод, ані зимно, ані очевидна смерть не могла остудити ні зменьшити. Тому знова дав приказ салдатам ввійти на цвинтар і залізними нагайками, та кольбами вигнати нарід від церкви й цвинтаря. Знов зачалася така страшна пекольна сцена, яку трудно описати. "На саму згадку того — мене морозить"—пише один очевидець. Довкола церкви лежали одні вже трупи, инші ранені, треті живі ще клячали, молилися, а на них кинулася салдатська кінnота з кіньми, та з диким криком доптали їх, голови їм кольбами розбивали, багнетами їх наскрізь пробивали, нагайками їх сікли і знова українська-католицька кровця білий сніг скроплювала. Крик і зойк женщин, та плач малих дітий мішалися з диким ревом салдат. Навіть кровожерний цезар Риму, в перших часах Христової ери Нерон не видумавби більше звірячої пекольної сцени, для заспокоєння своїх кровожадних забаганок, як це видумав і створив в 19 віці зізвірілий цезар Москви, через своїх губернаторів, начальників, та инших посіпак. Нерон проливав християнську кров під своїми поганськими ідолами, та в поганських божницях, бо хотів — як він казав — тою забобонною кровю (себто християнською) перепросити загніваних своїх богів: але сей, ніби християнин, проливає кров правдивих християн на їх св. цвинтарях, довкола їх власних церков, і то коло самого Христа Розпятого. Мордує їх за то, що вони є католиками, то значить, правдивими християнами, ліпшими від православних його слуг, посіпак, та всяких заушників. Один православний офіцир, що був присутний при тім варварськім мордованню українців-католиків в селі Дрелові написав, що дрожав з ляку й перераження як в пропасниці, що відвернувся і замкнув очи, аби не глядіти на сцену наче в пеклі, де дияволи знущаються над проклятими. Він каже, що стискав рукоять шаб-

своєї і готов був кинутися на власних салдат, на їх старшин, та на кусні порубати їх кольби. Тому по тій події — каже він — удав слабого і пішов до шпиталю, щоби оминути ту диявольську службу і щоби не мати на своїй душі вини й відвічальности на Страшнім Судді за проллятте невинної крови української. Коли салдати виволочили жнючих ще людий до себе за паркан, тоді привезли дві фірі різок, та буків, розібрали їх і почали ними бити без вимку. Жінки й діти діставали від 25 до 100 буків, а мужчини від 100 до 200 ударів. Котрі з болю й вичерпання умлівали, тих відтирали снігом і далеше били. Тоді приказав Котов тим мужчинам, що ще давали знаки життя, клякнути й піднести руки в гору та присягнути, що вже не будуть перешкаджати православному батюшкови, правити свої богослуження в їхній церкві. На се відповіли йому умілваючі люди, що як вернуть до здоровля, то при Божій помочи попа до церкви не пустять. Але нині вже мусять думати про смерть, бо з ласки начальника вже стоять над гробом.

Коли салдати таким жостоким і кровавим способом увільнили церкву від вірних її дітий, тоді спровадили вже свого батюшку до церкви, а трупів попрятали. Раненних відвезено домів, а здорових жінок і дітий казав Котов порозганяти по селах і наложити на кожду особу по три рублі кари. Жнючих ще мужчин казав повязати і молодших з них та сильніших відіслав до тюрми, яко бунтівників. В обороні св. віри і святости церкви зістали тоді забитими слідуючі господарі: 1) Іван Костюк — 2) Теодор Костюк — 3) Вінкентий Василюк — 4) Павло Козак — 5) Теодор Боцян — 6) Семен Павлюк — 7) Андрій Харитонюк — 8) Трохим Харитонюк — 9) Іван Романюк — 10) Онуфрій Томащук — 11) Андрій Купяк — 12) Іван Купяк і 13) Іван Лицюк, котрому козак шаблею перетяв голову (чашку), а салдат прикладом карабіна поломив йому ребра. Якийсь час він мучився, плював кровю, а потім скінчив своє життя мученичою смертю. В рік пізніше Котов знова візвав людий до переходу на православє, а коли всі відповіли, що вони готові на мучеництво, як і минулого року, а православє таки не приймуть, тоді через два місяці тримав у селі військо на кошт бідних селян, а найбільш впливових з них казав повязати і вислати на Сибір.

Так уміли наші браття, по кости й крови, по геройськи боронити свою Католицьку віру і ніяких зрадників між ними не було!

ЖИТТЯ СВ. ҐЕРАРДА

Розділ третий

Божевільний Христа ради

Сповідник заборонив йому завдавати собі таке низке упокорення, яким була його удавана божевільність. Голос сповідника був для нього голосом Божим. Це був знак, що Господь не хоче, щоби він надальше завдавав собі подібні вмертвлення. Не треба було більше, щоби він заперестав. Удавати божевільного не треба однак думати, що він залишить всяке вмертвлення. Де там! Від тепер він з тим більше кинувся вмертвлятн своє нужденне й виснажене тіло .... Зближився Страстний Тиждень тогож таки 1747 року. Ґерард говорив: Зближається хвиля Христової Смерти. Добре, колиж Він умер за нас, то треба, щоби й ми за Нього понесли смерть,— і катував себе немилосерно. І так скупо, що бідна Христина заливалася нераз сльозами та скаржилась сусідам: Мій Ґерард так мало пожиє принимає, що я не знаю, як він може жити. Нераз, кажу вам, і три дні нічого до уст не візьме. А коли йому говорити за їду, то він все має ту саму відповідь: Не турбуйтесь мною, я не голоден." Крім того працював тяжко від ранку до пізної ночи, бо зближалися свята і кожний старався мати нове убрання на празник Христового Воскресення.

Був це в нього звичай, як найгостріще вмертвлятися в їді. Його мусіли змушувати, щоби принимав дещо страви. Та хоч він тоді й їв дещо, то так вже знав цю поживу приправити гірками зелами, що хочби вона була не знати як смачна і добре приправлена, то видавалась неможливою до їди. Мусів він і тоді добре вмертвлятись, щоби дещо спожити.

Одного дня зайшов він припадково до сусідів. Було це в обідню пору і господиня дому просила його, щоби сів разом з ними до обіду. Та Ґерард відмовився кажучи, що має в кишени такі

корінці, що від них не хочеться їсти. Цікава сусідка просила щоби показав їй, що то за такі корінці. Ґерард зробив це радо. Був це полин і інші того рода зела й корінці.

—"Як ти можеж їх їсти, Ґерардку, коли вони такі ґіркі?" питає сусідка, скоштувавши тих зел.

—"Я якраз їх їм, відповів Ґерард, що вони ґіркі. Вони мені геть чисто відбирають смак."

Усі ці вмертвлення він робив, щоби собі як найбільше доскулити. Не треба собі однак уявляти Ґерарда, як щось надлюдського, не треба собі думати що він не відчував болю, або що полин для нього був так солодкий як цукор. Зовсім ні. Він мав таку саму природу як і ми. Рівнож як і ми був склонний, щоби поблажлювати своїому тілові. Одна лиш ріжниця між ним і нами, а це, що він не лякався вмертвлення, не втікав від терпіння, бо хотів бути святим. Святі добре знали, що вмертвляти своє тіло, це не аби який лік на зіпсуту людську природу. Тому й не боявся жадного вмертвлення.

Ґерард добре зрозумів ці слова Йоана Крестителя, які передає нам святе Євангеліє: **Покайтеся бо приближилося царство небесне.** Для того він ніколи не потурав своїому тілові, не лиш в тім, що було грішне та противне Божому закону але й у тім вмертвлявся, що було дозволене. Відмовляв собі того, чого міг уживати. В цей спосіб легко приборкав своє тіло та запанував над ним.

Ми могливби з нашої сторони це саме робити. А як-що нам брак відваги так далеко посунути вправу в цій чесноті, то принайменше уміймо собі відмовити сего, до чого тягне нас, чого домагаєсь неправно, наша зіпсута природа. Маймо відвагу стриматися від того, що є зборонене. Якщоб ми так з'уміли здержатись від обжирства, обмов та очернень; з'уміли запанувати над гнівом та злістю; побороти в собі ненависть до ближнього, прощати радо кривди тим, що нас образили, тоді певно Господь бувби з нас більше вдоволений.

Думаєш може, любий читачу, що по цілоденній тяжкій праці, по строгих покутах, Ґерард в кінці відпічне. Де там! Коли пізно вечером покінчив працю, а домашні полягали спати, наш молодець клякав в своїй кімнатці та цілі години переводив на молитві. Відтак убраний, як колись в Мартина Понютто, клався на голій землі, щоби покріпитися кількогодинним сном. Деколи усю ніч перебував на колінах затоплений в горячій молитві, чито дома, чи в церкві. Один з його свояків був головним захристіяном в катедральній церкві. Від нього Ґерард діставав ключі та замикався там часто на цілу ніч. Деколи й не счувся як йому ніч проминула на молитві перед Найсвятішими Тайнами.

Його великою утіхою було побігти в вільних хвилях до церкви, щоби відвідати свойого любого Вязня, Ісуса, утаєного в Пресвятій Евхаристії. Кожного дня ранком він був перший в церкві. Тут слухав та служив усї Служби Божі які лишень міг. А що при престольних церквах, голойно в Італії, є богато священиків, то він що днини мав нагоду служити кілька Служб Божих. Два або три рази в тиждень, після того як позволив йому сповідник, приступав до Святого Причастя. — В той час щоденне Пречастя не було ще знане, і два - три рази в тиждень це було богато, особливо для світських людий.— З розжареним любовю серцем приступав він до трапези Господньої, щоби прияти до свойого серця живого Бога. Опісля, увесь затоплений в молитві, клячав неповорушно в куточку, та благодарив Господа. Лиш один Господь знає, що тоді між ним а Богом діялось. Деколи підчас такого благодарення після Святого Причастя, попадав у захвит: очи широко ґтворені, увесь нерухомий наче задеревілий, тратив протомність на окруження. Нічого тоді не чув ні не бачив, одним лиш Богом був занятий. Коли вже надходив час, щоби йти до праці, то мусів собі немало задати з'усилля, щоби відорватися від молитви та йти там, де кликав його обовязок. Йому здавалось, начеб Ісус держав його в своїх обіймах та не пускав його від себе. Тоді він кликав: Ісусе, пусти мене! і наче вирпаючись зі сильних обіймів, вибігав з церкви та йшов до праці.

Так як Богові були милі його нічні посіщення Найсвятіщих Тайн в церкві, так знова діявол, зі своєї сторони, не міг цього простити. Цей лютий ворог невинних душ, що щиро бажають любити Ісуса, старався усіма силами йому шкодити. Колиж бачив, що не може його від цього відвернути підшептами, то старався його відстрашити.

Одного пізного вечера Ґерард взяв від закристіяна ключ та пішов до престольної церкви на цілонічну молитву. Відчинив двері та увійшов до середини. В церкві було темно і лиш світло вічної лямпки кидало на престіл кілька скупих лучів. Добра це хвиля, думає собі нечистий дух, щоби налякати молодця, а тоді певно чимскорійше втіче домів і більше в церкву ночию не поверне. Взяв на себе вид страшної потвари і кинувся на хлопця начеб хотів його пожерти. Діявол помилився: Ґерард зовсім не налякався. Зробив знак святого хреста, а гордий діявол, побіджений і завстиджений, зник сейчас.

Иншого знова дня злий дух так далеко посунув свою злобу та смілість, що покалічив його. Ось як це було: Ґерард прийшов одної ночі до церкви і, як звичайно, кляк собі з боку престола, перед Найсвятійшими Тайнами і почав горячо молитися. По обох боках престола були деревляні статуї, що представляли ангелів.

Втім одна статуя, коло якої клячав Ґерард, з невідомої причини перевернулася на нього та покалічила йому руку. Він не бачив в тім нічого иншого як лиш звичайний випадок, тому встав та віддалився від престола. Якеж то було його здивування, коли бачить що статуя і собі йде в слід за ним. Пізнав в тім штучку діявола, тому й нічого собі з того не робив. Відступився оподалік на церкву і витревав на молитві аж до ранку.

Мимо найбільших своїх старань, діявол не міг йому нічого зробити, хотяй не один раз ще його переслідував, як це він сам признався кілька років пізніше, коли вже був у монастирі Редемптористів. Знаком святого хреста побідив кождим разом князя темноти.

Так як Ґерард любив Бога, як любив горячо Ісуса в Найсвятішій Тайні Евхаристії, так любив і Його Пресвяту Матір Марію. По правді сказати, ці дві любови йдуть в парі, і їх не можна розлучити. Всі народи, що знають, люблять і почитають Ісуса, знають, люблять і почитають Марію. Син і Матір йдуть в парі. Взглядом одного і другого повиннося мати ті самі чувства, хотяй не в тім самім степені: Спнові треба віддати любов яка належиться Богові, Марії належиться любов гідна Божої Матері,

Хто любить Марію, цей є її дитиною, "а дитина Марії, каже Учитель Святої Церкви святий Альфонс, це дитина раю." Хто щиро любить Марію, вповає на її заступництво, молиться до неї, взиває її помочі в потребах і наслідує її чесноти, цей є призначений до небесного царства. Нечувано, каже святий Вернард, щоби хто прибігав до Марії і не був вислуханий. Хто знова не любить Марії, цего вічне спасіння є в небезпеці і можна сумніватися о його любові до Ісуса.

Вже від найраньшої молодости Ґерард відзначався особлившою набожністю до Марії. В ній покладав всю свою надію, памятаючи на слова святого Вернарда: "Серед небезпек трівоги та непевности, думай о Марії, взивай Марію. Хай гадка о ній ніколи не покидає твойого серця ні твоїх уст, а щоб тим певніще осягнути її поміч, не забувай наслідувати її приміри. Якщо будеш йти її слідом- не заблудеш - будеш її благати- не впадеш в розпуку, будеш про ню думати не пропадеш. Як довго вона держатиме тебе за руку, не впадеш; під її опікою нема чого боятися і під її проводом нема умучення, а за її ласкою, зайдеш певно до ціли." Ніхто може так не перевів в діло цю раду як Ґерард. Коли потрібував помочі, щоби віднести побіду над діяволом, поступати в чесноті та святости, з повним довірям вдавався до Марії, а Вона його ніколи не опустила.

До цего дитинного впованя він долучив свою ніжну, синівську любов до своєї Небесної Неньки. В її честь постив що суботи і в цей день ледви чи коли взяв до уст крумку хліба. В її честь відмовляв щоденно вервицю. Любив нераз говорити: "Марія взяла собі в неволю моє серце, а я його їй віддав." До празників, в честь Прествятої Богородиці, приготовлявся постом та вмертвленнями. А коли вже надійшов сам день празника, то він не міг тим щастям натішитися. Увесь день переводив тоді на молитві та розважуванню слави, яку посідає Божа Мати в небі. Нераз коли йшов улицею занятий такими розважаннями, то з радости аж підскакував та співав пісні.

Марію він собі вибрав за заступницю й покровительку. Щоби на нього не найшло, чи-то терпіння чи покуса, чи яка трудність, він сейчас спішив з просьбою до Марії і ніколи не завівся. Добра Небесна Ненька не могла покинути любої дитинки, що з довірям благала її помочі. Всьо, о що її просив, все одержував.

Як він ніжно любив Пречисту Діву, може нам показати слідуючий випадок. Було це в одну майську неділю. Приготовлялися до обходу зі статуєю Непорочного Зачаття Матери Божої. Статуя була гарна украшена та, заки похід вирушив, була тимчасово виставлена на прилюдне почитання. Всі уставлялись в ряди щоби йти з обходом, коли нараз приходить Ґерард та клякає у стіп статуї і молиться. Відтак зірвався на рівні ноги, зняв з пальця перстень і вложив його на палець Божої Матери й сказав в голос так що всі його чули: "Глядіть, ось я заручився з Пречистою Дівою." Під тими зарученами наш святий нічого иншого не розумів, як посвяту себе виключно, з душею й тілом, на службу Марії, а особливо віддав під її опіку свою чистоту та невинність.

Марія глянула на нього щирим оком і зволила приняти цю щиру жертву любови дитини. В нагороду наділила його такою чистотою серця, що він ніколи не відчував найменшої покуси проти святої чистоти. Всі, що знали його, немало подивляли в нім цю чесноту.

Любов до Бога ніколи не йде сама, но впарі з любовю ближнього. Хто каже, що любить Бога, а ненавидить свойого ближнього, цей є брехун, бо як може любити Бога, якого не бачить, а ближнього, якого бачить, ненавидить?" Це слова святого Письма.

Читаємо у святому Євангелію, що одного дня приступив до Ісуса один з фарасеїв, учитель закона, і запитав: "Яка є найбільша заповідь в законі?" Ісус йому відповів: "Любитимеш Господа Бога твойого всім серцем твоїм і всею душею твоєю і всею думкою твоєю. Це найбільша і перша заповідь. Друга подібна до неї: Любитимеш ближнього твойого як себе самого." З того бачимо, що любов Бога мусить все мати за товаришку любов до ближнього. Одна без другої не може істнувати. Ці дві заповіди любови є наче два перстені сильно зі собою споєні так, що не можливо зняти

з пальця одного не знявши й другого. Не можливо любити Бога і заразом ненавидіти ближнього, шкодити йому, бажати йому зла.

Як вірний любитель Ісуса, як правдивий слуга Марії, Ґерард віддав себе щирим серцем на услугу ближнім. Особливо оказував свою щирість коли був кравцем. Лишень з любови до ближнього міг він нераз увесь свій тижневий заробіток віддати убогим, або на Служби Божі за душі в чистилищи. Для себе лишав лиш остільки о скілько вимагала конечність, і то лиш тому, що своєю працею удержував тепер матір та сестри.

Ось як, серед молитви, праці, та терпіння, проминуло Ґерардові двайцять-один рік. Літа ці минули скоро, але як вони були повні заслуг у Бога.

——=0=——

Клеветниця

Для добрих, давних приятелів, що вже давно не бачились, це все велика приємність, коли по довгих літах стрінуться. Це правдиве і для мене. Через довгий час працював я в одному місті, а тепер від кілька день я перебував у свого товариша в одному селі,— не хочу казати, де це було, і як мій товариш звався. Ми разом колись були в семинарі і того дня, як трапилось те, про що хочу розказати, ми весело розмовляли собі проходжуючись за селом. Нараз мій товариш перервав розмову і я запримітив на його лиці гей неприємне вражіння. Я пождав трохи і тоді запитав: "Що-ж тобі сталось?!"

Мовчки показав він рукою на другий бік дороги. Там, під хрестом, що стояв при дорозі, сиділа стара якась невіста і молилась. Сиділа тихо, лиш вітер повівав волоссям на ненакритій голові.

Тоді він запитав півголосом: "Чи бачиш там тоту женщину під хрестом?!"

"Так. Але що в тім дивного?'

"Я скажу тобі, але аж вдома, не тепер, бо вона має дуже чуткі уши."

Мовчки прийшли ми до приходства. Мені було дуже цікаво дізнатись від товариша, хто була та стара пані, і чому він так поблід і споважнів, коли її зобачив. Вкоротці він мою цікавість задоволив.

"За кождим разом," так зачав він розказувати, "за кождим разом, як загляну ту невісту, кров застигає мені в жилах. Вона з доброї родини і дістала гарне виховання. Кілька разів мала нагоду вийти заміж, одначе все відмовляла і осталась зі своїми сестрами.

Саме тоді трапилось, що в цім селі померла у старого пароха його сестра, що провадила його господарство, і він журився, що робити. По якімсь часі несподівано появилася в нього Анна, (це імя старої невісти), і стала говорити.

"Я чула, що треба вам когось, щоб зайнятись господарством."

"Це правда," відповів старий священик.

"Я булаб вам дуже вдячна, отче парох, якщо ви мене взялиб до роботи. Я певна, що будете з мене задоволені. Вдома мене не треба, заміж іти не хочу, і мені прийшло на думку проспти вас о роботу."

Старенький священик справді не знав, що робити. Її поступування видалось йому занадто свобідним. Якийсь час думав, потім понюхав табаки й сказав: "Чи ти подумала над цим, що праця в домі священика буде для тебе може за тяжка? До тепер ти все була в дома, коло родичів, ніколи між чужими. Тобі буде за трудно самій і далеко від других."

Анна троха схвильована закинула: "Алеж, Отче Духовні, за що ви мене маєте?! Якщо проти мене що маєте, то скажіть це мені просто в очи. Вам певно хтось про мене наговорив неправду!"

"Ні! Ти ся помиляєш," відповів спокійно священик, "ти мене добре не зрозуміла. Впрочім мені буде дуже на руку, якщо ти свою думку зміниш. Мені здається, що я не потрапив би тобі догодити. Мені треба до роботи якоісь звичайної особи. Я дякую тобі за добру волю, але не можу її прийняти."

Тільки з трудом придушуючи гнів, Анна покинула приходство. Їй видалось, що парох її образив, і аж тепер показалось, як гордою і затятою була та дівчина, що до цеї хвилі виглядала так покірною. Ніколи не могла вона забути парохові, що він відмовився прийняти її на службу. До того часу вона привикла, щоб усе було по її бажанню.

З гніву і огірчення вона не памятала себе і звернула свої кроки до місточка, недалеко від села, щоб шукати потіхи у своїх приятельок. Вона йшла скоро і вкоротці осягнула свою ціль. Не довго воно забрало часу і виявилось, що Анна в місті говорила. По цілій околиці зачали кружляти поголоски про мниму неморальність її пароха. З міста зачали доходити до нього листи з погрозами, непідписані. Місцевий часопис зачав раз по раз друкувати всякі бруди проти католицьких священиків, монахів і монахинь, все те видумки плюгавих душ, що немов та нечиста звірина жиють з друкованя такої погані, але під цими статтями все була замітка "надіслано." Одним словом той парох в короткому часі добув собі славу найгіршого священика на цілім Божім світі. Всякі безбожники, католицькі і некатолицькі, запалились ревністю в борбі

о священичу честь в Католицькій церкві і немов новітні хами словом і письмом старались позбавити священика чести і хліба.

Наслідки не дали на себе довго чекати. В парафії витворились дві партії. Борбі і кирині не було кінця. Та на всім тім найбільше терпів старий, бідний, невинний парох. У двох тижнях він з гризоти помер. Перед своєю смертію, сказав він до тих, що стояли довкола нього. "Я невинен у тім усім, з чого мене оскаржують. все те є тільки пімста мерзенної невісти. Хай простить їй Бог, так як я прощаю їй і всім прочим клеветникам."

Коли трумну спускали до гробу, Анна стояла при мурі, що йшов довкола цвинтара. Похорон правив декан і при кінці мав зворушаючу проповідь та закінчив її ось цими словами: "Горе клеветникам, брехунам і чернителям! Хай зволить Бог приймити цього невинного мужа а тим, що провинились, дати ласку правдивого навернення. Віддайте мертвому назад його добре імя! Амінь!"

В ній хвилі зібраний народ почув пронизливий викрик зі сторони муру. Це була Анна. Вона не мала спокою і потайки прийшла, щоб узяти участь в похороні і почути пращальну проповідь. Її викрик був знаком, що вона зварювала. З розпущеним волоссям бігла вона без перерви і спочинку лісами й полями. Її забрали до закладу сумасшедших. З часом вона троха успокоїлася і можна було пустити її до дому. Вона молиться, але до церкви ніколи не йде. Як тільки побачить священика, втікає. Люди розказують, що їй завше привиджуєсь померший парох, з грозячою простертою рукою.. Одно є певне: З жадним священиком вона не буде говорити. Тепер має вона 65 літ."

Мій приявель замовк. Того вечора було нам не весело, а мені в ночі приснився старий священик і як гадюка обвилась довкола його і задусила на смерть.

———=0=———

Потреба релігії.

В одному листі, що американський Президент Рузвелт написав до предсідателя одного новозорганізованого комітету, що завязався для господарського і релігійного відновлення Америки, пише він про потребу повороту до релігійного думання ось-так: З великою радістю я дізнався, що три головні визнання взялись до праці над релігійним і господарським відновленням. Бо не лиш господарські, але й передусім, моральні і духові основи дізнали потрясення. Я маю оправдану надію, що ваш поклик знайде загальний і сердечний відгомін, і що люди заявлять, що вони готові знова посвятитись службі Бога. Бо всі ми дуже глибоко відчуваємо своє безсилля в тих трудних питаннях, що нині стоять перед нами, і що ми не зможемо їх розвязати без Божої сили і проводу."

Біблійні Оповідання

Пророк Валаам.

Вже трийцятьдесять літ минуло від того часу, як Ізраїлітяни лишили Єгипет і в часі своїх довгих походів у пустині вже трийцятьдевять разів змінили свій табор, але в границі землі своїх предків дістатись не могли. То, що Бог предсказав, сповнилось. Кости тих, що все шемрали й бунтувались, покрили пустині Аравії. Покоління Ізраїля, перелякані карою, що кождого дня сповнялась на їх власних очах, привикали до життя під властию одного провідника, призвичаювались шанувати закон і Єгову, свого Бога, навчилися поважати інакше, як тисячні божища, що їх у Єгипті було повно.

А всеж Мойсея ожидав ще один досвід, тящий для його серця, від усіх попередних. Був це перший день сорокового року його життя на пустині. Ізраїлітяни стояли табором у Кадис, на пустині Сін де вже колись перебували. Забракло води і бунтівники знова взялись голосити по цілому таборі свої безумні оскарження: Чому Мойсей завів множество народу поміж ці скали, де немож було сіяти пшениці ні садити винної лози, де немож було навіть знайти краплі води, щоб загасити пекучу спрагу. Мойсей порадився Господа і Він приказав зібрати весь народ і на його очах, як колись при Хориві, видобути воду ударом прута в скалу.

У самому менті, як прийшлось зробити чудо для тих невдячників, Мойсей відчув, що сумнів закрався в його душу і він не зумів укрити того перед народом. "Покоління бунтівників і недовірків," так закликав він, "чи зможемо здобути воду з цієї скали, щоб вас вдоволити?!" І вдарив палицею в скалу раз і другий, немов у неповному ожиданні, що станесь. І зараз витриснуло багате жерело води, що вистало, щоб напоїти людий і звірят. Ця непевність слуги, що опанувала також серце його брата Аарона, надзвичайно зранила серце Бога, і Він у тій самій хвилі їх укарав. "Тому, що забракло вам віри в мене і ви понизили мою славу перед Ізраїлем, ви не випровадите мого народу в землю обіцяну." Мойсей піддався воді Бога, що карає тих, що любить, і вислухав страшний засуд без одного слова скарги.

Покинувши це місце, Мойсей дав йому імя "Камінь преріканія" і розложив табор під горою Ор, що стала для нього горою страдань. Ще коло Кадесу втратив він Марію, любу сестру, що колись чувала над його колискою при ріці Ніль а тепер надійшла хвиля, що принесла тяжчу розлуку. Одного дня Господь сказав до Мойсея: Аа-

рон забересь до своїх отців. У землю обіцяну він не ввійде, бо посумнівався про мене. Ти заведи його з його сином на гору, здіймити з нього священичі ризи і вбери в них його сина Елєазара. В тім місці Аарон має закінчити свою земську подорож. — Мойсей послухав Божого приказу, вийшов на гору з Аароном на очах народу і ставши на шпилі гори, зняв з Аарона відзнаки його достоїнства та вбрав ними Елєазара. Опісля первосвященик, що від сорок літ був його помічником і товаришем віддав остатній віддих і Мойсей, похоронивши його на горі, зійшов з Елєазаром на долину поміж нарід. Народ, бачучи, що приходять самі, зачав плакати і смуток тревав по всіх родинах через 30 днів.

В тім часі хананейський король Арад, якого землі досягали полудневих границь Палестини, бачучи, що йому першому загрожують Ізраїлітяни, надійшов зі своїми полками, щоб загородити їм дорогу. Зразу мав успіх, але опісля його побито і він бачив, як його міста знищено до тла і його жовнірів вирізано до ноги.

Мойсей, користаючи з цеї побіди, покинув гору Ор дорогою, що провадить до червоного моря, щоб обійти край Едом, що не хотів його переступити, і щоб дітатись до землі обіцяної від сходу. Та це було те саме, що продовжити дорогу, помножити походя серед скал і завдавати трудів, щоб оминути небезпеки. І ще раз народ попав у нетерпеливість. "Ми погинемо в цій пустині," кликали вони серед плачу. Ні хліба нема, ні води, нічого нема, лиш та манна, що нам остогидла. Бог здусив їх крик, насилаючи на них гадюк, що їх укушення палили гей огонь. На вид трупів і хорих, що наповняли шатра, проступники взялись благати Мойсея, щоб вставився за ними до Господа. "Виробіть вужа мідяного," сказав йому Єгова "і повісте його на стовпі посеред табору. Хто лиш на нього подивиться, стане здоровим і його рани загояться." Справді, вистарчило подивитись на мідяного вужа, що висів так, що всі могли його видіти, і хорий ставав здоровим.

По кількох походах на схід опинились вони при горі Фазга, що стоїть на границях Аморейців. Аморейців просили вони, щоб позволили їм перейти своєю країною, прирікаючи, що не нарушать ні їх нив, ні винниць, ні води в керницях, але підуть публичною дорогою. У цілу відповідь на те, король Сион зібрав свою армію в похід проти Ізраїлітян. Та вони побили його і відобрали йому всі посілости аж до границь краю Амонітів. Ог, цар Васанський, хотів здержати їх побідний похід, одначе вони посікли його й його армію і опанували всю країну. Опісля розложились табором на рівнині Моав на берегах Йордану з лицем зверненим проти Єрихону. Переляканий не менше, як весь його нарід, Валак, цар моавитів, задумав ужити діявольских штук, щоб позбутись напасти.

У Фатурі, на березі Евфрату, проживав тоді славний в тім часі на цілий схід пророк Валаам. Валак післав до нього послів з цими словами: Одно племя, що вийшло з Єгипта, укрило весь край і загрожує мойому царству. Прийди і прокляни його, бо це одинкий спосіб, щоб їх поконати і вигнати з нашого краю. Бо ми знаємо: кого ти будеш благословити, буде благословлений, а кого проклинеш, буде проклятий. Післанці пішли з тим посольством до Валаама і зложили перед ним дари за жадану прислугу. Однак Валак порадившись Господа, відмовився йти з ними.

—=o=—

Хрест Брата Серапйона

—o—

Було це ще во врема оно, за добрих часів царя Гороха коли ще й про депресію ніхто не знав. Ген на горі, під лісом, недалеко одного славного місточка, якого імя я навмисне забув, стояв великий монастир. Монахи в нім жили правдиво по божому: молилися, проповідали Боже слово та віддавались ручній праці, в домі та в городі. Слава цього монастиря розходилась далеко-далеко. По усіх усюдах тілько що й бесіди було про тих ченців: про їхню строгість життя, побожність, святість, чесноти. З усіх усюдів наплівали молоденькі новики, щоби в цім монастирі всеціло посвятитися Богові на службу, бо знали, що там можна спасти і тіло і душу— знали, що лиш в домі божім є правдивий мир, правдивий спокій, без клопотів цього життя, без світової журби, ніяче справді в самого Бога за дверима.

Між тими численними ченцями був там один братчик, що звався Серапйон. Його вік? Між 30 а 60. Походив він з незнаного роду, а й в монастирі заняття його було скромне та незамітне: він був кухаром. Не великого то знання і штуки вимагало це кухарство. Братя їли скромно. А ще й сам брат Серапйон не один раз з'умів без потреби вмертвити брацтво. Спартолить він бувало якої саламахи — що скромна братія звикла була звати борщем — то або ідж або лишай!.... Недосолений, то пересолений, а як ні, то за острий. Картопля пригорена, або недоварена, або щось подібного, знова, коли варить пироги, то вам дасть самих вариниць — бо то бачите менше роботи....

А думаєте ви собі може що він провадив легке, безжурне, солодке життя? Ой де там. Ісус Христос сказав що кожний мусить нести свій хрест, а хрест і нашого доброго брата Серапйона не минув. Його найбільше терпіння, його хрест, то був Прокопій, еко-

ном монастиря. Цей отець, якого обовязком було наглядати над монастирським добром монастиря та подбати щоб ченці мали що з'їсти,—бо бачите і самим словом Божим чоловік не може довго жити,— цей отець, кажу, було, кудиб не йшов, кудиб не вертівсь а все до кухні поверне. А вже кожний рад що так зайде що все нашому братові кухареві щось обірвесь: то зганить його за те, що горшки за брудні, то злає за те, що миски на миснику не впорядку, то за щось иншого, і все щось иншого. Брат Серапйон не дуже-то любив ті так часті навідини отця економа, а кожний раз що побачив в дверах кухні його червоний ніс та широку лисину, то кажу вам аж спльовував з досади....Так, Богом святим клинусь, що брат Серапйон аж спльовував з досади на підлогу та розтирав капцем.

Одного дня, на кілька хвилин перед вечером, отець Прокопій зайшов до кухні, заглянув у горшки, обнюхав все, а знайшовши щось не до ладу, щось там сказав братові Серапйонові. А наш Серапйоне, — гей Серапйоне, Серапйоне, ради Бога, опамятайся,— (але це я вам лиш так на уха кажу, і прошу вас, нікому більше не кажіть) а брат Серапйон, кажу, щось отцеві економові відповів. Сказав йому таких пару слів, що Господь знає де він такого навчився. Сказав отцеві Прокопієві: "бабці ваші капці!" як лиш він це сказав, так сейчас червоний ніс а за ним і лисина о. Прок. винеслись з кухні. Бідний Серапйон жалував отця, що так знетерпеливився, бився в груди та просив в Бога прощення. Так щож, що сказав то й пропало.

Вечером, коли вже братя спали, встає наш баат Серапйон та йде з монастиря....А гей, Серапйоне! Вернись! чи ти наче той ренегат покидаєш монастир?....Проч від мене, сатано! Чому мені такі гадки насуваєш? Ні, мої любі, брат Серапйон не з тих! Він не втікав з монастиря. Він лише йде до Господа Бога, щоби йому поскаржитись на своє лихо та просити його, щоби зняв з нього цей хрест а дав йому инший.

В який спосіб наш брат Серапйон це зробив, я вже не знаю і вам не скажу. Досить з того, що йдучи вузенькою, тернистою стежкою, викрутасами та вихилясами, цілісінький, живий та здоровий, зайшов під браму неба. Став він під тою брамою і ток-ток-ток... ток.....ток.... несміло запукав. А коли на його спукій ніхто не відповідав, то він дібрав відваги, і голосніше чим попередно, ток... ток-ток....ток-ток-ток.... застукав по раз другий. Ток-ток-ток ....ток-ток-ток....залунало по цілім небі.... Аж ось чує: чалап-чалап, чалап-чалап, хтось йде в капцях і зближаєсь до брами. Забрязчали ключі, заскреготів замок, загойдалась на своїх завісах золота небесна брама та й втворилась, але так що лиш чуть-чуть, а в тім отворі показалась найперше розкудовчена борода, опісля

довший жидівський ніс, відтак пара заспаних очий, а вкінці вже й ціла лискуча лисина святого Петра.

Протер святий Петро свої очи та грізно подивився на брата Сирапьсна начеб хотів сказати: "Нам таких як ти тут не треба," а вкінці питає:

"А чого ти тут серед ночи, брате Сирапьоне,? Ти, преціньь, ще не вмер."

"Ой, ні. Петре святий, каже брат Серапйон, я ще не вмер, але я прийшов сюди, щоб поговорити з Христом Спасителем. Хочу, бач, Йому поскаржитись на мої терпіння та просити щоб Він, у своїм милосердю, замінив мені крест,, бо я цего вже довше не можу носити. Змилуйся надімною заведи мене до Христа."

Святий Петро щось довго думав, гладив себе по бороді та бурмотів собі щось під носом. В кінці почіхався в лисину і каже:—

"Добре, ходи почекаєш тут в передсінку неба, а я піду та покличу самого Христа Господа," і з тими словами отворив ширше браму, впустив через неї брата Сирапьона та полишив його в передсінку неба, а сам пішов по Христа.

По кількох хвилинах відтворились двері і перед нашим Серапйоном станув Христос. Впав перед ним Серапйон на колінах і каже:—

"Ісусе Христе, змилуйся над мною, бідним братом! Дай мені инший крест, бо я цего вже не можу дальше носити.

Христос Спаситель всміхнувсь, погладив свою гарну, русяву бороду і каже:—

"Добре, брате Сирапйоне, ходи зі мною і вибереш собі крест який сам захочеш." Взяв брата Серапйона за руку та запровадив його до дуже великої кімнати. Боже! а в тій кімнаті повно хрестів! Усякого виробу, усякої величини, усякої краски. Були там кресты з дерева, були там кресты з олова, з зеліза та зі золота; одні розмальовані на чорно, инші на червоно, инші знова ще инше. Христос сказав:—

"Тепер, брате Серапйоне, вибирай собі хрест до вподоби."

Не треба нашому Серапйонові два рази казати. Скинув він з себе свій чорний, деревляний крест, опер його в кутку об стіну, та давай шукати собі иншого. Глядить він і очам своїм не вірить: на два кроки від нього стоїть золотий крест, а такий вже вам кажу маленький що здавалобся й мала дитина може його носити. Брат Серапйон прискочив зі словами: "Ось для мене хрест," тай хап його за рамена. Та хоч як не силкувався він сердега однак цего хреста ані змісця не міг рушити. Серапйоне, Серапйоне, не для тебе цей хрест. Гляди-но ти на надпись на ньому. А було там написано: Хрест епископа. Зміркував наш Сепрійон що хотяй цей

хрест і малий і золотий що однак затяжкий для нього, пішов шукати дальше. Глядить, аж он там, малий чорний хрест. На ньому написано: Хрест епископа монастиря. Той, думає собі Серапйон, то якраз для мене. Та щож, хрест малий але з олова, а такий тобі тяжкий, що бідаб його....ледви що міг піднести.

Наш Серапйон не зражаєсь неудачею: За хрестом він прийшов, хрестів є ціла купа, хрест він мусить собі найти. Ходить, оглядає, підносить кожний, добирає. Та щож: он той довгий, на середині, бувби якраз для нього. Лекший від його власного, але такий тобі довгий, такий якийсь незграбний що ні-то нести на плечах ні-то за собою волочити. А он той другий, що троха похилений, і малий і з легкого дерева, але знова, кажу тобі, такий гудзуватий, такий сукатин що не дай Господи. І так.....всі инші.

Вже здається брат Серапйон усю кімнату сходив, всі хрести оглянув, а ще одного для себе не знайшов. Аж глянув в кутику, під стіною, стоїть невеличкий чорний хрест. Серапйон до нього, підніс, а він такий легкий, такий, вам кажу, легкий, що раз. І не глядить навіть що на ньому написано, лиш завдав собі на рамена, і врадований каже:—

"Ось, Христе Спасителю, для мене хрест. Він з усіх найлекший.

І усміхнувся тоді солодко наш Божественний Спаситель і каже:—

"Серапйони, Серапйони, таж це той сам хрест який ти приніс. А гляди-но ти що на ньому написано." Глянув Серапйон на надпись: "Хрест брата Серапйона" на ньому написано і спізнав що це той сам хрест який він приніс, та що він не такий тяжкий як йому видавався. Що більше, він ще найлекший з усіх.

*** ***

З того, мої любі, така для нас наука: в терпінню не нарікай. Кожний має свої терпіння, кожний має свій хрест, однак Господь в своїй доброті дає кожньому силу щоб він його нїс, і будь переконаний, що той хрест який ти мусиш нести, є для тебе найлекший.

———=0=———

Правдива Церков.

1856 року счинилась в Римі слідуюча, правдива подія. Тамошні англїкани запросили собі того року на великий піст одного славного проповідника з Англії. Був це муж високо образований, родом з Берліна. У перший день великого посту заповнилась саля перед "Порта дель Пополо," де він мав проповідати, перед великим числом панів і пань. Проповідник вийшов перед публику, але став мовчки, очевидячки занепокоєний. При кінці заговорив. Зачав дрожачим голосом і сказав: Не знаю, що сказати, бо находжусь в незвичайно труднім положенні. Від коли я приїхав до Риму, я пильно розглядався по всіх бібліотеках і катакомбах (катакомби, це підземельні коритарі, що находяться в Римі, служили за цвинтарі а в часі переслідувань перші христіяни там мали свої відправи. Замітка ред.) По тім усім мої релігійні переконання захитались і розбились і нові релігійні переконання нестримно опановують мою душу. Якщо ви позволите, щоб я розповів вам, як те все сталось, і щоб я опісля продовжав свобідно після свого переконання, я радо це зроблю. В противнім випадку я буду мусів мовчати і забратись." "Говоріть, говоріть після свого переконання," відізвались голоси. І от, в тій хвилі англіканський проповідник зачав голосити англіканам католицьку проповідь. Між іншими розказував він, як у супроводі славного вченого Россі читав напись, що доказувала, що в тім місці лежать поховані святі Петро й Павло, що всі церковні перекази про Папів і мучеників перших століть є абсолютно правдиві, що вже у другім столітю Служба Божа в головних чертах була така, як і тепер, що вже тоді були сповідальниці, що тоді молились до святих, одним словом доказували, що Католицька Церков, це Церков Апостольська".... Навернення, що опісля відбулись, показують як велике враження зробила наука проповідника.

———=0=———

ПИТАННЯ І ВІДПОВІДИ

Чому в Пятницю не вільно їсти мяса?

Свята церква приписує повздержність від мяса у всі Пятниці року— крім загальниць — на памятку мук і смерти Ісуса Христа. Їсти в цей день мясо булоб гріхом тяжким, не проти заповіди Божої, але проти заповіди церковної. Церква, знова, має право цей піст скасувати, так як мала право його запровадити. Сю власть вона одержала від Ісуса Христа.

Чи католик може йти на богослуження до православної церкви?

Ні — ані до православної, ані до протестантської, чи якої иншої, що не є католицькою. Ось чому: Ісус Христос, який учив лиш саму правду, оснував лиш одну церкву, а тою церквою є католицька. Тому то й виключно лиш її богослуження є правдивими й милими Богові. Проте брати участь в богослуженню некатолицькім булоб то само, що його уважати за правдиве, що булоб ложею і гріхом тяжким. Є рівнож і друга причина, чому саме не дозволено є католикам ходити до православних церков, а це тому, щоби не наражати себе на утрату своєї католицької віри. Часто б лучається, що некатолицькі священики — чи як їх там звати — накидаються на католицьку віру і обкидують її ложею й брехнею і слухання чогось подібного може легко підкопати й захитати віру в серці пересічного католика. А виставляти себе на небезпеку утрати віри є завсігди гріхом тяжким. І ось ізза цеї причини не вільно католикам ходити на богослуження до некатолицьких церков.

Чому католицька церква не позволяє на розвід?

Бо сам Ісус Христос сказав: "Що отже Бог злучив, чоловік най не розлучає... Хто відпустить свою жінку, а ожениться з иншою, чужоложить з нею. І коли жінка опустить свого мужа і вийде за иншого, чужоложить." (Марко гл. X. ст. 9-12).

Чому церква приписує піст перед святим Причастієм?

З пошани для Тіла і Крови Ісуса Христа, яке приймається в святім Причастю. Цей піст був уже в звичаю в перших віках

християнства, як про це оповідає Тертуліян, церковний писатель з другого століття по Христі. Вже перші християни цей піст строго захавували.

Чи католицький священик може охрестити дитину таких родичів, що мимо того, що вони є католиками, брали шлюб у некатолицького священика?

Не тілько можна, але навіть муситься таку дитину охрестити, якщо є вигляд, що та дитина одержить католицьке виховання.

Чи то є гріх грати в карти?

Ні. Само грання в карти є лиш невинною—й звичайно приємною забавою. Не повиннося, однак, грати за гроші, бо в цей спосіб виставлялобся себе на утрату гроша нераз тяжко запрацьованого, а якого треба на що иншого. Рівнож така гра в карти за гроші рідко коли обійдеться без шахрайства.

Католицька Акція.

Отець Швер, місіонар на острові Самоа, перебував недавно через кілька місяців у Сидней, корабельній пристані Австралії. Відтам пише він під датою 28. червня 1934 до одного часопису те, що слідує: Недавно тому йшов я в товаристві одного з наших Отців одною з найживіщих вулиць: Сінт Джордж стріт, в Сидней. Недалеко від себе, на підвисшенні при одному з пристанків трамваєвої дороги, заприметив я якогось сліпця. Голосно і нестружено запрошував він прохожих і пасажерів до куплення часописів. "Дивіться на того сліпця ось-там," заговорив до мене мій товариш. "Що дня рано він приступає до святого Причастя і своїм тяжко заробленим грошем помагає він до удержання кількох кандидатів, що приготовлялися до священства. Я не згадую про ріжні милостині, що він роздає біднимз."

Це величня шляхотність. У нас часом по церквах трапляється, що як священик іде з тацою, наш кум отворив мошонку, повитягав доляри, пятки й десятки і кілька мінут шукає нікля між сріблом.

Католицьким Світом

Смерть о. М. Т. Пристая

Вже в попереднім числі згадали ми коротенько про смерть нашого молодого місіонара, о. Пристая із станиславівського монастиря. Від тоді одержали ми лист від Пр. о. Ковалика з тогож самого монастиря, яким хочемо поділитися з нашими читачами.

До хвальної редакції "Голосу Спасителя."

Христос Раждається!

З нагоди Рождества Христового желаємо Хвальній Редакції, як найсердечніщі побажання "Веселих Свят" і "Щасливого Нового Року."

Рівнож бажаємо поділитись з Вами і з читачами Вашого цінного місячника сумною вісткою зі "Старого Краю," о саме: сподобалось Всевишньому післати нашій обителі в станиславові, ОО. Редемптористів тяжкий хрест, а саме, 15-го грудня, в суботу, 1934. о год. 6 вечером покликав до себе нашого доброго співбрата пр. о. Михайла Пристая. В самім цвіті життя, в 30-ім році мусів о. Михайло пращатися з білим світом. Хороба була довга і неприємна а він сердега так хотів жити, жити....

Тиждень перед смертю приняв Послідні Тайни і в совокупленню очікував смерти. О як солодко вмирати в Згромадженню! всі співбраття зібралися коло смертної постелі відмовляючи молитви за конаючих, а коли дійшли до слів: "в руці Твої віддаю духа мого".. голова о. Михайла похилилась долів на знак що земське життя скінчилося. Тіло було зложене в розмовниці на катафальку. Через цілий час аж до похорону, люди безпастанно молилися за місіонара. В понеділок, о год. 5. по полудні відбулася торжественна панахида над тліннимі останками, яку відправив Вп. о. Ігумен з Отцями Місіонарами. Відтак чотирох Місіонарів взяли домовину з небіщиком і в супроводі численного духовенства та великої товпи людий перенесли з монастиря до Церкви Монастирської — де зачались похорони. У вівторок з рана відправлялися Служби Божі за душу о. Пристая, о год. 7.30 відправив Сл. Божу Їх Ексц. Кир Іван — станиславівський помічник з Всеч. о. Парохом Крилошанином Лободичом —О год. 8.30 почалася торжественна Соборна Сл. Божа яку відправили Вп. о. Протоігумен Де Вохт, о. Ван Ганзенвінкель, Ігумен Збоїск, і о. Ахіль Бульс. По Службі Божій Їх Ексц. Кир Іван закінчив похорон послідним цілуванням і сумний похід рушив

улицями міста.

Сімнайцять священників і велика товпа народу відпровадили покійного Місіонара на цвинтар, де Вп. о. Ван Де Малє виголосив зворушаючу промову, в якій змалював образ покійного і єго апостольську працю. З жалем в серцю розходилися люди домів, а монаша братія молилася на свіжім гробі співбрата, щоби він і їм вділив ласку вмерти в святім Згромадженню.

Станиславів, 22-го грудня, 1934.

о. Зенон Ковалик

Редемпторист

** **

Пращальне слово на похороні о. Михайла Тадея Пристая Ч. Н. І., виголошене Ігуменом Станиславівської Обители О. О. Редемптористів дня 18 грудня 1934.

14 літ минає, як до Станиславова приїхали ОО. Редемптористи, а нині перший Редемпторист лишає нас на віки. Се наш співбрат о. Михайло Пристай. О як сумно пращатися з тими, котрих любилося на земли. Ми знаємо як правдиві ті слова, що нам співали в день наших облечин: "Як добре і приємно мешкати братії разом"...,

Але надія відриває наші заплакані очі від тої розкритої могили і підносить ген високо, де мешкають блаженні, де св. Альфонс вірний своїй обітниці в користь тих котрі умирають в Згромадженню, вже вийшов на стрічу свойому синові і запровадив його до трону приготованого святим місіонарам, які працювали у винниці Христовій. Так, "щасливі, котрі умирають у Господі, бо діла їх підуть за ними." Справді, дорогий Померший працював для Бога підчас свого короткого, але повного заслуг життя. Від заранія своєї молодости вправлявся в християнських чеснотах. Він був потіхою своїх дорогих родичів. А вони були щасливі, що могли пожертвувати його Богу. Вже в гімназійній лавці він зачав мріти про вищий ідеал. Чув голос Ісуса, який його кликав до свого дому. І відповів без отягання. Відбуті реколєкції при кінци студій дали доказ, що серце рвалося до місіонарського життя, щоби працювати на славу Божу і для добра душ. І віддав себе цілковито. В монастирськім мовчанню, в новіціяті в Голоску коло Львова, приготовлявся він через рік до життя молитви і злуки з Богом. 4 роки перевів у Бельгії, де приготовлявся до апостольської праці. Дня 15 серпня 1929 р. його студії увінчано великою ласкою священства. І від тоді зачинається його життя, повне в овочі, яке скінчилося тому 2 дні, але його добрі діла пішли з ним щоби свідчити в його користь перед Найвищим Суддею живих і мертвих. Його місіонарське життя не було довге, але він віддав все що мав; свої праці, ду-

ха і серце, ба навіть своє мізерне здоровля для добра душ і духовного відродження свого дорогого народу, який він так горячо любив. Кілька місій, які він дав коли перебував в монастирях в Голоску і Тернополі показали його ревність. Душі, спасені проповідями, або потішені у сповіді, ніколи не забудуть того добродійства, яке він їм зділав. І Бог почислив його труди, які він поніс задля слави Божої і записав в книзі життя ті навернення, яких він довершив. Після св. Августина, хто спасе одну душу, той і своє спасення має запевнене. Та сего було замало для него, він бажав спасти маси. В 1932 р. Настоятелі післали його до Ковля на Волинь працювати над наверненням наших незєдинених братів. То була найтяща і найневдячніша праця. Там нема таких вигод як тут. Бог бачив його ревність і почислив кроки, якими він ходив від села до села з тяжкою валізкою з церковними ризами, щоби в бідній шопі відправити Службу Божу. І так він приносив добро сво їм словом і ревністю свому народові. Зморений працею й недугою приїхав він до Станиславова. Ви його бачили і чули його проповіди, ви були свідками його любови до Ісуса й Марії, а ті, котрі слухали його ради в сповідальниці, відходили з полекшою на серці і з новими силами, щоби працювати над своїм спасенням. За те все, дорогий Співбрате, ми всі тобі дуже вдячні. До побачення в нашій небесній вітчині, куди ти пішов, щоби разом з нашими святими співбратами святкувати празник Непорочного Зачаття нашої Небесної Неньки. Ти показав нам шлях до тої вітчини. Молися за нас, щоб колись і ми всі могли тішитися на віки, Амінь.

** **

В Римі тепер приготовляються до канонізації, цебто, урочистого проголошення святими, Блаженного Івана Фішера і Томи Мора. Оба ці мужі пострадали за Католицьку віру в Англії підчас протестантської реформи. Іван фішер був епископом Рочестер і кардиналом, а Тома Мор королівським канцлєром. Оба вони пострадали в Червні 1535 року.

Колишній хінський **премієр міністрів Лу-Тсенг-Тсіянг**, який навернувся до католицької віри і вступив до чина Отців Венедиктинів, зістав недавно тому висвячений на діякона. Яко діякон він уділив Тайну святого хрещення своїому колишньому співробітникові в міністерстві, Лію-Фу-Ченг, який рівнож навернувся до католицької віри.

Ізза кампанії проти неморальних рухомих образів, **moving pictures**, в Америці помітне є поліпшення театральних штук. Коли продуктори рухомих образів побачили, що нарід починає

бойкотувати їхні неморальні штуки, почали братися до продукції ліпших.

Дня 8-го лютого, **приїхали до Йорктонського монастиря** на візитацію, дорогий гість в особі Впр. Отця Протоігумена ОО. Редемптористів, о. Схрайверса. Через приблизно двайцять літ Впр. о. Схрайверс працювали посеред українців у Галичині, де й за їх стараннем основано 4 монастирі ОО. Редемпториствів, а один на Волині. В 1933 році о. Схрайверс зістали іменовані на протоігумена Бельгійської провінції. Впр. о. Схрайверс є визначним писателем духовних книжок, між якими згадатиб лиш слідуючі: "Моя Небесна Ненька," "Як любити Ісуса" і інші. Святіший Отець іменував Впр. о. Схрайверса також візітатором Сестер Служебниць, так в Канаді як і в Галичині.

—=0=—

ЖЕРТВИ
НА ІНСТИТУТ НАЙСВ. СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО

Сестри Непорочного Зачаття Пр. Діви Марії, які провадять вищу й нижчу школу в Йорктоні, щиро дякують усім приятелям і передплатникам "Голосу Спасителя," що були ласкаві занятись розпродажею тикетів на Базар. Цей Базар триватиме три дні, а зачнеться на 28 лютого. Вислід Базару і вигравок буде поміщений в "Голосі Спасителя," в числі за Квітень.

Сестри рівнож складають свою подяку тим, що були ласкаві надіслати свої поосібні жертви на їхню школу. Хай Всевишній Господь надгородить усіх стократно.

Тут подаємо виказ цих жертв як слідує:

Г.В., Дандурн, Саск. $2.00; П.Л., Бівер Медовс,Па. 1.00; А.П. Джирсій Сітій, Н.Дж., 1.00; Д.Н., Вілкес Бар, Па., 1.00; Г.К., Лішор, Альта, 1.00; Г.М., Торонто, Онт.,1.00; Й.Б., Кардинал, Ман., 1.00; о.Н.Д., Гефорд, Саск., 2.00; А.С., Сенді Лийк, Ман., 1.00; С.Ч., Джерсі Сіті, Н.Дж., 1.00; Г.П., Мозарт, Саск., 1.00; С.Н., Вест Бенд, Саск. 1.00; С.Р., Вішарт, Саск., 2.00; Д. З., Ланзден, Саск., .50ц.

Збірка на Інститут Пресв. Серця Ісусового в Йорктоні, зібрав Михаїл Стельмах у пана Антона Качура в Амстердам, Саск.

По 25 центів: Антон Качур; Василь Наконечний; Никола Демчинський. По 10 центів: Михайло Стельмах; Франко Стельмах; Йосиф Качур; Павло Качур; Марія Качур; Михаліна Качур; Славко Дучак. По 5 центів: Стефан Качур; Іван Качур; Едвард Дучак; і Людвік Дучак.

Дальший виказ жертв буде поміщений в слідуючім числі.

КАТАЛЬОҐ КНИЖОК

Які можна набути в "Голосі Спасителя"

*** ***

Молитва о добрий успіх місії 100 примірників ..	$2.00
Церков Українців в Канаді	1.00
Памятка св. Місії	1.00
Життя св. Йосафата.....	40
Христ. Невіста	50
Життя св. Йосафата в упр.	75
Про Чернече Життя.....	40
Молитва могуче средство спасення.....	25
Поучення і поради	25
Читання о Преч. Діві.....	20
Чи біблія спасає.....	20
Польні Лелії	20
Картки до велик. сповіди ..	20
Народний Катехизм	20
Церковні пісні	20
Церковні колядки	20
О Вірі	15
Набож. в честь св. Йосифа.	15
Мартин Лютер	15
О Святім причастію	15
Де знайти правду	15
Червона Смерть	15
Яка повинна бути сповідь.	15
О покаянню	10
Сердешня Мати	10
Духовна Вязанка	10
Незабудька для молодих дівчат	10
Памятка для робітників ...	10
Тропарі воскресні і. т. д....	10
Ак. М. Б. Н. П. в язику українськім і старославянськім .	10
Короткі Розваги над станом душі	5
Наб. в честь св. Арх. Мих. ..	5
О любві.....	5
Діточа присяга	5
Як молитися на вервици...	5
Потіха для терпячих	5
Десять Божих заповідей для еміґрантів	5
Від школи до касарні	5
Чи наука противиться вірі .	5
Всьо переминає	5
Розумний молодець	5
Вписовий листок Ап. Мол.	5

THE REDEEMER'S VOICE

Catherine St., Yorkton, Sask.

ГРОШЕВА ҐВАРАНЦІЯ В КОЖДІМ МІШКУ

Robin Hood FLOUR

НАЙЛІПШОЇ ЯКОСТИ

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.

Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.

1-A, 3rd Ave. Yorkton. Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Canora, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневик виходить в

Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2, Число 6. Квітень, 1935

За позволенням духовних властий

Ваші Приятелі Любимиб Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ

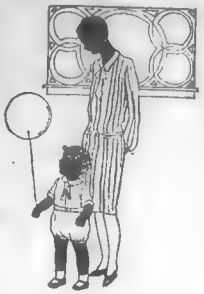

Позвольте Нам Зняти Її

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK
Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler

ДЕНТИСТ

Екс-Рей і Газові Прилади

Ручимо за Вдоволення

'Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

The 'CO-OP' is the FARMER'S CREAMERY

КУПУЄМО

ЯЙЦЯ Платимо Найвищі Ціни СМЕТАНУ
Відсилайте все до нас для
ЛІПШИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

ПРОДАЄМО

"VELVET ICE CREAM"
Незабудьте Купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

SASKATCHEWAN CO-OPERATIVE CREAMERIES
YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

THE REDEEMER'S VOICE
A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.
Subscription per year: Canada, $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice
CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

Адреса Отців Місіонарів є:
THE UKRAINIAN MISSION
ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

Голос Спасителя — Символи Марії — Годинникар — Молімся о Три Ласки — Українці Мученики — Також Фільозоф — Життя св. Ґерарда — Правдивість Католицької Віри — На Другий Великдень — Питання і Відповіди — — Католіцьким Світом — Веселий Кутик —

Календар на Квітень

1.—П. Мм. Хризанта і Дарії
2.—В. П. оо. в обит. Сав.
3.—С. П. Якова
4.—Ч. См. Василія
5.—П. М. Нікона і 200 учен.
6.—С. Пред. Благов. С. зад.
7.—**Н. 4 Пос. Благов. М. В.**
8.—П. Собор Арх. Гавриїла
9.—В. М. Матрони
10.—С. П. Іларіон. Середон.
11.—Ч. См. Марка і Кирила
12.—П. П. Івана Лістевника
13.—С. П. Ігнатія. Суб. зад.
14.—**Н. Цвіт. 5 Посту.** Марії Ег.
15.—П. П. Тита Чудотв.
16.—В. П. Никити
17.—С. Пп. Йосиф. Поклони
18.—Ч. М. Теодула
19.—П. С. Евтихія
20.—С. П. Георгія, С. Акаф.
21.—**Н. Квітна.** Діонізія
22.—П. М. Евпсихия
23.—В. М. Терентія і прч.
24.—С. См. Антипи
25.—Ч. П. Василія
26.—**П. Велика Пятниця**
27.—С. Март. Папи, С. Лаз.
28.—**Н. Воск. Г. Н. І. Х.**
29.—**П. Світл. Понеділок**
30.—**В. Світл. Вівторок**

УСТАВ НА КВІТЕНЬ

7.—**Н. 4 Нед. Вел. Посту. Благовіщення Пр. Д. М.**:— Всеночне. Глас 4., Ев. утр. Луки зач. 4. На літ. Василія В.: Троп. Воскр. і Благовіщення; Слава: Кондак 4 Нед. посту; І нині: Кондак Благовіщення. Апп. зач. 314 і 305; Еванг. Марка з. 40 і Луки зач. 3. Прокімен і Причастен Воскресний і Благовіщення.

10.—**С. Середа. — Поклони.**

14.—**Н. 5 Нед Вел. Посту**:— Гл. 5. Еванг. утр. 2. На літ. Вас. В. Тропар Воскр., Слава: Кондак 5 Нед. Посту, І нині: Богор. Ап. зач. 321, Еванг. Марка зач. 47.

21.—**Н— Нед. Квітна**:— Всеночне. Глас 6. Ев. утр. Матея зач. 83. Свячення лози. На літ. Йоана Зол. Ап. зач. 247. Ев. Йоана з. 41.

26.—**П. Велика Пятниця**:— Царські часи. Заложення плащаниці.

28.—**Н. Воскресення ГНІХ.**:— Всьо празника.

29.—**П. Понеділок Світлий**:— На літ. Ап. зач. 2. Еванг. Йоана з. 2.

30.—**В. Второк Світлий**:— На літ. всьо Пасхи. Ап. зач. 4. Ев. Луки зач. 113.

Загальниця від Воскресення до Неділі Томиної

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник, видають Місіонарі Чина Найсвятішого Ізбавителя.

Рік 2, Число 6 **Лист за Квітень** **1935**

Голос Спасителя

Дорогенька душе! Чи ти коли подумала про це, що моя жостока смерть на хресті була о много болючішою та прикрішою, чим це на землі люди можуть собі представити. Подумай лиш над цим, що Я вмер на хресті не дізнавши жадної полекші ні осолоди. Терпіння людий на землі є завжди злагіднене хочби тільки якоюсь потішаючою гадкою, а Моє конаюче серце виповняла сама гіркість і смуток без ніякої потіхи. Вже наперід Я жалувався устами пророка на це **опущення**, що з усіх терпінь Моїх було для Мене найболіснішим. "І чекав Я....хтоб Мене потішив і не знайшов Я нікого!" Не лиш що- ніхто Мене не потішив але ще кромі того жиди і погани клялі і хулили Мені. Вправді під хрестом стояла Моя Мати Марія але Її біль ще побільшав мої терпіння, як це вже впоєнив св. Вернард. Терпіння Моєї Матери Я відчував ще живіще чим свої власні. Можеш, дорога душе, сміло припускати, що Я терпів більше в душі чим на тілі.

Не знайшовши на землі нізвідки потіхи відніс Я свої очи і серце до Мого небесного Вітця, але Мій Отець відповів: "Ні, Сину Мій! не можу Я Тебе потішити, бо Ти покутуєш за гріхи світа; тому Я позволяю Тобі вмирати без ніякої полекші. Тоді Я мусів закликати: "Боже мій! Боже Мій! Чому Ти Мене **опустив?**

Роздумай поважно, християнська душе! про страшні нещастя душі проклятої в пеклі, від Бога опущеної на віки.

Вона там занурена у вогні вічнім, безнастанно конає і гірко мучиться. Та від вогня і инших мук ще гіркішими є її грижі (викиди) совісти і згадка на власні гріхи, що сталися причиною її згуби. Вона вже не має ніякої надії вийти колись з тої пропасти.

Від сеї страшної долі Я хотів тебе, дорога душе, уратувати і тому приняв на Себе на хресті таке болюче опущення.

Голос душі

Найдорожчий мій Спасителю Розпятий! Ти жалуєшся: "Боже мій, Боже мій нащо і Ти Мене опустив." Але чи Ти не хотів добровільно покутувати за наші гріхи? Чи Ти не знав, що нашими гріхами ми заслужили собі на цілковите опущення від Бога. А тому Твій Предвічний Отець опустив Тебе і позволив Тобі вмерти зі серцем переповненим гіркими болями.

Твоє опущення мій Спасителю засмучує і болить мене, коли бачу Тебе конаючого серед таких мук але і потішає мене надія, що ради Твоїх заслуг, Твій Отець небесний не відкине мене так, як я на це моїми безчисленними гріхами заслужив собі,

Твоїх кілька хвиль опущення вчать мене, як страшним це нещастям булоби, якби за мої гріхи Твій Отець опустив мене на віки. Ісусе мій! благаю Тебе, ради твого болючого опущення яке Ти терпів на хресті, не опускай мене, Боже мій, не опускай мене особливо в годині смерти. Тоді, коли вже всі мене опустять, Ти мій Спасителю, опущений на хресті, будь тоді моїм утішителем!

Господи! Утверди мене в святій Твоїй ласці, дай мені терпеливість і витревалість в останній хвилі мого життя.

Пречиста Діво Маріє! поспіши тоді на поміч мені; вже тепер я віддаю Тобі мого духа, а Ти, ласкава Мати, заступайся за мною у Твого божественного Сина — проси Його, щоб змилосердився надомною в годині смерти моєї. Амінь.

Господь Бог вже й на цім світі вміє часом тяжко карати тих, що або не хотять вірити, або насміваються зі святої віри. Такою карою Він осягає потрійну ціль:- дає безбожникові заплату,на яку він собі заслужив; упоминає інших безбожників, які в цей спосіб нераз навертаються; вірним, знова, дає пізнати, що їхня віра є правдива.

Символи Марії

Потоп вод. (ласк)

„Ное ввійшов до ковчега; і порозверзались усі джерела великої безодні і хляби небесні повідчинялись." (Бит. 7. 11).

По Божі Марія є джерелом всіх ласк, котрі сходять аж до нас. "Ное вступив до ковчега," себто Ісус воплотився в лоні Марії а тоді "повідчинялись усі джерела великої безодні." Потоп ласк, що прийшов через Марію залляв світ, виполокав його з усяких гріхів і тим затопив сатану.

Тож Марія є бездонною глибиною ласк і милосердя, бо власне то ізза Неї ми дістаємо всьо від Божої доброти. Тільки сам Бог може зміряти глибінь і широчину доброти й богацтва Марії!

Голубка і оливна галузка

"Ное випустив також і голубку, щоб довідатись, чи вода зпала із земного виду. Але голубиця не знайшла спочинку нозі своїй тай вернулась до нього в ковчег: бо вода заняла від усієї землі: і простяг Ное руку тай узяв її до себе в ковчег. І пождав він ще других сім днів тай знов післав голубку з ковчега. І прилетіла голубка над вечір до нього, тай принесла в дзюбку оливну галузку, в котрої листя були зелені. (Бит. 8. 8 - 11).

Марія народившися мала принести людям оливну галузку, символ мира, якого Господь хотів заключити з ними. Голубка, прообраз Марії, прийшла на вечерком — каже св. Письмо — і принесла в дзюбку галузку оливки. Марія також прийшла над вечір, при кінці віків. Вона принесла людям, котрих Бог хотів спасти від погибелі вічної, мир, світло, небесну поживу, яку оливка власне символізує. Листя галузки тої було всьо зелене: Воно було прообразом чеснот Марії бо її совершенство не приймає найменшої хиби. Чеснота зелень, (себто свіжість) Марії була в повнім своїм блеску тоді, як Вона сказала; "Се Я раба Господня. . . ."

Потім знаку Ное пізнав, що води гніву і кари Божої уступили з поверхні землі. Поява Марії на землі, при її блаженнім народженню булаб також для людий, як би вони були її пізнали, ще певніщим знаком Божого милосердя та спа-

сення, яке Він їм через Неї подавав. Марія, се голубка, котра нам приносить мир. Вона є голубкою Бога, голубкою звичайною і без вишуканости, голубкою без плями, неувядаємої краси, котра є мешканням Бога. В дні свойого Успення Марія,Божа голубка, вступила в ковчег небесної вітчини. Галузкою оливною, котру Вона принесла тоді, було її тіло прославлене, знак мира і злуки між нами а Богом.

Тою галузкою оливною, яку Вона приносить, є і її Син божественний, воплочене Слово Бога, Котрого Вона впровадила до св. Церкви, даючи Йому земське життя. Світ ввесь був затоплений потопом беззаконій людських: Марія, голубка післана Царем царів, принесла нам завдаток нашого відкуплення і нашого спасіння. Вона була вправді голубкою Бога бо мала прикмети голубки: простоту, лагідність, покору, повноту дарів св. Духа, котрі були в Ній зложені, обильність усіх ласк, обильність так велику, що ніяке сотворене слово не змоглоб того ніколи вимовити, що ніхто по Бозі не змігби ніколи ту обильність змірити.

Вівтар перепросьби!

"Ноє спорядив жертівник Господеві і взяв з усякої чистої животини звірини, з усякої чистої птиці тай приніс у всепалення на цім жертівнику. Господь приняв це всепаленя в приємних пахощах і сказав: Вже не проклинатиму більше землі з причини гріхів чоловіка. (Бит. 8. 20 - 21).

Марія, се жертівник перепросьби і перемиря Бога. Ноє збудував престіл Господеві, тай приніс всепалення на цім престолі, котрий є пробразом Марії. "Господь приняв їх із-за дуже приємних запахів і сказав: Вже не буду більше проклинати землю по причині людий, вже не буду карати так, як це Я роблю, дочасними карами всьо то, що живе і є одуховлене," бо за молитвами Марії я пощаджу всіх тих, котрі благатимуть о те прощення.

Марія є жертівником живучим, на котрім "Хліб життя" жертвував себе вперід свому Вітцеві. Вона є вівтарем всепалень, вівтарем з найчистішого золота. На цім вівтари був спалений Агнець Божий Христос, а Божа любов була тим вогнем, котрий спалив цю жертву.

(Знамя угоди) Дуга на небі.

"І сказав Бог Ноєві: Ось вам **знамена заповіту**, що Я установив на завжди між мною а вами і між усякою живою

твариною, яка є з вами: Райдугу мою поставлю в хмарах, щоб вона була знамям заповіту між мною а землею: І станеться, як Я наведу хмари понад землею, що зявиться веселка моя в хмарі. І спогадаю Я заповіт Мій, що стався між Мною а вами і поміж усякою живою душею в усякому тілі і не буде вже більше ніколи води потопньої на погибель усякому тілу. А райдуга Моя буде в хмарі і Я дивитисьму на неї, щоб спогадати заповіт вічний, що стався між Богом і усякою живою душею." (Бит. 9. 13 - 17).

Марія є для дрожачого грішника знаменем безпеки: "Ось знамена заповіту, котрі Я установив на завжди між Мною а вами. . . . Моя райдуга." Ця райдуга мала дві краски: зверху синя а зі споду вогненна. Ось се знамя забезпеки, яке Я ставлю в хмарп небозводу, щоби люди перестрашені вже не боялися, що будуть вигублені новим потопом. Райдуга, се наслідок лучів сонця і вогкости хмар. "Отже коли Я закрию небо хмарами тоді Моя райдуга, Марія — зявиться на небозводі і Я тоді згадаю на той заповіт, якпй зробив з вами. . . . і вже ніколи в майбутньому не буде потопу, котрий вигубивби в своїх водах всяке тіло, себто, всіх грішників.

Марія є сею другою, про котру то сказано в Еклезіясті: "Спогляньте на райдугу і благодаріть Тому, хто її поставив, бо Вона є пречудна в своїх Величчах." Вона горить головно двома красками, а кожда з них ще побільшає красу другої. Вона має зелень води, вонаж є матірю, кормителькою множества безчисленних ріжних єств. Вона має і краску вогня а вогонь є дівичим бо не родить ніяке єство друге.

І Марія є матірю також. Вона є Матірю надзвичайною, Матірю Сина самого Бога та прибрана Мати всіх дітий Божих. Але Вона є і Дівою і то надзвичайною, бо злучила радість матірности зі славою дівицтва. Вона горить і блестить сими двома красками, котрі творять красу райдуги Господа. Бог на Неї споглядає і так охороняє всю землю. Помимо гріхів людий та мимо тих хмар, що встають зі справедливого Його гніву, Він згадує про Своє молосердя. Отже то правда є, що се про Марію говорив Бог до Ноя: "Райдугу Мою поставлю в хмарі, щоб. . . . і згадаю. . . . Бог посадовив Її коло власного трону, Її цю райдугу нашої заобезпеки, щоб не забути ніколи тої обітниці даної родови людському.

Райдуга появляється нам на небі тільки в півколі: се тому, що доки живемо на землі, ми можемо бачити липень слабоньку часть тої повноти ласк і слави, що Бог уділив Марії. Ця райдуга все є напроти сонця, бо Марія стоїть завжди коло

трону Господнього, щоб за нами заступатись. Коли справедливість Божа домагається на нас кари, тоді райдуга - Марія показується Йому, щоб пригадати Богу Його милосердя. Райдуга на небі подає нашим очам червоний символ любови, синій співчуття - розважання а зелений дівництва.

—=o=—

Годинникар

"По довгій недузі, яка була прикувала мене до ліжка, я при Божій помочи поволи приходив до себе, поволи відзискував здоровлє...." розказував мені поважний старший чоловік, з котрим я стрінувся в поїзді. Я радо слухав його оповідання, бо гарно він розказував, а до того треба було їхати кілька годин, тому й приємно було мені поговорити з тим поважним віруючим чоловіком.

"Лікарі радили мені поїхати на пару місяців над море"—говорив він;—"Вони запевняли мене, що через побут над морем мої легені цілком поправляться і що я буду здоровий....Я є досить маючий і не жалко було мені викинути трохи гроша, щоб зискати здоровля....Бо дійсно, що варта маєток, коли нема здоровля?.... Я послухав лікарів і поїхав над море. Там перебув я три місяці.... Я не оповідавби вам того всего, коливб не зайшла подія, що може бути цікава для вас і для инших. Ви можете умістити це у своїм місячнику "Голос Спасителя," який люди люблять читати і радо читають.... —В день мого відїзду з того купелевого надморського міста, якось припадково випав мені годинник на землю: збилося шкло і зломилася мінутникова вказівка. Я зараз заніс його до направи. Годинникар мав зараз свою робітню на розі головної вулиці, про що говорила вивіска над дверми і річи у виставовім вікні. Годинникар був також ювілєром. Я туди зайшов.

Годинникар, старший вже чоловік, заробляв на свій хліб направою годинників, позолочуванням золотих річей або перепродуванням їх. То заняття завжди приносило йому якийсь цент, особливо літною порою, коли більше людий приїзджало над море.... Щоб направити мій годинник, треба було кілька мінут часу, бо тільки вставити скло і мінутникову вказівку....Але старий годинникар завважав на окладинці мого годинника вирізьблений маленький образ Ісуса Христа і почав розмову про релігію....Тепер такі часи прикрі, нещасливі,—цілий світ терпить,—треба сподіватися якось спасителя, що поправивби долю людського роду. Ісуса Христа треба подивляти, бо Він богато вчинив для поліпшення суспільного життя,—але всетаки ще не все роблено. Йому здається, що соціялізм є найрозумнішою релігією для теперішного часу і колиб всі перенялися соціялістичними і вільнодумними кличами, тоді наставби лад і добро на світі....Так більш-менш говорив годинникар. Можна було пізнати, що він не мав жадної віри.

Подібні річи я вже чув перед тим. Чув я їх і від ворогів Христової Церкви і від безбожників, соціялістів і большевиків. Я знав, що в світі панують тепер відносини прикрі, що борба між клясами заострюється,— але я завжди мав і маю то перекопання, що тільки Католицька Церква одна може направити ті невідрадні відносини. Зрештою, ми знаємо, що Папа Лев XIII. видав був свого часу енцикліку в справі робітничого питання. В тім листі звертався він до роботодавців, щоб не вимискували працю робітників, але за працю нагороджували робітників справедливо і щоб дали можність жити їм і їх родинам. А теперішний Папа Пій XI. видав нову енцикліку в справі суспільної несправедливости, говорячи, що біда і нужда тому панує на світі, бо капітал находиться в руках горстки людей, а маса людей не має роботи і гине з голоду, хоч хліба є подостатком аж надто.—Крім того, католицька Церква, як мати, дбає про добро своїх дітей. Її діти ведуть життя в більшім мирі, а досвідчень уживають в цім життю як сходів до неба..... Колиб всі зрозуміли правдиву науку Христової Церкви, колиб всі практикували християнську любов ближнього, тоді певно не булоб такої несправедливости і такої нерівности прав на світі....Такий був зміст моєї відповіди тому годинникареві.

Попращавшися з ним, я відійшов, бо мав ще полагодити деякі справи перед відїздом.

Слідуючого дня раненько я відїхав найпершим поїздом.

Серед своїх звичайних занять я забув за старого годинникара в маленькім місточку над морем.

*** ***

Минуло кілька літ.

Я мав трохи часу і поїхав знову до давного місця над морем, щоб надихатись тим гарним, морським воздухом так потрібним для моїх легенів.

В неділю рано я пішов до церкви, щоб вислухати першу Службу Божу о 8-ій годині. Якеж було моє здивування, то ви того не можете собі уявити: я побачив на переді між мущинами давного знакомого, старого годинникаря.

"Він певно прийшов сюди з цікавости!"—подумав я собі.

Однак я помилився у своїх здогадах....Коли почалася Служба Божа,він слухав її дуже уважно і заховувався поважніще чим я; видно було, що молився в зібранню духа. А коли надійшов час си-

Причастя, він уклякнув також до св. Причастя....Мене це ще більше здивувало! Цікавість моя росла і не давала мені спокою. Я постановив пізнати все.

По обіді пішов я на прохід в місто, щоб зайти до годинникаря. Коли я переходив побіч його робітні, побачив я його, як сидів перед дверми і читав недільний часопис. Зближився я до нього, поздоровив його, але він не пізнав мене. І не дивниця! Тож минуло вже кілька років, як я був в його робітни! А навіть трудно собі пригадати всіх, з котрими тільки припадково говорилось короткий час!

(Дальше буде).

—=0=—

Молімся о Ласки

Мусимо просити Бога о всякі ласки, яких потребуємо; але передусім мусимо дуже ревно просити о три ласки: 1) о прощення минулих гріхів, 2) о дар любови Бога і 3) о дар витревання до кінця. Ми повинні просити о ті три ласки не тільки підчас наших молитов, але ми повинні о них просити підчас Служби Божої, по св. Причастю і всіх наших духовних вправах.

Насамперід мусимо молитися **о прощення всіх наших минулих гріхів.** Не знаємо і не будемо знати аж до смерти, чи вони прощені нам чи ні. Св. Письмо говорить нам, що ми не знаємо, чи ми гідні любови чи ненависти: "Яко праведнії і мудрії, і діланія їх в руці Божієй, і любве же і ненависти ність відяй человік," (Еклезіяст 9. 1.). І хоч Господь Бог обявив нам, що прощає всі наші гріхи, коли правдиво й щиро каємося їх, то всетаки ми повинні аж до смерти молитися до Господа: "Найпаче омий мя от беззаконія моєго, і от гріха моєго очисти мя!" (Пс. 50. 3.), значить, що ми повинні молитися о прощення минулих гріхів. Господь Бог в своїм милосердю прощає гріхи, прощає провину, коли щиро каємося, одначе звичайно і загально остає дочасна кара, належна за них. Між дочасні кари належні за гріхи після їх прощення зачислюють святі отці відібранє многих Божих ласк. Від вічности Бог приготовив нам многі ласки, щоби при помочи їх ми могли працювати над своїм спасінням. Деякі з тих ласк були конечні, щоби вести нас на вищий степень досконалости і вчинити нас святими; инші знова були так потрібні для нашого спасіння, що без них не булиби ми спасені. Яко кару за гріхи, хоч би вони були вже прощені, Бог деколи забирає обі ті ласки ласк. Длятого навіть тоді, коли гріхи вже прощені, можемо бути осудженими, наколи Бог яко кару за них відібрав нам ласки потрібні для нашого спасіння. Тому мусимо молитися о прощення наших минулих гріхів. Св. Письмо говорить, що ми повинні боятися навіть після прощення наших гріхів: "О очищенії безстрашен не буди, прилагати гріхи на гріхи!" (Сір. 5. 5.). Для того, щоби запевнити собі не тільки прощення всіх наших минулих гріхів, але також ласки, які могли ми стратити яко кару за них, а передусім ласки, без яких ми моглиби бути осуджені, —ми мусимо молитися часто і ревно о відпущення всіх наших гріхів і о відпущення кари належної за них. Хто часто і ревно молиться о ту ласку, Господь у своїм милосердю простить йому всі його гріхи, хочби були навіть дуже великі і страшні, і приверне йому ласку, щоби міг себе спасти. Треба тільки каятися і до кінця життя молитися о прощення минулих гріхів.

Дальше мусимо ревно молитися о **дар любови Бога.** Св. Франц Салєзій говорить, що дар любови Бога повинен бути предметом всіх наших молитов, бо той дар приносить зі собою всі инші Божі дари. Любов, то золотий ланцюх, що лучить і вяже душу з Богом. Кожний акт любови є скарбом, що запевняє нам приязнь Божу. "Аз любящия мя люблю," (Притчі Сол. 8. 17.). Сказав Ісус Христос: "Хто мене любить, буде люблений моїм Вітцем," (Йоан 14. 21.). Св. Петро пише: "Передусім майте одни до одного безустанну любов, бо любов покриває множество гріхів," (І Петро 4. 8.). Такі акти любови можна робити в ріжний спосіб. Приміром: "Господи! Люблю Тебе цілим серцем! Хочу, щоби всі Тебе любили і Тобі служили, як Ти того бажаєш. Жертвую Твоїй любові і Твоїй славі все, що маю, жертвую себе самого. Усунь з мого серця власну любов і любов до світа, а наповни мою душу чистою любовю Тебе, Поможи мені, щоби люблячи Тебе я міг себе спасти." Можна через акт любови віддатися Богові сповняючи цілком його волю. Приміром: "Боже! Роби зі мною, що Тобі подобається. Я готовий сповнити все, чого від мене зажадаєш!" Такі акти і такі пожертвування є дуже милі в очах Божих. Св. Тереса жертвувала себе 50 разів на день....Коли просимо о ласку любови Бога, ми повинні передусім просити о ту ласку, щоби цілковито віддатися на волю Божу, особливо серед досвідчень, хрестів, терпінь.

Передусім мусимо ревно молитися о **ласку витревання до кінця.** Та ласка є понад всі ласки, від неї зависить спасіння. Коли Бог нам дасть її, будемо спасені; колиж не дасть, будемо погублені. Вибрані в небі є тому, бо мали ту ласку; осуджені в пеклі є тому, що тої ласки не мали. Ту ласку дає Бог малим дітям без співділан-

ня з їх сторони, коли забирає їх зі світа цього, заки не стратили невинности хрещення. Але дорослим не дає Бог тої ласки ніколи, коли вони не просять о неї, як учить св. Августин. Ласка витревання до кінця є особлившим даром, якого ми не можемо собі вислужити, але о який нам треба просити. Не можемо його вислужити через Тайни, ані через покаянні діла, ані через діла милостині. Його можна одержати тільки через молитву і то через молитву аж до останнього віддиху нашого життя. Не вистарчить просити о той дар один раз чи два рази, ані через один рік, ані через десять літ. Треба молитися о нього безнастанно кожного дня аж до кінця життя. Хто просить нині, одержує його на нині. Але хто відкладає на завтра молитися о нього, може ошукати себе і погубити себе. Треба молитися о той дар кожного дня, рано, вечером, підчас Служби Божої, по св. Причастю, а особливо в часі покус. Треба клікати: "Господи поможи мені! Господи, не опускай мене! Господи, змилосердися наді мною!"

Коли витреваємо в молитві аж до кінця, то певно дістанемо той дар витревання і всяку ласку потрібну нам. Обітниця Божа є правдива, що Бог вислухає кожного, хто його просить. Тої ласки витревання потребують всі, тому всім треба неустанно молитися, бо Бог дає свою поміч тим, хто просить, хто молиться витревало.

Слушно говорить о. Гуполт, що надіятися бути вільним від гріха, а витревати в чесноті і спаєтися без молитви, то значилоби спокушувати Бога і неначе жадати від Нього чуда. Як не можеш видіти без очий, не можеш слухати без уший, не можеш ходити без ніг, так без молитви не можеш спастися.

Св. Вернард напоминає нас тими взнеслими словами: "Прибігаймо завсігди до молитви як до найпевнійшої оборонної зброї. Нехай молитва буде першим нашим ранішним ділянням. Молімся, коли находять на нас покуси обоятности, нечистоти, або якого иншого гріха. Узброюймося в молитву, коли мусимо стрічатися зі зіпсутим світом, або коли маємо боротися зі своєю зіпсутою природою. Нехай молитва ніколи не опускає нашого серця. Нехай ніколи не сходить з наших уст. Нехай буде стало товаришкою в наших подорожах. Нехай молитва замикає на ніч наші очи. Нехай вона буде нашим наймиліщим заняттям. Всяку иншу страту можна направити, але страту молитви ніколи. Хтось не може постити, він може дати милостиню; хтось хотівби висповідатися, а не може, він мігби дістати прощення гріхів актом совершенного жалю навіть хто не мігби бути охрещеним, то Тайна хрещення може бути доповнена щирим бажанням хрещення і ревним актом любови Бога. Але хто занедбує молитися, для нього не остає жадний инший середник спасіння. Для того відложім на хвильку инше заняття, а не занедбуймо молитви. Витреваймо в молитві, як робили це святі. Ідім за приміром нашого Божественного Спасителя, Котрий молився до останнього віддиху Свого життя. З молитвою на устах покидаймо цей світ. Так молитва заведе нас до неба, щоби там царствувати з нашим Господом Ісусом у вічній радости і славі."

Українці Мученики

Парафія Груд.

Ця маленька парафія числила тільки 430 душ а ще була віддалена тільки 7 верств (пять миль) від міста Білої того осередка православної місії, тому на геройський Груд скоро, як яструб на курку, спадали всякі розкази губернатора Громеки та переслідування. Парохом там був діяльний священик о. Йосиф Терликович котрий завчасу пояснив своїм парафіянам, що для Унії приходять тяжкі часи і що може незадовго його з ними розлучать.

1867 року у вересні надіхали з Білої до Груди фірманки стражників і жандармів а за ними Попель яко візитатор уніятів в кареті з благочинним Калиновським, за котрим тяглися повозки аж трох повітових начальників. Люди завваживши це говорили зі сльозами: Ой біда нам біда — ті відступники візмуть нам отця духовного а нашу святиню замінять на схизматицьку — що ми тепер нещасні зробимо, що пічнемо.

І старі і малі збігалися з цілого села та з плачем і зойком окружали свою церкву а тимчасом цілий причет Попеля заїхав на пробоство а звідти просто до церкви. Церква вже була густо окружена людьми і іхній душпастир стояв коло своїх парохіян як добрий пастир на сторожі своїх овечок.

Благочинний Калиновський перший зблизився до церкви і показуючи свій духовний одяг поздоровив їх голосно: Слава Ісусу Христу. Нарід, кланяючися йому низько, відповів: На віки славу Богу. Хвильку Калиновський приглядався народови начеб надумувався від чого почати мову, а потім усміхаючись спитав: "Щож ви мої кохані тут зібралися? — чи думаєте нас до церкви не пустити?

В тій хвили старший брат церковний віддаючи ключі громаді сказав: Браття і сестри візміть ті ключі від мене, вони є ваші так як вашою є ця святиня і самі тепер радьте чи маєте отворити церкву чи ні. Люди вхопили ключі в свої руки і закликали радісно:

Життя або смерть, всьо нам єдно а з вас панове жадного до церкви не впустимо.

Тоді сам Попель хотів ужити своєї поваги і з вимушеною лагідністю приступив ближче та просив нарід щоби позволили хоч йому та кільком особам ввійти до церкви. Ні, ані одного з вас не впустимо до нашої церкви. "Таж я вам не вкушу вашої церкви"— відповів ображений Попель — "хочу її тільки побачити." "Можете обійти її довкола тай побачите, можете і нас тут з нашими дітьми почислити, як вам ся подобає, але до середини вас не пустимо." Благочинний Калиновський уважав за відповідне тепер, представити людям нового епископа-інтруза Попеля і сказав: "Мої кохані, таж то є ксьонз Маркил Попель, правний епископ холмської дієцезії, російським урядом настановлений.

"Алеж де подівся наш Калиновський, котрого нам настановив св. Отець Папа Римський?" запитали люди. На це відповів благочинний остро і виминаючо: "Нема і конець — ось маєте з волі уряду иншого епископа." "Як не маємо нині епископа Калинського, то й не треба нам ніякого кромі Папи Римського. Тільки Папа є тепер нашим епископом і пастирем, або буде той кого нам сам св. Отець Папа назначить. Ви панове приходите до нас зі сотнями війська та з оружем, якби на здобуття якої твердині. Чиж Христос так узброював своїх Апостолів і мечем проповідав св. Евангеліє?

"Запамятайте то собі добре, і побачите чи не впустите мене до вашої церкви" —гримнув Попель і відїхав до Білої а за ним потягли жандарми і стражники. Слідуючого дня 29 вересня о. Терликович мав у Витулині (сусідній парафії) відправу і як тільки зачав правити Службу Божу ввійшли до церкви стражники й жандарми, щоб його арештувати. По скінченю Служби Божої, ще поблагословив нарід в останнє і стражники вже не позволили йому навіть до закристії вступити, тільки при престолі розібрали його з риз, скували і вивезли до сідлецької тюрми.

Ще того самого дня, відчули селяни Груда на собі пімсту схизми і Попеля. Сто козаків впало до села та рабувало селян допускаючись при тім всякої дияволської рознузданости та варварства. За козаками надтягнула піхота, на кошт і утримання селян і розкватирувалися по селі. Відтоді виганяли щоденно всіх господарів на безцільні фірманки та далекі подорожі, а старців жінок і дітий виганяли на дороги згортати болото та піском засипати греблі. Не було кому їм ні їсти зварити, ні хліба спечи, ні сорочку випрати. Так мучили людий через два місяці і ще дорогою ліцитації стягнули зі селян контрибуцію з решти людського дорібку.

Всіх втрат в тому році понесла парафія около 100.000 золотих, а кільканадцять найповажніших господарів запроторили до тюрми

в Білій.

Отця Терликовича усунули з парафії, а на його місце приїхав до Груди 1871 року, на Благовіщення, священик Старосілець і ще кількох священиків-відступників від Риму. Парафіяни зібралися на плєбанії і церковнім цвинтарі тай заявили одноголосно, що Старосілця, яко відступника, до парафії не приймуть. "Якщо отець Терликович до нас не верне, то не хочемо жадного священика"—відповіли люди, а вказуючи на Старосільця сказали: "Ми знаємо, що той пан відірвався від Риму, і тому ми його й знати не хочемо." На це відізвався до них священик зі Своріс:

"Мої кохані, так не буде, як ви хочете але так, як уряд хоче і як цар приказує." "А чи Ісус Христос віддав цареви владу, над своєю церквою, чи тільки св. Петрови? Ви, панове, вже відлучилися від Петра і від Христа, тож дайте хоч нам з Христом зістати." Священик Свірський, завстиджений розумною льогікою вірних людий, відповів, що владу над церквою поручив Христос, не лиш Петрови, але й иншим Апостолам та їх наслідникам патриярхам, котрі мають таку саму владу, як Папа.

"А чомуж то всім епископам не лишив Христос рівної влади над церквою? таж і епископи є наслідниками Апостолів. Чомуж то епископи тільки від Папи дістають свою власть? Папа не дає вам гроший і тому вирікаєтесь його, а за гроші ви царя берете за папу церкви і ще й нас тягнете до відступства від св. католицької віри. Робіть собі панове як хочете — за то всьо здасте колись рахунок, а нам схизматика не накидайте, бо ми не пустимо його до плєбанії."

Деякі духовні хотіли списати протокол і відважніших дати під страж, яко бунтівників, але надумалися і відійшли з нічим. Ізза такої відважної постави Грудянців, Старосілець зволікав свій приїзд до них і аж на розказ поліції 26 липня 1871 року, вернув зі стражниками та жандармами в час, коли всі люди були на полі.

Дорога на пробоство вела через вижате поле, тому люди легко їх завважили — покинули працю, мами віддавали дітий під опіку старим, а самі з мужчинами бігли через загони та долини, аби не допустити попа-інтруза до церкви.

Брама на пробості була замкнена і то стримало стражників та багаж Старосільця, а тимчасом вже надбігли люди, не допустили їх на подвіря і весь той причет мусів відїхати зі села. За се неприняття попа, прислано до села 200 козаків, котрі через 8 тижнів рабования, привели парафію до нужди, а постійним бичованням людий зробили зі села правдивий шпиталь. З побиття померло кілька жінок і кільканадцять дітий та імен люди собі вже не пригадують. Не одні господарі з побиття померли в тюрмі та на вигна-

ню — записано лиш сих 5 імен: — **Йосафат Полинка, Онуфрій Тимчук, Петро Тимчук, Михайло Тимчук, Гавриїл Щуцький.** Крім того Груд, що числило лиш 30 домів, мусіло за кару дати 67 фір і заплатили 20.000 золотих на примувій ліцітації. В 1874 і 1875 році, в часі загального катовання униятів, зайшли москалі й до села Груд, та через 4 тижні побуту в нім ограбили його з усього. Люди тоді перебували вже більш по лісах, чим по хатах.

В 1876 році нове нещастя впало на бідний Груд. З Білої примашерувало три сотні салдатів піхоти, аби змусити людий до перехрещування дітий на православіє. Як ті нещасні мами це почули, тайком повтікали до сусідного ліса. Хто зможе описати, скілько набідилися жінки в ті морози місяця квітня та в слоти і бурі маєві, коли з поспіху не встигли взяти зі собою теплого одіння хоч для дітий, а про хліб і теплі страви навіть і не подумали. Салдати пильно стерегли в селі, щоби ніхто з дому не виходив до ліса, думаючи, що тим змусять жінок вийти з ліса, тої природної твердині, та здатись на їхню неласку. Військо, обдерши село через 6 тижнів з усього, вибралося до Білої, а матері вийшли зі своїх лісних землянок до хат обдертих, а самі зчорнілі та висохлі як скелети. Сам Бог давав їм той незломний гарт духа і тримав їх там при життю. Однак поліція спробувала таки примусового хрещення дітий.

Узброєні окружають дім **Апольонії Щуцької,** котрої мужа вже перед тим вивезли на Сибір, виломили двері, вхопили дитину з постелі і побігли до попа. На крик дитини і зойк мами, що бігла здоганяючи жандармів, люди позривалися зі сну і також прибігли до замкненої церкви, в котрій піп кінчив хрещення дитини, що на руках жандармів рвалася до мами та кричала: "Я не хочу — я не хочу — мамо — мамо!" Та плачу того мати вже не чула, бо перед церковними дверми лежала на землі — зімліла.

Нич не зворушило, ані не стримало батюшку, перед примусовим перехрещуванням. Нагайка навертає на зхизму, отже нагай має і хрестити. Дитина з переляку і плачу захорувала і на другий день померла, а люди молились до нього, як до ангела, мученика та [illegible]свителя своєї парафії. На свято Богоявлення батюшка мав [illegible]ти воду в кирниці коло церкви, в котрій з давен - давна [illegible] католицькі священики хрестили. Та в ночи люди баль-ка[illegible] і цвяхами її забили, кажучи: "Не треба нам православної води." Колиж батюшка посвятив воду в другій студні, на кінці села, то сейчас по відправі і ту воду люди засипали піском та камінням. Знали вони добре, що за це чекають їх нові контрибуції, арешти та тюрми, однак це їх не стримало від такого рішучого кроку, бо понад всьо бажали заховати святу єдиноспасаючу віру католицьку і все готові були на найстрашніші страждання за неї. Перед начальниками й суддями оправдувалися тим, що зробили то зі страху, аби вода попом посвячена не впровадила до їхньої душі схизми й православя.

——=0=——

Також Фільозоф

Приїхав фармар до міста, завіз баксу пшениці у елевейтор, а потім, тому що вже була обідня пора а до дому треба було зо три, чотири години їхати, повернув він до ресторану на обід. Сів собі наш фармар коло стола проти якогось пана, котрий замовив собі на обід здоровий кусень мясної печені, а коло ніг фармара простерся його пес, Джек. Це був пісний день великого посту і тому фармар казав собі подати страву пісну. Панок, почувши се, засміявся, врубав кавалок свого "біфштика" і положив для фармара на його тарілку.

"Дякую містер — сказав фармар, — я не можу нині їсти мяса, в мене вже зачався великий піст."

"Ах! то ви зацофані фармарі! Думаєте, що Бог глядить на се, що ви їсте, чи мясо, чи рибу. Вірите на сліпо тим католицьким ксьондзам. Ми люди вчені, фільозофи, також віримо в Бога, але ширше і вище, чим ви.

Хитрий фармар присунув тарілку з мясом на край стола і закликав: Джек! на маєш! Пес в ту мить піднісся на задні лапи вхопив мясо в зуби та з найліпшим апетитом проликнув.

Щож ви робите, чоловіче? — закликав обурений гість.

Та фармар спокійно відповів: Я тільки хотів переконатися чи мій Джек також належить до вчених. Та тепер бачу, що мій пес також фільозофом, бо не дбає ані про заховання заповіди посту, ані взагалі про ніякі заповіди Божі чи церковні.

——=0=——

Тепер пора пригадати всім отсі чотири заповіди:

1) **Приказані пости, постити.**
1) **У Великодний час сповідатися і причащатися.**
3) **Забави в заказаний час не справляти.**
4) **На церкву і католицькі школи датки давати.**

ЖИТТЯ СВ. ҐЕРАРДА

Розділ IV

Покликання.

"Кожний, в якім званню покликаний, у тім хай остається." (I до Кор., зач. 137. 20).

Всі, що знали Ґерарда від молодости, часто говорили: "Це, ангел а не хлопець. Він не сотворений для цього світа." — Правду казали. Бог його покликав до чогось вищого, до чогось взнесліщого, як до роскощий цього світа. Його душа безвпинно рвалась до чогось, що не було земське. Він стремів до стану, якого виключна ціль є наслідувати Ісуса Христа, вправляючись в чеснотах, якими яснів в особливший спосіб божественний Спаситель. Одним словом, він чувся покликаний до монашого життя. Бачив що раз то ясніще, що його місце не на світі, але в монастирі.

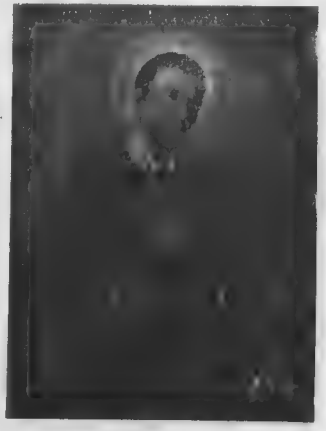

Господь кличе многих до монашого життя, але без ріжниці, що до згромадження: одного кличе там, другого деінде, після того, як що кому призначене. Є в святій католицькій Церкві много монаших Чинів та Згромаджень. Хотяй всі вони мають за найголовніщу і першу ціль наслідувати Ісуса Христа, щоби бути Йому подібним в чеснотах та святости, кожний однак Чин, кожне Згромадження ріжниться від других що до другорядної цілі, яка є його характеристичною ціхою. І так, є згромадження, яких члени занимаються виключно молитвою та ручною працею. Инші знова приписують своїм членам заниматись вихованням молодіжи; деякі занимаються передусім наверненням поган; инших знова особлившою ціхою є проповідувати Боже слово найбільше опущеним та занедбаним душам. Одні відзначаються строгим убожеством, так, що жебрають собі потрібну поживу; инші строгим постом, і не споживають мясних страв; ще инші безнастанним мовчанням.

В котрім із цих хотів Господь, щоби Ґерард віддався Йому на службу? Ось питання, яке він собі часто ставив, а на яке годі було відповісти. До тепер він ще ясно не пізнав волі Божої. Він думав, що Господь хоче, щоби він вступив до Отців Капуцинів. Два рази просився в них о приняття, і за кожним разом йому відмовили. Це був для нього знак, що Господь його хоче де инде. Але де?

Одинокий спосіб, щоби як слід розпізнати Божу волю, це молитва. Господь дає кожному потрібні ласки, однак вимагає щоби їх собі вимолити. Ґерард горячо молився. До своїх молитов долучив вмертвлення і покути, в тім якраз наміренню, щоби виблагати у Господа пізнання Його волі. Бог не міг довго опиратися його молитвам. Ґерард, зі своєї сторони, коли раз пізнав, чого Бог від нього жадає, нічого не змогло його перепинити у виконанню Божої волі. Найбільші труднощі, які мусів побороти, не перемогли його.

Кожний християнин, що раз добре пізнав, чого від нього домагається Господь, є обовязаний в совісти, йти за тим голосом, не отягаючись, не відкладаючи без потреби на завтрішний день то, що можна зробити сьогодні. В противнім разі здасть за це строгий рахунок перед Богом. Якщо буде невірний ласці, яку дає йому Господь нині, завтра він може її раз на все стратити. Не лиш він сам буде відвічальний, але й ті, що йому зборонили відповісти своїму званню. Богато християн собі це легковажить. Родичі, приміром, збориють нераз дитині вступити в монастир....Не мають до цього права. Бог її там кличе і нікому не вілько противитись Його волі.

Діявол, розуміється, має свої причини — які легко вгадати — щоби відтягнути як найбільше душ від монашого життя. До своєї ціли доходить нераз за поміччу тих, які є найблищі, за поміччу домашніх. Часто знова, Господь позволяє щоби всякі перепони досвідчили душу, як це й було з Ґерардом.

Зблизився в кінці день, в якім Господь мав положити кінець досвідам, якими до тепер випробовував свойого вірного слугу. Надходив день, в якім Ґерард мав виразно пізнати, якою дорогою Господь хоче, хоби він йшов. Цього дня Ґерард від давна очікував.

Якраз в тім часі один славний адвокат з Неаполю з високого роду, пізнавшись на марнотах світа, покинув його переминаючі утіхи та став священиком. Був це муж не аби якої науки, а ще більшої святости життя та ревности о славу Божу і спасіння душ. Називався він Альфонс Ліґорі. По кількох літах праці, яко світський священик, покликав його Господь, щоби заложив нове згромадження священиків-монахів, під покровом Найсвятіщого

Ізбавителя, яких в скороченню називають Редемптористами. По не малих труднощах, удалось йому дібрати кількох товаришів. Ці однак його вкоротці опустили. Ревний священик не тратив надії, не упадав на дусі. Він був переконаний, що це нове Згромадження є ділом Божим та що Господь його не опустить. Опустили його перші товариші, послав йому Бог инших, які були гідні Альфонса.

Поміж першими товаришами - співбратами, що видержали в новім Згромадженню аж до смерти, мав святий Альфонс мужів великої святости, яких він сам,—хоч звичайно скупий на похвали, не міг нахвалитися. Такими були: отець Сарнелі, Россі, Спортеллі, Вілляні та много инших. Між ними був і один братчик, Вит Курцій. Цей останний помер у великій святости, а сам святий Альфонс написав його життя.

Ці святі мужі, зібрані під проводом свойого настоятеля і заложителя, святого Альфонса, — якого католицька Церква, ізза його наукових письм, проголосила Учителем Вселенської Церкви, — поставили свойому згромадженню подвійну ціль: наслідувати, як найпокірніще, життя і чесноти Ісуса - Ізбавителя, і в цей спосіб себе усвятити, а відтак нести поміч і другим, особливо найбільше опущеним душам, якими тоді були люди, що мешкали тоді по селах та присілках. Вони потребували як найбільше духовної помочі, і святий Альфонс посвятив своє згромадження, можна сказати, виключно для них. Йшов він, зі своїми товаришами, від села до села, піхотою — як колись Ісус зі своїми ученіками — і проповідав місії, сповідав та поєднював душі з Богом.

Десь так в маю 1746 року, Святий Альфонс давав, разом зі своїми товаришами, місію, в місточку Каповелє, конзанської епархії. Це місточко лежить не далеко — около вісімнайцять кільометрів — від Муро, родинного місточка Ґерарда. Коли конзанський епископ побачив ревність тих нових священиків та яке вони добро робили для опущеного народу, просив їх, щобо остались в Капозелє. Святий Альфонс, який нічого иншого й не бажав, як лиш працювати для душ, радо на це згодився. В вересни 1747 року, отець Спортеллі і один брат, замешкали цей маленький монастир. Був це вже четвертий з ряду дім, що нове Згромадження посідало. Инші монастирі були в Чіорані, Пагані та Ілічето.

Тому, що цей дім був зовсім замалий, треба було сейчас взятися до будови нового монастиря. Щедрий конзанський епископ дав, що лиш міг. Однак це ще не вистарчило. Треба було вдатися до вірних, дооколичних сіл, та просити милостині. Отець Спортеллі вислав на збірку Отця Ґарзіллі та братчика Онуфрія.

Було це в осінню пору, коли ці два Редемптористи зайшли вперве в місточко Муро. Як лиш Ґерард їх побачив, так сейчас

почув начеб його щось до них тягнуло. Приступив до брата Онуфрія й почав розпитувати хто вони, звідкіля, яку ціль має їх Згромадження. Брат Онуфрій як лиш знав так йому всьо докладно оповів. Ґерард рівнож з немалою цікавістю випитував його: чи правило в них строге, чи мають богато вмертвлення та покут. Коли брат Онуфрій це йому докладно оповів, тоді Ґерард признався йому щиро, що йому це нове Згромадження дуже припало до вподоби та що хоче до нього вступити.

—"Наше згромадження не для тебе," — відповів йому брат Онуфрій. "Ми переживаємо тепер саме початки. Ось що лиш піснайцять літ, як наш Преподобний Настоятель його заложив. Ми є дуже убогі і в нас треба тяжко працювати і богато терпіти."

—"Та це якраз то чого я хочу," відповів йому урадуваний Ґерард. На цім і розійшлися. Ґерард не споминав нічого Отцеві Ґарзіллі о своїм намірі: хотів наперід цю справу добре перед Богом розважити. Він тішився, що хоч знав тепер де знаходяться доми Редемптористів: зможе тепер легко вступити, коли лиш захоче. Не так легко прийшлось йому виконати свій замір, як подумати.

Чим більше роздумував над Згромадженням Найсвятішого Ізбавителя, тим більше чувся в душі Редемптористом. "Я маю бути Редемптористом," говорив собі тепер. "Це значить, що я маю бути ізбавителем, спасителем душ. Добре, треба мені до цього як слід приготовитися." Від тоді запалав великим бажанням спасати душі та приводити їх до божественного Спасителя. Що днини можна було його бачити, як збирав по вулицях малі діти, говорив їм о Бозі, пояснював правди святої віри та провадив до церкви на посіщення Ісуса в Найсвятіщих Тайнах. Деколи йшов з ними до маленької каплички в Капотнано, де йому колись Дитятко Ісус давало бохонці біленького хліба. Діти раді були чути з його уст розмову о Бозі, охотно покидали свої забавки та давали себе вести, куди лиш Ґерард захотів. Добрі родичі з вдячности гляділи на опікуна їх дрібненьких діточок.

Треба тут додати ще одну подію яка приключилася весною слідуючого року. Була - то остання перед вступленням Ґерарда в Згромадження Редемптористів.

Є звичай в Італії, як і в деяких иншіх европейських краях, представляти, в Великім Пості, Страсти Господні. Відбувається воно в той сам спосіб як і инші представлення і лишає звичайно по собі дуже спасенні наслідки. Зворушений нарід щиро кається за гріхи і в той спосіб добре приготовляється до Великодної Сповіди. Року 1748 мали його відіграти в Муро таки тамтейші люди. Потребували одного молодця, що мігби взяти на себе ролю Христа.

Як лиш Ґерард про це довідався, то так вже став просити та благати тих, що занималися представленням, що й не могли йому відмовити. Просив рівнож тих, що мали бути катами, щоби не жалували йому різок та помічників. Вони йому це аж надто радо прирекли.

Прийшов в кінці день представлення. Катедра була набита народом. Христина нічого не знала, яку ролю має відіграти її син. Прийшло розпяття Христа. Ґерард висів привязаний до хреста, увесь окровавлений і начеб справді конаючий. Люди зі зворушення почали плакати. Як лиш споглянула мати на хрест, так сейчас пізнала свойого сина. В голові її зашуміло, в очах стало темно, і вона впала серед церкви без притомности. Ґерард перенїс тоді не аби які муки, однак в душі тішився, що міг з любови до Ісуса щось терпіти. Кати так його тоді збили, що він був вкритий ранами. (Дальше буде)

—=0=—

Правдивість Католицької Віри

Римський цісар Валєнс (328-378), був дуже прихильний єретикам-аріянам, що не хотіли признати Ісуса Христа за Бога. Одного разу хотів він їм дати одну церкву, що належала до католиків. Епископ Євзевій опирався усіма силами такій несправедливости та грозив цісареві карою Божою, як щоб він посмів виконати цей безбожний замір. Цісар не міг спротивитися, так сильній мові Євзевія і тому хотів взяти його підступом. Казав йому, що він хоче знати, чия віра є правдива: католицька, чи аріянська. Щоби переконатися казав замкнути церкву, а заразом сказав, що вона буде до них належати за молитвою котрих, двері самі відчиняться.

Аріяни почали молитися перші. Молилися довший час, кликали, взивали Бога щоби зробив чудо, але двері не вітворилися. Вони молилися але їхня молитва не була оживлена правдивою вірою. Бог не може робити чуда, щоби потвердити ложну науку: аріяни проповідали, що Ісус Христос не є Бог, але звичайний собі чоловік. Тому-то й Господь Бог, що колись при хрещенню Ісуса сказав: "Це Син Мій возлюблений в якому Я собі уподобав," не міг вислухати їхньої молитви.

Приступили тоді католики і почали молитися. Епископ Євзевій упав на коліна і заклинав словами Прор. Давида: "Отворіться двері, отворіться, а увійде цар слави." (Пс. XXIII). Ледви, що промовив ці слова, аж ось чудо! Двері з лоскотом отворилися а урадовані католики увійшли до середини з молитвою та піснями на устах. Так-то Господь показав чудом правдивість католицької віри.

—=0=—

На „Другий" Великдень

—o—

Вдоволеним і щасливим чувся отець парох, що його вірні так щиро і покірно відбували свою Великодню сповідь. Все таки на Великодні свята донесли йому тростн, що один член церкви не дав своєї річної вкладки і не сповідався. Наче якесь тернє відчув у своїм серці ревний душпастир і по святах відвідав того чоловіка, з фаху кравця. Говорив з ним про красу Великодніх відправ, про масову участь наших людий у святих Тайнах а вкінці сміло додав: "Тільки дуже мені жаль, пане, що я Вас не бачив між ними."

Кравець почервонівся тай став викручуватися, що віри своєї він тримається, що до тяжких гріхів не почувається, та нікому кривди не робить.

"Сим не один обманює себе — каже священник — але Вам відомо, що Церква, наша Мати, осуджує таких своїх вірних, котрі з недбальства навіть раз на рік у Великодний час не приступають до святих Тайн і послідовно отже такі мають гріхи а не Бога в серці. До того щей заповідь церковна приказує: "Католицькі церкви і школи підтримувати" — отже хто недає своєї членської вкладки робить кривду своїм ближнім — членам своєї церкви.

"Ну я вже на другий Великдень піду до сповіди" — відповів він, щоб цю для нього немилу бесіду скінчити.

"Я не бачу причини — відповів о. парох,— чому відкладати так важний свій християнський обовязок на другий рік, коли вже тепер можна його сповнити. До того часу ще стратите охоту і зломите обіцянку." "О ні, отче парох, на то я даю моє слово, що піду." Священник вдоволений, що хоч дістав ту обіцянку вернув домів.

Слідуючого року наш мантій таки не прийшов до сповіди. Парох знова загостив до нього та представляв йому, що те згірщення яке він сим недбальством дає родині і цілій парохії є тяжким гріхом і знова він викручувався та обіцяв піти до сповіди вже на слідуючий Великдень.

Однак отець парох вже не повірив його обіцянкам але взявся до іншого способу.

Десь на початку грудня загостив він до того кравця та замовив собі зробити рясу (реверенду). В надії, що добре на тім заробить, кравець взявся до того поспішно і перед самим Різдвом викінчив її тай приніс до священника. О. парох взяв її, однак обіцяв заплатити аж перед Великоднем бо тепер "якось не при грошех."

Нетерпеливо очікував кравець слідуючого Великодня та вкінці і свята минулися а парох не приходив. Потребуючи конечно гроший пішов кравець по них до священника. Священник сказав що обіцяний час вже проминув і він віддасть йому довг на слідуючий Великдень.

Алеж обіцянку сповнити є завжди час — пробурмотів несміло кравець.

"Так, так! маєте повну рацію — відповів парох острим тоном. Вже при хрещенню вас, ваші кумп за вас обіцялп, що будете виповнятп повсякчасно всі християнські обовязки а ці обіцянки ви самі нераз потвердили при сповіди і св. Причастю, ще як ви були малим. А як ті обіцянки тепер дотримуєте? Відкладаєте з року на рік. Я вже на другий Великдень до сповіди піду — казалисьте до мене через кілька літ—А чомуж від мене жадаєте, щоб я був зглядом вас більше справедливим і совісним як ви зглядом Бога.

Похиливши голову кравець признав у душі, що священник має рацію, попращався і вийшов. Та ся наука не пропала марно. Він звернув довги церкві (неплачені членські вкладкп) і щиро висповідався та став примірним і ревним християнином.

—=0=—

ПИТАННЯ І ВІДПОВІДИ

—o—

Питання: Чи знаємо, коли умер св. Йосиф?

Відповідь: Давне передання говорить, що св. Йосиф умер перед тим, заки наш Спаситель почав своє прилюдне життя. То годиться зі св. Євангелієм, що не згадує вже про св. Йосифа від хвилі, як найдено дванадцятьлітнього Ісуса в святині. Є дуже правдоподібно, що він вже не був на весіллю в Кані Галилейській, бо колиб там був, то Євангелисти згадалиб про його присутність. — Можемо добре вірити, що св. Йосиф вже не жив перед розпяттям Ісуса, а то можемо вносити з того, що Христос умираючи на хресті повірив свою Матір під опіку св. Йоанови, возлюбленому свому ученикови. Того бувби не зробив, колиб був жив св. Йосиф, Його опікун і Обручник Пр. Діви. — Апокрифічна історія про св. Йосифа-теслю подає, що він умер в часі, коли Ісус мав 14 або 15 років, — Св. Епіфаній говорить, що він мав 90 років. — Умер в Назареті.

Питання: Котрі то є гріхи проти св. Духа?

Відповідь: Гріхи проти св. Духа є слідуючі:

1.) Надмірна надія на милосердя Боже,

2.) Безнадійність на милосердя Боже,

3.) Супротивленпя пізнаній правді віри католицької,

4.) Завидування ближньому ласки Божої,

5.) Закаменілість в гріхах і на спасенні напімнення,

Питання: Чи то є гріх не простити комусь, що вкрав щось з моєї власности?

Відповідь: Ми кождого дня просимо Бога, щоб простив нам наші гріхи так, як ми прощаємо другим: "Остави нам долги наша, якоже і ми оставляем должником нашим...." Коли хочемо, щоб Бог простив нам наші гріхи, мусимо простити тим, котрі нас образили чи скривдили. То значить, що ми не маємо заховувати ненависти в наших серцях і не сміємо бажати їм нещастя. То одначе не перешкаджає нам уживати правних середників, щоб відзискати нашу власність, яку нам вкраджено, або дістати справедливе відшкодування від тих, що нам зробили якусь кривду.

Питання: Що то є Папська Енцикліка?

Відповідь: Папська Енцикліка, то є лист звернений до всіх Епископів світа, що є в злуці з ним. Звичайно порушує справи, що відносяться до загального добра Церкви. В нім ганить і осуджує деякі домінуючі блуди, вказує небезпеки, відносячіся до віри або моралі, заохочує вірних до сталости або припписує середники проти зла предвидженого або існуючого. — Славна є приміром Енцикліка Папи Льва XIII, в справах робітничого питання, ("Новых річий -- Rerum novarum"). Рівнож славна на цілий світ є Енцикліка теперішного Папи Пія XI про суспільну несправедливість, про визиск робітників і неумірковане нагромадження капіталу в руках одиниць. ("Сорокового року — Quadragesimo anno"). Енцикліка має назву від перших слів, якими починається.

Питання: Який є закон в Саскачевані для важности супружа? Чи треба мати також "лайсенс," коли голоситься оповіди?

Відповідь: Важність супружа перед державою в провінції Саскачеван є тоді, коли заключене воно або на основі "лайсенсу" або на основі оповідий (двох). Коли проте голоситься оповіди, тоді лайсену не потрібно. (Акт обовязуючий від 1 липня 1933).

Питання: Чому у нас люди перебувають через цілу ніч на чуванню при тілі помершого?

Відповідь: То є традиційний звичай серед многих народів, щоб відвідати тіло помершої особи перед її похороном, вшановати її память, помолитися за її душу і потішити родину її. Той звичай чування оснований на практиці любови ближнього і засада приятельської пошани для помершої особи є здається тою причиною,

чому люди чувають через цілу ніч, щоб бути з померлим аж до похорону — В нас є звичай читати псалтиру через цілу ніч.

Питання: Від кількох років діти є обовязані постити?

Відповідь: Коли дитина має сім років. вона обовязана заховувати піст. Коли має менше чим сім років, не обовязана постити.

———o———

Католицьким Світом

———o———

Недавно тому **один американський журналіст, Томас Вокер,** повернув з кількамісячного перебування на Україні. Страшні й прямо неімовірні речі описує він тепер, про тамтейшні невідрадні відносини, особливо про голод — страшний голод, який напус на нашій землиці. На потвердження цего, що говорить він має фотографічні знимки, які помістив американський тижневик "Чікаго Геральд енд Екзамінер" в числі з 3. Березня. Підчас пятиденної вандрівки в околиці Харкова, довелось Вокерові бачити 65 трупів жертв голодової смерти, а всі вони не були навіть погребані!! А тих, що наче живі кістяки, ходять по смітниках, шукаючи чимби поживитись, є незличиме число. По наших цивілізованих краях правительство робить всі можливі старання, щоби спішити з допомогою потрібуючим помочі — в большевицькім "раю" дісться щось противного ті, що загарбали в свої руки владу, полишають своїх підданих на поталу голодової смерти! На трупи дітий і старців вони глядять байдужим оком! За останніх 18 місяців згинуло в Росії і на Україні з голоду шість міліонів людий! Одна із фотографічних знимок, які привіз Вокер зі собою, показує нам 15 літного хлопця, опухлого з голоду і хорого, якому большевики відмовляють поживи і ліків лиш тому, що його родичі Українці!!! На На нишій світлині бачимо чоловіка, якому з голоду пукло черево!!

Прямо сам сатана не здобувбися на більшу жостокість, як ці червоні кати. Однак цю нелюдську жостокість російських большевиків можнаб ще зрозуміти: вони нищать наш нарід, бо він для них чужий. Вони ненавидять вшо, що лиш українське. Але це, чого не мож ніяк зрозуміти, то є то, що знаходяться в нашім народі — тут у Канаді — які помагають тим московським яничарам нищити наше своє рідне: свій край, свою державу, своїх братів!!! Це наші

власні яничари, наші власні кати, що так дуже добиваються комунізму. Бідні засліплені люди, що роблять діявольську роботу агітуючи й захвалюючи большевизм.

** **

Мексиканське комуністичне правительство, що так завзято взялося до того, щоби геть чисто знищити, в тім нещаснім краю, като-

лицьку церкву, не перестає й на далі її переслідувати. Чотирнайцять стейтів, в яких живе приблизно сім міліонів католиків, остались тепер без жадного священика. Знова в деяких стейтах дозволено одному або двом священикам обслугувати від сто до чотириста трьох вірних....Є це однак певним, що по цих переслідуваннях, мексиканська церква вийде побідоносно і видвигнесь ще сильнішою, як була до тепер.

Плютарко Каллес, недавній мексиканський президент, поважно занедужав і приїхав до Сполучених Держав — до католицького шпиталю, щоби лічитись!! Не хоче, щоби хто пиший його обслугував, як лиш сестри-монахині! Свій час переводить читанням побожних книжок, а над його ліжком висить вервиця. Так то правдою є все то, що хто що найбільше ненавидить, обкидує болотом і на що найбільше плює — то потому сам лиже!

Німецькі фашисти, які недавно тому дістались до влади, заводять поганський календар. І так, на місце Великодня малосяби святкувати свято богині весни Остари; різдво Балдурового Світла малоб заступити Різдво Христове; свято Трйох Ослів — трйох німецьких божків — булоб на місце Богоявлення, а памятка тої байки, що нібито божок Тор вкрав свій молот, малоб бути для них Вознесення! — З цего видно, що коли хто тратить свій розум, то тратить його геть чисто. Розуміється, що проти такого безглузного поступування уряду виступили так церква католицька, як рівнож і протестантська.

Недавно тому **онтерійські Оранжісти-Фрамасони** вислали делєгацію, в числі 200 люда, до премієра Онтарії, Дост. Гепбурна, щоби вплинути на нього, щоб він відмовив католицьким школам уділу з такс, яких вони тепер допоминаються. Та дістали від нього відповідь, якої не сподівалися. Гепбурн сказав їм, що не позволить на жадну релігійну борбу в своїй провінції. На кінець додав: "Не робить на мене вражіння ваше велике число. Якщоб вас так лиш десять було прийшло, вислід бувби той сам!"

Отець Лев М. Валш, парох в Сінсінаті, Отайо, за десять літ свойого душпастирювання, приняв до католицької церкви поверх тисячу осіб.

Епископ Ноттінґгаму, в Анґлії, **Преосвященний МкНолті,** заявив недавно, що з кінцем минулого року зголосилося до нього 17 протестантських пасторів, що хотять перейти до католицької Церкви. Взагалі в Анґлії є помітний великий рух унійний. По чотирох століттях переслідування, Церква католицька там прекрасно розвивається.

Найбільше розповсюдненою книгою на цілому світі це святе

Письмо. В протягу минулого року розпродано одинадцять міліонів томів, друкованих в 678 різних мовах.

Архієпископ Паскаль Діяз, Примат Мексика, який отверто виступив проти правительства в обороні переслідування католицького населення, зістав арештований. По заплаченню 135 долярів кари, його випустили на волю.

ЦІКАВЕ

Як виглядає Йордан у Бразилії. Ми звичайно привикли до того, щоб відбувати Йорданські свята серед тріскучих морозів — як це й було цего року, коли то було 50 степенів понижче зера! Не так то відбувається Йордан у Бразилії, де якраз в той час є найбільша горяч. Ось як описує цьогорічні Йорданські свята бразилійський українсько-католицький часопис "Праця":—

"Свято Йордану в Прудентополі — відбулось цего року дуже величаво. Вже день перед тим люди з далеких кольоній і поодиноко і гуртками наповняли величавий прудентопільський храм. **Мимо дощів** що падали і в днях перед святом і в саме Навечеря Богоявлення, народу прибуло дуже богато. Цілу ніч з пятниці на суботу перебули в церкві на співах і молитві. Богато людий приступило до св. Сповіди. З цілого поведення людей видно було, що вони приходять в той день до Прудентополя не тільки зі звичаю, але з правдивої набожности і з глибокої віри. Бо треба було бачити ту многотисячну масу людей, яка по 5 і 7 миль прямувала **серед горячі** до храму Божого і там в скупленню, серед шепоту молитов, слухала Величавої Служби Божої з діяконами.

По Службі Божій двигнувся величавий, гарно уформований процесійний похід улицями міста до гарно прикрашеного басену при камері, де серед величавого обряду і гарного співу місцевого хору, доконано посвячення води. В торжестві брало участь 3 священиків і 2 діяконів як ніколи ще до тепер. До краси торжества богато причинилась Марійська дружина, яка карністю у поході додавала богато поваги святови. Рівнож честь і подяка належиться повоіменованому префектови міста—Вп. Іванові Лєхові, що за його стараннем гарно вичищено мійський басен з водою, — прибрано його зеленню та понаправлювано і повирівнювано вулиці—якими мала переходити святочна процесія. Одним словом наш цьогорічний Йордан в Прудентополі вийшов так гарно, як ніколи."

Один фармер в Альберті відослав корову до Калґарі, щоби там її продати. Коли всі видатки були заплачені, наш фармер дістав від компанії чек на 19 центів!.... Це однак не є ще так зле — принаймі не так зле, як вийшов, в подібній продажі, цей другий фармер, що мусів ще доплатити 10 центів!....

Виїмки з листу діякона Михайла Пилюха, з Бельгії, до Редакції "Голосу Спасителя"

.....Вже самі знаєте, яке сильне враження робить поважна особа Преосвященного др. Николая Чарнецького. До всіх відноситься з простотою та ввічливістю, до всіх заговорить кілька слів, не лишаючи нікого. Десять нас українців стало у перве перед престолом, щоби віддатись на Службу Церкві через приняття чинів свіченосця, четця, півця, та піддіякона. За довго булоб Вам описувати враження, які мав кождий з нас у тій хвилі, коли то Архиєрейська рука спочивала на наших головах, та над кожним по черзі святитель відмовляв голосно або співав чудові і зворушаючі молитви-форми. Всі малі чини Преосв. Николай нам подав на початку Сл. Божої себто по Проскомидії.

Слідуючого дня дістали діяконат наші старші співбраття, то є оо. С. Шавель (старший), Ст. Шавель (молодший), Грама, Корба і Кочут Ярослав. Ціле Богослуження дуже зворушаюче. Сього разу співали вже не самі бельгійці, як попереднього дня, а бельгійці з українцями під проводом Пр. Брата Гнатишина. Перше ми найстарші українці святилися, тож не було навіть українця до дірігентури. Нам вдалося заховати тут у церкві в Боплято всі приписи нашого обряду, бо ми змінили костел на церкву. Насамперід ми викинули "le banc de Communion," престіл з нашої каплиці поставили на середині святилища, що тут називають "le choeur," довкола престола було вільне місце. На степенях головного престола (себто латинського) ми поставили "горнєє сідалище," а правдивий трон на церкві по правій стороні. Щоби костел робив ще ліпше враження церкви, ми поставили іконостас, а вгадаєте, який?..... Ми взяли з монастирської каплиці-молитовні, два образи (які думаю там вже стояли за Ваших часів), перенесли до церкви і поставили перед престолом, лишаючи місце на царські врата та діяконські. Образи, стоячи межи двома колюмнами, робили враження правдивого іконостасу, розуміється з отвореними св. дверми!!....

Як я сказав попередше, в пятницю і в суботу, ми задоволилися співанням самих свячень, а Сл. Божою тихою, лишаючи найбільше торжество на неділю. Самі Ви знаєте, Преподобний Отче, які це зворушаючі наші свячення получені з торжественною Архиєрейською Літургією, тому не хочу розписуватись над описом тих величавих образів. До церкви ми прийшли улицею: ціла єпископська асиста та два діякони з кадильницями. На порозі церкви вже стояв пр. о. Купне (архипресвітер), з трома діяконами, що вийшли на стрічу архиєреві. У дверах, по першім благословенню та привіті, подав архипресвітер Святителеві ручний хрест до цілования. Відтак поступивши троха до церкви, діякони зачали обкаджувати святителя, по сім пристоящі, подають свячену воду й кропило, та святитель кропить себе хрестовидно. Після сих коротких вступних церемоній усі поступають до церкви, перед іконостас. Цілий ряд служачих (в дальматиках або стихарах), діякони, відтак священник (архипресвітер), два діякони обкаджуючи безперестанно святителя, а на кінці святитель: ось цілий причет, який забрав майже пів церкви, поволі поступаючи в перед, а тим часом, як ми вступили до церкви, хор зачав співати дуже гарне "Достойно." Преосв. Николай одягнений у вступні "хорові" ризи, окроплював вірних свяченою водою. Ось ризи: чорний широкий плащ, відтак по нім нагрудний хрест і панагія, мантія, клубок з чорною крепою. В лівій руці тримає архиєрей жезл, а на руці висять навинені чотки і правою рукою кропить людий. Мантія дуже широка й довга, кінець її ніс один служачий убраний в стихар. По молитвах перед іконостасом, слідує вбирання архиєрея на троні так, як воно відбуваєся звичайно перед торжественною архиєрейською Службою Божою. По тім зачалася сама Сл. Божа. Всі (пять) діякони співали за порядком єктеній, а архипресвітер возгласи співав стоячи по правій стороні престола, звернений лицем до північної стороны. По величавім благословленню осіяльниками і по грімкім "Многая літа" зачинається торжественне обкаджування престола разом зі співом "Спаси нас Сине Божій." (Дальше буде)

ПОДЯКА

Сестри Служебниці Пр. Д. з Інституту Найсолодшого Серця Ісусового в Йорктоні складають найщирійшу подяку всім добродіям котрі помогли фінансово, чи в який інший спосіб, перевести Базар з великим успіхом, котрий відбувся в днях 28 Лютого, 1 і 2 Березня в користь Інституту.

Своїми жертвами оказали любов і ревність до своєї святої церкви та дбайливість о добре виховання нашої української католицької молоді.

Вислід виграшок повисше згаданого Базару:

1.—Пані Балагуш .... Вінніпег, Ман. ..... Радіо .... 6276 A
2.—Впр. о. Дж. Кофин .... Ванкувер, Б.К. .... Радіо .... 11752 B
3.—Пан Д. Поващук .... Мозарт, Саск. .... Ліжко 398
4.—Пан Л. МкФилипс .... Ванкувер, Б.К. .... Ковдру 9141
5.—Панна М. Осьмак .. Мондер, Альта .. Готівки $10.00 ....9900 A
6.—Пані К. Лученко .. Реджайна, Саск. ..Готівки $5.00 ....7439 A
7.—Пан Ф. МкКінон .... Клонердийл, Б.К. ....Светер ....9282 A
8.—Впр. о. Л. Фортин, Ст. Боніфис, Ман., Електричне Земіско, 8293 A
9.—Пані М. Вовк .... Канора, Саск ....Шовковий Шаль, .. 3321
10.—Пан М. Кренькевич .... Вишарт, Саск. .... Подушку .. 9092

Дальший виклад жертв на Інститут Преєв. Серця в Йорктоні:

Впр. о. Й. Ф. Гопний, Сомерсворт, Н.Г. (Зл. Держ.), $1.00; Пан Петро Шевчук, Шіго, Саск., 9.00; Пан Василь Середа, Бромбурий, Саск., 1.00; Пан Петро Чуй, Брукебий, Саск., .50ц; Пан В. Гіль, Ню Джерсі, .75ц.; Пан М. Сохан, Бофало, Н.Й., 1.00.

Всім жертводавцям щире спасибіг. Хай Бог нагородить стократно.

УВАГА! На стороні 210 у 5 рядку згори зайшла помилка друкарська. Місто:"сто до чотириста вірних', має бути: "сто до чотириста тисяч вірних".

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Юрцьо їв дуже богато. Тітка виділа це і сказала:— Юрцю, ти не повинен так богато їсти, бо можеш бути слабий. Ти за малий, щоб їсти так богато....

--О, тітко, я не є так малий в середині, я виглядаю з верха.... відповід наш Юрцьо.

—Що за лихо з бритвою! — сердиться чоловік.

—Чому так злостишся, чоловіче? — питає жінка з другої кімнати.

—Моя бритва не хоче голити! — пробурмотів чоловік.

—Алеж не вдавай дурного, чоловіче! А от недавно я тяла нею полотно, то дуже добре тяла! — успокоювала жінка чоловіка.

Гість:— Вейтер, ту в зупі є муха.

Вейтер:— Не виймайте! Хай здохне псяюха, щоб на другий раз знала, куди не трéба лізти.

Діти:— Мамо, дивіться, тут і ми можемо купатися; вода гускам лиш по живіт!

Що то є фільозофія.

Шторник Мошко Ґольдберґ мав сина Іцька. По скінченню гайскул, Іцько ходив в Саскатуні на університет і вчився фільозофії.

"На що тобі ходити на університет — питає жид Мошко сина, —от ліпше берися до бізнесу, як я, будеш мати гроші, по щó тобі якоїсь фільозофії?"

"Тату, — каже Іцько, — фільозофія то дуже пожиточна наука."

"Ну, що то таке фільозофія"—питає гнівно старий Мошко.

"Чи тато є тепер в Льондоні?" питає син.

"Ні, мене там тепер нема" — відповідає здивований батько.

"Ну, — продовжає Іцько, — як тата тепер нема в Льондоні, то тато є тепер деінде, а як тато є тепер деінде, то тата тут нема.

"То то має бути фільозофія?" — питає старий жид.

"Так, то фільозофія," відповідає з вдоволення син.

Мошко хвильку задумався, нараз взяв з кута свою палицю, та нуж окладати нею свого сина. Бідний Іцько втікаючи по хаті перед батьком кричить:

"Тату, тату, за що мене тато бють?"

"Як я можу тебе бити, —відповідає Мошко, — коли я є деінде!"

На лутший хліб і печива
уживайте

Robin Hood
FLOUR

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.
1-A; 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Canora, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневик виходить в

Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2, Число 7. **Май, 1935**

За позволенням духовних властий

Ваші Приятелі Любимиб Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ
Позвольте Нам Зняти Її

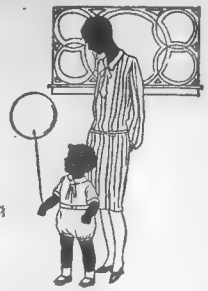

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK
Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler

ДЕНТИСТ

Екс-Рей і Ґазові Прилади

Ручимо за Вдоволення

'Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

The 'CO-OP' is the FARMER'S CREAMERY

КУПУЄМО

ЯЙЦЯ Платимо Найвищі Ціни СМЕТАНУ
Відсилайте все до нас для
ЛІПШИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

ПРОДАЄМО

"VELVET ICE CREAM"

Незабудьте Купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

SASKATCHEWAN CO-OPERATIVE CREAMERIES
YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.

Subscription per year: Canada, $1.00 — Foreign, $1.25

Single copies: 10 cents.

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION

ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

Голос Спасителя — Марія - Княгиня — Геройська Смерть — Над Домовиною — На Жертвеннику Любови — Священик - Другий Христос — Могила — Годинникар — Жиденя у Вогні — Життя св. Ґерарда — І Вчений Завстидався — — Католицьким Світом — Лист Пр. Пилюха — — Веселий Кутик —

Христос Воскрес!

Усім нашим Передплатникам, Читачам і Приятелям, з Днем Світлого Воскресення Господа Нашого Ісуса Христа, Желаємо щастя, веселости і многих ласк Божих,

Воістину Воскрес!

Редакція і Адміністрація "Голосу Спасителя."

Калєндар на Май

1.—С. Івана Декапол. прп.
2.—Ч. Івана Старопеч. прп.
3.—П. Теодора Трік. прп.
4.—С. Януарія свщ.
5.—Н. 1. Томина. Тео. прп.
6.—П. †Георгія Вм.
7.—В. Сави Стр. мч.
8.—С. †Марка євангелиста
9.—Ч. Василія свщ.
10.—П. Симеона свщм.
11.—С. Ясона і Сосіпатра ап.
12.—Н. Миронос. 9 муч. в Киз.
13.—П. †Якова ап.
14.—В. **Май.** Єремії пр.
15.—С. Атаназ. Велик. Уч. Цер.
16.—Ч. †Теодоз. Печер. прп.
17.—П. Пелягії прим.
18.—С. Ірини мч.
19.—Н. 3. Розп. Йова Многостр.
20.—П. Явлення Чесн. Хреста.
21.—В. **†Івана Богосл.** (на нед.)
22.—С. †Перен. мощ. св. Ник.
23.—Ч. Симеона Зил. ап.
24.—П. Мокія сщм.
25.—С. Епіфанія еп. і Германа
26.—Н. 4. Самарянина. Глик. мч.
27.—П. Ізидора мч.
28.—В. Пахомія Вел. прп.
29.—С. Теодора Освящ.
30.—Ч. Андроніка ап. і Юнії
31.—П. Теодота мч.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник, видають Місіонарі Чина Найсвятішого Ізбавителя.

Рік 2, Число 7 **Лист за Май** **1935**

Голос Спасителя

Дорогенька душе! В дні мого славного Воскресення подумай про це, що і твої терпіння й инші життєві клопоти скінчаться незабаром і ти також воскреснеш. Ти віриш в це коли відмовляєш символ Вірую ... "чаю воскресення мертвих" ....Наколи ти всі тоті труднощі життя перенесеш терпеливо і з піддаднємся Божій волі та спасеш свою одиноку безсмертну душу, тоді твої земські прикрощі будуть там понукою до радости і слави: "смуток ваш — сказав Я в св. Євангелії — в радість обернеться."

А ті райські радощі є так великі, що ніхто на землі не зможе їх описати ані навіть поняти. Чиж не сказав тобі дорога душе — св. Ап. Павло, що "ні око не бачило, ні вухо не чуло, ні серце людське не відчуло того, що Бог приготовив люблячим Його." Око земське ще ніколи не бачило такої краси, вухо людське ще ніколи не чуло такої гармонії, ні серце чоловіче ані крихітку не дійшло до відчуття тих радощів, що їх Бог приготовив для своїх вибранців.

Рай це таке місце, де нема нічо такого, щоб не сподобалось—навпаки в раю знайдеш усьо то, чого тільки забажаєш. Нема там ні бурі ні пітьми, ні зимна ні спеки; ні насміхів з тебе ні заздростий бо всі люблять щиро і кождий радіє щастям другого якби своїм власним. Там ні слабостий ні болю, ні бідноти чи недостатку: нема в раю і страху бо душа скріплена ласкою не може вже ніяк згрішити та стратити щось із того найвищого Добра яке вже посіла.

Голос душі

Мій Господи і Боже! Воскресший Відкупителю мій! На жаль я не заслугую на рай але на пекло, на яке я заслужив собі моїми гріхами в минувшині. Однак я опираюся на заслуги Твоєї кровавої смерти і славного Воскресення і тому я надіюся, що в сій Великодній сповіди Ти простив мені всі мої провини а в св. Причастю злучився зі мною нерозривними вязами. Ось чому я смію надіятись що Ти візмеш мене до раю.

Я бажаю Тебе совершенно любити вже всім житті і прошу Тебе, мій Ісусе, дай мені ту ласку вже ніколи не стратити Тебе.

Мій Боже вчини то, щоб я дуже любив Тебе в небі і у вічности. Дай мені ласку-поміч виконати сесю постанову.

Моя люба Матінко Маріє! Твоїми молитвами і заступництвом провадь мене до брами небес, до вічного Воскресення мого.

———=0=———

Марія - Княгиня!

———0———

Марія є Княгинею - Владичицею всіх сотворінь, щоб їх обороняти, до добра заохочувати і над ними чувати. Сказав колись Бог до Авраама: "Не називай твоєї жени Сарою себто "моя княгиня," так начебто вона була княгинею тільки одної родини але назвеш її Сарра, себто княгиня загально взявши, отже княгиня цілої вселенної. Вона скаже сему: йди! і йде — ходи, і приходить. Вона подібна до Йосифа, котрому сказав Фараон: "Понад тобою не буде ніхто тільки трон і цар. Ніхто ані не порушить чи рукою чи ногою в цілім Єгипті хиба тільки на твій приказ - поручення.

Марія се наша княгиня, наша голова, котра провадить нами по дорозі дівицтва дорогою внутрішного перетворення нас та усвячення. Вона є гідна бути нашим провідником бо Її святість і Її чистота не мають собі рівні а перевисшають всьо то, що природа може найсовершеннішого дати.

Марія — се Владичиця Церкви Христової. Діявол, що назвав себе князем світа бо перший нас собі уяремнив, зістав через Марію викинений геть та вигнаний з людських сердець. Сей князь міра полонив собі першу женщину але руки Марії скинули його у вогонь пекольний. В книзі Битія написано, що Марія розібє голову сатани. Вона чинить щоденно і стільки разів скільки за Її поміччу серце людини виганяє біса, якщо вже приняло його до себе упадком в гріх. Пророк Ісая говорив про Марію коли сказав: "Князь занимається гадками котрі є гідні князя: він творить пляни мира а не горя та смутку."

Марія є Княгиною Владичицею вірних котрих життя і обичай відріжняють від того народу, що є в ярмі сатани. Підвладні діявола є гордими, гнівними, захланними, розпусними, лакомими, байдужими, лінивими на службі Богові. Навпаки нарід, котрого провадить Марія, практикує чесноти, головно покору. Нарід Марії є милим, милосерним, релігійним і вдоволеним з того, що Бог дає, є чистим і тверезим. Марія є Княгинею, головою Церкви, Княгинею Мучеників, Царицею неба і землі. Марія є отже надзвичайною Княгинею.

Вона панує над світом, в небі і над собою. Всьо є підчинене Їй власти — могучости бо Вона не послухала голосу розкоші, ні суєте міра сего. В небі Вона сидить на троні по правиці свого Сина, повище всіх хорів блаженних духів — Ангелів.

Марія лучить в своїм лоні благословенним разом божество і душу і тіло свого божественного Сина, правдивий хліб Ангелів, що стався пожывою людий (св. Причастя).

Марія — Княгиня, зродила правдивого Царя Ісуса, в котрім благослосенним зістали всі народи світа.

———=0=———

ГЕРОИСЬКА СМЕРТЬ

Сталася небувала — навіть в канадійських обставинах— подія.

Довгі напасти на Українську Католицьку Церкву, на її установи, священство — вкінці увінчалися бажаним успіхом. Визивання Українців католиків найгіршими словами, закиди проти них і шкалювання якому рівного не найдете в інших культурних народів, видали плід. Послідовно і брутально ведена пропаґанда певних людий — котрих Ви всі знаєте а котрі відсуджували нас навіть від імени Українця і ниточки сухої не залишили літами, місяцями, тижнями і днями — всюди — при кождій нагоді — на нашій Церкві і нашім Духовенстві — ця пропаґанда, хоч дурна змістом, некультурна висловами та за те напрасна і безкритична а з великим шумом і криком ведена — діяла свого.

Дня 21 марта, ц.р. ранком в передсінку монастиря ОО. Чина Найсв. Ізбавителя в Йорктоні, Саск. задзвонив коваль з Ґудів, Саск. — Степан Ілляш — а коли дверник, пр. Брат Никифор явився і спитав, чого бажає — сказав, що бажає бачити о. Ів. Балу, ЧНІ — Настоятеля. Брат спитав, в якій цілі. Ілляш відповів, що хоче дати на Службу Божу. Однак щось зраджувало в поведінці Іляша, чи Брат мав передчуття, бо сказав дати жертву для доручення. Та Ілляш таки наставав, що хоче бачити особисто о. Ів. Балу.

Вкоротці надійшов **о. Ів. Бала, ЧНІ.** — попросив Іляша до розмовниці. Заняли крісла напротив. Тому, що о. Настоятель знав Іляша ще здавна, з чемности спитав, як тепер в Ґудів, як йому поводиться і в якій цілі приїхав до Йорктону. Ілляш відповідав що приїхав купити ковадло а рівночасно просить, щоби Отець відправив Службу Божу в його наміреня. Спитав яку приймають жертву на Службу Божу. Отець відповів, що одного доляра.

—Так мало — ? — сказав коваль.

—Вже пречінь знаєте, що більше ми не беремо — відповів о. Ів. Бала і віддер листок папіру, щоби записати інтенцію.

В тім менті побачив в руці коваля, який сперся на стіл — барабанний револьвер.

Отець думав, що Ілляш хоче похвалитися, яку забавку купив для дітий в місті. Але коли підніс очі, стрінув таку безодню ненависти в очах коваля — що відразу зрозумів усе. . . . . .

Отець вибіг з розмовниці але на коритарі Ілляш стрілив і поцілив Отця в рамя. Отець впав а коваль намагався найти відповідне місце для нового стрілу. Положення було таке, що вбивник цілив —мабуть в голову. Бажаючи відбити удар Отець конав ногами — друга куля пробила рамя. На крик надбіг тоді з нутра монастиря **Впр. о. АЛЬБЕРТ ДЕЛЬФОРЖ**

і зрозумівши в миг положення, кинувся в сторону убійника. Цілою силою пхнув його в діл, так що той впав східцями в діл, через отворені двері. Однак в той сам мент стрілив і куля пробила голову о. А. Дельфоржа.

Впр. Отець Ів. Бала останками сил зірвався тоді зі землі і його знова поцілила нова куля вбивника — в середину грудий, ниже серця.

Тоді вбивник вибіг з монастиря і став утікати навпростець городом, до міста. По дорозі стрінула його поліція, він стріляв — одну кулю до поліції — одну собі!. . . .

Впр. о. Ів. Бала вибіг ще на гору поміпкання Впр. о. Делярого до сповіди, по дорозі крикнув до зустрічого Брата, Монаха — Ілляш мене застрілив — клич лікаря!

Вбивник сконав в Йорктонській лічниці. Ніхто не хотів дати йому крови, мимо нагороди, яку обіцяв Червоний Хрест. Казав поховати себе **на православнім цвинтарі.**

Впр. о. Ів. Бала, ЧНІ поволі приходить до здоровля — віримо в Бозі, що буде жити — бо життя Його для нас вельми а вельми дороге, а Бог не відмовить нам тої ласки. Впр. Отець

Бала ще богато має до сповнення по Божій волі — він дав свідоцтво крови; за свої переконання дорого заплатив — а наше поле таке широке до ділання.....

Впр. о. Дельфорж помер на місці — як ГЕРОЙ і як МУЧЕНИК.

Життя віддав о оборони другого; В обороні наставника і священика — брата!

От взір для нас —

В мент ріпучий такими повинні бути ми всі і кождий з нас!

Впр. о. А. Дельфорж родився в Белыгії, 29 жовтня, 1885 року — монаші обіти зложив 29 вересня 1905 — а приняв свячення 29 вересня 1911. Від 1919 до 1928 року працював в Канаді в окоцилі Комарна а потім в околиці Йорктону — для наших людий і між нашими людьми. Відіхав до Галичини 1928 але повернув назад до Йорктону 1933 і тут наш — український чоловік — заплатив йому кулею за весь труд, посвяту і жертвенність! Віддав своє життя в обороні українського священика — перед українським чоловіком.

Чи може бути більша трагедія?

—=o=—

НАД ДОМОВИНОЮ БЛ. П. О. А. ДЕЛЬФОРЖА

—o—

(Рефлєкції).

"Помяни Господи душу усопшого раба твоєго, брата нашего і сослужителя єромонаха Альберта!"

Хмара смутку оповила Йорктонську обитель українських отців Редемптористів.....

Страшна подія, що сталася в четвер, 21 березня, о годині чверть до десятої рано, в передсінку монастиря, потрясла всім українським загалом католиків Канади, зробила нечуване і потрасаюче вражіння в цілім культурнім світі....

Страшна трагедія!

Один священик замордований, а один тяжко ранений.....

Похоронну відправу по бл. п. о. Альберті Дельфоржові означено на 7. годину вечером, 22. березня, в пятницю. Служба Божа і похорон в суботу, 23. березня, на 9. годину рано.

*** **

Пятниця, вечером 22. березня.

Вже перед семою годиною вірні наповняли церкву. Пр. Сестри і діти з їх школи, студенти з Колєгії св. Йосифа зі своїми професорами ЧБХШ; Марійське Товариство дівчат, Товариства молоді згуртовані при парохіяльній церкві і Йорктонського дістрікту, свої і чужинці наповнили церкву, щоби помолитися при мощах священика, отця, котрого любили і шанували.

Церква прибрана відповідно до хвилі.

Під запрестольною, чудотворною іконою Матери Божої Неустаючої Помочи видніє напись: "Со святими упокой."

По середині церкви домовина, відкрита. В домовині лежить добрий о. Альберт Дельфорж. Убраний у свою монашу рясу, має білий епітрахиль на собі. На грудях місіонарський хрест, а в руках ікона матери Божої Неустаючої Помочи.

Дивлюся на отця, здається, живим його бачу, тільки він дуже блідий....Рани від пострілу не видно, бо постріл був в голову, в горішню її часть....волосся рану закрило. Тільки мала зсиніла пляма на чолі з правої сторони, від якогось удару. Очи замкнені, лице спокійне, уста легко примкнуті, неначе би щойно прошептали: "Я йому прощаю, нехай милосерний Господь йому простить!"

Вірний слуга Христовий, ревний працівник в винограднику Божім, о. Дельфорж, лежить в домовині, мертвий, як жертва мстивої руки апостата-ворога католицької Церкви, але рівночасно як жертва правдивої братньої любови, бо відданням свого життя захоронив життя свого настоятеля.

Почалась сумна похоронна відправа.

Домовину окружили в приписанім порядку духовні отці, співбраття померлого: Пр. оо. А. Делярий, Ст. Бахталовський, Гр. Шишкович, Дм. Гаврилюк і Н. Копяківський. Співом на хорах проводив Пр. о. В. Осадець.

В домовині спокійно лежить о. Дельфорж. Не чує похоронного сумного співу. Не видить пригноблених своїх співбратів-священиків, що на переміну співають йому ту сумну похоронну відправу....Голос їх тратить рівновагу, тремить, від часу до часу стинається в горлі і рветься.....
Не видить дорогих братчиків, що потрясені подією, бліді, схиливши голови, моляться....Не видить нікого. Не видить Йорктонських парохіян, глубоко пригноблених в своїх серцях, бо стратили духовного отця, який нераз їх потішив - розрадив. Не видить людий з далеких кольоній, що не жаліли трудів і коштів, а приїхали до Йорктону, щоби своєю

присутністю зложити ознаки пошани, любови і привязання до отця, якого добре знали, бо нераз доїжджав на відправи на їх кольонії. Не видить, як ті добрі люди споглянуть на нього і отруть слезу зі своїх очий....Замкнув свої очи і спить вічним, блаженним сном!

Відправа тревала яких три години.

Крім українців католиків було в церкві присутних богато католиків і некатоликів других народностий. Всі відчувають прикрість, якої дізнали отці Редемптористи Української Місії в Йорктоні....Співжаліють, співчувають....

Коло 10-ої години в ночи затихли співи.

В церкві запанувала тишина....

Богато людий лишилися в церкві і молилися. В лавках видно робітників, що струджені цілоденною працею зреклися нічного спочинку, а чували в церкві: на колінах, схиливши головп, молилися тихо.

В церкві тихо-тихесенько.....

Від часу до часу глубоке зітхнення переривас тишину..

Моляться щиро, моляться ревно, переконані, що Господь Бог вислухає молитви тих, що просять Його.

Моляться за номерного о. Альберта Дельфоржа, моляться також за виздоровлення другого, тяжко раненого отця. —

***

Субота. 23. березня.

О 9-ій годині рано почалася Соборна Служба Божа за номерного Альберта.

Громади людий напливали до церкви довго перед девятою. Многі прийшли раніше, щоби могти висповідатися.

Вже перед початком Служби Божої церква битком набита. Богато стоїть на дворі задля браку місця в середині церкви. Видно людий з близьких і дальших околиць: з Ярослава, Бівердейл, Гудів, Плейвію, Райн, Шіго, Інсінґер, Елфрос, Айтуна, Віловбрук, Врокстон і других кольоній. З дальших околиць многі приїхали поїздом (трепом).

На хорах заняли місце Пр. Сестри Неп. Зач., що співали підчас Служби Божої.

В церкві, в правій наві, видно було представника провінціяльного правительства в особі п. В.Р. Сміта, як рівнож посадника міста Йорктону, п. Барбера, яко представника міста.

Були всі діти зі школи Пр. Сестер, були студенти з Колеґії св. Йосифа зі своїми професорами, були всі товариства молоді зорганізовані при парохії.

Дівчата Марійського товариства, у своїх голубих мантіях, держали хоругви коло домовини.

Свята Безкровна Жертва почалася. Перед престолом станули: сивоволосий старенький Впр. о. А. Делярий, один з перших піонірів місіонарів-священиків в Канаді; Впр. о. Н.

ГоречкоЧСВВ, парох церкви св. о. Николая в Винипеґу, яко відпоручник їх Ексциленції, Епископа Василія, що були перешкоджені особисто взяти участь в похороні; Впр. Ст. Бахталовський, настоятель і парох в Айтуні. Діяконували: о. Дм. Гаврилюк і о. Н. Копяківський.

В лавках коло престола заняли місце отці з монастиря св. Герарда: Впр. о. Гавард, настоятель; Пр. оо. Мекґвайр і Мартин.

Підчас Служби Божої слухав св. сповіди о. В. Осадець.

Богато людий, передусім молоді, приняло св. Причастіє підчас Служби Божої.

По Службі Божій промовив коротко о. Гр. Шишкович. "Кому що винен цей отець, що тут тепер лежить мертвий?" — запитав о. Місіонар. Нарід заворушився, почулися хлипання. . . . О. місіонар дальше говорив приблизно такими словами: "Так! Треба плакати! Але не плакати над добрим померши отцем, а плакати треба над нашою католицькою Церквою, що так богато терпить від ворогів своїх, треба плакати над нещасним нашим українським народом, в якім находяться такі одинищі, що соромом покривають його імя, треба плакати над тими несовісними аґітаторами, що звихають неодну душу і пхають її на погибель. Над ними треба плакати!" . . . . О. місіонар навів слова Ісуса Христа: "Любіть ворогів ваших" і додав, що не сам убійник виновний морду, але більше виновні ті, що накидаються на католицьку Церкву і підсичують ненависть до неї. . . . . .

Другу проповідь по анґлійське мав анґлійський отець, з монастиря св. Герарда в Йорктоні, о. Мекґвайр, бо в церкві було богато людий, що не розуміли української мови.

На "послідне цілування" переходили побіч домовини довгі ряди вірних дітий католицької Церкви, щоби в останнє поглянути на помершого отця і вшанувати його память. Тремтяча рука Впр. о. Делярого держала хрест, який вони цілували. . . .

На вколінках відчитано пращальну молитву, а відтак вилято св. єлей на мощі усопшого сромонаха. . . .

В церкві тихо, тихесинько. . . . Всі звернули свої очи в сторону домовини. . . .

Лице о. Альберта покрили "Воздухом" і закрили віко домовини. . . .

Люди повільно виходили з церкви.

Отці-співбратя винесли домовину. . . . . .

Церковний дзвін довго — довго своїм жалібним тоном

пращав отця і голосив сумну вістку розлуки. . . .

** **

Цвинтар віддалений від монастиря отців яких дві милі. . За домовиною повільно сунувся довгий ряд автомобілів. . . . .

Спущено домовину в могилу, запечатано гріб, а сумне "Вічная память" залунало на широкім Йорктонськім цвинтари.

—=o=—

НА ЖЕРТВЕННИКУ ЛЮБОВИ

(Деякі черти характеру бл. п. о. А. Дельфоржа, ЧНІ.)

—o—

"Більшої любови ніхто не має як коли хто свою душу положить за своїх другів." (Йоа.,15, 3.)

Христос приніс з неба на землю вогонь святої любови й бажав, щоби ця любов, правдива, чиста любов, поширялася, всіх заналювала.

"Я прийшов вогонь кинути на землю, і чого не хочу більше, як щоби вже розгорівся." (Лук., 12, 49). Чи є де тепер на світі цей вогонь правдивої любови? Нинішний світ подібний до пустині. . . . спаленої, безплодної. . . . Самолюбство старається спалити, знищити кождий обяв християнського життя, а передусім любови, цеї конечної ціхи християнського духа. Та не всилі його знищити! Христовий дух буде жити все в Католицькій Церкві, можна знайти взнеслі приміри правдивої християнської любови-посвяти, що, наче ті оази серед пустині цего світа, чудують чаром своєї краси тих, що до них наближаються.

Метою цих стрічок є запізнати ширші круги з одною людиною, якої серце горіло вогнем Божої любови, полумям св. ревности, доки не спочило на цілопалнім жертвеннику любови. Цею людиною бл. п. о. Альберт Дельфорж ЧНІ.

** **

Була це середа, 15. листопада 1922. р, коли то автор цих стрічок мав нагоду перший раз стрінутися з о. Альбертом. Велика десятиднева місія в Віпеґу була в повнім розгарі. Тисячі народу. Конечна поміч в слуханню сповідей. На поклик приїхав о. Альберт з Комарно, Ман. В часі цеї місії, як і в часі пізнішої її віднови о. Альберт показав в повні свою апостольську ревність. Не струджений в слуханню

сповідей. Від вчасного ранка до півночі і поза північ вірні тиснулися до св. Тайни Покути. Труд місійної праці збільшало й це, що місія відбувалася ріночасно в двох ріжних місцях від себе віддалених о милю, крім цего деінде місіонарі харчувалися, деінде спали. Найбільше може труду мусів зносити о. Альберт з причини невигоди в мешканню. Це бачив о. провідник місії, тому запрошував його до своєї кімнати, щоби там по полудні на хвильку спочав. На це покійний з питомою собі усмішкою сказав: "Отче, я чуюся добре—" "Алеж ви змучені, бо сповідаєте все цілий день і до півночі!" — "О, це нич не є, — відповів покійний, — я чуюся добре....Колись були прикріші часи, коли я обслугував біженців." І не хотів покластися; волів липити місце для свого співбрата. А все те зробив з такою простотою й любовю, що треба було йому уступити.

От маленька, але характеристична подія з життя о. Альберта.

*** ***

В році 1923. Боже Провидіння перенесло о. Альберта до Йорктону, Саск Тут можна було ще краще пізнати надзвичайну красу цеї апостольської душі.

Місіонарська праця в Західній Канаді о много відмінна від праці в Галичині, а навіть від праці по великих містах Східної Канади й З'єдинених Держав. На т. зв. "Прерах" місіонар не може уложити своєї праці так, як де інде. Він мусить зовсім приноровитися до обставин і нераз, коли много ріжного заняття, треба працювати....аж до загину.

о. Альберт був невтомимий в цій праці. Кождий міг подивляти його витревалість в слуханню сповідей. Це певна річ, що ніхто з отців, котрі з ним жили, не міг його перевисшити в ревности в сповіданню.

До його сповідальниці горнулися каянники всіх станів: так духовні особи, як і світські люди вищого стану як і простого. Всі знаходили в нім дійсно лікаря душ.

В Йорктоні є много ріжної місіонарської душпастирської праці. Часто треба проповідати так для всіх вірних, як до ріжних церковних товариств, треба давати реколєкції Сестрам, конференції Братчикам і т.д.

Кождий з отців добре це знав, що о. Альберт все був готов проповідати, заступати другого, давати реколєкції ітд. Його проповіди й науки робили на слухачах велике враження своєю взнеслістю гадок, своїм жаром виголошення і чулося намащеня св. Духа.

Особлившим способом займався молодіжю. Радо катехізував. Щоби притягнути дітей до церкви уладжував для них надзвичайні приємности, як рухомі образи, гостину св. Николая. Вже довший час наперед може було бачити в його кімнаті ріжні річи, як малі аероплани і подібні забавки для дитячої дітвори. Тож не дивно, що його втрату молодіж відчула, як утрату рідної мами.

Найприкрішим обвязком в душпастирстві є, по слуханню сповідей, відвідуваня хорих. Це було улюблене заняття покійного: йти до шпиталю, відвідувати хорих, іти від ліжка до ліжка, нести теплі слова потіхи, терпеливости, здання на Божу волю, привертати до Христа заблудших, яких недуга повалила на ложе болю. В тім всім зовсім не звертав уваги на труд, умучення; до шпиталю йшов дуже часто і майже все пішки, хоч це досить далеко. Дійсно треба було великої ревности духа, щоби це сповнити передусім зимовою порою і вчасним ранком.

Сповняючи уряд пароха в Йорктоні, він зискав загальну любов своєю добротою і жертвенністю. Раз по раз відвідував парохіян, передусім де в хаті був хто хорий, чи на тілі, чи на душі. Ще недавно перед своєю геройською смертю відвідував фармерів, що мешкають від Йорктону 8-10 миль, і то пішки!

Поручені настоятелями уряди, як завідання дому, учителя-магістра новиків, учителя в ювенаті тоді, коли в Йорктоні був ювенат і новіціят, сповняв з повною посвятою. Яку пошану мали до нього давні його учні свідчить це, що на відомість про його смерть, деякі приїхали на похорон, деякі телеґрафічно переслали свої чувства співчуття. —

Праці для українського народу віддався покійний цілковито і з повною посвятою. Український нарід полюбив він цілим жаром свого огненого серця. Не лиш, що невтомно працював для нього яко місіонар. Він бажав як найлучше пі-

знати цей нарід. Тому з особлившим замилуванням займався українською історією. Твори наших істориків, як Грушевського, Барвінського, Араса, видання літописей, ріжні історичні монографії писані в українській мові і цілий ряд творів у мовах: французській латинській, німецькій, анґлійській, що займаються українською історією, спровадив до бібліотеки, не щадячи свого гроша (що дістав у спадку по своїй рідні). Це зацікавлення українською історією зблизило його до визначних українських учених, як пр. професора В. Заїкіна. Можна сміло сказати, що покійний був в Канаді одним з найлучших знатоків української історії. Він навіть задумував видавати дещо з української історії; лиш передвчасна смерть не дозволила йому сповнити це бажання.

Мимоволі насувається питання: де черпав бл. п. Альберт сили, витревалости до цеї так всесторонної праці? Що було жерелом його так оживленої діяльности? Ото його внутрішне, надприродне життя.

Він був мужем духовним в повнім того слова значінню. Хто мав нагоду з ним жити в монастирі, міг легко пізнати, що покійний був добрим монахом, мужем молитви, точним в захованню правил, послушним взглядом настоятелів.

Великий почитатель Пр. Діви Марії. Будучи учителем новиків, конче хотів построїти в честь Богородиці в монастирськім городі в Йорктоні людрську ґроту-печеру з водограєм. Скалу збудовано з великим вкладом праці самого покійного. Треба було ще жерела. Всі проби верчення, шукання за водою завели. Нараз проти очікування перед самою ґротою, де передше надармо копали, показалася вода. Пречиста Діва нагородила довіря свого слуги.

В життю, поведенню зі співбратами, повний любови. Годі було його не любити. Він все був готов другому послужити, помочи. Все лагідний і терпеливий. Хоч добре знав українську мову, все таки по бесіді мож було пізнати, що він не є з роду Українцем. Часом дехто зажартував з його неточностей в українській мові. Він це чув, та тим зовсім не гнівався, лиш усміхався.

Його внутрішне надприродне життя було жерелом його діяльности на вні. Причина його ревности була та сама, що і у св. Павла, котрий говорить про себе: "Божа любов тисне, змушує мене до ділання." Так, надприродна любов була серцем діяльности нашого о. Альберта. Де ходило о Божу славу, спасення душ, він на нич не оглядався, з найбільшими трудами зовсім не числився.

Нераз стрічали його, як він пішки йшов на далекі кольонії, віддалені навіть 15 миль, приміром з Комарна, в Манітобі, до Рембранд. Раз заступаючи священика в Плавчу в Галичині, при йорданськім водосвяттю на ріці, заломився з ледом і впав у воду; однак не пішов сейчас домів передягнутися, але насамперед скінчив водосвяття.

Мимо найбільшого умучення й трудів він все був готов сповідати, чи відвідати хорих; коли було його о щось попросити, він з усміхом на лици сейчас служив.

Кожде христіянське серце відчувало при стрічі, що цей скромний єромонах, то священик по Серцю Христовому. Тому всі, що мали нагоду з ним говорити, чи у нього сповідатися, чи слухати його наук, мимоволі відчували той надприродний його дух. Всі відносилися до нього з повним довірям.

Тож не дивниця, що його смерть була страшним ударом для всіх; а деякі були тим так поражені, що омлівали з болю.

⁂ ⁂

Христос нагородив ревність свого слуги, позваляючи йому вмерти геройською смертю.

Їдучи до Канади працювати для Українців, покійний лишив свою родину, свою вітчину, ... лишив свій обряд приймаючи наш. . . . . для Українців жертвував свою працю, своє здоровля, все . . . . одно лишилося: життя. І це зложив на жертівнику любови, ратуючи свого співбрата, Українця, від певної смерти з рук напасника . . . . . Українця.

"Більшої від цеї любови ніхто не має, як коли хто свою душу положить за своїх другів." сказав Христос. (Йо. 15, 13)

⁂ ⁂

В передсінку монастиря Отців Ч. Н. Ізбавителя в Йорктоні плями від крови. Це сліди жертви бл. п. о. Альберта. Нехай ця геройська кров сплине на серця Українців, нехай в їх душах розпалить вогонь святої ревности, якою горіло серце бл. п. о. Альберта, ревности-любови повної посвяти-жертви для Бога і для спасення душ.

——=0=——

СВЯЩЕНИК -- ДРУГИЙ ХРИСТОС

Розваги, присвячені о. Альбертові Дельфоржові Ч.Н.І.

Святий Петро, говорячи до християн, каже: "Ви є рід вибраний, царське священство, нарід святий, нарід придбаний".....

Колиж це вже така велика ласка, належати до рядів дітий Божих, то о скількож це більша й взнесліша ласка та гідність, бути в рядах провідників Божих дітий. Коли звичайний християнин, живучи в ласці Божій, заслугує на таку похвальну гідність, то о скількож більша є гідність священика, який сповняє уряд самого Христа, що то був першим священиком "по чину Мелхиседека"! Справді, священик — це другий Христос!

** **

Христос є **"Світлом Світа."** Він є "правдиве світло, що просвічує кождого чоловіка, який приходить на цей світ."

До своїх апостолів і їх наслідників - священиків Христос сказав: "Ви є світлом світа."

Христос, через три роки, ходив від села до села, від міста до міста, учив, научав, просвічав світлом своєї Божої науки, людські уми притемнені гріхом. А як вже то світло зайшло за горізонт — коли Його скрили в гробі — то на Його місце вийшов цілий ряд світил: апостоли, Отці Святої Церкви, епископи та тисячі й тисячі священиків, що без перерви по нинішний день розносять то світло Божої науки по всіх краях, для всіх народів світа. Священик — це справді "світло світа," — другий Христос!

** **

Христос є **першим священиком**, бо Він перший приніс правди ву жертву за людський рід. Він жертвував на хресті Своє Тіло і Свою Кров.

Уряд священика є приносити жертву: "Кождий бо первосвященик, вибраний з людий, для людий поставляється на служення Богові, щоби приносив дари і жертви за гріхи." А так, як найвзнеслішим ділом Ісуса Христа була Його жертва на хресті, так і Служба Божа, що є памяткою цеї кровавої Жертви, є найвзнеслішим ділом, яке може звершити чоловік.

Священик приносить на престіл і держить в руках і причащається, тим самим Тілом, яке зачала у своїому дівичому лоні Пречиста Діва Марія. Священик — це другий Христос!

** **

Місія правдивого, ревного священика на землі є благородною не лиш тому, що він жертвує на престолі Безкровну Жертву Служби Божої, але й тому, що він сам жертвує себе, на жертвеннику цілопалення з любови до людий. — "Більшої любови ніхто не має, як хто душу свою кладе за другів своїх!"

Христос, каже Його любий ученик, "полюбив своїх, полюбив їх до кінця." Цей кінець, цей доказ Його великої любови, це Його смерть на Голгофті. Тому, що Він їх так дуже полюбив, Він іде, обтяжений хрестом, на гору Голгофту, щоби там, в доказ своєї любови, проляти послідну каплю крови в обороні тих, яких полюбив.

Священик — правдивий ревний священик, покидає свою родину, свій край — і як треба навіть свою рідну мову, "якою говорити вчила його ненька" і йде в чужину, де кличе Його Христос, щоби спасти душі. Він там бере цей хрест на свої рамена і йде слідом Його на Голгофту..... В обороні тих, яких він любить, він кладе свою душу — свої груди наставляє під клі..... кров свою дає.

Священик — це справді другий Христос!

—==0==—

Могила бл. п. о. А. Дельфоржа

—o—

На схід від Йорктону
Скромненька могила,
Не голосом-тону,
Тихо говорила:

"Знесіть очі в небо:
Погляньте із низу
Господь увінчав го
У багряну ризу.

"Незабудьте Наші
Хто тут спочиває,
Він за душі ваші
Господа благає.

"За геройство своє
В обороні брата,
Впав жертвою кулі
Нещасного ката.

"Це Отець ваш добрий
О тут спочиває,
Альберт преподобний
Вам зіркою сяє."

—==0==—

Годинникар

(Докінчення)

Дивлячись на годинник, котра могла бути вже година, спитав я його, чи він не пізнає цього годинника?

"О так!....Тепер я собі вас пригадую!"—сказав, а по хвили додав: "Ви певно добре памятаєте, як я оспорював християнську релігію? ....Але тепер я змінив давні свої переконання!.... Нині, Богу дякувати, я вже не соціяліст-вільнодумець, але християнин-католик!.... І я хотівби бути найліпшим католиком! Може ви цікаві, яку велику ласку я, негідний, дістав від Господа Бога, то я вам розкажу історію мого навернення...."

"Нічо не буде мені так приємне, як почути про ту цікаву подію, що зробила такий благодатний зворот у вашім життю!"

Годинникар виніс ще одно крісло з хати для мене. Відтак почав розказувати:

"Я направляю годинники і то є моїм головним заняттям. Деколи також позолочую і посріблюю малі річи. Недовго потім як ви були у мене, приніс до мене парох цеї католицької церкви чашу до позолочення. Такої річи я ще ніколи не видів. Я думав, що то такий великий пугар до питя. Я дуже цікавий був знати, до чого уживають такої чаші.... Бо треба вам знати, що від дитинства не мав я жадного релігійного виховання,—не говорю вже католицького виховання! Родичі мої не мали віри, проте не дивниця, що я також не мав віри....Вихований в дусі вільнодумства, став я вільнодумцем, соціялістом, подібний до родичів своїх.... Нераз я чув на наших соціялістичних сходинах бесіди, а навіть публичні промови, про виставне життя священиків. І не дивно, що в моїй голові повстала думка, що цеї чаші священики певно вживають яко столового начиння при своїм обіді. Одначе й таке думання мене не задоволяло.... Я деколи позолочував річи, але не пригадував собі, щоб я видів подібну річ як чаша.

Вже було пізно з полудня, як взявся я до позолочування чаші. Коли я сидів і приглядався дорогим камінням, що її украшували,—я заснув. Попередні мої думки і бажання пізнати, до чого уживається цеї чаші, мене змучили і навели сон.... Я мав дуже дивний сон! Послухайте: Я був на високій скалі-горі, а у стіп моїх цілий світ як розпростерта карта. Недалеко мене я видів хрест, а на ньому висів розпятий Ісус Христос. Ангели Божі були коло Нього і збирали до чаш кров, що спливала з Його ран та скроплювала нею цілий світ. Де упала краплина крови, там люди заживали великого щастя, хоч перед тим були пригноблені життям і прикростями його.

Відтак хрест зник, а на його місце зявився великий, довгий стіл, покритий сніжнобілим обрусом. На тім столі була та чаша, яку я мав позолотити. Вона була повна вина, що потім приняло вид крови.... Я видів, як Ангели Божі брали то вино, що сталося кровю, в малі чаші і кропили нею цілий світ, подібно як то робили передтим з кровю, що стікала з ран Христових. Наслідок був такий самий: Люди, коло яких упала краплина крови, почувалися щасливими і спокійними.

Вже було досить пізно, коли я збудився. Я відчув, що сон мій мав якусь звязь з уживанням чаші, чого я не розумів.... Я взявся до роботи і скінчив її досить пізно в ночи, з тим наміренням, щоб слідуючого дня запитати отця пароха, до чого уживається цеї чаші та рівночасно розповісти йому свій дивний сон.

Раненько задзвонив я до дверей парохіяльного дому. Мені сказали, що священик є саме в закристії і приготовляється до Служби Божої. Закристіян спитав мене, чи не хотівби я вступити до Церкви і бути на Службі Божій,—а зараз по Службі Божій священик полагодить справу.... Я радо приняв то предложення, бо думав собі, що трохи розірвуся після тих думок, що мучили мене. Крім того я був цікавий, що то таке Служба Божа і як священик її відправляє,—бо я вам згадував, що я не мав жадного поняття про релігію....Ви не можете представити собі мого здивування, коли підчас Служби Божої я пізнав, що мій сон тут справджується: над престолом був хрест з розпятим Ісусом Хрестом, а Ангели Божі скроплювали його кровю клячучий нарід....

По скінченій Службі Божій я пішов до закристії і розповів священикови це, що я вам щойно сказав. Священик відповів мені на мої питання і сумніви....мої переконання: бути соціялістом і вільнодумцем, розвіялися, зчезли як дим під подувом вітру....Я вернув до дому християнином-католиком в серцю.... Пізнійше мене обучено, охрещено і я приняв перше св. Причастя. Сам Епископ був при тій церомонії, бо тоді відвідував він цю церкву.. ..Від тоді я стараюся принимати св. Причастя можливо найчастіще. Я знаю, що принимання Тіла і Крови Господньої у св. Причастю скріпляє серед досвідчень цього життя, як було обявлено мені у моїм сні: ті, що навіть вже валилися під тягаром своїх хрестів, набирали нової сили і мужности, коли близько них впала каплина Господньої Крови; вони почувалися щасливими і спокійними.... О! Коби всі, мущини і невісти, хлопці і дівчата, всі, дорослі і діти, мали то саме переконання, що я маю тепер.

Наш парох має незадовго святкувати 15-ту річницю свого священства. В той день я наміряю пожертвувати йому найгарнійшу чашу, яку зможу купити, бо й так я сам один, близької родини не маю, проте тих трохи грошей, які маю, віддам на дарунок для нього. Дуже богато я йому завдячую. Тепер дякую Богу, що дав мені ласку, велику ласку пізнати віру в Христа Господа і що став я членом Його святої католицької Церкви!"

Розповівши мені про своє навернення, цей годинникар заспокоїв мою цікавість....Дійсно, незглибима є доброта Божа! — сказав я до себе.

———=0=———

Жиденя в огні

Один жидівський хлопчик ввійшов раз з іншими дітьми християнськими до церкви а коли побачив що приступають до престола і клякають в ряди, приступив і собі клякнув поміж ними і також дістав св. Причастя а по скінченні Богослуження вернув до дому. На питання тата свого, де він так довго бавився, відповів в своїй дитячій наївности, що був в церкві клякав разом з иншими дітьми і дістав тай зїв той кавальчик хліба (себто св. Причастя) що християни дістають від своїх священників. Його тато віруючий ізраеліт, впав у страшну злість, вхопив його в свої пазурі і в шаленім розпалі гніву з ненависти до Христа кинув його в розпалену піч де перетоплювалось шкло.

Мати того хлопчика, не знаючи що зним сталося, з гіркими сльозами бігала по місті та шукала і питала за своєю дитиною. Третього дня того безкорисного шукання, переходила попри ту гуту і як звичайно, кликала з розпуки своє хлопя по імені, в тім вона вчула з печі голос його: "Я тут мамо". Нещасна мати, що тільки сил мала, кинулась до тих дверей гути, виломила двері і побачила свою дитину в огні жаріючім. "Ах сину мій" закликала бідна мати — видобула його звідти, тай питає; "Якжеж то сталося, що ти в вогні цілий зістаєшся?" В тій самій дитячій простоті розповів синок мамі, що то якась пані часто приходила до нього і водою гасила ті полуміння жаріючі та кормила його голодного.

Такто Всемогучий Господь заступництвом Матери Божої зберіг жидівське хлопя хоч нехрещене, від вогню, ради свого Сина Ісуса Христа якого той хлопчик приняв у св. Причастю, а ми маєм один доказ більше на правдивість Євангельських слів: "Сіє єсть Тіло Моє — сія єсть Кров Моя."

———=0=———

ЖИТТЯ СВ. ҐЕРАРДА

Розділ IV

Покликання.

(Дальше)

———o———

Вже від самого початку, як лиш поселилися в Капозелє, Редемптористи перебігали дооколичні містечка та села, проповідали місії і сповідали. В короткім часі увесь нарід так полюбив цих проповідників Божого слова, що кожне село хотіло їх мати на коротний час, щоби лиш почути з їх уст Христову науку. Кудиб вони і не зайшли, то всюди знаходили опущений нарід, що жив далеко від Бога та віддавався усякого рода гріхам. Головно простий селянський нарід ображав Господа богохульством, проклонами та несправедливістю взглядом ближнього. Молоді місіонарі горнули люд громадами до Бога. Там, де передтим була незгода та ненависть, запанувала братня любов; там де передтим не було чути лиш проклони, там по місії співали побожні пісні, а Пресвяті Імена Ісуса і Марії вимолювано з пошаною та побожністю.

В квітні 1749 року, на прохання епископа та священства, выслав святий Альфонс пятьнайцятьох найлутших своїх місіонарів до Муро, щоби проповідати місію. На їх чолі був Отець Павло Кафаро, новий ігумен монастиря в Капозелє. Був це місіонар, що коли говорив, то наче вогнем сипав, так запалював слухачів до любови Бога. Люди не могли наслухатись коли він проповідав їм про муки Ісуса Христа, або про вічні правди. Сам Святий Альфонс казав, що коли Отець Павло проповідав про смерть, Суд або Пекло, то нарід трясся зі страху.

Можна собі уявити яка радість огорнула Ґерарда на вид так численних місіонарів-Редемптористів. Він так до них привязався що й не відходив від дому, в якім Отці замешкали. Услугував їм в чім лишень міг. Підчас місії постановив собі просити Отця Кафаро, щоби приняв його до свойого Згромадження на звичайного братчика. Однак з цею просьбою хотів зачекати аж до послідного дня місії.

В Італії був тоді звичай, підчас деяких духовних вправ, прилюдно бичуватися. Тому й Редемптористи за часів святого Альфонса, установили для народу, підчас місій, прилюдне бичування. В означений день сходяться всі до церкви на духовну науку як звичайно, але по проповіди з церкви виходять лиш самі женщини. Мужчини остаються, гасять світло, обнажують собі плечі та бють себе бичами, сплетеними із шнурів. Ґерард розуміється, був з

того рад, бо мав добру нагоду завдати собі прилюдно вмертвлення. Оказалось опісля що набрав більше, чим міг сподіватися. Ось як то було: Четвертого дня місії, по вечірній проповіди, остались в церкві самі мужчини. Проповідник промовив кілька ревних слів о бичованню Ісуса Христа, що тім усі почали бичуватися. Два збиточні хлопці умовились, стали собі побіч Ґерарда, один з одної а другий з другої сторони, та місто себе, почали його що сили бити. Вони знали його любов до бичування. Знали рівнож, що він їм нічого за це не скаже. І дійсно Ґерард був їм дуже вдячний, бо сам не чувся в силі себе бити як цього бажав, і був дуже радий, що вони прийшли йому в поміч .

Місія зближалася до кінця і Ґерард, хотяй ще ні зістав принятий до Згромадження, то однак готовився йти з місіонарами. На взір убого Христа, який нічого не посідав, хотів позбутися усього що мав, щоби так без нічого йти Його слідами. Щож він ще такого мав чого міг позбутися? Крім убрання, що мав на собі, посідав ще одну сорочку і дві парі спідного убрання. То був увесь його маєток, якого до тепер не роздав був ще убогим. Він уважав себе і з тим за богатого, тому подарував їх своєму приятелеві. Відтак представився перед Отцем Кафаро та просив о принятя до Згромадження. На велике своє здивованння стрінувся з відмовою. Як було його приняти такого худого, блідого та винищеного на силах?! Отець Кафаро уважав його за нездібного до праці, якої вимагаєсь від братів. Хоч як наш Ґерард не благав, як не молив, нічого не помогло.

Вістка, про його наміренння вступити в монастир, дійшла до уший його матері. Якщо Ґерард сподівався не мати з її сторони ніякого опору, щоби перевести цей сій намір в діло, то дуже помилився. Описати трудно, кілько тоді було в дома плачу, як лиш його мати й сестри почули, що він хоче опустити їх раз на все. Хоч як побожною невістю була Христина, то однак її на гадку не прийшло, що спротивляючись замірам Ґерарда, вона противиться Божій волі.

Від тої хвилі немав Ґерард ні хвилини спокою. Всі напосілися на нього, щоби за всяку ціну відвести його від цего. Так мати, як і сестри, пильно наглядали й слідили за ним.

—"Мій сину," говорила мати, "не завдавай нам такого болю, не роби мені на старість такої прикрости. Заклинаю тебе, не кидай нас. Остався з нами. Твоє слабе здоровля не видержить під тягаром монашого життя. Всюди, де лиш захочеш, зможеш служити Богові, — так в дома, як і в монастирі. Навіщок тобі йти від нас?" Такою мовою, думала мати, вибє Ґерардові з голови гадку вступити в монастир. Однак вона помилилася. Він все оставав

невзрушимо при своїм. На всі закиди відповідав, що Господь Бог туди його кличе і він мусить йти за Його покликом.

(Далі буде).

І вчений завстидався!

Один епископ обїзджав раз свою дієцезію. Підчас того зайшов в розмову з одним професором, котрий між іншим посміявся епископа, якто може бути щоби хліб і вино могло замінитись в тіло і кров? Чейже в Бога нема нічо неможливого — відповів епископ — Всемогучий може це чудо вчинити. Це зрештою дїється в природі. От приміром ти виріс так, що страви в тобі змінялися в тіло і кров твою.

Але чиж це можливе — закидав дальше вчений — щоби одно Тіло Ісуса Христа, було рівночасно у всіх-многих церквах? На це вистарчить нам ця правда, що Бог всьо може — сказав епископ, але щоби ви побачили що між вірою а розумом нема суперечности то пригадайте собі ось таке порівнання з природи. Глянете в зеркало то побачите тільки одну свою особу, а зібється то зеркало на дрібні кусні, тоді в кождім куснику побачите свою подобу. Або ось інший приклад. Я вимовляю тільки одно слово, а однак кождий з вас хочби як богато вас було довкола мене, вчує моє слово ціле-неподільне. Ану приятелю поясніть мені як це діється.

Завстиджений вчений Турок, бо ніяк не міг на це питання відповісти і мусів признати що, наша віра одна розумна бо між нею а розумом нема суперечностий.

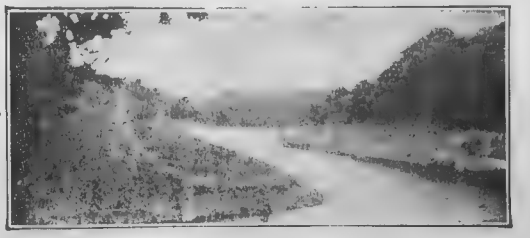

Католицьким Світом

В двацятьпятьлітний ювілей вступлення англійського короля, Юрія V на престіл, який відбудеться 6 Мая цего року, Святіший Отець вишле до Англії дипльоматичну місію.

В Онтерії померла, в половині Марта, цего року, девятнацятьлітна католицька дівчина, канадійсько-французького походження, яку всі, що її знали, уважають святою. В останніх днях свого життя вона зділала кілька чудесних уздоровлень. Між тими, що були чудесно уздоровлені за її посередництвом, є її дванацятьлітний стрієчний брат, Юрій Ґравель і один молодець з Ейлмер, Квебек, Андрій Пакет. Імя цеї дівчини є Марія Анна Ґравель.

25 Марта, цего року, Святіший Отець іменував **Преосв. А. Гінслея архіепископом Вестмінстер,** в Англії, яко наслідника помершого Кардинала Бурн. Новоіменований архіепископ є примасом Англії. Числить тепер сімдесять літ.

В Голяндії помітний є сильний рух за тим, щоб їхня держава мала засади чисто християнські, як це є тепер в Австрії. Ці засади є ті самі, які подав недавно тому Святіший Отець Пій XI у своїй енцикліці "Сорокового Року." Переведення такої радикальної реформи в державі малоб бути цілковитою загладою соціялізму. Свідомішні Голяндці бачуть, що соціялізм не приніс їм ніякого добробуту та що одиноким виходом з теперішнього неладу, який треба завдячувати соціялізмові, це цілковитий поворот до християнських засад в політиці й економії. Рухові цему веде перед Голяндська Католицька Партія.

В Лодзі окружний суддя засудив на гривну якогось Звєжховського за ошуканьство у грі в карти. По проголошенню вироку, оскаржений вхопив зі стола хрест, кинув ним об землю і розбив на кусні. Таке святокрадство неуйшло Божої кари. В короткім часі Звєжховський зістав спараліжований.

В Ювілейнім році — від Квітня, 1933 до Мая 1934 року — Святіший Отець Пій XI проголосив 1, 307 промов, переважно до паломників, які прибули до Риму з нагоди Ювілейного Року. Це значить пересічно чотири промові на день!!

Мешканці Нової Ґвінеї замордували місіонара, отця Морсгузера, зі Згромадження ОО. Вербістів. Від двох літ працював він поміж дикунами цего краю. Та нема що дивуватись дикунам, коли й в нашім народі ми маємо подібних "дикунів," як про це свідчить нещасне вбивство отця Дельфоржа в Йорктоні!

До Португальського Парляменту внесено проєкт закону, силою якого малиб бути заборонені в тім краю тайні організації, між іншими масони, бо такі тайні стоваришення є шкідливі державі, а добра жадного не приносять.

Проводирі протестантської церкви — United Church — заявляються за тим, щоб до свячень допускати не тільки мужчин, але й женщин.... На якій підставі вони опираються? Чи може на св. Письмі? Святий Апостол Павло виразно говорить; "Жінки в церквах нехай мовчать....бо неприлично жінці говорити в церкві" (I до Кор. гл. 14).

Нестало для православної церкви протекторату й зелізної руки московського царя, то й православна церква розпадається й розшарпують її на всі боки різні секти й безвірство. Бачимо ми це у нас в Канаді, де православні стоять на найнижчому ступні релігійности, який лиш може собі уявити. Бачимо те саме й на Волині, де тепер нараховують 12 ріжних сект, що то рекрутують своїх визнавців з поміж православних. Тут в Канаді православні, що по більшій части походять з Буковини, рідко де мають своїх священиків. "Наймають" собі наших галицьких апостатів — що ніколи в нас не були священиками — щоби правили в їхніх церквах. Це справдішний занепад.

В Північній Америці начисляють тепер 52, 513. 320 католиків, цебто 33% всего населення.

Який кінець буде православної жуківської церкви? Мабуть так закінчиться, як почалася! Ті, що з гордости покинули като-

лицьку церкву й пристали до жуківської, тепер в покорі переходять знова до католицької. Недавно тому один з таких, о. О. Пристай, писав у львівськім "Ділі," дня 28 Лютого цего року: "Походивши два місяці по так званій українській православній дієцезії, пізнавши членів української православної консисторії та деяких пан-отців тоїж дієцезії, переконався я, що мені з ними зовсім не по дорозі. Тому, замість брати на голову мітру українського православного епископа, ліпше заспівати собі знану пісоньку: "Не'піду братчики я з вами"! **І я так зробив.** Дієцезія, так як мені видалася, не має найменшої рації буття. У людий того покрою я не бачу найменшої ідеї: це говорячи американським способом—люди "бізнесу" з патріотичною вивіскою, удекорованою трираменним хрестом! Ціла та дієцезія довго не потягне. Там ще більший хаос, ніж я собі уявляв!" Так писав о. Пристай в Лютім. Від того часу покинув жуківську правосл. церкву також і о. Середа, а 17 Березня **о. Михайло Лисяк парох в Перт Амбой, разом зі своїми парохіянами покинув жуківців та перейшов до католицької церкви.** Ось його заява з того приводу: "Завзята, необдумана і не зріла боротьба яка свого часу розгорілась була проти нашої Української Греко-Католицької Церкви і Їх Преосвященства нашого Владики Константина, втягнули й мене у свій крутіж.

Поправді кажучи я не застановлявся над наслідками що їх зможе ця боротьба викликати і дався навманя втягнути до неї. Я свідомий того що мій поступок був злий і тепер його осуджую.

Знаю що я заподіяв безповоротну шкоду моїй рідній Церкві і Їх Ексцеленції Преосвященному Владиці. Моя совість це відчула і я мусів перейти нестерпну муку в моїй душі.

Для повного надолуження і щирого покаяння хочу із щирим жалем подати таку пересторогу всім Українцям, уродженим і вихованим в нашій Українській Греко-Католицькій Церкві:

1.— Зірвавши тому кілька місяців з так названим "українським православям," відкликую все те що колинебудь я сказав у церкві або поза нею противне догмам або канонам Греко-Католицької Церкви.

2.— Мені дуже жалко що з моєї причини могли деякі церковні громади й люди збаламутитись і через те зірвали з єдиною, святою, соборною Апостольською Церквою. Одначе вірю і сподіюся що з моїм наверненням всі ті громати церковні після зрілої розваги зрозуміють помилку, так як я її зрозумів і вернуться до свого давного стада.

3.— Також відкликую все те що я колинебудь сказав або зробив такого що могло-б нарушити авторитет Української Греко-Католицької Церковної Влади що її представляє український греко-католицький епископ, Ексцеленція Кир Константин Богачевський,

4.— Притім врочисто заявляю що я готовий виконати все чого Свята Христова Церква або її Зверхник від мене зажадає, для направи згіршення що я його спричинив своїм нерозважним поступком.

5.— Вкінці, навчений досвідом буду старатись через ціле моє остальне життя працювати на Христовій ниві для спасення душ українського народу в єдиній, святій соборній Апостольській Церкві.

Тепер кличу до Вас, Браття й Сестри, що розірвали єдність з Церквою Католицькою:

Пора схаменутись і вертатись до єдиної спасеної віри і направляти цей роздір!

Хай хто що хоче говорить, хай висплюється людська злоба як хоче, а правдива Христова Церква є одна, цебто та що її збудував Христос на скалі св. Петра і що її навіть "врата адові не одолїють."

Перт Амбой, Н. Дж., дня 15 березня, 1935.

о. Михайло Лисяк
український греко-католицький священик

———=0=———

⁂ ⁂

Виїмки з листу діякона Михайла Пилюха з Бельгії,
до Редакції "Голосу Спасителя"
(Продовження).

По другім "Святий Боже" архиєрей стоячи в царських вратах підносить руки в гору тримаючи в правій руці дикірій а в лівій ручний хрест і так звернений до вірних зводить очі до неба та сильним зворушаючим голосом співає: "Призри з небесе і виждь" ....Не можливо не бути зворушеним до глибини душі чуючи таку могутню і величну молитву. Підчас третього "Святий Боже" архиєрей перехрещуючи руки благословить хрестом і дикірієм на всі сторони світа.

Ось архиєрей сидить підчас апостола на горнім сідалищі. Це правдивий Христос — Цар: на його скрани чудова мітра - царська корона, чорна борода, що аж улискується і довге волосся мимоволі склонюють до пошани, вид блискучих архиєрейських риз підносять уяву аж ген-ген до небесних вижин, одним словом хоч клякай тай поклони бий. Ходіть ви генії-маляри і спробуйте змалювати велич архиєрейської процесії на Великім вході. Чиж це не сам Христос-Цар вселенної "іже Херувими й Серафими" вийшов нам на зустріч?

Глядиш на то і власним очам не хочеш вірити, що ти ще на сій долині сліз та горя находишся. Глядиш тай питаєш себе: Чи й справді це не сам наш Спаситель зійшов знеба за нас молитися, за

нас свою жертву, яку установив на Тайній Вечері, прийшов відновити?

По благословенні осіяльниками на всі чотири сторони світа зачинається свячення діяконів на священиків. Не одному що глядів і слухав мимоволі серце тріпалося зі зворушення а сльози з очий самі викрадалися начебто і вони рівнож забажали поглянути на ті таїнственні церемонії. Формулу "Божествення благодать" співає архиєрей повагом, голосно і особлившою мельодією. Кождий з нас це відчував, що св. Дух наче видимо сходив у душу того, що клячав перед престолом з руками зложеними на престолі навхрест та з приклоненою головою. Глядимо на те все а серце нам бється вискочити хоче а з очий сльози струмочками лються.

По свяченнях продовжалась Служба Божа вже з пятьма новосвященниками, котрі всі разом співали формулу освячення. По епіклєзі прийшла хвиля, котра ще більше розчулила наші чувства. Ось де архиєрей враз зі всіми священиками падає на коліна та, віддаючи поклін Найсв. Тайнам, досягає чолом аж до землі а за кілька хвиль знова всі священики зі святителем падуть на коліна і клячать з приклоненими головами через весь той час, що хор співає дуже зворушаючи "Отче наш."

Ах! який це гарний образ: довкола клячать священики з Преосвященим на переді, понад їхні голови блестить престіл наче весь затоплений в морі тремтячого світла, на престолі вложена дорогоцінними каміннями чаша з божественною Кровю і непорочним Тілом Господнім. В хвилі св. Причастя кожний новосвященик дістав від святителя св. частицю на свою долоню та в совокуплені, обступивши престіл довкола, всі відмовляли разом голосно "Вірую Господи" і запричащалися. Потім всі по черзі приступали і причащалися божественної Крови Господньої. Хотяй це було вже досить пізно, богато студентів (українців і бельгійців) і богато вірних (вальонців) причащалися потім також.

По Службі Божій — многоліствіє а посім Преосвящений звелів новосвященикам уділити благословення всім, що були в церкві. Пять молоденьких священиків стали рядом перед іконостасом а всі, почавши від Отців і братів, а потім і всі вірні, приступали по черзі до кождого священика і на колінах принимали благословення. Тієї річи ми не предбачили однак вона зробила таке враження на всіх мешканців Жерімонт, що люди—казали, що того ніколи не забудуть.

По полудні Преосвящений разом зі всіми (6) українськими священиками відспівали суплікацію а по ній хор студентів відспівав на 4 голоси "Не умолчим" Бортнянського. Слідуючого дня Преосвящений відіхав, однак зіставився в наших гадках і серцях. Промайнули ті гарні дні найщасливші і надорогоцінніші і в житті кождого священика та вони живуть у наших споминах, які не зітруться ніколи.

Вас певно дивуватиме — преподобний отче — якто ми могли дати собі раду з тим усім тут на чужині. Справді всьо то вимагало неякогобудь напруження зусиль. Пр. брат Гнатишин приготовляв хор, що складався з трох народностий, а я всім прочим. Позичив кілька комплєтів і постягав усього потрібного так, що нам нічого

не бракло і ми не переступили жадних приписів нашого величного обряду. Всьо це вимагало чимало праці — цеж діялося підчас горячих іспитів — однак я нічо не жалував щоби лише всьо гарно вдалося та щоби наші співбраття — новосвященики на ціле життя мали милі спомини про ті важні дні єрейських рукоположень. Навіть ту трудність, навчити чужинців наших трудних і скомпліковаиих рубрик, успішно вдалося перемогти.

Сього року слідуючі піддіякони мають дістати Тайну священства: Гнатишин Семен, Пилюх Михайло, Шавель Григорій, Перетятко Михайло та Юськів Іван. Пр. брата Формальчика не допустили до свячень бо був за молодий, бракувало йому ще півтора року і його закликали до Галичини, де він тепер є професором у Львові в нашім ювенаті (гайскул) та очікує своїх свячень. У нашій парохії — як бачите — духовенства не бракує: пять єреїв, пять діяконів а решта вірні тай то богослови: як би ви їх мали в себе, то булоб кому по кольоніях по тих піскових та корчових преріях вганяти.

Впреп. От. Провінціял були тут і говорили з нами про Канаду про Йорктон і непомітно довідувалися, чи хто з нас не хотівби туди піти. Деякі наші несміло і непевно підсміхалися. Сказали нам що сього року двох отців мусить виїхати до Йорктону, може один з наших пятьох нових а другий зі Львова (Збоїск) тоді, як наші молоді відійдуть до Галичини і займуть свої місці. Тепер зрештою й Галичина дуже потребує професорів до ювенату а від сього року і до студендату, якого вже отворено в Голоску (під Львовом) через те, що ніяк не могли дістати пашпортів на виїзд до Бельгії на студії. Та Боже Провидіння якось зарядить.

Мабуть вас не мало здивувала несподівана смерть нашого професора Пр. О. Кремера, котра вкрила смутком цілу провінцію і її віцепровінції. Лежав він у шпиталі в Льованії і мимо старань найліпших лікарів — спеціялістів, та мимо всіляких операцій його не вдалося уратувати. З початку якийсь чирак виступив йому на колінії а з того закаження крови. Один лікар радив відрубати ногу та інші на це не згодились. Кілька тижнів перед смертю наш дорогий професор страшно терпів. Часто тратив притомність та в горячці говорив цілий час ріжними мовами на фільозофічні теми. Часом викладав трактати, коментував св. Тому або студентам конференції давав. Ті говорення мучили його, однак ніхто не міг знайти способу стримати його від говорення. Лиш деколи приходив до свідомости і пізнавав професорів, що приходили його відвідати, та розпитував їх про ріжні праці на університеті і т.д. Коли дали йому послідні св. Тайни, о. директор Веркутер сказав йому: "Ви будете вмирати, отче," а він відповів: "Так! най діється воля Божа." На тиждень перед смертю він почорнів, по цілім тілі потворились чиряки, внутренности почали розкладатись а він серед тих гірких мук лежав спокійно зі затисненими зубами. Три добі перед смертю повтаряв безнастанно по англійськи "все то саме." До нього кричали і заговорювали його ріжними мовами але нічо не помогало. За весь час своєї слабости підчас горячки він мав немовби означені дні до мов! По черзі йшла латина, французьке, англійське, флямандське, німецьке і т.д. всіми тими мовами говорив

про свій улюблений предмет, фільозофію. Лишив по собі богато дорогоцінних рукописів. Деякі його твори вже були друковані за його життя, інші тепер вийдуть (Пр. "Критика" і "Моральна фільозофія")

Не знаємо що дальше буде з нашою парохією бо Українці поволи звідси виїзджають, покінчивши студії а нові не приходять бо, як знаєте, звідти їх не пускають. Покищо, маємо ту приємність що в неділі і свята по свому співаємо Служби Божі і Вечірні. Нині вечером даємо представлення та — на жаль — не можемо Вас запросити бо....трохи за далеко а Ваш Ліндберґ таких скорих літаків ще не змайстрував.....

——=0=——

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

—Як ся маєш, маленька? Як ти називаєшся?

—Мене кличуть бейбі!.... Але я знаю як ти називаєшся!

—Як?

—Холєра!

—Ні, дитинко! Я називаюся Никола Дріт.

—Аво, мама казали до тата: "вечєра буде, аж та холєра піде до дому".....

—За що ви сиділи в тюрмі, добрий чоловіче?

—За то, що їхав автом за поволи.

—Ви хочете сказати, за скоро....

—Ні, за поволи .... Властитель дігнав мене.

—Знаєш, приятелю, маю катар в голові.

—Ліпше мати щось, як нічого!

Не має часу.

Тоні Ціпґаро дістав Канадийські Папери. Суддя питає його, чи знає він, як зветься премієр Канади. Тоні відповідає, що знає. "А чи не мігби ти бути премієром Канади?" — питає знова суддя.

"О, — відповідає з усміхом Тоні, — чомуби ні, але я не маю часу тим забавлятися, бо я мушу банени продавати!" —

Дяк співав на хорах, не так гарно як голосно, аж серед церкви розплакалася бабуня. Дяк думав що бабуня зворушилася його гарним співом, тому приступив до неї, тай питає: "А чому ви бабусю так плачите?"

"Плачу — каже бабуся — бо ваш голос нагадав мені мою коровичку. що недавно згибла тай мене всиротила!"

На лутший хліб і печива
уживайте

Robin Hood
FLOUR

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.
1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади
єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Canora, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневик виходить в

Едмонтоні. Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2, Число 8. Червень, 1935

За позволенням духовних властий

Ваші Приятелі Любилиб Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ

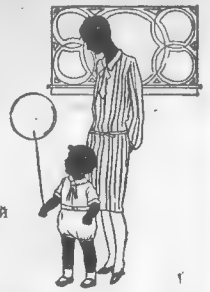

Позвольте Нам Зняти Її

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK
Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler

ДЕНТИСТ

Екс-Рей і Газові Прилади

Ручимо за Вдоволення

Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

The 'CO-OP' is the FARMER'S CREAMERY

КУПУЄМО

ЯЙЦЯ Платимо Найвищі Ціни **СМЕТАНУ**
Відсилайте все до нас для
ЛІПШИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

ПРОДАЄМО

"VELVET ICE CREAM"
Незабудьте Купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

SASKATCHEWAN CO-OPERATIVE CREAMERIES
YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя
в Йорктоні, Саск.

• •

THE REDEEMER'S VOICE
A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.
Subscription per year: Canada, $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice
CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

Адреса Отців Місіонарів є:
THE UKRAINIAN MISSION
ONTARIO AVE., YORKTON, SASK.

Перегляд

Голос Спасителя — Хліб Життя — Що Каже Засіяна Фарма? Сара - Прообраз Марії — Місія Серед Недовірків — Перше Причастя у Вязниці — Українці Мученики — Життя св. Ґерарда — Нова Українська Твердиня в Галичині — Питання і Відповіди — Католицьким Світом — Лист Кард. Сінчера — — Веселий Кутик —

КАЛЄНДАР НА ЧЕРВЕНЬ

1.—С. Патрикія сщм.
2.—Н. 5. Сліпор. Талалея мч.
3.—П. †Константина і Єлени
4.—В. Василія мч.
5.—С. Михаїла прп.
6.—Ч. **Вознесення Господне**
7.—П. †Трете найд. г. І. Хрест.
8.—С. Харпа ап.
9.—Н. 6. **Св. Отців.** Терап.
10.—П. Никити еп.
11.—В. Теодозії прмч.
12.—С. Ісаакія прп.
13.—Ч. Єрмія ап. і Єрмія мч.
14.—С. **Червень.** Юстина мч.
15.—С. **Зауп. Суб.** Никифора
16.—Н. **Сошестіє св. Духа**
17.—П. **Пресв. Тройці.** Митроф.
18.—В. Дородея свщ.
19.—С. Висаріона і Іляріона пр.
20.—Ч. Теода свщ.
21.—П. Теодора Страт.
22.—С. Кирила св.
23.—Н. 1. **по С. Всіх Святих**
24.—П. †Вартоломея і Варн. ап
25.—В. Онуфрія Вел. прп.
26.—С. Акилини мч., Трифілія
27.—Ч. **Пресв. Евхаристії (н.н).**
28.—П. Амоса пр. Єрон. Уч. Ц.
29.—С. Тихона еп.
30.—Н. 2. **по С.** Мануїла мч.

УСТАВ НА ЧЕРВЕНЬ

2.—Нед. Сліпоуродженого:— Гл. 5. єв. утр. 8. На літ. ап. з. 28; єв. Йоана з. 34.

6.—Чет. Вознесення Господне:— Всеночне. Єв. утр. Марка з. 71. На літ. апостол з. 1; єв. Луки з. 114.

9.—Нед. Святих Отців:—Гл. 6. Єв. утр. 10. На літ. ап. з.44; єв. Йоана з. 56.

16.—Нед. Сошествіє святого Духа:—Всеночне. На утр. єв. Йоана з. 65. На літ. "Єлице." Ап. з. 3; єв. Йоана з. 27.

17.—Пон. Пресвятої Тройці:— На літ. ап. з. 229 і 197; єв. Матея з. 75 і 116.

23.—Нед. 1 по Сош. Всіх Святих:—Гл. 8. Єв. утр. 1. На літ. Ап. з. 330; єв. Матея з. 38.

27.—Четв. Пресвятої Евхаристії. (на неділлю).

30.—Нед. 2 по Сош. Празник Пресв. Евхаристії:— Всеночне. На утр. всеноч. празника, а служба неділлі опускається. Єв. Йоана з. 24. На літ. всьо празника. Ап. з. 149; єв. Йоана з. 25.

Загальниця від 16 до 23 червня. 24-го зачинається Петрівка.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник, видають Місіонарі Чина Найсвятіщого Ізбавителя.

Рік 2, Число 8 | Лист за Червень | 1935

Голос Спасителя

Дороґенька душе! Переконайся наперід про це, що Я зовсім не потребую тебе. Я є однаково щасливий і богатий і могучий так з тобою як і без тебе. Та всеж таки Я тебе дуже люблю і власне тому Я дуже бажаю твоєї любови так, начебто все Моє щастя зависіло тільки від твоєї любови. Про се так міцно був переконаний праведний Йов що з того здивування він кликав: "Чимжеж є чоловік - мій Боже - що Ти зволив його так цінити і так дуже любити?"

Чи не застановляє тебе — дорога душе — це, що сам Бог бажає і так усильно просить любови в такого земного хробака яким є чоловік? Це вже булоб великим добродійством, великою ласкою, якби Я тільки позволив тобі Мене любити. Колиб підданий сказав свому князеви чи королеви: "Мій пане, я люблю тебе" то такого слугу уважалиби зухвальцем. Та що вже то казати якби король до свого слуги ось так промовив: "Я хочу, щоб ти мене любив." Я, твій Ісус і Цар неба, бажаю — жадаю безнастанно, щоб ти Мене любив. Безнастанно, повторяю тобі цю першу й найважнішу заповідь: "Люби Господа Твого Бога цілим серцем твоїм." А коли якась душа заглушена гамором цього світа тай шумом своїх власних пристрастий не слухає Мого голосу, тоді Я стаю коло дверий її серця та все стукаю і кличу: "Люба душе відчини Мені твоє серце, люби Мене Господа Бога твого." Ти навіть не можеж собі уявити, якою для Мене радістю є це, коли

душа відзиваєсь на Мій голос і шепче до Мене у своїм серці у відповідь: "Мій Ісусе, мій Боже, я люблю Тебе."

Хто любить, бажає щоб і його любили: серце шукає серця а любов викликає любов. Томуто й каже св. Вернард, що Бог любить людий на то, щоб і вони Його любили: Вже в Старім Завіті сказав Бог до Жидів: "І чогожто Господь Бог очікує від вас як не того, щоб Його боялися і любили." В святому Євангелію Я вже сказав, що Я є тим добрим Пастирем, котрий знайшовши загублену овечку запросив усіх своїх приятелів, щоб з ними разом тішилися нею. Я є також і тим добрим татом, котрий побачивши коло своїх ніг свого марнотравного сина, що повернув до нього назад, не тільки що простив йому але й обнимав його та ще цілував. Хто отже не любить Мене є засуджений на вічну смерть а, хто пробуває в любови пробував в Бозі і Бог перебуває в нім."

Голос Душі

Мій найсолодший Спасителю. Ти приказуєш мені Тебе любити і Ти грозиш пеклом тому, хто посьмівби Тебе не любити. Алеж, скажи мені, яке може бути страшніше пекло від того, коли Тебе не любити? Боже мій! якби прокляті в пеклі серед того жостокого полуміння могли Тебе любити, тоді то пекло сталоб для них раєм: і навпаки, колиб блаженні в небі не могли Тебе любити, то це небо булоб для них пеклом. Так учить мене св. Августин і я знаю — мій Боже — що моїми безчисленними гріхами я заслужив собі на пекло, де через цілу вічність не можна Тебе любити.

Алеж мій Господи! від нині я цілим серцем бажаю Тебе любити і тільки Тебе одного. Дай мені силу осягнути це святе бажання і дай мені тоту ласку, щоб від нині я безнастанно повторяв зі щирого серця: "Мій Ісусе, люблю Тебе, люблю Тебе. Забудь добрий Ісусе всі тоті зневаги, якими я Тебе до тепер ображав. Я вже того ніколи не зроблю і ніколи Тебе не покину.

Мій любий Спасителю! Твої заслуги — ось це моя надія. Позволь мені Господи любити Тебе аж до смерти і у вічности.

Пречиста Діво поможи мені! моли Ісуса, Твого Сина, за мною.

ХЛІБ ЖИТТЯ

"Я хліб життя .... Це хліб що сходить з неба." (Йоан 6, 48).

Ісус наситив пять тисяч людий пятьма хлібами. Нарід, бачучи це велике чудо, хотів Його проголосити своїм царем, та Ісус на це не позволив, але скрився. Та при найблищій нагоді Він дав йому науку, що це велике чудо мало означати. "Істино, істино кажу вам: шукаєте мене не тому, що бачили чуда, але тому що їли хліб і наситилися....Я хліб життя. Ваші вітці їли манну у пустині і повмирали .... Я хліб живий, що зійшов з неба, щоб і не вмер той, хто його їсть ....Моє тіло є правдивий корм, а Моя кров це правдивий напій."

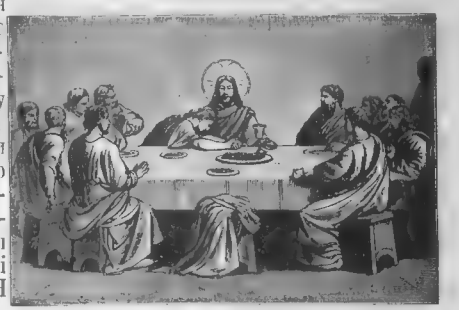

Щоби нас відкупити, Ісус приняв людське тіло, а відтак це саме тіло приніс за нас в жертву на хресті. Після жидівського закону цей, що хотів користати вповні з жертви, мусів її споживати. Тому то щоби й ми могли вповні скорпстати зі спасенних наслідків Безкровної Жертви Христової, Ісус дає нам себе в поживу і напій. Він дає нам Своє власне Тіло і Свою власну Кров під видами хліба і вина. **"Я є хліб живий, що зійшов з неба."** ...

Коли так Ісус торжественно заявив, що Його Тіло і Кров це правдива пожива наша і напій, Він дальше каже: **"Хто їсть моє Тіло і пє Мою Кров, перебуває в Мені, а Я в нім...житиме по віки."**

Через св. Причастя, через приняття Тіла і Крови Христової ми лучимося з Ним на віки, бо св. Причастя є для нас запорукою вічного життя. Тіло Христа Спасителя, Тіло, котре терпіло муки, поранене, прибите до хреста стає одним з нашим смертним тілом і запевнює йому вічне життя.

Тому цінимо понад всьо цей скарб над всі скарби. Ідімо часто відвідувати Ісуса утаєного в Пресвятій Тайні Евхаристії. Принимаймо Його гідно до свойого серця у св. Причастю, як найсвятіше, а Він буде запорукою нашого вічного життя.

Що каже засіяна фарма?

—=o=—

Куди не поїдеш, де не оглянешся, всюди тепер кипить праця на полі. Одні вже засіяли свої фарми, другі ще тільки орють та обсівають. Нелегка се робота. Часом дує зимний вітер, іноді сонце припікає а понад то всьо порохи горло забивають, дихати не дають. Всеж таки кождий фармар на то не зважає а фарми обсіває в надії, що — як каже — Бог уродить і буде мати гарні-обильні жнива. Так справді працювати мусимо ми всі. Вже Адама поставив Господь в раю, щоб він його пильнував та управляв — "Щож дає поле лінивого — каже св. Письмо — я йшов та воно було повне будяків".

Однак є ще й інше поле, тисячі разів урожайніще від землі; поле, що дає плоди - овочі праці не тільки для життя земського але й для вічного. Це є **поле наших душ.** Кождий чоловік повинен управляти поле своєї безсмертної душі та поле душ йому повірених.

Ось це є наша перша й найважніща задача. Всі інші наші заняття в порівнанні з цею є тільки дитячими забавками. А цю працю мусимо виповняти кождого дня без уговку і вона нам удасться тай принесе добрі жнива, коли ми нею так само пильно займаємося як і нашою фармою на провесні.

На жаль многі цю працю найважніщу занедбують. Кождий фармар роздумує над тим якбито зі своєї землі витягнути якнайбільшу користь але не богато є таких, що стараються про те аби їхня душа дала великий дохід і мала обильні жнива в небі. А чи всі родичі стараються о душі їм повірені, себто о душі їхніх дітий? Ах яка відвідчальність твоя тату — мамо!

Щоб мати гарні жнива треба дати навозу, орати, сіяти, волочити, полоти а в потребі й поливати. Ось, брате мій, се треба робити на полі твоєї душі і других повірених твоїй опіці. А чому так? Гріх первородний зіставив у твоїй душі зародки грішних пожадливостий. Вкінці твої особисті блуди розвинулися і запустили в тобі коріння, звідки виростають погані будяки. Твої діти народилися з такими самими наклонами, що і ти їх маєш. Отже мусим рішучо їх **викорінювати,** себто вирівати з корінням пусте зілля, гордости, захланности, ненависти і т.д.....так, як порядна господиня виполює свої грядки.

Орати-волочити треба рівнож, щоб змякшити землю на то, аби вона приняла насіння а твердий терен душі змякшується щирим жалем, постом та іншою покутою. Як бридимось тим навозом, котрий причиняється до урожайности землі, так ще більше ми повинні мерзитися і ненавидіти свої минувші гріхи а та свідомість, що ми ними нераз доброго Господа образили, нехай поможе нам пізнати нашу нужденність, упокорятися, недовіряти собі, дякувати Богу, що схотів чекати на наше навернення а не карав нас сейчас по нашім упадку в гріх. Просім о ласку спокутування наших провин, о ласку витревання без гріха і направляймо страчений час.

Поливати мусимо часто і обильно поле нашої душі бо в посуху нічо не вродиться, як це вже переконалися фармарі в полудневій Канаді, колишні багатирі а тепер реліфники. Треба добре і часто молитися та зчаста приступати до святих Тайн і тим стягати дощ ласк на поля душ.

Щоб мати гарні жнива ,треба сіяти в землю добре насіння. Каже наша приповідка, що хто сіє вітер той збере бурю, а хто сіє бурян той збере хопту. Фармар це знає, з досвіду, зерно нездорове дасть слабий або й ніякий урожай. Брате мій! бери здорове зерно також і на поле душі. Положи в свою душу і в душі твоїх дітий зерно найліпше а ним є Слово Боже. Це сам Христос каже в св. Єван.: "А насінням є слово Боже."

З проповіди Євангелія знаємо науку Христа і як маємо по християньски жити. Якщо ми знаємо тільки то, що каже світ то й будемо жити так, як каже грішний зіпсутий світ і стратимо ті чудові вічні жнива. Давби Бог, щоб твоя душа — брате мій — не була тим безплідним пустим полем, що видає лиш бадилля й будяки, себто гріхи й вічне прокляття. Твори добрі діла — діла спасення.

Щоб добре засіяна фарма дала гарні жнива то до пильної праці і здорового насіння треба ще догідного часу, дощу а й сонця також. Знищити надії фармара на врожай може мороз, як це часто в Канаді буває, або посуха, чи пізний дощ, котрий відсуне жнива на пізніше а тимчасом зерно висиплеться, або зросте на пні, або ржа кинеться, чи саранча зїсть. Багато збіжа нищать сусліки, дикі кури, чужа худоба несовісного сусіда а вже найгірше та вівсюга.

Як засіяна фарма потребує уливного дощу і теплого сонця так і душа без помочі Бога рішучо нич не вдіє. Треба безнастанно о цю поміч просити. Треба стерегти свою душу від усього того, що може перешкодити, чи знищити жниво добрих

діл. Докладай всіх зусиль, щоб захоронити душу від гріха, котрий є тим, чим мороз для недостілого збіжа. Треба оминати навіть гріх повседневний, котрий, як ті птахи, чи ґофрики, робить шкоди. Треба боятися всього того, що провадить до гріха так, як того лайдака, що заганяє худобу в чуже збіже. Як фарму зі збіжем стережеш брате мій, від шкідників, так ще пильніше стережи душу від згіршень світа, від злого товариства непевних часописів та інших небезпек. Одним словом дбаймо про свою душу хоч стільки, що порядний фармар про свої фарми, в надії на багаті вічні жнива в небі....

———=o=———

Сара — Прообраз Марії

———o———

Марія — Наша Сестра

"Авраам спустився до Єгипту на пробування таменьки трохи бо велика була голоднеча в тій землі, з котрої він вийшов. Як наближався до входу в Єгипет, сказав він до Сари, своєї жени: Знаю, що ти є гарна. От як Єгиптяни тебе побачуть так і скажуть: се жінка його тай убють мене а тебе возьмуть собі. Скажи їм, прошу тебе, що ти мені сестра" (а се не буде брехнею бож ти є з тої самої крови що й я) ....Бит. 12-10 і т.д.

Отже Марія підносить нашу низькість тим, що Вона є нашою сестрою: "Скажи, прошу Тебе, що Ти є моєю сестрою" щоб сі люди добре зі мною обходилися та щоб зі згляду на Тебе і задля Тебе дарували мені життя. Дальше Авраам сказав до Сари ще таке: "А я скажу у всіх краях, куди я піду, що я є твоїм братом."

Маріє! Ти є нашою сестрою бо і ми походимо від Адама й Еви. Але Ти є також сестрою й Обручницею Бога як і Сара була сестрою та обручницею Авраама. Ти є сестрою Христа бож і Він сказав: "Хто чинить волю мого Вітця небесного той є мені матірю і сестрою." Ти є сестрою Патріярхів і Пророків, котрі кажуть про Тебе таке: "Наша сестра є малою...." Малою бо покорою Твоєї душі, Ти Маріє, була малою у власних очах тай ще тому, що Ти зберігла невинність, непорочну чистість новонародженої дитини. Ти є сестрою народу християнського Твоєю природою і це для нас є найбільшою славою, коби тільки ми вміли ліпше над цим роздумати.

Марія — наша сестра є Царицею Ангелів і людий. Вона є сестра і обручниця Предвічного Вітця, Мати Сина Божого і улюблена Духом Святим, Цариця небесної вітчини, де Вона посідає власть ніким неограничену і може запровадити туди, кого їй сподобається. Вона дістає від самого Бога всьо то, чого лиш забажає.

Маріє! Ти є нашою сестрою, котру ми повинні любити бо і Ти нас любиш. Ти наша сестра, котрої святість, ласкавість, чистота служить не тільки Тобі самій але і нам усім, якими миб не були. Ти, Маріє, є сестрою Ангелів, Твоїми незрівнаними заслугами, Твоїм Дівництвом, любовю, покорою, ненарушимістю. Ангели говорили про Тебе так само як і Патріярхи та Пророки: "Що ми вчинимо нашій сестрі, що вона така маленька" Ти є сестрою самого Бога бо Твоє життя подібне до Його Божого життя; однак Ти є рівночасно сестрою і нашого убожества, нашої низькости. Спадщина Бога є Твоєю а однак є малою через Твою покору, Твоє становище в світі.

Ти є нашою сестрою бо так як і ми належиш до людського роду; однак Ти є і сестрою Бога Предвічного Вітця, Сина і Святого Духа. Ти є нашою сестрою а Твоїм Обручником є Цар неба й землі.

Отже справедливо ставлять Сару в ряди пророкуючих Марію і ми можемо звертатись до Пречистої Діви отсими словами одного великого святого, котрі він взяв зі св. Письма: "Ти, Маріє, є також нашою Сарою і Ти також скажи, що Ти є нашою сестрою, щоб за Твоїм заступництвом ми не погибли а жили з тобою в небі на віки.

Марія — Мати радости

"Відвідав Господь Сару так, як обіцяв і сотворив їй так, як говорив. Вона зачала і зродила Сина в своїй старости в часі, в котрім Бог йому заповів. Авраам дав своєму синови, котрого йому вродила Сара, імя Ісаак. Сказала тоді Сара: "Господь сотворив мені радість; хтонебудь довідається про це, тішитисьме враз зі мною." (Битія 21-1)

Марія є Матірю радости та потіхи. Господь відвідав Сару котрої імя значить "княгиня" і сповнив свою обітницю. Господь відвідав також і Марію та сповнив своє слово вже дане через св. пророків: "І в старости породила сина." Христос народився вже в скрайнім часі. Авраам дав своєму синові імя Ісаак, котре значить радість бо при різдві Ісуса Христа Ангели тай пастушки тішилися.

Сара — прообраз Марії сказала "Бог дав мені чим радіти" а Ева дала причину до стонів і сліз. Хтонебудь довідається про Мене, грішник чи праведник, чи Ангел Божий, радітиме враз зі мною бо Я почала Того, що є радістю для Ангелів, ласкою для праведних а прощенням для грішників. Як Ева зявилась при колисці людства так і Сара при колисці вибраного народу. Сара є прообразом Марії, котра дала світу Ісаака правдивого бо Ісуса, в котрім всі роди-покоління були благословенні. І справді Ісаак був точним прообразом Христа. Як він, так також і Ісус був улюбленим у свого Вітця. Мимо Своєї невинности Він був засудженим на смерть. Він Сам ніс дерево Своєї жертви на гору Голгофту. Потім зійшов з неї повний життя та богатий в благословенства і запевнив собі безчисленне потомство (християн).

Марію ще порівнують зі Сарою по причині її пречудної краси і тої радости, яку мала при народженні Ісуса. Вонаж названа нашою Матірю так як Сара була матірю Ізраїлітів, як це сказав Ісай: "Згадайте собі Авраама вашого вітця тай Сару котрій завдячуєте своє життя." Є ще й інші риси-подібности тай не менше гідні уваги. Сара, як і потім Марія, стала матірю на обітницю Ангела і на підставі чуда. Св. Іван Золотоуст завважує, що обручниця Авраама і інші женщини Старого Завіта дістали гідність матірности тільки тому, щоб бути прообразом Пр. Діви Марії.

Марія є матірю радости і потіхи бо Вона почала правдивого Ісаака, що приніс щастя світові. Повнота ласк прийшла Їй враз із материнством. Вона є Матірю і правдивою Дівою бож нема ані плями в Ній. Вона є Матірю вічного світла котре в небі вічно освічує безчисленні ряди Ангелів: — Матірю світла непонятного, котре Херувими й Серафими безупинно оглядають тай не можуть від Неї очий своїх відвернути. — Матірю світла, котре піднеслось понад світом на то, щоб світ пізнав Пресв. Тройцю і, щоб увірвавши, дійшов до спасення. Марія се Мати нашого Спасителя, Мати нашого доброго Господа і всещедрого. Вона є Матірю гарної любови, котру вихваляють і почитають всі народи християнські. Вона є Матірю нашої віри, надії та вічної радости, котру нам приготовляє. Вона є нашою Матірю, що нас зродила, бо породила Того, котрий не стидається називати нас Своїми братьми як це вже і Псальмоспівець заповів: "Імя Твоє дам знати браттям своїм".

Місія серед недовірків

о. Волод. Породко.

В Берестівці велике свято. Зачалася місія. Вже від двох років ходила про неї чутка по селі. Одні хотіли її, другі ні, а всі сподівалися чогось нового, незвичайного. Чотири місяці отець парох пригадував людям на кожній Службі Божій і вечірні, що приїдуть отці місіонарі. Роздав навіть якісь друковані молитовки між побожніших парохіян, щоб молилися за добрий успіх місії. Три тижні збиралися дівчата й молодиці по хатах, співали побожні пісні та робили ріжнобарвні квітки-рожі, що мали прикрашувати престоли, образи і тріюмфальні брами. А від кількох днів, то вже майже не виходили з церкви: Від ранка до пізного вечера прятали, замітали, мили підлогу, плели вінці, пристроювали що і де могли. В селі тільки й бесіди було що про місію. Всі нетерпеливо вижидали заповідженого приїзду небувалих гостий, числили дні й години.

І вкінці діждалися. Прийшла ця довго вижидана субота, 15. червня. Хлопці-луговики попригоняли коні з пасовиска, закосичили їх та й осідлали чим хто мав, хто сідлом, позиченим у посесора, хто коцом, хто веретою, вбрали на себе жовто-блакитні ленти й виїхали численною бандерією на залізничу стацію.

Тимчасом Берестівчане збираються на горбку біля церкви, виглядаючи їх повороту. Село немов вимерло. Все, що живе, спішить під цвинтар, витати "місіонів."

Минає одна година, друга, третя в напруженому вижиданні. Дехто починає вже непокоїтись:

— Може потяг спізнився....А може якась перешкода сталася в дорозі.

Виринають одні за одними ріжні здогади. Аж тут хтось крикнув із товпи:

— Вже їдуть!

Всі очі звернулися на дорогу, що білою лентою стелилася попід лісом.

І дійсно, серед хмари пороху показалися чорні баранкові шапки й жовто-блакитні прапорці юнаків.

— Козаки, козаки! закричали радісно малі хлопчики й дівчатка та плещучи в долоні побігли на стрічу бандерії.

Товпою заволоділо небувале одушевлення. Всі заметушилися. Дівчата в гарних вишиваних строях вхопили хоругви й процесійні

образи та скорим кроком рушили до тріюмфальної брами, що прибрана розкішно в зелень, цвіти і прапори, виблискувалися в останніх промінних заходячого сонця великим золотим написом: "Місія" На дзвінниці заграли всі дзвони, заглушуючи радісні оклики дітвори і старших.

Бандерія вже цілком наблизилася. Вже чути виразно тупіт кінських копит....Вже навіть можна пізнати лиця їздів.

Попереду на білім коні, в зеленім жупані та червоних широких шараварах іде поважно отаман. За ним, на добірних закосичених конях, в синіх жупанах поступає трійками доброї пів сотні козаків.

— Алеж то гарне! То чудове! кличуть захоплені жінки і дівчата.

— Де вони дістали стільки жупанів? А ці сідла, ці стремена, упряж? Хто їм усе те визичив? — допитуються зацікавлені господарі.

— Мамо, мамо, дивіться! Кричить дітвора, показуючи руками. — Там їде Василь....а зараз за ним Івась.... а там на тім чорнім кони Юрко.... Алеж бо й коней....коней!

Матері — господині глядять ясніючими від щастя очима на струмкі постаті своїх молодих синів, що в чепурних рядах переїздять попри них.

— Мамо, мамо! кричить якийсь малий, що вліз на дерево — Я все видзу місіонів!

І дійсно надіхав великий віз, прибраний гарно зеленою й килимами, тягнений парою найкращих чорних коней.... а на ним.. так довго вижидані гості місіонарі.

Було їх два: Один вже старий трохи сивий, другий молодий ще, білявий в окулярах. З під запорошеної нагортки видно було їх монаші ряси з білими ковнірцями. Оба виглядали умучені дорогою, але вдоволені й веселі — усміхнені.. Витали ввічливо всіх кого здибали по дорозі.

Як тільки наблизилися до цвинтарного горба, ціла громада поздоровила їх голосним: "Слава Ісусу Христу"! клонячи свої голови немов колосся під подувом вітру.

— Слава на віки! відповіли місіонарі, відклонюючись на право й ліво та дякуючи за привіт.

Бандерія підіхала аж до вітальної брами й уставилась у два ряди. Отаман дав знак і всі шапки піднялися в гору, а потрійне гримке "Слава" понеслося по цілому селі та відбилося відгомоном об камяні скелі за рікою.

Місіонарі зсіли з воза, наложили на себе місійні хрести та з процесією, що ждала на них при брамі, підійшли до церкви. Тут привітав їх отець парох і вручив їм церковні ключі. По короткім

молебні старший місіонар вступив на проповідницю й промовив до людий, дякуючи їм за щирий привіт та заохочуючи користати з місії. Люди обступили проповідницю, впялили свої очі в бесідника та прямо ликали кожне його слово, що одно по однім, немов огненні стріли вбивалися в їхні серця. Неодин тільки з цікавости прибіг був подивитися на параду й послухати як говоритиме "місіон," — та тут прикований його палким словом сказав собі: — Мушу, конче мушу скористати з місії. Таких наук я ще ніколи не чув тай мамуть ніколи в житті вже не почую.

А людий що так говорили, з кожним днем було більше й більше. Немов та зібрана ріка, що за кожним новим доплівом що-раз дуже зростає, підноситься, так росла з кожним днем товпа слухачів місійних наук. Неодин бувало тільки на Різдво та й на Великдень заглядав до Божого дому, а тепер на місії бачили його щодня на всіх науках і рано і в полудне і ввечері. А як зачали оо. місіонарі сповідати, то йшли до сповіди й такі, що — як казали люди — сповідалися ще тоді як вінчалися.

Таяли під впливом Божого слова закаменілі грішні серця та замерзла груда під лучами теплого сонця. Люди мирилися зо своїми довголітніми ворогами, зачинали говорити до тих, що з ними по три й по чотири роки вже не розмовляли. Богато було таких, що каючись віддавали чуже загарбане добро. Декому вернулася лопата чи сокира, що перед роком була ще пропала, дехто знайшов рано на своїм подвірю під плотом кілька снопів жита, ячменю чи пів мішка пшениці, що зникла йому була зо шпихліра. Не в одній хаті, де перед місією було правдиве пекло, тепер настав тихий, мирний рай.

Та не всі ще навернулися до Господа Бога. Кожного вечера як люди вертали спокійно з церкви домів, на горішнім кінці села починалися голосні парубоцькі крики й вівкання, що тягнулися до пізної ночі. Це мав бути ніби спів та він радше подобав на якийсь дикий вереск підпитих рекрутів.

— То каменярі верещать, не дають людям спокою! — жалувалися старші господарі.

— Ах ті крикуни, горлаї! — нарікали жінки. — Не пішлоб те дрантя спати, щоб завтра раненько на час поспішити до церкви на науку, а то волочиться по ночах одно з другим та й потім вилягається до полудня!

— Та де їм на науку хочеться йти, — додали молодші господині. — Там між ними є такі безбожники, що навіть і в Бога не вірять!

— Так, так. Правду кажете, — потверджували дівчата. — Вони тільки тому не хотіли пристати до Лугу, бо казали: Луги тримають з попами, а ми "Каменярі" обійдемося без церкви й без попа!

— А чули ви — відізвалась одна з них — як учора каменярський голова хвалився перед людьми в кооперативі, — казав: — якби так ті місіонарі стали зо мною до розмови, я сам доказавби їм, що Бога нема!

— Таке казав він? — допитувалась недовірчиво старша ревнителька. — Отже знайте, що завтра я піду до оо. місіонарів та й попрошу, щоб поговорили з тими недовірками. Отці на певно дадуть собі з ними раду!

На другий день рано місіонарі дізналися, що "каменярі" визивають їх на розмову.

— Добре, — сказав старший місіонар. — Годжуся. Нехай прийдуть нині пополудні хочби й усі.... сюди таки до цього городу коло приходства. Поговоримо. Може декому з них розясниться в голові.

За кілька хвиль ціле село знало, що заноситься на цікаву розмову недовірків з "місіонами" в єгомосцевім городі.

Каменярі заворушились. Самі запросилися. Ніяково тепер відступати. Село буде сміятися з них як не підуть. Скаже, що настрашились. Треба йти. Що буде то буде.... Та й остаточно чого їм боятися? Мають пречінь між собою учених людий: Іван Жмут, їх голова, ходив щось аж шість років до гімназій, а Семен Корж був в торговельній школі аж доки його не вигнали за якусь там політику.

Коло 5-ої одини пополудні, кільканадцять молодиків з гордо задертими головами проходжувалися по дорозі перед приходством. Іван Жмут держав під пахою найновіще число "Громадського Голосу," а Семену Коржеві виставало з кишені кілька примірників "Самоосвіти."

(Продовження буде).

——=0=——

Перше Причастя у Вязниці

——=0=——

Драма на 4 дії

Особи:

Анна — богата пані
Марійка — 8-літня її донька
Лукія - Ксеня - } -служать у Анни
Сторожиха вязниці
Текля — сестра Ксені
Ева - Павліна - } -приятельки Анни
Перша міщанка
Друга міщанка

(Час революції).

Перша дія

Кімната Анни.

1, Ява

Анна (сама сидить при столику читаючи голосно лист): "Сподіюся знова стрінутися над морем з вами в означенім місци. Тому скоро покидайте місто і втікайте сюди. Будеш подорожувати яко жена емігранта і тому будеш безпечна. Забери зі собою всі дорогоцінности, щоби на чужині ми могли їх виміняти на гроші." .... (Переглядає дорогоцінности виставлені на столі, а відтак читає дальше) : "Дуже бажаю скоро видіти тебе і нашу Марійку.") Зітхає, лист спадає на її коліна). Ах як ми тужимо за тобою. Ані один день не минає, щоби ми не згадали дорогого татуся. (Читає дальше): "Возьми від дитини мій медалик, бо моглиби вас по тім легко пізнати." — Щоб я того не забула.... Я зараз то зроблю.... (Дзвонить в дзвіночок, що стоїть на столі).

2. Ява

Анна і Лукія

Лукія (входить, споглядає на дорогоцінности, стоїть як осліплена): Прошу пані, чи ви мене кликали?

Анна: Лукіє, де є Марійка? Приклич скоро дитину сюди.

(Лукія не думає відходити).

Анна (дивиться на неї): Що то значить? Чи ти мене не зрозуміла?

Лукія (змішана): Прошу пані ,... Простіть .... Але такі дорогоцінности .... А що пані прикажуть?

Анна: Я хочу видіти Марійку.

Лукія: Я її сейчас найду і приведу. (відходить, але ще скрито дивиться на дорогоцінности).

3. Ява
Анна.

Анна (встає): Чи то не було нерозважно виставляти то все?.... Чи сей марний блеск не осліпив дівчини? .... Мене остерігали перед Лукією. Наша Ксеня, вірна душа, не могла ніколи їй вірити ....Мушу стеречися.

4. Ява
Анна і Марійка.

Марійка (входить з лялькою): Я вже є ту, мамусю. (Кладе ляльку на землю і говорить до неї): Добра дитина мусить бути чемна.

Анна: Марійко! А ти хочеш бути чемна?

Марійка: О певно!

Анна: То я від тебе зажадаю, що для тебе найдороге.

Марійка: Мою ляльку?

Анна: (потрясає головою): Твій татусьо пише.....

Марійка (скоро): Татусьо, дорогий татусьо. А чи вернуть скоро.....Я кину геть мою ляльку....Коби тільки татусьо вернули. Я буду сама бавитися, без ляльки, і буду чемна. (Цілує свою ляльку і віддає її мамі).

Анна: Ні, ти щось іншого маєш мені дати.

Марійка: Щось іншого?

Анна: Чи маєш ти ще медалик татуся?

Марійка: Цей? (Витягає з убрання і на шнурку держить перед маною).

Анна: Віддай мені його....я його сховаю....

Марійка (тисне його до себе): Татусьо мені його дали, коли відходили — в тім біднім подертім убранню. —Вони тоді сказали до мене: Возьми, Марійко, останню памятку від твого нещасливого татуся і не згуби її, а памятай на татуся....А коли татусьо вернуть назад, то я покажу їм цей медалик, вони будуть видіти, що я не згубила його.... Правда, мамусю, що татусьо вернуть знова в гарнім убранню?

Анна (нерішучо): Твій татусьо вже не верне....

Марійка (тревожливо): Чи вони умерли?

5. Ява
Анна, Марійка і Лукія.

Лукія (входить): Прошу пані.

(остає в заді і прислухується розмові мами і доньки та споглядає раз по раз на дорогоцінности).

Анна (не завважує Лукії): Що говориш, дитино? Нехай Господь Бог боронить!....Але є злі люди, котрі хочуть убити твого татуся....

Марійка: Бідний татусьо! А щож вони їм зробили злого?

Анна: Нічого, дитино. Але татусьо мусів утікати перед безбожними людьми, котрі тепер захопили власть у свої руки і котрі тепер управляють державою. Тепер революція обхопила наш край...а ті безбожники переслідують християн-католиків....І татусьо як ревний християнин був для них дуже немилий і мусів утікати перед ними, щоб вони його не вбили.

Марійка: А чи ніхто з людий не може просити за татуся?

Анна: Ні, дитино. Нарід слухає безбожних агітаторів, що намовляють людий проти Церкви і в богатьох місцях вже понищено Церкви і вбито богато невинних ревних християн.....

Марійка: То ті безбожники не вірять в Бога, не вірять в доброго Ісуса?

Анна: Ні, дитино. Вони злі і переслідують віруючих....

Марійка: Мамусю, знаєте що? Я буду молитися за тих бідних християн при першім моїм св. Причастю....А чи добрий Ісус скоро прийде до мене?

Анна: Ти мусиш ревно його о то просити. Жадного дня ти не повинна про то забути. Ісус добрий знайде вже відповідний спосіб і дорогу, щоби прийти до тебе.... Я думаю, що він скоро прийде до тебе.

Марійка: Бо я кождого дня молюся до Ісуса:

Ісусе милий, прийди до мене,
Бо моє серце Тебе бажає.
Прийди, Ісусе, прийди мій Боже,
Тебе я прошу, Тебе благаю.

Лукія (голосно): Прошу пані.

Анна (обертається, перестрашена): Ти тут. Хто тебе кликав сюди?

Лукія: Дві жінки хочуть говорити з вами.

Анна: Дві жінки....Не впускай їх сюди....Чого вони хочуть від мене?

Лукія: Не знаю....Пані можуть з ними говорити....А я тимчасом то спрячу. (Йде до столика).

Анна: Йди геть! Того мені не дотикай!

Марійка (тимчасом вийшла до дверий, поглянула і кличе): Мамусю, то пані Ева і пані Павліна.

Лукія (відходить скоро і в заді відгрожується пястуком).

6. Ява
Анна, Марійка, Ева і Павліна.

(Ева і Павліна входять одіті в довгих плащах, їх скидають).

Анна: Витайте, приятельки. Але й доброго страху ви нагнали мені. Чи могла я знати, що це ви?

Ева: І справді тепер боятися можна кождого, бо страшні це революційні часи. . . . І нам дуже трудно було прийти, але є дуже важна потреба.

Анна: Я цікава.

Ева (оглядаючись): Чи стіни не мають уший?

Павліна: Я твоїй служниці не довіряю.

Анна: Думаєш про Лукію?

Марійка: Так, мамусю, Лукія була тепер дуже нечемна. Вона так робила. (наслідує як Лукія відгрожувала пастуком).

Ева: Лукія не повинна нас в нічім підслухувати. Відішли її кудись.

Анна (ударяє дзвінок): А ми все були для неї добрі....

Ева: Не числи на вдячність.

Анна: Деж вона? (дзвонить ще раз).

Ева: Ти мусиш її сама знайти.

Анна: Так воно виглядає. (виходить).

7. Явя

Без Анни.

Ева: Сідаймо тимчасом. (Сідає). Марійко чи ти не думаєш коли про свого татуся. Ти мусиш дуже молитися за нього а також за свою маму, щоби Господь Бог їх хоронив .... і за нас усіх ....

Марійка: А чому то?

Ева: Ти тепер того не розумієш. Ти тільки молися, а певно тебе Бог вислухає.

Марійка: О, коби я тільки могла скоро приймити доброго Ісуса — а Він все зробить, о що Його проситься при першім святім Причастю.

Ева: О, на то ти ще мусиш довго чекати.

Марійка: Ще довго? А чиж тепер нема у нашім місті жадного священика?

Ева: О, є.....

(Дальше буде).

———=0=———

Українці Мученики

———=0=———

Село Голубя

Село Голубя мало заледви тільки 200 душ греко-католиків. Ця парафія складалася із 26. господарів зглядно з 19. уніятських родин. В 1867 році прибув сюди начальник сідлецького повіту підполковник Калинський зі стражниками, вітом і писаром, щоби переформувати їхню церкву на московський лад. В ту мить збігласа також ціла парафія, щоби непокликаним реформаторам релігійним поставити можливий опір. Горячими нагайками і звірським насиллям переконали їх салдати, що вони не в силі оборонити своєї церкви. "Зі мною більші села не могли собі порадити — кричав начальник — а ви така мала горстка смієте ставити мені опір?" За свої давні набоженства заплатили вони того року 6.000 золотих.

1872 року в листопаді, потім як уряд повикидав з церкви вівтарі, образи, парафіяльні хоругви і інше, привезли під церкву новий православний престіл, бічні столи та ріжні росийські ікони. Парафіяни постановили ужити можливих способів, щоб не допустити до того, аби салдати ріжними ложновірними новостями зневажали святість їхньої давної церкви. Сміло приступають вони до начальника з просьбою, щоби він не лиш заказав стражникам висміватись з їхніх хоругвів, образів та давніх вівтарів, винесених тепер за церкву, але щоб і позолив їм ті святі річи, власність і памятки їхніх батьків, котрих вони завжди почитали й тепер їх шанують, внести назад до церкви й там їх зберігати.

Калинський відповів їм, що то всьо, що винесено з церкви, є польським і бунтівничим а хто сміє за тим ще обставати і боронити той бунтується проти царя і заслугує на великі кари. Не оставало Голубянам на таку відповідь нічо іншого зробити, як без позволення повносити до церкви ті довго усвячені річи, не яко доказ бунту проти царя але як доказ великої чести і пошанівку, які мали для памяти своїх давних предків - батьків і тих давних святощів.

Незадовго начальник приїхав до Голублі зі стражниками, козаками і цілим громадянським урядом та, отворивши церкву, почав з неї викидати то всьо, що парафіяни повносили, при чім в самій церкві не щадив для тих святих найгірших зневаг і поганих виразів, котрих і останній безрозумний піяк в корчмі не смівби виляпати. Тоді 19. господарів станули чолом, заступили їм дорогу в дверах церкви і заявили, що не позволять на це, аби при них викидували вівтарі, образи щей насмівалися з їхної католицької віри.

На таку рішучу поставу відважних мужчин стражники відступили не сміючи битися з ними в самій церкві але начальник зверещав, що розказ царський є святіщим понад всякі церкви разом взяті і приказав козакам аби таки в церкві дали научку "мятежнікам" (бунтівникам) за бунт супроти царя.

Наввипередки кинулися козаки на тих 19 господарів і в ту мить повстав в церкві, в дверах святині і на цвинтари коло церкви такий крик, замішання, шамотанне, що побіда катів булаб непевна якби начальник не сказав був стражникам також витягнути й свої шаблі, нагайки, вхопити в руки що тільки попало і бити бунтівників хочби й до самої смерти. Сам начальник кинувся з колом в руці між нарід і почав розбивати їх та калічити по головах. За його приміром стражники з козаками розгромили парафіян а потім кождого на розказ свого вождя-тирана простягали на землі чи в церкві на підлозі і катували до схочу.

Викинувши з церкви людий і всі їхні святощі, почали вносити свої православні престоли та ікони. Господарі, хотяй збиті й покалічені, наново стають до борби перед дверми своєї святині обороняючи її від збесчещення. "Тут побийте нас усіх а потім зробите з нашою церквою, що вам сподобається" — сказали. На встеклий розказ і примір начальника взялися козаки знова до своєї діавольської роботи, без уваги катували бідних мужчин. Аж як ці вже майже без духу лежали неповорушні на землі тоді повитягяли їх стражники за ноги чи за волосся на дорогу в сніг і вже без перешкоди повносили свої релігійні прибори й прикраси.

Слідуючого дня начальник занявся списуванням урядових протоколів і всіх 19. господарів засудив на контрибуцію. При тім хотів щей свої кармани набити кроваво запрацьованим людським грошем і грабував їхню худобу, вівці й господарські знаряди та продавав те все жидам в Сідлицях за безцін.

Всі мужчини побиті лежали по кілька місяців і раз на все утратили свою силу й здоровля. Як парафіяни прийшли трохи до себе, засудили їх знова на довголітну тюрму а Калінський, наче той грабіжний звір поставлений на сторожі тюрми, уважно пильнував, щоби підчас перших шістьох днів нікого до них не допустити, щоб не дай Бог не подав хто тим мученикам за святу віру, кусочок хліба чи води до пиття.

В 1875 році знова загостив до Голублі Калінський, скликав всіх парафіян з тих 19. українських домів, приказав їм підписатися на "утвержденіе релігіі" і питав їх чи обіцяються ходити до церкви тай чи хрестітимуть дітий своїх по православному. "Як ви відмовитесь від того, то вже буду знати, що маю дальше чинити"—сказав на кінці до зібраних.

Горстка тих вимучених людий а радше калік відповіла йому, що вони вже мають релігію затверджену самим Ісусом Христом а та віра їхня запровадить їх до спасення без жадного иншого додатку, коби лиш самі не зіпсували своєї віри і не зломили її своїм відступством від неї. А що їхня віра є для них найліпша бо правдива, то иншої не думають приймати і на жадну иншу віру ніколи не підпишуться. "Я маю зі собою моїх вірних апостолів-козаків — казав Калінський з підсміхом і як вони вам мясо від костий повідбирають а кости ваші поломлять, тоді доперва ви пізнаєте, чим є ваша католицька віра тай чи вона з вашим Папою Римським зможе вас оборонити." Тоді Калінський розкватирував по хатах тих 19. господарів сотню козаків і всіх стражників. На утримання козака кождий селянин мав щоденно складати по пів рубля тай ще його добре годувати а для козацького коня казав щоденно доставляти по 6 гарців вівса а сіна, кілько буде потрібно. Стражники мали допильнувати, щоби господар то всьо купив за свої гроші а як не має гроший за то зліцитувати його дорібок, худобу, вівці і так за ті гроші здорово відживляти козаків і коний.

Цей козацький постій тревав більше місяця а що тижня приїзджав начальник, щоб переконатися, чи Голубляни не бажають приняти православє. Парафіяни жалувалися йому на великі надужиття козаків а козаки скаржили до нього селян, що не дістають від них всього, що їм належиться з приказу начальника. Він нібито судив обі сторони але все кінчилося на тім, що він із задоволенням хвалив самоволю козаків і тим заохочував їх до нечуваних надужить так, що бідні люди мусіли скриватися з дітьми по піддашах серед тяжких морозів, бож мешкати о однім домі з пяними, дикими азіятами було неможливо і провадило до численних гріхів.

По 6 місяцях такого постою сотні козаків на карку 19 бідних господарів і по цілковитім їх знищеню матеріяльнім зібрав начальник всіх Голубян за селом коло мурованої фігури на роздоріжжу. Йшли парафіяни на вказане місце як на смерть, готові навіть і сконати у стіп хреста. Окружили ту фігуру, впали на коліна і молилися горячо, згадуючи Христа Спасителя в городі Оливнім і просили, щоб сам Спаситель кріпив їхні сили в терпіннях. Приступив і начальник до фігури і запитав нарід чи вже надумався і постановив приняти "потвердження віри."

"Вельможний Пане Начальнику — сказали вказуючи на фігуру. — Той Христос вже утвердив свою віру на святім Петрі та на його наслідниках Папах Римських. Від тої віри ми не відступимо а при тім хресті ми набрали нині утвердження витерпіти всьо, то, що ти розкажеш. Можеж Вельможний Пане приказати козакам об-

ложити нас деревом довкола тої фігури так високо як цей хрест стоть і заплатили його а ми охотно при нім віддамо свого духа і відступства не приймемо."

Тих, котрі цими словами до нього відізвалися, казав начальник відлучити від решти людий і всипати їм по 100 нагайок яко нагороду за їхню сміліcть. Виповнення тої кари до пильнував сам начальник. В слідуючих днях по кілька разів денно бито нагайками бідних ісповідників і завжди питав їх той звір Калінський чи приймають "утвердженіє віри." Ось так через 6 днів тримав їх під тим хрестом і все то саме питання їм ставив чи приймають "утвердженіє віри." Мученики вже йому навіть не відповідали тільки дальше з плачем клячали при фігурі і голосно молилися до Христа Розпятого. Калінський казився зі злости. Головно це йому не могло помістится в його тісній православній голові, що таке - як казав, - "паршиве сільце" змогло такий завзятий опір ставити. Спробував ще гонити нарід по снігу на морозі. Казав їм руками збирати сніг серед морозів і носити його пригорщами на дороги а там ще бив їх без милосердя. Були й такі мужчини, що за два дні дістали по 800 нагаїв. В дійсности той тигр дотримав слова, бо справді тіло мучеників відпадало від костий і вони лежали на дворі на морозі обляті власною кровю. За ті дні вирізано в Голублї всю худобу. Стодоли, комори, чи шпихлірі уніятів пообкрадали або й знищили салдати і всі господарі понесли страту за оборону своєї віри й совісти на 100,000 золотих.

Ще того року забрано зі села Голублі до тюрми в Сідлиці всіх мужчин а женщин гонили до ліса зі сокирами рубати там в голоді й холоді дрова, потім те дерево казали носити і укладати на означене місце і дальше їх рубати та в землю садити. Коли це не зломило їхньої сталости в вірі, били й катували без виїмку всіх женщин бо думали, що слабі "кобіти" не маючи приміру й заохоти зі сторони мужчин, якщо не приймуть православє то принайменше не оборонять дітий від православного хрещення.

(Продовження буде).

——=0=——

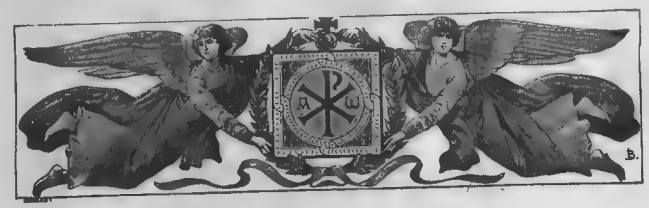

ЖИТТЯ СВ. ҐЕРАРДА

Розділ IV

Покликання.

(Дальше)

——o——

До тепер Христина, в борбі з покликанням Ґерарда, не вживала іншого оружа, тільки того, до якого женщини мають так великий нахил: сліз. Колиж побачила, що сльозами тут нічого не вдіє, і не задержує його при собі, взялася іншого способу. Не згадуючи нікому ні словечком, а тим менше самому Ґерардові, пішла до Отця Кафаро просити, щоби його не приняв. Отець Кафаро їй відповів, щоби була спокійна, що до того, бо Ґерард, не маючи здоровля до їх Згромадження зовсім не надається. Христина цим успокоїлася.

"На всякий случай, - каже до неї Отець Кафаро, - коли ми будемо звідсіля відходити, старайтеся його добре замкнути." Мабуть предчував, що молодець може втічи з дому, та йти за ними. Христина приобіцяла виконати всьо, як годиться і вернула спокійна й весела домів. Ґерард о нічім і не сумнівався.

Як то дивно буває! Коли ходить о службу Богові, тоді рідна мати готова стати дитині ворогом, а коли нераз дитина пропадає на злій дорозі, то кілько тоді християнських батьків і матерій не уважають це своїм обовязком її напімнути та справити на добру дорогу. Правду сказав колись Христос: "Неприятелями чоловіка його власні домашні."

Мати і сестри, від того дня, берегли Ґерарда старанно, а коли надійшов день відходу Редемптористів з Муро, вдалось їм його замкнути на стрих, де його й замкнули на ключ. Він їх однак всіх перехитрив. На його щастя в тій кімнаті знаходилось вікно. Втворив його, зробив шнур з простирала, щоби за його помічю міг спуститися на діл. Вперід написав маленький пращальний лист, в якім дає їм знати, що він йде там, де його Бог кличе. Хай за ним не шукають та не плачуть, бо він твікає з дому на це, щоби стати святим. Відтак спустився через вікно в діл і, неспотережений ніким, побіг в слід за місіонарями. Мати й сестри не мало мусіли здивуватися, коли побачили як він їм вимкнувся.

Ґерард чув від Отців, що з Муро вони йдуть до Рійонеро, щоби й там дати місію. Йому не тяжко було їх догонити, тим більше, що вони йшли піхотою. Коли вже їх побачив почав кликати, щоби на нього зачикали. Хотяй Отець Кафаро предчував, що він може втечи з дому, і піти за ними, однак не сподівався, щоб він міг вирватися з під ключа. Немало заклопотані таким оборотом справи,

місіонарі змилосердилися над ним і зачекали. Ґерард ледви приближився до них, сейчас почав благати Отця Кафаро, щоби взяв його зі собою. Щоби його позбутись раз на все цей відповів: —"Ти до нашого Згромадження не надаєшся, я тобі це вже раз казав. У нас братчики мусять тяжко працювати. Деж в тебе, такого худяка, знайдеться на стільки сили? Вертайся сейчас домів."

—"Випробуйте мене, відповів спокійно Ґерард, якщо не зможу працювати, то відошлете мене тоді домів." Прочі Отці повтаряли йому те саме, що говорив настоятель. Представляли йому можливі неможливі труднощі та старались його намовити, щоби вертав домів. Нічого не помогло. "Возьміть мене, тай возьміть мене" безнастанно благав хлопець. Мимо всього Отець Кафаро не хотів ніяк згодитися та безнастанно повторяв йому, щоби вертав домів і то як найскорше. Та Ґерард все своє завертав і ніяк не хотів від них відчепитися, але пішов за ними.

Серед того спору зайшли місіонарі до Ріонері, де й задержались. Ґерард і собі прийшов за ними. Того таки вечера розпочалась місія, яка мала тревати кілька тижнів. Ґерард від них і на хвилину не відступив. Служив у всім місонарам, шив, помагав братчикам в праці, яких отці завсіди брали зі собою, коли виходили численно на довший час з дому. Кождого дня просив Настоятеля, щоби його взяв зі собою, та кождий раз стрінувся з рішучою відмовою.

Одного дня прийшов до Отця Кафаро й почав його усильно благати. Колиж Отець відповів йому, як звичайно, що він для них нездалий, Ґерард впав на коліна, і зі сльозами в очах, сказав:

—"Добре, якщо ви не хочете мене приняти, то я все буду за вами ходити. Що дня буду приходити разом з жебраками до дверий вашого монастиря та просити милостині. Я вам кажу, візьміть мене та попробуйте. Якщо я не буду надаватися до Вашого Згромадження тоді наженете мене." Висказав ці слова так поважно татаким рішучим голосом, що здивований настоятель не міг йому цим разом відмовити. Казав йому встати і промовив:

—"Добре, Ґерарде, я тебе прийму, але чи ти в нас видержиш, не знаю. Побачимо."

Як лиш Ґерард почув такі повні потіхи слова, не знав з радости як і подякувати. Отець Кафаро сказав йому, що дім проби, цебто новіціят, знаходиться в Ілічето. Туди й треба йому вдатися. Написав сейчас коротенький лист до тамошнього ігумена, щоби його повідомити про Ґерарда. Цей лист дав йому в руки. Ось що писав: "Посилаю Вам ще одного братчика. Хоч він для Вас не буде здібний, я приняв його тому, що дуже просився, а рівнож ізза слави великої святости яку має в Муро."

Радощам Ґерарда не було кінця. Хотяй дорога до Ілічето була далека і тяжка, йому це видавалось нічим в порівнанні з ласкою яку одержав. Сейчас рушив піхотою в дорогу та, по цілоденнім ході, дня 7-го мая 1749 року, прибув до Ілічето. Це місце назвав своїм земським раєм.

Найперше удався до церкви та впав на коліна перед престолом Божої Матери, щоби подякувати Її за цю велику ласку, яка кошгувала його так богато труду. Нераз опісля говорив, що по ласці хрещення, уважав ласку покликання до Згромадження Найсвятішого Ізбавителя за найбільшу, яку одержав від Бога через руки Пречистої Діви.

До новіціяту його не приняли сейчас. Хотіли наперід добре його випробувати, чи буде який хосен з нього. Він знова зі своєї сторони постановив собі раз на все бути вірним аж до смерти своїму покликанню та старався всіми силами відповісти всім вимогам, яких домагається від тих, що вступають до монашого життя.

Монастир в Ілічето існував від недавна. Щолиш чотири роки тому назад, Св. Альфонс давав тут, зі своїми товаришами місію. Так був полюбив це місточко, що на прохання епископа, оснувати тут дім свойого нового Згромадження, він дуже радо згодився. Місце було дуже спокійне. Колись були тут монахи Чина Св. Августина, однак вже від довшого часу, як звідсіля забралися, а монастир стояв пусткою. Місце надавалось якраз на новіціят, де молоденькі монахи, далеко від світового гамору, могліб без трудности віддаватися праці та молитві. Ґерардові цього тілько й треба було. У цім то домі перевів він більшу часть свойого короткого життя в Згромадженню. Тут він дав доказ надзвичайної святости й чесноти. Тут він показав, що не був непотрібним членом Згромадження, як це йому предсказували перед його вступленням.

Ґерард мусів наперід перебути коротку пробу, як звичайний хлопець. В короткім часі всі побачили що то за скарб післав їм Господь в особі того блідого, нужденного молодця, якого уважали за непотріба. Ось, як говорять про нього перші отці, які мали щастя бути в тім часі в Ілічето: "Кождий з нас знає, як Ґерард поводився. Покірний, терпеливий, вмертвленний, відданий молитві, він в коротці став предметом загального збудування. Від самого початку його приходу до нашого Згромадження, всі його подивляли ізза його глубокої побожности та великої любови. Він був усім для всіх." Чиж не красна це похвала, гідна святого? Певно що ми, що слідимо за його життям від його найніжнішої молодости, не подивуємося цьому. Він народився на світ, щоби довершити великих діл. Він був постійний в добрім мов скала.

З кінцем тогож таки 1749 року, Отець Кафаро, що був до тепер

настоятелем монастиря в Капозелє і який приняв Ґерарда до Згромаждення, зістав настоятелем в Ілічето. Ґерард цим немало втішився і вибрав собі його за духовного провідника. Отець Павло Кашфаро числив тоді сорок два роки і вже від вісьмох літ був Редемптористом. В ньому знайшов Ґерард провідника після свойого серця, який провадив його до Бога, з чесноти в чесноту, найпростішою дорогою.

(Продовження буде).

Нова Українська Твердиня в Галичині

о. Микола Якимович

Цею новою правдивою твердиною українською є новоснована місійна станиця ОО. Місіонарів - Редемптористів на галицькім Поділлю, в Тернополі, близько большевицької границі.

Ще перед війною заносилось на те, що в Тернополі на бажання Високопреосв. Митроп. Кир Андрея мав повстати монастир ОО. Редемптористів, котрі заложили саме тоді свій перший український монастир в Уневі. Та на перешкоді тому стала воєнна завируха а по війні зайшли інші великі перешкоди так, що аж у 1931 році в літі змогли ОО. Редемптористи обняти раз на завжди Успенську церкву при вулиці Острожського із приналежним до неї ґвинтаром. Коло гарної мурованої церкви була бідненька обдерта мала дяківка. В тім домику, як колись Христос в бідній Назареті, замешкали Редемптористи, 4 Отці і 4 братчики. З приходом Редемптористів до Тернополя оживилось релігійне життя в цім місті як це показує звіт їх апостольської праці. Вірні мають нагоду щодень вислухати Службу Божу і вечером дістати благословенство св. Тайнами. В неділі і свята є три Служби Божі і три науки а вечером Вечірня, гомілія і суплікація. Що неділі є збори тутешнього стародавного братства в першу неділю для хлопців, в другу для дівчат, потім для пань і в четверту для панів. Що року уряджують Отці місійну віднову в своїй монастирській церкві і в мійських церквах. Також проповідають тридневки перед великими празниками і реколєкції в рідній школі, в монастирах Сестер Служеб. і т.д. При нашій церкві є гарний хор дівчат під проводом СС. Служебниць.

Хто заложив тут Успенське брацтво при нашій церкві того ще не змогли довідатись. Заховалася тільки з пізніших часів грамота надання брацтву римського відпусту за Папи Льва і кардинала Сембратовича. Обовязки членам брацтва тепер дано ті самі, що їх мають члени брацтва Мат. Бож. Неуст. Помочі. Всі ті наші побожні люди, що передше ходили по духовну поживу і по часте св. Причастя до ОО. Домініканів, з нашим приходом до Тернополя перейшли до нашої церкви. Около 40 дівчат що були вписані до ріжних побожних брацтв в костелах, тепер попереписувались до нашого брацтва і вже в нас учащають до щоденного св. Причастя та на свої станові конференції і в рідній мові та обряді Богові служать. Вартаб нашим лжепатріотам подумати над цим і признати хто більше хісна для Неньки України приносять, чи вони своїм безличним криком, чи такою тихою релігійною працею отті, нікому не знані, покірні монахи.

Тут подаємо ще й спис тих місцевостий, в котрих впродовж півчверта року тернопільські місіонарі проповідали слово Боже.

1931 р.

Кореличі - Вдн. - Л. сповіди 1,400
Лавочне - міс. - Л. - сп. 1,400
Ілів - міс. - Л. - сп. 445
Вербів - міс. - Л. - сп. 1,160
Маркопіль - міс. - Л. - сп. 795
Тернопіль - ркл. - сп. - 5,200

1932 р.

Гаї Вел. - ркл. -
Желехів вдн. - Л. - сп. - 1,000
Станислав ркл. С. - сп. - 500
Черняхівці - ркл. - Л. - сп. 1,350
Микулинці ркл. - Л. - сп. - 1,200
Лубянки нж. ркл. - Л. сп. - 950
Тернопіль ркл. Т. -
Болехівці вдн. - П. сп. - 900
Швейків міс. - Ст. сп. - 950
Гринів вдн. - Л. - сп. - 450
Стрептів міс. - Л. сп. - 1,260
Ляшки дол. міс. - Л. всі сповід.
Маркопіль вдн. - Л. - сп. 600
Синевідсько нж. - Л. - сп. - 700
Винявці міс. - Л. - сп. - 200
Рогатин реколєкції
Лавочне вдн. - Л. - сп. - 1,550
Дідилів - Л. - ркл. - сп. - 700
Сторона - П. - міс. - сп. - 1,536
Бориничі - Л. - міс. - сп. - 1,350
Воробіївка Л. - мс. сп. - 1,500
Львів - реколєкції
Туринка Жовк. - мс. - сп. -2,300
Махнівці - Л. - міс. - сп. - 650
Сороки Ст. - міс. - около 2,000
Ласківці Ст. - міс. - сп. - 2,100
Кальне - Л. - міс. - сп. - 1,500
Черніхівці - Л. - міс. - сп. - 1,450
Козівка - Л. - міс. - сп. - 1,300

1933 р.

Ляшки дол. - Л. - вдн. - сп. - 1,300
Лубянки вл. - Л. - міс. - сп. - 1,300
Мокротин Жовк. ркл. - сп. -1,300
Соколівка - Л. - міс. - сп. - 1,350

Козова - Л. - ркл. - сп. - 1,500
Залізці Л. - ркл. - сп. - 1,150
Тернопіль рекол. в гімназії
Тернопіль парохії рекол.
Тернопіль для інтелєгенції
Винявка - Л. - відн. - сп.- 2,000
Ласківці відн. - сп. - 1,500
Глешава - Л. - відн. - сп. - 1,490
Гринів - Л. - міс. - сп. - 1,000
Вербівчик - Л. - міс. - сп. - 1,700
Словіта - Л. - міс. - сп. - 1,200
Тернопіль в мон. - сп. -
Тернопіль рекол. в бурсі
Полова - Л. - міс. - сп. - 1,000
Ходорів - Л. - міс. - сп. -
Ганівці - Л. - міс. - сп. 400
Волоша - П. - міс. - сп. - 2,000
Воробіївка рекол. сп. - 1,370
Долиняни - всі сповідалися
Станиславів відн.
Ступка - Л. - міс. - сп. - 2,000
Бишки - Л. - міс. - сп. - 1,500
Судова Вишня Л. - міс.- сп. 2,800
Малковичі П. міс. - сп. - 1,250
Гаї - Л. - рекол. для оо. Студитів
Корчів Л. рекол. (правос. бр. уч)
Сороки - С. - відн. СС. Василіян.
Словіта, рекол.
Підмихайлівці, реколєкції.

1934 р.

Тернопіль, рекол. в СС. і в парох
Одрехова П. - міс. - сп. - 1600
Мичищів - Л. - міс. - сп. - 2,000
Тернопіль ркл. інтелїг. і р. шкл.
Лубянки Л. - відн.
Нижнів Ст. міс. - подвійна
Кальварія Пацл. П. - рекол. 3,000
Липиця долішня Л. - рекол.
Ходорів - Л. - відн.
Малехів Л. - міс. - сп. - 1,500
Ступки - Л. - відн. - Прч. 2,000
Личківці Ст. міс. - сп. - 1,500
Славна Л. - рекол. сп. - 1,000
Чернихівці - Л. - відн.
Вербівчик - Л. - відн. - сп. - 1,700
Березець - П. - міс. - сп. - 1,100
Старі Броди - Л. - міс. Прч. 3,000
Тернопіль відн. Прч. над 5,000
Колодіївка - Л. - міс. - Прч. 2,000
Калагарівка Л. - міс. - сп. - 1,156
Гринів Л. - відн. - сп. - 950
Грабовець - Л. - міс. - сп. - 2,500
Бабин - П. - міс. - сп. - 1,180
Жапалів П. - міс. - Прч. - 2,000
Бишки Л. - відн. - Прч. - 1,700
Молошковичі відн. - сп. - 1,115
Романівка рекол. - сп. - 650

Пояснення скорочень:

Л.: Львівська епархія
П.: Перемиська "
С.: Станиславівська "
М.: свята десятьденна місія
відн.: Відновлення св. місії
рекол.: реколєкція, яку проповідає тільки один Місіонар через кілька днів.
сп.: сповіди
Прч.: Причастя

Сі місії дано від 25 жовтня 1931 до 31 грудня 1934.

Справді великих надзвичайних діл доконали 4. тернопільські Редемптористи за Божою поміччу тож за всьо хай буде **Богу Слава** і Пр. Д. Марії.

ПИТАННЯ І ВІДПОВІДИ

Питання: Чому Папа мешкає радше в Римі чим приміром в Єрусалимі?

Відповідь: Папа мешкає радше в Римі тому, що св. Петро, перший Папа, установив свою першу столицю в Римі і означив, що епископ Риму має бути його наслідником як видимий голова Церкви. Богослови загально думають, що св. Петро пішов в тім або за виразним порученням Христа або за вказівками св. Духа. Рим був в тім часі осередком і керманичем знаного тоді світа. Навіть тепер остав осередком християнського світа. Не зміняє одначе справи то, колиб Папа не мешкав в Римі, бо примат Папи привязаний не до місця, але до особи, а іменно до епископа Риму, хоч в Римі він не мусить мати свою столицю. Знаємо з історії, що якийсь час Папи мешкали в Авіньоні у Франції, бо політичні відносини не позволяли перебувати в Римі, де була загрожена свобода і независимість Найвищого Пастиря. І хоч були вони на виганню, у Франції, то не перестали бути епископами Риму.

Питання: Кілько разів на тиждень може хора особа приняти св. Причастя, коли вона не може постити?

Відповідь: Коли хора особа є в правдоподібній небезпеці смерти, вона може принимати св. Причастя щоденно яко св. Напутіє, хоч не постить. — Коли вона була хора через місяць без надії на скоре виздоровлення, вона може після розважного осуду сповідника, (того, що перший її посітив), приняти раз або два рази в тиждень св. Причастє, хоч вона взяла дещо медицини передтим або плинної поживи.

Питання: Чи мама не-католичка має обіцяти виховувати свою дитину по католицьки, коли бажалаб, щоб католицький священик охрестив її дитину?

Відповідь: Так! Мама мусить обіцяти виховути дитину по католицьки. Коли такої обітниці не зложить, закон Церкви забороняє католицькому священикові уділити св. Тайну хрещення в такім случаю.

Питання: Чому світимо свічки підчас Служби Божої або підчас инших богослужень?

Відповідь: Свічення свічок на престолах має подвійне значіння. Під зглядом історичним свічки пригадують перші літа Христової Церкви, — той час переслідувань, коли священики і нарід були змушені укриватися з почитанням нашого Божественного Спасителя в темних підземних коритарах, пивницях, катакомбах. Світло

служило як практичний середник у виконуванню святих чинностий. —Символічно світло представляє Ісуса Христа, що є Світлом світа, а також вказує на то світло віри, що горить або повинно горіти в серцях вірних.

Католицьким Світом

Називаючи розвід "язвою світа," Сенатор Гюз, виголосив гарячу промову в отавському Сенаті проти розводів. Між іншими сказав, що глянути хочби побіжно на історію, то наглядно впадає в очі, яке велике зло потягає за собою розвід, так для поодиноких родин, як і для цілої суспільности. Сенатора Гюза змусило так остро виступити проти розводів це, що за останніх пятьнадцять літ число розводів в Канаді алярмово збільшається з кождим роком. Коли перед війною ми не мали більше як 1 до 5 розводів річно, то в 1933 році було аж 923! На закінчення Сенатор Гюз сказав: "Є лиш два заводи на світі, що розвиваються, а то: амуніційні фабрики і розводові суди. А Канада піддержує один з тих двох. Чиж не час, щоб ми подумали про то, що робимо?

Один "бізнесмен" з Денвер, Колоредо в Сполучених Державах задумав оснувати нову віру. Не знаючи, як до того взятися, написав лист до Преосв. О'раяна, католицького епископа тогож міста, щоби йому дав яку раду в тій справі. Преосв. О'Раян так йому відповів: "Я можу піддати вам одну гадку: дайте себе розпяти й умріть на хресті, а відтак третого дня воскресніть себе з мертвих. Це вам вистарчить." Подібну раду треба дати тим нашим канадійським підінтелігентам, що оснували по війні нову "українську" віру, коли хочуть, щоб той їхній на півпоганський новотвір утримався.

За те, що **англійський пастор, Віктор Рагарт,** з Монтреалу, розвішував друковані плякати в яких хулив і очернював католицьку церкву, вищий суд засудив його на $100. кари.

Абіна Денкір, фетішська жрекиня з Абону Мотофі в Африці, вирекласа своєї поганської віри й удалася з просьбою до католицьких місіонарів о принятя до католицької церкви. Це дуже рідко лучаєсь, щоб поганські жреці й чарівники навертались — однак ласка Божа є часом сильнішою.

Від червня 1933 до червня 1934 року було, **в бельгійській частині африки, 121,109 навернень** дорослих осіб до католицької віри. Поверх одного міліона осіб приготовляється до святого хрещення.

Калес, бувший президент Мексика, який був послідним бідаком заки почав бавитись політикою, тепер є міліонером. Де він взяв тих міліонів? На це відповідь лежить в тих церквах, які він ограбив. Подібним політикарам, що накидаються на церкву, звичайно ходить лиш о то, щоб набити власну кишеню чужим добром.

Впреп. наш о. Архимандрит переслав нам лист який дістав від Кардинала Сінчеро — префекта східної Конґреґації:

До Високопреподобного Отця Патрикія Міррея, Архимандрита ОО. Редемптористів в Римі.

Рим, 9 квітня, 1935

Високопреподобний Отче!

Від Преосв. Кассульо, Апостольського делєґата для Канади я довідався про трагічний кінець отця Дельфоржа, Редемптористa греко-українського обряду в Йорктоні та про небезпечний стан, в якім знаходиться о. І. Бала.

Нещасне се убійство болючо вразило так заслужене Згромадження Редемптористів і рісночасно Український Ординаріят в Канаді, котрий від апостольської праці Йорктонських монахів сподіється величезних користий для безсмертних душ з їх примірного життя та релігійного навчання.

Я сам враз з моїм Преосв. Ассесором та всіми членами його Дікастерії, виявляю Вашому Високопреподобію найживіще співчуття та запевнюю Вас про нашу поміч для душі померщого побожного монаха, котрого кров, що пролялася в спокійнім справуванню священичої любови ближнього буде певно поміж Редемптористами спонукою до ще більшої ревности.

Надіюся, що о. Бала зможе поконати небезпеку та дійде до цілковитого вилічення.

Охотно бажавби я дістати подрібні відомости про сей страшний випадок.

Користаю з нагоди щоб заявити мою глибоку пошану для Вашого Висикопреподобія — відданий Вам

Кардинал Сінчеро,
Гляцаріні — Ассесор

Жертва на Інститут Пресв. Серця, в Йорктоні, від парохіян у Вайтсенд, Саск.

Жертвували слідуючі особи:

По $1.00: п. Н. Библів; пані П. Библів. по .50ц.: п. Н. Шумей. по .25ц.: п. С. Библів; пані К. Библів, пані А. Стефанишин,

панна Т. Федун, панна А. Библів.

Інші особи зложили менші датки.

Разом $5.00

Управа монастиря ОО. Редемптористів в Йорктоні дякує всім тим щирим нашим приятелям, що збирали і самі жертвували нам грошеві датки, щоб хоч в часть помочи нам оплатити видатки які вирнули з нещасливого випадку в монастири Йорктонськім:

Добрі сестриці на Вішарт зібрали около 30 долярів; Впов. п. Мартин Явний сам жертвував 10 долярів; В парохії Красне, Голяр, Модельфарм та Інсінгер зібрано по 5 долярів.

Всім жертводавцям щире Спасибіг. —Хай Бог нагородить Вам стократно!

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Один адвокат в Нюйорку боронив раз в суді одного дуже богатого чоловіка, малого нюйоркського міліонера, в якійсь дрібній справі. За оборону почислив собі одвокат 200 долярів. Написав проте до богача, щоби той заплатив йому за його труд і за оборону справи тих 200 долярів. Це дуже розлютило богача, а тому що був дуже скупий, думав собі, що за богато 200 долярів за ту оборону адвокатську в суді. Може бувби навіть не дав цеї суми, одначе знав, що з адвокатами зачіпатися то не легка річ. Тому написав до адвоката лист в досить грубий спосіб, вложив в той лист чек на згаданих 200 долярів, але той лист закінчив такими словами: "Посилаю вам 200 долярів на закупно шнура" .... Тими словами він хотів в злости сказати адвокатови: "Маєте свої гроші, можете собі за них купити шнур і повіситися."

Минуло кілька днів, як повідомили богача, що адвокат прислав йому велику скриню шнурів. При тім було також писмо адвоката такого змісту: "Сповняючи ваше поручення, посилаю вам шнури вартости 200 долярів, а рівночасно прошу заплатити мені мій довг попередний 200 долярів як також 50 долярів за труд при закупні посланих вам шнурів...."

Не було ради для богача. Мусів заплатити свій попередний довг і ще 50 долярів.

"З тими адвокатами не вийдеш на конець!" — сказав злісно до себе, посилаючи гроші.

———=0=———

— Пане Гористий, це останній раз жадаю від вас, щоб ви віддали мені, тих десять долярів!

— А то добре, що то останній раз, бо мені вже надоїло слухати ваше говорення!

На лутший хліб і печива
уживайте

Robin Hood
FLOUR

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.
1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ

Матери Божої

Неустаючої Помочі

СУБОТА. НЕДІЛЛЯ І ПОНЕДІЛОК.
6. 7. 8. ЛИПНЯ. ЦЕГО РОКУ

В ЙОРКТОНІ

7-го, НЕДІЛЛЯ, РОЖДЕСТВО
СВ. ЙОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2, Числа 9. Липень, 1935

За позволенням духовних властий

ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ

Матери Божої
Неустаючої Помочі

СУБОТА. НЕДІЛЛЯ І ПОНЕДІЛОК.
6. 7. 8. ЛИПНЯ, ЦЕГО РОКУ

В ЙОРКТОНІ

7-го, НЕДІЛЛЯ, РОЖДЕСТВО
СВ. ЙОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ

НА ВІДПУСТІ БУДУТЬ ПРИСУТНІ
ІХ ЕКСЦЕЛЄНЦІЯ КИР ВАСИЛІЙ ЛАДИКА

——— o-O-o ———

ПОРЯДОК ВІДПУСТУ

Субота, 6. липня, передполуднем:

Год. 6.30 і 7.: Читані Служби Божі.
Год. 10.: Співана Служба Божа і Проповідь.

Пополудні:

Год. 7. Литія, Проповідь, Обхід з Найсвятішими Тайнами; Суплікація.
Год. 9. Концерт Дітий зі Школи Сестер в Галі під Церквою.

Неділля, 7 липня, перед полуднем:

Год. 6. і 7. Читані Служби Божі
Год. 8. Співана Служба Божа
Год. 10.30 Архієрейська Служба Божа, Проповідь їх Ексцелєнції Преосв. Кир Василія.

Пополудні:

Год. 3. Концерт Марійського Товариства Дівчат в Галі Під Церквою.
Год. 5. Водосвяття коло Ґроти М.Б. і Благословення Побожних Річей.
Год. 6. Молебен до Матери Божої, Проповідь і Суплікація.
Год. 8.30 Концерт Дітий зі Школи Сестер в Галі під Церквою.

Понеділок, 8. липня

Год. 6. Співана Служба Божа за Померших Добродіїв Йорктонської Церкви і Проповідь.
Год. 8. Читана Служба Божа.

ПОЗІР! ПОЗІР!

З ПОЧАТКОМ ВЕРЕСНЯ 1935 ОТВОРИТЬСЯ Заходом БУК-а

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА БУРСА

в Саскатуні, Саск.

Для Студентів Вищих Шкіл
—Гай Скул - Нормал - Університет—

ПЛАТНЯ $18.00 МІСЯЧНО

ПО ІНФОРМАЦІЇ ВДАВАТИСЬ ДО ГОЛОВИ Орг. Ком. БУРСИ

Rev. P. Sulatycky,
214 Ave. M South, -- Saskatoon, Sask.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя в Йорктоні, Саск.

• •

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.

Subscription per year: Canada, $1.00 — Foreign, $1.25

Single copies: 10 cents.

•

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA.

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION

CATHERINE STREET, YORKTON, SASK.

Перегляд

Марія Кличе — Радуйся Заступнице Всіх Християн — Голос Спасителя — Місія Серед Недовірків — Життя Св. Ґерарда — Перше Причастя в Вязниці — Будь Фіялкою — Веселий Пастушок — Злапався на Своє Сільце — Свій Своему Рад— Питання і Відповіди — З Церкви і Світа — — Веселий Кутик —

Календар на липень

1.—П. Леонтія М.
2.—П. †Юди брата Госп.
3.—С. Методія сщмч.
4.—Ч. М. Юліяна
5.—П. Евсевія сщмч.
6.—С. Агріпіни М.
7.—Н. Нед. 3. по Сош. Різд. св. Ів. Хр.
8.—П. Февронії Прм.
9.—В. Давида Прм.
10.—С. Самсона Пр.
11.—Ч. Кира, Йоана, безер.
15.—П. †Пол. Ризи Пр. Бог.
13.—П. †Собор св. 12 ап.
14.—Н. Лип. Н. 4 по С. Прокопія
15.—П. †Пом. Ризи Пр. Бог.
16.—В. Якинта і Анатолія
17.—С. Андрея Археп.
18.—Ч. †Кирила і Методія
19.—П. †Атаназія Атон. Пр.
20.—С. Томи і Акакія Пр.
21.—Н. Нед. 5 по Сош. Прокопія
22.—П. Панкратія сщмч.
23.—В. †Антонія Печерск.
24.—С. Евфимії М.
25.—Ч. Прокла і Ілярія М.
26.—П. Собор св. Арх. Гав.
27.—С. Акили Ап.
28.—Н. Нед. 6 по Сош. †Володим.
29.—П. Атиногена сщм.
30.—В. Марини Вмч.
31.—С. Якинта і Еміліяна М.

——=0=——

НАША ПЕРЕПИСКА

Адміністрація "Голосу Спасителя" складає щиру подяку ВПреп. о. А. Трухові за збірку для "Голосу" в сумі $2.50, зібрану в Торонто, Онт., з нагоди чайного прийому, який уладило було Жіноче Товариство при церкві св. Йосафата.

Кирило П. — Джерзей Сіті: Дякуємо за Службу Божу. Відправили 15 червня так, як Ви це собі жадали.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник, видають Місіонарі Чина Найсвятішого Ізбавителя.

Рік 2, Число 9 | Лист за Липень | 1935

На Відпуст

Марія Кличе

"Вас я прошу і благаю,
Дітоньки, прийдіть!
В своїх серцях ви до Мене
Молитви несіть!

До Йорктону, на Мій Відпуст,
Громадно спішіть!
Ту потіху ви найдете
Для своєй душі.

Я є Мати, щоб прощати, —
Ізціляти з ран....
Чи ви бідні, чи богаті, —
Який будь ваш стан.

Помагати неустанно:
Це моє діло,
Хоронити ваші душі
Перед всяким злом.

Я дивлюся з чудотворної
Ікони на вас:
Поратую і поможу
Вам у всякий час!

До вас кличу: ваші просьби
До Мене несіть!
До Йорктону, Мого Трону,
На Відпуст прийдіть!"

— Бр Онисим, ЧНІ.

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

Радуйся Заступнице Всіх Християн!

Пречисту Діву Марію, під іменем Матінки Божої Неустанної Помочи, почитають в цілім католицькім світі. Її образ находиться майже в кождій католицькій хаті. І не диво! Бо почитається Пр. Діву, котра неустанно, все і всюди, у всяких потребах помагає людям, що з довірям прибігають до Неї і просять Її о поміч і ласки.

Образ Матінки Божої Нейстанної Помочи представляє Матір Божу з маленьким Дитятком Ісусом на руках. На верху, по обох боках образа, є чотири грецькі букви, що в скороченню означають "Матй Божа." Понад Дитятком є рівнож чотири букви, що означають "Ісус Христос." Два ангели тримають орудля Христових мук: Архангел Михаїл тримає спису і губку, а Архангел Гавриїл хрест і цвяхи. Маленький Ісус на руках Матери зі страхом оглядається, тулиться до Неї і своїми рученятами тримає матірну руку, якби просив помочи від Марії. В погляді Марії видно якийсь неописаний смуток, бо Вона виділа хрест, який переймав страхом Її Дитятко. В тім самім погляді пробивається миле, ніжне чувство, що розбуджує довірє до Неї у тих, що дивляться на цей образ. Здається, що Вона отвирає свої уста і говорить: "Приходіть до мене з довірєм! Я умію співчувати з вашим горем, бо я також терпіла! Я можу вам помочи, бо я Мати Неустанної помочі!"

Напись по грецьки і трираменний хрест, якого загально вживають у східних церквах, наводить думку, що образ є східного походженя. Так!. Образ, мальований після візантійського стилю, є дуже давний, а до Европи прийшов зі Сходу при кінци 15-го століття. В роках 1499-1798 був почитаний в церкві оо. Августинів в Римі. В 1798 році ту церкву знищили революційні французькі війська, що вдерлися були до Риму. Через половину століття вратований образ находився в скромній домашній каплиці оо. Августинів. Аж в році 1866 на виразне бажання Папи Пія IX. привернено йому знова публичне почитання. Від того часу находиться в церкві оо. Редемптористів в Римі. Отці місіонарі люблять цей образ і ревно поширюють набожність до нього. Той образ є чудотворний.

Копія цього чудотворного образу, посвячена св. Отцем Папою Венедиктом XV. є в церкві отців Місіонарів Чина Н. І. в Йорктоні, Саск. Має також чудотворну силу. Во замітити належить, що не тільки оригінальний образ має чудотворну силу, але всі правдиві його копії мають ту саму могучість.

Великі громади богомольців звиджують кожного року монастирську церкву в Йорктоні в часі великого відпусту, щоби помолитися перед чудотворним образом Матінки Божої Неустанної Помочи. Відпуст треває три дні, в липні на св. Йоана Хрестителя з попередним і послідуючим днем. Відпуст подібний до скарокраєвих відпустів наданий св. Отцем дня 25. червня 1915 року.

Ми любимо молитися перед образом Матінки Божої Неустанної Помочі. Якесь чувство надії огортає нас, що Марія вислухає нас! І слушно. Во Марія помагає нам, дає нам свою поміч у всіх наших приватних, національних і загально-людських потребах.

Між иншими нашими молитвами занесім молитви за наших братів відлучених від католицької церкви! Молімся до Неї, щоби Вона помогла вернути до Церковної єдности відлученим церквам Сходу.

З нагоди 1500-ліття Ефезького Собору, що відбувся 431 р. на якім відпоручник св. Столиці і александрійський патріярх Кирило оборонили догму про Воплочення проти єреси Несторія, теперішний Святійший Отець в Енцикліці "Світло правди" говорив: "Під опікою Небесної Цариці, бажаємо, щоби всі просили Її о особлившу ласку дуже великого значіння, щоби Вона, яку люблять і почитають з такою великою побожністю народи Сходу, не позволила їм нещасно блукати і дальше держатися далеко від єдности Церкви і від Її Сина, якого Намісником на земли є Ми. Коби вони всі вернули до спільного Вітця, якого осуд отці Ефезького Собору приняли з такою пошаною і якого всі признали як "сторожа віри." Коби всі вернули до Нас, бо до всіх відчуваємо вітцівську любов і повторяємо неначе наші власні ті гарні слова, якими Кирило відізвався був до Несторія: "Нехай буде захований мир Церкви і нехай не рветься звязь любови і згоди між священиками Бога"....

Молімся до Матінки Божої, щоби за Її заступництвом всі народи Сходу і Заходу злучилися у містичнім Тілі Христа, щоби сповнилося горяче бажання Христа: "Да будет єдино стадо і єдин пастир!"

Мати Божа — Заступниця всіх християн!

Образ Матінки Божої Неустанної Помочи прийшов зі Сходу. Перед тим образом молім Пречисту Діву, щоби всі народи Сходу і всі відлучені брати покланялися Її Синові і Його величали в єдности віри!

** **

Коли цього року Господь Бог позволить Вам прибути на Відпустові Торжества до Йорктону, в днях 6., 7., і 8. липня, — коли там перед чудотворною іконою Матери Божої Неустанної Помочі будете просити помочі у Пречистої Діви Марії для себе і для своїх ро-

дин, — занесіть також коротку молитовку до Неї за відлучених від правдивої Христової Церкви наших братів і сестер, щоби Вона помогла Своїм заступництвом вернути їм до єдности св. віри, щоби було одно стадо і один пастир.

Голос Спасителя

Дорога душе! Вір Мені, що нема гіршої муки для серця, котре любить як тоді, коли воно бачить що його любов погорджують. Коли серце дало великі докази любови а на то дістає тільки саму чорну невдячність, це вже вершок терпінь.

Якби навіть усі люди відреклися своїх маєтків тай сталисьби пустиножителями і кормилисьби тільки травою чи дикими корінцями а спали на землі та мучилиб своє тіло острими покутами з любови до Мене —їх Спасителя—Подумай собі якабто була винагорода за всі тоті болі, які Я витерпів, за всю тоту Кров, що Я пролляв; винагорода за то життя, котре Я жертвував за них на хресті. А якби ви всі на землі жертвувалися на смерть за Мене то це всьо ще булоб нічим в порівнанню з тою любовю яку Я вам показав вмираючи за вас на хресті і віддаючись вам у св. Причастю.

Але на жаль! Як ви, люди, віддячуєтесь Мені за то всьо? Чим відплачуєтесь Мені за всі тоті добродійства? За тото ви погорджуєте Мною, зневажаєте Мене так, що й найгіршому ворогови ви так зробилиб. Як ти можеш—дорога душе— не відчувати болю в серці, коли роздумуєш про то, що грішники зневажали Мене своїми гріхами і дальше зневажають кождісінького дня? Як ти можеш — дорога душе — не любити Мене за ту любов Мого божественного Серця, яку я тобі висвідчую в святих Тайнах на престолі. Яж там горю завжди тим самим вогнем любови до тебе і все Я бажаю там приняти тебе

та ввійти до твого серця і віддатись тобі зі всім Моїм майном: "Не викину за двері того хто хриходить до Мене" — сказав Я в св. Євангелію. Люди мої! Яж сотворив вас, відкупив вас, для вас Я народився в печері а вмер на хресті, чомуж ви, коли іншим ви є вдячні за малі дрібниці, Мені відплачуєтесь тільки холодністю й невдячністю. Тай не тільки що Мене не любите але ще й у своїй злобі погорджуєте Мною. Нічо так дуже не забуваєте як свій обовязок любити Мене. Ах! "Доколі буду з вами, доколі терплю ви!"

Голос Душі

Найсвятіше Серце мого Спасителя Ісуса, глубино милосердя й любови! Чомуто я ще не вмер на вид такої невдячности зглядом Твоєї любови. Господи! положи кінець тому. Зрани моє серце Твоєю святою любовю і вчини так, щоб я всеціло належав до Тебе. Ради тої Крови, що Ти пролляв за мене прости мені, щоб Твої Страсти не пропали для мене марно. Ти, добрий Ісусе, любив мене такого негідника і невдячника навіть тоді, колито я й не думав любити Тебе. Тепер я тільки того й бажаю, щоб Тебе любити і Тебе на завжди посідати. Спасителю мій! задоволи бажання мого серця та вчини, щоб від сього дня мого навернення я не перестав ніколи любити Тебе, моє найвище Добро. Нехай я вмру для себе й для світа а най я жию тільки для Тебе і Твоєї святої любови. Маріє! Твоє серце було тим щасливим престолом, на котрім безнастанно горів вогонь божої любови, Мати моя! випроси для мене цю ласку в Твого Сина Ісуса.

о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.

ШАНУЙМО СВ. ХРЕСТ

Один французький писатель, застановляючись над безбожністю, що вдиралася в народи по великій світовій війні, так пише: "Люди викинули хрест із своїх публичних памятників, викинули його зі своїх судів справедливости, викинули його зі шкіл, знищили його при дорогах. Тепер дивися! Простий дереляний хрест, що є памятником по померших, видно по всіх сторонах, — в лісах, поздовж наших доріг, навіть в наших городах." —

Справедливі слова! ..... Підчас великої війни земля порита гранатами, полята кровю, а могили полеглих воїнів свідчать про великі жертви з людського життя .... А на могилах хрести!

о. В. Породко, ЧНІ.

Місія серед недовірків

(Продовження).

Отець парох вийшов до них на фіртку:

— Ви певно ждете на отця місіонара?

— Так, — відповів коротко голова каменярів.

— Прошу ближче — запрошував парох. — Тут в городі приємно, вигідні лавочки. Відпічнете собі.... А от вже й отець місіонар ідуть.

— Слава Ісусу Христу! привітав ввічливо своїх молодих гостей місіонар.

— Поважання! Гаразд! — відповіли підсміхаючись каменярі.

— Сідайте панове. Побалакаємо трохи!

Розсілися каменярі на лавках, а напроти них сів на кріслі місіонар. Зза плота почали показуватися голови цікавих дівчат і жінок, що також бажали бути свідками цеї небувалої розмови.

— Вам, здається, дещо не подобається в наших місійних науках, — зачав місіонар.

— Богато навіть! — відрізав Жмут.

— Щож таке?

— А от хочби те, що ви вічно говорите про Бога. А преціньучені дійшли вже давно до переконання, що Бога нема.

— Так ви думаєте? А котріж то такі учені?

— Є їх богато — хвалився каменяр. — Дарвін, Гекель, Дрепер, а з наших Драгоманів, Франко й інші.

— Чекайте, чекайте, не за скоро! Що вони може часом і плели такі глупі нісенітниці, це можливе. Бо нема — здається — такої дурниці, якої не боронцвби якийсь "учений." Але, щоб вони здоровим розумом і правдивою наукою дійшли до такого переконання, що Бога нема, це неможливе! Бо таке може сказати тільки божевільний, тільки варят!

— Так? А то чому? — допитувався злосливо каменяр.

— Зараз зрозумієте чому, відповів місіонар. — Погляньте на цей дім! Який він гарний, великий.... А припустім, що одного дня приходить до вас якийсь "учений" і каже: "Слухай чоловіче, ось до чого я дійшов своєю наукою. Цей дім зробився сам від себе. Ніхто його не будував, не мурував, ніхто не покривав. Одного дня він так виріс зі землі, повстав сам від себе і стоїть собі".... Що ви скажете такому "ученому"?

— Скажу йому, що на певно в нього не всі вдома, що йому в голові щось помішалось.

— Добре. А припустім, що прийде до вас другий такий учений і скаже вам: "Цей годинник, що я маю, зробився сам від себе, з нічого! Самі від себе зробилися колісцятка, самі поскладалися на купу, самі почали крутитися і так сам від себе, без ніякого годинникаря повстав цей годинник та й показує години! Що ви скажете такому "ученому"?

—Скажу йому, що він здурів, що його місце на Кульпаркові.

Отже — тим самим ви признаєте, що всі ті ніби — учені, які кажуть, що Бога нема, це божевільні, це варяти!

— Ні, ні, ми цього не признаємо! — протестували каменярі.

— Та як не признаєте?! Коли тільки божевільний може таке плести, що цей дім побудувався сам без жадного будівничого, що годинник зробився сам без жадного годинникаря, так само тільки варят, божевільний, може говорити, що весь цей світ зо своїм прекрасним ладом і порядком, з усім цим буйним життям, з усіми ростинами, звірятами й людьми....повстав без Бога, без жадного Творця, сам від себе! Треба збожеволіти, щоб таке сказати!

— Ні, не конче! опирався Жмут. — Учені винайшли вже різні теорії, що цілком добре пояснюють початок та існування світа навіть і без Бога!

— Що вони винайшли якісь теорії, то правда. Але чи ті теорії такі мудрі, як вам видаються, це ще велике питання.... Якже вони пояснюють от хочби початок життя на світі? Всюди бачимо життя: Живуть ростини, живуть звірята, живуть люди. Звідки це життя взялося?

Жмут кілька хвиль надумувався, а потім відповів:

— Учені пояснюють, що життя цілого світа розвинулося поступенно з одної клітини. Як з одного зеренця може розростися величезний ліс, так само з тої клітини розвинувся цілий світ.... І так люди не були відразу людьми. Вони розвинулися поволі, за тисячоліття з малпів. А малпи також не були відразу малпами, а поволі поволі розвинулися з нижчих звірят. Звірята повстали з ростин, ростиниж розвинулися з землі під впливом сонця й тепла, що в нутрі землі.

— А сонце і той внутрішний огонь? Звідкиж вони взялися, якщо Бога не було?

— Вони повстали з мряки, з газів.

— А мряка й гази звідки?

— Учені кажуть, що ми того не знаємо й не будемо знати.

— Ось бачите, як легко загнати вас у кут. Бо щож то за відповідь: "Не знаємо й не будемо знати." Це тільки викрут. Радше скажіть: "Не хочемо знати"! А з тою малпячою теорією — раджу вам — не виїздіть тай не осмішуйте себе. Нині вже мало хто з учених вірить в такі нісенітниці. Природники переконалися, що скорше з людини зробиться малпа, як з малпи людина.

За плотом розлягся веселий сміх, а місіонар говорив далі:

Вернім ще раз до тої вашої клітини. Як вона повстала не знаєте, чи не хочете знати. Але припустім, що якимсь дивним дивом звідкись взялася. Якжеж вона могла захоронитися ця жива, плодовита клітина на нашій землі?.... Ви говорили перед хвилею про зерно, що з нього мавби розвинутися ліс. Візьміть же це зеренце та вкиньте його в огонь. Чи згоріло попелу виросте ліс?

— Певно що ні.

— А таке саме малоб статися з вашою клітиною.

— Чому?

— А ось чому. Ви певно знаєте, що наша земля була колись огненною, страшно розжареною кулею. Аж з часом почала поволі остигати і вкриватися тою твердою корою - лупиною, що по ній тепер ходимо.

— Так, про це був недавно відчит у нас в читальні — відізвався один молодик.

— Отже вам читали напевно — продовжав місіонар, що в тій страшно гарячій лаві не лиш ніякий зародок життя, ніяка жива клітина не булаб збереглася, але навіть залізо, мідь та всякі інші метали, а то й каміння і найтвердші скали булиб розтопилися. Звідкиж взялося потім життя на остиглій земській корі? Таж із попелу й вугля ніщо живе не виросте. Мусів бути Творець, що дав життя і ростинам і звірятам і людям. З мертвого ніщо живе не виростає!

— Чому ні — вмішався до розмови Корж. — А от вода. Коли вона в теплій порі довше постоїть на однім місці, наприклад в рові, то в ній розмножиться безліч ріжних животин, ріжної комашні і хробів. А прецінь вода мертва. Отже з мертвого виростає живе!

— Ви помиляєтеся друже — відповів місіонар. —

Були вже й давніше такі, що думали подібно як ви. Та відколи учені винайшли побільшаюче скло — мікроскоп, від тоді переконалися, що і в свіжій, пливучій воді, а навіть і в повітрі є безліч зародків таких живих істот, що пізніше при сприяючих обставинах, пр. в теплій стоячій воді, розвиваються. Вони отже жили тільки від давна в воді, тільки голим оком годі було їх бачити..... Але переваріть ту воду, дайте її до такої посудини, де повітря не буде мати доступу, а тоді хочби й сто літ стояла така вода, ніщо живе з неї не виросте! Життя отже, як бачимо в світі доказує, що є Творець, є Бог.... і то Творець премудрий, що все як найкраще обдумав, обчислив.

Каменярі щось шептали між собою. Певно приготовлялися до якогось нового закиду. Але голосно відізватись не було в них відваги.

Місіонар сам поставив нове питання:

— Слухайте, панове. Між вами є такі, що ходили до гімназії.

— Так — відповів поспішно Жмут. Я скінчив шість гімназіяльних кляс.

— Ви отже напевно вчилися соматольогії.

— Чому ні. Мене навіть дуже цікавила ця наука про людське тіло, як воно збудоване, з яких частий складається то що.

— Коли ж отже ви роздумували над будовою людського ока чи уха, як кожна його частина точно примінена, пристосована одна до одної, як там усе по мистецьки виконане, коли ви розважали над тим як серце розпроваджує кров по всіх закутинах людського орґанізму, як то тіло відживляється, росте, рухається, ви певно мусіли сказати собі: Той, що збудував цей архитвір, мусів бути Мистець над мистцями, Будівничий над будівничими!

— Так, справді, такі гадки нераз будилися в мене.

— Будова ока нагадувала вам напевно фотографічний апарат, ухо — телєфон, серце видавалося ссучо - гнетучою помпою. Жолудок і внутренности ви порівнювали мабуть з приладом до центрального огрівання, щоки й зуби з тартаком і млином, що роздроблюють, розтирають матеріял до огрівання, горло з маленькими орґанами. Так, ви мусіли напевно признати, що людський орґанізм, це архитвір якогось надземського Мистця, — Артиста! Бо хтож із найбільших навіть мистців світа потрапить вам зробити хочби маленького хробачка, що мігби рухатися, віджившятися, рости, жити?

Кому з них вдасться така штука? Нікому! Ніколи!

Заклопотаний недовірок спустив очі та й нервово мняв свій кашкет. А місіонар говорив далі:

— В гімназії ви правдоподібно вчилися також ботаніки.

— Певно, отче. Ще й до нині маю гарні зільники. Цю науку про квіти, дерева ростини я дуже любив.

— Ви отже мусіли нераз подивляти будову того малого зеренця, що вкинене в землю, кільчиться, росте, цвіте, видає стократний плід.

— Дійсно це видавалося мені нераз дивне, хоч воно буденне, хоч ми до того так привикли.

— І чи в тих хвилях ваш здоровий розум годився на таке нерозумне пояснення цих явищ, яке дають недовірки? — Вони кажуть, що все це зділав не Бог, а сліпі сили природи, що все це сталося припадково без жадного пляну, що всю ту прекрасну, мистецьку будову людського орґанізму, що всі явища звіринного й ростинного світа треба завдячувати сліпому припадкові! Чиж це не божевілля, не дурнота?

— Мушу признатися, що про це я рідко думав.

— А шкода, що не думали. Тоді напевно відійшлаб вам охота належати до табору таких тупоумних вільнодумців, що заперечують існування Бога.

— Чи аж на таку назву вони заслугують? боронився каменар.

— Ця назва ще за слаба, щоб напятнувати їх божевілля. Чи ще не вдалося мені вас переконати? Якщо наведених доказів вам за мало, погляньте нинішнього вечера на ці звізди, що сіятимуть на небі, Чи ви уявляєте собі яка віддаль між ними, а нашою землею?

— Колись в гімназії, я це знав, та тепер воно вилетіло мені з голови. Памятаю тільки, що має бути дуже далеко.

— Так послухайте. Щоб із нашої землі дістатися на сонце, треба булоб їхати поспішним потягом 337 літ без перерви. 337 літ! Цей величезний простір світло перелітає за 8 мінут. А є такі звізди, що їх світло мусить летіти на нашу землю не кілька мінут не кілька днів чи місяців, а кілька, кільканадцять, кількадесять, кількасот, кілька міліонів літ! Як це страшенно далеко! І в тих величезних просторах летять у ріжних напрямах з шаленою скорістю міліони найрізнорідніших звізд, планет, сонць, місяців, що відбувають по кілька оборотів на раз. А правильність їх рухів така, що не лиш нема ніколи на їх дорогах ніякої катастрофи, але вже сотки літ наперед можна обчислити коли й де буде якесь затміння сонця чи місяця Скажіть друже. Чи все могло обійтися без предмудрого і всемогучого

Творця? Чиж могли це доконати сліпі сили природи? Пустіть кілька самоходів на дорогу без керманичів. Чи далеко вони заїдуть? Зараз порозбиваються то одні до одних, то до якогось муру чи скелі, то скотяться в рів чи в яку пропасть. Так само без Премудрого Керманича вселенної — ні на хвильку не існувавби цей світ.

— А чомуж учені астрономи, що слідять за бігом звізд тай природники, що займаються пізнаванням життя ростин і звірят, не вірять в Бога? — спитав Корж.

— Хтож вам, друже, таке казав, що вони не вірять?

— Я читав про це у ріжних книжках і газетах.

— Думаєте, що все друковане мусить бути правдиве? Папір терпеливий. Позволить на собі друкувати навіть і найогиднішу лож. Бувають часом недовірки й між ученими, але правдиві учені, звичайно люди віруючі і то глибоко віруючі.

— Цікавий би я знати котрі-то такі учені — кепкував собі молодик.

— О, навести їх можу вам цілий ряд: Вірив у Бога славний Нютон, а так сильно вірив що на слово "Бог" відкривав голову. Щиро віруючим був великий астроном Кеплєр, а славніший може ще від нього (його попередник) Коперник був католицьким священиком. Великий математик Коші приступав що-тижня до св. Тайн. Славний фізик Ампер розмовляв з Богом на молитві щиро як дитина. Не менче знаний фізик Вольта визнавав явно, що він віруючий християнин-католик. Славний на весь світ лікар Людвик Пастир, що його винаходом міліони людей завдячують своє вилічення із скаженини, заявляв нераз, що вірить так сильно, як побожний бретонський селянин. Учений Шеврий молився побожно навіть на залізничій стації, ждучи на потяг. Інший учений Гані — кожний раз як почув, що дзвін дзвонить на молитву, зараз переривав свою науку й молився..... Та годі вичислити всіх тих віруючих учених. Часу не сталоб мені на це. Один з них (др. Деннерт) завдав собі труду, щоб переглянути твори трьох сот (300) найбільших учених світа й побачити скільки між ними віруючих, а скільки недовірків. І знаєте до якого переконання він прийшов, читаючи ті твори? — На триста учених найшлося тільки двадцять недовірків. Чуєте? Двадцять на триста! І ще та куца двадцятка не мога навести ніякого доказу против Господа Бога. Чи отже маєте право казати, що учені не вірять в Бога?

На хвилю запанувала мовчанка. Радикали побачили, що не вдасться їм перемогти місіонара. Його слова чимраз більше їх переконували, що вони в блуді.

(Дальше буде).

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Розділ 5.

Молоденький Монах

"А кождий, хто покине .... сестри .... або матір .... або дім ізза мойого імени, в сотеро прийме і життя вічне наслідить" (Мат. з. 79, ст. 29).

До тепер приглядались ми життю Ґерарда на світі. Тепер наступає хвиля, коли то найгорячіше бажання його серця має сповнитися. Мріями його було покинути світ та й всеціло посвятитись Богові на службу в монастирі. І ось в кінці, по немалих труднощах, по немалих перепонах, покидає він світ і, в двацятьтретому році свого життя, вступає в Згромадження Найсвятішого Ізбавителя, яко братчик. Тепер починається нове його життя: не довге, що правда, але за то як дуже багате в заслуги!

Розважавши стан братчиків у Згромадженню Найсвятішого Ізбавителя з точки віри, мусимо признати, що він є гідним похвали та пошани. Святий Альфонс одного разу писав: "Коли наші отці дбають, щоби нам дати то, що дочасне, слушно є щоби ми їм дали це, що є духовне." Тому вони беруть участь у всіх духовних вправах, як і інші члени, що є священиками і з них збирають однакові користи. Отці йдуть на місії, братчики лишаються дома — мимо того не мають вони меншої участи в наверненню грішників, як і ці, що проповідають. Тихий, покірний та послушний братчик, що працює й молиться, зможе навертати і спасти більше душ своїми молитвами й терпіннями, як місіонар своїми проповіддями, сповідник своїми напімненнями, який не робить цего з любови до Бога. Приміром хай буде святий Ґерард, що був лиш звичайним братчиком, а навернув так много душ.

Не є це найменше пониження ні упокорення бути братчиком. Противно, він тим ліпше може наслідувати укрите життя Ісуса Христа, який посвятив трийцять літ на працю і молитву, в убогім домі в Назареті, а лиш три роки на проповідання Свойого Євангелія. Звичайно братчик менше наражаєсь на утрату свойого покликання тому, що має менше стичности зі світом. Він може лекше заховати своє серце чистим від усякого гріха. Одним словом

йому богато лекше освятити себе самого, а заразом спасти много душ своїми молитвами. Згромадження Найсвятішого Ізбавителя глядить на них, як на правдивих своїх членів, як на правдивих Редемптористів.

З кінцем 1749 року, по кількамісячній пробі, приняли Ґерарда до новіціяту. Всі були тепер переконані, що він є гідний бути членом Згромадження Найсвятішого Ізбавителя. Пять місяців, які перебув до тепер в Ілічето, аж надто вистарчали, щоб він дав доказ своїх великих чеснот. Отець Кафаро, новий настоятель монастира, міг тепер наочно переконатися про святість цего незвичайного молодця, якого так дуже хвалили мешканці Муро.

По кільдневних духовних вправах, які Ґерард перевів на молитві, Отець Кафаро дав йому монашу рясу. Радости його тепер не було границь. Від тепер звернув він своє серце одиноко до небесної вітчини. Його бажанням тепер було сповняти Божу волю і в цей спосіб зістати святим.

Коли він, тому пять місяців, вирвався з дому, то, як це собі пригадуємо, написав пращальний маленький листок, в якім повідомив домашніх про свою втечу і заразом заявив, що покидає рідну стріху, матір і сестри на це, щоб стати святим. Він мав намір не лиш спасти свою душу, не лиш зістати святим, але зістати великим святим.

Господь Бог домагається вже від кождого християнина великої святости, коли каже: **"Будьте святі, бо я є святий."** О скількож більше домагається Він святости й досконалости від монаха, від Редемптористи, який має особливий обовязок стреміти до святости, наслідуючи життя й чесноти Ісуса Христа, свойого божественного Ізбавителя.

Коли Ґерард постановив собі, щоб стати святим, то він не позістав лишень на самім бажанню святости, бо само бажання — хоч і як воно потрібне — нічого нам не поможе без діл. Щоб монах сповнив, тут на землі, своє завдання, щоби він освятив свою душу, мусить безнастанно виконувати Божу волю. Воля Божа, знова, криється в тім, що приписують йому правила його Згромадження і що приказують йому його настоятелі. Якщо це виконує, може бути певний, що осягне свою ціль.

Ґерард взяв сильну постанову, щоб зістати святим. Не гаїв проте часу, але взявся сейчас до діла. Був так чуйний, що не пропустив ні хвилини, ні одної нагоди, в якій міг освятити свою душу.

Праця й молитва, це святість братчика. Тому й він старався, щоб злучити працю евангельської Марти з молитвою Марії. І праця є потрібною — конечно потрібною, але й без молитви не мож

обійтись. Цим то якраз Ґерард так дуже будував своїх співбратів, що так добре вмів получити свою працю з молитвою. Нераз говорив собі: "Всью хочу робити, всью хочу терпіти, щоб лиш стати святим."

Кождий братчик має в монастирі своє заняття, яке поручать йому його настоятелі. Ґерард все старався покінчити свою працю, щоби ще й іншим прийти в поміч. Прийде, було, до котрого зі своїх співбратів, як цей що робить, та просить, щоби позволив йому за нього робити: "Позвольте но мені, хай я зроблю за Вас; я сильніший." В цім намірі він взяв був собі слідуючу постанову: "Якщо побачу кого з отців або братчиків в потребі, а послух мені на це позволить, усью залишу та поспішу йому з помічю." Ця постанова не позістала пусто на папери: він виконував її як найточніще. Усюди спішив з помічю: до пекарні і до кухні, помагав, так огородникові як і господареві в стайні, де сповняв найнищі послуги. Надивуватись годі звідкіля йому тільки сили бралось.

Від самого початку, як лиш прийшов до Ілічето, призначили йому помагати огородникові. Нераз, було, копають оба грядки. Брат огородник розділить на дві половині: одну для себе, одну для Ґерарда. Та наш молоденький новик звенеться, скінчить скоренько свою половину та йде помагати огородникові: "Відпічніть собі, брате, каже, я за вас зроблю; я ще молодий і сильний." Брат огородник не хотів йому нераз цего позволити, бо боявся, щоби він не працював понад сили і в цей спосіб не пошкодив собі на здоровлю. Тоді Ґерард цим смутився: він не любив оставати бездільно, однак не опирався.

Мимо безнастанної ручної праці, він не опускався в духовнім житю. Праця не була перепоною до поступу в молитві. Він знав злучити працю і молитву. Праця була для нього молитвою, а молитва відпочинком по праці. Так щиро та ревно молився, з таким скупленням духа та глубокою вірю, що сказавби був хто, що він бачить перед собою Ісуса Христа.

Ось, що пише о нім Отець Танноя, який мав щастя жити з ним в Ілічето. Цей отець був тоді ще учеником і що лиш приготовлявся до священьства: "Праця,—каже він, —не була Ґерардові перепоною до молитви. Бо коли підчас дня працював, то якщо лиш надійшла ніч, замикався в церкві і там перед Найсвятішими Тайнами, заливався сльозами та ревно молився. Духовні вправи, приписані Правилом, не вистарчали, щоби задоволити його серце. Щоби тоді хоч в части задосить учинити своїй набожности, він позбавляв себе ночий, так, що не раз рано застали його на молитві там, де полишили його у вечір." Він так був скуплений та затоплений в Бозі, що видавалося начеб він не відчував, що ще жиє на земли, але в небі. Увесь час так був перенятий Богом, що мусів себе силувати, щоби міг думати про що інше. Це його, однак, зовсім не перепиняло в праці; хиба що коли попадав у захвит. Тоді він був наче неживий. Не знав, що около нього діється: нічого не чув ні не бачив. З його лиця бив тоді якийсь надземський блеск, а очі гляділи неповорушно в небо. Лиш один послух міг його вирвати з того стану. Його послух був так совершений, що вистарчало дати йому приказ, а він сейчас приходив до притомности та продовжав своє заняття, начеб і нічого не було.

Його скуплення було так велике, що, як заявив по його смерти його сповідник, рідко чи коли проминуло кілька хвилин, навіть і підчас найбільшого заняття, щоби він не думав про Бога.

Так як можемо над'ужити кожної річи, так можемо на'ужити найлутших та найсвятіщих річей, а тоді, вместо принести нам хосен, вони виходять нам на шкоду. Лучаєсь нераз, приміром, що правдиво побожні душі, хотіли о нічім иншім думати як лиш о Бозі. Намір їх є добрий і гідний похвали, спосіб однак в який хочуть його виконати є радше понад сили звичайного смертного чоловіка. Кожний є обовязаний, якщо хоче стреміти до совершенства, як найчастіще звертати свої гадки до Бога, однак не кожному є дано думати виключно лиш о Бозі: лиш деякі святі одержали цю особлившу ласку, — яку можна виблагати у Господа. Нерозважно поступавби цей що надмірно напружуваби свій ум: в цей спосіб можна позбавити себе здоровля. Тому-то й Настоятелі занеспокоїлись Ґерардом: боялись щоби він не підорвав собі і так вже слабкого здоровля. Вони не знали що Господь наділив його цею особлившою ласкою за помічю якої він зовсім не потребував напружуватись щоби безнастанно бути перенятий Богом. Отець Кафаро приказав йому щоби уважав на здоровля та не мучився надмірним скупленням, бо лутше є любити Бога серцем чим головою. Це правда; та щож міг Ґерард тому порадити? Сам опісля признався: "Отець Ігумен заборонили мені мучитися роздумуванням о Бозі. Та я більше мучуся коли стараюся о Ньому не думати чим коли думаю. Правду говорив. Цей приказ було йому так тяжко виконувати, що коли мимоволі приходила йому гадка о Бозі, кликав: "Мій Боже, я не хочу тепер Тебе, не хочу, бо мені не вільно." Господь Бог, що любить далеко більше послух чим не знать яку жертву, щедро за це нагороджав молоденького новика.

(Дальше буде)

Місце Йорктонського Відпусту.

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

Перше Причастя у Вязниці

——=0=——

(Продовження).

ДІЯ 1.

8. Ява.

Попередні і Анна.

Анна (входить): Тепер можемо бути спокійні. Я вислала Лукію до міста.

Ева: Так скоро поговорім, заки вона поверне.

Марійка: Мамусю, пані Ева знають священика. Чи він не може мені....

Анна: Дитино, ти мусиш тепер бути чемна. Ти не повинна нам перешкаджати. Сідай собі там. (показує на стільчик).

Марійка (йде туди зі своєю лялькою і говорить до неї): Треба бути чемною, ходім туди! (Занята своєю лялькою і тільки від часу до часу прислухується розмові).

Павліна: Що то має означати? (показує на дорогоцінности).

Анна: Мій муж пише мені, що я повинна скоро виїхати з міста і забрати всі дорогоцінности, щоби там над морем можна їх вимінняти на гроші.

Ева: І то все викладаєш так отверто перед служницею?

Анна: Я сама тепер собі дорікаю за свою неосторожність.

Павліна: Як то можливо, що ти дістала лист від мужа?

Анна: Одна своячка нашої доброї Ксені принесла його з над моря від мужа.

Павліна: Ах, коби й мому мужеви удалося вийти з міста.

Ева: Будь спокійна. Завтра в тій порі вже певно буде в безпечному місті.

Анна: Чи ви думаєте утікати також?

Ева: Так! Тому ми й прийшли до тебе.

Анна: То мене полишаєте саму?

Павліна: Ні, ти мусиш утікати з нами.

Ева: Послухай, який наш плян!

Павліна: Завтра рано вже треба його виконати!

Ева: Властиво нині в ночи. І це так: Нині в ночи перевозять харчі для міліції, котра стоїть на границі нашого краю. Один склепар, чужинець, який вже від давна живе у нашім місті, дістав позволення перевести один віз краму з транспортом. Він перевезе вас.

Нині в ночи він викине зі свого воза свої товари і ви займете місце в його буді. Ти мусиш бути на місци. Для Павліни, для тебе і для Марійки буде досить місця там.

Павліна: Мій муж буде сидіти перебраний коло візника.

Ева: Дуже раненько вирушують всі вози. Ваш віз позістає якийсь час по заді. Коні навмисно вибрано злі і слабі ....Завтра вечером можете цілком певно вийти зі сховку. Відтак добрі коні завезуть вас над море, а звідти вже безпечно поїдете дальше за море.

Анна: А ти? Ти нічого не говориш про себе?

Ева: Я повинна лишитися ще ту....

Анна: І думаєш, що тобі тут буде безпечно? (по надумі): Що до мене, то я думаю лишитися тут також — принайменше ще якийсь час.

Ева: Що тобі приходить до голови? Таж подумай про дитину!

Анна: Якраз тому, що думаю про Марійку, то не можу зараз утікати. Колиби я була сама, то довго не думалаби ....

Ева: Алеж ти тут в місті в великім небезпеченстві. Кождого дня можуть прийти і увязнити тебе, а потім ....

Анна: Чиж нема надії що відносини зміняться?

Павліна: Дуже тяжко. Революція розгоряється, рух безбожників шаліє — от сьогодня на улици напали на священика і зневажили його ....Страшний безпорядок, дикі рабунки і страшні убійства ....Ненависть до католиків росте, большевизм обхоплює неосудну товпу..... Страшні дуже страшні часи ....

Ева: О, ту тепер дуже небезпечно.... (до Марійки): Правда, Марійко, ти будеш відважна? Ти утічеш з мамусею до татуся, геть із цього міста?

Марійка (встає і йде до мами): Куди, мамусю?

Анна (бере її коло себе): Над море, до татуся.

Марійка: Чи то далеко?

Анна: Так, дитино, дуже далеко.

Марійка: То мусимо богато взяти зі собою? Я для своєї ляльки мушу взяти ще одну пару суконок

Анна: На це нема місця. Ти мусиш відречися ляльки для Ісуса.

Марійка (дивиться на ляльку, рішучо): Так, я відрікаюся ляльки для доброго Ісуса ....Але тоді Ісус прийде скоро до мене. (до Еви): Пані Ево, ви знаєте там за морем священика?

Ева: Там на чужині, за морем, дуже мало є священиків.

Марійка: Ах, то я там також не зможу приняти перше св. Причастіє? Мамусю, я не хочу туди їхати!

Анна: Я також ні ....Ви видите, приятельки, Господь Бог говорить через уста дитини; Він показує свою волю. Я би мала нес-

покій совісти, колиби позбавила на неозначений час мою дитину тої великої ласки, ласки першого св. Причастія .... Ні, ні, я не можу утікати відси, аж Марійка прийме тут перше св. Присчастіє.... Потім я зараз покидаю місто.

Павліна: Алеж подумай, не звертай уваги на забаганки дитини.

Анна: То не забаганка, то є святе бажання, яке я від давна вщепила в серце дитини.

Ева: Рішайся, Анно, бо ми мусимо йти. (встає).

Анна: Приятельки, послухайте мене. Я повинна вам дещо пояснити ....Сестра нашої доброї і вірної Ксені мешкає на передмістю. В цих днях прийде до їх дому перебраний католицький священик. Він дасть мені і моїй дитині св. Причастіє. Тоді я сподіюся, що добрий Ісус нам поможе потайки вийти з міста і дістатися над море. Буду почуватися безпечною під опікою найсолодшого Ісуса, котрий буде нашим дороговказом над море до мужа і татуся, а звідти безпечно вже дальше за море.....

Павліна: Але ти не упяянувала своєї утечі?

Анна: Вже на місци то зроблю.

Ева: Але ми тобі радилиби утікати тепер — зараз....

Анна: Я дуже дякую вам за ту щиру раду ....Але прошу вас, не гнівайся на мене, що не можу рішитися на ваш плян.

Павліна: Чи чуєте? Які страшні крики на улиди! (Чути здалека співи і ріжні крики).

Ева: Це певно червоні товариші шукають підозрілих?....

Павліна (до Анни): Де ми сховалибися?

Ева: Успокійся, Павліно. Ледви чи ту нас найдуть?

Анна: Коби можна дитину де схоронити!

Ева (йде до дверий): Я чую, що хтось зближається.

9. Ява.

Попередні і Ксеня.

Ксеня (скоро входить): Даруйте, пані.

Анна: Що є такого, Ксеня?

Павліна: Що? Може приходять червоні розбійники?

Ксеня: На разі ні, прошу пані.

Анна: Щож то є за крик?

Ксеня: Страшний вид! Пяні червоні товариші ведуть по улицях старенького Макаренка з його донькою ....

Анна (Зі страхом): На смерть?

Ксеня: Ні.

Павліна: Як то? Чи мали ще милосердіє ті дикі червоні кати?

Ксеня: Гірше чим то. Старенький Макаренко вже був засуджений на смерть. Тоді його донька просила суддів о ласку помилування витягаючи до них руки. Один зі суддів вигадуючи діяволь-

ську штуку сказав: "Його помилуємо, але нехай донька гине замість тата!"

Ева і Павліна: Страшно!

Анна: І вона згодилася?

Ксеня: Щоби ратувати тата .... І тепер їх водять серед криків по місті і доньку мають розстрілювати в присутности тата.

Анна: Нехай Господь Бог хоронить нас попасти в їх руки!

Павліна: Коби тільки нас не зловили на дорозі.

Ева: Треба спішитися. (одягається в плащ, Анна помагає обом).

Анна: Вам желаю всего найліпшого.

Ева: До побачення!

Марійка (подає обом руку): До побачення!

Анна: Господь Бог знає де і коли .... (Ева і Павліна відходять.

10. Ява.

Анна, Марійка і Ксеня.

Анна: Якіж маєш новини, Ксеню? (сідає, Марійка спирається коло мами).

Ксеня: Добрі новини, прошу пані.

Анна: Богу дякувати. Якіж то?

Ксеня: Священик Михаїл цеї ночи буде відправляти св. Службу Божу в домі мого шваґра. Коли пані....

Анна: Ти чула, Марійко? Нині в ночи ти зможеш прияти своє преше св. Причастіє!

Марійка (радісно): То я мушу убратися в мою білу суконку. О, я не буду цілком спати цеї ночи!

Ксеня: Прошу пані. Я думаю, що булоби найліпше, щоби я запровадила Марійку туди тепер. Пізнійше я прийду і заведу вас туди. Менше буде підозріння.

Анна: Ти добра, Ксеню! Нехай Господь тебе надгородить!

Марійка: То я мушу скоро одягнутися в мою білу суконку....

Анна: То не конечно, дитино. Добрий Ісус дивиться на чисте серце.

Марійка: Я зараз буду готова.

Анна: Ні, ні, не потреба, дитино. Злі люди не повинні знати, що ти ідеш до твого доброго Ісуса.... А потім ти вже не будеш мати часу перебратися .... Ми здається сюди вже не вернемо....

Марійка: Ми сюди не вернемо? То я мушу взяти зі собою мою ляльку!

Анна: Тиж прецінь зреклася її для Ісуса, котрий до тебе має прийти.

Марійка: Ах, так! Але я її ще занесу до ліжка. (вибігає з ляльк-

кою(.

11. Ява.

без Марійки.

Анна: Найліпше буде, коли то сховаємо. (спаковує дорогоцінности до скриночки).

Ксеня: Чим скорше, тим ліпше. Я то заберу скоро, щоби Лукія не виділа.

Анна: Вона то вже виділа.

Ксеня: Вже виділа? А це тому ... Я виділа її перед хвилею, як вона запальчиво розмовляла з Кокольським, що є помічником революційного судді.

Анна (перестрашена): Що то говориш? (Замикає скриночку і передає Ксені).

12. Ява.

Попередні і Марійка.

Марійка (входить): Тепер можемо йти до св. Причастія. Як дуже я тішуся, що іду до доброго Ісуса!

Анна: Так так, дитино, тішся, що приймеш Ісуса до свого серця.... Ходи, нехай тебе одягну. (Накидає на неї плащик і шапочку).

Ксеня: Прошу пані, ви мусите відправити Лукію, як ми відійдемо з Марійкою, щоби вона не мала часу за нами іти....А за якої пів години я стрінуся з панею на Великім Мості .... Я вже не верну до дому....

Анна: Чому там? Таж то в противнім напрямі!

Ксеня: Колиби Лукія була цікава....

Анна: Я розумію. (пригортає дитину до себе): Марійко, будь чемна і йди за Ксенею. Думай про доброго Ісуса і молися до Нього!

Марійка: Добре, мамусю, я то буду робити.... А ви скоро також прийдете?

Анна: Скоро, дитино, як Бог позволить....Нехай добрий Ісус буде з тобою, нехай Матінка Божа тебе хоронить і стереже. (благословить дитину).

Марійка: До побачення, мамусю!

Ксеня: До побачення, пані.

Анна: До побачення. (Ксеня і Марійка відходять).

13. Ява.

Анна.

Анна (йде до столика, дзвонить): Я мушу Лукію скоро відправити..... хоч мені дуже трудно це зробити. (дзвонить ще раз).

14. Ява.

Анна і Лукія.

Лукія: Пані мене кликали? (дивиться збентежена на стіл роз-

глядається по комнаті).

Анна: Лукіє, маю тобі щось сказати.... (павза)....

Лукія: Перепрашаю, пані, що відважуюся....

Анна (дивиться на неї здивована): Ти хочеш щось сказати?...

Лукія: Я хотіла тільки сказати.... — говорять, що на почті тепер дуже непевно ....(оглядається довкола)

Анна: І.....

Лукія: Так дорогі річи, які пані перед хвилею спакували, ліпше булоби передати через повірену особу....

Анна (перереває): Хто казав, що я хочу посилати дорогоцінности?....

Лукія (виминаючо): Ксеня до того не спосібна. Вона захланна.....

Анна (обурена): Я не люблю, щоби в моїй присутности так другого підозрівали!

Лукія (ображена): Я можу також мовчати....Зрештою, ви мене кликали. Чого ви собі бажали?

Анна: Дякую тобі, Лукіє, за службу, яку ти дотепер мала у мене.

Лукія (піднесеним голосом): То значить, що ви мене відправляєте? ..

Анна: Мені прикро. Але я мушу вибратися в подорож.

Лукія: А чи пані не знають, що ніхто з міста не сміє виходити?

Анна: Від кого ти так добре то все знаєш?....

Лукія: О тім всі говорять.

Анна: Ти не потребуєш нічого боятися. Я не хочу тебе допитувати....

Лукія (захвало): Мене допитувати?.... Чому? За що?....

Анна: Лукіє, чи ми не були завжди добрі для тебе?

Лукія: А чи я до нині не сповняла вірно моєї служби?

Анна: Ти говориш виминаючо....Ти говориш про свою службу. Я хочу тобі за те все заплатити. Ту є заплата а ще дещо до того ,скільки маю тепер до розпорядимости. (дає її гроші).

Лукія (рахує в руці): Дякую. Чи ще чого бажаєте від мене?

Анна: Ні.

Лукія (глумливо сміючись): То можу вже забиратися?

Анна: Ні, ти можеш лишитися тут в домі, щоби не був пустий, коли я відїду. (дає знак, що може відійти).

Лукія (відходить): Я йду.... Може ще подумаєте про мене! (відходить).

Друга Дія.

(Вільна околиця на передмістю).

1. Ява.

(Текля і Марійка виходять на сцену).

Текля: Ту зачекаємо і скажемо твоїй мамусі про сю сумну новину.

Марійка: То я нині не прийму св. Причастія?

Текля: Здається що ні.

Марійка: Чиж я не була чемна, що добрий Ісус не може прийти до мене?....

Текля: Ти добра дитина.

Марійка: О, я знаю! Я оскаржила Лукію, що вона була нечемна. Але я буду просити мамусю, щоби Лукії не карали....

Текля: Коби тільки скоро прийшли....А однак — мені чогось страшно....

Марійка: Мені тоді було жаль, коли я віддавала мою ляльку, — але я її зреклася для доброго Ісуса.

Текля: Господь Бог сповнить святі бажання доброї дитини. Не бійся, все буде добре.

Марійка: І я була трохи вперта для мамусі, коли хотіла брати білу суконку — але я того більше не зроблю.

Текля (дивиться в далечінь): Думаю, що вони йдуть....Якже я їм то скажу?....

Марійка: По дорозі я добре не молилася, оглядалася довкола..

Текля: Дитино, скажеш це своїй мамусі....От вони приходять!

2. Ява.

Текля, Марійка, Анна і Ксеня.

Марійка: Ах, мамусю, я не прийму св. Причастіє, бо я була нечемна....

Анна: Що ти говориш, Марійко?.... Хто говорив тобі це?

Марійка (показує на Теклю): Отся пані.

Ксеня (з докором): На щож так говорити до дитини? Що тобі впало до голови?

Текля: Нічого....Я сама не знаю, як то маю сказати....

Анна: Що таке? Чи може сталося яке нещастє?

Ксеня: Говори, Теклю, що є такого?

Текля: Як тільки ти відійшла, так зараз прийшов мій муж.

Анна: І?....

Текля: Він сам видів його, бідного священика....Нема жадного сумніву....

Анна: Отця Михаїла?....

Ксеня: Де він його видів?....

Текля: Як його вели червоні товариші....

Анна: Якто, його зловили?....

Текля: Його пізнали, зловили і повели до вязниці....Бог свя-

тий знає, що тепер з ним сталося....

Анна: То ми надармо прийшли сюди!....О, Боже, чому Ти то допустив.....

Ксеня: Щож нам робити?....

Марійка (показуючи на Текію): Ця пані говорить, що ми мусимо шукати доброго Ісуса....

Текля: Так говорив мій муж....

Анна: Щож він думає через те?....

Текля: Отець Михаїл кілька разів відправляв св. Службу Божу у своїй кімнаті в нашім домі і переховував Найсвятійшу Евхаристію....

Марійка: Я піду шукати, — я знайду Пресв. Евхаристію ....

Анна: Але щож ми зробимо, коли нема жадного священика?

Текля: Отець Михаїл говорив: Колиби що сталося, тоді ідіть скоро до моєї кімнати і заберіть Пресв. Евхаристію до себе, щоби не взяли вороги Бога. То може кождий зробити. Бо коли є конечність, тоді нема заборони. Якраз тепер так є у нас, як було серед перших христіян.

Анна: Так-так, перші христіяни забирали св. Причастіє до своїх домів і собі взаімно подавали.... То правда....

Ксеня: Чиж ми не повинні сповнити бажання о. Михаїла....

Анна: О, так. То знак з неба. Ходім, Марійко!

Марійка: Тепер ідемо шукати доброго Ісуса! (всі чотири відходять).

3. Ява.

Лукія.

Лукія (за хвилю виходить і оглядається осторожно довкола): О, ціле товариство разом! Виглядає, що всі готові до подорожі. Дійсно, моє предчуття не ошукало мене. Я якраз думала, що вони звідси плянують утечу .... Але їм не удасться. Бо на кождій улиці при виході з міста є поставлена сторожа, котра спиняє всіх.... Коби тільки вони не вийшли....Але то не можливо.... їм не удасться утечи..... — Але тепер я цікава знати, де та скринка з дорогоцінностями.... Коби її дістати! .... — Вправді мені деколи здається, що то не є гарно робити доноси на свою давню паню .... Але за то мені заплатять!! .... А може й дістану частину тих дорогоцінностий....Я мушу думати про свою будучність! Кождий кує свою долю!.... Пані Анна була для мене добра, але ті дорогоцінности ....Коби тільки вони не вийшли з міста....Здається, що хтось надходить. Може дещо ще підслухаю ....(зникає за кулісами).

4. Ява.

Лукія і Ксеня.

Ксеня (входить): Коби скоро вернув шваґер.... (дивиться напружено в далечінь): Може йому удасться ще говорити з бідним отцем Михаїлом. Ми не можемо нічого найти в його кімнаті.....

Лукія (виступає): Добрий вечер, Ксеню!

Ксеня (заскочена): Ти ту?

Лукія (зухвало): Чи може я тобі не на руку?

Ксеня: Мені байдуже. Але я дуже дивуюся, що тебе могло сюди привести?

Лукія: Подібне питання я моглаби тобі поставити.... Зрештою, я звільнена зі служби, можу проходжуватися, куди мені подобається. Тебе певно твоя пані тепер більше буде потребувати?....

Ксеня (непевно): Мене? Якто? Що думаєш тим сказати?

Лукія (сміючись): Хиба ти не знаєш, що твоя пані тепер вибирається в дорогу, утікає з міста?....

Ксеня: Я?

Лукія: Чиж маю тобі це зрадити?

Ксеня (тревожно): Коли знаєш.....

Лукія (глумливо): Чи ти уважаєш мене дійсно за таку дурну, що я не знаю твоїх викрутів? Таж я йшла за тобою від Великого Моста....

Ксеня: Ах, Лукіє! Тиж не будеш такою злою і не схочеш смерти бідної пані і її невинної дитини....

Лукія: О! Я знаю свій обовязок серед теперішних революційних часів! А ти не знаєш своїх?

Ксеня: Лукіє, подумай про ті всі добродійства, які ти дістала від доброї пані Анни.....

Лукія: А чи за то не служила її вірно через кілька літ? В день і в ночи я була на її услуги.... А зрештою чим ми гірші від неї? Ми всі рівні! Революція отвирає нам очи!.... Тепер ми всі рівні! А зрештою я з панею Анною вже розрахувалася: вона мене одягала і годувала, але я її за то служила.....

Ксеня: Лукіє, пригадай собі на добру, невинну дитину Марійку....Чи хочеш і її віддати на ту жостоку, передвчасну смерть? Чи ти не маєш серця?

Лукія: Революція не убиває дітий.... Убивають тих, що невдоволені новим революційним порядком .... А твоя пані є певно проти нас, червоних товаришів! Я не боюся зробити донос на неї.. Революційний суд не буде довго розсліджувати її справу.....А дітий революція не убиває .....З тих дітий треба виховати інших людий, відповідних до революційного ладу....

Ксеня: То ти хочеш забрати Марійку у її матери? А що ста-

неться з дитини? Чи ще побачить свого тата? Чи тобі совість не буде докучати через ціле життя, що таке задумаєш зробити?

Лукія: Я також не знала своєї мами, а жию аж досі....Марійка зможе бути доброю горожанкою і заробляти собі на щоденний хліб, як інші чесні люди....

Ксеня: Лукіє, Лукіє, від кого ти навчилася того всего? Ти це говориш не від себе. Хто инший говорить через тебе....

Лукія: Чи я тобі маю здавати рахунок, з ким я говорю або стрічаюся? Ти повинна зрештою видіти, що я тобі не відплачуюся однаковою монетою. Ти можеш бути невдячною, без серця, нарікати, проклинати мене, але я на то не зважаю!.. і не потребую зважати!

Ксеня: Говори ясно і виразно. Я не розумію твоїх здогадів....

Лукія: Ха-ха-ха! Ти не зле граєш свою ролю, признаю тобі се. ....**Ксеня:** Не розумію тебе....

Лукія: Ні? То я буду говорити виразнійше. Знай це добре, що я тебе підглянула і все знаю....

Ксеня: Не розумію, що хочеш тим сказати.....

Лукія: То я тобі скажу! Ти думаєш, що я повинна як покутниця на колінах перед хрестом клячати, щоби вибити собі з голови думку про всякі гроші і дорогоцінности....А! Тоді ти моглаби затримати весь скарб для себе, колиби твоя пані вже більше не вернула.....

Ксеня: Який скарб? Чому пані не моглаби знова вернути?

Лукія: Ти тепер є у неї у великій ласці. Вона тобі довіряє.... Ти маєш її дорогоцінности, щоби їх хоронити. Але прийде день, в який твоя пані стане перед революційним судом.....

Ксеня (хоче перечити, але не може, тільки по хвили говорить): Лукіє!..

Лукія (сміючися): Тобі страшно.... Я ще не скінчила....Я знаю, що ти думаєш.... Ти попращаєшся з панею при відізді, може й заплачеш, а потім ти надгороджена сильно. Ти маєш дорогоцінности.... Ніхто про них не знає....

Ксеня: Нехай мене Господь Бог хоронить. Ніколи навіть така думка не прийшла мені до голови.

Лукія: Лиши свого Бога на боці.... Чи ти думаєш, що я така легковірна, щоби вірити твоїм словам?

Ксеня: Лукіє, Лукіє, як ти низко упала!

Лукіє (глумливо): Дякую тобі за співчуття.... Але мені що іншого на серцю. Послухай про мій намір: Ти даш мені половину тих дорогоцінностий, що є в скриночці. З другою половиною роби, що хочеш. Я піду собі геть зі своєю частиною. А я тобі прирікаю, що твоя пані вже нічого не потребує боятися з моєї сторони....

Ксеня: Ти говориш як Юда!

Лукія: Ну? Чи поділимося як сестри? Я не маю богато часу, щоби ти думала.....

Ксеня: Якже я можу розпоряджати тим, що до мене не належить?....

Лукія: Про мене.... То поговори про це з панею.... Але нехай знає добре, що має робити. Вона мусить або все стратити: життя і маєток, або вона мусить мені дати половину дорогоцінностий.....

Ксеня: Ні, до такого ганебного пляну я не можу приложити своєї руки!....

Лукія: Ти однак добре зробилаби, колиби ти повідомила свою паню, що вона хоче вибрати.... Тільки часу я ще можу чекати..... Колиж вона відмовить мені половину дорогоцінностий, тоді я впрст звернуся до революційного комітету.... За яку годину прийдуть відважні товариші і сповнять свій обовязок....

Ксеня: Ти думаєш, що грозьбою настрашиш? А чи ти не думаєш, що ти сама можеш попасти до вязниці?

Лукія (глумливо): О, я не боюся!

Ксеня: Не будь така певна! Я думаю, що й тобі не уйде, коли червоні товариші довідаються, що ти знала про утечу нашого пана, а їх не повідомила....

Лукія (трохи настрашена): Але й тебе можуть о то оскаржити.

Ксеня: Того я не буду перечити цілком....

Лукія: І мимо того ти булаби в стані....

Ксеня: Чи я пару літ скорше чи пізнійше умру, на тім мені богато не залежить. Я на світі не маю нічого до страчення....

Лукія: Я буду стеречися перед твоєю ненавистю! А своїй пані можеш сказати, що вона скоро піде під революційний суд! .. Я о то постараюся! (відходить).

5. Ява.

Ксеня.

Ксеня: Кудиж ти ідеш. (кличе): Лукіє, Лукіє! Послухай! Пожди хвильку!.... (павза).. За пізно!.... Ах, чому не спаде грім з ясного неба і не убє того потвора в тій дівчині.... Ні, не клени, не можна!.. — Щож робити? Лукія дотримає слова.... Пічнуть шукати за панею Анною.... Моя сестра з мужем також готові піти на страчення..... Що ту робити? Куди має дітися пані? А куди Марійка? (плаче): Боже, Боже, дай мені спасенну гадку!

6. Ява.

Ксеня і Марійка.

Марійка (входить): Ксеню, ти плачеш? Я можу плакати з тобою.....

Ксеня: Чому, Марійко?

Марійка: Ми не можемо знайти доброго Ісуса.

Ксеня: Успокійся, Марійко, ми ще раз пошукаємо.

Марійка: В кімнаті священика нема Пресв. Евхаристії.

Ксеня: Того не можна напевно знати....

Марійка: Ваш швагер так сказав.

Ксеня (скоро): Є він вже в дома? А чи говорив він зі священиком?

Марійка: Так! Священик взяв св. Причастіє зі собою і роздав його у вязниці побожним людям.... А я вже не можу дістати....

7. Ява.

Ксеня, Марійка і Анна.

Анна (входить): Марійко, ти вже сказала все Ксені?

Марійка: Так, мамусю!

Анна: Слухай, Ксеню, що маємо тепер робити?

Ксеня: Сейчас утікати з міста!

Анна: Сейчас неможливо. На улицях при виході з міста є поставлена сторожа.....

Ксеня: Коли так, то все пропало.

Анна: Все пропало? Чому? Говори, що знаєш. Хтось був ту?....

Ксеня: Лукія.

Анна: Чи вона грозила?

Ксеня: Вона пішла виконати свою грозьбу.

Анна: Коли так, то нема часу до страчення.... Я ані хвилі не можу дишитися з вами тут, бо так моглаби я цілу родину вашу наразити на смерть....

Ксеня: Мені якраз прийшла спасенна гадка. Ми можемо поміняти одіжю. Я затягну вельон на лице і не буду говорити нічого. І так мене замість вас запровадять до вязниці....

Анна (цілує Марійку): Дитино, вертай до хати, ти можеш перестудитися....

Марійка (відходячи): Але мамуся скоро прийдуть також....

(Дальше буде).

Будь Фіялкою

Яка то мила й гарна та квітка фіялка що саме тепер украшує травники. Особливо мило глядіти як малі діти шукають за нею наввипередки, зривають її, вяжуть віночки та приносять їх до церкви на престіл Матери Божої. Ця пахуча фіялка дає тобі — християнська дівице — велику науку про чесноту покори. Нам усім треба собі часто се пригадувати, що ми є нічим. Бо й справді чимжеж то є наше тіло як не поживою хробів та порохнею. Здійми з нього всякі окраси та мальовила а зістане тільки огидне мерзенне стерво. Навіть розум наш є так слабонький, що один фільозоф сказав: Я знаю то, що я нічо не знаю. Наше серце є повне самолюбства а деколи воно є в неволі таки найогидніщих пристрастий. Можемо сказати, що ми є щось гірше, чим нічо бо те наше нічо є таке злобне а обтяжене такими довгами, що ми не в силі їх ніколи сплатити.

Ми — нічо — знаходимося на сім світі в великій небезпеці. На кождому кроці стрічаємо тут злобу зіпсуття, згіршення а навіть і земські приятельства є дуже небезпечні. Чиж не каже наша приповідка: "Хорони мене Боже від приятелів". А св. Письмо от що каже: "Краса невісти є смертю для многих." Щоб не належати до таких невіст ти християнська дівице будь покірною як фіялка, що не виставляється зі своїм запахом і красою а укривається в траві. Будь переконана про свою неміч, думай покірно про себе а на зовні будь скромною в одязі, в словах, поглядах та в цілім своїм поведенню.

Фіялка, скриваючись при землі в траві, зраджує себе і притягає до себе своїм ніжно милим запахом. Отсим вона пригадує тобі християнська дівице твій обовязок поширяти довкола себе запах чеснот. Коли ти сестро по приміру тої фіялки зі страху та з покори скриваєшся перед слим зіпсутим світом і поводишся скромно то тим склонюєш других шанувати тебе і цінити більш чим тих, що мальовані вганяють за небезпечними забавами або волочаться по стрітах. З твого скромного поведення рознесеться запах не куплений в сторі але схований у твоїй душі. Се запах твоїх тяжко набутих чеснот. Куплений запах чи мальовило (липстик) це фабричний виріб на те, щоб прикрити людську погань але св. І. Золотоуст каже, що мальовила по тілі чи запахи в одежі є знаком внутрішнього смороду. Часто так є, що як тіло пахне то душа воняє.

Дорога сестро молода. Ти повинна ширити довкола себе запах християнських чеснот, інакше будеш дуже мерзенна для тих осіб, в котрих душі живе Христос. В одній книжці читаю, що в Венеції одну дівицю, котра за богато вживала мальовил та парфум, покарав Бог так, що за кілька літ тіло її зачало розгнивати і так було відразливо його чути, що проходжі далеко обминали її.

Здається мені, що ти негодуєш на мої поради і кажеш собі "Якби я цього слухала то не знайшлаб нігде свого пристановища." Так я признаю, що оминаючи всякі нагоди до гріха та скриваючись від злобного світа ти не знайдеш собі лихого чоловіка-піяка, розпусника, безбожника і т.д. Однак неодна знайде собі Обручника-Ісуса Христа, що покличе її до монашого життя і зробить її тисячі разів більш щасливою тут і у вічности. Колиж Бог призначив її до супружества то Він сам у своїм Провидінню займається тим і пішле їй такого, котрий для її щастя і усвячення є найвідповіднішим. Зрештою добрий товар не потребує голосної реклями а для дівиці найлучшою реклямою є чесноти, передусім скромність і покора.

о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.

СВІЙ СВОМУ РАД.

Один селянин ішов на торг ведучи свого осла, що двигав на хребті овочі та ярину. Подорозі селянин відмавляв вервицю. Стрічає одного молодця якраз в хвилі, коли осел став ричати.

"Бачу, що ви вчите свого осла відмовляти Богородице Діво."

"О ні," — відповів сейчас селянин, — він все так робить, щоби показати своє вдоволення, коли стрічає одного зі свого роду."

"Я вже більше в нічо не вірю..... я дуже много читав" — говорив мені раз один молодець. Відповідаючи я спитав його: "Чи не моглиби ви показати мені ваших книжок?" — Він мені показав; було там 134 новельок. *)

*)Новелька, коротке, цікаве, звичайно видумане оповідання.

ВЕСЕЛИЙ ПАСТУШОК

Був гарний, погідний, весняний ранок.

Малий пастушок пас вівці на зеленій долині, що лежала між невисокими горами, покритими лісом.

Пастушок був веселий, повним голосом виспівував свої пісоньки, а голос його відбивався відгомоном в близьких горах і губився в сусідних лісах.

Час до часу підчас своїх пісень підскакував з радости веселий пастушок.

Здавалося, що почував себе щасливим, а може й найщасливішим зі всіх людий. —

Князь тої країни вийшов був на лови і зайшов в ті гори. Чув він той дзвінкий, молодечий голос і звернув свої кроки в ту сторону, звідки доходив той веселий спів ....Побачив пастушка. Зійшов на долину і покликав його до себе.

"Ти веселий і співаєш гарні пісні! Скажи мені, пастушку, що то за причина такої великої твоєї радости?" — спитав князь.

Пастушок не знав князя, не знав, що з князем говорить.

"Чомуж не мавби я радіти і тішитися? Я чуюся щасливий, бо маю все, чого мені треба! Я навіть можу сказати, що наш добрий князь не є богатшим від мене!"

"Направду?" — спитав здивований князь. — "Я знаю, що князь має великі маєтки, має великі добра, — а ти, здається, нічого не маєш....І ти говориш, що князь не є богатшим від тебе?"

"То воно вам так здається, пане!" — відповідає пастушок. — "А от, це ясне сонічко на синьому небі світить так гарно для мене, але воно світить так само гарно і для нашого доброго князя. А ці ліси на горах і та гарна травиця на долинах і ті всі ріжнобарвні цвіти, — то все приємне для мене так само як і для князя. А хоч я не маю великих маєтків, то всетаки я не продав би моїх обоїх рук за сто тисяч талярів; навіть за всі гроші, які є в князівській скарбниці, я не продав би моїх пару очий. Крім того, я маю все, чого потребую: треба вам знати, що я не потребую нічого більш, як то, що конечне для мене. Кождого дня маю подостатком що їсти; маю убрання, досить відповідне для мене; також кождого року дістаю трохи гроший за мій труд і старання коло овець, а дістаю якраз стільки, скільки потребую.... А-ну, скажіть мені, чи наш князь має більше?"

Князь засміявся сердечно. Виявив себе, ким він є, і сказав: "Ти щасливий; бо вмієш цінити ті добра, які маєш від Господа Бога. Ти веселий, бо в твоїм серцю панує мир Божий. Твоя бесіда дуже влучна. Так-так, добрий пастушку, завжди щасливий є той, що є вдоволеней з тих дібр, які Господь Бог йому дає!"

Питання і Відповіди

Питання: Чи особа греко-католицького обряду може вступити до монашого Згромадження (Чина) латинського обряду?

Відповідь: Особа греко-катол. обряду не може вступити до Чина лат. обряду, хиба що має писемне позволення від св. Конґреґації для Східної Церкви.

Питання: Хто має більше обовязків: діти до родичів, чи родичі до дітий?

Відповідь: Четверта заповідь Божа накладає означені обовязки на обоїх, і на дітий і на родичів. Ті обовязки є тяжкі або легкі, відповідно до справ, їх обставини і ціли, якій служать. Для дитини є такі обовязки: пошана, послух і любов до родичів. Для родичів тяжить обовязок виховувати свої діти в страсі і любови Бога, учити їх, як мають жити в цім життю і як мають дбати про спасіння своїх душ.

Питання: Чи священики при своїм висвяченню складають обіт що мають проповідати і учити?

Відповідь: Нема якогось особлившого обіту того рода. Коли священикові надається обовязок душпастирський, то він має обовязок учити нарід правд св. віри і голосити йому Христову науку.

Питання: Хто може охрестити дитину, коли вона небезпечно хора, а священика трудно дістати?

Відповідь: Коли дитина небезпечно хора, то її може охрестити кождий, що знає як хрестити. Таке хрещення називається "хрещення з води," бо при тім нема жадних инших обрядів, як тільки поливання водою і вимовлювання приписаних слів. Головна річ, щоб той, що хрестить, ляв воду на голову дитини і рівночасно говорив: **"Хрещається раб Божій (раба Божія)..... в імя Отца і Сина і святаго Духа."** По "раб Божій (раба Божія)" дати імя дитині, приміром: Николай, Анна.... Найліпше ляти воду на чоло дитини, бо тоді є певність, що вода змиває голову дитини. Кропити не вистарчить, але треба ляти воду. Як вода змиває тіло-голову дитини, так подібно ласка хрещення очищує душу дитини з первородного гріха.

З ЦЕРКВИ І СВІТА

За виховуючі кінематографи.

(Місячне намірення на липень).

Цьогомісячне намірення для членів Апостольства молитви, затверджене Св. Вітцем, є молитися о виховуючі кінематографи. Справа ця дуже важна, бо ходить тут о захорону перед згіршенням і зіпсуттям, яке приносять, передусім для молоді, злі і неприличні кінематографи. Противно, поширення добрих кінематографічних вистав поможе усунути зло а причиниться до правдиво християнського виховання молоді. Не дасться заперечити, що молодь любить пристрастно ходити на кінематографічні вистави, або як ми тут а Америці говоримо коротко "шов" чи "мувінґ пикчерс." —

Певна річ, що рухомі образці ділають сильно на нерви, серце і душу глядачів. Колиж фільми є злі, неприличні, неморальні, — тоді ділання їх є страшне. Передусім страшне зіпсуття роблять на молоді, котра переймається всім тим, що видить, — наслідує то, — і псується. І тому Церква, вже зі свого уряду, має право забрати голос в тій справі і виступити проти злих фільмів, а поширяти добрі фільми, що образувалиби і виховувалиби своїх глядачів, передусім молодь. — Недавно тому Св. Отець приняв на послуханні представників кінематографічної преси, що відбувала свій зїзд у Венеції, Італія. Папа вказав їм на лихо, що пливе з неморальних фільмів не тільки для релиґії, але й для етичного розвитку людства. При тім згадав, що преса повинна остерігати перед злими фільмами, бо справа ця є важна і відповідальна. — На цей місяць благословить Св. Отець намірення, щоб молитися о поширення добрих,

виховуючих кінематографічних вистав. —

В останніх місяцях акція проти неморальних кінематографічних вистав поширається на причуд гарно. Беруть участь в ній релігійні товариства і поодинокі люди, яким лежить на серцю усунути зло і згіршення, що їх приносять неприличні рухомі образи. Успіхи тої акції показалися виразно. Читаємо по часописях, що католицька молодь обучена, яке зло приносять злі фільми, протестували прилюдно по великих містах проти них в Злучених Державах. А коли католицькі епископи і духовенство розпочали ту акцію, то духовники всіх інших віроісповідань прилучились також до неї, бо всі розуміють, яке зло приносить неприлична кінематографія. —Цікава є точно переведена статистика відвідувачів "шовів" (кін.) у великих містах в Стейтах! В Нюйорку зменшилося число відвідувачів о 25%, в Бостоні о 35%, у Вашингтоні о 45%, а в Шікаго 60%. Це показує, як благородні успіхи осягає акція проти злих фільм.

Нам треба молитися, щоби Господь Бог дав фільмовим підприємцям і власникам кін та фільм то світло, щоб вони зрозуміли важність добрих, будуючих, виховуючих фільм, а рівночасно щоб вони при помочи того Божого світла пізнали, яким нещастям для людства є злі фільми.

Послідовно: ми самі не повинні ходити до кін (на "шов"), де висвітлюється погані, згіршаючі образи. Родичі повинні світити приміром для своїх дітий! Самим не ходити! Не пускати дітий на злий "шов"!

о. Н. Копаківський, ЧНІ.

Церква св. Софії в Київі. Група англійських ученик та артистів помістила в англійських часописях протест проти наміру большевиків зруйнувати церкву св. Софії в Київі. Большевики, під напором тих протестів, змушені відступити від цього наміру. Ті учені зовсім слушно завважують, що та славна наша святиня належить не тільки до України, але до всього людства і що разом з нею пропаде найславніша памятка византійського стилю в словянських краях. А що церква ця стоїть на краю одної з найбільших міських площ в Европі, то нема сумніву, що збурення церкви не викликане ніякими практичними причинами, а тільки бажанням знищити ще одну памятку старої української культури та незалежности.

З Льондону доносять, що подібні протести піднесли також артистично наукові кола в інших державах.

Церква Святої Софії є найстаршою церквою Київа, що задержалась до наших часів. Збудував її великий князь Ярослав Мудрий (1015-1054) на взір славної церкви Святої Софії в Царгороді, збудованої цісарем Юстиніяном (482-565). В часах, коли будували київську Св. Софію, наша Церква була ще в злуці з католицькою в Римі й щойно пізніше Греки внесли там роздор і схизму. Девятьсот літ стоїть свята Софія в Київі, як величава памятка Ярославових часів і взагалі найбільш розкішна і славна памятка будівництва на Україні в XI ст., а заразом один із найславніших останків давного мистецтва на цілім світі.

Перебула наша Свята Софія нападі варварських племен — Печенігів, Половців, Татарів аж тепер большевики постановили її збурити. Це доказує, що вони гірші вороги України ніж були колись дикі Печеніги, Половці й Татари.

Похвала для діяльности монахів. Ґенерал Педро Калваканті в Матто Ґроссо так телеґрафував до Ріо про діяльність монахів Редемптористів в "Матто Ґроссо": Вони утримують школи в чотирох містах. Ті школи приміщені в зразкових будовах. Із тисяча дітий коло 80 процент одержує в тих школах освіту, котру інакше б не дістали. Повідомляю про це ексцеленцію, бо треба признати цю конструктивну роботу в далеких пустелях.

Український Національний Музей в Америкці. Конечну потребу музею для американської іміграції найкраще зрозумів і відчув їх Ексцеленція Епископ Константин Богачевський. Як став він основником дуже важних інституцій і Української Вишої Школи у Стемфорд, Конн., так тепер задумав він зорґанізувати ще одну станицю і розсадник освіти, культури, а особливо патріотизму й цименту для української іміграції в Злучених Державах, а саме, "Український Національний Музей" для нашої іміграції. Із справжньою синівською вдячністю повинні всі повітати цей його справді щасливий і надзвичайно корисний плян і прийти йому з якнайбільшою поміччю у згаданім ділі.

Українська Музика в Парижі. Музичний сезон в Парижі відзначився в останні дні де кількома поважнішими маніфестаціями української музики, які притягли на себе увагу французької музичної критики. З них можна відмітити концерт української пісні в стилізації композитора Ю. Пономаренка, річі, якого були виконані з великим успіхом визначнішими солістами та секстетом під проводом А. Чехівського. Одночасно музична преса відмічає вихід з друку великої сюіти укр. композитора Акіменка бувш. профе-

сора Московської консерваторії, написаної на українські теми і затитулованої "Над Дніпровою Хвилею". На думку знавців ця сюіта, заховуючи вповні український характер, одночасно стоїть нарівні з найліпшими творами сучасних европейських композиторів.

Високопреподобний о. Г. Кінцінгер, ЧНІ.

Довідуємось з Бельгії, що **ВПреп. о. Кінцінгер,** бувший місіонар в Галичині й Канаді, зістав іменований Візитатором ОО. Редемптористів в Конго, Африка. "Голос Спасителя" желає Впреп. Отцю повних успіхів на цім новім полі місійної праці. Отець Кінцінгер є добре знаний зі своїх місій в Канаді, Злучених Державах та в Галичині.

Американський сенатор промовець на концерті Шевченка. Українці в Америці і Канаді своєю рухливістю здобувають великий вплив. Вони були добилися осібного павільону для України на світовій виставі в Шикаго. Недавно, 7 квітня сенатор Ковиленд виступив із святочною промовою в честь Шевченка. Хоч був дуже занятий через сесію конґресу в Вашинґтоні, одначе приїхав до Ню Йорку, щоб виголосити промову. Виступ і промова сенатора конґресу зробила на публіку глибоке враження. Другий визначний промовець був профс. Колумбійського Університету, Клеренс Ототус. Виголосив реферат про Шевченка по анґлійськи.

Вже забирають картоплі з України. В Москві постановлено вже тепер, скільки кожна держава в Союзі має віддати в цьому році картоплі для москалів. На Україну призначено з кожного гектара 7 сотнарів для колгоспників і 20 сотнарів для приватників, на Білорусь 11 сотнарів, для Криму 8 сотнарів для колгоспників і 14 для приватників, на Азовсько чорноморський край 5 сотнарів для колгоспників і 14 для приватників та на Північний Кавказ 10 для колгоспників і 18 для приватників. Все це тверді норми, незалежно від того, який буде урожай та скільки посадять картоплі.

Президент чехословацької республики Т. Масарик призначив свого часу пів міліона чеських корон на стипентійний фонд для бідних студентів із Закарпаття. Тому, що в справі цього фонду повстали спори які саме студенти можуть користуватися цими стипендіями, всіх національностей чи тільки української, кураторія фонду вирішила цього року, що стипендії, призначені тільки для студентів місцевої української національности.

Велике відзначення Українця на чужині. Союз Закордонних Журналістів у Німеччині, де ґрупуються найвизначніші представники і дописувачі світових ґазет, на своїх звичайних загальних зборах, вибрав головою вже по раз п'ятий через акламацію українця, проф. д-ра Зенона Кузелю.

Рене Мартель про Україну. Відомий вже й українському громадянству французький журналіст і учений Рене Мартель, що вже нераз писав про українську справу, як зачуваємо, готує нові праці з поля українознавства. Це має бути французько-український словник опрацьований Мартелем на спілку з одним українським ученим та більша книжка про життя карпатських українців.

Католики в Мексику. Католиків там є 13 і пів міліона. Урядово може бути тільки 300 священиків, цебто один на майже 50,000

вірних. Від 1926 року прогнано 2.000 священиків. Та в дійсноті ніодин священик не покидає краю без дозволу духовної влади. Коли викинуть одного, то зараз потайки вертає на його місце інший. Тепер ; 2,700 тайних священиків. Вони наражені на смерть. Неслухняних розстрілюють. В пості, в стані Пуебла, де не вільно ні одному священикові перебувати, 83 священики запричащали 300,000 вірних.

Публичне визнання християнської віри зложив у Лондоні президент Фільозофічного Товариства Великої Британії, визначний учений сер **Амброзій Флемінг.** Він заявив на одній з конференцій того товариства, що визнає науку Ісуса Христа й вірить у воскресення Спасителя. Те чудо автентичне ,доказане невідперто фактами історії й тому потверджує також всі інші чуда Христа. Він виступив проти спроб творити світогляд з науки про еволюцію та вигравати його в боротьбі з християнством. Теорія походження людини від звірят це очевидний продукт фантазії.

Внутрішний Вигляд Монастирської Церкви в Йоритоні

Англія. Живуть тут ще **наслідники святого Томи Моруса і святого Йоана Фішира.** З 18. наслідників святого Томи вісім має імя Ейстон; вони походять від святого через подружжа його сина з Анною Крізекер. В родовій **оселі** переховують чашу до

пиття св. Томи і мандрівну палицю святого Фішира. З потомків цього останнього—бічна лінія — є тільки один католик — конвертит Кльод Фішер. З прочих є 11 англіканськими пасторами.

Продав себе на ліцитації. Бідний чоловік, який мав жінку і дітий та не мав роботи, щоб заробити на їх удержання, ані жадної іншої допомоги, прийшов нарешті на добру гадку. Він пішов на торговицю, заліз поміж свиней і почав кричати: — Я є ось тут, щоб себе продати разом зі свиньми. Тижнями я мусів жити так як свині живуть. Ви можете купити мене танше, чим котру будь свиню. Чи є тут який різник, або фармер, що може дати мені заняття.

Нарешті один з різників взяв його до роботи за маленькою винагородою. Та він працював так пильно, що нині він став управителем філії склепу свого роботодавця.

Мотор величини мушки. В місцевости Шексфегервар збудував один безробітний механік найменший у світі електричний мотор. Працював він над ним 4 місяці, а при роботі уживав мікроскопу, що його сам собі зробив. Цілий мотор є 4 міліметри довгий і два міліметри високий. Цівки зроблені з 2 міліметрів надзвичайно тонкого дроту. Промір осі виносить одну четвертину міліметра.

Довжина залізничих шляхів на світі. З кінцем 1932 року довжина всіх залізничих шляхів на цілій земській кулі була 1,304,245 кільометрів. З кінцем 1931 р. була вона 1,284,911 км. Значить в одному році зросла вона на 19,384 км. З цього на Европу припадало 5,029 км. на Америку 16,128 км., на Азію 298 і Африку 879 км. Як бачимо, найменший поступ у цьому напрямі зробила Азія.

Людина, що бачить предмети, замкнені в мателвій скрині.

У Парижі живе еспанський граф де Санта Кара, який завдяки свойому незвичайному зорови викликує там велику сензацію. Цей граф бачить предмети, замкнені в металевій скрині. Завдяки цій небуденній прикметі очей називають його "графом з рентгенівськими очима." Лікарі не висловили ще своєї думки в цій справі. Деякі кажуть що ці зорові здібности полягають на великій вразливості ситківки. Інші кажуть, що граф має окрему зорову силу, т. зв. метаскопію.

Ціла Европа виемігрує до Африки.

Ріжні зміни температури, що відбуваються цього року в Европі, Азії й Америці ставлять деякі вчені з плямами на сонці. Але най-

більші зміни вони заповідають на р. 1970, коли сонячних плям буде найбільше. Тоді, думають, в Європі зимно доходитиме до 80 ступнів нижче зера, а відомо, що при такій температурі неможливе ніяке життя. Ціла Европа обернеться в пустелю, як Гобі в Азії, а її населення вимігрує до Африки.....

Школа для близнят.

В Римі повстала перша на світі школа, в котрій учаться лише діти близнята. В ній будуть приміщені близнята з цілої Італії. В цій школі мають перевести досвід, чи тілесна подібність і однаковий розвиток організму близнят ідуть у парі з їх духовним і умовим розвитком. При школі буде бурса, отже частина дітей буде під постійними науковими дослідами вихованків лікарів. У близнят часто велика різниця характерів і умового розвитку, тому досліди над близнятами в тій школі будуть дуже цікаві.

Театральні білєти за яйця.

Мандрівний мадярський театр загостив до одного більшого мадярського села. Але театральна саля кілька днів світила пусткою, бо мешканці села не мали готівки, не могли купити білєтів. Та помисловий директор мандрівного театру проголосив, що театральні білєти можна купувати за — яйця. Помисл директора був дуже добрий: саля заповнилася селянами а каса театру — кошами з яйцями. Цей експеримент є, так сказати б, зірванням з традиційною ролею яець у театрі. Досі їх кидали тільки з салі на сцену, щоб виявити своє невдоволення з гри акторів. Тепер починають громадити їх у касі.

—o—

ЗЛАПАВСЯ В СВОЄ СІЛЬЦЕ.

Недавно їхала желізницею громадка самопевних мудрагелів. Весело розмавляли в хвили, коли входив до того самого желізничого возу один священик.

"Добрий день, Отче," — закликав один з них удаючи сердечну приязнь, "Чи чули ви про велику новину?"

"Ні," відповідає священик, "Я не читаю щоденників."

"Як то? Ви не знаєте про се, що сталося? Ви нічого не чули про послідну відомість?"

— "Ні, мій пане," — рішучо говорив священик. — "Я зовсім нічого не знаю про се. Дійсно ,я не маю найменшого поняття, про що ви говорите!"

— "Так! Позвольте, що буду мати честь сказати вам сю вели-

ку новину: Діявол помер!"

— "На правду?" — відповів священик, і виймаючи гроші промовляв: "О, як так, то прошу вас, будьте так добрі і прийміть сю милостиню, бо я все старався оказувати співчуваючу любов для сиріт...."

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Для зрозуміння понищих жартів, треба знати, що скачменів уважається за дуже скупих. Читаємо навіть, що місто Единбург проголоспло було на день 10. травня "день марнотравства," з покликом до громадян, щоб вони по своїй фінансовій змозі витратили на цей день якнайбільше гроша. Громадяни повинні купувати якнайбільше, брати якпайдорощі білєти до театрів і кін, ходити по ресторанах, ну — і не забувати за бідних. Великий грошевий оборот може оживити купецький рух, навчити деяких видавати гроші і розсіяти погану славу сьотлянського міста, яке називають містом скупарів.

Один з подорожних упав з корабля у воду. Зобачив це один скачмен, і сейчас скочив у воду і витягнув потопаючого на корабель. Присутні стали ґратулювати відважному скачменови. На це він каже: "Я не міг інакше поступити. Потопаючий завинив мені пять долярів, і колиб був утопився, булиби вони мені пропали."

Скачменський кінь.

Спроваджували расового коня зі старого краю до Канади. Корабель причалив до берега, і коня стали випроваджувати на беріг. Нараз кінь затримався і ані руш ні вперед ні взад. Присутні стали питати: "Звідки цей кінь? З якого краю?" Ніхто не знав. Щоби за всяку ціну дістати коня на беріг, підложили під коня сильні паси і шнурами стали підтягати в гору, щоби відтак спустити його на суху землю. Нараз один з близько стоячих закликав: "То скачменський кінь!" — "Чому?" — питали присутні. "Дивіться, — відповідає він, — цей кінь станув був ногою на кводра (25ц.), а я певний, що так само зробить скачмен, колиби зобачив де на земли кводра, то зараз прикривби його своєю ногою і не рушивбися з місця." —

Лікар (до хорого): — Думаю, що ту справа з пендиком.

Хорий: — Алеж, пане доктор, я не маю пендика, на пендик мене вже оперували.

Лікар: — То добре. Так не треба вже буде оперувати другий раз.

ЗАПРОСИНИ ДО ПЕРЕДПЛАТ

ВИДАВНИЦТВО "СВІТ ДИТИНИ" У ЛЬВОВІ

видає від 1 січня, 1934

"ДІТОЧУ БІБЛІОТЕКУ"

(яка досі виходила через 15 літ неперіодично)

ЩОМІСЯЧНИМИ ВИПУСКАМИ В ДОРОЗІ ПЕРЕДПЛАТИ

щоби в той спосіб улекшити пропаганду дитячої літератури по шкільних, читальняних та парохіяльних бібліотиках у цілому краю.

В році 1935 вийде 12 таких книжечок:

1. **Історія України для дітей — III. Козаччина.** (Часи від Унії Люблинської до зруйнування Січи). Обр. М. Фартуха.
2. **Історія України для дітей — IV. Україна в неволі,** (Часи від зруйнування Січи до року 1914). Обр. М. Фартуха.
3. Антін Лотоцький: **"На світанку"** — легендарне оповідання про Кия, Щека і Хорива і про початки Києва.
4. Олег Підгірський: **"Від кремяниці до рушниці"** — оповідання про зброю та способи воювання від найдавніших часів аж до наших днів. Книжечка буде багато ілюстрована.
5. Роман Завадович: **"То було за царя Гороха"** — драматизована казка-правда у 2 відслонах.
6. Антін Лотоцький: **"Руслан і Либедь"** — легендарне оповідання про Либедь — сестру Кия та про галицького княжича Руслана.
7. Михайло Таранько: **"Милий Бандурист"** співаник для дітей — збірка найбільш улюблених дитячих пісень.
8. Франц Коковський: **"Слідами забутих предків"** — історичні оповідання з західних наших окраїн. (З образками П. Андрусіва.
9. Антін Лотоцький: **"Кирило Кожемяка"** — легендарне оповідання про відважного кожушника і його боротьбу зі страшним змієм, що жив у печерах під Києвом. (З образками М. Фартуха).
10. Чмелик Олесь: **"Богданчик-Пустунчик"** — весела казочка віршом про сільського пустія — з образками А. Манастирського.
11. Михайло Середа: **"Рисеві пригоди"** — оповідання з доби первісних людей, з перед соток тисячів літ.
12. Антін Лотоцький: **"Роксоляна"** — історичне оповідання.

Видавництво застерігає собі евентуальну зміну порядку поданих вище книжок, які вийдуть на протязі 1935 року.

Кожна книжечка матиме найменше 3-5 аркушів друку (це є: 48-80 сторінок), формату 16 і буде обильно ілюстрована. ПЕРЕДПЛАТА цілорічна на 12 кн. 5 зл., піврічна 6 кн. 3 зл. Квартальних ні місячних передплат не приймається! Для Чехословиччини — 26 кор., для Румунії — 200 леїв, для Америки й Канади — 1.50 дол. на цілий рік. Замовлення посилати на адресу:

Видавництво "СВІТ ДИТИНИ" Львів, ул. Зіморовича 3.

Конто чекове П.К.О. Львів ч. 503.330. Хто посилає гроші переказами —нехай виразно зазначить: на "Діточу Бібліотеку."

"SWIT DYTYNY,"
ul. Zimorowicza 3, Lwow, Poland, Europe.

НАРОДНИЙ КАТИХИЗМ

Католицької Релігії

Катихизм цей видали ми з поручення і за вказівками еп. Ординаріяту. Гарно управлена книжка з дуже виразним друком.

Ціна тільки 20 центів.

——— o-O-o ———

МАЛИЙ МОЛИТОВНИК ДЛЯ ВСІХ

Маємо на складі маленькі молитовники "Для Всіх" — найбільше пригожі для дітий. Є це таний але гарний молитовник — 128 сторін — який містить в собі щоденні молитви, катехізмову часть, Службу Божу, Вечірню й Утренню, Молебень до Матери Божої й до Серця Христового як рівнож і пісні церковні.

Ціна лиш 15 центів з пересилкою.

THE REDEEMER'S VOICE
Catherine Street, Yorkton, Sask.

КАТАЛЬОҐ КНИЖОК

Які можна набути в "Голосі Спасителя"

Молитва о добрий успіх місії	100 примірників .... .25	Червона Смерть	.15
		Яка повинна бути сповідь.	15
		О покаянню	10
Церков Українців в Канаді	1.00	Сердешня Мати	10
Памятка св. Місії	1.00	Духовна Вязанка	.10
Життя св. Йосафата.....	.40	**Незабудька для молодих дівчат**	10
Христ. Невіста	.50	**Памятка для робітників** ...	10
Життя св. Йосафата в упр.	.75	Тропарі воскресні і. т. д....	10
Про Чернече Життя.....	.40	**Ак. М. Б. Н. П. в язику українськім і старославянськім** .	10
Молитва могуче средство спасення.....	25	Короткі Розваги над станом душі	5
Поучення і поради	25	Наб. в честь св. Арх. Мих. ..	5
Читання о Преч. Діві.....	.20	О любві.....	5
Чи біблія спасає.....	.20	Діточа присяга	5
Польні Лелії	.20	Як молитися на вервиці...	5
Картки до велик. сповіди ..	20	Потіха для терпячих	5
Народний Катехизм	20	Десять Божих заповідей для еміґрантів	5
Церковні пісні	20	Від школи до касарні	5
Церковні коляди	20	Чи наука противиться вірі .	5
О Вірі	15	Всьо переминає	5
Набож. в честь св. Йосифа.	15	Розумний молодець	5
Мартин Лютер	15	Вписовий листок Ап. Мол.	5
О Святім причастію	15		
Де знайти правду	15		

THE REDEEMER'S VOICE

Catherine St., Yorkton, Sask.

Українці Католики Канади єднайтеся!

ВСТУПАЙТЕ МАСОВО В РЯДИ БУК-а!

Фармері, Учителі, Купці, Робітники і Безробітні,

ВСІ ЯК ОДИН

повинні належати до Брацтва Українців Католиків Канади!

Ті що вже є членами повинні приєднювати нових членів

ВСІ ВРАЗ! ВСІ ВПЕРЕД!

По всякі інформації пишіть до

Rev. St. Semchuk, Canora, Sask.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"

український католицький тижневник виходить в

Едмонтоні, Альта.

Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській католицькій хаті.

Річна передплата: $2.00

Ukrainian News

10012—109 St., Edmonton, Alta.

"НАЗНАЧІТЬ КОЖДИЙ ГРІБ"

Yorkton Monumental Works
H. W. Vaughan

Спроваджуємо і виробляємо Нагробні Памятники найліпшої якости. Виробляємо хрести: вирізблюємо написи в усіх мовах. Маємо на складі богато викінчених річий нашого виробу. Зайдіть до нас і спитайте про ціни.

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.
1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

Ваші Приятелі Любимої Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ
Позвольте Нам Зняти Її

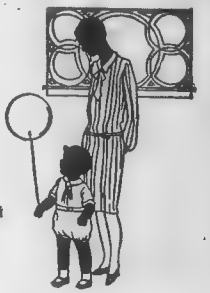

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK
Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler

ДЕНТИСТ
Екс-Рей і Ґазові Приладя
Ручимо за Вдоволення

Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

CRESCENT CREAMERY LIMITED
Yorkton, Sask.

20 літ обслуги молочарським фармерам Північно-Східного Саскачевану.

Найлутші Ціни — Точна Вага —
— Точне Тестування —
Не опізняємось з ґрейдованням
Ми Самі Оплачуємо Експрес.

Прийшліть нам Вашу слідуючу висилку сметани.
CRESCENT CREAMERY Limited, YORKTON, SASK.
"Кресент" айскрім — "Кресент" масло

ДРУКАРНЯ

„Голосу Спасителя"

Виконує:

ВСЯКІ ДРУКИ ЯК НАЙКРАЩЕ, ЗАВСІГДИ НА ЧАС І ПО НИЗЬКІЙ ЦІНІ.

Для товариств, парохій, читалень, брацтв і других організацій виконуємо всякі потрібні друки як: членські книжочки, наголовки на листах, коверти, летючки, статути, оголошення, всякого рода афіші, циркулярі та всякі инші потрібні друки.

Для фірм, бизнесменів і приватних осіб наша друкарня віддає роботу першої кляси: всякого рода і ріжної величини книжки, білєти, катальоги, афіші, летючки, ріжні запрошення, весільні запрошення, молочарські тикети, візитові картки — і все, що входить о обсяг друкарської штуки.

За всіми друкарськими потребами вдавайтесь до:

The Redeemer's Voice

YORKTON, SASK. CAN.

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою ріжницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голгофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождийраз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на це, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приносить Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надолужити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніща молитва.

Тому, якщо ви потеребуєте якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим померши, які може мучаться в чистилищи і чекають на ваші молитви,—то наймість Службу Божу, або у вашого отця пароха, або пришліть до нас, на адресу:

THE UKRAINIAN CATHOLIC MISSION
Catherine St. —o— Yorkton, Sask.

Yorkton Free Fair

15, 16 і 17 ЛИПНЯ

ВИСТАВА ХУДОБИ ІНДУСТРІЇ І МАШИН

ВСТУП ВІЛЬНИЙ

ВІЛЬНЕ МІСЦЕ НА АВТА І НА ПІКНІК
ГОРЯЧА І ЗИМНА ВОДА ДАРОМ

АТРАКЦІЇ ҐРЕНДСТЕНДУ

"СТЕМПІД" ——— "РОДЕО"

ЛИШ ПОПОЛУДНІ О 2. ГОДИНІ ТОЧНО

Не втратьте нагоди щоби побачити як "кавбої" будуть боротись з Гайлендською кудлатою й з довгими рогами худобою.

СПЕЦІЯЛЬНИЙ ВЕЧІРНІЙ ПОПИС

Нові "Новітні" Атракції

Перегони на возах і т.д.

Monday, July 15th 5 cent Kiddies' Day

To Children Under 12 Years of Age 5 cents only for Grandstand, Shows, Rides, Cones and Drinks

Цей "Фир" є Святом для Ваших Сусідів і Приятелів

Ви будете там ——— Я буду там

Ми Всі Здибімось на Фирі!

1000 THRILLS

1000 SPILLS

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2, Число 10. Серпень, 1935

За позволенням духовних властий

НАША ПЕРЕПИСКА

П. Каліновська, Арнорльд.: Щиро дякуємо. Службу Божу відправлено 19 червня.

К. Лучка, Клевленд.: Просьбу сповняємо. Службу Божу відправлено 18 червня. Щиро дякуємо за прихильність. Майте велике довіря на Божу доброту.

В. Гарісон, Бейлдон: Дякуємо за память. Службу Божу відправлено 21 червня. Просьбу сповняємо: ми вислали "Голос Спасителя" після Вашого бажання. В Ріджайні вже відбулося перше причастя дітий 23 червня, в Йорктоні також 9. червня.

Всеч. о. Криворучка, Арран: Одержали належність за стяжки. Щиро дякуємо за прихильність.

Всеч. о. Пелех, Сіфтон: Катихизми вислали після Вашого бажання. Дякуємо за ласкавість.

А. Каратник, Гренфел: Голос Вашій донечці будемо висилати.

Йоанна Швець, Арнолд, Па.: Дякуємо за Службу Божу і за передплату. Служба Божа відправлена в неділлю 7 липня.

Пар. Мацьків, Торонто: Дякуємо за Службу Божу —відправили сейчас по одержанню.

Просять о молитви:

Одна мама, о навернення сина, що зійшов на злу дорогу і є причиною жури і терпінь для неї і для цілої родини, що складається з 9 осіб. —

Подяка

Бр. Онуфрій, ЧНІ., складає щиру подяку Матері Божій Неустаючої Помочі за щасливе перебуття тяжкої операції.

"НАЗНАЧІТЬ КОЖДИЙ ГРІБ"

Yorkton Monumental Works

H. W. Vaughan

Спроваджуємо і виробляємо Нагробні Памятники найліпшої якости. Виробляємо хрести: вирізблюємо написи в усіх мовах. Маємо на складі богато викінчених річий нашого виробу. Зайдіть до нас і спитайте про ціни.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя в Йорктоні, Саск.

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.

Subscription per year: Canada, $1.00 — Foreign, $1.25

Single copies: 10 cents.

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION

CATHERINE STREET, YORKTON, SASK.

Перегляд

Імя Марії — Голос Спасителя — Місія Серед Недовірків— Успення Божої Матери — Життя св. Герарда — Марія Прибіжище Грішників — Перше Причастя у Вязниці —Так Сказав Христос —Питання і Відповіді— З Церкви і Світа

Календар на серпень

1.—Ч. Макрини і Дія пр.
2.—П. †Ілії пр. (на нед.)
3.—С. Симеона і Івана прп.
4.—Н. 7 по С. Марії Магдалин.
5.—П. Трофима мч.
6.—В. †Бориса і Гліба мч.
7.—С. †Успення св. Анни
8.—Ч. Єрмолая свщм.
9.—П. †Пантелеймона вмч.
10.—С. Прохора і ин. ап.
11.—Н. 8. по С. Калиніка м.
12.—П. Сили і ін. ап.
13.—В. Евдокима прав.
14.—С. **Серпень.** † Макавеїв мч.
15.—Ч. Перен. мощ. св. Стефана
16.—П. Ісаака і ин. прп.
17.—С. 7 Молод. в Ефезії мч.
18.—Н. 9. по С. Евсигнія мч.
19.—П. Преображення Господ.
20.—В. Дометія і Пасиве м.
21.—С. Еміліяна еп.
22.—Ч. †Маттія ап.
23.—П. Лаврентія мч.
24.—С. Евпла мч.
25.—Н. 10. по С. Фотія і Анік.
26.—П. Максима ісп.
27.—В. Міхея пр.
28.—С. Успення Пресв. Богород.
29.—Ч. Нер. нерук. Обр. Г.
30.—П. Мирона мч.
31.—С. Фльора і Лавра мч.

УСТАВ НА СЕРПЕНЬ

4.—Н. Нед. 7 по Сош.; Прор. Ілії:— Всеночне. Гл. 6, еван. утр. 7. На літ. тропар неділі і Ілії, Слава: кондак Ілії, І нині: Богородичен. Апостол зач. 116 і 57; Ев. Матея 33 і Луки 14.

11.—П. Нед. 8 по Сош.:— Гл. 7, ев. утр. 8. На літ. апостол зач. 124, ев. Матея з. 58.

18.—Н. Нед. 9 по Сош. і Предпр. Преображ.:— Гл. 8, ев. утр. 9. На літ. тропар гласа і Предпразд., Слава: кондак гласа, І нині: конд. Предпр. Ап. з. 128, ев. Матея з. 59.

19.—П. Пон. Преображення ГНІХ:— Всеночне. На утр. ев. Луки з. 45. На літ. ап. з. 65, ев. Матея з. 70. По Службі Божій благословення овочів.

25.—Н Нед. 10 по Сош.:— Гл. 1, ев. утр. 10. На літ. ап. з. 131, ев. Матея з. 72.

28.—С. Успення Пресв. Богородиці:— Всеночне. На утр. ев. Луки з. 4. На літ. ап. з. 240, ев. Луки з. 56 По Службі Божій благословення зілля.

Спасівка від 14 до 27 серпня.

ва нагорода чекає тебе: Ходи слуго добрий і вірний: тому, що ти в малім був Мені вірним, над многими тя поставлю: вступай у радість Господа Твого.

ГОЛОС ДУШІ

Любий мій Відкупителю! Гіренькими сльозами сплакую тепер той час, колито я не була Тобі вірна як Ти, Господи, мені. Справді, за кождий раз коли я Тобі відчинила своє серце Ти до нього ввійшов і всьо простив мені тай приняв мене до своєї ласки. Коли тільки я кликала Тебе, Ти все спішив мені на поміч. Ти, Спасителю мій, все був вірним а я так часто спроневірилась Тобі. Обіцяла Тобі завжди служити а нераз відверталась від Тебе; Постановляла Тебе любити а так часто любила марні сотворіння.

Ісусе мій! Прости мені і забудь мою невдячність. Я признаю, що Ти є єдиним скарбом, гідним любови особливо потім, як Ти мене так дуже любив а я нещасна Тебе так часто ображувала. Горе мені якби я зістала проклята. Боже милосердя! Най так не станесь. Хорони мене від пекла; змилуйсь надо мною; не допусти вже ніколи до того, щоб я тебе ще опустила на віки, не позволь на це щоб я пішла до пекла, в огонь вічний. О вірне і любеньке Пресвяте Серце мого Ісуса! Вчини так, щоб моє бідне серце горіло любовю до Тебе. Мені здається мій Ісусе, що я Тебе люблю тепер але я відчуваю це, що люблю Тебе дуже слабонько. Дай мені ласку любити Тебе дуже тай бути вірною Тобі до самої смерти. Волію саму смерть як ще Тебе зрадити колись.

Маріє! Матінько моя! Поможи мені бути вірною Твому Синові Ісусові. Амінь.

о. Володимир Породко

Місія серед недовірків

(Докінчення).

Зза плота заглядали сміючись дівчата й молодиці, вдоволені упокоренням зухвалих недовірків. Застиджені молодики сиділи як на шпильках. Поглядали один на одного, немов питалися: — Чого ми тут залізли? Чи треба було нам наїстися такого стиду?

Немилу мовчанку перервав голова каменярів:

— А чомуж нині так богато недовірків на світі і то навіть між людьми образованими, між інтеліґенцією? От я учився в ґімназії

шість літ. А ручу вам, отче місіонар, що між моїми професорами тільки два були такі, що ходили до церкви, сповідалися, причащалися. Інші ніколи в церкві не показувалися, хіба що мусіли прийти обовязково з ученикаи на Службу Божу. А при сповіді й причастю ніхто ніколи їх не бачив. І не лиш професори такі. Між адвокатами, інжинірами й лікарями я богато знаю таких невіруючих. Чомуж це так? Якщо наука веде до Бога, вони повинніб бути віруючі, побожні. А тут якраз навпаки. Як собі це пояснити?

— Як? Не думайте, друже, що це наука здіяла їх недовірками. Ні. Перед хвилею я доказав, що найбільші учені були глибоко віруючими людьми. А ці наші недовірки, то звичайно недоуки. Як недоварена страва шкодить жолудкові, так недокічена наука—розумові. Хтось може бути здібним лікарем, ученим адвокатом, мудрим інжиніром чи професором, а рівночасно в справах віри .... цілковитим недоуком. Нераз малий школярик з першої кляси далеко більше знає від нього. Тай не дивниця: До церкви не ходить, проповідей не слухає, мудрої книжки про віру ніколи до рук не візьме, бо то "клєрикальне, попівське," а крім того начитається ще ріжних безбожних книжок і газет, ріжних "Самосвіт" і "Громадських Голосів," все йому перемішається: правда з ложю, біле з чорним. І як тоді в нього віра може вдержатися? Крім того він звичайно дуже зарозумілий, гордий на своє знання, свою науку, не хотівби нікого признати мудрішим від себе, а звісно, що "зарозумілість і дурнота на однім коні їздять."

— Отче місіонар, це вже може бути трохи пересада — відгризався радикал.

— Ні. Звичайно так воно є. Але наведу вам ще одну причину, чому то так багато недовірків у світі. Найбільше між ними таких, що грішно, неморально живуть. Їм не вигідно, що св. віра приказує зберігати VI., VII. і IX. заповідь Божу, що за переступлення тих заповідей грозить страшними, вічними муками в пеклі. І тому, щоб чим небудь заспокоїти свою совість, стараються в себе вмовити, що пекла нема, що посмерти не буде нїякого другого життя, що на цім свіві вільно жити як хто хоче. Тимто вони так радо шукають за такими книжками і газетами, що виписують ріжні нісенітниці проти св. віри й проти Церкви, проти духовенства, тому й самі вони плетуть тай виговорюють такі безбожні бесіди, щоб хоч трохи задурити свою совість, що заєдно відзивається їх гризе. Та не думайте, що такі мудрагелі самі вірять в те що верзуть. Ні, вони в це не вірять, але поступають як той дітвак, що боїться бути сам в ночі й тому кричить та й свище, щоб додати собі відваги.

— Всеж таки я думаю — відізвався Корж, що є богато невіруючих з переконання.

— Ні друже, таких майже зовсім нема.

Далеко більше між недовірками таких, що вдають безбожників, бо боятьея, щоб другі з них не сміялися. Не мають відваги заявитися віруючими християнами, бо думають собі: — Що скажуть мої товариші, коли побачуть, що я хрещуся, що молюся, що скидаю шапку перед церквою, що кажу "Слава Ісус Христу." Так вони будуть з мене сміятися. Назвуть мене святим, побожним. І через те неодин потакує на все, що плетуть недовірки та й сміється разом з ними з віри, з Церкви, з духовенства. Такі роблять це не з переконання, а зо страху перед лихими товаришами. Вони підлі труси, боягузи.

— Таких між "Каменярами" мабуть не знайдете! — відізвався чванливо якийсь молодик.

— Таких між ними може найбільше! — відповів сміло місіонар. — І знайте, що головний Каменяр Іван Франко до них належав!

— Якто? Чому? — дивувалися обурені радикали.

— Ви дивуєтеся, не вірите. А однак це правда. Ось вам доказ: Коли Франко вмирав, прийшов до нього один учений священик — монах та старався наклонити його до сповіди, говорячи йому про Бога, про Ісуса Христа, про вічність. Вмираючий признав священикові слушність у всім, але сповідатися не мав відваги. "Що сказалиби на це ті" —— стогнав він — "яких я в житті інакше вчив? — Чиж це відвага, що нею має визначатися "Каменяр"? Ні, це смішна трусливість, це дітвацький страх, перед людьми!

На дзвінниці загудів дзвін. Його могутній голос понісся далеко й широко по селі, скликаючи людей на місійну відправу.

— Пора мені до церкви, — сказав місіонар встаючи з крісла. — Багато людей жде на сповідь, а за півтора годинки то вже й проповідь буде.

Молодці встали й попращалися з місіонарем, цим разом уже по християнськи, словами: Слава Ісусу Христу. Деякі навіть допитувалися коли мають прийти до сповіди. Неодному з них багато дечого прояснилося в умі. Розвіялися немов осіння мряка ріжні упередження й сумніви.

Ще тільки Жмут не міг прийти до себе. Розбиті, поторощені лежали перед ним (так певно здавалося йому) зухвалі закиди проти Бога й віри, що ними він залюбки воював з "клєрикалами" на ріжних зборах і вічах. Тепер він відчував добре, що його згіршаючий вплив на молодь в Берестівці скінчений. Молоді Каменярі, що перед місією булиб і в огонь скочили за своїм головою, тепер сміялися з його радикальної учености.

Місія зближалася до кінця. Прийшов день закопання місійного хреста. На співаній Службі Божій всі парохіяни прийняли до

сво́го серце живого Бога в святім причастю, а пополудні величавою релігійною маніфестацією заявили Всевишньому свою віру, надію й любов. Довгими, рівними рядами поступав кілька-тисячний місійний похід головними вулицями села. Попереду блестіли в промінних літнього сонця процесійні хрести, на вітрі лопотіли вишивані хоругви й прапори. За ними дрібненькими кроками спішили шкільні діти, потім в чудових народніх строях поступали дівчата а за ними господині. За жіноцтвом ішли стрункі ряди мужеської молоді, а похід замикали господарі. Всі, що брали участь в поході, молилися або співали. Із тисячів грудей линули до неба побожні пісні й молитви та звивалися в якусь чудову надземську мельодію. На самім кінці походу, в окруженні численного духовенства, несли молодці дубовий місійний хрест, прибраний зеленню, цвітами й лентами. Мило було глядіти на цих здорових, сильних юнаків, що на їх дужих раменах, тяжке дубове дерево неначе плило понад людськими головами ,немов легеньке перце. Хто добре придивився тим молодцям пізнав між ними чимало колишніх "каменярів," тепер нових членів "Католицької Акції Української Молоді" (КАУМ). Вони ще в день своєї місійної сповіди заявили голові каменярської громади, що виступають з тої руїнницької організації, яка підкопує в українськім народі католицьку віру, цю одиноку підвалину його культури, сили й добробуту, цю запоруку вічного щастя для кожної людини.

Вже сонце сховалося за сині гори, як при звуках пісні "З нами Бог" закопували місійний хрест під церквою. Один за одним приступали священики й кидали йому до стіп кожний по грудці землі в глибоку яму. А він, дубовий велит стояв, опоясаний зеленим листяним вужем, розпростер широко свої дужі рамена над тисячами захоплених людей і проповідав їм мовчки (різьбленими написами) про смерть і суд, про неба й пекло. Залунала могутня пісня "Кресту Твоєму покланяємся Владико" й тисячі побожних голов склонилися низьким поклоном перед святим хресним деревом.

Замовкла пісня.... Під церквою заясніли сотки горіючих свічок, а на проповідницю вступив місіонар, щоб виголосити свою останню проповідь. Зі сльозами в очах слухав нарід прощальних слів проповідника, а коли цей на закінченню благословив в імени Святішого Вітця парохію, батьків, матерей, молодь, дітей, піднявся голосний плач,якого Берестівка від коли Берестівкою ще мабуть не чула. Всі жалували, що місія вже кінчиться, всім задавалося, що десять місійних днів минулося скоренько як гарний сон, як одна мила хвилька.

На другий день досвіта місіонарі виїздили з села. Хоча сонце не зійшло ще, ціла парохія була вже на ногах. Всі бажали бодай

ще раз поглянути на дорогих гостей, що вже їх покидали, хоч одно слівце почути ще раз із їх уст. З великим трудом посувався замаєний місіонарський віз посеред збитої товпи людей, що тиснулися до місіонарів, щоб із ними попращатися. Діти сипали квіти, дівчата й жінки плакали, юнаки співали "Многая літа," чоловіки намагалися здержувати сльози, що тиснулися їм до очей. (Та не всім це вдалося). На дзвінниці заграли всі дзвони. З церкви вийшла процесія й на прощання схилила хоругви. Віз задержався на хвилю. Отець парох щирими словами подякував місіонарам за їх труди та побажав здоровля й сил до дальшої праці на ниві людських душ.

Аж тут з бічної вулички дався чути голос лугової сурми. Надїхала сотня козаків та окружила місіонарський віз, щоб відпровадити його аж до залізничої стації.

Місіонарі сказали ще в останнє кілька слів на прощання. Ще раз залунало грімке "Многая літа" серед голосних окликів "Слава" місіонарський віз, в окруженні почесної козацької сторожі покотився скоро по битій дорозі в сторону найближчого містечка.

Берестівчане стояли на горбку під церквою і довго ще дивилися на мальовничу кінну дружину, що чимраз більше віддалялася від їх села.

Вже віз з місіонрами переїхав попри громадську толоку, минув ліс та пірнув у ранню рожеву мряку, вже останні козаки зникли з овиду, а люди все ще стояли на горі, не розходилися, а дивилися в сіру далечінь.... не могли повірити, що місії вже нема.

— Так сумно і пусто буде тепер в селі — жалувалися крізь сльози жінки й дівчата, вертаючи поволі домів.

— А чи побачимо ще колись наших місіонарів? питали деякі парохіяни свого душпастиря.

— В Бозі надія, що побачимо, потішав своїх духовних дітей о. парох. — Як не тут на цім світі, то на другім.... Ідім тільки цею дорогою, що вони нам показали на місії, видержім на ній аж до кінця життя, а осягнемо свою прегарну мету, де колись разом з ними дякуватимемо Всевишньому за нашу незабутню десять-дневну місію.

(Кінець).

Коли ти прибитий горем, знайдеш більше потіхи, як відкриєш своє серце перед Божою Матірю, чим перед своїми приятелями - людьми!

Таку практику мав бл. Ґріньон де Монфор (Grignion de Montfort).

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

Успення Божої Матери

Свято "Успення Божої Матери" обходить св. Церква на ту памятку, що Пр. Діва Марія в дійсности не вмерла, але тільки уснула і по кількох днях того сну була взята з тілом до Неба. Іншими словами: смерть Пр. Діви була так легка як сон і підчас того сну — успення Ангели Божі взяли Її тіло до Неба, де Вона тепер сидить побіч свого Сина Ісуса Христа.— Коли по пару днях, як поховали тіло Марії до гробу, відчинили гріб, не найшли тіла Пр. Діви. —

Свято Успення Божої Матери давне. Дуже правдоподібно що воно найстарше зі свят в яких почитаємо Божу Матір. Правдою є, що від найдавніших часів люди і Церква почитали Пр. Діву Марію у всіх таїнствах, в сповненню яких Вона брала велику участь. Але свято Успення видається найстаршим святом хочби тому, що Марію почитаємо, подібно як Святих, але в вищий спосіб. Почитаємо Святих, бо вони ввійшли до небесної слави, — почитаємо і почиталося Пр. Діву Марію, бо Вона ввійшла до небесної слави.

Вже від найдавніших часів віддавано прилюдну почесть Пр. Діві. Від найдавніших часів християни виділи в Пречистій Діві наймогутнішу Заступницю і свою Покровительку в Небі. Віра всіх християн в заступництво Марії перед Богом за нами була дуже сильна. А була так сильна тому, бо всі знали і всі знаємо, що через Марію дістанемо Божу поміч і потрібні ласки. Бо Марія Мати Божа, бо Марія Мати наша!

Світлим виявом того почитання Марії був Ефезський Собор 431 року, на якім проголошено догму про Материнство Боже Марії і про Божество Ісуса Христа, проти єретика Несторія. Нарід, що вичікував до пізної ночи рішення Собору, приняв то рішення Собору про Материнство Боже Марії з ентузіязмом і серед співів через цілу ніч величав Христа Бога і Його Матір Марію "Богородицю."

—o—

Про "Внебовзяття" Пр. Діви Марії говорить дуже виразно св. Григорій з Тур в шестім столітю. Він говорить про її тілесну присутність в Небі так що не тільки Її душа, — як то других Святих, — але також Її тіло, — як Ісуса Христа, — було взяте до Неба.

В осмім і девятім столітю повставали деякі вагання в тій справі, одначе з кінцем девятого століття ті всі вагання зникають.

Навіть Східні Церкви, що відділилися від католицької Церкви в грецькій схизмі святкують та свято Успення подібно як ми.

Свято Успення Божої Матери означає проте повне прославлення Її в Небі, Її прославлення з тілом і душею. То значить: по Її смерти, легкій як сон, душа Її пішла зараз до Неба, а Її тіло, по короткім часі, було також взяте де Неба.

—=o=—

Там, в Небі, Пречиста Діва Марія сидить побіч свого улюбленого Сина Ісуса Христа. Там, Вона є для нас Посередницею і Заступницею!

До Неї звернім наші очи, через Неї несім наші молитви перед престол Божий, у Неї шукаймо потіхи для наших засумованних сердець, до Неї прибігаймо в прикростях цього життя і в душевних потребах, Її взиваймо в годині нашої смерти!

Кличмо до Неї.

О спомагай нас, Діво Маріє,
В гірких хвилинах цих життя,
А в хвилі смерти наша надіє,
Наша Ти поміч, о Всеблага!

Прийми, о люба Ненько,
Цей віри наш серця дар.
Ми хочем Бога, Він наш Батько,
Ми хочем Бога, Він наш Цар!

(Катол. гимн).

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Розділ 5

Молоденький Монах.

(Продовження).

Він вступив до новіціяту на це щоби научитися духовного життя та навчитися жити по монашому. По що було йому й новіціяту? Він вже й на світі жив монашим життям. Тепер хиба що лиш прибрав рясу монаха. Не один із старших, отців або братчиків, мусів нераз завстидатися коли бачив як то цей молоденький новик перевишав його в усіх чеснотах: так в любові Бога як і ближнього, в покорі, послусі або умертвленню. Він все був усім приміром. Кождий від нього міг чогось научитися.

Діявол, вічний ворог милих Богові душ, що бачив його так великий поступ в святости, палав проти нього пекольним гнівом. Так як колись в Муро, підчас його цілонічних молитов в церкві, так і тепер почав його переслідувати. Думав його принайменше хоч добре налякати, бо иншого способу не мав в який мігби йому пошкодити. З усякою нечистою покусою не мав він до нього доступу. До гордости не міг його ніколи побудити. Знаючи що нема йому ніякого доступу до цьої невинної душі, він почав його тепер напастувати з якнайбільшою злобою. Даремні з'усилля. Ґерард знав що хочби й діявол міг йому пошкодити на тілі, то до душі не має права, та що не треба тих лякатися що могуть лишень тіло убити, але лиш тих що і тіло і душу.

Ось як оповідає один із наочних свідків, що жив під той час в Ілічето, і нераз бачив з'усилля які задавало собі пекло проти молоденького новика: "Діявол, щоби його змусити щоби залишив провадити так святе і чеснотливе життя, почав його усіма силами напастувати. Пекольний дух з'являвся йому густо-часто під найстрашнїщими видами та страшив його усякими погрозами які лиш міг видумати у своїй ненависти. Одного дня коли так Ґерард працював в кухні, злі духи з'явилися йому у виді скажених псів і старалися усіма силами щоби його кинути в огонь." Святий поборював їх за кожним разом знаком святого хреста, свяченою водою, або взивав найсолодші імена Ісуса і Марії, а пекольні духи не мали иншого виходу як лиш утікати. Проти такого сильного оружя вони не мали сили щоби ставиви опір. Кождий раз що його напастували, кождий раз він відносив над ними побіду.

Так як колись святого Антонія Великого, так і Ґерарда обсідали з усіх сторін пекольні духи. Вони аж надто добре розуміли слова Мудрця: "Хто в малім є невірний, в більших річах впаде." Хто занедбається хочби й в як маленькім обовязку, то прийде хвиля коли він опуститься в більших річах, а тоді його упадок запевнений. Тому усіма способами старалися відстрашити його хочби й від як найменшого його обовязку. Їхні труди були даремні.

Деколи, пише о. Таноя, злі духи нападали на нього коли ніччю молився в церкві, та грозили йому щоби перестав виривати їм душі. "Ти не хочеш перестати, чув він нераз від них, а ми будемо тебе доти переслідувати доки не зженемо тебе зі світа." Та наш молоденький монах нічого не робив собі з таких погроз, бо знав що вони були пусті та даремні, та що без Божого допусту діяволи не зможуть йому зірвати одного волоска з голови, а не щоб йому пошкодити на тілі або на душі.

Він сміявся з усіх їх погроз, тому якраз що вони йому видавались дуже слабкі. "Злий дух, говорив собі Ґерард, мусить свою грати ролю, а нашим ділом є якраз щоби його завстидати." Хотяй ми самі є дуже слабонькі і самі від себе нічого не можемо, то однак за помічю Божою всьо можемо. Нема нам чого діявола лякатися. Він лиш тоді нам видається страшний і може лиш тоді нам пошкодити, коли ми йдемо добровільно за його підшептом. А як що ми станемо мужно та відважно з ним до борби, тоді він, наче той боягуз, утікає з поля битви, а ми відносимо над ним певну побіду. "Можете гавкати скільки вам лиш вподобається, говорив нераз Ґерард до тих пекольних псів, але вкусити мене не можете ніколи, тому що зі мною є Ісус і Марія." Так, найпевнїщою захороною проти діявола та його покус, це побожне взивання імен Ісуса і Марії. Злі духи не мають ні відваги ні сили щоби привести до упадку цего, в якого на устах пресолодкі імена Ісуса і Марії. Цим оружїям можемо побідити і найбільшого ворога. Цим якраз оружїям найбільше воював молоденький Ґерард, і ніколи не зазнав поконання; противно, він все відносив побіду.

Ґерард в надприродний спосіб відчував присутність пекольних духів, навіть і тоді коли вони явно йому не показувалися; навіть і тоді коли-то було в їх інтересі щоби свою присутність перед ним закрити. Одного дня, приміром, два молодці, гарно убрані, задержалися коло монастирської церкви та почали розглядатися начеб чого шукали. Ніхто не знав що вони за одні та чого бажають. Отці, що гляділи на них через вікно, думали що то які подорожні що шукають хтоби їх справив на дорогу. Треба було комусь йти до них та розпитати чого хотять. Якжеж вони не здивувалися коли нараз побачили Ґерарда, що вибіг з монастиря, побіг впрост до незнакомих та закликав:

— "Чого ви тут хочете? Вам тут не місце. В імя Боже верніться в пекло."

В тій самій хвилі удавані молодці зникли з перед очий мовби

під землю запались. Не були-то хто инший в особі тих молодців як лиш пекольні духи.

І так з кожним днем відносив Ґерард над злими духами що раз то нові побіди. Чим хто більше діявола поконує, тим більше діявол упадає і стає йому менше лячний. Чим більше і чим частіше Ґерард відносив над пекольними ворогами побіду, тим лекше було йому їх побідити. Ба навіть він так був взяв верх над ними, що вони мусіли його нераз слухати, як о цім буде мова пізніще.

Де було якраз жерело тої сили та неустрашимости нашого молоденького новика перед діяволом? Чому він так легко його поборював та на кожнім кроці сміявся з його пекольних вигадок? На це відповідь дуже легка. — Оповідає нам святе Євангеліє, що одного дня приступив до Ісуса чоловік, поклонився йому та просив щоби уздоровив його сина якого опанував нечистий дух. Возив він його вже й до Апостолів, однак ці не могли його уздоровити. Тоді Ісус казав привести перед себе хлопця та приказав злому духові щоби сейчас його опустив. Біс послухав Його Божого голосу та сейчас вийшов з молодця. Немало здивовані Апостоли приступили до Божественного Спасителя та несміло запитали чому-то вони не могли цього зробити. Ісус відповів їм що за слабка була іхня віра, та що цей рід не виганяєсь лиш молитвою та постом. Ось де жерело тої сили Ґерарда над діяволом! Нігде инде як лиш в молитві та пості. Хотяй, що правда, є це особливший дар Божий щоби мати таку власть над нечистим духом, але цей дар Господь дає лиш тим що вміють молитися та запанувати наперед над своїм власним тілом через піст та вмертвлення, а тоді доперва будуть могли запанувати над діяволом.

(Дальше буде).

———=0=———

Поза Богом нема нічого тревалого!

Коли то життя, воно проминає — кінчиться!

Коли то маєток, він пропадає!

Коли то здоровля, воно нищиться!

Коли то слава, її підкопують!

Все минає, все кінчиться!

Один Бог є вічний!

св. Іван Віяней, парох з Арс.

Перше Причастя у Вязниці

(На основі драми Р. Матіґа ЧНІ. — примінив до сучасних часів революції о. Н. Копяківський, ЧНІ.)

2. ДІЯ

(Продовження).

8. Ява.

Анна і Ксеня.

(Анна дивиться за дитиною).

Ксеня: Пані зрозуміли мене?

Анна: Ксеню, ти добра і вірна душа, дякую тобі. Але так не може бути.... Ксеню, ти будеш уважати на мою дитину, коли я....

Ксеня (паде перед нею підносячи руки): Пані!

Анна: Уважай, Ксеню, щоби Марійку припровадити до тата. Поздорови його від мене в останнє. (підносить Ксеню, Ксеня закриває лице руками) .... Ще одно: Може так скоро не виїдеш з міста. Може знайдеш ту священика. Запровадь мою дитину до нього.... Проси його в моїм імени, щоби він дав перше св. Причастіє Марійці. Вона приготована. Я робила, що могла.... Давнійше я собі інакше представляла день першого св. Причастія моєї дитини.... Але Бог інакше кермує.... Ксеню, чи ти зробиш мені ту останню потіху?

Ксеня: Пані, коли інакше не може бути, я обіцяю зробити все що в моїх силах....

Анна: Пригадай Марійці, щоби вона в тій хвилі першого свого св. Причастія згадала на свою маму.. Поздорови її ще від мене....

Ксеня: Пані куди ідуть?

Анна: Коли мене тут шукають, то нехай мене знайдуть в моїм домі.... До побачення — там вгорі, в небі. (відходить).

———=0=———

ТРЕТЯ ДІЯ

(Вязниця).

1. Ява. — Анна.

Анна (сидить сама на колоді): І що робить мій муж? Він певно тужить за нами, очікує нас.... Ах, коли він почує — о Боже, дай йому сили, щоби міг все те перенести мужно.... Для мене скоро все скінчиться.... Бідна моя Марійка! Боже, Боже, позволь, щоби вона скоро дістала св. Причастіє. Тоді добрий Спаситель буде її хоронити і запровадить її до татуся. Молитви невинної дитини в день першого св. Причастія не може невислухати добрий Ісус ...Я також буду сильнійша на дусі, коли Марійка помолиться за

мене.... Чути кроки, хтось приходить.... Коби я хоч могла побачити свою Марійку, заким поведуть мене на смерть.... Страшно.. Але нехай діється Божа воля....

2. Ява.

Анна і сторожиха.

Сторожиха (приносить вязку соломи і кидає в кут): Пані дістануть товариство....

Анна: Знова якась бідна, нещаслива жертва!

Сторожиха: Ошаліла. Думаю, що в вашій присутности вона успокоїться ....Будете для неї ангелом, як колись для мене ви були заступницею....

Анна: Чому ви то згадуєте? То було вже так давно....

Сторожиха: Чиж можу я то забути?Я собі пригадую: мій пяний муж бив мене, а ви мене оборонили.... Вас то не обходило цілком, а однак ви тоді так були для мене ласкаві і добрі....

Анна: То був мій обовязок....

Сторожиха: Ах, як я хотілаби відвдячитися.... Але я цілком не можу.... Мій муж є такий злий.....

Анна: Ви не завдавайте собі неприємного труду.... Але коли мені хочете оказати якусь прислугу, то скажіть мені, чи нема де в місті вірного католицького священика, котрого ще не увязнилиби.. Може знаєте якого?

Сторожиха: Дуже трудно тепер знайти якого священика, бо в останнім часі їх половлено і віддано до вязниць....

Анна: Боже мій, нехай буде Твоя воля .... Але скажіть мені хто є та жінка бідна, котру сюди кидають, а котру я малаби потішати?

Сторожиха: Одна знатна особа....

Анна: Може пані Павліна?

Сторожиха: Я не можу запамятати собі всіх імен. Пані зараз побачуть.... Я скоро її приведу. З нею не можна собі дати ради. (відходить).

3. Ява.

Попередні і Павліна.

Анна: Може то Павліна.... Може її плян не удався.. (слухає напружено).

Павліна (за сценою): Я не йду! Я не піду!.... ....

Сторожиха (за сценою): Алеж уважайте, вас змусять..

Павліна: Ніхто не може мене змусити. Ніхто не сміє мене діткнути.....

Сторожиха: Я покличу сторожу.

Павліна: Пфуї! На безборонну женщину спроваджувати жорстоких червоних жовнірів!

Анна: Чи не є то та лагідна, боязлива Павліна?

Павліна: Я не рухаюся з місця. Коли хочете мене замордувати, то робіть це сейчас!

Сторожиха: Мені вичерпується терпеливість....

Анна (кличе): Павліна, Павліна!

Павліна (заглядає до дверий): Хто мене кличе?

Сторожиха (втручає її до середини): Ну, вкінци! (відходить).

4 Ява.

Анна і Павліна.

Анна: То ти Павліно?

Павліна: Анно ,ти тут? (кидається її на шию зі слезами).

Анна (сідає і тягне Павліну до себе): Ходи, ходи сюди, бідна Павліно.... Успокійся.... Така Божа воля....

Павліна (серед сліз): Як так може бути?

Анна: Так Господь Бог допускає....

Павліна: Через що я собі на то заслужила? То страшно, ах то страшно!

Анна: Успокійся, Павліно. Ти терпиш і відходиш від змислів. Не говори так! Видиш, що Господь добрий, коли нас разом ту умістив. Чи то не потіха серед нашого нещастя? — Розкажи мені радше, як ти сюди дісталася? Чи плян твій відкрито?

Павліна: Ні, то моя власна вина. Я була неосторожна.

Анна: Як?

Павліна: Коли я вчера від тебе відійшла, я хотіла ще пару слів сказати до свого мужа, що тимчасом був сховався перед жовнірами. Я цілком не думала, що хтось потайки за мною ходить....

Анна: Тебе підглядали?

Павліна: То була страшна жінка, що йшла за мною. Коли я хотіла попращатися з мужем, кинулися жовніри на нас, яких спровадила та страшна жінка. Через цілу ніч нас строго сторожили. Перепукали всі кімнати шукаючи за доказами вини. Коли нічого не найшли, забрали пару листів від нещасливих приятелів мого мужа, котрих вже перед тим засуджено на смерть.

Анна: А чиж то не потішаюча гадка, Павліно, що ми невинні, і що нам нічого не можуть закинути?

Павліна: Мене нічо не потішає....

Анна: Ти дуже терпиш і так говориш.... Успокійся.... Господь Бог нас не опустить....

5. Ява.

Анна, Павліна і сторожиха.

Сторожиха (приносить страву на тарели): А чи той дикий пташок вже успокоївся?

Павліна (встає): Чи ти прийшла ще сюди глумитися з мене....

ти.... —

Анна (затикає її уста рукою): Павліно, не будь так напрасною. Сторожиха не є так злою....

Сторожиха: Пані правду кажуть. Я нічого не задумую злого.

Анна: Чи маєте які новини?

Сторожиха: Я принесла вам дещо їсти —

Павліна (скоро): Я не хочу нічого! то людське мясо!

Анна: Павліно, ти помиляєшся....

Павліна: Ні, я знаю, я чула —

Сторожиха: Ну, до такого діла я нездібна....

Анна: Ми віримо вам і приймаємо з вдячністю ваш дар....

Сторожиха: Дві жінки суддів революційного комітету ходять по вязницях подивитися на увязнених.... Ми знаємо, що то значить.... Коли маєте що при собі, то я моглаби захоронити — так булоби безпечнійше.... Бо стримати жінок суддів революційного комітету я не можу. Коли схочуть ввійти ту до вязниці, я мушу їх впустити....

Анна: Нехай приходять. У нас нема нічого, що вони моглиби забрати. Не маємо гроший.... (Сторожиха відходить).

6. Ява.

Анна і Павліна.

Анна: Ходи, Павліно, покріпимося стравою доброї нашої сторожихи.

Павліна: Але чи ти певна, що то не людське мясо?

Анна: Будь спокійна! Того не зробилаби добра сторожиха.

Павліна (з відразою): Я волілаби радше не їсти!

Анна: Алеж не будь дивна.... (подає).

Павліна (обороняється): Ні, ні.

Анна (відкладає таріль): Я також не буду їсти.... Я більше бажалаби дати поживу моїй душі. Ах, коби я могла дістати св. Причастіє перед смертю.

Павліна: Чи ти очікуєш чуда з неба? Чи думаєш, що сюди до вязниці мігби прийти який священик і принести св. Причастіє?

Анна: Коли інакше неможливо, то чому ні? у Бога все можливо....

Павліна: То правда.... Але я не булаби гідна приймати св. Причастіє серед такого мого душевного огірчення....

Анна: У всякім случаю ми повинні заховуватися спокійно. Ми повинні себе взаїмно заохочувати до терпеливости і лагідности.

Павліна: О, зі мною ти будеш мати богато клопоту. В мені все буриться, коли тільки чую або виджу, що жорстокі червоні жовніри зближаються.

Анна: Ісусе тихий і смиренний!

7. Ява.

Попередні і дві міщанки.

(Дві міщанки входять в червоних хустках на голові).

Перша: Дивися, які лагідні, як голубки!

Друга: Так заховуються якби не мали жовчі. (Полонені встають).

Перша: З ким маємо честь? (Полонені мовчать).

Друга: Може наше знакомство вам не миле?

Перша: Властиво ми не прийшли сюди, щоби знакомитися з вами.... Ви знаєте, що гроші і маєток для чоловіка нічого не варта тоді, коли йому грозить смерть.... Може маєте що дорогоцінного коло себе, мої пані, то ми можемо то забрати від вас, щоби ви тим не журилися....

Друга (сміючись): Але чесно треба ділити....

Перша: Не бійтеся, ваш муж не буде питати вас більше про шлюбний перстень. (стягає перстень з руки Анни).

Друга (позаді Анни): А, ту щось блищиться. (витягає шпильку з волосся).

Анна (закриває лице руками): Ісусе тихий і смиренного серця.

(Павліна тимчасом затиснулася в кут).

Перша: Де та друга голубка?

Павліна (витягає руки до оборони): Не приступайте близко до мене, бо —

Перша і друга: Ого!

Анна: Павліно!

Павліна: От вам, захланні гієни! (кидає портмонетку на землю): Але-теть далеко від мене!

Перша (підносить портмонетку): Ще, ще....

Павліна (стягає перстень з руки і кидає їм): Маєте, ви дикі сороки!

Друга: Ще то! (показує на бранзолєтку).

Павліна (кидає їм її): Безстидні злодії!

Перша: А мені?

Павліна: Я не маю вже більше нічого....

Перша: Шпильки! (показує на голову).

Павліна: Ви гірші як рабівники! (кидає їм шпильки).

Друга: Дякуємо панам!

Перша: До побачення. (відходить сміючись).

Друга: До побачення. (відходить сміючись).

8. Ява.

Анна, Павліна, а відтак сторожиха.

Павліна (серед сліз): То страшне! Мені кров буриться в жилах.

Анна: Заспокійся, Павліно. Цеж був тільки початок.... О,

Ісусе тихий і смиренний!

Сторожиха (входить): Вони вже пішли .... Тепер скоро. Одна ваша приятелька є ту. Я її впущу, але тільки на короткий час. (виходить).

Анна: Чи то можливо? Приятелька? Навіть не можу сподіватися....

9. Ява.

Анна, Павліна і Ксеня.

Ксеня (входить, бере за руку Анну): Пані!

Анна: Ти вірна душа!

Ксеня: Ніколи не думала я, що таке будемо переживати....

Анна: Ксеню, чи нема жадної веселої новини?

Ксеня: О, так! Господь Бог скермував навмисно сюди мої кроки.... Я була на Головній улиці. Там говорила я з 80-літним старцем, — то старенький о. Йоан від Церкви Матери Божої....

Анна: Богу дякувати, Богу дякувати.... Дальше що, Ксеню?

Ксеня: Нині в ночи буде відправляти о. Йоан св. Службу Божу в своїй кімнаті....

Анна: О, коби я там була....

Ксеня: Марійка дістане там перше св. Причастіє....

Анна: Направду? Дякую тобі, Ксеню, тисяч разів дякую тобі! А деж моя дитина? Чи ніхто її не помагає до тої так важної хвилі?

Ксеня: Вона має прийти сюди просити вас о благословенство.

Анна: Як? Моя дитина Марійка прийде сюди?

Ксеня: Не тепер.... Завтра раненько сторожиха її впустить. Тепер є богато людий на коритарах і на сходах....

Анна: А де є тепер Марійка?

Ксеня: Вона є у сторожихи....

Анна: Ксеню, іди, не опускай Марійки самої — Слухай Ксеню, чи мені зможе о. Йоан принести св. Причастіє? Чи можу сподіватися?

Ксеня: Ледви чи буде це можливе....

Анна: А для мене булаби це велика потіха.... Але нехай діється Божа воля.... Ксеню, передай моє материнське благословення для Марійки.... Я духом буду з вами при безкровній жертві.. Іди! Зажди!.... Ксеню!

Ксеня (відходячи): Прошу пані....

Анна: Чи не можу видіти моєї дитини.... Тільки на хвильку.. (дивиться довкола, дивиться на закратоване вікно).. Я буду дивитися туди.... Поведи Марійку дорогою побіч.... Скоро.... (випихає Ксеню до дверий).

10. Ява.

Анна і Павліна.

Анна (силується пересунути до вікна колоду): Павліно, Павліно! Поможи мені! (обі з великим трудом пересувають колоду під вікно. Анна стає на неї, дивиться крізь вікно. По хвили): Марійка, моя люба Марійка.... Вона плаче.... Вона пересилає мені поцілуй.... — Вона уклякає.... — (благословить дитину). Коби її ніхто не бачив.... — Я мушу бути сильна.... (сходить).... Павліно, Павліно.... (закриває лице руками опираючись на Павліну).. (Кінець третьої дії).

МАРІЯ — ПРИБІЖИЩЕ ГРІШНИКІВ

В другій книзі Царств читаємо, що одна розумна жінка з Текуї звернулася до царя Давида з просьбою, щоб він помилував її сина, котрий був засуджений на смерть за убійство свого брата. Вона так просила царя: "Мій пане! Я мала двох синів, і на моє нещастя один зних убив другого. Я стратила вже одного сина. Справедливість жадає, щоб убійник-син, що мені лишився, був покараний смертю. Умилосердися над мною, ласкавий царю, — змилосердися над бідною матірю і не позволь, щоб я стратила обох синів." Давид змилосердився над бідною матірю, відкликав вирок суду і віддав матері живого сина.

Св. Альфонс робить таке примінення:

Пречиста Діва Марія вставляється перед Богом за грішником, що до Неї прибігає і віддається в Її опіку. Коли Бог обурений на грішника і грозить йому своїм судом справедливости, Марія, подібно як та невіста з Текуї, відзивається: "Мій Боже! Я мала двох синів: Ісуса і чоловіка. Чоловік убив мого Ісуса, прибиваючи його на хрест. Справедливість малаби засудити його на смерть. Господи! Мій Ісус вже умер. Змилосердися над мною, не позволь, щоб я стратила також другого сина, чоловіка, коли я стратила вже одного, Ісуса."

ТАК СКАЗАВ ХРИСТОС!

Раз питали деякі протестанте славного Даниїла Оконеля (O'Connell, 1775-1847), що в англійськім парляменті дуже енергічно добивався поліпшення долі своєї вітчини Ірляндії, як може він бути так засліплений і нерозважний, що вірить у дійсну присутність Ісуса Христа у Пресв. Евхаристії. А він, як вірний син св. Церкви, відповів:

"Про це можете дискутувати зі самим Ісусом Христом. Нехай

Він вам відповість за мене. А я вірю в то, бо так Він сказав. Наколи то неправда, то можете в тім винуватити Його; але я знаю, що правда Господня остає вічно!"

"Христос так сказав!" — та думка повинна прогнати всякі сумніви в нас, коли застановляємося над чудом чудес, над Пресв. Евхаристією, а чого ми своїм маленьким, ограниченим розумом поняти не можемо.

Мусимо вірити, бо так сказав Христос! А слова Христові правдиві!

Питання і Відповіди

Питання: А хотів добре сповідатися. При сповіди одначе я забув сказати один гріх. Чи я мушу його сказати на слідуючій сповіди?

Відповідь: Коли то був смертний гріх, який ви забули сказати на сповіди, то ви є обовязані сказати його на слідуючій сповіди, як тільки собі його пригадаєте. Сказати його на слідуючій сповіди то обовязок тяжкий і не можна собі того легковажити. Хоч той гріх вже був відпущений на сповіди через розрішення священника, на тій сповіди, на якій ви його забули сказати, то всетаки ви мусите його сказати на слідуючій сповіди, як тільки собі його пригадаєте. — Коли то був гріх повседневний, того обовязку тяжкого не маєте, щоби його сказати на слідуючій сповіди, але добре його сказати на слідуючій сповіди для спокою совісти.

Питання: Я сказав неправду, що відносилася до малої справи. Чи мені вистарчить тільки висповідатися з того?

Відповідь: Ні. Сама сповідь не вистарчає. Ви мусите жалувати, що допустилися тої неправди, хоч то була навіть дуже мала справа. Крім того, коли та неправда спричинила якусь кривду другому, чи на добрій славі, чи на маєткові, ви мусите мати постанову ту кривду направити. Чому так? Тому, бо гріх відпускається тільки в добрій сповіди. А добра сповідь є тоді, коли виразно оскаржується каянник зі своїх гріхів, жалує за них, постановляє поправитися і направляє кривду, коли кому якимбудь способом заподіяв.

Питання: Чи можна мити зуби рано перед св. Причастієм?

Відповідь: Можна. Але треба уважати, щоб не поликнути води. — Найліпше мити зуби вечером.

Питання: Що значить слово "Аллилуя"?

Відповідь: Слово "Аллилуя" то слово єврейське, по нашому значить: "Хваліть Господа в радости."

З ЦЕРКВИ І СВІТА

Місячне Намірення

О поширення Апостольства Молитви між Хорими і Сліпими.

Ті, що тішаться повним здоровлям, звичайно не розуміють положення й стану тих, на раменах яких тяжить хрест слабости або каліцтва. Хто здоровий, хто може уживати свої члени, хто може глядіти на красу Божого світа, цему тяжко уявити собі гірке положення, незавидну долю й горе людини, що прикована хоробою до постелі, а ще більше тої, що позбавлена зору. Ті нещасливці розбуджують співчуття кождого, що хоч крихітку має ще доброго співчуваючого серця.

Статистики виказують, що лиш у нас в Канаді пересічне число хорих не є ніколи менше від двіста тисяч! Як на наше мале населення — ледви що більше десять мілионів — то певно треба признати, що це число є велике. Це значить, що лиш у нас в Канаді, є кождого дня 200.000 людий що приковані до ложа болю, терплять і — наче ті розслаблені про які говориться у святім Евангелію — вичікують порушення води, вичікують і надіються скорого вздоровлення.

Мабуть чи не найтяжчим хрестом обтяжені є ті, що є позбавлені зору тілесних очий. Кожде сотворіння Боже тішиться огляданням Божого світа з усею його красою. Оден лиш сліпець позбавлений того щастя. Він серцем відчуває всю велич діл Творця Всевишнього, та очі його притемнені сліпотою, тої краси оглядати й подивляти не могуть. Ізза того нещастя в серця такої людини, як і в серці хорого, будяться нераз чувства невдоволення огірчення, бунт проти Божої волі а навіть і розпуки. І якщо хто, то якраз хорий і сліпець потрібує помочі Божої, щоб не впасти в зневіру й в розпуку. І якщо кому, то хорим і сліпим треба бодрости духа,

щоб мужно, терпеливо й з піддаднямся Божій волі переносити цей гіркий досвід життя. Томуто Церква свята як добра мати, не позабуває на тих терплячих своїх дітий. Вона заохочує своїх дітий до практикування діл милосердя взглядом тих нещасливців: "Хорого відвідати—Сумуючого потішити." Тому вона закладає шпиталі й заведення для хорих і сліпих, а тисячі її синів і доньок посвячуються за її покликом на виключну услугу для них.

Що більше, в цім місяці свята церква кличе до всіх своїх дітий, щоб молилися о поширення Апостольства Молитви між хорими і слішими. Значить, це апостольство має бути подвійне: — Найперше, щоб ті, що тішаться повним здоровлям були ангелами потішителями для хорих своїх ближніх, щоб їх відвідували, потішали, підносили на духу, помагали їм матеріяльно й не жаліли своїх датків на збудування й удержання заведень для них. А друге, щоб ті хорі і сліпі мали правдивого духа Божого, цебто, щоб своє нещастя, свою гірку долю принимали й переносили без нарікання, з піддаднямся Божій волі й з терпеливістю.

Тому молімся о це щиро. Просімо Бога, щоби запалив наші серця любовю й співчуттям для хорих і сліпих, щоб ми взглядом них практикували ті діла милосердя ,які поручив нам Ісус Христос, щоб так сповняючи цей закон християнської любови, ми заслужили собі колись на тую потішаючу відповідь Відвічного Судді на страшнім суді: "Щобудь ви зробили одному з цих менших моїх братів, мені ви це зробили."

о. В. Осадець, ЧНІ.

Чудотворний Образ Матери Божої Неустаючої Помочі знаходиться в церкві святого Альфонса в Римі. Церква ця належить до ОО. Редемптористів, яку будував англійський архітект Виґлей. Церква є сорокдва метри довга а чотирнацять широка. Будова її тревала чотири роки, від 1855 до 1859 року. В 1871 році поставлено в ній гарний мармуровий престіл прекрасно різблений і на цім престолі уміщений є цей чудотворний образ, якого відбитка є майже в кождій нашій українській католицькій хаті.

З нагоди зближаючогося дванацятьсотлітнього ювілею смерти святого Беди, славного англійського вченого ,святіший Отець в своїм листі закликає Англійців до навернення до католицької церкви. Богато англійських протестантів, передусім тих, що належать до англіканської віроісповідання, бачучи блуд своєї віри, навертаються до католицької церкви.

Навернення до Католицької Церкви: З Ватикану повідомляють, що англійський віцеадмірал середземноморської ескадри **Джон Новлс,** з англіканської церкви принятий зістав до Катол. Церкви. Приняття довершив о. Василь Ведге, ігумен бенедиктинського монастиря св. Андрея в Едінбургу.

Усі часописи Голяндії живо говорять про навернення голяндського міністра просвіти **Г. П. Марханта** до Катол. Церкви. Він покинув протестантизм. Рівночасно просив королеву Вільгельміну, щоби звільнила його зі становища міністра.

Вселенський Патріярх про Папу Римського:

"Вістник русс. студ. движенія" помістив недавно статтю про бесіду з Вселенським Патріярхом Фотієм II, в Царгороді.

Між іншими Патріярх висказав свій погляд також про відносини православної церкви до Риму.

"Римська Церква, — сказав Патріярх, — велика і стародавна і ми для неї маємо честь і пошану. Ми ніколи не думали відкидати того, що Римському Архієпископови належить перше місце в чести.

Ми відносилися до Нього, як до першого поміж другими. І колиб Папа, силою приналежного Йому першого місця в чести, скликав Собор, для нас не булоби ніяких трудностий взяти в ньому участь, але тільки під тим услівєм, що Папа Римський представить Соборови до розслідження і потвердження всього того, що Римська Церква приняла за догми від часу розділу і до наших днів.

І колиб Вселенський Собор одобрив все, що Римська Церква впровадила була, то і ми приняліби то все без дискусії."

По 150 роках знову за Сяном у Перемишлі виросла українська церква. Після страшних перепон згодився в 1931 році перемиський магістрат, щоб ОО. Василіяне збудували церкву на Засяні. Плян будови, і будову перевів інжінєр Лев Левинський. Під долівкою церкви є велика саля на концерти, представлення, збори, то що. Сама церква може помістити 1,200 душ. Біля будови церкви заслужився Впр. о. Осип Чепіль ЧСВВ. Його меткості церква дуже багато завдячує. Церкву посвятив при нечуваним здвизі народа Впреосв. еп. Йосафат Коциловський. І перший раз по 150 роках заграв на Засяні дзвін української Церкви.

Старий Завіт на Листівці.

"Осерваторе Романо" подає відбитку листівки, яку прислав редакції селянин Вілях із Горну в Долішній Австрії. На цій картці він списав мікроскопійним письмом Старий Завіт з 33,000 словами. Працював сто годин. Читати можна крізь побільшаюче скло.

В Мадярськім двотижневику **"Корунк Сава"** з 15. II. 1935 появилася стаття під наголовком: "Оз Укран незет ейш аз Уніо" **(Українська нація і Унія).** Підписаний: Лендел Ференц, псевдонім. Зміст цієї статті такий: Сподіємося навернення нез'єдинених українців через з'єдинених. Наші надії не безпідставні, коли глянемо на життя українців католиків під Польщею. Подає статистику наших монаших чинів, статистику з'єдиненого і нез'єдиненого українського народу та національну територію України.

Декретом східньої конґрегації приступлено до нової фундації **"Колеґія місіонарів св. Василія Великого"** що має зайнятися Сходом. Заряд над нею перебрали василіянські монахи з Ґротта Феррати. Ця інституція існувала від 1631 року до 1870, коли то Рим зайняли італійські війська і поведено проти церковну політику.

З достовірного джерела повідомляють, що **переговори між представником Японії і Ватикану скінчені.** Між обидвома державами мають установити дипломатичні зносини. Делеґатура апостольська в Токіо піднесена буде до ступеня нунціятури, а Японія матиме при Ватикані свого амбасадора.

Славне від давен давна **чудо св. Януарія** в Неаполю повторилося і цього року. Коли в день св. Януарія процесія з чашею крови святого і його чашкою прийшла до Церкви Святої Кляри засохла кров у чаші забурилася і стала свіжою.

За заслуги на полі рільничого господарства Муссоліні нагородив двох Епископів золотими медалями: Це є Епископ з Ля Спекія — Преосв. Константині і Епископ з Бельоно і Велетрі Преосв. Котта. Преосв. Константині завів взірцеву господарку на фільварку що належить до епископської семинарії; також Преосв. Котта осягнув в 1934 р. на одному зі своїх фільварків, що обіймає 14 гектарів землі, надзвичайний збір — 30 сотнарів збіжжа з одного гектара, коли пересічна видатність в околиці не переходить 15 сотнарів. З тої самої причини нагородило також міністерство рільництва кількох священиків за їх взірцеву господарку.

В Празі почався в 1934 р. великий **рух за поворотом до католицької Церкви.** В першому півроці вернулося назад до Церкви 1738 осіб. Рівночасно зменшилося число безконфесійних. В тому самому півроці 351 осіб заявилося дальше безконфесійними, натомість 1228 безконфесійних вступило до одного з прилюдно признаних віроісповідянь.

В Румунії на річному конґресі союзу Румунських уніятів в Монґой рішено між іншими домагатися від уряду признання уніятської Церкви другою національною Церквою; розпочати боротьбу проти безбожництва й сороміцької літератури та кін! створити на університетах католицькі харчівні; поборювати новий закон про некараємість штучного усування плоду.

Конкордат між Ватиканом і Югославією в найблищих днях має бути підписаний. Текст конкордату вже усталений. Він забезпечує католицькій Церкві в Югославії правну свободу і охорону. Сам югославянський президент міністрів Евтіч має приїхати до Риму, щоб підписати конкродат.

Монументальну фільму про Святу Землю накручує італійське товариство "Люкс Хрістіяна." Вона має достарчити можливість тим, котрі не можуть собі дозволити на їзду до Святої Землі, оглядати краєвиди і дорогі місця країни Спасителя. В парі з ґеоґрафічними картинами буде вплетене життя Ісуса Христа, а також характеристичні церемонії ріжних христіянських обрядів, що відбуваються нині з нагоди памятних празників на святих місцях. Звернеться також увагу на обяви релігійного життя нинішних жидів і магометан. Праці розпочалися ще в часі Різдва 1934, так що небаром фільма буде вже готова. Спершу мають її висвітлити в Ватикані, де буде теж переведена цензура фільми. Текст до фільми написав знаний Александер Момбеллі, який вже десять літ перебуває у Святій Землі.

Кардинал-Архіепископ Ґенуї Мінорétті видав пастирський лист в якому остерігає перед протестанською акцією серед Італійців. Він поручає всім таким агентам ставити ось які питання: Для якої секти робите цю пропаганду? Чому намагаєтеся "навертати" католиків, а не членів інших сект? В чийому імені виступаєте? Чи вважаєте Італію диким краєм, який ще не знає світла віри? Як смієте свою блудну науку голосити тому народові, який уже близько 2000 літ визнає одиноко правдиву католицьку віру?

Проф. Олександра Кошиця відзначило Італійське Культурне Товариство в Клівленді, іменуючи його почесним своїм членом з новими правами дійсного члена. На листі почесних членів є такі імена, як славний винахідник Марконі, будівничий цепелінів Гуго Еккенер і ін.

Українська Дитяча Школа у Парижі

ОФІНОР доносить з Парижу, що тамошна українська еміґрація мала в цих днях милу несподіванку довідатися, що в Парижі існує

добре зорганізована дитяча школа заснована і проваджена відомою українською артисткою П-і Горніновою. 19-го ц. травня школа улаштувала перший дитячий концерт, на якому присутні з зрозумілим захопленням приглядались до танців та гімнастичних вправ більш як 20 дітей в національних убраннях, слухали їх співи та деклямації та тішилися їх забавами. Захоплення та здивування присутних буде зрозумілим, як зауважити, що питання організації дитячої школи, як єдиного захисту дітей від денаціоналізації, стоїть на черзі вже кілька років і що досі всі спроби перевести його в життя не давали жадних наслідків. Коли присутні довідалися, що задемонстрована їм прегарна школа завдячує своїм існуванням ініціятиві та праці самої організаторки ,вони влаштували Пані Горніновій справжну овацію і обіцяли вжити всіх заходів, щоб дати школі можливість нормально розвиватися.

Срібний Скраб із Збаража

У Старому Збаражі, на "чорному шляху," що вів колись з наддніпрянської України, є ще останки великого городища з княжих часів. На ньому натрапили свого часу на більше цвинтарище з цікавими срібними й бронзовими прикрасами біля небіжчиків. Тепер один селянин, копаючи, біля старого валу, найшов несподівано цінний, срібний скарб, також з українських княжих часів.

Це три великі срібні нашийники, цікавої форми, що походять певно з Києва, крім того ще кілька срібних бляшаних ковтків рідкого у нас білоруського типу.

На жаль, замість віддати цінні памятки за відповідною винагородою до українського музею, він продав їх за будьщо жидам. Щойно поліція відібрала скарб від купців та передала його у подьський "Регіональний Музей Товариства Школи Людовей," що є в Тернополі.

Совітський Суд Проти Релігії

Ленінград. — Верховий суд вирішив, що священики і другі, які вчать дітей релігії без дозволу родичів, підпадають однолітній тюрмі і конфіскаті всего майна.

Ціль сего рішення є не допустити до впливу дідів і баунь і других зі старшої генерації над дітьми, яких батьки залишили релігію.

Виклад української мови на університеті Колумбія в Злучених Державах. У найславнішому американському університеті Колумбія впроваджено з днем 26 березня виклади української мови і літератури. Інавгураційну лекцію мав д-р Артур Прудент Калман. Це ознака, що українська мова набирає поволі міжнародного зна-

чіння і її зачинають учитися і чужі. На жаль багато своїх про неї забуває і навіть не стараються, щоб їх діти її знали.

Український шпиталь у Львові.

Тихо, без гамору, а невсипущою своєю працею, овіяні великою ідеєю, кілька українських лікарів як д-р Дрималик, Корівець і Бурачинський здвигнули великий триповерховий будинок на укр. шпиталь ім. Шептицького. Митрополит дав під будову площу і 5,000 долярів. На будову і урядження вже видано 425,000 золотих. На укінчення ще треба порівняльно незначної суми. Комітет будови звертається до всіх із закликом до пожертви.

Участь українців на Конгресі "Ancam." (Університетське Катол. Т-во для Помочі Місіям). Конгрес цього товариства відбувся від 13 — 15 м.м. в Лювен у Белгії під проводом ректора лювенського університету і белгійського епископату. Представником українських студентів був п. А. Кішка, що виголосив привіт. Дуже численна була участь українських студентів, що студіюють в тому університеті. У вечорі на бенкеті співав український хор під проводом студ. Обушкевича.

Страшні вісти з СРСР.

Кардинал Архієпископ віденський одержав із СРСР особливо з України страшні вістки. Совітські власти засудили недавно двох духовних на смерть, 2 на десять років робіт і 27 кудись заслали. Теж засудили на смерть 6 селян, бо вони давали поживу духовним.

Місцевий театр в Ужгороді

В найблищому часі має бути оснований в Ужгороді, Підкарпатська Україна, місцевий краєвий театр. Дружина театру буде складатись головним чином із абсольвентів драматичної школи, що існує в Ужгороді. На засіданні Краєвого Виділу рішено конкурс на переклади драматичних штук з чужих мов на місцеву народню мову.

Руйнують Михайлівський Монастир

Німецьке інформаційне бюро повідомляє з Москви, що за згодою большевицького уряду зруйнують у Києві Михайлівський монастир. На його місці збудують будинок для центр. комітету К.П.У. Цей монастир є один із найстарших України. Він ще збудований за перших укр. князів.

Перша повітряна залізниця перелетіла море

На острові Куба в Гавані десятьтисячна товпа приглядалася як спускався на землю перший повітряний потяг. Один літак тягнув

за собою в повітрі наче вагони два літаки. Потяг провадили летуни Діпон і Омеара.

Відкриття українського вченого

Як подає "Діло" Проф. Д. Чижевський, що під сучасну хвилю є професором університету в Галле (в Німеччині) знайшов дуже цінний рукопис славнозвісного чеського педагога Яна Амоса Коменського. Рукопис має 3,000 сторін твору Коменського "Пансофія." На цей твір Коменський був посвятив кілька років праці. Дотепер відома тільки мала частина Пансофії. Відкриття українського ученого виповняє цю прогалину. Чеська преса подала вістку про відкриття і радіостації також.

Українське Лікарське Товариство

святкувало дня 20. квітня ц.р. 25-ліття своїх засновин з'їздом науковим у Львові і академією. Товариство має тепер 290 звичайних членів - лікарів, 20 членів-кореспондентів і 3 філії. Товариство видає науковий чвертьмісячник "Лікарський Вістник." Від 1931 веде кредитову кооперативу "Лікарська Самопоміч." Крім того товариство причинилося до засновин наших установ, як Народнього Шпиталю у Львові, Гігієнічного Товариства, Української Ради Суспільного Здоровля і т.д.

З Країни Людоїдів

Німецький учений професор Неверман вернувся після дволітного побуту з Нової Каледонії, Гебридських Островів та Нової Ґвінеї. Він навчився місцевих говірок і кілька місяців прожив між канібалами (людоїдами). Професор твердить, що канібали зовсім мирні люде, коли тільки з ними добре поводитись. Але не треба їх тільки сердити, бо неодин уже мандрівник, що почав глузувати з їх ідолів пропав у їх шлунку.

Канібали мають свої погляди на чесність. На острові Суматрі голандський уряд зорганізував концентраційний табор, куди засилає комуністів. Вони живуть на канібальській території. Коли хто з них хоче втекти, може попасти між канібали і там пропадає на їх бенкеті. У канібалів сильно розвинена музика.

Знайшли новий ліх на цукрову недугу

Філядельфія. — На річних зборах Американської Колєгії Лікарів виступив др. Ґарфілд Донкен з відчитом про відкриття нового ліку на цукровицю ("діябетес"). Сей лік, що, на його думку, скоро заступить дотеперішний лік "інсуліну" здер.ує зовсім розвій недуги.

Найбільший двірець в Европі.

Це Клєпгем Джанкшен, роздільний двірець для руху, що йде на південь від Льондону. Впродовж 24 годин крізь нього переходить 2600 потягів. Число пасажирів оцінюють на пів міліона денно. В деяких хвилинах бувас, що потяги переходять що пів мінути, а часами бачиться, що пять або шість потягів переходить один за другим.

Як доять коров у Голяндії

Голяндія це країна, славна на ввесь світ зі своєї молочної худоби і молочної господарки. Там доять коров не господині, але господарі. Чому? Легко зрозуміти: щоби добре видоїти корову, яка дає нараз кільканацять літрів молока, треба багато сили в руках. Того не потрафить жінка, особливо, коли треба видоїти добре, то значить до останньої каплі молока. В Голяндії влаштовують окремі курси доїння, так велику вагу прикладають там до тої роботи. А як є в нас?

Українські офіцири в чесько-словацькій армії.

За останньою статистикою було в чесько-словацькій армії 9517 старшин, між ними 527 німців, 8 Українців, 4 мадярів (на Словаччині й Підкарпатській Руси) і 15 інших народностей, здебільшого москалів. Старшин поляків не було.

Засіви на Україні.

З Москви подають, що засіви на Україні і Кавказі невдоволяючі. Засівна площа якслід не була оброблена і великі просторі лежать облогом. — Так подають большевики. Це значить, що нічим було і засівати, коли до уст нема що взяти.

Недавно помер в Вильні найменший чоловік в Польщі, Шупінський, що мав тільки 45 центиметрів росту (один і пів фіта).

———=O=———

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Перед потоповий

Дитина дивилася довго на одного дуже старого чоловік і вкінці питає його:

"Дідусю, чи ви також були в ковчезі Ноя, коли потоп заляв землю?"

"Ні, моя дитинко, на певно ні" — відповів старець.

— "Ну, то чому ви не втопилися в потопі" — питає дитя.

———=O=———

Де він учився.

— "Чи ти навчився відріжнювати добро від зла, сидячи на колінах своєї мами?"

— "Ні, лежачи на колінах мого тата" —

Не предвиджене узнання.

— Слухай Левку, ти знайшов надзвичайно велику овацію! Слухачі ще плещуть в долоні. І щож такого ти їм сказав?

— Нич особлившого! Я їм сказав, що скорше я не зачну знова співати, доки вони не будуть зовсім тихо.

—O—

Тато: То ти хочеш іти на сім літ до колеґії? А чи мігби є знати, що ти там будеш брати так довгий час?

Син: Медицину.

Тато: І на це треба йти аж до колеґії? Гей, мамо! Подай но Кастор ойл (рецинусовий олійок), бо наш хлопець не чуєся добре.

—O—

Міський панич, ідучи собі на польовання, переходив поперек через широке пасовиско. "Скажіть мені —— запитав він працюючого на поблизкім поли фармера — чи цей бик безпечний?"

"О, так, — відповів фармер — думаю, що він є далеко безпечніший, чим ви тепер."

—O—

Старенька добра пані, (котра якраз дала малому Івасеви троха цукорків): "А тепер мій паничику, що ти мені скажеш?"

Івасьо: "Дайте ще."

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких елєктричних приладів. Направи і проводи елєктричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.

1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Ваші Приятелі Любилиб Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ
Позвольте Нам Зняти Її

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO

Phone 159. YORKTON, SASK

Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler

ДЕНТИСТ

Екс-Рей і Ґазові Прилади

Ручимо за Вдоволення

Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

CRESCENT CREAMERY LIMITED
Yorkton, Sask.

20 літ обслуги молочарським фармерам Північно-Східного Саскачевану.

Найлутші Ціни — Точна Вага —
— Точне Тестовання —
Не опізняємось з ґрейдованням
Ми Самі Оплачуємо Експрес.

Прийшліть нам Вашу слідуючу висилку сметани.
CRESCENT CREAMERY Limited, YORKTON, SASK.
"Кресент" айскрім — "Кресент" масло

Yorkton Free Fair

15, 16 і 17 ЛИПНЯ

ВИСТАВА ХУДОБИ ІНДУСТРІЇ І МАШИН

ВСТУП ВІЛЬНИЙ

ВІЛЬНЕ МІСЦЕ НА АВТА І НА ПІКНІК
ГОРЯЧА І ЗИМНА ВОДА ДАРОМ

АТРАКЦІЇ ҐРЕНДСТЕНДУ

"СТЕМПІД" — "РОДЕО"

ЛИШ ПОПОЛУДНІ О 2. ГОДИНІ ТОЧНО

Не вратуйте нагоди щоби побачити як "кавбої" будуть боротись з Гайлендською кудлатою й з довгими рогами худобою.

СПЕЦІЯЛЬНИЙ ВЕЧІРНІЙ ПОПИС

Нові "Новітні" Атракції

Перегони на возах і т. д.

Monday, July 15th 5 cent Kiddies' Day

Children Under 12 Years of Age 5 cents Only for ...

Grandstand, Shows, Rides, Coffee and Drinks ...

Цей "Фпр" є Святом для Всіх Сусідів і Приятелів

Ви будете там Я буду там

Ми Всі Здибаємось на Фпрі!

1000 THRILLS

1000 THRILLS

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2, Число 11. Вересень, 1935

За позволенням духовних властей

НАША ПЕРЕПИСКА

І. Гутнан, Едмонтон, 11645-62 стр.: Молитовник і Катехизм вислали.

І. Рогальський, Мелвіл: Передплату одержали. Дякуємо.

І. Романчишин, Келігер: Ваша передплата на "Голос" заплачена до марта 1936 р. Голос висилаємо Вам як і іншим передплатникам

Н. Котлярчук, Форк Рівер: Молитовник і другі книжечки вислали....

І. А. Лапута, Буфало: Дякуємо за Сл. Божу — відправилося її після Вашого бажання. Лист до Вас написано окремо.

Пр. о.А. Трух, ЧСВВ. Монтреал: Посилаємо 20 примірників "Голосу Спасителя" з місяця серпня для дітвори з Рідної Школи. Щиро дякуємо дітям Р.Ш. що зложили для "Голосу" $1.50....Нехай Господь надгородить щедро цю жертву малих дітий! Оказові числа з біжучого місяця посилаємо на подані Вами адреси. Щиро дякуємо за прихильність.

К. Дідух, Шікаго: Голос Вам будемо посилати дальше. Нехай Господь Вам помагає.

Р. Созданський, Дана: Ми вислали числа Голосу за липень і серпень на Вашу нову адресу, як Ви подаєте її нам.

А. Войтович, Витків: Книжочки вислали після бажання. Дякуємо.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.

Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.

Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

"НАЗНАЧІТЬ КОЖДИЙ ГРІБ"

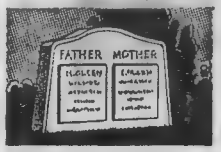

Yorkton Monumental Works

H. W. Vaughan

Спроваджуємо і виробляємо Нагробні Памятники найліпшої якости. Виробляємо хрести: вирізблюємо написи в усіх мовах. Маємо на складі богато викінчених річий нашого виробу. Зайдіть до нас і спитайте про ціни.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя в Йорктоні, Саск.

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.

Subscription per year: Canada, $1.00 — Foreign, $1.25

Single copies: 10 cents.

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION

CATHERINE STREET, YORKTON, SASK.

Перегляд

Просьба — Голос Спасителя — Радуйся Царице Мати Милосердя— Малий Герой — Як Тернопіль борониться проти наступу Єреси — Життя св. Ґерарда — Перше Причастя в Вязниці —Питання і Відповіди — З Церкви і Світа — Веселий Кутик —

Календар на вересень

1.—**Н. 11 по С.** Андрея Страт
2.—П. Самуїла пр.
3.—В. Тадея ап.
4.—С. Агатоніка і ин. мч.
5.—Ч. Лупа м.
6.—П. Евтиха свщм.
7.—С. Вартоломея і Тита
8.—**Н. 12 по С.** Адріяна і Нат.
9.—П. Пімена прп.
10.—В. Мойсея прп.
11.—С.†Усік. Гл. Й. Хр. **(на нед.)**
12.—Ч. Алекс., Івана і Павла
13.—П. †Пол. Пояса Пресв. Бог.
14.—С. **Вересень.** †Нов. Рік церк
15.—**Н. 13. по С.** Маманта мч.
16.—П. Антима свщм.
17.—В. Вавили свщм.
18.—С. Захарії і Єлисавети пр.
19.—Ч. Чудо Арх. Михаїла
20.—П. Созонта мч.
21.—**С. Різдво Пресв. Богород.**
22.—**Н. 14 по С.** Йоаким. і Анн.
23.—П. Минодори і Митродори
24.—В. Теодори прп.
25.—С. Автонома свщм.
26.—Ч. Віднов. Хр., Корнилія
27.—**П. Воздв. Чесного Хреста**
28.—С. Никити вмч.
29.—**Н. 15 по С.** Евфимії вмч.
30.—П. Софії, Віри, Надії і Люб.

УСТАВ НА ВЕРЕСЕНЬ

1.—**Н. Нед. 11 по Сош:**— Глас 2; ев. утр. 11. На літ. ап. з. 141; ев. Матея з. 77.
8.—**Н. Нед. 12 по Сош:**— Глас 3; ев. утр. 1. На літ. ап. з. 158; ев. Матея з. 79.
15.—**Н. Нед. 13 по Сош. і Усікновення Гол. Йоана Хрестителя:**— Всеночне. Глас 4; ев. утр. 2. На літ. тропар неділлі і Йоана і кондак неділлі, Слава: кондак неділлі, І нині: Богородичен. Прокімен і причастен неділлі і Йоана. ап. з. 166 і 33; ев. Матея з. 87 і Марка з. 24.
21.—**С. Різдво Пресв. Богородиці:**— Всеночне. На утр. ев. Луки з. 4. На літ. ап. з. 240; ев. Луки з. 54.
22.—**Н. Нед. 14 по Сош. і перед Воздв.:**— Глас 5; ев. утр. 3. На літ. ап. з. 215 і 170; ев. Йоана з. 9 і Матея з. 89.
27.—**П. Воздвиження Чесного Хреста:**— Всеночне. На утр. ев. Йоана з. 42. На літ. місто "Святий Боже" співається "Кресту Твоєму." Ап. з. 125; ев. Йоана з. 60.
29.—**Н. Нед. 15 по Сош.:**— Глас 6; ев. утр. 4. На літ. ап. з. 203; ев. Марка з. 37.

Піст на Усікновення, 11-го і на Воздвиження 27-го Вересня.

УЛАД БОГОСЛУЖЕНЬ НА ВЕРЕСЕНЬ.

1.—Нед.: Йорктон, Вішарт, Ріджайна, Інсінґер св. Николая.
8.—Нед.: Йорктон, Красне, Мелвил, Пленвю —
15.—Нед.:Йорктон, Бівердейл, Модельфарм—
21.—Суб.:Йорктон, Ярослав, Шіго коло Шевчуків, Врокстон (візитація Епископа, Архієр. Служба Божа), по полудни о. год. 4 архієрейське посіщення церкви в Калдер —
22.—Нед.: Йорктон, Тафнел, Райн (Архієрейська Служба Божа, посвячення нової церкви коло Кибів), по полудни о 4 год. візитація церкви в Стороновей.—
27.—Пят.: Йорктон, Вайтсенд, Вішарт, Інсінґер св. Петра і Павла—
29.—Нед.: Йорктон. Голяр, Калдер, Сторновей—

Укр. катол. Місія в Йорктоні

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник, видають Місіонарі Чина Найсвятішого Ізбавителя.

Рік 2, Число 11 — Лист за Вересень — 1935

Просьба

Пренепорочна Діво Маріє!
Тобі складаєм серця свої.
Ти наша Мати, наша Надія!
По Бозі любимо Тебе всі.

До Тебе наші руки діточі
благально взносим у небеса.
На нас зверни Ти ласкаві очи,
Тебе ми просим, Ненько Свята!

Вчи нас покори, щоб не гордились
з мізерних наших, безвартних діл.
Щоб волю власну ми приносили
на жертву Богу, як на престіл.

Ми Твої діти, хоч і не гідні
задля премногих наших гріхів.
опіки просим в Тебе, ми бідні,
хочем славити Бога віків.

Нам поможи Ти, щоб ми любили
Бога, Творця солодких надій,-
щоб в серцях все ми носили
жемчуги світлі чистих лелій.

Ти не відмовиш, Матінко наша,
діточій просьбі щирих сердець:
щоби ми були як чиста чаша,
і в душах мали Божий взірець.

— Бр. Онисим, ЧНІ.

Голос Спасителя

(З творів св. Альфонса подав о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.)

Дорога душе! Чи зможеш ти десь знайти якесь серце ніжніше тай милосерніше, котреб мало для тебе більше співчуття чим Моє божественне Серце? Саме то милосердя Моє склонило Мене зійти з неба на землю бути тобі Добрим Пастирем, дати за тебе своє життя щоб спасти тебе й інші мої любі овечки. Щоб виєднати тобі прощення твоїх гріхів, Я не щадив себе в нічім, жертвував Моє життя на хресті серед страшних мук і витерпів всю кару яку ти мала відбувати.

З милосердя тай зі співчуття кликав Я вже устами пророка: "Чомуж ви діти бажаєте смерти?" Верніть до Мене і жийте! Чиж ви не бачите що віддаляючись від Мене ви зближаєтесь до смерти вічної, Жаль мені вас дуже і бажаю горячо щоб ви жили. Не тратьте довіря, а вертайте якнайскорше і жийте при Мені.

То повнота Мого милосердя до вас склонила Мене представити його в притчі про блудного сина. Той батько повний самої доброти, не зміг відкинути свого мерзенного і марнотравного сина коли той вернув до нього, але ніжно пригорнув його до себе і забув всі тоті кривди що він йому заподіяв. Правду говорив про Мене пророк Єзекіїл, що Я вже більше ані не згадаю на всі беззаконня ваші.

Люди так не чинять а коли навіть і пращають провини, то всеж таки ще мають спомини про ті кривди, тай нераз дістають охоту піместитись за них. Коли зі страху перед карою вічною не мстяться, то мають відразу тай тяжко їм заговорити до тих осіб, що їх скривдили. Люба душе, коби ти хоч трохи змогла поняти Моє милосердя для бідних грішників, Я тільки того й бажаю, щоб усі навернулись і жили.

ГОЛОС ДУШІ

Милосерне Серце мого Господа, змилуйсь надомною. Дай мені ласку памятати на це, щоби якнайчастіше повторяти Тобі: Ісусе мій, помилуй мене! Я ніяк не заслужив собі на ті великі і численні ласки що Ти Всещедрий Господи мені їх уділяв до тепер.

Ти мене сотворив, дав мені християнське виховання без жадної моєї заслуги на це. А відколи я зачав грішити, я нічим не заслугував на це, щоб Ти милосердився надомною і не вкинув мене негайно по першім грісі до пекла. Тільки Твоє безграничне милосердя заховало мене при життю, хоч я був у неласці в Тебе, Твоя благодать просвічувала мене та запрошувала до покути і до молитви о прощення. Вона дала мені жаль за мої гріхи та бажання любити Тебе на будуче. Тепер я маю довіря, що ізза Твого милосердя я є в Твоїй святій ласці. Ісусе мій, не переставай ніколи бути милосерним зглядом мене. Прошу і дальше проситиму Тебе о ласку, щоб я вже ніколи не впав у гріх. Якогож змилування змігби я очікувати від Тебе, колиб я невдячник мав ще колись погордити Тобою і відвернутись від Тебе. О, ні, мій Господи, не допусти до того ніколи! Найсолодший Ісусе! люблю Тебе і хочу любити лиш Тебе одного завсігди. Змилосердись надомною і не позволь мені ніколи відлучитись від Тебе.

Маріє Мати мого Спасителя Ісуса, не допусти до того щоб я відлучився ще колись від мого так доброго Господа!

ПРО НАЙСВ. ТАЙНУ ЕВХАРИСТІЇ

"О, браття, колиб ми могли очами ангелів глядіти на того Бога, утаєного в тім олтарі, що дивиться на нас, якби ми Його любили, вже ніколи не хотіли би з Ним розлучитися, а радіби у стіп його на все остатися. Ми відчулиби передсмак неба; все, що не є Богом, стало би нам немиле. Але ото брак нам віри. Ми нещасливі сліпі — густа мряка залягла на очі. Одна віра могла би розігнати темноту. Так отже, мої браття, коли за хвилю триматиму в руках Господа Ісуса і коли Він буде благословити вас, кажіть йому так, як сліпець з Єрихону: Господи, дай, щоб я прозрів! Певно вислухає вас, бо Він бажає тільки вашого щастя і добра. Його руки повні ласк, оглядається, кому би їх роздати, а на жаль, ніхто не хоче. О, які нещасливі ми, що сього не розуміємо, колись зрозуміємо, але вже буде запізно."

св. Віяней, парох з Арс.

св. Альфонс

Радуйся Царице Мати Милосердя

(Переклав о. Д. Гаврилюк, ЧНІ).

1). Скільки довіря ми повинні мати до Марії, Цариці милосердя.

Справедливо Церква величає Марію і хоче, щоби всі також величали Її славним титулом Цариці, коли сю величну Діву піднесено так високо, що стала Матірю Царя всіх царів. Коли Син є царем — каже святий Атаназій — справедливо є, щоб і матір цінили та називали царицею. В хвилі, коли Марія — додає св. Вернардин — згодилася стати Матірю Предвічного Слова, Вона заслужила собі бути Царицею світа і всіх сотворінь. Колиж Її непорочне тіло не ріжниться — каже Арнод — від Тіла божественного Ісуса Христа, то якжеж не малаб Вона взяти участи в царстві свого Сина. З того він заключує, що слава царювання є не тільки спільна Матері і Синови але що вона є для обох та сама.

Як Ісус є Царем вселенної так само і Марія є Царицею світа. Скільки отже є сотворінь, що повинуються Богу, стільки їх є, що слухають Марії: тому Ангели і люди, всі річи неба й землі, що є піддані власти Бога є піддані також і Пр. Діві. Розваживши це Герик в захопленні кличе до Пр. Богоматери: Царюй Маріє! царюй мирно дальше, ряди по своїй вподобі маєтком Твого Сина, бож Ти Мама і Обручниця Царя царів. Влада і панування над всіми сотвореннями належить Тобі як Царици.

Марія є отже Царицею але всякий хай знає, що се Цариця — скажу всім нам на потіху — солодка, щедра, тай старається тільки о полекші для нас в наших клопотах. Ось чомуто Церква поручає нам витати Її сим іменем "Царицю милосердя." Навіть імя царици — завважує Альберт Великий — вказує на помилування і щедрість для бідних, коли навпаки імя владичиці пригадує на суворість і вимоги справедливости. Величність царів і цариць твориться з того, що вони спомагають нещасних, навпаки тирани правлять краєм тільки для власного зиску. Ось чому при коронації царя намащують йому голову оливою, тим символом милосердя. Цим обрядом наче хотять йому пригадати, що обовязком царів є бути милосерним і доброчинним зглядом своїх підданих.

Отже царі повинні передусім бути милосерними але таким способом, щоб не занедбувати справедливости зглядом винних, якщо такі знайдуться. Не так є з Марією. Вона не є цариця справедливости, щоб тільки карати злочинців, Вона є Цариця милосердя, отже занята тільки тим, щоб милувати і простити грішникам. Власне для того Церква хоче, щоб ми кликали Її виразно Царицею милосердя. Герзон розважаючи слова Давида, "Чув я про сі дві річи, що сила в Бога і в Тебе, Господи, милість." (Пс. 62,12). каже, що царство Боже, котре опирається на справедливости і милосердю, Господь поділив так, що царство справеливости зіставив собі а царство милосердя здав на Марію. При тім рішив, що всьо Його милосердя має перейти через руки Марії та буде розділене між людий після її вподоби. Це саме твердить і св. Тома кажучи, що коли Пр. Діва почала божественне Слово і воплотила Його, одержала половину царства божого на те, щоб стати Царицею милосердя, коли тимчасом Ісус Христос остає Царем справедливости.

Предвічний Отець поставив Ісуса Христа царем справедливости а з тим і Суддею цілого світа. Тому пророк сказав:.. "Боже, дай справедливість Твою Синові царя" (Пс. 72, 1) Один вчений поясняє сі слова так: Господи! Ти дав своему Синови справедливість, бо милосердя Твоє Ти віддав Матери Царя. Рівнож Ернест заявляв, що Предвічний Отець здав на свого Сина обовязок судити і карати а своїй Матері лишив обовязки милосердя й помочі. Також і пророк Давид думав про Марію, коли казав, що сам Бог начеб помазав її на царицю милосердя. Ось його слова: "Помазав тя Господь оливою радости," а це на то, щоб ми бідні діти Адама тішились на саму згадку, що маємо в небі так величну Царицю вповні помазану милосердям і співчуттям для нас, як це свідчить св. Бонавентура.

Влучно порівнує Альберт Вел. історію царици Естер до Марії і каже, що перша була прообразом другої. Именно в книзі Естер читаємо, що за царя Асвера вийшов декрет, яким всіх Жидів засуджено на смерть. Тоді Мардохей, один із засуджених, поручив їх ратунок Естері. Він просив її, щоб вона вставилась за своїм народом перед царем і виєднала в нього відкликання цього засуду. Зпочатку Естера вагалася на цей крок зі страху, щоб не розлютити царя проти себе самої. Та Мардохей за се зганив її, кажучи, що вона не повинна думати тільки про свій власний ратунок бо Господь поставив її на троні на то, щоб виєднала ратунок для цілого свого народу. Ось так то й ми, бідні грішники, засуджені на смерть вічну, можемо промовити до Марії, якби Вона колись відмовилась просити Бога, пощадити нас від кар, на які ми справедливо собі заслужили. "Не думай Пр. Діво, що Бог вивисшив Тебе аж до найвищого ступня, Царици світа на то, щоб Ти тільки своїм власним щастям занималася, бо Господь вчинив Тебе так могучою власне на то, щоб Ти могла ліпше співчувати в наших бідах тай ліпше всіх спомагати."

Асвер побачивши Естеру коло свого трону мило спитав її, чого вона собі бажає. Тоді Естера промовила: "Царю! Якщо я маю ласку в Тебе то дай мені мій народ, за котрого я прийшла тебе благати." Асвер вислухав її і в тій хвилі відкликав засуд смерти. Колиж Асвер з любови до своєї царици вратував життя цілому народови, то якжеж Бог, що безмежно любить свою Матір, мігби не послухати Її, коли Вона молиться за нас бідних грішників кажучи: "Мій Царю, мій Боже! якщо я знайшла ласку в Тебе (Божа Мати добре знає, що Вона благословенна, блаженна поміж всіми женами, що знайшла ласку, яку Адам стратив: Вона знає, що є улюбленою в свого Господа і що Він її любить більш чим всіх Ангелів та святих разом) дай мені народ, за котрий я Тебе прошу." Коли Ти мене любиш — скаже йому — дай мені Господи сих грішників за яких я Тебе благаю. Чи можливе це, щоби Бог не вислухав Її? Хтож то не знає, яку то силу перед Богом мають молитви Марії? Кожда молитва це наче якийсь закон, яким Господь зобовязує себе помилувати тих, за котрими Марія вставляється. Св. Вернард питаючись, чомуто Церква іменує Марію Царицею милосердя, відповідає: щоб ми повірили в це, що Вона відкриває глибінь милосердя кому хоче, коли хоче і як сама хоче так, що жадний грішник, хочби й яким був злочинцем, не зможе пропасти на віки, коли Марія його хоронить і ним опікується.

Може ми боїмося, що Марія не схоче заниматися грішником, котрий занадто обтяжений гріхами? А може нам відбирає відвагу маєстат і святість так величної Царици? Ні! — каже св. Григорій — чим більше Вона вивисшена і чим святіша, тим миліща Вона і більш співчуваюча тим грішникам, котрі хотять поправитися і о то її просять.

Пануючі своїм маєстатом відстрашують своїх підданих від себе, це правда але чому — питає св. Вернард — нещасливі боялисяби приступити до сеї Царици милосердя, на котрій ніхто не запримітив щось строгого чи страшного, навпаки, Вона завжди показується лагідною і любимою? Всім Вона подає милосердя для скріплення нашого довіря і свою охорону, щоб закрити нас від громів божої справедливости.

Светон оповідає про імператора Тита, що він не вмів жадної ласки відмовити тим, котрі його просили. Коли йому звертали увагу, що обіцяє стільки, що не може дати він відповідав: "Князь не повинен відіслати невдоволеними тих, котрих допускає до себе на розмову. Так говорив Тит, однак часто приходилось йому або не дотримати слова або крутити. Та наша Царица не зможе нас ошукати і всьо, чого хоче для своїх слуг, може дістати. Її серце материнське є так співчуваюче, так добре, що Вона не може відіслати невдоволеним того, що до Неї молиться. Як Ти можеш Маріє — питає св. Вернард — відмовити помочі нещасним, коли Ти власне є Царицею милосердя?

Ти є Царица милосердя а я є найнужденніщий зі всіх грішників, отже я є першим з Твоїх підданих і Ти повинна тепер дбати про мене більш, чим про всіх інших.

Змилуйсь надомною Царице милосердя і старайся мене спасти: не кажи Пр. Діво—благає св. Григорій Нікомедій — що Ти не можеш мені помочи бо за численні мої гріхи, Твоїж власти і милосердя є такими, що наші гріхи хочби й як численні, не зможуть ніколи їх перевисшити. Нічо не опреться Твоїй власти бо наш Творець, що підніс Тебе до гідности своєї Матери, Твою славу уважає прославленням Себе самого. І Син звеличений в Ній, наче звертаючи довг, виповняє Її просьби. Сим він хоче сказати, що без сумніву Марія завдячує свому Синови призначення своє на Матір Його але й не можна заперечити того, що й Син завдячує Їй (своїй Матері) свою людську природу, яку від Неї дістав. В нагороду за се, що дістав від своєї Матери та що має участь в Її славі, Ісус Христос особливше почитає свою Матір так, що вислухує всі Її просьби.

Якеж то непохитне повинно бути наше довірє до сеї Цариці, коли знаємо яка то Вона всемогуча в Бога а рівночасно яка богата в милосердя так, що нема нікого на землі, хтоб не користав з Її доброти та благодати. Якраз це саме Пр. Діва обявила св. Бригіті: Я є — сказала Вона — Царіця неба і Мати милосердя, Я є радістю праведних, та дверми, котрими грішники вступають до неба. Нема на землі грішника вже так проклятого, над котрим я не змилувалаясяб і кождий хочби й не одержав іншої ласки за моїм заступництвом, то принайменше дістав від Мене ту поміч, що діяволи його менше спокушують. Ніякий грішник оскільки не є цілком проклятим (а таким є той, що по своїй смерти вже підпав під останнє невідкличне прокляттє) ніякий — кажу — не є настільки в неласці Бога, щоб взиваючи мене не примирився з Богом тай не скористав з його милосердя. Всякий називає мене Матірю милосердя і справді це Боже милосердя вчинило Мене такою. Цю мову Вона кінчить ось такими словами: Горе тому, вічний проклін тому, хто тут на землі могучи удатися до Мене так співчуваючої для всіх, так повної бажання ратувати грішників, не просить — він буде проклятим.

Спішім отже але спішім завжди до стіп сеї добрячої Цариці, коли хочемо наївно спастися. Якщо число наших гріхів нас перестрашує та знеохочує, думаймо тоді про це, що Марія іменована Царицею милосердя якраз на це, щоб опікою над нами спасти найбільших грішників і найбільш безнадійних, котрі поручаються Їй опіці.

То сі будуть Її вічним вінцем в небі, як то сказав до Неї Її божественний Обручник в книзі Пісня пісний: "Прийди з Ливану Обручнице моя.... прийди увінчаєшся.... із львиних леговищ, із гір леопардів." Хтож то є сі львині леговища і гори леопардів як не ті нужденні грішники, котрих душі зміняються в погані, небезпечні леговища гріхів і в найогидніщі виродки, які тілько мож собі уявити. Після пояснення Руперта сі нужденні грішники, спасенні Твоїм посередництвом, Пр. Діво, творитимуть Твій вінець у небі, бож їхнє спасення буде Твоїм діядемом, відповідним, гідним Царищі милосердя. Се доказує слідуючий приклад.

ПРИМІР

В житті св. Катерини читаємо, що в її околиці проживала одна з молодости розпусниця, іменем Марія, котра навіть на старші літа чинила свої беззаконня. За се населення прогнало її від себе і вона перебувала в якійсь ямі, де й померла. пожерта хробаками, опущена всіми і без святих Тайн. Тіло її закопано на полі наче стерво пса. Катерина мала гарний звичай дуже набожно молитися до Бога за душі конаючих але коли довідалася про скон сеї нещасливої розпусниці навіть не думала за неї молитись бо вірила як і всі інші, що вона пішла до пекла. Чотири літа по сім показалася Катерині одного дня якась душа з чистилища і каже їй: Сестро Катерино! о, горе мені! Ти молишся Богу за душі всіх конаючих а тільки над одною душею, моєю ти не змилувалася. А хтож ти є? — питає її слуга Божа. Я є —відповідає та душа,—ся бідна Марія, що сконала в ямі за селом. А тиж як спаслася? — закликала Катерина. Я спаслася милосердям Пр. Діви. Яким способом? Коли я вже конала, тоді перелякана множеством моїх гріхів і моїм цілковитим опущенням, я нагадала собі про Матір Божу і зачала молитись до Неї: Пр. Діво! Ти є прибіжищем всіх опущених: ось я опущена всіми. Ти моя одинока тепер надія, лиш Ти сама можеш мені помочи, змилуйся надо мною. Пр. Діва дала мені щирий жаль за мої гріхи і я спаслася — що більше? Ся Мати милосердя виєднала мені ласку скорочення моїх мук в заміну за гіршу пекучість моїх терпінь в чистилищі і я ще потребую всього кілька Служб Божих, щоб бути зовсім увільненою з чистилища. Попроси для мене о кілька Служб Божих а я обіцяю тобі, що буду завжди молити Бога і Пр. Діву за тебе. Слуга Господня попросила священика о відправу тих Служ Божих і ось незадовго ся душа зявилася знова але вже ясніща від сонця і сказала: Дякую тобі Катерино, я вже йду до раю оспівувати милосердя мого Господа і молитися за тебе.

Молитва.

О Мати Божа! як бідний жебрак приступає до великої пані так я приходжу до Тебе. Царищі неба й землі. З високости Твого трону не погорди мною — благаю Тя — а зверни свої очі на мене, бідного грішника. Господь вчинив Тебе так богатою на то, щоб Ти ратувала бідних: настановив Тебе Царицею милосердя, щоб Ти спомагала терплячих. Споглянь на мене і змилуйся надо мною. Зглянься на мене і не опускай мене, доки з мене грішника не зробиш святого. Я це знаю, що за мою невдячність зглядом всіх тих ласк, які я дістав від Господа за Твоїм заступництвом, я заслужив собі на то, щоб Ти на мене ніколи й не глянула. Однак Ти є Царицею милосердя і не так заслуг як радше біди шукаєш, щоб спомагати всіх у потребах. А хтож є бідніщим і більш потребуючим від мене?

Пресвята Діво! Я знаю, що будучи Царицею світа Ти є

рівночасно і царицею моєю: та я хочу особливше посвятитись Тобі на службу, щоб Ти рядила мною по своїй вподобі. За св. Бонавентурою повтаряю Тобі: Кермуй мною, царице моя і не спускайся на мене. Приказуй мені, ряди мною як сама хочеш, карай мене непослушного бо кари з Твоїх рук будуть для мене спасенними. Волію бути Твоїм слугою чим паном світа. Прийми мене за свого, Мати Божа і думай про спасення Твого слуги. Вже не хочу належати до себе а віддаюся Тобі всеціло. Коли я зле служив Тобі в минувшині, бо занедбував гарні нагоди Тебе прославляти то на будуче долучуюся до Твоїх найлюбіщих і найвірніщих слуг. Ні! не хочу, щоб від тепер хтось любив і прославляв Тебе більше чим я, моя найміліща Царице! А се, що обіцяю, надіюся при Твоїй помочі виконати — Амінь.

МАЛИЙ ГЕРОЙ

Павдивим героєм був малий дванацятьлітний мексиканський Йосиф Санхез. Він прилучився до тих відважних христіян, що боролися за святу католицьку віру в Мексику. Задля свого молодого віку не був він здатний до великих подвигів, —одначе старався бути корисним для старших обороніців святої віри. —

Його зловили і привели до ґенерала Ґереро. Ґенерал спитав хлопчину, як то він, — такий молодий, дитина ще, — відважився станути в ряди оборонців католицької віри. Таж повинен знати, що його чекає кара смерти, як всіх тих, що боронячи свою віру виступають проти правительства. Хлопчина спокійно відповів:

"Я це знаю. Одначе мені не страшно умирати за Христа. Мене тепер зловили і сюди привели, думаючи, що мене перемовлять, одначе я не піддамся."

Почувши такі слова, ґенерал запалав гнівом і приказав посадити хлопчину до вязниці і засудив на кару смерти разом з другим хлопчиком, його товаришем. —

На другий день хлопчиків перевели в іншу місцевість, — може тому, що там їх ніхто не знав і присуд можна було лекше виконати.

О 6 годині вечером прийшли жовніри по товариша малого Йосифа, маючи приказ повісити того хлопчину. Йосиф відвів свого товариша на місце страчення, бо хотів знати, що буде переживати той хлопчина в останню свою годину. І що-ж? Надійшла година страчення. Хлопчина перехрестився побожно, звернув свій погляд на небо, заявив, що він вже готовий.... і скоро по тім віддав свою душу в руки Того, за котрого боровся і умирав. —

А Йосиф вернув до вязниці. Ту очікував хвилі своєї смерти. Тато його, перенятий великим горем, обіцяв ґенералови дати 5,000 пезетів, яко викуп за увільнення його сина.

Маленький герой, довідавшися про те, просив повідомити тата, щоби він ані одного ґроша не марнував на ту ціль,

Кілька годин перед смертю написав Йосиф лист до своєї тети з просьбою, щоби вона повідомила йоло маму і переказала її, що він є дуже а дуже вдячний її за все добро, а передусім за то, що вона була добра мама для нього, навчила цінити святу віру, навчила любити Христа, та що він щасливий що умирає в обороні за святу віру.

Перед півноччу, пів до дванацятої, прийшли кати і вивели його на місце страчення.

Йосиф не мав жадного страху. Був спокійний а навіть веселий до останнього менту....

Жовніри наставили кріси....

"Стріляй" — почулася команда. З гуком стрілів змішався голос маленького героя Йосифа:

"Нехай жиє Христос!"

Як Тернопіль борониться проти наступу єреси

(Надіслане з Тернополя, Галичина).

В столиці Поділля вже від довшого часу розвиває свою "апостольську" діяльність відступник від католицької Церкви Ф.. Ріжними промовами, намовами, й обмовами, ріжними письмами: брошурками, летючками, часописами, а притім і грішми (користаючи з матеріяльної нужди заробників) намагається він приєднувати наших людей до євангелицької єреси.

Та успіхи його невтомної "праці" невеликі. Тільки мала горстка міського шумовиння (що сподіється дещо заробити на цій торговлі душею) симпатезує зо щедрим євангелицьким пастором. Прочі тернопільські ґреко-католики, памятаючи на Христові слова про "вовків в овечій шкірі," бороняться перед нахабним євангелизмом, як можуть. Товариства "Бесіда" і "Сокіл" не прийняли ні Ф. ні його родини у свої члени, уважаючи їх шкідниками і руйниками рідної церкви й нації.

Для ілюстрації тутешніх відносин, нехай послужить отсей ма-

ленький епізод: В минулому році один із помічників Ф. (мабуть його син) вліз під саму монастирську церкву і впихав людям, що вертали домів по місійній проповіді, євангелицькі летючки. Товпа, обурена цею сектанською влізливістю, вирвала йому з рук та подерла в кусні всю цю єретицьку "літературу," а євангелика примусила до втечі. "Хоробрий" протестанський юначисько, тікаючи щосили перед кількома енергійними жінками, згадував певно, як то колись і старий його татуньо мусів тікати перед розяреною товпою (гублячи кальоші) по дорозі з Молодятина до Коломиї.

Та мимо цих невдач нахабність і влізливість євангеликів зростає з кожним днем. Цеї зими Ф. зо своїм зятем почали дуже часто забігати до "Робітничої Громади" щоб — розуміється — "навертати" тернопільських пролєтарів на свою віру, зискуючи їх симпатії захвалюванням всяких атеїстів як Драгоманів і ін. І дійсно, деякі з них (ті, що рідко показувалися в церкві й майже ніколи не слухали католицьких проповідей) далися зловити на євангелицький гачок. Чи в тім їх протестанськім освідомленні не грали якоїсь ролі євангелицькі гроші, це вже їх (як кажуть соціялісти) "приватна справа." Та деяким свідомішим членам "Робітничої Громади" не сподобалася ця майже щоденна єретицька балаканина підкуплених обманців, це несовісне обкидування болотом католицького духовенства й цілої католицької Церкви — і тому просили місцевих ОО. Редемптористів зайти до їхньої домівки та розвязати збаламученим робітникам — де правда, а де лож. ОО. місіонарі радо згодились і прийшли до "Робітничої Громади" в одну із останніх неділь січня. Прийшов там також і Ф. з горсткою своїх прихильників. В битком набитій салі вивязалася завзята кількагодинна диспута, що виказала наглядно на як слабих підвалинах опирається ціла будова євангелизму і як смішно глупі є ті закиди, що ними відступники намагаються підкопати повагу католицької Церкви. А навпаки на закиди ОО. місіонарів ні Ф. ні його помічники не могли дати ні одної розумної відповіди.

І так, коли один о. Редемпторист навів як доказ правдивости католицької Церкви тисячі великих чуд, що діються в Люрдах, що стверджені тисячами лікарських поваг і сотками тисяч свідків, відступник Ф. на всі ці докази мав тільки одну фанатичну відповідь:

— Я вам не вірю!

Колиж Ф. перейшов до наступу та почав оклевечувати римського Папу, кажучи, що буцім-то Рим продавав відпусти за гроші, о. місіонар закинув йому фальшування історичної правди. Тоді Ф. хотів рятуватися брехнею:

— Я того не казав — заперечував він.

— Казав, казав! — загомоніла саля. Ф. замовк і тільки втирав піт із засоромленого бородатого лиця.

Та найгорячіше йому робилось тоді, коли ОО. Редемптористи доказали йому наглядно, що робота євангеликів це огидна, підла зрада української нації. В "єдности сила народу," а хто цю єдність розбиває, цей руїнник і найгірший ворог народу. Колиж Ф. почав хвалитися, що євангелики тільки саме св. письмо уважають джерелом віри, о. місіонар привів його до мовчанки влучним цитатом з євангелія св. Йоана XXI, 25, де сказано, що цілий світ не вмістивби книг, що в них малиб бути списані всі діла Христові. Ф. ще дальше намагався воювати ріжними повириваними з Біблії цитатами. Та оо. місіонарі загнали його в сліпий кут: доказали йому, що він, не узнаючи поваги непомильної Христової Церкви, не може мати ніякої певности, чи Біблія, яку він держить в руках і яку називає св. письмом, що це дійсно натхнене слово Боже.

— По чім-же ви пізнаєте, що це дійсно св. письмо, а не якийсь сфальшований апокриф? — спитав о. місіонар.

— Я пізнаю по тім — відповів заклопотаний Ф. — що воно мене робить мудрішим, воно мене вразумляє.

На таку мову засміялись оо. місіонарі.

— Прочитайте собі історію Грушевського. Вона так само зробить вас мудрішим. Але чи ви скажете, що історія Грушевського, це св. письмо, це Біблія, Боже слово?

Ф. бачучи, що сказав дурницю, пробував рятуватися другою, ще "мудрішою" відповіддю:

— Я пізнаю по тім, що св. письмо, бо воно мене робить ліпшим!

— Алеж пане, — відповів о. місіонар. Прочитайте собі наслідування Христа Томи Кемпійського або першу ліпшу аскетичну книжку св. Альфонса. Вона також зробить вас ліпшими. Чиж ця книжка вже тим самим є св. письмом, словом Божим?

Ф. не мав уже відповіди. Лежав — як то кажуть — "на лопатах."

Та щоб якось рятувати свого "дуче" з тяжкої ситуації, кілька його крикливих прихильників забрало голос, пописуючися своїм сильним горлом. Та того вереску й нісенітниць вже ніхто не хотів слухати і всі почали розходитися, бо вже й пізна година була.

А Ф. і його спілка, хоч так соромно для них закінчилась ця диспута, не дали ще за виграну. Подібно як їх "батько" Лютер по невдалій диспуті з дром. Еком, почали й вони ширити по місті брехливі вісти. Казали; що буцім-то диспута випала на їх користь, що місіонарі не могли відповісти на їхні закиди (на які саме, то вже тяжче було їм сказати).

В останніх місяцях, "апостольська" ревність євангеликів ще скрипилась. Ф. не лиш висилає "на ловлю душ" своїх помічників,

але навіть особисто волочиться по хатах і майже силоміць впихає українським католикам свій євангелицький крам. Часто приходиться йому при тім почути гірке слово правди, а навіть дещо витерпіти і на власній шкурі за таку рухливу діяльність.

Недавно занадився він до одної греко-католицької хати, намагаючись там за всяку ціну перехрестити на євангелицьке малу дитинку, що була вже охрещена в католицькій Церкві.

Мати цеї дитини ніяк не хотіла на це згодитись. Нахабний апостат не переставав намовляти й переконувати її, підсуваючи їй якусь євангелицьку книжку. Жінка боронилася як могла: відштучувала влізливого відступника, ганьбила його, а єритицьку книжку не читаючи подерла в кусні й кинула напасникові в голову. Ф. мусів на якийсь час вступитися, але обіцяв вернутися на другий день і свого таки доконати. Мати дитини постановила цим разом енергійніше взятися до влізливого євангелика. Приготовила собі ведро води й розколотила в ній добру порцію саджі з комина. А як тільки на другий день Ф. показався в дверах, на його благородну голову сплила нагло струя густої чорної мазюки. В одній хвилі ціле його євангелицьке лице з сивою бородою змінилось до непізнання, почорніло як смола. Аж тепер старий відступник вступився з хати, тікаючи перед чорним, мокрим помелом, що не переставало його кропити.... Побіг бідачиско скоренько до помпи .... митися.

Та чи прийшла йому там при миттю гадка, що час булоб уже йому бодай на старість залишити свою руїнницьку роботу, час булоб обмити і свою душу з тої чорної, огидної плями, з тої саджі єреси, що нею він поганить себе тай намагається брукати своїх земляків?

Тернопільський

———o———

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Розділ 5.
(Продовження)

Ґерард постив та вмертвлявся на це, щоби тим ліпше міг молитися, а за помічю молитви всього міг доконати. Мав звичай говорити: "Любов Бога не входить до душі, коли тіло є надто сите." — Це правда. Чоловік, що надто догаджує своїому смакові, черевові, та змислам, не заслугує на особливші ласки в Бога, який сказав, що треба виречись себе, взяти свій хрест та йти слідом за Ним, в голоді нераз, в холоді, в убожестві, в умертвленню та терпінню.

Так поступали всі великодушні душі, що хотіли бути подібні своїому любому Спасителеві. Так поступали всі, що хотіли бути святі. Так, а не инакше, поступав і наш молоденький новик Ґерард. На кожнім кроці він все знайшов нагоду, щоби вмертвлятися. Як кравець, він мав не одну нагоду щоби собі догодити, беручи собі, приміром, до свойого ужитку убрання та білизну, що було найліпше. Та він ні. Це була, противно ,для нього найліпша нагода, щоби вправлятися у вирeченнюся себе самого, в умертвленню та покорі. Він все вибирав собі то, що було найгірше; то, в що вже інші співбраття булиби встидалися вбратися.

В їді Ґерард так вмертвлявся, а їв так мало, що всі дивувалися, як він міг в цей спосіб жити та щей так тяжко працювати. Один співбрат запитав його одного разу, як він може так вмертвлятися та звідкіля він черпає ту силу, щоби так на кождім кроці відмовити свойому тілові всякої, навіть і дозволеної приємности, особливо в ідженню. Ґерард йому відповів, що йому це зовсім не тяжко, бо підчас ідження має звичай роздумувати як то Ісуса годували та напоювали на хресті жовчею та оцтом. Як тоді може чоловік догоджувати свойому тілові, коли розважує о муках Ісуса Христа; коли бачить як Бог тяжко терпів?

Слідуючий примір покаже нам як він усильно старався, щоби вмертвляти своє тіло. — Щоби відмовити своїм змислам усякої приємности в їді, просив він Господа, в своїх молитвах, щоби відібрав йому смак. Ґерард кілька років не переставав благати Господа о цю ласку, аж вкінці її одержав. Від тої хвилі геть чисто стратив смак. В наслідок того всяка страва була йому однакова. Всьо, хочби й не знать як було добре приправлене та смачне, було для Ґерарда наче несолена трава. Бувби може про це ніхто не знав, якщоб так не домашний лікар Санторелліі, великий приятель Редемптористів, а особливо Ґерарда. Він то одного разу, коли Ґерард був хорий і мусів положитися до ліжка, приписував йому смачні та лекші до стравлення страви. Ґерард йому тоді сказав:—

— "Не турбуйте надармо кухаря, пане лікарю, та не позволяйте, щоби мені приготовляли такі вибагливі річи. Для мене всьо має однаковий смак," тай оповів йому з довірям якто він горячо о цю ласку молився, та що в кінці Господь вислухав його молитви.

До Ґерарда мали настоятелі таке довіря, що проти звичаю, мимо того, що він був ще новиком, висилали його з усякого рода орудками та справами, куди лишень треба було. Вони все були певні, що він справиться з усім як найліпше, а принаймні виповнить якнайточніше це, що йому прикажуть, — а це вже не аби як важна річ. Він умів слухати, а воля настоятелів була для нього чимсь дуже святим. Він волів був понести радше смерть, чим зробити щось проти їх волі, або зле сповнити то, що йому було припоручене.

Як-що коли прийшлось йому виходити з дому, то вже самі настоятелі уважали на це, щоби він взяв зі собою всьо, що було потрібне в дорогу, особливо страву. Він сам бувби ніколи нічого не взяв. Ніколи й не впімнувбися, щоби йому дали принаймні кусок хліба, хотяй нераз знав, що прийдеться йому через увесь день подорожувати в голоді. Цей звичай він постановив собі заховувати через ціле життя, щоби так у всім залежати лиш одиноко від Божого Провидіння. Ми вже мали нагоду бачити, ще в першім розділі цього оповідання, що він вже мав цей гарний, але не для кождого чоловіка доступний звичай, коли був ще малим хлопцем. Так як колись вдома, коли мати виходячи в поле лишала йому страву, а якщо виразно не сказала щоби їв то він і не порушив її, так само поступав він і тепер в монастирі. Не вистарчало, щоби настоятелі

дали йому в дорогу страву. Йому треба було за кождим разом ще сказати, щоби їв: инакше то він приніс її домів ненарушену, або роздав убогим. Цей звичай заховав через ціле своє життя.

Одного дня припоручили йому, щоби пішов з якоюсь справою до одного місточка, досить віддаленого від монастиря. Ґерард вийшов дуже раненько, коли то в монастирі не були ще дали знаку на снідання. Настоятель, занятий ріжними справами, забув йому сказати, щоби він поснідав скорше від инших та щоби взяв собі принаймні кусок хліба на дорогу. Він, як звичайно, не впоминався ні не просив, але пішов в голоді. Та в дорозі так перемучився й зголоднів, що коли прийшов до означеного місточка, і поступив у церкву на посіщення Найсвятіших Тайн, зімлів та повалився непритомний на землю.

Иншого разу сказали йому йти сейчас до Асколі, віддаленого яких пятнацять кільометрів від монастиря, щоби там полагодити деякі справи. "Коли кажуть йти сейчас, то сейчас," каже Ґерард, та вийшов сейчас, не змінивши навіть обувя, але пішов в якихсь старих шкрабаках, в яких звичайно ходив вдома, коли помагав братчикові в городі, а які ледви що тримались на ногах. Коли прийшов до Асколі, то там гляділи на нього як на якого дивака. А вже дітвора мала тоді немало втіхи. Де лиш переходив, то громадка збиточників йшла за ним та насмівалась з нього Він собі з того нічого не робив. Противно, чувся дуже вдоволений, що мав так добру нагоду, щоби понести для Ісуса маленьке упокорення і в той спосіб збирати заслуги.

Ґерард безнастанно мав перед очима одну правду, а то що він прийшов до монастиря на це, щоби наслідувати чесноти свойого Божественного Ізбавителя, Ісуса Христа Між тими чеснотами, якими він яснів через своє коротке життя в Згромадженню, наш молоденький новик відзначався в особливший спосіб убожеством. За приміром Ісуса, свойого любого Учителя, який, як сам каже у святім Євангелію, не мав де голови приклонити, Ґерард хотів, щоби всьо в нього ясніло блеском убожества. Щоби бути тим більше подібним Ісусові, він хотів відчути нераз, що то є убожество і то не лиш в злишних або пожиточних річах, але й в річах необхідних і конечних.

В кімнаті, в якій мешкав, крім ліжка та маленького столика, не було більше нічого. Вже й сама ця кімнатка де перебував — якщоб її можна назвати кімнаткою зовсім, була найубожча з усіх. В ній звичайно ніхто й не мешкав, бо навіть не було там вікна. Якщо її коли перед тим на що вживали, то хиба лиш на то, щоби там скидати усякого рода старі лахи та непортібні річи. — Сінник на ліжку був такий нужденний, що заледви було в нім кілька клаптів соломи, та ще й та збилась в роги а на середині не було нічого так, що він поправді спав на голих дошках. На столі в нього, крім хреста, не було нічого, хіба кілька трупячих голов, що їх знайшов на гробовищи, а які старанно переховував, щоби йому нагадували смерть та марноту, так цього світа як і його переминаючих дібр. — Було там в кімнаті ще й поломане крісло. Можна сказати що воно там було радше для прикраси як для ужитку. Ні сам Ґерард ні ніхто инший не бувби ніколи відважився на нього усісти — щоб не розлетілось на тріски.

Два епископи, один з Мальфі а другий з Лякедонії, приїхали були одного разу до монастиря в Ілічево на духовні вправи. Якось одного дня, коли говорили з настоятелем, зійшла мова про Ґерарда. Оба Преосвященні Владики хотіли конечно бачити його кімнату. Розуміється що настоятель їх радо попровадив. Ці з дива не могли вийти на вид так крайного вбожества.

Нераз Ґерардові представляли що то не випадає мешкати в такій кімнаті, та що треба йому буде перенестись до иншої. Він однак говорив що він иншої не заслугує; що більше, що він і тої не варта, та що Господь Бог є надзвичайно добрий коли йому зволив і тую наділити, що є много людий на світі що є ще убощі від нього, бо й такої не мають.

Цю келійку він любив в надзвичайний спосіб. Тут міг він увесь час, який йому лишався вільний від занять, перебувати на молитві та покуті. Тут ніхто не міг його чути коли він бичувався, бо ця кімната була ген віддалена від инших, в тій части дому де майже ніхто не мешкав. Тут міг усю ніч переводити на молитві і ніхто про це не міг знати, — крім його духовного провідника та настоятеля, без позволення яких нічного не робив. Ті нічні молитви були в нього на звичайнім порядку. Не диво отже що мав так велику силу проти самого пекольного ворога та його покус.

Колиж в якийсь час опісля о. Кафаро, тодішний настоятель в Ілічето, змусив його щоби перенісся в таку саму келію в якій мешкають всі инші члени Згромадження, то він все таки знайшов сякутаку причину щоби час від часу вернути на своє давне місце. Прийде бувало який гість, або хто з наших, з иншого монастиря, щоби тут в спокою робити духовні вправи, то Ґерард сейчас іде до настоятеля та просить щоби міг гостеві відступити свою келію, а сам переводить ніч або на давнім місци або в церкві перед Найсвятіщими Тайнами, на колінах та затоплений в щирій молитві.

Часом, коли так свою келію відступав иншим, а сам ішов на цілонічну молитву до церкви, то коли вкінці сон його перемагав, він клався де будь, такой в церкві, на короткий відпочинок. Він знайшов був собі дуже добре місце. Один із бічних престолів був в середині порожний, — і в нім молоденький новик перевів не одну ніч. Одного разу приключився йому немилий випадок. Зайшов він звечера до церкви та молився до пізної ночи. В кінці, коли сон його зморив, він заліз собі спокійненько під престіл, положився на дошки, і заснув. Спав він так твердо що й не чув рано дзвінка перед Службою Божою. Нараз чує аж десь близенько задзеленькотів дзвінок. Прокинувся, надслухує, ах! якраз на тім престолі вже правиться Служба Божа. "Ось тобі раз пригода," думає собі Ґерард. "Як тепер мені вийти? Треба сидіти тут тихо аж доки не скінчиться Служба Божа." Та начеб на його нещастя, як-лиш скінчилась перша Служба Божа, сейчас приступив до престола другий священик щоби рівнож відправляти Службу Божу, а по нім третий. Ґерард мусів увесь час сидіти тихенько у своїй криївці аж доки не відправились усі Служби Божі.

(Дальше буде).

Перше Причастя у Вязниці

(На основі драми Р. Матіга, ЧНІ. — примінив до сучасних часів революції о. Н. Копяківський, ЧНІ.)

ЧЕТВЕРТА ДІЯ

(Вязниця)

1. Ява.

Анна і Павліна.

Павліна (сидить на соломі): Мені все так тяжко.... Так тяжко.

Анна: А преціньть ти добре спала, Павліно.... То свідчить що ти спокійна в совісти....

Павліна: А ти не спала?

Анна: Чи могла я спати, коли я знаю, що недалеко звідси серед нічної тиші приноситься безкровна жертва а притім моя дитина дістає перше св. Причастіє....

Павліна (тупо дивиться перед себе): Ах так, ти чувала....

Анна: Доки могла.... Але вкінці заснула і мала гарний, дуже гарний сон....

Павліна (якби непритомна): Сон....

Анна: Подумай собі: двері вязниці отворилися. До середини ввійшов ангел і приніс мені св. Причастіє. Цілком захоплена упала я на коліна, щоби принятн св. Причастіє. Я звертаю очи на небесного посланця, на ангела і знаєш, хто був тим ангелом.... — моя Марійка.....

Павліна (байдужо): Твоя Марійка....

Анна (дивиться на неї тревожливо): Що тобі, Павліно? Ти може хора?....

Павліна (бере себе за голову): Так!.. Я сама не знаю....

Анна (зі співчуттям): Бідна Павліна!

Павліна (скоро): Чи скоро прийдуть нас освободити? О, коби скоро, коби скоро....

Анна: Павліно! Не ошукуймо себе! Здається, що нас не увільнять.... Але все в руках Божих.... Коли Бог хоче, щоби ми умерли....

Павліна (пристрасно): Умерти? Ні, ні! Я не хочу умирати!

Анна: Павліно! Треба здати то все в руки Божі.... Він знає що для нас є добре..... — Чи ти не можеш зі мною молитися, принайменше в серцю?.

Павліна: Молитися, так-так, молитися....

Анна: О, Боже, Ісусе Христе, Ти все мені дав, що маю.... До Тебе все належить.... Дякую Тобі, Боже, за все....Все Тобі жертвую, що мені миле і дороге.... Тільки, Господи, дай ласку терпеливости.... з любови до Тебе все приймаю.... Поможи мені....

Боже мій, Боже мій, поможи мені.... (чути кроки).

2. Ява.

Анна, Павліна і сторожиха.

Сторожиха (входить): А, пані вже повставали....

Анна: Чи Марійка не прийшла ще? Прошу вас, впустіть на хвильку сюди мою дитину....

Сторожиха: Дуже радо, як тільки прийде....

Анна: Чи ви хотіли нам що иншого сказати?

Сторожиха: Так!

Анна: Щож таке? Говоріть!

Сторожиха: Я би хотіла то спинити або принайменше зволічи, але на жаль я того не можу зробити....

Анна: Що такого? Чи може нас нині возмуть на суд?

Сторожиха: Так, пані! Дуже скоро. Жовніри вже прийшли..

Павліна: А де мій муж? Що є з моїм мужем?

Сторожиха: Вже засуджений.... Тепер судять тих, що були повтікали....

Павліна: Вже засуджений.... Умер....(сміється дико-шалено) ....Я мушу до нього!.. Скоро, скоро!.... Я зараз приберуся.... ((сидить на соломі і нервово починає чесати волосся).

Анна (зі співчуттям): Бідна Павліна.... (до сторожихи): Ви говорите, що судять тих, що повтікали?

Сторожиха: Так.... Їх над морем окружено....

Анна: І що сталося з ними?

Сторожиха: З ними поступили коротко....Кождого підозрілого убили на місци. Ту до міста тільки переслали імена убитих.

Анна: Є між ними мій муж?

Сторожиха: Пані не знають нічого? Я думала, що пані, яка вчера вечером з плачем вийшла звідси від вас вам все розказала.... О, коби я того не казала....

Анна: Не лишайте мене в непевности....Скажіть, то мого мужа убили?

Сторожиха (закриває лице фартухом): Так.... (відходить).

3. Ява.

Анна і Павліна.

Анна (хилиться на колоду): О, Боже, поможи мені! Удар є за великий.... Марійка, бідна моя Марійка!.... (закриває лице руками).

Павліна(сидить на соломі): Приятелько, подай зеркало. Чи так добре? (поправляє волосся)....Скоро, скоро, я мушу йти. Ха ха ха!.... (сміється як шалена).

4. Ява.

Анна, Павліна і сторожиха.

(Сторожиха ввійшла і старається випровадити Павліну, котра весь час як шалена дивиться перед себе, відтак знов займається своїм волоссям і чеше).

Павліна: Зараз, зараз! Я ще не прибрана... (поправляє убрання і волосся)....

Анна (дивиться на неї зі співчуттям): Бідна....

Павліна (відходячи): Що каже мій муж? Чи він тішиться?

Анна: Бідна Павліна! Она стратила розум! Так ліпше для неї....Хто знає, чи інакше булаби то все перенесла.... (Сторожиха з Павліною відійшли) — (Анна плаче).

5. Ява.

Анна, Марійка і Ксеня.

Марійка (якусь хвильку стоїть, відтак спішить до Анни і обіймає її): Ви плачете, мамусю.... Бідна мамуся!

Анна: Марійка, моя дитина!

(тимчасом Ксеня занята, застелює білим обрусом столик при стіні і кладе на ньому дві свічки без ліхтарів, витягає з убрання хрестик і кладе між свічками).

Марійка: Мамусю, чи ви дуже терпите?

Анна: Я вже не плачу більше, бо ти є коло мене....

Марійка: Ще татуся нема!

Анна: Бідна сирітка! Ти вже не будеш видіти татуся! Твій татусьо дивиться на нас звідти. (показує в гору)

Марійка: Чи татусьо умерли?

(Анна не може здержати сліз).

Марійка: Мамусю, не плачте....Чи ви знаєте, що я вам принесла?

Анна: Що, дитино?

Марійка: Доброго Ісуса!

Анна: В своїм серцю!

Марійка: Ні!

Анна: Якто? Таж ти нині в ночи мала приняти перше св. Причастіє....

Марійка: Ні, мамусю, я нині не приняла св. Причастія....

Анна (збентежена): Ні, Чому ні?

Марійка: Отець Йоан сказав, щоби коло вас —

Анна: То о. Йоан принесе сюди св. Причастіє?

Марійка: Ні, він не сміє....

Анна: Того я не розумію....

Марійка: Знаєте, мамусю, ту в медаліоні, де я ношу образ татуся, я несу доброго Ісуса — для вас і для себе.

Анна: Ксеню, що то значить? Я не розумію....

Ксеня: Прошу пані, отець Йоан сказав: Тепер в нашім краю

подібні відносини як в часах перших христіян, а тоді позволялося, щоби невинні діти заносили св. Причастіє до вязниць для замкнених там христіян.... А тепер до тої ціли ангельської призначена Марійка....

Анна: Марійко, дитино, ти приносиш св. Причастіє? Чи то можливе?

Марійка: Так, мамусю, ось ту милий Ісус. (витягає і показує медаліон Анні).

Анна (дивиться на столик): Дякую, безграничнo дякую тобі, мій Боже.... Ксеня все прилагодила.... Ходи, Марійко, помолимося....

6. Ява.

Попередні і Лукія.

Лукія (входить): Пані, простіть!

Анна: Ксеню, випровадь її.

Лукія: Ні, ні! Не так! Я зле зробила .... Простіть! (Паде на коліна).

Анна (затискає руки при грудях): Ах, не можу, не можу....

Ксеня (бере клячучу рукою, щоби випровадити її): Іди звідси і не мішай тут своєю присутністю. —

Марійка: Мамусю, Лукія не є зла —

Лукія (пристрасно): Дитино, скажи то ще раз.... Ні, ні, я не є зла.... Я була засліплена дорогоцінностями.... Але тепер.....

Марійка: Мамусю, простіть її, що вона була нечемна, коли у нас були гості....

Лукія: Пані, простіть, задля дитини простіть!....

Марійка: Мамусю, і мені також простите, правда, мамусю.... (леститься коло мами).... А я булаби забула навіть просити о прощення перед св. Причастієм....

Анна (пригортає Марійку): Задля дитини і — задля тут присутного Бога....

Лукія (хоче вхопити її руку): Дякую, тисяч разів дякую....

Анна (дивиться на неї хвильку): Нехай тобі Господь простить. Марійко, молися за Лукію!

Лукія (підносить руки до гори): Простіть, простіть....

Анна: Я тобі прощаю!

Марійка (молиться): Добрий Ісусе, я молюся до Тебе за Лукію! Прости її! Вона не є зла. Ісусе! Нехай вона також піде до неба. (Лукія відходить).

7. Ява.

Без Лукії.

Ксеня: Прошу пані, ми не можемо тратити часу.

Анна: Скоренько, щоби година ласки не минула.... (Ксеня за-

палює свічки, Марійка дає медаліон своїй мамі, Анна кладе його на столі. Клякає, дитина побіч).... Мій Ісусе, я вірю в Тебе, я надіюся на Тебе, я люблю Тебе з цілого мого серця.... — О Боже, я негідна, щоби Ти ввійшов до мого серця, але Ти, Господи, очисти його....

Марійка: Добрий Ісусе, прийди до мене. Я віддаю Тобі моє серце. Хочу все належати до Тебе.

Анна і Марійка: "Вірую Господи і ісповідую, яко Ти єси—"

(Заслона спадає а по пару хвилях заслона підноситься і Марійка завішує собі медаліон на шию, клячучи побіч Анни).

Анна: О, Ісусе, для Тебе жию, о Ісусе, для тебе умираю.... О Ісусе, до Тебе належу в житті і в смерти.... (Киває Ксені, та спрячує зі столика).... Марійко, молися за татуся....

Марійка: Добрий Ісусе, веди мене до мого доброго татуся до неба, також і мамусю запровадь до неба!....

Анна: Бог вислухає твою просьбу.... Бо о що проситься припершім св. Причастію — (цілує Марійку).

Марійка: Бог напевно сповняє.

Анна: Я йду до неба.. Марійко, будь добра, щоби прийти колись також до неба!....

Ксеня (уклякає і цілує руку Анни).

Анна (показує на Марійку): Моя дитина .... Тобі її повіряю!

8. Ява.

Попередні і сторожиха.

(Сторожиха входить і відходить з Анною. Анна обертається при дверах і благословить свою дитину).

Марійка (по хвили оглядається): Де є мамуся?

Ксеня: Вона йде до неба.

Марійка (встає): Я хочу до неї....

Ксеня: Ні, Марійко, ти мусиш тепер молитися.... Ти не повинна лишати самого Ісуса в своїм серцю....

Марійка (вклякає на середині зі зложеними руками): Ісусе, добрий Ісусе, Ти видиш яка я бідна тепер. Татуся вже нема і мамуся вже пішли .... Я сирітка сама лишаюся.... Добрий Ісусе, хорони мене.... Не карай тих, що убивають татуся і мамусю, але їм прости.... Я тепер сама.... Ісусе добрий, Ти для мене тепер найліпший Отець.... Хорони мене бідну сирітку....Я Тебе люблю і цілком себе Тобі віддаю.... Мій Ісусе....

Ксеня (похиляється над Марійкою пригортаючи її до себе): Ісусе нас хорони!....

— (Завіса спадає) —

Живий Образ

Ангел зявляється і розтягає руку над Марійкою, що на колінах з піднесеними в гору зложеними руками остає в молитві —

Питання і Відповіди

Питання: Чому Церква забороняє читати деякі книжки або часописи?

Відповідь: Церква забороняє читати тільки такі книжки або часописи, які мають злий вплив на читача. Така зла книжка чи часопис може містити місця проти нашої віри, може мати місця нечистого-неморального змісту, або може підсувати якусь ложну науку. Такі злі книжки є шкідливі для душі читаючого, тому Церква, що стоїть на сторожі віри і моральности, забороняє читати такі книжки. — Для доброго католика вистарчає знати, що такі а такі книжки чи часописи є Церквою заборонені до читання, і він їх не буде читати. — Ми боїмося отруї, стережемося її, уникаємо її не питаючи, в який спосіб вона може нам пошкодити. А зла книжка ділає як отруя.

Питання: Чи мають якусь вартість перед Богом молитви, які хтось відмовляє серед розсіяння, яке побороти йому дуже трудно, бо він, приміром, обтяжений обовязками є дуже змучений?

Відповідь: Такі молитви серед розсіяння можуть бути навіть дуже заслугуючі, коли робимо розумні зусилля, щоб розсіяння уникнути. Ми не можемо докладно контролювати своїх думок, тому можемо мати розсіяння без жадної нашої вини. Але той правдивий факт, що вони утруднюють нам молитися, той факт робить молитву більше заслугуючою, коли лише витреваємо в ній помимо тих розсіянь.—Великою поміччу проти розсіянь в молитві це замкнути очи або звернути їх на якийсь святий образ чи хрест або в церкві на кивот.

Питання: Що значить слово "Амінь"?

Відповідь: Слово "Амінь" ужите у св. Писмі і Літургії означає "нехай так буде" або "нехай так станеться." Його уживаємо також як заключення при кінци молитви: Отче наш, Вірую, Слава Отцу, при робленню св. хреста зі словами: "В імя Отца, і Сина і святого Духа, амінь"....

З ЖИТТЯ УКР. КАТОЛ. МОЛОДІ

9 Стаг ст., Джерзей Сіті, Н.Дж.,
19-го липня, 1935.

Слава Ісусу Христу!

Всечесні Отці:

Я осміляюся заслати Вам по-конвенційну допись нашої ліги — Ліги Української Католицької Молодіжи.

Позаяк се є Католицька організація а "Голос Спасителя" є Католицька преса, думаю що Ви не відмовитеся помістити сеї дописи в слідуючім числі і також на будуче помістите наші надіслані дописи.

Дай Боже щоби ми разом з Вами і всіма нашими прихильниками могли злучити всю Українську Католицьку молодіж в одну сильну організацію і тим способом поширювати нашу релігію і національність.

Зістаю із належним поважанням,
Ева Піддубчишин
Голова Української Католицької Молоді.

AFTER THE CONVENTION

July 15, 1935.... How time does fly! Can it be possible that the Second Congress of the Ukrainian Catholic Youth League is over? Yes, it is over; but it is not and will not be forgotten.

We have met. We have extended greetings to one another and then procceded with our business. We have discussed many important matters and have realized just where we are strong and where we are weak. Now we are standing on the threshhold of a new term. It is up to all of us to make the new term as successful in every line as our convention was.

I, as the new president of the Ukrainian Catholic Youth League, take this opportunity to congratulate the out-going executive officers for the good work they have done during the past two years. We all realize that their work was very difficult. They had the burden of nursing the League through its first days. They had the burden of sending into the world the official organ of this League, the "Ukrainian Youth." They have had many burdens but they have borne them well; they have proven themselves to be "valient knights" of our organization. They deserve much more for their work than we can possibly give them and so I will not try to thank them but let us all ask Almighty God to bless them both now and in the life hereafter.

In conclusion, I would like to thank all the delegates for selecting me president of our league. I, in my term, will work to my capacity to deserve this honor. With the help of the honorary committee, the newly elected officers, and all the members of our League I will strive to organize the whole of the Ukrainian Catholic Youth into one strong organization; the organization which recognizes both religion and nationalism as essential elements for the welfare of its people. With the motto "For God and for Country" our League will march on!

Eva Piddubcheshen,
President

З ЦЕРКВИ І СВІТА

(Місячне наміреннѧ на вересень)

В наших часах кождий чоловік вміє читати і писати. А коли є неграмотні-анальфабети, то їх дуже мало на загал. — Друкуються книжки всілякого роду і вони є взглядно дешеві.

Світ богато читає і з тої причини мало роздумує. Майже ніхто не в стані дати обдуману причину своїх власних ділань. А прецінь ся прикмета ріжнить чоловіка від сотворінь позбавлених розуму.

В наших часах люди принимають за правду сліпо все те, що читають в книжках, газетах. Навіть не питають, чи ті річи згідні з правдою. Ба що більше! Так далеко поступають в своїй неразвазі, що не потрафлять розріжнити правди від брехні. Длятого тратять всяке панованнѧ над собою і є готові принимати, уважати за правду найгірші баламутства. Се відноситься не тільки до простих людий, що не мають жадної претенсії уходити за ученых, — але се відноситься передусім до тих, що своїм знанням і своїм старанним вихованням чваняться і виносяться понад загал, та котрі довгі роки перебували в високих школах і університетах.

Говоримо "з яким пристаєш, таким ся стаєш." Це відноситься

до приятеля, якого собі вибираємо. І то правда! Ще певніше можна сказати: "Яку книжку читаєш, таким станешся." Зла книжка є більше небезпечна чим злий товариш. Коли я хочу, то можу мати її завжди зі собою; можу її отвирати і читати, коли мені подобається, чито в кімнаті, чи на проході, чи в поїзді (трені), — в день і в ночи. І так злі засади, що містяться в таких злих книжках, входять в голову і в серце чоловіка. За якийсь час такий чоловік, що любить читати злі книжки, тратить любов до чесноти і всяку ревність до життя вижчого, надприродного. Ану застановімся, чому можна здибати тепер людий і то людий ніби учених, що твердять, що малпа є одним з наших предків або іншими словами, що чоловік походить від малпи? Чи ви думаєте, що такий чоловік провадить або буде провадити життя розумного сотворіння? Чи він буде старатися пізнати Бога, або чи буде виконувати сю Божу волю на земли?....А однак мимо всього того остане правдою се, що кождий чоловік обдарений розумом мусить приняти і голосити, що є річчю слушною і справедливою, щоби ми Богови служили, бо ми є Його сотворіння.

Маємо уникати всього що є зле. Послідовно не сміємо читати злих книжок, злих писем, злої преси ,щоби не попасти в крайну безбожність. Але того мало! Ми повинні читати добрі книжки, добрі газети, добрі писма, — словом: потребуємо доброї преси! Чому? Длятого, що чоловік через первородний гріх є склонний до злого. А щоби життя своє вести після законів Божих, маємо безнастанно боротися проти себе самих.

Щоби зле поступати, вистарчить піддатися склонностям нашої зіпсутої природи. А як хочемо добре жити, треба боротися, треба силуватися, треба поконувати себе самих. В тім помогає нам добра преса. Добра преса ставить перед наші очи, перед наш розум правди обявлені Богом, показує небезпеченства, котрих маємо уникати, подає середники, котрих маємо уживати, щоби виповнити завдання дане нам Богом так, щоби осягнути останню ціль для котрої Господь Бог нас сотворив, то є небо.

Добра преса подає приміри геройської борби, подвиги добрих людий, угодників Божих, і тим заохочує нас, щоб і ми були вірні в Божій службі. Оповідає що діється в світі, як поширюється царство Боже на земли, вона додає нам охоти і сили наслідувати добрі приміри. Для того то Папи останніх часів хвалять і заохочують всіх тих, котрим на серцю лежить слава Божа і спасення безсмертних душ людських, щоби вони через добру пресу поширювали добрі і здорові засади.

На цей місяць вересень Святіший Отець особливо благословить наміренння членів Апостольства Молитви, щоби молитися о поширення доброї преси, о поширення католицької преси.

Молімся в тім наміренню, але передусім самі поширюймо католицьку пресу!

Кожда християнська родина повинна мати в хаті добру газету і побожний місячник. Коли члени тої родини будуть мати в себе добрі писма і добрі книжки, коли будуть їх читати розумно, тоді віра їх буде забезпечена, всі покуси і всі напади зі сторони злих людий не будуть мати на них жадного впливу.

Дуже важним обовязком всіх нас є підпирати всіми силами добру, католицьку пресу, — діло так важне в наших часах.

о. А. Делярий ЧНІ.

Папа приняв на надзвичайну авдієнцію чотириста лікарів цілого світу, що були з'їхалися до Риму на Міжнародний Конґрес Шпиталів. Папа в своїй промові виявив своє велике вдоволення, що конґрес не займався питанням і гітлєрівськими теоріями про стерелізацію, хоч вони знаходилися на порядку дня нарад Конґресу. Папа висказав що рішення про то єдине правдиве подає наука Христова і Церква. Противне проповідає споганізований світ.

Німеччина з своєю церковною політикою доходить до абсурдів. **В Кольонії засудив суд священика,** що намовив, двох молодців, щоб убрали в закристії однострої обрядові і вийшли на цвинтар. Суд став на становищу, що однострої, хоч і обрядові, є законом заборонені в публичних місцях і засудив священика на місяць арешту.

о. Дра. Йосифа Сліпого, ректора Української Духовної Академії у Львові заіменовано мітратом і архидіяконом Львівської Капітули. о. Др. Сліпий це визначна наукова і організаторська сила. Своїми науковими працями відомий широким заграничним кругам.

Українське богослуження в Льондоні. В переїзді з Манчестер задержався в Льондоні дня 3 травня о. Боський, Чина Редемптористів славянського обряду і настоятель української катол. парохії св. Володимира в Брукселі (Бельґія), та відправив у церкві оо. Редемптористів у Клептем Службу Божу.

Сім синів священиками.

Дня 29. червня був висвячений на священика семий син родини Рой, Регінальд, що належить до парохії св. Михаїла в Белчасс Ковнті. Всіх дітий в тій родині були 16. Пять дітий померло, сім священиками, а три монахинями. Наймолодша донька, що була вже в новіціяті, мусіла вернути до дому, щоби помагати мамі, вдові. Один з священиків — умер.

Який гарний примір християнського виховання в родині!

Протест проти переслідувань релігії в СССР. Представники всіх релігійних віроісповідань, заступлених у Женеві, вислали до

членів Ліґи Націй відкритий лист, в якім звертають увагу на послідовне переслідування християнства в СССР. Це переслідування відбувається згідно з ідеольоґією нинішних володарів СССР і спирається на заявах Сталіна та постановах комуністичної партії у справі боротьби з релігією. Цей факт не може бути байдужним для Ліґи Націй, бож визнавці всіх релігій не можуть згодитись на те, щоб уряди держав, заступлених у Женеві, спокійно приглядались переслідуванням віруючих у СССР. Ліґа Націй повинна мати на увазі теж інтереси віри і повинна зобовязати своїх членів, щоб на просторах їхньої діяльности вільно було голосити євангеліє і визнавати релігію.

Евхаристичний конґрес в Югославії відбувся дня 28 червня в Любляні. В Конґресі брали участь українці з Бачки і Боснії на чолі з епископом Нарядієм. — Другого дня Конґресу 26,000 дітий приступили до спільного св. Причастя. — Ця хвиля була мабуть найкраща і найбільш зворушлива. Папським делеґатом на конґресі був кардинал Ґлонд. В Конґресі взяло участь богато чужих делеґацій. Югослав'янський уряд репрезентували міністри о. Корошец внутрішних справ, і Вербанович міністер Торговлі. — В Конґресі взяли участь біля пів міліона людий.

31 травня відбулося **діточе свято** знагоди американського Поминального Дня. З цієї нагоди католицька дієцезія з Нюйорку уладила богослуження на ґрунтах Сітон Голл в Савт Орендж під Нюйорком.

На Архиєрейську Службу Божу прибули 22,000 людий. Співав хор із 5,500 осіб. Їх вибрали споміж 92,000 учнів, що ходять до парохіяльних католицьких шкіл.

Крім цього були 300 священиків, а між ними 25 пралатів (монсіньорів) й 1,000 монахинь.

Переслідування духовенства на Україні. У Відні засновано тамтого року під проводом кардинала Інніцера понадконфесійний і міжнаціональний комітет допомоги голодуючим у СССР. Тепер той комітет одержав свіжі вісти з України про переслідування духовенства. В Одесі засудили на 10-літнє заслання й тяжкі роботи отсих католицьких священиків: пралата о. Йосифа Крушинського, оо. Лаврентія Вольфа, Йоана Тавберґера, й Рафаїла Льорав. Всіх священиків обвинувачують в удїлюванні помочі голодуючим з допомогових фондів зза кордону. На Соловах перебуває тепер 14 заслaних католицьких священиків. А все те — за допомогу голодуючим! Ото "райська" держава те СССР.!

В католицькому з'їзді Чехословаччини взяло участь понад 250,000 учасників. На святочних маніфестаціях були приявні кардинал віденський і парижський, яко делеґат св. Отця. На Службі Божій, що правилася, на стадіоні були міністри, представники президента Республики і уряду і чужі дипльомати. Євангелія відспівано в шістьох мовах, тих народів, що заселюють Чехословаччину. Увесь хід свята точно передавала пражська радіостація.

Китайський дипльомат Лу-Тен-Тісан навернувся і став монахом. В Бруж у Бельґії дня 29 червня цього року, в старинній венедиктинській абації відбулася зворушлива церемонія зложення монашої професії великого китайського дипльомата. На церемонії були приявні високі достойники властей белґійських і дипльомати держав. Лу-Тен-Тісан, що тепер священиком, був в 1918 головою китайської делеґації на Мировій Конференції в Версай. В 1927 році після смерти своєї дружини покинув дипльоматичну кар'єру, посвятився теольоґічним студіям, висвятився на священика і опісля вступив до Чина Монахів Венедиктинів. Тепер зложив монаші обіти. Бельґійський король Альберт належав до його найближчих приятелів.

Славний винахідник **Сенатор Марконі** є ревним, практикуючим католиком. Недавно тому в розмові з представниками аґенції "Mundo" заявив так: "Сама наука не може вияснити богато річий, передусім найбільші таємниці, таємниці нашого бутя. Ким ми є? Звідки походимо? Як входимо в життя? Відколи чоловік почав думати, мав богато загадок, а одначе вони остали нерозвязаними...

Я з гордістю заявляю, що я є віруючим і католиком. Вірую в силу молитви. А вірю в то не тільки яко щирий католик, але яко чоловік науки." —

Так говорить розумний, учений чоловік.

Українська мова і її вартість.

Чужинці більше оцінюють нашу мову, як ми самі. Ми не знаємо навіть, яку то вартість для чужинця особливо, представляє наша мова. Французький тижневник "Ґренґуар" один із найбільших читаних французьких ґазет за границею, на підставі статистики, що її випрацював французький учений Теньє, пише що в Европі є 120 мов. Одначе чужинцеві з того числа варта вчитися тільки 9, а то: Німецьку, російську, анґлійську, італійську, французьку, **українську** польську, еспанську і румунську. Наша мова зайняла шесте місце перед польською і еспанською, — але перше місце після мов, що вже віддавна мають загальносвітове признання.

Анґлійська преса про українську авіяцію.

В анґлійськім журналі "Де Аероплейн," з дня 17-го квітня ц.р, ч. 1247, що виходить в Льондоні, ціла 441-ша сторона присвячена летунській справі Союза Гетьманців Державників в Америці.

Там поміщена стаття п. Д-ра Волод. Коростовця під загол. **"Ukrainian Aviation in Canada and the U.S.A."** В цій статті на початку подані коротенькі інформації про національно-державні змагання Українського Народу та про Гетьманську Державу 1918 р. Потім подані інформації про Союз Гетьманців Державників в Америці про розбудову цією орґанізацією своєї національної авіяції в Америці. Також поміщена світлина 2-ої Летунської Школи СГД в Детройті.

В Австрії, в місцевости Горн, селянин Велях написав в протягу яких сто годин **текст Старого Завіту**, що містить около 33,000 виразів. То все написав на почтовій картці. Писав кінцем волося з верблюда. Текст св. Письма можна перечитати тільки при помочи побільшаючих школ.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Стара панна Киті МекСнйф дуже перестудилася і мусіла положитися до ліжка. Прийшов лікар, а оглянувши її питає:
— "Як ви лиш почули перестуду, панно Мекснир, чи ви сікли зубами?"
— "Я не знаю, пане доктор, бо мої зуби були на столі."

Запросив раз пан Івана на обід. Коли вже добре попоїли, приніс пан з пивниці пляшку вина, яке дуже хвалив особливо його довгий вік. Коли Іван випив другий келішок пан питає:—
— "Ну, Іване, і що ти скажеш?"
— "Прошу пана, — каже Іван — мені здається, що на свій вік то та пляшка замала."

— "Мій винахід," каже один лікар до другого, "має величезне значіння для нас лікарів."
— "Чи ви винайшли якийсь новий лік?" питає другий.
— "Ні, нову слабість."

Підчас науки катехизму Сестри оповідали дітям про гріх наших прародичів. Щоби бачити, чи діти слідують, питає:
— "Чому Ева вкусила яблуко?"
— "Бо не мала ножа," відповідає сміло маленька дівчинка.

— "То хто тут "бос", ти чи я?"
— "Та я ні...."
— "Ну, а чому тоді позволяєш собі говорити такі дурниці?"

Комуністичний кандидат на посла, що перепав при виборах, сидів засумований і говорив до жени:
— "Ну, і подумай собі: всі обіцяли голосувати на мене.... як це може бути що я дістав лиш оден голос?"
— "То твоя власна вина," відповіла жінка. "Ти їм виразно казав, щоб голосували на тебе всі як один."

"Чи ти думаєш, що радіо заступить колись місце газет?"
"О, ні, ти ніколи не потрафиш радіом бити мухи."

——==0==——

Ваші Приятелі Любимої Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ

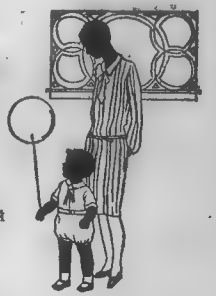

Позвольте Нам Зняти Її

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK

Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler
ДЕНТИСТ
Екс-Рей і Газові Приладя
Ручимо за Вдоволення
Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

CRESCENT CREAMERY LIMITED
Yorkton, Sask.
20 літ обслуги молочарським
фармерам Північно-Східного
Саскачевану.
Найлутші Ціни — Точна Вага —
— Точне Тестування —
Не опізняємось з грейдованням
Ми Самі Оплачуємо Експрес.
Пришліть нам Вашу слідуючу висилку сметани.
CRESCENT CREAMERY Limited, YORKTON, SASK.
"Кресент" айскрім — "Кресент" масло

ВЖЕ ДРУКУЄТЬСЯ
КАЛЄНДАР
ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ
НА - 1936 - РІК

Знайдете в ньому точний калєндар Українських Католицьких свят, обширний устав церковний — много поучаючих статей і гарних оповідань

- 160 СТОРІН ДРУКУ -

— Буде готовий з початком Падолиста —
Друкується мало примірників — тож замовляйте вже від тепер а ми вишлемо Вам його сейчас як буде скінчений

ЦІНА .25 - - - ПОЧТОЮ .30

Хто замовляє 4 калєндарі або більше почту оплачуємо самі

Тим, що замовляють що найменше 25 калєндарів для розпродажі, даємо 25% опусту

The Redeemer's Voice
Catherine St. Yorkton, Sask.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2, Число 12 Жовтень, 1935

За позволенням духовних властий

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.
1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.
Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.
Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

"НАЗНАЧІТЬ КОЖДИЙ ГРІБ"

Yorkton Monumental Works
H. W. Vaughan

Спроваджуємо і виробляємо Нагробні Памятники найліпшої якости. Виробляємо хрести: вирізблюємо написи в усіх мовах. Маємо на складі богато викінчених річий нашого виробу. Зайдіть до нас і спитайте про ціни.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя в Йорктоні, Саск.

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.
Subscription per year: Canada, $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice
CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

Адреса Отців Місіонарів є:
THE UKRAINIAN MISSION
CATHERINE STREET, YORKTON, SASK.

Перегляд

Марія під Хрестом — Голос Спасителя — Радуйся Царице Мати Милосердія — За Христа — Життя св. Ґерарда — Рахункова Задача — Школа і Виховання — Великі Рокovини — 70-Ліття Митрополита Андрея Шептицького — З Промови Митрополита Андрея Шептицького — Чи Біблія Спасає— Питання і Відповіди — З Церкви і Світа — — Веселий Кутик —

ЮВЕНАТ

Школа Отців Редемптористів

ЙОРКТОН, САСК. КАНАДА

Слово до Родичів і Дітий:

Після останньої державної статистики нас Українців Католиків в Канаді є 186,654....

Мусимо признати, що написане число повинно бути більше, бо богато людий при конскрипції не записувалися як належало.

Можемо сказати, що нас Українців Католиків в Канаді є яких 200,000 (двісті тисяч).

Розкинені по широких просторах Канади від моря до моря, в більших або менших гуртках.

Велике нас число!

Сила одначе не в числі, але в єдности всіх та в почуттю шанування авторитету і законного проводу.

Нарід без проводу бідний!
Без провідників він безрадний!
Без духовних провідників він нещасливий!

Подібний до стада овець без пастиря!

Без духовних провідників буває іграшкою несовісних агітаторів, котрі неначе вовки, що надягнули овечу скіру, працюють над знищенням його.

Нам треба духовних провідників, котрі під верховним, правним і одиноким нашим проводом — Епископом Українців Католиків Канади — велиби наш український нарід дорогою правди, любови, захованння закону до кращого його дочасного і до вічно щасливого будучого життя!

Нам треба робітників в винограднику Христовім!.. Нам треба священиків-місіонарів!

Бо жниво велике!

Сподіємося, що при Божій помочи бодай в малій части поможемо в цій так важній Божій справі через отворення нашої школи, Ювенату в Йорктоні.

З днем 1. жовтня цего року отвираємо в Йорктоні, Саск., — Ювенат — школу для молодців, що мають бажання посвятити себе Богови і стати священиками-монахами в нашім Чині, Згромадженню Найсвятійшого Ізбавителя.

Школу ведемо ми самі.

Принимаємо хлопців, що мають скінчений 7-ий грейд (сему клясу).

Хлопець, що скінчив семий грейд і має охоту вступити до нашої Школи, щоби по скінченню її вступити на Новіціят і стати монахом, може старатися о принятя.

Вихованння в Ювенаті відповідне до того, щоби виробити з молодців мужів сильних духом і характерних, щоби вони пізніше стали добрими монахами-священиками. Також науку подається в Ювенаті відповідно до потреб будучого священичого і монашого звання.

Оплата $12.00 місячно. За цих дванацять долярів місячно оплачене ціле удержання хлопця: помешкання, харч, прання, книжки, зшитки, наука.... Про одіння і біля для дітий дбають самі родичі.

По скінченню Ювенату, (наука треває ту пять років), переходять молодці до Новіцияту, де приготовляються до монашого життя. Новіціят удержують Отці власним коштом. По новіціяті йде наука фільософії і богословія.

Дорогі Родичі! Маєте сина, що скінчив семий грейд і має охоту вступити до нас, щоби пізніше посвятитися Богови, пішліть його до нашої школи, до Ювенату в Йорктоні.

Дорогий хлопче! Коли маєш охоту бути монахом-священиком, коли бажаєш пізніше працювати для слави Ісуса Христа, коли бажаєш усовершуватися в монашім життю, вступай тепер до Ювенату, до школи Отців Редемптористів в Йорктоні. — Щасливий той, що піде за голосом свого покликання!

Звертайтесь по інформації на адресу:

Ukrainian Catholic Mission
Juvenate,
Catherine St. Yorkton, Sask.

Калєндар на Жовтень

1.—В. Евменія еп.
2.—С. Трофима мч.
3.—Ч. Евстахія його жен. і діт.
4.—П. Кондрата ап.
5.—С. Фоки сщм.
6.—Н. 16. по С. Зачаття Предт.
7.—П. Теклі првмч.
8.—В. Евфрозини прп.
9.—С. † Пр. Ів. Бог (на нед).
10.—Ч. Калистрата мч.
11.—П. † Харітона прмч.
12.—С. Киріяка прп.
13.—Н. 17. по С. Григорія сщм.
14.—П. **Жовт.** †Покр. Бог. (нед)
15.—В. Кипріяна сщм.
16.—С. Діонізія Ареопаґ.
17.—Ч. Єротея сщм.
18.—П. Харитини мч.
19.—С. †Томи ап.
20.—Н. 18. по С. Сергія і Бакха
21.—П. Пелаґії прп.
22.—В. †Якова ап.
23.—С. Евлампія і Евламії мч.
24.—Ч. Филипа ап., Теофана еп.
25.—П. Проба і ин. мч.
26.—С. Карпа мч., Косми прп.
27.—Н. 19. по С. Параскеви
28.—П. Евтимія прп., Лукіяна м.
29.—В. Льонгина сот.
30.—С. Осія пр., Андеря Крит.
31.—Ч. † Луки ап., і єв.

Устав на Жовтень

6.—Н. Нед. 16 по Сош. —Глас 7; еванг. утр. 5. На літ. Ап. з. 181; еванг. Матея з. 105.

13.—Н. Нед. 17 по Сош. і Йоана Богослова:— Всеночне. Глас. 8; ев. утр. 6, а як храм то Йоана з. 67. На літ. Тропар воскр. Богослова і Конд. воскр., Слава: Кондак Богослова, І нині: Богородичен. Ап. з. 182 і 73; еванг. Матея з. 62 і Йоана з. 61

20.—Н. Нед. 18 по Сош. і Покров Пресв. Богородиці:— Всеночне. Глас 1; еванг. утр. Луки з. 4. На літург. Тропар Воск. і Покрова, Слава: Кондак воскр., І нині: Кондак Покрова. Прокімен воскр. і Покрова. Ап. з. 188 і 320; еванг. Луки 17 і 54

27.—Н. Нед. 19 по Сош.:— Глас 2; еванг. утр. 8. На літ. Ап. з. 194; еванґ. Луки з. 26.

НАША ПЕРЕПИСКА

Й. Когут, Стюартбурн: Справили як Ви означили.

Д. Цьопик, Буфало: Дякуємо за прихильність.

Г. Романов, Гонор: Замовлення на Калєндарі Голосу Спасителя дістали. Вишлемо зараз як будуть готові, з початком падолиста. Дякуємо за прихильність.

П. Процишин, Вініпегозіс: Калєндар вишлемо зараз як вийде з друку.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник, видають Місіонарі Чина Найсвятішого Ізбавителя.

Рік 2, Число 12 **Лист за Жовтень** **1935**

Марія під Хрестом

Божа Мати під хрестом стояла,
На свою дитину сумно споглядала.

Бідна Мати, що на Сина гляне,
То кришталь — слеза з під серця кане.

Марія: Любий Сину, дорога Дитино,
Як мене лишаєш тут єдину?
Тож Тебе, мій Сину, поранили,
Руці й ноги до хреста прибили!
Сину, чом головоньку схиляєш,
Може Неньці щось сказати маєш?

Ісус: Моя Мамо, не скажу нічого,
Я схилився від болю страшного.

Марія: Ах, мій Сину, хоче Твоя Мати
Тобі головоньку розчесати.

Ісус: Ні, не треба, Ненечко єдина,
Розчесала вже мене тернина.

Марія: Любий Сину, хоче Твоя Мати
Тобі сині рани позмивати.

Ісус: Ні, не треба, моя Мамо мила,
Мої рани кровця вже обмила.

Бідна Мати, що на Сина гляне,
То кришталь-слеза з під серця кане.

о. П. Штокалко "Із Днів Месії".

Голос Спасителя

(З творів св. Альфонса подав о. Д. Гаврилюк, ЧНІ).

Дорога душе! З надмірної любови до тебе Я остаю день і ніч і довгими тижнями на самоті в кивоті, всіми опущений. Прийди, люба душе, потіш Мене там своєю присутністю. Моє Серце дуже бажає сього а за сю твою прислугу обіцяю тобі обильні ласки.

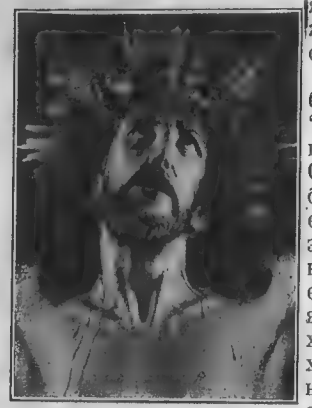

Там прийму Тебе **якнайлюбіще і повсякчасно.** В книзі "Пісний" Я назвав себе "пільною квіткою" і "лелією долин." Словами "лелія долин" даю тобі до зрозуміння, що Моє Серце є покірне і тільки покірні душі знайдуть Його а словами "пільна квітка" впевняю тебе, що Я є приступним для всіх — не так, як та квітка городова, до котрої хтонебудь не має доступу. Коли хочеш вступити до палати можних сього світа то часто дверник скаже тобі: "Зачекай — ще не час." Коли хочеш вступити до палати Мого Пресвятого Серця то вистачить ввійти особисто, чи духом до церкви а вже в тій хвилі Я приймаю на авдієнцію.

Я пробуваю там в кивоті на то, щоб **тебе збогатити.** Я більше бажаю давати там ласки, чим ти бажаєш їх приняти. Там перед кивотом Я вислухаю тебе найрадніще. Під покірними видами хліба Я скриваю Мій Маєстат на то, щоб додати тобі більше відваги приступати до Мене з якнайбільшим довірям.

В кивоті Я мешкаю постійно ще й тому, щоб тебе там **завжди потішати.** Чи ти, люба душе, маєш такі бажання, як одна княгиня мала, котра часто повторяла, що радо осталаби перед кивотом по віки вічні? Хочеш, душе, дуже подобатись Мені, то розмовляй частенько зі Мною в кивоті з якнайбільшим довірям. Там Я промовлю до тебе мовою так милою, яку тільки покірне серце зрозуміє — серце, котре вже відвязалось від сотворінь.

Там заговорю до тебе **натхненнями,** внутрішним світлом, солодкими почуттями, що проникнуть твоє серце, та запевненням мира, що тільки одно є завдатком правдивого мира. Там дам тобі відчути ці слова любови, котрих розуміють тільки душі, що люблять тай відвідують Мене, свого правдивого й вічного Приятеля, опущеного на самоті в церкві. Не пропусти, люба душе ані одного дня без відвідин Мене.

ГОЛОС ДУШІ

Найсолодший Ісусе! позволь і мені тепер промовити до Тебе, мого найсолодшого Спасителя, вязня любови в святих Тайнах. Я бажавби віддати Тобі стільки чести і слави, скільки Ти Господи, в кивоті віддаєш своєму Отцеві. Я знаю що Ти мене любиш на сім престолі тою самою любовю з якою Ти пожертвував Своє життя за мене на кресті в океані болів і страждань.

Я прошу Тебе, Господи, просвіти тих, що до тепер Тебе ще не знають і скріпи тих, що вже хитаються. Заслугами Твоїх болів на кресті увільни Господи, душі з чистилища або хоч злекши їм їхні муки-покути. Я покланяюся тобі, Ісусе, в святих Тайнах утаєному, дякую Тобі, що позволяєш мені приходити до Тебе і люблю Тебе зі всіми тими, що люблять Тебе в небі й на землі.

Серце Христове, очисти моє серце від усякого нахилу до сотворінь а наповни його тільки любовю Тебе. Запануй Ти сам над моїм серцем так, щоби вже ніколи не відлучився від Тебе, щоб від нині я міг сказати зі св. Апостолом Павлом: "Ні смерть.... ні життя не зможе мене розлучити від любови Бога в Ісусі Христі."

Серце копієм пробите, запиши в моїм серці всі ті гіренькі муки, що Ти витерпіло з любови до мене, щоб, маючи їх завжди перед очима, я бажав або хоч терпеливо відбував всі труди цього життя.

Серце найпокірніще, навчи мене Твоєї покори, вділи мені Твоєї лагідности, наверни мене всеціло до себе, щоб я вже не бажав нічого крім Тебе а жив тільки на то, щоб Тебе, Господи, слухати, Тебе одного любити і тільки Тобі подобатись тепер і в віки. Амінь.

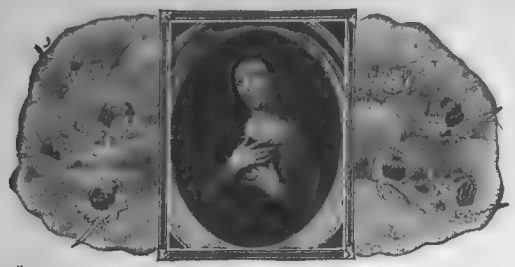

св. Альфонс

Радуйся Царице Мати Милосердія

(Переклав о. Д. Гаврилюк, ЧНІ).

2) Яке має бути довірє до Марії, нашої Матери.

Не без причини слуги Марії називають Її своєю Матірю тай не перестають Її так називати так, начебто вони й не вміли Її іншим іменем назвати. Вона справді є нашою Матірю не тілесною а духовною, Матірю наших душ, нашого спасення. Гріх, що прогнав з душі ласку Божу, позбавив її також життя. Нужденно постигла її смерть, аж прийшов Ісус, наш Відкупитель з надмірної любови до нас і милосердя і хрестною жертвою звернув нам життя, яке ми стратили. Це свідчить Він сам у св. Євангелію словами: Я прийшов, щоб життя мали і то обильно мали. Обильно, бо кажуть богослови, що Ісус Христос своїм Відкупленням нас приніс нам більше добра, чим Адам своїм гріхом спричинив нам зла. Примирюючи нас з Богом Він стався вітцем наших душ в новім законі ласки, як це вже й пророк Ісай заповів: Отець будучого віка, князь мира." А як Ісус є Вітцем наших душ, то Марія є їх Матірю, бо даючи нам Ісуса дала нам правдиве життя а жертвуючи на Голгофті життя свого Сина за наше спасення, воплотила нас, до життя божої ласки вспновила.

В двох нагодах свого життя — кажуть Отці Церкви — Марія стала нашою духовною Матірю. Вперве тоді, як почала в своїм лоні Сина Божого. Св. Вернардин каже ще ясніще, що Пр. Діва, даючи при благовіщенню ангела свою згоду стати Матірю предвічного Слова, вчинила це з безмежною любовю для нашого спасення і всеціло віддалася тому ділу так, що — можна сказати — Вона всіх нас носила в своїм лоні як найлюбіща Мати.

Святий Евангелист Лука згадуючи в другій главі про різдво нашого Спасителя каже, що Марія породила свого первенця. А коли Евангелист твердить, що Марія породила тоді свого первенця то треба припустити, що Вона мала інших дітий. Це є однак точка віри, що Марія не мала інших дітий тілесних кромі Ісуса Христа, отже виходить з того, що Вона мала діти духовні, а ними є всі люди. Сам Господь обявив це св. Гертруді, котра читаючи раз це місце св. Евангелія остовпіла здива. Вона не могла зрозуміти, якто можна таке писати, що породила первенця, коли Марія була Матірю тільки Ісуса Христа. Тоді сам Бог вияснив їй, що Ісус Христос був Її первенцем тілесним а люди це Її інші діти духовні.

Тому й писав про це абат Вільгельм, що Марія всиновила Ісуса, нашого Спасителя і наше життя а тим всиновила й нас до спасення і до життя.

Друга нагода, при якій Марія всиновила нас до ласки було на Голгофті, де Марія з гірким болем серця жертвувала предвічному Вітцеві життя свого уулюбленого Сина за наше спасіння. І св. Августин свідчить, що Марія співділаючи тоді своєю любовю до того, щоб вірні народились до життя ласки, стала рівнож нашою духовною Матірю нас членів, нашого голови Ісуса Христа. Власне то на се натякає Пр. Діва в кн. Пісний:

Застановив Мене стерегти виноградник, власного ж виноградника я не стерегла.

Щоб спасвти наші душі Марія робить жертву зі життя свого Сина, як це поясняє Вільгельм отсі слова: Щоб спасти многі душі, свою власну душу виставила на смерть. А хтож то був душею Марії, як не Ісус Христос, котрий був цілим її життям і всею Її любовю? Длятого то Симеон заповів Їй, що Її благословенну душу пробє меч болю. Дійсно копіє пробило бік Ісуса Христа, що був душею Марії. В сій хвилі Її болі всиновили нас до життя вічного так, що ми все можемо називатись синами болів Марії. Ця ніжна Дівиця завжди була і є вповні злучена з волею божою а з того св. Бонав. заключає, що Марія бачила, якто Отець небесний любить людий, що аж видав свого Сина на смерть для їхнього спасіння і як Син любить нас, що хотів добровільно піти аж на смерть за нас, тоді й Вона жертвувала і всею своєю волею приняла смерть свого Сина, щоб нас спасти і так пристосуватись до тої надмірної любови, яку мають Отець і Син до цілого роду людського.

Правдою є, що Ісус Христос сам хотів вмерти для спа-

сіння роду людського, як це Він наперід заповів устами Пророка Ісаї: "Я топтав виноград сам один." Всеж таки бачучи велике бажання Марії занятись також нашим спасінням, Він порішив, щоб Вона, жертвуючи за нас життя свого Сина, співділала для нашого спасіння і стала Матірю також і наших душ. Спаситель це виразно зазначив, коли перед своїм сконом споглянув з креста на свою Матір і на ученика Івана тай сказав вперед до Марії: 'Се Син твій" так, начеб сказав: Ось чоловік, що родиться до ласки тою жертвою яку ти приносиш із Мого життя. Потім до Івана промовив: "Се Мати твоя." Сими словами — каже св. Вернардин —Марія стала тоді Матірю не тільки св. Івана, але і всіх людий ізза тої любови, яку має до них. Гідне уваги є це—каже Сільвера—що св. Іван записав цей факт у своїм Євангелію так: "Потім сказав до ученика: се Мати твоя." Ісус не ужив слова "Іван, але "ученик" бо хотів дати нам до зрозуміння, що дає Марію на Матір всім тим, котрі є християнами, отже називаються Її учениками.

Я є Матірю чистої любови — каже Марія в св. Письмі — бо Її любов, що робить наші душі гарними в очах Бога, спонукує Її глядіти на нас як на своїх синів. Котра мати любить своїх дітий і старається про їхній добробут так, як Ти люба Матінко любиш нас та стараєшся про наш поступ духовний? — питає св. Бонавентура.

Блаженні ті, що жиють під покровом так ніжної і могучої Матери. Пророк Давид, хотяй Марія тоді ще не народилася була, молив Бога о спасення своє словами: "Спаси сина слуги Твоєї." Якоїж слуги? — питає св. Августин — Сеї, що сказала: "Се раба Господня." — Хтож посмівби — питає кардинал Белярмін —вирвати з рук матери дітий, котрі скрились там від своїх ворогів? Яка покуса скажена, яка пристрасть нагла моглаб їх побідити, якби вони здали своє довіря на таку Матір?

Оповідають про кита, що коли він бачить своїх малих в небезпеці, чи то від бурі, чито від погоні стрільців, відчиняє тоді уста та ховає малих до свого жолудка. Це саме сказано і про Марію. Коли наша Мати бачить, що її діти виставлені на скажену бурю покус, що Вона робить? З любовю пригортає їх до своїх грудий, охороняє і не перестає їх стерегти там, аж доки не поставить їх у спокійну пристань раю.

Мати найдорожча, Мати співчуваюча! будь благословенна за се і най благословиться імя Господне, котрий дав нам Тебе на Матір і певне прибіжище у всіх небезпеках цього життя. Пр. Діва обявила св. Бриґіті, що як та мати докладає всіх

зусиль щоб ратувати свого сина з ворожих кайдан так і Вона, Марія, чинить і чинитиме зі своїми дітьми хотяй грішними за кождий раз, коли тільки підуть під її опіку. Отже у всіх борбах наших із пеклом ми вийдемо побідниками і будемо безпечними оскільки спішимо до Матери Божої і нашої матери повторяючи їй постійно: Під Твою милість прибігаєм, Богородице Діво. Скількото побід над пеклом мали вірні при помочи сеї короткої але успішної молитви. Велика слуга Божа Марія від Розпятого не відмовляла кромі сеї інших молитов, щоб побідити діяволів.

Тіштеся, радійте діти Марії! знайте, що Вона приймає за своїх дітий всіх тих, котрі хотять ними стати. Який ще страх можете мати, коли ця Мати вас боронить і хоронить? Св. Бонавентура каже, що хто любить сю добру Матір та довіряє їй опіці, повинен оживляти свого духа і сказати собі: Чо гож боїшся душе моя? Не бійся! Процесу твого вічного спасення не програєш бо справа є в руках Ісуса Христа, твого брата і Марії, твоєї Матери.

На згадку цього св. Анзельм аж закликав з радости і одушевлення: О блаженне довіря! О певне прибіжище! Мати Божа є моєю матірю. З як великою песностю повинні ми надіятись, коли наше спасення залежить від так доброго брата і так любої матери.

Ось то й сама наша мати нас кличе і каже нам:

"Коли хто такий слабонький як мале дитя най прийде до мене."

Діти завжди мають на устах імя своєї мами і в кождій небезпеці, що їм грозить, в кождім страху, що їх огортає, сейчас кричать: мамо! мамо! Солодка Маріє! Моя ніжна Мати! Ось чого Ти бажаєш від нас. Ти хочеш, щоб ми яко Твої діти кликали Тебе завжди у всяких небезпеках і спішили до Тебе бо Ти бажаєш нас спомочи і нас спасти так, як Ти вже спасла всіх тих своїх дітий, що звертались до Тебе.

Примір.

Історія Чина Ісусовців в корол. Неополю таке розповідає про молодого шляхтича Вільгельма, свояка короля Якова. З роду і з переконання єретик, під проводом отця з того Чина а передусім через заступництво Пр. Діви, він пізнав правду, вирікся єриси і став католиком. Одного разу підчас перебування в Римі стрінув його приятель засумованого й заплаканого. Коли той налягав з питаннями, Вільгельм відповів, що в ночі зявилась йому рідна мати, котра тепер є проклятою і сказала: Мій синку! як ти щасливий, що ти перейшов до правдивої церкви. Я вмерла в єриси і ось я проклята. Тоді сей

молодець став ще більше набожним до Марії, вибравши її за свою одиноку матір. Вона піддала йому гадку вступити в монастир і він це обіцяв. А що був хорий то поїхав до Неаполю лічитися, але тут Господь хотів, щоб він помер і то монахом. Хотяй його слабість ставала смертоносною він сльозами і мольбами випросив в настоятелів приняття. При святім Причастю зложив обіти і став членом чина. Якнайгорячіше дякував тоді Марії, добрій Матері, що вирвала його з єриси завела до правдивої церкви, щей до божого дому, щоб умерти там поміж монахами, своїми братьми. Часто кликав: О, якто гарно вмирати на руках сих Ангелів. Його заохочували до спочинку та він відповідав: буду мати досить часу спочивати бо я вже на краю життя.

Перед вмертю говорив до співбратів: Браття мої! Чи ви бачите сих ангелів небесних, що окружають мене? Потім один з монахів знова почув його шепіт і спитав його що він говорить. Вільгельм відповів, що його ангел хоронитель сповістив йому, що він дуже мало буде в чистилищі і скоро піде до раю. Посім провадив дальше розмову з Пр. Дівою, і часто повторяв: мамо моя, мамо моя - зовсім так, як це робить дитина, що йде на руки мами, щоб там спочити. Підчас того він спокійно сконав. Недовго потім один монах мав обявлення, що Вільгельм уже в раю.

Молитва.

Маріє! Пресвята Мати! як це сталося, що з мене такий перевертень, хотяй маю таку святу Матір? Маю Матір повну любови до Бога а сам люблю сотворіння. Я маю Матір так богату в чесноти а сам такий нагий, без чесноти! Моя найлюбіща Мати! Це правда, що я не заслугую бути Твоїм Сином, моє негідне поведення вчинило мене аж надто негідним того. Я прошу Тебе тільки приняти мене за свого слугу а, щоб бути принятим до найпослідніщих з них, я готов виречися всіх скарбів на землі. Волію бути тільки Твоїм слугою, не борони мені однак називати Тебе своєю матірю. Се імя потішає мене, розчулює та пригадує мені обовязок Тебе любити. Се імя ожив ляє мене довірєм до Тебе. Коли лякають мене мої гріхи і Божа справедливість, тоді скріпляюсь думкою, що Ти є моя Мати. Позволь мені часто до Тебе так лебедіти: Моя Мати, моя найдорожча Мати! Ось так буду завжди взивати Тебе, і молитись до Тебе.

Ти будеш по Бозі моєю єдиною надією, моїм прибіжищем, моєю любовю, на сій долині сліз. Надіюся вмерти віддаючи в останній хвилі мою душу в Твої руки зі словами: Мати моя, Маріє! моя добра Мати, спіши на поміч мені. Амінь.

За Христа

Діялося це в часі кровавих переслідувань христіян в Японії, за панования короля Канзіого. Той жостокий король приказував припроваджувати до себе кождого христіянина, перед статуєю божка казав він вирікатися йому правдивої віри. Хто не хотів відречись Христа того мучено страшно, а відтак забивано.

Погани на розказ короля вишукували христіян і примушували їх, щоби вирікалися своєї віри; хто був вірний для Христа, того чекали страшні тортури і муки. Погани не щадили навіть дітий.

Поміж тими малими мучениками находився тоді семилітний хлопчик, на імя Людвик. Не мав він вже ані вітця ані мами, а був на вихованню у свого стрийка і тети, що не мали своїх дітий і малого Людвика взяли за свою дитину.

Стрийко і тета були христіянами. Король довідався про то і казав припровадити перед себе цілу ту родину.

Насамперед станув перед королем стрийко Людвика. На приказ короля, щоби він вирікся Христа і поклонився божкови відповів відважно стрийко, що того ніколи не зробить. Христової віри він не відречеться. Не поклониться божкови, бо поклоняється Христови, що є для нього правдивим Богом. Король розгнівався і приказав убити стрийка. То діялося 8. грудня 1692 року.

На другий день припровади ли кати тету, прибрану маму Людвика, що звалася Магдалина і з нею малого Людвика. Їх доля була подібна як стрийка. — Магдалина, прибрана мама Людвика, сказала до нього:

"Дорога дитино, приготуйся! Ідемо до неба, щоби там стрінутися з нашим вітцем, що вчера

туди пішов. Коли привяжуть тебе до хреста, не забувай кликати раз-по-раз: "Ісусе, Маріє!"

Хлопчик відповів:

"Не забуду, дорога мамо!"

Відважна невіста заплакала і на пращання ніжно поцілувала Людвика. Кати завели її на муки. Рівночасно взяли також малого Людвика. Привязали маму до хреста, а відтак Людвика.

Один з катів спитав хлопчину:

"Ти не боїшся смерти?"

"Не боюся!" — відповів відважно Людвик.

Хрести мучеників поставлено напротив себе. Хлопчина дивився на свою маму, а вона пригадувала йому, що не треба нічого боятися, а тільки нехай взиває святі імена: Ісусе, Маріє!

Людвик послушний, раз-по раз шептав: "Ісусе, Маріє!"

Кати ріжним способом ста-

ралися наклонити обоїх до відступства від правдивої віри, але надармо.

І Магдалина і Людвик остали вірні Христови до смерти.

Коли кати пізнали, що їх намови даремні, взялись мучити обоїх. Людвик мужно зносив всі терпіння, не видав ані зойку, але кликав: Ісусе, Маріє!

Один з катів пустив спису в бік Людвика, але схибив. Доперва по другім киненню списа пробила серце Людвика. Він пішов до неба по вінець нагороди і слави.

Тою самою списою пробито також прибрану матір його.

Кілько то мужества показав малий Людвик визнаючи свою віру! Кілько терпінь! Навіть смерть! Все за Христа!

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Розділ 5.

(Продовження)

Монаше життя поверховно відзначаєсь передусім одним: спільність в усіх річах. Усі члени Згромдаження, не лиш що не посідають ніякої власної річи для свойого ужитку, але всьо є спільне тай не відріжняються одні від одних способом життя. Томуто настоятелі, хотяй добре знали що Господь Бог хоче провадити його до святости власною дорогою хотіли однак щоби він провадив, о скілько лиш це є згідне з Божою волею, таке саме життя як і инші співбраття. Колиж йому сказали перенестися до лучшої келії, то о. Кафаро хотів щоби в ній знаходились ті самі річи що й в инших келіях братчиків. Ґерард мусів тепер спати на добрім сіннику. Та вже він так знав упросити настоятеля, що цей позволив йому, три рази в тиждень, спати на голих дошках.

Цего було йому ще замало. Крім тої покути оперізував себе ще острими ланцюхами які в'їдалися в його тіло так глубоко що тяжко було їх опісля зняти, як це колись робив наш великий Священомученик Йосафат, що то так дуже любувався в того рода покутах.

Бути убогим, терпіти, вмертвлятися, зносити усякого рода прикрощі, пониження та впокорення, — таке було життя того молодця, якого ми хочемо покласти нашій українській молоді до наслідування. Цей святий молодець аж надто ясно бачив що без тих чеснот що мають на цілі відірвати душу від світа, від його переминаючих дібр, від розкоший та змислових задоволень свойого власного тіла, нема прав дивої любови Бога нема спасення.

Кілько-то разів, коли, Ґерард повернув з подорожі, увесь облитий потом, він і не думав змінити біля, щоби лиш в цей спосіб доскулити своїм змислам; а хотяйби був і ввесь день нічого не їв то мимо того не впімнув бися.

Тому що знав добре кравець ке ремесло, то повірили йому кравчарню. В городі працював лиш принагідно, коли треба було помогти братові-огородникові. Як ми вже спімнули повище, кравець може найлекше переступати убожество якщо не має правдивого духа, відреченняся своїх власних вигод. Він мав на году вибирати собі що ліпше, так в білю як і в убранню. Та наш Ґерард, противно, тут якраз дав доказ свойого совершенного відірвання від земських дібр та власних вигод, а заразом мав він тепер якраз добру нагоду вправлятись в убожестві, умертвленню та в братній любові. Міг тепер легко вибрати собі одіж найгіршу та найстаршу, а иншим дати те що ліпше. І так приміром, хотяй був хорий та безнастанно посинілий від зимна, підчас студеної пори року то мимо того скинув з себе нагортку яку йому були дали, та дав її одному клєрикові, який не мав. Він взяв був собі слідуючу постанову: "Те що ліпше, відступлю иншим, а собі лишу лиш це що гірше. В цей спосіб усі будуть вдоволені, і я також." — Не диво, отже, що його всі уважали радше за ангела чим за чоловіка!

Ніколи, як оповідають його співбраття, за увесь час його перебування, не мав він ані разу нового убрання. Кожний раз що настоятель казав йому щоби собі зробив нову рясу, або взяв собі нове білля, то він вже так знав до нього приговорити, так знав його припросити, що настоявель в кінці все згодився щоби він носив лиш те убрання що вже для инших співбратів було за старе. Він тоді як міг так його направляв та брав на себе. Уважав себе за негідного щоби носити инше убрання як лиш те що вже для инших було несхоже, витерте та полатане. Що до страви, то те що було найгірше то знав собі вибрати, і так в кожній річи.

Мимо тяжкої, грудної недуги, якої впав жертвою, від немилого випадку з полевим, який його так тяжко був побив, він однак не попускав в нічім своїому тілові. До терпінь, які зав давала йому його слабість, він не забував усякого рода покут та вмертвлень. Катував себе немилосерно. Бичувався аж до крови, тіло стискав колючими ланцюхами, а свойого звичаю, — спати на голих дошках три рази в тиждень, — не залишав ніколи. Що є в нього подиву гідне, то якраз та сталість та поспішність у виконанню своїх вмертвлень, та покут.

Убого одітий, в голоді та в холоді, в праці він ніколи не лишався по заду. Усі подивляли його зручність та скорість в праці. Після свідоцтва його співбратів, він працював за двох-трьох.

Крім того що працював у кравчарни, поручили йому рівнож і уряд захрістіяна. Хто був з того рад то був, але Ґерард не посідався з радости. Цеж був прецінь так милий та пожаданий для його серця уряд! Тепер буде він вже мати частенько під час дня нагоду відвідати свойого любого Ісуса, "Вязня" замкненого в кивоті. Він все знайшов якусь причину щоби довідатися до церкви: чи горить світло перед Найсвятійшими Тайнами, чи на престолі свіжі цвіти є, і так далі. Одним словом, йому причини ніколи не забракло, що би лишень явитись перед "Любим Вязнем" та поздоровити Його щирим привітом, ревною молитвою або принаймні зітхненням серця що горіло любовю до Ісуса утаєного в Найсвятійшій Тайні Евхаристії. А прийде було ніч, так він вже й в церкві. Клякне перед престолом, та серед молитви на увесь світ забуде.

(Дальше буде).

Рахункова задача для дітий

Один епископ, котрий візитував парафії своєї дієцезії, вступив раз до одної школи, щоби переконатися, оскільки шкільні діти вже поступили в чеснотах, та в пізнанню й любови Господа Бога.

"Як ти дитинко називаєшся?" спитав епископ одної, може десятьлітної дівчинки.

"Маруся," відповіла дитина несміло.

"Маєш дуже гарне імя," сказав князь церкви щоби осмілити дівчинку. "Знаєш що?" промовив дальше епископ, "я дам тобі рахункову задачу; маєш мені вирахувати кілько ти коштуєш своїх родичів."

Бідне дитя змішалося, злякалося й не знало, що на то відповісти.

"Тобі мабудь ще ніхто не завдав такої задачі!" продовжав далі епископ; "однак така задача є для дітий найважнійша. Діти рідко коли застановляються над тим, як дорого вони стоять своїх родичів і кілько вони їм завдячують. Не бійся, Марусю, я тобі при тій задачі поможу! — Як ти думаєш, чи то за богато, коли я скажу, що ти коштуєш своїх родичів одну шістку на день. (Возьмім що одна шістка в канадійській валюті є десять центів).

Осмілена ласкавістю епископа, дівчинка відповіла відважно: "Прошу Преосвященного, я думаю, що одна шістка то дуже мало."

"Можливо що замало, но возьмім, що ти коштуєш своїх родичів тільки одну шістку денно, кілько то буде тоді на місяць?"

По короткій надумі, Маруся відповіла слушно: "Коли возьмемо тільки одну шістку на день, то я коштувала своїх родичів трицять шісток на місяць, або три доляри."

"Дуже гарно," сказав епископ; але кілько то буде на рік?"

"На рік то буде дванацять разів по три, або трицятьшість долярів."

"Ну, нема що сказати, ти вмієш добре рахувати; але скажи мені тепер, кілько ти маєш років?"

"Я маю десять літ."

"Кілько ти отжеж коштувала своїх родичів аж до тепер?"

Дівчина відповіла скоро: "Я коштувала своїх родичів трицятьшість разів десять, то є збо долярів."

"Знаменито!" закликав епископ; "однак ти памятаєш, як ти сама сказала, що ти своїх родичів денно богато більше коштуєш як одну шістку; не забудь також за видатки, які твої родичі робили на одіж, на обувя, книжки, на лікарів і на медицини коли ти бувала хора. Памятай також про ті ріжні труди й мозоли, яких піднималися твої родичі задля тебе, як то нераз твоя добра ненька цілими ночами чувала над твоєю колискою, як твій тато гірко працював для удержання цілої родини, а тим самим і тебе. О, дорога дитинко, ти дуже дорого коштуєш своїх родичів, ти не в силі обчислити, кілько ти їх стоїш, а то що родичі дали тобі добре, християнське виховання, навчили тебе в Бога вірити, йому вірно служити й тим спасти свою душу, то взагалі не дасться взяти на вагу золота."

Тепер звернувся епископ до всіх дітий і сказав: "Чи ви зрозуміли, дорогі діти, кілько ви завдячуєте своїм родичам?"

"Ми добре зрозуміли!" відповіли діти хором.

"А як ви хочете відвдячитись тим добрим родичам за всі ті добродійства?" спитався дальше епископ.

"Ми відвдячимось тим, що будемо все добрими й чемними, і будемо старатися, щоби їм тільки радість а ніколи смутку не завдавати."

"Так, любі діти," сказав ще на остаток добрий апостол-епископ, "послух і добре поведення, то найкраща заплата родичам за всі добродійства, яких ви від них дізнали."

Дорогі діти американського континенту, не тільки ви дрібненькі, шкільні діти, але також і ви дорослі! Будьте так ласкаві й обчисліть кілько ви коштували своїх родичів. Не забувайте при тім, що ваші родичі може як раз задля вас покинули свою вітчину, задля вас в чужім краю тільки натрудилися, намучилися, що лишень один Господь о тім знає. А яка їм за то всьо від вас заплата? Може ви встидаєтеся дати відповідь на се питання, тому я сам відповім. Діти американського континенту дуже-дуже часто так відплачуються своїм родичам:

"Крейзі, олд фул, нот юр бизнес!!!"

Може ся книжечка дістанеться в руки якогось европейського Українця, котрий на такій американсько-українській платні не розуміється; тому я йому дам лєкцію в тутейшій валюті:

"Крейзі" то варят;

"олд фул," то старий дурень;

а "нот юр бизнес," то меньшебільше наше рідне "засі тобі від мене."

Ось американсько-канадійська валюта, в якій тутейші діти дуже часто платять своїм родичам за їх добродійства. Правда є й дуже гарні виняткы, але фактом є, що дуже богато тутейших родичів тяжко скаржуться й плачуть на свої діти.

Ви дорогі діти не гнівайтеся на мене, що я вас так моцно збираю; я то чиню не з ненависти до вас, тільки з любови; бо затямте собі то одно: як ви своїм родичам платите, так колись вам будуть платити.

Подав **о. Г. Шишкович, ЧНІ.**

о. А. Делярий, ЧНІ.

Школа і Виховання

Богато тепер говорять про школи і про виховання молоді. Вишукують ріжні способи, видумують ріжні середники, щоби наука і виховання йшли гладко, без великого труду і праці. Думають, що доперва тепер люди дійшли до пізнання людської природи і що всьо що зробилося в минувших часах, виглядає без користи і успіху. Але дуже часто ті нові способи і нові винаходи не приносять жадних успіхів. І то не дивно. Бо виховання молоді є так старе як світ або ліпше сказати як людський рід. Дитина, чоловік, розвивається постепенно і не досягає совершенства відразу. Можна управляти, усовершати розум аж до самої смерти. Нема на світі такого мудрого, що вже нічого не мігби навчитися.

Аристотель, один з найбільших фільозофів, що колись жили на землі, звичайно говорив: "Я

знаю тільки одну річ, а це то, що я нічого не знаю." Чим більше чоловік учиться, тим більше находить річий, про які не може собі дати вияснення. Соломон в своїй мудрости говорить, що умітність-знання дуже гірке, трудне до набуття.

Дуже часто люди забувають, що ціль школи це не тільки управляти розум, але передусім дати добре виховання, щоби виробити з дитини доброго горожанина, пожиточного для самого себе і для других, для цілого народу і всеї суспільности; треба її виховати, щоби через своє добре життя досягнула по смерти вічного щастя в Бога в небі. Школа, що не стремить до тої ціли, не може дати доброго виховання, не може бути всесторонно добра школа. Длятого ціле виховання має бути угрунтоване на релігійній засаді. На засаді, що є один Бог, котрий всьо сотворив і всім управляє на цілім світі; на засаді, що Бог за зле карає а за добре надгороджає в будучім життю; на засаді, що всі наші учинки-діла а навіть наші гадки будуть осуджені і що дістанемо заплату після наших заслуг. Та засада має бути тим каменем, тою скалою, на якій має спочивати цілий будинок нашого виховання. Як той будинок нашого виховання опирається на такім камени, то хоч прийдуть дощі, бурі, вітри і зливи, — то значить коли прийдуть покуси, трудности, неповодження і намови до злого, — вони не знищуть того будинку, бо збудований на твердім камени.

Хто виховує молодь без того фундаменту, цей будує на піску, — а скоро прийдуть дощі, бурі і вітри, цей будинок розвалиться і страта є велика. Коли молодець виховується без тої засади, то його виховання пропадає, на нічо не здатне. Не заперечую, що такий чоловік може мати бистрий розум, бо й то дар Божий. Він може бути дуже учений в ріжних предметах, може викликувати здивования своїм знанням. А. Але чи скорше чи пізніше, його моральне життя пропаде, — навіть чим старанніша і глибша була його наука, тим гірший і шкідливіший буде його вплив до злого.

Конкретний примір: Тому двацять літ богато говорено про то що сталося в Манітобі. Газети писали, що люди високо поставлені ошукали нарід, привласнили собі то що до них не належало. Ніхто не сумнівався, що ті люди були глубоко учені, бистрого ума, славні бесідники, хитрі політики. Але їх моральне життя дуже низко стояло і не відповідало їх розумови. Воно не було угрунтоване на релігійних засадах. Були вони учені, але зле вихованні. Їх виховання опиралося на піску, — а прийшли покуси і не могли витревати і їх упадок був тим голоснішим чим вище стояли.

Найважніща задача в школі полягає на тім, щоби виробити добрий, сталий характер в ученика.... Говоримо, що цей чоловік має добрий характер, другий має слабий характер, третий дивний характер; навіть можна здибати такого чоловіка, що не має жадного характеру.

Як поступає безхарактерний чоловік? Він старається, щоби уходити перед людьми за доброго, чесного чоловіка. Всьо робить що може, щоби закрити перед людьми злобні наміри своєї душі. Як пристане до злих, буде гавкати на добрих, а як знаходиться в товаристві добрих, потакує на їх погляди. Такого чоловіка ніхто не шанує. Він є побіленим гробом, його слова не

виражають гадок розуму, його життя це вічна лож, без спокою, без ладу. Людські взгляди, опінія світа, вони тільки мають у нього значіння і вплив. Його совість і розум позбавлені Божої ласки не можуть стримати його від злого ані не можуть навернути до доброго. Його розум і совість осліплені пристрастями пхають і тягнуть його в найгіршу неволю, вкладають на нього своє ярмо, якого скинути зі себе не може. Коли послухалобися його слів, то здавалобися, що він щасливий, задоволений, свобідний, а тимчасом він є невільником власних примх. Нині він прічер, завтра соціяліст, нині презбітеріянин, завтра баптист, на третий день большевик, і не знає він чим буде за тиждень.

Щоби виробити добрий, сталий характер, не вистарчить ходити до школи і навіть до доброї школи, не вистарчить мати добрих учителів. Правда, добрі учителі можуть показати дорогу, можуть помагати, але конечною є річчю власна, особлива праця. Подібно як пожива нічого не поможе нам, поки її не приймемо до нашого жолудка, так само школа і учитель мало нам поможуть, коли самі не приложимо своїх рук до праці. Як кухар може приготовити нам поживу, щоби вона була чиста, смачна і щоби ми її їли з охотою, так само мається з виробленням характеру. Наші учителі можуть нам приготовити матеріял, нам показати дорогу, щоби та праця лекше йшла, але ми самі мусимо працювати над собою. Іншої ради нема!

Часом лучається, що студент добре і примірно заховується підчас шкільних літ, підчас цілої науки і виховання. Кождий сподівався, що з нього буде характерний чоловік. Але ледви скінчив свою науку і опустив школу, поступає цілком іншою дорогою. Чому так? Звичайно то походить з того, що цей ученик не співділав зі своїми учителями. Він пасивно принимав дисципліну, пасивно стосувався до денних приписів школи. Поверховно поступав, а не будував на внутрішній засаді. Вийшов зі школи без жадного переконання. Одним словом: будував на піску і перша буря, що прийшла, розвалила цей будинок поверховного його виховання. Такий ученик вийде зі школи як прийшов або й гірший, бо та поверховна політура, якої набрав, дає йому поверховну повагу у людий, що не можуть судити о вартости доброго виховання. Того, що він навчився, уживає, щоби лекше доходити до своєї ціли і щоби лекше закрити перед людьми своє лінивство і зіпсуття свого серця.

Брак користати з доброго виховання може походити з іншої причини. Коли ученик скінчив школу, він думає, що для нього скінчилася вже наука і виховання. Не виробив собі доброго поняття, що то значить школа. А тимчасом як ученик скінчить школу, він якраз находиться в такім самім положенню, що дитина, котра може вже сама ходити. То значить, він поступив далеко і при неустанній опіці своїх наставників може дальше усовершатися. Дитина, що вже сама ходить, не потребує вже материнської руки; але не можна сказати, що та дитина вже не потребує вправлятися, не можна сказати, що вона вже виросла на досконалого чоловіка. До того треба богато праці і довгого часу. Коли цей ученик перестає учитися навіть кождого дня, то в короткім часі забуває то чого

навчився, його характер замість вироблятися і скріплятися, скоро слабне і в короткім часі цілковито впадає.

Чоловік характерний ділає не після своїх примх, не для самої дочасної користи, не на то щоби приподобатися другим зі шкодою для власної совісти, — але його діла опираються на незмінній засаді, длятого його життя є нерозірваним ланцюхом добрих діл. Він не хитається, не колибається за кождим подувом вітру. Не зміняє поглядів кождого дня, не шукає чогось іншого кождої хвилі. Він є паном а не невільником обставин, людських зглядів, але користає з них для власного добра і для добра загалу. Від свого постановлення не відступає, бо черпає свою силу не від людий але зі своєї доброї совісти, із внутрішної засади. Його виховання основане на твердім камени і ніхто не потрафить його рушити а тим меньше знищити. Без сумніву, такий чоловік може стрінути і певно стрічає трудности і перешкоди, але вони додають йому ще більшої охоти до виконування Божого діла. Такими були перші християни, мученики, на початку святої церкви. А найліпший примір такого характеру дав нам сам Ісус Христос. Мимо всіх перешкод і трудностий виконував діло нашого спасення, хоч цілий жидівський нарід бунтувався проти Нього і відібрав Йому життя на хресті.

Такий характер може виробити тільки католицька школа, бо лиш вона подає засади, на яких можна опирати чесне життя.

Протестанти через то само, що мішають до купи лож і правду, не в стані виробити цей характер. Возмім хоч то одно речення від них, що кожда релігія є добра, що в кождій релігії можна спасти свою душу, що кожда релігія провадить до неба. — Колиби дві релігії, що противляться собі, могли бути добрими обі, то з того виходилоби, що Бог є байдужний що до нашого спасення, є байдужий чи ми добре поступаємо чи зле. Та одна засада підкопує всяке моральне життя. Можливо що люди так ви ховані встримаються на якийсь час, для людського ока, від великого злочину; але як тільки прийдуть покуси, терпіння й інші противности, вони не видержуть і під натиском внішних причин будинок їх виховання мусить розвалитися.

Цей, що не вірний Богови, не може бути вірний свому народови. Не буде для того народу нічого робити, коли не має грошевих користий. Правда, що богато є таких що кричать і бажають уходити за патріотів, але так довго як довго їх кишеня є повна. Що вони зробили для свого народу, чи можуть показати хоч одно важне діло? Ціла їх праця полягає в тім, щоби робити прикрости і пакости тим, що хочуть бути добрими українцями.

Сміло кажу, що будучність українського народу в Канаді залежить від доброї католицької школи. З тої школи мають виходити люди характерні і дійсні патріоти та добрі горожани, що служать вірно Богови, свому народови і державі.

Дивімся, що робили інші народи. Вони будуть приміром для нас.

В Бельгії в році 1879 вороги святої Церкви і противники католицького імени хотіли викинути зі шкіл Бога і науку релігії. Хотіли виховувати молодь без Бога, без віри і через то само без характеру. Весь нарід як один чоловік повстав, обурився і не хотів посилати своїх дітий до таких шкіл. Всюди, навіть в найменших селах, будував нові католицькі школи і удержував їх власним коштом. Навіть діти відмовляли собі ласощів а жертвували тії центи на шкільний фонд. Кождого тижня міліони дітий, кожда дитина по десять центів, давали на ту ціль. Від того часу Господь благословив цей нарід і тепер цей нарід є одним з найбільше промислових народів. Так і ви, коли хочете бути сильним і важним народом чи в Канаді чи деінде, підтримуйте католицькі школи, посилайте своїх дітий до тих шкіл, помагайте свому Епископови, і словом і ділом помагайте йому в його працях і трудах, для вашого добра власного.

Господь Бог нічого на дармо не робить, а як хоче щоби люди помагали Йому в провадженню того діла, дає всі середники, всі здібности і ласки до виконання того діла Проте Господь Бог установив святу Церков. Він хоче, щоби вона жила, розвивалася; длятого дає декому покликання до духовного стану. Покликує Господь Бог до священичого, до монашого життя, і то в достаточнім числі, для потреб своєї Церкви. Коли у нас нема досить священиків і монахів, то наша власна вина в тім. На нікого не маємо нарікати, тільки на себе самих. Бо ті, що покликані, не хочуть слухати голосу Божого. А певна річ, що такі покликання не виходять і не можуть вийти з протестантських шкіл.

Перший найліпший Учитель міонарської школи був сам Ісус Христос а перші ученики Його то Апостоли. Вони ходили три роки до тої школи. З людий простих, боязливих, неучених Ісус Христос виробив характерних, смілих Апостолів, що не знали ані страху ані ляку. Ісус вщепив в їх душі цю засаду, що скорше треба слухати Бога чим людий. Оперті на цій засаді пішли і позискали цілий світ для Бога. Не лякалися ні трудів ні праці ні самої смерти. Всі до останнього жертвували свою душу для Бога.

З місіонарської школи мають виходити Апостоли, примірні священики, що люблять Бога і свій нарід. Що мають бути колись солею, світлом, окрасою, хвалою свого народу.

Просім Господа Бога, щоби дав богато таких покликань! Передусім просім, щоби покликані не замикали своїх уший на Божий голос!

Великі Роковини

Митрополита Кир Андрея

29. VII. 1865 — 31. X. 1900 — 29. VII. 1935

Дня 29. липня минуло 70 літ життя Їх Ексцелєнції Митрополита Кир Андрея гр. Пептиць кого. З великою радістю стрічали цей ювілей 70 ліття уродин свого Архіпастиря вірні Львівської архідієцезії, ціла Галицька Церковна Провінція раділа, що милосерний Господь позволив дожити достойному Ювілятови до того поважного віку; всі вірні наших епархій поза Галичиною, на Волині, Закарпаттю, в Бачці, в Канаді, Злучених Державах,

Бразилії.... долучували свої молитви до молитов вірних Галицької Провінції за знесиленого від параліжу старенького достойного Ювілята, Митрополита. Молилися о здоровля для хорого Митрополиа, дякували Всевишньому, що Він добрий у своїй ласкавости держить ще на митрополичім престолі опікуна й оборонця нашої Церкви і народу Їх Ексцелєнцію Кир Андрея; просили милосерного Господа, щоби зволив ще держати його на тім становищі довгі літа.

70 літ життя — довгий це вік. За той час богато пережив наш Митрополит. Богато натрудився для добра Церкви і свого Українського народу.

Дня 31. жовтня 1900 року, отже тому 35 літ, зістав іменований Митрополитом Галицьким. Від тої хвилі доля його звязалась неподільно з долею Української Нації. Все що переживає вона, переживає й Він. На Митрополичім престолі світло продовжує Кир Андрей діяльність своїх славних предків, Варлаама, Анастазія і Льва Шептицьких, що засідали також на владичім престолі. Відвідав наших еміґрантів в Злучених Державах і Канаді і головно завдяки його старанням утворено тут два епископства для Українців, еміґрантів з Галичини.

Дбає про народне добро і духові та матеріяльні потреби Нації. Боронить і виборює її права з парляментарної трибуни а фундовані Ним мужеські і жіночі монастирі, освітні, культуральні і добродійні інституції (Богословська Академія, Народна Лічниця, Національний Музей, школи і бурси) остануть свідками його печаливости і доброго серця.

Незагоєна рана на нозі, а головно арештування московським-царським урядом в 1914 році і заслання на Сибір, як також арештування Польським Урядом в 1923 році, вичерпали і підкосили до решти здоровля Митрополита.

Одначе мимо старечого віку, мимо немочи, працює, дбає, журиться Митрополит про свою архідієцезію.

Мусимо склонити голову в пошані перед великим мужем, князем Церкви, Митрополитом Кир Андреєм!

Нехай Господь скріпить сили Митрополита Кир Андрея і надгороджує обильно Його труди і працю!

о. Н. К. ЧНІ.

70-Ліття Митрополита Шептицького

(За Львівським "Ділом")

70 літ життя — це великий шмат часу. Це подвійно довга дорога, коли прийшлось перейти її в половині XIX століття і в половині XX-го. Це непомірно важкий тягар на раменах, коли вже 47 літ тому ті рамена були вкриті чернечою рясою, коли вже 36 літ тому покрив їх епископський омофор і коли вже 34 роки приходиться спиратись на Митрополичому жезлі. 70 літ життя — це для кожної окремої людини і для кожного народу великий шмат часу, це здоровий кусень дороги. Але подвійно й потрійно треба і час і дорогу рахувати коли треба щойно пробивати стежки йдучи невтомно вперед — раз-у-раз стрічати непереможні перешкоди і — розпочинати дорогу наново. 70 літ життя — це скрізь у світі книга великих трудів і досвідів. Наскільки більші вони коли річ йде про ту закутину світа, у якій находиться Галицька Земля і де живе український нарід! Наскільки вони більші, коли річ іде про людину, якої імя не тільки нерозривно звязане з долею самої Галицької Землі, але й з долею цілої нації поділеної кількома кордонами і розбитої по широкому світі.

Імя митрополита Шептицького не є власністю лише галичан греко-католиків. Те імя є власністю всіх українців, які вимовляють його з тією найбільшою пошаною, яка належить людині, що силою своєї індивідуальности видвигнула своє становище на недосяжні досі висоти — незалежно від усіх найбільших правно-формальних обмежень — і надала тому становищу небувале досі значіння у двох ділянках, від яких залежить істнования нації: релігійного світогляду та культурного розвитку. Митрополит Шептицький — це не значить епархіяльний владика ані навіть владика стільки-то епархій. Митрополит Шептицький — це значить голова Церкви, в якій гармонійно обєднаний християнізм та український національний дух. Митрополит Шептицький є символом змагання до соборности українського духа; це вірність канонам Церкви та ідеалам Нації; це символічна постать єдности церковно-національної, це символ і повороту старої української шляхти до рідного народу, і віднови старих українських традицій, і символ вірности народу Церкві та служби Церкви народови.

Здається нам, що коли хто починає вичислювати при імені Митрополита Шептицького акти Його жертвенности, харитативної діяльности чи доказів опіки над мистецтвом і мистцями, той баналізує Його історичне значіння. Те значіння визначують передусім такі дати й факти як: виступ митрополита в справі українського університету, виступ у справі реформи галицького краєвого статуту, оборона греко-католицької церкви і її українського характеру в історичному моменті при ході російських військ до Львова, оборона українських національних інтересів перед широким світом після української воєнної програної, виступ під час памятних подій 1930 року, вкінці боротьба за моральне оздоровлення народу у звязку з ріжними загрозливими проявами.

Історичне значіння Митрополита визначене назвами двох міст: Суздаля і Познаня. Звязати греко-католицьку церков найтіснійше з цілим великим українським народом відновою старих обрядових традицій та защіплення в неї наскрізь національного духа, поширити тії впливи ген далеко на всі українські соборницькі землі і через католицьку вселенну церкву здобути українському народови доступ до світа західної культури та одночасно піднести його впливи і престіж у цілому світі, — ось ідеї, які складаються на сутнє історичне значіння Митрополита Шептицького. Факт, що лиха доля не дозволила реалізувати тих ідей — не має значіння: бо митрополит не був мячем у руках тих подій, Він не піддавався їм байдуже й з резигнацією: Він

боровся за свої ідеї, наражуючи буквально своє життя та доказуючи своїм двократним арештуванням, московським та польським, що ті ідеї вартні боротьби і — мученичества. Програна не є програною, коли хто вірить у перемогу. Глибокий ідеалізм і незломна віра у перемогу — симбіози католицької церкви й української нації — це найбільш характеристична риса вдачі, діяльности і всього обличча Митрополита Шептицького.

І український нарід, без огляду на віроісповідання та політичні погляди це знає, відчуває та оцінює. Він бачить у Митрополиті не лише свого нинішнього архипастиря для полагоди актуальних справ, звязаних з тією високою та відповідальною функцією, але й людину, яка думала і думає широкими категоріями, гідними великої нації. Український народ бачить у Митрополиті людину, яка сама веде вже 47 літ життя аскета та яка проте всі свої мрії і всю свою працю присвятила для величі Церкви й величі Нації — через Церкву. Питання, ким так радо займають ся доктринери: хто кому має служити, де кінчиться релігійний світогляд і де починається національний, де кінчається свідомість національної єдности та де починається свідомість віроісповідного розєднаня — ті проблєми для Митрополита Шептицького не істнують. Він їх вирішив не теоретичними розправами, а всією практикою свого довгого життя і довів до того, що ті проблєми, які могліб бути причиною найважчих внутрішних національних спорів, не істнують в житті української Нації: бо нівелює їх практика, що Церква і Нація не мають розбіжних інтересів і що сила української Нації нерозривно звязана з християнізмом і його культурою.

Тому сьогодні, коли Митрополит Шептицький святкує 70-ті роковини свого життя, його свято є святом усього українського народу. Ввесь нарід пересилає привіт своєму Митрополитові, який роками прикований до ліжка важкою недугою, високо тримає митрополичний жезл, гідно зберігаючи престіж Церкви й Нації.

—=O=—

З ПРОМОВИ МИТРОПОЛИТА 18, І. 1901 Р.

Церква завсігди сповняла задачу культурну і тепер мусить її сповняти ще в більшій мірі. Я завсігди був тої гадки, що духовенство повинно сповняти всі горожанські обовязки. І наше духовенство не ухиляється від них. Можу це сказати іменем всього клєру, а навіть цілої провінції. А я, перший між священиками, можу упевнити, що так само трудитися буду і давати буду провід духовенству, де тільки буде ходити про добро і культурні та економічні справи нашого народу.

о. П. Божик

Чи Біблія Спасає?

Св. Апостоли і Св. Вітці Церкви

Християнську віру обявлену Ісусом Христом, передали нам св. Апостоли і їх наслідники, св. Вітці Церкви. Перші навчилися сих правд з уст Ісуса Христа, а останні від них і так аж до сегодня постепенно переходить до нас вся Божественна наука.

Байбельники та інші сектанти уважають за авторитетних людий тільки св. Апостолів і те, що вони написали в св. Писмі, а Вітців Церкві відсувають як найдальше від св. Письма і твори, які вони писали, і якими пояснняли св. Письмо, для байбельників не істнують.

Зараз по вознесенню Ісуса Христа св. Апостоли розійшлися по світі проповідувати св. Євангеліє, але їх скоро постигла смерть з руки ворогів Христових. Їх наслідники, або св. Вітці Церкви, займали їх місце і поширили Христову науку до ширших границь так що накінець вона залила цілий світ.

Визначними Вітцями Церкви були: св. Юстин, фільозоф, що умер в 166 р.; св. Іриней, епископ Ліонський (†202р.); св. Кипріян, епископ Картагінський, († 107 р.); Ігнатій, епископ Антіохійський, († 107 р.); та Полікарп, епископ Смирни. Потім ідуть інші: Атанасій, епископ Александрійський, († 373 р.); Василій Великий, епископ Кесарії кападокійської, (†378 р.); Григорій, епископ Назіянський, (†389р), Іван Золотоуст, епископ Константинопольський, († 407 р.); Амброзій, епископ Медіоланський, († 397 р.); Августин, епископ з Гіппо в Африці. (†430 р.); святий Єронім, перекладач св. Письма і богато інших. Всі вони відзначилися глибокою ученостию і святостию.

Коли байбельники та інші сектанти не признають пояснень св. Письма Вітцями Церкви, то заходить питання, від кого вони, себто байбельники, одержали св. Письмо? Байбельники появились в році 1874. як самі се признають, то очевидно,що хтось їм мусів св. Письмо держати до того часу. Тепер вони його мають і по свому толкують. Питаннє заходить, що вірити в св. Письмо, бо воно є авторитетом віри, яку вони віднайшли, чи то за обявленням св. Духа, як вони кажуть, чи припадково, то і Вітці Церкви повинні бути авторитетом, бо через їх руки дісталося св. Письмо до байбельників, які могли св. Письмо передати їм конкретно або у фальшивім переложеню. Авторитетом повинна бути в байбельників також і Католицька Церков, бо вона одино ка має в своїй посіданю ціле св. Письмо і майже всі манускрипти котрі находяться в музеях Вати кану та інших місцях. Відкидати авторитет Вітців Церкви і авторитет Католицької Церкви і вірити лише в св. Письмо та Апостолів, значить вірити в св. Письмо на слїпо, а се тому, що вони, байбельники, не мають в руках оригіналу апостольських писань і приймають його на слі по через Католицьку Церков. Другими словами значить, що байбельники і всі інші сектанти не мають нічого певного в руках і не можуть мати бо не посідають оригіналу св Письма тільки ко пію. Ту копію (св. Письма) вони дістали в перекладі Куліша, Левицького і Пулюя, видання

Британського біблійного Товариства, які не можуть бути також авторитетом св. Письма.

Але чи то є св. Письмо? Чи ціле? Кілько книг має в нім бути? Чи не викинув хто з него чого? Хто то скаже? Біблія сама мовчить, лише Католицька Церква, що дістала св. Письмо від Апостолів, а від Ісуса власть проповідати і пояснити св. Письмо, може то определити. Ані словечка зі св. Письма не вільно викинути, бо тим воно ціле псується, а в українській біблії бай бельників і сектантів бракує цілих книг: Товії, Юдит, Премудрости Соломонової, двох книг Макавейських. Вони однак про се мовчать, хоть Біблія їх за то осуджує строго: Мат. 21, 35, Мар. 13, 31,; Лу. 21, 23. Скорше мине небо і земля, чим одно слово Боже, а ту цілі книги бракують..... що то за диво така Біблія?

Увага: Чоловік повинен бути на всьо дуже осторожний. Чи він рільник, чи робітник, чи професіоналіст, що працює при варстаті, торговець, учитель, чи урядник, чи хто інший, кождий з них потребує осторожности. Чим чоловік осторожніший, тим він безпечніший. Се така правда, що ввійшла в приповідку, що звучить: "Стереженого Бог стереже."

Справа віри також потребує поважної осторожности і то осторожности **всесторонної**, а се тому, що віра являється душевним скарбом чоловіка і то не лише скарбом сучасним але й будучим. Вона його ушляхотнює, дає йому високу інтеліґенцію, підносить його повагу і витворює в ньому дійсний світогляд на себе самого і на окруження. Не можна припускати, що проповідники та аранжери якоїнебудь релігійної секти, се люди цілком глупі, без ніякого світогляду і почуття, а їх віра то віра якихсь дикунів. Однак певно можна сказати, що їх віра далеко недорівнює вірі католицькій. Ту велику ріжницю видно не лише в значінню психольоґічнім, духовнім але й поверховнім. Именно:

1.) Сектантський проповідник лізе до хати католика, хоч сей його не потребує, і в простатський спосіб старається переконати його, що сектантська віра лучша від католицької, хоч немає на се ніяких доказів історичних ані практичних.

2.) Обкидує болотом всіх католицьких священиків які на таку зневагу не заслугують. Кидається навіть на голову Вселенської Церкви Папу. Він "знає" що Святійший Отець святив канони на війну. Він "знає" його родовід і каже що Папа "поляк."

3.) Каже що католицька Церква "затемнює" людий хоч жадна організація не має стільки на укових заведень шкіл, бібліотек та вчених. Самий Чин Ісусов ців видав доси **шіснацять тисяч** писменників.

4.) Каже що католицька Церква ніби не помагає бідним хоч найбільше домів для опущених старців сиріт і шпиталів посідає ніхто інший а тільки католицька Церква.

5.) Блямує католицьку Церкву а не знає, що на принціпі її засад виховались всі европейські народи і створились нові держави по упадку великої Римської Імперії. І отсю Церкву мавби покинути греко-католик та перейти на сектанство, яке вічно розкладається на части і яке до си нічим не показалося гідним до наслідування?

Питання і Відповіди

Питання: В котрім місци вознісся Ісус Христос?

Відповідь: По всякій правдоподібности то було на горі Оливній. В Апостольських Діяніях написано, як Апостоли вернули до Єрусалиму з тої гори по Вознесенню Ісуса: "Тоді вернули вони в Єрусалим із гори, званої Оливною, що поблизу Єрусалиму на суботній день ходу." (1.12) І передання-традиція вказує на то місце, де християнська побожність здвигнула величаву церкву на згадку того випадку. Також є розумною річчу вірити, що наш Божественний Спаситель хотів закінчити свою земську місію на тій горі, де почалися Його страшні передсмертні муки.

Питання: Чи католик, що має звиш 60 років, може їсти мясо в пятницю або в инших заказаних днях посту?

Відповідь: Ні, він не може їсти мяса в тих днях. Сам вік не звільняє від обовязку заховання посту в означених до того днях.. Право заховання посту обовязує від семого року до кінця життя.

Питання: Чому Церква приказує слухати Служби Божої в неділі і свята?

Відповідь: Через установу тої заповіди Церква блище определила заповідь Божу: "Памятай день святий святкувати." Церква показує нам головний спосіб, в який Бог бажає, щоб Його почитати, то значить, через слухання Служби Божої. Установа тої заповіди є надзвичайно мудра. — Ми є сотворіння, що маємо свої призвичаєння, а коли не будемо мати правильного призвичаєння ходити до церкви, то скоро можемо занедбати практику почитання Бога. Колиж Бога не будемо почитати, тоді не будемо мати Божого благословенства, якого потребуємо. Длятого через слухання Служби Божої в неділі і свята найліпше сповнимо заповідь Божу, що приказує день святий святкувати.

ПРО ЛЮБОВ ДО БОГА

"Чим блище пізнається людей, тим менше їх любиться. З Богом навпаки: чим більше Його пізнається, тим більше любиться. Чоловік сотворений з любови, тому склонний є до любови, а серце його таке велике, що ніщо на землі не всилі його наситити, і щойно тоді заспокоїться, як звернеться до Бога.

Вийми рибу з води, а жити не може: так само і чоловік без Бога."

св. Віяней, парох з Арс.

З ЦЕРКВИ І СВІТА

Святий Отець Пій XI, дня 31 липня з Ватикану переїхав до своєї оселі в Кастел Ґандолфо як це був зробив і минулого року. З Ватикану виїхав Св. Отець автом в годині 18.45 Йому товаришили чотири інші авта, де сиділи ріжні достойники. До Кастел Ґандолфо приїхали на годину 19.35 Папа був убраний в червоний капелюх і білу рясу і чорний плащ. Нарід вітав оваційно Св. Отця по цілій дорозі, головно при в'їзді до міста Албано. Містечко Кастел Ґандолфо було прикрашене прапорами італійськими і ватиканськими. Під звук дзвонів заїхало папське авто під замок. Десять мінут опісля Пій XI. вийшов на балкон і звідтам поблагословив нарід, що був зібрався на майдані перед замком. Питомці Української Папської Колеґії і питомці Колеґії Пропаганди відспівали низку побожних пісень.

Учительська делеґація у Митрополита. Ексц. Митрополит Шептицький приняв 1. липня делеґацію учительського збору католицької практичної ґімназії в Стрию. Делеґація передала взіт з цілорічної діяльности ґімназії й передала табльо перших учнів цієї школи з учителями, зладжене самою молодю з нагоди попису і роздачі свідоцтв. Ексц. Митрополит висловив своє вдоволення з праці нової ґімназії, признаючи велику користь з такої школи для народу.

Гітлерівський уряд розв'язав у Кельні Союз Німецьких Комбатантів католиків, а майно його сконфіскував. Рівнож засуджено дві монахині на 5 років вязниці і 50 тисяч марок кари за те, що вони в Голяндії сплатили довги, які були ще затягнули перед розпорядками уряду, що забороняли висилати гроші за кордон.

Нова греко-католицька митрополія. У звязку з наладнанням взаємин між Ватиканом і Чехословаччиною чеська преса повідомляє, що в найближчому часі оголосять буллю про заснування двох архиєпископств, одного римо-кат. в Братиславі для словаків, другого для українців греко-катол. обряду на Закарпатті в Мукачеві або Ужгороді. Крім того мають заснувати гр. катол. єпископство в Хусті.

Народній Євхаристійний Конґрес в Алсазії відбувся перед двома місяцями. Головне місто Алсазії було удекороване квітами, диванами і тріюмфальними брамами. Вечерами місто наче потопало в огні від багатсва світла. Кардинал Пачеллі в листі до страсбурзького архієпископа вітав Конґрес в імени Папи. День 18-го був призначений для дітей. На Службі Божій дитячій, що правив сам архієпископ, взяло участь 60 тисяч дітвори. До святого Причастя приступило на тій Сл. Божій 6,000 діточок.

Дар французьких дітей св. Вітцеві. Французькі діти зібрані на Євхаристійному Конґресі в Стразбурзі передали єпископові Рішанделанові маленькі торбинки з пшеничним зерном і колосками. З них мають зробити атиці і частиці до Причастія. Ті зеренця представляють молитви і св. Причастя, умертвлення діточок по наміренні Св. Отця. З тими зернятками діти передали до Папи меморіял списаний на перґаменті. Меморіял так звучить: "Святий Отче, Французькі діти, припавши покірно до стіп Вашої Святости бажають предложити духовний скарб своїх молитов, св. Причастій і жертв що від кількох місяців збирають на день Євхаристійного Конґресу в Стразбурґу. Ми торжественно віддалися євхаристійному Ісусові в пропамятний день 18 липня. Цей скарб передаємо в символічній формі зерен і колосків, що колись переміняться в Господнє Тіло. Їх скарб складається з 34,512,945 молитов, 1,418,537 св. Причастій і 13,171,389 умертвлень. Нехай Ваша Святість зволять прийняти покірний голд від діточок Франції і їх поблагословити батьківським благословенням."

Югославянський уряд підписав конкордат із Ватиканом. Акт підписання відбувся в мешканнях кардинала Пачеллія секретаря стану. В імени Югославянського уряду підписав конкордат міністер справедливости Люндевіч Андор, в імени Апостольської столиці кардинал Пачеллі.

Новіціят СС. Служебниць у Пряшеві на Закарпатті. Єпископ Преосв. Гойдич ЧСВВ вибудував для СС. Служебниць великий монастир по модерному уряджений. В нім буде сиротинець і приють для старців та і дитяча захоронка. Там в найблищому часі відкриється новий новіціят СС. Служебниць для Закарпаття.

Апостольський нунцій в Берліні, Орсеніґо вручив німецькому урядові меморіял у справі переслідувань католиків. В меморіялі згадується, що уряд не додержав умов конкордату, що перед трома роками був підписав із Ватиканом. У всіх церквах Німеччини відчитано з проповідниці статтю папського офіційного щоденника Обсерваторе Романо, про положення католиків у Німеччині. Як знано, недавно пруський міністер Ґерінґ видав до поліції обіжник, в якім накликує її, щоб не допускала до ніякої критики новопоганських теорій.

Католицька преса в З'єдинених Державах. Загальне число часописів і журналів: 310 з накладом 7 міліонів. З цього 223 часописи появляються в анґлійській мові. Є два часописи для сліпих. Кожда з около 100 дієцезій має свій тижневик.

Промислова школа ОО. Студитів у Дорі. Бл. п. І. Кокорудз та його Дружина, крім жіночої ґімназії Р.Ш. у Львові, уфундували теж в Дорі ремісничу-промислову школу, яка вестиме науку столярства, кушнірства і шевства та буде берегти чистоту гуцульського народнього мистецтва. Ця преважна фундація входить саме в життя. Школу будуть вести оо. Студити. Літом буде при школі пансіон для літників.

Надіємося, що ця нова фундація Кокорудзів добре сповнить своє завдання та богато причиниться до двигнення занедбаної Гуцульщини з економічного занепаду, та до національного освідомлення Гуцулів. Особливо відрадний факт, що ця школа стоятиме постійно під опікою і проводом оо. Студитів; це ґарантія, що в новій гуцульській школі реліґійно-моральне виховання займатиме належне місце.

В гіндуському щоденнику помістив один гіндус — некатолик статтю про Папу Пія XI, в якій між іншими пише таке: "Слава Пія XI. сягає далеко поза границі католицького світу. В

часі свого понтифікату стався він одним з найвизначнійших людей нашої доби....Він визначається казочною активністю, надзвичай ною діяльністю і користується такою повагою, що цілий світ уважно прислухується його словам.... Імя Пій, яке вибрав він собі, є символом побожности, якою він так дуже визначається. Але світ тямить також що він звався колись Ахілем, імям рівнозначним з героїзмом."

Син провідника циганів на Угорщині зістав католицьким священиком. Зістав висвячений на початку червня цього року. Відправив свою першу Службу Божу і підчас неї виголосив так взнеслу і переконуючу проповідь, що десять пар циганських, що жили без шлюбу, зараз по проповіди звернулися до нього, щоби їх повінчав.

Літаки для місій. Для улекшення праці місіонарської на далеких просторах використовується свіжі здобутки техніки. Читаємо, що в маю цього року посвятив кардинал Фавльгабер два літаки на летницу в Монахіюм, в Німеччині. Літаки названо: "Літаючий Хрест" і "Св. Йоан" Їх призначено для місій.

З українського життя у Югославії

Останнє число українського часопису в Югославії "Руски новини" приносить вістку, що 23. травня в Рускім Керестурі від бувся річний з'їзд "Просвіти" при співучасти делегатів, між ними духовенства (греко-католицького), учителів, адвокатів і селян. Збори вислали телєграми зі заявою вірности королеви Петрові II., Впреосвященному Владиці д-рові Діонізієві Няраді, міністрові освіти й намісникові округи. З'їздом проводив старий діяч на національно-освітньому полі о. Мих. Мудрий, голова Просвіти на протязі останніх 12 літ. До нової екзекутиви увійшли два священики, два адвокати, два вчителі і два селяни.

Бачимо з того, що тамошні Українці мають свою патріотичну інтелігенцію а також, що інтелігентні сили там не марнуються. Тамошні Українці мають більше зрозуміння і признання для праці чесних інтелігентів, ніж нераз наші люди в дійсно демократичних" наших товарис твах.

З'їзд звернув велику увагу на виховання молодого покоління в українському національному дусі і це поставив він на чоло завдань Просвіти.

Той сам часопис доносить що 26-го травня в Білгороді, сто лиці Югославії, відбувся **концерт славянських пісень.** В салі ака демії виступили Серби, Хорвати, Словінці, Чехи, Москалі, Словаки, Лужицькі Серби, Болгари, Поляки, а також Українці. Саля була переповнена найдобірнішою столичною публикою. Украінці виступили в чотирьох точках, у двох деклямаціях Шевченкових віршів, і двох піснях. Українська пісня захопила публику так як ніяка пісня других народів. Під рясні оплески, панна Янушковська мусіла її повторити. Треба знати, що Українці в Югославії окрім галицьких переселенців, говорять бачванським говором, одначе українську літературну мову шанують як святість і її плекають. В чистій літературній мові появляється часопис "Рідне Слово."

Німецька Католицька Місія в Африці посідає для місійних цілий 6 літаків, 10 моторових лодок і 100 самоходів. Число літаків побільшається, бо німець кі католики дбають про поширен ня місійної праці.

Книжка про українську армію у французькій мові.

Офінор подає з Парижа, що праця ген. Удовиченка про українську армію, яка тепер друкується у французькому місячнику "Прометей", має незабаром вийти окремим виданням з передмовою ген. Анріса, героя великої війни та відомого фахівця у східних справах. В книжці подрібно виложена історія української армії та її збройні боротьби за незалежну українську Державу.

Десятьліття Лугової організації святкувала галицька Україна недавно тому. Почин до заснування цього спортового товариства, що гуртує в своїх рядах десятки тисяч української селянської і робітничої молоді, дали носії ідеалів Українських Січових стрільців. Ювилейне свято відбулося в неділю 23 червня. В програму увійшла полева Служба Божа, що відправив еп. Будка, промова голови Др. Децикевича. Після того карними рядами перемашерували численні відділи української молоді в одностроях вулицями Львова. Захват охопив українське населення. На Луговій Площі виконано ріжні Гімнастичні вправи поодиноких груп і збірні, що випали надзвичайно гарно.

"Україна і большевизм." Під цим заголовком подав лонд. денник "Таймс" з дня 31 мая, новинку про виклад на українські теми, який відбувся дня 29 мая, ц.р. в Палаті Послів. Новинка звучить: "В середу відбулися в Палаті Послів сходини недавно заснованого Англьо-Українського Комітету. Цей комітет засновано в ціли слідкування за українськими справами і щоб у потребі робити такі заходи, які будуть потрібні. П. Лянсельот Льотон (який мав виклад) сказав, що більша частина українських земель находиться під Совітами, частина в Польщі, а мала частина в Чехословакії. Українці прямують до того, щоб створити свою незалежну державу; колиб вони осягнули свою ціль, то сталиб у тій частині світа сильним заборолом проти большевизму, бо їх зробили большевиками проти їхньої волі."

Повідомлення про виклад у Палаті Послів подали й інші часописи.

Українські радіо-концерти в Манчукуо.

В Харбіні, в новій монархії Манчуко, під охороною Японії, є доволі велика українська кольонія.

Цього року дня 9 березня заходом тамошнього українського часопису, Манджурський Вістник, відбувся гарний концерт в память Тараса Шевченка, з тамошньої радіо-стації.

Другий український радіо-концерт у Харбіні уладив український бандурист Грицько Северенюк, котрий втік туди із совітської неволі. Він відіграв на бандурі й відспівав кілька українських народніх пісень. Це був перший такого рода український радіо-концерт на Далекому Сході.

"Годинник життя"

На виставі "Чуда життя" в Берліні загальну увагу звертає на себе величезна вежа; в її середині є пісковий годинник, а зверху — дзвони. Що пять хвилин дзвони бють по 9 разів: це значить, що за той час в Німеччині вродилося 9 хлопців. Рівночасно з тим обертається пісковий годинник, що символізує за той самий час смерть 7 людий. По тій операції гучномовець викрикає: "В Німеччині стало двох мешканців більше." Німці одушевлені цим

"годинником життя." Цілий день стоїть навколо нього велика товпа.

Найдальша радіотелеграфна стація.

Радіотелеграфна стація, що знаходиться на островах Валіс, це мабуть найбільше висунена на полудне стація. Вона також найбільше віддалена від людських осель. Вибудована вона на пустій самітній скелі на 300 морських миль від Австралії. Раз на три місяці заїде там пароплав із поживою. На тій скелі є тільки дві особи, що перебувають там 14 місяців. Ця радіостація вельми корисна для кораблів, що туди перепливають. Цілу околицю кругом дуже часто навіщають буревії. Стація має на цілі якраз розсилати метереольогічні вісти і таким чином остерігати кораблі перед небезпекою.

5,000 тон пудру річно зуживають Англійці.

В Англії видають пересічно денно півтора міліона фунтів стерлінгів на косметичні середники. В самому Лондоні є тепер 3,000 сальонів краси, не враховуючи до сього фризієрських заведень. В 1934 році продали в Англії понад 5,000 тонів ріжних пудрів, а якби поставити в один ряд всі "олівці" і "кредки", що їх уживають до кармінування уст, вони заняли би 500 миль довжини!

Злочинність серед дітей в совітській Росії.

Приймає такі розміри, що центральний виконний комітет установив дуже строгі кари. Карний закон будуть стосувати навіть до дітей від 12 літ. Замість давати їх до домів поправи у тяжких випадках будуть карати їх смертю.

—=O=—

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

— Марусю, скажи мені, кілько є святих Тайн? — питає Сестра учителька на науці катехізму.

— Нема вже жадної, — відповіла відважно Маруся.

— Як-то? Чому нема вже жадної? — спитала Сестра учителька.

— Бо вчера отець парох занесли вже останні святі Тайни для нашої хорої бабусі, — відповіла спокійно Маруся.

Мама: — Чому ти не учишся геоґрафії?

Синок:— Татко говорили, що карта Европи може змінитися леда день, волію трохи почекати.

Капраль: — Рекрут Мотика, скажи мені, длячого жовнір коли цілює, то замикає одно око?

Рекрут:— Мельдую послушно, пане капраль, длятого бо якби замкнув оба ока, то нічого не видівби.

Іван: — Що за чудовий винахід ті літаки!

Федір: — Справді! Я їм завдячую своє богацтво.

Іван:— Ти певно є летуном?

Федір: — Ні! Але мій вуйко згинув в одній летунській катастрофі.

Моряки витягають при кораблі з води довжезну линву.. По десять мінутах:

Перший: — Алеж то линва!

Другий:— Думаю, що шкода труду, — певно хтось відтяв кінець.....

Ваші Приятелі Любили б Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ

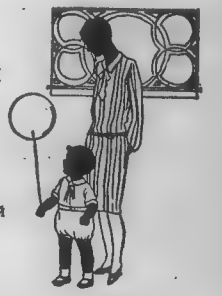

Позвольте Нам Зняти Її

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK

Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler
ДЕНТИСТ
Екс-Рей і Ґазові Прилади
Ручимо за Вдоволення
Phone 209 BROADWAY YORKTON, SASK.

CRESCENT CREAMERY LIMITED
Yorkton, Sask.
20 літ обслуги молочарським фармерам Північно-Східного Саскачевану.
Найлутші Ціни — Точна Вага —
— Точне Тестовання —
Не опізнаємось з ґрейдованням
Ми Самі Оплачуємо Експрес.
Пришліть нам Вашу слідуючу висилку сметани.
CRESCENT CREAMERY Limited, YORKTON, SASK.
"Кресент" айскрім — "Кресент" масло

ВЖЕ ДРУКУЄТЬСЯ
КАЛЄНДАР
ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ
НА - 1936 - РІК

Знайдете в ньому точний калєндар Українських Католицьких свят, обширний устав церковний — много поучаючих статей і гарних оповідань

- 160 СТОРІН ДРУКУ -

— Буде готовий з початком Падолиста —
Друкується мало примірників — тож замовляйте вже від тепер а ми вишлемо Вам його сейчас як буде скінчений

ЦІНА .25 - - - ПОЧТОЮ .30

Хто замовляє 4 калєндарі або більше
почту оплачуємо самі

Тим. що замовляють що найменше 25 калєндарів для розпродажі. даємо 25% опусту

The Redeemer's Voice
Catherine St. Yorkton, Sask.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2, Число 13 Падолист, 1935

За позволенням духовних властий

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.
1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.
Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.
Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

"НАЗНАЧІТЬ КОЖДИЙ ГРІБ"

Yorkton Monumental Works
H. W. Vaughan

Спроваджуємо і виробляємо Нагробні Памятники найліпшої якости. Виробляємо хрести: вирізблюємо написи в усіх мовах. Маємо на складі богато викінчених річий нашого виробу. Зайдіть до нас і спитайте про ціни.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя в Йорктоні, Саск.

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.
Subscription per year: Canada, $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION
CATHERINE STREET, YORKTON, SASK.

Перегляд

Голос Спасителя — Радуйся Царице Мати Милосердія — Чудо св. Йосафата — Життя св. Ґерарда — Поцілунок Прокаженого — Правої руки не дам — Провина пса — Чи біблія спасає? З життя Української Католицької Молоді — Питання і Відповіди — З Церкви і Світа — Веселий Кутик —

ЮВЕНАТ

Школа Отців Редемптористів

ЙОРКТОН, САСК. КАНАДА

Слово до Родичів і Дітий:

Після останньої державної статистики нас Українців Католиків в Канаді є 186,654....

Мусимо признати, що написане число повинно бути більше, бо богато людий при конскрипції не записувалися як належало.

Можемо сказати, що нас Українців Католиків в Канаді є яких 200,000 (двіста тисяч).

Розкинені по широких просторах Канади від моря до моря, в більших або менших гуртках.

Велике нас число!

Сила одначе не в числі, але в єдности всіх та в почуттю шанування авторитету і законного проводу.

Нарід без проводу бідний!

Без провідників він безрадний!

Без духовних провідників він нещасливий!

Подібний до стада овець без пастиря!

Без духовних провідників буває іграшкою несовісних агітаторів, котрі неначе вовки, що надягнули овечу скіру, працюють над знищенням його.

Нам треба духовних провідників, котрі під верховним, правним і одиноким нашим проводом — Епископом Українців Католиків Канади — велиби наш український нарід дорогою правди, любови, захована закону до кращого його дочасного і до вічного щасливого будучого життя!

Нам треба робітників в винограднику Христовім! Нам треба священиків-місіонарів!

Бо жниво велике!

Сподіємося, що при Божій помочи бодай в малій части поможемо в цій так важній Божій справі через отворення нашої школи, Ювенату в Йорктоні.

В жовтни цего року ми отворили в Йорктоні, Саск. — Ювенат— школу для молодців, що мають бажання посвятитй себе Богови і стати священиками-монахами в нашім Чині, Згромадженню Найсвятійшого Ізбавителя.

Школу ведемо ми самі.

Наука вже почалася дня 7. жовтня.

Принимаємо хлопців, що мають скінчений 7-ий грейд (сему клясу).

Хлопець, що скінчив семий грейд і має охоту вступити до нашої Школи, щоби по скінченню її вступити на Новіціят і стати монахом, може ще старатися о приняття.

В місяци падолисті принимаємо ще хлопців на перший рік нашої науки. Пізніші зголошення дуже трудно буде узгляднити прихильно для петентів.

Бажаємо мати таких хлопців що направду бажають бути священиками-монахами, то значить, щоби по скінченню школи вступити до нашого Чина, Згромадження Найсвятійшого Ізбавителя і у нас остати пізніше яко монахи-священики-місіонарі.

Виховання в Ювенаті відповідне до того, щоби виробити з молодців мужів сильних духом і характерних, щоби вони пізніще стали добрими монахами-священиками. Також науку подається в Ювенаті відповідно до потреб будучого священичого і монашого звання.

Оплата $12.00 місячно. За цих дванадцять долярів місячно оплачене ціле удержання хлопця: помешкання, харч, прання, книжки, зшитки, наука.... Про одіння і біля для дітий дбають самі родичі.

По скінченню Ювенату, (наука треває тут пять років), переходять молодці до Новіцияту, де приготовляються до монашого життя. Новіціят удержують Отці власним коштом. По новіцияті йде наука фільософії і богословія.

Дорогі Родичі! Маєте сина, що скінчив семий грейд і має охоту вступити до нас, щоби пізніше посвятитися Богови, пішліть його до нашої школи, до Ювенату в Йорктоні.

Дорогий хлопче! Коли маєш охоту бути монахом-священиком, коли бажаєш пізніше працювати для слави Ісуса Христа, коли бажаєш усовершуватися в монашім життю, вступай тепер до Ювенату, до школи Отців Редемптористів в Йорктоні. — Щасливий той, що піде за голосом свого покликання!

Звертайтесь по інформації на адресу:

Ukrainian Catholic Mission

Juvenate,

Catherine St. Yorkton, Sask.

Калєндар на Падолист

1.—П. Йоіла пр.
2.—С. Артемія вмч.
3.—**Н. 20 по Сош.** Іляріона Вел.
4.—П. Аверкія еп.
5.—В. Якова ап.
6.—С. Арети і ин. м.
7.—Ч. Маркіяна і Мартирія
8.—П. Димитрія вмч.
9.—С. Нестора мч.
10.—**Н. 21 по С. Царя-Хр.** Парас
11.—П. Анастазії прпмч.
12.—В. Зиновія і Зиновії мч.
13.—С. Стахія і Амплія ап.
14.—Ч. **Листопад.** Косми і Дам.
15.—П. Акиндина мч.
16.—С. Акесіма мч.
17.—Н. 22. по Сош. Йоанікія В.
18.—П. Галактіона мч.
19.—В. Павла св.
20.—С. Єрона і ин. мч.
21.—Ч. Михаїла Архангела
22.—П. Онисифора мч.
23.— С. Ераста і ин. ап.
24.—Н. 23 по С. Міни. Віктора
25.—П. †**Йосафата сщм.** (на нед)
26.—В. †Івана Золот. Уч. Церк.
27.—С. † Филипа ап.
28.—Ч. Гурія і ин. мч.
29.—П. †Матея ап. і єв.
30.—С. Григорія еп. чудотв.

Устав на Падолист

3.—Нед. 20 по Сош.:— Глас 3; ев. утр. 9. На літ. ап. з. 200; ев. Луки з. 30.

8.—П. Великомученика Димитрія:— Всеночне. Еванг. утр. Матея з. 36. На літ. ап. з. 292; ев. Йоана з. 52.

10.—Нед. 21 по Сош.:— Глас 4; ев. утр. 10. На літ. ап. з. 203; св. Луки з. 35.

17.—Нед. 22 по Сош.:— Глас 5; св. утр. 11. На літ. ап. з. 215; св. Луки з. 83.

21.—Ч. Собор св. Архістратига Михаїла:— Всеночне. На утр. св. Матея з. 52. На літ. ап. Ап. з. 305; ев. Луки з. 51.

24.—Нед. 23 по Со.:— Глас 6; ев. утр. 1. На літ. ап. з. 220; ев. Луки з. 38.

Пилипівка починається в четвер, 28 Листопада.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник, видають Місіонарі Чина Найсвятішого Ізбавителя.

Рік 2, Число 13 **Лист за Листопад** **1935**

Голос Спасителя

(З творів св. Альфонса подав о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.)

Люба душе! Нема вже гіркішої муки для Мого люблячого тебе серця понад ту, яку Я відчуваю, коли бачу, що на Мою любов люди відповідають тільки самою **чорною невдячністю.** Якби Моє Серце прославлене могло ще й тепер терпіти, тоді кождий кивот бувби для Мене колишнім Оливним городом.

Подумай, душе, з якого надміру до людий Я зістав на престолі, де укрив Я Свій маєстат під покірними видами, заслонив свою славу, унівечив своє Боже життя, де не маю іншого заняття як тільки любити людий. Хосен людий Я поставив висше від Моєї гідности. А чи люди хоч подякують Мені за то? Велика часть Моїх людий навіть не хотять признати, що Я є в св. Тайнах, деякі знущаються надо Мною, а що найгірше? О горе! Навіть велика часть тих, що вірять в Мене не лиш що своєю побожністю не направляють ті кривди заподіяні Мені безбожниками, але приходять до Мене, щоб збільшати Мої муки своїм неуважним поведенням в Церкві, не шанують Мене та через довгі тижні не відвідують Мене.

Тому тепер кличу до тебе, душе, і до кождої великодушної душі: **направи Я хочу.** направи заподіяних Мені кривд. В тім намірі відвідуй Мене часто в Церкві і молись там ревно за навернення грішників. Яка то гарна направа Мому зневаженому Серцю, коли один грішник навертається і сльозами щирого жалю змиває свої сповнені провини і великодушно постановляє на будуче вистерігатися всяких упадків.

Люба душе! Йди до кивота і там, жертвуючись за них ратуй бідні погибаючі душі! Св. Магдалина Пазійська пятьдесять разів на день жертвувала Мою Кров за спасення грішників тай не пропустила ані годинки без молитви за них. Навіть вночі часто вставала і йшла до кивота молитись і жертвуватись за них. Однак коли раз спитали її чому плаче, відповіла, що їй здається, що вона нічого не робить для спасення грішників. Нераз вона Мене просила дати їй смерть і життя стільки разів, скільки потрібно, щоб задосить учинити Моїй справедливости за них. Ось так розуміла ся свята обовязок направити зневаги Мого Божественного Серця!

І наші власні **минувші невдячности** вимагають направи. Моє Серце, се джерело відкрите для всіх, в котрім всі можете, коли захочете, обмити ваші душі з усяких порошин. Провинившися в дечім, найліпшим ліком є сейчас спішити до кивота і благати: "Милосерний Ісусе, змилосердися надо мною!"

ГОЛОС ДУШІ

Найдорожчий Ісусе! Життя моє, Надіє і Скрабе мій, єдина Любове моєї душі! Скілько то коштувало Тебе, щоб зістати в цім киоті між нами, трела було вмерти, щоб потім замешкати на сім престолі. А потім скільки то зневаг Ти ще мав витерпіти, щоб нас таки не покинути. Твоя любов і бажання всі трудноші поконали.

Спасителю мій! Я горячо бажаю змити щиримі сльозами а навіть і власною кровю ці святі місця, де Твоє Прествяте Серце, повне любови до нас, перетерпіло стільки зневаг в цій Найсвятішій Тайні Евхаристії. Господи! Я все постановляю хоч посіщати Тебе часто і там Тобі честь і поклін віддавати. Так я хочу винагородити Тобі за всі зневаги яких Ти дізнаєш у киоті.

Пречиста Діво! Прийми ці мої постанови, запиши їх глибоко в моїй памяти і дай мені ласку витревати в них.

———=O=———

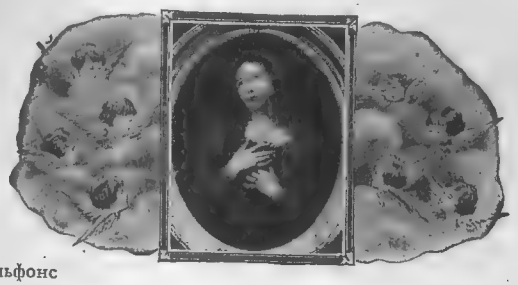

св. Альфонс

Радуйся Царице Мати Милосердія

(Переклав о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.)

III. Як дуже Марія нас любить!

Колиж Марія є нашою Матірю, то й любить нас більше, чим можемо собі уявити. Любов родичів до їхніх дітий є конечною, тому — каже святий Тома — Божий закон наказує дітям любити вітця і матір а не згадує родичам любити своїх дітий. Се було зайвим, бо ніжність родичів є так сильно вкорінена в природі, що навіть найдивніші звірі — каже святий Амврозій — люблять своїх малих. Кажуть, що коли тигр почує голос своїх малих. забраних ловцями, кидається навіть в море вплав за кораблем на котрім вони є. Як тигри — каже Марія, наша добра Мати, — так привязані до своїх малих, якжеж Я можу не любити вас, моїх дітий? А якщо це є можливе, що якась мати опустилаб своїх дітий, то Я ніколи не опущу душу, котрій Я є мамою.

Марія є нам мамою не тілом але любовю і тільки любов її до нас творить її нашою Матірю. Тому Вона славиться, що є Матірю любови бо вся є любовю до нас, своїх дітий. І хто зможе описати ту любов Марії до нас нужденних? Арнольд запевняє нас, що при смерти свого Сина Вона безмежно горячо бажала вмерти з любови до нас. Так по приміру свого Сина конаючого на хресті — каже св. Амврозій — офірувала своє життя дати катам за нас.

Та щоб краще зрозуміти, якдуже ця добра Мати нас любить, розважмо понуки сеї любови. **Перша понука великої любови Марії до людий є її велика любов до Бога.** Любов Бога і ближнього — каже святий Іван — це одна й та сама заповідь. Одна зростає в міру зросту другої. Чиж ми не знаємо.

що Святі з великої любови до Бога зробили стільки добра для ближніх? Любов до Бога наглила їх вирікатися своєї свободи а навіть власного життя, щоб тільки спасти своїх ближніх. Читайте приміром, про подвиги св. Ксавера в Індіях, де він, щоб ратувати душі поганських народів, переходив високі гори, поконував тисячі небезпек, щасливий що міг стрінути тих нужденних десь в печерах, в котрих вони як скотина жили, та привернути їх до Бога. Для навернення єретиків святий Салезій відважився впродовж цілого року щоденно перепливати ріку на вузькій дощці, щоб проповідати відступникам на другому березі. Святий Павлін стався невільником, щоб виєднати свободу синові бідної вдовиці. Фідель з охотою пішов на смерть, щоб зискати для Бога невірних.

Ось так святі з любови до Бога робили найбільші жертви (для добра) ближнього. А хтожто любив Бога більш чим Марія? Вже від першої хвилини свого життя Вона любила Бога більше, чим всі святі і всі ангели впродовж свого існування. Пречиста Діва обявила Марії від Розпятого, що вогонь Божої любови, котрий палав в Її серці, міг в одній хвилі небо й землю спалити а всі горячи Серафимів в порівнанні до нього були тільки подувом холодного вітру. А як між ангелами нема ні одного, щоб любив Бога більш чим Марія так нема і не буде такого, щоб любив нас більш, чим любить нас добра Мати.

Злучіть всю тоту любов що мають матері до своїх дітий, всі святі і всі ангели до своїх почитателів, це ще недорівняє тій любові, яку має Марія тільки до одної з людських душ. Отець Ніремберґ каже, що вся та любов, яку мають мами до своїх дітий є тільки тінню в порівнанні до тої любови, яку має Марія до кождого з нас. Вона сама любить нас більше, чим люблять нас ангели і всі святі разом.

Кромі того Пресвята Богамати любить нас тому так дуже, **бо так поручив їй Ісус** Її улюблений Син, конаючий на хресті: "Жено, се син твій," промовив до Неї, маючи на увазі всіх людий в особі Івана. Се були вже останні слова Її Сина до Неї, а чейже звісно всім, що останні наміренія люблячих вмираючих осіб зашисуються нестерто в памяти. Що більше? Ми є дітьми дорогими для Марії бо Вона за нас витерпіла гіренькі болі. Мами більше дорожать тими дітьми котрих вихования коштувало їх більше старання і труду. Щоб виєднати життя благодати, Марія мусіла саму себе гірко приготовити на смерть улюбленого Сина Ісуса Христа тай власними очима оглядати Його скон із болів — страждань. Ця велика жертва Марії зродила нас до життя Божої благодати. Ми є отже для Неї дітьми тим дорожчими, чим більше ми Її коштували. Як написано про Предвічного Отця, що Він так дуже полюбив світ, що Сина свого Єдинородного дав за нього, так і про Марію можемо сказати: Марія так дуже полюбила нас, що Сина свого Єдинородного дала за нас. Колижто Вона Його дала?— питає от. Ніремберґ і відповідає — Дала Його тоді, коли інші мовчали з ненависти чи зі страху а Вона сама булаб боронила Його життя перед суддями. Легко вгадати яку силу і вплив малиб слова мудрої і любої Матери щонайменше на Пилата, щоб не допустити до засуду на смерть Того, кого він узнав прилюдно невинним. Та ні! Марія не хотіла ані слова промовити в обороні свого Сина, щоб не перешкодити Його смерти, від котрої залежало наше спасення.

Вкінці Вона давала Його тисячі і тисячі разів у стіп хреста підчас Його страшного тригодинного конання, якому весь час з нечуваними болями приглядалася бо в кождій хвилині тої жостокої віддалі,—із болями рівналася хиба тільки Її любов до нас. Вона тільки офірувала життя свого Сина за нас. Її сталість в тім героїзмі, спонукала св. Анзелма і Антоніна твердити, що якби не було там катів, то Вона сама булаб пожертвувала Його і так сповнилаб волю небесного Отця, котрий порішив, що Він має вмерти для нашого спасіння.

Коли Авраам мав відвагу власними руками заколоти свого сина в жертву то можемо вірити, що й Марія певно година була це зробити ще ліпше, бож була святіщою і послушніщою від Авраама.

По тім всім роздумаймо над цим, як то дуже вдячні ми повинні бути для Марії за таку Її любов до нас, за таку жертву зі життя свого Сина і в таких болях для виєднання нам спасення. Бог зумів добре винагородити Авраама за ту жертву, яку Йому приніс Авраам зі свого сина: але щож ми можемо віддати Марії за Її улюбленого Сина, якого життя принесла за нас в жертву, жертву безконечно цінніщу і важніщу від сина Авраама? Ця любов Марії — каже святий Бонавентура — обовязує розвогнювати в нас крайно безмежну любов до Неї в тій певности, що Вона полюбила нас більш від всіх інших сотворінь бож і дала за нас свого Сина, котрого понад всьо інше любила.

З сього родиться **трета понука любови** Марії до нас: іменно Вона бачить, що ми є **ціна крови Ісуса Христа.** Уявім собі, що якась мати має слугу за котрого її рідний син відсидів в тюрмі і переносив там гіренькі терпіння впродовж цілих 20

літ. Чи та мати не дорожилаб таким слугою? А власне Марія добре знає, що Її Син тільки тому прийшов на землю, щоб нас понужденних спасти — "Я прийшов на землю, щоб спасти погибшого" — і для нашого спасіння Він життя своє віддав. Якби нас не любила, то показалаб, що мало собі цінить Кров свого Сина, яка є ціною нашого спасіння. Святій Єлисаветі було обявлено, що Марія підчас свого побуту в храмі тільки молилася за нас та благала Господа, щоб зіслав якнайскорше свого Сина на спасіння світа. Оскільки більше Вона мала нас любити тоді, коли бачила як дуже любить нас Її Син, котрий не погордив навіть життя своє за нас віддати.

Всі люди зістали відкуплені Кровю Ісуса Христа, отже й Марія любить та милує всіх. Святий Іван бачив Її одягнену сонічним блеском, бо як нема нікого на землі, когоб не огрівало сонце так нікого нема, щоб його не любила Марія. І хтото зможе — питає святий Антоній — понятн все старання сеї люблячої Матери для нас? Вона всім дає і роздає своє милосердя, всім бажає спасіння. Вона співділала для ратунку всіх. З сього повстала дуже хосенна практика в деяких побожних слуг Марії, котрі — як свідчить Корнило Камінський — мають звичай просити Господа о ті ласки, о які для них просить сама Пречиста Діва Марія.

І вони розумно поступають — каже сей Корнило — бож Марія бажає нам богато більше й ліпше чим ми самі вміємо хотіти. Св. Вернардин каже, що Марія любить нас наповняти дарами і роздавати нам ласки більше, чим ми любимо їх приняти. Блаженний Альберт примінює до Марії сі слова Мудр: Марія випереджує сих, що Її бажають і перша їм показується. Ця добра Мати так нас любить — каже Ричард — що як тільки відкриє наші потреби, сейчас безпроволочно нам помагає.

Якщо Марія є так добра для всіх, навіть невдячних і недбалих, то оскільки більше має любити тих, що люблять і взивають Її. О! якто легко — додає Альберт — знайти Марію, коли Її любиться і то знайти Її повну милосердя й любови. Вонаж заявляє, що не може не любити тих, що Її люблять: Та хотяй ся милосерна Цариця любить всіх людий як своїх дітий, то однак — каже святий Вернард — Вона пізнає і любить: Вона вміє розріжнити і більше любити сих, котрі є більше до Неї привязані. Сих Вона — каже Раймонд — не лишень любить але й їм служить.

Хроніки Чина Проповідників, що один їх монах на імя Леонард мав звичай сто разів денно поручатися сій Матери

милосердя: Коли стогнав конаючи зявилась йому ся гарна Цариця і промовила до нього: "Леонарде! Чи хочеш вмерти і прийти до Мого Сина і бути коло Мене? А хтож ти є? — запитався він. — Я є Пречиста Діва, Мати милосердя, котру ти так богато разів кликав на поміч: ось Я прийшла за тобою, ходім до раю! Того дня він помер і є обосновна надія, що справді увійшов до раю.

Юра Шкрумеляк

ЧУДО СВ. ЙОСАФАТА

То не чайка над лиманом
Тужно квилить-проквиляє, —
То не вітер понад морем
Стоголосом завиває —

Не орел в залізній клітці
Бє крильми в німій розпуці,
Ні — то плаче наш невольник,
Що в кайданах ноги й руці.

У татарській то неволі,
У безсоняшній темниці
Лицар клониться, ридає
У кайданах — сировиці.

І жалібно промовляє:
"Любі сестри, хвилі сині!
Дайте знати, що чувати
В моїм краю, на Волині!

"Чи живе ще батько й мати
Люба жінка, рідні діти, —
Та чи знають, що попав я
У страшні невольні сіти?

Ой, чи знають, чи відають,
Та чи прийдуть виручати,
Чи прийдеться у кайданах
У неволі загибати?

"Розкажи їм, синє море,
Розкажіть, буйні вітрове,
Як боровся до загину,
Як лилося море крови....

"Як за нарід, як за віру
Друзі голови поклали
А мене живцем-живого
У полон невірні взяли.

"Як узяли, закували
У потрійні кайдани
І замкнули у темницю,
Де луч сонця не загляне."

Так благає лицар Дмитрій,
Лицар то з Володимира, —
Та нікому тут не чутне
Те благання, просьба щира.

Ясно світять срібні зорі,
Тихо плеще синє море,
Все затихло, все заснуло —
Хтож почує людське горе?

Ні! Невжеж ніхто не вчує
Тихий плач душі живої?
Вчує, вчує той, що Йому
Служать всі небесні Вої!

Той, що Його прославляють
Всі творіння, всі язики,
Вчує тихі Він благання,
Вчує, просьби: **Бог Великий!**

Знає те Димитрій воїн
Бо побожний був із роду,
Знає, хто йому поможе
Перенести ту пригоду....

Впав на вколішки і тихо
Молиться в душі, благає,—
і цілує зимний камінь
І слізьми його змиває.

І нараз немов в натхнінню
Очі жалібно засяли,
І навхрест зложились руки
І на грудях щось шукали....

І знайшли. Малий медалик —
Образець на нім Владики, —
Муж той був з Володимира,
Муж святий, святий-великий.

Той медалик лицар Дмитрій
Все носив на своїй груди,
В щастю, в горю і пригодах.
Не дівав його нікуди.

І тепер припав устами
І цілує образ тричі,
Зносить руки у кайданах
І в могучій вірі кличе:

"Свят Угодниче блаженний!
Вся моя надія в Тобі!
Дай, щоб я своїх побачив —
І не ляг в чужому гробі....

Знаєш Ти, Святий, найкраще,
Як терплю я, як болію, —
Знаєш мою тугу, жалі,
Знаєш мого серця мрію.

"О спаси мене Владико!
Поратуй ангелів брате!
Не відмов, зійшли підмогу,
О, блаженний Йосафате!

"Вірую я, що не відмовиш
І що зволиш руку дати, —
Вірю я і жду в покорі, —
Йосафате, Йосафате!

Так промовив — і в знесиллю
Він упав на зимну плиту,
І в заковані долоні
Криє твар, слізьми залиту.

І вмліває. І дрімає
Ніби спить, ніби чуває —
Що це, ніби чудна ява?
Хтось там замки отвирає!

Хтось Великий, Світлий, Ясний
Увійшов в страшну темницю,
На невольника Димитра
Легку положив десницю.

Боже правий! Та десниця
Злотобитий жезл тримає —
І той жезл, поволи, тихо —
На кайдани упадає....

І дається чути голос:
Хто благає Йосафата,
Того Він в нещастю кождім
Певно прийде впручати!"

І неначе павутиння
Впали в діл залізні пута —
Так невольника ратує
Божа сила незбагнута.

І схопивсь Димитрій, лицар, —
Вільні руки, вільні ноги!
Вільні з темної темниці
В ясний край, святі дороги!

Кинувсь він орлом крилатим
Із тюрми на світ, до волі, —
Ще до сходу сонця був він
На степу, на чистім полі!

А як вже соколом злинув
За татарські сторожі, —
Став він дякувати сердечно
За чудесні ласки Божі.

І молився так Димитрій:
"О, Владико Йосафате!
Я за вічну Твою славу
Буду завжди воювати.

Воювати — і благати
Я буду Тебе в молитві,
Бо найкраща в ній побіда
Краща, як в побідній битві!

Я домів на крилах злечу,
Де народ мій жде свободи, —
Розкажу я всім, які я
Пережив страшні пригоди.

І скажу: Мене з неволі
Увільнив Святий Владика,
Хай за те на віки вічні
Буде честь Йому велика!

І скажу: І ви моліться
Як невольник у неволі, —
І повірте, **Він вкоротить**
Своїм дітям дні неволі!

Ваші просьби Він почує,
Занесе їх перед Бога —
І побідить світла правда,
Буде наша перемога!

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Розділ 5.

(Продовження)

Не один раз мали ми вже нагоду бачити як-то Ґерард піклувався вбогими. А хотяй ми присвятили ще осібний розділ цій його чесноті, то не можемо повстриматись щоб і на цім місці не згадати кількома словами його велику любов до вбогих. Ця чеснота характеризувала усіх святих, а Ґерарда в особливший спосіб. І то тим більше що тепер, як кравець, він мав до цьо

го особлившу нагоду.

В своїх відносинах з ближніми, Ґерард не лиш старався о їхнє вічне добро, о спасіння душ, але й о добро дочасне: о потреби тіла. Редемптористи мають особливший обовязок як найвірніще наслідувати життя та чесноти Ісуса Христа; не лиш його покору, чистоту, послух та убожество, не лиш ревність о спасення душ та поширення Божого царства, але й його милосердя взглядом тих, що знаходяться в потребі. Тому то якраз святий Альфонс, заложитель Редемптористів, так дуже наказував своїм підданим щоби, по можности, як найбільше роздавали милостиню та спомагали убогих. Кілько то разів він сам так роздав був поживу, яка лиш була в хаті, що не було що дати своїм до стола.

Вірний наслідник чесноти Божественного Ізбавителя, вірний син свойого заложителя, Ґерард взяв собі дуже до серця запомогу вбогих, і не оминув ніякої нагоди, щоби вправлятися в цій чесноті. Не даром його пізніще називали "батьком убогих."

Коли ще жив на світі, особливо як молодий кравець в Муро то в нім вже не мало ясніла ця чеснота. Щож доперва від коли став Редемптористом! Хотяй наш дім в Ілічето був досить убогий, так що нераз бракувало й потрібних річей, то це не була однак причина щоби не давати милостині. Особливо коли надійшла зима, тоді він вже вишукував усяке білля та убрання, яке міг роздати, шив, направляв, щоби лишень міг в що приодіти своїх убогих, які щоденно напливали до монастирських дверий по милостиню. Ґерард з'умів все всіх задоволити: кому шапку, кому білле, кому теплень-ку нагортку: усі виходили з монастиря вихвалюючи щедрість та милосердя молоденького монаха.

В роздаванню милостині він не глядів на особи, не робив ніяких виїмків. Для нього всі були однакові, всі його ближні, яких Господь приказує однаково любити, усі, відкуплені Кровю Христа. Він мав безнастанно перед очима слова Ісуса Христа: "Що ви вчинили одному з цих моїх найменших братів, це ви мені вчинили." Ці найменші браття, для Ґерарда, були убогі, в особі яких бачив він самого Ісуса Христа.

В парі з любовю до убогих йшла любов до хорих. Ця друга зовсім не уступила першій. Від самого початку свойого монашого життя, він взяв був собі постанову щоби відвідувати, як найчастіще, хорих співбратів, — о скілько на це позволять йому його обовязки та настоятелі, — після слів Божественного Ізбавителя: "Я був хорий, а ви мене відвідали." Є це правда що святий все знаходить спосіб щоби прийти хорим в поміч. І так Ґерард, якщо не міг їм у чім услужити, щоби улекшити їхні терпіння, то принаймні старався їх потішити лагідною та повною любови розмовою о Бозі, підбадьорити, піднести на дусі та заохотити до підданяся волі Божій та охотного зношення усіх терпінь з любови до Бога. Чого-то він вже й не робив щоби лиш хорому принести яку потіху або полекшу в терпінню, як це нам покажуть слідуючі приміри.

Приїхав одного разу до Ілічето о. Саваделлі, крилошанин з Мельфі. Не відомо вже ізза якої причини попав він в тяжку та небезпечну недугу. Мимо того що Ґерард його навіть і не знав, то однак так посвятився йому на услуги, що прямо від нього не відступав. Треба було його рівнож доглядати в ночи. Як лиш Ґерард о тім довідався, сейчас просив Ігумена, одержав позволення, щоби чувати при хорім підчас ночий. А якщо деколи о. Ігумен послав йому до помочі ще й иншого братчика, то Ґерард старався послати його спати, а сам чував при хорім через усю ніч, не зажмуривши й ока.

Коли вже о. Саваделлі прийшов до здоровля, то не міг нарадуватись з якою то печаливістю Ґерард йому услугував. Кождий раз, казав він, коли лиш в ночи збудився, бачив як цей милосерний братчик глядів на нього, щоби в кождій потребі бути готовим йому услужити в чімби й він не потребував був помочи.

Одного дня прибув до монастиря незнаний пустинник. На зверх удавав чесноту та побожність, однак по правді не був він, по словам Ісуса Христа, нічого іншого, як лиш побілений гріб, в нутрі якого є повно гидоти та плюгавства. Під одіжю пустинника крився найбільший розпустник та злочинник, а його удавана чеснота та побожність була для нього нагодою до гріха.

Підчас свойого побуту в монастирі попав він в тяжку та соромливу недугу, яка була овочем його розпустного життя, та карою Божою. Його гниюче тіло видавало з себе таку неприємну вонь, що ніхто не міг до нього приступити. Ґерардові цього якраз було й треба. Не зважаючи на нічо, він удався до отця Ігумена та просив щоби міг хорого обслугувати. Отець Ігумен тим радніще на це згодився, що не було нікого иншого що міг був так себе поконати щоби міг приступити до його гниючого трупа, в якім заледви що була ще маленька іскорка життя.

Лиш одному Ґерардові був відомий стан совісти того нещасного, хотяй инші співбраття не догадувались навіть хто то був цей пустинник. Підчас обслуги тіла, не забував ревний братчик і на ще більше хору душу пустинника. Усіма способами намавляв його до покути та поправи. Та цей був так закаменілий у своїх гріхах, що й не хотів чути об тім та почав хулити Бога. Доперва тоді всім стало явне його лицемірство та удавана святість. Не лиш Ґерард, але й о. Ігумен старався намовити його щоби обмив свою душу у святій Тайні Сповіди, однак всьо було даремне. Ні просьби ні благання не помагали, і він по кількох днях страшних терпінь попращався з цим світом не непоєднавшись з Господом Богом. Ґерардові дуже стало жаль нещасної душі, і він, числячи на Боже милосердя, став горячо за нього молитися. Нараз з'явився йому померший в перестрашаючім виді та закричав: "Не молися за мене, бо я проклятий!" Цей вид наповнив нашого святого таким жахом, що він не міг ніколи його забути.

(Дальше буде).

Поцілунок прокаженого

Рамуда був прокажений. І якже то сталося? Його батько Кіная став одного рана прокажений. Чи Рамуда був неосторожний, чи може одідичив по батькови проказу?

На сході нігде не знають і не стараються знати. Вистарчає для них, що хтось заражений проказою і не питають, яка причина тому.

Так було і з Кінаєм.

Родина його видячи, що він страчений, видалила його далеко від себе. Десь в лісі лишила його в бідній хатинці. З цілої родини, зі всіх дітий Кінаї тільки один Рамуда, його син, постановив піти з вітцем, щоби там на самоті висвідчувати татови всяку прислугу і заявляти йому свою синівську любов.

Коли рани перегнили руки і ноги старого Кінаї, Рамуда став для старенького тата і руками і ногами. Він носив його, клав до ліжка, як матір свою дитину.

Одного вечора сей тягар остав бездушний на руках Рамуди. Кіная помер. Як спадщину лишив проказу свому синови.

Вигнаний зі суспільности Рамуда волочився по дорогах. Сідав на виших місцях, дзвінком звертав на себе увагу, старався викликати співчуття в переходячих. Але ніхто не звертав уваги на нього. Містичний Схід не має часу, щоби занятися людським нещастям.

Рамуда пригадував собі, що один раз якась біла пані затрималася перед його батьком, спів чувала з його нещастям, давала йому милостиню.

Як він довідався, де вона мешкає, ніхто не знав. Досить того, що одного дня він станув перед Сестрою Юстиною і просив, щоби вона приняла його до приюта для прокажених. Сестра Юстина то була та біла пані, що милосердилася колись над його батьком.

Сестра Юстина була то мила душа, цілковито віддана Богові і Його ласці. Розсівала довкола радість як та лелія розсіває свій милий запах. Вона очевидно була одною з тих душ, котрих завданням на земли є пригадувати людям Божу доброту а зі себе приносити Богови жертви — раз по-раз.

Рамуда був принятий до приюту. Йому здавалося, що тут найшов рай. Опіка, добрі старання, чистота, порядок, що його там найшов, здавалося що злекшували йому слабість і болі. Душа прокаженого Рамуди на ново почала співати.

Одного разу Сестра Юстина спитала його:

"Ану, Рамудо, чи ти був добрий нині? Чи ти думав про доброту Бога зглядом тебе?"

"Так, біла дівице, але моя голова ослаблена проказою розуміє тільки одну річ. Вже більше як десять років мій щоденний корм то зневаги і погорда. Я любив свого батька, а мене ніхто не любить".

"Ти милишся, Рамудо. Господь Бог, одинокий і правдивий Бог, любить тебе безмірно. Хто тебе приняв тут? Хто обмивав твої рани і їх обвязував? Хто тебе кормить? Хто тебе учить молитви?"

"Ти, біла дівице. Ти є богиня."

"Так не говори, Рамудо, бо зараз піду геть від тебе. Та котру ти називаєш, богинею, є тільки маленькою служебницею Бога. Він, тільки Він приняв тебе тут, тебе кормить, тебе пильнує через мої руки. Так, моя рука і рука Бога творять одну руку. Я тебе пильную, бо Господь Бог бажає цього."

Рамуда задумався. Чув науку Сестри, але її тепер не розумів. То було так дивно для нього, що рука служебниці і рука Божа стали одна рука.

Від того часу, кождий раз, як Сестра обязувала його рани, Рамуда уважно і пильно дивився на цю білу руку.

Завдяки стараннем, які давала біла рука, здавалося, що проказа уступає. Але то була лише позірна полекша. За якийсь час слабість довершить своє діло. Прийде кінець для Рамуди.

Вазонок розібється на кавалки, треба ратувати цвітку. Треба очистити душу Рамуди, ту гарну, безсмертну цвітку.

Свята вода хрещення спливає по його чолі. В хрещенню Рамуда дістає **імя Григорія,** на памятку того великого Папи, котрий під видом звичайного прокаженого гостив у себе самого Ісуса Христа.

Дивне Боже Провидіння! В тім тілі, що розпадається, святий Дух приготовляє собі мешкання. Мій Боже! Як високо Ти ціниш одну душу! Її шукаєш між найогидніщими ранами тіла!

Григорій поволи умирає. Мав ще одно бажання, але не смів його виразити. Воно видавалося для нього неможливе.

Сестра Юстина замітила, що його щастя не є совершенне.

"Ти терпиш більше як звичайно? Не правда?"

"Так! Але то мене не журить."

"А щож? Жаль тобі може ніг і рук?"

"Ні.... Ти мені обіцяла, що Бог мені дасть кращі руки і сильніші ноги.... Вірую у Нього.... Він мене любить.... Але ...."

Григорій замовчав.

Сестра Юстина налягала:

"Скажи мені свою тайну і тобі буде лекше. Ну, скажи!"

"Я хотівби поцілувати Божу руку!"

"Ти велика дитина. Ти того хотівби, але тепер це неможливе. По смерти Бог тебе обійме, притулить до свого серця."

Григорій налягає, щоби було так як він хоче....

Сумно мовчить....

Видячи сю впертість, Сестра Юстина зблідла і страх огорнув її серце, бо в цій хвили вона зрозуміла бажання прокаженого.

"Отже ти хотівби поцілувати Божу руку?" — питає вона спокійно і лагідно.

"Так, Ама (мати), твою руку, бо то всьо одно."

"Чомуж не сказав ти скорше? Отже будь щасливий!"

Григорій добуває решту своїх сил, підносить то що лишилося з його рук, щоби взяти сю руку, що через довгі літа його пильнувала з материнською любовю, притискає свої від ран розїджені варґи (уста) до руки Сестри. Пляма чорної крови покрила руку законниці.

Прокажений умер того самого дня.

** ** **

Минуло два тижні. Лікар прийшов відвідати приют про-

кажених. Побачив все в порядку, тільки сама Сестра Юстина від кількох днів лежить в ліжку. Права рука її зранена. Рана замість гоїтися, ставала гіршою з кождим днем і спричинювала велику горячку.

Лікар виходячи з кімнати, кивав головою. Сестра Юстина заразилася проказою.

Подав о. А. Делярий, ЧНІ.

"ПРАВОЇ РУКИ НЕ ДАМ!"

Права нога і права рука представлялися як кусень гниючого мяса і одинока надія вилічення і уратования Семена залежала від відітнення ноги і руки. В тій ціли занесено малого хлопчика до операційної кімнати в шпитали в Масеру.

— Коли хочете, утніть мені ногу, але правої руки ніколи не дам!

— Конечно треба також, що би тобі й руку відтяти.

— Правої руки не дам!

— А для чого ні?

— Бачите, я є католиком а преціньправою рукою я роблю знак святого хреста

Всякі проби лікаря були даремні. Семен говорив, що воліє умерти, чим як поганин не робити знаку святого хреста.

Оставало одно, щоби відтяти хоч ногу хлопчині. Лікар хотів заморити (захльороформувати) хлопчину. Хлопчина не позволив.

— Ні, ні! Бо коли мене заморете, тоді відітнете мені також руку, а потім я не мігби перехреститися.

— Алеж, дитино, не можливо щоби ти витримав такий біль без заморення.

— Не бійтеся, тільки тніть ногу.

І так сталося. Лікар відтяв ногу не заморюючи хлопця. Колиж по операції лежав хлопчина розтягнений на ліжку, а лікар прийшов його відвідати, малий Семен підніс вратовану руку, нагло уздоровлену і нею зробив поважно і побожно знак святого хреста.

Провина пса

(Подія з місій африканських, записана о. Бартоліном).

Перед кількома днями відбував я візитацію сіл. Коли одного разу я був дуже занятий розмовою з громадкою поган, що з великим захопленням слухали нової науки, нагло дався чути перерazливий крик, що всіх нас переняв страхом. Слухаємо. Чуємо інші крики, острі, перераз ливі, тревожливі, якби на алярм. Переполох збільшається. Мої слухачі мене опускають і біжуть в сторону того пекольного вереску. Виджу як зі всіх сторін напливають громади поган. Що там буде? Я цікавий іду за громадою людий, що щораз більше зростає. Приходжу до села, де громада серед криків обступила якесь дерево. Одні проклинали, другі сміялися, ще інші розпучливо стискали собі голови, інші вкінці цофалися зі страхом в зад. Я підійшов до одного знакомого старика, що здавалося мені має нерви свої ще на своїм місци і запитав я його, що тут такого сталося.

"Чи ти ще не зрозумів, — відповів, — чи не видиш, що пес видіз на дерево? Направду... пес на дерево!"

І неначе хотячи підчеркнути слова "пес на дерево," обурений моєю обоятністю, почав скажено вити, через що викликав переполох серед найближе стоячих. Я ліпше поглянув, і що виджу? От, мій власний пес сидить на дереві і він то саме є предметом тої великої ненависти і загальної грози.

"Алеж, добрий старушку, на що тільки крику? Пес виліз на дерево, то й злізе з нього, а як хоче там остати, най остане, то його річ" — відізвався я до старика.

"Цілком не його річ, — відповідає скоро старик, — на жаль то наша річ. Пси не повинні вилазити на дерева, а коли вилазять, то приносять нещастя. Тепер можеш бути переконаний, що всі з того села умремо що до одного. Горе нам, пес на дереві!"

Я зближився до самого місця трагічно-комічного. Всі дивилися на мене зі страхом і хотіли відгадати, чи я поділяю їх розпуку. На дереві, котрого пень був дуже похилений, було завішене мясо, а пес знюхавши його, виліз на пень і в місци де той пень взносився до гори, випростований на задних лапах споглядав на смачний кусок. Побачивши мене почав злізати, але втім упав цілим тягарем на землю, серед загального витя тов пи.

Я старався промовити до тих людий в розпуці, хотів вияснити їм цілу річ, що видавалася мені найприроднішою в світі, впевнити їх, що нічого злого не станеться.... Всьо надармо. Я піддав гадку, щоби забити пса, що спричинив стільки страху, ще гірше. Забитий пес приносить більше нещастя, чим пес, що виліз на дерево. Я піддав гадку, щоби стяти дерево. Ніколи в світі!.. Дерево було святе. Стяти святе дерево, значить то саме, що забити пса. Всі мої старання і зусилля не повелися.

Коли я тільки віддалився, скликано сейчас раду старших. Розправляли дуже довго і по цілих годинах оживленої наради постановили вислати зараз двох старших до фетишера (чарівника), а інші тимчасом пішли вишукати гарного, товстого барана. Прийшов чарівник, зарізав барана, його кровю очистив збещещене псом дерево, покропив нею також всіх мешканців села, звільняючи їх через то від нещастя; внутренностями обвинув пень дерева, пару кавалків кинув до ріки, кілька кавалків дав зісти нещасним мешканцям і при тім шептав якісь заклятя. Але найліпша часть і.... найбільша дісталася самому чарівникови, котрий вернув над раном до дому щедро нагороджений, з торбою повною всяких подарунків, яко доказ вдячности від людий, увільнених від смерти і від хто знає яких нещасть. В самій річи, в селі ще всі живуть і чарівник впевняв, що ніхто не вмре,.... але случайно хто вмре, нехай знова закличуть чарівника, заріже він другого барана і....

Бідні люди! Хто-ж би не хотів вирвати їх з тої темноти? То діялося серед поган.

** ** **

А чи між християнами нема подібних забобонних людий?...

Піти до ворожки, щоби "кинула карти...."

Піти до якоїсь старої баби, щоби вона "зняла віск" або щоби "скинула вугля"....

Піти до якоїсь там "циганки," щоби поворожила з долоні.....

То знова піти до якоїсь старухи, щоби вона дала "зілля напитись"....

Ах кілько, кілько то забобонів у наших людий.....

б. П. Божик

Чи Біблія Спасає?

Св. Письмо і Традиція

Байбельники, а також інші релігійні сектанти, опирають свою віру тільки на Біблії. Вони кажуть, що Біблія є для них найцінійша книга і крім неї не хотять нічого більше знати.

І католики так само уважають Біблію за найважнійше жерело віри і ще більше її цінять як всі сектанти: цілують її (Євангеліє), присягають на неї, читають її і після неї жиють, але крім Біблії вірять також в передання або традицію. В передання вірять тому, що воно має ті самі великі основи і засади, як і св. Письмо.

Послухаймо що каже св. ап. Іван: **"Єсть іншого богато, що зробив Ісус, що, колиби писати зосібна, то думаю, що цілий світ не помістив би писаних книг."** (Іван 21, 27.) З цего дуже ясно видно, що коли "богато Ісус робив," то також і учив богато, бо у Ісуса Учителя робота і наука стоять дуже близько коло себе, але записано нема того в св. Письмі, то ту роботу і науку св. Апостоли устно передали своїм наслідникам і так дійшло аж до нас, отже ті передання треба уважати не меньше, як і св. Письмо. Автори св. Письма навіть сего домагаються, щоби вірити в їх переданя. Именно: **"Хвалю вас, браття, що все моє памятаєте і, як я передав вам, перекази держите"** (1. Коринт. 11, 2; то само 2Солунян 2, 15.)

Коли байбельники і інші сектанти кажуть, що узнають лише Біблію, то святкуючи неділю противорічать собі, бо в Біблії нічого не говориться про святкованя неділі, тільки про святкованя суботи. Неділю Вітці Церкви проголосили святим днем, на підставі того, що Бог спочивав семого дня і тому, що Христос воскрес в неділю, та що св. Дух зійшов на Апостолів в неділю.

Св. Кипріян, епископ Картагінський що помер в 258 р. каже: "Коли якої науки Церкви не находимо в св. Письмі, то знайдемо її легко в Переданню. Як ті, що їм висохла керниця, щораз більше зближаються до жерела і в той спосіб шукають, в якім віддаленню знаходиться вода, так можемо і ми робити дослідуючи історичне жерело науки давнійших століть, надибуємо певно дотичну науку".

Очевидним є, що, коли байбельники та інші протестанти відкидають св. Переданнє, котре св. ап. Павло каже заховувати (1 Коринт. 11, 2), що також практикували світочі перших віків християнських, тим вони виступають проти св. Письма і тих, котрі нам його передали.

Хто не вірить в св. Переданя, то його можна підозрівати, що він не вірить також і в св. Письмо, бо і воно є передане через Христа св. Апостолам і списане межи 40 а 90 роками по Христі. Католицька Церков не придержується ані одного переданя, котре би не ішло з духом св. Письма і не піддержувало віри в Бога і Його установ.

Протестант все Переданнє називає видумками попів та забобоном, для погорди, однак, коли розглянути добре протестантизм, то переконаємся, що в цілій ширині вся його основа є нічо інше як видумка тих, котрі його заложили і котрі його нині підержують або пропагують. Чи є де в св. Письмі сказано ,щоби розбиватися на ріжні протестантські визнання? Сего нігде нема, а прецінь ріжні визнання протестантські бачимо всюди, і так їх богато, що годі їх вичислити та ріжниці між ними зрозуміти, під час, коли Католицька Церков є одно тіло в цілім світі.

Св. Письмо для протестантів сталося точкою непорозумінь, а для католиків цементом, що держить їх одним тілом, отже Передання які вони тримають, їм цілком не шкодять, тільки скріпляють віру і Церков.

Увага: Протестантизм се оче видний вибрик релігійних характерів і духовне розбишацтво! Знаємо з досвіду, що діти в школі учаться з букварів читати і писати, всі однако читають і пишуть, ріжниця хиба полягає в тім, що одні читають скорше і потихо, інші голосно і поволи; слова однако виговорюють і предмети однако розуміють. — З протестантами справа інакше стоїть. Всі вони посідають ту саму біблію, часто читають, однак на превелике здивованя кожда секта інакше розуміє зміст біблії. Одні признають св. Тайни, інші не признають, одні хрестять малих дітий, інші хрестять старших, а деякі невизнають ніяких св. Тайн. А є тих релігійних сект така сила, що годі перечислити. В Канаді нараховують 154 ріжних сектанських віроісповідань, а в Злучених Державах аж 1005 ріжних віроісповідань Назви їх є: Англіканці, презбітеріяни, методисти, баптисти, субботники, конгресіоналісти, байбельники, злучені, пятьдесятники (голей-ролерс) і безліч інших. Тому що цих сект так богато, то нема такого чоловіка, щоби міг остаточно знати чим вони одні від других ріжняться. А впрочім, хто хотівби з таким хаосом морочити собі голову!

Та однак одна справа дуже важна до замічення, а саме та, що хоч протестантських сект така велика сила і хоч вони між собою постійно бються та висказують одні другим їх блуди, то **супроти св. католицької віри** йдуть дуже згідно одним фронтом. Вони ненавидять католициям за те, що католики всі стоять разом, що мають в себе порядок та що мають над собою одного провідника, Голову Вселенської Церкви — Папу. А протестанти хотілиби бачити — коли вже не перетягнути католиків до котрої-небудь зі своїх сект — то хоч бачити їх розсвареними і розбитими на части, щоби були подібні до них, до їх сект.

Коли говоримо про протестантів, то говоримо без упереджень, всесторонно і з доброї волі. Ми як люди, що належимо до світової суспільности, маємо таке саме право сказати про них, як вони кажуть про нас католиків. І ось на сім місци висказуємо над ними горячий жаль і заразом великий подив. Кажемо, як то можна пояснити собі, щоби та сама біблія могла протес-

тантів вивінувати так чисельною ріжницею поглядів на справу віри і як так високо культурний нарід, як англійці, міг допуститися до такого множества ріжних вір у себе? Виходить на яв, що культура англійців не є так висока як ми собі думаємо, або англійські передові люди були недбалі про народню духовну єдність, або одно і друге разом. Та сама біблія тримає католиків разом до купи, а се показує, що католицькі провідні верстви, як і самі вірні розумніші що до спра ви віри і орґанізації чим протестантські провідники і їх вірні.

З життя Укр. Католицької Молоді

ЗАКЛИК ДО РОДИЧІВ

Пятьдесять літ чекали Ви, наші родичі, в Америці і Канаді на перший з'їзд Української Католицької Молоді, котрий відбувся в Шикаго дня 19 серпня 1933 року. Правда, довгий час було це чекати, але таки дочекалися З'їзду, що лишив гарні успіхи. На цьому з'їзді створено перший союз української американської і Канадійської молоді і їх орґанізацію — Лїгу Української Католицької Молоді.

Ця Лїга має перед собою богато роботи, але це її не зраджує, противно — заохочує до праці. Два роки вона вже істнує. Два роки тяжкої праці лишили по собі гарні успіхи. За поміччу Преосвященного Владики, нашого Всч. священства і усего нашого католицького громадянства Лїга приєднала до себе богато нових клюбів; зорганізувала клюби там, де їх не було; випустила в світ свій офіціяльний орґан "Ukrainian Youth" і скликала другий з'їзд, що відбувся 13 і 14 липня 1935 року в Ню Йорку.

В цім другім з'їзді взяли участь делеґати від товариств і клюбів, що досі були членами Лїги, репрезентанти Лїги в ріжних місцевостях, ті що були учасниками першого з'їзду, делеґати від усіх товариств і клюбів молодіжи, що досі не були членами Лїги, а хотіли запізнатися з працею Лїги і вся та молодь, що бажала прибути на з'їзд приватно.

На цім з'їзді учасники почули, розглянули і приняли звіт дворічної праці бувшого екзекутивного Заряду Лїги; розглянули теперішне становище Лїги; розглянули можливість її поширення і зміцнення; а опісля начеркнули плян до праці і вибрали новий уряд.

По цім з'їзді Заряд Лїги є переконаний, що молодіж ліпше розуміє своїх родичів, а родичі своїх дітий. Обі пізнали, що "в єдности сила." Пізнали ми, що молодіж без старших, а старші без молодіжи не можуть працювати і діждатись як найбільших успіхів. Одна ґрупа потребує другої. Всі мусимо в кооперації працювати, а як

ні, то загинути.

Ви нам дали до зрозуміння, що в молодіжи лежить надія на наше національне життя. Ви сказали, що хто хоче працювати для добра свого народу, той мусить працювати з молодіжю.

Тепер та молодіж просить Вас о поміч. Поможіть їй і тим самим поможіть собі і свому народу! Поможіть тій орґанізації, на котру Ви чекали пятьдесять літ! Приєднуйте місцеві орґанізації в своїй околици до Лїги Української Католицької Молоді! Всечесні Отці Духовні, вплиніть на брацтва, товариства, сестрицтва і клюби молодіжи в Ваших парохіях і приєднайте їх до нашої Лїги! Дякоучителі, робіть те саме у Ваших хорах! Де нема таких товариств або клюбів, то зорґанізуйте їх і вписуйте їх до нашої Лїги. Розповсюднюйте наш орґан "Ukrainian Youth"! Зачинайте в себе в дома і запренумеруйте його своїм дітям! Продавайте цей орґан під церквами, на мітінґах, всюди! Як можливо, зложіть жертву на сю ціль. Дайте представлення або якесь інше підприємство на сю ціль! Дайте нам можливість видавати цей орґан і працювати в сій орґанізації, котра має на ціли розбудити в молодіжи ті ідеали, що пізніше здобудуть любов і пошану до своєї віри і національности. Дайте нам можливість виховати сю молодіж в такім дусі, що не пожалує як найбільшої жертви для Бога або народу.

Заряд Лїги старається о як найгарніші успіхи для нашої Лїги, але сам не може нічого зробити. Цілий успіх залежить від Вашої кооперації, від Вашого заінтересування працею Лїги і Вашої охоти приложити своїх рук і свою добру волю до сеї великої спільної праці.

Пишіть до нас о Вашій роботі, о потребах у Вашій місцевости, напишіть Ваші уваги і замітки, а ми будемо після того поступати.

У всіх справах до Лїги проситься адресувати:

Ukrainian Catholic Youth League
9 Stagg Street,
Jersey City, N.J.

Роботи богато. Але й немало енергії! Потрібно тільки волі. Чи вже в нас того не стає? Чи не стає нам волі працювати для таких високих ідей як Бог і Вітчина? Даймо відповідь на ті питання не словами але ділами! Покажіть, що можете зробити!

Ева Піддубчишин
Голова Лїги Укр. Катол. Молоді

Питання і Відповіди

Питання: Чи то є гріхом або святокрадством йе піти до сповіди і св. Причастя перед шлюбом?

Відповідь: Коли хто має повінчатися, (взяти шлюб) то значить, що має приняти Тайну супружества, той має бути вільний від смертного гріха. Коли-ж має на собі смертний гріх і в такім стані приступає до приняття Тайни супружества (до шлюбу), то поповняє святокрадство. Тому хто хоче гідно приняти Тайну супружества, то повинен перед тим приступити до св. Сповіди і до св. Причастя. Св. сповідь можна відбути того самого дня, що має бути шлюб, і то є найліпше! або можна й скорше перед шлюбом висповідатися і запричащатися, і Тайна супружества буде гідно принята, коли по останній сповіди аж до хвилі шлюбу не сповнилося смертного гріха. То значить, хто сповідається і причащається перед шлюбом (приміром один день перед шлюбом) і пізніше не поповнив жадного смертного гріха, тоді той гідно приймає св. Тайну супружества. Найліпше одначе сповідатися і причащатися того самого дня, що має бути шлюб.

Питання: Як найліпше сказати, що то є гріх?

Відповідь: Гріх є то **свідоме і добровільне переступлення** заповіди Божої або церковної. — Коли хтось **знає**, що щось є гріхом і сповняє то **добровільно**, то значить що хоче то сповнити, тоді сповняє він гріх.

Питання: Які є обовязки хрестних родичів? Чи мусить хтось бути "кумом" чи "кумою," коли просять його чи її, чи можна відмовитися?

Відповідь: Можна відмовитися від того обовязку і чести. Але хто принявся бути хрестним отцем чи хрестною мамою, тоді є обовязаний старатися о релігійне виховання своєї духовної дитини. Именно, коли родичі дитини занедбують дати своїй дитині релігійне виховання, коли занедбують повчити дитину правд св. Віри і не дбають про моральне виховання дитини, тоді той обовязок спадає на хрестних родичів. Проте бути хрестними родичами дитини потягає за собою важний обовязок.

Крім того треба знати, що повстає духове споріднення між хрестними родичами а дитиною, і то споріднення духове є перешкодою до заключення супружа між хрестними родичами а похрестниками.

З ЦЕРКВИ І СВІТА

Стотисячна товпа католиків у Монтреалі взяла участь у поході в день Успення Божої Матері, 15 серпня. Це була найкраща й найбільша католицька демонстрація в тім місті. Найсвятіші Тайни ніс Преосв. Дешамп. Сама процесія була около дві милі довга.

Галицька Провінція ОО. Василіян має нового Протоігумена в особі Високопреп. о. Віталія Градюка, вельми заслуженого члена ЧСВВ. Високопреподобному Отцю бажаємо повного успіху в його праці.

Святіший Отець, на авдієнції, яку уділив Сестрам Милосердя, дня 25 серпня, **выразився** недвозначно проти війни, яку Італія тепер провадить з Етіопією. Між іншими сказав, що він дуже бажає, щоб Італія погодила свої спори з Етіопією мировою дорогою. — На жаль Муссоліні, який має свої власні переконання під тим зглядом, не хоче й чути про мир. Та мабуть чи не наражує він Італію на великі страти і на побідження й упокорення якого вона вже дізнала у війні з тим самим краєм тому 39 літ.

В Люрд, у Франції, ствердили лікарі чудесне уздоровлення пані Дод, яка від довшого часу лежала спараліжованою і крім того була оглухла й оніміла. Колиж тільки поклали її в чудотворну воду у Люрді сейчас виздоровіла з параліжу і відзискала слух і мову. Її чоловік, який був до тепер протестантом, хоче навернутися до католицької церкви.

Оповідають, що в Москві появились на улицях жебраки — аж з України. Ці ті колишні наші богачі селяни, яких большевицький рай довів до того, що нині вони мусять жити жебраним куском хліба, далеко від рідного села, коли тим часом большевицькі комісарі випасуються людською кривдою.

Гітлєрівський уряд, щоб виконати свою поганську програму саджає до тюрми священиків, черців, монахів сотками. В місті Гільдезгайм ув'язнено генерального вікарія, брата епископа мінстерського, настоятеля різних монаших чинів. Одна монахиня померла на возі, що віз її до тюрми. В Бреславі замкнули монастир францішканів і їх ув'язнили. В Кольонії сталося те саме з домініканським монастирем а в Бохумі ув'язнено настоятеля редемптористів, коли він сидів у сповідальниці. Навіть протестантам не дають гітлєрівці спокою. Одної тільки неділі поліція придержала 530 протестантських пасторів.

Кардинал Паччелі, секретар стану Ватикану, післав в папським імени Преосв. Пречанові, оломуцькому архієпископові, лист. У нім Пій XI. висказує свою радість, з великих успіхів католицького з'їзду в Празі. Пій XI. пише, що цей з'їзд це його найбільша потіха "серед злиднів і нещасть, що звалилися тепер на людство." Найбільше не щастя, пише дальше Святий Отець, що деякі державні провідники думають, що дадуть собі раду, без християнства.

Скільки є Українців на світі.

На підставі обчислень наших учених: проф. д-ра З. Кузелі і доц. Д-ра В. Кубійовича виходить, що всіх Українців було з кінцем 1931 р.: 44,292,000 осіб, з початком 1932 р. — 44,736, 980 осіб. Їх обчислення оперті на статистиках чужих держав, тому про неточність цих обчислень нема сумніву.

Коли йде про край, що їх українці заселюють, довідуємося, що в Радянщині живе 35,026,000 Українців, в Польщі 6,257,000 в Румунії 1,100,000 а в Півн. Америці 700,000; в Чехословаччині 569,000; в Канаді 270,000; в інших 370,000.

У відношені до загального числа населення — Українці становлять: в Радянщині — 21.5 проц. всього населення, в Польщі — 19.7 проц., в Румунії —6.4 проц., в півн. Америці. — 0.6 проц., в Чехословаччині 3 проц., в Канаді 3 проц.

Територія, що її Українці заселюють в поодиноких державах обіймає: в Радянщині 773, 000 квад. кільометрів, в Польщі 132,000 в Румунії 17,600; в Чехословаччині 14,900 квадрат. кільометрів.

На тих теренах творять Українці пересічно 74.3 проц. всього населення. Дальше від пограничча творять Українці 80 проц., а прим. на Чернігівщині і Київщині — навіть 90 проц. населення.

Двадцятьліття боїв на Маківці, де Українські Січові Стрільці спинили російську навалу на Галичину відсвятковано дня 4. серпня. Свято мало суто релігійний характер, бо на щось більше польська адміністрація не позволила. Одначе на свято приїхало велике число громадянства і процесій із довколішних сіл, щоб віддати поклін тим, що боролися і віддали своє життя за великі всенародні ідеали. Після полевої Служби Божої серед гробової тиші і глибокого зворушення відправлено панахиду за полеглих.

Знищення "Княжого Двору" в Києві.

Згідно з інформаціями Офінора московська влада на Україні йде далі по шляху нищення української старовини і зарядила зрівняти славнозвісну садибу князів Трубецьких, яка є на розі Великої Володимирської та Трисвятительської вулиць в Старому Києві, для того щоб зробити на її місці площу. Садиба Трубецьких є знана кождому археольогу, бо вона знаходиться на місці де був двір Володимира Святого між Десятинною, Андріївською та Трисвятительською церквами. Князі Трубецькі, які належать до нащадків Володимира, знаючи зазіхання Москви на українську старовину, ніколи не згоджувалися дозволити розкопати свою садибу і лише в 1913 році дали на те дозвіл під умовою, що все знайдене зостанеться в київському музею. Вже перші розкопки дали надзвичайно цікаві результати. Були знайдені підвалини головної палати Ярослава Мудрого, зруйнованої Батієм, льохи, підземний хідник, кількість монет, оздоб, посуди і т.и. Коло самої стіни бувшої палати була знайдена братська могила в якій лежало до сотки кістяків порубаних та пробитих списами. Київські археольоги справдили в той час, що це були трупи половців, загнувших під час нападу на Замок. Але найцікавішою знахідкою було знайдення могили бойового коня, очевидно якогось з князів, якого кістяк лежав в повній бойовій збруї, а при ньому глечик з вівсом та другий, певне для води. З вибухом війни розкопки були перепинені і мали бути продовжені підчас Центральної Ради, яка особливим законом ствердила викуп садиби Трубецьких у державну власність. Але українській владі не довелося виконати цей патріотичний замір і історична садиба має зникнути щоб дати місце площі, яка буде названа "Площа жертв Революції". Є слабенька надія, що українським вченим, які ще залишилися на волі, вдасться, підчас плянування площи, спасти декілька дорогоцінних решток української старовини. Актуальний власник історичної садиби Князь Сергій Трубецький, який за часів Директорії належав до українського Посольства в Римі, живе якраз в Парижі і має на меті скласти протест перед світовими організаціями охорони памятників старовини з приводу вандальського нищення історичної садиби.

Україна чинник у міжнародній політиці.

Недавно появилася в Італії книжка п. наг. "Італія і міжнародні питання." Автор цього справді цікавого твору п. Латінус. (Latinus: "L'Italia e i problemi internazionali" Milano, Istituto per gli Studi di Politica Internazionale).

В Італії це перший повоєнний політичний твір, у якому питання України потрактовано в ширині політичних питань Европи. В цій книжці автор обговорює теж теперішний український рух поза кордонами України, а саме: осередки Берлін, Варшава, Прага. Назагал, п. Латінус, як італієць, досить добре обзнакомлений з українським питанням. До казує автор, що для спокою в Европі, треба буде боронити самостійности України ще в 1917 — 1920 р.

Враження італійського журналіста про совіт. Україну.

Останніми часами один італійський журналіст відвідав СРСР. Поїхав туди з переконанням, що все те, що в усій пресі Европи говорилося про жахливі умовини життя в Совітах, було видумкою заінтересованих. У своїй книжці (Carlo Agrati: "Nel paese di Lenin" —Casa Editrice "Pro Familis" Milano, Roma), в якій він докладно описує ту свою подорож, ш. автор признає, що цим разом чорт ще старшніший ніж його малюють. Пан К. Аграті відвідав і Україну. Україні присвячує у своїй книжці довжезний розділ. І заявляє, що він має просто катастрофальне враження про нужденне життя, яке український нарід є примушений вести. Аграті пише: "З голоду, як і не з холоду, вмирають тут і сьогодні. Ви походіть ніччю вулицями міста (Київа), і то головними вулицями, і побачите як у кождому кутку сплять люди. Тепер, літом, богато з цих людей прокидається ранком. Та не всі. А зимою — мало їх прокидається зо сну."

Винищують дітей

Берлінська "Германія" помістила лист одного російського еміґранта, що втік недавно з Соловецьких островів і три роки був на острові Конд, куди висилають большевики бездомних дітей. Цей жахливий лист виглядає так: "Мене визначили з іншими вязнями копати гроби для дітей, що згинули з зимна й голоду. Цих дітей виловили ніби скажених псів в найріжніших містах Росії: Харкові, Київі, Мо-

ській й Лєнінграді. Совітська влада вирішила просто винищити їх. Не забуду, як виладовували два пароплави, набиті цими дітьми. Ціле стадо їх зігнали чекісти з пароплавів до спеціяльних бараків; ніхто їх не записував, не рахував, не питав, як вони звуться. На кораблях було яких 6,000 дітей усі без обуви, в лахах. Нещасні діти дриготали з холоду, тулилися до себе. Це була картина, якої я не забуду. Очі їх блестіли гарячкою, уста були сині.

Видно було, що вони хворі, й виснажені. З нашого острову перевезли їх на Конд, який називають "островом смерти." По тім цей б. вязень описує, як живуть ці діти на Конді, як що кілька днів привозили їм одинокий харч — хліб, як мусіли мешкати в бараках без вікон, без печей, з дахом, що перетікав, з перегнилою підлогою, без соломи, лавок і постелі. "Я приїздив що четвертий день на остров роздавати хліб. Що другий день давали їм гарячу воду. Зразу діти просили тієї води та хліба, а зго дом бараки стали пустоміти. Що ранку виносили 30 — 40 дітий. Вісьмох людей, серед них і мене, визначили, щоб поховати їх. Я числив трупи, було їх 357. Ми скидали їх в одну яму, як кавалки дерева. Чекість Панкратов сміявся: "Досить їх, досить" ... Я дивився на цього нелюда, дрижучи. На спогад тих могил, які я мусів копати, ще нині чую, як волосся стає мені на голові" — кінчить цей жахливий опис з країни, де навіть дітей винищують як звірюк.

Не було суду, бо забракло суддів.

Цікавий факт стався в Ріо, мабуть унікат у судівничій історії. Дня 24. місяця Вересня мала відбутися судова розправа проти агронома і журналіста Америка Новайс та його двох братів, оскаржених яко убивників Оскара Сікейри високого урядника в міністерстві хліборобства. О назначеній годині на засідання зійшлося дуже богато цікавого народу і журналістів. Але не можна було розпочати розправи, бо не було суддів. Подія наробила шуму. Опісля повідомлено, що суддя Маторіно Торес просив продовження відпустки а не було часу на його місце когось іншого заіменувати.

Жив сто сім років.

17 III. ц.р. в селі Тересові (бувший Терешул, на Тячівщині) помер 107-річний Іван Гирич-Бабинець. Народився в селі Тересові на Верховині, року 1828.

Коли йому було 30 літ, то село Терешул мало лише 20 хат; тепер має вже 450. Жив він дуже примітивно. Пожива його була дуже проста. Пив квасну воду-боркут, що з глибини землі недалеко його хати вічно кипить. Звичайної води, за ціле життя, не пив, лише квасну. Навіть і страви готовити казав лише на цій воді. Слабости за ціле своє життя не знав, каже тому, що купався лише в квасній воді. Ця вода має такі властивости: лічить ревматичні і всякі інші болі, викликає надзвичайний апетит до їди і взагалі підвищує та підкріплює здоровля. Коли Івана Гирича дехто спитав, чому він завдячує свій біблійний вік— відповідав, що лише квасній воді. Завжди казав: "Хто хоче сто літ жити — мусить боркут пити."

Чоловік чи машина?

Мимо зростаючого безробіття, побідний похід техніки в світі відбувається дальше. Ось кілька приміров. Недавно винайшли в Америці машину до вироблювання скляних куль; вона за годину виробляє 8.000 таких 25-літрових куль-пляшок і майже сама вистарчає до заспокоєння запотребування на цей продукт цілої Америки. Розуміється, що тисячі робітників стали через неї непотрібні. — Або нинішня машина-прядільня, яку обслугує тільки одна робітниця, випряде в осьмогодинному дні праці стільки прядива, скільки перед 150 літами ледви 45,000 жінок булиб випряли одного дня. — Коли в 1918 р. один робітник мусів працювати 8 годин, щоб виготовити 500 ножиків до голення, нині робить машина за годину таких ножиків 73,000 і чинить непотрібними 900 робітників. Директор одної такої американської фабрики заявив, що колиб у продукції примінити всі винаходи, які нині мають вони до розпорядимости, то його фабрики в одному році випродукувалиби більше, ніж можнаби з'ужити за 15 літ. — Або фабрикація черевиків: 100 машин до роблення черевиків звільнила 25,000 робітників і виконує їх працю далеко скорше. — Клясичною формою того змеханізування "робот" є людина-машина. — І хіба ж можливе, щоб зникли безробітні?

Скільки зір на небі

Англійський астроном Робертс обрахував, що голим оком можна побачити 5,600 зір на полудневій стороні неба. На цілім небі можна охопити голим оком около 10,000 зір. Звичайне побільшаюче скло відслонює нам уже 100,000 зір, а через телєскоп можна доглянути 200 міліонів зір. Але в останнім часі виробдено вже такий фотографічний телєскоп, що на фотографічну плиту схоплює 500 міліонів зір.

В Мадриті, Еспанія, влетів до шкільної кімнати літак, продравлюючи дах і стелю. Учителька і 13 дітий потерпіли тяжкі рани, а летун поніс смерть на місци.

Пятьлітний Анґлієць Ернест Джонстон переїхав сам на своїм маленькім автомобілі 84 км. з Брайтон до Льондону.

В місцевости **Джолет, Зл. Д.** живе дві сестрички так подібні до себе, що їх тато вистарався на постерунку поліції о зроблення їм відтисків на пальцях (пятна), щоби лекше відріжнити одну від другої. Це передусім тому, щоби часом не покарати одної, коли друга провиниться в чім.—

В Злучених Державах **один самохід на 5 мешканців,** у Франції один на 22, в Німеччині один на 75, в Австрії один на 175, а в Польщі один на 1622. мешканців.

Німецький інжінєр Яків Балінт збудував **самохід,** котрим можна їздити по суші і по морю.

Маленька пташка, підзворотниковий колібер порушує крильцями 2,000 разів на мінуту. Жаден мотор не потрафить викликати так скорих рухів.

Великий воздушний корабель "Цепелін" збудований 1918 року переїхав вже від початку свого існування в протягу 10 тисяч годин пів міліона кільометрів.

В Німеччині заборонено жидам вудкою ловити рибу.

Жебраки в Парижі видають власний часопись, в якім обговорюється справи з їх життя.

Сліпий чоловік вдарився в голову і прозрів.

70 літний старик Елаяс Ніфорт, що живе в місцевости Евонпорт в Новій Скотії, радіє тепер, що недавно вдарився в голову до лопати, якою пробував віджидати сніг.... Він осліп вже кілька літ тому. Та от відкидав широкою лопатою сніг. Лопата випала з рук і він почав шукати її, поховзнувся, впав і вдарився головою до лопати. — Ну — і від того прозрів....

Найстарший парлямент в Европі це парлямент у Швеції. Були великі торжества з нагоди 5. століття його істнування. В закінченню взяли участь на стадіоні 20,000 осіб. Самих тільки делегатів було 12,000 Вони перемашерували мимо шведського короля. Решта людий лишилися поза площею, бо годі було більше змістити. Голова шведської Церкви епископ Айден в молитві за батьківщину в катедралі промовив оці слова: "Бог дав нас народові, не щоб ми поставили нарід понад усе, бо тільки Господь має право на поклін, але дав нас народові, щоб ми нарід любили і йому служили."

Божевільні виставляють штуку.

В еспанській столиці Мадриді, в театральній салі виставлено штуку, яку без винятків відіграли аматори з державного заведення для божевільних. Кожна роля була відограна добре людьми, що інакше є осуджені божевільними, а орхестра складалася з самих варіятів, і всі грали без одної помилки. Один скрипак був навіть цілком сліпий.

Вислід був такий, як у якійнебудь нормальній виставі. Паціенти оплескували граючих у таких місцях, в яких оплескувалаб здороводумаюча публика. Також був придержаний цілковитий порядок, а по виставі всі божевільні вернулися до своїх келій.

Орел вхопив вісімлітнього хлопця.

В американськім стейті Теннесі орел з породи золотистих орлів доглянув на фармі 8 літного хлопчину й почав над ним кружляти. Нагло злетів на землю і схопив хлопця, запускаючи пазурі в лице і в стегно. Якийсь час волік його через нерівне подвіря, але заки вспів злетіти вгору, надбіг на ратунок старший 15 літний брат і почав бити орла патиком по голові, поки той не звільнив з пазурів своєї жертви. Відтак забив орла на смерть. Орел був великаном, його розпняті крила мали 84 цалі довщини. Хлопець важив 60 фунтів.

Винародовлюють Совітську Україну.

В Москві відбулося заснування президії центрального виконного комітету СРСР, на якому секретар т. зв. меншинної ради, Хацкевич, з'ясував працю над "забезпеченням усім народам Совітського Союзу змоги розвитку своєї національної культури." Хацкевич зазначив, що на Україні виділено райони, де українське населення не творить абсолютної більшости. Тому на території України повстала автономна молдавська республіка і 28 "менших районів," виділених із загальної адміністрації. Між тими районами є 9 російських, 8 німецьких, 3 жидівські, 3 болгарські, 2 грецькі та один подьський.

Пес контрабандистом

На белгійсько-французькім кордоні, околиці Ліл, митні урядовці переловили пса, що мав на своєму хребті малий радіовий апарат. Пес цей був на службі контрабандистів і вони орієнтувалися, куди він забіг без труднощів.

Швець був одинацять літ дентистом

У Варшаві в дентиста Яна Місіна при вириванню зуба померла урядниця Яніна Лявінська. Справа дісталася до прокуратури. Виявилося, що той Місін не є ніяким дентистом, а тільки шевцем. Перед кільканацятьма роками він сидів у вязниці й там сповняв службу в дентистичному відділі. Видно, що там він сподобав собі дентистичний фах і, треба сказати, його трохи й навчився, що як тільки вийшов на волю, подбав собі за підроблений дентистичний дипльом. На тій основі швець Місін 11 літ виконував дентистичну практику у Варшаві.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Один панок переходив біля фармерської хати й зобачив старого нігра, як він запалював поле, де була суха трава.

— "Гей вуйку!" — закликав панок — "не робіть цего, не робіть! Ви позбавите це поле гарного вигляду!"

"А це чому так?" — спитав старий нігер.

"Бо воно буде виглядати так чорне, як ви" закпив собі панок.

"О, це нічого не шкодить,— відповів нігер, — нехай там! Я посію тут овес, і це поле буде виглядати так зелене, як ви."

На збори (мітінґ) нігрів, прийшов один білий чоловік яко делегат добродійного товариства. Предсідник представив його присутним кажучи: "Тепер буде до вас говорити один делегат. Хоч його лице біле, ручу вам, що його серце таке чорне, як кождого з нас."

Тато до малого синка: "Не їдж цеї червоної сливки, бо вона ще зелена. Пізнійше, коли та червона сливка буде синя, тоді вже вона не буде зелена, і тоді її будеш міг їсти. —

"Єслиби нині прийшов тут Шевченко, всі дивилибся на нього, як на надзвичайного чоловіка."

Студент: "Так, бо він мавби більше як 120 літ." —

— То ви купили собі саксофон?

— Ні, я його пожичив у пана, що мешкає тут-в сусідстві за стіною.

— Алеж ви не потрафите грати?

— Ані він не потрафить грати, як довго я цей саксофон тримаю.

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою ріжницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голгофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождийраз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на це, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приносить Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надолужити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніща молитва.

* *

Тому, якщо ви потеребуєте якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим померщим, які може мучаться в чистилищи і чекають на ваші молитви,—то найміть Службу Божу, або у вашого отця пароха, або пришліть до нас, на адресу:

THE UKRAINIAN CATHOLIC MISSION
Catherine St. ——o—— Yorkton, Sask.

Ваші Приятелі Любилиб Мати
Знимку з ВАС
ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ
ВАШОЇ ДИТИНИ

Позвольте Нам Зняти Її

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO
Phone 159. YORKTON, SASK
Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W. R. Watchler
ДЕНТИСТ
Екс-Рей і Газові Прилади
Ручимо за Вдоволення
Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

CRESCENT CREAMERY LIMITED
Yorkton, Sask.
20 літ обслуги молочарським
фармерам Північно-Східного
Саскачевану.
Найлутші Ціни — Точна Вага —
— Точне Тестування —
Не опізняємось з грейдованням
Ми Самі Оплачуємо Експрес.
Пришліть нам Вашу слідуючу висилку сметани.
CRESCENT CREAMERY Limited, YORKTON, SASK.
"Кресент" айскрім — "Кресент" масло

ЗАМОВЛЯЙТЕ КАЛЄНДАР ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

НА - 1936 - РІК

Знайдете в ньому точний калєндар Українських Католицьких свят, обширний устав церковний — много поучаючих статей і гарних оповідань

- 160 СТОРІН ДРУКУ -

Друкувалося мало примірників — тож замовляйте його зараз

ЦІНА .25 - - - ПОЧТОЮ .30

Хто замовляє 4 калєндарі або більше почту оплачуємо самі

Тим, що замовляють що найменше 25 калєндарів для розпродажі, даємо 25% опусту

The Redeemer's Voice

Catherine St. Yorkton, Sask.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Рік 2, Число 14 Грудень, 1935

За позволенням духовних властий

Geo. W. McPhee, K.C., M.P. V. R. Smith, K.C., L.L.B.
Donald W. Matheson.

McPhee, Smith & Matheson

Адвокати, Нотарі і Повновласники.
1-A, 3rd Ave. Yorkton, Sask.

Chapman Electric Co. Ltd.

Повний склад всяких електричних приладів. Направи і проводи електричні виконуємо з пильною увагою.
Dealers in Frigidaires, Radio Supplies and Batteries.
Phone 66 Third Avenue, Yorkton, Sask.

"НАЗНАЧІТЬ КОЖДИЙ ГРІБ"

Yorkton Monumental Works
H. W. Vaughan

Спроваджуємо і виробляємо Нагробні Памятники найліпшої якости. Виробляємо хрести: вирізблюємо написи в усіх мовах. Маємо на складі богато викінчених річий нашого виробу. Зайдіть до нас і спитайте про ціни.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя в Йорктоні, Саск.

THE REDEEMER'S VOICE

A Ukrainian Catholic Monthly published by The Ukrainian Redemptorist Fathers.

Entered as Second Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, February 2, 1934.
Subscription per year: Canada, $1.00 — Foreign, $1.25
Single copies: 10 cents.

В справах що відносяться до редакції і Адміністрації "Голосу Спасителя" тай до закупна книжок, адреса є от-ся:

The Redeemer's Voice

CATHERINE ST. Yorkton, Sask. CANADA

Адреса Отців Місіонарів є:

THE UKRAINIAN MISSION
CATHERINE STREET, YORKTON, SASK.

Перегляд

Молитва під хрестом — Радуйся Царице Мати Милосердія — Бернадета Субіру — Цвинтар — Життя св. Ґерарда — Весталки (драма) — Чи Біблія Спасає — О Маріє, О Леліє — З Галичини до Канади — Питання і Відповіди — — З Церкви і Світа — Веселий Кутик —

КАЛЄНДАР НА ГРУДЕНЬ

1.—**Н. Нед. 24 по Сош.** Романа
2.—П. Авдія, Пр. Варлаама
3.—В. Гр. Декан. Пр.
4.—**С. Вход. в Храм Пр. Б.**
5.—Ч. Филимона Ап.
6.—П. Анфіохія і Григор.
7.—С. Катерини Вич.
8.—**Н. Нед. 25 по Сош.** Авакум.
9.—П. Аммія Стовп. Пр.
10.—В. Якова Ви. і Пелядія
11.—С. Стефана Нового Пр.
12.—Ч. Паравона і Філумена
13.—П. †Андрея Первоз.
14.—С. **Грудень.** Наума Пр.
15.—**Н. Нед. 26 по Сош.** Авакум.
16.—П. Софонія Прор.
17.—В. †Варвари Вич. й.
18.—С. †Сави освящ. Пр.
19.—**Ч. Св. О. Николая Аєп.**
20.—П. Амвроз. Еп. Медіол.
21.—С. Патапія Пр.
22.—**Нед. 27 по Сош. Зач. П.Д.**
23.—П. Мини, Єромогена
24.—В. Даниїла Стовп. Пр.
25.—С. Спірідіона Чуд. Еп.
26.—Ч. †Естратія і прч.
27.—П. Тирса, Левки і пр.
28.—С. Елевтерія сщм.
29.—**Нед. Св. Праот.** Агея Прп.
30.—П. Дан. Пр. і св. Т. От.
31.—В. Севаст. і друг. муч.

УСТАВ НА ГРУДЕНЬ

1.—**Н. Нед. 24 по Сош. і св. Йосафата:**— Всеночне. Глас 7; ев. утр. 2. Де храм на утр. ев. Йоана з. 35. На літ. тропар неділі, Йосафата і кондак неділі, Слава: кондак Йосафата. І нині: Богородичен. Прокімен і причастен неділі і Йосафата. Ап. з. 223; 320; ев. Луки з. 39 і Йоана 36.

6.—**С. Введення в Храм Пресв. Богородиці:**— Всеночне. На утр. ев. Луки з. 4. На літ. ап. з. 320; ев. Луки з. 54.

8.—**Н. Нед. 25 по Сош.:**— Відання празника Введення. Глас 8. ев. утр. 3. На літ. тропар неділі і Введення. Слава: кондак неділі. І нині: кон. Введення. Ап. з. 224 і 320; ев. Луки 53 і 54

15.—**Н. Нед. 26 по Сош.:**— Глас 1; ев. утр. 4. На літ. ап. з. 229; ев. Луки 2. 36.

19.—**Ч. Св. Николая чудотворця:**— Всеночне. На утр. ев. Йоана з. 30. На літ. ап. з. 333; ев. Луки з. 24.

22.—**Н. 27 по Сош. і Непорочне Зачаття Преч. Діви Марії:**— Всеночне. Глас 2. ев. утр. 5. На Господи Возвах 10 стихир. неділі 4 і празн. 6 Стихири литійні праз. Стиховна неділі. Слава і нині: празника. На літ. троп. неділі і празн. Слава: кон. неділі. І нині: нин. празн. Прокім. і Прич. нед. і празн. ап. з. 233 і 320; ев. Луки з. 71 і 3.

29.—**Нед. 28 по Сош. і Праотців:**— Відання Непор. Зач. Глас 3; ев. утр. 6. На Господи Возвах стихир 10: нед. 3. празн. 3 і Праотців 4. Слава: Праотців, І нині: Догмат гласа 3. Стиховна неділі. Слава: Праотців, І нині: празн. На літ. троп. нед. празн. і Праот. Слава: конд. Праотців, І нині кондак празн. Прок. і прич. Праотців і празника. Ап. з. 257 і 320. Луки з. 76 і 3.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник, видають Місіонарі Чина Найсвятіщого Ізбавителя.

Рік 2, Число 14 — Лист за Грудень — 1935

Молитва під хрестом

Хвала і тисяч раз хвала
Тобі, Ісусе дорогий!
Важна вина моя була, —
Тиж змив її, о Всеблагий!
Вважаю щастєм і добром
клячіти під твоїм хрестом,
на нім Ти дався розпяти,
щоб грішного мене спасти,

Сердечно цілувати му
кривавї рани Твоїх ніг.
Твої коліна обійму
і припаду до стіп Твоїх,
бо полюбив Ти людський род.
Владико неба, суші й вод,
любовію, якої в вік
ніяк не збагне чоловік.

Дай Спасе, лік душі моїй
на смутки і страждання всі!
Будь захистом, приютом їй
у горю в кождому часі,
і не вміни мені у гріх
вини Адама й вин моїх.
Нехай їх змиє кров Твоя,
минеться вся печаль моя.

— Др. В. Шурат

св. Альфонс

Радуйся Царице Мати Милосердія

(Переклав о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.)

Пречиста Діво! блажен, хто любить Тебе — казав блаженний Іван, Ісусовець: Коли люблю Марію, я певний що витреваю і дістану від Бога всьо, чого бажаю. Тому то сей молодець не переставав відновляти сі акти довіря і повтаряв в собі часто: Хочу любити Марію, хочу любити Марію!

Любов сеї надзвичайної Матери перевисшає любов всіх дітий: хай же вони люблять її так дуже скільки лишень зможуть — каже св. Ігнатій. Хай Її люблять так, як св. Станіслав, котрий так дуже Її любив, що його мова запалювала його слухачів. Він написав собі словник, де зібрав всі такі слова, котрі ніжно величали Марію: він не зачинав ніякого діла, заким не звернувся до ікони Пр. Богородиці. Коли відмовляв часослов, вервицю чи інші молитви, робив це з таким чуттям, що — здавалось — начеб розмовляв лицем в лице з Марією: коли чув спів "Радуйся Царице, був під таким могутнім враженням, наче в захваті. При одній нагоді як вертав з каплиці, де клячав перед іконою Пр. Діви, запитав його один отець, чи дуже любить Марію? Отче! — відповів він— вонаж моя мати! Сі слова він вимовив з таким зворушенням, що виглядав на самого ангела, котрий говорить про Пр. Діву Марію.

Любім Її так, як блаженний Герман, що називав Її своєю обручницею любови, за що рівнож і Марія вщасливила його назвою обручник: любім Її як св. Филип котрому вже сама гадка про Марію потіхи в серце вливала, тому й назвав Її своїми роскошами; любім Її як св. Бонав. котрий називав Її не тільки своєю Панею і Матірю але, щоб заявити своє ніженьке чуття до Неї, називав Її своїм серцем і душею. Любім Її ще, як сей великий слуга Марії св. Вернард, котрий дуже

любив сю люблячу Матір, що називав Її порівчинею сердець. Щоб виразити свою горячу любов до Марії мовив до Неї: Чиж не Ти вхопила моє серце? Хай всі називають Її своєю улюбленою так, як св. Вернардин, котрий щодень ходив відвідувати Її святі ікони, де задоволяв свою любов милими розмовами зі своєю Царицею. Питали його раз, куди то він так щодень мандрує, а він відповів, що відвідує свою улюбленицю. Хай всі люблять Її так, як св. Людвик, котрий горів такою любовю до Матери Божої, що ледви солодке імя своєї дорогої матери вчув а вже серце його запалювалось і обличча румяніло зі зворушення в душі. Хай люблять Її, як св. Солян, що в святім божевіллю з інструментом в руках вигравав свою ніжність перед Її святими іконами кажучи, що по приміру коханків світа хоче оспівувати свою улюблену Царицю.

Любім Її всі так, як любили Її сі вірні Її слуги, котрі вже не знали якимбито способом показати Їй свою любов. Єронім Ісусовець уважав собі найбільшим щастям називати себе слугою Марії а на знак свого невільництва ішов часто до церкви відвідати Її. Щож він там робив? В оживлених почуттях любови до Марії заливався горячими сльозами і тисячі разів цілував долівку божого дому, присвяченого Пр. Богородиці. Отця Мартина з того Чина з причини його ніжної набожности до Матери Божої ангели переносили його на всі свята богородичні до неба, щоб мав нагоду вже на землі бачити, як вони святкують Її свята в небі. Ось чому він часто казав: "Я хотівби мати всі серця ангелів і святих, щоб любити Марію, як вони Її люблять: я хотівби мати життя всіх людий, щоб посвятити його на службу Марії. Хай всі люблять Її так, як Карло, спн св. Бригіти, котрий впевняв, що нічо на світі так не потішає його, як ця згадка, що Бог Її дуже любить. Він твердив, що радо принявсябн всіх мук на світі, щоб тільки не допустити до того, аби Марія мала стратити оскільки моглаб стратити, хочби лиш один ступінь своєї величі. А навіть якби через неможливість якийсь ступінь Її слави дістався бн йому, то він — каже — яко безмежно негідний його радо виріксябн його в користь Марії. Хай всі бажають віддати своє життя на доказ їхньої любови до Пр. Діви, як сего бажав св. Альфонс. Хай гострим вістрем вириють собі на грудях то любеньке імя "Марія," як це чинили деякі монаші особи. Хай розжареним залізом випечуть собі на своїм тілі нестерто на завжди се солоденьке імя, як це творили з любови до Неї інші слуги Марії.

Най чинять і най всі мріють виконувати всьо то, що в

можливо і що є в людській силі а все таки слуги Марії ніколи не дійдуть до того, щоб любили Її так, як Вона всіх нас любить. Я знаю, Царице моя, — казав св. Петро Дамян — що Ти є гідною найбільшої любови і Ти любиш нас любовю, яка перевисшає всі інші любови на сім світі, разом взяті. Блаженний Альфонс Ісусовець коло стіп ікони Пр. Богородиці кликав ніжненько: Моя найдорожча Мати! Я знаю, що Ти мене любиш, але все таки не так дуже, як я Тебе люблю. Пр. Діва ображена цею його мовою відповіла: Що ти кажеш Альфонсе? що ти кажеш? О! як дуже моя любов до тебе перевисшає твою любов до Мене. Знай, що навіть поміж небом і землею нема такої великої віддалі, яка є між Моєю любовю а твоєю.

Тож слушно кликав св. Бонавентура: Блаженні вірні слуги Марії, щасливі ці, що люблять таку добру Матір. Так!, це істинна правда! напа любляча (Матір) Цариця в любови не дається побідити своїми слугами. Наслідуючи в тім Ісуса Христа, що нас так дуже полюбив, Марія своїми добродійствами і іншими ласками віддає подвійно за ту любов, яку їй оказують. Св. Анзельм, що також горів любовю до Марії повтаряв: Хай моє серце завжди горить любовю, хай ціла моя душа жевріє з любови до Тебе, мій Ісусе, мій солоденький Спасителю і до Тебе Маріє, моя найдорожча Мати. Ісусе! Маріє! уділіть мені ласки бо не зможу Вас любити без Вашої ласки, уділіть мені на підставі не моїх, а Ваших заслуг ласки любити Вас так, як Ви на це заслугуєте. Боже! Ти міг вмерти, щоб спасти своїх ворогів, чи зможеш відмовити мені ласки любити Тебе і Твою Матір Пресвяту?

ПРИМІР

Одна бідна пастушка так дуже любила Пр. Діву, що для неї найбільшою приємністю було зайти до малої каплички на горбочку і там молитися та оспівувати славу Пр. Діви Марії, а підчас того її вівці скубали довкола травичку. Завваживши, що ікона Пр. Діви Марії не має ніякої окраси, назбирала квіточків, сплела з них віночок, убрала ним образ Пр. Діви і сказала: Матінко моя! я хотілаби заквітчати Тебе віночком дорогоцінним, золотим але я бідна, тож прийми від мене його на доказ, що я Тебе дуже люблю. Ось такими й іншими побожними практиками ся пастушка служила й величала свою Матінку Божу. Та послухайте тепер, якто ся добра Мати нагородила ті заяви любови тої пастушки. Вона тяжко захорувала і вже вмирала. Лучилось так, що два монахи переходили сею околицею і змучені подорожуванням спочивали під

деревом. Один спав а другий ні, але оба вони мали то саме видіння. Бачили відділ блескучих дівиць між котрими особливо одна відзначалася маєстатичною красою. Один монах запитав її, що вона за одна і куди вони йдуть. Я є — відповіла вона — Мати Божа і з цими дівицями я йду відвідати одну пастушку конаючу, котра Мене дуже часто відвідувала. По сих словах Вона зникла. Оба монахи сказали собі: ходім і ми також. Знайшли ту пастушку вже конаючу в бідній хатині де вона лежала на соломі, привитали її, а вона їм у відповідь каже: Браття мої! просіть Бога, щоб ви могли побачити, яке гарне товариство мене окружає. Сі оба повклякали і побачили коло вмираючої дівчинки Марію з короною в руці як потішала її. За хвилину ті чисті діви заспівали пречудну пісню і підчас того блаженна душа тої пастушки відлучилася від тіла: Марія увінчала її, обняла її своїми раменами і понесла зі собою до раю.

Молитва.

Владичице моя, що своїми добродійствами і любовю пориваєш серця Твоїх слуг, прийми і моє бідне серце, що дуже бажає любити Тебе. Мати моя! Краса Твоя полонила Бога та спонукала його зійти з неба на землю, чи житиму і нелюбитиму Тебе? Ні, не дам собі спочинку, доки не буду певний, що вже дістав від Тебе ласку ніжно і стало любити Тебе. Мати моя, Ти мене любила навіть тоді, коли я ані не думав про Тебе, тож оскілько більше маю надіятися того від Твоєї доброти тепер, коли вже люблю Тебе. Люблю Тебе моя найдорожча Мати, і я хотівби мати серце, котре моглоб Тебе любити за всіх тих, що не люблять Тебе. Якби я мав всі богацтва, я уживавби їх на то, щоб Тебе величати. Якби мав підданих, то з них усіх я зробивби Твоїх слуг.

Тобі і для Твоєї прослави я пожертвувавби навіть моє життя, якби того треба було. Я люблю Тебе, моя Мати, але рівночасно я й боюся чи дійсно я Тебе люблю, бо я чую, що любов чинить люблячих подібних до тої особи, котру вони люблять. Я дуже маленько подібний до Тебе а це є знак що не люблю Тебе. Ти так чистенька а я такий заболочений: Ти така покірна, а я такий гордий: Ти така свята, а я беззаконний. Алеж, Маріє, Ти є лікаркою, і Ти маєш мене вилічити з того. Якщо любиш мене то вчини мене подібним до Тебе. Ти маєш силу зміняти серця, возьми й моє і переміни його. Не хай світ побачить, що Ти можеш виєднати твоїм слугам. Вчини мене святим, гідним Твого Сина. Того надіюся, нехай так станеться. Амінь.

Бернадета Субіру (Св. Марія Бернарда)

У підніжу Піренейських гір у Франції лежить гарне місто, славне на цілий світ: місто Люрд. Перед більше як 70 роками Люрд було маленьким, бідненьким селом. Люди відзначалися одначе там правдивою побожністю, а особливо почитали і любили Пречисту Діву Марію.

Саме місто Люрд лежить в неведичкій гарній долині, через яку пливе ріка. Довкола високі гори-скали; межи ними відзначається околиця пуста і відлюдна, названа Масабієй. Бідні люди ходили там часто, щоби назбирати собі трохи хворосту на паливо.

Одного дня вибралися туди три бідні дівчини: Йоанна Абаді і дві сестри Антонія і Бернадета Субіру. День був зимний; дівчата бігли, спішилися, щоби перед вечером ще вернути до дому. По дорозі треба було перейти неглубокий потік. Йоанна і Антонія сейчас перейшли, але хоровита Бернадета не могла відважитися на це. Вона кашляла і боялася переходити зимну воду, щоби не дістати знова нападів астми, яка її мучила.

Бернадета мала тоді около 14 років. Родичі її були бідні і Бернадета мимо слабого здоровля мусіла від молодости як пастушка помагати їм. Не мала часу на науку, не богато уміла, — не знала ще ані читати ані писати.... Але за то добре уміла молитися на вервиці, яку безнастанно носила при собі. Була вона надзвичайно добра і побожна дитина.

Дві дівчині перейшли ріку і зникли з очий Бернадети, а Бернадета сумно дивилася за ними, бо й вона хотіла принести до дому вязаночку хворосту. Подумавши хвилю, постановила перейти потік. Коли знимала черевики, почула якийсь сильний шум. Поглянула на право, на ліво, на дерева, вздовж потока, — нічо не рухається. Думала, що це її причулося. По хвилі знова почула той сам шум як перед тим. Перестрашена хотіла кричати, але не могла.... Ще більше настрашилася, коли поглянула на печеру і побачила як один корч порушився неначе під силь ним вітром. Майже рівночасно зобачила Бернадета золотисту хмарку, а зараз потім молоду пре гарну невісту, котра станула в печері під корчем рож: виглядала на 16 або 17 літну дівицю. Мала на собі білу сукню з голубо-синім поясом, що спадав здовж лівого боку. Голову і рамена покривав білий серпанок-вельон, так що закривав цілковито волосся. Сукня довга, снїжнобіла сягала аж до кісток її ніг. У її босих стіп було дві рожі. В правій руці держала вервицю з зерен на золотім ланцушку.

"Поглянула на мене та пані — так оповідає Бернадета — усміхнулася до мене і дала мені пізнати, щоби я зближилася до неї. Я мала до тої пані таке довіре, як колиби вона була моєю мамою. Я не боялася її цілком, хоч і не знала я цілком де находжуся. Я протирала очи, замикала їх і знова отвирала — а тота пані все ще там була і усміхалася до мене, якби хотіла мені сказати, що то не був привид. Не здаючи собі справи з того, що я робила, я виняла вервицю і упала на коліна. Пані з усміхом кивнула головою і сама взяла до рук свою вервицю. Руки її пересували зеренця, але уста були нерухомі. Коли я скінчила вервицю, та Пані усунулася в глубину печери і зникла."

Незадовго потім надійшли Йоанна з Антонією і застали Бернадету на колінах і трошки жартували з її побожности. Потім вернули до дому. Бернадета через цілий день думала тільки о тій гарній невісті. Коли вечером ціла родина спільно відмовляла вечірні молитви, Бернадета почала плакати. Мама запитала її, чому плаче, а Бернадета сказала, що вона виділа прегарну паню в печері. Мама думала, що дитина собі то уроїла і заборонила її ходити до печери.

То перше обявлення було в четвер 11. лютого 1858 року. — Бернадета була дуже сумна після заборони мами. Через пятницю і соботу плакала з туги за печерою. Мама виділа, що дитина терпить і її материнське серце не могло перенести тої душевної муки любої дитини. Позволила проте Бернадеті удатися в неділю по полудни до печери Масабієй. На случай, колиби то обявлення походило від діявола, взяла зі собою фляшку свяченої води.

Коли Бернадета прийшла до печери, уклякнула, виняла вервицю і почала молитися. Зараз побачила свою "Паню." Взяла фляшку і виляла свячену воду в напрямі корча рожі. Пані не обурилася ,тільки усміхнулася.— Бернадета навіть не зауважила, як довкола неї вже зібралася велика громада приятельок і знакомих; бо знали вони, що Бернадета пішла до печери. Зір Бернадети спочивав безнастанно, з виразом сердечного захоплення на печері, де ніхто з присутних не видів нічого більше, як тільки нагу скалу і сухий корч рожі. Лице Бернадети ясніло, а її вираз лиця проникало якби якесь внутрішне світло. Всі, що були коло Бернадети, тихо молилися; вони виділи, що з Бернадетою діється щось надзвичайного....

Бернадета була в унесенню яку годину, а коли вернула до давного стану, знакомі спитали її, чи "Пані" не сказала її чого.

"Так, — відповіла Бернадета пів сумна пів весела, — Пані сказала мені: Бернадето, не прирікаю тобі зробити тебе щасливою в тім життю, але за то будеш щаслива в будучім."

Та пані жадала від Бернадети, щоби приходила до печери через 14 днів. Тепер Бернадета почала вже ходити до школи, щоби приготовитися до першого свято го Причастя. Але кождого ранка приходила вона завжди до печери; серце її тягнуло її до тої Пані.. Так минав день за днем, — марець кінчився, — зближалося Благовіщення Пречистої Діви.

В саме свято Благовіщення Бернадета з бючим серцем поспішила до печери. Громада дівчат і невіст зібралися вже там. І що дивнійше.... Пані упередила тим разом Бернадету і ціла в бле ску стояла з усмішкою на устах вичікуючи її, як чекає мати на свою дитину, що заспала.

"Я кинулася перед нею на коліна, — говорила Бернадета,— і перепросила її, що я так пізно прийшла. А коли я виявила своє серце перед моєю Панею, виняла я вервицю, щоби помолитися. Нагло заблисла мені думка, щоби запитати її, як вона називається. Два рази я питала, але не

одержала жадної відповіди. Не зражена тим, я зложила руки і хоч була перенята чувством, що я негідна так великої ласки, я повторила третий раз свою просьбу. Пані стала дуже поважна, піднесла руки до гори, зложила їх на груди і глянула з виразом захоплення в небо. Відтак руки поволи розложила і витягаючи їх до мене сказала дрожачим голосом: Я є **Непорочне Зачаття.** — Коли Бернадета почула ті слова, з Церкви, зближився до неї поліціянт, в імени права казав їй йти за собою і запровадив до місцевого судді—прокуратора. Той довго переслухував її, упімнув строго і поручив їй матися на осторозі.

Церковна власть мусіла також вдатися в ту справу і відкрити, чи нема тут якого обманства. Місцевий парох докладно розслідив цю справу і звернувся з нею до Епископа. Епископ

Ґрота Матери Божої з Люрд

не мала жадного сумніву, що та Пані є Пречистою Дівою Марією. —

***

Вкоротці численні уздоровлення при жерелі, котре трискало коло печери, упевнили нарід, що направду Матінка Божа обявилася Бернадеті. Чудесне жерело утворило поволи потічок, а тепер з тої чудотворної води користає цілий світ і дізнає чудесних її впливів. Богато, богато чудес діється й тепер в Люрд: кождого року читаємо про чудесні уздоровлення таких людий, про котрих уздоровлення лікарі вже стратили всяку надію.

Ціле Люрд не займалося нічим иншим як тільки Бернадетою і її обявленням. Світська влада, уважаючи щоби з того не вийшло замішення публичного порядку, вмішалася в те. Одного дня, коли Бернадета вертала визначив комісію зложену з духовних і світських, межи ними двох лікарів, котрі мали розслідити стан здоровля Бернадети.— Комісія через чотири роки розсліджувала справу, стягала прото коли з Бернадети, її родичів, з тих що були присутні при обявленнях і з осіб уздоровлених чудотворною водою. — По основнім розслідженню всіх обставин, Епископ видав в році 1862 пастирський лист, в котрім говорив про правдивість і надприродний характер обявлень і свій осуд переслав під суд Апостольської Столиці. Папа Пій IX. потвердив правдивість тих обявлень, а його Наслідник Папа Лев XIII. через кардинала Деспре положив угольний камінь під будову величавої Церкви на місци обявлень. Цю Церков скінчено в році 1876 і посвячено в присутности одного кардинала, 35 епископів, 3000 священиків і 100,000 вірних.

Однак Бернадета не виділа того торжества.... Десять років перед тим вступила до монастиря, дня 29. липня 1866 року, до монастиря Сестер Милосердя в Неверс, до тих самих Сестер, в школі котрих училася. В монастири приняла імя сестри **Марії Бернарди.**

***

В монастири жила яких 13 років. З як найбільшою скромністю старалася уникати всякого слова о тім, що відносилось до обявлень. Дуже було її прикро, коли кликано її до розмовниці, щоби розказала побожним путникам дещо про свої видіння. Одиноко з дітьми сестра Марія Бернарда радо розмавляла о споминах з молодих літ.

"Дорога Сестро, чи то правда, що ви виділи Пресвяту Діву" — спитала раз Бернарду мала дівчинка.

"Так, правда."

"А чи була вона гарна",...

"О, гарна, — відповіла зі зворушенням сестра Бернарда, — так гарна, що я бажалаби умерти найскорше, щоби її побачити."

Земські радощі уважала марними, бажала високих, небесних, яких дізнала в своїй молодости при обявленнях Пречистої Діви. І так, коли посвячувано новозбудовану Церкву в Люрд, запитали її, чи не мала-би охоти брати участь в тім торжестві, — настоятельки радо на то позволиливби; "Ні, дякую, — відповіла,— я учинила-би то радо, але тоді, колиби я була малою пташкою." О, бо вона хотіла видіти хвалу своєї Пані, але сама не хотіла бути видною, хотіла почитати, але не бути почитаною. І тому не вернула вже ніколи до тих місць, на котрих перевела найщасливійші хвилі своїх молодих літ.

В монастири сповняла уряд закристіянки і мала догляд над хорими. Інших хорих доглядала, але сама не тішилася здоровлям. Терпіла на астму - задуху, навіть кілька разів плювала кровю. При кінці життя дуже терпіла. Мимо хороби, наколи сили її на то позволяли, або гафтувала церковні ризи або відмовляла свою улюблену вервицю або вкінці терпіла....

"Терплю, — говорила до сестри, що чувала при ній, — а однак я вдоволена з того. Всьо є добре для Неба, **що** Бог хоче, **як** Бог хоче, **скільки** Бог хоче!"

В грудни 1878 року захорувала смертельно. Перед смертю говорила ще з двома делегатами від епископів з Тарб і Неверс і в їх присутности торжественно повторила: "Я виділа Найсвятійшу Діву, — так я її виділа." — Чотири місяці потім, 16. цвітня 1879 року о годині третій пополудни умерла з хрестом в руках, вимавляючи слова, які так часто в своїм життю повторяла: Богородице Діво....

Умерла маючи тридцять кілька років, яких 35 років.

***

В маю 1925 року проголошено її Блаженною, а в кілька літ пізніше проголошено її святою.

— З французького переповів

о. Н. Копаківський, ЧНІ.

Цвинтар

Чи знаєш долину, що то понад нею
Звенить чиста пісня Ангела спокою?
Її то сирітка сльозами змивала,
Як в жалобу вбрана к могилі припала,
Свою рідну неню в послідне прощала!

Цвинтарем це місце святеє зовемо....
Прийде час і ми всі тим шляхом підемо.
На нім лиш могили і хрести біліють....
Як прийдеш і глянеш, то уста німіють,
Про судьбу, про вічність сказати не вміють!

Голоси там чуть — але не словами,
Що кличуть до рідні, до тата і мами!
"О, згляньтеся діти! Родичі благаєм!
В чистилища муках, ми тяжко страждаєм,
Ви нам поможіте, просим вас благаєм!

Вінці пишні з цвітів, ті немають сили,
Вони нині звяли, хоть ще вчера цвили,
Пахучий їх аром, вже з вітром полинув,
Для душ наших жадной полекши не кинув,
Лиш в далекій далі, і сам вже загинув!

Лиш о тії цвіти просим, маму й тата,
Що то їм Голгофта зродила богато —
Що то з Ран Христових так рясно спливали,
Мов цвіти червоні земленьку багрили!
Невіжам у Отця пощади просили.

О жертву святую, Службу Божу просим,
Вона зменшить муки, які переносим!
О! змилуйтесь браття, й ви діти рідненькі —
Згадайте на труди, так батька як неньки —
Котрі вас ховали як були маленькі!

Молитви покірні й милостиню дайте,
Сиротам, калікам, лиш не відкладайте,
Бо вогонь нас палить і страшна тревога —
Коли вже побачим так Доброго Бога!
Чим скорше бажаєм вже Його узріти —
Тоді в Нього ласки будем вам просити."

—**Сестра Атаназія** Сл. П.Н.Д.М.

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Розділ 5.
(Продовження)

Його услуги хорим не ограничились лишень для своїх співбратів та инших осіб що перебували в монастирі. Деколи прихо дилось йому виходити й поза монастирські мури щоби спішити з поміччю хорим. Не одного, що був прикований до своєї постелі тяжкою недугою, розвеселив Ґерард своєю присутністю. Де лиш він загостив, там здавалось начеб він був ангел спокою, а не одному привернув він здоровля.

В місточку Ілічето, де якраз знаходився монастир, був один убогий що вже від довшого часу хорував на сухоти. Недуга пожерала його з кождим днем що раз то більше. Лікарі вже від давна стратили були всяку надію на його виздоровлення, а що він був ще до того дуже убогий, то опущений усіма, вичікував спокійно та з цілковитим підданням Божій води, коли-то Господь милосерний забере його з цього світа. Правду сказати, лікарі мали слушність, бо, по люцьки говорячи, не було ніякої надії щоби він міг так довго жити: ізза безнастанного кашлю, який не покидав його ні день ні ніч, він майже вже геть чисто стратив був легки.

Над таким-то нещасливим, Ґерард мав найбільше милосердя. Вже в коротці по його приході до монастиря в Ілічето, голосна вість о його святости була рознеслася по усій околиці. Не

одні радили хорому сухітникові щоби вдався з просьбою до того надзвичайного братчика, що такі чуда робить, а може й його уздоровить. По довгім ваганнюся, родина хорого рішилась просити о. Кафаро, щоби Ґерард міг коли до них загостити. Добрий Ігумен на це радо згодився, і при найблищій нагоді вислав його до хорого. Лікар, на вість що Ґерард відвідує сухітника, прийшов і собі. Ґерард тим часом потішав умираючого як міг. Заохочував його щоби здався на волю Божу, зносив терпеливо усі терпіння, та вневняв його що він одужає. Колиж почув це лікар, почав сміятися і каже:

— "Це не можливе; він не може прийти до здоровля: його легки є геть чисто зіпсуті."

Ґерард обурився на таку мову та й каже:

— "Хай буде що легки є геть чисто зіпсовані, та чи вам здається що Бог не зможе зробити чуда, коли захоче? Господь може показати що коли вже всяка надія пропала, то ще в Ньому, і лише в Ньому одному, є надія." Сказавши це, встав та почав збиратися домів.

На відхід хорий благав його усильно щоби помолився за нього та поручив його Богові. Ґерард обіцяв це зробити та не переставав його вневняти що він одужає. З тим і вийшов. Таки сейчас, як Ґерард вийшов з хати, сухітник почув що йому стало лекше. На тім не скінчилося: по кількох днях він встав з ліжка, геть чисто здоровий.

Це аж надто добре показує що не треба покладати усьої надії виключно лиш на людську поміч. Господь Бог може нам о много більше помогти чим усі лікарі разом. Не треба залишати й людської помочі, бо в противнім разі булоби це кушення Бога. Однак все треба на Бога покладати більшу надію чим на людську слабу поміч. Як-що принимаємо ліки, мусимо памятати що Господь є наша одинока надія.

Як-що ходило о те щоби прийти ближньому в поміч, Ґерард не знав ніяких перепон. Людський взгляд немав тоді на нього ніякого впливу. Говорив: "Я давби тисячу разів моє життя за ближнього як щоб так міг тисячу разів його відзискати, щоб опісля знова його жертвувати йому на услуги."

Одного дня йде він дорогою до Ілічето, аж нараз бачить а тут старенький дідусь, згорбившись, несе вязанку дров з поблизького ліса. Ґерард, не зважаючи на свій монаший стан, взяв сейчас від старця тягар, та заніс йому аж до його дому. Иншим знова разом якась женщина несла від ріки кошик мокрого біля, яке ходила прати. Дорога була далека і лиха, і бідна старушка змучилась до нестями. Як лиш Ґерард її побачив, сейчас просив її щоби позволила йому занести цей тягар домів. Відтак завдав собі кошик на плечі та пішов до міста. Коли вже входили в браму міста, огорнув його певного рода встид, та він поборов його, не реніс кіш з біллям через ринок поміж люди, та доти не віддав його старушці, аж доки не опинились перед її хатою.

Читаємо у святім Писанню Старого Завіта, що Господь Бог приказав одного разу юдейському цареві Савлові, устами пророка Самуїла, щоби він винищив увесь нарід Амаликитів. Амаликити були ще погани що не мало докучали ізраїльському народові. Пророк Самуїл приступив до царя Савла і каже: "Іди і покори Амалика і вигуби геть чисто всьо що має: убивай мужа і жену, дитя і немовля, вола і вівцю, верблюда і осла." Савло зібрав тоді велике військо, двісті десять тисяч, ударив на Амалика та побив його. Однак мимо виразного приказу Божого, щоби повбивав всі та всьо знищив, він вигубив лиш звичайних людий та знищив лиш те що мало менше вартости, коли тимчасом амаликимського царя Агаба, та всьо що було лучше з овечих черед, худоби та одежі, забрав собі.

Розгнівався на нього за це Господь і послав до нього знова Самуїла. Цим разом вже щоби напімнув і скартав його за переступлення виразного Господнього приказу: Господь чейже хотів щоби він знищив геть чисто всьо. Самуїл прийшов до царя та почав йому викидати його злий поступок.

Савло, що правда, признався до вини, але заразом став перед пророком оправдуватись та говорити що він пощадив що було лучше та товстіще лиш на це, щоби опісля принести з нього Богові в жертву. Тоді Самуїл, натхнений Духом Божим, промовив: "Чиж Господь бажає цілопальної жертви, чи радше щоби слухати його голосу? Бо лучший є послух чим жертви, і слухання Його голосу чим товсті барани." За цей непослух покарав Господь Савла, і позбавив його, і його рід, царського престола, а на його місци приказав Самуїлові помазати на царя послушного та покірного Давида.

Святе Писання є повне подібних примірів, де Господь за непослух строго карає. Так приміром ісза непослуху Господньому приказові, наші прародичі стратили рай, ісза непослуху жена Лота перемінилася в стовп соли.

З иншої знова сторони, най миліщу жертву, яку можемо зложити Богові, не якраз послух, коли Йому жертвуємо нашу власну волю. Цю жертву складає з себе кождий монах що вступає до монастиря. Він, такби сказати, зрікається власної волі щоби лишень те робити що Бог хоче, а Господь знова приказує йому устами настоятелів так як колись давав приказ Савлові устами пророка Самуїла.

Колиж чоловіхови ніхто не розказує, а лиш він сам посту пає після своєї власної волі, то він не може тоді певно знати чи виповняє Божу волю чи ні; противно, монах, що слухає та виконує лиш це що йому приказують ці що мають над ним власть, може завсігди бути певний що він сповняє волю Божу. Ось що каже святий Апостол Павло: "Слухайте ваших настоятелів і коріться, бо вони сторожать яко ті, що мають відповідати за ваші душі." Монах отже, коли слухає точно що йому приказують, і виповняє це докладно, то хотяйби що й зле зробив, то не його в тім вина, але настоятеля, і не він буде за це відповідати перед Богом, а настоятель. Усьо чого Господь від монаха буде домагатись, буде лиш це: чи він слухав, чи слухав сейчас та охотно.

Мабуть з усіх чеснот вимагаєсь, в монастирі, найбільше послуху. І слушно! Треба тим більше вимагати послуху від тих осіб, що геть чисто посвятилися Богові на службу в монашім стані. Можна собі представляти яке булоби тоді життя в Згромадженню, де є так много членів, як-щоб так кождий захотів те робити що йому забагнеться і в спосіб в який йому подобається! Певно, що тоді булоби лиш нелад, нарікання та незгода. Один хотівби цего, инший знова чого иншого. Вже в звичайній родині вимагається послуху: дітм мусять слухати своїх родичів. Де

нема послуху там є лиш замішення та нелад.

Є ще й инша причина, о много важніща від попередної, цього монашого послуху, а це якраз совершенство та святість, до якої кождий монах є, в особливший спосіб, обовязаний стреміти. Святість, що правда, полягає в любві Бога. Але, що це иншого значить як не те, що хто хоче любити Бога, хто хоче оказати Йому свою любов, мусить сповняти Його святу волю. "Не той, каже Ісус Христос, що каже: Господи, Господи, увійде до царства небесного, але той, що чинить волю мойого Вітця, що є на небесіх." Так, як Бог є одинока річ, яку монах має понад все любити, так послух є одинокий середник щоби тую любов осягнути.

З другої сторони, як каже святий Альфонс, нічого нас не може відлучити від Бога хиба наша власна воля. Ні увесь світ, ні пекольні духи, ні всякі инші річи, не є в силі нас позбавити ласки Божої, як-що ми самі не хочемо. Чоловікові дав Господь свобідну волю. Він може її вживати як хоче; він може її рівнож і над'уживати; може робити це що хоче доти доки жиє тут на земли. Доперва в другім життю зажадає від нього Господь строгого рахунку з усіх його діл. Як що він поступав згідно з волею Божою, одержить нагороду, в противнім разі буде покараний. Хай чоловік перестане над'уживати своєї власної волі, можемо сказати зі святим Вернардом, а вже не буде пекла, не буде лиш небо.

Так як діявол зістав дияволом через непослух, так він старається привести инших, особливо монаших осіб до упадку, через непослух. Кождий, однак, монах хоче не лиш спасти свою душу, але зістати святим, тому мусить в особливший спосіб вправлятися в цій чесноті послуху, якої йому потрібно на кождім кроці. Настоятель, духовний провідник та правило, це потрійний знак волі Божої для нього, який однак домагається послуху. Коли, отже, монах складає обіт послуху, він торжественно зрікається перед Богом своєї власної волі, а піддається волі тим, що мають бути для нього волею Божою.

"Правдива любов, казав Ґерард, полягає в тім щоби геть чисто віддати себе Богові на слугбу без найменшого застережения, піддатись, під кождим зглядом, Його святій волі, і то раз на все, на усю вічність." Ось в якім совершеннім змислі розумів він послух. Гарні це слова, і наука гідна святого! Не була то однак в нього лиш пуста мова: він старався всіма силами щоби жити після тих слів. Нічого не бажав як лиш те чого хотів Бог. Господь знова показував йому свою волю приказами настоятелів, свого духовного провідника та приписами правила, які він як найточніще виконував.

Весталькы

Драма на три дії. — З часів переслідування христіян за цісаря римського Нерона.

Особи

Северія, начальниця Весталок,
Валєрія, 20 років
Фабіяна, 14 років
Нидія
Метелля
Ромуля
Сільва } Весталки, жрекині богині Вести

Кекілія, христіянка, служниця Весталок
Фавстина, молода богата римлянка

Лукія
Агниця } Приятельки Фавстини, христіянки

Мірра, христіянка
Ґермана, поганка } служать в Фавстини

Німфа
Флявія } христіянські дівиці

Перша Дія

(Перед святинею богині Вести. Двері заслонені. Кілька лавочок з мягким сидженням).

1. Ява

Валєрія (сама) — Так мене болить нині голова і смуток огортає мене гірше чим вчора. Ні, не піду до цирку, де мене всьо ще гірше пригноблює ніж тут. Останусь сама з моїм незаспокоєним бажанням чогось лучшого, спокою, мира та щастя. Тут нема нікого, хтоби журився мною, нікого хтоби любив мене. Я терплю і ніхто не питає мене, що мене давить. (застановляється хвилину). Ні, того не можу сказати. Є одна, що мене любить, вона найліпша, найніжніща зі всіх, то мила Фабіяна. Вона ще дитина і подібна до білої голубки. Та на жаль, ніхто тої невинности.....

(надслухує) Чую, що хтось надходить....

2. Ява

Валєрія, Нидія.

Валєрія: Ти виглядаєш така сумна, Нидіє. Що-ж мучить тебе?

Нидія: (Зла) Може не маю чому?

Валєрія: Якжеж можу знати, що тобі долягає?

Нидія: Ти нині знову належиш до числа щасливих.

Валєрія: Що думаєш тим сказати?

Нидія: Ти свобідна від служби, а моя службова черга знову перешкодить мені піти до театру.

Валєрія: І це тобі прикро?

Нидія: Наш божественний цісар, могучий Нерон буде нині присутний на представленню. О Валєрія, подумай, як то буде чудово: гладіятори є свобідні, славний борець Марціюс буде на арені....

Валєрія: Це нічого надзвичайного.

Нидія: Але то ще не всьо. Знову полапали богато членів тої проклятої християнської секти і мають їх кинути на жир диким звірам.

Валєрія: Коли обіцяється народови тілько приємности, певно що нікого не забракне на представленню.

Нидія: Нарід буде задоволений. Кажуть, що між пійманими находяться красні, прекрасні дівчата і діти.

Валєрія: Так воно є. Коли кров потоками пливе, тоді нарід є вдоволений. Його жорстокість не щадить навіть невинних дів ні немічних дітей.

Нидія: (здивовано) Що означують ті твої слова? Мені видається, що ти їх жалуєш.

Валєрія: Жалувати їх, ні. Але все-таки мучать мене ті кровавi ігрища.

Нидія: А мене не мучать. Для мене булоби потіхою, бачити останнього христіянина як гине під мечем; бо чи не вони то стягнули найгірші нещастя на нашу державу?

Валєрія: Принаймні їм то закидують.

Нидія: Не говори так Валєріє, кара богині Вести моглаби постигнути тебе за таке говорення.

Валєрія: Я не бороню христіян і не потребую також боятися кари богині.

Нидія: От іде начальниця Северія, щоби забрати тебе на ігрища.

3. Ява.

Ті самі, Северія.

Северія: Що я бачу? Ти ще тут, Валєрія?

Нидія: Я стримала її своїм балаканням, Северіє.

Северія: І через ваше балакання ти забуваєш глядіти за сонцем та ладитися на ігрища.

Валєрія: Ні, добра Северіє. Я не забула на те; але нині я не можу йти з тобою до цирку.

Северія: Не йти з нами, Валєрія? Перший раз нині чую, щоби хтось вимовлявся від участи в ігрищах в амфітеатрі.

Валєрія: Не бери мені того за зле, Северіє, але мене страшно болить голова. Я надіюся, що тишина, що тут панує, вскорі мене вилічить.

Северія: Ти хора?.... Ну, я не хочу тебе силувати. Лишися тут в товаристві Нидії.

Валєрія: Коли Нидія рада йти на ігрища, возьми її спокійно зі собою і я займу її чергу.

Нидія: (розрадована) Що ти кажеш, люба Валєрія? Будеш за мене пильнувати святого огнища?

Валєрія: І чомуж би ні? Коли однаково тут остаюся, зроблю це легко. Як думаєш, Северія?

Северія: Коли береш на себе обовязок чувати, щоби огонь не вигас, може Нидія піти зі мною.

Нидія: (в бік) Що за дивне сотворіння, та Валєрія. (до Валєрії): Спасибі, люба Валєрія, і нехай не буде тобі самота довгою.

4. Ява.

Ті самі, Фабіяна.

Фабіяна: Ну, щож, мила Валєрія, ти готова? Ми вже так довго ждемо. (бере її за руку).

Валєрія: Ні, люба Фабіяно, я не піду до цирку дивитися на ігрища.

Фабіяна: Як?.... Ти не йдеш?.... Що-ж тобі є?....

Валєрія: Я хора і голова мене болить. І мушу пильнувати святого огня богині.

Фабіяна: Але твоя черга доперва по забаві?

Нидія: Валєрія хоче спочати, Фабіяно, і мати самоту; тому лишається вона тут і займе мою чергу.

Валєрія: Так є, дорога Фабіяно. (до Нидії): Так само не потребуєш мене зміняти нині вечером, Нидіє. Я рівнож не пропущу своєї черги.

Фабіяна: Там буде так гарно, Валєрія, я прийду тобі розповісти.

Валєрія: Добре; завтра, люба Фабіяно.

Северія: Ходім-но; вже прийшли невільники з ношами. До побачення.

Нидія: Дякую, Валєрія; до побачення.

Фабіяна: Пращай, Валєрія. Виздорови скоро.

Валєрія: До побачення, люба Фабіяно. Веселої забави. (всі виходять крім Валєрії).

5. Ява.

Валєрія, (сама)

Нарешті я на самоті так як я то люблю. Ах, коби я могла так все оставати на самоті і не мусіла ходити на ті огидні ігрища, котрі пригноблюють всю мою душу. Нічо мені не миле; нічо мене не вабить, а особливо жадне веселе та гаморне товариство. Одиноґа, котру ще можу знести, котрої присутність мені навіть мила, то мила, ніжна Фабіяна. З якою журбою поглянула вона на мене, коли я сказала, що мені не добре і як стиснула мене своєю дрібною ручкою. (сідає на низоньку лавку). Чому вона не є моєю сестрою?.... О Весто, добра богине, як вдячна я тобі, що далась мені в тій самоті хоч одно серце, що мене розуміє. (хвилину мовчить). Як щасливими моглиби ми бути, якби ми не мусіли оставати тут в службі богині.... Тут оставати.... (в розпуці ломить руки) Оставати тут, де всьо мені противне; оставати тут, в ненависній службі богині, в котрої силу вже навіть не вірю. (перераженa) О Весто, прости мені, я сходжу з ума; я не знаю вже, що говорю, що думаю. (зривається і ходить нервово сюда-туда). Тепер уже зачалися ігрища і для многих ударить останна година.... (похвилі надуми) Що за дивні люди ті христіяни.... Вони не жахаються найстрашніщих мук, ба навіть смерти за свої глупі забобони.

6. Ява.

Валєрія, Кікілія.

Кікілія (надходить): Шляхотна пані, молодий трибун Гавлюс питає за вами, бо думає що нині ваша черга.

Валєрія: (перелякана) А ти сказала що я тут, Кікіліє?

Кікілія: Ні, мила пані, я сказала, що подивлюся, хто має чергу.

Валєрія: Гавлюс?.... Чому не товаришить він цісареви в цирку?

Кікілія: Я не знаю, пані. О, скажіть, що маю йому відповісти. Я боюся, що він в своїй непогамованости готов силою вдертися тут до святині.

Валєрія: (з обуренням) Гавлюс, я ненавижду його.... Іди, єкажи йому, що Северія має чергу в чуванні. Він не зносить її і сейчас забереться. (Кікілія відходить).

7. Ява.

Валєрія (сама)

Що-ж іншого хоче він від мене, як знову нудити мене своєю любовю.... А я, я його ненавиджу. Ненавиджу його з цілої глибини моєї душі, жорстокого і кровожадного потвора, що переслідує мене зі своєю любовю і сміє мені говорити, що бог любови запалив в його серцю огонь любови. Ми діви посвячені тій богині, а вона навіть не дбає о нас. Я знаю, що прийдеться мені числитися з його ненавистю замість з любовю, коли довідається, що я його так відослала; (нагло опамятується) Мушу піти подивитися коло огня, бо горе мені, наколиб він вигас. (відходить до святині.)

8. Ява.

Кікілія

Де-ж могла піти моя ласкава пані? Чи не втікла може вона зі страху перед тим лукавим Гавльом? (молиться). О Боже, стережи її, отвори їй очи на правдиву віру. Вона і молода Фабіяна є одинокі, що мають для мене бідної невільниці добре слово.... О, я чую її, вона в святині і служить безсильному бовванови.

9. Ява.

Кікілія, Валєрія.

Валєрія: Ну, Кікіліє, пішов той поганець?

Кікілія: Так, ласкава пані; вже не треба вам боятися.

Валєрія: Що-ж він сказав?

Кікілія: Нічого, але виглядав злосний.

Валєрія: Нехай злоститься, то мене не гризе. (думає) Але Кікіліє, ти виглядаєш все така щаслива і задоволена; тобі не прикро, що ти невільницею?

Кікілія: Ні, ласкава пані.

Валєрія: І не відчуваєш в серцю жажди пімсти на вид несправедливого поступования примхуватих пань?

Кікілія: Ні, ніколи. Я знаю, що воно так добре і піддаюся охотно своїй долі.

Валєрія: Ти дійсно дивне сотворіння, Кікіліє. І не жаль тобі ніколи, що не можеш ніколи піти до амфітеатру подивитися на ігрища?

Кікілія: Чому-ж малаби я за ними жалувати? Мене болить, коли бачу як кров плине і я не година оплескувати дивлячися на конаючих серед мук христіян.

Валєрія: (В задумі). Я також ні. А ті, котрих гонять на смерть за визнавання христіянської віри, належать до найспокійніших горожан. Чи ти вже мала стичність з христіянами, Кікіліє?

Кікілія: Так, ласкава пані, колись.

Валєрія: (живо) І довідалася ти коли що о їхній науці?

Кікілія: (в бік). О Боже, вложи в мої уста слова, що трафилиби в її серце, але не допусти, щоби я необережно себе зрадила. (до Валєрії). Їх наука опирається на одній одинокій точці. Вони називають її: розпята Любов, любов Христа.

Валєрія: Розпята любов. Того не розумію.

Кікілія: Вони учать також: "Любіться взаїмно як діти одного вітця і любіть також тих що ненавидять вас і переслідують."

Валєрія: (сміється). Що за глупота їх наука любови. Наші боги кажуть противно: "Зломи всьо, що тобі на дорозі і знищ всьо, що тобі заваджає." (сідає знову на лавку плечима до Кікілії).

Кікілія (в бік). Тепер вже знає одну точку нашої віри. О, Боже, нехай твоя ласка просвітить її душу. (відходить).

10. Ява.

Валєрія, (сама)

Наука любови замість ненависти, прощати замість мститися... Але ні.... як можу о тім думати, то глупе, несамовите.... Ах, як лупає і буриться мені в голові, якби хотіла розскочитися. Від давна вже я сумніваюся о всім. Чи бачила я коли хоч одно діло, що свідчилоби о могучости Юпітера? Хто переконався коли о божестві Вести? (думає). "Любіться взаїмно, робіть добре тим, що переслідують вас".... Чи воно таке глупе як я думала? Коли я поважно подумаю, приходить мені всьо таке величаве, так неймовірно красне що здійсненна того видається мені неможливе. Як-же красним сталоби життя, наколиби я могла всіх так любити як уже люблю Фабіяну.... Чому-ж я мушу якраз тепер заниматися тим віруванням?.... Ах, я така змучена, така пригноблена (голова падає їй взад). Розпятий Бог.... наука любови.... (засипляє).

11. Ява.

Кікілія, Валєрія.

Кікілія: Спить, добра, шляхотна пані. Утома її поконала. Як красна вона тепер, з погідним лицем та спокійно замкненими очима в сні. Яка дівственна краса і чистота. (клякає). О добрий Боже, хороні її перед лукавим Гавльом. О царю мира, Ісусе Христе, поклич її до своєї служби, просвіти її ум, що ще блукає в темноті поганства, просвіти її блескучим світлом Твоєї божественної ласки. Дай тому терплячому серцю, що тужить за спокоєм та миром, той мир, котрий даєш усім, що йдуть за тобою. Возми моє життя, Господи, я жертвую його тобі добровільно. Жадна мука не буде для мене за тяжка, навіть на смерть раду піду, щоби їй те щастє здобути, їй і малій Фабіяні. (Валєрія легко порушилася в сні. Кікілія встає). Вона спить і мучиться. Чи маю її збудити?.... Ні, сон зробить їй добре і скріпить її на силах. Раз допильную, щоби огонь не витас. Не для тебе, безсильна богине, просте діло людських рук, запалю пахуче кадило, але для Христа, що панує на високості і жадної молитви не оставляє невислуханої. (зникає на хвилю в храмі і вертає). Спи спокійно, люба сестро, шляхотне серце. (відходить).

12. Ява.

Валєрія, (будиться).

Я заснула і снила. (зривається, іде до святині і вертає. Огонь все ще горить а прещ я мусіла довго спати. Сонце вже зайшло і ніч надходить. Ігрища вже десь скінчилися. Щастя моє що не застали мене сплячою.... Ах, як всьо помішане в моїй голові. Що за дивний сон: я ще ціла під його вражінням. Я була невільницею в службі у одної римської шляхтянки та лише з укритою злістю пімсти зносила свою гірку долю. Моя пані була жорстока, служила нашим богам і жила після закону ненависти. Мене продано і я дісталася в зовсім інше окруження. Ніколи жадного прикрого слова, ніколи жадних нагаїв; всьо дихало любовю і щастям. Всі визнавали науку любови. (задумана переходить кілька разів сюдатуда, нараз падає на коліна і в молитві підносить руки до неба). О Боже Любови, поможи мені, просвіти мій ум. Коли це твій голос, що кликав мене в мому сні, подай мені твою спасаючу руку; я хочу йти за тобою.

13. Ява.

Валєрія і Фабіяна

Фабіяна: (здивована). Що-ж це, люба Валєрія, на колінах тебе находжу?

Валєрія: (зривається перераженa). Ах то ти, мила Фабіяно? За чим приходиш тут в ночі?

Фабіяна: Не гнівайся, Валєріє. Я хотіла прийти тут зараз по ігрищах, але зла Северія перешкодила мені в тім. Іди спати, сказала мені квасним тоном, щобись могла завтра заняти чергу.

Валєрія: (потішає). Ходи, потішся, люба Фабіяно, не думай вже о тім.

Фабіяна: Дякую тобі, люба Валєрія. Але скажи мені, що ти робила, коли я надійшла?

Валєрія: (змішана) Я, нічого.... Ходи, Фабіяно, йди тепер спати.

Фабіяна: Ах, ні, зістав мене троха коло себе; я не годна спати.

Валєрія: Коли ти не година спати, то лишися. (сідає).

Фабіяна: Ще думаю о цирку і о тім що виділа там.

Валєрія: Чи то було таке красне?

Фабіяна: (сідає коло її ніг). Послухай, Валєрія, оповім тобі. Наш великий цісар, як звичайно, дав на себе трохи чекати. Коли ввійшов, вибухла така овація від оплесків, що цілий будинок дрожав. Бики і глядіятори перейшли як звичайно. Славний Марціюс поконав дикого бика і одержав з рук цісаря лавровий вінок.

Валєрія: Не бачила ти ніде Гавля?

Фабіяна: Гавля? Ні. Але, Валєрія, я думаю, що ти не маєш уподобання в тім лукавім чоловіці?

Валєрія: Ні, ні! говори-но далі.

Фабіяна: Отже коли скінчилися борби, приказав Нерон впровадити христіян. Насамперед показався чоловік в повній силі віку. Дали йому меч, котрим міг боронитися і відтак випустили на нього голодного льва. Кілька хвиль він тримав той меч в руках і всі думали, що буде боронитися проти звіра. Але нараз кидає він меч на землю і клякає посеред арени. Звір зараз його пожер.

Валєрія: Було то красне?

Фабіяна: Красне?.... Ах, ні, Валєріє, я мала над ним велике співчуття, але не сміла нічого сказати, бо Северія злобно дивилася на мене. Потім приходили інші, в групах або одинцем, і всіх жерли звірі; земля на арені парувала від крови а нарід подабав на збурене, розшаліле море і вив з радости.

Валєрія: Так, так! Скоро нарід зобачить кров, стає немов пяний і жадає все більше її.

Фабіяна: Тут нараз вийшла молода дівчина з довгим ясним волоссям. Волос укривав її немов шовковим плащем. Убрана була в просту білу шату і була така красна, що подобала на богиню. Без страху підійшла вона до трону цісаря та спокійно сказала звичайні слова: "Цісарю, умираюча поздоровляє тебе." Відтак випростувалася і сказала урочисто: "О Боже, дай, щоби моя мученича смерть бодай одному з присутних була на спасення." Швидким рухом кинула вона щось в цісарську льожу і поглянула на мене очима, що серце в мені живо забилося.

Валєрія: (недовірчиво). Знаєш ти на певно, що то на тебе поглянула?

Фабіяна: О так, знаю то добре. О Валєрія, як дуже полюбила я її в тій хвилі. Як радо булаби я станула коло неї в тій кровавій арені на смерть, котра, здавалося мені, не має в собі нічого страшного, на смерть за того незнаного Бога, котрого я вже полюбила.

Валєрія: Та молода дівчина згинула?

Фабіяна: На жаль, так. Вона стояла там така спокійна і велична, з усміхом на милім обличчю і її очи споглядали у воздухи; свої руки тримала ось так (складає руки на грудях і глядить в небо). Тут нагло скочив на неї голодний, дикий лев і перевернув її. О Валєріє, тоді я вже не година була дивитися і замкнула очи.

Валєрія: (кладе руку на рамя Фабіяни). Добра, мила Фабіяна.

Фабіяна: Коли я знову поглянула, лежала вона в крови на землі і лютий звір оперся о неї своїми передними лабами. Вона була нежива. Одної хвилі, коли ніхто на мене не вважав, піднесла я кинений предмет — поглянь. (показує малий деревляний хрестик)

Валєрія: (приглядається уважно). Вона отже була рівнож слугою Бога Любови. Все більше тягне мене до Нього проти моєї волі. (обі стоять випростовані).

Фабіяна: Христіянський Бог не може бути жадним злим Богом, коли така мила дівчина могла його полюбити.

Валєрія: Чи ти його також любиш, Фабіяно?

Фабіяна: Я не знаю. Чому не будують йому жадних святинь і не приносять жертв як Юпітерови і другим богам?

Валєрія: То не є жадні боги, кажуть христіяни. Христос сам є Богом. "Всі люди мають себе взаїмно любити."

Фабіяна: О як красно би то було, колиб мене всі так любили як ти.

Валєрія: (перестрашена). Ах, через нашу розмову я забула за святий огонь богині. (зникає в святині).

14. Ява.

Фабіяна

(клякає і тримає хрестик в руках). О Боже христіян, я не знаю Тебе, але мимо того люблю Тебе. О певно, ти мусиш бути добрий, коли приказуєш всім себе взаїмно любити. О дай, щоби ми звідси забралися; полюби нас і спаси нас; Боже Любови, вислухай мене. Тебе одного я хочу наслідувати і любити. Я ненавиджу Весту і прочих богів.

15. Ява.

Фабіяна, Валєрія.

Валєрія: (бліда і хитаючися). О горе моє, я пропала. Святий огонь вигас.

Фабіяна: (зривається і біжить до неї). Огонь вигас? За то малиби тебе живцем закопати. Я не хочу в то вірити, Валєріє.

Валєрія: (в розпуці). На жаль так є, то є кара що мене чекає.

Фабіяна: (завзято). Того не буде, того не буде. О мила, добра Валєріє, я також умру як тебе не стане. Ходи, втїчемо разом.

Валєрія: Куда-ж малиби ми йти?

Фабіяна: До шляхотної Фавстіни; вона мене любить і певно нас скриє.

Валєрія: Зловлять нас, заки будемо в безпечності.

Фабіяна: Бог християн поможо нам і виратує нас, Валєріє, чи будемо його благати. (обі клякають). О Боже розпятої любови, вислухай нас, виратуй нас з цеї небезпеки і дай нам щасливо дістатися до Фавстіни. Ми дамо себе обучити в твоїй науці і тебе одного будемо любити. За Весту ми не хочемо вмирати. Але за тебе певно, коли така твоя воля. (встає). Маєш Весто, тримай собі своє золото і скарби. (кидає бранзолєти і прикаси).

Валєрія: (встає і рівнож кидає свої прикраси). О Боже християн, я також вірю в тебе, поможи нам, спаси нас. (обі скоро уходять зі сцени).

16.Ява.

Кікілія.

(надходить осторожно). Хіба вона ще спить? Коли так, то мушу її збудити, заки її другі Вестальки прилапають. Але що це значить?.... Я її не бачу. Чи може вона вийшла, щоби надихатися свіжого нічного воздуху і охолодити свою голову?.... Чекай, погляну раз до святині. (зникає в святині).

17.Ява.

Метелля, Ромуля.

Ромулля: Валєрії тут нема.

Метелля: Вона буде певно в святині або на дворі.

Ромуля: Дуже можливо. На дворі свіжо і їй було не добре, як казала.

Метелля: Що-до мене, я тій Валєрії не дуже довіряю.

Ромуля: І чому ні, Метелля?

Метелля: Я не знаю, але видається мені то дивним, через дрібку болю голови залишити такі ігрища.

Ромуля: Так, воно дивне. І тому і слова, котрі сказала мені Нидія о Валєрії, дали мені до думання.

Метелля: Що-ж тобі повіла Нидія?

Ромуля: Тепер, казала вона, Валєрія хоче все тих підлих християн боронити; лиш мало бракувало вчера і булаби вже над ними плакала.

Метелля: Слухай, якийсь рух в святині, вона приходить.(Кікілія виходить зі святині).

18.Ява.

Ті самі, Кікілія.

Метелля: (перестрашена). Кікілія, ти тут. Що прийшла ти тут виробляти, огидне сотворіння?

Кікілія: (в бік). О Боже, ратуй її.

Ромуля: Що так бурмочиш? Де Валєрія?

Кікілія: Я не знаю.

Метелля: Що, ти не знаєш? А вона не в святині?

Кікілія: Ні, там її нема.

Ромулія: (іде до дверий святині і заглядає до середини). О горе, її там нема і святий огонь вигас. О, Веста, не карай нас.

Метелля: Огонь вигас. О горе, горе. Тоді нема Валєрії також в городі. Северія, Сільва, ратуйте!

19.Ява.

Ті самі, Северія, Сільва, Нидія.

Северія: Що тут діється? Чому мене кличуть?

Ромуля: О горе нам, шляхотна Северія, святий огонь Вести погас і Валєрія втікла.

Северія: Ні, то не може бути. (спішить до святині). Горе. О Весто, добра богине, спаси нас і нехай твоя пімста впаде лише на голову невірниці.

Нидія: Що робить тут та невільниця?

Метелля: Вона вийшла зі святині і не хоче нічого говорити.

Северія: Говори, нужденне сотворіння, що робила ти в святині? Ти помагала Валєрії в її утечі?

Кікілія: Ні, я того не зробила.

Сільва: Дивіть-но ся, що я тут находжу. (показує прикраси обох дів).

Северія: Так, то правда; то є прикраси Фабіяни. Тепер мені ясно ясне. Разом вони втікли. Тому не хотіла нам Валєрія товаришити до амфітеатру.

Кікілія: Дякую тобі, мій Ісусе, що ти змилувався також над доброю Фабіяною. О запровадь її до безпечної пристани.

Сільва: (з погордою). Вона взиває Ісуса, Бога християн. Вона також вірить в науку Назарейчика.

Северія: Га, погана невільнице, не тішся дуже. Зараз подасться до відома цілому місту про утечу обох Весталок і їх так само як тебе жде страшна смерть.

Кікілія: Возми моє життя, божественний Ягнче, але спаси її. Одинока нагорода, о яку прошу тебе за всі мої терпіння є, щоби вона з темряви поганства могла ввійти в блискуче світло твоєї науки любови. Ісусе, будь моєю силою і поміччю.

(Конець першої дії).

о. П. Божик

Чи Біблія Спасає?

СЛУЖБА БОЖА

Байбельники а також инші протестантські секти сильно виступають проти Служби Божої. Вони кажуть, що Служби Божої не находять в св. Письмі і тому виступають проти Богослуження такого, як практикують католики і приписують, що Службу Божу видумали священики для зарібку. Таке "твердження" ставить байбельників в позицію не розуміючих св. Письма та крутарів.

Бо в біблії бачимо, що в старім Завіті палено на жертвеннику збіже, птахів, звірята, вино і хліб. І се була жертва, якої бажав собі Бог, жертва кровава. Ся жертва зображала в символічнім значінню жертву Ісуса Христа на хресті, за гріхи людей.

Жертву зі біжа і крови приносив Авель і Каїн: Авель спалив на жертвеннику первістки своєї череди (телята, то що). А Каїн плоди землі. Бог однак полюбив жертву Авеля, ізза чого пімстився Каїн на Авелю, що його жертва не була принята Богом (1. Мойсея 4, 9). Ной, коли вийшов з корабля, також збудував жертвенник і палив на нім птахи в жертву Богови, як подяку за своє спасення по потопі. (1 Мойсея 8, 20).

Жертва означає то саме, що офіра, і її домагається сам Бог. Таке домагання ставив Бог Авраамови, віддати Йому на жертву свого сина Ісаака (1. Мойсея 22-6-15), що готов був зробити Авраам на горі Мория.

В Новім Завіті муками і смертию Ісуса Христа скінчилися кровавi жертви. Христос собою запечатав всі такі кровавi жертви, які до того часу виконувано, а натомість установив на Тайній Вечері безкровну жертву чисту — Службу Божу, предсказану в Ст. Завіті пророком: "Від сходу і до заходу сонця імя Моє буде величатись між народами, і **всюди приносити мають імени Моєму кадило і жертву чисту.**" (Малахія 1, 11).

Пророк, котрий се пише, був послідним пророком, і зараз по нім прийшов Христос. Жертва чиста, т. є. без крови, про котру згадує пророк, очевидно є Служба Божа. Він виразно каже, що "жертва чиста" ще буде приноситися, бо вказує на час будучий, бо годі згладити гріхи людські кровію звірять (Євр. 10 4), отже гріхи мають змиватися Христовими муками і Його смертію.

Щоби жертва Христова, муки і смерть, пригадувала нам все смерть Ісуса, і щоби всі вірні могло бути при тій жертві (кадило і жертва чиста, Малахія 1. 11) то Христос постарався о те, і для того на послідній Вечери установив св. Тайну Евхаристії.

Самі слова, котрі сказав Христос послідної Вечері, вказуючи на хліб і вино: "**беріть і їжте, беріть і пийте, бо се є тіло і кров Моя; і хто не їсть тіла Мого і не пє крови Моєї, не має життя в собі**" (Іван 6, 50-56) вимагають того, щоби якнебудь сю велику Тайну не відбувати. Для того священик приготовляєсь, натще, і вірні також і форма, в котрій звершаєсь ся Тайна, мусить бути вельми взнесла, поетична, добірна і шляхотна.

По думці св. Письма і Католицької Церкви під час Служби Божої Христос представляє Себе перед Господом, і показує Отцеві небесному свої рани за людей цілого світа. Під час Служби Божої Ісус криється під **видами хліба і вина**, бо так Він сказав Апостолам на послідній Вечері; Він, і то не позірно, але дійсно.

Служба Божа не є установлена священниками для туманення людей і бізнесу, як ложно говорять байбельники, та інші сектанти, а коли беруть платню, то не за Службу Божу, бо вона не продається, і її ані продати, ані купити ніхто не в силі. Це уряд священиків, щоби правити таїнственну Жертву Служби Божої і вони поставлені до цего уряду самим Ісусом Христом через власть Церкви яку Христос своєю Кровю усвятив. Цим урядом вони мусять заниматись і вірні є зобовязані дати їм удержанне, щоби священики могли його сповняти. Це є зовсім справедливе і навіть св. Павло дає на це виразне потвердженне, коли каже "не знаєте, що котрі в святині працюють, ті зі святині ідять? і котрі олтареві служать, ті від олтаря частину приймають? (1. Кор. 9, 13.) себто чим займається, з того повинен жити. А також: "Хто дає насіннє сіючому, подасть і хліб на їду" (11. Кор. 9-10). Се також означає, що чим хто займається, з того повинен жити. Платня буває ріжна, а зрегульована після обставин фінансових та особи. І байбельницькі проповідники не однако беруть за свою службу, прості проповідники меньше, учені більше, особливо по містах. Та се річ другорядна і розумний чоловік платню не буде брати за мірило віри, чи се буде проповідник протестантський, чи мирянин. Хто опираєсь на платню священика і сим хоче оправдати своє протестантсво, той сим показує свою слабу сторону.

Служба Божа є так давна, як Христіянство. В Єрусалимській Церкві, яку зорганізував Петро, правлено від самих початків Службу Божу. Це була перша церковна громада. Св. ап. Яков правив їм службу, а коли з часом в інших місцях зорганізовано христіянські громади, апостоли їм правили Служби Божі і так аж до нині. Певна річ, що тоді їхні відправи не були так

прилюдні, тай так добірні як тепер, а се тому, що богослуження відбувалося в катакомбах, щоби уникнути ворогів Христових; то ді служено на гробах заслужених для Церкви людей, на гробах святих, себто на їх мощах. Тепер Служба Божа відправляється також на мощах, заложених в Антимінс. Се бачимо наглядно хоч би з того, що заслужених людей часто ховають зараз під стіною вівтаря, щоби бодай приблизити їх мощі до престола на якім відправляється Служба Божа. А великих святих держиться в церкві в відповідних до того трумнах. Так практикувалось від самих початків християнства, так робиться і нині.

Св. Юстин около 150 років по Христі, згадує в першій своїй апольогії до Римського цісаря про Службу Божу. Те саме робить св. Іриней около 202 р. по Христі; також св. Кипріян около 258 і богато інших святих Вітців. Всі сі писання заховались і до нині і хто хоче, може їх видіти в Ватикані, де вони переховуються як цінність,

Отже коли ап. Яків міг правити Службу Божу, котрий безперечно ліпше знав св. Письмо, як байбельники і інші протестанти, бо бачив Христа і ходив з ним та вчився в Нього; коли також могли правити і інші Апостоли та Вітці Церкви, котрі жили в початках Християнства і були учениками Апостолів, то що нині говорити про наших сектантів?

Служба Божа, безкровна Жертва нашого Спасителя є не лиш установлена через Нього, але вона є так звязана з релігією, що без неї навіть релігія не булаб жадною релігією; це може заперечити лиш той, хто ошукує себе або других; бож про цю правду занадто наглядно свідчать і Біблія і Апостоли і передання всіх віків.

Секта без Служби Божої і священства не може бути жадною релігією, бо їй бракує голов ної річи богопочитання, жертви Сина Божого, і вона не робить того, чого Господь домагався: Робіть то на мою памятку. (Лука 22. 19; 1. Кор. 11, 24. 25).

Увага: Коли ми повисше бачили св. Службу Божу з боку чисто духовного і традиційного, то тепер пригляньмося до св. Служби Божої з боку чисто практичного і суспільного.

Именно, ми люди, що віримо в науку Ісуса Христа і в Його Божественну Особу, що сталася спасенням світа. Коли сам Ісус Христос віддав Себе в жертву на Голгофті за гріхи людей, і коли Він установив св. Тайну Евхаристію на Послідній Вечері і бажав собі, щоби те робити на Його спомин, то яка груба невдячність булаби з нашого боку, щоби ту незвичайну святість відкидати як річ не потрібну? Зрозуміла річ, що так велику святість, якою є освячення Пресвятої Євхаристії, не можна виконати, як тільки способом св. Служби Божої.

Що протестанти всіх відтінків св. Служби Божої не практикують, то річ нам цілком зрозуміла. Вони також богато инших справ віри невиконують ані инших св. Тайн. Відпавши від св. Католицької Церкви попали в блуд, стали подібні до подорожного, що змилив дорогу, ходить багнами, щоби ніби скорше прибути до означеного місця. Як заблудшому навіть сонце на небі нестоїть де повинно, так і протестантам найсвятійша річ стала неважною.

Щоби ніби св. Тайну Євхаристії, якось виконати, бо про неї читають в св. Письмі, деякі протестантські громади її викону ють, але погляньте в який спосіб. Засідають за звичайний стіл, скажуть своїми словами яку хто може молитву, а потім ломлять хліб і пють з фляшки вино. І чи се має бути св. Тайна? А деж Богопочитання? Де кадило, про яке згадує пророк Малахія? А далі де той престіл, що мають бути в нім заложені св. Мощі, чи св. Антимінс, щоби відповідало відправі св. Апостолів на св. Мощах в катакомбах? Все те знехтовано з диким обуренням сухого протестантизму!

Свята Служба Божа є найбільша молитва і найбільша жертва перед лицем Божим. Послухаймо, що говорять великі богослови і святі люди про св. Службу Божу. Ось деякі їх вискази:

"Через св. Службу Божу віддаємо Богови безконечну честь. Одною Службою Божою віддано Господу Богу більше чести, чим усіма добрими ділами святих (Ґофін).

"Жертва св. Служби Божої має ту саму вартість, що жертва на Голгофті" (св. І. Золотоуст).

"Вірні не в силі сповнити святійшого і Божественнійшого діла, чим жертвования св. Служби Божої" (Триденський Собор)

"Св. Літургія се сонце духовних вправ" (св. Франц Салєзський.)

До часів реформації Івана Гуса, Мартина Лютра, Івана Кальвіна і ще деяких, себто до часів пятнайцятого століття св. Служба Божа була всіми народами пошанована. Св. Службу Божу правили св. Апостоли, св. Іван Золотоуст, св. Василь Великий, Григорій Двоєслов, св. Николай, св. Іван Дамаским, св. Тома з Аквіну, найбільший фільозоф світа і богато инших. Де які з них були такі учені і працьовиті що написали богато книг. Приміром св. Тома написав пятьдесять і три великі книги, св. Іван Золотоустий написав дванайцять так великих книг, як св. Євангеліє. Для них отже св. Служба Божа найбільшого святістю, а для релігійних сектантів, які волочаться по між наших людей у ціли сектантської пропаґанди, а **які не в силі по людськи написати звичайного письма,** св. Служба Божа маловартна. Чи не є се з їх боку провокація самого Бога?

А повірнайте побожність і науку святих людей і ріжних протестантських агентів, вам стане ясно кого маєте слухати і на кого взоруватися.

О Маріє, О Леліє!

О Маріє. о Леліє,
Ти небесний Цвіте,
Поможи нам, Тебе просим,
Бо ми Твої діти.

Ми до Тебе удаємось
В кождім нашім горю,
Ми без Тебе в небезпеці
Як човен на морю.

Хто у Тебе, о Маріє,
Помочи благає,
Той весело і щасливо
Цей світ покидає.

Випроси нам, о Маріє,
Ласки в Свого Сина,
Бо Ти наша милостива
Матінка єдина.

— Подав Г. Федьків

о. Р. Хомяк, ЧНІ.

З Галичини до Канади

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Високопреподобний і Дорогий Отче Редакторе!

Не думав я, виїзджаючи з Галичини до Канади, що прийдеться мені описувати нашу подорож. І лише тому, що Ваше Високопреподобє просить написати кілька слів про неї в "Голосі Спасителя," не вспів я відмовити Вашому братньому проханню й тому вволяю Вашому бажанню, Впр. Отче Редакторе!

Виїзд наш з Галичини до Канади був призначений на день 18. вересня, ц.р. Той день, остане на засіди в нашій памяти! День розлуки з дорогими родичами, братьми, сестрами й щирими приятелями! День пращання зі співбратьми любими!

Вже довгий час перед тим памятним днем, не було одного дня, в якім пращання-побажання не доходили би до наших ух, чи скорше наших сердець; не було дня, у котрім не повторяли би нам тих самих, але щирих обіцянок, ласкавих молитов. І ті повторення не лишень, що нас не мучили, але в дійсности чим раз більшу приємність нам справляли. Вони нам виявляли сердечні почування родичів, співбратів і приятелів наших.

У середу 18. вересня, загостив з Голоска Вел., на пращальний обід, до монастиря з Збойсках мій товариш подорожі, пр. о. Володимир Корба. Пращання було вельми сердечне! Впр. о. Ігумен монастиря в Збойсках, попращав нас теплими й щирими словами від співбратів своєї обителі, бажаючи нам як найкращих успіхів у новій апостольській праці та рівночасно приобіцяв нам свої ласкаві молитви за щасливу нашу подорож. Відтак хор студентів-філософів, скріплений голосами отців, відспівав, серед зворушаючої мовчанки, кілька красних пісень.

Вечером того дня відбулося подібне, родинне свято в матірнім монастирі, в Голоску Великім. У приявности всіх членів дому, Впр. о. Протоігумен поґратулював обом місіонарям за їхню номінацію, бажаючи нам правдивих успіхів у місіонарській праці, а вкінці попращав нас щиро-батьківськими словами від цілої віце-провінції, передовсім від співбратів з Голоска Великого.

Новики-хористи, що перебувають в тім домі, відспівали теж кілька гарних пісень в честь молодих місіонарів.

Серед тих численних побажань ми краще зрозуміли, що всі співбраття товаришитимуть нам у далеку дорогу своїми почуваннями й молитвами.

По вечері Впр. о. Протоігумен разом з усіми членами дому,

в молитовниці перед Найсв. Тайнами, помолилися за щасливу нашу подорож, просячи Всевишнього, щоб зволив післати нам свойого Ангела, подібно як це вчинив Він колись для Товії й інших путників та стеріг нас перед нещастям! По тій спільній та щирій молитві, о. Протоігумен уділив нам своє батьківське благословення, а новики в останнє, своїми милозвучними голосами, попращали нас: "Многая літа!"

Вже 7.30 вечером доходила, як виїхали ми з монастиря в Голоску Вел. на головний двірець у Львові. На стацію вибралися в товаристві двох отців професорів: пр. о. Осипа Корби, рідного брата отця Володимира й пр. о. Вол. Маланчука та двох братчиків, Андрія й Константина. На двірці у Львові стрінула нас ще рідня, що прийшла в останнє нас попращати.

О, які дорогі це хвилі були, що їх перебули ми в товаристві рідні й співбратів наших, перед остаточним відіздом зі Львова!

Справді, скоренько перейшли вони нам, та в памяти нашій щей досі залишилася свіжими та незабутніми!

Зі Львова поїзд наш рушив о год. 9.40 вечером і помчався через Жовкву й Раву Руську до корінної Польщі, її столиці.

На другий день рано, пробудились в Варшаві.

На стації ждала вже на еміґрантів обслуга корабельного товариства: "Canadian Pacific," щоб відвезти їх автом до головного свойого бюра. У нім запізналися з укр. урядником того товариства, п. Когутом. Від нього довідалися, що до Шербурга поїдемо через Париж, а не через Ґдиню, як це нам сказали в "Syndykacie Emigracyjnem" у Львові, тому, що з Ґдині через якийсь час ще не відходять кораблі до згаданої французької пристані.

Ця вістка чимало нас потішила! Наші мрії побачити Париж, сповнилися.

У Варшаві загостили ми до польських оо. Редемптористів. Витали вони нас дуже гарно й сердечно. У них перебули три дні, від 19-21 вересня. Першого дня, як прибули до Варшави, відвідали Впр. оо. Василіян, при вул. Медовій — Вони теж приняли нас дуже гостинно і гарно.

У вільних хвилинах нашого побуту в Варшаві, звиділи ми неодну її часть, були в кількох її церквах, бачили Бельведер, Сойм і Сенат. У соботу, 21. IX. перед полуднем, звиділи: "Крулєвські Замек" столичного міста. Внутрішня його частина є незвичайно гарна. Передовсім прекрасні є деякі його кімнати, н. пр. "Покоїк конференційний, саля концертова, саля тронова," і т.д. Богато з історії можна пригадати собі й навчитися, особливо тоді, коли оглядається замок той в товаристві доброго провідника. Ми оглядали весь замок, в товаристві шкільної молоді, якій, крім провідника, много ці-

кавих подробиць додавав ще сам учитель історії, що прийшов між іншим на це, щоб пригадати своїм учням те, що вже бачили в класі, з книжки. Хосен такої кляси, є справді великий!

Того дня о год. 8. вечером зійшлися емігранти на східнім варшавськім двірці, щоб замяти собі відповідні місця. Тут відбулося ще пращання деяких мандрівників. Воно було зворушаюче! З очей многих емігрантів текли рясні сльози зі жалю за рідним краєм і т.д. Кілька хвиль перед 10. год. в ночі, відїхав міжнародній поїзд, з головного варшавського двірця, через Лодзь, Познань до Німеччини. У вагонах було гамірно. Поїзд був так сильно переповнений, що для деяких пасажирів третьої кляси не стало місця. Многі з них пішли тоді до другої чи першої кляси. Та немилосерний контрольор виганяв тих усіх, що не хотіли доплатити. Колиж переїхали границю польську і поїзд віхав на землю німецьку, змінилася служба в поїзді. Пасажирам, яким ще й тепер забракло місця в третій клясі, контрольор сам, без жадної доплати, позволяв перейти до другої кляси. За те при візді й виїзді з Німеччини треба було показати всі гроші гітлєрівським урядовцям. Крім того, треба було при виїзді з гітлєрівського царства, хто мав німецькі марки, зміняти на закардонні гроші. Деякі Німці нарікали на своє сучасне положення; коротенько згадували про жорстокі переслідування католиків гітлєрівським урядом та обширніше про це розказувати не хотіли, побоючись тиранського свойого уряду. Не бракувало й таких Німців, а були вони відзначені свастикою, що виносили Гітлєра під небеса, говорячи, що то ідеальний муж, взірець на провідника народу і т.д.!

Через цілий майже день, у неділлю 22. IX. їхали через Німеччину. Дуже було прикро нам, що в неділлю святу не можна було нігде відправити Служби Божої. У Берліні були справді перед полуднем, одначе поїзд наш задержувався дуже коротко на кількох його стаціях так, що не можливо було піти до церкви й відправити св. Літургію.

Смерклось вже добре того дня, як приїхали до Бельгії. — Без найменших труднощів переїхали її границю.

Ми дуже бажали відвідати ОО. Редемптористів у Ліежі. Були би побачили там неодного знакомого отця. Та поїзд не звертав уваги на наші бажання, а скоро мчався до французької границі. Не зчулися, як переїхали маленьку Бельгію! Менше приємно було нам переїзджати через границю французьку. Митні урядники, давай шукати по валізках й інших річах за тютюном. На щастя нічого в нас не знайшли. Та й не могли найти, бо ми оба не куримо; У сьомій годині рано 23. IX. задержалися в Парижі. На стації тут, подібно як у Варшаві, стрінула емігрантів обслуга нашого корабельного товариства. Його таксівкою відїхали до бюра канаддійського конзуляту. Полагодивши тут наші справи, удалися ми до наших отців французьких редемптористів, щоб відправити нашу Службу Божу. В їх монастирі мали ми враження, що перебуваємо в себе, в домі рідним, так по братньому приняли нас французькі співбраття!

У столичнім городі Франції, ми не могли баритись; вже слідуючого дня треба було його покидати. Тому, по обіді сейчас, вибралися в товаристві Впр. о. Дельпуля, ЧНІ. оглядати старинний город. Нашим бажанням було оглянути в першій мірі "Notre Dame de Paris." Туди й спрямували ми наш хід.

Митрополичо-архієпископська катедра, це прекрасний твір готицького стилю. Не знати, що більше подивляти, чи велично-красне її нутро, чи величаві її вежі, чи може входові-головні її двері, над котрими по мистецьки зображений є страшний суд! А що за багацтво криється у скарбниці т. зв. "le tresor de Notre Dame!"

По огляненню цього собору, поспішили ми до базиліки Пресв. Серця Христового т. зв. "Montmartre". Знаходиться вона на узгірю, де помер мученичою смертю, перший епископ Парижа, св. Денис. На памятку його мученичої смерти, названо узгіря те, горою мученика т. зв. "Монтмартр." Так внутрішний як і зовнішний вид базиліки, збудованої в романсько-византійськім стилі, є величавий. Вона є дуже простора, на 100м. довга а на 50м. широка. Головна копула цього храму взноситься понад 83м. Нутро його роскішне, прикрашене великими й гарними мозаїками, чистими мармурами та найріжнороднішими вітражами. Кождого дня в тій церкві, велика маса любимців Христових клячучи, перед постійно виставленими Найсв. Тайнами, перепрошує Пресв. Серце Ісуса за гріхи-зневаги, що їх заєдно дізнає Воно від так численних і невдячних сотворінь своїх!

По дорозі до "Montmartre" звиділи ми славну вежу: "Arc de triomphe de l'Etoile," що її велів збудувати Наполєон, на памятку відносених світлих своїх побід над противниками своїми. Памятник цей, вдягнений в найріжнородніші народні гордощі, взноситься на великій площі, з якої розходяться дванадцять широких алей. О, що за красний вид столиці мається перед очима, дивлячись на неї з того місця!

Того дня оглянули ще столичний цвинтар: "Cimetiere du Pere La-Chaise," славний своєю старинністю та своїми гробівцями. Вертаючи до монастиря, звиділи старинний та вельми славний університет: "Sorbonne," залізну вежу Айфеля (Eiffel) на 300м. високу та новітний католицький університет: "Institut catholique de Paris."

Першого дня оглядали ми Париж при світлі деннім, другого при світлі нічнім. Під столицею Франції знаходяться у великій скількости підземні поїзди т. зв. "Metro" У вівторок 24. IX. перед полуднем, звиділи ми підземелля Парижа. Так зване "Metro" переїздить

нелиш по під саме місто, але також попід його ріку, Секвану. Ми зкористали з доброї нагоди й переїхались ще й попід ріку Секвану, "sous la Seine," як говорять французи. З підземелля парижського вернулись до монастиря на сам обід. Був це особливший обід, приготований в честь Впр. о. Альфреда Дельрю, Ювилята, з нагоди його 50-ліття монашого життя т. зв. професії. Той великий шмат часу перевів він у монастирі, в житю повнім посвяти й самовідречення. Усі свої сили й здібности посвятив на славу Божу, добро кат. Церкви й честь свойого народу. Тому всі отці й браття зложили свойому дорогому співбратови, високодостойному Ювилятови, горячі побаження й сердечні гратуляції. Як сини того самого духовного бать ка, св. Альфонса, зложили й ми Впр. о. Ювилятови свої желання, не менше щирі й сердечні. Мило нам було почути з уст сивоволосого ювилята, що крім нього, ще двох рідних братів його, в нашому Чині посвятилося на службу Богови. Це явище, як знаєте дуже добре, Впр. о. Редакторе, не є рідке, ані надзвичайне в народів західної Европи. Будучи н. пр. у невеличкій простором Бельгії, Ви нераз, Дорогий Отче Редакторе, запримітити могли, що з многих заможних родин по трьох а навіть чотирох дітей вступає до монастиря. Та молодь справді розуміє, що то є саможертва й посвята! Тому вона цілими масами вступає до духовного стану, в ряди Христової армії. Народи західної Европи вважають собі за велику честь, коли їх діти вступають до духовного стану й посвячуються в особливший спосіб на службу Богови.

У нас буває навпаки! Кілько то нашої молоді, навіть у нинішних-тяжких часах, по скінченню гімназії чи вищих шкіл, воліє животіти при вбогих родичах і бути бездільною чим вступити до монастиря чи духовного семинаря. Як часто можна почути від нашої інтелігенції, що той, що вступив до монастиря є страчений, він умер для укр. народу. Боже, дай ласку всему укр. народови, передовсім його молоді зрозуміти як слід вагу духовного стану та значіння саможертви й посвяти в монастирї для добра ближнього, добра всего укр. народу та добра безсмертних людських душ! Кілько то наших людий н. пр. еміґрантів у Канаді цілими літами не має одної Служби Божої, не чує слова Божого, тратить віру святу, найбільший свій скарб, а також винародовлюється й цурається звичаїв своїх предків через те, що не мають своїх священиків! Чи масова посвята нашої молоді в духовнім стані не принеслаби великого добра під духовним і національним оглядом укр. народови взагалі та нашим еміґрантам зокрема? Хто заперечить це? Ось тепер, на кораблі, стрінули ми чотирох протестантських місіонарок, що виїхали з Англії на місійну працю до Канади. По щож вони їдуть туди? Одна з них, що говорила по французьки, казала нам, що їдуть вчити англіканської релігії своїх людей та ширити її між іншими народами Канади! У тій ціли покинули вони всіх найдорощих в рідним краю. Ось, навіть протестанти розуміють значіння жертви, посвяти. Чи не був би сором для укр. католицької молоді, лишити свій рідний нарід на поталу протестантським місіонаркам?

(Докінчення буде).

Питання і Відповіди

Питання: Чи судьбою чоловіка кермує Господь Бог і призначення, чи сам чоловік кермує своєю долею?

Відповідь: Судьбою чоловіка кермує Господь Бог, що дає чоловікови свобідну волю, хоч предвидів, як чоловік в данім случаю поступить. Одначе чоловік не є з гори призначений на спасення або осудження. Наше вічне щастя залежить від того, чи уживаємо свобідної волі згідно з Божою Волею, чи ідучи за пристрастями відкидаємо Божі права і заповіди. Наша пословиця слушно говорить: "Кождий є ковалем своєї долі."

Питання: Длячого Ісус Христос учив людий так мало, бо тільки три роки?

Відповідь: Ісус Христос сповнив Волю Свого Небесного Отця. Той час вистарчив для Нього, щоби подати свою науку людям загально, а апостолам більше подрібно і виразно. Головною ціллю, чому Ісус Христос прийшов на землю, було відкуплення світа через Його муки і смерть.

Питання: Чи моя сповідь була важна, коли я не оскаржився з якогось смертного гріха, думаючи тоді, що то був гріх простительний?

Відповідь: Сповідь була важна. Одначе, коли ви переконалися, що то був гріх тяжкий і совість ваша неспокійна, ви маєте той гріх визнати на сповіди при найблишій спосібности, щоби успокоїти свою совість, виявляючи сповідникови, длячого ви не сказали на сповіди того гріха.

З ЦЕРКВИ І СВІТА

СВЯТОЧНА ІНАВГУРАЦІЯ

Нового акад. року у Греко-кат. Богословській Академії у Львові

Дня 13. жовтня, в неділю, відбулася інавгурація нового академічного року у Греко-Кат. Богословській Академії у Львові дуже святочно. Започаткувала її в год. 9. рано торжественна Служба Божа в церкві св. Духа, на якій крім професорського збору Академії і питомців явились також у поважному числі запрошені представники ріжних українських установ, преси, тощо, що після закінчення богослужения перейшли всі до авли.

Точно в год. 11. виступив на естраду великий хор питомців, що відспівав Е. Гріга „Пізнання краю" у фортепіяновому супроводі. Диригував пит. Якубяк.

Після того зложив звідомлення зі діяльности Академії за минулий рік о. ректор др. Йосиф Сліпий. З того звідомлення довідалися приявні про зріст ріжних агенд Академії і дальшу її розбудову. Між іншими у минулому звітовому році професорський збір Академії збільшився знову на кілька сил, так, що тепер на фільософічному виділі викладає 11, на теольогічному 15 професорів. Поза правильними викладами працюють студенти ще по ріжних семинарах та користають з бібліотеки, Музею, і т.д.

Щодо Музею Академії, то він виказує теж поважний зріст, бо за мин. рік прибуло дальше 226 експонатів. Заходом Музею переведено розкопки в Побережі, крім того ведено екскурзії в найближчу околицю. Директором Музею є др. Драган.

Наукова бібліотека Академії при якій відкрито наукову робітню, збільшилась на 400 томів. Тепер є в бібліотеці понад 1.500 чисел.

З нових наукових праць Академії появились: два томи праць з історії львівської Духовної Семинарії й один том праць Митрополита Андрея. Крім того семинар історії церкви під проводом проф. др. М. Чубатого видав 1. том свого архіву.

Академія брала участь через своїх відпоручників у IV. унійному з'їзді в Пінську, де проф. Академії о. др. Лев Глинка виголосив реферат на тему: "Єдність Катол. Церкви та ріжнородність обрядів."

Слухачів в Академії було у зимовому семестрі: на теольогічному виділі 194, на фільософічному 170; в літньому семестрі: на теольогічному виділі 193, на фільософічному 168, разом 361. В порівнанні з попереднім роком число слухачів збільшилося на 43.

При кінці зложив ще о. ректор Сліпий касове звідомлення, з якого виходить, що білянс Академії є активний. Академія у матеріяльному відношенні завдяки жертвенности Митрополита і добрій господарці в загальному забезпечена.

Звідомлення о. ректора др. Й. Сліпого, що змалювало ядерно працю Академії і розріст ріжних її ділянок, приняли всі приявні гучними оплесками.

З черги виголосив о. проф. др. Микола Конрад виклад на тему: "Закон історичного розвитку фільософії." Присутні вислухали реферату з найбільшою увагою і нагородили промовця також гучними оплесками.

Після того хор питомців відспівав ще Лірина "Хваліте" і на закінчення національний гимн, що його підхопила вся авля. По закінченні програми дехто з учасників оглядав ще молитовницю та Музей Академії.

— Храмове свято і 70-ліття уродин Митрополита у св. Юрі.

В понеділок 14 жовтня, день Покрови Пресв. Богородиці, святкувала архікатедральна парохія св. Юра своє осінне храмове свято, яке цього року злучено з ювилеєм Митрополита Андрея з приводу 70-ліття його уродин і 35 - ліття митрополитування. Свято це розпочала парохія в неділю 13. жовтня по вечірні, коли то всі парохіяльні установи (брацтва, сестрицтва, КАУМ, Будучність та інші) зложили Митрополитові побажання устами пароха, о. прал. Куницького. Зворушений тими виявами відданости та привязання до своєї особи, поблагословив Митрополит з балькону зібраних численно парохіян і вірних з підльвівських околиць, після чого хор під проводом п. Я. Яремовича відспівав "Многая літа." Катедра св. Юра була всю ніч з неділі на понеділок прегарно ілюмінована. — В свято Покрови почалася, згідно з оголошеною програмою, архиєпископська Служба Божа в намірении Ювилята в год. 10 рано. Правив Преосв. Будка у співслуженні оо. мітратів: ректора д-ра Й. Сліпого й Ол. Базюка, оо. протоігуменів: Кл. Шептицького Ч.С.Т.С., Віталя Градюка ЧСВВ. й Де Вохта, ЧНІ. та крилошанина й пароха Успенської церкви о. Дамяна Лопатинського. Діяконували: о. др. Костельник, о. Горчинський, о. Ганас та о. Слоневський. Співав сильний хор питомців під дир. пит. Якубяка. В часі Сл. Божої виголосив Митрополит піднесу проповідь, що її вірні вислухали з найбільшою увагою. По скінченні богослуження в год. 1. Митрополит поблагословив зібраний народ з порога церкви, а хор відспівав многоліття.

Мимо безупинної, протирелігійної пропаганди та боротьби з релігією, релігійні настрої в Совітах постійно зростають. Число "Безбожника" (ч. 7. за липень, ц.р.) подає цікаву кореспонденцію з Рожнова (Іванівська округа) в якій пишеться, що в місцевому колхозі, що числить 196 осіб, нема ніодного комуніста, ні одного комсомольця. Всі діти є охрещені, всі похорони відбуваються згідно з релігійними приписами. Продовж 5-літ зареєстровано тільки 8 випадків цивільних шлюбів, а й подружжя, що брали цивільний шлюб, відтак дітей хрестили. В Роживі минулого року підчас великого посту висповідалося 500 осіб. Богато цікавих даних в кореспонденції з Іжевського району (Уральської округи). Організатор комсомолу в одному селі брав шлюб в церкві, хрестив там свою дитину і справляв свята. Подібно заховувався теж член партії, що підержував добрі взаємини з місцевим священиком і виховував дітей в релігійному дусі. В тамошній школі 20 проц. учнів вищих кляс і 40 проц. учнів нижчих кляс приступило до сповіди.

З'їзд католицьких учителів в Ужгороді.

В неділю 4. серпня отворили врочисто в міському театрі Ужгороду VI. курс державного союзу католицького вчительства. У з'їзді взяли участь делегати з цілої Чехословаччини. Отворив курс голова союзу катол. вчительства проф. Антін Новак. Учас-

ників курсу витали промовами почесні гості: губернатор Грабар і греко-катол. епископ Стойка. Вечером відбулася святочна академія.

Число христіян у Злучених Державах на основі річника "Christian Herald" збільшилося за 1934 рік на 1,322,064. Католицька Церква займає між різними віроісповіданнями перше місце числячи 20,308,309 членів із прибутком 198,915 членів нових. Опісля йдуть баптисти з 10,027,929 членами і методисти з 8,976,492 членами.

В Льондоні в Англії в половині вересня посвячено нову абацію Веледиктинських монахів. Храм є присвячений св. Григорієві. Вже від 50 років працювали згадані монахи над здвиженням цього храму. В день посвячення церкви, що монахи вибудували власними руками, церква була народом набита. Сім годин правилися урочисті богослужения і моления. На церковній вежі повівав папський прапор. Від протестантської реформи, себто від 1580 року ще ніколи Льондон не видів такої могутньої церковної урочистости. Велич і блеск церемоній і численна участь народу на багато перевищили ті торжества, коли го посвячувано в Льондоні католицький собор і абацію в Бакфестгі. Перед світанком могутній голос дзвона зібрав монахів на молитву. На передодні свята монахи цілий час перебули на молитві перед мощами святого Григорія. А від ранного ранку правилися без перерви Служби Божі. Пана хотів відзначити цю пропам'ятну подію в історії католицької Церкви в Англії і абації надав гідність базиліки. З краю із закордону приїхали великі паломництва. — Акт посвячення довершив мадярський примас, Кардинал Шереді, венедиктинець. На посвяченні був сам мейор Льондону і представники властей. В процесії взяли участь 6 архієпископів, 11 епископів і більше як 200 священників. Після трикратного обходу кругом церкви, Кардинал розпочав Сл. Божу і уділив благословення цілому Льондонові. Церква має 19 престолів.

Таємна старохристіянська чаша в Антіохії. Недавно в часі археологічних розкопок в околицях старовинної Антіохії зроблено цікаве відкриття, а саме: в скалах на південь від міста знайдено старовинну христіянську святиню в печері. Камяні стіни тієї святині покриті незвичайно цікавими фресками, які рішено ближче оглянути і з тою метою зачали їх відчищувати. При тій роботі найдено зариту в землі деревяну скриню, запечатану колись, як виглядає, смолою і покриту написами, до відчитання яких вже приступлено, а також знаком риби (старохристіянський символ Христа). В скрині находилася кришталева чаша, як здається, римської роботи, висока більше-менше 10 цм., а широка біля 5цм., на дуже низькім стовпику, що вказувало би на її походження десь з І. століття перед нашою ерою. Тому, що існує звідомлення про здобуття Балдуїном І. в часі першого хрестоносного походу, Кесарії сирійської, у якій між іншими клейнодами знайдено і хрустальну чашу, що мала — по тодішньому переданню — служити Ісусови Христови підчас Тайної Вечері, повстав здогад, до знайдена у скрині чаша є саме тою дорогою реліквією. Розуміється, що справа вимагає докладнішого прові-

рення, до чого певно причиняться дальші розкопи, а передусім відчитання таємного напису на скрині.

Небувала релігійна маніфестація у Лєнінграді.

Варшавський тижневик "Мечь" в ч. 36 з 15.IX ц.р. помістив лист учасників великої релігійної демонстрації в Лєнінграді ось якого змісту: "Дня 10. серпня цього року відбулася в Лєнінграді велика христіянська демонстрація проти насильства над христіянами. Ці насильства видно в замкненню богатьох церков, масових засланнях і арештах священників, пасторів, ксьондзів і родин священослужівців, в накладанню непосильних податків на церкви, які ще остались," і т.д. Організатори демонстрації використали зручно церковне свято і зібрали на Смоленськім кладовищи біля 30 тисяч людей. Від 9 години рано зачали прибувати на кладовище робітники з усіх кінців міста. Хоч число трамваєвих возів зменшено, о 5 год. по пол. було ціле кладовище заповнене людьми. Міліція перевела масові арешти серед учасників демонстрації. Щоби розігнати демонстрантів, піша і кінна міліція кілька разів атакувала товпу. В часі тих атак робітники і їх діти ховалися за могили і в гробівці. Щойно в першій годині в ночі удалося міліції очистити кладовище від демонстантів. Успішна демонстрація 10. серпня буде мабуть нагодою до уряджування дальших таких демонстрацій проти жорстокого переслідування христіян і в других містах. — Група учасників демонстрації. Лєнінград, 11 серпня, 1935."

Згадана демонстрація — річ досі серед большевицької дійсности нечувана — свідчить як не мож краще, що **релігія в царстві сатани, мимо лютих переслідувань, представляє собою велику силу.**

Найближчий евхаристійний конґрес

Найближчий світовий евхаристійний конґрес відбудеться в 1936 році в столиці Филипинських островів, Манілі. Конґресовий комітет робить вже приготування до цього великого свята. Арихепископ Манілі, Mgr. O'Doherty виїхав у тій цілі до Риму, щоби порозумітися з іншими членами комітету. Филипинські острови це визначно католицький край. На 12,664,000 мешканців є 8,724,965 католиків. Ці острови, як відомо, відкрили португальські моряки, а відтак завоювали їх Еспанції в XVI ст. Христіянство завели там еспанські оо. Августинці. Церковна єрархія складається з одного архиепископа і вісьмох епископів. Від 1898 р., себто від часів війни між Зєдиненими Державами й Еспанією, Филипини остають під протекторатом Зєд. Держав, які мають тут свого губернатора.

Профанація каплиці келецького епископа.

Польська преса, — від часу смерти марш. Пілсудського в травні ц.р., коли то келецький епископ Лосінський мав заборонити дзвонення і вивішення жалібних хоругов з приводу смерти маршалка — подає заєдно вістки про ріжні напасти й пакости, роблені еп. Лосінському. Між іншими під час його побуту в Трускавци (в травні і в червні) уладжено в Трускавци і Дрогобичи дуже немилу демонстрацію проти нього, включно із жалібними клєпсидрами, а недавно появилися в часописах вістки, що святокрадська рука не пощадила навіть

епископської каплиці. Польська Катол. пресова аґенція (КАП) вислала до Кельців спеціяльного делєґата для одержання інформацій. Делєґатови сказав сам еп. Лосінський ось що: "Що я вам можу сказати? Про все, що досі діялося, знаєте вже. До цеї пори ніщо не змінилося. І далі майже щоденно в бруковій пресі кидаються на мене очернення. Яка велика ненависть злих людей до мене, свідчить найкраще те, що вже вісім разів вибито мені шиби в палаті. Та цього замало, бо допустилися зневаги святого місця, моєї приватної каплиці. Хтось із напасників кинув у вікно каплиці літрову фляшку, повну чорнила, яка впала на престол, розбилася і облила чорнилом престол, хрест із Розпятим та кивот. Сліди цього варварства ще й досі є. Це дуже болючі факти. — Також богато журби спричинило нам здержання платні. Вже третій місяць остаємо без гроша. Положення дуже поважне, тому що не тільки духовенство бідує, удержуючися виключно тільки із скупих крізових доходів, але жахом проймає журба про долю духовної семинарії. Шкільний рік за плечима, а нема грошей на його удержання. Як справи уложаться, не знаємо. Маємо надію на Боже Провидіння."

(Przeglad Katol.)

За проповідь у церкві перед судом. О. Антін Савчин, парох в Улазові, виголосив у церкві на Зелені Свята проповідь, у якій взиваючи парохіян, щоб помолились за упавших на війні героїв, мав сказати, що хоча українці 40-міліоновий нарід, та не маючи власної держави, не можуть так величаво святкувати память своїх героїв, як це роблять інші, державні нації. Тож бодай помолитись треба. Якийсь конфідент зробив донос до поліції і вслід за тим староста в Любачеві засудив о. Савчина на кару 100 зол., евентуально 10 днів арешту, за те, що, мовляв, цим він демонстраційно виявив нехіть і легковаження польської держави. О. Савчин відкликався до окружного карного суду у Львові. Дня 20. 8. відбулася у Львові кінцева розправа. Переслуханий як свідок постерунковий не видав конфідента, тож предсідник суддя окружного суду Бочар проголосив вирок, яким о. Антона Савчина уневинненo від закиненого йому проступку.

Оборону вносив адвокат др. Михайло Волошин.

Церковне оголошення. На воротах церкви св. Якова в одній із дільниць Льондону появилось недавно таке оголошення підписане парохом: "Парохіян, які кидають у церковну скарбонку ґудзики, просимо приносити з хати власні ґудзики, а не відрізувати їх від подушок, призначених під коліна тих, що приходять молитись."

Замальований образ Божої Матери

В одним містечку в Швеції перед одною протестантською церквою, прохожі, чоловіки здіймали звичайно капелюхи, а жінки схиляли побожно голову, не знаючи навіть, чому. Недавно поправляли церковну вежу й тоді відкрили під тинком на стіні вежі замальований образ Божої Матери з Дитятком Ісусом. Тому 400 літ перетягнула влада шведський католицький нарід насильно на лютеранство. Взяли тоді від людей Божу Матір, забрали їм навіть образ. Та побожний нарід не забув про Марію. Як замальовано образ, то люди позаровняли те місце, де був колись святий образ. І так робили вони 400 літ, передаючи з рода в рід цей побожний звичай, хоч потім і не знали, на якій основі. І сповнилося наглядно те, що колись сказала сама Пречиста: Се бо от нині ублажат мя всі роди!....

Католицька Церква побідить! Так каже протестантський учений.

Недавно відбувся загальноческький зїзд католиків у Празі. З нагоди того зїзду **професор празького університету Радль** написав статтю про сучасний стан католицизму. **Професор Радль це протестант, та він говорить про католицизм цілком безсторонно.** Якраз тому цікаві його висновки.

Перед війною й у перші роки по війні, пише цей професор, дехто вважав католицизм проявом реакції, темноти, але тепер такі погляди вже перестарілі. Відступства від Церкви її нічого не пошкодили й як би хтось нині хотів уважати день Гуса (еретика, Чеха; що виступив з Церкви й потягнув за собою богатьох Чехів) за національне свято, то серед Чехів стрінув би опір. Людність у Чехословаччині, Австрії й ін. вертає масово до католицької Церкви.

Франція, колись дуже ворожа католицькій Церкві, починає боротьбу з радикалами в обороні Церкви. Польща є католицькою державою; Австрія й Італія будують ціле своє життя на католицьких основах. Еспанську революцію здавлено й католицизм стає в Еспанії чимраз більше впливовий. Боротьбі Гітлєра з Церквою придивляється цілий світ і співчує з католиками, а осуджує Гітлєра.

Ця побіда католицизму не є хвилевим твором, викликаним штучно священиками й Єзуїтами. Це є вислід перемін в світі. Католицизм могутніє й побіда буде напевно по його стороні. Так пише протестантський учений.

30-ліття священства Преосв. Никити Будки

Преосв. Никита Будка обходив у жовтні 30-ліття свого священства. Тепер він перебуває у Львові, де є крилошанином Митрополичої Капітули і другим ґенеральним вікарієм. Преосв. Никита був Епископом для канадійських Українців від 1912 до 1928 року.

Сміла заява Американського Державного мужа

З нагоди Евхаристійного Конґресу, що недавно відбувся в Клівленді, Огайо, Високодостойний Яків А. Фарлей, ґенеральний пошт-майстер Злучених Держав Америки, представляючи президента Розвелта, промовляючи до численних учасників конґресу, між іншими говорив так: "Ми Католики, котрі з нашої духовної спадщини й нашого горожанства, ніколи не відчували обовязку апелювати до Евхаристійного Царя за проводом і благословенством у проблємах, що звалились цього вечора на нашу націю, як ми тепер відчуваємо." "Особисто, як Католик, я гордий цього, що можу злучитися з 20 міліонами моїх братів по вірі цілих Злучених Держав, щоб віддати честь Ісусу Христу, утаєному в Пресвятій Евхаристії. Є то вказаним, щоб ми від часу до часу ясно заманіфестували віру в цю доктрину нашої віри."

Продовжаючи, Вдост. бесідник говорив так: "Господь появився на цей світ яко Цар царів, яко Князь Мира.... Відходячи від

нас Він лишив нам Своє послідне післанництво —"Я лишаю вам мир, Мій мир даю вам." "Світ переповнений неспокоєм. Володіючі над народами, здається є виключно переняті матеріяльними річами, поширенням ім періялізму, здобуттям багацтва і матеріяльних засобів, а в деяких народів, де вони вважають, що релігія їм на перешкоді у здійсненні їх матеріялістичної програми, вони є заняті нищенням віри в Господа. З такою філософією нема і не може бути мира. На жаль, в родині народів є такі нації, котрі мало розуміють, підставу спокою, скалу трівкого мира. Вони говорять про мир, але нищать підвалину спокою, що є віра в Господа Бога і почитання Його. Вони славляться переслідуванням релігії. Вони велять вирвати віру із сердець молоді. Вони раді би знищити фундамент, на котрім спочиває товариство."

"Така політика справляє прикрість побожним людям інших держав, але вона разом служить нам за лекцію. Такий час не сміє впасти на нашу Америку. Ми мусимо вірно держатися традицій нашої дорогої держави.... Як патріоти і як католики, ми любимо нашу державу, як своє життя. Ми будемо молити Господа підчас цього Конгресу за мир, що переходить всяке розуміння, за мир Божий.... Нехай усі злучаться в володінню Господа нашого Ісуса Христа, Князя мира."

Наведені слова із промови цього великого державного мужа вказують наглядно, що він не стидається своєї віри й не боїться до неї признатися публично.

По большевицьки. Совітська преса повідомляє про подію, яка сталася в колхозі ім. Герце на в Іванові. Колхозник Титов з жінкою вкрали з колхозу корову й зарізали. Тринацять літний їх син Вітя повідомив про це місцеву владу. Районовий комітет комсомолу нагородив його за це "гарне діло" парою чобіт і плащем а родичів звелів арештувати

Большевики випробовують трійливий ґаз на людях. Манджурська преса оголосила сензаційне інтервю з ґен. Риковом, який у перебранні перемандрував Сибір. Підчас свого побуту в Хабаровську ствердив, що большевицька військова влада випробовувала ділання нового трійливого ґазу на вязнях Ґ.П.У. Підчас одного такого досвіду згинуло 300 людей.

Большевики мають 10 міліонову армію. Паріський "Матен" повідомляє, що большевицька армія начислює тепер 10 міліонів людей. Вишколені резерви річників 1923 до 1934 р. начислюють 8.5 міліона. Легка артилерія має понад 5.500 гармат, перед трьома роками мала ледви 2.400 Тяжка артилерія має поднак 700 гармат, перед трьома роками мала 600 гармат. Число танків і панцирних самоходів зросло за останні три роки до 3,500. Большевики мають тепер 4,300 літаків, між ними 150 бомбовозів.

Вистава малих винаходів. У Льондоні відкрили щорічну виставу "Патентового Інституту," в якому виставили 500 моделів ріжних патентів зареєстрованих за минулий рік. Цікаво, що більшість винахідників — жінки. Богато з них самі демонструють перед публикою свої винаходи. Од на дуже енергійна дама доказує дуже промовисто, що кухонний ніж з 4 вістрями дуже пожиточний, одним боком можна чистити моркву, другим цибулю, тре-

тім картоплю, четвертим усяку іншу городину. Є там теж дотепна машина, що двома рівнобіжними ножами нарізує хліб. Одна жінка вигадала стіл для бріджа з перекусками. Можна грати в карти, пити та їсти не перериваючи гри. Хтось вигадав бритву на замок; хто не має до неї ключа, не може зарізатись; вязні можуть самі безпечно голитись і не заріжуться. Є там теж шпинька до комірика, якої не можна згубити; вигадала її мабуть жінка, якої чоловік постійно губив шпиньки. Є між винаходами карти, якими неможна циганити, спасальний пояс на воду, ліжко-стіл-умивальник і богато способів, як робити із хліба грінки — улюблену ранню страву англійців.

100-ліття сірників. Промисловий клюб у Будапешті задумує відсвяткувати в 1936 р. 100-ліття винаходу сірника у звязку з міжнароднім конґресом техніків. Сірники винайшов мадярський студент Іван Ірині в 1836 р. підчас студій на техніці у Відні. Мадяри будують памятник у Будапешті винахідникові сірничок і назвуть одну нову вулицю та нову площу іменем Іринія.

Шість тисяч долярів за курку. Міліонер Карідж із Сан Франціско мав курку. Курка дістала на міжнародній хліборобській виставі першу нагороду. Міліонер був такий гордий, якби відзначили його, а не курку. Нараз курка занедужала. Хоч була расова, а з'їла кусень шкла. Карідж покликав до курки найславнішого хірурґа. Хірурґ порахував собі гонорар відповідно до своєї слави і слави курки: 6,000 долярів. Міліонер ані моргнув і заплатив. Курка ані моргнула і здохла.

Корова акробаткою. У Единбурґу відвідувачі цирку мають неабияку атракцію. Показують там корову, що ходить по мотузі, ще й танцює. Власник цієї молочної танцюристки навчив її акробатики так, що казав їй спершу ходити по вузькій дошці, на кінці якої лежала для неї пожива. Згодом дошку заступив мотузом. Коли корова почала танцювати — не знаємо.

Три найважніші питання

Є богато знаних нам річей, з якими ми вже так зрослися і так до них навикли, що навіть на думку не приходить нам, щоб могло бути інакше. Але все таки людині треба такі знані речі і важні думки пригадувати, щоб вони ще далі вростали у її свідомість. Треба в народі виробльовати глибоку ідейність, і то вже змалку. Коли з наших дітей хочемо виховати гідних людей, ревних християн і свідомих Українців, то мусимо вже малій дитині ставити три питання, на які вона мусить уміти відповісти.

Перше питання: Хто ти є? Відповідь: Людина! Тими й іншими подібними питаннями мусимо навести дитину на те, щоб вона пізнала велику гідність людини та основну ріжницю між чоловіком і звіриною.

Друге питання: Яка твоя віра? Відповідь: Християнсько-католицька. Тими й іншими подібними питаннями треба так закріпити ту віру в серці дитини, щоб цею вірою вона гордилася та готова була в житті радше на смерть піти, ніж виректися Христа.

Третє питання: Хто ти є? Українець. Якою ти мовою говориш, хто твої батьки, твій нарід, та іншими питаннями треба закріпити в душі дитини її національні почування. Бо коли щойно від чужих вона має про те довідатися і чужі мають її іспитувати, — то тоді вже буде запізно.

Ті три питання повинні бути тим подувом вітру, що розхитуючи дубом, ще глибше закріплює його коріння в землю. Ті питання треба ставити дитині вже змалку, щоб відповіді на них перейшли в кість і кров молоденької людини та залишилися в неї твердим фундаментом будучої свідомости, переконання життя.

"Праця"

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

В Америці перед суд привели вязня, одітого в лахмани, оскарженого за волокитство. Суддя споглянув на нього остро, змірав його від голови до ніг і так запитав:

"Скажіть мені, чи ви коли в життю своїм заробили хоч одного доляра?"

"Так, світлий суд, відповів вязень, — я голосував на вас при послідних виборах."

— Тату, чи я можу йти до ставу, з Іваном?

—Ти малий, неосторожний! Я доти не позволю тобі йти в воду, доки не навчишся пливати.

Пан Проворний і пан Хитрий були бізнесменами, та при тім собі ворогами. Доля так покермувала, що оба стали членами того самого виділу директорів.

Одного дня, по мітінґу, пан Хитрий виступає на перед і так визиваючи каже:

"Є сотки доріг, як доробитися гроша!"

"Так — підхопив пан Проворний, — але лиш одна дорога є чесна!"

Суперінтендент: "Потребуємо відважного нічного сторожа, котрийби чуйно пільнував і був все готов звернути свою увагу на найменший шелест, вказуючий на закрадування ся злодія. Тим сторожем мав би бути хтось, хто може спати лиш одним оком, а оба уха мав отверті, і не боявся кого небудь зловити. Чи розумієте мене?"

Аплікант: "О, так, мій пане, розумію. Я вишлю мою жінку щоби пільнувала...."

ПОДЯКА

Дякую Матери Божій Неустанної Помочи за успіх в праці минувшого шкільного року а особливо за успіх моїх студентів в Департаментальних іспитах. Залучена жертва хай причиниться для поширення слави Божої через Голос Спасителя. Цею дорогою прошу Божу Матір Неустанної Помочи о поміч до дальшої праці.

Б.Л. Корчинський, Гафорд, Саск.

ЖЕРТВИ

На Ювенат ОО. Редемптористів в Йорктоні зложив $10.00 **Впр. о. Журно, ЧНІ.** ігумен в Монтреалі. За ласкаву жертву нехай Господь нагородить сторицею.

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою ріжницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голгофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождийраз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на ще, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приносить Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надолужити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніща молитва.

* *

Тому, якщо ви потеребуєте якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим помершим, які може мучаться в чистилищи і чекають на ваші молитви,—то найміть Службу Божу, або у вашого отця пароха, або пришліть до нас, на адресу:

THE UKRAINIAN CATHOLIC MISSION
Catherine St. —o— Yorkton, Sask.

ДРУКАРНЯ

„Голосу Спасителя"

Виконує:

ВСЯКІ ДРУКИ ЯК НАЙКРАЩЕ, ЗАВСІГДИ НА ЧАС І ПО НИЗЬКІЙ ЦІНІ.

Для товариств, парохій, читалень, брацтв і других організацій виконуємо всякі потрібні друки як: членські книжочки, наголовки на листах, коверти, летючки, статути, оголошення, всякого рода афіші, циркулярі та всякі инші потрібні друки.

Для фірм, бизнесменів і приватних осіб наша друкарня віддає роботу першої кляси: всякого рода і ріжної величини книжки, білєти, катальоги, афіші, летючки, ріжні запрошення, весільні запрошення, молочарські тикети, візитові картки — і все, що входить о обсяг друкарської штуки.

За всіми друкарськими потребами вдавайтесь до:

The Redeemer's Voice

YORKTON, SASK. CAN.

Ваші Приятелі Любляпб Маги

Знимку з ВАС

ВАШОГО ВЕСІЛЛЯ

ВАШОЇ ДИТИНИ

Позвольте Нам Зняти Її

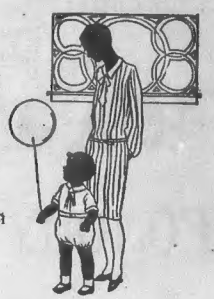

Ми є дипльомовані
Американською Школою Фотографій

СКОРА ОБСЛУГА

ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС ВАШІ ФІЛЬМИ
(Продаємо Фільми)

THE RUSSELL STUDIO

Phone 159. YORKTON, SASK

Фотографуємо в день і в ночи після умови

Dr. W R. Watchler

ДЕНТИСТ

Екс-Рей і Ґазові Прилади

Ручимо за Вдоволення

'Phone 209 *BROADWAY* *YORKTON, SASK.*

CRESCENT CREAMERY LIMITED

Yorkton, Sask.

20 літ обслуги молочарським фармерам Північно-Східного Саскачевану.

Найлутші Ціни — Точна Вага —
— Точне Тестування —
Не опізняємось з грейдованням
Ми Самі Оплачуємо Експрес.

Пришліть нам Вашу слідуючу висилку сметани.
CRESCENT CREAMERY Limited, YORKTON, SASK.
"Кресент" айскрім — "Кресент" масло

ЗАМОВЛЯЙТЕ! ЗАМОВЛЯЙТЕ!

КУПУЙТЕ ЗАРАЗ!!

КАЛЄНДАР

ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

НА - 1936 - РІК

Знайдете в ньому точний калєндар Українських Католицьких свят, обширний устав церковний — много поучаючих статей і гарних оповідань

- 160 СТОРІН ДРУКУ -

— ВЖЕ НА ВИЧЕРПАННІ —

ЦІНА .25 - - - ПОЧТОЮ .30

The Redeemer's Voice

Catherine St. Yorkton, Sask.